XIV.
F.
30.

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XIV
F
30
NAPOLI

64.

A. 83. 113

CLAVIS
ECCLESIASTICÆ
DISCIPLINÆ.

CLAVIS ECCLESIASTICÆ DISCIPLINÆ,

SEU

INDEX UNIVERSALIS

TOTIUS JURIS ECCLESIASTICI,

AD REGIAM NON MODO,

Sed & ad quamcumque aliam Conciliorum Editionem accommodatus.

In quo quidquid uſpiam vel in Conciliis tùm Generalibus, tùm Provincialibus, vel in Pontificum Reſcriptis, Imperatorum, Regumque & Epiſcoporum de Sacris rebus Edictis ad Juris Canonici materiam, Statumque Eccleſiaſticum ſpectat, novâ methodo, novo ordine, & quâ potuit fieri brevitate digeſtum, ad manum ponitur.

Opus ab eruditiſſimo Viro GODEFRIDO HERMANT, *Doctore Theologo & Socio, Sorbonico, necnon Cathedralis Eccleſiæ Bellovacenſis Canonico, ingenti labore concinnatum.*

Operâ & ſtudio PETRI AUGER in lucem prodit.

Infulis; & ornatu

PARISIIS,

Apud ANTONIUM DEZALLIER, viâ San-Jacobæâ, ſub Signo Coronæ Aureæ.

M. DC. XCIII.

Cum Privilegio & Approbatione.

PRÆFATIO.

NON ut alienis diter opibus, ERUDITE LECTOR, hoc Opus feci publici juris; neminem enim ſuâ laude fraudari meum unquam conſilium fuit aut voluntas: ſed ut Eruditiſſimi Viri, ac de re litteraria, de Religione, de Eccleſia Catholica optimè meriti labore nihil quicquam prætermitterem, quò Juris Eccleſiaſtici & Canonici diſciplinæ ſtudioſi uterentur.

Cùm enim Godefridus Hermant, Socius Sorbonicus, Sacræ Facultatis Pariſienſis Doctor Theologus, necnon Cathedralis Eccleſiæ Bellovacenſis Canonicus, qui quantum in Hiſtoria Sacra, quantum in rebus Theologicis, quantum in Sacris Canonibus excelluerit; alii, quos in publicum emiſit, & qui manibus omnium teruntur, libri ſatis ſignificant, hocce Opus per triginta & ampliùs annos elaboratum, dum Conciliorum, rerumque ſacrarum Voluminibus evolvendis incumberet, quid in unaquaque materia Concilia, quid Pontifices & Epiſcopi, quid Imperatores, quid Reges & Principes edixiſſent, diligenter inter legendum annotando, & in certos titulos & locos digerendo contexuiſſet; ipſum ſuo ipſius proprio tantum uſui, nihil prorſus de eo in lucem edendo cogitans, ſepoſuerat; fortèque jam penitus periiſſet, niſi à Viro omni diſciplinarum genere longè cumulatiſſimo mihi cum aliis, quæ ab ipſo, nitidiori caractere, & caſtigatiori calamo deſcribenda receperam, traditum fuiſſet.

Illud quidem nullo mihi tunc fine propoſito totum Opus tranſcripſi; verùm cùm diligentiùs ab eruditiſſimis Viris examinatum fuiſſet & approbatum, à nonnulliſque ſummopere expeteretur, Theſaurum iſtum in paucorum ſcriniis deliteſcere haud paſſus, ut lucem publicam aſpiceret, nihil labori, nihil operæ parcendum meæ putavi. Obſtetrices igitur admovi manus, totamque diſciplinam Eccleſiaſticam amplexus, Concilia tum generalia, tum particularia, Sanctionumque Sacrarum, Reſcriptorumque Pontificum Libros, improbo labore volvi, ac revolvi; quidquid eſt Operis diligenter cum autographis collatum recognovi, quæ deerant, nonnulla ſupplevi, Notationes Auctoris recenſui, & in ſuo quaſque loco diſpoſui, omnium denique locorum prima & ultima verba expreſſa oculis ſubjeci, ut in promptu ſint omnia, nihilque deſiderari poſſit ad perfectum, omnibuſque numeris & partibus abſolutum Indicem Conciliorum.

Neque verò eſt exiſtimandum huncce Librum, ordinemque in ipſo ſervatum regiæ ſolummodò Collectioni Conciliorum ita peculiariter eſſe accommodatum, ut cæteris etiam aliis minimè poſſit aptari : nam etſi ſæpius editionis regiæ volumina, voluminumque etiam paginæ paſſim denotentur; certum tamen eſt, ut cuilibet promptum eſt experiri, hujuſcemodi Indicem ita comparatum eſſe, ut omnibus & ſingulis Conciliorum editionibus tùm Regiæ, tùm Pariſienſi, Colonienſi & aliis, qualeſcumque tandem illæ ſint, æquè optimè poſſit convenire; cùm quidquid quavis in materia indicatur, ita per annos & ſæcula digeratur, ut in quacumque volueris editione, poſſit illicò reperiri.

Argumenta porrò rerum conceptis ita verbis propriiſque exponuntur, ut ex iis ſubjecta facilè materia unicuique, vel tantillùm attendenti, poſſit intelligi; unde etiam illud auſim affirmare, hoc Opus ita fore omnibus commodum & utile, ut ii quoque, qui libros Conciliorum non habent, quemadmodum & ii, qui habent, poſſint ex eo magnum fructum, magnum emolumentum percipere.

His adde quòd in ſecunda Parte, in qua Auctoris annotationes continentur, multa integra referuntur, multa exquiſitæ & reconditæ eruditionis, ſcituque digniſſima copioſiùs ac uberiùs diſceptantur.

Tituli denique à Canonibus mutuati in quinque ſunt claſſes diſtributi.

In prima, poſt Religionis Chriſtianæ fundamenta, quæ ſunt Fides, Pietas, Scriptura, &c. agitur de Hierarchia Eccleſiaſtica, & de perſonis Eccleſiaſticis.

In ſecunda, de Sacramentis Eccleſiæ.

In tertia, de Perſonis ab Eccleſia alienis, quales ſunt Hæretici, Schiſmatici, Pagani, Judæi, &c.

In quarta, de Rebus Eccleſiaſticis.

In quinta, de Foro Eccleſiæ & Juriſdictione Eccleſiaſtica.

Hæc ſunt, ERUDITE LECTOR, quæ te nolebam neſcire. Vale igitur, mihique benè ad Deum Opt. Max. adprecare.

PAR GRACE ET PRIVILEGE DU ROY.

PAR Lettres Patentes du Roy, données à Paris le vingt-ſixiéme jour de Mars 1693. ſignées, BOCHART: & ſcellées du grand Sceau de cire jaune, il eſt permis à PIERRE AUGER de faire imprimer, vendre & debiter par tel Libraire qu'il voudra choiſir, un Livre intitulé *Clavis Eccleſiaſtica Diſciplina*, compoſé par feu le Sr GODEFROY HERMANT Docteur de Sorbonne, Chanoine de Beauvais; & ce pendant le temps & eſpace de dix années conſécutives, à commencer du jour que ledit Livre ſera achevé d'imprimer. Avec défenſes à toutes perſonnes d'imprimer, ou faire imprimer ledit Livre, vendre ny le débiter ſans le conſentement de l'Expoſant, ſous les peines portées par leſdites Lettres.

Regiſtré ſur le Livre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, le vingt-ſeptiéme Mars 1693.

Ledit Sieur Auger a cedé ſon droit du preſent Privilege au Sieur Antoine Dezallier Libraire & Imprimeur à Paris, ſuivant l'accord fait entr'eux.

Achevé d'imprimer pour la premiere fois le vingt-cinq Avril 1693.

ILLUSTRISSIMO
AC REVERENDISSIMO DOMINO,
D. FRANCISCO
DE CAILLEBOT DE LA SALE,
TORNACENSIUM
EPISCOPO.

OPus hoc, ILLUSTRISSIME ECCLESIÆ PRINCEPS, ab Eruditiſſimo Viro inchoatum, meliori à me ordine digeſtum, perfectumque Illuſtriſſimæ tuæ ac Reverendiſſimæ Dominationi ſe ſiſtit. Te enim potiſſimùm ſibi deligendum Patronum exiſtimavit Diſciplina Eccleſiaſtica, quem moribus & vitâ Cultorem ſemper habuit religioſiſſimum, & quem poſt hac in tua Diœceſi habitura eſt Cuſtodem ac Vindicem acerrimum. Illam ab acceſſu tuo procul arceret obſcuri & ignoti Parentis nomen, niſi tota ex oraculis Conciliorum & Pontificum compacta, illi annorum viginti in colligendis & ordinandis Decretis

& Canonibus labores & ſudores aſſiduos debere ſe tantummodò agnoſceret. Vel hoc nomine temeritatis veniam meretur Auctor & tuo favore haud indignus videri poteſt, quod nihil in hoc Opere eſſe ſuum palàm profiteatur. Æquo igitur animo excipe Devotiſſimi Famuli munus, & in ipſo munere fœlix omen. Quis enim non rectam, non divinam Eccleſiæ tuæ auguretur adminiſtrationem, quando Tibi illam capeſſenti Eccleſiaſtica Diſciplina ſeſe ad pedes tuos advolvit venerabunda? Illa magnæ tuæ mentis dudùm incola hodiè in Belgio tuis auſpicijs renaſcitur, ut per te vigeat floreatque. Hanc ſpem in animis omnium concitavit adventus tui fama; eventum præſtabunt congeſtæ in Te unum cæterorum Antiſtitum virtutes, quas etſi tacere jubeat tua modeſtia, palàm emicant in oculis tuorum ſubditorum, quos jam nunc ita devinxerunt, ut ſe vel ex hoc Regum Maximo in pretio eſſe intelligant, quod illum ſibi donarit Epiſcopum quem cæteræ Galliæ Eccleſiæ ambitiosè expetijſſent. Illi, quia in te Patrem ſui amantiſſimum & agnoſcunt & venerantur, in tuo ſinu Paſtoralique curâ ſpem omnem, quietem, ſalutem & fœlicitatem ſecuri reponunt.

ILLUSTRISSIME ECCLESIÆ PRINCEPS,

ILLUSTRISSIMÆ AC REVERENDISSIMÆ
DOMINATIONIS TUÆ

Humillimus & Obſervantiſſimus Servus
PETRUS AUGER.

APPROBATIO.

EGo infraſcriptus Paſtor S. Stephani, Decanus Chriſtianitatis Inſulenſis, Librorum Cenſor; Vidi & legi quoddam Opus manuſcriptum, cui Titulus eſt: CLAVIS ECCLESIASTICÆ DISCIPLINÆ, &c. in quo nihil inveni quod non ſit ſecundùm Fidem S. Romanæ Eccleſiæ: immò Librum hunc tantæ utilitatis fore judico, ut in eo quidquid ad Cleri formam, vel ad Populi Chriſtiani directionem deſiderari poteſt, ad manum inveniatur. Datum Inſulis die Novembris 3. anni 1691.

FR. DESQUEUX, P. S. STEPH. DECAN. CHRISTIANITATIS INSULENSIS, LIBRORUM CENSOR.

INDEX

Materiarum quæ in Hac Prima parte Comprehenduntur.

De Christiana Fide, Religione, & Pietate, & de Cultu Divino. *Fol.* 1.
De Sacra Scriptura. 17
De Conciliis. 19
De Sede Apostolica, & Romano Pontifice. 30
De Patriarchis. 40
Cardinales Legati Apostolici. 43
De Vicarijs Apostolicis. 45
De Primatibus. 47
De Metropolitanis. 53
De Appellationibus ad Romanum Pontificem. 58
De usu & auctoritate Pallij. 63
Episcoporum dignitas, auctoritas, functiones, debitaque, &c. 65
Institutiones Episcoporum 73
Ordinationes Episcoporum, Electiones. 75
Episcoporum Subordinatio & unanimitas. 85
Onus Episcopale, vita Pastoralis. 91
Adversus Transmigrationes & Translationes Episcoporum. 101
De Residentia Episcoporum. 105
Contrà vagos & falsos Episcopos & Sacerdotes. 108
Jus Episcoporum circà pœnitentiam. 110
De Prædicatione verbi Dei. 111
De causis Episcoporum. 117
De Episcopali Audientia. 130
De visitatione Provinciarum & Diœceseon. 134
Diœceseon & Parochiarum limites servandi. 144
De Regimine Ecclesiarum Sede vacante. 150
De Fundatione & Unione Ecclesiarum. 155
De Chorepiscopis & Parochis. 159
De Abbatibus & Abbatissis. 166
De Decanis. 172
De Canonicis. 175
De Presbyteris. 178
De cansis Presbyterorum. 194
De Archidiaconis & Archipresbyteris. 202
De Diaconis. 208
De Diaconissis. 213
De Subdiaconis. 215
De Lectoribus. 217
De Monachis & Monialibus. 220

DE SACRAMENTIS.

Baptiſmi forma & ritus. 249
De Baptiſmo communia. 261
Quibus dandus ſit Baptiſmus? 263
Baptiſmi Miniſter. 263
Contra Rebaptizantes & Rebaptizatos. 264
De Cathecumenis. 265
De Confirmatione. 267
Miniſter Confirmationis Epiſcopus. 269
De Pœnitentia & ejus partibus. 271
De Reconciliatione pœnitentium. 277
De Confeſſione. 278
De Impoſitione Pœnitentiæ. 281
Jus Epiſcoporum circa Pœnitentiam. 283
De Pœnitentia in extremis. 283
Euchariſtiæ ritus. 286
Euchariſtia communicandum Sacrificio. 291
Euchariſtia quibus danda? 293
Extrema unctio. 295
Epiſcopi, Presbyterorum, Diaconorum, &c. ordinatores. 298
De non iterandis ordinationibus. 311
Miſſæ pro Defunctis. 311
De Sponſalibus. 314
De Matrimonio. 319
Matrimonii Vinculum. 329
Matrimonium cum Infidelibus, Judæis & Hæreticis vetitum. 334
Gradus in Matrimonio prohibiti. 335
De Sacramentis in genere. 340
De Bigamia & Polygamia. 341
De Mulieribus menſtruatis & puerperis. 343

DE ALIENIS AB ECCLESIA.

De Hæreticis. 344
Tertulianus de Præſcriptione Hæreticorum
Iræneus adverſus Hæreſes.
Contra Chriſtianos Apoſtatas in infidelitatem lapſos, ſacrificantes, libellaticos, &c. 355
De Infidelibus. 359
De Idolis & Idolothytis. 360
De Judæis. 362
De Schiſmaticis, & ſpeciatim de Donatiſtis. 367
De Superſtitionibus. 370
De Divinationibus & Magiâ. 373

INDEX MATERIARUM SECUNDÆ PARTIS.

De Ceremonijs & Ritibus Ecclesiasticis. 1
De Officio Ecclesiastico, Horis Canonicis, &c. 8
De Pascha, & alijs Festis. 26
De Die Dominicæ, & Festorum sanctificatione. 33
De Oratione Dominica & Symbolo. 42
De Pane, Azimo & Fermentato. 44
De Jejunio Quadragesimæ, & ciborum delectu. 45
De Sanctorum invocatione & cultu, eorumque memorijs. 55
De Vigilijs. 58
De Imaginibus. 59
De Reliquijs. 67
De Exequijs & Sepulturis. 73
De Aqua Benedicta. 80
De Confraternitatibus. 81
De Miraculis. 83
De Peregrinis & Peregrinationibus. 84
De Ecclesijs, Altaribus, Vasis Sacris, Oratorijs & Capellis. 87
De Privilegijs & Exemptionibus. 107
De Rebus Ecclesiæ, Beneficia, Res Ecclesiæ, earumque Procuratio ac Stipendia Clericorum. 113
De Azilis & Refugijs Ecclesiasticis. 149
De Immunitatibus Ecclesiasticis. 154
De Defensoribus Ecclesiarum, Advocatis, Executoribus, œconomis, &c. 157
Oblationes, Primitiæ, Decimæ. 160
De vita & honestate Clericorum. 176
De Causis Clericorum. 196
Quædam ad disciplinam exteriorem, ubi de vestibus, comis, &c. 198
Quinam in Clerum assumendi sint, quinam excludendi. 203
Clericorum Sanctimonia, sæculares curæ illis interdictæ. 213
De Tonsura Clericorum. 216
De non iterandis Ordinationibus. 218
Litterarum Ecclesiasticarum necessitas & disciplina. 219
De singularitate Beneficiorum. 226
Contrà Clericos lapsos. 229
Contrà Clericos simoniacos. 231
De Scientia Clericorum. 241
Continentia Clericorum Cælibatus. 248
Mulierum cohabitatio & familiaritas Clericis interdicta. 258
Contrà Clericos Aleatores & Ebriosos, Apostatas; & de Tabernis, &c. 265
Contrà Clericos iracundos & percussores, homicidas, præsumptores, &c. 269
Contrà Clericos vagos. 273
De Clericis ad Comitatum euntibus, & quando id licitum sit. 275
De Voto. 277

De Clericis Palatinis. 278
De Judicijs, Accuſatoribus, Teſtibus & Teſtimonijs. 279
Excommunicatio, Excommunicati. 300
Depoſitio, Depoſiti. 310
Interdictio, Interdicti. 317
De Duëllo. 319
De Judicio Aquę frigidę. 320
De Maleficijs. 321
Contrà Homicidas & Parricidas. 323
De Raptoribus & Sacrilegis. 329
De Furto & Latronibus. 334
De Deſperantibus, & capitali ſupplicio affictis. 341
De Tormentis. 343
De Reſtitutione Spoliatorum. 344
De obreptione & ſubreptione. 347
De Uſura. 348
Falſi Teſtes, Traditores, Delatores, Calumniatores, falſarij Authores famoſorum libellorum. 353
De Procurantibus abortum, Expoſitoribus, Expoſitis. 358
De Adulteris & Inceſtis. 360
De Inceſtu. 369
ΠΕΡΙ ΑΡΣΕΝΟΚΟΙΤΩΝ. 370
De Bello & Pace. 371
De Pollutione. 375
De Fornicatoribus, Lenonibus ac Stupro. 377
De Juramento, & Perjurio. 381
De Spectaculis, Hiſtrionibus, Pantomimis, &c. 385
De Choreis & Saltationibus. 386
De Ebrietate. 387
De Odio & Charitate. 389
De Imperatoribus, Regibus, Reginis, eorumque Filijs ac Miniſtris. 392
De Miſſis Dominicis. 407
De Moneta, Pontibus, & alijs ad publicam politiam pertinentibus. 409
De Ponderibus & Menſuris. 411
De Tributis & Telonijs. 414
De Magiſtratibus & Judicibus. 415
De Jure Patronatus. 421
De Laïcis. 423
De Viduis. 426
De Virginibus. 430
De Officijs Parentum in Liberos, & Liberorum in Parentes. 436
De Pauperibus & Eleëmoſynis. De Diſtributione, Xenodochijs, Noſocomijs, Ptochotrophis, &c. Defendendis Oppreſſis. 438
De Servis, & Libertis, Dominis, ac Subditis. 445
De Energumenis. 451
De Amentibus. 453

ORDO CELEBRANDI CONCILIJ,

Desumptus ab Isidore Mercatore ex 4. Concilio Toletano Cap. 4. & Garsiæ Loysiæ Hispanicorum Conciliorum editoris diligentiâ emendatus. Quare sciat Lector non esse generalem hunc ordinem, sed tantùm fortè servatum in Toletanis, vel in Hispania celebratis Concilijs.

ORDO DE CELEBRANDO CONCILIO.

HORA itaque diei primâ antè Solis ortum, ejiciantur omnes ab Ecclesia: obseratisque foribus, cuncti ad unam januam, per quam Sacerdotes ingredi oportet; Ostiarij stent. Et convenientes omnes Episcopi pariter introeant, & secundùm ordinationis suæ tempus resideant. Post ingressum omnium Episcoporum atque concessum, vocentur deinde Presbyteri, quos causa probaverit intrare. Nullus inter eos audeat ingredi Diaconorum. Post hos ingrediantur Diacones probabiles, quos ordo poposcerit interesse: & coronâ factâ de sedibus Episcoporum, Presbyteri à tergo eorum resideant; Diacones in conspectu Episcoporum stent; deinde ingrediantur & Laici, qui electione Concilij interesse meruerint. Ingrediantur quoque & Notarij, quos ad recitandum vel ad excipiendum ordo requirit: & obserentur januæ, sedentesque in diuturno silentio, dicat Archidiaconus: *Orate.* Statim omnes in terra prostrabuntur, & orantibus diutius tacitè cum fletibus ac gemitibus, unus ex Episcopis senioribus surgens, Orationem palàm fundet ad Dominum, cunctis adhuc in terra jacentibus, dicens.

ADSUMUS Sancte Spiritus, adsumus peccati quidem humanitate detenti, sed in Nomine tuo specialiter aggregati, veni ad nos, adesto nobis & dignare illabi cordibus nostris: doce nos quid agamus, quo gradiamur ostende, quid efficianus operare. Esto solus & suggestor & effector judiciorum nostrorum, qui solus cum Deo Patre & Filio nomen possides glorioſum. Non nos patiaris perturbatores esse justitiæ qui sumere diligis æquitatem, ut ministrum nos ignorantiæ trahat, non favor inflectat, non acceptio muneris vel personæ corrumpat, sed junge nos tibi efficaciter solius tuæ gratiæ dono: ut simus in te unum, & in nullo deviemus à vero: qualiter in nomine tuo collecti, sic in cunctis te-

neamus cum moderatione pietatis justitiam, ut hîc à te in nullo dissentiat sententia nostra, & in futuro pro benè gestis consequamur præmia sempiterna. Amen. Te condonante, qui cum Patre & Filio unus permanes Deus, per infinita sæcula sæculorum.

In qua Oratione, nec Oratio Paterna, nec Benedictio, sed ipsa solummodò Oratio confirmetur. Quando autem plurimi Metropolitani fuerint, nec ab altero hæc Oratio dicitur.

DOmine qui nos justitiam loqui & quæ recta sunt præcipis judicare, tribue nobis, ut nec iniquitas in ore, nec pravitas inveniatur in mente; ut puro corde purior sermo consentiat, procedat in operibus justitiæ, nec appareat dolus in lingua.

A tertio verò Metropolitano, loco tertio, hæc Oratio pronuntiatur.

IEsu Domine, qui sacro verbi tuo oraculo promisisti, ut ubi duo vel tres in nomine tuo fuerint aggregati, medius dignareris adesse; adesto Cœtui nostro propitius & cor nostrum perlustra misericors, ut ita rectum justitiæ tramitem teneamus, nè à bono misericordiæ aliquatenus aberremus.

ALIA.

DIssolve Domine nostrarum mentium ligaturam & obligationis impiæ confringe catenam, ut tibi laudem liberatione reddamus, cujus ultionem pro transgressione pavescimus.

ALIA.

DEus qui veritatem loqui filios hominum cupis, & eorum casto judicio delectaris, mentem nos dignare habere rectam, ut possimus labijs veram depromere justitiam.

Finitâ autem oratione, & responso ab omnibus, *Amen*: rursus dicit Archidiaconus; *Erigite vos:* & confestim omnes surgant, & cum omni timore Dei & disciplina, tam Episcopi quàm Presbyteri sedeant; sicque omnibus in suis locis in silentio considentibus, Diaconus Albâ indutus, Codicem Canonum in medio proferens, Capitula de Concilijs agendis pronuntiat, id est, ex Concilio Calchedonensi æra xviij. Item ex Capitulis Orientalium Patrum, quæ Martinus Episcopus de Græco in Latinum vertit, æra xviij. De Synodo facienda. Item ex Concilio Toletano IV. æra iij. Item ex Concilio Agathensi æra xvj. sive ex sermone S. Ambrosij de Pace, vel aliud de Canonibus quod Metropolitanus Episcopus Concilium alloquitur, dicens:

EXHORTATIO.

ECce Sanctissimi Sacerdotes, præmissis Deo precibus, Fraternitatem vestram cum pia exhortatione convenio, & per divinum nomen obtestor, ut ea quæ à nobis de Deo, de Sacris Ordinibus, vel vestris moribus, vobis fuerint dicta, cum omni pietate suscipiatis, & cum summa reverentia perficere ostendatis. Quòd si forsan aliquis vestrum aliter quàm dicta fuerint, senserit, sine aliquo scrupulo commotionis, in nostrorum omnium collatione, ea ipsa de quibus dubitaverit, conferenda, reducat: qualiter, Deo mediante, aut doceri possit, aut doceat. Deindè simili vos obtestatione conjuro, ut nullus vestrum in judicando, aut personam accipiat, aut quolibet favore, vel munere pulsatus à veritate discedat; sed cum tanta pietate quidquid Cœtui nostro se judicandum intulerit judicet, ut nec discordans contentio ad subversionem justi-

Digitized by Google

tiæ inter nos locum inveniat, nec item in perquirenda æquitate, vigor noſtri ordinis, vel ſollicitudo tepeſcat.

Poſt allocutionem Concilij, quâ Metropolitanus ſolet Synodum alloqui Univerſalem, ſtatim Rex cum ſuis Optimatibus ingreditur in Concilium: & in primis Coronâ Sacerdotum poſt ſe dimiſſâ, ad Altare converſus, ibi orationem dicit: ſed ipſâ oratione ſuperactâ, ad Concilium converſus, dicit: Et homo proſtratus, atque indè ſe erigens, & ſeipſum precibus Sacerdotum commendat, & alloquendo Concilium, ut juſtiſſimè agant, religioſâ exhortatione inſinuat. Poſtquàm autem expleverit exhortationem ſuam à Diacono dicitur: *Oremus.*

Tunc Rege converſo ad Orientem, omnes Sacerdotes in terra pariter proſternantur, ſicut & priùs, ſicque dicatur hæc oratio Dominica:

REx Deus, à quo Regum regitur Regnum; quo gubernante ſublime, quo deſerente fit fragile, Famulo tuo N. ſolers moderator adſiſte. Da ei Domine fidei rectitudinem firmam, & legis tuæ cuſtodiam indefeſſam: ita morum honeſtate prepolleat, ut tuæ Majeſtati complaceat: ita nunc præſit populis, ut coronetur poſt tranſitum cum electis. *Pater noſter.*

BENEDICTIO.

BEnedicat tibi Sereniſſime Princeps virtutem Dominus & omnipotens Deus *Amen.*

Inſpiret tibi facere miſericordiam, & temperare juſtitiam. *Amen.*

Qui tibi tribuit Regnum, ipſe cor tuum conſervet illeſum à nocibilitate omnium populorum. *Amen.*

Et qui conventum noſtrum pro Domino veneraris, cum tuis omnibus poſt longa ſæcula coroneris. *Amen.*

Per Dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum, qui cum Deo Patre & Spiritu Sancto unus Deus gloriatur in ſæcula ſæculorum.

Quâ Benedictione ſuſceptâ dicitur illi à Diacono: *In nomine Domini noſtri Jeſu-Chriſti, ite cum pace.* Sicque cunctis reſpondendum eſt: *Deo gratias.* Statimque idem Princeps ſecedit à Conventu Concilij. Poſt egreſſum igitur Regis ad exhortationem Metropolitani, quæ priùs dicta eſt, introibunt omnes quique fuerint Presbyteri, Diacones vel Religioſi ad audiendam doctrinam. Sicque Archidiaconus lecturus eſt Canonem Toletani Concilij XI. æra j. nè tumultu Concilium agitetur; quo Canone perlecto, ſtatim Concilium Epheſinum ex ordine perlegetur, deindè collatio pariter & inſtructio de Myſterio Sanctæ Trinitatis habebitur, ſimulque & ordinibus officiorum, ſi in omnium ſedibus ejuſdem celebritatis unitas teneatur. Pro his cauſis prout ſpatium diei permiſerit, & Epiſtolæ Papæ Leonis ad Flavianum Epiſcopum de erroribus Eutychetis, & Myſterio S. Trinitatis legendæ ſunt: Canones quoque de unitate officiorum.

Nec aliud aliquid antè tranſibitur, quàm iſta omnia explicentur; ita tamen, ut in totis tribus diebus Litaniarum nihil aliud agatur, nec retractetur, niſi ſola collatio de Myſterio S. Trinitatis, & de ordinibus ſacris, vel officiorum inſtitutis, ita ut hæc tota peragantur per iſtos tres dies, nihil aliud, ſicut jam dictum eſt, niſi ſola quæſtio de his quæ prædicta ſunt, habeatur; ita ut lectio ſemper congruens cauſam ordinis, quæ quærenda eſt, antecedat.

Item Oratio in 2. die in inchoatione Concilij dicenda.

NOstrorum tibi Domine, curvantes genua cordium, quæsumus, ut bonum quod nobis à te requiritur, exequamur; scilicet ut promptâ tibi sollicitudine gradientes, discretionis arduæ subtile judicium faciamus, ac misericordiam diligentes, clareamus studijs tibi placitæ actionis.

Item Oratio die 3. quæ in inchoatione Concilij dicitur.

ATe Domine interni clamoris vocibus unanimiter postulamus, ut respectu tuæ gratiæ solidati, prædones veritatis efficiamur intrepidi, tuumque valeamus verbum cum omni fiducia loqui.

Post hæc in 4. die reliquæ causæ per ordinem admittendæ sunt. Sicque omnes qui de Religiosis in retroactis diebus pro spirituali instructione interfuerunt Concilio, foris egredientur: residentibus aliquibus Presbyteris in Concilio, quos Metropolitanus ordinaverit, ordinandos. Per singulos tamen illos 3. dies Litaniarum Episcopi vel Presbyteri cum admonitore primùm orationibus prostrabuntur. Sicque collecta à Metropolitano oratione & dicente Diacono: *Erigite vos*; consurgent, & de divinis tantùm, ut dictum est, rebus collationem habebunt. In reliquis tamen diebus, cunctis adstantibus, oratio colligenda est. Et sic considentes causarum negotia judicabunt. Nullus tamen tumultus, aut inter considentes, aut inter adstantes habebitur. Eodem autem modo, eodemque ordine ad Concilium omnes per singulos dies ingrediantur, quo superiùs jam præmissum est. Nam etsi Presbyteri & reliqui, aut Diaconus, Clericus, sive Laïcus de his qui foris steterint Concilium pro qualibet re, crediderit appellandum, Ecclesiæ Metropolitanæ Archidiacono causam suam intimet, & ille Concilio denuntiet: tunc illi & introeundi & proponendi licentia concedatur. Nullus autem Episcoporum à cœtu communi secedat, antequàm hora generalis secessionis adveniat. Concilium quoque ita ut quęcumque deliberatione communi finiuntur, Episcoporum singulorum manibus subscribantur. Ita tamen ut antè duos aut tres dies quàm solvatur Concilium omnes constitutiones à se editas diligenti consideratione retractent. Item in die quâ Concilium absolvendum est, Canones qui in Sancta Synodo constituti sunt coràm Ecclesia in publico relegantur. Quibus explicitis, respondetur: *Amen.*

Deindè ad locum redeuntes, ubi in Concilio residebant, Canones ipsos subscripturi sunt. Admonendi quoque à Metropolitano sunt de Pascha ventura quotò veniet. Admonendi sunt etiam quo tempore superveniente anno ad Concilium faciendum veniant, & eligendi etiam de Episcopis, qui eum Metropolitano dies festos Nativitatis Domini & Sanctum Pascha debeant celebrare. Post hæc dicente Archidiacono, *Oremus*: omnes simul ut terram pariter prostrabuntur, ubi diutissimè orantibus, hanc unus ex Majoribus Orationem dicturus erit.

ORATIO.

NUlla est Domine humanæ conscientiæ virtus, quæ inoffensè possit tuæ voluntatis judicia expedire. Et ideò quia imperfectum nostrum viderunt oculi tui, perfectioni deputa, quæsumus, quod profectò æquitatis fine concludere præoptamus; te in nostris principijs occursurum poposcimus, te quoque in hoc fine judiciorum nostrorum indultorem nostris excessibus speramus: scilicet ut ignorantiæ parcas, errori indulgeas, ut perfectis votis perfectam efficaciam largiaris. Et quia conscientia remordente rubescimus, nè aut ignorantia nos traxerit in errorem, aut præceps forsan voluntas impulerit justitiam

declinare, ob hoc te poſcimus, te rogamus, ut ſi quid offenſionis in hac Concilij celebritate attraximus, te condonante habeamus: ut in eo quod ſalubri ſumus aggregatum Concilium, à cunctis primùm abſolvamur noſtrorum nexibus delictorum: qualiter & tranſgreſſores venia, & confitentes tibi ſubſequatur remuneratio ſempiterna. Per Dominum noſtrum, &c.

BENEDICTIO.

PAtris Dei Filius qui eſt initium & finis, complementum vobis tribuat caritatis, & qui vos ad expletionem hujus fecit pervenire Concilij, abſolutos vos efficiat ab omni contagione delicti. *Amen.*

Ut ab omni reatu liberiores effecti, abſoluti etiam per donum Spiritûs ſancti, felici reditu veſtrarum ſedium cubilia repetatis illæſi. *Amen.*

Præcedente lumine Divinitatis Domini noſtri, qui omnia regit in ſæcula ſæculorum. *Amen.*

Quibus expletis, dum dictum fuerit ab Archidiacono, Erigite vos: *omnes illicò pariter exurgentes reſidente Metropolitano, ab Epiſcopo primùm incipientes, oſculum ſibi invicem omnes pariter dabunt; ſicque poſt datam ſibi invicem pacem dicit Diaconus.*

In Nomine Domini Noſtri Jeſu-Chriſti eamus cum pace. *Deo gratias.*

EXHORTATIO AD PRINCIPEM.

DEus Omnipotens, ô Clementiſſime Rex, quando voluit, & ubi voluit de regali, nobilique genere te nobiliter procreavit, & miſericorditer ad lavacrum regenerationis perduxit: Caput tuum Sacri Chriſmatis Oleo linivit, & dignanter in Filium adoptavit: conſtituit te Regem populi terræ, & proprij Filij ſui in Cælo fieri juſſit hæredem: his etiam ſacris ditatus muneribus ritè portas Diademata Regis: primùm, quia de femore Regis, regalique diſcendis prolapia decenter tibi convenit, & benè multa regere Regna. Secundò, quia te Regem eſſe, & Sacri Chriſmatis unctio, & fidei confeſſio operiſque confirmat & actio. Tertiò, quia ut æternum cum Chriſto perciperes Regnum, miſericorditer adhuc te parvulum, Rex Regum adoptavit in filium. Hæc te perſpicua claraque indicia ab infantia Regem clamitant, Regemque confirmant; ſupereſt ut hæc ipſa Regalia, quæ percepiſti bona à Domino munera ſollicitè ſalva cuſtodias, & operibus pariter moribuſque defendas. Exiguo etiam tempore in hac qua vivimus morabimur vitæ, quia viam univerſæ carnis peregimus, & celeri curſu ad promiſſam quotidiè patriam feſtinamus. Reſtat ergò, ut de illa tantùm ſollicitè interrogemus via, quæ nos à latronibus tutos, vitiſque deſecatos deſideratam feliciter ducat ad Patriam. Hortatur etiam nos de hac re Propheta, cùm dicit: *State ſuper vias, & videte, & interrogate de ſemitis antiquis: & videte quæ ſit via bona, & ambulate in ea, & invenietis requiem animabus veſtris.* Sollicitè ergò hæc à nobis diſcretèque quærenda eſt via, quæ nos ſalvos ad requiem perducat æternam: & cùm Domino nobis monſtrante fuerit inventa, cautè diſcretèque nobis ambulandum eſt per eam, nè ad dexteram inclinantibus, aut ad ſiniſtram occurrat illa, de qua propheticus ſermo denuntians clamitat: *Eſt via, quæ videtur hominibus recta, cujus noviſſima demergunt ad inferna.* Sed nè aliquis noſtrum per ignorantiam in hoc oberrans

Ex Codice Alveldenſi Bibliothecæ regiæ S. Laurentij in Hiſpania. Ungebantur Hiſpaniæ Reges.

Jerem. 4.

Prov. 16.

incidat devium, piè nos Propheta admonet Isaïas, & ad rectam sanctamque
Isai. 30. viam dulciter revocans clamat: *Et erunt oculi tui videntes præceptorem tuum, & aures tuæ audient verbum post tergum monentis: hæc est via, ambulate in ea, neque ad dexteram, neque ad sinistram.* Nam & Israëliticus Populus, cùm per aliena transiens Regna, ad repromissionis tenderet patriam, nuntios misit ad
Deut. 17. Sehon Regem Amorrhęorum, dicens: *Obsecro ut transire mihi liceat per terram tuam; non declinabimus ad dextram neque ad sinistram, sed per viam Regiam gradiemur donec pertranseam fines tuos.* Et tibi ergò Nobilissime Rex, si vis ad supernam feliciter promissionis tendere patriam, diligenter Regia quærenda est via; quia cùm sis Rex in terra, ad cæterorum properans Regna, per Regiam debes currere viam: trita enim est, & antiquitùs Sanctorum Regum vestigijs confricata. Per illam Josuë firmissimo properans gradu, multorum Regum colla comminuit, & nefandorum Phalanges stravit, Jerichuntinos muros evertit, & Israëlitico Populo terram repromissionis distento fune dimisit; per illam David indeclinabiliter gradiens, persecutori Saüli pepercit, lapideo ictu Goliam extinxit, & ab improperio Allophylorum Dei populum liberavit, & sibi Regnum perpetuum solidavit: per illam firmiter ambulantem Ezechiam misericorditer Dominus visitavit, à mortis termino revocavit, & quinquies ternos ad vitam addidit annos: per illam adhuc ambulans Salomonem, quasi fluvius aquâ impletus est sapientia; & ab illa recedens, inexplicabilem gloriæ suæ intulit maculam: per illam intrepidus Josias Rex justus ambulans, excelsa comminuit Regna, abominationes diversas à populo Dei abstulit, & justificationes à Domino multiplices accepit. Eccè conspicis perspicuè, Rex Nobilissime, qualiter per regiam ad Dominum Reges ambulant viam, & ad Cælorum cum cæteris Sanctis Reges quoque feliciter volant. Via etenim Regia, quæ per Prophe-
Isai. 35. tam vocatur sancta: *Per quam non transibit pollutus*, ait idem Propheta: nec invenietur ibi leo, diabolus scilicet, qui rugiens, circuit quærens quem devoret; *nec mala Bestia*, dæmon videlicet, *ascendet per eam*: sed & directâ viâ, & ambulabunt, qui redempti à Domino, & liberati fuerint, per eam, per quam & te quotidiè, auxiliante Domino, ire cognoscimus & gratulemur, & ad æternam gloriam te esse venturum fideliter credentes, non dubitamus. Tantùm est ut quod cœpisti bonum perficias, & usque ad perseverantiæ finem perducas: quia non inchoaverit, sed qui perseveraverit, salvus erit.

DE OBSERVANDIS MANDATIS DEI.

ATtende ergò, ô clementissime ac mitissime Rex, quantum nos diligat Dominus noster Jesus-Christus, qui cum promissione suam à nobis exigit dilectionem, & Spiritum Sanctum dicit nobiscum esse in æternum mansurum, si post dilectionem suam mandata ejus servaverimus: ab ipso enim, ut jam superiùs diximus, nobis omnia bona conceduntur; & velle bonum & operari, ab illo priùs nobis largitur: diligimur enim ut diligamus, amamur ut amemus, cognoscimur ut cognoscamus, adjuvamur ut operemur, & operando virtutibus ditemur. Ergo si te dilectio Dei proximique demulcet, consequens est, ut facias quod ille præcepit, quia in tantum diligis in quantum facis: neque enim potest sincerè Deum diligere, qui mandata ejus fideliter non custodit.

Ipſo te Domino docente intellige; ait enim: *Si quis diligit me, ſermonem meum ſervabit, & Pater meus diliget eum: & ad eum veniemus, & manſionem apud eum faciemus; & qui non diligit me ſermones meos non ſervat.* Joannes quoque Apoſtolus dilectione Dei repletus in Epiſtola ſua ait: *In hoc ſcimus quoniam cognovimus eum, ſi mandata ejus obſervamus. Qui dicit ſe noſſe eum, & mandata ejus non cuſtodit, mendax eſt, & in eo veritas non eſt: qui ſervat verbum ejus, verè in hoc charitas Dei perfecta eſt.* Liber quoque Job, ore Domini quoque ſacratus, de hoc ipſo teſtis eſt, maximè de Regibus, dicens: *Non auferet à juſto oculos, & Reges in ſolio collocat in perpetuum, & illuc eriguntur: revelat quoque aurem eorum ut corripiat, & loquitur ut revertantur ab iniquitate. Si audierint & obſervaverint, complebunt dies ſuos in bono, & annos ſuos in gloria: ſi verò non audierint, tranſibunt per gladium, & ſtultitiâ conſumentur.* De ſe quoque ipſe Job bonum rectumque dans teſtimonium, ait: *Veſtigia Dei ſecutus eſt pes meus, viam ejus cuſtodivi, & non declinavi ex ea: à mandatis labiorum ejus non receſſi, & in ſinu meo abſcondi verba oris ejus.* Tale ergò de te, ô bone Rex volumus ſemper audire teſtimonium, tale videre frequenter & opus. Ipſe quoque Dominus de dilectione ſua, atque mandatorum ſuorum obſervantia, Populum Iſraëliticum admonens: *Et nunc Iſrael audi præcepta & judicia quæ ego doceo te, ut faciens ea vivas in eis. Obſerva & cave nè quando obliviſcaris Domini Dei tui, & negligas mandata ejus & judicia, & ceremonias quas ego præcipio tibi hodiè, nè poſtquàm comederis & ſatiatus fueris, domus pulchras ædificaveris, & habitaveris in eis, habueriſque armenta & ovium greges, argentum & aurum, cunctarumque rerum copiam, elevetur cor tuum, & non reminiſcaris Domini Dei tui. Et nunc Iſrael, quid Dominus Deus tuus petit à te, niſi ut timeas Dominum Deum tuum, & ambules in vijs ejus, & diligas eum, ac ſervias ei in toto corde tuo & in tota anima tua, cuſtodias mandata & ceremonias ejus, quas ego præcipio tibi hodiè, ut benè ſit tibi? Si autem audieris, ut facias omnia mandata ejus, faciet te Dominus excelſiorem cunctis gentibus, quæ verſantur in terra: Benedictus eris in Civitate, & benedictus in agro: benedictus fructus ventris tui, & fructus terræ ſuæ, mittet Dominus ſuper cellaria tua, & ſuper opera manuum tuarum benedictionem: dabit Dominus inimicos tuos, qui conſurgunt adverſùm te, corruentes in conſpectu tuo.* Addit quoque Dominus ad Iſraëlem dicens: *Si in præceptis meis ambulaveritis, & mandata mea cuſtodieritis, & feceritis ea, dabo vobis pluvias temporibus ſuis, & terra gignet germen ſuum, & pomis arbores replebuntur. Apprehendet meſſium tritura vindemiam, & vindemia occupabit ſementem, & comedetis panem veſtrum in ſaturitate, & abſque pavore habitabitis in terra veſtra. Dabo pacem in finibus veſtris; dormietis, & non erit qui exterreat: auferam malas beſtias, & gladius non tranſibit terminos veſtros: perſequimini inimicos veſtros, & corruent coram vobis: perſequentur quinque de veſtris centum alienos, & centum ex vobis decem millia, cadent inimici veſtri gladio in conſpectu veſtro. Quòd ſi non audieritis me, nec feceritis omnia mandata mea: ſi ſpreveritis leges meas, & judicia mea contempſeritis, ut non faciatis ea quæ à me conſtituta ſunt, ut ad irritum perducatis pactum meum, Ego quoque hæc faciam vobis: viſitabo vos velociter in egeſtate & ardore: corruetis coram hoſtibus veſtris, & ſubjiciemini his qui oderunt vos, fugietiſque nemine perſequente.* Per Iſaïam quoque Dominus ad Iſraël clamat, & dicit: *Utinam attendiſſes mandata mea, facta fuiſſet ſicut flu-*

Joan. 14. ibid.

1. Joan. 2.

Job. 36.

Job. 23.

Levit. 26.

Isa. 48. *men pax tua, & justitia tua sicut gurgites maris, & fuisset sicut arena semen tuum, & stirpes uteri tui ut capilli ejus: non interisset, & non fuisset attritum nomen ejus.* Bonum ergò tibi est, ô Rex, ut diligas Dominum Deum tuum, & ob dilectionem ejus nimiam sollicitè & diligenter custodias illius præcepta: sancta sunt enim mandata ejus & justa, observantibus verò salutaria. Propterea Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus ad te venient, & in perpetuum lætam mansionem facient, & beatus eris in perpetuum, tali hospite visitatus: propterea complebuntur in benedictionibus dies tui, & in gloria anni tui.

1. Eccles. 4. *In judicando esto pupillis misericors ut pater, & pro viro matri illorum; & eris tu velut filius Altissimi obediens, & miserebitur tui magis quàm mater.* Job quoque ait: *Oculus fui cæco, & pes claudo: pater eram pauperum, & causam quam*

Job. 29. *nesciebam diligentissimè investigabam, conterebam molas iniqui, & de dentibus iniqui illius auferebam prædam: flebam quondam super eum qui afflictus erat, & compatiebar paupert.* Nam & hanc regium virtutem Rex Salomon approbat, di-

Prov. 29. cens: *Rex qui judicat in veritate pauperes, thronus ejus in æternum firmetur.* Si vis ergò, ô Rex, ut thronus tuus à Domino in æternum firmetur, non cesses justificare pauperem & pupillum, non cesses subvenire viduæ & oppresso, non cesses defendere advenam & desolatum: subveni misero, aliena jacentem, solida confracta, conforta & robora cassum: divitijs non cesses fulcire mendicum, de manu peccatoris non cesses liberare oppressum. Audi quid Regibus, Re-

Psal. 81. gumque Judicibus Dominus per David clamitat, dicens: *Judicate egenum &*
Cap. 4. *pupillum, humilem & pauperem justificate; erigite pauperem & egenum, de manu*
Cap. 1. *peccatoris liberabit eum.* Huic sententiæ concordans Liber Ecclesiasticus, ait: *Libera eum qui injuriam patitur de manu superbi.* Isaias nihilominùs prædicans, ait: *Quærite judicium, subvenite oppresso, judicate pupillo, defendite viduam, & venite & arguite me, dicit Dominus, si fuerint peccata vestra in coccinum, quasi nix dealbabuntur, & si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana munda erunt, si volueritis & audieritis me, bona terræ comedetis.* Vide ergò & diligenter attende, Rex, quid defensoribus evenit pauperum: se illis esse debitorem, seque redditorem pronuntiat Deus; nimis candidorem peccatoribus promittit, & albæ lanæ munditiam pollicetur: postremò bona terræ comedere tribuit,

Isai. 40 terræ scilicet illius, de qua scriptum est: *Sancti in terra sua duplicia possidebunt;*
Psal. 26. & de qua Psalmista ait: *Credo videre bona Domini in terra viventium.* Vides quia bona terræ æternæ illis regionibus conceduntur, qui hic pauperum defensores existunt, illis in escam fructus terræ conceditur terræ, qui hîc pauperes sciunt defendere piè? fructus optimos, scilicet Angelorum, fructus æternos, fructus perpetuos, fructus dulcissimos & amantissimos, plenos saturitate & pinguedine, plenos lætitiâ & gaudio, plenos fœlicitâte & gloriâ. O quàm beata est vita Regum justorum, quæ & hîc temporibus rebus fulta nitescit, & in æternum cum Angelis immortaliter requiescit: hîc terrenis nutritur delicijs, illic gloriâ vestitur decorus: hîc populorum constipatur catervis, illic Choris comitatur Angelicis: hîc hominum multitudine delectatur, illic cum Angelorum Choro lætatur: hîc illi militia Imperatoris obtemperat, illic in militia Redemptoris exultat: hîc Stola vestibus Regali nitescit, illic gloriâ immortalitatis indutus refulget: hîc Regij Diademata portat, illic gaudio exultationis resultat: hîc terreni Regis Filius vocitatur, illic Cœlestis Regis Filius confit-

matur : hîc tetteni Regni decenter magnam capit hæreditatem, illic Cæleſtis Regni felicem feliciter accipit portionem. Hæc ut tibi eveniant, Clariſſime Rex, totis viribus laborare non ceſſes. Nullus te felicior erit, ſi tibi hæc, auxiliante Deo, evenerint; nullus te tranſcendet in gloria, ſi hæc tibi a Domino feliciter fuerint collata. *Amen.*

EPISTOLA REMIGIJ RHEMORUM EPISCOPI.

RUmor ad nos magnus pervenit adminiſtrationem vos ſecundam rei bellicæ ſuſcepiſſe. Non eſt novum, ut cœperis eſſe ſicut parentes tui ſemper fuerunt: hoc in primis agendum, ut Domini judicium à te non vacillet, ubi tui meriti, qui per induſtriam humilitatis tuæ ad ſummum culminis pervenit: qua, quod vulgò dicitur, in fine actus hominis probatur. Conſiliarios tibi adhibere debes, qui famam tuam poſſint ornare; & beneficium tuum caſtum & honeſtum eſſe debet, & Sacerdotibus tuis honorem debetis deferre, & ad eorum conſilia ſempet recurrere. Quòd ſi tibi benè cum illis convenerit, Provincia tua meliùs poteſt conſtare; Cives tuos erige, afflictos releva, viduas fove, orphanos nutri, ſi potiùs quàm erudies, ut omnes te ament & timeant. Juſtitia ex ore veſtro procedat, nihil ſit ſperandum de paupetibus vel peregrinis, nè magis dona, vel aliquid accipere velis. Prætotium tuum omnibus pateat, ut nullus exindè triſtis abſcedat. Paternas quaſcumque opes poſſides, captivos exindè liberabis, & à jugo ſervitutis abſolves. Si quis in conſpectu veſtro venerit, peregrinum ſe eſſe non ſentiat. Cum juvenibus jocare, cum ſenibus tracta ſi vis regnare, nobilis judicari.

PARS PRIMA.

CLAVIS
ECCLESIÆ DISCIPLINÆ,
SEU
INDEX UNIVERSALIS TOTIUS JURIS ECCLESIASTICI,
XXXVII. TOMIS CONCILIORUM REGIÆ EDITIONIS COMPREHENSI,
PARS PRIMA.
DE CHRISTIANA FIDE, RELIGIONE, ET PIETATE.
DE RECTORIBUS ECCLESIARUM,
ET DE CULTU DIVINO.

CAN. SS. APOST. Quòd Fideles Laïci ingredientes Eccleſiam, communicare debeant. *v. loc. p.135. Tom. 1.*

EPIST. I. ALEXANDRINI Papæ I. De Trinitate & Unitate Deitatis. *vide locum cap. 6. pag* 180. *Tom.* 1.

Epiſt. III. FELICIS Papæ I. ad Benignum Epiſc. 1. *Errant qui Filium non videre Patrem contendunt, eò quod Deum nemo vidit unquam.* Ibid. 2. *Errant affirmant. s Filium minorem Patre, quia ille inviſibilis, Filius verò viſibilis.* v. locum pag. 563. Tom 1.

Ibid. Epiſt. IV. Felicis Papæ I. De Chriſti Nativitate & Humanitate; Fragmentum.

CONCIL. LAODIC. De Chriſtianis qui Judæorum azima comedunt. *vide locum, Tom. 2. Can* 38. *& Can* 20. *poſterior. & Can.* 53. ut in Chriſtianorum non ſalretur nuptijs.

Ibid. Can. XXXIX. De Chriſtianis celebrantibus Feſta Gentilium.

Concil. Gangrenſe an. 325 Can. XV. De his qui Chriſtianitatis obtentu deſpiciunt filios. *v. locum. Tom. 2.*

Ibid. Can XVj. De his qui Patres Chriſtianitatis occaſione contemnunt. *v. locum.*

Ibid. Can. XVij. De Mulieribus quæ ſe attondent Chriſtianitatis obtentu.

Epiſt. Damaſi Papæ I. De Fide & Formula libelli cujuſmodi qui ab hæreſi reverturtur, debeant profiteri. *v. locum pag. 268. Tom. 3.*

I. Quòd in regum hominem ſuſceperit Chriſtus ſine peccato. *v. loc.*

II Quòd unus ſit Chriſtus ante ſæcula ex Patre natus, & in tempore ex Virgine Maria.

Concil. Carthag. II. an. 398. cap. 1. Ut Trinitas & credatur & prædicetur. *v. locum.*

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. xlij. De Clericis qui pro Fide tentati ſunt.

Ibid. Can. xliij. De his qui pro Fide ab infidelibus perſecutiones paſſi ſunt.

Concil. Tolet. I. an. 400. Can. xxj. De Regulis Fidei Catholicæ contra Priſcillianos. *v. l. pag.* 576. *Tom.* 3.

Epiſt. III. Innocent. Pap. I. cap. iij. ad Exuper. Toloſ. Epiſc. Quòd Fidelibus adminiſtrationes & judicia exercere liceat. *v. l. pag.* 18. *T.* 4.

Concil. Milevit. II. contra Pelag. & Cæleſt. 1. Contra Pelagianos, qui dicunt etiam ſine peccato mori potuiſſe Adam. *v. loc.*

Ibid. capitul. ij. Quòd juxtà Apoſtoli teſtimonium etiam Parvuli qui nihil peccati adhuc commiſerunt, omnes in peccatorum remiſſione veraciter baptizentur. *v. locum.*

Ibid. tit. iij. Quòd gratia Dei non ſolùm peccata dimittit, ſed etiam adjuvat nè committantur.

Ibid. tit. iv. Quòd per gratiam Dei ſciamus quid facere debeamus, & diligere ut faciamus.

Ibid. tit. v. Quòd gratia Dei præſtet ut lex impleatur (*ſicut ait Pelagius*) facilè, quaſi ſine gratia Dei difficilius poſſit impleri.

Ibid. tit. vj. Quòd juxta ſententiam Joannis Evangeliſtæ nemo ſit qui eſſe poſſit ſine peccato. *v. l.*

Ibid. tit. vij. Quòd unicuique etiam juſto, non ſolùm pro alijs, ſed & pro ſemetipſo dicere oporteat: *Dimitte nobis debita noſtra.*

Concil. Carthag. VI. an. 419. cap. x. Profeſſio Fidei Concilij Nicæni. *v. locum.*

Conciliabul. Epheſinum an. 449. Cap. ij. Epiſt. Cyrilli Epiſc. Alexandr. De Fide, Conſtantia, & Perſeverantia. *v. l. T.* 5

Ibid. Can. iij. Epiſt. Cyrilli Alexandr. De Fide ſervanda. *vide. locum, & ſequentia.*

Cap. iv. Epiſt. ejuſd. ad. Religioſiſſimas Reginas. Tit. 9.

Ibid. Athanaſij Epiſc. Alexandriæ, ex lib. de Incarnatione, de Chriſto, v. l. pag. 120. *Agnoſcimus illum Dei Filium & Deum eſſe ſecundùm ſpiritum, Filium autem hominis ſecundùm carnem.*

Ibid. Amphilochij Epiſc. Icon. ex lib. de generatione Domini ſecundùm carnem *Veritas cognita eſt, gratia venit vita apparuit, &c.* v. l.

Ibid. Ammonis Epiſc. Adrianopoleos, de Divina Generatione. Dicit autem de Sancta Virgine, *Loco Solis ait, &c.*

Ibid. Vitali Epiſc. ex Sermone de Fide. *Credimus ad hæc quod quidem, &c.*

Ibid. Theophili Epiſc. ex Sermone inſcripto, *ad eos qui cum Origene ſentirent.* Sic autem dicit de Chriſto; *Cæterùm nè is qui apparuit ſolo verbo, &c.*

HÆC INSUNT IJS QUÆ SEQUUNTUR.

QUòd Chriſtus ſit Deus per unionem ad Deum Verbum aſcendente ad ejus gloriam Templo quo aſſumpto. Ex Epiſt. ad Romanos; *Paulus, Servus Jeſu-Chriſti, &c.*

Ex priore ad Corinthios. *Paulus Apoſtolus Jeſu-Chriſti, &c.*

Ex poſteriori ad Corinthios. *Deo autem gratias, qui ſemper, &c.*

Ex Epiſt. ad Epheſios. *Secundùm operationem potentiæ, &c.*

Ex Epiſt. ad Philippenſes. *Quæ mihi fuerunt lucra, &c.*

Ex Epiſt. ad Coloſſenſes. *Gaudeo, inquit, in Paſſionibus, &c.*

Ex Epiſt. ad Hebræos. *Cum introduxit primogenitum in orbem terræ, &c.*

Ex Priori ad Timotheum. *Paulus Apoſtolus Jeſu-Chriſti, &c.*

Ex Epiſt. ad Titum. *Apparuit enim gratia Dei, &c.*

Ex Jacobi Epiſtola, Quod Chriſtus ſit Deus. *Nolite errare Fratres mei, &c.*

Ex priori Epiſtola Petri. *Petrus Apoſtolus Jeſu-Chriſti, &c.*

Ex poſteriori Epiſtola Petri. *Fuerunt autem & Pſeudoprophetæ in populo.*

Ex Epiſtola 1. Joannis. *Et ſcimus quoniam Filius Dei vivit, &c.*

Ex Epiſtola Judæ. *Omnem ſolliciendinem faciens ſcribendi vobis, &c.*

Ex Evangelio ſecundùm Matthæum, Quòd Chriſtus ſit Deus. *Hæc autem eo cogitante, ecce Angelus Domini apparuit, &c.*

Ex Evangelio ſecundùm Joannem. *Jeſus autem non credebat ſemetipſum eis, &c.*

Ex Evangelio ſecundùm Lucam. *Angelus Dei Zachariæ de S. Joan. Bapt. &c.*

Quòd Chriſtus eſt vita & vivificus, *v. l. p.* 181. *Tom. V.* ex Priori ad Corinthios. *De prudentibus loquor, &c.*

Quòd unus ſit Filius & Dominus Jeſus-Chriſtus, ex 1. Catholica Joannis. *Quòd fuit ab initio, &c.*

Quod Fides tendat ad Chriſtum tanquam in Deum, ex priori Epiſtola Petri. *Ut*, inquit, *fides veſtra & ſpes, &c.*

Ex Epiſtola prima Joannis. *Et hoc eſt mandatum ejus, &c.*

Quod Chriſtus ſit vita, ex Evangel. ſecundùm Matthæum. *De Archiſynagogi filia ſcriptum extat, &c.* p. 187.

Ex Evangelio ſecundùm Joannem. *Operamini non cibum qui perit, &c.*

Ex Evangelio ſecundùm Lucam. *Exſuſcitavit Chriſtus Lazarum, &c.*

Quod Chriſtus per fidem ſit propitiatio, ex Epiſt. ad Romanos. *Quem (de Chriſto ſermo eſt) &c.* p. 189.

Quod per Chriſti Sanguinem redempti, Deoque reconciliati ſumus, ex priori ad Corinthios. *Ex ipſo autem vos eſtis in Chriſto Jeſu, &c.*

Quod per Chriſti Sanguinem redempti ſumus, ex Epiſt. 1. Petri. *Scientes quòd non corruptibilibus auro, &c.*

Quòd Chriſti mors mundo ſalutaris extiterit, ex Epiſt. ad Rom. *Commendat autem caritatem Deus in nobis, &c.*

Ex Epiſt. ad Galatas. *Chriſtus nos redemit de maledicto Legis, &c.*

Ex Epiſt. ad Epheſios. *Nunc autem in Chriſto Jeſu, &c.*

Ex Epiſt. ad Hebræos. *Ideò ingrediens mundum dicit, &c.*

Ex Epiſt. ad Timotheum. *Unus enim Deus, unus & Mediator, &c.*

Ex Epiſt. Petri, Quod Chriſti mors mundo ſalutaris extiterit. *Quia Chriſtus ſemel pro peccatis mortuus eſt, &c.*

Quod Chriſti mors mundo ſalutaris, ex Evangel. ſecundùm Joan. *Hæc non cognoverunt Diſcipuli, &c.*

Quod unus ſit Dei Filius & Dominus Jeſus-Chriſtus, ex Epiſt. ad Romanos. *Igitur ego ipſe mente ſervio legi Dei, &c.*

Ex priori ad Corinthios. *Bibebant enim de ſpirituali, &c.*

Ex poſteriori ad Corinthios. *Itaque nos ex hoc, &c.* v. pag. 200.

Ex Epiſt. ad Galatas. *Paulus Apoſtolus, non ab hominibus, &c.*

Ex Epiſt. ad Epheſios. *Unus Dominus, una Fides, unum Baptiſma, &c.*

Ex Epiſt. ad Philippenſes. *Hoc enim ſentite in vobis, quod, &c.*

Ex Epiſt. ad Coloſſenſes. *Gratias agentes*, inquit, *Deo Patri, &c.*

Ex Epiſt. ad Hebræos. *Multifariam multiſque modis olim, &c.*

Quod unus Filius & Dominus, ex Evangel. ſecund. Matth. *Omnia mihi tradita ſunt à Patre meo, &c.*

Ex Evangel. ſecundùm Joannem. *Erat Lux vera, quæ illuminat, &c.*

Ex Evangel. ſecundùm Lucam. *Et factum eſt cum eſſent ibi, &c.*

Quod Fides in Chriſtum ſit tanquam in Deum, ex Epiſt. ad Rom. *Per quem accepimus gratiam, &c.*

Ex Priori ad Corinthios. *Et hæc quidem fuiſtis, &c.*

Ex poſteriori ad Corinthios. *Nam ſi is qui venit, &c.*

Ex Epiſt. ad Galatas. *Miror quod ſit tàm citò, &c.*

Ex Epiſt. ad Epheſios. *In quo & vos cum audiſſetis verbum veritatis, &c.*

Ex Epiſt. ad Philippenſes. *Quid enim, inquit, Deum, omnipotentem, &c.*

Ex priori ad Timotheum. *Fidelis ſermo & omni acceptione dignus, &c.*

Ex Epiſt. ad Titum. *Fidelis ſermo eſt, & de his, &c.*

Quod Fides ſit in Chriſtum, ex Evangel. ſecundùm Lucam. *Verumtamen Filius hominis veniens, &c.*

Finis Orat. 1. Cyrilli Alexandr.

Altera Cyrilli Epiſt. ad Religioſiſſimas Reginas, de recta Fide. *Eis qui divinum illud cæleſteque prædicandi munus, &c.* v. l. pag. 230. continet. Tit. 59.

Ibid. Tit. xxij. De Chriſti obedientia.

Ibid. Tit. xxix. De Chriſti Sanctificatione, ejuſque Sacerdotis.

Ibid. Tit. xlvij. De eo quod Dominus noſter Jeſus-Chriſtus gloriam accepiſſe ſcribitur.

Ibid. Tit. lj. De eo quod Chriſtus per paternam virtutem reſurrexiſſe dicitur.

Ibid. Tit. lviij. Quod Chriſtus ſit verus Deus etiamſi filius hominis appelletur.

Cap. vj. Cyrilli Epiſc. Alexandr. ad Neſtorium, cùm reſcivit eum malè ſentire. *Advenerunt Alexandriam viri, &c.* v. cap. vij. & viij. de eod. p. 307.

Cap. ix. Exemplum Epiſt. Neſtorij ad Cyrillum Epiſc. quæ omnibus in ſancta Synodo diſplicuit. *Admirabilium litterarum tuarum contumelias.* v. l. & ſeq.

Cap. x. Epiſt. Cyrilli ad eos perſcripta, quorum litteris notatus fuerat quòd vulgi rumore perſuaſus impiam Neſtorij doctrinam in pejus ſerpere non ſiluiſſet. *Quandoquidem pietas veſtra, &c.* v. p. 323.

Cap. xiij. Conteſtatio publicè propoſita à Clericis Conſtantinopolitanis, & publicata in Eccleſia; Quod Neſtorius ejuſdem ſit ſententiæ cum Paulo Samoſitano, ante CLX. annos ab Orthodoxis Epiſcopis anathemate condemnato. *Quicumque ſchedam hanc acceperit ſunt, &c.* v. p. 332.

Cap. xvj. Epiſt. Neſtorij ad Cæleſt. PP. Urbis Romæ. *Fraternitas nobis invicem debemus collocutiones, &c.* p. 345.

Cap. xvij. Exemplum Epiſt. Cyrilli ad Neſtorium, de excommunicatione. *Cum Salvator noſter diſertè pronuntiet, &c.*

Anathematiſmi. *Quæ verò à tua Reverentia Anathematis execratione condemnari neceſſe eſt, ea noſtræ huic Epiſtolæ in hunc modum ſubjiciuntur. 1. Si quis non confitetur Emmanuelem, &c.* v. p. 404.

Cap. xxvij. Ejuſd. Cyrilli Epiſtola, ad Clericum, Populumque Conſtantinopolitanum: in qua ſcribit, ne attendant impiæ doctrinæ Neſtorij hæretici, nevè ipſi communicent, ſi pro paſtore manet lupus, ſed magis viriliter agant in Domino, & ſuam fidem conſtantem ſervent; Præter ea ſcribit ſe communicare cum ijs, qui à Neſtorio ejecti ſunt, quod ejus doctrinæ contradixerint. *Seriùs, & vix tandem eò devenimus, &c.* v. l.

Cap. xxjx. Inſani Neſtorij anathematiſmi Cyrilli anathematiſmis oppoſiti. *Si quis eum Emmanuelem, &c.* v. l. p. 412. ſunt titul. 12.

Hinc incipit Sacra Synodus examinare Neſtorij dogmata. *v. p.* 448.

Depoſitionis Sententia Neſtorij alterâ die damnationis ejus. *Agnoſce te propter impias prædicationes tuas, &c.*

Sacræ Synodi ad Religioſiſſ. Imperatores, de Neſtorij depoſitione, Relatio. *Veſtra pietas, Chriſtianiſſimi, Deoque amabiliſſimi Imperatores, &c.*

Epiſt. Catholicorum quibus Schiſmaticorum præcedentes doli refelluntur. *v. pag.* 734. *t.* 5. *&* 6. *in Concil. Epheſ.*

Theodoreti Epiſc. Cyri Reprehenſio. xij. capit. *Nos autem, quicumque voces Evangelicas, &c.* v. l. Sunt xij. anathematiſmi, totidemque Cyrilli defenſiones, ac Theodoreti reprehenſiones: Sic finitur hâc ſententiâ Proverbiorum 9. *Da occaſionem ſapienti, & ſapientior erit; oſtende juſto, & apponet ut recipiat.*

Cyril. Archiep. Alexandr. adversùs eos qui audent Neſtorij dogmatibus ut rectis patrocinari, in 12. cap. Anathematiſmus 1. *Si quis non confitetur Emmanuelem Deum eſſe verum, & ob id Sanctam Virginem Deiparam; genuit enim carnaliter Incarnatum Dei Patris Verbum, anathema ſit.*

Cyril. Alexandr. Epiſc. Scholion, de Unigeniti Incarnatione, cap. 1. An. 431. Quid eſt Chriſtus? *Chriſti nomen, nec definitionis vim obtinet.* v. l. p. 140. t. 6.

Qualiter debet intelligi Emmanuel? cap. 2. *Emmanuel nominatur Deus Verbum, interpretatur autem Emmanuel, nobiſcum Deus.* Hæbr. 2.

Quid eſt Jesus? *Ut quidem intentionum, &c.*

Quam ob cauſam Homo dictum ſit Dei Verbum? cap. 4. *Homo nominatus eſt cùm ſit naturâ Deus, Dei Patris Verbum, &c.* Citatur hic locus à S. Leone Papa in Epiſt. 97. ad Leon. Imp. & lectus fuit in Concil. Calchedon. Act. 2. in fine.

Quam ob cauſam exinanitum dicatur Dei Verbum? cap. 5. *Plenam ſecundùm naturam, & ex omni parte perfectum Dei Verbum.* v. l. pag. 143.

Quomodo unus Chriſtus? cap. vj. Divinus Paulus ſcribit: *Etſi ſunt Dij multi & Domini multi in Cælo & in terra, &c.* 1. Cor. 8.

Quomodo eſt unus Emmanuel? cap. vij. *Semel noviſſimis ſæculis Dei Verbum Homo dicitur eſſe factum, &c.* Hæbr. 9. Epheſ. 5.

Quam esse dicimus adunationem? cap. viij. *Unio ipsa multis modis perficitur*, v. l. p. 144.

Isai 6. De Carbone, cap. ix. Beatus Isaïas: *Missum est*, inquit, *ad me unum ex Seraphim, & in manu habebat Carbonem, &c.*

Quod incorporalis Divinitatis corpus, facta sit ipsa caro habens animam rationalem; & quod si ea à se dividere voluerimus, procul dubio labefactabimus rationem dispensationis quæ in Christo intelligitur, cap. x. *In Cantico Canticorum, &c.* v. p. 147.

Quod est unito Deo Verbo verè humanitati, inconfusè tamen substantiæ permanserint, cap. xj. *Erectum est secundùm Dei voluntatem, &c.*

Quod cum esset Deus Verbum, factus sit Homo, &c. cap. xij. *Divinus Paulus magnum quidem ait esse mysterium, &c.*

Quod Christus Jesus vocetur Homo, factus Dei Verbum, cap. xiij. *Dispensationis Incarnati Unigeniti mysterium, &c.*

EXEMPLA DIVINÆ SCRIPTURÆ, Quod Dei Verbum &
Exod.25. Homo factum manserit Deus, cap. xjv. *Ait alicubi Deus ad Pontificem Moysem, &c.*

Exod. 3. Aliud de Virga Moysis, cap. xv. *Destinabatur aliquando divinus Moyses, &c.* Exod. 3.

Aliud de manu Moysis. *Leprosa est integrè sanata.*

Exod. 4. Cap. xvj. *Dixit autem iterum ad eum Dominus Deus, &c.*

Quod non erat Homo Θεοφορος Christus, nec simpliciter in homine inhabitavit Dei Verbum, sed magis caro sit factum, sive homo perfectus secundùm Scripturas: cap. xvij. *Qui fidem habet in Christo immaculatam, &c.* p. 156.

Quod Emmanuel Christum Deum in se habentem habuerit aliter quàm
1. Cor.6. nos, cap. xviij. *Ait alibi Deus de nobis: inhabitabo in ipsis, &c.*

Ex Levit. 26. Dicta Apostolica in quibus Deus nominatus sit Christus, cap. xjx. Aliud cap. xx. ad xxjv. *v. locum.*

Quomodo intelligere oportet, *Verbum Caro factum est, & habitavit in nobis?*

1. Quomodo mittitur Verbum, quod Deus est? & quomodo proprium
Hæbr. 2. ipsius dicitur corpus, cap. xxv. *Semen Abrahæ apprehendisse Verbum Dei unigenitum, &c.*

Daniel 7. Aliud, cap. xxvj. *Beatus Daniel horribilem nobis visionem exponens, &c.*

De Christi Passione, & quod utile sit quod secundùm aliud de uno & eo-
Hæbr. 2. dem dicitur, nec dividimus in duo. *Sanctus Paulus salutarem Passionem nobis*
1. Cor. 15. *exponit, &c.*

2. Petr. 4. De ijs qui aiunt quod solâ relatione Deum Verbum deceant humana, cap. xxviij. *Garriunt nonnulli de carnis dispensatione unigeniti, &c.* v. p. 165.

Beati Cyrilli Archiepisc. Alexandr. de Incarnatione Verbi Dei Filij Patris. *Germanus divinæ Scripturæ sensus, &c.*

De Incarnatione Verbi Dei Filij Patris. Definitiones Episcoporum qui in Nicæna Synodo convenerunt, & expositio ejusd. Synodi adversùs Paulum Samosat.

Cyrilli Episc. Alexandr. Homilia Ephesi habita, valdè pulchra. *Qui sacris literis incumbunt, &c.* p. 176.

Homilia Theodoti Sanctiſſ. Epiſc. Ancyræ, in die Nativitatis Salvatoris N. J. C. p. 184. *Clara & admirabilis præſentis, &c.*

Alia ejuſd. Homilia admodum pulchra, in Natalem Salvatoris. *Illuſtris præſentis ſolemnitatis eſt materia, &c.* p. 204.

Beati Cyrilli Oratio Epheſi data, in die Sancti Joannis Evangeliſtæ. *Sanctorum gloriam celebritatemque nulla quidem, &c.*

Theodori Ancyr. Epiſc. Homilia Epheſi data contra Neſtorium, in die S. Joan. Evangel. *Quod corporibus noſtris eſt Medicus, hoc animabus eſt Sacerdos, &c.* p. 222.

Apologeticus Cyrilli Alexandr. ad Pijſſ. Imp. Theodoſ. *Divina illi immortalis natura, &c.* v. p. 227.

Homilia Pauli Epiſc. Emiſeni, de Nativitate Domini & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti: & quod B. Virgo Maria ſit Dei Genitrix, & quod non duos, ſed unum Filium & Dominum Chriſtum dicamus; & laus Archiepiſc. Cyrilli. *pag.* 301.

Ejuſd. Pauli Homilia, in Chriſti Domini & Salvatoris Jeſu Chriſti Nativitatem, & in Cyrilli laude dicta. *v. l. p.* 304.

Cyrilli Epiſc. de Paulo qui antè diſſerverat, & de Incarnatione dominica.

Cyril. Archiepiſc. Alexandr. In Sanctum Symbolum. *p.* 390.

Exemplum ſacræ Legis, contra Neſtor. *p.* 422.

Edictum Præfectorum, de Neſtorij libris non legendis.

Exemplum Sacræ Legis Pijſſ. Imperat. Theodoſij, adversùs Porphirium, ac Neſtorianos, & adversùs Iræneum Epiſc. Tyriorum. *v. l. p.* 426.

Edictum propoſitum à Præfectis, cum ſacra pragmata, adversùs Porphir. & Neſtor. ac Iræn.

Procli Archiep. Conſtantinopoli, ad Armenos, de Fide. *Non mediocriter, Fratres, animum rationemque, &c.* p. 430. Hęc addita ſunt in fin. Concil. Epheſ. c. 6.

Epiſt. xxxiij. Leon. PP. ad Theodoſ. Aug. Ut id quod de Incarnatione Filij Dei, ab Anatholio Conſtantinopolitano Epiſc. prædicatur, agnoſcat. *T.* 7.

Definitiones & Teſtimonia SS. Patrum, in Concil. Calchedon. An. 451. Qui duas in Chriſto Naturas confeſſi ſunt; & conſubſtantialem Patri Deum Verbum etiam nobis ſecundùm carnem ex Maria conſubſtantialem factum veraciter aſſeruerunt.

S. Basilius. *Ego enim & hoc quod eſt in forma, &c.* *lib.* 1. contra Eunomium.

S. Ambrosius. *Servemus differentiam Divinitatis & Carnis, unus in utraque loquitur Filius Dei, quia in eodem utraque natura eſt.* *Lib.* 1. de Fide.

Beatus Gregorius. *Naturæ quidem duæ Deus & Homo, quia & anima & corpus: Filij autem non duo, neque duo Dij.* *Epiſt.* 1.

Ejuſd. ex 2. Sermone de Filio. *Et hoc eſt quod facit Hæreticis ſeductionem, &c.*

S. Athanasius. *Et ſicut non eſſemus liberati à peccato, &c.* *Oratio* 3. contra Arianos.

Amphilochij Epiſc. Iconij, de explanatione Evangelij ſecundùm Joannem. *Diſcerne jam naturæ tàm Dei, quàm Hominis, &c.*

Ptolemaidis Antioch. Epiſc. *Non confundas naturas, & non obſtupeſces circa diſpenſationem, &c.*

Beatus Flavianus. *Quis revera loquitur potentias Domini, &c.* *Pſal.* 105.

B. Joan. Epiſc. Conſtantinopolitani, de explanatione Evangelij ſecundùm Joannem. *Quid enim intulit, & habitavit in nobis, hoc ferè dicens, &c.*

Joan. 1.

BEATUS ALLICUS. *Quid igitur oportebat operari illum ſapientiſſ. &c.*

Beati Procli, in Sermone PUER NATUS EST NOBIS, & FILIUS NATUS EST NOBIS. *Et naturas ratione divide, & * unitatem myſterij divinis extolle præconijs.*

* Unitatem id eſt, unionem.

B. Cyrilli ad Neſtorium. *Et quia diverſæ quidem ſunt Naturæ, quæ ad unitionem, &c.*

Ex Epiſt. Cyrilli ad Neſtor. Conc. Eph. part. 1. c. 8.

Ejuſd. ex Epiſt. ad Joan. Epiſc. Antioch. deſtinata. *Unus enim Dominus Jeſus Chriſtus, licet non ignoretur, &c.*

Ejuſd. ex Epiſt. ad Neſtorium. *Advertentes igitur modum * Incarnationis, ut dixi, &c.*

Conc. Eph. part. 3. c. 38.

* Inhumanationis.

Ejuſd. ex Epiſt. ad Beatum Joannem directa. *Duarum namque Naturarum unitio facta eſt, &c.*

S. Joannis Archiepiſc. de explanatione Evang. ſecundùm Matthæum. *Et quemadmodum quis in * medio ſtulto pugnæ.*

Ex Epiſt. Joan. Antioch. ad Cyril.

* In medio pugnæ ſpatio.

Edictum Valentiniani & Marciani Impp. quo prohibentur diſputationes de Fide coram populo. *p.* 214.

Formula Fidei à quo inventa, an notâ temporis ſignata. *v. not. Concil. Calch. an.* 489.

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. x. De his qui in perſecutione fidem Chriſti negaverint, quantùm temporis ut recipiantur, pœnitentiam agant.

Ibid. Can. xj. Si qui in perſecutione fidem negantes, ſacrificare compulſi ſunt. *v. locum.*

Concil. Agath. an. 506. Can. xiij. Ut Symbolum ante octo dies Paſchæ competentibus prædicetur.

Concil. Arauſic. an. 526. cap. j. Quod per peccatum Adæ non ſolùm corpus, ſed anima etiam læſa fuerit.

Ibid. cap. ij. Quòd peccatum Adæ non ipſi ſolùm nocuit, ſed ad poſteros quoque tranſijt.

Cap. iij. Quòd Gratia Dei non ad invocationem detur, ſed ipſa faciat ut invocetur.

Ibid. cap. 4. Quòd Deus ut à peccato purgemur, voluntatem noſtram non expectet, ſed præparet.

Ibid. cap. v. Quòd initium fidei non ex nobis, ſed ex Gratia Dei ſit. *v. loc. & titul. de Gratia Dei, &c.*

Conſtitutiones Imperatorum, de Fide, quo Authore conditæ, Juſtinianus publicam confeſſionem Fidei edidit. *v. in Epiſt. Agapeti PP. l. & Concil. Tolet. jv. Can. j. & Concil Tolet. v. Can j. xj. & xij Antiti Eccleſiam ingreſſi, non ad Deum puram, ſimplicemque orationem dirigunt, &c.* v. & Can. xiij. *Sicut ſunt nonnulli qui orandi gratiâ, &c.*

Epiſt. Joan. PP. III. ad Epiſc. Germaniç & Galliæ, tit. iij. Tradit quanta cura atque ſollicitudo illi ſubeunda ſit qui gregem Chriſti paſcat. *v l. t* 12.

Concil. Hiſpal. II. an. 619. Can. xiij. De duabus in Chriſto Naturis & una Perſona. *v. l. & notas quæ ſic habent.* In tit. 3. de duabus in Chriſto Naturis: ſic Hilarius qui in explanatione Epiſt. ad Timoth. ſic loquitur: *Nam & cum dicit Scriptura,* Homo Chriſtus: *& cum dicit,* Chriſtus mortuus eſt:

& cum dicit: Verbum caro factum eſt: *non eſt ſpoliandus per fraudulentiam legentis expoſitionibus ſuis ſermo; Nam ubi Homo Chriſtus eſt, præcedit Mediator Dei atque hominum, & ex utroque Deo & Homine unus ſubſiſtat, ſiteque inter hominem & Deum medius, confeſſione in ſe utriuſque Naturæ, &c.* vide Ambr. l. 10. cap. 99. ſup. Luc. 22. idem in eod. lib. c. 104. ſup. Luc. 23. idem in eod. lib. c. 94. ſup. Luc. 23. Gregor. Nazian. Ep. 1. Auguſt. in excerptis: *Nec enim illâ ſuſceptione, &c.* & ipſe Auguſt. ſup. Joan. S. Leo Epiſt. 10.

Honorij Pap. Vita. Cur Honorius non Theodorus de una aut duabus Voluntatibus Chriſti taceri voluerit ? *(ob iſtam controverſiam) v. in vita Joan. 4. in diſputationem Maximi.*

Concil. Tolet. IV. an. 630. cap. 1. De evidenti Catholicæ Fidei veritate; *v. loc. t. 14.*

Concil. Tolet. VI. Can. 1. De plenitudine Fidei catholicæ. *v. l. an. 630. t. 14.*

Epiſt. II. Joan. Pap. IV. ad Conſtantinum filium Heraclij. Apologia pro Honorio PP. propter unam in Chriſto Voluntatem, cujus aiunt eum calumniatores mentionem feciſſe. *v. l. ex collectaneis Anaſtaſij Bibliothec. à Jacobo Sirmundo primùm editis.*

Epiſt. I. Martini PP. I. ad omnes Fideles, monens ut in Fide catholica perſiſtant. *vide omnes ejuſd. Epiſt. ſequentes, an. 649. t. 15.*

Concil. Cabilon. an. 650. Can. 1. Ut Fidei Nicænæ norma in omnibus ſervetur. *v. loc. t. 15.*

Concil. Tolet. VIII. an. 653. Can. 1. De catholica Fidei plenitudine. *v. locum.*

Concil. Emerit. an. 666. cap. 1. Epiſt. de Fidei inſtitutione, ejuſque ordine;

Concil. Bracar. an. 675. cap. 1. De Fide, *v. l.*

Concil. Tolet. XI. an. 675. cap. x. Ut omnes Pontifices Rectoreſque Eccleſiarum, tempore quo ordinandi ſunt, ſub cautione promittant quàm juſtiſſimè vivere debeant.

Concil. Bracar. ſuprà cap. ix. Nè Rectores Eccleſiæ plus propria quàm eccleſiaſtica jura laborare intendant. *v. l. ſub fin. 15. tom.*

Concil. Generale Anglic. an. 680. *v. not. hujus Conc. t. 16.* Dei confitentur Trinitatem & Unitatem.

Apoſtolorum & Patrum dogmata, de Patre, Filio, & Spiritu Sancto.

Concil. Tolet. XVII. an. 694. cap. 1. De tribus diebus, quibus in initio Concilij nihil aliud agendum jubetur, niſi tantum de Fide, ac de alijs rebus ſpiritualibus; nullo ſecularium interpoſito. *v. loc. tom. 17.*

Excerptum à B. Gregorio III. editum, ex Patrum dictis, Canonumque ſententijs. De diverſis criminibus eorumque remedijs.

Tit. 8. Miſericordiæ & Fidei meritum. *v. l.*

Concil. Sueſſion. an. 745. De Fide Nicæna & Canonibus antiquis toto Regno promulgandis. *v. l. tom. 17.*

Concil. Calchut. an. 787. cap. 1. Ut Fides Nicæna teneatur, & de ea Preſbyteri anno examinentur: omnes etiam teneant ſex Univerſales Synodos.

Concil. Forojul. an. 791. in cauſa Sacroſanctæ Trinitatis & Incarnationis Verbi Divini congregatum. *Tom. 20.*

Capitulare Carol. Magn. Regis Aquisgranense, an. 789. cap. lx. De Fide catholica, & primo Legis præcepto. *vide locum.*

Concil. Forojul. an. 791. *v. suprà.*

Concil. Francoford. an. 794. cap. xxxiij. Ut Orationem Dominicam & Symbolum Fidei omnes doceantur. *vide locum.*

Capitulare Theodulfi Episc. Aurel. an. 797. in quo vitæ christianæ documenta describuntur, tum Presbyterorum propria, tum communia, quibus subditas sibi plebes informare debeant. *v. locum.*

Ibid. cap. xxj. Vitæ christianæ compendiosa institutio.

Ibid. cap. xxij. Ut omnes Fideles Orationem Dominicam & Symbolum discant.

Ibid. cap. xxiij. Ut omnes bis saltem quotidiè manè & vesperi Deum orent. *v. loc.*

Capitulare Episcoporum, hæc sunt Capitula Divinarum Scripturarum scriptis quæ electi Sacerdotes custodienda atque adimplenda censuerunt. *v. loc.*

Concil. Arelat. VI. an. 813. cap. 1. De Fide catholica omnibus prædicanda & tenenda.

Concil. Mogunt. an. 813. cap. 1. De Fide catholica firmiter tenenda. *v. l.*

Ibid. cap. ij. De Spe habenda in Deum. Spes verò in Deum firmiter à cunctis christianis tenenda est: unde Psalmista commemorat, *Sperate in eo omnis Congregatio populi*, Psal. 61. & iterum, *Spera in Domino, & fac bonitatem*, Psal. 36. *Sperantes autem in Domino, misericordia circumdabit*, Psal. 31. & Apostolus: *Spe enim salvi facti sumus*, Rom. 8.

Concil. Rhemense II. an. 813. cap 1. Ut Fidei rationem unusquisque discat, & operibus observet.

Ibid. cap. ij. Quod orationem dominicam ignorare christiano non liceat.

Ibid. cap. xxxvij. Quod exceptis diebus Dominicis, & tempore Paschali, flexis genibus orandum sit.

Ibid. cap. xxxviij. Quomodo Fideles ad Ecclesiam convenire, atque in ea versari debeant.

Ibid. cap. 39. Ut in Ecclesijs earumve atrijs placita non fiant. *v. l. tom. 10.*

Epist. Theodori Studitæ ad Synod. Iconomachiam nomine, omnium Præpositorum Fidem catholicam defendit. NOTA, *Theodorus in carcere, orè, scriptisque docebat omnes.* Justa Declamatio Theodori Studitæ.

Synodus apud Celychit. an. 816. cap. 1. Quid propriè ad Religionem christianam pertineat? *v. l.*

Cap. ij. Quod Universalis Sancta Dei Ecclesia unum corpus, ejusque caput Christus sit.

Ibid. cap. iij. Quod ejusdem Ecclesiæ corpus in duas principaliter dividatur eximias Personas.

Ibid. cap. iv. Quod in Successoribus Apostolorum Religio christiana vigere, & salvatio subditorum debeat consistere. *vide locum.*

Concil. Aquisgran. an. 816. cap. xiij. lib. 1. De Pastoribus, quales in Ecclesia eligi debeant.

Ibid. cap. xiv. De Pastoribus, ut indigni atque imperiti ad pastorale magisterium accedere non præsumant.

Ibid. cap. xv. De Præpositis.

Ibid. cap. xvj. De indoctis Præpoſitis.

Ibid. cap. xvij. De his qui in regimine prodeſſe poſſunt, ſed idem officium per quietem propriam refugiunt.

Ibid. cap. xviij. De Præpoſitis Eccleſiæ.

Ibid. cap. xjx. Quòd Sacerdotes ſancti, contemplativæ vitę fieri participes poſſunt.

Ibid. cap. xx. De doctrina & exemplis Præpoſitorum.

Ibid. cap. xxj. De humilitate Præpoſitorum.

Idem & cap. xxij. *v. loc. tom.* 20.

Carolus Magn. reduxit Civitatem Romanam hanc ad Fidem Chriſtianam; extruxitque inſigne illud Templum auro argentoque ornatum: Prætereà Palatium inſigne, quod anno 881. *à Northmannis exuſtum eſt, illeſo omninò Templo. Obijt quoque & ſepultus eſt in Templo Sanctæ Mariæ.*

Synodus apud Celichyth. an. 816. Can. 1. De Fide & Canonibus retinendis.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. lib. 1. cap. 1. Quid propriè ad Religionem chriſtianam pertineat?

Ibid. cap. 2. Quod univerſalis ſancta Dei Eccleſia unum corpus, ejuſque caput Chriſtus ſit.

Ibid. cap. iij iv. & v. *v. ſup. Synod. Celychith. an.* 816.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. lib. 2. cap. 7. Quòd multi profeſſionem chriſtianam verbis tantùm teneant ſed operibus negligant. *Si mundanarum legum jura, ob jurgiorum forenſium, &c.* v. l.

Ibid. cap. ix. De Tranſgreſſoribus. Præceptorum Dei. *Mala quibus offenditur Deus, &c.*

Ibid. cap. x. Quòd graviùs puniantur qui Fidem Chriſti perceperunt, & in malis vitam finierunt, quàm illi qui ſine fide mortui ſunt, & tamen bona opera egerunt. *Dicitſolet à nonnullis, &c.*

Ibid. lib. iij. cap. ij. De diverſorum malorum patratoribus. *Sunt & alia deteſtanda vitia quæ ita habentur quaſi naturaliter in uſu, &c.* v. l.

Synodus Aquiſgran. II. lib. 1. cap. xxjv. Quòd chriſtiana Religio adinſtar Jacob domos in honorem Dei ædificat, ex altaria erigit, eiſque oleum ſuperfundit, ac ſacroſancta Chriſmate perungit. *v. l. tom.* 21.

Concil. Meldenſe an. 845. Can. 1. De honore cultuque Dei, atque Eccleſiarum & Servorum Dei veneratione. *v. loc. tom.* 12.

Concil. Mogunt. I. an 858. cap. 1. De Fide catholica & de dogmate eccleſiaſtico.

Ibid. cap. ij. *Cum igitur omnia Concilia Canonum, &c.*

Ibid. cap. iv. De concordia & unanimitate. *v. titul. de Concordia.*

Ibid. cap. v. *Si verò pax & concordia, &c.*

Epiſt. VII. Nicol. Pap. I. ad univerſos catholicos, capitul. 1. Quia Dominus Jeſus-Chriſtus carne tantummodò paſſus eſt. *Veraciter quidem credendum eſt, & omnimodis profitendum, quia Dominus N. J. C. Deus & Dei Filius Paſſionem Crucis tantummodò ſecundùm carnem ſuſtinuit: Deitate autem impaſſibilis manſit, ut Apoſtolica docet authoritas, & SS. Patrum lucidiſſima doctrina oſtendit.*

Ibid. cap. ij. De his qui Divinitatem paſſibilem dicunt. *Hi autem qui aiunt, quia Redemptor noſter & Dominus J. C. &c.*

Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. 1. In quibus conſiſtat Lex.

Ibid. ljv. De humilitate quam poſtulat Oratio. Quid in Eccleſia Græcorum manus ad pectus conſtringere ſignificet? Quid in noſtra pectus percutere? *v. l. tom.* 22.

Ibid. cvj. *Poſtremò deprecamini nos ſuppliciter, &c.*

Hincmar. Archiep. Rhem. capitula. Cap. 1. Ut presbyteri diſcant expoſitionem Symboli & Orationis Dominicæ, cum Symbolo Athanaſij. *Ut unuſquiſque Presbyterum expoſitionem Symboli, &c.*

Capitul. Herardi, cap. ix. Ut fides prædicetur omnibus fidelibus, &c. *v. locum.*

Ibid. cap. cxxij. Ut Chriſtiani ab otioſo ſermone & juramentis ſe caveant.

Nicol. PP. I. Reſponſ. ad conſulta. Bulgarorum, ljv. De Oratione. *Dicitis quod Græci fateantur, &c.*

Ibid. lxj. De aſſiduitate orationis. *De cæterò verò ſcire vos velle ſignificatis, quot vicibus, &c.*

Capitulare Theodulfi Archiep. Aurel. cap. xxij. Ut omnes orationem dominicam & Symbolum diſcant. *Commonendi ſunt Fideles ut generaliter, &c.*

Ibid. cap. xxiij. Ut omnes bis ſaltem quotidiè manè & veſperi Deum orent. *Dicendum eſt illis, ut ſingulis diebus, qui amplius non poteſt, &c.*

Concil. Arelat. an. 813. Can. 1. De Fide. *Secundùm divinas enim Scripturas, & doctrinam, &c.* v. l. t. 20.

Col. 123. Canones dati ſub Edgaro Rege, tit. xvj. De Fide. *Docemus etiam, ut chriſtianâ imbutus Fide, liberos ſuos quiſque Fide etiam imbuat chriſtianâ: eoſdem doceat* Pater noſter, & Credo, *ideſt Orationem Dominicam, & Symbolum Apoſtolicum.*

Ibid. tit. xviij. de eodem argumento. *Docemus etiam ut quiſque diſcat* Pater noſter, & Credo, *priuſquam in Cœmeterio conſecrato ſepeliatur, vel idoneus cenſeatur Euchariſtiæ percipiendæ, atque in Baptiſmo & Confirmatione regenerari valeat.*

Joan. PP. VIII. Epiſt. cclxcvij. ad Michaëlem Regem Bulgarorum. Hortatur ut ad fidem & obedientiam Romanæ Eccleſiæ redeat. *v. l. tom.* 24.

Ejuſd. Epiſt. cclxcjx. ad Anſelm. Epiſcop. Mediolan. Hortatur ut in Romanam Eccleſiam ſit fidelis. *v. l.*

Ejuſd. Epiſt. cccxx. ad Photium. De Proceſſione Spiritus Sancti. *v. locum.*

Capitul. Carol. Mag. an. 876. t. 24. cap. 1. Ut Romana Eccleſia ab omnibus honoretur.

Leges Eccleſiaſticæ ab Alvredo Magno Rege Anglor. cap. 1. De dilectione Dei & pace Eccleſiæ.

Ibid. cap. ij. De negligentibus legem Chriſti, & paganiſmum venerantibus. *v. locum.*

Concil. Tribur. an. 895. t. 24. cap. 1. Communis oratio pro concordia tàm Cleri quàm Populi. *v. l.*

Leges eccleſiaſticæ Edouardi Senioris Regis Angliæ, tit. 1. De pace Eccleſiæ.

Concil. Troſlejan. an. 909. cap. 1. De honore & cultu Eccleſiarum Dei &c.

Concil. Ænhamense an. 1009. cap. 1. De Fide christiana. *Hæc sunt constitutiones quas tulerunt Angli, &c.*

Legum Ecclesiasticarum Canutij Regis, prisca versio, cap. xxvij. De doctrina christiana. *Omnes christianos sedulò commonemus, ut puro corde semper Deum diligant, &c.* v. locum.

Concil. Lugdun. I. an. 1245. cap. xvij. De Tartaris. *Christianæ Religionis cultum longiùs latiùsque per orbem, &c.* v. titul. de Infidelibus.

Concil. Lugdun. II. an. 1274. cap. 1. De summa Trinitate & Fide catholica. *Gregorius X. in Generali Concilio Lugdunensi fideli ac devotâ professione fatemur, &c.*

Concil. Basileense an. 1431. Sess. xxx. De veritate Fidei catholicæ per tres veritates. *Sicut una est Christi Ecclesia, quæ, ut ait Apostolus, est columna, & firmamentum veritatis, &c.* v. l. tom. 30.

Concil. Florentin. an. 1438. Dogma de Purgatorio, quod etiam authoritatibus SS. Patrum comprobatur, describitur cedula. *Quia circa Purgatorij veritatem Romanæ Ecclesiæ fidem exprimi postulastis in his scriptis breviter respondemus, &c.* v. locum collectio xxij. pag 449. fusè describitur.

Constitutio ad removendos abusus, cap. 1. in Concil. Lateran. 5. Ut non liceat cuiquam, etiam Religionem professo Evangelium docere, nisi ab Ordinario probatus fuerit. *Cùm potissimùm anima verbo, quod ex ore Dei procedit, vivat, &c.*

Ibid. cap. xxxij. De Sacro-sanctis abutentibus. *Prohibemus etiam tàm Clericis, quàm Laicis, de sacrosancta fide præsertim inter pocula atque convivia, &c.* v. loc.

Concil. Salzburgense I. an. 1420. De summa Trinitate & Fide catholica. *De summa Trinitate, quæ propter sui exquisitissimam & probatissimam perfectionem, &c.*

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. cap. 1. De Fide catholica. *Firmiter credimus & simpliciter confitemur, quòd unus solus verus Deus æternus, &c.*

Ibid. cap. xiij. De novis Religionibus prohibitis. *Nè nimis Religionum diversitas gravem in Ecclesia Dei, &c.*

Concil. Florentin. an. 1438. De professione Fidei, de Processione Spiritus Sancti, de additione, seu explicatione illa Symbolo facta, Filioque, de azimo & fermentato, de Purgatorio ac fruitione Sanctorum: denique de Primatu Romanæ Ecclesiæ. *vide locum.*

Quæstio de Igne Purgatorio. *Itaque die Mensis Junij quarto consedit privatim Synodus.* v. l. t. 32.

Ibid. Expositio Fidei 318. Deiferorum Patrum qui Nicænum convenerunt. Concil. 3. Act. 9. *Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, &c.* p. 67. t. 32.

Alia Expositio Fidei 150. SS. Patrum. *Ibid. p. 76.*

Ibid. cap. vij. Auctoritates Doctorum, in quibus Spiritus Sanctus ex Filio, & ex ambobus dicitur esse, prodire, & profluere. *Sed jam per ipsa sola manifestatione probatum est.* v. l. p. 445.

Concil. Senon. an. 1527. Decretum Fidei. 1. De unitate & infallibilitate Ecclesiæ. *Sanctum quidem & indissolubile viri & uxoris vinculum: at verò magnum istud Christo & Ecclesiæ Sacramentum, &c.*

Ibid. cap. ij. Quod Eccleſia non ſit inviſibilis. *Cùm adeò explorata ſit ex Scripturis, eùm Unitas Eccleſiæ, tùm ſanctitatis, ut* v. locum.

Ibid. cap. iij. De auctoritate Sacrorum Conciliorum.

Ibid. cap. iv. Quod ad Eccleſiam ſpectet determinare qui Libri ſint Canonici. *v. tit.* Scriptura Sacra.

Ibid. cap. v. Aliqua eſſe firmiter credenda, quæ non continentur expreſsè in Scriptura. *Ampla certè Scripturæ latitudo, ingens & incomprehenſibilis profunditas, perniciosum eſt tamen eo errore laborare, ut nihil admittendum putetur quod non è Scriptura deſumptum ſit.*

Ibid. cap. xvj. De Fide & operibus. *Frequens illud eſt apud imprudentes, &c.*

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, an 1548. tit. 1. De ſumma Trinitate & Fide catholica. *Cùm tota Creationis Univerſi ratio, aeque redemptionis noſtræ, &c.*

Concil. Mogunt. an. 1549. cap. 1. De ſancta Trinitate & Fide catholica. *Principio ut ſuperbenedictæ Trinitatis fidem ſimplici populo, &c.*

Ibid. cap. ij. De Creatione & conſervatione mundi. *Hunc Deum Conditorem & Gubernatorem, &c.*

Ibid. cap. iij. De hominis creatione. *Inter cætera bonitatis & potentiæ ſuæ opera, Deum ab initio, &c.*

Ibid. cap. iv. De lapſu hominis. *Qui cum mandatum Dei Conditoris ſui prævaricatus, &c.*

Ibid. cap. v. De peccato originali. *Hoc primorum hominum peccatum, &c.*

Ibid. cap. vj. De Redemptione per Chriſtum. *Ab hoc originalis peccati morbo, homines ſolâ Dei miſericordiâ, &c.*

Ibid. cap. vij. De Juſtificatione. *Atque hâc ratione juſtificari homines, cùm, &c.*

Ibid. cap. viij. De caritate, & bonis operibus eorum. *Caritatem verò ſine qua nemo juſtus eſſe poteſt, &c.*

Ibid. cap. ix. Obſervationem mandatorum Dei verè Chriſtianis eſſe poſſibilem. *Ex eadem cauſa, demonſtrandum eſt, mandatorum Dei, &c.*

De tranſgreſſoribus Præceptorum Dei. *v. Concil. Pariſ. VI. lib. ij. cap. ix. & x.*

Ejuſd. Concil. Mogunt. cap. x. De vera libertate chriſtiana. *Eam verò libertatem (quam lex ſpiritus) &c.*

Concil. Treverenſe, an. 1549. in cauſa Fidei, & morum.

Cap. 1. De Fide orthodoxa Catholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ fideliter & firmiter tenenda. *Quando vera in Jeſum Chriſtum Fides fundamentum eſt, & petra illa, &c.*

Concil. Trident. an. 1549. Decretum de Juſtificatione, Seſſ. vj. de Juſtificatione. *Cùm hoc tempore non ſine multarum animarum jactura, &c.*

Cap. 1. De naturæ legis ad juſtificandos homines imbecillitate. *Primùm declarat Sancta Synodus ad juſtificationis doctrinam, &c.*

Cap. ij. De diſpenſatione & myſterio adventus Chriſti. *Quod factum eſt, ut cæleſtis Pater miſericordiarum, & Deus, &c.*

Cap. iij. Qui per Chriſtum juſtificantur. *Verùm etſi ille pro omnibus mortuus eſt, non omnes tamen mortis ejus beneficium receperunt, &c.*

Cap. iv. Insinuatur descriptio justificationis impij, & modus ejus in statu gratiæ. *Quibus verbis justificationis impij descriptio insinuatur, &c.*

Cap. v. De necessitate præparationis ad justificationem in adultis, & undè sit. *Declarat præterea ipsius justificationis exordium in adultis, &c.*

Cap. vj. Modus præparationis. *Disponuntur autem ad ipsam justitiam, dum excitati gratiâ, &c.*

Cap. vij. Quid sit justificatio impij, & quæ ejus causæ? *Hanc dispositionem seu præparationem justificatio ipsa consequitur, &c.*

Cap. viij. Quomodo intelligatur, impium per fidem & gratis justificari? *Cùm verò Apostolus dicit justificari hominem per fidem, &c.*

Ibid. cap. ix. contra inanem hæreticorum fiduciam. *Quamvis autem necessarium sit credere neque remitti, &c.*

Ibid. cap. x. De acceptæ justificationis incremento. *Si ergo justificati, & amici Dei ac domestici facti, &c.*

Cap. xj. De observatione mandatorum, deque illius necessitate & possibilitate. *Nemo autem quantumvis justificatus, liberum se esse, &c.*

Ibid. xij. Prædestinationis temerariam præsumptionem cavendam esse. *Nemo quoque quamdiu in hac mortalitate vivitur, &c.*

Ibib. cap. xiij. De perseverantiæ munere. *Similiter de perseverantiæ munere, de quo scriptum est, &c.*

Ibid. cap. xiv. De lapsis & eorum reparationę. *Qui verò ab accepta justificationis gratia per peccatum, &c.*

Ibid. cap. xv. Quolibet peccato mortali amitti gratiam, sed non fidem. *Adversùs etiam hominum quorumdam callida ingenia, &c.*

Cap. xvj. De fructu justificationis, hoc est de merito bonorum operum, deque ipsius meriti ratione. *Hâc igitur ratione justificatis hominibus, &c.*

De Justificatione, Sess. vj. Can. 1. *Si quis dixerit hominem suis operibus, &c.* v. locum. Sunt Canon. xxxiij. ejusd. argum. vide etiam titul. de Prædestinat.

Concil. Mediolan. an. 1565. Constitutionum pars 1. De professione Fidei, & ejus tuendæ causa. *Prima & maxima Pastorum cura versari debet, &c.*

Ibid. De abutentibus Sacrâ Scripturâ. *v. titul.* Scriptura Sacra.

Ibid. De Ludi-Magistris. *Principes & Magistratus in Domino vehementer hortamur, &c.*

Ibid. De Fidei initijs à Parocho tradendis. *Parochi singulis Dominicis & alijs Festis diebus, &c.*

Concil. Mediolan. II. an. 1569. tit. 1. Quæ ad Fidem tuendam, Sacramenta ministranda, & alia Pastoralia munera pertinent. *v. l. e. 36. p. 155.*

Concil. Mediolan. V. an. 1579. Constitutionum pars 1. Quæ ad Fidei tuendæ studium pertinent. *Quoniam in ijs, quæ ad Fidem & ad pietatem tuendam, &c.*

Ibid. Quæ ad Verbi Divini prædicationem & doctrinam christianam pertinent. *Episcopus si verè legitimèque aliquando impeditus, &c.* v. tit. de prædicatione verbi Dei.

Ibid. Quæ ad dies festos, & sacra tempora pertinent. *Nè quis diebus Dominicis Festisque ex urbe, oppido, aliove loco, &c.* v. loc. fusè.

Ibid. De oratione ante operis inchoationem. *Non decet christianum hominem opus aliquod ante suscipere, &c.*

Concil. Mediolan. VI. an. 1582. Constitutiones & Decreta, quæ ad Fidem tuendam pertinent. *De commercio hereticorum quàm diligentissimè cavendo, &c.*

De cultu Sanctorum. *v. loc. & titul.*

Concil. Aquileiense an. 1596. 1. De Fide profitenda. *Ex ijs quæ Sacra Tridentina Synodus ad Provinciarum, &c.*

Cap. ij. De Fide tuenda. *Duo sunt quibus præcipuè catholicæ fidei veritas sustinetur ac munitur, &c.* v. locum.

DE RECTORIBUS ECCLESIARUM.

COncil. Afric. an. 424. cap. 88. De his qui plebes ad se pertinentes negligunt. *v. loc.*

Ibid. cap. lxxxix. Quod electorum Judicum sententia sperni non debet.

Ibid. cap. xc. Ut si Episcopus negligit suam Diœcesim, Communione privetur. *v. tit.* Onus Episcopale.

Concil. Bracar. III. an. 675. Can. ix. tom. 15. Ut Rectores Ecclesiæ bona procurent Ecclesiæ.

Concil. Tolet. an. 1339. cap. v. Ut Rectores Ecclesiarum nomina suorum Parochianorum annuatim redigant in scriptis. *Cùm nonnulli Rectores Ecclesiarum & eorum Vicarij, &c.* vide locum tom. 29.

Statuta Synodi Diœcesanæ Augustensis, an. 1548. tit. xiv.

Concil. Trident. Sess. 21. de Reform. c. 6. tom. 35. Rectores Ecclesiarum imperiti, non sunt divinis minist. idonei.

Ibid. Rectoribus imperitis dandi Coadjutores.

Ibid. Sess. 24. de Reform. c. 13. Rectoribus, qui de Ecclesiæ reditibus vivere non possunt, ab Episcopo providendum.

Ibid. Sess. 21. c. 6. de Reform. Rectores malæ vitæ privandi beneficijs, nisi moniti resipuerint.

Concil. London. c. 65. tom. 28. Rectores Ecclesiarum cum uxoribus beneficia & Sacerdotium habentes, damnantur.

Concil. Lat. IV. c. 15. tom. 28. Rectore Ecclesiæ mortuo, non exigatur pecunia quolibet pretextu ab Episcopo.

De cultu divino. *vide locum.*

SCRIPTVRA SACRA.

EPIST. I. Alexandrini Pap. I. ad omnes Orthodoxos. cap. ij. De Scriptura, vel confeſſione per vim extorta. *vid. loc. pag.* 180. *tom.* 1. *an.* 103.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. xiij. De ijs qui Scripturas Sacras, Vaſa Dominica, vel nomina fratrum tradidiſſe dicuntur. *v. loc. pag.* 28. *tom.* 2.

Concil. Laodic. Græcolatin. an. 319. Can. lx. Οτι δεῖ βιβλια ἀναγινωσκεσθαι τῆς παλαιᾶς διαθήκης ά. Γένεσις κόσμ. β' Ἐξοδος, &c. *Hic Canon non extat in interpretatione Dionyſ. Exig. extat in verſione Iſidori Mercat.*

Concil. Carthag. III. an. 481. Can. xlvij. Ut præter canonicas Scripturas nihil in Eccleſia legatur ſub nomine Scripturarum. *Item placuit ut præter Canonicas Scripturas, &c.* v. l. tom. iij.

Concil. Carthag. IV. an. 398. cap. xvj. Ut Epiſcopus libros Gentilium non legat. *v. l. tom.* 3.

Innocent. Pap. I. Epiſt. vij. ad Exuper. Toloſan. Qui libri in Canone recipiantur. *v. loc. t.* 4.

Alia Synodus S. Patricij circa an. 450. vel 460. Can. xviij. De tribus ſeminibus Evangeliorum. *v. l. tom.* 7.

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. *In fine xij. tom.*

Capirul. lxvij. De eo quod non liceat Pſalmos poëticos in Eccleſia dicere, vel libros apocryphos legere. *v. loc.*

Concil. Roman. I. ſub Gelaſ. an. 494. Quo Libri ſacri & authentici ab Apocalypſis ſunt diſcreti. *Geneſis liber unus, Exod. liber unus, Levitici liber unus, &c.* v. l.

In vetuſtiſſimo Conciliorum Codice inſcribitur: Notitia Sacrarum Scripturarum, ſeu Librorum Canonicorum cum deſcriptione vel adnotatione Gelaſij Papæ, quem Cath. S. Rom. ſuſcipit & veneratur Eccleſia. Lib. Reg. quem Hieron. apud Hebræos non habere affirmat: ſed tantùm apud Græcos. Quem etiam Jeſu filium Sirach feciſſe indicat, ſicut alium ſubſequentem librum. NOTA.

Ordo Scripturarum novi & æterni Teſtamenti. *Evangeliorum libri quatuor, ſecundùm Matthæum liber unus, &c.* vide locum.

Gregor. Magnus lib. iv. indict. xiij. Epiſt. xl. ad Theodorum Medicum. *Sed quia ille plus diligit, qui plus præſumit, &c.*

Concil. Tolet. IV. an. 633. cap. xvij. De Apocalypſis libro in omnibus recipiendo. *Apocalypſim librum multorum Conciliorum auctoritas, &c.*

Capitul. Aquiſgran. Carol. Mag. an. 789. cap. xx. De libris canonicis.

Item in eodem Concilio ut canonici libri tantùm legantur in Eccleſia, &c. *Non oportet, &c.* v. loc. tom. 19.

Ibid. cap. lxxviij. Pſeudographię & dubiæ narrationes, vel, &c.

Concil. Meldenſe an. 845. Can. xxxiv. In exponendis etiam vel prędicandis divinis Scripturis, &c.

Concil. Senon. an. 1527. tom. 34. cap. iv. Decret. Fidei. Quod ad Eccleſiam ſpectet determinare, qui libri ſint canonici. *Magna profectò fuit ſemper, eſt que futura eſt Scripturæ Sacræ auctoritas, &c.*

Ibid. cap. v. Aliqua firmiter esse credenda, quæ non continentur expressè in Scriptura. *Ampla certè Scripturæ latitudo, ingens & incomprehensibilis profunditas, perniciosum est tamen eo errore laborare, ut nihil admittendum putetur, quod non è Scriptura depromptum sit. &c.* v. l. t. 34.

Index Decretorum ad mores pertinentium. Cap. xxiij. Libri de Fide & moribus differentes non imprimantur amplius nec alibi expressi vendantur: sine speciali Diœcesanorum auctoritate & permissione qui eos priùs visitent. *Quia hæreticorum mos est, non solùm sacram Scripturam convellere, &c.*

Ibid. cap. xxxiv. Libros linguâ vernaculâ compositos, & de Fide ac moribus tractantes legi vulgò non debere: nisi à Diœcesanis ante visitati sint & approbati atque permissi, ut publicè legantur. *Verùm quia intelleximus libros nonnullos, scriptos linguâ vernaculâ, impios & scandalos, &c.*

Concil. Mediolan. I. an. 1565. tom. 36. Constitutionum pars 1. De abutentibus sacrâ Scripturâ. *Nefaria est eorum temeritas, qui sacræ Scripturæ, verbis vel sententijs, &c.*

De Ludi-Magistris. *Principes & Magistratus in Domino vehementer hortamur, &c.*

Concil. Mediolan. IV. an. 1576. tom. 36. Constitutionum pars tertia. Quod Sacrosancti Tridentini Concilij decreto, de interpretatione Sacræ Scripturæ. *v. locum.*

DE CONCILIIS.

CAN. Apoſtolorum, *tom.* 1. Διὸ χρὴ τοὺς ἐτοὺς συνόδους γίνεσθαι, &c. Can. 36. Apoſt. *Bis in anno Epiſcoporum Concilia celebrentur, &c.* Can. 38. Dion. Exig.

Concil. Laodic. an. 319. Can. xl. tom. 2. Ὅτι οὐ δεῖ ἐπισκόπους καλεμένους, Idem ex interpret. Dion. Exigui.

De Epiſcopis qui eas, quæ in Synodo fiunt evocationes vitant. *Quòd non oporteat Epiſcopos ad Synodum vocatos, &c.*

Concil. Nicæn. an. 325. Can. v. ΠΕΡΙ τῶν ἀκοινωνήτων γενομένων, &c. De Excommunicatis. *De his qui communione privantur, &c.* v. etiam cap. 7. & 34. 39. & 40.

Concil. Antioch. an. 377. Can. xx. Διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς χρείας, &c.

De Synodis quæ debent ab Epiſcopis ſuis temporibus in Provincijs celebrari. *Propter utilitates eccleſiaſticas, &c.* v. etiam. Epiſt. 2. Jul. PP. tit. 21.

Concil. Carthag. I. an. 347. Can. xiv. Ut Laïci contemptores Canonum excommunicentur, Clerici verò honore priventur. *Gratus Epiſcopus dixit: Juxtà ſtatuta Concilij, &c.* v. etiam Epiſt. 1. Felic. PP. II. tit. 6.

Concil Carthag. II. an. 397. Can. xiij. Ut qui contra profeſſionem & ſubſcriptionem ſuam venerit, in Concilio deponatur. *Genedius Epiſcopus dixit: Omnia ergo, &c.*

Concil. Carthag. III. Can. ij. Ut per ſingulos annos Concilium fiat. *Similiter placuit ut propter cauſas eccleſiaſticas, &c.*

Ibid. Can. xlj. & xliij. Ut qui plebe ſuâ contemptâ ad Concilium venire detrectant; ut plebem & honorem amittant. *Plebibus quas decipiunt, &c.*

Ibid. Can. l. Ut geſta Concilij Epiſcoporum ſubſcriptionibus confirmentur.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. xxj. Ut Epiſcopus ægrotans pro ſe Legatum mittat ad Synodum. *Ut Epiſcopus ad Synodum ire non poteſt, &c.*

Ibid. Can. xxv. De diſcordantibus Epiſcopis. *Diſſidentes Epiſcopos, ſi non timor Domini, Synodus reconciliet.*

Ibid. Can. xxviij. De damnatione Epiſcoporum à Synodo tractanda. *Irritam eſſe injuſtam Epiſcoporum damnationem, & idcircò à Synodo tractandam.*

Ibid. Can. xxix. De Epiſcopo qui alicui crimen objecerit. *Epiſcopus ſi Clerico vel Laico crimen impegerit, deducatur ad probationem in Synodum.*

Concil. Carthag V. an. 398. Can. vij. De tempore Paſchali, ſeu Concilij. *Placuit ut dies venerabilis Paſchæ, &c.*

Ibid. Can. x. Ut Epiſcopi ad diem Concilij accurrant. *Item placuit, ut quocieſcumque congregandum, &c.*

Concil. Milevitan. II. an. 416. Can. viij. Quod ad communes cauſas Eccleſiæ generale Concilium congregari oporteat, in privatis verò cauſis ſpeciale uniuſcujuſque Provinciæ. *Placuit ut non ſit ultrà fatigandis fratribus, &c.*

Ibid. Can. x. Ut Epiſtolas ad Concilium evocandum Metropolitanus ſubſcribat & dirigat. *Placuit etiam petri ut omnium Epiſcoporum epiſtolis omnibus de Concilio dandis Sanctitas tua ſola ſubſcribat.*

Ibid. Can. xj. Ut de hæreticis & infidelibus quidquid in Concilio conſti-

tuitur, à Principe impetretur. *Placuit & illud adversùs hæreticos, &c.*

Concil. Milevit. II. an. 416. Can. xxvij. De Episcopis qui post acta Carthaginensis Synodi retenti sunt ad alia peragenda. *Item placuit, nè diutiùs universi Episcopi qui, &c.*

Concil. Carthag. VI. cui adfuit Sanctus Augustinus an 419. tom. 6. *Agitur de perquirendis Canonibus concilij Nicæni, &c.* v. etiam Conc. Afric. tit. 1. & 43. 62. 74. 75. an. 424.

Concil. Regense an. 439. Can. viij. Ut singulis annis bini fiant conventus. *Quæ voluntate communi in voluntate Domini, &c.*

Leo I. Epist. IV. ad universos Episcopos per Sciciliam constitutos. Cap. vij. Ut de Scicilia terni semper annis singulis de Episcopis ad diem tertium Kalendar. Octobrium, Romam sociandi Synodo occurrant. *Quæ illud primitùs pro custodienda, &c.*

Idem Epist. lxxxiv. ad Anastas. Thessalonicensem Episcopum. Cap. vij. x. & xj. Ut bina per annum Provincialia Episcoporum Concilia celebrentur, & si res difficilis emerserit, nec fuerit Thessalonicensis Episcopi judicio terminata, ad Romanum referatur Antistitem. *De Concilijs autem Episcopalibus non aliud indicimus, &c.*

Ibid. cap. x. Ut in evocandis Provincialibus Episcopis à Thessalonicensi Pontifice moderatio conservetur, ne sub hoc colore Sacerdotalis honor contumelijs addicatur, nec ampliùs quàm bini de Provincijs Episcopi, quos Metropolitani probaverint dirigantur, & non ampliùs à statuto Concilij tempore quàm dies 15. remorentur Episcopi.

Ibid. cap. xj. Ut si inter eos de negotio fuerit aborta contentio, cuncta Rom. Pontifici sub gestorum insinuatione pandantur, ut ab eo, quod Deo placuerit, ordinetur.

Idem Ep. lxxxix. tit. vj. Ut præter Leontij Episc. consensum alterius Provinciæ Concilium non judicatur.

Idem Epist. cv. ad Julianum Coensem Episcopum. (Vide quantam Nicæni Concilij Reverentiam profiteatur.) *Dilectio tua, &c.*

Concil. Arausic. I. an. 441. Can. xxix. Ut nullus conventus sine alterius conventûs denunciatione solvatur. *Hæc quæ subscripsimus cum eorum quoque concordia, &c.*

Concil. Vasense II. an. 442. Can. v. Ut qui sententiæ Episcopi sui non acquieverit, recurrat ad Synodum. *Si quis Episcopi sui sententiæ non acquieſcit, recurrat ad Synodum.*

Concil. Calchedonense an. 451. Can. 1. Τὰς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, &c. Idem ex Vers. Dion. Exigui. De Canonibus uniuscujusque Concilij. *Regulas Sanctorum Patrum per singula nunc usque Concilia constitutas, proprium robur obtinere decernimus.* Vide definit. hujus Concil. Can. xix.

Concil. Calchedon. Can. xix. Ἡθετήσθαι ἐπιτροπὰς ἐκκλ, &c. apud. Dion. Exig. Quòd oporteat per Provincias bis in anno Concilia celebrari. *Pervenit ad aures nostras, quod, &c.*

Concil. Arelatense II. Can. xviij. Ibib. Can. xix. Si quis Episcopus ad Synodum venire distulerit, aut de Concilio sine permissu discesserit. *Si quis autem adesse neglexerit, &c.*

Hilar. Pap. Epiſt. VIII. ad Epiſcopos diverſ. Provinciar. Galliæ. cap. ij. Ut Concilia quotannis fiant, & quibus Provincijs poterunt, & à Leontio convocentur. *Per annos itaque ſingulos, &c.*

Ibid. cap. iij. *Singuli autem Fratres, univerſique cognoſcant, &c.*

Concil. Roman. 318. Epiſcoporum ſub Hilario Papa an. 465. cap. 1. Canones Nicæni, vel Apoſtolicæ Sedis Decreta cuſtodiantur. *Quoniam Religioſus, Sancto Spiritu congregante, &c.*

Simplic. Pap. Epiſt. V. ad Acacium, contra Timotheum Elurum. *Hortor ergo Frater cariſſime, ut modis omnibus, &c.*

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. c. viij. ad Epiſcopos Lucaniæ. *Cùm enim Decreta venerabilium Sanctionum nos, &c.*

Id. Epiſt. xiij. ad Epiſcopos Dardaniæ. *Quapropter ſtultitiam reſpuentes inanium querelarum, &c.*

Ibid. Epiſt. xiij. In Notis.

Non ſunt retractanda quæ ſunt in Concilijs jam decreta.

Sedes Apoſtolica Synodos confirmat.

Nullus Epiſcopus Primæ Sedis judicium vitare poteſt.

Reum ſe confitetur, qui ad legitimum vocatus judicium adeſſe contemnit.

Romana Sedes damnat & abſolvit, ſive præceſſerit Synodus quæ malè judicaverit, ſive non.

Auctoritate Sedis Apoſtolicæ Concilium Calchedon. coactum.

Synodum malè geſtam reprobat Eccleſia, non modò inter Sedes, ſed nec inter Metropolitanorum jura cenſetur.

Quæ in Calchedonenſi Synodo ultra mandata geſta fuerunt, reprobavit Leo Pontifex.

Concil. Agath. Can. xxxv. Si Epiſcopus à Metropolitano admonitus pro Synodo, vel ordinatione Epiſcopali venire diſtulerit. *Vide titul. de Metropolitanis.*

Ibid. Can. lxxj. De Synodo annis ſingulis congreganda. *Synodum etiam ſecundùm conſtituta Patrum annis ſingulis placet congregari.* (non extat in veteribus exemplar.)

Hormiſdæ Epiſt. xiij. ad univerſos Epiſcopos hæreticos Orientis. *Recordemur quia Catholicorum frequentia Sacerdotum, &c.*

Id. Epiſt. xxv. ad univerſos Epiſcopos Hiſpaniæ. cap. iij. De Concilio congregando per ſingulos annos. *Ob hoc Patres providentiâ quâ Spiritus Sanctus, &c.*

Concil. Tarracon. Can. vj. Ut Epiſcopus qui à Metropolitano commonitus ad Synodum non venerit, excommunicetur. *Si quis Epiſcopus commonitus à Metropolitano, &c.*

Ibid. Can. xiij. Ut Epiſcopus Diœceſanos Presbyteros, & quoſdam ex Laicis convenire ad Synodum, moneat. *Epiſtolæ per Fratres à Metropolitano ſunt dirigendæ, de filijs Eccleſiæ ſæcularibus ſecum adducere debeant.*

Concil. Epaon. an. 517. Avit. Viennenſ. Epiſt. tractatoria generalis ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis ut ad Synodum Epaonenſem veniant. *Diù eſt quòd rem valdè neceſſariam, &c.*

Concil. Epaon. xxv. Epiſcoporum Sigiſmundi Burgundionum Regis in Gal-

lia tempore celebratum. Can. 1. Ut Episcopi ad Concilium, vel ad ordinationem à Metropolitano veniant evocati. *Primâ & immutabili Constitutione decretum est, &c.*

Ibid. Can. xl De horum Canonum observatione. *Quo circa hæc quæ supernâ inspiratione communi consensu, &c.*

Concil. Lugdun. I. an. 517. De observatione horum Canonum, cap. vj. *Hæc verò quæ à nobis inspiratione divinâ, &c.*

Concil. Toletan. II. an. 531. Can. v. *Hujus institutionis regulam, &c.*

Concil. Aurelian. II. an. 533. Can. 1. Ut nullus ad Concilium, vel ad ordinationem venire vocatus dispensèt *Id ergo est constitutum ut nullus, &c.*

Ibid. Can. ij Ut Metropolitanus singulis annis Provinciales ad Concil. vocet. *Ut Metropolitani singulis annis Comprovinciales suos ad Concilium evocent.*

Concil. Arvernense an. 535. Can. 1. In Synodis quænam primo loco tractanda sunt. *In primis placuit ut quoties secundum, &c.*

Concil. Aurelian. III. an. 538. Can. 1. Ut Synodos convocare Metropolitani, frequentare Episcopi non prętermittant. *Primùm ut unusquisque Metropolitanus, &c.*

Vigil. Epist. ix. ad Episcopos Galliæ. *Necesse est enim quoties in nomine Domini, &c.*

Concil. Aurel. IV. Can. xxxvij. Ut Synodus singulis annis à Metropolitano convocetur. *Placuit prætereà ut cuncti Metropolitani, &c.*

Ibid. Can .xxxviij. Ut quæ statuta sunt, observentur. *Quapropter auxiliante Domino, quæ, &c.*

Concil. Aurelian. V. an. 549. Can. xviij. Vocati Comprovinciales à Metropolitano ad Concil. venire teneantur, nec sine commeatu à Concilio discedant. *Id etiam huic Decreto credidimus inferendum, &c.*

Ibid Can xxiij. Ut Synodus Provinciæ quotannis à Metropolitano indicetur. *His itaque Deo propitio constitutis, &c.*

Ibid. Can. xxiv. De observatione præteritorum Canonum. *Hæc ergo Deo propitio constanter, &c.*

Epist. Mappinij Episc. Rhem. ad Nicetium Episc. Trevir. excusatoria cur ad Synodum Tullens. non venerit. *vide.*

Pelag. Pap II. ad Eliam Aquileiens. & alios Istriæ Episcopos Epist. quę extat in Appendice V. Synodi. *Omnes namque novimus quod in Synodo, &c.*

Ibid. *Specialis quippè Synodalium Conciliorum causa est fides. Quidquid ergo præter fidem agitur, Leone docente ostenditur, quia nihil obstat si ad judicium revocetur.*

Concil. Paris. III. an. 557. Can. x. Ut Canones hi ab Episcopis absentibus quibus oblati fuerint, subscribantur. *Et quia huic definitioni cuncti fratrum, &c.*

Concil. Bracar. I. an. 565. Can. xxij. *Item placuit ut quæcumque præcepta, &c.*

Concil. Turon. II. an. 567. Can. 1. De Synodo bis per singulos annos aut semel convocanda. *Placuit itaque S. Concilio, &c.*

Capitula collecta à Martino Episcopo Bracar. in fin. xij. tom. cap. xviij. De Synodo facienda.

Ibid. cap. xix. De Episcopo qui noluerit venire ad Synodum.

Concil. Autiſidor. an. 578. Can. vij. & xlv. De obſervatione horum Canonum. *Si quis hanc definitionem, &c.*

Concil. Matiſcon. II. an. 585. Can. xx. De Concilio tertio quoque anno celebrando. *Univerſæ fraternitatis deliberatione, &c.*

Concil. Toletan. III. an. 589. ſub Reccaredo Rege. Can. 1. De obſervatione priorum Canonum. *Poſt damnationem Hæreſis Arianæ, &c.*

Ibid. Can. xviij. Quod ſemel in anno ad Concilium Sacerdotes & Judices atque Actores patrimonij noſtri debeant convenire. *Præcepit hæc ſancta & veneranda Synodus, &c.*

Gregor. Magn. Pap. I. Epiſt. 1. ad univerſos Epiſcopos per Siciliam conſtitutos. *Illud quoque fieri debere perſpeximus, &c.*

Id. eod. libro Epiſt. lxxij. an. 591. ad Gennadium Patricium, & Exarchum Africæ. *Sicut excellentiam veſtram hoſtilibus bellis, &c.*

Id. ibid. Epiſt. xxiv. ad Joannem Epiſc. Conſtantinopolitanum, Eulogium Alexandrin. &c. *Præterea, quia corde creditur ad juſtitiam, &c.*

Id. lib. ij. indict. x. Epiſt. xxxvj. an. 592. ad Epiſcopos Hiberniæ. *Nam in Synodo, in qua de tribus Capitulis, &c.*

Id. eodem lib. indict. xj. Epiſt. vij. ad Joannem Epiſcopum Lariſſæum. *Hæc enim conſona Sanctis Patribus, &c.*

Id. ibid. Epiſt. x. ad Sabinum Subdiaconum. *Euntes maligni homines turbaverunt, &c.*

Id. lib. iij. Epiſt. ij. ad Conſtantium Mediolanenſem Epiſcopum. *vide de tribus Capitulis & Theodolinda Regina.*

Ibid. Epiſt. iv. ad Theodolindam Reginam Longobardorum. *Quorumdam ad nos relatione pervenit, &c.*

Ibid. Epiſt. ix. ad Januarium Epiſcopum Calaritanum. *Epiſcoporum etiam Concilia ſicut, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxiij. ad Theodolindam Longobardorum Reginam. *Quorumdam ad nos relatione pervenit, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxvij. ad Conſtantium Mediolanenſem Epiſcopum. *Quod autem ſcripſiſtis, quia Epiſtolam meam, &c.*

Idem, lib. vij. indict. ij. Epiſt. liv. Secundino ſervo Dei incluſo. *Valdè autem libenter accepi, quod tua me, &c.*

Ibid. *Ut enim dilectionis tuæ de eadem re breviter, &c.*

Ibid. Epiſt. cxj. Siagrio, Ætherio, &c. *Nè hoc quoque in hac ſollicitudinis parte, &c.*

Id. lib. ix. indict. iv. Epiſt. xlix. l. lj. liij. liv. lv. lvij. *vide.*

Id. lib. xj. Epiſt. viij. ad Brunichildem Reginam. *Præfati autem Viri, magnifici Filij noſtri, &c.*

Concil. Oſcenſe an. 598. Can. 1. *In nomine Domini noſtri Jeſu-Chriſti convenientes, &c.*

Concil. Rhemenſe an. 630. Can. iij. Ut Canones Synodi Pariſiacæ obſerventur. *Ut Capitula Canonum Pariſijs acta generali Synodo in Baſilica S. Petri, Clotarij Regis ſtudio congregatâ, omni firmitate cuſtodiantur.*

Concil. Toletan. IV. an. 633. Can. iij. De qualitate Conciliorum, vel quando, aut quare fiant. *Nulla penè res diſciplinæ mores ab Eccleſia, &c.*

Ibid. Can. iv. Formula qualiter Concilium fiat. *Horâ itaque primâ diei antè Solis ortum, &c.*

Concil. Tolet. IV. an. 633. in notis cap. 3. Quoties Concilia celebranda in anno.

Cap. iv. *Votum decisivum in Concilio habeant soli Episcopi.*

Presbyteri à tergo eorum residean, nullus Presbyterorum vocem decisivam in Concilijs habeat: quidquid Michaël Thomasius commentetur; neque Laici, licet Imperiali dignitate præfulgeant: solis enim Episcopis causa Fidei est concessa, ut veris Judicibus. De qua re vide Osium lib. 2. adversùs Brentium de leg. Ecclesiæ Judicibus, ac alios nonnullos.

Concil. Tolet. V. an. 636. cap. 7. Quòd in celebritate cunctorum Conciliorum Synodus Toletana temporibus Sisesani habita, per * pronunciationem vocis claræ, ob custodiam, cunctis debeat annotescere.

* Prolationem.

Ibid. cap. ix. De favore Principis Concilij acclamatione concesso.

Concil. Cabilon. an. 650. Can. ij. Vt Canonum statuta serventur. *Canonum verò statuta in omnibus intemerata serventur.*

Concil. Emeritense an. 666. cap. v. Vt Episcopus ad suam personam ad Concilium non Diaconum, sed aut Archipresbyterum aut Presbyterum dirigat. *Juxtà Canonicum ordinem tempore quo, &c.*

Ibid. capitul. vij. Qualiter secundùm priorum Canonum instituta, Concilium fiat? *Decretum est de priscis Canonibus, &c.*

Concil. Hetudfordense an. 673. capitul. vij. *Vt bis in anno Synodus congregatur: sed, &c.*

Concil. Toletan. xj. an. 675. capitul. 1. Nè tumultu Concilium agitetur. *In loco benedictionis considentes Domini Sacerdotes, &c.*

Ib. idem capitul. xij. De institutione certi temporis quo Concilium agitetur. *Peractis omnibus quæ ad correctionem nostri, &c.* v. etiam cap. xv.

Ibid. capitul. xvj. De relatione gratiarum pro consummatione Concilij. *His igitur constitutionibus nostris quæ, &c.*

Concil. Bracarense an. 675. capitul. 1. De Fide. *Decenter satis per divinum Spiritum in, &c.*

Epistola Mansueti Mediolan. Episc. ad Constantinum Pogonatum, Imperatorem. *Extat in Concilio Generali VI. an. 680. Testatur Generalia quinque Concilia studio Christianorum Imperatorum fuisse congregata.*

Concil. Toletan. xij. an. 681. capitul. vij. De recepto testimonio Personarum quæ per legem, quæ de præmotione exercitûs facta est, testificandi licentiam perdiderunt. *Omnis disciplina sic subjectos debet arguere, &c.*

Ibid. capitul. xij. De interdictione temporis constituti quo debeat Concilium celebrari. *Placuit huic venerando Concilio, ut juxta, &c.*

Leo. I. Epist. II. ad Episcopos Hiberniæ. *Hortamur proindè vestram divinis ministerijs, &c.*

Concil. Toletan. xiij. an. 683. *vide sic*, Ervigius Hispaniæ Rex. *His votorum meorum insinuationibus ablegatis, &c.*

Ibid. cap. ij. De Tributorum principali relaxatione in Plebe. *Tertij ordinis gloriosæ insinuationis, &c.* vide confirmationem hujus capituli ab Ervigio in fine Concilij.

Concil. Tolctan. XIII.

Concil. Toletan. XIII. an. 683. cap. viij. De confirmatione Concilij Toletani xij. quod factum eſt anno primo Glorioſiſſimi Ervigij Regis. *vide locum.*

Concil. Toletan. XIV. an. 684. cap. i. ij. iij. iv. & capitul. v. De iteratâ diſcuſſione præmemorati Concilij (vj. generalis.) *Communi omnium placet judicio, &c.*

Ibid. capitul. vj. De præmemorati Concilij honore collato. *Et ideò ſupradicti acta Concilij, &c.*

Ibid. capitul. vij. De loco vel ordine quo jamdictum Concilium collocari oporteat. *Poſt Calchedonenſe igitur Concilium, &c.*

Ibid. capitul. xj. De communi omnium judicio quo reſponſa partis noſtræ firmata ſunt. *Illa igitur apoſtolicæ defenſionis noſtræ reſponſa, &c.*

Concil. Toletan. XV. an. 684. Fidem ſuperiori Concilio ſtabilitam confirmat, eaſque à Romano Pontifice ut cumque reprehenſas Sanctorum Patrum auctoritate ſtatuit. *vide locum.*

Concil. Cæſarauguſt. III. an. 695. capitul. v. *Quicumque igitur ſuperiores conſtitutiones, &c.*

Egica Rex in Concil. Tolet. XVI. anno 695. *Cuncta verò quæ in Canonibus, &c.*

Ibid. capitul. vij. De publicatione Concilij. *Grandis populo datur emendationis correctio, &c.*

Ibid. capitul. xiij. Lex edita in confirmatione Concilij. *Synodalis Conventus, & univerſa adunatio Sacerdotum, &c.*

Capitul. Gregorij Papæ II. datum Martiniano Epiſcopo, Gregorio Presbyt. in Bavariam ablegatis: capitul. i. *Ut datis noſtris ſcriptis, ita ut cum Duce, &c.*

Gregor. Pap. III. Epiſt. IV. ad Epiſcopos Bajoariæ & Alamanniæ. *Catholica Sanctorum Patrum auctoritas jubet, &c.*

Epiſt. Bonifac. Epiſc. ad Zachariam Pap. II. *Notum ſimiliter ſit Paternitati veſtræ, &c.*

Epiſt. I. Zachariæ, ad Bonifac. II. *De eo autem quod nobis intimaſti, &c.*

Id. Epiſt. viij. ad Bonifacium Archiepiſc. Ut in Concilio recitentur quæ ad Pippini capitula reſcripſit. *His itaque ſe agentibus, agnoſcas cariſſime, &c.*

Id. Epiſt. ix. ad eumdem. *De Synodo autem congregata apud Francorum, &c.*

Concil. Germanic. I. an. 742. Can. i. *Statuimuſque per annos ſingulos Synodum congregari, &c.*

Concil. Leptin. an. 743. Can. i. De prioris Synodi Canonibus communi conſenſu receptis & approbatis: *Modò autem in hac Synodali Conventu, &c.*

Ex Epiſt. 105. Bonifacij ad Cudbertum Archiepiſcopum. *Decrevimus autem in noſtro Synodali Conventu, &c.*

Concil. Sueſſion. an. 744. capitul. i. De Fide Nicæna & Canonibus antiquis toto Regno promulgandis. *In primis conſtituimus Fidem Catholicam, &c.*

Cap. ij. De Synodo ſingulis annis congreganda. *Propterea nos unà cum conſenſu Epiſcoporum, &c.*

Ibid. Can. x. De tranſgreſſoribus horum Canonum. *Si quis contra hoc decretum, quod xxiij. Epiſcopi, &c.*

Epiſt. Bonifacij Archiepiſc. ad Cudbertum Archiepiſc. Cantij in Concilio Cloveshoviæ II. *Ut Epiſcopi à Synodo venientes in propria, &c.*

Concil. Cloveshoviæ II. an. 747. capitul. xxv. Ut Episcopi Synodi præcepta per Parochias suas omnes scire fiant. *Vicesimo quinto definitum est Capitulo, ut, &c.*

Concil. Vernense an. 755. Can. iv. De duabus Synodis per singulos annos convocandis. *Ut bis in anno Synodus fiat, prima, &c.*

Hadriani Papæ Capitula, titul. v. Qualiter Episcopus ad Synodum convocetur, & qualiter in ea de illo agatur. *v. loc. tom.* 18.

Concil. Calchutense an. 787. cap. 1. Ut Fides Nicæna teneatur, & de ea Presbyteri annuo examinentur omnes, etiam teneant sex universales Synodos. *Primò omnium admonentes, ut sancta, &c.*

Ibid. cap. iij. Ut Episcopus bis in anno Synodum cogat. *Tertio sermone perstrinximus, omni anno, &c.*

Ibid. capitul. xvij. *Statuimus etiam ut mensuras aquas, &c.*

Anastas. Bibliothecar. præfat. in vij. Synodum. *Et certè de Apostolorum Canonibus liquido, &c.*

Concil. Nicæn. II. an. 787. Act. viij. Can. 1. Τοὺς τῶν ἱερῶν κανόνας, &c.

Can. 1. Quod oporteat sacros Canones per omnia conservare. *His qui sacram sortiti dignitatem, &c.*

β. Ὅτι δεῖ τὸν χειροτονούμενον ἐπίσκοπον ἀσφαλῶς συνιστάνειν τοὺς κανόνας φυλάττειν. εἰ δὲ μηγε, μὴ χειροτονεῖσθαι. Ἐπείδηπερ φυλλοσῖς, &c.

Can. ij. Quod non oporteat consecrandum Episcopum cautè polliceri Canones servare: sin autem minimè consecrari. *Quoniam psallentes repromittimus Deo, &c.*

Ibid. Can. vj. Περὶ τοῦ γίνεσθαι τοπικὴν σύνοδον κατὰ χρόνον. Ἐπειδήπερ κανών, &c.

Can. vj. Ut efficiatur localis Synodus. *Quoniam quidem regula est quæ dicit bis in anno, &c.*

Capitul. Aquisgran. Car. Mag. an. 788. De Provincialibus Episcopis. *Item in eodem Concilio, nec non in Calchedonensi, &c.*

Concil. Francoford. an. 794. Can. iv. De stabili pretio annonæ tùm privatæ tùm publicæ. *Statuit pissimus noster consentiente sanctâ Synodo, &c.*

Moneta. Ibid. Can. v. De novis Denarijs, ut ab omnibus ubique certissimè recipiantur. *De Denarijs autem certissimè sciatis nostrum decretum, &c.*

Capitulare Theodulfi Episc. Aurel. an. 797. capitul. iv. Quo apparatu ad Synodum venire debeant. *v. loc. tom. xx.*

De Ponderibus & Mensuris. Concil. Arelat. VI. an. 811. Can. xv. Ut justa sint ubique pondera & mensuræ. *Ut pondera & mensuræ ubique æqualia sint, &c.*

Concil. Turon. III. an. 813. Can. xlv. Ut justa ubique sint pondera & mensuræ. *Quòd mensuræ & pondera ubique habenda sint, &c.*

Ex Epist. Ludovici Pij Imperat. ad Sicharium Archiepisc. Burdigal. *Sacrum & venerabile Concilium divino nutu, &c.*

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. xxxvij. Quæ potissimùm Concilia Canonum sint Sacerdotibus legenda & prædicanda.

Synod. apud Celichyt. an. 816. Can. ix. Ut describenda sint judicia Synodorum.

Capitular. III. Lud. Pij Imp. ad an. 828. 1. Qualiter conventus Episcoporum fieri debeat. *Anno sexto-decimo regnante Domino nostro Hludovico, &c.*

Concil. Pariſ. II. an. 829. Præfat. *Eorumdem itaque glorioſorum & orthodoxorum Principum, &c.*

Ibid. cap. xxvj. Quid dehonorationis & detrimenti eccleſiaſtica jura patiantur, pro eò quòd ſecundùm canonicam auctoritatem Epiſcopor. Concilia bis in anno non celebrentur. *Officij eſt eccleſiaſticæ auctoritatis, ut quidquid, &c.*

Ibid. lib. iij. Can. xj. Ut Concilia ſemel ſaltem quotannis fiant per unamquamque Provinciam. *Cùm ſacri Canones bis in anno Concilia celebrari, &c.*

Concil. Aquiſgran. II. an. 836. cap. iij. De perſona Regis, Filiorumque ejus & Miniſtrorum.

Can. xiv. Quod in his capitulis multa quæ corrigi debeant, contineantur. *His omnibus prælibatis innoteſcimus vobis, &c.*

Capitulare Toloſanum Car. Calvi Regis, an. 843. capitul. ix. Ut Epiſcopi Synodos quotannis plures duobus Presbyteris non imponant. *Ut Epiſcopi Synodos à Presbyteris niſi ſicut, &c.*

Capitul. apud Lauriacum an. 843. capitul. iv. De eo qui adversùs hæc capitula prævaricatur. *Quicumque ſuperbiæ facibus accenſi, &c.*

Concil. Belvacenſe an. 845. capitul. 1. Ut conſervetur jus eccleſiaſticum. *Ut jus eccleſiaſticum & legem canonicam eccleſiaſticam, &c.*

Concil. Meldenſe an. 845. Can. xxxij. Ut Principes Synodos Provinciales ſuis temporibus fieri permittant. *Ut Principes juxtà decreta Canonum, &c.*

Ibid. Can. xxxiij. De Epiſcopis qui ad Synodos vocati non veniunt. *Ut ſi quilibet Epiſcopus ad Synodum vocatus, &c.*

Ibid. Can. xxxiv. Ut Canonum ſtatuta omnes cuſtodiant; & vocum novitates in exponendis Scripturis alijſve non præſumant. *Ut Canonum ſtatuta ſine præjudicio, &c.* Vide titul. de Scriptura Sacra.

Ibid. Can. lxxviij. Ut capitula à Carolo Magn. Imp. & à Ludovico Auguſto promulgata obſervari præcipiantur. *Ut Capitula Eccleſiaſtica à Domno Carolo, &c.*

Ibid. Can. lxxix. Ut qui hæc ſtatuta Epiſcopalia & Regalia violarit; ſi Clericus eſt, gradum amittat, ſi ſæcularis, honore ſuo privetur. *Hæc autem conſtituimus, &c.*

Leonis Papæ Epiſt. II. ad Epiſcopos Britanniæ, vj. *De libellis & commentarijs aliorum non convenit, &c.*

Ibid. iij. Non cogendus Presbyter ad ſacra Concilia Eulogias deferre. *De Eulogijs ad ſacra Concilia deferendis, &c.*

Ex Epiſt. præfixo Concilio Moguntino, Lothario. *Venimus ſecundùm juſſionem veſtram, &c.*

Epiſt. V. Nicolai Papæ I. ad Michaëlem Imperatorem. *Igitur quia ad Nicæni venerandum Cœtum, &c.*

Ejuſd. Epiſt. VIII. ad eumdem. *Illud autem ridere libuit quòd quaſi ad majorem firmitatem, &c.*

Nic. Pap. Epiſt. xvij. ad Lotharium Reg. *Regalis Excellentia veſtra nuper Apoſtolatui noſtro, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xviij. ad Carol. Calvum Regem. *Unde veſtræ Regali Deoque amabili Excellentiæ, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xix. ad Ludovic. II. Imperatorem. *Et quoniam eccleſiaſticæ hellitudinis & utilitatis, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxiij. ad Epiſcopos in Concilio Metis reſidentes. *Nam cum inter multarum Eccleſiarum, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxvij. ad Ludovic. Germaniæ, & Carol. Calvum Reges. *De Epiſtolis autem noſtris, quas ſuſcipientes, &c.*

Ejuſd. Epiſt. lvij. ad Carolum Calvum Regem. *Comperiat celſitudo veſtra, nos Metropolitanos, &c.*

Nicolai I. Epiſt. III. ad Adonem Archiepiſc. Viennenſ. in 2. Appendice. *Miraris Frater, ut Synodum diſpoſitam, &c.*

Decreta ſeu Canones Synodi Lingon. in Synodo apud Saponarias. Ut Concilia Epiſcoporum ſaltem ſemel quotannis fiant; & in Palatijs ſaltem ſemel intra biennium generalis Epiſcoporum conventus agatur. *v. l. tom. 22.*

Concil. Roman. III. an. 863. capitul. 1. *Synodus quæ nuper, id eſt, ſub Piiſſimo Imperatore Ludovico, &c.* v. *Si quis dogmata, mandata, interdicta, ſanctiones, &c.*

Concil. Wormat. Provinciale an. 868. Can. xvj. Ut nulli Epiſcopo liceat à Synodo, vel ante peractam Synodum diſcedere. *vide l. tom. 23.*

Regulæ Sanctæ ac Univerſalis Octavæ Synodi Conſtantinop. an. 870. Can. 1. Canon primus eſt de Apoſtolorum, Pontificum, Patrum, & Eccleſiæ Canonibus, Decretis, & Traditionibus ad unguem conſervandis.

Epiſt. xvj. Joan. PP. VIII. ad Dominicum & Leonem Epiſcopos. Significat quoſdam qui Romam ad Concilium vocati venire neglexerant, ſe excommunicaſſe, niſi ad certam præſtitutam diem venerint, hortatur ut quandiù illi abfuerint, eorum officia exequantur.

Ibid. Epiſt. xvij. ad Urſum Ducem Venetiarum. Rogat Epiſcopos qui Romam ad Synodum evocantur, ſuis ſumptibus adat; quibus, niſi acceſſerint excommunicationis ſententiam minatur.

Ibid. Epiſt. xviij. ad Felicem & Petrum Epiſcopos. Felici & Petro, Sacris interdicit ob non exhibitum Gradenſi Archiepiſcopo obſequium, eoſque ſub excommunicationis pœna Romam ad Concilium venire; & ſi impediti fuerint, Vicarios mittere jubet.

Ibid. Epiſt. xix. ad Dominicum electum Epiſc. Torcellenſem. Invehitur in Dominic. elect. Epiſc. quòd bis vocatus Romam non acceſſerit; eumque niſi conſtitutâ die venerit, excommunicat.

Ibid. Epiſt. xx. ad Urſum Duc. Venetiarum. Gratias agit quod Apoſtolicæ Sedi monitis paruerit. Epiſcopos ad Synodum venire jubet.

Concil. London. an. 1175. Can. 1. De Concilijs. *Ideò in Eccleſia Dei ſecundùm antiquam Patrum conſuetudinem Concilia congregentur, ut hi qui, &c.* tom. 27.

Concil. Palentinum an. 1322. cap. 1. De Conſtitutionibus. Vt ſingulis annis Provincialia Concilia celebrentur. *Alma Mater Eccleſia ab unigenito Dei Filio primitùs inſtituta, &c.* tom. 29.

Concil. Toletan. an. 1324. Cap. 1. Ut Epiſcopi vocati ad Concilium veniant. *Epiſcoporum negligentia, qui vocati ad Concilium venire negligunt, &c.* v. l. tom. 29.

Concil. Tolet. an. 1339. cap. iv. De Procuratoribus Epiſcoporum ad Concilium mittendis. *Cùm verò in conſtitutione Domini Joannis, &c.*

Concil. Salzburgenſe an. 1420. cap. xix. De Inſtitutionibus. *Statuimus in, &c.* t. 27.

Odonis Epiſc. Pariſ. Synodicæ Conſtitutiones. Cap. 1. De modo & tempore celebrandi Synodum. 1. *In principio Synodi, antequàm canetur* Veni Creator Spiritus, *&c.*

Ibid. cap. ij. De eodem. 1. *Finito ſermone licentiabit Epiſcopus Laïcos & Scolares, &c.*

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. cap. vj. De Concilijs Provincialibus. *Sicut olim à Sanctis Patribus noſcitur inſtitutum, &c.*

Concil. Salzburg. an. 1274. cap. 1. De Capitulis Provincialibus Abbatum & aliorum Prælatorum. *Cùm Abbates Ordinis S. Benedicti Salzburgenſis Provinciæ, &c.* t. 28.

Concil. Salzburg. an. 1281. cap. vij. De capitulis Epiſcoporum, Abbatum, & aliorum Prælatorum. *Item licet Felicis recordationis Gregorius Papa IX. &c.*

Concil. Herbipolenſe an. 1287. cap. xlj. De obſervatione conſtitutorum. *Has noſtras Conſtitutiones in hoc Sacro Concilio promulgatas, &c.*

Concil. Ravennate II. an. 1311. Rubr. xviij. Quòd ſinguli Comprovinciales Epiſcopi ſemel in anno Synodum facere tencantur. *Quùm decreverint S. Patres, Synodos per ſingulas Civitates, &c.* t. 28.

Concil. Tolet. an. 1473. cap. 1. De Concilijs. Quòd Archiepiſcopi Provincialia in biennio, & Epiſcopi Synodalia annuatim ſaltem Concilia celebrent. *Candor lucis æternæ Chriſtus Jeſus, &c.* v. l. t. 34.

Decretum Fidei an. 1527. t. 34 *pag.* 624. cap. iij. De auctoritate ſacrorum Conciliorum. *Abſurdum non abs re videri poſſit, ſi eanto ſtudio veteri Synagogæ Deus adfuit, &c.* v. locum tom. 34.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis an. 1548. Tit xxxiij. De Synodis. *Cùm Synodorum celebrandarum ratio in tanta rerum Eccleſiaſticarum perturbationes, &c.* v. l. tom. 35.

Edicta Synodi Diœceſanæ Trevirenſis, an. 1548. cap. 1. in medio quinto. De Synodorum celebratione. *Magno ſtatus Eccleſiaſtici, imò Reipublicæ Chriſtianæ, &c.*

Cap. ij. De ſumptibus quos faciunt in Synodis Decani Collegiorum & Paſtorum. *Decani Collegiorum accedentes Synodum, pro ſuis Collegijs, &c.*

Cap. iij. De novis conſtitutionibus in Synodis edendis. *Statuimus quoque, ut in Synodis communibus Concilijs decernatur, &c.* v. locum tom. 35.

Concil. Mediolan. an. 1576. pars 3. tit. 3. De Concilio Provinciali. *Provincialia Concilia divino munere à ſacra œcumenica Synodo Tridentina in uſum revocata.* v. l. fusè tom. 36.

Concil. Mediolan. VI. an. 1582. Decret. xxij. De Concilio Provinciali. *Concilij Provincialis celebrationi atque actionibus, &c.* t. 36. ſub fin.

De Conciliorum utilitate. *v. Trident Seſſ. 24. c. 4. de Reformat.*

Epiſt. clxxvij. Joan. Pap. VIII. an. 872. Excommunicat Anſpertum, quia ad Synodum vocatus venire contempſerat. *v. loc. tom. 24.*

Ibid. Epiſt. clxxxj. ad eund. Anſpert. Archiep. Mediolan. Arguit eum quòd tertiò vocatus ad Concilium non venerit: præcipit ut ad Synodum celebrandam cum ſuis Epiſcopis accedat. *Vide etiam.*

Epiſt. clxxxij. ad eumdem. de eod. argumento.

DE SEDE APOSTOLICA, ET ROMANO PONTIFICE.

CONCIL. NICÆN. Can. vj. an. 325. *Tom.* 2.

Innocent. I. Epiſt. ad Decentium Epiſcopum Eugubinum. *Si inſtituta eccleſiaſtica ut ſunt à B. Apoſtolis tradita, &c.* v. loc. tom. 4.

Epiſt. II. ad Victric. Rothomag. Epiſc. Can. iij. *vide eumdem.*

Ejuſd. Epiſt. xviij. tit. 1. Quod prima Sedes Beati Petri apud Antiochenam eſſe memoretur.

Zozim. Epiſt. X. ad Concil. Carthag. *Quamvis Patrum Traditio Apoſtolicæ Sedi, &c.* (Deindè Cæleſtium hæreſeos accuſatum excuſat purgatque.)

Epiſt. I. Cæleſtin. Pap. I. ad Epiſcopos Galliæ, tit. 2. Quòd S. Auguſtini vitam & doctrinam magni ſemper fecerit Sedes Apoſtolica.

Cæleſtin. I. Epiſt. xj. ad Epheſinæ Synodi Patres. *Longius quidem ſumus poſiti, ſed per ſollicitudinem totum propius intuemur. Omnes habet B. Petri cura præſentes nos ante Deum noſtrum de hoc poſſumus excuſare quod ſcimus, &c.*

Concil. Afric. an. 424. Can. lxviij. De pacificandis Eccleſijs Romana & Alexandrina. *Placuit etiam ut de diſſentione Romanæ atque Alexandrinæ Eccle-*
eo l. Can. cap. 101. *ſiæ ad Sanctum Papam Innocentium ſcribatur quo utraque Eccleſia inter ſe pacem quam præcepit Dominus, teneat.* vide l. pag. 511.

S. Leon. Epiſt. xlvj. ad Anatol. Conſtantinopolitanum Epiſc. *vide.*

Id. Epiſt. lv. ad Pulcheriam Auguſt. ..... *Hæc autem obſervantia uniuſcujuſque, &c.*

Diſt. 19. *ita Dominus.* Idem Epiſt. lxxxix. ad Epiſc. Provinciæ Viennenſis. *Divinæ cultum Religionis, quem, &c.*

Novella Valentiniani III. Auguſti, de Epiſcopor. ordinatione. *Imperatores Theodoſius & Valentinianus Auguſti, &c.*

L. V. Blondellum, de la Primauté en l'Egliſe, p. 330. 331. &c.

Hilar. Pap. Epiſt. xj. ad Epiſcopos qui de Mamerti cauſa in Synodo cognoverant. *Fratri noſtro Leontio nihil conſtituti, &c.*

Felix Pap. III. Epiſt. I. ad Acacium Conſtantinopolitanum. *Auſculta vocem ejuſdem Domini, præmonentis, &c.*

Epiſt. Synodi Romanæ ſub Felice III. coactæ an. 484. ad Presbyteros & Monachos Orientales. *Quoties intra Italiam propter eccleſiaſticas cauſas, &c.*

Gelaſ. Pap. I Epiſt. ſeu Commonitorium ad Fauſt. Magiſtrum fungentem Legationis officio Conſtantinopoli. *Nobis imponunt Canones dum neſciunt quid loquantur, &c.*

Id. Epiſt. viij. ad Anaſtaſ. Imp. *Duo quippè ſunt, Imperator Auguſte, quibus, &c.*

Id. Gelaſ. Epiſt. xij. ad Æonium Arelatenſem Epiſcopum. *Quanto totius*

cvilis curam Chriſto Domino delegante, ſuſceptam B. Petri Apoſtoli gubernatio provincialis univerſo gregi debet in Orbe terrarum, tanto pietatis affectu, cunctas Eccleſias, earumque Rectores amplectitur, & inter diverſos mundi turbines, ſi paternâ fide vel traditione firmiter perſeverant, ubi primùm facultas arriſerit & quærit anxia, & gaviſa agnoſcit.

Id. Epiſt. xiij. ad Epiſcopos Dardaniæ. *Quibus convenienter (ut dictum eſt) ex paterna traditione, perpenſis; confidimus quod nullus jam veraciter Chriſtianus ignoret, uniuſcujuſque Synodi conſtitutum. Quòd Univerſalis Eccleſiæ probavit aſſenſus, non aliquam magis exequi Sedem præ cæteris opertere quam primam, quæ & unamquamque Synodum ſuâ auctoritate confirmat, & continuatâ moderatione cuſtodit, pro ſuo feliciter Principatu, quem B. Petrus Apoſt. Domini voce perceptum Eccleſiâ nihilominus ſubſequente, & tenuit ſemper & retinet.*

Ibid. *Licet enim Synodus iteranda, &c.*

Ibid. *Sed nec illa prætermittimus, quod Apoſtolicæ Sedes, &c.*

Gelaſ. I. in Concilio Romano lxx. Epiſcoporum, an. 494. *Poſt Prophetica, Evangelica, atque Apoſtolica Scripturas, &c.*

Symmachus Pap. Epiſt. I. ad Æontum Arelat. Epiſc. *Nam dum ad Trinitatis inſtar, cujus una eſt atque, &c.*

Cęſarius in Libello quem Symmacho Papæ obtulit. *Sicut à perſona B. Petri Apoſtoli Epiſcopatus ſumit initium, ita neceſſe eſt, ut diſciplinis competentibus Sanctitas veſtra ſingulis Eccleſiis, quid obſervare debeant, evidenter oſtendat.*

Epiſt. Orientalium Epiſcoporum ad Symmachum. *Hæc diximus, Sanctiſſime, auſi ſupplicare, non pro perditione unius ovis, neque, &c.*

Ibid. *Non enim ignoras ejus ingenium, qui quotidiè à ſacro Doctore tuo Petrò doceris Oves Chriſti per totum habitabilem mundum credatis tibi paſcere, non vi, ſed ſponte coactus, qui cum Doctiſſimo Paulo clamas nobis ſubjectis, & dicis non enim dominamur vobis in fide, ſed cooperamur in gaudio.*

Ibid. *Quare feſtina juvare Orientem ex quo vobis duo grandia dici lumina Petrum & Paulum ad illuminationem totius mundi Salvator direxit.*

Synod. Romana ſub Symmacho Papa, Epiſcoporum lxx. an. 499. De tollendo ambitu in Comitijs Pontificijs. Cap. iij. Sententia Synodi, ut ſi quis Papa ſuperſtite pro Romano Pontificatu cuiquam quolibet modo favorem præſtare convincitur, loci ſui ordine, vel communione privetur. *Propter frequentes ambitus quorumdam, & Eccleſiæ, &c.*

Ibid. cap. iv. Ut ſi Papa prævenius morte, non potuerit ante de ſui Succeſſoris electione decernere, is ordinetur Antiſtes quem cunctus Clerus, aut certè pars major elegerit. *Si (quod abſit) tranſitus Papæ inopinatus advenerit, &c.*

Cap. v. Ut ſi quis ambientes vel fautores ambientium, & conjuratores prodiderit; non ſolùm purgatus videatur ſi fuerit particeps, verùm etiam remuneratione digniſſimus eſtimetur. *Propter occultas autem fraudes, &c.*

Synodus Romana III. an. 501. ſub Symmacho Pap. congregata in ejus cauſa. *Reſpondit præfatus Rex Piiſſimus Theodoricus, &c.*

Ibid. *Quibus ablegatis cum Dei noſtri oſtentatione, &c.*

NOTÆ IN SYNOD. ROM. III.

Sedis Romanæ auctoritas ſingularis in Eccleſia, Viſitatorem ſiquidem

Rex potestate abusus, ut seditionibus occurreret Petrum Altinatem Episc. Eccl. Rom. dederat.

Insigne dictum Regis de causis ecclesiasticis.

Papa judicio Dei subditus non hominum.

Causæ Primatus Ecclesiæ Rom. Arianus Rex Synod. convocare veretur sine consensu Pontificis.

Epist. Aviti Episc. Vienn. ad Senatores Urbis Romæ communi Episcoporum. ..... *Dum de causa Romanæ Ecclesiæ anxij nimis, &c.*

Synodi Rom. 218. Episcoporum sub cod. Symmacho, an. 503. *Est enim à multis antecessoribus nostris synodaliter, &c.*

Synod. Rom. VI. sub eodem habita, anno 504. *Quia nos qui potissimi Sacerdotis administramus officia, &c.*

Anastas. Epist. ad Hormisdam. *Nunc autem currens de vobis suavis opinio ad memoriam nostram benitatem paternæ affectionis adduxit, ut illa requiramus quæ Deus Salvator noster Sanctos Apostolos divino sermone docuit, ac maximè B. Petrum in quo ad fortitudinem Ecclesiæ suæ constituit.*

Hormisdæ Epist. II. ad eumd. *Hoc opus supernæ Clementiæ, hæc & decessorum nostrorum semper fuit oratio: quod etiam rerum actus paternæ traditionis ministros & rectæ fidei declarant fuisse custodes.*

Doroth. Thessalonic. Episcop. ad Hormisdam. ..... *Scribo & alloquor beatum vestræ Sanctitatis Caput, &c.*

Epist. sive Exemplum Relationis Joannis Episcopi Nicopolitani per Rufinum Diaconum, ejusd. ad Hormisdam. *Ego autem cuncta referens Deo, qui balbutientium linguas liberas facit, decenter ad vestras orationes concurro, ut juxtà consuetudinem Apostolicæ Sedis vestræ quæ cunctarum Ecclesiarum curam habet & Nicopolitanorum habere dignemini, secundùm antiquam spiritualem dispositionem vestram.*

Relatio Mimimorum Archimandritarum, & cæteror. Monachor. secundæ Syriæ. *Deprecamur ergò Beatiss. Pater supplicantes, &c.*

Concil. Vasense III. an. 529. Can. iv. Ut nomen Papæ in Ecclesijs recitetur. *Et hoc nobis justum visum est, ut nomen Domini Papæ quicumque Sedi Apostolicæ præfuerit, in nostris Ecclesijs recitetur.*

Dur. par. 6. Cap. 305.

Joann. Pap. II. Epist. ij. ad Justinianum. *Inter claras, &c.* vide. *Ambigitur an sit Joannis.*

Agapet. Pap. ad Episcopos African. *Sicut & sapientes facere decebat & doctos, &c.*

Ibid. *Illud quoque quod Catholicos, &c.*

Concil. Constantinopolitanum sub Menna, Act. iv. Ημᾶς γαρ ὡς ἡ ὑμῶν ἐκκλησια ἀγάπην τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ ἐξακολουθοῦμεν τε, καὶ πειθομεθα, καὶ τους κοινωνικοὺς ἀυτῷ, κοινωνικοὺς ἔχομεν καὶ, τῳ ὁτι ἀυτου καθαρισθέντας καὶ ἡμεῖς καθαιρόμεν. Verba sunt Mennæ.

Vigilij adhuc Pseudopapæ Epist. ad Eutherium. *Nulli vel tenuiter scienti vel pleniter sapienti, &c.*

In Not. Romana Ecclesia Mater & Magistra omnium Ecclesiarum.

Not. in Fp. 4. De privilegijs Romanæ Ecclesiæ non minuendis.

Idem Epist. iv. ad Justinian. *Et licet pietatem vestram aliter de taciturnitate nostra, &c.*

Pelag. II. Epiſt. v. quæ eſt 1. ad Eliam & Epiſcopos Iſtriæ. *Conſiderate Cariſſimi, quia veritas mentiri non potuit, &c.*

Idem Epiſt. viij. *Relatum eſt ad Apoſtolicam Sedem Joan. Conſtantinop. Epiſcopum, &c.*

Id. ibid. *Orate, fratres, ut honor eccleſiaſticus noſtris diebus evacuetur: nec unquam Romana Sedes, quæ (inſtituente Deo) Caput eſt omnium Eccleſiarum, privilegijs ſuis uſquam careat aut expolietur.* 25. qu. 2. cap. 8.

Gregor. Magn. Pap. lib. ij. indict. x. Epiſt. xxxix. ad Dominicum Epiſc. Carthaginenſ. *De eccleſiaſticis verò privilegijs, &c.*

Id. eod. lib. indict. xj. Epiſt. vj. ad Joannem Epiſc. 1. Juſtinianæ. *Quod verò ad præſens attinet caſſatis, &c.*

Id. ibid. Epiſt. vij. ad Joannem Epiſc. Lariſſæum. *vide.*

Id. lib. iij. indict. xij.

Idem indict. xij. Epiſt. xv. ad Epiſcopos Dalmatiæ. *Oportuerat quidem fraternitatem veſtram divini reſpectu, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxiij. ad Theodolindam Longobardorum Reginam. *In vera fide perſiſtite, & vitam veſtram in Petra Eccleſiæ, &c.*

Ibid. Epiſt. xlj. ad Bonifac. Magnificum Africæ. *Hortor vos tamen ut dum vitæ ſpatium, &c.*

Id. lib. iv. indict xiij. Epiſt. xxxij. de Joanne Epiſc. Conſtantinopolitano, qui ſibi Univerſalis nomen arripuit. *v. & Epiſt. xxxvj. eod. arg.*

Ibid. Epiſt. xxxiv. ad Conſtantinam Auguſt. *Salonitanæ verò Civitatis Epiſcopus, &c.*

Id. lib. v. Epiſt. xxiv. ad Marinianum Epiſc. Ravennæ. *Scripta fraternitatis veſtræ Virgilio Diacono, &c.*

Ibid. ad Maximum, Ep. xxv. *Dum ſcriptis noſtris quæſitis, &c.*

Ibid. Epiſt. xxvj. ad Salonitanos. *Pervenit ad me quoſdam perverſæ mentis homines, &c.*

Id. lib. vij. ind. 1. Epiſt. xxxij. Dominico Epiſc. Carthag. *Scientes præterea unde in Africanis partibus, &c.*

Ejuſd. Epiſt. v. De ordinatione Sedis Apoſtolicæ.

Martin. I. Ep. ix. ad Pantaleonem, De ordinandis Epiſc. in Patriarchali Hieroſolimitano Auctoritate Apoſtolicâ. *Canones Eccleſiaſticos ſolvere non poſſumus qui defenſores & cuſtodes Canonum ſumus non tranſgreſſores.*

Stephanus Dorenſis Epiſc. in Concilio Lateran. an. 649. Secretario ij. *Donec ad Apoſtolicam Sedem, ubi Orthodoxorum Dogmatum exiſtunt pervenias.*

Ibid. Libellus Abbatis Labræ, S. Sabbæ, & aliorum Orientalium. *Hanc Apoſtolicam & Summam expetivimus Sedem, &c.*

Ibid. Suggeſtio Sergij Cyprienſis Inſulæ Epiſcopi. *Sanctiſſimo & beatiſſimo à Deo noſtro, honorabili Domino meo, &c.*

Ibid. Epiſcopi trium Conciliorum Eccleſiæ Affricanæ, Theodoro Papæ. *Magnum & indeficientem omnibus Chriſtianis, &c.*

Ibid. Victor. Carthagin. Theodoro Papæ. *Prædicationibus igitur Apoſtolicis & doctrinis, &c.*

Ibid. *Veſtrum eſt itaque, Frater Sanctiſſime, Canonicâ diſcretione ſolitè contrariis Catholicæ Fidei obviare, nec permittere noviter dici quod Patrum Venerabilium auctoritas omninò non cenſuit.*

Ibid. Secretar. v. Epiſt. Martini I. ad omnes Chriſti Fideles. *Hoc autem conſultiſſimè non ſolùm ipſi effeciſſe noſcuntur, &c.*

Agathonis Papæ Epiſt. Conſtantino Majori Auguſto, Heraclio & Tiberio Auguſtiſſ. Extat in Concil. VI. Generali, Act. iv. *Dum perſonas quaſdam quidem de hac ſevili Sereniſſimi Principatus Romanâ Urbe, vel de proximo dirigere procuramus, &c.*

Ibid. *Nam apud homines in medio Gentium poſitos & de labore, &c.*

Ibid. Act. xiij. *Cum his verò ſimul projici à Sancta Dei Eccleſia, ſimulque anathematizari prævidimus, & Honorium, qui fuerat Papa antiquæ Romanæ, eò quod invenimus præſcripta quæ ab eo facta ſunt ad Sergium; quia in omnibus ejus mentem ſecutus eſt, & impia confirmavit.*

Ibid. ead. Act. Ηάγιὰ συνοδος ἐκτὸ τῶν προκομιδέντων ἡμῖν πάρα, &c.

Lecta erat inter alias Chartas Honorij Epiſtola.

Id. ibid. Act. xviij. Exemplum Litterarum miſſarum à VI. Concilio ad Agathonem Beatiſſimum Papam ſenioris Romæ. Χαρτιδιον ἐχβάδρων δυτῶν, &c.

Ibid. Edictum Conſtantini. Ταύτης ἰρίξης τῆς, &c.

Ejuſd. Exemplar. Juſſionis directæ ad Synodum ſenioris Urbis Romæ. τὴν δὲ Παύτης συμφώνως καὶ γνώμη καὶ γραφῆ τῇ μὲν συνεκρουσάμεν τῇ δὲ συνεμοχθησάμεν. καὶ ὡς αὐτῇ τῇ θεοτόκῳ Πέτρῳ φωνὴ τὸν Αγάθωνος δέλτον ὑπερηγαθάμεν.

Exemplar Relationis miſſæ à Leone II. ad Conſtantinum Imperat. *Anathematizamus præterea atque execramur omnes hæreſes, omneſque earum auctores atque fautores, qui adverſùs Apoſtolicam Orthodoxam Fidem diabolicis deceptí fallacijs falſitatis errores in Eccleſiam conati ſunt inducere, id eſt, Arium, Sabellium, &c. nec non & Honorium, qui hanc Apoſtolicam Eccleſiam, non Apoſtolicæ Traditionis doctrinâ luſtravit, ſed profanâ perditione Gr. immaculatam maculari permiſit fidem, ſubvertere conatus eſt.*

Leonis Papæ II. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Hiſpaniæ. *Qui verò adverſùs Apoſtolicæ Traditionis puritatem perduelliones extiterant, abeuntes quidem æternâ condemnatione multati ſunt, id eſt, Theodorus, Pharanitanus, Cyrus, Alexandrinus, Sergius, Pyrrhus, Petrus, Paulus, Conſtantinopolitani cum Honorio, qui flammam hæretici dogmatis, non ut decuit, Apoſtolicam auctoritatem inci-pientem extinxit, ſed negligendo confovit.*

Ejuſd. Epiſt. iv. ad Symplic. Comit. *Tomus enim Domini Agathonis Apoſtolicæ memoriæ, &c.*

Ejuſd. Epiſt. v. ad Erugium Regem Hiſpaniæ. *Verùm Piiſſimus Imperator gratiâ Spiritûs Sancti, &c.*

Gregor. II. Indiculus Sacramenti, quod Bonifacius Romæ cum Epiſcopus ordinaretur, edidit in manu ſuâ ſcriptum obtulit. *In nomine Domini Dei Salvatoris Jeſu-Chriſti, &c.*

Epiſt. xiij. Gregor. II. ad Bonifacium Epiſcopum. *In iſdem literis quædam ſubnexuiſti Capitula ſciſcieando qualiter teneat, vel doceat hæc Sancta Apoſtolica Romana Eccleſia. Benè ſcitis quia Beatus Petrus Apoſtolus, & conſulenti ei de ſtatu Eccleſiæ non ex nobis quaſi ex nobis, ſed ex ejus gratia qui aperit os mutorum & linguas infantium facit diſereas, qualiter tenere debeas Apoſtolici vigoris doctrinam.*

Zachar. Epiſt. 1. ad Bonifac. VII. *Tua verò ſancta fraternitas, ſi quid de cætero, &c.*

Ib. Epiſt. ij. ad Burchardum Epiſcop. Wirtziburgenſem. *Flagitavit autem à nobis per ſuas ſyllabas, &c.*

Id. Epiſt. ix. ad Bonifac. Archiepiſc. Confirmat Concilium habitum in Francia. *vide locum.*

Id. ibid. *Nam eſt hoc intimatum à tua fraterna Sanctitate, &c.*

Bonifac. Archiepiſcopi Epiſt. 105. ad Cudbertum Archiepiſc. *Decrevimus autem noſtro Synodali Conventu, &c.*

Concil. Rom. I. an. 743. ſub Zachar. Capitul. iv. *Ut juxtà Sanctorum Patrum & Canonum ſtatuta, &c.*

Epiſt. Bonifac. Archiepiſc. ad Cudbertum Archiepiſc. Cantij, in Concilio Cloveshoviæ II. *Ut ſi Sacerdotes vel plebes à Lege Dei deviaſſe viderim, &c.*

Epiſt. v. Stephani Pap. II. ad Francos, miſſa ſub nomine Petri Apoſtoli, & Stephani ad eoſdem pro præſidio contra Longobardos, Relatio ejuſdem. *Manſi aliquod tempus apud Pagum Pariſiacum, &c.* Vide totam.

Epiſt. vij. Hadriani Pap. I. ad Carolum Magnum. *Quanta auctoritas B. Petro Apoſtolorum Principi, &c.*

Epiſt. Kenulei Reg. Merciorum ad Leonem Pap. III. *Nos quoque meritò quos extremitas orbis tenet, &c.*

Homilia Leonis Pap. IV. *Fratres Presbyteri & Sacerdotes Domini, &c.*

Concil. Turon. IV. Epiſt. ad Nomenoium Ducem Gentis Britann. *Ad cumulum malorum auxiſti temeritatem, &c.*

Epiſt. ij. Nicol. Pap. I. ad Michaëlem Imperatorem. *Principatum itaque divinæ poteſtatis, &c.* *Vide Adrianum I. Ep. 7. ad Car. Mag.*

Epiſt. iv. ejuſd. ad omnes Fideles. *Quod igitur generali notitiâ extat univerſæ plebi Dei, &c.*

Ejuſd. Epiſt. v. ad Michaëlem Imperat. *Quia potiùs Sereniſſime Fili Auguſte, &c.*

Ejuſd. Epiſt. vj ad Photium. *Poſtquàm Beato Petro Principi Apoſtolorum, &c.*

Ibid. *Quod non ideò veſtra arbitretur dilectio, &c.*

Ejuſd. Epiſt. vij. ad Michaël. Imperat. ubi refert Acta Synodi Rom. adversùs Photium. *.....Deindè verò ut cauti ſollicitique, &c.*

Id. ad. eumd. Epiſt. viij. *Putas, Imperator, non benè facimus? quod vos ab injurijs, &c.*

Id. ibid. *Scimus tamen nos à phreneticis, quos portamus, &c.*

Id. ibid. *Porrò cum Theodoricus hæreſeos Arianæ fœce pollutus, &c.*

Ibid. *Ergo ſaltem nunc non videtis, &c.*

Ibid. *Et rursùm quaſi non & venerandæ memoriæ, &c.*

Ibid. *Et quia Legatus veſter tantâ, &c.*

Ibid. *Sed Romanus Omnipotentem Deum, &c.*

Ibid. *Sed quidem tanta hominum millia, &c.*

Ibid. L'Empereur l'avoit menacé d'exterminer toute l'Italie, il ſe fortifie contre ſes menaces. *Nos enim apici gloriæ veſtræ, &c.*

Ibid. *Quoniam eum ſecundùm Canones, &c.*

Ibid. *Porro nè dicatis præter Eccleſiæ Legem, &c. Porro ſi venire illi per ſe nequeunt, &c.* Il demande pluſieurs pieces originales du different d'Ignace & de ſa depoſition.

Ibid. *Testis enim est nobis Omnipotens Deus, &c.*

Ibid. *Cogitate itaque dies antiquos, &c.*

Ibid. *Quod cum electionis vas formidet, &c.* vide titul. De Imperatoribus, Regibus, &c.

Ibid. *Quisquis autem hanc Epistolam, &c.*

Ejusd. Epist. ix. ad eumd. Il se plaint de ce qu'on a corrompu & falsifié sa Lettre. *Sed verè non sic in Synodis, &c.* Il le montre par ce qui s'est pratiqué aux Concils d'Ephese & de Calcedoine par la lecture des Lettres de Celestin & de S. Leon.

Epist. x. ibid. *Sed quia illi divinâ vocatione, &c.*

Ibid. *Quid autem mirum, &c.*

Ibid. *Præterea non omittendum esse credidimus, &c.*

Ibid. *Undè pietatem vestram obsecramus, &c.*

Idem Epist. x. ad Clerum Constantinopolitanum. *Quapropter sicut divinitus inspirata, &c.*

Ibid. *Tunc convocato multarum Provinciarum, &c.*

Ibid. *Judicate ergo cui potiùs obediendum, &c.*

Idem Epist. xiij. ad Ignatium Patriarcham Constantinopolitanum: Onera totius Ecclesiæ bajulamus. *Et enim considerato Ministerio nostro, &c.*

Ibid. *Exercitus (Athanasius) fugatus illinc, &c.*

Ejusd. Epist. xvij Nicol. Papæ I. ad Lotharium Regem. *Vide titul.* De Concilijs.

Ejusd. Epist. xviij. ad Carolum Calvum Regem. *Sedes hæc sancta atque præcipua, &c.*

Ejusd. Epist. xx. ad eumd. *Beato ac pretioso Christi Dei Cruore, &c.*

Ejusd. Epist. xxi. ad Hermentrudem Reginam. *Fidelium universitas gentilium, &c.*

Ejusd. Epist. xxiv. ad Trasulfum Abbatem Corbeiensem. *Convenit Apostolico moderamini, &c.*

Ejusd. Epist. xxx. ad Carol. Calvum Regem. *Maximè quod antè & post damnationem, &c.*

Ejusd. Epist. xxxij. ad Episcopos Synodi Sylvanectensis. *Scripsis dilectæ fraternitatis vestræ susceptis, &c.*

* Scripsistis. Ejusd. Epist. xxxvj. ad Hermentrudem Reginam. *Quod autem * susceptis, quia, &c.*

Ejusd. Epist. L. ad Carol. Calvum Regem. *Post hæc verò cùm nos ex utraque parte, &c.*

Idem Epist. lviij. ad Episcopos in Regno Ludovici constitutos. *Nam Sedis Apostolicæ sententia, tanta, &c.*

Ibid. *Porrò si aliqui fortassè sunt, &c.*

Idem Epist. lxx. ad Hincmar. & cæteros Episcopos in Regno Caroli constitutos. *Omnium nos portare onera, &c.*

Ibid. *Sed quid mirum si hoc illi, &c.*

Ibid. *Nunquid nos alicujus novitatis, &c.*

Ibid. Avant l'arrivée des Legats de Rome ils écrivoient avec éloges des prerogatives du S. Siege. *Cùm autem eosdem Apostolicæ Sedis, &c.*

Epist.

Epist. Adventij Episc. Metensis ad Nicolaum Papam. Il s'excuse de ce que sa goutte & la guerre des Payens l'empêchent d'aller à Rome. *Magnum enim & quasi totius meriti, &c.*

Ibid. iij. Il s'excuse de ce que la crainte de convenir au Decret de S. Leon & aux Canons, l'a fait consentir au Jugement des Evêques de la Province touchant l'affaire de Lothaire. *Et si forte in aliquo simpliciter egi, &c.*

Ibid. vj. *Nihil in me ambiguum, nihil damnabile, &c.*

Id. Epist. iv. in Appendice ad Adventium Metens. Episcopum. *Superfluum autem judico quod, &c.*

Ejusd. Epist. v. ad Hincmarum Archiepisc. Rhemensem. *Pastoralis sollicitudinis curâ constringimur, &c.*

Ejusd. Epist. ix. in Appendice ad Rotlandum Archiep. Arelat. *Suscepti Sanctitatis tuæ litteris, &c.*

Id. Epist. xj. ad Rodulfum Bituric. *Itane Fratres, debuit tam immane sive vindicta, &c.* Il justifie l'excommunication qu'il a prononcée contre Gunthaire.

Ibid. *Oportet ergo Fraternitatem vestram summoperè præcavere, &c.*

Id. Epist. xxiij. in Appendice ad Uvenilonem Archiepisc. Senonens. & Coëpiscopos ejus. *Contra illos nimirùm qui Beatissimi, &c.*

Id. Epist. ij. ad Adonem Archiepisc. Viennens. in 2. appendice. *Sepè Sanctitatis vestræ litteras suscepimus, &c.*

Id. De Sententijs atque Interdictis Sedis Apostolicæ, ad Adonem Archiepisc. viennens. *Si quis Dogmata, Mandata, & Interdicta, &c.*

NICOL. PAP. I. DECRETA.

I. [a] *Omnes, sive Patriarchæ cujuslibet apicem, &c.*

II. [b] *Si quis pecunia, vel gratia humana, aut, &c.*

III. [c] *Licet numquam Apostolicæ Sedis modus fuerit, &c.*

IV. [d] *Per principalem Beatorum Apostolorum Petri, &c.*

V. [e] *Arguta sapientia tua materiam depositionis, &c.*

VI. [f] *Patet profecto Sedis Apostolicæ, &c.*

VII. [g] *Auctoritatem Venerabilium Prædecessorum, &c.*

VIII. [h] *Nemini est de Sedis Apostolicæ judicio judicare, &c.*

IX. [i] *Si quis Dogmata, Mandata, Interdicta, &c.*

X. [k] *Sententiam Romanæ Sedis non negamus posse, &c.*

XI. [l] *Ecclesia, id est, Catholicorum Collectio, &c.*

Ibid. De Decretis Romanorum Pontificum, Tit. v.

I. [m] *Quod à Sedis Apostolicæ Rectoribus plenâ auctoritate sancitur, nullius consuetudinis occasione removeatur.*

II. [n] *Si Romanorum Pontificum Decreta, &c.*

III. [o] *Si Decreta Romanorum Pontificum non habetis, de neglectu atque incuriâ estis redarguendi: si verò habetis, & non observaeis, de temeritate estis corripiendi & increpandi.*

Joan. Pap. VIII. Epist. lxxiij. ad Cunipert. Comit. Monet eum de honore debito Sedi Apostolicæ non habito. *V. l. t.* 24.

Capitula Car. Magn. an. 876. tom. 24. cap. 1. Ut Ecclesia Romana ab omnibus honoretur.

[a] Dist. 22. c. 1. Mediolanensibus.

[b] Dist. 79. c. 1. &c. *Si quis pecuniâ.* In Concilio præsidens.

[c] Dist. 97. c. *Fl.* Lud. Imp.

[d] 1. q. 1. & 9. q. 3. c. *Per principalem.* Michaël. Imp.

[e] 2. qu. 6. *Arguta.* Rhem. Archiepiscopo.

[f] 6. qu. 3. *Patet.* Michaël. Imp.

[g] 15. qu. 6. c. 2. Episcopis Galliæ.

Ibid. cap. ij. Ut Joan. Papæ honor obedientiaque ab omnibus habeatur.

Ibid. cap. iij. Ut res Eccleſiæ Rom. proprias nemo diripiat.

Ibid. cap. iv. Ut Eccleſiaſticis honor & reverentia præſtetur.

Concil Pontigon. an. 876. cap. 1. De Sede Apoſtolica & Rom. Pontifice. *Ut Sancta Romana Eccleſia, ſicut eſt Caput omnium Eccleſiarum, ita ab omnibus honoretur, & veneretur*, &c. tom. 24.

Ibid. cap. ij. de eod argumento. *Ut honor Domno & Spirituali Patri noſtro Joanni Summo Pontifici & venerabili univerſali Papæ*, &c.

Ibid. cap. iv. Ut Eccleſiaſticis honor & reverentia præſtetur. *Ut Eccleſiaſticus honor, & Sacerdotalis, & Clericalis*, &c.

Epiſt. Leon. Pap. IX. De Apoſtolica Sede & Romano Pontifice. X. De Romana Sede nulli liceat judicare. *Illi nempè facitis præjudicium, de qua nec vobis, nec cuilibet mortalium licet facere judicium*, &c. vide locum tom. 25. pag. 429. in medio.

Ejuſd. Epiſt. iij. De Apoſtolica Sede. Solius autem Rom. Pontificis eſſe, & Epiſcopos deponere, & Generalia Concilia indicere. *Cum ex venerabilium Canonum authoritate*, &c. p. 455.

Gregor. Pap. VII. Epiſt. xxj. lib. 8. tom. 26. De auctoritate Sedis Apoſtolicæ. .... *Quod autem poſtulaſti ee quaſi noſtris Scriptis*, &c.

Ibid. Concil. Rom. I. cap. xxiij. tom. 26. pag. 563. De auctoritate Apoſtolica.

Concil. Lateran. Generale III. an. 1179. tom. 27. Decreta. Capitul. 1. De electione Summi Pontificis. *Licet de evitanda diſcordia in electione Summi Pontificis*, &c.

Concil. Conſtantienſe Generale 250. Epiſcop. cauſâ Schiſmaticis celebratum, an. 1414 1415. 1416. 1417. & 1418. Seſſ. xl. p. 587. tom. 29. De modo & forma eligendi Papam. *Ad laudem, gloriam, & honorem Omnipotentis Dei*, &c.

Concil. Baſileenſe ſub Eugen. Pap. an. 1431. tom. 30. Seſſ. xxj. De Annatis. *In nomine Spiritus Sancti Paracleti ſtatuie hæc Sancta Synodus*, &c.

Ibid. Seſſ. xxiij. De electione Summi Pontificis. *Quoniam ſalus populi Paſtor bonus meritò*, &c.

Ibid. De profeſſione ejuſd. Summi Pontif. * *Decernit Sancta Synodus, ut electus in Papam electioni*, &c. v. loc. fusè.

Ibid. Conſensûs forma. *Ego N. electus in Papam Omnipotenti Deo, cujus Eccleſiam ſuo præſidio regendam ſuſcipio*, &c. v. totum fusè.

Ibid. De numero & qualitate Cardinalium. *Cum Summo Pontifici S. Eccleſiæ Rom. Cardinales in dirigenda Chriſtiana Republica Collaterales aſſiſtant*, &c. v. totum fusè.

Ibid. De eorum electionibus. *Licet dudum hæc Sancta Synodus abolita per eam*, &c.

Ibid. Forma conſenſus, profeſſionis, juramenti præſtandi per ipſum electum in Summum Pontificem. *In nomine Domini, amen. In nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis*, &c.

Ibid. Nè tempore electionis fiat audientia. *Nè variarum rerum occupatio actum ſalubrem Electionis futuri Pontificis*, &c. v. loc. tom. 30.

c. 17 qu. 3. *Nemini.* Omnibus Epiſcopis.

i 55. qu. 2. *Si quis.* univerſali Synodo Præſidens.

k 55. qu. 9. *Sententiam.* Michaël. Imp

l de conſecrat diſt. 1. *Eccleſia.* Clero & Plebi Vienn. Eccleſiæ.

m Diſt. 11. c. 2. Michaël. Imp.

n Diſt. 19. c. 1. Archiep. & Epiſcopis per Galliam conſtitutis

o Diſt. 20. c. *Fi.* Clero Cõſtantinop.

* Statuit hæc.

Aliud Decretum, de Electionibus. *Magna nobis eſt ſolicitudo, ut electiones Paſtorum, &c.*

Ibid. Confirmatio Nominatorum ad eligendum Papam, & Deputatorum in Conclavi. *Nuper in Decreto noſtræ xxxvij. Seſſionis ſuper Electione Romani Pontificis, &c.* v. loc.

Ibid. Confirmatio Electionis Papæ electi. *Deus Patrum noſtrorum, & Dominus miſericordiæ qui fecit omnia verbo ſuo, &c.* v. l.

Ibid. Seſſ. xliij. Reſponſio Synodalis, de auctoritate cujuſlibet Concilij Generalis ſuprà Papam. *vide poſt pag. 9. ſic incipit*, De poteſtate Pontificis, *fol. 366. tom. 30.* In primis latè explicat juriſdictionem & poteſtatem Summi Pontificis, quod Caput ſit, & primus Eccleſiæ Vicarius Chriſti, non ab hominibus vel Synodis, alijs Prælatus & Paſtor Chriſtianorum, & ei datæ ſunt Claves, & uni dictum eſt: *Tu es Petrus, &c.* v. totum fusè.

Concil. Florentin. Generale, an. 1439. cap. vij. De Romano Pontifice: *Nec ipſi duos aut tres eſſe dicimus Papam, ſed unum Patriarcharum: eſt tamen inter ejuſdem ordinis plures unus primarius: Ait enim S. Pater Chryſoſtomus Homil. 17. in Act. Apoſtolorum*; vide etiam inter illos ſeptem unus fuerit Præpoſitus & primas tenens, &c. *v. l. pag. 840. tom. 32.*

Ibid. Concil. Florentin. an. 1438. De Summo Pontifice. Summus Pontifex totius eſt Eccleſiæ Caput. *v. l. pag. 456. ad 462. & 474. & ſeq.*

Concil. Turon. cap. xvj. De Summo Pontif. *v. loc. p. 20. & ſeq. tom. 34.*

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, an. 1548. titul. xxxj. De precibus pro Summo Pontifice, Romanorum Imperatore & Rege, ac Principibus Catholicis, alijſque ad Deum fundendis. *Univerſis Sacerdotibus, & omnibus noſtris ſubditis, &c.* v. l. tom. 35.

DE PATRIARCHIS.

CONCIL. Nicæn. Can. vj. an. 325. tom. 2. De Privilegijs, quæ quibuſdam Civitatibus competunt. Τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατείτω τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, &c. * quæ eſt *Aneiqua conſuetudo ſervetur* * *per Ægyptum, &c.*

Ibid. Can. vij. Ἐπειδὴ συνήθεια κεκράτηκε καὶ παράδοσις ἀρχαία, ὥστε τὸν ἐν Αἰλιᾷ ἐπίσκοπον τιμᾶσθαι ἔχειν τὴν ἀκολουθίαν τῆς τιμῆς, τῇ μητροπόλει συζημίου τοῦ οἰκείου ἀξιώματος.

Ibid. Can. viij. De Patriarchis Alexandrino & Antiocheno, & eorum juriſdictione. *v. loc. eom.* 1.

Ibid. xxxij. De loco Patriarchæ reſidendo & de honore Epiſcopo Hieroſolimitano & Seleuciæ habendo.

Ibid. xxxiij. Id. eſt argum.

Ibid. xxxiv. De non habenda Synodo Provinciali in Provincia Perſidis ſine auctoritate Patriarchę Antiocheni, & ut Epiſcopi Perſidis ſubjecti ſint Metropolitanis Antiochiæ.

Ibid. xxxv. De creatione Patriarchæ Æthiopiæ, & de poteſtate, ac de honore ei habendo in Synodo Græciæ.

Ibid. xxxvj. De electione Archiepiſcopi Cypri ſubjecti Patriarchę Antiocheno.

Ibid. xxxviij. De cura & poteſtate Patriarchæ in Epiſcopos, & Archiepiſcopos ſui Patriarchatûs, & de Primatu Epiſcopi Romani in omnes.

De Epiſtopo Æliæ, id eſt Hieroſolymorum. *Quia conſuetudo obtinuit, & antiqua ratio, ut Elia Epiſcopus honoretur, habeat honoris conſequentiam, ſalvâ Metropolitani propriâ dignitate.*

Concil. Conſtantinopolitan. Can. ij. Τῆς ὑπὲρ διοίκησιν ἐπισκόπους, &c.

Can. iij. Τὸν μὲν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον ἔχειν τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπον, διατὸ εἶναι αὐτὴν νέαν Ῥώμην. Eſt Can. ij. apud Dion. Exig.

De ordine ſingularum Diœceſon, & de privilegijs quæ Ægyptijs, Antiochenis, Conſtantinopolitaniſque debentur. *Qui ſunt ſuper Diœceſim Epiſcopi, &c.*

Innocent. I. Epiſt. xiv. Bonifac. Presbytero. *Eccleſia Antiochena, quam priuſquam ad Urbem perveniret Romam B. Petrus Apoſt. ſuâ præſentiâ illuſtravit, velut germana Eccleſiæ Romanæ diu ab eodem alienam eſſe non paſſa eſt.*

Id. Epiſt. xviij. ad Alexandrum Epiſc. C. 1. Quòd prima Sedes B. Petri apud Antiochiam eſſe memoretur. *Et onus, & honor nobis à tua Fraternitate impoſitus, &c.*

Leo. I. Epiſt. lxij. ad Maxim. Antioch. Epiſcopum. cap. iij. *Summâ itaque vigilantiâ cautum ee eſſe convenie, &c.*

Id. Epiſt. lxxxiv. ad Anaſtaſ. Theſſalonic. Epiſcopum. cap. 1. Quòd ſemper Theſſalonicenſes Antiſtites vicem Apoſtolicæ Sedis implêrint. *Quoniam ſicut Præceſſores mei Præceſſoribus tuis, &c.*

Concil. Calchedon. Can. xxviij. qui extat apud Balſamonem & Zonaram. Παραχωροῦμεν τοῖς τοῦ ἁγίου πατράσι, &c. (Hic Canon rejectus eſt à Sancto Leone, Epiſt.

61. ad Episcopos Synodi Calchedonensis, & 62. ad Maximum Antiochenum, nec extat in vers. Dion. Exig. Latinè sic se habet; *Sanctorum Patrum Decreta ubique sequentes, &c.*)

Ibid. Can. xxx. à Leone item rejectus. Ἐπειδὴ ὁ τοιοῦτος ἐπίσχοπος τοῦ Ἀγυπτίου, &c. id est, *Quoniam Religiosissimi Episcopi Ægypti, &c.*

Gelas. Pap. 1. Epist. xiij. ad Episcopos Dardaniæ. *Risimus autem quod prærogativam volunt Acacio, &c.*

Id. Tomo de Anathematis vinculo. *Quod Sedes Apostolica non consensit nec Imperator imposuit, nec Anatolius usurpavit, totumque (ut dictum est) in Sedis Apostolicæ positum potestate. Ita quod firmavit, in Synodo Sedis Apostolicæ hoc robur obtinuit quod refutavit habere non potuit firmitatem, & sola rescindit usurpandum non promulgatrix iteratæ sententiæ: sed cum Apostolica Sede veteris executrix.* v. eund. in Concil. Rom. an. 494. tit. de Romano Pontifice.

Pelag. Pap. II. Epist. viij. contra Joannem Constantinopolitanum, qui Universalis Episcopi nomen sibi vindicabat. *Relatum est ergò ad Apostolicam Sedem, &c.* v. tit. de Apostolica Sede, & Romano Pontifice.

Id. ibid. *Universalitatis quoque nomen quod sibi illicitè usurpavit, &c.*

Idem ibid. *De cætero, Fratres, super Provinciæ causa, unde, &c.*

Gregor. Mag. indict. xiij. lib. iv. Epist. xxxij. ad Mauricium Augustum. *Pissimus atque à Deo constitutus Dominus noster, &c.*

Ibid. Epist. xxxiij. ad Constantinam Augustam. *Præterà judico quia pissimi Domini scripta suscepi, &c.*

Ib. idem Epist. xxxvj. ad Eulogium & Anastasium Episcopos. *Dum Prædicator egregius dicat:* Quandiu quidem, *&c.*

Ejusd. Epist. xxxviij. ad Joannem Constantinopolitanum. *Eo tempore quo Fraternitas vestra in Sacerdotalem, &c.*

Ejusd. Epist. xxxix. ad Sabinianum Diaconum. *De causa Fratris nostri Reverendissimi Joan. Episcopi, &c.*

Idem lib. v. indictione xiv. ad Eulogium Episc. Alexandrin. *Est aliquid quod nos urga Ecclesiam Alexandrinam, &c.*

Idem lib. vj. indict. xv. Epist. iv. Cyriaco Episc. Constantinopolitano. *Quam videlicet pacem tunc vobiscum veraciter habebitis, &c.*

Ibid. Ep. xxviij. Cyriaco Episcopo Constantinopolitano. *Oportet ut mihi atque omnibus Fratribus vestris, &c.*

Ibid. Epist. xxx. Mauricio Augusto. *Dominorum pietas provida nè quid fortasse scandali, &c.*

Ibid. Epist. xxxj. Eulogio Episc. Alexandrino, & Anastasio Episcopo Antiocheno. *Charitas quâ vobis valdè constrictus sum, &c.*

Idem Epist. xxxj. Eulogio Episcopo Alexandrino. *Suavissima mihi Sanctitas vestra multa in Epistolis, &c.*

Idem lib. vij. indict. 1. Epist. iij. Anastasio Episc. Antioch. *Hi de quibus dicitis, quia ipsi addunt onera, &c.*

Ibid. Epist. xxx. Eulogio Episc. Alexandrino. *Indicare quoque vestra beatitudo studuit, &c.*

Ejusd. Epist. lxx. integra, lib. vij. indict. ij. Eusebio Thessalonicensi, &c. an. 599. *Suscepisti regiminis curâ constringimur officij, &c.*

Id. lib. xj. Epiſt. xlvij. ad Cyriacum Patriarcham Conſtantinopolitanum: *Quanta ſit pacis virtus, cariſſime Frater, &c.*

Gregor. II. Epiſt. xiv. ad Serenum Forojulienſem Epiſc. de Gradenſi Eccleſia non invadenda. *vide locum.*

Ejuſd. Epiſt. xv. ad Donatum Gradenſem Patriarcham, ejuſque ſubditos, ejuſd. argumenti. *vide locum.*

Anaſt. Bibliothecar. Præfat. in VII. Synod. ad Adrianum Papam. *In eo ſanè quo frequenter univerſalem (œconomiam) &c.*

Nicol. I. ad conſulta Bulgar. lxxij. *Requiſitis ſi liceat in vobis Patriarcham ordinari, &c.*

lxxiij. *A quo autem ſit Patriarcha ordinandus, &c.*

xcij. *Deſideratis noſſe quot, &c.*

xciij. *Porrò quis Patriarcharum ſecundus ſit à Romano conſulitis, ſed juxtà quod Sancta Romana tenet Eccleſia, & Nicæni Canones innuunt, & Sancti Præſules Romanor. defendunt, & ipſa ratio docet, Alexandrinus Patriarcharum à Romano ſecundus eſt.*

Decreta ſeu Reſcripta Nic. Pap. I. ex Gratiani volum. 15. titul. vij. De Patriarchis & Archiepiſcopis. *v. l. tom.* 22.

Regulæ Sanctæ ac Univerſalis Octavæ Synodi, que Conſtantinopoli celebrata eſt an. 870. Can. xvij. Decimus-ſeptimus ſancitur Canon, quo Patriarcharum jura in convocandis Metropolitanis illibata ſervari vult, execraturque S. Synodus omnes dicentes invalidas Synodos, quibus non interſit perſona Principis: monens ut non interſint niſi Concilijs œcumenicis Principes. *v. locum tom.* 23. *p.* 492.

Ibid. Can. xxj. Vigeſimus-primus autem ſancitus eſt Canon, de exibendo honore, & reverentiâ omnibus Patriarchis, præcipuè verò Romanæ Eccleſiæ Summo Pontifici, de quo ſpeciatim iſta: Neminem debere conſpirationes contra SS. Papam ſenioris Romæ, ac verba complicare atque componere ſub occaſione, quaſi diffamatorum quorumdam criminum, quod nuper Photius fecit, & ante Dioſcorus. *Quiſquis autem*, & in med. Can. ut ſuprà ex verſ. Anaſtaſij.

Ibid. Can. xxij. De Summorum Sacerdotum electione, promotiones & conſecrationes Epiſcoporum, &c. ex verſ. ut ſuprà. *v. l. tom.* 23.

Ibid. Can. xvij. de Patriarchis. De poteſtate Patriarcharum & Metropolitanorum ad eos adventu. *Sancta & Univerſalis Synodus prima Nicæna, &c.* v. l. tom. 23.

Decreta Genetalis Synodi Lateran. IV. cap. v. De dignitate Patriarcharum. *Antiqua Patriarchalium Sedium privilegia renovantes, &c.* v. l. tom. 27.

CARDINALES
LEGATI APOSTOLICI.

CAPITULAR. II. Ludovici Pij Imperatoris an. 822. De inſtructione Miſſorum Dominicorum quos in diverſas Regni Provincias.

Capitul. xvj. De inhonoratione Regis propter negligentiam eorum qui Legationes malè recipiunt. *v. loc. tom.* 21.

Ibid. capitul. xvij. De locis in quibus Legationes recipiendæ ſunt.

Ibid. capitul. xxv. De nominibus locorum in quibus Miſſi Dominici Legatione funguntur.

Ibid. capitul. xxvj. De Commemoratione ad Legationem prædictorum Miſſorum pertinente.

Ibid. capitul. xxvij. De hoc quod per Miſſos Dominicos ea quæ per capitula ſtatuta ſunt.

Ibid. Capitul. xxviij. Admonitio ad eos qui Legatione funguntur.

Hæc illa ſunt (ut opinor) Capitula quæ Agobardus lib. de Diſpenſatione rei Eccleſiæ in Conventu Attiniacenſi edita fuiſſe narrat : ut minimè aberraturus videar, ſi cui Capitulare Attiniacenſe appellare libeat. Totum autem ab Anſegiſo Abbate relatum eſt in priorem partem libri 2. Capitularium. NOTA.

Concil. Romanum an. 843. in quo Anaſtaſius Presbyter Cardinalis tituli Beati Marcelli eſt depoſitus. *vide titul.* De Reſidentia Epiſcoporum.

Concil. Meldenſe an. 845. Can. xx. Ut Miſſi dirigantur qui inquirant quæ ad Regem & Rempublicam pertinent.

Ibid. Can. xlij. Ut Miſſi dirigantur qui res eccleſiaſticas in allodium datas inquirant.

Ibid. lij. Ut titulos Cardinales in Urbibus & Suburbijs conſtitutos, Epiſcopi penitùs ordinent & diſponant.

Concil. Sueſſion. II. an. 853. Can. vij. De Miſſis ad reſtaurandum Dei cultum per ſingulas Provincias dirigendis.

Epiſt. vj. Nicolai Papæ I. ad Photium. *De Miſſis ſiquidem noſtris, &c.*

Ejuſd. Epiſt. ix. ad Michaël. Imperatorem. *His igitur inſpirante Deo, ità veſtræ, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xj. ad Bardam Cæſarem. *Legatos præterea (donatim ſcilicet) ſuadere contendat.*

Ejuſd. Epiſt. xvij. ad Lotharium Regem. *Nunc autem Domino noſtro Jeſu Chriſto favente, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xix. ad Ludovic. II. Imperatorem. ..... *Et quoniam Eccleſiaſticæ rectitudinis, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxiij. ad Epiſcopos in Regno Caroli conſtitutos. .... *Porrò ſcitote nos tam ad gloriam, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxvij. ad Ludovic. Germaniæ & Carol. Calvum Reges. *Sed Filij dilectiſſimi, & ſingulariter à nobis, &c.*

Arſenij Epiſc. Hortenſis, Sedis Apoſtolicæ Legati, Epiſt. generalis ad omnes Epiſcopos. *vide totam.* Fauchet, livre 9. des Antiquités Françoiſes chap. 19. pag. 555. râporte aux entrepriſes de ce Legat le changement de la diſcipline qui s'eſt introduit dans l'Egliſe Gallicane. *vide Petrum de Marca, lib. 6. de Concordia Sacerdotij & Imperij, cap.* 28. Il exige ce Serment d'Engeltrude qui s'etoit Separée de Boſon ſon Mari. *Jurans ergo Engeltruda Filia quondam Matfredi, &c.*

Epiſt. lxvj. ad Stephan. Comitem Arvernorum. *Nam quia nonnulla impudica, &c.*

Id. Epiſt. lxx. ad Hincmar. & alios Epiſcopos in Regno Caroli conſtitutos. *Perpendite rogo, ſi Sedis Apoſtolicæ, &c.*

Ejuſd. Epiſt. ij. in Appendice ad Epiſcopos Legatos in Franciam miſſos. *Quemadmodum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, &c.*

Ejuſd. Epiſt. iij. ad Adonem Archiepiſc. Viennenſ. in Appendice ij. *Aliàs autem miſimus Arſenium venerabilem, &c.*

Conſtitutio Joan. Pap. VIII. De jure Cardinalium. *v. l. tom.* 26.

Itemque ex noſtra præſenti conſtitutione, &c.

Propter ſolicitudinem autem Eccleſiarum, &c.

Item ſancimus de Parochijs noſtris, &c.

DE VICARIIS APOSTOLICIS.

HORMISDÆ Pap. Epiſt. 1. ad S. Remigium Rhemenſ. Epiſc. *Dilectiſſimo Fratri Remigio, Hormiſda. Suſcipientes plenâ Fraternitatis tuæ congratulatione colloquia, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxvj. ad Salluſtium. Iſdem penè verbis utitur quæ uſurpat Epiſt. 1. ad Hormiſdam; Vicarium illum conſtituit per Beoticam & Luſitaniam.

Virgilius Pap. Epiſt. vij. ad Auxanium Arelat. Epiſcopum. *Si quæ ergo inter Fratres & Coëpiſcopos noſtros, &c.*

Ejuſd. Epiſt. ix. ad Epiſc. Galliæ. Eſt ejuſdem argumenti cum vij. Auxanium Vicarium Sedis Apoſtolicæ conſtitutum eſſe nuntians, ejuſd. partes explicans, & ei omnes obtemperare jubens.

Ejuſd. Epiſt. x. ad Aurelianum Arelatenſ. cui poſt obitum Auxanij vices ſuas delegat, & xj. ad Epiſc. Galliæ, ejuſd. argumenti. *vide.*

Pelagij Pap. I. Epiſt. xij. ad Sapaudum Arelatenſem. *Majorum noſtrorum operante Dei miſericordiâ, &c.*

Id. Epiſt. xiv. ad Childebert. Reg. ejuſd. eſt argumenti cum ſuperiore.

Greg. Mag. Ep. I. lib ij. ad univerſos Epiſc. per Siciliam conſtitutos. an. 591. *Valdè neceſſarium eſſe perſpeximus, ut, &c.* Diſt. 95. c. 1.

Id. lib. ij. Epiſt. iv. ad Maximianum Epiſc. indict. x. an. 592. *Mandata cæleſtia efficaciùs gerimus, &c.*

Id. lib. iv. Epiſt. viij. ad Leonem Epiſc. primæ Juſtinianæ. *Pallium verò ex more tranſmiſimus, & vices vos Apoſtolicæ Sedis agere iteratâ innovatione decernimus, admonentes, ut ita vos, &c.*

Ibid. Epiſt. L. ad Virgilium Epiſc. Arelatenſem. *Quod verò in eis (Gallicanis partibus) juxtà antiquum, &c.*

Ibid. Epiſt. lij. ad Epiſc. Galliarum. Gregorius univerſis Epiſc. Galliarum qui ſub Regno Childeberti ſunt. *Ad hoc diſpenſationis divina proviſio gradus diverſos, &c.*

Id. lib. xj. Epiſt. xlv. ad Phocam Imperatorem. De Reſponſalibus Apoſtolicis, qui in Palatio Imperat. permanebant. *vide locum.*

Zachar. Pap. Epiſt. v. ad Bonifac. Archiepiſcopum. ..... *Et quia ſciſcitatus es an deberes in Bajoaria, &c.*

Idem Epiſt. ix. ad eumdem. *Tua autem Reverentia ut Domino auxiliante cœpit, &c.*

Idem ibidem. *Interea per alia ſcripta Fraternitatis ſuæ petiſti ut Sacerdos à nobis dirigatur in partibus Franciæ & Galliæ ad Concilia celebranda, ſed dum Deo propitio tua Sanctitas ſuperſtes exiſtit quæ Sedis Apoſtolicæ & noſtram illic repræſentat vicem, alium illic dirigere neceſſarium non eſt.*

Ibid. *Concilia verò aggregatis Epiſcopis provincialibus, ut tibi & ubi rectum videtur, celebranda procura, & quos deviantes inveneris confunde facies eorum, ignominia, ut ſint coram hominibus ſine honore. Dominus enim Deus noſter erit tecum.*

Concil. Germanic. I. an. 742. ſub Carlomano Majore Domûs Regiæ, Can. 1. *Itaque per Concilium Sacerdotum Religioſorum & Optimatum meorum ordinavimus per Civitates Epiſcopos, & conſtituimus ſuper eos Archiepiſcopum Bonifacium qui eſt miſſus Sancti Petri.*

Epiſt. Bonifacij ad Stephan. Papam II. *Nam ſi quid in iſtâ Legatione Romanâ, quâ per triginta & ſex annos fungebar, utilitatis Eccleſiæ præfatæ, peregi, adhuc implere & augere deſidero. Si autem minùs peritè aut injuſtè à me factum aliquid vel dictum reperitur, judicio Eccleſiæ Romanæ prumptè voluntate & humilitate emendare me velle ſpondeo.*

Epiſt. xv. Hadriani Pap. I. ad Tilpinum Rhemenſem Archiepiſc. *Injungimus etiam Fraternitati tuæ, ut quia de, &c.*

Ex Capitulari Caroli Magn. anno Regni ejus xj. Capitul. 1. Ut Suffraganei Epiſcopi ſubjecti ſint Metropolitanis. De Metropolitanis, ut Suffraganei
Addit. 4. Epiſcopi eis ſecundùm Canones ſubjecti ſint; & ea quæ miniſterium illorum
c. 87. emendanda cognoſcunt, libenti animo emendant atque corrigant.

Epiſt. Sergij Papæ II. ad Epiſcopos Tranſalpinos. *Ad noſtræ humilitatis vicem cunctis Provincijs, &c.*

Concil. Vernenſe II. an. 844. cap. xj. De Prælatione Drogonis expectandum videri Epiſcoporum Galliæ Germaniæque conventum & conſenſum. *De Prælatione Venerandiſſimi Drogonis definire aliud non audemus, niſi expectandum, quàm maximè cogi poteſt, Galliæ Germaniæque Conventum, & in eo Metropolitanorum, reliquorumque Antiſtitum inquirendum eſſe conſenſum, cui reſiſtere nec volumus, nec valeamus. Nobis tamen ſi quid tale aliquid committi poteſt, & non alia quàm qua prætenditur, latet cauſa, illi potiſſimùm convenire videtur, qui à communione Sacerdotij nobis & Excellentiæ veſtræ propinquitatis privilegio ſociatur.*

Epiſt. ij. Nicolai Pap. I. ad Michaëlem Imperat. .... *Oportet enim veſtrum Imperiale Decus quod, &c.*

Concil. Raven. IV. an. 1317. cap. iij. Quod quilibet ſe faciat promoveri infra annum ad ordinationem, quem requirit beneficium ſuum. *Solicitè penſantes, quantùm officij Paſtoralis, &c.* tom. 29.

Concil. Palentin. an. 1322. cap. ij. De officio Ordinarij. *Quia notitia Catholicæ Fidei cuilibet orthodoxo eſt neceſſaria, &c.*

Ibid. De foro competenti. *Eccleſiaſtica juriſdictio à ſæculari diſtincta dignoſcitur, &c.*

Concil. Raven. III. an. 1314. Rubr. v. De Delegatis vel Legatis, ut faciant fidem ſuæ Legationis. *Cum ex proceſſibus aliquorum qui ſe aſſeruerunt à Sede Apoſtolica Legatos, &c.* v. l. tom. 28.

Concil. Baſileenſe an. 1431. Ordo in conferendis Beneficijs per Ordinarios. *Primò cum per Generalia Concilij ſtatuta, &c.* v. l. tom. 30.

Concil. Cabilon. I. Provinciale, an. 1536. De officio Vicariorum in Pontificalibus. *Poſteaquam de illorum officio diximus qui Sacerdotijs Beneficijs, &c.* v. l. t. 35.

DE PRIMATIBUS.

CAN. SS. APOST. De Primatu Epiſcoporum. *v. locum tom. 1. pag. 435.*

Epiſt. ij. Anacleti Papæ. In quibus Civitatibus Primates, in quibus Metropolitani eſſe debeant.

Epiſt. 1. Felicis Papæ II. De Primatibus & Metropolitanis. *v. loc. pag. 249. tom. 3. titul. xij.*

Epiſt. iv. Damaſi Papæ I. 1. De Primatu Apoſtolicæ Sedis. *tom. 3. pag. 274.*

Epiſt. iv. Siricij Papæ, titul. 1. Ut extra conſcientiam Sedis Apoſtolicæ, hoc eſt Primatis nemo audeat ordinare, integrum enim judicium eſt, quod plurimorum ſententiâ conſequatur. *v. l. tom. 3. pag. 440.*

Concil. Taurinenſ. an. 397. Can. 1. De Primatu Proculi Epiſc. Maſſilienſis. *Nam cum primum omnium Vir Sanctus Proculus, &c.*

Can. ij. De Primatu Arelatenſis & Viennenſis Eccleſiæ. *Illud deindè inter Epiſcopos Urbium Arelatenſis & Viennenſis qui de Primatûs apud nos honore certabant, à Sancta Synodo definitum eſt, ut qui ex eis approbaverit ſuam Civitatem eſſe Metropolim, is totius Provinciæ honorem Primatûs obtineat: Et ipſe juxtà Canonum præceptum Ordinationum habeat poteſtatem. Certè ad pacis vinculum conſervandum hoc concilio utiliore decretum eſt, ut, ſi placet, memoratarum Urbium Epiſcopis, unaquæque de his viciniores ſibi intra Provinciam vindicet Civitates, atque eas Eccleſias viſitet, quas Oppidis ſuis vicinas magis eſſe conſtiterit, ita ut memores unanimitatis atque concordiæ, non alter alterum, longiùs ſibi uſurpando, quod eſt alij propiùs, inquieteret.*

Decreta Bonifacij Papæ I. an. 418. quæ non habentur in prioribus, numero quinquæ. 2. Primati deferuntur negotia quæ Metropolitanus explicare non valet. *v. locum, tom. 4.*

Zozim. Pap. Epiſt. v. ad Epiſcopos Galliæ. De Privilegijs Eccleſiæ Arelat. Cap. 1. Ut qui Romam è Gallia veniunt, formatas accipiant à Metropolitano Arelatenſi. *Zozimus univerſis Epiſcopis per Gallias & 7. Provincias conſtitutis, &c.*

Cap. ij. Ut Metropolitanus Arelat. Epiſcopos ordinet, & Provinciam Viennenſ. & per utramque Narbonenſem. *Juſſimus autem præcipuam, ſicuti ſemper habuit Metropolitanus Epiſcopus Arelatenſium Civitatis in ordinandis Sacerdotibus, teneat auctoritatem, Viennenſem Narbonenſem primam & Narbonenſem ſecundam Provincias ad Pontificium ſuum revocet. Quiſquis verò poſt hæc contra Apoſtolicæ Sedis Statuta & præcepta Majorum omiſſo Metropolitano Epiſcopo in Provinciis ſupradictis, quamquam ordinare præſumpſerit; vel is qui ordinari ſe illicitè ſinerit, uterque Sacerdotio ſe cavere cognoſcat. Quomodo enim poteſt auctoritatem Summi Pontificis obtinere, qui quæ erant Pontificu ſervare contempſit.*

Cap. iij. Ut Ecclesiæ Arelatensi suæ Parochiæ restituantur. *Omnes sanè admonemus, ut quisquis finibus, &c.*

Ejusd. Epist. vj. ad Episcopos Africæ, Galliæ & Hispaniæ, de Urso & Tuentio Episcopis, à Proculo Massilienſi in Ecclesiæ Arelatensis præjudicium illicitè ordinatis. *Zozimus, Aurelio & universis Episcopis per Africam constitutis, universis Episcopis per Gallias & 7. Provincias constitutis, universis Episcopis per Hispaniam constitutis, à pari. Cùm adversùs statuta Patrum, &c.*

Ejusd. Epist. vij. ad Episcopos Provinciæ Viennensi. & Narbonn. ij. Ut Metropolitanus Arelatensis in Provincia Viennensi & in utraque Narbonensi ordinandorum Episcoporum habeat potestatem. *Zozimus, Episcopis Provinciæ Viennensis secundæ, à pari. Multa contra veterem formam Proculus usurpasse, &c.*

Ejusd. Epist. viij. ad Hilarium Episcopum Narbonensem, primæ Narbonensis Episcopos à Metropolitano Arelatensi ordinandos esse. *Zozimus, Hilario Episcopo Narbonensis primæ Provinciæ. Mirati admodùm sumus, dum nobis studiosiùs, &c.*

Ex ejusd. Epist. viij. ad Patroclum Episc. Arelat. adversùs Procul. & repentinas Neophitorum promotiones. *Zozimus, Patrocło Episcopo Arelatæ. Quid de Proculi damnatione tenuerim, genet conscientia tua, &c.*

Ejusd. Epist. xj. ad eumdem, adversùs Proculum, ejusque Ordinationes. *Zozimus, Protulo Episcopo Arelatensi. Cum & in præsenti cognoveris, & frequentius à nobis literis ipse si monitus, &c.*

Ejusd. Epist. xij. ad Massilienses. Patroclo esse commissum ut Proculi loco alium Episcopum accipiant. *Non miror Proculum in consueta adhuc fronte, &c.* De hac controversia, vide Pet. de **Marca**, dissertatione de Primatu Lugdunensi, num. 70. pag. 176. & sequentibus. Et Blondellum de la Primauté en l'Eglise, pag. 731. 732. &c.

Bonifac. Pap. I. Epist. iij. ad Hilarium Episcopum Narbon. De Patroclo Arelatensi, qui Episcopum qui in Ecclesia Laterensi ordinarat, ut nullus contempto Metropolitano ordinetur Episcopus. *Bonifatius Episcopus Urbis Romæ, Hilario Episcopo Narbonensi, salutem. Difficilem quidem fidem matrimonijs commodamus, &c.*

Leon. I. Epist. lxxxiv. ad Anastas. Episcopum Thessalonicensem. Ut in evocandis Provincialibus Episcopis à Thessalonicensi Pontifice moderatio conservetur, nè sub hoc colore Sacerdotalis honor contumelijs addicatur, nè ampliùs quàm bini de Provincijs Episcopi, quos Metropolitani probaverint, dirigantur, & non ampliùs à statuto Concilij tempore, quàm dies xv. remorentur Episcopi. *In evocandis autem ad ee Episcopis moderatißimum te esse volumus: nè per majoris diligentiæ speciem fraternis videaris gloriari injurys. Undè si causa aliqua major extiterit, ob quàm necessarium sit fraternum advocare Conventum: binos de singulis Provintijs Episcopos quos Metropolitani crediderint esse mittendos, ad Fraternitatem tuam venire sufficiat, ita ut à præfixuto tempore non* * qui *ultra 15. dies, * quo convenerint, reeardetur.*

Ibid. cap. xj. Ut si inter eos de negotio fuerit orbata contentio, cuncta Romano Pontifici sub gestorum insinuatione pandantur, ut ab eo quod Deo placuerit ordinetur. *Si autem in eo quod cum Fratribus tractandum definiendumque*

que credideris diversa eorum fuerit à tua voluntate sententiam, ad nos omnia sub gestorum testificatione referantur, ut remotis ambiguitatibus, quod Deo placeat, decernatur. Ad hunc enim finem omnem effectum, curamque dirigimur, ut quod ad unitatem concordiæ, & quod ad custodiam pertinet disciplinæ, nullâ dissentione violetur, nullâ desidiâ negligatur.

Id. Epist. lxxxix. ad Episcopos Provinciæ Viennensis, adversùs Hilarium Episc. Arelatensem, post ejus ab Urbe discessum scripta. *Divinæ cultum Religionis, &c.* (Hujusce litis historiam vide apud Blondellum *De la Primauté en l'Eglise*, p. 322. 323. & sequentibus, ubi Hilarij Arelatensis innocentiam struit ex Honorato Massilienſi, qui ejus vitam conscripsit, & Chelidonium Vesuntionem Episcopum justè ab eodem Hilario depositum testatur, quod Viduam duxisset.

Cap. i. Chelidonius Episcopus, quem Hilarius damnarat retractato judicio absolutus. *Quæ igitur apud nos in causâ Chelidonij Episcopi gesta, &c.*

Ibid. cap. ij. Projectus Episcopus cui ægrotanti alienum, idem Hilarius substituerat, in integrum restitutus. *Huic negotio sic finito Fratris & Coepiscopi nostri Projecti querela successit, &c.*

Ibid. cap. iiij. Hilario Metropolitani dignitas & potestas in Provinciam Viennensem adempta. *Suis unaquæque Provincia sit contenta Conciliis, &c.*

Ibid. cap. vj. Ut præter Leontij Episcopi consensum, alterius Provinciæ Concilium non indicatur. *Undè quia nostra longè alia videtur intentio, &c.*

Novell. Valentiniani III. Aug. de Episcopocum ordinatione. *vide suprà titul.* De Romano Pontifice.

Leo I. Epist. xc. ad Ravennium Episcopum Arelatens. Gratulatur ei ad Episcopatum assumpto.

Libellus Episcoporum Provinciæ Leoni Papæ ablatus, de renovando privilegio Arelatensis Ecclesiæ. *Memores quantùm honoris & reverentiæ, &c.* vide.

Leon. Epist. cix. ad Episcopos Provinciæ. Controversia inter Viennensis & Arelatensis Ecclesiæ Antistites Provinciæ divisione composita. *Dilectissimis Fratribus Constantino, Armentario, Audentio, Severiano, Valentino, Urso, Stephano, Nectario, Constantio, Maximo, Asclepio, Theodoro, Justo, Ingenuo, Augustali, Superventori, Fonteio, Palladio, LEO. Lectis dilectionis vestræ literis, &c.* (Hoc præceptum Domitii Leonis confirmatum est à Sede Apostolica, præsidente Symmacho Papa, Probo clarissimo viro Consule.

Concil. Arelat. II. an. 451. tom. 9. Can. xviij. De privilegio Arelatensis Episcopi ad Synodum congregandam an. 452. *Ad Arelatensis Episcopi arbitrium Synodus congreganda: ad quam Urbem ex omnibus Mundi partibus, præcipuè Gallicanis, sub Sancti Martini tempore legimus celebratum fuisse Concilium atque Conventum. Si qui commonitus infirmitatis causâ defuerit, personam vice suâ dirigat.*

Hilar. Pap. Epist. viij. cap. iv. *vide.*

Id. Epist. xj. ad Episc. qui de Mamerti causa in Synodo cognorant. *Qui requiescere sollicitudinem nostram, & magna, &c.*

Ibid. Can. i. Ut per Veramum Episcopum moneatur Mamertus, ut ab ordinationibus indebitis, ordinis sui & privilegiorum periculo in posterum abstineat. *Undè nostræ moderationis nomen tenentes ad, &c.*

Epiſt. 1. Symmachi Papæ ad Æonium Arelat. Epiſcop. *Dilectiſſimo Fratri* * Cæſario. * *Æonio*, SYMMACHUS. *Dilectionis tuæ literas mandataque Filio noſtro Creſcentio Presbytero, &c.*

* Cæſario. Epiſt. ij. ad eumdem Arelatenſ. Epiſc. *Dilectiſſimo Fratri* * *Æonio*, SYMMACHUS. *Movit equidem nos, quod dilectionis tuæ relatio declaravit, &c.*

Ejuſd. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Galliæ. Confirmat diviſionem Provinciæ inter Uiennenſem & Arelatenſem Eccleſias à Leone Papa conſtitutam. *Dilectiſſ. Fratribus, univerſis Fratribus per Gallias conſiſtentibus*, SYMMACHUS. *Sedis Apoſtolicæ inſtituta præditanda ſollititane, ut, &c.*

Exemplum Libelli, Symmacho Pap. oblati ab Ægidio Abbate & Meſſiano Notario, de Privilegijs Eccleſiæ Arelatenſ. *Quantum in omnibus Eccleſiarum Pontificibus, &c.*

Epiſt. x. Symmachi Papæ ad Cæſarium Arelatenſem. Reſpondet præcedenti. *Dilectiſſimo Fratri Cæſario*, SYMMACHUS. *Qui veneranda Patrum ſtatuta cuſtodit, &c.*

Pelag. Pap. I. Epiſt. ad Childebertum Regem. *Domino Glorioſiſſimo atque præcellentiſſimo Childeberto Regi*, PELAGIUS. *Cum telſitudini veſtræ multa dona Miſericordia divina tonculerie, &c.*

Gregor. Magn. lib. ix. Epiſt. L. ad Ætherium Epiſc. Lugdunenſem. *De eo verò quod Eccleſiæ veſtræ concedendum ex antiqua conſuetudine depoſcitis, requiri in Strinio fecimus, & nihil inventum eſt unde nobis Epiſtolas ipſas quas vos dicitis habere; tranſmittite, ut ex eis quid concedendum eſt, colligamus.*

Id. lib. xij. Epiſt. xv. ad Auguſtinum Epiſc. Anglorum. *Cum certum ſit pro Omnipotente Deo laborantibus, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxj. IX. Interrogatio Auguſtini Anglorum Epiſcopi. *Poſtulo etiam qualiter debeamus tum Galliarum atque Britanniarum Epiſcopis agere?* 35. qu. 2. Cap. in Galliarum. Reſponſio B. Greg. Pap. *In Galliarum Epiſcopos nullam ebi auctoritatem, &c.*

Synodus Toletana ſub Gundemaro Æra 648. an. Ch. 610. habita tempore Bonifac. IV. *Convenientibus nobis in unum pro Religione & Fide quam Chriſto debemus, placuit ne quid ultra in nobis abſurdum vel illititum oriatur, alternâ Collatione decretum juſtiſſimæ promulgare ſententiæ; quo perſpicuè clareat inter nos ordo ac diſciplina Eccleſiaſticæ Dignitatis, & agnoſcatur fraternæ concordia pacis. Tali ergò diſpoſitione neceſſarium contuentes, &c.*

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. Capitul. iv. De Primatu Metropolitani. *v. locum in fin. tom. 12.*

Concil. Tolet. VI. an. 636. Capitul. xiij. De honore Primatum Palatij. *v. loc. tom. 14.*

Fragmenta quædam aliarum Epiſtolarum Nic. Pap. I. Epiſt. iv. Non aliorum, ſed Primatis ſui judicio quiſque ſe ſubjiciat. *v. loc. tom. 22.*

Decretum Gundemari Regis. *vide locum.*

Concil. Toletan. XII. an. 681. capitul. vj. De conceſſu Toletan. Pontifici generalis Synodi poteſtate. Ut Epiſcopi alterius Provinciæ cum conniventia Principum in Urbe Regia ordinentur. *Illud quoque* * *Collationi mutuæ decernendum nobis occurrit, &c.* * Collatione mutuâ.

Concil. Francoford. anno Domini 794. Can. viij. De altercatione Viennenſis & Arelatenſis Epiſcopi, & de Tarentaſia, Ebreduno, & Aquis. *De*

altercatione Urſionis Viennenſis Epiſcopi, & Eliſanti Arelatenſis Epiſcopi lectæ ſunt Epiſtolæ Beati Gregorij, Zozimi, Leonis & Symmachi, quæ definierunt eò quòd Viennenſis Eccleſia quatuor Suffraganeas habere Sedes deberet, quibus illa quinta præmineret. De Tarenteaſia verò, & Ebreduno ſive Aquis, legatio facta eſt ad Sedem Apoſtolicam, & quidquid per Pontificum Romanæ Eccleſiæ definitum fuerit, hoc teneatur.

Epiſt. viij. Nicol. Papæ I. ad Michaëlem Imperatorem. *Quem autem Primatem Diœceſeos Sancta Synodus dixerit, &c.*

Idem Epiſt. ix. in appendice, ad Rotlandum Archiepiſc. Arelat. .... *Quod autem deprecatur tua Fraternitas, ut ſcrutemur, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xix. in appendice, ad Rodulfum Archiepiſcopum Bituricenſem. II. *Conqueſtus eſt Apoſtolatui noſtro Frater noſter Sigebodus Archiep. Narbon. &c.* 2. q. 5. Conqueſtus.

Ejuſdem Epiſt. ad Ludovic. Imperatorem. *Denique Suffredus, ſi tale in ſe crimen noverat, &c.* 6. q. 5. Denique.

Hadriani Papæ I. capitul. iij. De Primatu Sedis Apoſtolicæ, & de legitima Epiſcopi vocatione.

Ibid. capitul. ix. Salvo Sedis Apoſtolicæ Primatu, res Provinciæ cujuſque Synodus Provinciæ diſpenſet. *v. loc. tom.* 18.

Ibid. capitul. xxv. *Nullus Epiſcoporum, niſi qui primas Sedes tenent, appelletur Primas, aut Princeps Sacerdotum, aut Summus Sacerdos, vel aliquid hujuſmodi; ſed tantùm ille qui in Metropoli ſedet, aut Metropolitanus, aut Archiepiſcopus vocetur, & ſuum in Canonibus præfixum non excedens, teneat cum humilitate modum. Et ille qui primam Sedem retinet, tantummodò primæ Sedis appelletur Epiſcopus: ſalvâ ſemper in omnibus auctoritate B. Petri Apoſtoli.*

Appendix in Concil. Claromont. an. 1095. De Primatibus. De Primatu Lugdunenſi. *v. l. tom.* 26.

Item de Primatu Lugdunenſi, & cæteris Primatibus. Diſſertatio Petri de Marca. *Delineatio hujus Opuſculi. Ad ejus interpretationem duo præcipuè capita tractanda ſunt: primùm quid ſignificetur Primatus nomine, quòd tam frequenter in antiquis, mediæque ætatis Scriptoribus & Conciliis occurrit. Secundùm in quo firmamentum cauſæ poſuerint Gregorius VIII. & Urbanus ad aſſerendum Lugdunenſis Eccleſiæ Primatum. Quoniam verò non poteſt ut eorum Capitum diſcuſſione defungar, quin cæterarum Provinciarum Primatus attingam, de origine, deque antiqua Civili & Eccleſiaſtica Provinciarum diviſione, in Gallia, Africa, Illirico & Hiſpanis diſputatur, adjectâ variorum Canonum Concilij Calchedonenſis, Synodorum Africanarum, aliarumque novâ plerumque explicatione.*

Primates qui primum locum obtinent. *Ut igitur rem ipſam aggrediar, obſervandum eſt Primates in univerſum dici eos qui principem locum in aliquo Collegio obtinent, vel Proceres alicujus Gentis, &c.* Primatus pro jure Metropoletico.

III. Primates in Africa. *Cæterùm frequentiſſima occurrit Primatum mentio in Conciliis Africanis, &c.* v. locum.

IV. Primates Africani uti Jure Metropolitanorum. *Quod ad rem noſtram pertinet ex lectione Canonum Africanorum, &c.* v. locum.

V. Metropolitani in reliquo Occidente dicti ſunt Primates. *Nec ſanè rectiùs Metropolitani Latini efferri poterant, quàm ſi Primates dicerentur, &c.* v. l.

VI. Primatus Sedis Romæ. Quod Ecclesia Romana semper habuit. *Sanè dissitendum non est quàm Primatus ad significandum Apostolicæ Sedis dignitatem, &c.* τα πρωτεια, κ) ἐξαίρετον τίθυ, *id est*, omnem Primatum & honorem primum.

VII. Nova Primatum origo, ex collectione Isidori. *Post editam Isidori collectionem invecta est in Occidentem nova Primatum usurpatio, &c.*

VIII. Collectio Isidori. *Id unum præstitit Isidorus, indicem nempè, &c.*

IX. In hac collectione Primates dicti sunt, qui præsunt Metropolitanis. *Ex his ergo Epistolis manavit, ut Primates dici cœperint, &c.*

XII. Pontifex Romanus de Metropolitanis primo judicio cognoscebat. *Ut autem splendidior sit hujus argumenti probatio, &c.*

XIII. Hoc Jus communicatum Constantinopolitanæ Sedi per Orientem. *Quare collata semel Episcopo Constantinopolitano Primatus prærogativa post Romanum Pontificem, &c.*

XVII. Desinit quoque jurisdictio Constantinopolitani Episcopi in alterius Patriarchatûs Metropolitanos. *Itaque privilegium illud jurisdictionis extraordinariæ, &c.*

XXII. Lugdunensis Episcopus dictus olim Patriarcha, id est Metropolitanus. *Quòd de Episcopo Aquileiensi observavimus, &c.*

XXIII. Occasio novorum Primatum constituendorum. *Alium quippè silentium hujus appellationis, &c.*

XXIV. Tria genera Primatum apud Hincmarum. *Hincmarus vir emunctæ naris, quamvis pondere, &c.* Vide totum illud Concilium Claromontanum, nihil aliud continet.

Concil. Florentin. Generale, an. 1438. De Primatu Ecclesiæ Romanæ. *De quibus ita in Concilio disceptatum, ut seni ex Latinis & Græcis in medio concilio consisterent, & eorum unus ex una parte proponeret, alter verò ex altera responderet, &c.* v. locum.

DE METROPOLITANIS.

Epist. II. Anacleti Papę I. tit. iv. In quibus Civitatibus Primates, in quibus Metropolitani esse debeant. *v. loc. tom.* 1. *pag.* 147.

Epist. Aniceti Papæ ad Episcopos Galliæ, tit. iij. Si Metropolitanus consilio egerit, vel si Episcopi eum suspectum habuerint.

Epist. Lucij Papæ I. Ut Metropolitanus sine consilio Episcoporum nihil agat, nec ipsi sine illius, nisi quod ad proprias Ecclesias pertinet. *Tom.* 1. *pag.* 434. tit. iij.

Ibid. iv. Ut Metropolitanus sine Episcopis causam eorum non audiat.

Ibid. v. Nè posteriores Episcopi prioribus se præferant, nec eis inconsultis aliquid agant.

Epistola ij. sive Rescriptum Julij Papæ I. titul. xij. Quæ Metropoles Primates vocentur. *v. loc. tom.* 2.

Ibid. tit. xxiij. Ut Metropolitanus nihil agat sine consilio Episcoporum, nec illi sine ipsius, nisi quantum proprias pertinet Parochias.

Concil. Antioch. an. 340. Can ix. Τοὺς κατ' ἑκαστον, &c. De Metropolitanis singularium Provinciarum. *Per singulas Regiones Episcopos convenit, &c.* v. loc. pag. 652. tom. 2.

Ibibem. Εἴ τις ἐπίσκοπος, &c. De Episcopis & Clericis adeuntibus Imperatorem. *Si quis Episcopus aut Presbyter, &c.*

Ibid. Can. xj. xiij. xiv. xvj. & xx. *v.*

Concil. Carthag. II. an. 397. Can. xij. Ut sine consultu Metropolitano, nullus ordinetur Episcopus. *Numidius Episcopus Massitanensis, dixit, &c.* v. l. t. 3.

Concil. Carthag. III. an. 397. Can. xxvj. Ut primę Sedis Episcopus non appelletur Princeps Sacerdotum, aut Summus Sacerdos, aut aliquid hujusmodi, sed tantùm Primæ Sedis Episcopus.

Ibid. Can. xxviij. Ut Episcopus sine forma Metropolitani longiùs non proficiscatur. *vide.*

Concil. Carthag. V. an. 398. Can. iv. De Rebus Ecclesiæ, sine consilio Metropolitani Episcopi non alienandis. *vide titul.* De Rebus Ecclesiæ.

Innocent. I. Epist. ad Victric. Rothomag. Archiepisc. an. 402. cap. 1. Quòd extra conscientiam Metropolitani, non Ordinandus sit Episcopus. *vide titul.* Episcoporum Ordinationes, &c. *Tom.* 4.

Idem Epist. xviij. ad Alexandr. Episcopum. cap. ij. Quòd non oportet secundùm Constituta Imperatorum duos esse Metropolitanos Episcopos. *Nam quod scisciteris utrum diversis Imperiali Judicio Provinciis, &c.*

Concil. Milevitan. II. an. 416. Can. x. Ut Epistolas ad Concilium convocandum Metropolitanus subscribat & dirigat. *Placuit etiam peti, ut omnium Episcoporum Epistolis omnibus de Concilio dandis Sanctitas tua sola subscribat.*

De Privilegijs Ecclesię Arelatensis. Ut Metropolitanus Arelatensis Episcopos ordinet per Provinciam.

Ibid. Decreta Bonifacij Pap. I. tit. ij. Primati deferuntur negotia quæ Metropolitanus explicare non valet.

Cæleſtin. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis & Narbon. Cap. iv. Ut Metropolitanus in alia Provincia nihil præſumat. *Primùm ut juxtà Canonum Decreta, unaquæque Provincia, &c. Metropolitano contenta ſit ut deceſſoris noſtri data ad Narbonenſem Epiſcopum continent Conſtituta, nec uſurpationis locus alicui Sacerdoti alterius concedatur injuriam.*

Bonifac. c. 4. ſupra.

Concil. Regenſe an. 439. Can. vij. Nè quis ad Ordinationem veniat niſi Metropolitani literis invitatus. *vide titul.* De Regimine Eccleſiarum. *Tom.* 7.

Leon. I. Epiſt. lxxxiv. ad Anaſtaſ. Theſſalonicenſem Epiſcopum. cap. ij. Ut Metropolitani ſua jura ſerventur. *Igitur ſecundùm SS. Patrum Canones Spiritu Dei conditos, & totius mundi reverentiâ conſecratos, Metropolitanos ſingularum Provinciarum Epiſcopos, quibus ex delegatione noſtra Fraternitatis tuæ curâ præterditur, jus traditæ ſibi antiquitùs dignitatis intemeratum habere deternimus: ita ut à Regulis præſtitutis nullâ aut negligentiâ aut præſumptione diſcedant.*

Diſt. 61. c. nè emerum.

Ibid. cap. iij. Ut à Metropolitanis, non Laici, non Digami, non Vidurum Mariti, ſed irreprehenſibiles ordinentur Epiſcopi.

Ibid. cap. vj. Ut Metropolitanus Epiſcopus electus quem eſt ordinaturus Epiſcopum ad Theſſalonicenſem Pontificem referat, & de Metropolitano electo ſimiliter Provinciales Epiſcopi faciant.

Ibid. Epiſt. lxxxix. cap. iv. De Hilario Metropolitani dignitate.

Concil. Calchedon. an. 451. Can. xij. Ηκουσεν ἡμῶν ἡ ὁσιότης περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ &c. *Pervenit ad nos quòd quidam præter Eccleſiaſtica Statuta, &c.* tom. 9.

Definitiones Eccleſiaſticæ ejuſd. Concil. Calchedon. Can. xxv. De Metropolitanis qui greges ſibi commiſſas negligunt, Ordinationeſque, &c.

Concil. Arelatenſe II. an. 452. Can. v. vj. & xlij. *vide.*

Ibid. Can. lvj. Ut nihil Metropolitani ſibi contra Synodi jnterdictum, præſumant. *Hoc etiam placuit tuſtodiri, ut nihil contra magnam Synodum Metropolitani ſibi æſtiment vindicandum.*

Hilar. Pap. Epiſt. ij. ad Aſcanium & reliquos Tarraconenſis Provinciæ Epiſcopos, an. 461. Cap. 1. Ut nulli ſine conſenſu Metropolitani Epiſcopi ordinentur. *Hoc ita primum, juxta eorumdem Patrum Regulas volumus cuſtodiri, ut nullus præter notitiam atque conſenſum Fratris Aſcanij Metropolitani aliquatenùs conſecretur Antiſtes: quia hoc vetus ordo tenuit, hoc trecentorum decem & octo Sanctorum Patrum definivit auctoritas, cui cuiſque obvias retenderit manus eorum ſe conſortio fatetur indignum, quorum præceptionibus reſultarit.*

Id. Epiſt. viij. ad Epiſcopos diverſarum Provinciarum Galliæ. Cap. 1. Hermen Narbonenſi Eccleſiæ præſidere ita permittit ut ordinandorum Epiſcoporum careat poteſtate. *Et quia nunc Eccleſiæ Narbonenſi præſidere permittitur, &c.*

Ibid. cap. iij. Ut ſine Metropolitani literis Epiſcopi in aliam Provinciam non proficiſcantur. Quod ſi eas impetrare non poterunt cauſam diſcutiet Epiſcopus Arelarenſis. *Illud etiam non poſſumus præterire, quod ſollicitudine, &c.*

Concil. Agath. an. 506. Can. xxxv. Si Epiſcopus à Metropolitano admonitus pro Synodo vel Ordinatione Epiſcopali venire diſtulerit. *Si Metropolitanus Epiſcopus ad Comprovinciales Epiſtolas, &c.* tom. 12.

Concil. Tarracón. an. 516. Can. v. Ut qui in Metropolitana Civitate Episcopus non ordinetur, post 2. menses se Metropolitano præsentet. *Si quis in Metropolitana * non fuerit ordinatus Episcopus, &c.*

* Civitate.

Concil. Epaon. an. 517. Can. 1. Ut Episcopi ad Concilium vel ad Ordinationem à Metropolitano veniant evocati. *vide titul.* De Concilijs. *Tom.* 10.

Ibid. Can. xix. De Abbatis peccantis correptione. *Abbas si in culpa reperiatur aut fraude, & innocentem se asserens ab Episcopo suo accipere noluerit Successorem, ad Metropolitani judicium deducatur.*

Ibidem. *Primâ & immutabili constitutione decretum est, ut cum Metropolitanus Fratres & Comprovinciales suos ad Concilium aut ad Ordinationem cujuscumque * Sacerdotis crediderit evocandos, nisi causâ tædij evidentis extiterit, nullus excuset.*

* Consacerdotes.

Ibid. Can. xxvij. Ut Officium Metropolitani Comprovinciales observent. *Ad celebranda Divina Officia ordinem, quem Metropolitani tenent, Provinciales eorum observare debebunt.*

Concil. Aurel. II. an. 533. Can. ij. Ut Metropolitanus singulis annis Provinciales ad Concilium vocet. *vide tom.* 11.

Ibid. Can. vij. De Ordinatione Metropolitanorum. *In ordinandis Metropolitanis, &c.*

Concil. Aurel. III. an. 538. Can. 1. Vt Synodos convocare Metropolitani, frequentare Episcopi non prætermittant. *vide tit.* De Concilijs. *tom.* 11.

Ibid. Can. iij. De Metropolitanorum Provincialiumque Episcoporum electione & ordinatione. *De Metropolitanorum verò Ordinationibus, &c.*

Epist. Leon. Episcopi Senonensis ad Childebertum Reg. Francorum. Deprecatur nè Maleduri in Diœcesis suæ Parochia, ubi nunquam fuit, novus fiat Episcopus. *Domno Illustri, Gloriosissimo Domno, & in Christo, Filio Childeberto Regi,* LEO EPISCOPUS. *Literas Celsitudinis vestræ honore, &c.*

Gregor. Magnus lib. vij. indict. ij. Epist. ix. Innocentio, Mariniano & Sardaniæ Episcopis, an. 590. *Hortamur ergo Fraternitatem vestram, &c.* Tom. 13.

Concil. Emeritense, an. 666. capitul. iv. Qualiter Metropolitanus suis Confinitimis, aut Confinitimi Metropolitano suo placitum faciant. *Postquàm fidei nostræ credulitas, &c.*

Ibid. capitul. v. *vide locum.*

Ibid. capitul. vj. Qualiter Episcopus admonitione acceptâ, ad Metropolitanum suum veniat. *Deo credimus esse placitum, &c.*

Ibid. capitul. vij. *vide locum.*

Concil. Tolet. XI. an. 675. cap. ij. Non debere Metropolitanum à Confinitimorum instructione cessare. *Quantùm quis præcelsi culminis, &c.*

Ibid. Can. iij. *v. locum.*

Concil. Tolet. XI. an. 675. cap. ij. & x. Vt omnes Pontifices, Rectoresque Ecclesiarum, tempore quo ordinandi sunt, sub cautione promittant quàm justissimè vivere debeant. *Quamquàm omnes qui in Sacris, &c.*

Concil. Toletan. XII. an. 681. capitul. vj. *vide titul.* De Primatibus.

Concil. Toletan. XIII. an. 683. cap. viij. Nè admonente Metropolitano, quisquam ex confinitimis ad locum ubi invitatur, venire contemnat. *Si generaliter obediendum, omni Fratri, &c.*

Ibid. capitul. xij. De non excommunicandis à proprio Epiſcopo perſonis illis, qui ad Metropolitanum ſuum negotia ſua geſturi acceſſerint. *Quicumque ex Clericis vel Monachis, &c.*

Capitulare Gregorij II. datum Martiniano Epiſcopo, Gregorio Presbytero, &c. in Bavariam ablegatis. Capitul. iij. *Ut conſideratis locorum ſpatijs, &c.*

Ibid. capitul. iv. *Ut præviſo PP. Archiepiſcoporum loco, &c.*

Gregor. II. Epiſt. vij. ad Bonifacium Archiepiſcopum. *Igitur quia indicaſti perrexiſſe te, &c.*

Zachar. Pap. Epiſt. vij. ad Pippinum Majorem Domus, itemque ad Epiſcopos, Abbates, & Proceres Francorum. 1. De honore Metropolitanorum. *Quomodo honorari debeat Metropolitanus Epiſcopus, &c.*

Id. Epiſt. vij. ad Bonifacium Archiep. *De Civitate namque illa, &c.*

Id. Epiſt. x. ad eumdem. *Alia denique ſcriptura tuæ fraternitatis, &c.*

Id. Epiſt. xiij. ad eumdem. *Et ideò B. Petri Apoſtoli auctoritate, &c.*

Bonifac. Epiſt. cv. ad Cudbertum Archiepiſcopum. *Decrevimus ut Metropolitanus, &c.*

Concil. Sueſſion. an. 744. Can. iij. De Epiſcopis per Civitates ordinatis ſub Archiepiſcopis Abbate & Audeberto. *Idcircò conſtituimus per Conſilium, &c.*

Epiſt. S. Bonifacij ad Cudbertum Archiepiſcopum Cantij. *Statuimus quod proprium ſit Metropoli, &c.*

Concil. Vernenſe an. 755. Can. ij. De Epiſcopis Metropolitanorum vice conſtitutis. *Epiſcopos, quos modò in vicem Metropolitanorum, &c.*

Hadriani Pap. I. Epiſt. xv. ad Tilpinum Archiep. Rhemenſem. Confirmat novo privilegio Antiquæ Eccleſiæ jura Rhemenſis. *Ex Flodoardo l. 2. c. 17.*

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 738. 1. De Suffraganeis Epiſcopis, ut ſubjecti ſint Metropolitanis. *Item in eodem Concilio, &c.*

Ibid. lvij. Vt Metropolitani Epiſcoporum cauſas, niſi præſentes omnes fuerint Epiſcopi, Comprovinciales audire non præſumant. *Item in eodem, ut probati, &c.* v. Concil. Affricanum Can. lxxxix.

Epiſt. Kenulfi Regis Merciorum ad Leon. Pap. III. *Primùm namque eſt, &c.*

Epiſt. Leonis Pap. III. ad Kenulf. Regem Merciorum. *De Athelraldo verò jam facto Epiſcopo, &c.*

Concil. Cloveshoviæ, anno Domini 803. Kenulfi Regis Merciorum VII. ab Athelardo Archiepiſc. Doroberniæ cum xij. Epiſcopis celebratum. *Ego autem Athelardus Archiepiſcopus, &c.*

Concil. Meldenſe, an. 845. Can. xxxj. Vt Metropolitanis reverentiam exhibeant Epiſcopi Provinciæ. *Ut Metropolitanis Sedibus, &c.*

Epiſt. Concil. Turon. IV. ad Nomenoium Britanniæ Ducem. *Vide locum de Landberto.*

Concil. Sueſſion. II. an. 853. capitul. iv. Aldrici Epiſcopi paralyſi laborantis, Eccleſia ejus Metropolitano commendata. *Præterea Cenomanicæ Urbis, &c.*

Concil. Valentin. III. an. 854. Can. xix. Vt Metropolitani de vita & opinione Epiſcoporum præcipuam curam gerant. *Tom. 21.*

Benedicti Papæ III. Epiſt. 1. ad Hincmar. Rhem. Archiepiſc. *Inter hæc quæſidem & hoc ſancimus, &c.*

Nicol. I. Epiſt. xxvij. ad Hincmar. Rhemenſem Archiepiſcopum. *Privilegia prætereà ab Apoſtolica Sede, &c.*

Idem Epiſt. lxiij. ad Epiſcopos in Regno Lotharij conſtitutos.

Idem Epiſt. lxiv. ad Lotharium Regem. *vide ticul.* Ordinationes, electiones.

Ejuſd. Epiſt. lxv. ad Hilduinum Clericum. *Cùm noſtri voti deſiderium, &c.*

Idem Epiſt. v. in Appendice, ad Hincmarum Rhemenſem Archiepiſc. *Prætereà quidem & hoc, &c.*

Nicol. I. Epiſt. xxij. in Appendice, ad Salomonem Reg. Britonum. *Hæc quippè ſunt præcepta Dei, &c.*

Id. de Sententijs atque Interdictis Sedis Apoſtolicæ, ad Adonem Archiepiſcopum Viennenſem. I. *Ut Epiſcopi Canonicos Canones, &c.*

II. *Ut Metropolitani vigorem Eccleſiæ, &c.*

III. *Ut Suffraganei reverentiam, &c.*

IV. *Ut Archiepiſcopi vel Epiſcopi, &c.*

V. *Ut Archiepiſcopi cum Coepiſcopis, &c.*

Idem Epiſt. xv. in Appendice, ad Adonem Archiepiſc. Viennenſ. *Nicolaus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, Reverentiſſimo & Sanctiſſimo Confratri noſtro Adoni Archiepiſcopo, Decretum perpetuum Viennenſis Eccleſiæ. Quod reverenter petit Sanctitas tua, &c.*

Concil. Tullenſe an. 859. apud Saponarias. viij. *Ad Epiſcopos ſiquidem Britonum, &c.*

Idem part. iv. Epiſt. Synodi ad Epiſcopos Britonum, qui à Metropolitano ſuo deſciverant, & cum excommunicatis communicabant. *Sacris inſtitutionibus non ignoramus, &c.*

Indiculus quibus de rebus Salomonem commonere debeant. *Placuit univerſali Concilio, ut, &c.*

Sancta Synodus Octava Generalis Conſtantinopolitana, iv. Nè Archiepiſcopi per alios ſuas Eccleſias curent Suffraganeos. *Divinâ Scripturâ teſtante:* Maledictus omnis homo qui facit opus Dei negligenter, *&c.* v. loc. tom. 23. *Ier.* 48.

Hujus etiam titulus in Archetypo deſideratur titul. lxvij. Metropolitanus jure Metropoletico cauſas audire non poteſt, niſi per appellationem ad eum deferantur. Si verò Legatus fuerit univerſas cauſas Legationis obtentu, licet ad eum per appellationem deferantur poterit audire. *Pervenit ad nos, quod in Epiſcopatu ſuo ſæpè contingat, &c.* v. l. in fin. 27. tom.

Concil. Meldenſe V. an. 1579. Conſtitutionum pars ij. Cura Metropolitani & Provincialium Epiſcoporum. *Peſtilentiæ quæ Urbi locovè provinciali imminet periculo audito, &c.* Tom. 36.

DE APPELLATIONIBVS AD ROMANUM PONTIFICEM.

EPIST. I. Anacleti Papæ, tit. iv. Ut oppreſſus judicio Sæcularium, appellet judicium Sacerdotum, & de majoribus cauſis ad Sedem Apoſtolicam referendis.

Ibid. Epiſt. ij. Sixti Papæ I. 2. De appellanda Sede Apoſtolica. *pag.* 201.

Epiſt. iij. Fabiani Papæ, tit. 5. Si Epiſcopus Accuſatus Sedem Apoſtolicam appellavit. *v. l. tom.* 1.

Epiſt. Lucij Papæ I. tit. ij. De criminationibus Epiſcoporum ſive majorum natu, & ut audientia ad majores perſonas appellantibus non negetur.

Decreta Sixti II. Si quis putaverit ſe à proprio Metropolitano gravari, apud Primatem Diœceſan. aut penes univerſalis Eccleſiæ Apoſtolicæ Papam judicetur.

Ibid. Super appellatione alterius Provinciæ Judices audire non oportet.

Epiſt. ij. Julij Papæ, tit. ij. Vt Epiſcopi accuſati, appellent Sedem Apoſtolicam. *vide & 3. de ead. re.*

Ejuſd. tit. x. Si accuſatus vel damnatus Epiſcopus Sedem Apoſtolicam appellaverit, & de eis qui adversùs Patres armantur, vel cum inimicis morantur.

Ibid. xxij. Si quis Judices majoris auctoritatis appellaverit.

Hadriani Papæ Capitula. Cap. xxiij. De Epiſcopis qui ad Romanum appellant Pontificem. *v. locum tom.* 18.

Ibid. cap. xxviij. De Appellationibus ad Rom. Pontificem. *Placuit ſi Epiſcopus accuſatus appellaverit Romanum Pontificem, id ſtatuendum quod ipſe cenſuerit.*

Ibid. cap. xxxij. De non neganda appellatione accuſato.

Ibid. cap. xxxiv. Ut qui Judices ſuſpectos habuerint vocem appellationis exhibeant.

Cap. xxxvj. Vt appellantes nullâ arceantur detentione.

Cap. xxxviij. Quod etiam in cauſis criminalibus appellare liceat.

Concil. Africanum an. 424. Can. xcij. De Presbyteris & Clericis ut non appellent niſi ad Africana Concilia. *Tom.* 4.

Concil. Lateran. an. 1179. cap. vj. De Appellationibus. *Reprehenſibilis valdè conſuetudo in quibuſdam partibus inolevit, ut Fratres & Coepiſcopi noſtri, ſeu etiam Archidiaconi, quos appellaturos in ſuis cauſis exiſtimant, nullâ penitùs admonitione præmiſſâ ſuſpenſionis, vel excommunicationis ferant ſententiam.*

Concil. Ravennate III. an. 1314. cap. ix. tom. 28. Rubric. De Appellationibus, & pœnâ proſequentium appellationem ab excommunicatione interpoſitam. *Si quis excommunicatus appellationem interpoſitam ab excommunicatione, &c.* v. titul. *Excommunicatio excommunicati.*

Appendix in Concilio Lateran. III. an. 1179. De poteſtate Judicum delegatorum, & de varijs literis diverſis temporibus impetratis. Cap. 1. Licet inhibita fuerit appellatio, à ſecundo tamen Delegato ad primum Delegantem poteſt appellari. *Cum tibi ſit de benignitate Sedis Apoſtolicæ indultum, ut cauſas, &c.*

Ibid. cap. iv. Quod non ſtandum ſententiæ quæ manifeſtam continet iniquitatem. *Cum aliqua cauſa appellatione remotâ committitur, & ſententia ferctur iniqua, eam vacuare oportet, nec ei debet ſtari, ſi manifeſtam continet iniquitatem.*

Cap. v. Judex delegatus, alij vices ſuas committere poteſt.

Cap. viij. Judex delegatus cauſam, appellatione remotâ commiſſam alij non poteſt committere.

Cap. x. Quod Judex delegatus ſuam executionem poteſt demandare.

Cap. xix. Quod Judex poteſt terminum appellationis abreviare, & ſi intra terminum non fuerit appellationem proſecutus, appellantem proſequi appellationem compellere poteſt, vel coram ſe judicio ſtare debet.

Cap. xx. Quod Judex delegatus major eſt eo, cujus cauſam ſuſcepit terminandam: & ſi rebellis fuerit, poterit eum punire.

Cap. xxj. Quod etiamſi aliquis præſtito juramento judicio ſiſti fuerit abſolutus, & ſtatim in vocem appellationis proruperit, non eſt aliquatenùs audiendus. *vide ſequent.* De Teſtibus cogendis, vel non. *vide locum* De Teſtibus & Teſtimonijs.

Ibid. De Appellationibus. Cap. 1. Quòd non debet inquiri cujuſmodi actio intendatur; ſed primò rei veritas inquiratur. *Dilecti Filij noſtri Prior & Canonici de Ciſebuir, &c.*

Cap. ij. Quòd appellatio de omni gravamine non eſt admittenda. *Super eo quod Abbas S. Apollinaris in Clauſtro, &c.*

Cap. iij. Quòd ubi ſub pretextu appellationis noſcitur crimen committendum, non eſt appellans defendendus. *Quod vero quæſiviſti an debeat appellationi deferri, &c.*

Cap. iv. Quòd Religioſus, nè caſtigetur appellans, non audietur. *Ad noſtram audientiam noveris perveniſſe, quod, &c.*

Cap v. Quòd fruſtratoriæ dilationis causâ appellans non audietur, & quòd morbo conſimili laborantes, in teſtimonium non admittantur. *Perſonas Eccleſiarum in tua Diœceſi conſiſtentium, &c.*

Cap. vj. De eo, qui ſuprà cap. proximo, & quod Judex poterit terminum abreviare, infrà quem niſi appellationem fuerit appellans proſecutus, tenet ſententia contra eum lata: & quod Raptor, & alienæ rei detentor, & fornicator, niſi ſit manifeſtum, appellans audiatur. *Cùm ſit Romana Eccleſia Caput, & Magiſtra omnium Eccleſiarum, &c.*

Cap. vij. Quòd tenet Excommunicatio poſt appellationem antè interpoſitam. *Si duobus non coram ſuo Judice litigantibus, alter, &c.*

Cap. ix. Quòd appellationi ſuper incidenti quæſtioni factæ, ſi ſine ea principalis quæſtio non poſſit terminari, eſt deferendum: & quòd Appellatio inhibitur etiam de falſa ſuggeſtione, appellari non poſſit. *Super eo quod à nobis tua ſolicitudo requiſivit, &c.*

Cap. x. Quòd ſi cauſa appellantis re committitur, licet aliquod ſpeciale

mandatum habuerit, ubi ei libere liceat appellare : non eſt tamen audiendus, quia ſpeciale mandatum derogat generali. *De Appellationibus quæ in cauſis minimis fiunt, &c.*

Cap. xj. Quòd Appellationi pro qualicumque fiat cauſa levi, &c. *Sicut Romana Eccleſia*, ut ſuprà.

Cap. xij. Quòd ubi inhibita eſt appellatio ibi & recuſatio : & quòd tunc incipit, eum Judices ſuſceperint mandatum. *Super eo quod interdum Judices delegati ab altera, &c.*

Cap. xiij. Quòd qui violentas manus in Clericum injecerit, appellans non audietur. *Pervenit ad nos, quod cum Presbyteri, vel alij, &c.*

Cap.xiv. Quòd in criminibus notorijs non eſt deferendum appellationi. *v. ſuprà cap. 7.* eum ſit. *Conſuluit nos tua Fraternitas, utrum deferendum ſit, &c.*

Cap. xv. Quòd ſi quis ab aliquo appellaverit pro aliqua re, & poſtea coram eodem ſuper alia conveniatur, poteſt eum velut ſuſpectum evitare. *Si in una cauſa aliquis appellaverit, &c.*

Ibid. xvj. De eo quod ſuprà 12. cap. ſuper eo. *Conſuluit nos Fraternitas tua, utrum recuſationes admittere debeas in cauſis, &c.*

Ibid. xvij. Quòd ſi quis appellaverit, niſi ſit appellans Religioſus, eſt audiendus. *Appellationi ſi qua ſuper aliquo caſu ad alterutra partium fuerit interpoſita, &c.*

Ibid. xviij. Quòd Delegatus poteſt accuſari. *Poſtremò præſentibus literis Fraternitati tuæ intimamus, &c.*

Cap. xix. Quòd Appellans, metu literarum, quas ſit impetratas, non eſt audiendus. *Suggeſtum eſt auribus noſtris, quod eùm, &c.*

Ibid. xx. De eo quod ſuprà 3. cap *Quod verò*, &c. *Relatum eſt auribus noſtris, quod, &c.*

Cap. xxj. Quòd de facto excommunicatus, licet non de jure, de facto abſolvi poſſit. *Ad præſentiam noſtram R. Presbytero veniente, &c.*

Cap. xxij. Quòd literæ, pendente appellatione, impetrari non valent. *Ex literis venerabilis Fratris noſtri Bethonienſis, &c.*

Ibid. xxiij. Quòd ſi cujus poſſeſſio poſt appellationem fuerit turbata, Archiepiſcopus poteſt emendare. *Cùm teneamur conſultationibus ſingulorum, &c.*

Cap. xxiv. Quòd Archiepiſcopus poſt appellationem, poteſt exceſſus corrigere, de quibus non appellatur. *Significavit nobis Frater noſter R. Cantuarienſis, &c.*

Ibid. xxv. Quòd Religioſi pro evitanda diſciplina appellantes non ſunt audiendi. *De Priore qui non deferens noſtræ protectioni, & appellationi, &c.*

Cap. xxvj. Quòd ſuper re ſpirituali, ad Sæcularem Judicem non eſt appellandum. *Ad audientiam noſtram pervenit, quod, &c.*

Ibid. xxvij. Quòd qui publicâ laborat infamiâ. teſtibus deficientibus, ad purgationem eſt cogendus : & quod pro inimicitia, vel manifeſta cauſa ſuſpicionis, poteſt Ordinarius evitari. *Cùm inter alios præeminemus, &c. Quoniam Fraternitas tua, &c.*

Cap. xxviij. Quòd obtentu appellationis, non poteſt quis accuſari, quin ad vocationem Cardinalis debeat venire. *Cùm parati eſſemus petitiones tuas, quas nobis, &c.*

Ibid. xxix.

Ibid. xxix. Quòd qui jurant judicio ſiſti, & poſteà appellant, compellendi ſervare quæ jurant, vel intra 40. dies proſequi appellationem. *Præterea de his qui juramentum præſtant, &c.*

Cap. xxx. De eo quod ſuprà 24. cap. (*Significavit.*) *Relatum eſt auribus noſtris, quod ſi quando Epiſcopi Suffraganei, &c.*

Ibid. xxxj. De eo quod ſuprà 9. cap. (*Super eo.*) *Super eo verò quod à nobis tua quærendum duxit diſcretio, &c.*

Cap. xxxij. De eo quod ſuprà 22. cap. *Ex literis.* Et quod non rejicitur qui volens poſſeſſionem ingredi, vi repellitur incontinenti. *Significaverunt nobis dilecti Filij N. Prior & Canonici, &c.*

Quis ſeu quando non auditur appellans. *Laïcus detinens decimas, intruſor, adhærens Concubinæ relictâ Uxore, &c.* vide locum in fine hujus materiæ, *Tom.* 27.

Ibid. in eod. tom. 27. De Excomunicatis. Cap. ij. Contra appellationem ab adverſario interpoſitam, poteſt Judex alium abſolvere, præſtitâ tamen judicio ſiſti cautione. *Quâ fronte nos ſuper articulis juris conſulere valeas, &c.*

Cap. iij. De eod. argum. *De his etiam qui, qui ſe conqueruntur irrationabiliter, &c.*

Cap. iv. Sententia poſt appellationem lata, neminem litigat: ſed ſi antè appellationem fuerit quis excommunicatus, præſtitâ cautione judicio ſiſti, poteſt eum Archiepiſcopus abſolvere. *Quia quæſitum eſt à nobis ex parte tua ſi liceat, &c.*

Ibid. paulò poſt. Hìc non ſunt tituli. (Huic partis titulus in Archetipo eraſus fuit, ideoque hîc non nihil vacui eſt relictum.) Cap. 1. Appellationi de rebus modicis factæ, quę ſcilicet infrà ſummam 20. marcarum ſubſiſtunt, non eſt deferendum; ſed ut intra fines Judices qui ſuſpicione careant eligat appellans eſt cogendus: à quibus ſi quis partium crediderit appellandum, ad Archiepiſcopum, vel Primatem vocem appellationis emittat. *Vel ex dolo, vel ex malitia litigantium, &c.*

Ibid. cap. xiij. Si cauſa, appellatione remotâ, ſit commiſſa, & altera pars appellaverit, non eſt appellationi deferendum, niſi appellans antè citationem iter arripuerit, ad Sedem Apoſtolicam veniendi.

Item. Si Judex ſuper ſuggeſtum falſi probationes audire noluerit, appellans audietur.

Item. Ab uno Judicum, appellatione remotâ, in cauſa procedi non poteſt, niſi hoc in literis ſpecialiter contineatur. *In eminenti ſpecula Eccleſiæ, licet immeriti, &c.* vide & reliqua.

Poteſt aliquis appellare per ſe & per alium; nec per ſe nec per alium, per ſe, non per alium, non per ſe.

Ibid. cap. ij. Judex poteſt appellantibus terminum proſequendæ appellationis præfigere, vel eos compellere judicio Eccleſiæ ſiſti: vel ſi noluerint poteſt eos, appellatione remotâ, excommunicare. *Relatum eſt, & nobis ex tua parte monſtratum, quod, &c.*

Ibid. cap. xj. Eccleſia non debet propter alicujus appellationem debitis obſequijs defraudari: Canonici etiam Sæculares debitam in Eccleſijs tenentur facere reſidentiam. *v. locum.*

Ibid. cap. xxxvj. Eccleſia judicat aliquem diris quæſtionibus ſubjiciendum. *Conſuluit nos tua Fraternitas, an ſit appellationi deferendum, &c.*

Cap. xxxvij. Appellationibus, ut Judæi Chriſtiana Mancipia habeant, factis aliquatenus deferendum.

Item. Non licet Judæis novas conſtituere Synagogas, aut altiores aut ampliores facere, aut precioſiores. *A memoria noſtra non recedit, qualiter in primo anno, &c.*

Ibid. liv. Ubi pretextu appellationis crimen noſcitur committendum, non eſt appellationi deferendum.

Item. Si Excommunicatus præſtito juramento judicio Eccleſiæ ſiſti, fuerit abſolutus, ſtatim appellans per eamdem ſententiam compelli poteſt ad appellationem proſequi, vel judicio Eccleſiæ ſtare. *Conſulit nos veſtra Dilectio utrùm appellatio, &c.*

Ibid. cap. lv. Appellationi de ommi gravamine, quod in una cauſa poteſt contingere fuerit appellatum, eſt ſuperſedendum. *Si Sacerdos ſciat pro certo aliquem eſſe reum alicujus criminis, &c.*

Cap. lxvij. Metropolitanus jure Metropoletico cauſas audire non poteſt, niſi per appellationem ad eum deferantur: ſi verò Legatus fuerit, univerſas cauſas legationis obtentu, licet ad eum per appellationem deferantur, poterit audire. *Pervenit ad nos, quod in Epiſcopatu tuo ſæpè contingat, quod, &c.* vide totum in fine tom. 27.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. cap. xxxv. De cauſa appellationis exprimenda. *Ut debitus honor deferatur Judicibus, & litigatoribus conſulatur, &c.* tom. 28.

Ibid. cap. xxxvj. Quòd Judex poſſit interlocutoriam ſententiam revocare. *Cum ceſſante cauſâ ceſſet effectus, ſtatuimus, ut, &c.*

Ibid. cap. xlviij. De modo recuſandi Judicem. *Cum ſpeciali ſit prohibitione proviſum, nè quis, &c.*

DE USU ET AUTHORITATE PALLIJ.

CONCIL. GANGRENSE an. 490. Can. xij. De his qui Pallijs utuntur, & idcircò ſuperbiunt.

Epiſt. ij. Cęleſtini Pap. I. titul. 1. De quibuſdam Sacerdotibus, qui amicti Pallio & lumbos præcincti in Eccleſia miniſtrant.

Concil. Matiſcon. I. an 581. Can. vj. Ut Archiepiſcopus Miſſas ſine Pallio non dicat. *Ut Archiepiſcopus ſine Pallio Miſſas dicere non præſumat.* tom. 13.

Gregor. Magn. lib. ij. indict. xj. Epiſt. liv. ad Joannem Epiſcop. Ravennatem, de illicita uſurpatione Pallij. *Pervenerat namque ad nos quædam in Eccleſia veſtra, &c.* vide.

Epiſt. lv. Joannis Ravennatis ad Gregorium Pap. de uſu Pallij.

Idem lib. iv. indict. xiij. Epiſt. viij. ad Joannem Epiſcop. Ravennat. De uſu Pallij & cura Paſtorali diligenter exhibenda.

Ibid. Epiſt. xj. De uſu Pallij. *Fraternitatem veſtram valdè invenio contriſtatam, &c.*

Ibid. Epiſt. xv. ad Joannem Epiſcopum Ravennatem. *Ultimum verò eſt quod tamen pondere elationis, &c.*

Ejuſd. Epiſt. lvij. ad Marinianum Epiſcopum Ravennæ. *Apoſtolicæ Sedis reverentiâ & conſuetudinis ordine, &c.*

Idem lib. v. indict. xiv. Epiſt. viij. ad Donum Epiſc. Meſſanenſ. De uſu Pallij. *vide.* Iiſdem penè verbis concepta eſt quibus ſuperior Epiſtola.

Idem lib. v. indict. xiv. Ep. xviij. ad Joannem Epiſc. Ravennatem. De uſu Pallij. *vide.*

Ibid. Epiſt. xxxiij. ad Caſtor. Notarium. De uſu Pallij ſecundùm morem antiquum, &c. *Vir Magnificus Domnus Andreas crebro mihi, &c.*

Ibid. lib. vij. indict. 1. Epiſt. v. Brunichildę Francor. Reginæ. Pallium Siagrio Epiſcopo concedit. *Suſceptis itaque Epiſtolis veſtris, valdè nobis, &c.*

Eod. lib. indict. ij. Epiſt. lxxvij. Caſtorio Notario Ravennæ. *Dum Florentinus Ravennatis Eccleſiæ Diaconus, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxx. Maximo Epiſcopo Salonitano. *Poſtquàm ergo Fraternitas tua Apoſtolicæ Sedis, &c.*

Ibid. Epiſt. cviij. Siagrio Epiſc. Auguſtodunenſi. *Quia igitur in prædicationis opere quàndiu cogitans, &c.*

Ibid. Epiſt. cxiv. Brunichildæ Reginæ. *vide.*

Ibid. Epiſt. cxxvij. Recharedo Francorum Regi. *Reverendiſſimo autem Fratri & Coepiſcopo noſtro Leandro Pallium à B. Petri Apoſtoli Sede tranſmiſimus, quod & antiquæ conſuetudini & noſtris moribus & ejus bonitati atque gravitati debeamus.*

Ibid. Ep. cxxx. Maximo Epiſc. Salonit. *Itaque Pallium ad ſacra Miſſarum ſolemnia utendum, &c.*

Id. lib. x. Ep. lvj. Exemplum conceſſionis Pallij. *vide.*

Id. lib. xj. Ep. xliv. ad Joannem Epiſc. Panormitanum. De uſu Pallij. *v.*

Id. lib. xij. ad Auguſtinum Ep. Anglor. Epiſt. xv. De uſu Pallij. *vide* Gregor. III. *Cum certum ſit pro Omnipotenti Deo, &c.* v. I. tom. 17.

Epiſt. iij. ad Bonifac. Archiepiſc. *De Epiſcopis verò Metropolitanis, id eſt Crimone, &c.*

Id. Epiſt. v. ad Bonifac. Archiepiſc. Miratur quod Pallium pro uno Grimone occupat, cum pro tribus anteà poſtularit. *Vide locum.*

Epiſt. ix. Hadriani Pap. I. ad Carolum Magnum. *Quapropter pro nimio veſtro Regali & intimo cordis amore, &c.*

Lotharij Imperatoris Epiſt. ad Leonem IV. Pap. in ſuppl. Concil. Gall. p. 158. *Nunc autem ſupraſcriptis Hincmarus Archiepiſcopus, &c.*

Nicol. I. Epiſt. xij. in Appendice, ad Carolum Calvum Regem. *Uſquequò tamen eamdem prævaricationem incipiamus, &c.* (De Egilone agitur Epiſcopo Senonenſi.)

Id. Epiſt. xix. ad Rodulfum Archiepiſc. Bituricenſem. *Pallio verò Apoſtolico eadem die* (in Cœna Domini) *uti illis ſolis eſt licitum, quibus ſolis ab Apoſtolica Sede permiſſum.*

Ibid. Epiſt. xx. ad Egilonem Archiepiſc. Senon. Pallium novo Archiepiſcopo concedit, tametſi non probare ſe dicat, quod ex aliena Eccleſia è Monaſterio aſſumptus ſit. *v. l. tom.* 22.

Ibid. Epiſt. xxj. ad Carol. Calv. Reg. Egiloni ad Senon. Eccleſiam poſtulato, Pallium mittit.

Epiſt. vij. Hadriani Pap. II. Arctardo Epiſc. ad afflictionum ſolatium Pallij uſum concedit. Id. eſt de Epiſt. viij. & xj. *v. loc. tom.* 23.

Regulæ Sanctæ ac Univerſalis Octavæ Synodi Conſtantinopoli celebratæ an. 870. Can. xxvij. Ultimo verò loco definitum eſt, nè Epiſcopi Pallio utantur, niſi loco & tempore congruo; & nè Monachi ad Epiſcopatum aſſumpti, Monaſticum habitum deponant. *v. l. ſub fin.* 23. *tom.*

Epiſt. lxiij. Joan. Pap. VIII. ad Caroloman. Regem. Theotmaro Archiep. Pallium mittit.

Ibid. Epiſt. lxiv. Eidem Pallium concedit. *v. locum tom.* 24.

Ibid. Epiſt. xciij. Arelat. Archiep. Pallium concedit.

Ibid. Epiſt. xciv. ad Roſtagnum Archiep. Arelat. Suas illi vices in Gallia, & Pallij uſum concedit. *v. loc. tom.* 24.

Fragmenta Epiſtolarum Joan. Pap. VIII. in fin. Pallium niſi poſt conſuetam Fidei profeſſionem dari non poteſt. *Optatum tibi Pallium nunc, &c.*

De uſu Pallij, conceſſo Ermemberto Archiep. Bituricenſi. *v.* Epiſt. ix. Hadriani Pap. I. *tom.* 18. *p.* 76.

De Pallio conceſſo Arctardo Epiſc. in Epiſt. vij. Hadriani Pap. II. .... *Siquidem ad nos illius multiplici miſeriæ, &c.* vide etiam Epiſt. 8. ejuſd. argum. *tom.* 23.

Sancta Synodus Octava Generalis Conſtantinopolitana IV. tit. xxvij. De Pallio utendo. *Secundùm traditas formas per ſingulas Provincias, &c.* tom. 23.

Epiſt. Joan. Pap. VIII. ad Theotmar. Archiep. Juvan. *Porro Fraternitatem tuam tanto Pallij dedecore ſtuduimus decorare, &c.* v. l. tom. 24.

Epiſt. iv. Alexandrin. Pap. II. an. 1059. ad Petrum Dalmatiæ & Sclavoniæ Archiepiſcopum, de Pallio illi conceſſo. *Si Paſtores ovium Sole geluque pro gregis ſui cuſtodia die ac nocte intenti ſunt, &c.* v. l. tom. 25.

Paſchal. Pap. II. Epiſt. vj. De Pallio non concedendo niſi priùs fidelitatis & obedientiæ præſtandum jutamentum. *v. l. tom.* 26. *p.* 563.

EPISCOPORUM

Dignitas, authoritas, functiones, debitaque, &c.

IGNAT. Epiſt. ad Smyrnenſes. Παθῆς τῷ ἐπισκόπῳ ακολουθεῖτε, &c.
Idem Epiſt. ad Polyçarpum. ..... μηδεὶς ὑμῶν φανερὸς γινέσθω ἐν τῇ σιγῇ ὑμῶν, &c.
Idem Epiſt. ad Epheſios. ..... ἵνα ὑποτασσόμενοι τῷ, &c.
Idem in Epiſt. ad Magneſios. Ἐπεὶ οὖν ἀξιόμενον ἔδειν ὑμᾶς διὰ, &c.
Idem Epiſt. ad Philadelphicos. In inſcriptione, ἐν ὁμονοίᾳ θεοῦ ἀμώμῳ ἐν ἑνὶ χριστῷ, &c.
Id. in Epiſt. ad Tralleſios. οὐ γὰρ τῷ ἐπισκόπῳ, &c.
Tertulianus Apologetic. c. xxxix. *Præſident probati quique Seniores honorem iſtum non pretio ſed teſtimonio adepti, neque enim pretio ulla res Dei conſtat.*
Clerus Romanus apud Cyprianum Epiſt. xxxij. *Cujus temperamenti moderamen nos hîc tenere, &c.*
Cyprianus Epiſt. lv. ad Cornel. *Cum ſcriptum ſit, neque maledici Regnum Dei conſequentur, &c.*
Idem Epiſt. lxv. ad Rogatianum. *Et tu quidem honorificè circa nos, &c.*
Idem Epiſt. lix. ad Florentium Pupia. *Quod verò dixiſti Sacerdotes humiles eſſe debere, &c.*
Idem ibidem. *Et Dominus quoque in Evangelio cum eum loquentem Diſcipuli derelinquerent, &c.*
Idem Epiſt. ix. Presbyteris & Diaconis. *Quod non periculum metuere debemus de, &c.*
Idem Epiſt. xxvij. Lapſis. *Dominus noſter cujus præcepta metuere & obſervare, &c.*
Canon. Apoſtolorum. Εἴτις* ἐπίσκοπος καθαιρείσθω ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων, &c. Can. 30. Apoſt. *Si quis Presbyter contemnens Epiſcopum ſuum, ſeorſum collegerit, & Altare aliud erexerit, nihil habens quod reprehendat Epiſcopum in cauſa pietatis & juſtitiæ deponatur quaſi Principatus amator exiſtens. Eſt enim Tyrannus: & cæteri Clerici quicumque tali conſentiunt, deponentur. Laici verò ſegregentur. Hæc autem poſt unam & ſecundam & tertiam Epiſcopi obſecrationem conveniant.* Ὅτι πρεσβύτερος καὶ ὁ διάκονος ἄνευ γνώμης τοῦ ἐπισκόπου μηδὲν ἐπιτελείτωσαν, &c. Can. 33. Apoſtolorum. *Presbiteri & Diaconi præter Epiſcopum nihil agere pertentent: nam Domini populus ipſi commiſſus eſt, & pro animabus eorum hic redditurus eſt rationem.* Eſt prior pars Canon. 40. Dion. Exig. De dignitate Pontificis, & quod rerum ſuarum habeat poteſtatem, *v. loc. tom.* 1, *p.* 135.

* πρεσβύτερος.

Concil. Laodic. Can. xlij. Ὅτι πρεσβύτερος καὶ οἱ διάκονοι ἄνευ κελεύσεως ἐπισκόπου ἐ δίδου. *Id. interpret. Dion. Exig.* Quòd non oporteat Sacerdotem vel Clericum præter juſſionem ſui Pontificis proficiſci. Tom. 2.
Ibid. Can. lvj. Non licere Presbyteris introire ad Altare antequam ingrediatur Epiſcopus. Ὅτι οὐδεὶ πρεσβυτέρῳ πρὸ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἐπισκόπου εἰσιέναι καὶ καθέζεσθαι, &c. Quòd non oporteat Presbyteros antè proceſſionem Epiſcopi introire Sacrarium

& sedere, sed cum Episcopo debent ingredi, vel in Subsellijs sedere, nisi forsitan infirmitate detineatur, aut proficiscatur Episcopus.

Concil. Antioch. an. 341. Can. Ut ἐπίσκοποι πρεσβύτερος ἢ διακόνους καταφρονήσαντες, &c. *Dion. Exig.* De his qui se à ministerio Ecclesiastico subtrahunt & scortum colligunt: *Si qui Presbyter aut Diaconus contempto suo Episcopo, &c.* Tom. 2.

Concil. Carthag. II. an. 397. Can. iij. Ut chrisma & benedictio puellarum & reconciliatio pœnitentium à Presbyteris non fiant. *Fortunatus Episcopus dixit, si jubet Sanctitas vestra, &c.* Tom. 3.

Ibid. Can. ix. Ut si Presbyter inconsulto Episcopo agenda celebraverit, honore privetur. *Numidius Episcopus* dixit: in quibusdam locis, &c.*

* Massylitanus.

Concil. Carthag. III. an. 397. Can. xxvj. Ut primæ Sedis Episcopus Princeps Sacerdotum non appelletur. *Tom.* 3.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. xxxv. De Primatu concessûs Presbyterorum cum Episcopo. *Ut Episcopus in Ecclesia & in consensu Presbyterorum sublimior sedeat, intrà domum verò Collegam se Presbyterorum esse cognoscat.*

Ibid. Can. xxxvj. Ut Presbyteri Parochiani aut per se aut per alios qui sacra tractant Chrismata ab Episcopo petant. *Presbyteri qui per Diœceses Ecclesias regunt, non à quibuslibet Episcopis, sed aut per ipsos aut per illum qui Sacrarium tenet antè Paschæ solemnitatem Chrisma petant.*

Concil. African. an. 424. Can. vj. Ut Princeps Sacerdotum non appelletur Episcopus. *Tom.* 4.

Ibid. Can. lij. Ut ab Episcopo Carthaginensi cum opus fuerit, omnium Episcoporum nomine dictentur & subscribantur Epistolæ.

Codex Can. Eccl. Affric. Can. xxxj. Si qui Clerici ab Episcopis suis promoti contempserint, nec illic maneant undè recedere noluerunt. *Item placuit, ut quicumque Clerici vel Diaconi pro necessitatibus Ecclesiarum non obtemperaverint Episcopis suis volentibus eos ad honorem ampliorem in sua Ecclesia promovere: nec illic ministrent in gradu suo, undè recedere noluerunt.*

Leon. Pap. Epist. lxxxiv. ad Anastas. Thessalonic. Episc. tit. 1. Quòd semper Thessalonicenses Antistites vicem Apostolicæ Sedis impleverint. *Tom.* 7.

Concil. Arausic. I. an. 441. Can. xxx. Ut Episcopus infirmus non per Presbyteros, sed per alium Episcopum agenda curet, quæ propria sunt Episcopi. *Post omnia occurrit de imbecillitatibus fragilitatis humanæ, ut si quis Episcopus per infirmitatem debilitatemvè aut hebetudinem sensus inciderit, aut officium oris amiserit, ea quæ non nisi per Episcopos geruntur non sub præsentia sua Presbyteros agere permittat, sed Episcopum evocet, cui quod in Ecclesia agendum fuerat* imponat.* Tom. 7.

* fuerit.

Concil. Vasense II. Can. vj. De Epist. S. Clementis, quòd ab ijs averti debeant qui subsunt, à quibus qui præest, aversus est. *Ex Epistola S. Clementis utilia quæque præsenti tempore, &c.*

S. Clem. Ep. 1. v. tom. 1. pag 88. c. Ivo part. 14. cap. 22. dist. 93. *Si immicus.*

Concil. Calchedon. Can. viij. De Clericis qui sunt in Ptochijs, Monasterijs atque Martyrijs, quæ sub potestate Episcoporum uniuscujusque Civitatis existunt. Οἱ κληρικοὶ τῶν πτωχείων καὶ μοναστηρίων, &c. Interp. Dion. Exig. *Clerici qui proficiscuntur Ptochijs, vel qui, &c.*

Ibid. Can. xviij. Τὸ ἐν ὁμωμοσίαις ἢ φρατρίαις συστῆναι παρὰ, &c. *Conjurationis vel conspirationis crimen, & ab exteris etiam legibus omninò prohibitum est, multò*

magis in Ecclesia Dei hoc fieri prohibere oportet. Si qui ergò Clerici conjurantes vel sodalitates facientes, vel insidias struentes Episcopis aut Conclericis, proprio gradu abjiciantur.

Concil. Andegavense an. 453. Can. 1. Ut Clerici Episcoporum judicio acquiescant; illis inconsultis sæcularia judicia non expetant, nec ad alium locum transeant, & sine illorum litteris non peregrinentur. *Primùm ne contrà Episcopale judicium Clericis non liceat prosilire, neque inconsultis Sacerdotibus suis, sæcularia judicia expetere: sed nec de loco ad alium sine Episcopi permissione transire, nec sine commendatis Sacerdotum suorum litteris commeare.*

Concil. Agath. Can. ij. De contumacibus Clericis. *Contumaces verò Clerici prout dignitatis ordo permiserit ab Episcopis corrigantur: & si qui prioris gradus elati superbiâ Communionem fortasse contempserint, aut Ecclesiam frequentare vel officium suum implere neglexerint, peregrina eis Communio tribuatur; ita ut cum eos pœnitentia correxerit rescripti in Matricula gradum suum dignitatemque recipiant.*

Concil. Aurel. I. an. 511. Can. iv. De ordinatione Clericorum, & ut Filij Clericorum in Episcopi sint potestate. *De ordinationibus Clericorum id observandum esse decrevimus, ut nullus sæcularium ad Clericatus officium præsumatur, nisi aut cum Regis jussione, aut cum Judicis voluntate; ita ut Filij Clericorum, id est Patrum Avorum ac Proavorum quos supradicto ordine parentum constat observationi subjunctos in Episcoporum potestate ac distractione consistant.*

Ibid. Can. xix. Ut Abbates Episcopis, Monachi Abbatibus subsint, & de Monachis vagis. *Abbates pro humilitate Religionis in Episcoporum potestate consistant, & si quid extra regulam fecerint, ab Episcopis corrigantur: qui semel in anno in loco ubi Episcopus elegerit, acceptâ vocatione conveniant.*

Concil. Aurel. II. an. 533. Can. xxj. De contumacibus Abbatibus. *Abbates qui Episcoporum præcepta despiciunt, ad Communionem nec penitùs admittantur nisi contumaciam suscepetâ humilitate deponant.*

Concil. Arvernense an. 535. Can. iv. Ut Clerici à Sæcularibus contra Episcopos non erigantur. *Nè à potentibus sæculi Clerici contra Episcopos suos ullo modo erigantur.*

Concil. Aurelianense III. an. 538. De contumacibus Clericis. *Si quis superbiâ elatus officium suum indignatione, &c.*

Ibid. Can. xxj. De Clericorum conspirationibus in Synodo vindicandis. *Si quis Clericorum, ut nuper multis locis, &c.*

Pelag. Pap. II. Epist. viij. *Cæterum Sanctorum Patrum statuta sequentes, &c.*

Concil. Matisconense I. an. 581. Can. x. Ut Clerici dies feriatos celebrent cum Episcopo. *Ut Presbyteri, Diaconi, vel quolibet ordine Clerici, &c.* Tom. 13.

Concil. Narbon. Can. v. Ut Clerici à conspirationibus abstineant, & qui inferioris sunt gradûs, in superiorem nè insurgant. *Secundùm Concilium Nicænum Sanctissimum, &c.* Tom. 13.

Ibid. Can. x. Ut Clericus Episcopo non obediens, stipendio careat, & Communione privetur. *Hoc maximè definitum est, ut nullus audeat, &c.*

Gregor. Magn. lib. iv. indict. xiij. ad Mauricium Augustum. *Sacerdotibus autem non ex terrena potestate Dominus noster citiùs indignetur, &c.* Tom. 13.

Idem lib. v. indictione xiv. Epist. xlij. ad Venantium Patricium. *Multùm ea quàm direxistis, jam nos constristatos, &c.*

Ibid. Epist. xliij. ad Joannem Episcopum Syracusanum, de eod. argumento *vide.*

Id. lib. vij. indict. ij. Epist. lxvj. Vitali Defensori Sardiniæ. *Indicatum nobis est, quòd quidam Calaritanæ Ecclesiæ Clerici, &c.*

Ibid. Epist. lxvij. Januario Episcopo Calaritano. *Pervenit ad nos quòd quidam de vestris Clericis, &c.*

Ibid. Epist. cxij. Aregio Episcopo de Gallis. *Præterea communis Filius Petrus Decanus nobis innotuit, &c.*

Id. Epist. xxxij. ad Romanum Defensorem. *Pervenit ad nos quod si quis contra Clericos, &c.*

Concil. Paris. V. an. 615. Can. iij. Ut Clerici contra Episcopos suos potentiorum patrocinia non quærant. *Ut si quis Clericus quolibet honore munitus, &c.*

Edictum Clotharij II. Regis in hac Synodo. *Si quis Clericus quolibet honore munitus, &c.*

Concil. Hispalense II. anno 619. vij. De his quę prohibentur Presbyteris in Ecclesiasticis Sanctionibus. *Septimo examine relatum est nobis, &c.*

Concil. Rhemense anno 630. Can. ij. De Clericis contra Episcopum conspirantibus. *De Clericis, si qui rebellionis causâ, &c.*

Concil. Toletan. IV. anno 633. Can. xxxij. De cura Populorum & Pauperum, quam Episcopi sui impositam noverint. *Episcopi in protegendis populis ac defendendis, &c.*

Ibid. Can. li. De discretione potestatis Episcoporum quam in Monasterijs habere potuerunt. *vide titul.* De Monachis & Monialibus.

Concil. Cabilon. an. 650. Can. iv. Nè in Civitate unà eodem tempore habeantur duo Episcopi. *Ut duo in una Civitate, &c.*

Ibid. Can. xv. Ut Abbates & Monachi sæculari patrimonio non utantur & Principem sine Episcopi sui permissu non adeant. *vide locum & titul.* De Monachis & Monialibus.

Ibid. Can. xiv. De Oratorijs per Villas Potentum, ut Clerici qui hìs deserviunt in Episcopi libera sint potestate. *Nonnulli ex Fratribus & Coepiscopis nostris, &c.*

Concil. Emerit. an. 665. capitul. vj. Ut omnis Presbyter, Abbas, vel Diaconus Episcopo suo humilitatem teneat, & reverentiam summam. *Pervenit ad cœtum Sancti hujus Concilij, &c.*

Ibid capitul. xij. Ut Episcopus qui illi placiti fuerint de Parochia sua Presbyteros atque Diaconos Cathedrales sibi faciat. *Si priorum Canonum sententia hunc rectè tenet ordinem, &c.*

Ibid. capitul. xiij. Vt Episcopus quem viderit de Clericis suis ad bonum profectum tendere, honorandi & magnificandi de Rebus Ecclesiæ licentiam habeat. *In Ecclesia Dei sancta Clericorum congregatio, &c.*

Ibid. capitul. xvj. Vt post mortem Episcopi nulli liceat subjectorum quidquam de eo detrahere. *Quia per divinam gratiam in sancta Dei Ecclesia, &c.*

Concil. Herudfordense an. 673. capitul. ix. *In commune tractatum est, &c.*

Zachar. Epist. vij. Pippin. Episcopos, & viij. de Presbyteris & Diaconis qui seorsùm collectas faciunt. *De Presbyteris & Diaconibus, qui se à ministerio, &c.*

Ibid. x. De Clericis qui ſunt in Ptochijs, Monaſterijs, & Martyrijs. *De Clericis qui ſunt in Ptochijs, &c.*

Concil. Germanicum I. an. 742. Can. iij. *Decrevimus quoque juxtà Sanctorum Canones, &c.*

Bonifac. Archiepiſc. Mogunt. Epiſt. cv. ad Cudbertum Archiepiſc. *Statuimus ut per annos ſingulos, &c.*

Concil. Sueſſ. an. 744. Can. iv. ..... *Ut unuſquiſque Presbyter, &c.*

Ibid. Can. vj. *Et omninò decrevimus, &c.*

Concil. Cloveshoviæ II. an. 747. capitul. i. Vt Epiſcopi curam ſuam Paſtoralem & Canonicas inſtitutiones, non negotia ſæcularia proſequantur. *Ut quiſquis Epiſcoporum curam ſibi paſtoralem, &c.*

Synodus Metenſis an. 753. capitul. iv. De Teloneis undè exigi non debeant. *De Teloneis verò ſic ordinatus ut, &c.*

Ibid. capitul. v. De Moneta. *De Moneta conſtituimus, ut ampliùs, &c.*

Concil. Vernenſe an. 755. Can. i. Vt unaquæque Civitas habeat Epiſcopum. *Ut Epiſcopi debeant per ſingulas Civitates eſſe, &c.* Tom. 17.

Ibid. Can. iij. Vt Epiſcopus in ſua Parochia omnium corrigendorum habeat poteſtatem. *Ut unuſquiſque Epiſcoporum poteſtatem habeat, &c.*

Concil. Vernenſe an. 755. Can. vij. Vt publicum Baptiſterium niſi juſſu Epiſcopi conſtituatur. *Ut publicum Baptiſterium in nulla Parochia eſſe debeat niſi ubi Epiſcopus conſtituerit, cujus Parochia eſt, &c.* Tom. 17.

Can. viij. Vt omnes Presbyteri ſubſint, nec ſine illius juſſione baptizent nec Miſſas faciant. *Ut omnes Presbyteri qui in Parochia ſunt, &c.*

Concil. Vernenſe an. 755. Can. xj. Vt Clerici omnes ſub manu vivant Epiſcopi, vel in Monaſterio ſub ordine regulari. *vide titul.* De Monachis. *Tom.* 17.

Capitulare Caroli Magni an. Regni ejus xj. capitul. iv. De poteſtate Epiſcoporum ſuper Presbyteros & Clericos. *Ut Epiſcopi de Presbyteris & Clericis infrà illorum Parochiam poteſtatem habeant ſecundum Canones.*

Ibid. capitul. v. Vt Epiſcopi inceſtuoſos emendent & viduas. *Ut Epiſcopi de inceſtuoſis hominibus licenciam habeant, &c.*

Concil. Calchutenſe an. 787. capitul. xj. De officio Regum, & excellentia Sacerdotum. ..... *Ita quoque Reges & Principes admonuimus, ut, &c.*

Capitulare Aquiſgran. an. 789. xxix. *Item in eodem Concilio, ut nec Clerici nec Monachi, conſpirationem vel inſidias contra Paſtorem ſuum faciant.* Conjurationis, &c. *Concil. Calchedon. Can. xviij.*

Ibid. Can. xxxvij. *Item in eodem Concilio infrà duo Capitula, &c.* Alipius Epiſcopus, &c. *Concil. Carthag. Can. x. & xj.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. vj. Vt Epiſcopi juſtitias faciant in ſuis Parochijs. *Statutum eſt à Domno Rege, &c.*

Ibid. Can. x. Gerbodo incertæ ordinationis Epiſcopo dignitas abrogata.

Ibid. Can. xxxviij. Vt Presbyteri contumaces cum Regiæ Capellæ Clericis non communicent *De Presbyteris qui contumaces fuerint, &c.*

Capitula Eccleſiaſtica Caroli Magni, tit. i. De Epiſcoporum honore & poteſtate. *Præcipientes enim jubemus ut nullus quilibet, &c.*

Ibid. cap. ij. Quòd Principis ejuſque Legatis fideles futuri non videantur

qui Epiſcopo non obtemperant, ex Capitulis in Theodonis Villa firmatis. *Volumus atque præcipimus, ut omnes ſuis Sacerdotibus, &c.*

Admonitio Carol. Magni Imperatoris ad Presbyteros, xij. Vt nullus Presbyter ad Synodum contemnat venire. *Qualiter ſuſceptum officium vel Baptiſmum, &c.*

Concil. Mogunt. an. 815. Can. xxix. Ne Laïci Presbyteros ejiciant de Eccleſijs, eoſvè in eis conſtituant ſine conſenſu Epiſcopi. *Ut Laïci Presbyteros non ejiciane de Eccleſijs, neque conſtituant ſine conſenſu Epiſcoporum ſuorum.*

Concil. Cabilon. II. Can. xlij. Quòd Eccleſiæ Presbyteris ſine conſenſu Epiſcopi dari vel auferri non debeant. *Inventum eſt, quod multi arbitrij ſui temeritate, &c.*

Capitular. 1. Ludovici Pij Imperat. anno Imperij ejus 3. cap. ix. *vide infrà.*

Capitular. Caroli Magni anno Imperij ejus 13. cap. x. Ut Comites Epiſcopis obediant & juſtitias faciant. *Ut Comites & Judices ſeu reliquus populus, &c.*

Ibid. Cap. xij. Vt Epiſcopo liceat de theſauro Eccleſiæ pauperibus erogare. *Ut unicuique Epiſcoporum liceat de theſauro Eccleſiæ pauperibus erogare ad nutrimentum ſecundum Canones, cum teſtibus.*

Capitular. 1. Ludovici Pij Imperatoris, an. Imp. ejus 3. cap. ix. De Presbyteris conſtituendis. *Statutum eſt, ut ſine authoritate vel conſenſu, &c.*

Capitular. iij. Ludovici Pij Imp. vj. 1. De his qui ſine conſenſu Epiſcopi Presbyteros, &c.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. Præfatio. *Per quos etiam homines de his quæ, &c.*

Ibid. lib. iij. cap viij. Quanta ſit poteſtas & dignitas Epiſcoporum. *Petimus veſtram humiliter extellentiam, ut, &c.*

Ibid. ix. De non continendo Epiſcoporum Miniſterio. *Sed & hoc illis ad memoriam reducendum eſt, &c.*

Ibid. cap. x. Quòd fideles proptet illa offerendi non debeant quæ ab Epiſcopis pro eorum ſalute ſuggeruntur. *Illud etiam ſpecialiter neceſſarium veſtra, &c.*

Ibid. cap. xxj. De honore Eccleſiaſtico faciendo. *De Capitulo ſiquidem quod propter honorem, &c.*

Concil. Aquiſgran. II. anno 816. Can. v. Ut Imperator Filijs ſuis & Proceribus dignitatem Sacerdotalem notam faciat. *Petimus humiliter, &c.* ut ſuprà in Concil. Pariſ. l. 3. c. 8. & 9.

Ibid. Can. vj. Ut accuſationes Epiſcoporum ſine cauſa non admittantur, & ut ſecundùm veritatem examinentur. *Illud etiam ſpecialiter, &c.*

Ibid. cap. x. uſque ad hæc verba, (Propter ipſam veritatem.) *Non ſæpè quando vobis ſuggerimus, &c.*

Ibid. Can. xxxvij. De collata Epiſcopis poteſtate ligandi atque ſolvendi. *v. l. tom. 20.*

Synodus apud Celichyth. an. 816. Ut judicia Epiſcoporum, & quæ ſignantur vexillo Crucis firma ſint.

Ibid. lib. iij. cap. xxiij. *Per Succeſſores Apoſtolorum, Paſtores videlicet ejuſd. Eccleſiæ.*

Concil. Meld. an. 845. Can. xij. Ut ordo eccleſiaſticus antiquum vigorem

recipiat, Judicium & Juſtitia omnibus reddatur, & de præteritis erroribus pœnitentia agatur. *Petimus tandem ut Ordo Eccleſiaſticus, &c.*

Ibid. Can. xiij. De eo qui Eccleſiaſticam auctoritatem contemnit. Ex Synodo apud Lanriacum. *Si quis publicus Divinæ Legis, &c.*

Ibid. Can. lxxi. Ut authoritatem Regiam penes ſe habeant Epiſcopi qui Miniſtros Reip. ſe eorum indiguerint, adjutorio conveniant. *Ut authoritatem Sygillo Regio roboratam, &c.*

Concil. Pariſ. VI. lib. iij. cap. xxvij. De Epiſcopali libertate concedenda. *v. l. tom.* 21.

Leon. Pap. IV. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Britanniæ. 1. Ad quos Eccleſiaſticus ordo pertinet. *Primo quidem Capitulo dictum, cui, &c.*

Ibid. ij. Unaquæque Parochia Epiſcopi proviſione regenda. *Regenda verò eſt unaquæque Parochia, &c.*

Ejuld. Homilia. *Nullus ſine Epiſcopi per poteſtatem, &c.*

In Synodo Meldenſi acta an. 845. Can. xxviij. Ut Epiſcopis libertas à Rege ad obeunda Monaſteria concedatur, & Epiſcopi conceſſo ſibi otio non abutantur. *Tom.* 21.

Ibid. Can. lxxj. Ut authoritatem Regiam penes ſe habeant Epiſcopi, qua Miniſtros Reip. ſi eorum indiguerint, conveniant.

Concil. Mogunt. I. an. 847. capitul. vij. De poteſtate Epiſcoporum ſuper res eccleſiaſticas, eorumque convenientia cum Laïcis, deque abominandis perverſis præmijs. *Ut Epiſcopi poteſtatem habeant res Eccleſiaſticas, &c.*

Ibid. Can. xij. Nè Presbyteri ſine conſenſu Epiſcoporum per Eccleſias conſtituantur, vel ab his recipiantur.

Epiſt. viij. Nicolai Papæ I. ad Michaëlem Imperatorem. *Ee quidem nos injurias nobis ſpecialiter, &c.*

Ibid. *Sed jam de hoc pleniſſimè Deo auxiliante quippè perſecutor, &c. Hinc Sixtus Apoſtolicæ Sedis Antiſtes, &c.*

Ibidem. *Rogamus denique ut nos in hac vita potiùs, &c.*

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. capitul. ad Presbyteros Parochiæ ſuæ, an. 852. xvj. Ut defuncto Presbytero nullus ſine conſenſu Epiſcopi Eccleſiam illius aut Capellam appetat. *Ut ſi quilibet Presbyterorum defunctus fuerit, &c.*

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Tit. ix. De Excommunicatis.

Cap. v. De his qui Epiſcopo aliquam injuriam vel dehonorationem fecerint. Ex lib. vj. cap. xcix. *Si quis Epiſcopo aliquam injuriam aut, &c.*

Id. tit. xj. cap. xxij. Ut Presbyteri in Eccleſiis inconſulto Epiſcopo non conſtituantur, vel de Eccleſia Expellantur. Ex lib. vij. cap. cxlv. *Sancitum eſt ut ſine authoritate vel conſenſu Epiſcoporum, &c.*

Capitul. Herardi Archiepiſcopi Turon. xxxix. *Ut doceantur plebes nulla contra Epiſcopos graviter, &c.*

LXXII. *Nemo accipiat Eccleſiam ſine datione & conſenſu proprij Epiſcopi.*

CXXXVII. *Ut ad prædicationem & confirmationem Epiſcopi, omnes devotè conveniant, eique fideliter miniſtrent & obediant.*

CXL. *Ut nullus Sacerdotum ignoret quid ſit in Synodo conſtitutum, ſed omnibus cognitis certatim obtemperent.*

Synodus Chariſiaca an. 856. Domino Hludovico Regi Glorioſo, &c. vii. *Ut ſi Eccleſiam Dei, ſicut nobis ſcripſiſtis, &c.*

XV. ..... *Si sapientia vestra dignum judicat loqui, &c.*

Concil. Metense an. 858. Hæc quæ sequuntur, Episcopi peractâ legatione renuntiarunt. *De indulgentia sua nobis Hludovicus Rex, &c.*

Concil. Triburiense an. 895. pro reformanda disciplina Ecclesiastica. Capitul. viii. De his qui contemnunt Bannum ab Episcopis impositum. *Tom.* 24.

Ibid. cap. ix. De eo, si Episcopus Ecclesiasticum, & Comes Sæculare placitum unâ die condixerint.

Ibid cap. x. Ut Episcopus non deponatur nisi à duodecim Episcopis, Presbyter à sex, Diaconus à tribus.

Concil. Tricassinum II. an. 878. Can. 1. De honore quem Episcopis debent sæculi potestates. *Ut Episcopi, cum omni reverentia à cunctis mundi potestatibus, &c.* Tom. 24.

Concil. apud S. Macram an. 881. De Episcoporum authoritate. Capitul. 1. Quòd distinctæ sint potestas Regia, & authoritas Pontificum.

Gelas. Epist. x. *Hæc namque sunt Sacerdotalis officij, &c.* v. l. tom. 24.

Concil. Ravenn. IV. an. 1317. cap. ij. Quòd nullus præsumat in spiritualibus ministrare, nisi priùs ab Episcopo loci sibi fuerit animarum cura commissa. *Tom.* 29.

Ibid. cap. xiii. Quòd nullus Archipresbyter præpositus, vel Prælatus inferior Episcopo possit in Ecclesiis sibi subjectis inquisitiones formare, accusationes admittere, vel ad primationem procedere contra Clericos earumdem Ecclesiarum.

Concil. Ravenn. II. an. 1311. cap. xxi. De contumacibus & rebell. subditis contra debitam obedientiam Prælatorum. *Tom.* 28.

Ibid. Cap. xxiv. De excessibus Prælatorum.

Ibid. Cap. xxviii. De pœna illorum qui contemnunt Excommunicationem.

Concil. Ravenn. III. an. 1314. Rubric. vi. De majoritate & obedientia, ac honorificentia Prælatorum, & pœna non obedientium superioribus suis.

Concil. Tolet. an. 1473. cap. v. Quòd Prælati non incedant publicè sine Roqueto, nec induantur sericis vestibus, &c.

Ibid. cap. 27. Quòd Episcopi in suis Diœcesibus absolvant à Censuris prædictis.

Concil. Mogunt. an. 1549. cap. 85. De honore Prælatorum. *Ad confusionem & dehonestamentum, &c.* Tom. 35.

Concil. Mediolan. an. 1565. Constitutionum pars 1. De dignitate ab Episcopo retinenda.

Concil. Mediolan. VI. an. 1582. De Episcopali jurisdictione & foro. *v. l. Tom.* 26.

INSTITUTIONES EPISCOPORVM.

CONCIL. ANCYR. an. 314. Can. xvij. De his qui ad Epiſcopatum promoti ſunt, nec recepti. *v. locum tom. 2.*

Concil. Antioch. I. an. 340. Can. xviij. De his qui promoventur ad Epiſcopatum, nec recipiuntur. *Tom. 2.*

Ibid. Can. xix. De Epiſcopalibus in Provincijs Ordinationibus. *v. locum.*

Concil. Carth. IV. an. 398. Can. xxxiij. Ut Epiſcopis vel Presbyteris, ut à cujuſcumque Eccleſia in ordine ſuo recipiantur. *v. l. tom. 3.*

Ibid. xxxiv. De Primatu conceſſus Presbyterorum cum Epiſcopo.

Ibid. xxxv. De conceſſu Presbyterotum cum Epiſcopo. *v. locum.*

Concil. Arauſic. I. an. 441. Ut Epiſcopus infirmus, non per Presbyteros, ſed per alium Epiſcopum agenda curet quæ propria ſunt Epiſcopi. *Tom. 4.*

Concil. Lugdun. I. an. 517. Can. iv. Ut nullus alienam Parochiam uſurpet, aut ejus ordinationem non præſumat. *v. l. tom. 10.*

Concil. Emerit. an. 666. capit. x. Ut omnis Epiſcopus infra hanc Provinciam conſtitutus, Archipresbyterum, Archidiaconum in Eccleſia ſua habeat. *Tom. 15.*

Concil. Germanic. an. 742. Cap. iv. Ut ignoti Epiſcopi ac Presbyteri ſine probatione ad Miniſterium non admittantur. *v. l. tom. 17.*

Ibid. Concil. Sueſſion. an. 744. cap. v. Ut ignoti Epiſcopi. *idem ut ſuprà tom. 17.*

Gregor. III. Epiſt. vij. ad Bonifacium Archiepiſcopum. *Agnoſcentes itaque in Syllabis Fraternitatis, &c.*

Bonifacij Epiſtola ad Zachariam Papam. I. quòd tres Epiſcopatus in Germania inſtituerit. *Neceſſe quoque habemus indicare, &c.*

Epiſt. 1. Zachariæ Papæ ab Bonifacium I. *Ubi & tres Epiſcopos per loca ſingula, &c.*

Id. Epiſt. xl. ad Bonifac. Archiep. *De eo namque quod ſuggeſtiſti, &c.*

Capitul. Aquiſgran. Carol. Magn. an. 788. xix. De Epiſcopis ubi non oporteat eos inſtitui. *Item in eodem Concilio, nec non in Sardicenſi, quod non oporteat in Villulis, vel in Agris Epiſcopos conſtituere.*

Concil. Francoford. an. 794. Can. xxij. Nè in Villis aut Vicis ordinentur Epiſcopi. *Quod non oporteat in Villulis aut in Vicis Epiſcopos ordinari.*

Concil. in Britannia minore apud Monaſterium Sancti Salvatoris Rotomenſis in Epiſcopatu Venetenſi in quo Nomenoius Rex Britanum de quatuor Epiſcopatibus fecit ſeptem, tempore Caroli Calvi Regis Francorum, an. 846. *Nomenoius valdè ſuperbus, &c.* Vide apud Petrum de la Lande in Supplemento Conciliorum Galliæ pag. 145. ex Codice Monaſterijs Michaëlis in Mari.

Concil. Valentin. III. an. 855. Can. vij. Vt Epiſcopi per Civitates minus idonei non ordinentur. *Tom.* 21.

Concil. Tullenſe I. an. 859. cap. vij. De Attone Virdunenſium Epiſc. qui contra regulas eccleſiaſticas provectus dicebatur. *v. l. tom.* 22.

ORDINATIONES EPISCOPORUM, ELECTIONES.

CAN. APOSTOLORUM. Ἐπίσκοπος χειροτονείσθω ὑπὸ ἐπισκόπων δύο ἢ τριῶν. Can. Apoſt. 1. *Epiſcopus à duobus aut tribus Epiſcopis ordinetur.* ex Verſ. Dion. Exig. Εἴ τις χειροτονηθείς ἐπίσκοπος μὴ καταδέξηται τ', &c. *Si quis Epiſcopus non ſuſceperit officium & curam populis, &c.* Can. 37. D. Exig. *Tom.* 1. *p.* 137.

Epiſt. ij. Anacleti Pap. tit. 1. De Ordinationibus Epiſcoporum & omnium Clericorum.

Ibid. tit. iij. Non minùs quàm à tribus Epiſcopis, Epiſcopus non debeat ordinari.

Ibid. Epiſt. iij. tit. 1. De bipartito ordine Sacerdotum.

Ibid. tit. ij. De conſtitutione ſeu ordinatione Epiſcoporum ſeu Presbyterorum.

Ibid. tit. iij. De diſcretione Epiſcoporum & Civitatum.

Epiſt. Aniceti Papæ ad Epiſcopos Galliæ. 1. De Ordinationibus Epiſcoporum, & de cauſis eorum. *Tom.* 1. *pag.* 137.

Epiſt. Urbani Pap. I. tit. iv. De Cathedris Epiſcopalibus. *pag.* 289.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. xx. Ut ſine tribus Epiſcopis nullus ordinetur Epiſcopus. *De his qui uſurpant ſibi quod ſoli debeant Epiſcopos ordinare, placuit ut nullus hoc ſibi præſumat, niſi aſſumptis ſecum aliis 7. Epiſcopis, ſi tamen non poeuerit ſeptem, infrà tres non audeat ordinare.*

Concil. Laodic. an. 319. Περὶ τοῦ τὰς ἐπισκόπους αἱρεῖσθαι τῶν μητροπολιτῶν κ', &c. Can. xij. *Id. interprete Dion. Exig.* De Epiſcopalibus Ordinationibus. *Ut Epiſcopi judicio Metropolieanorum & eorum qui circum circa ſunt, provehantur, ad Eccleſiaſticam poteſtatem: hi videlicet qui plurimo tempore probantur tàm verbo Fidei, quàm rectæ converſationis exemplo.* Tom. 2.

Ibid. Can. xiij. Judicio Multitudinis Ordinationes fieri non debere. Περὶ τοῦ μὴ τοῖς ὄχλοις ἐπιτρέπειν τὰς ἐκλογὰς ποιεῖσθαι τῶν μελλόντων καθίστασθαι εἰς ἱερατεῖον. *Quod non ſit permittendum turbis electiones eorum facere qui ſunt ad Sacerdotium provehendi.* Interpret. D. Exig.

Concil. Nicæn. an. 325. Can. iv. Ἐπίσκοπον προσήκει μάλιστα μὲ πρὸ πάντων τῶν τὸν &c. De his qui ad Epiſcopatum in Provincijs provehuntur. *Epiſcopum convenit maximè quidem ab omnibus qui, &c.*

Ibid. Can. xlvij. De non eligendo ſibi Succeſſore in Epiſcopatu. *v. locum tom.* 2.

Ibid. Can. lxxiv. De non eligendo ambiente electionem, quamvis virtute præſtante, &c.

Concil. Antioch. an. 341. Can. xvj. Εἴ τις ἐπίσκοπος σχολάζων ἐπὶ σχολάζουσαν, &c. De vacantibus Epiſcopis. *Si quis Epiſcopus vacans in Eccleſiam vacantem, &c.*

Ibid. Can. xvij. Εἴ τις ἐπίσκοπος κλῆσιν παρὰ ἐπισκόπου λάβοι &c. De his qui cum ad Epiſcopatum convocantur, evitant. *Si quis Epiſcopus per manus impoſitionem Epiſcopi, &c.*

Ibid. Can. xviij. De his qui promoventur ad Epiſcopatum, nec recipiuntur. Εἴ τις ἐπίσκοπος χειροτονηθεὶς εἰς παροικίαν μή, &c. *Si quis Epiſcopus ordinatus non acceſſerit ad Paræciam, &c.*

Id. ibid. Can. xix. Ἐπίσκοπον μὴ χειροτονεῖσθαι ἄνευ συνόδου καὶ, &c. De Epiſcopalibus in Provincijs Ordinationibus. *Epiſcopus ne ordinetur abſque Synodo & preſentia Metropolitani Provinciæ, &c.*

Ibid. Can. xxiij. Ἐπίσκοπον μὴ ἐξεῖναι ἀντ' αὐτοῦ καθίζειν ἕτερον, &c. Ut (Epiſcopus) nullum ad Epiſcopatum pro ſe conſtituat promovendum. *Epiſcopo non licere alium pro ſe Succeſſorem conſtituere, &c.*

Concil. Sardic. an. 347. Can. vj. Ὅσιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐὰν συμβῇ ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ, &c. *Eſt Can. 5. & 6. apud Dion. Exig.* Quando quis debeat à vicinis Provinciæ Epiſcopis ordinari. *Oſius Epiſcopus dixit: ſi contigerit in una Provincia, &c.* Tom. 3.

Siric. Pap. Epiſt. iij. ad univerſos Orthodoxos. cap. 1. Ut indignus nullus efficiatur Epiſcopus. *Cogitantibus nobis metum divini Judicij, &c.*

Idem Epiſt. iv. Fratribus & Coëpiſcopis per Affricam. 1. *Ut extra conſcientiam Sedis Apoſtolicæ, &c.* vid. etiam tit. 2.

Concil. Taurinenſe an. 460. Can. iij. De Ordinationibus illicitis contra ſtatuta Patrum præſumptis. *Geſtorum quoque ſeriem conſcribi placuit, &c.* Tom. 3.

Concil. Carthag. II. an. 397. Can. v. Ut Diœceſis quæ Epiſcopum nunquam habuit, non habeat. *Felix Epiſcopus Seleuſeitanus dixit, &c.* Tom. 3.

Ibid. Can. xij. Ut ſine conſultu Metropolitano nullus ordinetur Epiſcopus. *vide* De Metropolitanis.

Concil. Carthag. III. an. 397. Can. iij. Ut Epiſcopus priuſquàm ordinetur, Canones agnoſcat. *Item placuit ut ordinandis Epiſcopis vel Clericis, &c.*

Ibid. Can. xxxix. Ut non præſumant duo Epiſcopi ordinare Pontificem. *Honoratus & Urbanus Epiſcopi dixerunt, &c.*

Ibid. Can. xl. Ut dum Epiſcopus eligitur ſi contradictores habeat, quinque Sacerdotes conveniant. *Sed illud eſt ſtatuendum, ut quando ad eligendum Epiſcopum convenimus, &c.*

Ibid. Can. xlij. Ut non accipiat alium Epiſcopum Plebs quę in Diœceſi ſemper ſubjacuit. *Epigonius Epiſcopus dixit: multis in Concilijs, &c.*

Concil. Carthaginenſe IV. an. 398. Can. 1. Qualiter debeant Epiſcopi ordinari. *Qui Epiſcopus ordinandus eſt, antè à examinetur, &c.* Tom. 3.

Ibid. Can. ij. Qualiter conſecrentur Epiſcopi. *Epiſcopus cùm ordinatur duo Epiſcopi ponant, &c.*

Concil. Carthag. V. an. 398. Can. viij. *Ore interceſſoribus, &c. Item conſtitutum eſt ut nulli interceſſori licitum, &c.* Tom. 3.

Innocent. I. Epiſt. ij. ad Victricum Rothomagenſem. C. 1. Quòd extra conſcientiam Metropolitani non ordinandus ſit Epiſcopus. *Primùm ut extra conſcientiam Metropolitani, &c.* v. quoq; epiſt. 12. & 23.

Concil. Milevit. II. an. 416. Can. xiv. Ut Epiſcopi prò tempore Conſecrationis ſuæ literas ab Ordinatoribus habeant. *Deindè placuit ut quicumque deinceps ab Epiſcopis ordinantur literas accipiant ab Ordinatoribus ſuis manu eorum ſubſcriptas continentes Conſulem & diem, ut nulla altercatio de poſterioribus vel anterioribus oriatur.* Tom. 4.

Cæleſt. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis & Narbon. Cap. iij. Quòd per gradus eccleſiaſticos promovendi ſint Epiſcopi, non ex Laïcis aſſumendi, neque criminoſi.

Ibid. cap. v. Quòd invito Clero vel Populo, Epiſcopus ordinari non debeat, neque ex altera Eccleſia peti, ſi in ipſa, cui creandus ſit, indoneus ſit. *Nullus invitis detur Epiſcopus, Cleri, Plebis, &c.* v. ejuſd. epiſt. 3. tit. 2.

Ibid. vj. Quòd ab illicitis ſit Ordinationibus abſtinendum, & ſi quæ factę ſunt, removendæ.

Ibid. vij. Danielli Epiſcopatus, ad quem clanculum obrepſerat, abrogatus.

Ibid. viij. Epiſcopi Maſſilienſis, qui de alterius Epiſcopi cæde, gratulatus dicebatur, cauſa Epiſcopis delegata.

Concil. African. an. 424. Can. xxiij. Ut Epiſcopi qui in Diœceſibus fuerint ordinati, Diœceſim ſibi nullam vendicent. *Tom.* 4.

Ibid. Can. xlv. De Eccleſia Hipponenſium Diarrhytorum. *Rurſùm placuit ut quoniam Hipponenſium Diarrhytorum Eccleſia, &c.*

Concil. Afric. an. 424. Can. xvj. Quot Epiſcopi ordinare Epiſcopum debeant? *Tom. 6. & 7.*

Ibid. Can. xvij. Quot addi debeant Epiſcopi numero Ordinatorum, ſi de ordinando Epiſcopo fuerit contradictum?

Ibid. Can. lxv. De Plebibus quæ nunquam Epiſcopos habuerunt. *Placuit & illud ut Plebes quæ nunquam habuerunt proprios Epiſcopos niſi ex Concilio plenario uniuſcujuſque Provinciæ & Primatis, atque conſenſu ejus ad cujus Diœceſim eadem Eccleſia pertinebat, decretum fuerit, minimè accipiant.*

Concil. Regenſe an. 439. Præfatio. *Cùm in voluntate Domini apud Regenſem Eccleſiam convenìſſemus, &c.*

Can. 1. Ut duo qui ſoli ordinationem præſumpſerant ab omnibus deinceps Ordinationibus & Concilijs abſtineant. *Primùm itaque quia non ulciſcendi, ſed remediandi, &c.*

Ibid. Can. ij. Ut Ebreduni, remoto eo qui perperam fuerat aſſumptus alia fiat legitima Ordinatio. *Ebredunenſi Eccleſiæ antè omnia maturè viſum eſt, &c.*

Ibid. Can. iij. Armentario qui perperam fuerat ordinatus pœnâ remiſſâ, Coëpiſcopi nomen certis legibus indultum. *Verùm quia hæc Sancta Synodus non diſciplinæ, &c.*

Ibid. Can. iv. De Clericis qui ab Armentario temerè provecti dicebantur. *Sanè quia Miniſtrorum mentio facta eſt, &c.*

Ibid. Can. vj. Nè quis ad Ordinationem veniat niſi Metropolitani literis invitatus. *In commune autem, &c.* vide titul. *De Regimine Eccleſiarum Sede vacante.*

Leon. I. Epiſt. lxxxiv. ad Anaſtaſ. Epiſcopum Theſſalonicenſem. Cap. iij. Ut à Metropolitanis non Laïci, non Digami, non Viduarum Mariti, ſed irreprehenſibiles ordinentur Epiſcopi. *In Civitatibus, &c.* vide titul. *Qui aſſumendi ſunt ad Clerum.*

Ibid. cap. v. Vt nullus invitis ordinetur Epiſcopus. *Cùm ergò de Summi Sacerdotis electione tractabitur, &c.*

Ibid. cap. vj. Vt Metropolitanus Epiſcopus de electo quem eſt ordinaturus Epiſcopum, ad Theſſalonicenſem Pontificem referat, & de Metropolitano electo ſimiliter Provinciales Epiſcopi faciant. *De Perſona autem conſecrandi Epiſcopi & de Cleri, &c.*

Idem Epiſt. lxxxvij. ad Epiſcopos Africanos per Mauritaniam Cæſarienſem conſtitutos. Cap. 1. *Illud ſanè quod ad Sacerdotem pertinet dignitatem, &c.*

Idem Epiſt. lxxxix. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis. Cap. iij. Electiones & Ordinationes Epiſcoporum, per quos, & quando faciendæ ſint. *Militaris manus, ut didicimus, per Provincias, &c.*

Ibid. Epiſt. cvj. ad Epiſcopos Provinciæ, de electione & conſecratione Ravennij Epiſcopi Arelatenſis. *Dilectiſſimis Fratribus, Conſtantino, Audentio, Ruſtico, Auſpicio, Niceæ, Nectorio, Floro, Aſclepio, Juſto, Auguſtali, Tyrantio, & Chryſaphio,* LEO PAPA. *Juſta & rationabilis nobis cauſa gaudendi eſt, &c.*

Concil. Arauſic. an. 441. Can. xxj. Si duo Epiſcopum ordinare præſumpſerint, gradum amittant. *In noſtris Provincijs placuit de præſumptoribus, ut, &c.* v. l. tom. 7.

Novella Valentiniani III. Auguſti de Epiſcoporum Ordinatione. *v. l. t. 7. pag. 206.*

Concil. Calchedon. an. 451. Can. XXV. Ἐπειδὴ δέ τινες τῶν μητροπολιτῶν, &c. *Id. apud Dion. Exig.* Quòd non oporteat Ordinationes Epiſcoporum diu differre. *Quoniam quidam Metropolitanorum, &c.* Tom. 9.

Definitiones eccleſiaſticæ à Sancta & Generali Synodo Calchedon. Can. xxix. *Epiſcopum in Presbyteri gradum deducere eſt ſacrilegium, &c.*

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. v. Vt Epiſcopus ſine Metropolitani Epiſtola & tribus Comprovincialibus non ordinetur, vel ſi in duas fuerit electio facta Perſonas. *Epiſcopum ſine Metropolitano, vel, &c,*

Ibid. Can. vj. De eo qui ſine conſcientia Metropolitani Epiſcopus fuerit ordinatus. *Illud autem ante omnia clareat, &c.*

Ibid. Can. vij. De his qui carnaliter abſcidunt. *Hos qui ſe carnali vitio repugnare neſcientes abſcidunt, ad Clerum pervenire non poſſe.*

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. xlij. Si duo ſine epiſtola Metropolitani Epiſcopum ordinaverunt. *In Provincijs noſtris placuit de præſumptoribus, &c.*

Ibid. Can. liv. De eligendis Epiſcopis, venalitate vel ambitione ſubmotâ. *Placuit in ordinatione Epiſcopi hunc ordinem cuſtodiri, &c.*

Epiſt. ij. Hilar. Pap. ad Aſcanium, an. 453. tit. 1. Vt nullus ſine conſenſu Metropolitani ordinetur Epiſcopus.

Ibid. tit. iv. De removendis Epiſcopis qui illicitè ordinati ſunt, & nè in una Eccleſia duo Epiſcopi habeantur.

Ejuſd. Epiſt. xj. tit. 1. Vt per Veranum moneatur Mammertus, ut ab ordinationibus indebitis, ordinis ſui, & privilegiorum periculo, in poſterùm abſtineat.

Ibid. tit. ij. Vt qui Deenſibus à Mammerto conſecratus eſt, Leontij Arelatenſis Epiſcopi, à quo conſecrari debuit, arbitrio confirmetur.

Concil. Turon. I. an. 461. Can. x. De illicitis Ordinationibus. *Ordinationes verò illicitas in irritum, &c.*

Simplic. Pap. Epiſt. xiv. ad Zenonem Imperatorem. *Et quoniam ſeditiones Antiochenas religioſiſſimo propoſito, &c.*

Id. Epiſt. xv. ad Acacium. *Quamvis enim profecerit ad quietem, &c.*

Id. Epiſt. xvij. ad eumdem. *Nuper ab Ægyptia Synodo quæ, &c.*

Symmachi Pap. Epiſt. iij. ad Liberium Patricium de electo Epiſcopo Aquilonenſi. *v.*

Item Epiſt. iv. ad Laurentium Mediolanenſem.

Ejuſd. Epiſt. v. cap. vj. Vt nullus per ambitum ad Epiſcopatum accedat.

Concil. Agath. an. 506. Can. xvij. Quî ætate Epiſcopi vel Presbyteri conſecrentur. *Presbyterum verò vel Epiſcopum ante xxx. annos, &c.*

Concil. Tarracon. an. 516. Can. v. Vt qui in Metropolitana Civitate Epiſcopus non ordinetur, poſt duos menſes ſe Metropolitano præſentet.

Concil. Epaon. Can. xiv. Si Clericus in alia Civitate Epiſcopus fuerit ordinatus, Eccleſia donum ipſi præſtitum recipiet.

Concil. Lugdun. I. an. 517. Can. v. Vt nullus in locum viventis Epiſcopi audear aſpirare. *Id quoque etiam quod antiquiſſimâ, &c.* Tom. 10.

Concil. Arelat. IV. Can. 1. *Et quia, &c. Epiſcopatûs verò, &c.*

Concil. Arvern. an. 535. Can. ij. Pontifici honorem non votis, ſed meritis quærendum. *Placuit etiam ut Sacrum quis, &c.*

Concil. Aurel. IV. an. 541. Can. v. Quo in loco fieri debeat Epiſcopi conſecratio. *Id etiam regulariter eſſe perſpeximus, &c.*

Concil. Aurelian. v. Can. ix. Nullus ex Laïcis ante annuam converſionem Epiſcopus ordinetur.

Ibid. x. Nulli Epiſcopatum pretio liceat comparare. *Vt nulli Epiſcopatum præmijs aut comparatione, &c.*

Ibid. Can. xj. Nullus invitis ordinetur Epiſcopus. *Item ſicut antiqui Canones decreverint, nullus, &c.*

Ibid. Can. xij. Nulli viventi Epiſcopo, præter culpabilem, alius ſubordinetur. *Nulli viventi Epiſcopo alius ſuperponatur, &c.*

Concil. Pariſ. III. an. 557. Can. viij. De ordinatione Epiſcoporum. *Et quia in aliquibus rebus conſuetudo priſca, &c.*

Concil. Turon. II. an. 567. Can. ix. Vt in Britannia ſine conſenſu Metropolitani, vel Comprovincialium, Epiſcopi non ordinentur.

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. *In fin. 12. tom.*

Cap. 1. De electione Epiſcopi.

Cap. ij. De ordinatione Epiſcopi.

Cap. iij. De evacuanda ordinatione quæ abſente Metropolitano fuerit facta.

Cap. viij. De non conſtituendo Epiſcopo ſucceſſore. *v. l.*

Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. iij. indictione x. ad Neopolitanos, an. 592. De Epiſcopo eligendo. *Sed quia pœnitentiæ reſervatur, Sacerdotij honore, &c.*

Ibid. Epiſt. vj. De eligendo Paulo Epiſcopo.

Ibid. Epiſt. viij. ad Maximianum Epiſcopum Syracuſanum. *Felix vir Conſularis præſentium lator, &c.*

Id. ibid. lib. ij. Ep. xix. ad Benenatum Epiſcopum Cumanum. *Et ideo charitas tua vel prædictam Eccleſiam, &c.*

Ibid. Epiſt. xxv. ad Joannem Epiſcopum Squillatinum. *Præcipimus autem nè unquam illicitas ordinationes, &c.*

Idem lib. ij Epiſt. xv. indict. xj. ad Scolaſticum Ducem Campaniæ, an. 592. De Epiſcopo in Neapoli eligendo. *vide.*

Ibid. Epiſt. xxij. ad Antonium Subdiac. *Natalem Salonitanæ Eccleſiæ Fratrem, &c.*

Idem Epiſt. xxvj. ejuſd. libri ad Magnum Presbyterum. *vide.*

Idem Epiſt. xxix. ejuſd. libri ad Clerum Mediolanenſem. *Epiſtolam dilectionis veſtræ ſuſcepimus, &c.*

Idem ibid. Epiſt. xxx. ad Joannem Subdiaconum, & Ep. xxxij. ad Romanum Patricium, & Exarchum Italiæ. *vide.*

Idem Epiſt. xxxv. ad Petrum Subdiac.

Id. lib. iij. indict. xij. Epiſt. xx. ad Maximum præſumptorem in Salona. *Licet cætera cujuſpiam talia vitæ ſint merita, &c.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. viij. ad Leonem Epiſcopum I. Juſtinianæ. *Manifeſtum bonitatis eſſe liquet judicium, &c.*

Ibid. Epiſt. xix. ad Cyprianum Diaconum. De obitu Maximiani, & de Epiſcopo eligendo.

Epiſt. xix. ad eumdem. De obitu Theodori, & alio Epiſcopo eligendo. *v.*

Ibid. lib. iv. Epiſt. xxxv. ad Sebaſtianum Epiſc. Rhizinienſ. *Prætereà debitum ſalutationis officium, &c.*

Id. Epiſt. xlv. ad Andream Scolaſtic. *In ſcriptis veſtris vos magnoperè, &c.*

Idem ibid. *Ego quoque qui indignus ad locum, &c.*

Idem Epiſt. v. eidem. *Quia verò ad hoc opus, &c.*

Ejuſd. Epiſt. vj. Mauricio Auguſto.

Idem lib. vij. indict. ij. Epiſt. xxv. Fortunato Epiſcopo Neapolitano. *Commonentes etiam Fraternitatem tuam, &c.* vide.

Ibid. Epiſt. xlviij. Anaſtaſio Epiſcopo Antiocheno. *Quod verò ad Sacros Ordines rectæ fidei viri, &c. Semper orandum eſt, &c.*

Id. Epiſt. L. Mariniano Epiſc. Ravennæ. *Qualiter ordinati à nobis Sacerdotii, &c.*

Ibid. Epiſt. lj. Clero & Plebi conſiſtenti Arimini.

Epiſt. lij. Sebaſtiano Epiſcopo ejuſd. argumenti. *vide locum.*

Ibid. Epiſt. lxiij. Joanni Epiſcopo Syracuſano. *Curæ prætereà ſit vobis, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxxix. Clero, Ordini, & Plebi Tadinati, de Epiſcopo eligendo.

Epiſt. xcj. Clero, Ordini, & Plebi Auſinę Civitatis, ejuſd. argum. *v. locum.*

Idem lib. viij. Epiſt. xxxiv. indict. iij. ad Eulogium Epiſc. Cluſinum. *Glorioſus Filius noſter Auſridus, &c.*

Id. Epiſt. xl. ad Neapolitanos, Epiſcopum Cluſinum. *vide locum.*

Idem. Epiſt. lv. ad Mediolanenſes. *Sed quoniam obeunte Paſtore ſine proprio, &c.*

Idem lib. ix. indict. iij. Epiſt. xlj. ad Anatolium Diaconum. *Scripſit mihi tua dilectio pyiſſimum Dominum, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxiv. ad Bonifacium Deffenſorem. *Experientia tua non ſine culpa eſt, quòd, &c.*

Idem lib. x. indict. v. Epiſt. xiij. Paſſivo Epiſcopo Firmano. *Benè novit Fraternitas veſtra quàm longo ſit, &c.*

Ibid. Epiſt. xiv. Opportuno de Aprutio. *vide locum.*

Idem lib. xj. Epiſt. vij. ad Ætherium Epiſcopum Lugdunenſem. *Quamvis triſte ſit nobis valdè quod, &c.*

Ibid. Epiſt. viij. ad Brunichildem Francorum Reginam. *De quodam autem Epiſcopo quem capitis infirmitas, &c.*

Ibid Epiſt. xvj. ad Barbarum Epiſcopum Beneventanum, de obitu Victoris Epiſcopi, & de alio eligendo.

Ibid. Epiſt. xix. ad Panormitanos, de eligendo Epiſcopo. *vide locum.*

Ibid. Epiſt. lix. ad Vitalem Defenſor. *De Eccleſijs autem quas vacare Sacerdotibus indicaſti, &c.*

Idem lib. xij. Epiſt. xxxj. VIII. Interrogatio Auguſtini Anglorum Epiſcopi. *Peto ſi longinquitas itineris magna interjaceat, ut Epiſcopi facilè non poſſint convenire? an debeant ſine aliorum Epiſcoporum præſentia Epiſcopi ordinari?* Reſponſ. B. Gregorij Papæ. *Et quidem in Anglorum Eccleſia, in qua adhuc, &c.*

Concil. Barcinon. anno 599. Can. iij. *Hoc etiam placuit invocandum cuſtodiendumvè in omnibus, &c.*

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. 1. De Epiſcoporum electionibus juxtà Canones obſervandis. *Primo in loco ut Canonum inſtituta ab omnibus, &c.*

Ibid. Can. ij. Ut Epiſcopo ſuperſtite nullus illi ſubrogatur. *Ut nullus Epiſcoporum te vivente alium in loco, &c.*

Edictum Clotarij II. Regis in Synodo V. Pariſ. *Ideòque definitionis noſtræ eſt, ut, &c.*

Concil. Rhemenſe anno 630. Can. xxv. De Epiſcoporum electionibus communi omnium ſuffragio peragendis, & ut indignæ loci eligantur. *Ut decedente Epiſcopo in locum ejus non alius, &c.*

Concil. Toletan. IV. anno 633. Can. xxviij. De ordine quo depoſiti iterum ordinantur. *Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus, ſi à gradu ſuo, &c.*

Martin. I. Epiſt. v. ad Joannem Epiſcopum Philadelphiæ. *Cujus rei gratiâ hortamur Canonem obſervari, &c.*

Id. Epiſt. ix. ad Pantaleonem. *Univerſam quæ iſthic eſt Catholicam Eccleſiam, &c.*

Concil. Cabilon. an. 650. Can. x. Ut Epiſcopi à Comprovincialibus, Clero, & Civitatibus ſuis eligantur. *Si quis Epiſcopus de quacumque fuerit, &c.*

Concil. Toletan. VIII. an. 653. xj. De his qui per auctoritatem, aut per vim ordinati ſunt. *Undecimæ occaſionis articulo, &c.*

Concil. Toletan. XI. capitul. x. Ut omnes Pontifices, Rectoreſque Eccleſiarum tempore quo ordinandi ſunt, ſub * promitione promittant, quàm juſtiſſimè vivere debeant: *vide locum & titul.* De Metropolitanis. * *cautione.*

Concil. Toletan. XII. anno 681. capitul. iv. Ut in locis ubi Epiſcopus non fuit nunquam Epiſcopus ordinetur. *Majorum inſtitutionibus contraire, &c.*

Egica Rex in Concil. Toletano XVI. *Pro quo etiam extirpando ſcelere (idololatriæ) &c.*

Concil. Toletan. XVI. an. 693. capitul. xij. Decretum Judicij ab univerſis editum. (Aprés des paroles qui contiennent au long la depoſition de Sigisbert, voici ce qui ſuit.) *Igitur quoniam favente Domino Conſilium eſt, &c.*

Gregor. II. Epiſt. iv. ad Clerum, Ordinem, & Plebem cui Bonifacius ordinatus fuerat Epiſcopus. *Ordinationes verò Presbyterorum, &c.*

Ejuſd. Capitulare datum Mariniano Epiſcopo, &c. *Ordinationes verò Presbyterorum, &c.*

Gregor. III. Epiſt. 1. ad Bonifac. Archiepiſcopum. *Ut quoties Epiſcopum conſecraveris, duo vel tres, &c.*

Idem Epiſt. vij. ad eumdem. *Presbyteros verò quos ibidem reperiſti, &c.*

Bonifac. Epiſc. Epiſt. iv. ad Zachariam Papam. *Præterea de una re & concilium quærere, &c.*

Zachar. Pap. Epiſt. 1. ad Bonifac. iv. *De ea autem quod tibi Succeſſorem conſtitui, &c.*

Concil. Romanum I. an. 743. ſub Zacharia Papa. capitul. xj. *In multis Conciliis hoc ſtatutum eſt, &c.*

Concil. Vernenſe I. an. 755. Can. 1. Ut unaquæque Civitas ſuum habeat Epiſcopum.

Capitulare Caroli Magn. cap. ij. Ut Epiſcopi ordinantur ubi non ſunt.

Ibid. capitul. Hadriani Papæ. cap. 1. Quòd qui Epiſcopum accuſat, Dei ordinationem accuſat.

Ibid. cap. iij. De Primatu Sedis Apoſtolicæ, & de legitima Epiſcopi vocatione. *v. l. tom.* 18.

Epiſt. vij. Hadriani Papæ I. ad Carolum Magnum. *Idcircò Apoſtolicâ prævidimus auctoritate ut, &c.*

Concil. Nicæn. II. anno 787. Can. 1. Quòd oporteat Divinos Canones omninò ſervari.

Ibid. Can. ij. Quòd ordinandus Epiſcopus certò debet promittere, ſe Canones ſervaturum, ſin minùs non promoveatur. *v. l in fin.* 18. *tom.*

Ibid. Can. iij. Ὅτι οὐ δεῖ ἀρχόντας ψηφίζεσθαι ἐπίσκοπον. Πᾶσαν ψῆφον γινομένην παρὰ, &c. Quòd non oporteat Principes eligere Epiſcopum. *Omnis electio à Principibus facta, Epiſcopi aut Presbyteri, &c.*

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni anno 789. cap. xxj. De Epiſcopis ordinandis, vel quibuſlibet ex Clero. *Tom.* 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxij. Nè in Villis aut Vicis ordinetur Epiſcopus.

Ibid. Can. xxviij. Ut abſolutè nullus ordinetur. *Ut non abſolutè ordinentur.*

Can. xxix. Ut Epiſcopus ſibi ſubditos, ritè doceant. *Ut unuſquiſque Epiſcopus ſibi ſubditos benè doceat, &c.*

Concil. Cabilon. II. an. 813. De inhibendo juramento quod Ordinandis exigitur. *Dictum eſt interea de quibuſdam Fratribus, quod, &c.*

Ibid. Canon. xxiij. Ut Clericorum Ordinationes ſtatutis temporibus fiant. *Decrevimus enim ſecundùm inſtitutionem, &c.*

Capitulare 1. Ludovici Pij Imperatoris, anno Imperij ejus iij. Cap. ij. De Epiſcopis eligendis. *Sacrorum Canonum non ignari, &c.*

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Can. xj. Qualiter obſervandum ſit de electione & promotione eorum, qui ad formam & exemplum alijs præficiuntur. *Tom.* 21.

Ibid. Can. xij. De acceſſione ad Paſtorale Magiſterium, & perſona Sacerdotis, ejuſque periculo.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. cap. iij. De Perſona Regis Filiorumque ejus, & Miniſtrorum.

Can. ix. x. Ut in conſtituendis Paſtoribus Eccleſiarum & Rectoribus Monaſteriorum curam adhibeat. *Iterum monendo Magnitudini veſtræ ſuppliciter ſuggerimus, &c.* x. *Similiter poſcimus ut in Abbatiſſis conſtituendis, &c.*

Concil. ad Theodonis Villam anno 844. capitul. ij. Ut Epiſcopi ordinentur in viduatis ſedibus, & ſuos recipiant quæ his privatæ ſunt. *Quia benè noſtis ab illo qui ſolus meritò Rex, &c.*

Concil. Vernenſe II. anno 844. Ut Rhemorum Eccleſiæ Paſtore diu deſtitutæ, quamprimùm præficiatur Epiſcopus. *Rhemorum Eccleſiam diù multùmque Paſtore, &c.*

Ibid. Can. x. Ut in Eccleſia Aurelianenſi, ratam Rex eſſe permittat ordinationem Agij Epiſcopi. *Aurelianenſis etiam Eccleſiæ confuſione, &c.* v. etiam Can. xj.

Concil. Meldenſe anno 845. Can. lij. Ut nullus ordinetur niſi certo in Clero per anni ſpatium converſationem ſuam probarit. *Qui verò ex noſtris Parochijs, aut ad, &c.*

Concil. Sueſſion. II. anno 833. Can. iij. De Burchardo Carnutum Epiſcopo cedere vel ordinari juſſo. *De Burchardo etiam qui Carnotenam Eccleſiam, &c.*

Concil. Valentin. III. anno 855. Can. vij. Vt Epiſcopi per Civitates minimè idonei non ordinentur. *Et quia indecuſſi, & inexaminati, &c.*

Concil. Ticinenſe anno 855. Epiſtola Epiſcoporum Ludovico Imp. *Quidam autem Comites & vaſſi domeſtici, &c. In ibi conſtituit, &c. Ipſi verò qui ad gubernandas Plebes, &c.*

Epiſt. Venilonis anno 847. Archiepiſcopi Senonenſis & Comites Gerardi, & Amulum Lugdunenſ. Archiepiſcopum, quæ eſt numero 81. inter Epiſtolas Ferarienſis. Petant Regis nomine ut Beruum Auguſtodunenſi Eccleſiæ, & Godelfadum Cabilonenſi ordinet Epiſcopos. *Multa & Magna, &c.* Vide locum ex ſupplemento Concil. Galliæ, Petr. de la Lande pag. 144. *Cæterum fidelium certâ relatione didicimus, &c.*

Ejuſd. Epiſt. lxiv. ad Lotharium Regem. *Inter innumera quæ de te ſuprà modum, &c.*

Herardi Archiepiſcopi Turon. capitul. iv. *Ut Clerici per tempora conſtituta ad, &c.*

xcviij. *De dilatione temporum erga eos qui, &c.*

Nic. Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgar. lxxiij. Epiſcopus à Romano Pontifice primitùs ordinandus. *v. l. tom.* 22.

Concil. Tullenſe I. an. 859. Decret. vj. De Ordinationibus Epiſcoporum & Presbyterorum. *v. l. tom.* 22.

Concil. Wormat. Provinciale an. 868. Can. lxxvj. Quòd non oporteat Ordinationes Epiſcoporum diù differre. *Tom.* 23.

Regulæ ſanctæ ac univerſalis octavæ Synodi Conſtantinopoli, anno 870. v. Nè quis Laïcus in Epiſcopalem provehatur dignitatem, niſi in ordine Lectoribus annum unum, duos in Subdiaconatu, in Diaconatu tres, in Presbyteratu autem quatuor annos exegerit. *vide etiam xij.* Tom. 23.

Ibid. xiij. Vt non niſi qui in eadem Eccleſia militarunt, ad majores gradus promoveantur, & non aliundè petiti. *v. quoq; xiv.*

Concil. Mogunt. an. 888. cap. iv. In Synodo Toletena, ut Eccleſiæ cum rebus ad Ordinationem Epiſcopi pertineant, præcipitur. *v. tit.* Epiſcoporum auctoritas.

Concil. Toloſanum an. 1056. Can. v. Ordinationes Epiſcoporum. Vt Epiſcopus, Abbas, & Presbiter ante triginta annos non conſecrentur. *Item placuit confirmare ſicut ſcriptum eſt, &c.* Tom. 25.

Concil. Lateran. I. an. 1122. Can. x. De Epiſcoporum electione. *Nullus in Epiſcopum, niſi Canonicè electum, &c.* Tom. 27.

Appendix in Concil. Lateran. 1179. De electionibus & electorum poteſtate. *v. l. tom. 27.*

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. cap. xxiv. De electione facienda per ſcrutinium, vel compromiſſum. *Quia propter electionum formas diverſas, &c.*

Ibid. cap. xxv. Quòd electio facta per ſęculatem poteſtatem non valeat. *Quiſquis electionem de ſe factæ per ſæcularis poteſtatis abuſum, &c.*

Ibid. cap. xxvj. De pœna indignè confirmantis electionem. *Nihil eſt quod Eccleſiæ Dei magis officiat, quàm quod, &c.*

Ibid. cap. xxvij. De inſtructione ordinandorum. *Cum ſit ars artium regimen animarum, &c.*

Concil. Lugdun. an. 1245. cap. iij. De electione & electi poteſtate. *In electionibus & poſtulationibus ac ſcrutiniis, &c.*

Statuta Synodi Auguſtenſis, an. 1548. tit. iij. De electione Epiſcopi Auguſtenſis, &c. *v. tit. 4. & 5.* De qualitate Ordinandorum. *Vt catholica doctrina atque diſciplina eccleſiaſtica, &c.* vide.

Concil. Mediolan. I. an. 1565. pars ij. tom. 36. Vide quoque formulas antiquas de Epiſcopatu quarum olim uſus fuit ſub primis Galliæ Regibus. *Tom.* 37. Item & formulas diverſas in Epiſcoporum promotionibus uſurpatæ. *v. l. ſub fin. 37. tom.*

EPISCOPORUM

SUBORDINATIO ET UNANIMITAS.

CAN. APOSTOLORUM. Τοὺς ἐπισκόπους ἑκάστου, &c. Can. Apoſtolorum xxxiij. Quod Clerici damnati non debeant ab alijs recipi. *Epiſcopos Gentium ſingularum ſcire convenie, &c.* Can. 35. ex verſione Dion. Exigui.

Concil. Eliberit. an. 305. Can. liij. De Epiſcopis qui excommunicato alieno communicant. *Placuit cunctis, ut ab eo Epiſcopo quis, &c.* Tom. 1.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. xvj. Ut ubi quiſque fuit excommunicatus ibi communionem conſequatur. *De his qui pro delicto ſuo, &c.* Tom. 2.

Ibid. Can. xvij. Ut nullus Epiſcopus alium conculcet Epiſcopum. *Ut nullus Epiſcopus alium Epiſcopum conculcet.*

Ibid. Can. xix. Ut Epiſcopis peregrinis locus ſacrificandi detur. *De Epiſcopis peregrinis qui in Urbem ſolent venire, placuit eis locum dari ut offerant.*

Concil. Nicæn. an. 325. Can. v. Περὶ τῶν μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ γινομένων, &c. De Excommunicatis ab uno Epiſcopo non recipiendis. *De his qui communione privantur, &c. Pro talibus ferre ſententiam, &c.*

Concil. Sardic. an. 347. Can. xiij. Ὅτι δὲ ἐπίσκοποι ἦσαν. καὶ τοῦτο, &c. *Eſt Can. xvj. apud Dion. Exig.* De Clericis à communione ſummotis, ab alio non recipiendis Epiſcopo. *Oſius Epiſcopus dixit: hoc quoque omnibus, &c.*

Ibid. Can. xvij. Ὑποβαλλόντος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, &c. *Eſt Can. xxj. apud Dion. Exig.* De ſuſcipiendis his qui perſecutionem patiuntur. *Oſius Epiſcopus dixit, ſuggerente Fratre, &c.*

Concil. Carthag. I. an 348. Can. v. Ut Clerici vel Laïci in alterius Eccleſia non ordinentur. *Privatum Epiſcopum, &c.* vide titul. *Diœceſeon limites ſervandi.*

Ibid. Can. xij. Ut pacta inter Epiſcopos inita cuſtodiantur. *Antigonus Epiſcopus Madurenſis dixit, &c.*

Concil. Cæſarauguſt. an. 413. Can. v. Ut qui à ſuis Epiſcopis * privantur, ab alijs non recipiantur. *Tom. 3.*

* Communione privatos.

Concil. Taurin. an. 397. Can. vij. Ut Clericum alterius nemo ſuſcipiat, vel Eccleſiæ ſuæ ordinet, neque abjectum in communionem recipiat. *Nec illud prætermittendum fuit, &c.*

Concil. Carthag. II. an. 397. Can. vij. Ut qui excommunicatum alterum ſuſceperit, excommunicetur. *Felix Epiſcopus Saltem Selitanus dixit, &c.*

Concil. Carthag. III. an. 397. Can. xxj. Ut nullus Epiſcopus alienum Clericum audeat retinere, vel ordinare Clericum alienum. *Ut Clericum alienum, &c.*

Ibid. Can. xlv. Ut Epiſcopus qui habet plures Clericos, ei qui eget ad ordinandum poſtolatus, largiatur. *Aurelius Epiſcopus dixit: ſermonem meum, &c.*

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. xxv. De diſcordantibus Epiſcopis.

Ibid. Can. xxvj. Ut Episcopus dissidentes concordare compellat.

Ibid. Can. xxxiij. De Episcopis vel Presbyteris ut à cujuscumque Ecclesia in ordine suo recipiantur. *Episcopi vel Presbyteri, si causa visitandæ Ecclesiæ, &c.*

Concil. Carthag. V. an. 399. Can. ij. De Clericis, pro crimine suo damnatis, ut à quolibet non defensentur.

Ibid. Can. xiij. De Clericis vel Monachis ab alio Episcopo ordinatis. *Item placuit, ut si quis, &c.*

Concil. Toletan. I. an. 400. Can. 11. De cleris vel Monachis. Si quis propositum quemlibet spoliaverit, & admonente Episcopo non reddiderit, excommunicetur. *Si quis de potentibus Clericum, aut, &c.*

Innocent. I. Epist. ij. ad Victric. Rothom. c. vj. Ut alterius Clericum nullus ordinet, nec ab alio ejectum recipiat. *Ut de aliena Ecclesia Clericum ordinare nullus, &c.*

Concil. Milevit. II. an. 416. Can. xiij. Ut posteriores anterioribus Episcopis non præferantur, nec inconsultis Primatibus suis aliquid agere præsumant. *Palentinus Episcopus dixit: si permittis bonum, &c.*

Concil. Milevit. II. an. 416. Can. xviij. De his qui in sua Provincia non communicant ut alibi non communicent. *Placuit, ne quicumque communicat, &c.*

Leon. I. Epist. lxxxiv. ad Anastas. Thessalonic. Episc. cap. xj. in fine. *Nemo quod suum est quærat, sed quod alterius, &c.*

Concil. Afric. an. 424. Can. xxix. De Clericis damnatis.

Concil. Arausican. an. 441. Can. ix. De ijs qui alienos Cives ordinant. *Si qui autem alienos Cives, aut, &c.*

Ibid. Can. viij. Si quis alibi consistentem Clericum ordinandum putarit. *Si quis alibi consistentem Clericum, &c.*

Ibid. cap. xj. Quod Episcopus ei qui ab alio excommunicatus est, communicare non debeat. *Placuit ne reatum venire Episcopum, &c.*

Concil. Valense an. 442. Ut Gallicani Episcopi supervenientes in Gallijs non discutiantur. *Placuit ergo tractatu habito, &c.*

Synodus S. Patricij, Auxilij & Isserninj Episcoporum in Hibernia. Can. xj. De susceptore Clerici excommunicati. *Quicumque Clericus excommunicatus ab aliquo fuerit, & alius eum susceperit, ambo coequali pœnitentiâ teneantur.*

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. viij. Qui alterius excommunicatum susceperit. *Si quis excommunicatum alterius, &c.*

Ibid. xxxv. Si quis Clericum alienum ordinare instituat. *Si quis alibi consistentem Clericum, &c.*

Ibid. Can. 50. De his qui inter se pacem non habent.

Concil. Andegav. an. 453. Can. ix. Alieno Clero Episcopus gradum nè augeat. *Alijs quoque Episcopis aliorum Clericis gradum augere non liceat.*

Hilarius Pap. Epist. vj. ad Leontium, an. 461. *Affectus ita que sui gratiam perire non passus, &c.*

Concil. Venetic. an. 465. Can. ix. Ut Clerici sæcularia judicia non adeant. *Clericis, nisi ex permissu Episcoporum suorum, &c.*

Ibid. cap. x. Episcopi alienos Clericos nè promoveant. *Episcopi quoque ab alijs Episcopis, &c.*

Felix Pap. III. Epist. vij. ad universos Episcopos. *Cavendum verò maximè, &c.*

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. *Baſilicas noviter inſtitutas, &c.*

Epiſt. Anaſtaſ. Pap. II. cap. iv. Quòd magnoperè contentio ſit cavenda.

Concil. Agath. an. 506. Can. xxxj. De his qui propter odium, ad pacem non revertuntur.

Concil. Epaon. an. 517. Can. xxviij. Ab Epiſcopo damnatos, Succeſſori licet abſolvere.

Concil. Lugdun. I. an. 517. Can. ij. Ut Epiſcopo uno in tribulatione poſito, reliqui compatiantur. *Id quoque adjecimus, ut, &c.*

Ibid. Can. iij. Si Rex ab Epiſcoporum communione ſe ſuſpenderit. *Quod ſi Rex præcellentiſſimus, &c.*

Concil. Valentin. in Hiſpan. an. 524. Can. vj. Ut Clericum alienum nullus ordinet, nec ſit Clericus qui non ſpoponderit locum, ubi ſit delegatus. *Ut nullum Clericum alienum, &c.*

Concil. Arelat. IV. an. 524. Can. iv. Ut qui Clericum alienum ſuſceperit, communione privetur. *Et ſi fortè aliquis Clericorum, &c.*

Concil. Arvern. an. 535. Can. xj. Alienum Clericum Epiſcopus nè ſuſcipiat, aut promoveat. *Nullus Epiſcopus alterius Clericum contra voluntatem Epiſcopi ſui ſuſcipere audeat, aut Sacerdotio prorogare.*

Concil. Aurel. V. an. 549. Can. v. Nullus Clericum alienum recipere vel promovere ſine Epiſtola ſui Epiſcopi præſumat. *Ut nullus Clericum ſeu Lectorem alienum, &c.*

Epiſt. Mappini Epiſcopi Rhem. ad Nicætum Epiſc. Trevirenſem. *Evangelicæ lectionis doctrina teſtatur, &c.*

Concil. Arelat. V. an. 554. Can. vij. Vt nullus Epiſcopus alienum Clericum, ſine Epiſcopi ſui Epiſtola non ordinet. *Ut Epiſcopus alterius Clericum, &c.*

Concil. Pariſ. III. an. 555. Can. vij. Nemo excommunicatus ab alijs colligatur. *Et quia univerſis Sacerdotibus, &c.*

Concil. Bracar. I. an. 563. Can. viij. *Item placuit ut nullus Epiſcopus, &c.*

Concil. Lugdun. II. an. 567. Can. iv. Ab uno Epiſcopo excommunicatus, ab omnibus Epiſcopis excommunicatus habeatur. *Illud etiam quod Sancti Patres, &c.*

Concil. Turon. II. an. 567. Can. ij. De pace inter Epiſcopos conſervanda. *Item decernitur propter illud, &c.*

Concil. Turon. II. an. 567. Can. viij. Vt Epiſcopus ei quem alter Epiſcopus excommunicaverit, non communicet. *Quicumque Epiſcopus illum quem alter Epiſcopus, &c.*

Ibid. Can. ix. Vt in Britannia ſine conſenſu Metropolitani, vel Comprovincialium, Epiſcopi non ordinentur. *Adjicimus etiam nè quis Britannum, &c.*

Ibid. Can. xj. *Sic tamen ut tam Metropolitanus, &c.*

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. cap. xij. Seditioſo Epiſcopo. *in fin.* 12. *tom.*

Ibid. cap. xiij. De diſſentionibus judicij. *v. loc.*

Gregor. Magn. lib. 1. Epiſt. xliij. ad Epiſcopos per Illiricum. *Jobinus exc[ellentiſ]ſimus vir filius noſter, &c.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. x. ad Felicem Epiſcopum Sardiæ. *Qualiter obedientia, vel ſit, &c.*

Idem lib. v. indict. xiv. Epist. vij. ad Episcopos Epiri. *Scriptorum vestrorum insinuatio, &c.*

Ibid. lib. vj. Epist. iv. De custodienda caritate & unitate S. Ecclesiæ. De Pastoralis muneris difficultatibus.

Ibid. Epist. v. De custodienda pace Sanctæ Ecclesiæ, conservanda.

Id. lib. vij. Epist. xxxvj. indict. xj. Chrysantho Episcopo Spoletano. *Cùm sit proprium disciplinæ ab illicitis, &c.*

Ibid. lib. viij. indict. iij. Epist. xlv. De detractionibus non curandis. *Tom.* 14.

Ibid. lib. xj. Epist. xlviij. De pace & unitate Sanctæ Ecclesiæ, & de universalis vocabulo fugiendo.

Synodus incerti loci post Concil. Paris. V. habita, Can. xiij. De excommunicatis per vicinas Civitates vel Parœcias judicandis. *De excommunicatis placuit, si quis, &c.*

Concil. Tolet VII. an. 646. cap. vj. De convicinis Episcopis in Urbe Regia commorandis.

Concil. Herudfordense an. 673. capitul. vj. *Ut Episcopi atque Clerici peregrini, &c.*

Id. capitul. viij. *Ut nullus Episcoporum se præferat alteri, &c.*

Concil. Tolet. XI. an. 675. capitul. vj De discordia Sacerdotum. *Sicut omnis qui diligit Fratrem suum, &c.*

Concil. Tolet. XIII. an. 683. c. xj. Nè quis alienum Clericum vel Monachum suscipiat fugientem. *Multa super hoc Capitulum Patrum, &c.*

Zachar. Pap. Epist. vij. xvij. De Episcopis qui aliorum Clericos suscipiunt. *Item pro Episcopis qui alterius Clericos, &c.*

Excerptiones Egberti Eborac. Episcopi, lx. Canon Nicænus. *Si quis alicujus Episcopi Clericum vel Monachum, &c.*

Concil. Cloveshoviæ an. 747. cap. ij. De unitate pacis.

Concil. Vermerience an. 752. Can. xiv. Ut ab Episcopis vagis Presbyteri non ordinentur. *Ut ab Episcopis ambulantibus, &c.*

Concil. Vernense an. 755. Can. xij. ..... *Qui verò Episcoporum aut Laicorum, &c.*

Ibid. Can. xiij. De Episcopis vagantibus neque ministrent neque ordinationem ullam faciant sine licentia Episcopi sui cujus Parochia est. *De Episcopis vagantibus, qui, &c.*

Capitular. Aquisgran. Car. Magn. cap. vij. De his qui à Synodo vel à suo Episcopo damnati sunt. *Tom.* 20.

Ibid. cap. lxj. De pace & concordia servanda.

Carol. Magn. Capitulare, an. 789. anno Regni ejus xj. capitul. vj. De alterius Clerico Episcopi non recipiendo nec ordinando. *Ut nemini liceat alterius Clericum recipere, nec ordinare in aliquo gradu sine commeatu Episcopi.*

Concil. Francoford. an. 794. Can. viij. De altercatione Viennensis & Arelatensis Episcopi, & de Tarentasia, Ebreduno, & Aquis.

Ibid. Can. ix. De purgatione & reconciliatione Petri Episcopi.

Hadriani Papæ capitul. xviij. ..... *Nullus Episcopus alterius Parochianum retineat, vel ordinet nec judicet.*

Concil. Arelat. VI. an. 813. Can xxiv. Ut fugitivi Clerici diligenter inquirantur, & reddantur. *Ut unuſquiſque Epiſcopus in ſua Parochia, &c.*

Concil. Mogunt. an. 813. Can. iij. De caritate in omnibus conſervanda.

Ibid. Can. iv. De pace, & concordia, & unanimitate.

Ibid. Can. xxxj. De fugitiviś Clericis. *Ut unuſquiſque Epiſcopus in ſua Parochia, &c.*

Concil. Arelat. an. 813. Can. xij. De pace & concordia.

Ibid. Can. xxxix. Ut Eccleſiæ pacem habeant.

Concil. Rhem. an. 813. Can. xliij. Ut lites & jurgia terminum habeant. *v. l. tom.* 20.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. xx. De pace & concordia inter Epiſcopos & comites.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xiij. *vide locum.*

Capitul. Carol. Magn. anno Imperij ejus xiij. v. cap. ix. x. & capitul. xxiij. *Ut unuſquiſque in ſua Parochia, &c.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. Can. xlviij. ex Leone Papa Epiſt. lxxxij. Ut nullus alienum Clericum ſollicitare vel tenere præſumat ſuo Epiſcopo non præbente conſenſum. *vide locum.*

Synodus Celichyth. an. 816. Can. iij. Ut concordes omnes invicem diligant. *Tom.* 20.

Capitular. Ludovici Pij Imp. cap. x. De admoñitione ad Epiſcopos, & ad omnes pro concordia ad invicem & cum cæteris fidelibus.

Ibid. cap. xj. De admonitione ad omnes generaliter pro caritate & pace ad invicem.

Ibid. cap. xiv. De pace in itinere exercitali cuſtodienda.

Concil. Pariſ. VI. lib. ij. an. 829. cap. vj. Quod ubi caritas non eſt, nulla bona ineſſe poſſint.

Capitular. Toloſan. Car. Junioris Calvi Regis, an. 843. cap. 1. Ut Epiſcopi non ægrè ferant, quòd Presbyteri ad Regem reclamarunt.

Ibid. Conventus in Villa Colonia, cap. vj. De ijs qui initum concordiæ fœdus irruperint.

Concil. Valentinum III. an. 853. Can. xiij. Ut Epiſcopi mutuò ſe adjuvent, contra rebelles, & auctoritatis ſuæ contemptores. *Ut tanta inter nos largiente Domino, &c.*

Concil. Mogunt. I. an. 858. cap. iv. De pace & concordia.

Ibid. cap. v. De conſpiratione. *v. loc. eom.* 21.

Concil. Tullenſe an. 859. Can. iij. Ut Epiſcopi mutuo ſe conſilio & auxilio adjuvent. *Epiſcopi namque ſecundùm illorum, &c.*

Nicol. Pap. I. Epiſt. lxx. ad Hincmarum & alios Epiſcopos in Regno Lotharij conſtitutos. *In his igitur, expleſis cæteris curis, &c.*

Ibidem. *Quapropter venerabilis induſtria, &c.*

Concil. Tullenſe I. an. 859. apud Saponarias, cap. ij. Ut Epiſcopi mutuo ſe conſilio & auxilio adjuvent. *Epiſcopi namque ſecundùm illorum miniſterium, &c.*

Ibid. x. *Placuit omnibus, ut creditur inſtinctu divino, &c.*

Concil. Mogunt. an. 888. cap. xxiv. De pace fruenda.

Concil. Metenſe Can. 1. Quòd pax à paganis, & contumacibus chriſtianis per emendationem morum à Deo imploranda ſit.

Concil. Tribur. an. 895. cap. 1. Communis oratio pro concordia tam Cleri quam Populi. *v. l. tom.* 24.

Ibid. cap. iv. De injuria & contumelia (quod abſit) Presbyterorum.

Concil. Mamnetenſe, an. 895. Can. 1. De alterius Parochiano, & de diſcordantibus ad Miſſam non recipiendis.

Ibid. Can. ij. Quòd alterius Parochianum itineris vel placitis causâ, recipere ad Miſſam liceat. *Tom.* 24.

Leges Eccleſiaſt. Edouardi Reg. Angliæ, tit. 1. De pace Eccleſiæ.

ONVS EPISCOPALE,

VITA ET CURA PASTORALIS.

CONCIL. AFRICAN. an. 424. Can. lxxxviij. De his qui plebes ad ſe pertinentes negligunt.

Ibid. Can. xc. Ut ſi Epiſcopus negligat ſuam Diœceſim, communione privetur.

Leon. I. Epiſt. xcij. ad Ruſtic. Narbon. Epiſcopum. *Miror autem dilectionem tuam in tantum, &c.*

Concil. Roman. III. ſub Hilario Papa, anno Domini 465. celebratum. cap. iv. Ut ea quæ illicitè Epiſcopus, vel deceſſor ejus ordinavit, ab eo, qui ſupereſt, emendetur. *Sed & quod quis commiſit illicitè, aut, &c.*

Synodus Romana IV. ſub Symmacho, an. 504. *Væ enim nobis qui hujus miniſtri onus, &c.*

Hormiſdę Pap. Epiſt. xiij. an. 517. Commonitoria ad univerſos hæreticos Epiſcopos Orientis per ſecundam legationem tranſmiſſa. *Licet laude non careat qui bonis conſilijs obſecundat, &c. Ille qui acceptum ſine imminutione ſervavit, &c.* Vide ex Epiſt. Epiſcoporum Provinciæ Turonicæ, anno 767. ad Plebem miſſa, poſt ſecundum Concilium Turon. *Pontificalis eſt ordinis, ad ſuam ſollicitudinem, &c. Et mereatur agricola gloriari de fruge, &c.*

Concil. Lugdun. I. an. 517. Can. ij. Ut Epiſcopo uno in tribulatione poſito, reliqui compatiantur. *Tom. x.*

Concil. Tolet. III. an. 589. Can. vij. Quod lectio in omnibus Sacerdotalibus menſis legi debeat.

Epiſt. Joan. Pap. III. ad Epiſcopos Germanię, tit. ij. Demonſtrat Clementem Primum poſt B. Petrum Sedem Apoſtolicam rexiſſe, idque tradente ſibi ipſo Petro.

Ibid. tit. iij. Tradit, quanta cura atque ſolicitudo illi ſubeunda ſit qui gregem Chriſti paſcat. *V. l. tom. 12.*

Gregorius Magnus lib. 1. Epiſt. iij. ad Paulum Scolaſticum, an. 591. *Quidquid mihi ex honore Sacerdotalis officij, &c.*

Ibid. Epiſt. iv. ad Joannem Epiſcopum Conſtantinopolitanum. *Si caritas virtus in proximi dilectione conſiſtit, &c.*

Id. Epiſt. v. ad Theotiſtam. *Miror autem quod in me collatus dudum, &c. à gloria veſtra evacuantur, &c.*

Id. Epiſt. vj. ad Narſem Patricium. *Dum contemplationis dulcedinem altè deſcripſiſtis, &c.*

Id. Epiſt. vij. ad Anaſtaſ. Epiſcopum Antioch. *Sed durum valdè fuit, quod dictum eſt, &c.* v. Epiſt. 20. & 21.

Id. eod. lib. Epiſt. xxiv. ad Joannem Epiſc. Conſtantinopolitan. Eulogium Alexandrin. &c. De onere paſtorali. *Conſideranti mihi quod impar meritis, &c.*

Converſationis ſuæ exemplo ſuſcipiunt, &c. Vide totam Epiſtolam, quæ admodum prolixa eſt. v. quoque Ep. 25.

Id. eod. lib. Epiſt. xxvj. ad Anaſtaſ. Archiepiſc. Corinth. *Judicia Dei quantò ſunt inveſtigabilia, tantò, &c. De me regentu manus voluit operari, &c.*

Id. eod. lib. Epiſt. xxx. ad Joannem Exconſulem. *Bona Excellentiſſimæ veſtræ experetus, &c.*

Id. ibid. Epiſt. xlj. ad Leandrum Epiſcopum Hiſpalenſem. *Tantù quippè in hoc loco hujus mundi fluctibus, &c.*

Id. lib. ij. Epiſt. xxxiij. indict. x. ad Columbinum Epiſc. Numidiæ. .... *Porrò autem præſentium latorem inſinuatione didicimus, &c.*

Id. eod. lib. Epiſt. xxxix. ad Dominicum Epiſc. Carthag. *Quod verò ordinationi noſtræ Fraternitas veſtra congaudet, &c.*

Id. lib. iij. Epiſt. 1. indict. xij. ad Conſtantium Epiſc. Mediolan. *Si quorum fortaſſè ſunt vitia, hæc maturis objurgationibus, &c.*

Ibid. Epiſt. v. ad Bonifacium Epiſcopum Regienſem. *Contumelia ſiquidem Sacerdotum eſt, &c.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. viij. ad Leonem Epiſc. primæ Juſtinianæ. De uſu Pallij & cura Paſtorali diligenter exhibenda. .... *Admonentes ut ita vos circa ſubjectos, &c.*

Ibid. Epiſt. xv. ad Joannem Epiſc. Ravennenſem. *Vide quid in lingua, quid in actu Epiſcopum deceat, &c.*

Id. lib. v. Epiſt. lxij. Dominico Epiſcopo Carthagin. *Quamobrem Cariſſime, nos quos paſtoralis curæ, &c.*

Id. lib. vj. indict. xv. Epiſt. iv. Cyriaco Epiſcopo Conſtantinopolitano. *Qui regendam navem ſuſcepit, tantò, &c.*

Ibidem. *Quiſquis eſt in loco reguminis, &c.*

Id. lib. vij. indict. 1. Epiſt. xv. Victori & Columbo Epiſc. Numidiæ. *Ad cuſtodiendam in cunctis antiquam, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxij. Dominico Epiſcopo Carthaginenſi. *Lux gregis flamma eſt paſtoru, &c.*

Eod. lib. indict. ij. Epiſt. xlviij. Anaſtaſio Epiſcopo Antiocheno. *Ille ergo ad ovile, &c.*

Ibid. Epiſt. cxij. Aregio Epiſcopo de Gallijs. *Lingua noſtra bonis fomentum ſit implere omnia valeamus.*

Ibid. Epiſt. cxviij. Syagrio Epiſcopo Auguſtodun. *Cùm Sacerdotalis dignitas aliis videatur, &c.*

Ibid. Epiſt. cxxvj. Leandro Epiſcopo Hiſpalenſi. *Vitam autem meam cunctis eſſe imitabilem, &c.*

Id. lib. viij. indict. iij. Epiſt. xxxvj. ad Maximum Epiſc. Salonitan. *In quantum verò prævalet Fraternitas tua, &c.*

Id. Epiſt. xlj. ad Dominicum Epiſcopum Carthagin. Quid tempore peſtilentiæ præſtare debeat Epiſcopus. *Vide locum.*

Id. lib. xj. Epiſt. xxix. ad Savinum Subdiaconum. De negligentia Proculi Epiſcopi.

Ibid. Epiſt. xxx. De abſentia Proculi Epiſcopi. *Vide locum.*

Ibid. Epiſt. xxxv. ad Anthemium Subdiac. De negligentia & deſidia Epiſcoporum Campaniæ. *Vide locum.*

Concil. Rhemenſe an. 630. cap. vij. Curet Paſtor ovem ſuam & non negligat, ei injungat intereſſe Miſſæ Sacrificio, diebus Solemnibus & Dominicis agnoſcat ejus faciem: & ſi bis in anno abſit, prohibeatur eidem Eccleſiæ ingreſſus, & careat paſtorali ſepultura & conſolatione.

Concil. Toler. IV. an. 633. cap. xxj. De caſtitate Sacerdotum. *Tom.* 14.

Ibid. cap. xxij. Ut Epiſcopus in conclavi ſuo idoneum teſtimonium habeat.

Ibid. cap. xxviij. De Orario & Annulo Epiſcoporum. Annulus Epiſcopi, quid ſignificat?

Ibid. cap. xxxij. De cura populorum & pauperum, quam Epiſcopi ſibi impoſitam noverint.

Ibid. cap. xxxvj. Epiſcopi quales eſſe debeant. *v. l. tom.* 14.

Concil. Sueſſion. an 744. cap. v. Ut ignoti Epiſcopi vel Presbyteri ad miniſterium ſine probatione non admittantur. *Tom.* 17.

Concil. Cloveshoviæ an. 747. cap. 1. Vt Epiſcopi curam ſuam paſtoralem & canonicas inſtitutiones, non negotia ſęcularia proſequantur. *Tom.* 17.

Ibid. cap. iv. Vt Epiſcopi Abbates & Abbatiſſas moneant regulariter vivere.

Sancta Synodus œcumenica Nicęnę ſecundò habita, an. 787. tit. iv. Quòd abſtinere debeant Epiſcopi à dando quidliber & accipiendo.

Capitul. Aquiſgran. Carol. Magn. an. 788. xij. Item in eodem Concilio, ut Epiſcopus ejus Eccleſiæ curam habeat, ad quam ordinatus eſt. *Item in eodem Concilio, ut Epiſcopus ejus Eccleſiæ curam habeat ad quam ordinatus eſt. Epiſcopum de Diœceſi, &c.*

Capitular. Aquiſgran. Caroli Magni anno 789. cap. xij. De cura Epiſcoporum. *v. l. tom.* 20.

Concil. Forojulienſe anno 791. cap. ij. *Ut longè aliùs excellat vita Paſtoris, &c.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. vj. Vt Epiſcopi juſtitias faciant in ſuis Parochijs.

Ibid. Can. xxix. Vt Epiſcopi ſibi ſubditos ritè doceant.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. iij. Vt Epiſcopi Presbyteros de Baptiſmo doceant, Sanctæque Scripturæ, & Canonum lectioni inſiſtant.

Ibid. Can. vj. Vt Epiſcopi qualiter vivant Canonici, & Monachi provideant.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xj. De communi Prælatorum ſubditorumque diſciplina.

Ibid. Can. xiv. Vt Epiſcopi divinæ lectioni incumbant. *Ut Epiſcopi diligentius operam dent, &c.*

Ibid. Can. xv. De prædicatione Epiſcoporum. *Ut Epiſcopi Sermones & Homilias SS. Patrum, &c.*

Ibid. Can. xvij. Vt Epiſcopi & Abbates ante ſe turpia joca fieri non permittant. *Ut Epiſcopi & Abbates ante ſe joca turpia, &c.*

Ibid. Can. xviij. Quòd Miniſtri Dei à commeſſationibus & vinolentijs abſtinere debent. *Epiſcopi & Dei Miniſtri non debent, &c.*

Ibid. Can. xix. Vt Epiſcopi & Judices judicia diſcernant. *Ut Epiſcopi & Judices judicia diſcernant, &c.*

Concil. Turon. III. an. 813. can. ij. Vt Episcopi studiosè legant Evangelium, & Epistolas B. Pauli, cum Sanctorum Patrum expositionibus. *Omnes Episcopi studiosè operam divinæ dent lectioni, &c.*

Ibid. can. iij. Quod Episcopi canones, & librum pastoralem S. Gregorij ignorare non debeant. *Nulli Episcopo liceat Canones aut librum, &c.*

Ibid. can. iv. Vt Episcopi gregem sibi commissum sacrâ prædicatione, vitæque suæ exemplo doceant. *Sollicitè studeat unusquisque Episcopus, &c.*

Ibid. can. v. Vt Episcopus parcâ mensâ sit contentus, eique sacram lectionem adhibeat. *Episcopum non oportere nimium profusis, &c.*

Ibid. can. vi. Vt peregrini & pauperes convivæ sint Episcoporum. *Peregrini & pauperes convivæ sint, &c.*

Ibid. can. vii. Vt Episcopi omnium generum illecebras, histriones, ac turpes jocos refugiant. *Ab omnibus quæcumque ad aurium, &c.*

Ibid. can. viii. Vt Episcopi à sæcularibus laudis & venerationibus abstineant. *Sacerdotibus non expedit, &c.*

Ibid. can. x. Episcopi pauperum curam habeant, & res ecclesiasticas cautè dispensent. *Episcopi quidem maximam curam, &c.*

Ibid. can. xi. Vt liceat Episcopis præsente Clero thesaurum ac pauperibus Ecclesiæ erogare. *Licitum sit Episcopis præsentibus Presbyteris, &c.* v. & can 13.

Ibid. can. xvii. De Homilijs quas habere debent Episcopi. *Visum est unanimitati nostræ, ut, &c.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. can. 1. Vt Episcopi legant Scripturam, canones, & pastorale S. Gregorij. *Decrevimus juxta Sanctorum Canonum, &c.* Tom. 20.

Ibid. can. ij. Vt quæ legendo didiscerint opere compleant. *Ut ea quæ legendo perscrutantur, &c.* v. & can. 3.

Ibid. can. iv. Vt Episcopi humilitatem atque religionem in omnibus præ se ferant. *Opportunum ducimus ut humilitatem atque, &c.*

Ibid. can. v. Vt Episcopi moribus irreprehensibiles sint. *Ut juxta vocem Apostoli Sacerdotes irreprehensibiles, &c.*

Ibid. can. ix. Vt Episcopi ab omnibus sensuum illecebris abstineant. *Ab omnibus oculorum auriumque illecebris, &c.*

Ibid. can. x. Vt sobrietatem teneant & omnibus prædicent. *Ut sobrietatem Sacerdotes teneant, &c.*

Ibid. xi. Vt Episcopus ad publica judicia suæ causæ suffragaturus non eat. *Ut Episcopus ad forum neque ubi publicè, &c.*

Concil. Mogunt. anno 815. Can. xv. De imitatione Apostolica. *Apostolus dicit: imitatores mei estote, &c.*

Concil. Aquisgran. anno 816. lib. 1. cap. x. De Episcopis. Isidori. *Veniamus nunc ergo, &c.* Tom. 20.

Ibid. cap. x. *Hujus rei gratia, reliquit te Cretæ, reliquit Titum Discipulum, &c.*

Ibid. can. xi. *Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Opus non dignitatem.* ex eodem, Epist. ad Oceam.

Ibid. can. xii. De Pastoribus. *Qui Pastorum nomina audire volunt, &c.* Augustin. de Pastoribus, tom. 10.

Ibid. 17. De Præpoſitis Eccleſiæ. De his qui in regimine prodeſſe poſſunt, ſed idem officium per quietem propriam refugiunt. *Sunt nonnulli, qui nimia virtutum dona percipiunt, &c.* Iſidor. Paſtoral. l. 1. cap. 5.

Ibid. can. 18. De præpoſitis Eccleſiæ. *Vir eccleſiaſticus, & crucifigi mundo per, &c.* Iſidori lib. 3. ſent. cap. 33.

Ibid. can. 19. Quod Sacerdotes Sancti contemplativæ vitæ fieri particeps poſſunt. *Qui diligenter, &c.* Proſp. l. 1. de vita contemplat. cap. 13. *Tam doctrinâ quam vitâ clarere debet Eccleſiaſticus Doctor, &c.* l. 3. c. 36.

Ibid. can. 21. De humilitate Præpoſitorum. *Sit Rector diſcretus in ſilentio, utilis in verbo, &c.* Gregorij lib. 1. paſtoral. c. 4.

Ibid. can. 22. De humilitate Præpoſitorum. *Qui præficitur ad regimen, &c.* Iſidori lib. 3. ſentent. cap. 42.

Ibid. can. 23. De doctrinæ diſcretione. *Non omnibus una eademque doctrina eſt adhibenda, &c.* Ejuſdem ibid. c. 43.

Ibid. can. 27. De Paſtoribus non retrogradientibus. *Sunt nonnulli qui ſeculari curâ, &c.* Gregorij l. 1. paſtoral. c. 1.

Ibid. can. 28. De negligentia Sacerdotis, qui doctrinæ ſuæ contraria agendo, perſonam non poteſt implere doctorum. *Recolite ergo quanta & qualia, &c.* Proſperi lib. 1. de vita contemplat. cap. 15.

Ibid. cap. 29. De his qui malè docent & benè vivunt. *Interdum Doctoris vita, &c.* Iſidori l. 3. ſentent. cap. 37.

Ibid. cap. 30. De exemplis pravorum Sacerdotum. *Sæpè per quos juſtitia docetur, &c.* Ejuſd. c. 38.

Ibid. cap. 31. De Præpoſitis carnalibus. *Providentiâ plerumque divini conſilij ordinantur.* Ejuſdem c. 29.

Ibid. cap. 32. Luctuoſa deſcriptio carnaliter viventium Sacerdotum. *Sed nos præſentibus delectati, dum in hac vita, &c.* Proſperi lib. 1. de vita contemplat. cap. 21.

Ibid. cap. 34. De zelo paſtoralis officij erga ſubditos. *Omnis ſpiritalis zelus Doctoris animum fregit, &c.* Gregorij lib. 1. in Ezechiel. c. 11.

Ibid. cap. 35. Quod Sacerdotes nihil proprium habeant, & Eccleſiæ facultates tamquam communes Deo rationem reddituri ſuſcipiant. *Expedit facultates Eccleſiæ poſſideri, & proprias, &c.* Proſperi lib. 1. de vita contempl. c. 9.

Ibid. cap. 36. De diſciplina Sacerdotum in his qui delinquunt. *Sacerdotes populorum pro iniquitate damnantur, &c.* Iſidori lib. 3. ſent. cap. 46.

Ibid. cap. 37. De collata Epiſcopis poteſtate ligandi atque ſolvendi. *Prædicatores Sancti, qui diſtrictum Dei judicium, &c.* Gregorij Homil. 26. in Joan. 20.

Ibid. cap. 103. De ſubjectis bonis ſub regimine paſtorali conſtitutis. *Admonendi ſunt ſubditi nè præpoſitorum, &c.* Gregorij paſtoral. l. 3. admonit. 5.

Ibid. cap. 104. De Subditis. *Propter peccatum primi hominis, humano generi pœna, &c.* Iſidori.

Ibid. cap. 105. De invidis & protervis ſubditis. *Plerumque ſubditi paſtorali regimine conſtituti, &c.* Gregorij paſtoral. p. 3. admonit. 9. l. 6. can. 4.

Ibid. cap. 106. Quòd ſecundùm ſermonem Prophetiæ ſuâ culpâ pereant, qui Sacerdotum increpationes perversâ voluntate contemnunt. *Adhæc quæ præ-*

dicta sunt, ego tunc, sic inquam, &c. Prosperi l. 1. de vita contempl. c. 29.

Ibid. cap. 107. Cum quo damno animæ suæ ab Ecclesia, quæ pauperes poscit, accipiunt illi, qui sibi de suo sufficiunt. *Nec illi qui sua possidentes dari sibi aliquid volunt, &c.* Ejusdem, l. 2. de vita contemplat. cap. 10.

Ibid. cap. 108. Qui sint qui etiam cum fructu animę suæ opibus sustentantur Ecclesię. *Itaque Sacerdotes, cui dispensationis cum commissa est, &c.* Ejusdem, ibid. cap. 2.

Ibid. cap. 109. Quid facere debeant Clerici quorum infirmitas non potest sua contemnere. *Illi autem, qui tam infirmi sunt, ne possessionibus, &c.* Ejusdem, l. 2. c. 12.

Ibid. cap. 110. Quæ sint vera gaudia vel veræ divitiæ, & quid impedimenti afferant bona præsentia amatoribus futurorum. *Heu! quàm subtiliter nos ille decipiendi artifex fallit, &c.* Ejusd. ibid. c. 13.

Ibid. cap. 111. Quomodo intelligatur quod dicit Apostolus. Qui in Sacrario operantur quæ de Sacrario sunt, edunt. *De talibus dicere videtur Apostolus, Qui in Sacrario, &c.* Ejusdem, ibid. c. 14.

Ibid. cap. 112. De vita & moribus Clericorum. *Propter quod volui & rogavi heşterno die ut hodie, &c.* Augustini, lib. 1. de communi vita Clericorum.

Ibid. cap. 113. Item de vita & moribus Clericorum. *Caritati vestræ hodiè, & nobismetipsis sermo reddendus est.* Ejusdem, lib. 2.

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. cap. xix. De prædicatione & confirmatione Episcoporum. *Ne verò Episcopi occasione prædicandi, &c.*

Ibid. cap. xxviii. De pabulo verbi divini mucrando. *Episcopos monemus, ut sive per se, &c.*

Capitulare II. Ludovici Pii Imperat. cap. iv. De sacro ministerio Episcoporum, & de admonitione Domini Imperatoris ad Episcopos. *Sed quoniam scimus quod specialiter, &c.*

Ibid cap. v. De admonitione Imperatoris ad Episcopos, de Sacerdotibus ad eorum curam pertinentibus & de Scholis. *De Sacerdotibus verò ad vestram curam, &c.* v. etiam cap. 12.

Capitulare III. ejusd. an. 828. *Hæc sunt Capitula quæ volumus ut diligenter, &c.*

Concil. Paris. VI. an. 829. lib. 1. cap. iv. Quod in successoribus Apostolorum religio christiana vigere, & salvatio subditorum debeat consistere. *Quia constat Religionem Christianam per, &c.*

Ibid. cap. v. De periculo quod Sacerdotibus imminet, & quod unusquisque in Parochijs suis populo specialiter denuntiet, ut se corrigant, & ad Dominum ex toto corde convertant, & pro periculis meritò nostræ iniquitatis imminentibus, nec non & pro vita, conjugibus, proleque Imperatorum, populique eis subjecti, Domini misericordiam humiliter exorent. *Statuimus pari voto, parique consensu, ut, &c.*

Ibid. cap. xii. De accessione ad pastorale magisterium, & persona Sacerdotis, & ejusque periculo. *Qualiter ad culmen regiminis veniendum, &c.*

Ibid. cap. xiv. Ut hospitalitatem maximè ab his qui aliis præsunt, sectari oporteat. *Quia ergo propter communem, imò necessariam, &c.*

Ibid. cap. xix. Quod vitam conversationemque quorumdam Sacerdotum nonulli

nonnulli ſubjecti livore potiùs quàm zelo caritatis reprehendant. *Sicut per Saül reprobi Prælati, &c.*

Ibid. cap. xx. Ut converſatio ſacerdotalis teſtes vitæ probabilis habeat. *Quod moderni Pontifices Sanctorum decedentium, &c.*

Ibid. cap. xxj. Ut Epiſcopi, cæterique Prælati, niſi ad neceſſitates inevitabiles impedierit, maximè cum Clericis ſuis horas canonicas cuſtodiant, & Scripturas divinas quotidiè in collatione tractent, eiſque in convictu participes exiſtant. *Hoc quoque correctione, &c.*

Ibid. cap. xxiij. Ut Paſtores ſibi gregem commiſſum, non ut proprium ſed ut dominicum tractare meminerint. *Quia ſunt plerique, qui non paternum effectum, &c.*

Ibid. lib. ij. cap. 1. De vita & officio Epiſcoporum. *Igitur quia conſtat Religionem Chriſtianam, &c.*

Concil. Aquilgran. II. an. 836. cap. 1. De vita Epiſcoporum. *v. titul.* Quinam aſſumendi ſint ad Clerum.

Ibid. cap ij. Ut Epiſcopus miniſterio ſuo juxtà regulam Apoſtoli fungatur. *Poſt verò ue Epiſcopus juxtà regulam, &c.*

Ibid. cap. iij. Quod hoſpitalitas Epiſcopo ubique ſectanda ſit. *Decernit autem Apoſtolus hoſpitalitatem, &c.*

Ibid. iv. Ut Epiſcopus litigioſis non ſe immiſceat contentionibus, nec irreligioſis locutionibus indulgeat. *Interdicit præterea Apoſtolica auctoritas, &c.*

Ibid. cap. v. Ut nullus Epiſcoporum Miniſtrorumve ipſorum pro ſacris miniſterijs quidquam exigere præſumat. *vide titul.* contra Clericos Simoniacos.

Ibid. cap. vij. Quod in vita Sacerdotum penſandum ſit, qualiter quiſque doceat. *Ut ipſa autem Sacerdotum vita, &c.*

Ibid. cap. viij Quòd cum vita Sacerdotis convenire ipſius doctrina debeat. *Doctrina autem Sacerdotalis, &c.*

Ibid. cap. ix. Quòd actio Epiſcopi populi actionem tranſcendere debeat. *In lib. paſtoralis Beatus Gregorius inquit, &c.*

Ibid. cap. x. Quod cavendum ſit Epiſcopo, nè hominibus placere ſtudeat. *Ejuſdem Papæ ex eodem libro: inter hæc neceſſe eſt ut Rector ſolerter invigilet, &c.*

Ibid. cap. xj. Ut Epiſcopi congregationes Canonicorum, Monachorumque ſibi ſubjectas diligentius gubernent. *Didicimus ſanè nonnullos Epiſcopos, & inferatur.*

Concil. Meldenſe an. 845. Præfat. *Sacerdotum eſt divina populo dare mandata, &c. voluntatem Domini inſinuare, &c.*

Id. Concil. Meld. Can. xxv. Quòd domus Epiſcopi rectè ordinari & componi debeat. *Salubre & decens eſſe cognoſcitur, &c.*

Ibid. Can. xxvj. Ut domum Epiſcopi fœminæ non frequentent, nec in ea Reges aut Principes ſæculares diù verſentur. *Suggerendum eſt etiam, &c.*

Ibid. Can. xxviij. Ut Epiſcopis libertas à Rege ad obeunda miniſteria concedatur, & Epiſcopi conceſſo ſibi otio non abutantur. *Ut Regi à magnificentia liberiorem, &c.* v. etiam Can. xxxv.

Ibid. Can. xlvij. Quomodo providendum ſit Eccleſiæ cujus Epiſcopus eſt infirmus. ..... *Sed ſi Epiſcopus miniſterium eccleſiaſticum, &c.*

Synodus Regiaticina an. 850. capitul. 1. *Decrevit ſancta Synodus domeſticam &c.*

Ibid. capitul. ij. *Statuimus, ut non tantùm dominicis diebus, &c.*

Ibid. capitul. iij. *Placet Episcopum moderatis equis contentum esse, &c.*

Ibid. cap. iv. *Ut Episcopi omnes affectiones quæ à sancta conversatione, &c.*

Ibid. capitul. v. *Ut Episcopi Canonicas Scripturas, & sanctas, &c.*

Concil. Valentin. III. an. 855. Can. xiv. Vt Episcopi gregem suum nullâ oppressione lædant. *Ut unusquisque nostrum in Clero à populo, &c.*

Ibid. Can. xvj. *vide titul.* De prædicat. verbi Dei.

Ibid. Can. xvij. Vt visitationes Parochiarum moderatè & aptè peragant. *Ut ipsa visitatio Plebium & Parochialium, &c.*

Ibid. Can. xix. Vt Metropolitani de vita & opinione Episcoporum præcipuam curam gerant. *Ut singulis Metropolitanis unâ cum, &c.*

Ibid. Can xxij. De servitio Presbyterorum erga Episcopos suos. *Ut de servitio Presbyterorum erga Episcopos suos, &c.*

Epist. Aldrici Senonensis Archiep. ad Trotarium Episc. Tullens. an. 829. in supplemento Conciliorum Galliæ edita p. 138. *ex schedis Carnotensibus.* commendat se precibus Trotarij Episc. ut dignè suscipiat & exerceat munus episcopale. *vide brevissculam hanc Epistolam.*

Concil. Mogunt. I. an. 848. cap. viij. De proprietatibus ab Episcopis vel Presbyteris post ordinationem acquisitis. *v. t. tom. 21.*

Concil. Valentin. III. an. 854. Can. xiv. Vt Episcopi gregem suum nullâ oppressione lædant.

Ibid. Can. xv. Vt Episcopi formam disciplinæ in omni vita & conversatione sua se intuentibus exhibeant.

Ibid. Can. xvj. Vt verbum prædicationis per se vel per alios fidelibus administrent.

Epist. vij. Nicolai Papæ I. ad Michaëlem Imperatorem, in qua refert acta Synodi Romanæ adversùs Photium. *Contuemini ergò, &c.*

Idem Epist. x. ad Clerum Constantinopolitan. *Contuemini ergo & futura, &c.*

Eund. Epist. xlix. ad Episcopos in Regno Lotharij constitutos. ..... *Quapropter attonitè satis cor vestrum, &c.*

Id. ibid. in eadem. *Sed saltem nunc quod hactenus, &c.*

Ibid. in eadem. *Sed & vos nunc nobis Fratres, &c.*

Idem Epist. l. ad Carolum Calvum Regem. *Sed sciendum est, quoniam quidam, &c.*

Idem Epist. lviij. ad Episcopos in Regno Ludov. constitutos. ..... *Sed quid mirum quando etiam, &c. Quod si nihil horum egistis, &c.*

Idem Epist. lxiij. ad Episcopos in Regno Lotharij constitutos. *Quotiens de vestræ dilectionis sanctitate, &c.*

Idem Epist. xj. in appendice ad universos Episcopos. *Siquidem & frustrà speculatores, &c.*

Idem Epist. ad Hunteridum Morinensem Episc. in fragm. *Scisciturn itaque per Guldagarium, &c.*

Concil. Wormat. an. 868. Can. xvij. Ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi canes ad venandum & accipitres habere non debeant. *Tom. 23.*

Capitular. Gregor. II. Excerptiones Egberti Eboracæ Civitatis Archiepiscopi. Officium Episcopi. *Tom. 17.*

Ibid. Epiſcopus qualis?

Ibid. Epiſcopus pauperibus & infirmis qui debilitate faciente non poſſunt ſuis manibus laborare, victum & veſtimentum, in quantum poſſibilitas fuerit, largiatur.

Concil. Cloveshoviæ Sacerdotalis vita officium periculoſum. *v. locum t. 17.*

Concil. Pontigon. an. 876. capit. vj. Vt Epiſcopi miniſterium ſuum ſine cujuſquam impedimento & moleſtia peragant. *Tom.* 24.

Ibid. cap. vij. Vt Epiſcopi per ſe & Presbyteros prædicationi inſiſtant, & fideles diebus feſtis ad publicas ſtationes occurrant, domique ſuæ nullus Miſſas celebret ſine licentia Epiſcopi.

Ibid viij. Vt Epiſcopi cum Clero in clauſtris reſideant; Presbyteros verò ab Eccleſijs ſuis abeſſe, aut ab eorum poteſtate diſſilire non permittant. *v. l.*

Concil. apud S. Macram an. 881. cap. ij. Increpatio torporis & negligentiæ Sacerdotum. *ex S. Gregor.* Tom. 24.

Ibid. cap iv. De ſuſcipienda cura Monaſteriorum. *vide Concil. Mamneten ſe Can. 4. & 5. ſub fin. tom.* 24.

Conſtitutiones Odonis Archiep. Cantuariæ cap. iij. De officio Epiſcoporum. *Tertiò admonendi ſunt Epiſcopi, quatenus cum omni modeſtia & honeſtate, &c.* v. locum tom. 25.

Leges eccleſiaſticę Canuti Regis de reverentia Sacerdotibus præſtanda, an. 1032. cap. xxvj. De officio Epiſcoporum & Presbyterorum.

Concil. Coyacenſe an. 1050. cap. 1. Onus Epiſcopale. *In primo igitur titulo ſtatuimus, ut unuſquiſque Epiſcopus, &c.* Tom. 25.

Epiſt. iv. Gregorij VII. Pap. lib. iij. Officium paſtorale. .... *Quapropter oportet & nos ſtudijs paſtoralis officij inſiſtere.* Tom. 26.

Concil. Oxonienſe an. 1222. cap. ij. De debito Epiſcoporum. *Statuimus etiam auctoritate præſentis Concilij, &c.* v. loc. tom. 28.

Concil. Lugdunenſe an. 1245. cap. iv. De officio & poteſtate Judicis delegati. *Statuimus ut conſervatores quos plerumque concedimus, &c.* v. l. tom. 28.

Concil. Cabilon. I. Provinciale an. 1536. 35. pars 1. titul. capitulorum. De munere epiſcopali *Officium Epiſcopi poſt verbi prædicationem conſiſtit potiſſimum in impoſitione manuum, & viſitatione Provinciarum.*

Cap. 1. De impoſitione manuum quę eſt ordinum eccleſiaſticorum collatio ac inſtitutio miniſtrorum. *v. l. & primam partem integram ejuſd. argum.*

Pars ſecunda. De vita & moribus Clericorum generatim, & de officio privato ac publico. *Qui exactè volet cognoſcere vitam Clericorum & officium, &c.*

Undè Clerici derivata appellatio? *Neminem fugit, undè Clerici appellatio derivata ſit, nempè à κληρος, quod ſortem ſonat, &c.* v. loc. & alias 14. partes hujus Concilij Cabilon.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis an. 1548. De reformatione medio tertio. De officiorum perfunctione. cap. 1. *Non prodeſt ad Eccleſiæ ædificationem, Prælatos & Paſtores curam animarum habentes, &c.* v. loc. integrum tom. 35.

Medio quarto reformandi Eccleſiam per viſitationem. cap. 1. *Non aliàs ſanè meliùs quàm in viſitatione, &c.* v. totum.

Concil. Mogunt. an. 1549. capitul. lxxvij. Quibus Epiſcopi aut Archidia-

coni suas vices committere debeant? *Caveant autem Episcopi, & Archidiaconi dum ipsi officijs suis præesse non possunt, &c.* Tom. 35.

Concil. Mediolan. I. an. 1565. Constitutionum pars secunda. De vita & honestate Episcoporum. *Piè ac sapienter sancta Tridentina Synodus, duce Spiritu sancto, &c.* Tom. 36.

Ibid. De frequenti Divini Sacrificij oblatione. *Cùm Pontifices, ut inquit Apostolus, ex hominibus assumpti, &c.*

Ibid. De dignitate ab Episcopo retinenda. *Alienum est valdè ab episcopali dignitate, si, &c.*

Ibid. De Episcopi vestitu. *Episcopus non profano ornatu, aut apparatu, sed fidei, &c.*

Ibid. De Episcopi supellectili. *In ejus suppellectili, nihil aureum aut argenteum sit, &c.*

Ibid. De Episcopi mensa. *Accumbens Episcopus mensa benedicat, & quam, &c.*

Ibid. De Episcopi familia. *Episcopus domui ac familiæ suæ benè præsit, &c.*

Concil. Mediolan. I. an. 1579. Constitutionum pars secunda. Episcopi sollicitudo in orationibus publicis. *Sollicitudo Episcopi in morum corruptelis eripiendis, &c.* v. locum. *Tom.* 36.

ADVERSUS TRANSMIGRATIONES ET TRANSLATIONES EPISCOPORUM ET PRESBYTERORUM.

CANON. APOST. xiij. Ἐπίσκοποι μὴ ἐξέστω καταλείπειν, &c. Can. Apoſtolorum. c. 15. *Epiſcopo non licere alienam Parochiam, &c.* Verſ. Dion. Exig.

Epiſt. ij. Calliſti Pap. I. an. 221. tit. iij. Ut nullus Epiſcopus de alterius Parochia aliquid præſumat, & de mutationibus Epiſcoporum. *Tom.* 1.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. ij. Ut ubi quiſque ordinetur ibi permaneat. *De his qui in quibuſcumque locis ordinati fuerint Miniſtri, in ipſis locis perſeverent.* Tom. 2.

Ibid. Can. xxj. Ut Epiſcopi aut Diacones, qui ad alia loca ſe transferunt, deponantur. *De Presbyteris & Diaconibus qui ſolent, &c.*

Concil. Nicæn. an. 325. Can. xv. Διὰ τὸν πολὺν τάραχον καὶ τὰς, &c. Quod non oporteat demigrari. *Propter multam perturbationem & ſeditiones, &c.*

Ibid. Can. xvj. Οσοι ῥιψοκινδύνως μένετον, &c. Eſt Can. xvj. De his qui in Eccleſijs in quibus provecti ſunt, minimè perdurarunt. *Quicumque temerè aut perculsè, &c.*

Ibid. Can. lxxj. Vt nulli liceat de Eccleſia in qua ordinatus eſt in aliam ſe transferre, & de translatione ejus qui per vim ejectus eſt ſine culpa.

Concil. Antiochen. Can. iij. De his qui ab alia Parochia, præter conſcientiam Epiſcoporum ſuorum immorantur. *Si quis Presbyter, &c.* vide titul. *Diœceſeon limites ſervandi.*

Ibid. Can. xxj. Ἐπίσκοπον ἀπὸ παροικίας ἑτέρας, &c. Ut nullomodo Epiſcopus de Parochia ad aliam Parochiam tranſeat. *Epiſcopus ab alia Parochia nequaquam migrat, &c.*

Concil. Sardic. Can. 1. Οσιες ἐπίσκοποι πόλεως κεφάλαιος ἔστιν, &c. De Epiſcopis etiam laïca communione privandis qui Civitatem mutaverint. *Oſius Epiſcopus dixit: non minus mala conſuetudo, &c.*

Ibid. Can. ij. Οσιες ἐπίσκοποι ἔστιν, &c. Item de ijs Epiſcopis, ut ſi per ambitionem Sedem mutaverint, nec in exitu communionem, ſaltem laïcam. *Oſius Epiſcopus dixit: Synodus reſpondit, placet.*

Ibid. Can. iij. Οσιες ἐπίσκοποι ἔστι, &c. ἀσχολεῖ τὴν πύλας, &c. *Oſius Epiſcopus dixit, &c. januam claudere caritatis, &c.*

Concil. Carthag. II. an. 397. cap. xj. Vt nullus Parochiam alienam præſumat.

Concil. Carthag. III. an. 397. Can. xxviij. Vt non liceat fieri translationes Episcoporum. *Illud autem suggerimus, mandatum nobis, &c.*

Ibid. Can. xxxviij. Vt non liceat fieri ordinationes Episcoporum.

Ibid. Can. xlvj. Vt Episcopus in Diœcesi factus solùm eam plebem teneat, in qua extitit, ordinatus.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. xxvij. De Episcopo vel Clerico in alio loco non transferendo. *Ut Episcopus de loco ignobili ad nobilem, &c.*

Concil. Toletan. I. an. 400. Can. xij. Vt nullus Clericus de Episcopo suo recedat & ad alium se transferat. *Item ut liberum nulli Clerico non sit, &c.*

Concil. Milevit. II. Can. xv. Vt ubi primùm quis legerit, ibi permaneat Clericus. *vide.*

Leon. I. Epist. lxxxiv. ad Anastas. Thessalonic. Episcopum, c. viij. Vt si quis Episcopus suam deserens Civitatem, majorem Sedem ambitûs causâ petierit, nec illum obtinere poterit, & suâ carere debebit. *Si quis Episcopus mediocritate Civitatis, &c.*

Concil. Vasense II. an. 442. Can. 1. Vt Gallicani Episcopi supervenientes in Gallijs, non discutiantur. *Tom. 7.*

Concil. Calchedon. an. 451. Can. v. Περὶ τῶν μεταβαινόντων ἀπὸ, &c. *Id. ex interpretat. Dion. Exig.* Non transmigrandum de Civitate in Civitatem. *De his qui transmigrant de Civitate in Civitatem, &c.*

Ibid. Can. x. Μὴ ἐξεῖναι χληρικὸν εἰς δυο πόλεις, &c. *Id. apud Dionysium Exiguum.* Quod non liceat Clericum in duarum Civitatum Ecclesijs ministrare. *Non licere Clericum in duarum Civitatum, &c.*

Id. ibid. Can. xx. Κληρικοὺς εἰς ἐκκλησίας, &c. *Id. ex interpret. Dion. Exig.* Quòd minimè Clericos transmigrari conveniat. *Clericos in Ecclesia ministrantes, &c.*

Concil. Andegav. I. an. 455. Can. 1. *vide.*

Hilar. Pap. Epist. ij. ad Ascanium & reliquos Tarraconensis Provinciæ Episcopos. Cap. ij. Vt nullus Episcoporum relictâ propriâ Ecclesiâ ad aliam transeat. *In quorum contumeliam à superbo spiritu, &c.*

Concil. Turon. I. an. 461. Can. lx. De vagantibus Clericis. *Si quis verò Clericus absque Episcopi sui, &c.*

Gelas. Pap. I. Epist. ix. ad Episcopos Lucaniæ, an. 492. cap. xxiij. *Quisquis propria desertor Ecclesiæ, &c.*

Concil. Lugdun. I. an. 517. Can. iv. Vt nullus alienam Parochiam usurpet, aut ejus ordinationem non præsumat. *Tom. 10. sub fin.*

Ibid. Can. v. Vt nullus in locum viventis Episcopi audeat aspirare.

Concil. Tolet. II. an. 531. Can. ij. De Clerico qui ad aliam Ecclesiam transijt, & qui eum susceperit. *Similiter placuit constituire, ne qui de his, &c.* Tom. 11.

Concil. Arvern. an. 535. Can. x. Parochiam alienam nulli Episcopo invadendam, nec alienum Clericum Episcopus suscipiat, aut promoveat.

Concil. Aurel. Can. xv. *De his verò Clericis, qui sub, &c.*

Blondellus negat esse Pelagij. vide infra.

Epist. 1. Pelag. Pap. II. ad Benignum Archiepiscopum. *Exigit dilectio tua, consulere Sedis Apostolicæ, &c.* (De hac Epistola sic Blondellus in Pseudo-Isidoro 631. *Ego sanè rapacem corniculam Athenasij, Zozimi, Cælestini, Leonis, Socratis, Ennodij, Concilij X. Toletani plumis versicoloribus circumvestitam, in*

Concilij Antiocheni Can. xxj. etmerario impetu insurgentem videt. Notabit mecum Lector cordatus, ἀσυλλογισίαν, *nebulonis multiplicem audaciam in perverti endis aliorum sententijs incredibilem, horridam, ubique barbariam.*)

Capitula collecta à Martino Episcopo Bracar. capitul. v. De eo qui per ambitionem de inferiori Civitate ad majorem transire vult. *In fin. tom.* 12.

Ibid. cap. vj. De non mutanda Parochia.

Ibid. cap. vij. De præsumptione alienæ Diœcesis.

Ibid. cap. viij. De non constituendo Episcopo Successore.

Ibid. cap. ix. De irruptione vacantis Ecclesiæ.

Ibid. cap. x. De Episcopo per necessitatem vagante.

Gregor. Magn. Epist. lxxvij. lib. 1. ad Martinum Episc. in Corsica. *Justa postcenibus aurem nos oportet, &c. sint dubio Sacerdotem, &c.*

Id. Epist. lxxix. ad Clerum & Nobiles Corsicæ. *vid.*

Id. lib. ij. Epist. xj. ad Joannem Episcopum Vilitranum, anno 592. *Temporis qualitas admonet Episcoporum Sedes, &c.*

Id. lib. iv. Epist. xxx. indict. xiij. ad Heliam Presbyterum. *Filium verò nostrum Epiphanium, &c.*

Zachar. Pap. Epist. vij. ad Pippinum Episcopos, &c. xvj. De Clericis qui suas Ecclesias relinquunt. *De Clericis qui suas proprias Ecclesias, &c.* Ita continetur: *Si quis Presbyter, &c.*

Concil. Vernense an. 755. Can. xij. Ut Clerici ab Ecclesijs suis ad alias non migrent: & ut alterius Ecclesiæ Clericum nemo suscipiat. *Clericos in Ecclesia militantes, sicut, &c.*

Concil. Nicæn. II. an. 787. Γ'. Ὅτι δεῖ τὸν κληρικὸν ἀπολιπεῖν, &c. Κωνσταντῖνος τὸν κληρικὸν, &c. Can. x. Quòd non oporteat Clericum relinquere Parochiam suam & ad aliam transire absque notitia Episcopi. *Quoniam quidam Clericorum parvipendentes, &c. ad hoc etiam Sacerdotium consecutus est, &c.*

Capit. Aquisgran. Carol. Magn. an. 788. xxiv. De stabilitate Episcoporum vel Clericorum. *In eod. Concil. infrà duo capitula, &c. De Episcopis vel Presbyteris, &c.* Concil. Calch. Can. 5.

Ibid. cap. xxv. De Presbyteris non absolutè ordinandis. *Item in eadem Synodo, ut, &c. Nullum absolutè, &c.* Concil. Calch. Can. 6.

Concil. Francoford. an. 794. Can. vij. Ut Episcopus non migret de sua Civitate, nec Presbyter aut Diaconus de sua Ecclesia. *Definitum est etiam à Domno Rege, &c.*

Capitular. Episcoporum Car. Magn. xiij. Ut in qua ordinati sunt Ecclesia permaneant. *Ut nullus Presbyter à Sede propria, usque ad vitæ permanet exitum.*

Concil. Rhemense II. an. 813. Can. xx. Ut Presbyteri de minore titulo ad majorem non transeant. *Ut Presbyteri de minore titulo ad majorem non liceat transmigrare.*

Concil. Turon. III. an. 813. Can. xiv. De titulo minori ad majorem migrare Presbytero non liceat. *De titulo minori ad majorem migrare, &c.*

Synodus apud Celichyth. an. 816. Can. xj. Ut nec Episcopi, nec Presbyteri alterius Parochiam aut munus invadant.

Concil. Aquisgran. anno 816. cap. xliij. Non migrandum de Civitate in

Civitatem. Concil. Nicæn. Can. v. *Propter multam perturbationem, &c.* Tom. 20.

Ibid. xliv. Quòd non oporteat demigrare. Concil. Nicæn. Can. ij. *De his qui transmigrant, &c.*

Ibid. xlv. De his qui in Ecclesijs in quibus provecti sunt, minimè perdurarunt. Concil. Nicæn. Can. xix. *Quicumque temerè, &c.*

Ibid. Can. xxcvij. Quòd minime Clericos transmigrare conveniat. *Clericos in Ecclesia ministrantes, &c.*

Concil. Meldense an. 845. Can. xxx. Ut à minore Ecclesia ad potentiorem nemo aspiret. *Ut si quis de ordine Sacerdotali contemptu minoris Ecclesiæ, ambitiosè & improbè ad potiorem aspirare contenderit, canonica erga eum definitio conservetur.*

7. quæst. 1. Si quis de ordine.

Homilia Leonis Papæ IV. *Nullus Ecclesiam ad quam intitulatus est dimittat, & ad aliam quæstûs gratiâ sine licentia Episcopi non migret.*

Isaac. Episc. Lingon. Canon. titul. x. De stabilitate Sacerdotum in titulis proprijs. cap. 1. Ut Clericus in Ecclesia in qua prætitulatus est, permaneat. ex lib. cap. xxviij. *Clericum permanere oportet in Ecclesia, &c.*

Ibid. cap. ij. Ut in titulis in quibus Presbyteri consecrantur ante suam promotionem stabilitatem promittant. ex eodem cap. lxxv. *Ut Presbyteri qui in titulis consecrantur, &c.*

Capitul. Herardi Archiepisc. Turon. cap. xlvij. *Ut Episcopus vel Presbyter, &c.*

Ibid. xlviij. *Si Presbyter aut Diaconus deserit, &c.*

Ibid. cxxviij. *Ut unusquisque in loco suo in quo constitutus est, maneat, nec ad alia transeat.*

DE RESIDENTIA EPISCOPORUM.

CONCIL. SARDIC. an. 347. Can. xj. Ὅτι οὐ δεῖ ἐπισκόπους ἄλλο, &c. *Eſt Can. xiv. apud Dionyſium Exiguum.* Quandiù Epiſcopus in aliena Civitate commoretur. *Oſius Epiſcopus dixit, &c.*

Ibid. Can. xij. Ὅτι οὐ δεῖ ἐπισκόπους, &c. *Eſt Can. xv. apud Dion. Exig.* Nè liceat Epiſcopo à ſua Eccleſia plus tribus hebdomadibus abeſſe. *Oſius Epiſcopus dixit: Quia, &c.*

Id. ibid. xvj. Ἅλιος ἐπισκόπους ἄλλο, &c. *Eſt Can. xx. apud Dion. Exig.* De Presbyteris & Diaconis, qui Theſſalonicam veniunt, quantùm temporis ibi reſideant. *Ætius Epiſcopus dixit: Non, &c.*

Ibid. Can. xx. Παυδίκιος ἐπισκόπους ἄλλο, &c. *Eſt Can. xj. apud Dion. Exig.* Vt hi qui in canali ſunt Epiſcopi euntes ad comitatum ſollicitè diſcutiant. *Caudentius Epiſcopus dixit: ea, &c.*

Ibid. Can. xij. apud eumdem. De his qui ignorant quid ſit in Synodo conſtitutum. *Oſius Epiſcopus dixit: Sed, &c.*

Concil. Carthag. III. an. 397. Can. xxxvij. Vt Clerici ſine neceſſitate in aliena Civitate non commorentur. *Ut Clerici in aliena Civitate non immorentur, niſi cauſas eorum juſtas Epiſcopus loci, vel Presbyteri locorum providerint.*

Concil. Carthag. V. an. 399. Can. v. Vt nullus Epiſcopus relictâ Cathedrâ in Diœceſi reſideat. *Placuit ut nemini ſit faculcas, &c.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xiij. Nullus Clericus ſuam relinquat Eccleſiam, quòd ſi in aliena Eccleſia, habitans invito Epiſcopo ſuo fuerit ordinatus, irrita ſit ordinatio. *Nullus cujuſcumque ordinis, &c.*

Concil. Valentin. in Hiſpania anno 524. Can. 5. De vagis & inobedientibus Clericis. *Hoc etiam placuit, ut vagus, &c.*

Ibid. Can. vj. *Sed nec illum Sanctorum Sacerdotum, & deviare permittatur impunè.*

Gregor. Magn. lib. v. indict. xiv. Epiſt. xxiij. ad Anthemium Subdiac. *Pervenit ad nos * Pimenium, &c.*

Concil. Tolet. VII. an. 640. cap. vj. De convicinis Epiſcopis in Urbe Regia commorandis. *Id etiam placuit, ut pro, &c.*

Concil. Tolet. XVII. an. 694. Sententia xvij. De Clericis qui ab Eccleſiæ officio diebus ſolemnibus deſunt. *Si quis in Clerico conſtitutus, &c.*

Epiſt. vij. Zachariæ Pap. I. an. 741. tit. 16. De Clericis qui ſuas Eccleſias relinquunt. *v. titul.* contra Clericos vagos. *Tom.* 17.

Concil. Nicæn. II. an. 787. ιι. ὅτι οὐ δεῖ κληρικὸν ἐν δυσὶν ἐκκλησίαις καταταγῆναι. κληρικὸς ἀπὸ τῦ. &c. Can. xv. Quòd non oporteat Clericum duabus Eccleſijs connumerari. *Clericus ab inſtanti tempore, &c.*

Capitular. Aquiſgran. an. 789. xxiv. De ſtabilitate Epiſcoporum & Clericorum.

Concil. Afric. Can. 58. xli. Vt non liceat Epiſcopo principalem Cathedram, &c. *Magis frequentare, rursùm placuit, &c.*

Concil. Francoford. an. 794. Can. xli. Vt Epiſcopus extra propriam Sedem ultra tres hebdomadas non hæreat. *Vt nullus Epiſcopus propriam Sedem, &c.*

Ibid. Can. lv. De licentia Hildeboldi Archiepellani. *Dixit autem Dominus Rex in eadem Synodo, &c.*

Ibid. Can. lvj. De Alcuino quem Rex in Synodo commendavit. *Commonuit etiam ut Alcuinum, &c.*

Concil. Pariſ. VI. an. 829. cap. iv. De Presbyteris non paſſim per diverſa mittendis. *Vt Presbyteri ſicut hactenus factum eſt, &c.*

Concil. Aquiſgran. II. an. 836. cap. 1. De vita Epiſcoporum. *vide ſimil.* de vita paſtorali.

Can. xij. Vt Epiſcopi extra neceſſitatem remota loca relictis Sedibus non frequentent. *Comperimus quoſdam etiam, &c.*

Concil. Meldenſe an. 845. Can. xxx. Vt à minore Eccleſia ad potiorem nemo aſpiret. *v. l. tom.* 21.

Ibid. Can. xxxvj. Vt Presbyteri apud Eccleſias ſuas habitent, & mulierum frequentationem devitent. *Vt Presbyteri nullatenus ubicumque, &c.*

Ex vita Leonis Papæ IV. *In hoc denique poſt cætera Synodo, &c.*

Concil. Roman. lxxvij. Epiſcoporum, in quo Anaſtaſius Presbyter Cardinalis tituli Beati Marcelli eſt depoſitus. Evocatur excommunicatus, & minimè inventus condemnatur. Ex iij. capitulo Concil. Antiocheni. *Præſul Summus reſpondit: Placuit tunc, &c. Poſt hæc autem omnes Epiſcopi in eadem Synodo, &c.*

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones, titul. x. De ſtabilitate Sacerdotum in titulis. *v. l. tom.* 22.

Synodus Octava Concil. Conſtantin. an. 870. Can. xxiij. Statutum eſt à rebus & perſonis & ſacris actionibus alienæ Diœceſis quemlibet abſtinere debere. *Tom.* 23.

Concil. Pontigon. anno 876. cap. viij. Ut Epiſcopi cum Clero in clauſtris reſideant: Presbyteros verò ab Eccleſijs ſuis abeſſe aut ab eorum poteſtate diſſilire non permittant.

Concil. Viennenſe anno 1267. cap. xij. De perſonali reſidentia Curatorum.

Concil. Saltzburgenſe anno 1274. capitul. viij. De reſidentia plebanorum. *Cæterùm eum per mercenarios temporales, quos, &c.* v. l. tom. 28

Ibid. Martini IV. Pap. Epiſt. 1. ad Fratres Minores.

Concil. Salizburg. anno 1281. cap. xj. De Reſidentia Plebanorum. *Item licet Rectoribus Eccleſiarum, qui à reſidentia excuſantur, &c.*

Concil. Senon. anno 1527. Admoniſiones aliquot errorum, cap. xj. De Reſidentia Sacerdotum. *Rectores Eccleſiarum, quorum ſingularis electa eſt induſtria, &c.*

Concil. Mogunt. anno 1549. cap. lxxvij. Quibus Epiſcopi aut Archidia-

coni ſuas vices committere debeant. *Caveant autem Epiſcopi & Archidiaconi, &c.* v. l. tom. 35.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars ſecunda. De Reſidentia. *Decrevit Sacra Tridentina Synodus, ut, &c.*

Concil. Aquilejenſe anno 1596. Rubrica v. De Reſidentia Epiſcoporum. *Eccleſiaſtici ſumma gubernaculi eſt gloria Dei, & ſalus animarum, &c.* v. loc. fusè tom. 36.

Item, De Reſidentia Curatorum. *Qui curam animarum ex officio ſuſceptam habent, &c.*

Item, De Reſidentia Canonicorum & Beneficiatorum. *Monemus omnes in Domino, abſentiam jure permittente, &c.*

CONTRA VAGOS ET FALSOS EPISCOPOS ET SACERDOTES.

EPIST. lxxxiv. Leon. Pap. ad Anaſtaſ. Theſſalonic. Epiſc. tit. viij. Ut ſi quis Epiſcopus ſuam deſerere Civitatem, majorem Sedem ambitûs causâ petierit, nec illam obtinere poterit, & ſuâ carere debebit. *v. tom. 7. p. 211.*

Ibid. Reſponſ. Leon. Pap. ad inquiſitiones Ruſtici Narbon Epiſc. 1. De Presbytero & Diacono, qui ſe Epiſcopos eſſe mentiti ſunt; & de his quos ipſi Clericos ordinarunt.

Synodus S. Patricij Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. iij. De Clerico vago *v. 4. & 5.*

Ibid. Can. vj. De Clerico ſine Tunica, ſine Romana Tonſura, & Uxorem habente non velato capite ambulantem.

Ibid. Can. vij. De Clerico ad Matutinas non accurrente, nec ad Veſperas. *v. l. in fin. tom. 7.*

Alia Synodus S. Patricij, Can. xvj. De falſis Epiſcopis. *Tom. 8.*

Concil. Agath. an. 506. Can. xxvj. Si quis documenta Eccleſiæ ſupprimat, vel adverſarijs tradat.

Capitula collecta à Martin. Epiſc. Bracar. capitul. x. De Epiſcopo per neceſſitatem vagante. *In fin. tom. 12.*

Epiſt. Bonifac. Epiſc. ad Zachar. Pap. tit. vij. De indignis Epiſcopis & Presbyteris, qui conceſſam ſibi à Sede Apoſtolica miniſtrandi facultatem oſtendunt.

Zachar. Pap. Epiſt. x. ad Bonifacium Archiepiſcopum. *Eos autem quos reperiſſe affata eſt Fraternitas tua, &c.*

Concil. Vermerienſe anno 752. Can. xiv. Ut ab Epiſcopis vagis Presbyteri non ordinentur. *Ut ab Epiſcopis ambulantibus per Provincias ordinatio Presbyterorum non fiat: Si autem boni ſunt illi Presbyteri, iterum conſecrentur.*

Concil. Vernenſe anno 755. Can. xiij. De Epiſcopis vagantibus, ut neque miniſtrent, neque ordinationem ullam faciant ſine licentia Epiſcopi cujus Parochia eſt. *De Epiſcopis vagantibus qui Eccleſias non habent, excommunicentur uſque ad emendationem.*

Capitul. Aquiſgran. an. 789. cap. lxxix. *Item ut iſti mangones & cotiones, qui ſine lege vagabundi vadunt, &c.*

Concil. Arelat. VI. anno 811. Can. xxiv. Ut fugitivi Clerici diligenter inquirantur & reddantur. *Ut unuſquiſque Epiſcopus in ſua Parochia Presbyteros vel Diaconos diligenter inquirat, & fugitivos Clericos ad loca ſua redire jubeat, & proprijs Epiſcopis aut Rectoribus quærentibus tradat.*

Concil.

Concil. Cabilon. anno 813. Can. xliij. De irritandis ordinationibus quas faciunt Scoti qui se Episcopos dicunt. *Sunt in quibusdam locis Scoti qui se dicunt Episcopos esse, &c.*

Concil. Mogunt. anno 815. Can. xxij. De Clericis vagis. *De Clericis vagis seu de Acephalis, id est, sine capite, &c.*

Ibid. Can. xxxj. De fugitivis Clericis. Ut unusquisque Episcopus in sua Parochia diligenter Presbyteros vel Clericos inquirat, undè sint, & si aliquem fugitivum invenerit, ad suum Episcopum redire faciat.

Capitular. Carol. Magn. anno Imperij ejus 13. cap. xxiij. Ut fugitivi Clerici redire compellantur. *Ut unusquisque in sua Parochia Presbyteros vel alios Clericos diligenter inquirat, & fugitivos ad loca sua redire faciat, & ad proprium Episcopum suum.* Arelat 6. Can. 24.

Concil. apud Celichyt. anno 816. Can. v. Ut Scoti non admittantur sacra ministrare. *Quintò interdictum est: ut nullus permittatur de genere Scotorum, &c.*

Concil. Paris. VI. anno 829. lib. iij. cap. xiij. Ut revocentur ad Ecclesias suas Presbyteri & Diaconi fugâ lapsi. *Similiter & hoc à vestra pietate necessariò duximus experendum, &c.*

Synodus Regaticina anno 850. cap. xviij. *Nullâ ratione Clerici aut Sacerdotes, habendi sunt, qui, &c.*

Ibid. cap. xxiij. *Quidam Clericorum vel Monachorum peregrinantes, &c.*

Isaac. Episcop. Lingon. Canones, titul. xj De vagis & levibus Sacerdotibus & Clericis. ex lib. vij. cap. ccxcvj. *Hoc etiam placuit, ut vagus atque instabilis Clericus, sive etiam in Diaconali ministerio, vel Presbyterali officio constituens, si Episcopi à quo ordinatus est præceptis non obedierit, & in delegata sibi Ecclesia officium dependat assiduum, quousque in vitio permanet, Communione & honore privetur.*

Concil. Tullense I. anno 859. Can. iv. De Tortoldo Diacono qui Episcopalem dignitatem in Bajocacensium Urbe occuparat. *Tom.* 22.

Ibid. Can. v. De Anicario Subdiacono, qui Lingonum Sedem, vivo ejus Episcopo pervaserat.

Concil. Wormat. anno 868. Can. xix. De vagis & inobedientibus Clericis. *Placuit etiam ut sine, &c.* v. l. tom. 23.

Ibid. Can. lxij. De Episcopis aut Presbyteris vagis in Parochia aliena non admittendis. *Ex Conc. Carth.*

Concil. Salizburg. anno 1274. cap. viij. De residentia Plebanorum.

Ibid. cap. xv. De conversis vagabundis.

Ibid. cap. xvj. De vagis Scolaribus. *v. l. tom.* 28.

Concil. Trisingense, cap. 1. De Clericis peregrinis & ignotis. *In fin. tom.* 83.

Ibid. cap. vj. De Clericis non residentibus in Ecclesijs vel Prębendis.

Concil. Colon. 1. an. 1536. pars tertia, cap. xij. Ad personalem residentiam cogendi, quibus hæc per fundationes beneficiorum est imposita. *Tom.* 35.

Statuta Synodi Diœcesanæ Augustensis, anno 1548. tit. vj. De Clericis peregrinis & vagis.

IVS EPISCOPORVM
CIRCA POENITENTIAM.

CONcil. Eliberitan. anno 305. Can. xxxij. De Excommunicatis Presbyteris, ut in neceſſitate communionem dent. *Apud Presbyterum, ſi quis gravi lapſu, &c.* vide Concil. Ancyran. c. 2. & 4.

Concil. Arelat. II. Can. x. *vide.*

Epiſt. ij. Vigilij adhuc Pſeudopapæ ad Eutherium III. anno 540. *In quibus tamen illud ſpecialis caritate, &c.*

Idem Epiſt. iij. ad Cæſarium Arelatenſem, cui conſulenti de pœnitentia Theodeberto Regi injungenda ob contractas inceſtuoſas nuptias, reſpondet. *Sed quia, ſicut caritatem tuam benè noſſe, &c.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. viij. De pœnitentia lapſorum in hæreſim. .... *De his qui poſt Baptiſmi Sacramentum, &c.*

Concil. Toletan. IV. anno 633. Can. lv. *vide.*

Gregor. III. Præfat. in judicijs pœnitentium. *Et maximè providendum ut unicuique, &c.*

Synodus Regiaticina capitul. vij. *Oportet.* vide titul. *De Pœnitentia & ejus partibus.*

Nicol. I Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum, lxxv. *Judicium pœnitentiæ, quod poſtulatis, &c.*

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xiv. .... *Ut tempore opportuno publica crimina, &c.*

Ibid. lix. *Ut Presbyteri de occultis juſſione Epiſcopi pœnitentes reconcilient; & ſicut ſuprà præmiſimus infirmantes abſolvant & communicent.*

Concil. Piſtenſe an. 863. capitul. ij. (in med.) *Et Epiſcopi ſecundùm qualitatem, &c.*

DE PRAEDICATIONE VERBI DEI.

CONCIL. CARTHAG. IV. anno 398. Can. xx. Ut Epiſcopus tantùm divinis vacet. *Ut Epiſcopus nullam rei familiaris curam ad ſe revocet, ſed lectioni, & verbi Dei prædicationi tantummodò vacet.*

Ibid. Can. xxiv. Ut quando Epiſcopus verbum facit nullus diſcedat. *Sacerdote verbum faciente in Eccleſia, ſi quis egreſſus de auditorio fuerit, excommunicetur.*

Ibid. Can. xcviij. Ut Laïcus præſentibus Clericis non doceat. *Laïcus præſentibus Clericis, niſi ipſis jubentibus, docere non audeat.*

Ibid. Can. xcix. Ut Mulieres publicè docere non præſumant. *Mulier quamvis docta & ſancta, viros in conventu docere non præſumat.*

Cœleſtin. Pap. I. Epiſt. iij. tit. 1. Quòd nulli Sacerdotum liceat Canones ignorare. *Tom. 4. pag. 485.*

Ibid. tit. iij. Quòd docendus ſit populus, non ſequendus.

Leon. I. Epiſt. lxij ad Maxim. Antiochen. cap. iv. *Illud quoque dilectionem tuam convenit præcavere, &c.* vide Concil. Calchedon. part. 3. num. 17.

Hormiſdæ Papæ Epiſt. xiij. ad univerſos hæreticos Orientis. De unitate catholicæ fidei ſervanda. *Nullus contentus ſit innocentiâ ſuâ, &c.*

Concil. Vaſenſe III. anno 529. Can. ij. Ut Presbyteris per Parochias prædicare liceat, & ut his impeditis Homiliæ Patrum à Diaconis recitentur. *Hoc etiam pro ædificatione omnium Eccleſiarum, &c.*

Gregor. Magn. lib. xj. Epiſt. xlix. ad Eulogium Patriarch. Alexandrin. De verbo Dei inſtantius prædicando. *In ſalutis autem veſtræ gaudio, &c.* *in prolog. paſtoral. lib. 3.*

Ibid. lib. xij. Epiſt. xxxj. Expoſitio diverſarum rerum B. Gregorij quam tranſmiſit ad S. Auguſtinum, quem ipſe pro ſe prædicandum miſit, per interrogationes Auguſtini & reſponſiones Gregorij xj. redactæ.

Epiſt. vj. Honorij Papæ I. ad Honorium Dorovernenſem Epiſcopum. Monet ut in Evangelij prædicatione perſiſtat.

Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhemenſis, cap. xix. *Sint Epiſcopi fideles & aſſidui verbi Dei diſpenſatores: in hoc enim eorum charitas dignoſcitur, ſi gregem paſcant verbo & exemplo.* v. l. tom. 14.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. capitul. xj. *Undecimo proſecuti ſunt mandato, ut, &c.*

Capitul. Aquiſgran. anno 789. lx. *Primò omnium admonemus, ut fides, &c.*

Ibid. Epiſt. lxv. lxvj. lxvij. lxviij. & lxix. *Prêcher contre l'envie, l'avarice, l'homicide, le larcin, les mariages injuſtes, enſeigner les reſpêts dûes aux peres & aux meres.* vide locum.

Ibid. Epiſt. lxxxij. *Prêcher la Foy & les bonnes mœurs.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxxiij. Ut Orationem Dominicam & Symbolum Fidei omnes doceantur. *Ut Fides Catholica Sanctæ Trinitatis & Oratio Dominica atque Symbolum Fidei omnibus prædicetur & tradatur.*

Capitul. Theodulfi Epiſc. Aurel. anno 797. capitular. xxj. Vitæ chriſtianæ compendioſa inſtitutio. *vide locum.*

Ibid. capitul. xxviij. Ut Presbyteri ad docendas plebes ſint parati. *Hortamur vos paratos eſſe ad docendas Plebes, &c.*

Carol. Magn. Capitulare Epiſcoporum. iv. Ut Evangelium Chriſti populo prædicent. *Ut omnibus Feſtis & diebus dominicis unuſquiſque Sacerdos Evangelium Chriſti populo prædicet.*

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. x. De prædicatione in Civitatibus & omnibus Parochijs non negligenda. *Providimus enim pro ædificatione omnium, &c.*

Concil. Mogunt. anno 815. Can. xxv. Ut prędicatio ſancta aſſiduè in Eccleſia fiat. *De officio prædicationis ſi fortè, &c.*

Concil. Rhem. II. an. 815. Can. xv. De prædicatione Epiſcoporum. Ut Presbyteri Sermones & Homilias Sanctorum Patrum, prout omnes intelligere poſſint ſecundùm proprietatem linguæ prædicare ſtudeant.

Capitulare Carol. Magni anno Imperij ejus xiij. capitul. xiv. Ut prædicatio aſſiduè fiat & ab omnibus intelligatur. *De officio prædicationis, ut juxtà quod benè vulgaris populus intelligere poſſit, aſſiduè fiat.*

Capitulare 1. Ludovici Pij Imp. anno Imp. ejus iij. cap. xxviij. De pabulo verbi Domini nuntiando.

Concil. Aquiſgran. anno 816. cap. xxiv. Qualiter Prælati ſubjectos doceant, ac ſemetipſos diſcretâ circumſpectione provideant. *Quia igitur qualis eſſe debeat, &c.* Gregorij in prolog. paſtoral. lib. 3.

Ibid. cap xxv. De Doctorum ſilentio. *Pro malo redito plebis, &c.* Iſidori lib. 3. ſent. c. 44.

Ibid. cap. xxvj. Quòd nihil proſit Sacerdoti, etiamſi benè vivat, ſi malè viventes tacendo non arguat. *Quod verò dicit Apoſtolus ut nos formam, &c.* Proſperi lib. 1. de vita contemplativa c. 10.

Ibid. xxvij. De Paſtoribus rectè non gradientibus. *Sunt nonnulli qui ſolerti curâ ſpiritalia præcepta perſcrutantur, &c.*

Ibid. xxviij. De negligentia Sacerdotis qui doctrinæ ſuæ contraria agendo, perſonam non poteſt implere Doctorum. *Recolite ergo quanta & qualia, &c.*

Ibid. xxiv. De his qui benè docent & malè vivunt. *Interdum Doctoris vita etiam ipſa verax, &c.*

Ibid. xxx. De exemplis pravorum Sacerdotum. *Sapè per quos juſtitia docetur, per ipſos peccati morbus irrepit, &c.*

Ibid. xxxj. De Præpoſitis carnalibus. *Providentia plerumque divini conſilij ordinantur Præpoſiti, &c.*

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. Can. xxiij. Vt Prælati carnalem, ſpiritalemque cibum ſibi ſubjectis impendere ſtudeant. *Sunt quidam Prælatorum qui utramque, &c*

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. cap. ij. De doctrina Epiſcoporum. *v. loc.*

Ibid. vj. Quòd noſſe debeat Epiſcopus qui perſonarum diſcretione prædicandum ſit. *Sic denique ignorari non licet, &c.*

Concil. Meldenſe anno 845. Can. xxxv. Vt habere ſtudeat Epiſcopus, qui Presbyteros plebium aſſiduè inſtruat & informet. *Vt quiſque Epiſcopus talem juxtà ſe, &c.*

Homilia Leonis Pap. IV. *Unuſquiſque veſtrum, (quantum ei datur & in ſe eſt) aliquid de Sacro Evangelio, vel de Epiſtolis Apoſtolorum die dominico vel feſtis diebus plebi ſuæ annuntiet. Unuſquiſque Presbyter officium ſuum rectè addiſcat; qui autem eſt illiteratus, ab officio ſuſpendatur, niſi emendet. Verbum Domini, & non fabulas inanes ex corde veſtro debetis populo annuntiare & prædicare.*

Concil. Mogunt. I. anno 847. capitul. 1. De dogmate eccleſiaſtico. *Cùm igitur omnia Concilia Canonum, &c.*

Concil. Valentin. anno 855. Can. xvj. Vt verbum prædicationis per ſe, vel per alios fidelibus adminiſtrent. *Vt unuſquiſque noſtrum ſive per ſe, &c.*

Concil. Ticinenſe anno 855. Reſcriptum conſultationis ſeu exhortationis Epiſcoporum, ad Domnum Ludovicum Imperatorem. ..... *Doctrina verò & prædicatio in populum, &c.*

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. cv. *Conſulentibus & inſtrui poſcentibus vobis, &c.*

Capitul. Herardi Archiepiſcopi Turon. cxxvij. Si quis potentum quemlibet expoliaverit vel oppreſſerit, per prædicationem Sacerdotum revocari debet.

Concil. Pontigon. anno 876. cap. vij. De prędicatione verbi Dei. *Vt Epiſcopi ſecundùm ſacram juſſionem Domini N. Jeſu Chriſti prædicationem per ſe, vel per ſuos congruenter exerceant, &c.* v. l. tom. 24.

Concil. Ravennate II. anno 1311. capitul. xiij. De prædicatoribus verbi Dei. *Tom.* 28.

Epiſt. iij. Concilij Baſileenſi. De libera prædicatione verbi Dei. *Patres & Domini reverendiſſimi, Doctores prudentiſſimi, &c.* Vide loc. fusè à pag. 372. ad 554. tom. 31.

Concil. Toletanum anno 1473. cap. ij. Quod Rectores Eccleſiarum habeant in ſcriptis articulos fidei, & publicent populo.

Ibid. cap. xiij. Quòd multi prædicent ſine licentia Prælatorum, & quod Quæſtores legant dumtaxat literas quas conſenſerint Diœceſani, nihil aliud proponant.

Conſtitutio ad removendos abuſus, in Concil. Lateran. pag. 589. cap. 1. De prædicatione verbi Dei. Vt non liceat cuiquam etiam religionem profeſſo Evangelium docere niſi ab Ordinario probatus fuerit. *v. l. tom.* 34.

Admonitiones aliquot errorum, &c. anno 1527. cap. xxxv. Non eſſe admittendos quoſcumque ad exercendum prædicationis ad populum officium, niſi à Diœceſanis approbati fuerint miſſi. *Invidens ſemper humanæ ſaluti zizaniorum ſator diabolus, &c.* v. l. tom. 34. p. 653.

Ibid. cap. xxxvj. Quales eſſe debent verbi divini Prædicatores, & quid potiſſimùm prędicare ſtudeant, & quibus uti ſermonibus. *Sint Prædicatores, juxtà Gregorium, in verbo diſcreti, nè vel tacenda proferant, vel dicenda retineant, &c.*

Concil. Colonienſe Provinciale I. anno 1536. cap. v. Soli auctoritate ord

dinaria comprobati ad verbi ministerium admittendi. *Adversùs hos Pseudo-Christos & Pseudoprophetas, &c.* Tom. 35. pars quarta.

Ibid. cap. vj. Quòd ordinarij verbi ministri sunt legitimi Parochi, & illorum Vicarij, modò tamen hi examinati priùs & admissi sint. *Ordinarij ergò verbi Ministri Ecclesiarum Parochialium, &c.*

Ibid. cap. vij. Fratres Mendicantes quatenùs admittendi. *Aliquot retrò sæculares in Ecclesiam recepti sunt, &c.*

Ibid. cap. viij. Quam molestiam Fratres Mendicantes in verbi prædicatione servare oporteat? *Qui tamen cum in subsidium tantùm vocati sunt, &c.*

Cap. ix. Non ferendi, qui in jurisdictiones & potestates temerè ad plebem invehuntur. *Multò minùs ferendi sunt, qui, ut auram venentur popularem, &c.*

Ibid. Pars sexta, cap. 1. De disseminatione verbi Dei. *Hoc ministerium Sanctissimus Apostolus cæteris omnibus præfert.*

Ibid. cap. ij. Quid Parocho meditandum? *Meditabitur Parochus quid ipsi Dominus per Ezechiel. cap. 33. & 34. &c.*

Cap. iij. Fidelitas in primis in Parocho requiritur. *Hic jam inter hujus cælestis panis Dispensatores, &c.*

Cap. iv. Quis sit fidelis verbi Dispensator? *Is autem fidelis est dispensator, attestante Divinissimo Joanne, &c.*

Ibid. cap. v. ut suprà. Omnis Scriptura ad geminam caritatem exigenda. *Is item fidus est Minister verbi qui omnem Scripturam ad christianam exigit caritatem, &c.*

Ibid. cap. vj. Summa Evangelicæ Prædicationis. *Ezechiel verò Prophetæ summam suæ prædicationis, &c.*

Cap. vij. Parocho cautissimâ sollicitudine in prædicatione verbi utendum. *Quo autem solicitius Parochus Provinciam, &c.*

Cap. viij. Quemadmodum sermo temperandus? *At temperandus sermo quoad ejus fieri potest, &c.*

Cap. ix. Quid cavendum inter concionandum? *Cavebit autem modis omnibus, nè lubricus in docendo sit, &c.*

Cap. x. Nihil aut fabulosum aut suspectum asserendum. *Ineptas autem & aniles fabulas devitabit, &c.*

Cap. xj. Loquacitas vitanda. *Neque minùs vitabit profana & vaniloquia, hoc est futilem, &c.*

Cap. xij. Quemadmodùm Parochum adversùs hæretieos pugnare oporteat? *Paratos nos esse vult B. Petrus ad satisfactionem, &c.*

Cap. xiij. A scommatis & convitijs abstinendum. *Inter concionandum ergo à scommatis maledictis, &c.*

Cap. xiv. In contentiosis dogmatibus, quomodo docendus populus sapere? *In controversis autem & contentiosis obscurisque dogmatibus, &c.*

Cap. xv. Qualem oporteat esse Parochus in reprehendendis criminibus. *Erit quoque Parochus in reprehendendis criminibus vehemens atque acer, &c.*

Cap. xvj. Manifesta reprehensio utriusque potestatis vitanda. *Vitanda quoque manifesta reprehensio utriusque potestatis, &c.*

Cap. xvij. Quomodo corripiendi Magistratus? *In corripiendis verò Magistratibus, &c.*

Digitized by Google

Cap. xviij. Admonendus populus, ut oret pro Magiſtratibus. *Eſt autem populus frequenter in Canonibus, &c.*

Cap. xix. Notantur qui ſecus docent. *Si quis aliter docet, & non acquieſcit ſanis ſermonibus Dom. N. J. Chriſti, &c.*

Cap. xx. Summa doctrinæ chriſtianæ in Enchiridion contrahenda. *Porrò eum ſecundum evangelicam atque apoſtolicam doctrinam, &c.*

Cap. xxj. Enchiridion, quæ docebit? *Et cum præcipuè ipſis incumbat, ne, &c.*

Cap. xxij. Ordo concionandi quem ſimpliciores ſequentur. *Simpliciores ac minus eruditi Concionatores, &c.*

Cap. xxiij. Sanctorum hiſtoriæ quatenus attingendæ. *Sanctorum hiſtorijs, nè nimis diù immoreneur, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Allegoriæ quomodo explicandæ? *Si quæ allegoriæ, aut ſenſus Scripturæ recondiciores, &c.*

Ibid. cap. xxv. Quomodo finienda concio? *Ubi ad calcem concionis devenium erit, brevi epilogo, &c.*

Cap. xxvj. Quid recitandum finitâ concione? *Debet quoque finitâ concione Decalogus ac Symbolum fidei, & ſuccinctè & exereè recitari, &c.*

Cap. xxvij. Quomodo finitâ concione populus excitandus ad orandum pro defunctis? *Cum muleùm plerumque temporis parvo cum fructu teratur, &c.* v. l. tom. 35.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. titul. xiij. De officio Concionatoris, & divini verbi prædicatione. *Concionandi officium ſoli vocati, & ab ordinaria eccleſiaſtica poteſtate, &c.* Tom. 35.

Ibid. Capitula ad mores pertinentia. cap. xlix. Nè ignoti & inexplorati ad prædicationis munus admittantur. *Et quo minus in poſterum ſalutaris Chriſti doctrinæ, &c.*

Ibid. cap. l. Obſervandi Parochi & Concionatores, quomodo quiſque doceat. *Et ut peſtilentes doctrinæ & pernicioſi errorum magiſtri, &c.*

Ibid. cap. lj. Videndum quibus libris Parochi & Concionatores paſſim utantur. *Libros autem Parochorum & Concionatorum viſitatores inſpiciant, &c.*

Ibid. cap. lij. Plebs, ut concionibus & divinis interſit, per Magiſtratus adigenda. *Et nè Parochi ac Concionatores ſedulitatis & laboris, &c.*

Ibid. cap. liij. De horis canonicis. *Et ut ab hac retinendæ in verbo Dei puritatis cura, &c.*

Ibid. cap. lviij. Concionatores plebem verum Miſſæ uſum diligenter edoceant. *Concionatoribus autem & Parochis noſtris ſimplicem, &c.*

Ibid. cap. lxij. De libris recognoſcendis & repurgandis. *Cum etiam Libros Miſſales Antiphonarios, &c.*

Concil. Treverenſe II. anno 1549. in cauſa fidei & morum. ij. De prædicatoribus verbi, quos miſſos eſſe oportet. *Hoc habet Apoſtolica Eccleſia, ut nullus niſi miſſus prædicet, &c.*

Ibid. iv. Vocatus & admiſſus quid pro concione docere debeat? *Miſſi & admiſſi verbi Prædicatores in hoc coti incumbant, &c.* v. l. tom. 35.

Concil. Meld. anno 1565. Conſtitutionum pars prima. De prædicatione verbi Dei. *Apoſtoli in quorum locum Epiſcopi ſucceſſerunt, &c.* v. totum fuſè tom. 36.

Conſtitutionum pars tertia. De Concionatoribus, Confeſſoribus, viſitatoribus & Capellanis. *Qui Monaſteriis præſunt, doctos, prudentes, ac pios, &c.*

Concil. Mediolanenſe IV. anno 1576. Conſtitutionum pars 1. De ſacris locis eorumque cultu. De prædicatione verbi Dei. *Verbi Dei prædicatio tractatione multiplex illa quædam & magna, &c.* v. tot. fusè tom. 36.

Ibid. Concil. Mediolan. V. anno 1579. pars 1. Quæ ad prædicationem verbi Dei, & doctrinam chriſtianam pertinent. *Epiſcopus ſi verè legitimèque aliquando impeditus, &c.*

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. Quæ ad Concionatorem pertinent. *Concionator in Urbe nè ſine ſcripta Epiſcopali facultate, &c.*

Ibid. De Parocho & Parochis. De cura Parocho ægrotanti præſtanda in ijs quæ ad ſalutem animæ pertinent. *v. tot. fusè.*

Concil. Aquileienſe Provinciale, anno 1596. Rubric. iij. De prædicatione verbi Dei. *Apoſtolis præcepit Dominus, ut euntes in mundum, prædicarent Evangelium, &c.* v. loc. tom. 36. in fin.

DE CAVSIS EPISCOPORUM.

CAN. SS. APOST. Can. xxv. Quod Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, ſi pro criminibus damnati fuerint, minimè Communione priventur. *v. l. tom.* 1. *pag.* 135.

Can. xxvj. Similiter & reliqui Miniſtri Eccleſiæ.

Ibid. cap. xxix. Quòd officium priſtinum damnati pro criminibus uſurpare non debeant.

Ibid. Epiſt. 1. Anacleti Papæ, tit. iv. Ut oppreſſus judicio ſecularium, appellet judicium Sacerdotum, & de majoribus cauſis ad Sedem Apoſtolicam referendis.

Ejuſd. Epiſt. ij. tit. ij. De accuſationibus Epiſcoporum.

Ejuſd. Epiſt. iij. tit. iv. Ut difficiliores cauſæ ad Sedem Apoſtolicam referantur.

Ibid. tit. v. Non admittendos ad accuſationem, ſive ad teſtimonium, qui anteà inimici fuerunt, & de extraneo judicio.

Epiſtola 1. Alexandrini Pap. I. 1. De ijs qui Sacerdotes accuſant, vel perſequuntur. *Tom.* 1. *pag.* 180.

Ibid. iij. Si quis adversùs Epiſcopum vel actores Eccleſiæ quærelam habuit.

Epiſt. ij. Sixti Papæ I. De Epiſcopis rebus ſpoliatis, vel à Sede pulſis. *pag.* 201

Ibid. Epiſt. Teleſphori Pap. tit. iij. De Epiſcopis honorandis & non detrahendis.

Ibid. iv. De accuſatoribus non recipiendis.

Ibid. Epiſt. 1. Pij Papæ 1. tit. ij. A quibus non oporteat Epiſcopos accuſari, & de his qui tranſgrediuntur juſſa Apoſtolicæ Sedis.

Ibid. Epiſt. Aniceti Papæ, tit. 1. De ordinationibus Epiſcoporum, & de cauſis eorum.

Ibid. Epiſt. Eleutherij Papæ, tit. ij. De accuſationibus Epiſcoporum & Clericorum.

Ibid. tit. iij. De accuſationibus omnium Comprovincialium.

Ibid. Epiſt. 1. Victoris Papæ, tit. ij. Nè quis incerta judicet.

Ibid. tit. iij. De cauſis Epiſcoporum terminandis.

Ibid. Epiſt. ij. Zephyrini Papæ, tit. 1. De Epiſcopis rebus ſpoliatis, vel à Sede pulſis.

Calliſti Pap. I. Epiſt. 1. De criminationibus Doctorum.

Ejuſd. Epiſt. ij. tit. v. Qui non debeant admitti ad accuſationem, vel ad teſtimonium, nec niſi de ijs quæ in præſentia acta ſunt, teſtimonium dandum.

Ibid. vj. Si poſſit Sacerdos poſt lapſum miniſtrare.

Epiſt. ij. Fabiani Papæ, tit. ij. De Epiſcopis non accuſandis ac obtrectationibus lacerandis.

Ejuſd. Epiſt. iij. Qui non debeant admitti ad accuſationem?

Ibid. ij. De peregrinis judicijs. Ibid. De pulſatis.

Ibid. iv. Si quis iratus crimen objecerit, vel objecta non probaverit.

Ibid. v. Si Epiſcopus accuſatus, Sedem Apoſtolicam appellavit.

Decreta Fabiani, ex decreto Gratiani. Inediis maceretur acerrimis qui Fratri ſuo reconciliari non vult. *Infamis efficitur qui ſciens pejerare præſumit.*

Epiſt. Cornelij Pap. tit. ij. De cauſis Epiſcoporum, & ut quidquid adverſùs abſentes agitur, vacuum habeatur.

Epiſt. Lucij Pap. I. tit. v. Nè poſteriores Epiſcopi prioribus ſe præferant. nec eis inconſultis aliquid agant.

Epiſt. 1. Stephani Pap. I. Qui ſunt infames, vel qui ad gradus eccleſiaſticos, ſive ad accuſationem non ſunt admittendi.

Epiſt. ij. Sixti Pap. 1. Si quis adverſùs Epiſcopos vel Actores Eccleſiæ cauſam habuerit, qui ſe geret.

Ibid. De Epiſcopis rebus expoliatis aut à ſe pulſis.

Ibid. iv. De Epiſcopis injuſtè damnatis, & apoſtolicâ auctoritate reſtitutis.

Epiſt. 1. Felic. Pap. I. Quòd detractores & fautores inimicorum, ab accuſatione Epiſcopali ſubmoveantur.

II. Nè minores à majoribus accuſationibus impetantur.

V. Primates in accuſatum Epiſcopum, quomodo ſe gerere debeant?

VI. Nè Judices Eccleſiæ, abſente eo, cujus cauſa ventilatur, ſententiam proferant; & nè proditoris calumnia aut vox audiatur.

Epiſt. Caij Papæ, tit. ij. Epiſcopum non accuſandum apud Judices ſæculares. *v. & 3. eod. argum.*

Epiſt. Marcellini Pap. tit. ij. Quòd major à minori judicari non debeat, nec Epiſcopi ullum præjudicium inferre Pontifici, à quo conſecrari probantur.

Concil. Eliberit. annò 305. Can. lxxv. De his qui Sacerdotes accuſant, nec probant.

Epiſt. 1. Euſebij Pap. Laïci ab accuſatione Sacerdotum prohibentur, ſimiliter illi qui eis aliquo modo ſubditi ſunt.

Ibid. Quæ accuſationes à Judicibus eccleſiaſticis audiri non debeant; & qui accuſatores ab accuſatione ſubmoveantur.

Ibid. Epiſt. Melchiadis Papæ. De judicijs Epiſcoporum, ſive majoribus cauſis ad Apoſtolicam Sedem deferendis; & ut nullus eam prohibeatur appeliare.

Concil. Arelat. I. anno 314. tit xiv. Ut qui falsò accuſant Fratres ſuos uſque ad exitum excommunicentur. *Tom. 2.*

Concil. Nicæn. anno 325. tit. xliij. Quomodo Archiepiſcopus Epiſcopum ſibi ſubjectum judicare debeat?

Ibid. xliv. De ratione admittendi querelas & judicia Archiepiſcopi contra Patriarcham ſuum.

Ibid. xlv. Quomodo Patriarcha querelam, aut judicium Archiepiſcopi contra Archiepiſcopum admittere debeat.

Epiſt. ij. Julij Pap. I. titul. vij. Si quis adverſùs Epiſcopum vel Actores Eccleſiæ negotium habuerit. *Tom. 2. pag. 569.*

Ibid. tit. viii. De Epiſcopis rebus ſuis expoliatis, vel à Sede ſua pulſis.

Ibid. tit. ix. De accuſatoribus & teſtibus.

Ibid. tit. x. Si accuſatus vel damnatus Epiſcopus Sedem Apoſtolicam appellaverit.

Ibid. tit. xiii. Qui ſint infames?

Ibid. xiv. De cauſis Epiſcoporum.

Ibid. tit. xv. Ut non admittantur ad accuſationem errantes, vel à propoſito recedentes, ſive Canonibus inobedientes.

Tit. de peregrinis judicijs. xvii. Ut nullus extra Provinciam vocetur ad judicium. vel ſi quis Judices ſuſpectos habuerit.

Tit. xviii. De ſe confeſſis, non eſſe credendum ſuprà crimen alienum.

Ibid. xix. De incertis non judicandis.

Ibid. xx. De criminationibus majorum natu.

Ibid. xxii. Si quis Judices majoris auctoritatis appellaverit.

Ibid. xxiii. Ut Metropolitanus nihil agat ſine conſilio Epiſcoporum, nec illi ſine ipſius, niſi quantum ad proprias pertinet Parochias.

Ibid. xxiv. Nè Judices in abſentem proferant ſententiam, & ut proditos non audiatur.

Ibid. xxvi. De Epiſcopis accuſatis.

Ibid. xxvii. De Epiſcoporum injuſta damnatione.

Ibid. xxviii. Detractores & fautores inimicorum ab accuſatione removendos, nec majorem à minore debere impeti, nec in re dubia certâ judicari ſententiâ; & de judicijs inordinatis.

Ibid. xxix. Non poſſit Epiſcopus à pauciori numero Epiſcoporum reſtitui quàm fuerat damnatus.

Ibid. xxx. Si ſit fugiendum Epiſcopis cauſâ perſecutionis, & de privilegijs Apoſtolicæ Sedis.

Ibid. xxxi. Quantâ cautelâ judicare oporteat, nec damnandum quemquam, priuſquàm accuſatores præſentes habeat, locumque deferendi accipiat.

Ibid. xxxii. Ultrà Provinciæ terminos accuſandi licentia non progrediatur.

Ibid. xxxiii. Qui non debeant admitti ad accuſationem?

Ibid. xxxiv. Nullum alterius Judicis, niſi ſui ſententiâ teneri, & quales eſſe debeant?

Ibid. xxxv. De Epiſcopis rebus ſuis expoliatis, vel à Sede ſua pulſis.

Ibid. xxxvi. Quòd excommunicati Epiſcopos accuſare non poſſunt, nec illi qui eos in ſua non recipiunt accuſatione, nec majorem à minore poſſe damnari vel judicari.

Concil. Antiochenum I. ſub Julio Pap. anno 340. Can. iv. De damnatis & *miniſtrare* tentantibus. *v. l. tom.* 2.

Ibid. Can. xi. De cauſis Epiſcoporum. De Epiſcopis & Clericis adeuntibus Imperatorem. *vide titul.* De Metropolitanis.

Ibid. Can. xii. Εἴ τις ὑπό τοῦ, &c. De damnatis Epiſcopis aut Clericis, & adeuntibus Imperatorem. *Si quis à proprio Epiſcopo Presbyter aut Diaconus, &c.*

Ibid. Can. xiv. Εἰ τις ἐπίσκοπος ἐπί, &c. De diſſentione quæ ſuper Epiſcoporum dijudicatione contingit, appellantium Provinciales Antiſtites. *Si quis Epiſcopus de certis criminibus, &c.*

Ibid. Can. xv. Εἴτις ἐπίσκοπος, &c. De Epiſcopis ab ejuſdem Provinciæ Sacerdotibus conſonanter excluſis. *Si quis Epiſcopus de certis, &c.*

Epiſt. ii. ſive reſcriptum Julij Pap. I. contra Orientales pro Athanaſio & cæteris. De vocatione Orientalium Epiſcoporum ad Julium, & reſtitutione damnatorum ab ipſis. *Tom. 3. pag. 569.*

Ibid. ii. Ut Epiſcopi accuſati appellent Sedem Apoſtolicam. *v. tit. De Appellationibus, tit. 3. eod. argum.*

Ibid. cap. iv. Si quis putat ſe gravari à proprio Metropolitano.

Ibid. v. De acculatoribus vel accuſationibus quas ſæculi leges admittunt.

Cap. vii. Si quis adversùs Epiſcopum vel Actores Eccleſiæ negotium habuerit

Ibid. viii. De Epiſcopis rebus ſuis expoliatis, vel à Sede pulſis.

Ibid. ix. de acculatoribus & teſtibus.

Epiſt. i. Felicis Pap. II. 1. Ut nemo Epiſcopum penes arbitros ſæculares accuſet. *Tom. 3. pag. 249*

Ibid. 2. Si quis adversùs Epiſcopum cauſam habuerit.

3. De eod. argum.

4. De Epiſcopis à rebus ſuis expoliatis aut à Sede pulſis.

5. Infames & ſacrilegos ad teſtimonium non admittendos.

7. De cauſis quæ legibus non continentur vel prohibitæ noſcuntur.

8. De accuſationibus Epiſcoporum, & rerum ſuarum oblatarum redintegratione.

9. Quibus non liceat accuſare vel teſtificari.

10. De eod. argum.

11. De perſonis accuſatorum.

13. De accuſationibus Epiſcoporum, & ineptitudine accuſantium.

14. Qui non debent admitti ad accuſationem.

15. De eod.

16. Licere in eccleſiaſticis negotijs dictâ causâ & finitâ recedere, quod in ſæcularibus non licet.

18. De non terminandis cauſis Epiſcoporum abſque auctoritate Romani Pontificis.

19. Si Epiſcopus à Comprovincialibus vel à Metropolitano ſenſerit ſe prægravari.

20. De judicijs Epiſcoporum, & de tempore conceſſo ad præparandum & comparandum.

21. De Judicibus & Accuſatoribus quales eſſe debeant?

Ibid. Epiſt. iv. Damaſi Pap. I. tit. 6. De accuſationibus & accuſatoribus.

7. De cauſa perſonæ accuſatæ, & ut alij accuſatores, alij Judices, alij ſint teſtes: & de inſcriptione.

9. Ut nullus judicetur aut damnetur, priuſquàm accuſatores præſentes habeat induciaſque accipiat, nec extrà Provinciam fiat prima diſcuſſio.

Concil. Sardic. anno 347. Can. iv. Παυδείλιος ἐπίσκοπος, &c. Ut nullus accuſati Sedem uſurpet Epiſcopi. *Caudentius Epiſcopus, &c.*

Concil. Taurin. anno 397. Can. v. De Exuperantio Presbytero qui Epiſcopo ſuo contumelioſus extitit. *Statuit quoque de Exuperantio, &c.*

Concil. Carthag. II.

Concil. Carthag. II. an. 397. Can. vj. Ut qui criminibus implicati ſunt, Clericos non accuſent. *Numidius Epiſcopus Maßylitanus dixit, &c.*

Ibid. Can. x. Quanti debeant judicare Sacerdotem atque Levitam. *Felix Epiſcopus Seliranus dixit: ſtatuta debere ſervari.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. vij. Ut Epiſcopus accuſatus, ubi vel infrà quod tempus examinetur. *Aurelius Epiſcopus dixit, &c.*

Ibid. Can. ix. Vt Clerici publica judicia non appellent. *Item placuit ut quiſque, &c.*

Ibid. Can. x. Si à quoquam ab alijs Judicibus eccleſiaſticis ad alios Judices & Eccleſiaſticos majoris auctoritatis provocatum fuerit, non obeſſe prioribus diverſas ſententias proferentibus. *Hoc etiam placuit, ut ſi à quibuſcumque, &c.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xxviij. De damnatione Epiſcoporum à Synodo tractanda. *Irritam eſſe injuſtam Epiſcoporum damnationem, & idcircò à Synodo retractandam.* vide & ix. de eod. & xxxij. de irritis diſtractionibus Epiſcoporum. v. loc. & 96.

Innocent. I. Epiſt. vij. Rufo, Geruntio, &c. Epiſcopis per Macedoniam conſtitutis, anno 414. *Grave non oportuit videri, &c.*

Idem ibid. cap. vij. Epiſt. xxij. Quòd ſurreptum fuerit Apoſtolicæ Sedi & ſuam in melius ſententiam commutaverit, quando damnationem Photini reſcidit. *Veniam nunc ad maximum quaſi quoſdam, &c. Boni ſemper indiferenter ſequantur, &c.* 35. qu. 9. Veniam nunc.

Idem Epiſt. xxiij. ad Epiſcopos Synodi Toletanæ, cap. ij. De Epiſcopis à Rufino & Minicio in alienis Eccleſijs contra Canones ordinatis.

Cap. iij. Ut Joannis Epiſcopi cauſa examinetur, aliorumque qui communionis conſortium refugiebant.

Cap. v. Ut Gregorij Emeritenſis Epiſcopi querela diſcutiatur. *vide.*

Concil. Milevit. II. anno 416. Can. xix. De Clericis qui apud Principem ſæculare judicium aut ſynodale impleverint. *Placuit ut quicumque ab Imperatore, &c.*

Ibid. Can. xxj. De Epiſcopis qui quod repetere poterant prætermiſſâ Synodo invaſerunt. *Item placuit, ut quicumque Epiſcopi, &c.*

Ibid. Can. xxiv. De Epiſcopis negligentibus adversùs hæreticos. *Item placuit, ut quicumque negligunt, &c.*

Ibid. Can. xxv. *vide ſuprà, ſi in Matricibus Cathedris Epiſcopus, &c. Epiſcopatum amittat.*

Zozim. Epiſt. xiij. ad Epiſcopos per Byſantium conſtitutos. Ut Sacerdotes preſentibus Laïcis non judicentur. *Miror vos nullam, &c.* vide, eſt ſuſpectæ fidei, & talis agnita ab Editoribus.

Decreta Bonifacij Papæ I. iv. *Nullus Epiſcopus, neque pro civili, neque pro criminali cauſa apud quemvis Judicem, ſive civilem, ſive militarem producatur vel exhibeatur. Magiſtratus enim qui hoc jubere auſus fuerit, amiſſione cinguli condemnatione plectetur.* Tom. 4.

Bonifac. Pap. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Galliæ. De Maximo Valentinæ Civitatis Epiſcopo varijs criminibus accuſato, & in Synodo Provinciæ illius cauſa diſcutiatur. *Bonifacius Epiſcopus Patroclo, Remigio, Maximo, &c.* Tom. 4. p. 214.

Cæleſtin. Pap. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis & Narbon. *vide cap. iij. & vij.* De Daniele qui deponitur quod accuſatus, & Judices fugiens ad Epiſcopatum obrepſiſſet.

Ibid. cap. viij. Epiſcopi Maſſylienſis qui de alterius Epiſcopi, cæde gratulatus dicebatur, cauſa Epiſcopis delegata. *Maſſylienſis verò Eccleſiæ, &c.*

Concil. Afric. anno 424. Can xxix. De Clericis damnatis.

Ibid. Can. xxxij. De Equitio Epiſcopo damnato. *Aurel. Epiſcopus dixit, &c.*

Ibid. Can. liv. De Quotvultdeo Epiſcopo. *De Quotvultdeo etiam Centurienſi, &c.*

Ibid. Can. lv. de eodem.

Leon. I. Epiſt. xvic. ad Anaſtaſ. Theſſalonicenſem Epiſcopum, cap. 1. *Etſi plerumque exiſtant, &c.*

Idem Epiſt. lxxxvij. ad Epiſcopos Africanos per Mauritaniam Cęſarienſem conſtitutos, cap. ij. *Cauſam quoque Lupicini, &c.*

Ibid. cap. iv. De Aggaro & Tiberiano qui ex Laïcis fuerant ordinati. *De Aggario & Tiberiano, &c.*

Joanni Papæ I. Epiſt. 1. ad Zachariam Archiepiſcopum. De non accuſandis Archiepiſcopis. *Exigit dilectio tua Frater cariſſime, &c.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xij. Ut Epiſcoporum lites intra anni ſpatium finiantur. *Tom.* II.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. xvij. Eccleſiæ cauſæ qualiter, & per quos finiantur? *Placuit etiam ut ſi quæcumque, &c.*

Concil. Lugdun. II. anno 567. Can. 1. De controverſijs Epiſcoporum per Metropolitanos componendis. *Primo in loco unitatem Sacerdotum, &c.*

Concil. Pariſ. in cauſa Prætestati Rothomag. Epiſc. *vide apud Gregor. Turon. lib. 5. Hiſtoriæ, cap. 9.*

Pelagij II. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Italię. Epiſcopos ſummo honore eſſe habendos, nec poſſe à quolibet accuſari. *vide* 1. *hanc Epiſtolam, quæ incipit ab his verbis:* Sollicitudinem omnium Eccleſiarum, &c. *Negat Blondellus eſſe Pelagij II.* vide Pſeudoiſidor. p. 631.

Id. Epiſt. viij. *Horum igitur vitiorum auctores, &c.*

Concil. Matiſcon. II. anno 579. Can. ix. De Epiſcopis ad ſæcularia judicia non trahendis. *Licet reverentiſſimi Canones atque, &c.*

Gregor. Magn. Pap. lib. 1. Epiſt. xxxvj. ad Malchum Epiſcop. Dalmatienſem. Ut Stephanus Epiſcopus ad eligendum judicium compellatur. *vide.*

Id. lib. ij. Epiſt. xxiij. ad Juſtinum Presbyterum, indict. x. anno 592. *Habet hoc proprium antiqui hoſtis invidia, &c.*

Id. lib. ij. indict. xj. Epiſt. vj. ad Joannem Epiſcopum primæ Juſtinianæ. De injuſta condemnatione Hadriani Epiſcopi.

Epiſt. vij. ad Joannem Lariſſæum, ejuſd. argumenti. *vide per totum.*

Id. Epiſt. viij. ad Natalem Epiſc. Salonitanum. *Cum cuncta negotia indagenda ſollicitudine, &c.*

Id. ibid. Epiſt. ix. ad Antonium Subdiac. De Florentio Epiſcopo injuſtè depoſito. *Pervenit ad nos Florentium Epidauritanæ, &c.*

Eod. lib. Epiſt. xxxviij. ad Epiſc. Corinthios. De Hadriano Epiſcopo qui

cum ſuis Accuſatoribus Epiſcopis in gratiam redierat. *vide.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. lj. ad Joannem Epiſcopum Corinthiorum. De Anaſtaſio Epiſcopo depoſito & Diacono ejus, & de alijs plurimis. *Euphemium verò atque Thomam, &c.* in med. pag. 453.

Id. lib. v. indict. xiv. Epiſt. xv. ad Joannem Epiſcop. Conſtantinop. De Joanne Presbytero Marcianiſtarum hæreſeos (quæ nulla erat) injuſtè damnato.

Id. Epiſt. xvj. ad Mauric. Auguſt. de eod.

Ibid. Epiſt. xvij. ad Theotiſtum. *vide.*

Ibid. Epiſt. xlviij. *Comperi autem quod quidam perverſæ mentis homines, &c.*

Id. lib. vij. indict. ij. Epiſt. xlvj. Sabino Diacono. *Clerus Eccleſiæ Regitanæ multa, &c.*

Ibid. Epiſt. xlvij. Paulino Epiſcopo Taurenſi, &c. Ejuſdem eſt argumenti cum ſuperiore. *vide locum.*

Ibid. Epiſt. lxij. Martino Scolaſtico. Quòd Epiſcoporum cauſæ magna cum diligentia ſunt perſcrutandę. *Cum de negotijs ſæcularibus, &c. Sapientia tua conſideret, &c.*

Ibid. Epiſt. lxiij. Joanni Epiſcopo Syracuſano. *Quæ adversùs Lucilium Melitæ, &c.*

Ibid. Epiſt. lxv. Joanni Epiſcopo Syracuſano. *Cauſam de qua agitur. necdum, &c.*

Ibid. Epiſt. lxix. Conſtantio Epiſcopo Mediolanenſi. *Maximus Salonitanæ Eccleſiæ, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxx. Mariniano Epiſcopo Ravennæ. *Quæ de cauſa Maximi ſunt agenda, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxxj. Caſtorio Notario. *Quantò eredi tibi à nobis, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxxij. Maximo Epiſcopo Salonitano. *vide.*

Idem lib. viij. indict. iij. Epiſt. xxx. Conſtantino Epiſcopo Mediolan. *Relectis Epiſtolis veſtris quas ad nos, &c.*

Idem lib. x. Epiſt. xxxvj. ad Epiſcopos Concilij Bizaceni. *Sicut laudabile diſcretumque eſt, &c.*

Concil. Metenſe, in quo Ægidius Rhemorum Epiſcopus ob crimen Majeſtatis gradu dejectus eſt. *vide Gregor. Turon. lib. x. hiſtor. cap. xix.*

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. xj. Ut Epiſcopus cum Epiſcopo controverſiam habens, non ad Judicem publicum, ſed ad Metropolitani ſui judicium recurrat. *Placuit etiam ſecundùm conſtitutionem, &c.*

Concil. Cabilon. anno 650. Can. xx. De Agapio & Bobonæ Dienſis Urbis Epiſcopis. *Agapium verò & Bobonem, & ab omni Epiſcoporum ordinatione decrevimus degradare.*

Epiſt. Ejuſd. Concilij. ad Theodoſ. Epiſcop. Arelat. *Domino ſemper peculiari ſuo Theodoſio Cœtus Epiſcoporum, qui nuper Cabilone eſt Urbe cum Chriſti gratia adunatus. Omnibus veridicâ relatione perpatuie, & penitùs præſumatu.*

Concil. Emeritenſe anno 666. Can. xv. Ut Epiſcopi atque Presbyteri pro gravibus cauſis (quod legum damnant ſententiæ) ſine judicis examine familiam Eccleſiæ non debeant extirpare. *Tom. 15.*

Zachar. Pap. Epiſt. viij. ad Bonifac. Archiepiſcopum. .....*Et dum pro hac re fuerit aggregatum, &c...*

Idem Epiſt. ix. ad eumdem. *In alia quippè tua Epiſtola reperimus, &c.*

Reſponſ. xv. Stephani II. Pap. anno 754. De Epiſcopis accuſatis & damnatis. *De Epiſcopo accuſato in Concil. Antiocheno ita continetur: Si quis Epiſcopus, &c.*

Hadriani Pap. Capitula. Cap. 1. Quòd qui Epiſcopum accuſat, Dei ordinationem accuſat. *Tom.* 18.

Ibid. cap. 2. Qui negotium habet cum Epiſcopo, priùs ad illum privatim recurrat.

Cap. 4. De diſcutienda accuſatoris perſona.

5. Qualiter Epiſcopus ad Synodum convocetur, & qualiter in ea de illo agatur.

6. Ut ſi quis Metropolitanum ſuſpectum habuerit, apud Primatem audiatur.

7. De canonicæ accuſationis ordine.

8. Ut accuſatio Clericorum intra Provinciam fiat, & ut pulſatis appellare liceat.

9. Salvo Sedis Apoſtolicæ Primatu, res Provinciæ cujuſque Synodus Provinciæ diſpenſet.

10. Omnis accuſatio intra Provinciam audienda.

11. Quæ ſæculi leges non admittunt, à Clericorum cauſis repellenda.

12. Cauſæ ubi ortæ ſunt, finiendæ ſalvâ appellatione.

13. Ut Epiſcopi ejecti & ſpoliati antè accuſationem redintegrati.

14. Ut Metropolitanus Epiſcopi cauſam ſine Comprovincialibus, & Epiſcopus Presbyteri cauſam ſine Clericis ſuis non audiat.

15. Accuſantium perſonam antè omnia diſcutiendam.

16. Ut hi quorum libertas neſcitur nequaquam accuſent Sacerdotes.

17. Ut criminoſus accuſandi vocem non habeat.

18. Nullus Epiſcopus alterius Parochianum retineat, ordinet, nec judicet.

19. De peregrinis judicijs non recipiendis.

20. Ut Epiſcopus extrà Provinciam ad judicium non vocetur, eique provocare liceat, ſi Judices ſuſpectos habeat.

21. Quales perſonæ ad accuſationem non admittantur.

22. Ut accuſatores præſentes adſint, & accuſatis ſpatium detur ad abluenda crimina.

23. De Epiſcopis qui ad Romanum appellant Pontificem.

24. Qui Clericum accuſat, ſi probare non poteſt, infamiæ jacturam ſubeat.

25. De Primatum & Metropolitanorum differentia.

26. Judici omnia patienter audienda, priuſquam ſententiam ferat.

27. De ijs qui indiſcuſſos poteſtate tyrannicâ damnant, & quod Epiſcopi, vel Presbyteri non debeant ab alijs judicari, niſi & à quibus ordinari.

28. Ubi judicari debeant, qui adversùs Epiſcopum vel Metropolitanum cauſam habent.

29. Ut Epiſcopus accuſatus ab omnibus Comprovincialibus audiatur.

30. De Epiſcopo qui alterius Parochianum ordinat, vel judicat.

31. Ut eorum in accuſatione vel teſtimonio vox obſtruatur, qui divinis vocibus mortui.

32. De non neganda appellatione accuſato.

33. Quòd reis qui ſe confeſſi ſunt ſuper alios non ſit credendum.

34. Ut qui Judices ſuſpectos habuerint, vocem appellationis exhibeant.

35. Quòd omnibus qui lite pulſati ſunt, non alibi quàm in proprio foro jurgandum ſit.

36. Ut appellantes nullâ arceantur detentione.

37. Quòd etiam in cauſis criminalibus appellare liceat.

38. In cauſis criminalibus abſens accuſare non poteſt, nec accuſatus per alium defendi.

40. Ut non conſtringat Clericum ſententia non à ſuo Judice dicta.

41. De his qui falſa alijs irrogant.

43. De his qui majores natu accuſant.

44. Quòd in cauſa capitali, vel in cauſa ſtatus non per Advocatos, ſed per ipſos agendum ſit.

45. Vt liceat majores Judices appellare quoties neceſſitas ingruerit.

46. Vt Metropolitani Epiſcoporum cauſas, niſi præſentes omnes fuerint Epiſcopi Comprovinciales audire non præſumant.

55. Quòd Epiſcopi inter ſe corrigere ſi quid ortum fuerit, debent.

56. Summus Præſul à nemine judicatur.

58. Injuſta Epiſcoporum damnatio à Synodo retractanda.

62. Falſum crimen adversùs Epiſcopum, Presbyterum, Diaconem objicienti nec in fine danda communio.

64. Diebus dominicis cauſæ ab Epiſcopo non audiantur.

71. De accuſatione adversùs Doctorem ſubmovenda.

75. De Epiſcopis damnare volentibus eum, à quo ſunt conſecrati.

76. Vt nullus contra religionem faciat.

80. Vt nullus Regum hujus Canonis cenſuram in aliquo violare præſumat.

Concil. Wormatienſe II. anno 772. *Omnibus vobis tam præſentibus, &c.*

Gregor. II. Pap. Rom. Epiſt. ij. ad Leonem Iſaur. Imperat. Ἐὰν τις ἁμαρτήσῃ &c.

Capitular. Aquiſgran. Carol. Magn. anno 788. De Epiſcopis, vel quibuſlibet ex Clero. *Item in eodem Concilio, ut, &c. Si quis Epiſcopus vel Preſbyter, &c.*

Ibid. xxx. *Item in eodem Concilio ut Laïci, &c. Clericos vel Laïcos, &c.*

Ibid. xxxv. *Item in eodem, ut illi, &c. Aurelius Epiſcopus dixit, &c.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. ix. De purgatione & reconciliatione Petri Epiſcopi. *Definitum eſt etiam ab eodem Domno, &c.*

Capitula eccleſiaſtica Carol. Magn. titul. ij. De purgatione Sacerdotum, *vide locum.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xj. Vt Epiſcopus ad publica judicia ſuę cauſæ ſuffragaturus non eat. *Tom.* 20.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. cap. iij. De perſona Regis Filiorumque ejus & Miniſtrorum.

Cap. vij. Vt accuſationes Epiſcoporum ſine cauſa non admittantur, & ut ſecundùm veritatem examinentur. *Didicimus ſanè nullos Epiſcoporum, &c.*

Concil. Belvacenſe anno 845. capitul. ij. Vt Epiſcopi ſine cauſa non dehonorentur. *Quòd in mea perſona, nec in meo ordine, &c.*

Leon. IV. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Britanniæ. *Nam nullam damnationem Epiſcoporum, &c.*

Concil. Sueſſion. II. anno 853. capitul. ij. Herimanni Epiſcopi Nivernenſis Eccleſiæ, propter ipſius infirmitatem Uveniloni Archiep. commendata. *Poſt modum venerabilis Uveniloni, &c.*

Concil. Vermerienſe II. anno 853. Agitur de eodem Herimanno, & idem ſtatuitur, ac in Concilio Sueſſ. II.

Benedicti Papę III. Epiſt. 1. ad Hincmar. Archiep. Rhem. De confirmatione Synodi Sueſſ. II. *Serenuâ quos perlegentes inquiſitione, &c.*

Epiſt. vij. Nicol. Papæ I. ad Michaëlem Imperatorem. ..... *Tunc evocato multarum Provinciarum, &c. Uſque ad aliam Synodum prolata, &c.*

I. *Photius qui ex Sciſmaticorum, &c.*

II. *Gregorium ſanè qui Syracuſanæ Eccleſiæ, &c.*

III. *Eos verò quos Photius Neophitus, &c.*

Epiſt. viij. Nicol. Pap. I. ad Michaëlem Imperatorem. ..... *Cæterùm dicitis non ideò ad nos, &c. Liceat penès vos eciam de majoribus judicare, &c.*

Ibid. in ead. *Sed dicitis fortaſſè non fuiſſe in cauſa, &c.*

Ibid. in eadem. *Deindè verò contra ritum eccleſiaſticum, &c.*

Ibid. in eadem. *Quod autem perhibet excellentia veſtra, &c.*

Ibid. in eadem. *Porro ſcripſit nobis imperium veſtrum, &c.*

Ibid. in eadem. *Quoniam cum ſecundùm Canones, &c. Judicium à nemine fore retractandum, &c.*

Ibid. in eadem. *His itaque manifeſtè repertis apparet, &c.*

Ejuſd. Epiſt. ix. ad eundem. Il râporte tout ce qui s'eſt paſſé dans l'injuſte depoſition d'Ignace, la prevarication des Legats Zacharie & Rodoalde, &c.

Ibid. in eadem. *Nos autem Ignaeij Fratris & Coëpiſcopi, &c.*

Nicol. I. Epiſt. x. ad Clerum Conſtantinopolitanum. Il râporte la prevarication de ces deux Legats Zacharie & Rodoalde, la depoſition de Zacharie dans un Concile de Rome, avec deſſein d'en faire autant à Rodoalde quand il comparoîtra. *Denique & cum Photio adultero Eccleſiæ invaſore, &c. Recti calculi ſententiam conſequatur, &c.* vide cætera in ſuperiore Epiſtola ix. in fine.

Ibid. in eadem Epiſt. *Verùm vos quomodocumque obedieritis, &c.*

Ibid. in eadem. *Quia Prælati judicium ſemper inferioribus, &c.*

Ibid. in eadem. *Quamobrem cogitate, Fratres cariſſimi, &c.*

Ibid. in eadem. *Cæterùm & caritas unanimitatis veſtræ, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xj. ad Photium. Ejus crimina quæ in occupanda Ignatij Sede commiſit, exprobrat. *vide totam.*

Ejuſd. Epiſt. xij. ad Bardam Cæſarem. *Quid autem nequius, imò periculoſius &c.*

Ibid. in eadem. *Quid rurſùs pernicioſius eſt quàm, &c.* Il âtribuë tous ces deſordres à Bardas. *vide.*

Idem Epiſt. xiij. ad Ignatium Patriarcham Conſtantinopolitanum. Il lui témoigne la douleur qu'il a reſſentie de ſa depoſition : ce qu'il a fait dans le Concile de Rome pour ſon rétabliſſement, & pour la depoſition de Photius. *Habetis tamen vos, qui Eccleſia eſtis, &c.* vide.

Ejuſd. Epiſt. xv. ad Senatores Conſtantinopolitanos. *Nam perfectorum virorum eſt, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxij. ad Salomonem Regem Britonum. De renovando ejectorum Epiſcoporum examine apud Turonenſem Archiep. vel apud Sedem Apoſtolicam : & de jure Metropolitani apud Britannos.

Ejuſd. Epiſt. xxvij. ad Ludovicum Germaniæ & Carolum Calvum Reges. *Ad extremum quod ſilere non poſſumus*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxviij. ad Hincmar. Archiepiſc. Rhem. *Beatitudinis tuæ lectis apicibus*, &c.

Ibid. in eadem. *Sanè poſtremò ad memoriam tuam reducere*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxix. ad eumdem. NICOLAUS, *Servus Servorum Dei, Reverentiſſimo & Sanctiſſimo Confratri noſtro Hincmaro Rhemor. Epiſc. Sanctitatem veſtram quam ſemper in*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxxj. ad eumd. *Pro quo (Rothado) Fili cariſſime, valdè*, &c. Il l'informe enſuite de ce qu'il a ordonné à Hincmare ſur ce ſujet.

Ejuſd. Epiſt. xxx. ad Carol. Calv. Reg. *Porrò dilectio veſtra noverit*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxxij. ad Epiſcopos Synodi Silvanectenſis. ..... *Propterea à Rothadi damnatione*, &c. *Ac in Monaſterio retruſeritis*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxxiij. ad Rothadum Epiſcopum Sueſſion. Il lui demande ce qu'il a fait pour lui envers Charles le Chauve & Hincmar. *Unde Frater cariſſime, quoniam cauſam*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxxiv. ad eundem. Elle contient les mêmes choſes que la precedente, & il les repete, ayant âpris qu'elle n'avoit pas été renduë. *Nunc autem venit Lindo Religioſus Diaconus*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxxv. ad. Car. Calv. Reg. ..... *Caterùm de Rothado venerabili Epiſcopo*, &c. *Sine aliqua difficultate propoſitum*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxxvj. ad Hermentrudem Reginam. *Literas dilectionis veſtræ Filia cariſſima*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xxxvij. ad Hincmar. Archiepiſcopum Rhemenſem. ..... *Miramur pratereà & æquanimiter*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xlv. ad Franconem Epiſc. Tungrenſem. *Exeuſationis tuæ literis per Richardum*, &c.

Ejuſd. Epiſt. xlix. ad Epiſcopos in Regno Lotharij conſtitutos. *Quamquam meminiſſe nihilominus debeant*, &c.

Ibid. in ead. *Jam verò in hoc veſtrum agere*, &c.

Ejuſd. Epiſt. lix. ad Adonem Epiſcopum Viennenſem. *Joannem Epiſcopum Ravennalem*, &c.

Idem Epiſt. iv. in append. ad Adventium Epiſc. Metenſem. *Quid autem mirum ſi Cunthārius*, &c.

Ibid. in eadem. *Itaque ſi Theutgaudum dudum Epiſcopum*, &c.

Idem Epiſt. viij. ad Hincmar. Rhemenſem Archiepiſcopum. *Sed ſi crimen illi (Roberto) Epiſcopo Cenoman.* &c.

Ejuſd. Epiſt. xiij. ad Rodulfum Bituricenſem. NICOLAUS, *Servus Servorum Dei, Reverentiſſimo & Sanctiſſimo Confratri noſtro Rodulfo Bituricenſi Archiepiſcopo, ſeu omnibus venerabilibus Fratribus noſtris Epiſcopis Diœceſeos tuæ.* Il doute qu'il ait reçû de ſa part la condânation de Theutgaudus & Guntarius Archevêques. *Ipſi quippè more Pſeudoprophetarum*, &c.

Ibid. in eadem. *Undè ſub divinæ Majeſtatis vos intuitu*, &c.

Epiſt. Lotharij Regis ad Nicol. Papam. *Porro nos in ultimis penè Regni, &c.*

Nicol. Papæ Epiſt. x. in append. ad Salomonem Reg. Britonum. *De cætero ſciae prudentia tua, nos, &c.*

Id. Ep. xxiij. in append. ad Wenilonem Archiepiſc. Senonenſem. *Suggerit Sanctitas veſtra Herimannum, &c.*

Id. Epiſt. iij. in appendice ad Adonem Archiepiſc. Viennenſem. *Aſſerit autem Sanctitas veſtra quod fama, &c.*

Concil. Tullenſe I. anno 859. apud Saponarias. III. *Perventum eſt ante conventum Epiſcoporum, &c.*

V. *De quodam etiam Diacono Auſcario, &c.*

VI. *Deindè glorioſus Rex Domnus Carolus, &c.*

VII. *Mota etiam quæſtio de Actone, &c.*

In Concil. part. ij. ubi legitur; Libellus proclamationis Domini Caroli Regis, adversùs Uvenilon. Archiepiſcopum, &c. I. *Quia ſicut dicit S. Gregorius & ex, &c.*

II. *Poſt hæc de diviſione Regni inter me, &c.*

III. *Sed & poſt hoc electione ſuâ, &c.*

IV. *Denique cum ſeditiones in Regno noſtro, &c.*

V. *Demque cum contra Paganos, &c.*

VI. *De cætero cum contrà prædictum Fratrem, &c.*

VII. *Cum autem ratio & neceſſitas mihi, &c.*

VIII. *Prædictis nihilominus Fratris mei, &c.*

IX. *Uvenilo in eo Concilio & tractatu, &c.*

X. *De Abbatia Sanctæ Columbæ & rebus, &c.*

XI. *Uvenilo in eo Concilio & tractatu, &c.*

XII. *Uvenilo per ſe & per familiares ſuos, &c.*

XIII. *Tandem poſtquam mihi Deus vires, &c.*

Part. iij. ejuſd. Concilij. Epiſt. Synodalis ad Uvenilon. Archiep. *Dilecto & venerabili Uveniloni Senonum Metropolitano, Remigius Lugdunenſium Metropolitanus Epiſcopus, &c. De inſtauratione pacis, &c.* Ex Annalibus Bertinianis ad annum 859. Guerulo Epiſcopus Senonicæ Urbis abſque audientia Epiſcoporum Karlo Regi reconciliatur.

Commonitorium Herardi Turonum Archiepiſcopi, ad Uvenilonem Senonum Archiepiſcopum. *Certum habeat veſtræ ſagacitatis dilectio, &c.*

Concil. Silvanectenſe anno 863. Epiſtola prima. *Optabili in Chriſto Fratri Igmaro Theodgaudus Primas Belgiæ Callicæ, Guntharius Aggripinenſis Eccleſiæ, &c. Epiſcopi ſalutem & pacem. Relegimus Frater, & utinam Frater Igmare, &c.*

Epiſtola ſecunda. *Venerabilibus in Chriſto Fratribus Archiepiſcopis & Epiſcopis in Regno Eximij Regis Hludovici conſtitutis, Theautgaudus Belgicæ Galliæ Primas, Guntharius Aggripinenſis Coloniæ, Arduicus Veſontionenſis, Rotlandus Arelatenſis, Tado Mediolanenſis Eccleſiarum Archiepiſcopi, eorumque Corepiſcopi ſalutem orane & optant. Diverſis Eccleſiarum Dei perturbationibus, &c.*

Concil. Roman. III. anno 863. capitul. ij. *Theutgaudum Trevirenſem Primatem Belgicæ, &c.*

Capitul. iij. *Cæteri autem Epiſcopi qui complices horum, &c.*

Concil. Roman. VII. anno 865. Libellus Proclamationis Rothadi Epiſ-

copi quem Nicolao Papæ obtulit, cum Romanæ ſextum jam menſem expectaſſet. *Domino meo ſanctiſſimo & reverentiſſimo Nicolao Summo Pontifici & Univerſali Papæ: Ego Rothadus peccator Sueſſionenſis Eccleſiæ, &c.*

Sermo Nicolai Papæ. ..... *Denique Fratres, cum præſens Rothadus à multis, &c.*

Epiſt. Nicolai Papæ I. ad Clerum & Plebem Eccleſiæ Rom. *Nicolaus Epiſcopus, Servus ſervorum Dei, Sanctæ Romanæ Catholicæ Epiſcopis, Presbyteris & Diaconibus, & cunctæ in Chriſto generalitati Romanæ Plebis: Notum ſit dilectioni veſtræ Fratres mei, &c.*

Ejuſd. Nicolai Pap. I. ad Carolum Calvum Regem. *Nicolaus, Servus ſervorum Dei, dilecto Filio Carolo glorioſo Regi: Quamquam Rothadum venerabilem Epiſcopum, &c*

Ejuſd. Nicol. Pap. I. Epiſtola ad Hincmar. Archiep. Rhem. *Nicolaus Epiſcopus, Servus ſervorum Dei, reverentiſſimo & ſanctiſſimo Confratri noſtro Hincmaro Rhemenſis Archiepiſcopo: Si coram tuæ prudentiæ oculis ullus eſſet, &c.*

Concil. Mogunt. anno 888. Can. xij. Quot teſtibus Clerici convinci debeant. *Presbyter non adversùs Epiſcopum, non Diaconus adversùs Presbyterum, &c.* v. tit. *De cauſis Presbyt.* Tom. 24.

Concil. Baſileenſe anno 1431. Seſſio xxxj De cauſis Epiſcoporum. *Eccleſiaſticæ ſollicitudinis ſtudium jugiter invigilare convenit, &c.* Tom. 30.

DE EPISCOPALI AUDIENTIA.

EPIST. 1. Anacleti Papæ anno 103. tit. 1. De iis qui Sacerdotes accuſant. *v. loc. tom. 1.*

Ejuſd. Epiſt. iij. tit. v. Non admittendos ad accuſationem ſive ad teſtimonium, qui anteà inimici fuerunt, & de extraneo judicio.

Epiſtola 1. Alexandrini Papæ I. De iis qui Sacerdotes accuſant, vel perſequuntur. *v. l. pag.* 180.

Ibid. Epiſt. Teleſphori Pap. I. anno 206. tit. iv. De accuſatoribus non recipiendis. *v. titul.* De cauſis Epiſcoporum & Presbyterorum.

Epiſt. ij. Calliſti Papæ I. tit. v. Qui non debeant admitti ad accuſationem vel ad teſtimonium, nec niſi de iis quæ in præſentia acta ſunt teſtimonium dandum. *Tom. 1. pag.* 279.

Ibid. tit. vj. Si poſſit Sacerdos poſt lapſum miniſtrare?

Epiſt. Urbani Papæ I. tit. v. Ut nullus communicet iis, quibus Epiſcopus non communicat, vel recipiat, quos ille abjecerit.

Epiſt. iij. Fabiani Papæ, tit. 1. Qui non debeant admitti ad accuſationem?

Ibid. tit. 2. De peregrinis judiciis.

Ibid. tit. 4. Si qui iratus crimen objecerit, vel objecta non probaverit?

Epiſt. 1. Felicis Papæ I. tit. 2. Nè minores à majoribus accuſationibus impetantur.

Ibid. tit. 3. In re dubia non judicetur certa ſententia de his qui adversùs Clericum cauſam aliquam habebunt in Provincia.

Ibid. tit. 6. Judices Eccleſiæ nè abſente eo cujus cauſa ventilatur, ſententiam proferant; & ne proditoris calumnia aut vox audiatur.

Epiſt. 1. Euſebij Papæ, tit. 1. Laïci ab accuſatione Sacerdotum prohibeantur: ſimiliter illi qui eis aliquo modo ſubditi ſunt. *Tom. 1. pag.* 674.

Ibid. tit. 2. Quæ accuſationes à Judicibus eccleſiaſticis audiri non debeant; & qui accuſatores ab accuſatione ſubmoveantur.

Epiſt. ij. Marcellini Papæ, tit 1. 2. & 3. Quod Clericus abſque permiſſu Epiſcopi ſui neminem ad judicium ſæculare trahere præſumat, nec Laïco quemlibet Clericum accuſare liceat. *Tom. 1. pag.* 600.

Concil. Nicæn. anno 325. tit. 43. Quomodo Archiepiſcopus Epiſcopum ſibi ſubjectum judicare debeat? *v. tit. 44. & 45. ejuſd. argum. vide titul.* De cauſis Epiſcoporum.

Epiſt ij. ſive reſcriptum Julij Papæ I. tit. 11. De accuſationibus Clericorum. *Tom. 2. pag.* 569.

Ibid. 24. Nè Judices in abſentem proferant ſententiam, & ut proditor non audiatur.

Ibid. 25. De accuſationibus Clericorum. *vide tit.* De Judiciis & Judicibus.

Concil. Carthag. II. anno 397. capitul. x. Quanti debeant judicare Sacerdotem atque Levitam.

Concil. Carthag. III. cap. 8. De Presbyteris & Diaconibus quanti eos Epiſcopi audiant.

Ibid. ix. Ut Clerici publica judicia non appellent.

Ibid. x. Si à quoquam ab aliis Judicibus eccleſiaſticis ad alios Judices, & Eccleſiaſticos majoris auctoritatis provocatum fuerit, non obeſſe prioribus, diverſas ſententias proferentibus.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xxiii. Ut Epiſcopus cauſas Clericis præſentibus audiat. *Ut Epiſcopus nullius cauſam audiat abſque*, &c. v. l. tom. 3.

Ibid. Can. xxx. Quòd irrita ſit ſententia Epiſcoporum in abſentem. *Caveant Judices Eccleſiæ nè abſente eo, cujus*, &c.

Ibid. Can. xcvi. De accuſatore & accuſato. *Quærendum in judicio cujus ſit converſationis qui accuſat, & is qui accuſatur.*

Concil. Carthag. V. anno 398. Can. 1. De Clericis ad teſtimonium non pulſandis. *In principio ſtatuendum eſt, ut qui fortè in Eccleſia quamlibet cauſam*, &c.

Concil. Africanum anno 424. Can. lxiii. Ut ab electis Judicibus provocare non liceat. *Si autem fuerit provocatum, eligat qui procuraverit*, &c.

Ibid. Can. lxxxix. Quòd electorum Judicum ſententia ſperni non debeat.

Cod. Can. Eccleſiaſt. Afric. Can. xxx. De accuſato vel accuſatore. *Item placuit ut accuſatus vel accuſator*, &c.

Concil. Rom. anno 433. tit. 8. De accuſatione Euphemij adversùs Polychronium Pontificem ſuum. *v. tit. 9. & 10. ejuſd.*

Concil. Vaſenſe anno 442. Can. vii. Accuſandi licentia etiam in Epiſcopis reprimenda. *Tom. 7.*

Ibid. Can. viii. De correptione in criminibus occultis.

Concil. Calchedon. anno. 451. Can. xxi. Κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς, &c. De Epiſcoporum vel Clericorum accuſatoribus. *Clericos aut Laïcos accuſantes*, &c. v. locum tom. 9.

Concil. Carthag. VII. anno 465. De excommunicatis, ut ad Clericorum accuſationem non admittantur.

Ibid. 2. De perſonis quibus Clericorum accuſatio interdicitur.

Ibid. 3. De his qui primum crimen objectum non probaverunt, ut ad cætera non admittantur.

Ibid. 4. De perſonis quæ adversùs Clericos teſtimonium dicere prohibentur.

Synodus Romana III. anno 501. ſub Symmacho, in cauſa ejuſdem. *Aliud, quod per ſervos de his quæ objitiebant ſe eum loquebaneur*, &c.

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxij. Vt Clericus inconſulto ſuo Epiſcopo, ad ſæcularem Judicem non pergat.

Synodus Rom. V. anno 508. ſub eodem. *Accuſatoribus verò inimicis, vel de inimici domo prodeuntibus, vel qui cum inimicis immorantur, aue ſuſpecti ſunt, nè credaeur: nè irati coërcere cupiant: nè læſi ulciſci ſe velint.*

Ibid. *Secretas verò insidias vel manifestas Pontificibus à quibuscumque illatas; vel ea quæ hujus Sancti Synodi sententia complectitur: si quid ad* * *Ecclesiæ pervenerit, notitiam potiatur honore: & hi qui adversa eis moliuntur, sicut à SS. Patribus dudum statutum est; & hodiè Synodali & Apostolica auctoritate firmatur, penitùs abjiciantur, & exilio, suis omnibus sublatis, perpetuò tradamur.*

1. q. 3. accusatoribus. v. loc. in med. pag. 354. tom. 10. * Ecclesiasticam.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. iv. Vt nullus Episcopus, vel infra positus, die dominico causas judicare præsumat. *Ut nullus Episcoporum, aut Presbyterorum exceptis criminalibus negotijs, &c.*

Ibid. Can. x. Vt nullus Episcopus pro judiciis munera accipiat. *Observandum quoque decrevimus, &c.*

Gregor. Magn. lib. x. Epist. viii. Columbo Episcopo Numidiæ, de Donadeo Diacono injustè damnato. *Quàm gravis, &c.* vide locum ad hæc verba: *Non dejicit.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xxxii. Vt sine Episcopi licentia, nec Clericus Laïcum ad sæculare judicium trahat.

Concil. Antisidor. anno 578. Can. xxxv. Vt Clericus Clericum ad Judicem sæcularem non trahat.

Concil. Matisc. II. anno 588. Can. x. De Clericis coram Episcopis conveniendis.

Concil. Rhemense anno 630. Can. xv. Quales ad accusandum admitti non debeant. *Ut serviles personæ ad accusationem, &c.*

Concil. Toletan. VI. anno 638. capitul. xi. Nè sine accusatore legitimo quispiam condemnetur. *Dignum est ut vita innocentium non maculetur pernicie accusantium, &c.*

Concil. Emetir. anno 666. Can. xv. Vt Episcopi atque Presbyteri pro gravibus causis (quod legum damnant sententiæ) sine Judicis examine familiam Ecclesiæ non debeant extirpare. *Si regalis pietas pro salute omnium suarum legum, &c.*

Concil. Vernense anno 755. Can. xxv. Vt Episcopi & alij Judices pro justitia facienda sportulas non accipiant. *Ut nec Episcopus, nec Abbas, nec ullus Laïcus, &c.*

Hadriani Papæ capitula, anno 787. capitul. 4. De discutienda accusatoris persona. *Tom.* 18.

Ibid. cap. 7. De canonicæ accusationis ordine.

Ibid. 8. Vt accusatio Clericorum intra Provinciam fiat; & ut pulsatis appellare liceat.

Ibid. 11. Quæ sæculi leges non admittunt à Clericorum causis repellendas.

Ibid. 12. Causæ ubi ortæ sunt finiendæ, salvâ appellatione.

Ibid. 15. Accusantium personam antè omnia discutiendam.

Ibid. 16. Vt hi quorum libertas nescitur, nequaquam accusent Sacerdotes.

Ibid. 18. Vt nullus Episcopus alterius Parochianum retineat, ordinet, nec judicet.

Ibid. 19. De peregrinis judiciis non recipiendis.

Ibid. 20. Vt Episcopus extra Provinciam ad judicium non vocetur.

Ibid. 24. Qui Clericum accusat, si probare non potest, infamiæ jacturam subeat.

Ibid. 26.

Ibib. 26. Judici omnia patienter audienda, priusquàm sententiam ferat.

Ibid. 27. Quòd Episcopi vel Presbyteri non debeant ab alijs judicari, nisi & à quibus ordinari.

Ibid. 30. De Episcopo qui alterius Parochianum ordinat vel judicat.

Ibid. 61. Falsum crimen adversùs Episcopum, Presbyterum, Diaconum, objicienti, nec in fine danda Communio.

Ibid. 64. Vt diebus dominicis causæ ab Episcopo non audiendis.

Capitulare Aquisgran. Caroli Magn. capit. xliv. De Judicibus à Metropolitano Probatis. *& etiam cap.* 62.

Concil. Rhemense II. anno 813. Can. xix. Vt Episcopi & Judices judicia discernant.

Concil. Francofurd. anno 794. Can. xliv. Vt electi utrimque Judices non spernantur. *Vt electi Judices de utriusque partibus non spernantur.*

Capitula ecclesiastica Caroli Magni, anno 799. tit. 1. cap. iij. De Episcoporum audientia. Vt litem habentes, sive petitor sive possessor, si Antistitum judicium elegerint ad eos dirigantur. *Volumus atque præcipimus, ut omnes ditioni nostræ, &c.*

Synodus apud Celichyth. anno 816. Can. vj. Vt judicia Episcoporum, & quę signantur vexillo crucis firma sint, & de vocato ad Synodum. *Sextò sancitum: ut non frangantur judicia Episcoporum, &c.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xlij. Nè sine accusatione legitima condemnetur quispiam.

Ibid. Can. lxj. De non quærendo Clericis judicio sæculari.

Nicolai Papę I. De Judicijs, tit. iij. *Inferior sedes potiorem absolvere, aut judicio ligare non potest, &c.* v. totum fusè.

Concil. Wormat. suprà anno 868. *Dignum est ut vita innocentis non maculetur pernitie accusantium, &c.* v. loc.

Concil. London. anno 1175. De judicio ecclesiastico. His qui in sacris ordinibus constituti sunt, judicium sanguinis agitare non licet.

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. De potestate Judicum delegatorum, & de varijs literis diversis temporibus impetratis. *vide titul.* De Judicibus. *& quoque titul.* De Appellationibus.

DE VISITATIONE PROVINCIARUM ET DIŒCESEON.

CONCIL. Nicæn. Generale anno 325. titul. liv. De ratione visitandi Ecclesias & Monasteria, quæ in potestate sua habet Chorepiscopus. *vide locum tom. 2.*

Concil. Afric. anno 424. Can. xix. De visitandis Provincijs. *v. l. tom. 4.*

Ibid. Can. xx. Ut Diœceses, nisi ex consensu Episcopi proprij Episcopum non accipiant.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. viij. Ut annis singulis Episcopi Diœcesani visitent, & ut non plusquàm tertiam de Parochijs accipiant. [a] *Multorum casuum experientiâ magistrante, reperimus nonullas Diœcesanas esse Ecclesias destitutas* [b] *ob quam rem id hac constitutione decrevimus, ut antiquæ consuetudinis ordo servetur, &* [c] *annuis vicibus ab Episcopo Diœcesano visitentur: & si quæ fortè Basilica reperta fuerit destituta,* [d] *ordinatione ipsius* [e] *repararetur,* [f] *quia certia ex omnibus per antiquam traditionem, ut accipiatur ab Episcopis novimus statutum.*

[a] 1. qu. 1. Decrevimus ut antiquæ Ivo part. 3. cap. 38.
[b] pro qua re id constitit.
[c] annis singulis.
[d] ordinatori ejus.
[e] reparari præcipiatur.
[f] ex Principibus novimus statutum.
[g] 10. qu. 3. quia cognovimus dec. Ivo part. 3. c.

Concil. Bracar. II. anno 572. Can. i. Ut Episcopus ambulet per Diœcesim suam, & antè triginta dies Paschæ Cathecumeni doceantur Symbolum. *Placuit omnibus Episcopis atque convenit, ut per singulas, &c.* Tom. 12.

Ibid. Can. ij. Ut Episcopus per Diœcesim ambulans, duos Solidos tantùm accipiat, neque tertiam partem de oblationibus quærat. *Placuit, ut nullus Episcoporum cum per Diœceses suas, &c.* v. locum.

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. xx. Quòd Sacerdotes moderanter agere debent per Parochias. [g] *Multorum quærela hanc constitutionem exegit: quia cognovimus Episcopos per Parochias suas non sacerdotaliter, sed erudeliter desævire: & dum scriptum sit:* Forma estote gregi, neque dominantes in Clero. *Exactiones Diœcesi suæ, vel damna infligant; ideòque (excepto quod veterum institutiones à Parochijs habere jubent Episcopos) alia qua huc usque præsumpta sunt denegentur; hoc est, neque in angarijs Presbyteros & Diaconos, neque in aliquibus fatigent indictionibus; nè videantur in Ecclesia Dei Pontifices nominari: Hi verò Clerici, tàm locales quàm Diœcesani qui se se ab Episcopo gravari cognoverint, querelas suas ad Metropolieanum deferre non differant: qui Metropolitanus non moretur hujusmodi præsumpeiones districtè coërcere.*

Gregor. Magn. Pap. I. anno 590. libro 1. Epist. xv. ad Balbinum Episc. Rosellanum, Populonensem Ecclesiam visitationis gratiâ commendat. *Pervenit ad nos quòd Populonensis Ecclesia sic Sacerdotis officio destituta, ut nec pœnitentia decedentibus ibidem, nec Baptisma possit præstari infantibus. Hujus igieur tam piæ rei eamque necessariæ mole permoei jubemus, &c.* Tom. 13.

Digitized by Google

Ibid. Epiſt. lxxvj. ad Leonem Epiſc. in Corſica. Viſitationem injungit * Alerienſis Eccleſiæ. *Paſtoralis nos cura conſtringit Eccleſiæ Sacerdotis moderamine deſtitutæ, ſolicitâ conſideratione concurrere, &c.* * al. Sagmenſis.

Ibid. lib. ij. Epiſt. xix. ad Benenatum Epiſc. Cumanum. *Quoniam Cumanæ Eccleſiæ Liberius quondam Antiſtes, de hac luce migraſſe cognoſcitur; propterea viſitationis deſtitutæ Eccleſiæ Fraternitati tuæ operam ſolemniter delegamus, &c.* v. locum.

Ibid. Epiſt. xx. ad Joannem Epiſc. Nepeſinum. *Quoniam Paulo Fratri & Coëpiſcopo noſtro, Neapolitanæ Eccleſiæ viſitationis operam injunximus, idcircò Fraternitas tua viſitationem Eccleſiæ Nepeſinæ non deſiſtat aſſumere; quatenùs exigente paſchali feſtivitate quidquid ſacrorum ſolemnitas poſcit, te operante, modis omnibus impleatur. Donec igitur quid de perſona prædicti Fratris & Coepiſcopi noſtri agendum ſit, deliberare poſſimus, ita in cunctis te Fraternitas tua ſolertem, vigilantemque ſtudeat exhibere, ut prædictus vir abſens nullo modo ſentiatur.*

Ibid. Epiſt. xxv. ad Epiſcopum Squillatinum. *Paſtoralis officij cura nos admonet, deſtitutis Eccleſijs proprios conſtituere Sacerdotes qui gregem dominicum debeant paſtorali ſolicitudine gubernare.* Grat. q. 1. c. 42. Ivo part. 5. c. 23. Burl. l. 1. c. 122. Anſ. l. 6. c. 99. Joan. diac. l. 8. c. 15. Joan. diac. lib. 3. c. 32.

Ibid. Epiſt. xxvij. ad Crotonienſes. De Joanne viſitatore Crotonienſis Eccleſiæ *Veſtri Antiſtitis obitum cognoſcentes, curæ nobis fuit deſtitutæ Eccleſiæ viſitationem Fratri & Coepiſcopo noſtro Joanni ſolemniter delegare: cui dedimus in mandatis, ut nihil de proventionibus Clericorum, reditu, ornatu, miniſterijſque à quoquam uſurpari patiaetur. Cujus vos aſſiduis adhortationibus obedire convenit, & remoto ſpiritu, uno eodemque conſenſu, talem vobis præficiendum expetite Sacerdotem, qui à venerandis Canonibus nullâ diſcrepet ratione, & tanto miniſterio dignus valeat reperiri, &c.*

Epiſt. xxix. ad Felicem Epiſcopum Acropolitanum, cui viſitationem Velinæ, Buxentinæ, & Blandanæ injungit Eccleſiarum. *vide.*

Ibid. Epiſt. xxxviij. ad Joannem Epiſcopum Scyllatinum. Viſitationem Eccleſiarum Tautiatinenſis, & Tortitanæ imponit.

Id. eod. libro Epiſt. xxiv. ad Leontium Urbinatem, de infirmitate Caſtorij & viſitatione ejus Eccleſiæ. *vide.*

Ibid. Epiſt. xxv. ad Cives Arimin. Ejuſd. argum. *vide.*

Id. lib. iij. indict. xij. Epiſt. xj. ad Maximianum Epiſc. Syracuſan.

Idem lib. iv. indict. xiij. Epiſt. xij. ad Petrum Epiſcopum Tricalitanum. De viſitatione Agrigentinæ Eccleſiæ.

Ibid. Epiſt. xiij. ad Gaudentium Epiſcopum Nolanum. Viſitationem Capuanæ injungit Eccleſiæ.

Ibid. Epiſt. xiv. ad Clerum Eccleſiæ Capuanę. de viſitatione Eccleſiæ Capuanæ, Gaudentio commiſſæ. *vide.*

Ibid. Epiſt. xx. ad Severum Ficulinum Epiſcopum, & xxj. ad Ravennates. *vide.*

Idem lib. v. indict. xiv. Epiſt. xxj. ad Petrum Epiſcopum Hydruntinum Viſitationem Brundiſij & Gallipolis injungit. *v.*

Idem lib. vij. indict. ij. Epiſt. xxv. Fortunato Epiſcopo Neapolitano. *v.*

Ibid. Epiſt. lxxiv. Conſtantio Epiſcopo Panormitano, Eccleſiæ Tarracinenſis viſitationem committit. *vide.*

Ibid. Epist. lxxxviij. Gaudioso Episcopo Eugubino. De visitatione Tadinatis Ecclesiæ.

Ibid. Epist. xc. Severo Episcopo Anconitano. Visitationem injungit Ausinæ Ecclesiæ Civitatis.

Id. lib. xj. Epist. xvij. ad Plebem Turriranensem & Tauritanensem, ut Venerio Episcopo visitatori optemperent. *vide.*

Ibid. Epist. xviij. ad Venerium Episcopum, munus visitationis injungit. *vide locum.*

Ibid. Epist. xxv. ad quosdam Episcopos Siciliæ, nè ad consignandos infantes egressi nimium aggravent Ecclesias.

Concil. Hispal. anno 619. cap. iv. Ut singulis annis quisque Episcopus Paræciam suam circumeat, populumque confirmet ac doceat, & ea quæ vitanda sunt prohibeat, & ea quæ agenda sunt, viriliter agere studeat.

10. q. 3. illud. Ivo part. 3. c. 136.

Ibid. in fine Epistolæ Pelagij, pag. 40. tom. 13. *Illud te volumus modis omnibus custodire, nè qui Episcoporum amplius quàm duos Solidos præsumant accipere: neque compellere Presbyteros, aut Clericum Parochiarum suarum suprà vires suas eis convivia præparare.*

Concil. Toletan. IV. anno 633. Can. xxxvj. De requisitione Episcoporum per singulos annos in Parochijs peragenda. *Episcopum per cunctas Diœceses, Parochiasque suas, &c.* Tom. 14.

Concil. Toletan. VII. anno 640. Can. iv. De exactione Ecclesiarum Gallię Provinciæ. *Inter cætera denique quæ communi consensu nos conferre competenter oportuit, &c.*

Concil. Emerit. anno 666. capitul. xj. *vide titul.* Episcoporum dignitas.

Bonifac. Archiep. Mogunt. Epist. cv. ad Cudbertum Archiepiscopum. *Statuimus ut singulus unusquisque Episcopus Parochiam suam, circumeat populum confirmare, & plebem docere & investigare, & prohibere paganas observationes, vel omnes spurcitias gentilium.*

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. capitul. iij. Ut omni anno Episcopi Parochias peragrent. *Tertio sanxerunt loco, ut singulis annis unusquisque Episcopus Parochiam suam pereranseundo, & circumeundo, speculandoque visitare non* * *præsideat, populumque diversæ conditionis ac sexus per competentia ad se convocet loca, apertèque doceat, ut potè eos qui rarò audiunt verbum Dei, prohibens, & inter cætera, auspicia, phylacteria, incantationes, sive omnes spurcitias impiorum, gentiliumque errata.*

* for. prætermittat.

Concil. Calchutense, anno 787. cap. iij. Ut Episcopus Parochiani suam semel circumeat, peccata corripiens, & sua cohibens. ..... *Ut unusquisque Episcopus Parochiam suam, omni anno semel circumeat, diligenter conventicula per loca congrua constituendo, quò cuncti convenire possint ad audiendum verbum Dei: nè aliquis per incuriam Pastoris, per devia cujuslibet ignorantiæ errans, rugientis leonis morsibus invadatur: & vigilanti curâ gregem sibi commissum prædicet, confirmet, incestuosos separet: augures, arúspices, & incantatores, venefícos, sacrilegos coërceat, & cuncta vitia demat. Et nè quis turpi lucri gratiâ, sed spe mercedis æternæ gregem sibi commissum pascere quæras: & quod gratis accepit, omnibus gratis præstare studeat, ut Apostolus protestatur, dicente:* Testifícor coram Domino & Jesu Christo, qui judicaturus est vivos & mortuos, &

Offic. Episc.

2. Tim. 4.

per adventum ipsius, & regnum ejus, prædica verbum, insta opportunè, importunè argue, obsecra, increpa, in omni patientia & doctrina: *Sicut Propheta dicit*: Super excelsum ascende tu qui evangelizas Sion. *Scilicet ut ita præemineat merito, sicut è gradu. Et nè fortè debeat à docendi timore restringi, audiat*: Exalta in fortitudine vocem tuam & noli timere: *Jeremias quoque dicit*: Accinge lumbos tuos, & surge, & loquere ad eos: ne formides à facie eorum, nec enim timere te faciam vultum eorum. *Heu proh dolor! & nimis flenda tepiditas, quod multi æstimantes dicunt, quid vel amore rerum sæcularium implicemini, vel aliquo faetnore territi verbum veritatis aperiri confundemini. Si Præsules Ecclesiarum silent propter timorem aut amicitiam sæcularem, & peccantes non arguunt, ut pravi Pastores, non habentes curam de ovibus, & videntes lupum fugiunt: cur magis non pertimescunt Principem Principum, Regem Regum, Dominum Dominantium, qui per Prophetam Pastores increpat, dicens*: Non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum, ut staretis in prœlio in die Domini. *Denique sicut pervigil Pastor contra bestiam oves custodire solet: ita Dei Sacerdos super gregem Christi solicitus esse debet, nè inimicus vastet, nè persecutor infestet, nè potentiorum cujusque cupiditas vitam pauperum inquietet, dicente Propheta*: Si non annuntiaveris iniquo iniquitatem tuam, sanguinem ejus de manu tua requiram: si autem annuntiaveris & non egerit pœnitentiam, tuam animam liberasti, ipse in peccato suo morietur. Pastor namque bonus animam suam dat pro ovibus suis. *Hæc namque recolentes, Patres mei & Fratres operam date, nè de vobis dicatur, ut Pastoribus Israël*, qui pascunt semetipsos, &c. *sed audire mereamini*: Euge Serve bone & fidelis, intra in gaudium Domini.

Isa. 40. *Ibid. Ier. 1.* *Ezech. 13.* *Ezech. 3.* *Matth. 25.*

Capitular. Aquisgran. anno 789. *Ut Episcopi diligenter discutiant per suas Parochias Presbyterorum Fidem, Baptisma Catholicum, & Missarum celebrationes, ut Fidem rectam teneant, & Baptisma Catholicum observent, & Missarum preces benè observent, & ut Psalmi dignè secundùm divisiones versuum modulentur, & Dominicam Orationem ipsi intelligant, & omnibus prædicent intelligendam, ut quisquis sciat quid petat à Deo, & ut* Gloria Patri, *cum omni honore apud omnes cantetur, & ipse Sacerdos cum Sanctis Angelis & Populo Dei vocem* Sanctus, Sanctus, Sanctus, *decantet: & omnimodis dicendum est Presbyteris & Diaconibus, ut arma non portent, sed magis confidant in defensione Dei quàm in armis.*

l. 1. c. 70.

Ibid. ex capitulis Carol. Magn. ex Lege Salica, Romana, & Gombata. Curanda Episcopis in visitatione Parochiæ. *Ut Episcopi circumeant Parochias sibi commissas, & ibi inquirendi studium habeant de incestu, de patricidijs, fratricidijs, adulteris, xenodochijs, & alijs malis quæ contraria sunt Deo, quæ in Sacris Scripturis leguntur, &c.* v. l. tom. 19.

Concil. Arelat. VI. anno 811. Can. xvij. Ut Episcopus semel in anno circumeat Parochiam suam, & pauperes oppressos protegat. *Ut unusquisque Episcopus semel in anno circumeat Parochiam suam. Noverint sibi curam populorum & pauperum in protegendis ac defendendis impositam; ideò dum conspiciunt Judices ac potentes pauperum oppressores existere, priùs eos Sacerdotali admonitione redarguant; & si contempserint emendari, eorum insolentia Regis auribus intimetur, ut quos Sacerdotalis admonitio non flexit ad justitiam, regalis potestas ab improbitate coerceat.*

addit. cap. 65.

Concil. Cabilon. anno 813. Can. xiv. Quæ observanda, aut cavenda sint

10. qu. 3. Caven-dum est. Episcopis dum Ecclesias suas peragrant. *Cavendum sanè est, nè cum Episcopi Parochias suas peragrant, &c.* Tom. 19.

Capitular. Carol. Magn. anno Imperij ejus xiij. anno 813. capitul. xvj.

Arelat 6. Can. 17. Ut Episcopi Parochias suas circumeant. *Ut unusquisque Episcopus interim circumeat Parochiam suam docendo & admonendo, & quæque sunt necessaria emendare studeat: & si quid emendare nequiverit, ad præfatum placitum proferat.*

Concil. Paris. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxxj. Ut quando Episcopi Parochias suas circumeunt, hoc summoperè studeant, nè his quibus prodesse debent oneri sint. *Si cupiditas quæ radix est omnium malorum in membris radicitùs est amputanda, multò magis à capite nè in eo aliquid suum vindicet, longè est propellanda, &c.* v. loc. tom. 21.

Capitular. Tolosan. Carol. Calvi Regis, anno 843. capitul. iv. Qui modus Episcopis in circumitione Parochiæ sit tenendus, & quæ impensa à Presbyteris præstanda. *Ut in circumitione Parochiæ Episcopi de cætero singulos Presbyteros, per singulas, &c.*

Ibid. capitul. v. Ut Episcopi semel tantùm quotannis impensam à Presbyteris exigant, licet sæpiùs circumeant. *Ut semel in anno Episcopi hanc circumitionem tempore congruo faciant: & si amplius ministerium suum per Diœcesim agere voluerint, hanc tamen dispensam amplius quàm semel à Presbyteris per annum accipiant.*

Ibid. capitul. vj. Ut si Parochiam non circumeant, impensam non exigant: & ut Presbyteros in eorum domibus non gravent. *Quòd si circumitionem in salutem & necessitatem populi quâcumque de causa dimiserint à Presbyteris nec hanc dispensam, neque pretium illius exigant, neque aliis, aut domesticis, aut amicis, exigendam concedant, &c.* v. loc. tom. 21.

Concil. Meld. anno 845. Can. xxix. Ut Episcopi plebes sibi commissas ipsimet visitent. *Ut quorumdam Episcoporum reprehensibilis, imò damnabilis consuetudo omnimodis corrigatur, qui plebes sibi creditas, aut rarò, aut nunquàm per seipsos, juxtà ordinem evangelicum & apostolicum, atque ecclesiasticum, visitare, cum Dominus dicat:* Speculatorem dedi te domui Israël, & audies ex ore meo verbum, & annuntiabis eis ex me; *& cætera quæ divinus sermo complectitur. Omnes etiam Sacerdotes Domini piâ vigilantiâ fidem catholicam indagare, & subditos sibi cum mandatorum Domini observantia, Episcopi quique studiosissimè docere contendant.*

Burch. l. 1. cap. 84. Ivo part. 5. c. 190. *Ezech.* 3.

Concil. Suession. II. anno 853. act. vij. capitul. x. Caroli Calvi. Ut Ministri Reipublicæ Episcopis Parochiam circumeuntibus sint auxilio. *Ut Missi nostri omnibus Reipublicæ Ministris denuntient ne Comes & Reipublicæ Ministri simul cum Episcopo uniuscujusque Parochiæ sint in ministeriis illorum, quando idem Episcopus suam Parochiam circumierit cum Episcopus eis notum fecerit; & quos per excommunicationem Episcopus adducere non potuerit, ipsâ Regiâ auctoritate & potestate ad pœnitentiam & rationem, atque satisfactionem adducant.*

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. xvij. Ut visitationes Parochiarum moderatè & aptè peragant. *v. loc. tom. 21.*

Concil. Ticin. anno 855. in med. pag. 5. Rescrip. consultationis. *Statuimus etiam nè Episcopi quando pro confirmando populum Parochias circumeunt, Archiepiscopos suos gravent, ut hujusmodi dispensâ contenti sint. Panes census,*

* *fristingas quatuor, vini sextaria quinquaginta, pullos septem, ova quinquaginta, agnum unum, porcellum unum, annonam ad Caballos modios sex,* * *fœnum corr. tres, mel, oleum, cera, quod sufficit.*

* Frisingas.

* Fortè fœni corbes.

VI. Decreta seu Canones Synodi Lingon. in Synodo apud Saponarias relati, tit. ix. Ut Episcopi Monasteria strenuè visitent & disponant. *v. loc. tom.* 22.

Hincmar. Archiepisc. Rhem. II. Capitula. Quibus de rebus Magistri & Decani singulas per Ecclesias inquirere, & Episcopo renuntiare debeant. *Hæc omni anno investiganda sunt à Magistris, &c.* Tom. 22.

I. Inquirendum in qua Villa aut cujusllibet Sancti honore prætitulatus sit Presbyter, vel à quo fuerit ordinatus.

II. Si habeat mansum habentem bunnuaria duodecim, præter cæmeterium, & cortem ubi Ecclesia & domus ipsius continetur, aut si habeat mancipia quatuor.

III. Quot mansos habeat in sua Parochia ingenuiles & serviles, aut accolas, undè decimam accipiat.

IV. Qualia sint indumenta Altaris, quot nova, & quot vetusta, qualiter nitida, quo metallo sint capsæ, & cruces coopertæ, aut si diligenter reconditæ sunt Reliquiæ in Altari, aut si ipsæ capsæ seris munitæ sunt.

V. Quos & quot libros habeat, aut si benè sint recitati.

VI. Qualia aut quot Sacerdotalia vestimenta habeat, & qualiter sint nitida, aut in nitido loco collocentur.

VII. Si habeat locum præparatum, ubi effundi possit aqua, quando abluuntur vasa Altaris, aut os, vel manus post perceptionem Sacræ Communionis. Aut si ipsâ Presbyter proprijs manibus, aut Diaconus, aut Subdiaconus ejus lavet primo Corporale.

VIII. Quo metallo sit Calix & Patena, aut quâ diligentiâ custodiantur, aut si habeat Pyxidem, ubi congruè possit recondi Sacra Oblatio, reservanda ad Viaticum infirmis.

IX. Ut Chrisma & Oleum consecratum sub Sera recondantur.

X. Si ipse Presbyter visitet infirmos & inungat Oleo Sancto, & communicet per se, & non per quemlibet, & ille ipse communicet populum, nè tradat Communionem cuiquam Laïco ad deferendum in domum suam causâ cujusllibet infirmi.

XI. Si habeat Clericum, qui possit tenere scholam, aut legere epistolam, aut canere valeat, prout necessarium sibi videtur.

XII. Investigandum nihilominus de Luminaribus Ecclesiæ, aut quot cerarios habeat ipse titulus.

XIII. Qualiter sit cooperta Ecclesia, aut si sit Camerata, & ut ibi columbæ aut aliæ aves non nidificent propter immunditiam, vel importunitatis inquietudinem.

XIV. Quo metallo habeant ibidem signa.

XV. Si atrium habeat munitum, aut si cellam propriam habeat juxtà Ecclesiam, aut si suspicioſa in circuitu ostiola sint.

XVI. Ut ex decimis quatuor portiones fiant, juxtà institutionem canonicam, & ipsæ sub testimonio duorum aut trium fidelium studiosè & diligenter

dividantur. Et ut de duabus portionibus, Ecclesiæ & Episcopi ratio reddatur per singulos annos, quid indè profecerit in Ecclesia.

XVII. Ut matricularios habeat juxtà qualitatem loci, non bubulcos, aut porearios, sed debiles & pauperes, & de eodem dominio: nisi fortè ipse Presbyter habeat Fratrem, aut aliquem propinquum debilem, aut pauperrimum, qui de eadem decima sustentetur. Reliquos autem propinquos si juxta se habere voluerit, de sua portione vestiat atque pascat.

De peculio Clericor. cap. 1. Ivo part. 3 cap. 94.

XVIII. Investigandum similiter, si nihil Patrimonij habens, quando provectus est ad ordinem ecclesiasticum, postea emerit prædia, cujus juris sint: quoniam Ecclesiæ, ad quam de nihil habentibus promotus est, esse debent juxtà canonicæ auctoritatis decretum.

De peculio Clericor. cap 4.

XIX. Inquirendum, si occasione hujus præcedentis capituli aliquis Presbyterorum abhinc de redditibus Ecclesiæ, vel oblationibus, ac votis fidelium, alieno nomine res comparuerit, & ibi structuras fecerit, vel quæ ad Ecclesiam pertinent ibi collocaverit, & mulierum frequentationem inibi fieri habuerit, quæ lanificium suum exerceant, & curam domûs agant: & ad eadem loca Presbyter incongruè recurrerit, frequentaverit, vel manserit. Quoniam contrà decreta Canonum hoc malum agitur à quibus perpetratur. Quia sicut nec suo, ita nec alieno nomine Presbyter, vel quilibet sub regula fœnus exercere debet, multò minùs autem fraudem facere de facultatibus ecclesiasticis. Quoniam hoc agere sacrilegum est, & per crimen Ananiæ & Sapphiræ, atque Judæ furis, qui sacras oblationes, quæ ad usus fidelium ac pauperum mittebantur, asportabat & furabatur. Nam aliud est sine dispendio Ecclesiæ amicis, vel parentibus, pauperibus, aut quibuslibet * necessuosis, ex caritate cum mensura & ratione subvenire, vel adjutorium ferre, & aliud cum destructione Ecclesiæ, vel dissipatione facultatum ecclesiasticarum quasi furtim, imò furtim, quæ Ecclesiæ esse debuerat, & usibus illius, ac pauperum, seu hospitum impendi, carnalium carnalitet usibus sine divino respectu inservire. Et de nihil habentibus promotus Presbyter non præsumat, quæ de facultatibus Ecclesiæ comparaverit venalere, vel quasi ad casam Dei tradere, nisi ad Ecclesiam cujus propriæ esse debent sine consultu Episcopi.

* *id est indigentibus, barbare.*

XX. Inquirendum, si de tabernis & de comessationibus, & de familiaritate indebita mulierum se custodiant Presbyteri, sicut sæpissimè interdiximus & interdicimus, quia ad contumeliam nostram versatur, ut si evidenter cum testibus, quo negari non possit, à quoquam Presbyterum in tabernis inveneriat, caballum & cappam indè eis habere liceat. Quapropter si abhinc Presbyteri se de talibus non caverint, quia divinum non timent judicium, temporalem illis invenimus contumeliam, & sæculare illorum incorrigibilitati aditr venienius detrimentum.

Sancta Synodus octava generalis Constantinopolitana, anno 870. Regula xix. Ut visitationes Ecclesiarum sine omni avaritiæ suspicione peragantur.

Idem ibid. xx. Nè sibi jus dicat Episcopus in rebus ecclesiasticis. *v. locum tom. 23.*

Concil. Oxonienſe anno 1222. capitul. xxj. Nè Archidiaconi gravent Ecclesias vel Rectores in visitatione, & qualiter se habeant. *Ut singula ecclesiastica officia, &c.*

Ibid. capitul. xxiij. Quod Archidiaconi in visitatione sua examinent Sacerdotes de Canone Missæ, & de Sacramento Altaris. *Ut autem Archidiaconi secundùm Apostolum, non quæ sua sunt quærant, &c.*

Ibid. capitul. xxiv. Quòd oleum & chrisma custodiantur sub sera similiter & Eucharistia. *Provideant itaque Archidiaconi quòd diligenter, &c.*

Ibid. capitul. xxv. Quòd Archidiaconi habeant penes se in scriptis omnia ornamenta Ecclesiæ. *Habeant & Archidiaconi redacta in scriptis omnia ornamenta, &c.*

Ibid. capitul. xxvj. Quòd Archidiaconi videant in visitationibus, nè possessionibus vel jure suo Ecclesiæ defraudentur. *Item provideant Archidiaconi de possessionibus, &c.*

Ibid. capitul. xxvij. Quòd Archidiaconi vel Decani novas exactiones Ecclesijs non imponant. *Præterea Archidiaconis, Decanis, & eorum Officialibus &c.*

Ibid. capitul. xxix. Nè quid exigatur pro sepultura, vel aliquo Sacramento conferendo. *Firmiter inhibemus, nè pro aliqua pecunia denegetur, &c.* v. loc. tom. 28.

Concil. Viennense, anno 1267. cap. ij. De modo visitandi. *Prælati verò à gravaminibus abstineant subditorum, & maximè cum Ecclesias visitent, &c.*

Ibid. capitul. xiij. De visitatione nigrorum Monachorum. *Item, cùm clamosa insinuatio nostrum pertuserit auditum & animum, &c.* Tom. 28.

Concil. Saltzburgense, anno 1281. capitul. viij. De immoderatis sumptibus visitatorum. *Item, nè Monasteria immoderatis visitatorum, &c.* eod. tom.

Concil. Herbipolense, anno 1287. cap. xxvij. De visitatione per Episcopos facienda, & de confirmatione. *Curent Archiepiscopi & Episcopi commissa eis Provincias, &c.* eod. tom.

Concil. Turon. anno 1448. cap. ix. Archidiaconi, Archipresbyteri, Decani, & aliæ personæ ecclesiasticę de jure aut consuetudine Ecclesias visitantes, si non debitè visitaverint, nihil percipiant, aut ferendum minimè sit, ut temporalia metat qui spiritualia non seminat, & potiùs quàm quæ Christi sunt, sua quærat. *Tom.* 34.

Concil. Senon. anno 1527. Admonitiones aliquot errorum, cap. xxxij. Diœcesani per se, aut Vicarios suos visitent frequenter Parochias in quibus audiunt hæreticos habitare, & ad illorum exterminationem pro viribus suis elaborent. *Statuimus & præcipimus, ut ad tollendas hæreses, &c.* Tom. 34.

Concil. Colon. anno 1536. pars xiv. capite 1. De visitatione ac Synodis Archiepiscopalibus, Archidiaconalibusque. *Cum frustrà sint in Civitate leges, nisi ut sint qui eas exequantur, &c.*

Ibid. cap. ij. Quo ordine visitatio instituenda? *Ex superioribus verò liquet plus satis, quo ordine visitatio instituenda sit, &c.*

Ibid. cap. iij. Quæ ubique corrigere oporteat? *Quæ verò oporteat ubique scisitari ac investigare, quæ corrigere ac repurgare, quæ statuere ac ordinare, superiores constitutiones abundè docent.*

Ibid. cap. iv. In primis reformandos esse Decanos. *Quod ad Cathedrales & Collegiatas Ecclesias attinet, &c.*

Ibid cap. v. Inquietos & Prælatis rebelles corripiendos. *Et quoniam alicubi tanta est Cleri dissolutio, ut, &c.*

Ibid. cap. vj. In Monasterijs quomodo abusus percipiendi? *In Monasterijs facilè percipientur abusus, &c.*

Ibid. cap. vij. In visitatione Parochiarum quid agendum? *Ubi ad Parochias ibitur, debebit Parocho ac populo significari, &c.*

Ibid. cap. viij. Habenda Concio per visitatores. *Nec videbitur inutile, ut Vicarius noster, &c.*

Ibid. cap. ix. Interrogandus Parochus quo titulo ministerium gerat. *Interrogandus deindè Parochus, num ipse principalis Rector sit, &c.*

Ibid. cap. x. De vita, moribus & doctrina inquirendum. *Deindè investigandum de vita, moribus ac doctrina, &c.*

Ibid. cap. xj. De habitu, Tonsura, ac reliquis externis videndum. *Videndum deindè de eruditione, habitu, Tonsura, ac familiari conversatione, &c.*

Ibid. cap. xij. Num hæresis quæpiam serpat, diligenter investigandum. *Insuper investigandum erit diligentissimè, num, &c.*

Ibid. cap. xiij. Num agantur alia, quæ cum Dei & Ecclesiæ institutis pugnent, dispiciendum. *Præterea num in Parochia superstitiones, sortilegia, &c.*

Ibid. cap. xiv. De puerorum institutione, & hospitalium cura quærendum. *Dein videndum quo pacto pueri instituantur, qui præterea sint scholis præfecti: hospitalium quoque cura haud prætermittenda.*

Ibid. cap. xv. Vitia quibus assueverint Parochiani acriter corrigenda ac refrenanda. *De vitijs quibus Parochiani vel maximè assueverint inquisitio facienda, ut per visitatores verbo divino ab his populus avocetur.*

Ibid. cap. xvj. De officio Parochi inquirendum. *Denique inquirendum, num Parochus divinum officium, &c.*

Ibid. cap. xvij. Synodus Episcopalis anno bis habenda. *Et quoniam visitationes istæ generales per singulas Parochias, &c.*

Ibid. cap. xviij. Quid agendum in Synodo? *In his ergò Concilijs anno bis, de his omnibus, &c.*

Ibid. cap. xix. De Synodis Archidiaconalibus ac ruralibus. *Denique Archidiaconi, qui Episcoporum oculi dicuntur, &c.*

Ibid. cap. xx. Officiales Archidiaconorum, & Decanos rurales viros graves esse oportere. *Quod ut doctè ac prudenter fiat, Archidiaconis nostris incumbit, &c.*

Ibid. cap. xxj. Synodi Archidiaconales antiquitatem quamdam præ se ferunt. *Ex vetustissima quadam inquirendorum criminum formula relictum est, &c.*

Ibid. cap. xxij. Abusus in Synodorum Archidiaconalium ac ruralium observatione. *Prescripta quidem formula, quam antiquitatis causa retulimus, &c.*

Ibid. cap. xxiij. Inter visitandum abusus corrigendi. *Quæ omnia magnâ correctione indigent, quam volente, ac adjuvante Deo, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Procuratorem suo officio rectè fungentibus pendi, æquum esse. *His autem qui Synodo præficiendi sunt sumptus, &c.* v. loc. tom. 35.

Ibid. Statuta Synodi Diœcesanæ Augustensis, anno 1548. titul. xxix. De visitatione. *Ut porrò sciant Abbates, Præpositi, Decani, & Clerus, &c.*

Ibid. De quarto medio reformandi Ecclesiam per visitationem, tit. 1. *Non aliàs sanè melius quàm in visitatione, &c.*

Ibid. tit. ij. De Notario in viſitatione adhibendo. *Statuimus ad hæc, ut viſitatoribus adhibeatur Notarius, qui ſit Sacerdos, aut ſaltem Clericus non conjugatus.*

Ibid. tit. iij. De viſitatione exemptorum, & non exemptorum. *Cautum eſt in reformationis formula, ut à viſitatione Epiſcopali, &c.*

Ibid. tit. iv. De viſitatione hoſpitalium etiam exemptorum. *Cùm Reipublicæ, ſed præcipuè Epiſcoporum interſit, &c.*

Ibid. tit. v. De auctoritate quâ oportet Viſitatores Epiſcopales præditos eſſe. *Erit quoque viſitatoribus Epiſcopalibus opus flagello evangelico, &c.*

Ibid. tit. vj. De formulis inquirendis in viſitationibus. *Quamquam nulla certa inquirendi regula ob rerum omnium inſtabilitatem, &c.*

Ibid. tit. vij. De ſumptuum & procurationum in viſitatione exigendarum moderatione. *Semper manſit extra controverſiam, eos qui viſitantur debere ſuis viſitatoribus ſumptus omnes, &c.*

Ibid medio quinto. De Synodorum celebratione. 1. *Magno ſtatus eccleſiaſtici imò Reipublicæ Chriſtianæ detrimento, &c.*

2. De ſumptibus quos in Synodis faciunt Decani Collegiorum & Paſtorum. *Decani Collegiorum accedentes Synodum, pro ſuis Collegijs, &c.*

3. De novis conſtitutionibus in Synodis edendis. *Statuimus quoque ut in Synodis communibus Concilijs decernatur, &c.* v. loc. tom. 35.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars tertia. De viſitatione. *Neceſſarium illud ac planè debitum viſitandi munus, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. 22. Quæ ad viſitationem pertinent. *Singulis annis Epiſcopus ad præſcriptum Concilij Tridentini, &c.*

Ibid. De Concilio Provinciali. *Concilij Provincialis celebrationi atque actionibus, &c.*

Ibid, Quæ ad Synodum & Congregationes Synodales pertinent. *Judices & Examinatores in Synodo Diœceſana conſtituti, &c.* v. loc. tom. 36.

Concil. Aquileienſe Provinciale, anno 1596. xiij. De viſitatione. *Maxima gubernij eccleſiaſtici pars & ratio viget, ut, &c.* v. tot. fusè tom. 36. in fine.

DIOECESEON ET PAROCHIARVM LIMITES SERVANDI.

CAN. APOST. XIII. Ἐπίσκοπον μὴ ἐξεῖναι καταλῆψαι τὴν, &c. Episcopo non licere alienam Parochiam propriâ relictâ pervadere, licet cogatur à plurimis, &c. *Can.* 14. *ex vers. Dion. Exigui.* Tom. 1.

Ibid. Can. XXXIV. Ἐπίσκοπον μὴ τολμᾶν ἐξω τῶν ἑαυτοῦ ὅρων, &c. Episcopum non audere extra terminos proprios ordinationes facere, &c. 36. *apud Dion. Exig.*

Epist. secunda Sixti Papæ. Ut nullus Episcopus alterius Parochiam retineat, ordinet, vel judicet. *v. loc. tom.* 1. *pag.* 532. *et.* 3.

Concil. Ancyr. anno 314. Can. XVIIJ. Εἴ τινες ἐπίσκοποι καταστάδιντες, καὶ μὴ, &c. dist. 92. Si qui. De his qui ad Episcopatum promoti sunt, nec recepti. *Sunt, qui Episcopi ordinati sunt, nec recepti ab illa Parochia, in qua, &c.* Est Can. xvij. apud Dion. Exig. *Tom.* 2.

Epist. ij. Julij Papæ I. titul. vj. Ut nullus Episcopus alterius Parochiam retineat vel ordinet. *vid. loc. tom.* 2. *pag.* 569.

Concil. Antiochen. I. anno 340. Can. iij. Εἴ τις πρεσβύτερος, ἢ διάκονος ἅπαξ, &c. De his qui ab alia Parochia præter conscientiam Episcoporum suorum, in alijs immorantur. *Si quis Presbyter aut Diaconus, & omnino quilibet ex Clero, &c.*

Ibid. Can. xiij. De his qui cum sint ex alia Provincia, in alijs audent ordinationes efficere. *v. loc.*

Ibid. Can. xxij. Ut in altera Parochia Clericos alterius Parochiæ Episcopus nullatenus ordinet. Ἐπίσκοπον μὴ ἐπιβαίνειν ἀλλοτρίᾳ πόλει, &c. *Episcopus non adeat alienam Civitatem, quæ ei subjecta non est, neque, &c.* Tom. 2. pag. 652.

Concil. Sardic. anno 348. Can. XV. Οσιος ἐπίσκοπος εἶπε καὶ τοῦτο, &c. Est xix. Can. apud. Dion. Exig. De non ordinandis Clericis alienis, sine consensu sui Episcopi. *Osius Episcopus dixit: Et hoc universi, &c.* v. loc. tom. 3.

Ibid. Can. xiij. Οσιος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ τοῦτο, &c. Est Can. xvj. apud Dion. Exig. *Osius Episcopus dixit: hoc quoque omnibus placet, &c.*

Ibid. Can. xviij. De non solicitandis Clericis alienis. *Januarius Episcopus dixit: Illud quoque statuat Sanctitas vestra, &c.*

Concil. Carthag. I. anno 348. Can. v. Ut Clerici vel Laïci in alterius Ecclesia non ordinentur. *Privatus Episcopus Vegesitanus dixit: Suggero Sanctitati vestræ, &c.*

* Byzacenensis. Ibid. Can. x. Nè Episcopus alterius Episcopi plebes vel fines usurpet. *Felix Episcopus * Bajacensis dixit: Nullus debet Collegæ suo facere injuriam, &c.*

Ibid. Can. xij.

Ibid. Can. xij. Ut pacta inter Epiſcopos inita cuſtodianrur. *Antigonus Epiſcopus dixit: &c.* vide titul. *Epiſcoporum ſubordinatio & unanimitas.*

Siric. Pap. Epiſt. iv. titul. vj. Ut de aliena Eccleſia ordinare Clericum nullus uſurpet.

Ibid. tit. vij. Ut abjectum Clericum, alia Eccleſia non admittat. *v. tom. 3.*

Concil. Taurin. anno 397. Can. vij. Ut Clericum alterius nemo ſuſcipiat, vel Eccleſiæ ſuæ ordinet, neque abjectum in communionem ſuſcipiat. *Nec illud, &c.* vid. locum.

Concil. Carthag. II. anno 397. cap. xj. Ut nullus Parochiam alienam præſumat *Victor Epiſcopus* Abderitanus dixit: Roboranda eſt eccleſiaſtica diſciplina, &c.* * Abziritanus.

Concil. Carthag. III. Can. xx. Ut plebes alienas alius Epiſcopus non uſurpet. *Placuit ut à nonullo Epiſcopo uſurpentur plebes alienæ, nec aliquis Epiſcoporum ſupergrediatur in Diœceſi ſuum collegam.* dist 71: clericum alienum niſi.

Ibid. Can. xxj. Ut nullus Epiſcopus alienum Clericum audeat retinere vel ordinare.

Ibid. Can. xliv. Ut Clericum alienum nullus ſibi præſumat Epiſcopus ordinare. *Epigonius Epiſcopus dixit: In multis Concilijs hoc ſtatutum eſt, &c.* Afric. c. 21.

Ibid. Can. xlvj. Ut Epiſcopus in Diœceſi factus ſolùm eam plebem teneat, in qua extitit ordinatus. *Honoratus & Urbanus Epiſcopi dixerunt: audivimus conſtitutum, &c.* Afric. c. 23.

Epiſt. viij. Innoc. Pap. Florentio Epiſcopo Tiburtinenſi. *Non ſemel, ſed aliquoties clamat Scriptura divina, &c.*

Cæleſtin. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Provinciæ Vienn. & Narbon. cap. iv. Ut Metropolitanus in aliena Provincia nihil præſumat, & ut in creandis Epiſcopis extraneis emeritis in ſua Eccleſia Clericis non præponantur. *Primùm, ut juxtà Canonum Decreta unaquæque Provincia, &c.* Bonifac. ad Hilar.

Leon. I. Epiſt. lxxxiv. ad Anaſtaſ. Theſſalonic. Epiſc. cap. ix. Ut nullus alienum Clericum ſollicitare vel tenere præſumat, ſuo Epiſcopo non præbente conſenſum. *Alienum Clericum invito Epiſcopo ipſius nemo ſuſcipiat, &c.* Tom. 3. 19. qu. 2. alienum clericum.

Ibid. Decreta Cæleſtin. Pap. I. tit. 1. In alterius Parochia, niſi eo vocante, nulli aliquid agere liceat. *v. loc.*

Concil. Afric. anno 424. Can. xxj. Ut alienus Clericus minimè ſuſcipiatur ab alio.

Ibid. Can. lxxxvij. De his qui in plebes quas ad ſe putant pertinere (inconventis his à quibus teneantur) irruerint.

Ibid. Can. lxxxviij. De his qui plebes ad ſe pertinentes negligunt.

Ibid. Can. lxxxix. Ut ſi Epiſcopus negligat ſuam Diœceſim Communione privetur. *Tom. 5.*

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can. x. Si quis Eccleſiam in alienæ Civitatis territorio ædificet. *Si quis Epiſcoporum in alienæ Civitatis territorio ædificare diſponit, &c.* Tom. 7.

Concil. Vaſenſe II. anno 442. Can. iij. Ut ab alieno Epiſcopo Chriſma nullus petat, ſed tantùm à proprio. *Per ſingula territoria Presbyteri, vel miniſtri, &c.* cod. tom.

Synodus S. Patricij, Auxilij, & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, Can.

xxx. Ut Epiſcopus in aliena Parochia non ordinet. *Epiſcopus quiſlibet, qui de ſua Parochia in aliam ingreditur Parochiam, &c.* Tom. 7.

Definitiones eccleſiaſticæ editæ à ſancta & generali Synodo Calchedon. anno 451. Regula iv. Qui circumeuntes Urbes, nec non & Monaſteria ſibi inſtituere tentantes, &c.

Ibid. Reg. xvij. Singularum Eccleſiarum ruſticas Parochias manere inconcuſſas Epiſcopis, &c. *Vide loc. tom. 9.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xiij. Nullus Clericus ſuam relinquat Eccleſiam: quod ſi in aliena Eccleſia habitans, invito Epiſcopo ſuo fuerit ordinatus, irrita ſit ordinatio. *Nullus cujuſcumque ordinis Clericus, non Diaconus, &c.* Tom. 9.

Ibid. Can. xxxvj. Si quis Epiſcopus in alieno territorio Eccleſiam ædificavetit, à quo debeat conſecrari & gubernari. *Si quis Epiſcopus in alienæ Civitatis territorio Eccleſiam ædificare diſponit, &c.*

Ibid. Can. xxxvij. Si quis Eccleſiam ædificat, & ad dedicandum locum ipſum alienæ Epiſcopum Civitatis invitat. *Quòd ſi etiam quicumque Eccleſiam ædificaverit, &c.*

Ibid. Can. lv. Si quis ſęcularium religionis amore ſe ad Sacordotem contulerit. *Si quis ſacularium amore religionis ſe ad quemcumque Sacerdotum crediderit conferendum ſibi eum, quem erudiendi gratia ſuſceperie, vindicabit.*

Hilar. Pap. Epiſt. iv. ad Leontium, Veranum, & Victurum Epiſcopos. *Noluimus namque, Fratres cariſſimi, Eccleſiarum privilegia, &c.*

Ibid. Epiſt. viij. ad Epiſcopos diverſarum Provinciarum Galliæ, cap. iv. De Parochijs Eccleſiæ Arelatenſis, quas repetebat Leontius, judicium ad Epiſcopos remittit. *Præterea ejuſdem Fratris Libellus oblatus eſt nobis, &c.*

Ibid. Epiſt. ix. ad Leontium. De Mamerto Epiſcopo, qui extra ſuos fines Deenſibus Epiſcopum ordinarat, ut illis cauſam, in Synodo examinet. *vide.*

Id. Epiſt. x. de eodem. *vide & Epiſt. xj. cap. 2. tom. 9.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. ix. De præſumptotibus Epiſcopis qui aliorum Diœceſes pervadunt, ut illorum Clericos promovent. *De præſumptoribus etiam placuit obſervari, ut, &c.* Tom. x.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xvij. Ut Baſilicæ in cujus territorio ſunt in ejus Epiſcopi maneant poteſtate. *Omnes autem Baſilicæ, quæ per diverſa loca conſtitutæ ſunt, &c.*

16. q. 7. Omnes Baſilicæ.

Concil. Epaon. anno 517. Can. v. Nè presbyter inſcio Epiſcopo ſuo, in aliena Eccleſia conſtituatur. *Nè Presbyter territorij alieni ſine conſcientia ſui Epiſcopi, &c.*

Concil. Lugdun. I. anno 517. Can. iv. Ut nullus alienam Parochiam uſurpet, aut ejus ordinationem non præſumat. *Illud etiam juxtà ſtatuta antiquorum Canonum ſpecialiter renovamus, &c.*

Epiſt. Remigij Rhem. Epiſcopi ad Falconem Epiſcopum Tungrenſem, qui in Moſomagenſi Eccleſia juriſdictionem Rhemenſis Epiſcopo debitam uſurpaverat. *Quantum comperi rebus geſtis probavi, &c.* v. loc. tom. 10.

Monian. Epiſt. ad Fratres territorij Palentini. *Pari ratione cognovimus, quod ad conſecrationem Baſilicarum, &c.* v. eumdem Epiſt. ad Theoribium.

Concil. Arvernenſe I. anno 535. Can. x. Parochiam alienam nulli Epiſco-

po invadendam. *Nè Parochias cujuſlibet Epiſcopi alterius Civitatis Epiſcopus Canonum temerator invadat, & veſanæ cupiditatis facibus inflammatus, ſuiſque admodùm non contentus, rapiat aliena.* v. & xj. Alienum Clericum Epiſcopus nè ſuſcipiat aut promoveat.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xv. Ut Epiſcopi in aliena Diœceſi Clericos non ordinent, nec Altare Conſacrent, & ut Clerici extranei ſine Epiſcopi ſui literis non ordinentur, neque ad Communionem admittantur. *Epiſcopus in Diœceſes alienas, ad alienos Clericos ordinandos, &c.* Tom. 11.

Conſtitutio Synodi Pariſ. IV. ad Ægidium Epiſcopum Rhem. in Dunenſi Caſtro, Epiſcopum temerè conſecraverat. *Dum pro cauſis publicis, privatorumque querelis, &c.*

Epiſt. ejuſd. Synodi ad Sigebertum Regem, ut promoti cauſam non defendat. *v.*

Concil. Arvern. II. anno 549. De Parochijs Cadurcinis repetenti Epiſcopo Ruthennenſi adjudicatis. *v. Gregor. Turon. lib. 6. hiſtoriæ c. 38.*

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. cap. vij. De præſumptione alienæ Diœceſis. *v. loc. in fin. tom. 12.*

Concil. Bracar. II. anno 572. capitul. 1. Ut Epiſcopus ambulet per Diœceſim ſuam, & antè triginta dies Paſchæ Cathecumeni doceantur Symbolum.

Ibid. cap. ij. Ut Epiſcopus per Diœceſim ambulans duos Solidos tantùm accipiat, neque tertiam partem de oblationibus quærat; & Clerici non agantur more ſervili. *v. loc. tom. 12.*

Gregor. Magn. lib. 1. indict. 1. Epiſt. xv. anno 590. Victori & Columbo Epiſcopis Numidiæ. *v. loc.*

Idem lib. xj. Epiſt. xxj. ad Joann. Subdiac. v. ult. x. lin. pag. 1. *Indicavit etiam nobis (Joannes Epiſcopus) quod quidam Exuperantibus Epiſcopus auſu temerario, &c.*

Ibid. lib. xij. Epiſt. viij. Alcyſſano Epiſcopo Corcyræ. De corpore B. Donati in Caſſiopi Caſtro cum Epiſcopi licentia recundendo. *v. locum eom. 13.*

Concil. Tolet. anno 597. Can. ij. *Id etiam placuit Dei Sacerdotibus, nè quiſquam, &c.* v. loc. tom. 14.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. 1. De Theodulfi Malacitanæ Eccleſiæ Epiſcopi querimonijs adversùs reliquos Epiſcopos pro quibuſdam Parochijs. *Primâ actione Theodulfi Malacitanæ Civitatis Eccleſiæ, &c.* 16. q. 3. primâ actione.

Ibid. ij. De querimonijs Fulgentij & Honorij Epiſcoporum, pro quibuſdam Parochijs. *Secundo examine inter memoratos Fratres noſtros, &c.*

Ibid. iij. De deſertoribus Clericis, ut Epiſcopis ſuis reſtituantur. *Tertiâ definitione ad nos oblata precatio eſt, &c.*

Concil. Toletan. IV. anno 633. Can. xxxiv. De triennij tempore, & propter Provincias cauſarum diſcretione. *Quicumque Epiſcopus alterius Epiſcopi Diœceſim per triginta annos, &c.* Diſt. 16. q. 31. quicumque.

Ibid. Can. xxxv. De conventu territorij & Baſilicis noviter conſtructis, ad quem Epiſcopum pertineant. *Sicut Diœceſim alienam tricennalis poſſeſſio eollit, &c.* 16. q. 3. poſſeſſio. & 16. q. 3. ſicut.

Ibid. Can. xxxvj De requiſitione Epiſcoporum per ſingulos annos in Parochijs peragenda. *v. loc. tom. 14.*

Concil. Cabilon. anno 650. Can. xiij. Vt nullus alienum Clericum retineat, nec ordinet ſine Epiſcopi ſui voluntate. *Ut nullus alterius Clericum retinere præſumat, ſicut priſcis eſt Canonibus ſtatutum, nec ad ſacrum ordinem ſine voluntate Epiſcopi ſui penitus promovere.*

Concil. Emerit. anno 666. capitul. viij. Quid ordinatum maneat de Epiſcopis, qui inter ſe de Parochijs intentionem habent. *Omnibus * penè cognitum manet, quomodo divina gratia, &c.* Tom. 15.

* benè.

Ibid. capitul. x. Vt omnis Epiſcopus infrà hanc Provinciam conſtitutus, Archipresbyterum, Archidiaconum, & Primiclerum in Eccleſia ſua habeat.

Concil. Herudford. anno 673. capitul. ij. Vt nullus Epiſcoporum Parochiam alterius invadat, ſed contentus ſit gubernatione creditæ ſibi plebis.

Concil. Romæ, anno 680. in not. Statuendum ut in ſingulis Provincijs duodecim ſint Epiſcopi, nihil acturi in aliena Parochia, ſed ſuæ ſtudentes. *v. loc. tom. 16.*

Epiſt. vij. Zachar. Pap. titul. xvij. De Epiſcopis qui aliorum Clericos ſuſcipiunt. *Tom.* 17.

Capitular. Carol. Magn. anno Regni ejus xj. capitul. vj. *vide loc. tom. 20.*

Hadriani Pap. anno 785. capitul. xviij. Nullus Epiſcopus alterius Parochiarum retineat, ordinet, vel judicet. *Nullus Epiſcopus alterius Parochiarum præſumat retinere, &c.*

Capitul. Car. l. 7. cap. 229.

Concil. Calchut. anno 787. capitul. iij. Vt Epiſcopus bis in anno Synodum cogat, & Parochiam ſuam ſemel circumeat, peccata corripiens & ſua cohibens. *Tom.* 18.

Theodulfi Epiſc. Aurel. capitulare xv. Nè alienos item Clericos ſollicitent. *Hoc quoque modis omnibus prohibemus, ut nullus veſtrum alterius Clericum ſollicitet aut recipiat, quia gravis de hac re in Sacris Canonibus ſententia eſt.*

Ex Synodo apud Celichyt. anno 816. Can. xj. Vt nec Epiſcopi nec Presbyteri alterius Parochiam aut munus invadant. *Undecimo præcipimus, ſicut priſcis temporibus, à Sanctis Patribus traditum eſſe reperitur: ut nulli Epiſcoporum liceat alterius Parochiam invadere, vel etiam aliquid alterius miniſterij ad ſe pertrahere in aliqua conſecratione Eccleſiarum, vel Presbyterorum, Diaconorumque, niſi ſolus Archiepiſcopus, quia caput eſt ſuorum Epiſcoporum, ſed & alij ſuo proprio ſint contenti, aut cum licentia & conſenſu illius Epiſcopi, in cujus Diœceſi eſt, & miniſtrat. Si quis ultrà fecerit, emendet judicio Archiepiſcopi, niſi antè propriæ Diœceſis Epiſcopo reconciliari voluerit.*

Baptizare & ægrotos viſitare licet in aliena Parochia.

Et idipſum Presbyteris præcipimus, ut nullus majora negotia ad ſe deſideret quàm à proprio Epiſcopo concedatur, niſi in ſolo Baptiſmo & ægritudine infirmorum tantùm.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. lv. De non ſollicitandis Clericis alienis.

Ibid. cap. lvj. De his qui ſemel legerint in Eccleſia, ab alijs non poſſe promoveri.

Ibid. cap. lvij. Si qui Clerici ab Epiſcopis ſuis promoti contempſerint, nec illic mancant undè recedere noluerunt.

Leo Pap.

Ibid. cap. lviij. Vt nullus alienum Clericum ſolicitare vel tenere præſumat, ſuo Epiſcopo non præbente conſenſum. *v. loc. tem. 19.*

Concil. Pariſ. VI. anno 829. cap. xxxvj. lib. 1. Quòd in recipiendis alterius Parochiæ Clericis à quibuſdam ſtatuta Canonum violentur. *Officij eſt eccleſiaſticæ auctoritatis, ut quidquid noxium, &c.*

Ibid. lib. iij. cap. xiij. Vt revocentur ad Eccleſias ſuas Presbyteri & Diaconi fugâ lapſi. *Similiter & hoc à veſtra pietate neceſſariò duximus expetendum, &c.* Tom. 21.

Concil. Meldenſe anno 845. Can. 50. Vt Presbyteci vel quilibet Clerici, in alterius Parochia ſine forma non recipiantur, neque retineantur, nec etiam miniſtrare ſinantur. Criminati autem ab omnibus excludantur & rejiciantuc à Parochijs, in quibus cupiunt immorari, uſquequò ad eum revertantuc Epiſcopum, à quo aufugiſſe noſcuntur.

Ibid. Can. 51. Vt Clecici, qui cum ſenioribus ſuis ex alijs Provincijs veniunt, non miniſtrent, nec ordinentur ſine literis ſui Epiſcopi. *Qui cum ſenioribus ſuis de alijs Provincijs ad noſtras Provincias veniunt, &c.* Tom. 21.

Concil. Tcibur. anno 895. Can. xxviij. Vt nullus Epiſcopus alterius Miniſtrum eccleſiaſticum ſollicitet. *In Nicæno Sancto & Univerſali Concilio continetur, &c.* Tom. 24.

Concil. Nemnetenſe, Can. vij. De Clericis alterius Parochiæ non ordinandis. *Omnibus Miniſtris eccleſiaſticæ dignitatis interdicimus, &c.* eod. tom.

Concil. London. I. anno 1125. capitul. ix. *Nullus Epiſcoporum alterius præſumat Parochianum ordinare, &c.* Tom. 27.

Concil. London. anno 1175. Can. vj. *Quia quidam Cleriti deſperantes ab Epiſcopis ſuis ordinari, &c.* eod. tom.

Zachar. Pap. Epiſt. ad Pippinum, Epiſcopos, &c. xvj. De Clericis qui Eccleſias ſuas celinquunt. *De Laïcis qui proprias Eccleſias relinquunt, quid de eis agi debeat, ex Canone SS. Apoſtolorum capitulo xv. ita continetur: Si quis Presbyter, &c.*

Ibid. xvij. De Epiſcopis qui aliorum Clecicos ſuſcipiunt. *Item pro Epiſcopis qui alterius Clericos ſuſceperint, ut excommunicentur, in eod. Can. cap. xvj. continetur: Epiſcopus verò, &c.*

Capitul. Aquiſgran. Carol. Magn. xj. De ordinationibus vel quibuſlibet negotijs. *Item in eodem Concilio ſicut & in Sardinenſi, &c.* lib. 1. capitul. c. 11. Concil. Antioch. Can. 13.

Ibid. cap. xxxiij. *Item in eodem de prohibenda avaritia, ut nullus alienos fines uſurpet, vel terminos Patrum tranſcendat.* Conc. Carth. V.

Ibid. cap. lvj. *In Decretis Leonis Papæ ſancitum eſt, &c.*

Ibid. cap. lvij. *Item ejuſdem, ut nullus Epiſcopus, &c.*

Canones Synodi Romanorum, anno 1596. Can. xv. Quod Epiſcopo finès ſuos tranſgcedi, & alienos invadere non liceat. *Illud præterea ſatis grave eſt & contra epiſcopalem moderationem, &c.*

Ibid. Can. xvj. De ijs qui ab Epiſcopis ſuis excommunicati, & ab alijs poſteà Clecici facti ſunt. *Præterea etiam Laïci dicuntur à Communione cognitâ cauſâ ſecluſi, &c.* v. loc. tom. 37.

DE REGIMINE ECCLESIARUM,

SEDE VACANTE.

CONCIL. CARTHAG. V. anno 398. capitul. viij. De interceſſoribus nè cathedram morientis Epiſcopi diù retineant, ſed infrà annum Sacerdotem provideant.

Ibid. capitul. ix. De Defenſore Eccleſiarum à Principe poſtulando. *vide locum tom. 3.*

Concil. Regenſe, anno 439. Can. vj. Ut defuncto Epiſcopo, Eccleſiæ illius curam vicinus gerat Epiſcopus. *v. loc. tom. 7.*

Definitiones eccleſiaſticæ Synod. Calchedon. anno 451. Regula xxij. *Non licet Clerico Epiſcopi ſui defuncti res diripere, &c.* Tom. 9.

Concil. Romanum, anno 455. Can. v. Ut nullus Epiſcopus ſibi eligat Succeſſorem. *eod. tom.*

Concil. Agathenſe, anno 506. Can. xxxiij. Si Epiſcopus hæredes non habens, Eccleſiam, cui præfuit hæredem non fecerit.

Ibid. Can. xlviij. De rebus Epiſcopi proprijs vel acquiſitis.

Ibid. Can. lj. De teſtamento Epiſcopi. *Tom. 10.*

Concil. Tarracon. anno 516. Can. xij. Ut ſi Epiſcopus inteſtatus obierit, inventarium de rebus ſuis Clerici faciant, & nullus exindè aliquid auferat. *Tom. 10.*

Concil. Valentin. anno 524. Can. ij. Ut defuncto Epiſcopo, de rebus ipſius vel Eccleſiæ nullus quidquam * præſumat.

* *præſumat invadere.*

Ibid. Can. iij. Vt propinqui morientis Epiſcopi de rebus ejus nihil uſurpent, ſine Metropolitani & Comprovincialium conſcientia.

Ibid. Can. iv. De exequijs morientis Epiſcopi & qualiter humetur. *v. loc. tom. 11.*

Concil. Aurelian. II. anno 533. Can. vj. Vt qui ſepelit Epiſcopum deſcriptam domum Eccleſiæ relinquat. *eod. tom. 11.*

Vt defuncto Epiſcopo Eccleſiæ illius curam vicinus curat Epiſcopus. *In commune autem: omnes qui, &c.*

Ibid. Can. vij. *Hæc autem omnia exequiarum tempore, &c.* v. loc.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. viij. Pontifice mortuo, nullus in Civitate aut per Parochias ordinare Clericos, aut Altaria audeat conſecrare, vel quidquam auferre. *Ut in Civitate ubi Pontifex jure humanæ conditionis obierit, nullus Epiſcopus antè ſubſtitutionem reparati per ordinem Succeſſoris, aut in Civitate, aut per Parochias ordinare Clericos, aut Altaria audeat conſecrare, vel quidquam de rebus Eccleſiæ, præter humanitatem, præſumat auferre. Quòd ſi*

quiſquam temerario auſu ſtatuta tranſcenderit, conventus ab inſtituto Pontifice verecundiæ ſuæ conſulens, ſine dilatione ablata reſtituat. Si verò voluntatis arbitrio, vel quorumcumque precibus actus quamcumque perſonam promovere, aut contra interdictum ire præſumpſerit, anno integro Miſſas tantùm facere non præſumat.

Ibid. Can. xij. Nulli viventi Epiſcopo, præter culpabilem, alius ſuperordinetur. *Tom.* 11.

Concil. Aryern. II. anno 549. Can. viij. Vt in civitate ubi Pontifex jure humanę conditionis obierit, &c. & Can. xij. Vt nullus vivente Epiſcopo alius ponatur. *v. loc.*

Concil. Pariſ. III. anno 557. Can. ij. Nemo res Epiſcopi propriàs pervadere, competere, aut confiſcare præſumat.

Ibid. Can. iij. Nè Epiſcopus alterius Epiſcopi res competat, aut retineat. *v. l. tom.* 12.

Concil. Lugdunenſe II. anno 567. Can. v. Vt quæ ab Epiſcopo alicui in uſum aut proprietatem donata ſunt, ab ejus ſucceſſoribus non auferantur. *v. l.*

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. capitul. viij. De non conſtituendo Epiſcopo Succeſſore.

Ibid. cap. ix. De irruptione vacantis Eccleſiæ. *v. l. in fine tom.* 12.

Gregor. Magn. lib. iij. indict. xij. Epiſt. xxxix. ad Hortonenſes. *Veſtri Aneiſtitis obitum cognoſcentes, &c.*

Ejuſd. Epiſt. lxv. lib. viij. ad Mediolanenſes. De obitu Conſtantij, & alio Epiſcopo eligendo. ..... *Sed quoniam obeunte Paſtore ſine proprio vos eſſe non decet Antiſtite, omninò grave ſuſcepimus, quod Deus dedit Diaconum veſtrum ad Epiſcopatus officium vos unanimes elegiſſe, Deo auctore, ſignaſtis, undè quia bonorum ſtudiorum deſideria nulla eariditas impedire, vota in eo veſtra complere cum Dei gratia feſtinamus, &c.* v. loc. tom. 13.

Ibid. lib. ix. indict. iij. Epiſt. xlj. De Joanne Epiſcopo primæ Juſtinianæ, quod nec ipſe, nec alius propter infirmitatem deponatur. *Scripſit mihi tua dilectio piſſimum Dominum noſtrum Reverendiſſimo Fratri meo Joanni, primæ Juſtinianæ Epiſcopo, pro ægritudine capitis quam patitur præcipere ſuccedi, nè fortè dum Epiſcopi jura eadem Civitatis non habet, quod abſit, ab hoſtibus pereat, &c.*

Ibid. Epiſt. liv. De Aleria atque Adjacio Civitatibus ſine Epiſcopis, ad Bonifacium defenſorem. *Experientia tua non ſine culpa eſt, quòd Aleriam atque Adjacium Civitates Corſicæ diù ſine Epiſcopis eſſe cognoſcens, Clerum & Populum earum ad eligendum ſibi Sacerdotem diſtulerit commonere, &c.*

Ibid. lib. x. Epiſt. xiij. De Aprutina Civitate diù Paſtore viduata. *Benè novit Fraternitas veſtra, quàm longo ſit tempore Aprutium Paſtorali ſollicitudine deſtitutum, &c.*

Ibid. lib. xj. Epiſt. vij. Quâ ratione providendum ſit cùm Epiſcopus in capitis infirmitatem incidit, & officio ſuo fungi non poteſt. *Quamvis triſte nobis ſit valdè quod loquimur, atque fraterna nos compaſſio flere potiùs urgeat quàm aliquid de auditu definire permittat: ſuſcepti tamen ſollicitudo regiminis cor noſtrum inſtanti pulſat aculeo magna nos Eccleſiis cura proſpicere, & nè quà earum poſſit utilitas deperire quod fieri debeat, Deo auctore, diſponere, &c.*

Ibid. Epiſt. xj. in med. pag. *De quodam autem Epiſcopo, quem capitis infir-*

mitas, ſicut nobis prædicti magnifici viri dixerunt, adminiſtrare ſuum non ſinit officium, Fratri & Coëpiſcopo noſtro Ætherio ſcripſimus, ut ſi intervalla ejuſdem infirmitatis habuerit, datâ petitione, ad implendum ſe locum ſuum profiteatur non poſſe ſufficere, ſed alium Eccleſiæ ſuæ poſtulet ordinandum: quia vivente Epiſcopo, quem ab adminiſtratione officij ſui non culpa, ſed ægritudo ſubducit, alium loco ipſius Sacri nullomodo permittunt Canones ordinari.

Ibid. Epiſt. lix. De Eccleſijs vacantibus de Pompeiana, & de infirmitate Januarij Epiſcopi tempore ſacrificij. ..... *De Eccleſijs autem, quas vacare Sacerdotibus indicaſti, prædicto reverendiſſimo Fratri & Coepiſco noſtro Januario ſcripſimus, ut eas debeat ordinare: ſic tamen, ut non omnes ad Epiſcopatum de Eccleſia ipſius eligantur. Nam ſic eum convenit alias ordinare, ut Eccleſiæ ſuæ de perſonis quæ in ea poſſint proficere neceſſitatem non faciat.*

Ejuſd. Epiſt. 1. lib. v. De Teſtamento à Joanne Epiſcopo condito. *v. tom.* 13.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. vij. Defuncti Epiſcopi aut Clerici cujuſcumque res antè cognitum teſtamentum contingere nemo præſumat.

Ibid. Can. viij. Vt quæ Abbates aut Presbyteri morientes relinquunt, ab Epiſcopo vel Archidiacono non uſurpentur, ſed in eo loco maneant ubi relicta ſunt. *v. loc. tom.* 14.

Concil. Rhemenſe, anno 630. Can. xvj. Vt defuncto Epiſcopo res Eccleſiæ antè reſervationem teſtamenti vel audientiam nemo contingat. *eod. com.*

Concil. Emeritenſe, anno 666. capitul. xvij. Vt poſt mortem Epiſcopi, nulli ſubjectorum liceat de eo quidquam detrahere. *Tom.* 15.

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. xvij. Vt mortuo Epiſcopo ſuper tres menſes ſine Paſtore non relinquatur. *Ut poſt mortem Epiſcopi non liceat, &c.* Tom. 17.

Capitulare Carol. Magn. anno Imp. ejus xj. capitul. ij. Vt Epiſcopi ordinentur ubi non ſunt. *De Epiſcopis, ut ubi in præſens ordinati non ſunt, ſine tarditate ordinentur.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. lxxxviij. Quòd non liceat Clericis poſt mortem ſui Epiſcopi bona ejus diripere. *Tom.* 19.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. viij. Vt Epiſcopi in viduatis Sedibus ordinentur.

Ibid. Can. xlvij. Quomodo providendum ſit Eccleſiæ cujus Epiſcopus infirmus eſt.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. ij. Herimanni Epiſc. Nivern. Eccleſia propter ipſius infirmitatem Uveniloni Archiepiſcopo commendata.

Ibid. Can. iv. Aldrici Epiſcopi paralyſi laborantis Eccleſia ejus Metropolitano commendata. *v. loc. tom.* 21.

Capitul. Hincmari Archiep. Rhem. iv. capitula in Rhemis data, anno 874. v. Quòd pro Eccleſijs viduatis præmia Patronis dari non debeant. *Tom.* 23.

Hadriani Pap. II. Epiſt. ix. ad Hincmar. Archiep. Rhem. Laudat Hincmarum, eumque hortatur, ut Carol. Regem. ad conſtantiam exciter in cauſa Lotharij, & ut Arctado vacans Eccleſia tribuatur. *vide quoque ſuprà Epiſt.* 8. *Tom.* 23.

Epiſt. ccciv. Joann. Pap. VIII. ad Ravennates. Dolet eorum Antiſtitis

morte ; monet ut electum ab eis Archiepiſcopum congruo proſequantur honore. Eccleſiam Ravennatem, & Deusdedit & Joannis Ducum bona defendant.

Ibid. Epiſt. cccviij. ad Joannem Ficolenſ. Epiſc. Viſitationem Faventinæ Eccleſiæ Paſtore deſtitutæ, ejuſque curam ei committit, donec novus Paſtor eidem præficiatur. *v. loc. tom.* 24.

Concil. Wormat. anno 868. Quòd non liceat Clericis poſt mortem Epiſcopi ſui, res ad eum pertinentes diripere. *Non licere Clericis poſt obitum Epiſcopi ſui, res ad eum pertinentes diripere, ſicut antiquus quoque Canonibus conſtitutum eſt. Quod ſi hoc facere tentaverit, graduum ſuorum periculo ſubjacebunt.* Ex Concil. Calchedon. c. 21.

Capitula Carol. Filij Lud. Auguſt. in Concil. Ponttigon. anno 876. capitul. xiv. Vt defuncti Epiſcopi facultates nullus invadat, ſed Succeſſori reſerventur, vel pro illius anima erogentur. *eod. tom.*

Concil. Mamnetenſe, circa ann. 896. Can. xvj. Eccleſia vacans, non eſt per ambitionem petenda. *Ut ſi quilibet Presbyterorum, &c.* eod. tom.

Concil. Troſlejanum, anno 909. capitul. xiv. De non diripiendis Eccleſiæ rebus defuncto Epiſcopo. *Quamquàm ſuperiùs de ſacrilegis inter nos ſermo, &c.* v. l. fusè tom. 24.

Concil. Lateran. anno 1139. Can. v. De Sede vacante. *Illud autem quod in Sacro Calchedonenſi conſtitutum eſt Concil.* v. loc. tom. 24.

Ibid. Can. xxviij. *Obeuntibus ſanè Epiſcopis quoniam tres menſes vacare Eccleſias prohibent Patrum Sanctiones, ſub anathemate interdicimus.*

Conſtitutiones Conciliabuli Clarendonenſis, poſt Concil. Turon. anno 1163. Conſtit. xij. *Cum vacuerit Archiepiſcopatus, vel Epiſcopatus, vel Abbatia, vel Prioratus de Domino Regis debet eſſe in manu ejus, &c.* Tom. 27.

Concil. Lateran. anno 1179. cap. viij. De Sede vacante. Nulla eccleſiaſtica miniſteria, ſeu etiam beneficia, vel Eccleſiæ alicui tribuantur, ſeu promittantur antequam vacent : nec deſiderare quis mortem proximi videatur, in cujus locum & beneficium ſe crediderit ſucceſſurum, &c.

Appendix ad hoc Concil. Lateran. III. De Jure Patronatus, cap. vij. Promiſſio de Eccleſia non vacante facta, nihil firmitatis habeat. *Relatum eſt auribus noſtris, quòd, &c.*

Ibid. cap. x. Si alicui de prima vacante Eccleſia promiſſio fuerit facta, ſi eâ vacante alius poſteà ad eam fuerit præſentatus, non debet propter hoc ejus inſtitutio retardari. *Ad aures noſtras C. Clerico inſinuante, pervenit, &c.*

Ibid. De pactionibus ſecundo, cap. r. Pactio à Prædeceſſore facta, Succeſſorem non litigat, niſi auctoritate Summi Pontificis fuerit confirmata. Illi etiam Eccleſiæ ab his decimæ perſolvendę, qui ab ea eccleſiaſtica percipiunt Sacramenta. *Veniens ad Apoſtolicæ Sedis clementiam dilectus Frater, &c.*

Ibid. cap. ij. Litetę à tribus menſibus antè obitum delegantis impetratæ, eumdem debent tempore Succeſſoris ſortiri effectum, quem ſi adhuc ille viveret habere debuiſſet.

Concil. Ravennate IV. anno 1317. cap. 1. Quòd Epiſcopus ponat œconomum ad cuſtodiam rerum vacantium Eccleſiarum. *Cùm Eccleſiarum vacantium proventuum, &c.*

Ibid. cap. vii. De denuntiatione facienda Metropolitano de beneficijs vacantibus ad eum devolutis. *Quoniam ex diutina vacatione damna plurima, &c.* Tom. 29.

Decreta Generalis Concil. Lateran. IV. generale, cap. xxiii. Quòd Ecclesia Cathedralis vel Regularis ultrà tres menses non vacet. *Nè pro defectu Pastoris gregem dominicum lupus rapax invadat, &c.*

Ibid. cap. xxiv. De electione facienda per scrutinium vel compromissum. *Quia propter electionem formas diversas, quas, &c.*

Ibid. cap. xxv. Quòd electio facta per sæcularem potestatem non valeat. *Quisquis electioni de se factæ per sæcularis potestatis abusum, &c.*

Ibid. cap. xxvi. De pœna indignè confirmantis electionem. *Tom.* 28.

Concil. Herbipolense, anno 1287. cap. xxvi. De usurpantibus sibi bona Ecclesiarum vacantium. *Nonulli afflictis Ecclesijs quæ vacationis laborant incommodo, &c.* v. l. tom. 28. De hac re etiam quære in 6. lib. De officio ordinarij, tit. *Præsenti prohibemus edicto, &c.*

Concil. Ravennate II. anno 1311. cap. 1. De orationibus fundendis ad Deum pro Cleri ordinatione vacantium Ecclesiarum, & aliis divinis officiis. *Quia inter cætera, quæ pericula & discrimina afferunt, &c.*

Ibid. Rub. ij. De exequiis Episcoporum decedentium. *Quia secundùm Apostolum, qui benè præsunt Presbyteri, &c.*

Rub. iij. De anniversariis Episcoporum. *Quia inter cætera remedia quæ proficiunt ad expiationem animarum, fidelium defunctorum, &c.*

Rub. iv. De anniversariis Patronorum & Benefactorum Ecclesiarum. *Adjicimus insuper, quòd de cætero semel in anno, &c.* Tom. 28.

Concil. Trident. cap. xxvi. Sess. xxiv. De Sede vacante. *Capitulum, Sede vacante, ubi fructuum percipiendorum, &c.* Tom. 35.

Concil. Aquileiense Provinciale, anno 1596. De Sede vacante. *Vacante Ecclesia Parochiali, cujus conferendæ jus non ad Episcopum Diœcesanum, sed ad alium, etiam ab Episcopali jurisdictione exemptum, &c.* v. loc. tom. 36. pag. 644.

Formulæ antiquæ de Episcopatu, quarum olim usus fuit sub primis Galliæ Regibus. I. Cleri, Plebisque viduatæ Civitatis preces ad Regem pro Episcopo instituendo. *Principalitatis vestræ circumspectâ clementiâ novit justa petentibus, &c.*

II. Præceptum Regis de Episcopatu, ad Episcopatum designatum. *Dum juxtà Apostoli dictum omnis potestas sublimatur à Domino, &c.*

III. Indiculus Regis ad Metropolitanum, ut designatum Episcopum ordinet cum suis comprovincialibus. *Credimus jam ad vestram Reverentiam pervenisse, &c.*

IV. Indiculus alter ad Episcopum pro eadem designati Episcopi ordinatione. *Quamlibet nos ad administrandum gubernandumque statum, &c.* v. l. tom. 37.

DE FVNDATIONE ET UNIONE ECCLESIARUM.

CANON. APOSTOLORUM xxxi. Ut Eccleſia ſæculari potentiâ minimè pervadatur. *v. loc. tom.* 1.

Decreta Julii Papæ I. vj. Eccleſia ſemel Deo conſecrata, quando iterum eſt conſecranda?

Ibid. viii. Quid ſit Eccleſia?

Ibid. ix. De illis qui Eccleſias incenderunt. *Tom.* 2.

Concil. Carthag. V. anno 389. cap. xiv. De Baſilicis, quæ ſine Martyrum Reliquiis dedicatæ ſunt. *v. loc. tom.* 3.

Epiſt. xiv. Innocent. Pap. I. De Antiochena Eccleſia.

Ejuſd. Epiſt. xviii. tit. 1. Quòd prima Sedes Beati Petri apud Antiochenam eſſe memoretur. *Tom.* 4.

Concil. Africanum, anno 424. Can. xlv. De Eccleſia Hipponenſium Diarrhitorum.

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can. x. Si quis Eccleſiam in alienæ Civitatis territorio ædificet. *Tom.* 7.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xxxvi. Si quis Epiſcopus in alieno territorio Eccleſiam ædificaverit, à quo debeat conſecrari & gubernari. *v. l. tom.* 9.

Ibid. Can. xxxvii. Si quis Eccleſiam ædificat & ad dedicandum locum ipſum alienæ Epiſcopum Civitatis invitat.

Epiſt. ix. Gelaſ. Pap I. in notis. Eccleſiæ ſine auctoritate Romani Pontificis non dedicandæ. *Tom.* 10.

Concil. Agath. anno 506. Can. xiv. Ut Altare & benedicatur & ungatur. *Tom.* 10.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xvii. Ut Baſilicæ in cujus territorio ſunt, in ejus Epiſcopi maneant poteſtate. *eod. Tom.*

Decreta Hormiſdæ Pap. tit. iv. Abſque Epiſcopi permiſſu in Eccleſia conſecrata non erigatur Altare.

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxvi. Altaria, niſi lapidea, non conſecrentur. *v. l. tom.* 10.

Epiſt. 1. Vigil. Pap. in not. Quando Eccleſia iterum debeat conſecrari.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xxxiii. Ut oratorium in agro non fiat, niſi dotetur, & Clerici ei deputentur. *Tom.* 11.

Concil. Bracar. I. anno 565. xx. in not. A quo Altaria conſecrari debeant. *Tom.* 12.

Concil. Bracar. II. anno 572. capitul. v. Ut pro conſtitutione Baſilicæ Epiſcopus nihil exigat.

Ibid. cap. vj. Ut qui oratorium pro quæſtu ſuo in terra propria fecerit, non conſecretur.

Ibid. in not. cap. v. Ad conſecrandam Eccleſiam duo neceſſaria, dos Eccleſiæ, conſecratio Eccleſiæ quid? *eod. tom.*

Concil. Toletanum III. anno 589. Can. xv. Quòd mare debeat firmum, ſi ſervi fiſci Eccleſias fecerint, eaſque peculio ſuo ditaverint. *Tom.* 13.

Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. xxxij. Cumanam & Miſenatam unitas præcepit eſſe Eccleſias.

Ibid. Epiſt. xxxv. Trium tabernarum Eccleſiam, ſuæ Eccleſiæ uniri. *Poſtquam hoſtilis impietas diverſarum, &c.* v. loc.

Id. lib. ij. Epiſt. xiij. indict. ij. ad Agnellum Epiſcopum de Fundis.

Ibid. lib. iij. Epiſt. xxv. ad Bardam Ducem Sardiniæ. *Scripsis Fratris & Coëpiſcopi mei Felicis & Cyriaci Servi Dei gloriæ veſtræ bona cognovimus, &c.*

Joann. Diac. lib. 4. cap. 47. Idem lib. v. indict. xiv. Epiſt. ix. ad Bonifac. Epiſc. Regienſem. *Poſtquam Eccleſiæ Carinenſis defuncto ejus Antiſtite, alium ordinare, nec loco deſerti, &c.*

Idem lib. xj. Epiſt. xlvij. ad Cyriac. Patriarch. Conſtantinopol. De pace & unitate Eccleſiæ. *Quanta ſit pacis virtus, cariſſime Frater, ex voce dominicâ diligentius intuentes, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xv. De conſecratione Eccleſiæ S. Petri Apoſtoli, & S. Michaëlis Archangeli Neapolitani.

Ibid. Epiſt. xvij. ad Romanum defenſorem. Patrimonium Eccleſiæ in Sicilia commendat.

Ejuſd. lib. x. Epiſt. xij. ad Dominicum Epiſc. Carthag. Mandat oratorium conſecrare, factâ primùm donatione legitimâ.

Ibid. lib. xj. Epiſt. xlviij. De pace & unitate Sanctæ Eccleſiæ, & de univerſalis vocabulo fugiendo.

Zachar. Pap. I. Epiſt. vij. ad Pippinum, Epiſcopos, &c. xv. De Eccleſijs, quas Laïci in ſuis proprietatibus conſtruunt. *Pro eo quod interrogatum eſt de, &c.*

Epiſt. xj. Pauli Pap. I. ad Joannem Abbatem. De Eccleſia ac Monaſterijs à ſe erectis in paternis ædibus ſub titulo SS. Stephani Pap. & Martyris, & Silveſtri Papæ & Confeſſoris. *vide loc.*

Canones ex Synodo incerti loci poſt Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. ij. De Altarium conſecratione. *Tom.* 14.

Concil. Rhem. Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhemenſis, cap. xxj. Eccleſiæ debitè dotentur ad Alimoniam Paſtoris & Cleri, ut ſecuriùs invigilent ſuper gregem, & de ejus ſalute ſint anxij & ſolliciti. *Tom.* 14.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xxxv. De Conventu Territorij & Baſilicis noviter conſtructis, ad quem Epiſcopum pertineant. *eod. tom.*

Ibid. xxxviij. De ſuffragio Fundatoribus Eccleſiarum vel filijs eorum, ex rebus ab ipſis collatis impertiendo.

Ibid. in not. cap. xxxix. Dividitur Eccleſia in ſtationes & choros. *Diviſam eſſe Eccleſiam in Stationes & Choros patet ex Concil Turon. II. Can. 3. ubi præcipitur ut Laïci ſecùs Altare, quo ſancta Myſteria celebrantur, inter Clericos, tàm ad vigilias, quàm ad Miſſas ſtare penitùs non præſumant, ſed pace illâ, quæ à Cancellis versùs Altare dividitur, Choris tantùm pſallentium pateat Clericorum: ad orandum verò & communicandum, laïcis viris & fœminis, ſicut mos eſt, Sancta Sanctorum pateant.*

Concil.

Concil. Cæſarauguſt. anno 691. capitul. 1. Ut non liceat Epiſcopis citra diebus dominicis conſecrationes Eccleſiarum exercere. *v. l. tom.* 17.

Epiſt. vij. Zachar. Pap. tit. xv. De Eccleſijs quas Laïci in ſuis proprietatibus conſtruunt.

Synodus œcumenica Nicææ ſecundò habita, anno 787. Can. vij. Ut Templa ſine Reliquijs Sanctorum conſecrata ſupplementum accipiant.

Ibid. xvij. Qui non habet quæ ad ſtructuræ perfectionem pertinent nè aggrediatur extruere Sacrum. *Tom.* 18.

Canones promulgati Synodi Nicænæ II. ſuprà. Can. vij. Quòd Templa noviter ſine reconditis Sanctorum Reliquijs dedicata oporteat ſuppleri. *v. loc. in fin. tom.* 19.

Ibid. Can. xiij. Quòd in magna damnatione ſint hi qui Monaſteria communia faciunt Tabernacula.

Ibid. Can. xvij. Vt qui non habet ea quæ ad conſummationem ſufficiant, minimè oratoriam ędificare domum incipiat.

Canones Concilij Francofordienſis, anno 794. Can. liv. Quatenùs Eccleſię ab ingenuis conſtructæ, tradi aut vendi queant. *v. tom.* 20.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xxvj. Ut Eccleſiæ inter hæredes non dividantur. *eod. tom.*

Ludovici Pij Imperat. Capitulare I. anno Imp. ejus iij. capitul. xij. De Villis novis, & Eccleſijs in ijs noviter conſtitutis. *Tom.* 20.

Ibid. capitul. xiij. De Sacris Eccleſiæ in pignus datis.

Synodus apud Celichyth. anno 816. Can. ij. De modo conſecrandi Eccleſias. *Tom.* 20. *in fine.*

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. capite ij. De vita & doctrina inferiorum ordinum.

Can. xij. De fundatione & unione Eccleſiarum. Qualiter Apoſtoli poſt reſurrectionem Chriſti, tàm in Oriente quàm in Occidente Eccleſias fundaverint. *Per Beatum videlicet Petrum Apoſtolorum Principem in Occidentis, per B. verò Joannem Apoſtolum & Evangeliſtam in Orientis, id eſt in Aſiæ partibus, per Beatum etiam Paulum in tota generaliter mundi latitudine fundata, & ex oblationibus fidelium conſtat ditata atque honorata. Qualiter autem cæteri Coapoſtoli illorum in regionibus ſibi à Chriſto Domino ad prædicandum commiſſis Eccleſiam Chriſti fundaverint, & fidelium donis conſtare fecerint, geſta illorum, quæ in promptu habentur evidenter teſtantur; quæ hîc ponere magnæ eſſet prolixitatis.*

Ibid. titul. xvj. Ut unicuique Eccleſiæ, ſi fieri poteſt, ſuus imponatur Presbyter.

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. ix. De Presbyteris Parochialibus, dotibuſque Baſilicarum: & de ijs qui Baſilicas in prædijs ſuis condere volunt. *eod. tom.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. iij. De conſecranda Eccleſia. *Placuit quoties ab aliquo fidelium, &c.*

Ibid. Can. vj. Ut Eccleſia cum rebus ſuis ad Epiſcopi ordinationem pertineat.

Ibid. Can. xlviij. Ut abſque præceptione novę Baſilicæ non dedicantur. *Tom.* 21.

Concil. Tribur. anno 895. Can. xxxij. De Ecclesia a compluribus obsessa. *v. loc. tom.* 24.

Concil. Oxoniense, anno 1222. cap. xij. Nè una Ecclesia dividatur in plures. *v. loc.*

Concil. London. anno 1237. capitul. 1. De Ecclesiarum dedicatione. *Basilicarum dedicatio, &c.* v. tom 28.

Ibid. capitul. xij. Nè Ecclesia una in plures vicarias dividatur. *Cum ars artium teste B. Gregorio, sit regimen animarum, &c.*

Concil. Tolet. anno 1473. Constitutio ad removendos abusus, cap. xix. Nihil de consecrandis Ecclesijs exigendum. *Statuimus quoque & ordinamus, nè Episcoporum in Pontificalibus Vicarij, &c.* Tom. 34.

Concil. Senon. anno 1527. Index Decretorum ad mores pertinentium, cap. xiij. De fundationibus Ecclesiarum antiquis accuratè observandis, & sedulò complendis. *Volumus etiam quod in singulis Parochialibus, &c.* Tom. 34.

Ibid. cap. xiv. De Oratorijs privatis, sine Diœcesani facultate non esse celebrandum. *Non licet in oratorijs privatis, quæ in domibus privatorum interdùm habentur, &c.*

Concil. Colon. anno 1536. pars ix. cap. xj. Dies dedicationis Templi extra Coloniam uno die ubique celebrandus, & quomodo sit admonendus populus. *Et cum in diebus festis, qui dedicationi Ecclesiarum peculiariter dedicati sunt, &c.*

Ibid. cap. xij. Cur Templa & Altaria consecrentur? *Ex vetustissima institutione & more receptum est, &c.*

Ibid. cap. xiij. Populus docendus quid agatur & significetur in consecratione Templorum & Altarium. *Quamobrem populus docendus est, hic aliud agi, atque aliud significari, &c.*

Ibid. cap. xiv. Cur benedicantur Campanæ? *Benedicuntur Campanæ, ut sint Tubæ Ecclesiæ militantis, &c.*

Ibid. cap. xv. Docendus Populus ut signatis potiùs quàm signis inhæreat. *Docendus est ergò Populus ab exterioribus istis, &c.* v. loc. tom. 35.

Concil. Mediolan. anno 1576. De sacris locis. De Ecclesiarum fabrica. *Nova Ecclesia nè ædificetur inconsulto Episcopo, &c.* Tom. 36.

Ibid. De Capellis & Altaribus. *Capellarum & Altarium locus, nè in ulla quavis Ecclesia, &c.*

DE CHOREPISCOPIS ET PAROCHIS.

CONCIL. ANCYR. anno 314. Can. xij. Χωρεπισκόπους μὴ ἐξεῖναι, &c. *Can. xij. apud Dion. Exig.* Quòd non oporteat Chorepiſcopos aut Diaconos ordinare Clericum, niſi in Agris & Villis. *Chorepiſcopis non licere, &c.* Tom. 2.

Concil. Neocæſar. anno 314. Can. xiv. Οἱ ἐν χωρεπισκόποις, &c. *Chorepiſcopi quoque, &c.* Eſt pars Can. xiij. apud Dion. Exig.

Concil. Laodic. Can. lvij. Ὅτι οὐ δεῖ ἐν ταῖς, &c. *id ex interpret. Dion. Exig.* Quòd in agris vel poſſeſſionibus debeant ordinari. *Quòd non oporteat in villulis, &c.*

Concil. Nicæn. anno 325. cap. liij. De electione Chorepiſcopi & de officio ejus in Caſtellis, & Pagis, ac Monaſterijs. *v. loc. tom. 2.*

Ibid. cap. liv. De ratione viſitandi Eccleſias & Monaſteria, quæ in poteſtate ſua habet Chorepiſcopus.

Ibid. cap. lv. De profectione Presbyterorum in caſtellis & Pagis cum Chorepiſcopo ad ſalutandum Epiſcopum, bis quotannis, & Religioſorum ex Monaſterijs ſemel, & novi abbatis Monaſterij ter.

Ibid. cap. lvj. De loco Epiſcopi, Archidiaconi, & Chorepiſcopi, ad ſedendum in Eccleſia, cum celebratur offeium: & de officio Archidiaconi, & de honore Archipresbyteri.

Ibid. cap. lvij. De honore habendo Archidiacono & Chorepiſcopo cum ſedent in Eccleſia abſente Epiſcopo, & cum deambulant cum Epiſcopo.

Concil. Antioch. I. anno 340. Can. viij. De pacificis peregrinorum, id eſt commendatitijs literis. *Presbyteri qui ſunt in agris, &c.* v. loc. tom. 2.

Ibid. Can. x. De his qui vocantur Chorepiſcopi. *v. loc.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xxxvj. Ut Presbyteri Parochiani aut per ſe aut per alios qui ſacra tractant, Chriſma ab Epiſcopo petant. *Presbyteri, qui per Diœceſes Eccleſias regunt, non à quibuſlibet Epiſcopis, ſed à ſuis: nec per juniorem Clericum, ſed aut per ipſos, aut per illum qui Sacrarium tenet antè Paſchæ ſolemnitatem Chriſma petant.*

Leon. I. Epiſt. lxxxviij. ad univerſos Germaniæ atque Galliæ Eccleſiarum Epiſcopos. *Cum in Dei nomine (invehitur, &c.* v. loc. tom. 7. pag. 53.

Synodus S. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum, anno 450. Can. xx. De Parochis. *v. loc. tom. 7.*

Definitiones eccleſiaſticæ editæ à ſancta & generali Synodo Calchedone congregata, anno 451. Can. xvij. Singularum Eccleſiarum ruſticas Parochias manere inconcuſſas Epiſcopis, &c. *v. l. tom. 7.*

Concil. Epaonenſe, anno 517. Can. vij. Quòd Parochiarum Presbyteris alienare nihil liceat. *v. l. tom. 10.*

Concil. Aurelian. IV. anno 541. Can. vj. Vt Cletici ab Epiſcopis Canonum ſtatuta percipiant. *Parochiani Clerici à Pontificibus, &c.* Tom. 11.

Ibid. Can. vij. De Clericis qui in oratorijs ſervire debent. *Ut in oratorijs Domini prædiorum, &c.*

Ibid. Can. xxvj. De Clericis qui in potentum domibus Principis obſervent, ut à Dominis ab officio non prohibeantur. *Si quæ Parochiæ in potentum, &c.*

Ibid. Can. xxxiij. Vt oratorium in agro non fiat niſi dotetur, & Clerici ei deputentur. *Si quis in agro ſuo aut habet, &c.*

Epiſt. Joann. Pap. III. anno 559. ad Epiſcopos Germaniæ & Galliæ, tit. 1. Primùm Chorepiſcopos quoſdam temerarios, olim jam damnatos arguit quòd nimiùm ſibi ſumerent auctoritatis in impoſitione manuum. *V. tom.* 12.

Gregor. Magn. lib. v. Epiſt. xl. ad Rufinum Epiſcopum Vivon. De Preſbytero ordinando in Eccleſia Maſſæ Nicoteranæ. *Ex habitatorum Maſſæ Nicoteranæ, quorum Epiſcopus pro quibuſdam culpis in pœnitentiam deputatus eſt, &c.* Tom. 13.

Concil. Cabilon. anno 650. Can. v. Vt ſæculares nondum Clerici, Parochias, aut earum res non regant. *Sæculares verò qui necdum ſunt ad Clericatum converſi, res Parochiarum, vel ipſas Parochias minimè ad regendum debeant habere commiſſas.*

Concil. Emeritenſe, anno 666. capitul. xvj Vt Parochiani Presbyteri, juxtà ut poſſe habuerint de familia Eccleſiæ Clericos ſibi faciant & habeant. *Quidquid unanimiter dignè diſponitur in Sancta Dei Eccleſia, neceſſarium eſt ut, &c.* Tom. 15.

Ibid. capitul. xix. Vt Presbyter qui plures Eccleſias habuerit commiſſas pro ſingulis dominicis diebus, in ſingulis Sacrificium Deo offerre intendat.

v. Concil. Toiet. 16. cap. 5. *In Parochijs multæ ſunt Eccleſiæ conſtitutæ, quæ à fidelibus factæ, &c.*

Zachar. Pap. Epiſt. vij. ad Pippinum Majorem Domûs, &c. & ad Epiſcopos, &c. vj. De Presbyteris agrorum. *De Presbyteris agrorum, quam obedientiam debeant exhibere Epiſcopis & Presbyteris Cardinalibus, ex Concilio Neocæſarienſi capitulo xiij. ita continetur :* Presbyteri ruris in Eccleſia Civitatis, Epiſcopo præſente, vel Presbyteris urbis ipſius, offerre non poſſunt, nec panem ſanctificatum dare, calicemque porrigere. Si verò abſentes hi fuerint, & ad dandam orationem vocentur, ſoli dare debeant. Chorepiſcopi quoque ad exemplum quidem & formam ſeptuaginta videntur eſſe, ut cum miniſtraverint, propter ſtudium quod erga pauperes exhibent, honorentur.

Capitul. Aquiſgran. Carol. Magn. anno 788. ix. De Chorepiſcopis. Item in eodem Concilio, ſicut & in Ancyranenſi, ut Chorepiſcopi cognoſcant modum ſuum, & nihil faciant abſque licentia Epiſcopi, in cujus Parochia habitant.

Concil. Antioch. Can. 10. *Qui in fundis & villis conſtituti ſunt Chorepiſcopi, tametſi munus impoſitionis ab Epiſcopis ſuſceperunt, & ut ipſi conſecrati ſunt, placuit Sancta Synodo ſcire eos oportere modum proprium retinere & gubernare.* v. l. tom. 20.

Capitulare Theodulfi Epiſc. Aurel. ad Parochiæ ſuæ Sacerdotes, cap. 1. Quòd Presbyteri ſubditarum plebium profectum curare debeant, & de dignitate Sacerdotum. *Obſecro vos Fratres dilectiſſimi, ut, &c.* Tom. 20.

Ibid. cap. ij. Quòd lectioni & orationi aſſiduè vacandum ſit. *Oportet vos & aſſiduitatem habere, &c.*

Ibid. cap. iij. Quòd lectioni ſuccedere debeat operatio. *Sed & ſi quando à lectione ceſſatur, &c.*

Ibid. cap. iv. Quo apparatu ad Synodum venire debeant. *Quando more ſolito ad Synodum, &c.* v. loc.

Ibid. cap. xiv. Nè aliarum Eccleſiarum fideles ad ſuam Eccleſiam pertrahere nitantur. *Nullus Presbyter fidelibus Sanctæ Dei Eccleſiæ de alterius Presbyteri Parochia perſuadeat, ut ad ſuam Eccleſiam concurrant relictâ propriâ Eccleſiâ, & ſuas decimas dent; ſed unuſquiſque in ſua Eccleſia à populo contentus, quod ſibi non vult fieri alteri nequaquam faciat, juxtà illud Evangelicum*: Quæcumque vultis ut faciant vobis homines, hęc eadem facite illis. *Quiſquis autem contra hæc conſtituta venerit, aut his monitis noſtris reniti tentaverit, aut gradum ſe ſciat amiſſurum, aut in carcere longo tempore retinendum.* Matth. 7.

Ibid. cap. xv. Nè alienos item Clericos ſollicitent. *Hoc quoque modis omnibus prohibemus ut nullus veſtrum alterius Clericum ſolicitet, aut recipiat, quia gravi de hac re in Sacris Canonibus ſententia eſt.*

Ibid. capitul. xvj. De ijs qui aliorum Eccleſias muneribus ambiunt. *Si quis Presbyter inventus fuerit alicui Clerico aut Laïco munera dare aut dediſſe, ut Eccleſiam alterius Presbyteri ſubripiat; ſciat ſe pro hac rapina & ſæva cupiditate, aut gradum amiſſurum aut in carceris ærumna longo tempore pœnitentiam agendo detinendum.*

Capitula eccleſiaſtica Caroli Magni, titul. iv. De Chorepiſcopis, cap. 1. Leonis Papæ III. De Chorepiſcopis conſulti reſponſum. Epiſcoporum Franciæ Decretum, ut Chorepiſcopi de miniſterio epiſcopali nihil præſumant & ut in poſterùm non fiant. *Omnibus Sanctæ Dei Eccleſiæ Fidelibus & noſtris notum eſſe volumus, quia non parva quæſtio de Chorepiſcoporum ſuperſtitione ad nos non ſemel, aut bis, vel ter venerit, ſed ſæpiſſimè noſtris auribus moleſtiam intulerit, &c.* *Capitular. lib. 7. cap. 187.*

Ibid. cap. ij. Vt nullus Chorepiſcopus per impoſitionem manus Spiritum Sanctum tradat, aut conſecrationem perficiat. *Placuit, ſicut Leonis Papæ, & omnium Epiſcoporum noſtrorum, &c.* lib. 7. c. 328.

Ibid. cap. iij. De his qui à Chorepiſcopis ſunt ordinati Presbyteri, Diaconi, vel Subdiaconi. *Vt hi qui à Chorepiſcopis Presbyteri, vel Diaconi, vel Subdiaconi ſunt ordinati, in Presbyteratus aut Diaconatus, vel Subdiaconatus officio miniſtrare præſumant. Similiter homines, qui imperitis videntur ab eis eſſe confirmati, vel Virgines, ſeu Eccleſiæ ſacratæ, aut Chriſma confectum, ſive Altaria dedicata, pro confirmatis, vel ſacratis, aut dedicatis minimè habeantur, quia quæ illi non habuerunt, dare non potuerunt, &c.* lib. 7. c. 329.

Ibid. cap. iv. De Chorepiſcopis nè deinceps fiant. *Placuit, nè Chorepiſcopi à quibuſdam deinceps fiant, quoniam hactenus à neſcientibus Sanctorum Patrum, & maximè Apoſtolicorum decretis, ſuiſque quietibus ac delectationibus inhærentes facti ſunt. Idcircò & olim perſæpè, & noſtro à S. Apoſtolica Sede tempore ſunt prohibiti, & nè deinceps à quoquam tàm ordinante, quàm ordinari cupiente talis præſumptio aſſumatur, à cunctis noſtri Regni Epiſcopis eſt in Synodo canonicè prohibitum.* Sunt & alia de Chorepiſcopis capitula lib. 6. cap. 284. & lib. 7. cap. 310. & 318. quæ propterea hoc loco prætermittimus, quia novi nihil continent. Actum eſt etiam poſteà de ijſdem in Concilio Pariſienſi ſub Ludovico Pio, & in Concilio Meldenſi ſub Carolo Calvo, & in alijs. lib. 6. cap. 119.

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. x. De officio Paſtorum. *Latæ ſunt ſententiæ libri paſtoralis B. Gregorij, ut Paſtores Eccleſiæ intelligerent, quomodo ipſi vivere, & qualiter ſibi ſubjectos deberent admonere: quoniam, teſte eodem B. Gregorio, aliter admonendi ſunt Prælati, atque aliter ſubditi.*

Concil. Paril. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxvij. Vt Chorepiſcopi modum menſuræ ſuę, qui in Canonibus præfixus eſt, non excedant. *Presbyteros locum Apoſtolorum, Chorepiſcopos autem exemplum & formam tenere ſeptuaginta diſcipulorum, &c.* v. loc. tom. 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. cap. ij. De vita & doctrina inferiorum ordinum. *v. loc. & citat.* De Archidiaconis.

Capitulare Toloſan. Caroli Calvi, anno 843. capitul. vij. Vt Epiſcopi Presbyterorum Parochias ſine neceſſitate non dividant, & ut diviſis Parochijs impenſæ dividantur. *Ut Epiſcopi Parochias Presbyterorum propter inhoneſtum, & periculoſum lucrum non dividant.* v. tom. 21.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. xliv. Vt Chorepiſcopus ultrà modum ſuum nihil præſumat. *Ut Chorepiſcopus modum ſuum juxtà canonicam inſtitutionem teneat, &c.* v. l. eod. tom.

Ibid. Can. liv. Vt titulos cardinales in urbibus & ſuburbijs conſtitutos, Epiſcopi penitùs ordinent, & diſponant. *Ut titulos Cardinales in urbibus, vel ſuburbijs conſtitutos Epiſcopi canonicè & honeſtè ſine retractione ordinent & diſponant.*

Concil. Valentin. III. anno 855. Can. ix. De Presbyteris parochialibus dotibuſque Baſilicarum: & de ijs qui Baſilicas in ſuis prædijs condere volunt. *Item quia parochiales Presbyteri graviſſimè & indignè à ſæcularibus premuntur, &c.* eod. tom.

Homilia Leonis Papæ IV. Nullatenus una Eccleſia inter plures dividatur.

Epiſt. 1. Amolonis Archiepiſc. Lugdun. ad Theutboldum Civitatis Lingon. Epiſc. De Reliquijs Sanctorum approbandis. *Undè omninò videtur nobis prout, &c.* In ſupplemento Conciliorum Gallię, pag. 148.

Nicol. I. Epiſt. xix. in appendice ad Rodulfum Bituricenſem. 1. *A Chorepiſcopis aſſeris multas eſſe, &c.* v. l. & Hincm. de offic. Presbyt. tom. 22.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones, titul. xj. cap. xxx. De his qui à Chorepiſcopo confirmati ſunt.

Capite xxxj. Item de Chorepiſcopis. *Si quis non ab Epiſcopo, ſed à Chorepiſcopo, qui non eſt Epiſcopus, ſed Vicarius Epiſcopi, &c.* v. titul. *Miniſter confirmationis Epiſcopus.*

Concil. Ravennate, anno 1317. cap. xiij. Quod nullus Archipresbyter Præpoſitus vel Prælatus inferior Epiſcopo poſſit in Eccleſijs ſibi ſubjectis inquiſitiones formare, accuſationes admittere, vel ad primationem procedere contra Clericos earumdem Eccleſiarum. *Quia nonnulli Abbates, Priores, Præpoſiti, Archipresbyteri, &c.* v. l. tom. 29.

Concil. Palentinum, anno 1322. cap. x. De Parochis. *Parochiarum diviſio à Sanctis Patribus inſtituta, &c.* eod. tom.

Concil. Salizburg. anno 1420. cap. xxv. De Parochijs. *Nos Sanctorum Patrum, qui Eccleſiæ Sanctæ Dei, &c.*

Concil. Colonienſe, anno 1536. tom. 35. pars quarta, cap. 1. De Paro-

chis, ac eorum Vicarijs, alijſque verbi Miniſtris. *Titulus hic cum generalis ſit, in pleroſque alios ſcinditur, &c.*

Cap. ij. Qui admittendi? *Cùm Chriſtus Jeſus Paſtor ille bonus, &c.*

Cap. iij. Orandus Deus, ut mittat operarios ſuos in meſſem. *Num, quæſo, putamus, &c.*

Cap. iv. Undè dignoſcere oportet Pſeudoeccleſiaſtas. *Qui velit penitus agnoſcere, &c.*

Cap. v. Soli auctoritate ordinariâ comprobati, ad verbi miniſterium admittendi. *Adversùs hos Pſeudochriſt. &c.*

Cap. vj. Quòd ordinarij verbi Miniſtri ſunt legitimi Parochi & illorum Vicarij, modò tamen examinati priùs & admiſſi ſint. *Ordinarij ergò verbi Miniſtri Eccleſiarum, &c.*

Cap. vij. Fratres Mendicantes quatenus admittendi? *Aliquoe retrò ſæculis in Eccleſiam recepti ſunt, &c.*

Cap. viij. Quam moleſtiam Fratres Mendicantes in verbi prædicatione ſervare oporteat. *Qui tamen cum in ſubſidium tantùm vocati ſint, &c.*

Cap. ix. Non ferendi qui in juriſdictiones & poteſtates temerè ad plebem invehuntur. *Multò minus ferendi qui, ut auram venentur popularem, &c.*

Cap. x. Abuſus eſt qui Parocho ſuo officio interdicit. *Ex his quæ diximus, &c.*

Cap. xj. Fratres Mendicantes his ſynodalibus conſtitutionibus erunt parentes. *Æquum quoque cenſemus, ut qui ex Fratribus, &c.*

Cap. xij. Decet quoque, ut Fratres earenùs ordinariæ poteſtati ſubjiciantur. *Qui ut ordinariæ noſtræ poteſtati, quod, &c.*

Cap. xiij. De ſemel certo loco deſtinatis ac admiſſis non temerè retrahendis. *Qui verò ſemel præſentati & admiſſi fuerint, ut, &c.*

Cap. xiv. Qui nullâ legitimâ auctoritate innixi, ſe verbi miniſterio ingerunt, uti ſeditioſi comprimendi. *Exterà ordinarios Parochos, illorumque legitimos Cooperarios, &c.*

Cap. xv. Prohibentur omnes Apoſtatæ, Monachi ignoti, ac peregrini Spermologi. *Quamobrem prohibemus omnes Apoſtatas, &c.*

Cap. xvj. De Terminarijs, quatenùs admittendi? *Ex ordine Mendicantium, qui oppidatim ſoli commorantur, &c.*

Cap. xvij. Privilegijs Fratrum nihil derogatur. *Nolumus autem, per prædicta, privilegijs, ordinibus Fratrum Mendicantium ritè & legitimè conceſſis præjudicare.*

Cap. xviij. Monachorum Eccleſiæ per ſæculares (ut vocant) Presbyteros gubernandæ.

Pars quinta, cap. i. De vita & Moribus Parochorum. *Quamquam de vita & moribus Clericorum ſupradixerimus, &c.*

Cap. ij. Vita ut doctrinæ in Parocho conveniat neceſſarium. *Ubique fermè, cum de Parochis ſermo incidit; &c.*

Cap. iij. Paſtorem gregis exemplum eſſe oportere. *Quare Beatiſſimus Paulus Eccleſiæ Miniſtrum inſtituens, &c.*

Cap. iv. Vitanda Parocho in primis avaritia. *Jam quæ Clericis vicanda erunt, ſupradiximus.*

Cap. v. Parochi familiam irreprehenſibilem eſſe debere. *Interim erit domui ſuæ benè præpoſitus, &c.*

Cap. vj. Parocho luxus omninò cavendus. *Deindè procul abſint Parochi ab omni luxu, &c.*

Cap. vij. Pudicitia ſervanda Parocho. *Deteſtatur quoque omnem libidinem: nam, &c.*

Cap. viij. Quę fugienda Parocho, & quæ ſectanda? *Denique Paulus ad Timotheum, &c.*

Pars ſexta, cap. 1. De diſſeminatione verbi Dei. *Hoc miniſterium Sanctiſſimus Apoſtolus cæteris omnibus præfert, &c.*

Cap. ij. Quid Parocho meditandum? *Meditabitur Parochus quid ipſi Dominus per Ezech. cap. 33. & 34.*

Cap. iij. Fidelitas in primis in Parocho requiritur. *Hîc jam inter hujus cæleſtis panis diſpenſatores, &c.*

Cap. iv. Quis ſit fidelis verbi diſpenſator? *Is autem fidelis eſt diſpenſator, atteſtante, &c.*

Cap. v. Omnis Scriptura ad geminam caritatem exigenda. *Is item fidus eſt Miniſter qui, &c.* vide reliqua 22. capitula, *De prædicat. verbi Dei.*

Ibid. De officio Parochi, in adminiſtratione Sacramentorum, pars ſeptima. *Vide titul.* De Sacramentis, continet cap. 52. *vide quoque* Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. titul. 15. tom. 35.

Ibid. Pars octava, cap. 1. De victu Parochorum. *Supereſt de victu Parochorum diſpiciamus, hîc in primis, &c.*

Cap. ij. Parochis victus neceſſarius ſuppeditandus. *At cum lex divina præcipiat alligandum os bovi trituranti, &c.*

Cap. iij. Vicecuratos, quos vocant, ex proventibus Eccleſię congruam ſuſtentationem recepturos. *In primis igitur, qui per Vicarios, ſeu Vicecuratos, &c.*

Cap. iv. Qui Eccleſias unitas habent Vicarijs perpetuis portionem congruam aſſignare oportere. *Eccleſiæ Cathedrales ac Collegiatæ, itidem Monachi ſeu Religioſi, &c.*

Cap. v. Ubi reditus non ſuffecerint, quid agendum? *Ubi verò reditus Eccleſiarum non ſuffecerint, juris conſilium ſequendum, &c.*

Cap. vj. Denarius conſuetus, ſed duplicatus, pendendus. *Poſtremo loco juſtum ac decens putamus, ut, &c.*

Statuta Synodi Diœceſanę Auguſtenſis, anno 1548. titul. viij. De Parochis, ſive Presbyteris Curatis. *Parochi de fide & religione noſtra, populum ſibi commiſſum doceant, &c.*

Concil. Moguntinum, anno 1549. capitul. lxxvij. Quibus Epiſcopi, & Archidiaconi, ſuas vices committere debeant. *Caveant autem Epiſcopi & Archidiaconi dum ipſi officijs ſuis præeſſe non poſſunt, &c.*

Ibid. lxxx. Paſtores & alij Eccleſijs ſuis, quibus per ſe non præſunt, idoneos & perpetuos Vicarios præficiant. *Paſtoribus etiam, & ijs qui curata beneficia obtinent, &c.*

Ibid. cap. xcij. Ut Parochi Sacramenta gratis adminiſtrent. *Execrabilis quorumdam Sacerdotum avaritia, uſque ad Sacramentorum, &c.*

Ibid. cap. xciij. De competentijs Parochorum. *Cùm Dominus ipſe pronunciet, mercenarium ſuâ mercede dignum, &c.*

Concil. Mediolan. III. anno 1575. cap. xiij. De Parochis. *Quicumque Parochiali Eccleſiæ præficiendus erit, is primùm Epiſcopo, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars ſecunda, in fine. De Parochis & Parochialibus juribus ac officijs. *Illud Epiſcopus ſolicitudinis ſuæ dio exequatur, ue, &c.*

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars ſecunda. Quæ diſciplinæ ratio Parocho, & Sacerdotibus curationis publicæ tenenda ſit. *Parochus & Sacerdotes, curationis publicæ, &c.* v. tit. De cura peſtilentiæ.

Concil. Aquileienſe, anno 1596. Rubr. x. De Parochis. *Parochorum ea eſt muneris & obligationis ratio, quæ curam animarum, &c.*

Ibid. De Vicarijs foraneis. *Diœceſeon latitudo efficit ut cum Epiſcoporum oculi in particularia, &c.* Tom. 36.

DE ABBATIBUS ET ABBATISSIS

DECRETA Eutychiani Papæ II. Abbatiſſa preſumens velare Virginem vel Viduam, excommunicetur. *v. l tom. 1.*

Concil. Venetic. anno 465. Can. viij. Uni Abbati plura Monaſteria habere non liceat. *Tom. 9.*

Concil. Agath. anno 506. Can. lvj. De venditionibus, quas Abbates facere præſumunt. *Tom. 10.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xix. Ut Abbates Epiſcopis, Monachi Abbatibus ſubſint, & de Monachis vagis. *ibid. tom. 10.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. viij. De Presbyterorum emptionibus, & Abbatum venditionibus.

Ibid. Can. ix. Ut Abbas uni tantùm Monaſterio præſit.

Ibid. Can. x. Ut nova Monaſteria, ſine Epiſcopi notitia non fiant. *ibid. tom. 10.*

Ibid. Can. xix. De Abbatis peccantis correptione.

Concil. Aurel. II. anno 533. De contumacibus Abbatibus. *Tom. 11.*

Concil. Arelat. V. anno 554. Can. iij. Abbati longius à Monaſterio ſine Epiſcopi permiſſione vagari non liceat. *Tom. 12.*

Concil. Turon. II. anno 567. Can. vij. De remotione Abbatum vel Archipresbyterorum, ſine conſilio, ab Epiſcopis non facienda. *eod. tom.*

Concil. Antiſidor. anno 578. Can. xxiij. De pœna Abbatis, qui Monachi peccata non emendat, aut denuntiat. *Tom. 13.*

Ibid. Can. xxiv. Abbati aut Monacho ad nuptias ire non licet.

Ibid. Can. xxv. Abbati aut Monacho filios de Baptiſmo habere non licet.

Ibid. Can. xxvj. De pœna Abbatis, qui Mulierem in Monaſterium ingredi permiſerit.

Gregor. Magn. lib. 1. Epiſt. xlvj. De Juliana Abbatiſſa & Pompeiana.

Ejuſd. Epiſt. xj. lib. iij. De reditibus Eccleſiarum: ut nullum Clericorum in Monaſterijs Abbatem eſſe debere. Juvenculas fieri Abbatiſſas vehementiſſimè prohibet. Nullam Virginem niſi ſexagenariam velandam. *Tom. 13.*

Ejuſd. Epiſt. vij. lib. vij. altera pars. De Graviniæ Abbatiſſæ Sacramento.

Ejuſd. Epiſt. xliij. lib. viij. De Abbatiſſa ordinanda & de ſubſidio ei exhibendo. *Tom. 14.*

Ejuſd. Epiſt. vij. lib. ix. De Tecla Abbatiſſa defendenda.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. viij. Ut quæ Abbates aut Presbyteri morientes relinquunt, ab Epiſcopo, vel Archidiacono non uſurpentur, ſed in eo loco maneant ubi relicta ſunt. *v. loc. tom. 14.*

Canones ex Synodo incerti loci poſt Concil. Pariſ. V. ſuperiùs, Can. xj. De Abbatibus & Archipresbyteris ſine culpa non removendis: nec per præmia ponendis, & nè Sęculares Archipresbyteri ponantur.

Concil. Cabilon. anno 650. Can. xij. Ut duo Abbates in uno Monaſterio non ſint.

Ibid. Can. xv. Ut Abbates & Monachi ſæculari patrimonio non utantur, & Principem ſine Epiſcopi ſui permiſſu non adeant. *v. tom. 15.*

Concil. Toletanum VIII. anno 653. Lex edita in eodem Concilio, in notis. Abbas quid ſignificat? Origo nominis Abbatis. *v. loc. tom. 15.*

Concil. Emeritenſe, anno 666. capitul. xij. Ut omnis Presbyter Abbas, vel Diaconus Epiſcopo ſuo humilitatem teneat & reverentiam ſummam. *v. loc. tom. 15.*

Concil. Toletan. XVII. anno 694. titul. ſententiarum ix. De venditionibus quas Abbates facere præſumunt. *Tom. 16.*

Ibid. titul. x. Nè unus Abbas duobus Cœnobijs præferatur.

Concil Sueſſion. anno 744. Can. iij. De Monachis, & ut Abbates in hoſtem ipſi non eant, ſed mittant. *Tom. 17.*

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. capitul. iv. Ut Epiſcopi, Abbates & Abbatiſſas moneant regulariter vivere. *Tom. 17.*

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. v. Quâ ratione ſint emendandi, qui virorum aut puellarum Monaſterijs præſunt.

Ibid. Can. vj. Nè Abbatiſſa duobus præſit Monaſterijs, nec extra Monaſterium, niſi rex vocet. *Tom. 17.*

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. capitul. lxxvj. De Abbatiſſis contra morem Eccleſiæ facientibus. *Auditum eſt aliquas Abbatiſſas contra morem Sanctæ Dei Eccleſiæ benedictionem cum manus impoſitione & ſignaculo Sanctæ Crucis ſuper capita virorum dare, nec non & velare Virgines cum Benedictione Sacerdotali, quod omninò à nobis, Sanctiſſimi Fratres, in veſtris Parochijs illis interdicendum eſſe ſcitote.* Tom. 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xiij. Ut Abbas cum ſuis dormiat Monachis. *Tom. 20.*

Ibid. Can. xvij. Ut Abbas ſine conſenſu Epiſcopi non eligatur.

Ibid. Can. xviij. Nullâ ex culpâ Monachos Abbati cœcare aut mutilare licet.

Ibid. Can. xlvij. Abbatiſſæ quæ regulariter non vivunt, deponendæ. *v. loc.*

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. xxiij. De vita & converſatione Abbatum. Ut in victu vel veſtitu, vel converſatione Abbatum, qui Monachos habere cernuntur, Dei voluntas, & Domini Imperatoris impleatur. *Tom. 20.*

Concil. Cabilon. anno 813. Can. xxij. De Abbatibus & Monachis ut ſecundùm regulam vivant.

Ibid. Can. lij. Quales in Monaſterijs Abbatiſſæ præfici debeant. *Monaſterijs ſanè puellaribus tales præeſſe debent fœminæ, & Abbatiſſæ creari, &c.*

Ibid. Can. liij. Inſtructio pro Sanctimonialibus, quæ ſe Canonicas vocant.

Ibid. Can. liv. Quæ curare debeat Abbatiſſa erga Sanctimoniales ſibi commiſſas. *Abbatiſſa diligentem habeat curam de congregatione ſibi commiſſa, &c.*

Ibid. Can. lv. Abbatiſſa, cum viris horis incompetentibus non loquatur. *Abbatiſſa cum viris, Clericis, ſive Laïcis horis incompetentibus non loquatur, &c.*

Ibid. Can. lvj. A veſpera uſque ad primam nulla Sanctimonialium cum viris colloquatur.

Ibid. Can. lvij. Abbatiſſa ſine licentia Epiſcopi non exeat: & cum foras pergit, quid curare debeat. *Abbatiſſa quæ in Civitate Monaſterium habet, nequaquam de Monaſterio egrediatur, niſi, &c.*

Ibid. Can. lviij. Abbatiſſa Monaſterio neceſſaria provideat. *Habeat etiam Abbatiſſa ſtudium, aut in ædificando ea, quæ ad Sanctimonalium neceſſitatem pertinent, aut in reſtaurando.*

Ibid. Can. lix. Sanctimoniales in Monaſterio, quid obſervare debeant. *Sanctimoniales in Monaſterio conſtitutæ habeant ſtudium in legendo, & in cantando, in Pſalmorum celebratione, ſive oratione: Et Horas Canonicas, Matutinam videlicet, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Veſpertinam, Completoriam pariter celebrent, & omnes exceptæ quam infirmitas tenet, in dormitorio dormiant, & omnibus diebus ad collationem veniant.*

Ibid. Can. lxiij. Nullus Laïcus clauſtra illarum, niſi ad operandum non ingrediatur. *Nullus Vaſſus Abbatiſſæ, nec Miniſter aliquis, nec Clericus, nec Laïcus, Clauſtra Antillarum Dei ingrediatur, niſi forte quando neceſſitas operandi incumbit.*

Ibid. Can. lxv. Ut Abbatiſſa Epiſcopo in omnibus obediat. *Quidquid in his capitulis minùs eſt, ab Epiſcopo ſuo Abbatiſſa perquirat, & illi in omnibus obediens ſit, ſecundùm canonicam inſtitutionem ſicuti juſtum & rectum eſt.* Tom. 20.

Concil. Aquiſgran. lib. ij. De inſtitutione Sanctimonalium, cap. vij. Quales in Monaſterijs Puellarum debeant eſſe Abbatiſſæ? *Tales Abbatiſſæ regendarum animarum curam ſuſcipere debent, &c.*

Ibid. cap. xiv. Quòd gemina Abbatiſſis Sanctimonialibus impendenda ſit paſſio.

Ibid. cap. xix. Ut Abbatiſſæ Virorum frequentias vitent. *Scripturarum Sanctarum doctrinis demonſtratur quod, &c.* Tom. 20.

Synodus apud Celichyth. anno 816. Can. iv. Ut Abbates & Abbatiſſæ probi eligantur per Epiſcopum & Conventum. *Quarto conſideravimus Decreto, ut habeat unuſquiſque Epiſcoporum, &c.* Tom. 20.

Conventus Aquiſgranenſis, anno 817. Abbatum Franciæ cum Monachis ſuis, capitul. 1. De Abbatibus, mox ut ad Monaſteria ſua remeaverint, ut regulam diſcutiant, & efficaciter legant, & quod legerint & intellexerint cum ſuis obſervent Monachis. *Ut Abbates mox ut ad ſua Monaſteria remeaverint Regulam per ſingula verba diſcutientes pleniter legant, & intelligentes, Domino opitulante, effitaciter cum ſuis Monachis implere ſtudeant.*

Ibid. capitul. lix. De Abbatibus ut ſecùm Monachos in itinere, non niſi ad Synodum ducant. *Ut Abbates Monachos ſecùm in itinere, niſi ad generalem Synodum non ducant.*

Ibid. capitul. lxj. De Abbatibus & Præpoſitis, atque Decanis, ut lectionem Lectoribus tribuant, licet Presbyteri non ſint. *Ut Abbas, Præpoſitus, vel Decanus quamvis Presbyteri non ſint, Lectoribus Benedictionem tribuant.*

Ibid. capitul. lxxx.

Ibid. capitul. lxxx. De diſciplinę modo. *In doctrinâ ſua Abbas, Apoſtolicam debet illam ſemper formulam ſervare: in qua dicit*, Argue, obſecra, increpa, *id eſt*, *&c.* v. loc. tom. 21. 2. *Timoth.* 4.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxxvij. Quòd Abbates Canonicorum forma & exemplum ſanctę religionis debeant eſſe ſibi ſubjectis. *Decet, imò neceſſe eſt, ut Abbates Canonicorum attendant, ut quid Abbates vocentur, ſi Patres Spirituales ſunt, & filios ſpirituales Domino gignunt, juxtà illud Apoſtoli:* Secundùm Evangelium meum ego vos genui, *&c.* v. l. tom. 21. 1. *Cor.* 4.

Ibid. cap. xxxix. De fœminis quas non contingit diſcipulas fuiſſe Sanctimonialibus, nè repentè Matres ſpirituales præficiantur. *Alter quàm divina auctoritas & religio chriſtiana docet agitur, quando fœminæ amiſſis viris, eatenùs carnaliter viventes, repentè & ſine probationis examine ad regimen animarum pertrahuntur, &c.*

Ibid. cap. xliij. Ut Abbatiſſæ & certæ Sanctimoniales, neque viduas, neque puellas velare præſumant. *Inter cætera quæ contra religionem chriſtianam in Eccleſia Chriſti fieri cognovimus, &c.* addit. 2. c. 14.

Ibid. lib. iij. cap. xviij. Ut Abbates & Abbatiſſæ ac Laïci qui habent Monaſteria religiosè converſentur, & congregationes ſibi commiſſas non negligant, Epiſcoporum quoque admonitionibus pareant. *De Abbatibus verò Canonicis & Regularibus, & de Abbatiſſis quæ Sanctimonialibus præeſſe videntur, &c.* lib. 5. c. 181.

Ibid. cap. xxiij. De Abbatiſſis, ut ſummâ providentiâ eligantur. *Similiter depoſcimus, ut in Abbatiſſis conſtituendis, veſtrum ſpecialiter caveatis periculum, ſicut vobis ſæpè eſt admonitum, & per divinam auctoritatem crebrius manifeſtatum.* addit. 2. c. 24. & 25.

Ludovici pij Imperat. Capitulare ij. cap. viij. De admonitione ad Abbates & Laïcos pro Monaſterijs ex regali largitate ſibi commiſſis. *Tom.* 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. capite iij. De vita & doctrina inferiorum ordinum. Can. 1. De Abbatibus Canonicorum, ut congregationes ſuas verbo & exemplo regant, & Epiſcopis ſubditi ſint. *Ut Abbates Canonici gregibus ſibi commiſſis inſtanter invigilent, &c.* Tom. 21.

Ibid. Can. ij. De Abbatibus Monachorum, ut gregis ſibi commiſſi curam gerant, & de Monachis, ut ſæcularibus negotijs nòn implicentur. *Abbates verò Monachorum oportet pervigili ſtudio gregis ſibi commiſſi curam gerere, &c.* eod. tom.

Concil. Mogunt. I. anno 847. capitul. xvj. De vita Sanctimonialium. *Abbatiſſa quæ in Civitate habet Monaſterium, nequaquam de Monaſterio egrediatur, niſi per licentiam Epiſcopi ſui, aut ejus vicem obtinet, &c.* Tom. 21.

Synodus Chariſiaca, anno 856. ix. *Rectores etiam Monaſteriorum, quibus Monaſteria committitis, firmiter & obnixè percipite, ut ſecundùm ordinem & habitum, & ſexum, quo inhabitantes conſtituti ſunt, &c.* eod. tom.

Excerptiones Domini Egberti Archiep. Eboracæ Civitatis, de Abbatibus. *Abbates pro humilitatis religione in Epiſcoporum poteſtate conſiſtant, &c.* Tom. 17.

Ibid. De Abbate indiſcreto. *Si extiterit Abbas divinis juſſionibus prævaricator, regulaque ſanctæ contemptor, &c.*

Concil. Francofordienſe, Can. xvij. Ut Abbas ſine conſenſu Epiſcopi non eligatur. *Ut Abbas in congregatione non eligatur ubi juſſio Regis fuerit, niſi per conſenſum Epiſcopi loci illius.*

Charta Regis Edgari, cap. xiv. De Abbatum electione. *Divinarum ſtudio Scripturarum luculentiſſimè eruditi, &c.* Tom. 25.

Canones Alfrici, anno 1049. Can. xviij. Monachi & Abbates non ſunt inter ordines. *Non eſt alius ordo conſtitutus in eccleſiaſticis miniſterijs, præter memoratos ſeptem iſtos gradus. Monachorum & Abbatum claſſes alterius ſunt generis, & neque iſtis annumerantur, neque ordinis alicujus nomen obtinent. Dicti autem ordines ſancti ſunt, & perducunt Presbyterorum ſuorum animas ad beatitudinem ſi purè teneantur.*

Concil. Pictavienſe II. anno 1109. Can. vj. De Abbatibus. Ut nullus Abbatum chirothecis utantur, & ſandalis, & annulo, niſi cui fuerit per privilegium à Romana Eccleſia conceſſum. *v. tom.* 26.

Concil. Lateran. I. anno 1122. Can. xvij. De Abbatibus. *Interdicimus Abbatibus & Monachis publicas pœnitentias dare, & infirmos, &c.* Tom. 27.

Decreta generalis Concil. Lateran. IV. cap. ij. De errore Abbatis Joachim. *Damnamus ergò, & reprobamus libellum, ſive tractatum, &c.* vide locum tom. 28.

Ibid. cap. lx. Ut Abbates non extendant ſe ad officium epiſcopale. *Accedentibus ad nos de diverſis mundi partibus Epiſcoporum querelis, &c.*

Concil. Viennenſe, anno 1267. cap. xiv. Nè Abbates conſecrent Calices. *Prohibemus etiam Abbatibus, nè Calices, vel Patenas, ſeu ſacras veſtes, &c.* Tom. 28.

Concil. Saltzburg. anno 1274. capitul. 1. De Capitulis Provincialibus Abbatum, & aliorum Prælatorum. *Cùm Abbates Ordinis S. Benedicti Saltzburgenſis Provinciæ, &c.* eod. tom.

Ibid. cap. ij. De revocatione Monachorum fugitivorum. *Exnunc tamen eiſdem Abbatibus præcipimus & mandamus, &c.*

Ibid. cap. iij. De prava conſuetudine Abbatum ergà monachos. *Illam & pravam Abbatum conſuetudinem reprobamus, quâ, &c.*

Ibid. cap. iv. De dignitatibus Abbatum. *Sunt inſuper quidam Abbates, qui indulgentijs & remiſſionibus, &c.*

Ibid. cap. v. De correctionibus Capitulorum Provincialium. *Hæc eadem in Canonicis Regularibus quantum diverſitas, &c.*

Concil. Turon. anno 1448. cap. viij. *Prohibemus nè Abbates aut Priores Conventuales ſuprà ſe Abbates non habentes, quid de privilegio vel conſuetudine bona Prioratuum vacantium, ab eiſdem dependentium, ad ſe pertinere aſſerunt, totaliter utenſilibus & bonis alijs mobilibus denudent.*

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. medio tertio. vij. Quod Abbatiſſæ nobilium Virginum, quas Canonicas appellant, debeant apud ſua collegia reſidere. *Idem ſtatuimus de Abbatiſſis nobilium Virginum Canoniſſarum, &c.* Tom. 35.

Ibid. cap. viij. Ut Abbates à Monaſterijs ſuis non diſcedant. *Mandamus quoque ac præcipimus, ut, &c.*

Vide tom. 37. *in indice.*

Abbatum electio.

De cura Abbatum.

Abbas juxtà Canones eligatur.

Abbates quomodo eligendi.

Abbates Epiſcopalia munia non invadant.

Defuncto Abbate, nihil ab Epiſcopo, alijſvè de Monaſterij rebus auferatur.

Nec Epiſcopus in deſcribendis rebus Monaſterij ſe permiſceat.

Succeſſorem Congregatio de ſuis eligat.

Abbas propter corporis infirmitatem non recipiatur.

Abbates chirotecis, ſandalis & annulo non utantur, niſi quibus fuerit per privilegium à Romana Eccleſia conceſſum.

Abbas Calices & Patenas, &c. non benedicat, niſi privilegia à Sede Apoſtolica habuerit.

Abbates annis ſingulis Capitula faciant.

Abbatibus quos Ordines conferre liceat.

Abbatum Monaſteria ab Epiſcoporum juriſdictione exempta.

Abbatum privilegia quando ceſſent.

Abbatiæ commendatæ ab Epiſcopo viſitandæ.

Abbatiſſa præſumens velare Virginem vel Viduam, excommunicetur.

Abbatiſſæ vel Abbates de rebus Monaſterij rationes reddant Regi vel Epiſcopo.

DE DECANIS.

HINCMARI Archiepiſcopi Rhemenſis Capitula. De officio Decani. Capitula quibus de rebus Magiſtri & Decani per ſingulas Eccleſias inquirere & Epiſcopo renuntiare debeant. *Sunt titul. xxvj.* vide locum tom. 22.

Ibid. cap. v. Archidiaconibus data, tit. xiij. Quomodo eligendus ſit Decanus in locum defuncti vel inutilis. *vide loc. eod. tom* 22.

Concil. Turon. anno 1163. Can. vij. Ut Decani vel Archipresbyteri ad cauſas eccleſiaſticas terminandis ab Epiſcopis non conſtituantur. *Quia in quibuſdam Epiſcopatibus Decani quidam, &c.* v. loc. tom. 27.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. cap. xix. Quòd Decani Rurales de cauſis matrimonialibus ſe non intromittant. *Quoniam in cauſis matrimonialibus eſt magna diſcretio, &c.* v. tom. 28.

Ibid. cap. xxvij. Quòd Archidiaconi vel Decani novas exactiones Eccleſijs non imponant. *Praterea Archidiaconis, Decanis, & eorum Officialibus, &c.* v. titul. *De Archidiaconis.*

Ibid. cap. xxviij. Quòd Ordinarij non ferant ſententias excommunicationis in aliquem, niſi præmiſſâ monitione, niſi in certis caſibus. *Ad hæc eccleſiaſtici ordinis utilitate penſatâ, &c.* v. titul. *De Judicijs & Judicibus.*

Concil. Viennenſe, anno 1267. capitul. De modo viſitandi. *Prælati verò à gravaminibus abſtineant ſubditorum, & maximè cùm Eccleſias viſitant, &c.* v. titul. *De viſitatione Provinciarum & Diœceſeon.*

Concil. Colonienſe I. anno 1536. pars iij. De officio Decanorum, cap. ij. *Porrò cum Collegiatæ Eccleſiæ ſecundariæ ſint poſt Cathedrales, &c.* v. tom. 35.

Ibid. cap. iij. De officijs in ejuſmodi Eccleſijs miniſtrantium generatim. *Sunt in hiſce Eccleſijs diverſi miniſtrantium gradus, &c.*

Ibid. cap. iv. De Canonicorum vita & officio. *Ut de Canonicis dicamus paucis, reſpondeat, &c.*

Ibid. cap. v. Quemadmodum Preces horariæ, aliæque divinæ laudes decantandæ. *Statis ergò ac debitis horis laudes divinæ, &c.*

Ibid. cap. vj. Inter ſacra nihil nè cogitandum quidem, quòd Dei aut Eccleſiæ oculos offendat. *Longè verò abominabile eſt, quòd quidam, &c.*

Ibid. cap. vij. Decani Templi ſummi poteſtas in prævaricatores. *Facimus quoque Decano Eccleſiæ noſtræ poteſtatem, &c.*

Ibid. cap. viij. Quem oporteat eſſe veſtitum miniſtrantium in hiſce Eccleſijs. *De veſtitu Clericorum antè diximus, qui, &c.*

Ibid. cap. ix. Decani undique evigilabunt. *Quo ergò hæc quæ diximus, repurgentur, &c.*

Ibid. cap. x. Antè omnia verò, ut Canonici Sacris adſint. *Cui antè omnia curæ erit, nè quis Canonicorum Sacris abſit, &c.*

Ibid. cap. xj. Vicarij, ut divinis laudibus decantandis interſint adigendi, &c.

Ibid. cap. xij. Ad perſonalem reſidentiam cogendi, quibus hæc per fundationes beneficiorum eſt impoſita. *Quorum fundationes perſonalem reſidentiam requērunt, &c.*

Ibid. cap. xiij. Lucri tantùm causâ Sacris adeſſe non oportere. *Utinam optando à Deo optimo maximo conſequi poſſimus, &c.*

Ibid. cap. xiv. Capitula diſciplinæ qualiter obſervanda. *Capitula verò diſciplinæ, quæ vocant, multò majori diligentiâ, &c.*

Ibid. cap. xv. Officium Decani in rebelles. *Si quos Decanus rebelles cernat, &c.*

Ibid. cap. xvj. Contemptioſi ad pacem & concordiam per Decanum & Capitulum revocandi. *Invidiæ detractioniſque vitium longè omnium peſtilentiſſimum, &c.*

Ibid. cap. xvij. Pœna adversùs contentioſos pertinaces. *Agathenſi Concilio conſtitutum eſt, ut quicumque, &c.*

Ibid. cap. xviij. Quo tempore Capitulorum quotidianorum conventus obſervandi. *Quotidiani Capitulorum conventus, &c.*

Ibid. cap. xix. Volumina ſtatutorum revidenda. *Habent ferè quotquot ſunt Cathedrales, ac Collegiatæ Eccleſiæ, &c.*

Ibid. cap. xx. In capitulis à juramentorum facili exactione temperandum. *Et cùm Chriſtus tam ſeriò jurandi facilitatem prohibuerit, &c.*

Ibid. cap. xxj. Inter viſitandum de moderandis annis, qui expectantiæ appellantur, videndum. *Nùm annos, qui expectantiæ appellantur, &c.*

Ibid. cap. xxij. Non oportere à Canonico recens admiſſo, pecuniam ſtatutariam duplicatam ob anteceſſorem exigi. *Nec ferendus nobis diutiùs videtur mos ille irrationabilis, &c.*

Ibid. cap. xxiij. Communi neceſſitati Eccleſiæ, communi contributione conſulendum. *Quod ſi fabricæ, aut alia neceſſitas Eccleſiæ immineat, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Tribunalia extra templa collocanda. *Cùm in quibuſdam noſtris Templis juriſdictionis eccleſiaſticæ, &c.*

Ibid. cap. xxv. Optandum, ut deambulationes in hiſce Eccleſijs prohiberi poſſint. *Atque utinam commodè deambulationes, etiam illas, &c.*

Ibid. cap. xxvj. Theatrales ludos non inferendos Templis. *Olim theatrales quoque ludi, & larvarum ludibria, &c.*

Ibid. cap. xxvij. Cujuſdam abuſus abrogatio. *In quibuſdam Collegiatis Eccleſijs ad ſummum Altare, &c.*

Ibid. cap. xxviij. Proceſſionum Collegiatarum Eccleſiarum, quæ ad majorem fiunt, moderatio. *Proceſſiones Eccleſiarum Collegiatarum ad ſummum Templum, &c.*

Ibid. cap. xxix. Quomodo ad anniverſaria Epiſcoporum in majori Eccleſia conveniendum ſit, &c. *Reliquas autem Proceſſiones more antiquo obſervari volumus, &c.*

Ibid. cap. xxx. Dum Vigiliæ in anniverſarijs Epiſcoporum, &c.

Ibid. cap. xxxj. Minora miniſteria idoneis committenda, ac decenter peragenda. *Antiquiſſimis Canonibus in pleriſque etiam Concilijs, &c.* v. totum & loc. tom. 35.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. titul. ix. De officio

Decani & Canonicorum. *Decanus Collegij sui Clericos & familiam in officio quemque suo contineat, &c.*

Ibid. titul. xxix. De visitatione. *Ut porrò sciant Abbates, Præpositi, Decani, & Clerus, &c.* eod. tom. 35.

Ibid. De officio perfunctione, medio tertio.

I. Non prodest ad Ecclesiæ ædificationem Prælatos & Pastores curam animarum habentes, &c.

II. Quibus possint Archidiaconi munus suum committere? *v. iii.* De Archidiaconis.

III. Non licere Prælatis officia sua pro pecunia pacta alicui committere. *v. iii.* De christiana fide, & Rectoribus Ecclesiarum.

V. Quòd non liceat Decanis à suis Collegijs abesse. *Videmus Decanis absentibus, vel officio suo segniter, &c.*

Ibid. Censuræ & Decreta, cap. xxvj. medio sexto. Ut Pastores Rurales Decanis suis obediant. *Quod præcepit Apostolus, ut fideles omnes Præpositis suis, &c.*

Ibid. cap. xxviij. Nè Magistratus Sæculares, Decanis & Pastoribus in officiorum suorum executione sint impedimento. *Pervenit ad Sacrum Concilium, Præfectos quosdam, &c.*

Ibid. cap. xxix. Nè Coloni Ecclesiarum servitijs indebitis graventur. *Ad hæc præcipimus & mandamus universis Magistratibus, &c.*

Concil. Treverense II. anno 1549. titul. xiij. De Decanis Christianitatis. *Volumus, ut omnes Decani Archidiaconatus tituli Sancti Lubentij, &c.* v. tom. 35.

Concil. Moguntinum, anno 1549. capitul. lxxj. Ut Præpositi, Decani, Scholastici, Custodes, & Cantores apud Ecclesias suas resideant. *Cùm constet harum dignitatum officia Majores nostros, &c.*

Ibid. capitul. lxxij. De modo deserviendi quotidianas distributiones. *Cùm Apostolus victu, adeòque ipsa vita, indignas distributiones, &c.*

Ibid. capitul. lxxiij. Otiosas deambulationes in Ecclesijs inter divina prohibendas. *Eos verò, qui interim, dum divina peraguntur, &c.*

Ibid. capitul. lxxxv. De honore Prælatorum. *Ad confusionem & dehonestamenetum ecclesiastici ordinis, &c.*

Ibid. capitul. lxxxvj. Nè Domicillares Canonici antè merita virtutis & doctrinæ ad Capitula assumantur. *Hactenus in Ecclesijs Cathedralibus & Collegiatis (saltem in ea parte)*

DE CANONICIS.

CONCIL. TOLETAN. IV. anno 633. in notis hujus Concilij, cap. xxiij. Canonicorum origo, quæ? *Indè ortum habuit Canonicorum ordo & regula in Eccleſijs Cathedralibus & Collegiatis.* Poſſidonius in vita Divi Auguſtini refert, communi menſâ in Conclavi cum Presbyteris & Clericis uti ſolitum Auguſtinum. *Tom.* 14.

Concil. Calchuth. anno 787. capitul. iv. Ut vita & habitus Canonicorum, &c. ſint de more Orientalium, & juxtà Canones & Decreta Pontificum Romanorum. *Tom.* 18.

Ibid. Ut Præfecti Monaſteriorum eligantur vitę probatæ.

Concil. Moguntin. anno 815. Can. ix. De vita Canonicorum. *In omnibus igitur quantum humana permittit fragilitas, &c.* v. tom. 19.

Ibid. Can. x. Item de vita & honeſtate Clericorum. *Diſcretionem igitur eſſe volumus atque decrevimus, &c.*

Ibid. Can. xxj. Ut Epiſcopi ſciant, qualiter Canonici, qui ſunt cum Abbatibus, vivant.

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. viij. De vita Canonicorum. *Lecti ſunt Canones, ut quiſquis Canonicus, legem vitamque ſuam minimè ignoret, quod omnimodis non expedit ſicut in Decretali legitur Innocentij.*

Ibid. Can. xxv. Vt Canonici & Monachi conſiderent qualiter Deo militare valeant.

Ibid. Can. xxvj. Vt Monachi & Canonici tabernas, cibi potûſque causâ non ingrediantur.

Concil. Turonenſe III. anno 813. Can. xxiij. De vita Canonicorum, qui in Epiſcopijs converſantur. *Canonici & Clerici Civitatum qui in Epiſcopijs converſantur, &c.*

Ibid. Can. xxiv. De Canonicis, qui ſub Abbate vivunt in Monaſterijs. *Simili modo & Abbates Monaſteriorum, &c.* Tom. 19.

Concil. Cabilon II. anno 813. Can. liij. Inſtructio pro Sanctimonialibus, quæ ſe Canonicas vocant. *eod. tom.*

Capitulare Carol. Magn. anno Imperij ejus xiij. cap. iv. Vt Canonici & Monachi ſecundùm ordinem vivant. *Providendum neceſſe eſt, qualiter Canonici vivere debeant, nec non & Monachi, & ſecundùm ordinem canonicum & regularem vivere ſtudeant.* Arelat. 6. Can. 6.

Concil. Aquiſgran. in quo edita eſt forma inſtitutionis Canonicorum & Sanctimonialium, anno 816. cap. cxv. Quòd canonica inſtitutio evangelicâ & apoſtolicâ auctoritate fultâ cæteris ſuperemineat inſtitutionibus. *Quia evidenti auctoritate liquet, Canonicam inſtitutionem cæteris præſtare inſtitutionibus, &c.*

Ibid. cap. cxvij. Quòd diligenter muniendæ ſint clauſtra Canonicorum. *Præpoſitorum officij eſt, ut ſubditorum mentes Sanctarum Scripturarum, &c.*

Ibid. cap. cxviij. Ut in congregandis Canonicis modus diſcretionis ſit tenendus. *Cavendum ſummoperè Præpoſitis Eccleſiarum eſt, ut in Eccleſijs, &c.*

Ibid. cap. cxix. De his qui in congregatione ſibi commiſſa ſolummodò ex familia Eccleſiæ Clericos aggregant. *Sunt nonulli, qui tantum ex familia eccleſiaſtica Clericos in ſibi commiſſis, &c.*

Ibid. cap. cxxj. Vt in Congregatione canonica æqualiter cibus & potus accipiatur. *Solet in pleriſque Canonicorum congregationibus irrationabiliter, &c.*

Ibid. cap. cxxij. De menſura cibi & potus. *Illud quoque congruentiſſimè & rationabiliter tenendum eſſe cenſemus, &c.*

Ibid. cap. cxxiij. Quòd à Prælatis gemina paſtio ſit ſubditis impendenda. *Solerter Prælatis ſatagendum eſt, ut eos, quibus præſunt, verbo & exemplo, &c.*

Ibid. cap. cxxiv. Vt Canonici, ſicut in cæteris, ita etiam in cultu veſtium modum teneant diſcretionis. *Quærere potiùs Deum cultum cordis, quàm corporis, evidentiſſimus Scripturæ Sanctæ patet indicijs, &c.*

Ibid. cap. cxxv. Vt Canonici cucullas Monachorum non induant. *Reprehenſibilem, & eccleſiaſticâ emendatione dignum apud pleroſque Canonicos, &c.*

Ibid. cap. cxxvj. Excerptum ex libro offic. Iſidori, lib. 1. c. 19. Quâ auctoritate horæ canonicæ celebrentur, quas ſcire ac religiosè obſervare Canonicos oportet. *Horam tertiam, ſexeam, & nonam, &c.* v. loc.

Ibid. cap. cxxxij. Quòd cantantibus & pſallentibus Domino Angelorum adſit præſentia. *v. loc.*

Ibid. cap. cxxxiij. Quales ad legendum & cantandum in Eccleſia conſtituendi ſint. *Tales ad legendum, cantandum, pſallendum in Eccleſia conſtituantur, qui non ſuperbè ſed humiliter, &c.*

Ibid. cap. cxxxiv. Qui modus ſit correptionis. *Quamquam contemptores canonicarum inſtitutionum, Epiſcopali præcipuè, &c.*

Ibid. cap. cxxxviij. Quales vice Prælatorum in congregatione canonica fungi debeant. *Oportet Eccleſiæ Prælatos, ut de Congregatione ſibi commiſſa tales eligant boni teſtimonij Fratres, &c.*

Ibid. cap. cxxxix. De Præpoſitis. *Quamvis omnes qui præſunt Præpoſiti rectè dicantur, uſus tamen obtinet, eos, &c.*

Ibid. cap. cxl. Qualis ſit Cellararius conſtituendus? *Debet procurare Prælatus, ut Fratribus Cellararium non vinolentum, non ſuperbum, non tardum, non prodigum; ſed moribus honeſtum, ac Deum timentem conſtituat, &c.*

Ibid. cap. cxlij. De infirmorum ac ſenum cura Fratrum. *Quamvis Canonicis proprias licitum ſit habere manſiones, &c.*

Ibid. cap. cxliij. Qualiter porta Canonicorum diligenter cuſtodiatur. *Eligatur neceſſe eſt à Prælato ex congregatione ſibi commiſſa Frater probabilis vitæ, &c.*

Ibid. cap. cxliv. Vt clauſtra Canonicorum diligenter cuſtodiantur. *Oportet clauſtra Canonicorum ita diligenter cuſtodiri, ut grex dominicus, &c.*

Ibid. cap. cxlv. Epilogus breviter digeſtus. *v. loc. tom.* 20.

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. cap. iij. De dictis Patrum congeſtis pro Canonica profeſſione quæ dehoneſtabatur. *Quia verò Canonica profeſſio à multis partim ignorantiâ, partim deſidiâ dehoneſtabatur, &c.* Tom. 20.

Capitular. lib. 1. c. 85.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xlvj. Vt acceſſus Canonicorum & Monachorum ad Monaſteria Sanctimonialium niſi cauſa utilitatis non fiat. *v. l. c.* 21.

Concil. Meld. anno 845. Can. liij. De Canonicorum in Civitate vel Monaſterijs cura & diſciplina. *Vt Canonici in Civitate vel Monaſterijs ſicut, &c.* Tom. 21.

Ibid. Can. lviij. Ut Canonicos, ſine Epiſcopi conſenſu in ſervitium ſuum Rex non recipiat.

Hincmari Archiepiſcopi Rhemenſis Capitula, cap. iv. tit. 1. Quòd ijdem Parochiarum Presbyteri & Canonici in Monaſterijs ſimul eſſe non poſſint. *Tom.* 22.

Concil. Moguntinum I. anno 847. capitul. xiij. De Clericorum vita ſive Monachorum. *v. titul.* De vita & honeſtate Clericorum.

Concil. Ravennate, anno 1317. cap. v. Quòd nullus de cætero recipiatur in Canonicum Cathedralis Eccleſiæ, vel in Monachum, ſeu Fratrem alicujus Monaſterij ſeu Regularis Eccleſiæ ſine licentia ſpeciali ſui ordinarij. *Quoniam experientiâ docente, quæ rerum eſt efficax magiſtra, &c.* Tom. 29.

Ibid. cap. viij. Quòd certus Canonicorum numerus ſtatuatur in Eccleſijs Cathedralibus & Collegiatis, ubi non eſt ab antiquo ſtatutus. *Etſi deceat & ſatis conſonet rationi & juri, &c.*

Concil. Toletan. anno 1339. cap iij. Ut ex qualibet Cathedrali vel Collegiata Eccleſia ſaltem unus ex decem Clericis aſſumatur, qui ad ſtudia Theologiæ & Juris canonici accedere compellatur. *Tom.* 29.

Concil. Senonenſe, anno 1527. Index Decretorum ad mores pertinentium. cap. xxj. Canonici cùm primùm recepti fuerint in conſortium Capituli, ſuos fructus integrè recipiant, ſine dilatione, aut expectatione per aliquot annos. *Cùm autem ſecundùm Apoſtolum is qui altari ſervit, de altari vivere debet, &c.* Tom. 34.

Ibid. cap. xxij. De regulari diſciplina in victu, veſtitu & moribus in Monaſterijs, tàm Religioſorum quàm Monialium exactè obſervanda. *v. titul.* De Monachis & Monialibus.

Concil. Colonienſe I. anno 1536. pars iij. cap. iv. De Canonicorum vita & officio. *Porrò cùm Collegiatæ Eccleſiæ, &c.*

Ibid. cap. x. Antè omnia verò ut Canonici Sacris adſint. *Cui antè omnia curæ erit, nè quis Canonicorum Sacris abſit, &c.* Tom. 35.

Ibid. cap. xxij. Non oportere à Canonico recens admiſſo pecuniam ſtatutariam duplicatam ob anteceſſorem exigi. *Nec ferendus nobis diutiùs videtur mos ille irrationabilis, &c.*

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. titul. ix. De Officio Decani & Canonicorum. *Decanus Collegij ſui Clericos & familiam in officio quemque ſuo contineat, &c.* Tom. 35.

Concil. Moguntinum, anno 1549. cap. lxvj. De Clericis ſecularibus & regularibus ad ſtudia ablegandis: & de ſtudijs apud Monaſteria inſtaurandis & conſervandis. *Et quo magis Eccleſiæ Miniſtris abundent, decernimus, ut, &c.*

Ibid. cap. lxxxvj. Nè Domicellares Canonici antè merita virtutis & doctrinæ ad Capitula aſſumantur. *Hactenùs in Eccleſijs Cathedralibus & Collegiatis, ſaltem in ea parte, &c.*

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. pars ij. in fin. Quæ pertinent ad Capitula Cathedralium & Collegiatarum Eccleſiarum. *Quorum Capitulorum Epiſcopi Concilijs Provincialibus Mediolanenſibus, &c.* Tom. 36.

Ibid. Concil. Mediolan. VI. anno 1582. Quę ad Capitula pertinent.

Concil Aquileienſe, anno 1596. x. De dignitatibus canonicatibus & beneficijs ſimplicibus. Capituli officium Sede vacante. *Trid. Seſſ. 24. de Reform. c. 1. & ibid. c. 16. tom. 35.*

DE PRESBYTERIS.

EPIST. 1. Stephani Pap. I. ad Hilar. Epiſcop. ij. De reverentia Præpoſitis exhibenda. *Tom. 1. pag. 447.*

Ibid. iij. De veſtimentis eccleſiaſticis.

Concil. Eliberitanum, anno 305. capitul. lv. De Sacerdotibus Gentilium, qui jam non ſacrificant. *v. l. tom. 1.*

Concil. Neocęſar. anno 314. Can. xj. πρεσβύτερος πρὶ σίαχοντα, &c. *Idem Can. xj. ex verſione Dion. Exig.* Quo tempore veniat Presbyterum ordinare. *Presbyter antè triceſimum ætatis ſuæ annum nullatenùs ordinetur, licet valdè ſit dignus, ſed hoc tempus obſervet. Nam Dominus noſter trieeſimo ætatis ſuæ anno baptizatus eſt, & ſic cœpit docere.*

Ancyr. 12. Antioch. 10. Ibid. Can. xiij. Επιχώριοι πρεσβύτεροι, &c. De Epiſcopis agrorum. *Presbyteri rurìs in Eccleſia Civitatis, Epiſcopo præſente vel Presbyteris Urbis ipſius offerre non poſſunt, nec Panem ſanctificatum dare, Calieemque porrigere. Si verò abſentes hi fuerint, & ad dandam orationem vocentur, ſoli dare debebunt.*

Concil. Laodic. Can. xx. De honore quem Presbyteris Diaconi, & Diaconis hi qui ſunt ipſis inferiores, debeant exhibere.

Ibid. Can. xxj. Quòd Subdiaconi à Diaconio, id eſt à ſacrario vel ſecretario ſint remoti. *Tom. 2.*

Concil. Nicæn. anno 325. Can. ix. Εἴ τινες ἀναξετάστως, &c. De his qui ad honorem Presbyterij ſine examine provecti ſunt. *Si qui Presbyteri ſine examine ſunt provecti, &c.*

Ibid. Can. xvj. De honore Epiſcopo, & Presbyteris à Diaconis tribuendo. *v. tom. 2.*

Ibid. Can. lxxij. De non eligendo Sacerdote à Laïcis per caſtella & pagos ſine auctoritate Chorepiſcopi; & de non præcipiendo aliquis eligatur poſt mortem ſuam, & quando hoc liceat Superiori.

Ibid. Can. lxxiv. De non eligendo ambiente electionem, quamvis virtute præſtante, & de non prohibenda electione Laïci ad dictos gradus, & de non privandis electis antè mortem, niſi propter crimen. *Tom. 2.*

Concil. Gangrenſe, anno .... Can. iv. ex verſ. Iſid. Mercat. De Presbyteris qui habûere conjugia.

Ibid. Can. v. De his qui ab Eccleſia conventus ſpernendos æſtimant. *v. tom. 2.*

Concil. Carthag. IV. anno 436. capitul. xiv. De cellula Sacerdotis.

Ibid. cap xv. De victu & habitu Sacerdotis.

Ibid. cap. xvij. Ut Epiſcopus indigentium curam per Presbyteros & Diaconos agat.

Ibid. cap. xxxiij. De Epiſcopis vel Presbyteris ut à cujuſcumque Eccleſia in ordine ſuo recipiantur.

Ibid. cap. xxxiv. De primatu conceſſus Presbyterorum cum Epiſcopo. Ut Epiſcopus quolibet loco ſedens, ſtare Presbyterum non patiatur.

Ibid. 35. De conceſſu Presbyterorum in Eccleſia cum Epiſcopo.

Ibid. 37. De obedientia Diaconorum erga Presbyteros.

Ibid. 38. Ut Diaconus juſſu Presbyteri Euchariſtiam miniſtret.

Ibid. 39. Ut Diaconus jubente Presbytero ſedeat.

Ibid. 40. Ut Diaconus coram Presbyteris interrogatus reſpondeat. *v. tom. 3.*

Tituli Capitulorum Niceni Concilij, anno 419. titul. ix. De his qui ad Sacerdotium ſine examinatione promoti ſunt.

Ibid. x. De lapſis ignoranter ordinatis.

Ibid. xvj. De his qui in Eccleſijs in quibus provecti ſunt, minimè perduraverunt.

Ibid. xvij. De Clericis qui uſuras accipiunt.

Ibid. xviij. De privilegijs Presbyterorum. *v. tom. 4.*

Epiſtola ij. Cæleſtini Papæ I. titul. 1. De quibuſdam Sacerdotibus, qui amicti pallio & lumbos præcincti in Eccleſia miniſtrant.

Ejuſd. Epiſt. iij. titul. 1. Quòd nulli Sacerdotum liceat Canones ignorare.

Ibid. iij. Quòd docendus ſit populus non ſequendus. *v. tom. 4. pag. 480. & 485.*

Concil. Africanum, anno 424. Can. lxvj. De plebibus quæ nunquam Epiſcopos habuerunt.

Ibid. lxvij. De Plebibus vel Diœceſibus ex Donatiſtarum pravitate converſis. *Tom. 4.*

Concil. Regenſe, anno 439. Can. v. Quòd Presbyteris liceat privatim benedictionem deſiderantibus impertiri. *Et inter minutas has diſcuſſiones, &c.* v. tom. 7.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. lv. Si quis Sęcularium religionis amore ſe ad Sacerdotem contulerit. *v. tom. 9.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. 1. De ſanctitate Sacerdotum & Miniſtrorum Eccleſię. *Tom. 9.*

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. Baptizandis conſignandiſque Fidelibus Sacerdotes pretia nulla præſigant, &c. *Nec minùs etiam Presbyteros, &c.* Tom. 10.

Ejuſd. Epiſt. ix. *in notis.* Quæ Presbyteris prohibentur? *v. l. tom. 10.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xliv. Nè Presbyter benedictionem populo, vel pœnitenti in Eccleſia dare præſumat. *Benedictionem ſuper plebem in Eccleſia fundere, aut pœnitentem in Eccleſia benedicere Presbytero penitùs non licebit.*

Ibid. Can. lv. Ut Sacerdotes & Levitæ canibus ad venandum, & accipitribus non utantur. *Tom. 10.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. v. Ne Presbyter inſcio Epiſcopo ſuo in aliena Eccleſia conſtituatur.

Ibid. Can. xij. Quatenùs Clericis ad ſæculare judicium interpellare aut reſpondere liceat. *Nullus Epiſcopus de rebus Eccleſiæ, &c.* Tom. 10.

Concil. Arelat. IV. anno 524. Can. 1. Ut Diaconus antè 25. annos, & Sacerdos antè 30. non ordinetur. *Et quia, &c. Epiſcopus verò vel, &c.* v. tom. 11. v. etiam Concil. Ilerd. eod. an. Can. v.

Concil. Vaſenſe II. anno 529. Can. 1. Ut Presbyteri per Parochias juniores Lectores domi nutriant & erudiant.

Ibid. Can. ij. Ut Presbyteris per Parochias prædicare liceat, & ut his impeditis, Homiliæ Patrum à Diaconis recitentur. *v. tom.* 11. *v. quoque Concil. Tolet.* 2. *cap.* 1.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. ix. Nè Presbyter cum sæcularibus habitet. *Tom.* 11.

Concil. Arelat. V. anno 554. Can. iv. Ut Presbyter Diaconum, vel Subdiaconum deponere non præsumat. *Ut Presbyter Diaconum, vel Subdiaconum, &c.* v. tom. 12.

Capitula collecta à Martino Episc. Bracar. capitul. xxxviij. De Presbyteris, ut in secundis nuptijs non vadant.

Ibid. cap. lvj. De Presbyteris Forasticis. *v. loc. in fin. tom.* 12.

Concil. Autisiodor. anno 578. Can. xl. Nè Presbyter inter epulas cantet, aut saltet.

Ibid. Can. xlj. Presbytero vel Diacono accusare non licet. *v. tom.* 13.

Concil. Matisc on. II. anno 585. Can. xv. De honore Clericis honoratioribus à sæcularibus exhibendo, adeò ut Clerico pedestri eques obviam sæcularis ad terram desiliat. *eod. tom.*

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. vij. Quòd lectio in omnibus Sacerdotibus mensis legi debeat.

Ibid. Can. xx. Quòd Sacerdotes moderanter agere debent per Parochias.

Ibid. Can. xxj. Quòd servi Ecclesiæ, sive Clericorum non debeant à Judicibus vel ab Actoribus in aliqua angaria fatigari. *eod. tom.*

Gregor. Magn. lib. vij. Epist. liv. tit. iv. De Sacerdotali officio post lapsum, si pœnitentia secuta fuerit in pristinum gradum restituendo. *Tom.* 13.

Concil. Hispal. II. anno 619. cap. vij. De his quæ prohibentur Presbyteris in ecclesiasticis Sacramentis. *Tom.* 14.

Concil. Rhemense, anno 630. Statuta Synodalia hujus Concilij, cap. ix. Sacrosanctam Eucharistiam Sacerdos celebraturus se præparet & probet: & ut minimum bis in mense id faciat.

Ibid. cap. xxj. Ecclesiæ debitè dotentur ad alimoniam Pastoris & Cleri, ut securiùs invigilent super gregem, & de ejus salute sint anxij & solliciti.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xx. De numero annorum, quo Sacerdotes & Levitæ ordinentur. *In veteri lege, &c. Sed à* 25. *annis ætatis Levitæ consecrentur, & à* 30. *Presbyteris.* vide titul. *De Diacon.*

Ibid. Can. xxj. De castitate Sacerdotum.

Ibid. Can. xxiij. Ut Presbyter aut Diaconus similiter vitæ suæ habeant testes.

Ibid. Can. xxv. Ut Sacerdotes Scripturarum sacrarum, & Canonum cognitionem habeant.

Ibid. Can. xxvj. Quòd Parochianis Presbyteris, cum ordinantur, officialis libellus debeat dari; & ideò Presbyteri in Litanijs sint de officio quærendi.

Ibid. Can. xxvij. De professione Presbyterorum vel Diaconorum Episcopo facienda, cum in Parochijs ordinantur.

Ibid. Can. xxviij. de ordine quo depositi iterum ordinantur.

Ibid. Can. xxix. De Sacerdotibus, Levitis, vel Clericis magos vel aruspices consulentibus.

Ibid.

Ibid. Can. xxx. De Sacerdotibus ad gentem extraneam nuntios mittentibus. *v. tom. 14.*

Concil. Cabilon. anno 650. Can. vij. Res defuncti Presbyteri, vel Abbatis intactæ permaneant. *Tom. 15.*

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Can. v. De incontinentibus Presbyteris ac Diaconibus, & fœminis quæ talibus conjunguntur.

Ibid. Can. vj. De incontinentibus Subdiaconibus.

Ibid. Can. vij. De his qui post assumpta ecclesiasticarum dignitatum officia, ad conjugia redeunt.

Ibid. Can. viij. De non ordinandis his, qui psalmorum, canticorum, seu hymnorum ignari sunt.

Ibid. Can. x. De his qui aut per auctoritatem, aut per vim ordinati sunt.

Concil. Tolet. XI. anno 675. capitul. iv. De discordia Sacerdotum.

Ibid. cap. v. De excessibus compescendis Sacerdotum.

Ibid. cap. vj. Non debere Sacerdotes quaslibet in Ecclesiæ familijs truncationes membrorum facere; nec aliquid quod morte plectendum est judicare.

Ibid. cap. vij. Quæ debeat discretio Ecclesiarum Rectoribus esse; nè per inconditam disciplinam subeant homicidij notam.

Ibid. cap. viij. Nè quidquam præmij pro divinis Sacramentis accipiatur.

Ibid. cap. ix. Quid custodiri debeat nè per præmium * Episcopus fiat, vel quâ sententiâ feriatur is qui post honorem acceptum, * per præmium ordinatus fuisse detegitur.

* *quis Episcopus.*
* *Pecuniam.*

Ibid. cap. xiij. De Sacerdotibus qui vexati cadere videntur. *Tom. 15.*

Leges ecclesiasticæ Inæ Regis, anno 693. 1. De regula vivendi Ministrorum Dei, & de nuptijs & judicijs conservandis.

* Concil. Tolet. anno 694. titul. xix. De Ministris, nè in Secretario ingrediantur.

Zachar. Pap. anno 741. Epist. vij. titul. ij. De damnatis Episcopis, Presbyteris & Diaconis.

Ibid. tit. iij. De Presbyteris superbientibus.

Ibid. tit. iv. De Presbyteris agrorum.

Ibid. tit. viij. De Presbyteris & Diaconis qui seorsùm collectas faciunt.

Ibid. tit. xiv. De Presbyteris & Diaconis in crimen lapsis.

Ibid. tit. xix. Ut Presbyteri & Diaconi sine commendatitijs non suscipiantur. *Tom. 17.*

Concil. Germanic. anno 742. cap. iij. Ut Presbyteri Parochiarum Episcopo suo sint subjecti, & ministerij sui rationem illi reddant, paratique sint ad illum in visitatione suscipiendum: ab illo Chrisma novum accipiant: illum castitatis, viræ, fidei, & doctrinæ suę testem habeant.

Ibid. cap. vij. Ut Presbyteri & Diaconi sagis non utantur, sed casulis, & ut in domo sua mulieres non habeant. *Tom. 17.*

Concil. Cloveshoviæ, in not. Sacerdotis vita officium periculosum.

Concil. Cloveshoviæ, anno 747. capitul. viij. Ut Presbyteri diligenter considerent officium suum.

Ibid. cap. ix. Ut Presbyteri baptizent, & in suos Evangelij officium diligenter exerceant.

Ibid. cap. x. Ut Presbyteri quoque Symbolum, & Missarum verba in sua lingua discant scire.

Ibid. cap. xj. Ut Presbyteri omnes uno modo sua ministeria peragant.

Ibid. cap. xij. Item ut Presbyteri simplici voce & modestâ, Sancta canant in Ecclesijs. *Tom.* 17.

Respons. x. Stephani Pap. II. anno 754. De eo, qui nesciens à quo sit ordinatus, Missas facit & baptizavit, tùm postea dimisso officio uxorem duxit. *De illo Presbytero qui dicit se nescire qui eum benedixit, &c.*

Concil. Vermerience, anno 752. Can. iij. Quòd relictam Sacerdotis uxorem ducere non liceat.

Ibid. Can. xv. Presbyter degradatus potest in necessitate baptizare.

Synodus Metensis, anno 753. cap. iij. De Presbyteris & Clericis, ut eos Archidiaconus convocet ad Synodum. *De Presbyteris & Clericis sic ordinamus, &c.* Tom. 17.

Concil. Calchut. anno 787. cap. ix. Ut Ecclesiasticus cibum in secreto non sumat. *v. l. tom.* 18. *sub fin.*

Capitul. Aquisgran. Caroli Magni, anno 789. cap. iv. De Presbyteris, Diaconis, vel his qui in Clero sunt.

Ibid. cap. vj. De Presbyteris Missas cantantibus, & non communicantibus.

Ibid. cap. xxv. De Presbyteris absolutè non ordinandis.

Ibid. cap. xxxvij. De subjectione Presbyterorum.

Ibid. cap. l. De Presbyteris quo tempore ordinentur. *In Concil. Neocæsar. &c.*

Ibid. cap. lv. De Canonum institutis à Presbyteris non ignorandis.

Ibid. cap. lviij. De Sacerdotibus contra decretalia agentibus.

Ibid. cap. lxx. De fide Presbyterorum ab Episcopis discutienda.

Ibid. cap. lxxj. De honore Ecclesiæ Dei.

Ibid. cap. lxxij. De Ministris Altaris Dei, & de Schola.

Ibid. cap. lxxxj. De prædicatione Episcoporum & Presbyterorum. *Tom.* 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. vij. Ut Episcopus non migret de sua Civitate, nec Presbyter aut Diaconus de sua Ecclesia.

Ibid. Can. xxxviij. Ut Presbyteri contumaces cum Regiæ Capellæ Clericis non communicent.

Ibid. Can. xxxix. De judicio Presbyteri in crimine deprehensi.

Ibid. Can. xlix. Ut Presbyter antè annos 30. non ordinetur. *De Presbyteris antè trigesimum ætatis annum non ordinandis.*

Ibid. Can. liij. Vt Episcopi & Presbyteri Canones non ignorent.

Capitulare Theodulfi Episc. Aurel. anno 797. in quo saluberrima, tùm Presbyterorum propria, tùm communia, quibus subditas sibi plebes informare debeant, vitæ christianæ documenta describuntur.

Cap. 1. Quòd Presbyteri subditarum plebium profectum curare debeant, & de dignitate Sacerdotum.

Cap. ij. Quòd lectioni & orationi assiduè vacandum sit.

Cap. iij. Quòd lectioni succedere debeat operatio.

Cap. iv. Quo apparatu ad Synodum venire debeant.

Cap. v. Quæ cura esse debeat, panis, vini, & aquæ, cum quibus Missæ celebrantur.

Cap. vj. Vt fœminæ ad Altare cum Missę celebrantur, non accedant.

Cap. vij. Vt Sacerdos Missam solus non celebret.

Cap. viij. Vt in Ecclesijs præter res sacras, alia non recundantur.

Cap. ix. Vt nemo deinceps in Ecclesia, præter paucos, qui id meriti sunt, sepeliantur.

Cap. x. Vt in Ecclesia vaniloquia, & profanæ actiones omnes prohibeantur.

Cap. xj. Vt Missæ alibi quàm in Ecclesia non celebrentur.

Cap. xij. Vt nulla fœmina cum Presbytero habitet.

Cap. xiij. Vt Presbyteri ab ebrietate & tabernis abstineant, nec temerè cum quibuslibet conviventur. *vide totum, tom.* 20.

Ejusd. Capitula selecta, tit. ij. Vt Episcopi & Presbyteri ad bella non pergant.

Ibid. tit. iij. De purgatione Sacerdotum.

Ibid. tit. v. De Ecclesijs & hominibus ecclesiasticis.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xxvj. Presbyteri tantùm ad Missarum solemnia introitum habeant ad Monasteria Puellarum.

Ibid. Can. xxvij. Vt Presbyteri Chrisma diligenter custodiant.

Ibid. Can. xxviij. Vt Presbyteri assiduè utantur orarijs.

Ibid. Can. xxix. Nè laïci Presbyteros ejiciant de Ecclesijs, eosvè in eis constituant, absque Episcopi consensu.

Ibid. Can. xxx. Nè Laïci Presbyteris munera exigant.

Concil. Rhemense II. anno 813. Can. vj. De Missarum solemnibus ritè celebrandis.

Ibid. Can. x. De officio Pastorum.

Ibid. Can. xj. De communi Prælatorum subditorumque disciplina.

Ibid. Can. xvj. Vt Episcopi & Presbyteri confitentium peccata rectè dijudicent.

Ibid. Can. xviij. Quòd Ministri Dei à comessationibus & vinolentijs abstinere debeant.

Ibid. Can. xx. Vt Presbyteri de minori titulo ad majorem non transeant.

Ibid. Can. xxj. Vt deponatur Presbyter qui Ecclesiam pretio acquisierit.

Ibid. Can. xxij. Cum Sacerdotibus fœminæ non habitent, nisi quas Synodus Nicæna permittit. *Tom.* 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. ix. Presbyteri & Diaconos Episcopi sui vestigia bonis moribus consectentur.

Ibid. xij. Vt Presbyter antè 30. annos non ordinetur; & ut in Episcopio antè ordinationem probetur.

Ibid. xiij. Inquirant Episcopi, nè quis alterius Parochiæ Presbyter officium celebrare præsumat sine literis commendatitijs.

Ibid. xiv. De titulo minori ad majorem migrare Presbytero non liceat.

Ibid. xv. Vt Presbyter qui alterius Ecclesiam pretio adeptus sit, deponatur: & nulli Presbytero Ecclesiam dare liceat sine consensu Episcopi.

Ibid. xvj. Vt decimę singularum Ecclesiarum à Presbyteris, consulto Episcopo dispensentur.

Ibid. xviij. Vt Episcopi Baptismi Sacramentum accuratè tradant Presbyteris.

Ibid. xix. Vt Presbyteri Corpus Domini quibuſlibet perſonis indiſcretè non tribuant.

Ibid. xx. Vt Presbyteri Sacrum Chriſma extrà Conclave non relinquant.

Ibid. xxj. Presbyteri tabernas, cibi potuſque causâ non ingrediantur. *v. loc tom.* 20.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xxxvij. Quæ potiſſimùm Concilia Canonum ſint Sacerdotibus legenda & prædicanda?

Ibid. xxxix. Vt in omnibus Miſſis fiat commemoratio defunctorum.

Ibid. xl. Vt Presbyteri degradati pœnitentiam agant in Monaſterijs.

Ibid. xlj. Vt Presbyteri alterius Parochiæ ſine litteris commendatitijs non recipiantur.

Ibid. xlij. Quòd Eccleſiæ Presbyteris, ſine Epiſcopi conſenſu, dari vel auferri non debent.

Ibid. xliv. Vt Presbyteri ſine Epiſcopi ſui licentia non peregrinentur.

Ibid. xlvj. De diſcretione adhibenda in perceptione Euchariſtiæ.

Ibid. xlvij. Quòd in Cœna Domini Euchariſtia Fidelibus percipienda ſit, &c. *vide loc. tom.* 20.

Capitulare Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. anno 813. capitul. 1. De Baptiſmo ritè celebrando.

Ibid. cap. ij. Vt Laïci Presbyteros de Eccleſijs non ejiciant.

Ibid. cap. iij. Vt Laïci pro datis Eccleſijs munera non exigant.

Ibid. cap. xxiv. Vt qui beneficium habet Eccleſiæ, ad ejus ſarta tecta adjuvet.

Ibid. cap. xxvj. Vt Presbyteri quod docent, opere compleant.

Ibid. cap. xxvij. De Presbyteris qui confeſſiones revelare dicuntur. *eod. tom.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. cap. viij. & ix. De Presbyteris. *Presbyterorum ordo, &c.*

Ibid. cap. xiij. De Paſtoribus, quales in Eccleſia eligi debeant.

Ibid. cap. xiv. De Paſtoribus, ut indigni atque imperiti ad paſtorale magiſterium accedere non præſumant.

Ibid. cap. xv. & xvj. De indoctis Præpoſitis. *vide cætera ejuſd. argum. ad xxv.*

Ibid. cap. xxvj. Quòd nihil proſit Sacerdoti, etiamſi benè vivat, ſi malè viventes, tacendo non arguat.

Ibid. cap. xxvij. De Paſtoribus non rectè gradientibus.

Ibid. cap. xxviij. De negligentia Sacerdotis, qui doctrinæ ſuæ contraria agendo, perſonam non poteſt implere Doctorum.

Ibid. cap. xxix. De his qui benè docent, & malè vivunt.

Ibid. cap. xxx. De exemplis pravorum Sacerdotum.

Ibid. cap. xxxj. De Præpoſitis carnalibus.

Ibid. cap. xxxij. Luctuoſa deſcriptio carnaliter viventium Sacerdotum.

Ibid. cap. xxxiij. De iracundis Doctoribus.

Ibid. cap. xxxiv. De zelo paſtoralis officij ergà ſubditos.

Ibid. cap. xxxv. Quòd Sacerdotes nihil proprium habeant, & Eccleſiæ facultates tamquam communes, Deo rationem reddituri ſuſcipiant.

Ibid. cap. xxxvj. De diſciplina Sacerdotum, in his qui delinquunt.

Ibid. cap. xli. De privilegijs Presbyterorum.

Ibid. cap. lxxvi. De honore quem Presbyteris Diaconi, qui ſub ipſis ſunt, debeant exhibere.

Capitulare 1. Ludovici Pij Imperatoris, anno Imperij ejus 3. cap. ix. De Presbyteris conſtituendis.

Ibid. cap. xi. De Presbyteris uniuſcujuſque Eccleſiæ.

Ibid. cap. xvii. De Presbyteris qui fœminas in domibus habent.

Ibid. cap. xviii. De Ptesbyteris qui in Cœna Domini pro Chriſmate veniebant.

Synodus apud Celichith. anno 816. Can. xi. Ut nec Epiſcopi, nec Presbyteri, alterius Parochiam aut munus invadant. .... *Et idipſum Presbyteris præcipimus*, &c. Tom. 20. in fine.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xii. De acceſſione ad paſtotale magiſterium, & perſona Sacerdotis, ejuſque periculo.

Ibid. cap. xiii. Ut avaritiam Sacerdotes cavere ſtudeant.

Ibid. cap. xix. Quòd vitam converſationemque quorumdam Sacerdotum nonulli ſubjecti livore potiùs quàm zelo caritatis reprehendant.

Ibid. cap. xx. Ut converſatio ſacerdotalis teſtes vitæ probabilis habeat.

Ibid. cap. xxiii. Ut Paſtores gregem ſibi commiſſum, non ut proprium, ſed ut dominicum tractare meminerint.

Ibid. cap. xxviii. Ut Presbyteri nullo modo fiant villici & conductores agrorum, vel negotiotum ſecularium ſectatores, atque per diverſa vagantes.

Ibid. cap. xxix. Ut Presbyteri in Eccleſijs conſtituti non ſint paſſim, ut quibuſdam Prælatis moris eſt, per diverſa mittendi.

Ibid. cap. xxxv. De Presbyteris gradum amittentibus.

Ibid. cap. xxxvi. Quòd in recipiendis alterius Parochiæ Clericis à quibuſdam ſtatuta Canonum violentur.

Concil. Pariſ. VI. libro iij. cap. iv. De Ptesbyteris non paſſim per diverſa mittendis.

Ibid. cap. xxi. De honore eccleſiaſtico ſauciendo.

Ibid. cap. xxiii. Ut boni in Eccleſijs Rectores conſtituantur. *Tom.* 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Can. v. Ut nullus Epiſcoporum Miniſtrorumvè ipſorum pro ſacris miniſterijs quidquam exigere præſumat.

Ibid. Can. vii. Quòd in vita Sacerdotum penſandum ſit qualiter quiſque doceat.

Ibid. cap. ij. De vita & doctrina inferiorum ordinum.

Ibid. cap. iv. De Miniſtris Epiſcoporum, Chorepiſcopis, Archipresbyteris, & Archidiaconis, nè avari conſtituantur.

Ibid. cap. v. De officio Presbyterorum ergà eos qui ad ipſorum Eccleſias pertinent.

Ibid. cap. vi. De quadruplici negligentia Presbyterorum: ut ea quæ Eccleſijs conceſſa ſunt, à Presbyteris, vel ab Epiſcopi Miniſtris non diripiantur.

Ibid. cap. vii. Vt Presbyteri qui fœminas domi vetitas habent, ab Epiſcopo corrigantur.

Ibid. cap. viii. Vt ab Epiſcopis coërcentur Presbyteri qui contra Canones aliquid indecentes agunt.

Ibid. cap. xi. Vt cum Presbyteris nulla cohabitet fœmina: qui contra fecerit, gradum amittat.

Ibid. cap. xvi. Vt unicuique Ecclesiæ, si fieri potest, suus imponatur Presbyter.

Ibid. capite iij. De persona Regis, &c.

Ibid. cap. xx. Vt Laici, Sacerdotes contemptui non habeant.

Ibid. cap. xxi. Vt Familiæ Ecclesiasticæ injustè non graventur.

Ibid. cap. xxiii. Aliarum Parochiarum Episcopi sui consensu in Palatio constituantur. *Tom.* 21.

Acta Synodi Meldensis, anno 845. cap. xxxv. Vt habere studeat Episcopus, qui Presbyteros plebium assiduè instruat & informet.

Ibid cap. xxxvi. Vt Presbyteri apud Ecclesias suas habitent, & mulierum frequentationem devitent. *eod. tom.* 21.

Concil. Mogunt. I. anno 848. capitul. xii. Nè Presbyteri sine consensu Episcoporum per Ecclesias constituantur.

Ibid. cap. xxv. De Presbyteris post degradationem occisis.

Capitula à Domno Carolo Rege in Synod. Suession. anno 853. capitul. iv. Vt Presbyteri omnes sub dispositione sint Episcoporum.

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. xxii. De Servitio Presbyterorum erga Episcopos suos. *Tom.* 21. *in fin.*

Nicolai Papæ I. Epistola ij. ad Adonem Archiepisc. Vienn. in secunda appendice. *Illud autem, Frater Carissime, &c.* v. loc. tom. 22.

Responsa Nicolai Papæ I. ad consulta Bulgarorum, tit. xiv. De quodam Presbytero qui finxit se esse Presbyterum.

Ibid. tit. xv. De baptizatis ab eodem.

Ibid. tit. lxx. De Presbytero uxorem habente.

Ibid. tit. lxxi. De malis Sacerdotibus Sacramenta ministrantibus.

Hincmari Rhem. Archiep. Capitula ad Presbyteros. De officio Presbyterorum.

I. Vt Presbyteri discant expositionem Symboli, & orationis dominicæ, &c. cum Symbolo Athanasij.

II. De scrutinio & ordine baptizandi.

III. De exorcismis Cathecumenorum, & de Baptismo infirmorum. Item de fontibus ac vasis ad corporalia & pallas abluendas.

IV. De ordine reconciliandi, & ungendi infirmos, dequè exequijs defunctorum, & de benedictione salis & aquæ.

V. De aqua omni die dominico antè Missam benedicenda.

VI. De thuribulo & incenso.

VII. De pane ad Eulogias benedicendo.

VIII. De Homilijs S. Gregorij, & de computo, cantuque ecclesiastico.

IX. De matutinali officio & horis explendis, & post Missam, quid agere debeat Presbyter antè prandium.

X. De cura hospitum & peregrinorum.

XI. De sacris ministerijs ad uvadium non dandis.

XII. Vt in Ecclesia sine consultu Episcopi, nullus sepeliatur, & ut pro sepeliendis nihil exigatur.

XIII. Vt Presbyteri à publicè peccantibus, vel à pœnitentibus, quo eis faveant, munera non accipiant.

XIV. Quomodo in convivijs defunctorum aliarumvè collectarum gerere debeant.

XV. Quid cavendum Presbyteris sit, quando per Kalendas inter se conveniunt.

XVI. De Confratrijs, earumque conventibus, quomodo celebrari debeant.

XVII. Vt defuncto Presbytero, nullus sine consensu Episcopi, Ecclesiam illius, aut Capellam appetat.

Tria Capitula anno duodecimo Episcopatûs superaddita.

I. Quòd Presbyteri curare debeant, ut publici peccatores pœnitentiam accipiant, & Episcopo referre quomodo illam agant. De pœna eorum, qui ad pœnitentiam venire contemnunt, & Presbyterorum, qui peccatores non judicant, & quod ultima pœnitentia nulli neganda sit.

II. Vt pro loco sepulturæ nihil exigatur, & locum hereditario jure nemo sibi arroget, sed à Presbytero accipiat. Et de sepulturis non violandis.

III. Vt nullus Missarum celebret in Altari non consecrato, vel sine tabula ab Episcopo non consecrata. *v. quoque Capitula iv. & v. Presbyteris data* Tom. 22.

Isaac. Episc. Lingon. Canones, tit. x. De stabilitate Sacerdotum, in titulis xi.

Capitula ecclesiasticis utilitatibus satis congrua.

CAPITULA HERARDI ARCHIEP. TURONENSIS.

Capitula excerpta ex corpore Sanctorum Canonum perneccessaria, ab Herardo S. Turonicæ Sedis Archiepiscopo, nuper divino in Sancta ipsius Synodo tenenda memoriter ab omnibus ipsius Paraciæ Sacerdotibus & Clericis, omnibusque volentibus. Sunt Capitula cxl. de diversis rebus perbreviora. *v. tom. 22.*

Ejusd. capitul. lxxiv. Vt de ineestis, infirmis, &c.

Ibid. capitul. lxxviii. Ne Presbyter benedictionem publicè fundere super populum præsumat.

Ibid. capitul. cv. Vt Presbyteri modum proprium recognoscant, &c.

Ibid. capitul. cxxxiii. Vt vocati ad Synodum in prætermisso occurrant: sin aliàs condemnentur.

Ibid. capitul. cxl. Vt nullus Sacerdotum ignoret, quid sit in Synodo constitutum; sed omnibus cognitis certatim obtemperent.

Walterij Aurel. Capitula, cap. 1. Quomodo Archidiaconi Presbyteros discutiant. *Quomodo Archidiaconi per sibi commissas, &c.*

Cap. viii. De hospitalitate exercenda. *Vt hospitalitatem invicem, &c.*

Cap. ix. Vt Presbyteri dotem habeant. *Vt Presbyteri, qui necdum dotem, &c.*

Cap. xix Quòd convenientes ad Synodum litigare non debeant. *Vt quando ad Synodum bis in anno, &c.* v. locum tom. 22.

Concil. Wormatiense, anno 868. Can. viii. De his quæ prohibentur Presbyteris in Ecclesiasticis Sacramentis.

Ibid. Can. xlix. De Presbyteris constituendis.

Ibid. Can. lj. De Presbyteris uniuscujusque Ecclesiæ. *Tom.* 23.

Capitula Caroli, Ludoviçi Augusti Filij, anno 876. cap. iv. Vt ecclesiasticis honor & reverentia præstetur.

Concil. Tricassinum II. anno 878. vj. tituli Canonum. 1. De honore, quem Episcopis debent sæculi potestates.

Concil. apud S. Macram, cap. iij. De honore cultuque Dei, & Ecclesiarum. *Tom.* 23.

Leges ecclesiasticæ Alvredi Regis Anglorum, titul. iv. De Presbyteris falsò pronuntiantibus festum vel jejunium.

Ibid. tit. v. De Presbyteris rectis terminis Chrisma non perquirentibus, vel Baptismum negantibus. *v. locum tom.* 23.

Concil. Metense, anno 879. Can. ij. Ut decimas Ecclesię solus Sacerdos accipiat: ut nullam illarum partem Laïci seniores usurpent.

Ibid. Can. iij. Ut unus Presbyter unam solummodò habeat Ecclesiam.

Ibid. Can. v. Ut nullam in domo sua fœminam habeant Sacerdotes.

Ibid. Can. vj. Ut Presbyteri libros & vestimenta sacerdotalia ostendant Episcopo, & Chrisma sub sera custodiant: Clerici armis aut Laïcorum indumentis non utantur: & de ijs qui infantes in Baptismo suscipiunt. *Tom.* 23. *sub fin.*

Concil. Mogunt. anno 888. capitul. v. Nè Presbyteri sine consensu Episcoporum per Ecclesias constituantur, vel ab eis rejiciantur.

Ibid. cap. vi. Ut nullus ecclesiasticas res invadere præsumat.

Ibid. cap. vii. De varia vexatione Sacerdotum.

Ibid. cap. viii. Decretum in nonullos, qui Sacerdoti Virtzburgensi nares, capillosque absciderant, verberibusque malè affecerant. *Tom.* 24.

Constitutio Riculfi Suess. Episc. anno 889. De vita & moribus Sacerdotum.

Concil. Triburiense, anno 895. cap. 1. Communis oratio pro concordia tâm Cleri, quàm populi.

Ibid. cap. ij. De quodam Presbytero excœcato, & de excommunicatis interrogatio Synodalis. *Tom.* 24.

Ibid. cap. iv. De injuria & contumelia, quod absit, Presbyterorum.

Ibid. cap. v. Quali pœnitentiæ sujacere debeat, qui Presbyterum voluntariè morti tradiderit.

Ibid. cap. vi. De eo, qui evaginato gladio atrium Ecclesiæ intraverit. *v. de azilis & refug.*

Concil. Nemnetense, cap. 1. De alterius Parochiano, & de discordantibus ad Missam non recipiendis.

Ibid. cap. ij. Quòd alterius Parochianum, itineris vel placitis causâ recipere ad Missam liceat.

Ibid. cap. iij. Ut Sacerdos in domo sua femĩnas non habeat, nec illas quidem quas Canones concedunt: & ut feminæ ad Altare non accedant.

Ibid. cap. iv. De visitandis infirmis à Presbytero.

Ibid. cap. v. De infirmis qui confitentur peccata sua, & se reconciliari exposcunt.

Ibid. cap. vj. Ut pro sepultura nihil exigatur, & ut in Ecclesia nullus sepeliatur.

Ibid. cap. viij. Ut nullus Presbyter plures Ecclesias habere præsumat.

Ibid. cap. ix. De Eulogijs populo à Presbytero dandis. *v. loc. tom.* 24.

Concil. Troſlejan. anno 909. cap. v. De vexatione & dehonoratione Sacerdotum.

Ibid. cap. vj. De dotibus & decimis Eccleſiarum, & de cenſu pro eis non exigendo.

Ibid. cap. ix. De acceſſu & frequentatione ac cohabitatione Presbyterorum & Clericorum cum fœminis.

Ex excerptionibus Egberti Archiepiſcopi, de Jure Sacerdotali. Unuſquiſque Sacerdos Eccleſiam ſuam cum omni diligentia ædificet, & Reliquias Sanctorum cum ſummo ſtudio, vigiliarum noctis, & divinis officijs conſervet.

Idem. Ut omnes Sacerdotes horis competentibus diei & noctis ſuarum ſonent Eccleſiarum ſigna, & tunc Deo celebrent officia, & populos erudiant, quomodo aut quibus Deus adorandus eſt horis.

Idem. Ut omnibus feſtis & diebus dominicis, unuſquiſque Sacerdos Evangelium Chriſti prædicet populo. *Tom.* 22.

Concil. Wormat. anno 868. Can. viii. De his quæ, &c. *Igitur Presbyteris, quamvis cum Epiſcopis plurima miniſteriorum communis ſit diſpenſatio, quædam tamen, &c.* v. ſuprà.

Ibid. Can. xlix. De conſtitutione Presbyteri. *Statutum eſt, ut ſine auctoritate vel conſenſu Epiſcoporum, Presbyteri in quibuſlibet Eccleſijs, &c.* v. quoq; Can. 51.

Ibid. Can. lij. De Presbyteris uniuſcujuſque Eccleſiæ. *Statutum eſt, poſtquàm hoc impletum fuerit, ut unaquæque Eccleſia ſuum Presbyterum habeat, ubi id fieri facultas, providente Epiſcopo, permiſerit.*

Ibid. Can. lxj. *vide titul.* de cauſis Presbyterorum.

Concil. Pontigon. anno 876. cap. iv. Ut honor Eccleſiaſticus, & Sacerdotalis atque Clericalis reverentia, debitâ competentique ſinceritatis religione ab omnibus amplectatur, & in omnibus cuſtodiatur, ſicut avi & genitoris noſtri monent edicta.

Concil. apud S. Macram, anno 881. cap. ij. De negligentia Sacerdotum. *Denique, ſi pro ſalute Regis ac Reipublicæ Miniſtrorum, &c.*

Ibid. cap. iij. De honore cultuque Dei & Eccleſiarum. *De honore & cultu Dei, atque Sanctarum Eccleſiarum, quæ, &c.* Tom. 24.

Concil. Namnetenſe, Can. ij. Vt nullus Presbyter alterius Parochianum, &c. *v. ut ſuprà.*

Conſtitutiones Odonis Archiepiſcopi Cantuariæ, cap. iv. De officio Presbyterorum. *Quarto Capitulo admonemus Presbyteros, ut populum Dei bonis exemplis, &c.* v. tom. 25.

Concil. Engilenheimenſe, anno 948. cap. v. Vt Laïci Presbyteros non vexent. *Ut nullus Laïcorum Presbyterum flagitare ſeu fatigare, vel aliquam ſibi injuriam inferre audeat.* Tom. 25.

Leges Presbyterorum Northumbrenſium, ad mores eorum corrigendos. *v. locum, & titul.* 56.

Leges Eccleſiaſticæ Canuti Regis, anno 1032. De reverentia Sacerdotibus præſtanda, v. *Si quis ita Sacerdotem ad certam aliquam religionis normam, &c.*

Ibid. vj. Exhortatio ad Eccleſiaſticos, ut ſanctè vivant. *Porrò autem præcipimus, ut uniuſcujuſque ordinis, &c.*

Ibid. xxvj. De officio Episcoporum & Presbyterorum. *Sunto sanè Episcopi Dei Præcones, ac divini juris interpretes, &c.*

Ibid. Altera Legum Ecclesiasticarum Canuti Regis prisca versio. De dignitate Sacerdotum. 1. *Magnum est, & mirè præcipuum, quod ad velle Dei, &c.* Tom. 25.

Canones Alfrici, anno 1049. Can. 19. Vt Presbyter servet Horas Canonicas. *Ad Presbyteros spectat, & Ministros Dei omnes, &c.*

Ibid. Can. 20. Vt oret pro Rege, populo, &c. *Tenentur hi preces obnixiùs fundere, &c.*

Ibid. 21. Vt habeat Codices Sacros. *Habebit etiam Presbyter quilibet, &c.*

23. Exponat Evangelium, &c. *Presbyter etiam seu Missalis Sacerdos in diebus solis, &c.*

24. Baptizandum properè. *Si puer non baptizatus, &c.*

25. Vt non vendat ministerium. *Nullus Presbyter pro pecunijs vendat, &c.*

26. Nec pro lucro transeat ab Ecclesia. *Nullus itemque Presbyter ex quacumque, &c.*

27. Non sit bibax. *Nullus Presbyter ex ineptia bibat plusquàm decet, &c.*

28. Nec Mercator, Causidicus, &c. *Presbyter non sit Mercator, nec mercaturæ, &c.*

29. Cautus in pœnitentijs, & Cœna Domini ministrandis. *Distinctè etiam peccatoribus, &c.*

30. De oleo & extrema unctione. *Habebit etiam Presbyter consecratum oleum duplex: hoc infantibus, id ægris paratum, &c.*

34. Sacerdotibus non conveniunt sæcularia officia. *Quâ igitur audaciâ, ô Sacerdotes! istorum omnium despexeritis constitutiones, &c.*

Capitula incerti Auctoris & loci, ac temporis. Cap. 1. De munere & dignitate Sacerdotum. *Veraciter nosse debetis, & semper meminisse, quibus regendarum animarum cura commissa est, &c.*

Ibid. 2. Sacerdotes debent orationi & lectioni incumbere. *Oportet vos assiduitatem habere legendi, & instantiam orandi, &c.*

5. De Sacrificio Missę, ut panis, vinum & aqua sint mundissima. *Panes, quos Deo in Sacrificium offertis, &c.*

7. Vt Sacerdos solus non celebret. *Sacerdos Missam solus nequaquam celebret.*

9. De non sepeliendo in Ecclesijs, &c. *Antiquus in his regionibus in Ecclesijs sepeliendorum mortuorum usus fuit, &c.*

12. Nulla fœmina cum Presbytero in una domo habitet, &c.

13. Vt Sacerdos ebrietatem & tabernas fugiat. *Observandum vobis est, ut & vos ab ebrietate abstinatis, &c.*

17. Vt nullus Presbyter ægrotantem parvulum recuset baptizare. *Si parvulus ægrotans ad quemlibet Presbyterum Baptismi gratia de cujuslibet Parochia allatus fuerit, &c.*

20. Vt Presbyteri per villas scholas habeant, & parvulos gratis doceant. *Presbyteri per villas & vicos scolas habeant; &c.*

22. Manè & vesperè orando. *Commonendi sunt fideles, ut generaliter omnes à minimo usque ad maximum, &c. Dicendum illis, ut singulis diebus, qui amplius non potest, saltem duabus vicibus oret, manè scilicet & vesperè, decens Symbolum, seu orationem dominicam, &c.*

29. De formula orandi, & peccata confitendi. *Admonere debetis fideles ut assiduitatem & studium habeant orandi, &c. Omni enim die Deo in oratione nostra, aut semel, aut bis, aut quando amplius possumus, confiteri debemus peccata nostra, &c.* Tom. 25.

Concil. Romanum, anno 1056. capite iij. De Presbytero Missam in concubinario celebrando. *Ut nullus Missam audiat Presbyteri, quem scit Concubinam indubitanter habere, &c.* Id. de eod. in fragm. Epistolar. Alexandri Pap. Vt à Presbytero Symoniaco, seu Concubinam habente, Missa à nullo fidelium audiatur. *v. loc. in fin. tom.* 25.

Concil. Lateran. I. anno 1122. Can. xviij. De Presbyteris constituendis. *In Parochialibus Ecclesijs Presbyteri per Episcopos constituantur, &c.* Tom. 27.

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. iv. De vestibus, comis, &c. Sacerdotum. *Præcipimus etiam quòd tàm Episcopi quàm Cleri in statu mentis, in habitu corporis, &c.*

Ibid. Can. vij. Non audiendum Missas eorum qui uxores vel concubinas habere noscuntur. *Ad hæc Prædecessorum nostrorum Gregorij VII. Urbani, & Paschalis Romanorum Pontificum vestigijs inhærentes, &c.* Tom. 27.

XXXIX. A Clericis & Presbyteris, quamvis fornicarijs, quamdiù ab Ecclesia tolerantur, licitè divina officia audiuntur, & alia ecclesiastica recipiuntur Sacramenta. *v. loc. sub. fin.* 27. *tom.* desideratur titulus.

Ibid. cap. lxiij. Qui cum non esset Sacerdos, Missam publicè celebrare præsumpsit, non potest post modum ad Sacerdotium promoveri, sed ei potest de misericordia beneficium ecclesiasticum assignari. *Literis Fraternitatis tuæ, debitâ benignitate suscepimus, &c.*

Ibid. lxv. Si quis Diaconus ordine postposito, officium Presbyteri susceperit, si id non ex malitia fecerit, competenti tempore ei potest Diaconatûs ordo impendi, & postmodùm poterit in officio Sacerdotis permanere. *Ad audientiam nostram venerabili Fratri nostro, &c.*

Concil. Saltzburg. anno 1355. Can. xv. Nè ignoti Presbyteri admittantur in divina. *Sæpè contingit, quòd nedum Laïci, sed Ecclesiarum Prælati, &c.* Tom. 28.

Concil. in Dalmatiæ & Diocliæ Regnis, anno 1199. Cap. v. De honore Sacerdotibus exhibendo. *Cùm terrenarum potestatum nuntijs sive ministris, &c.* Tom. 28.

Concil. London. anno 1200. Cap. ij. Quòd non liceat Presbytero bis in eodem die celebrare.

Concil. Oxoniense, anno 1222. Cap. vj. De Missa devotè celebranda, & quando Presbyteris plures uno die Missas celebrare liceat. *Ad excusandos affectus laborantium in vinea, &c.*

Ibid. Cap. ix. Quòd Presbyteri parochiales frequenter prædicent, & infirmos visitent. *Presbyterorum Parochialium Ecclesiarum animos, ad ea quæ, &c.* eod. tom. 28.

Ibid. cap. xv. Quæ portio debeat Vicario residenti assignari? *Quoniam autem multoties sicut temporalium rerum luxus, &c.*

Concil. Saltzburg. anno 1281. Cap. xviij. De his qui à Laïcis instituuntur. *Item constitutio Concilij proximè celebrati, Clericis de manibus Laïcorum, &c.*

Concil. Ravenn. I. anno 1286. Cap. iv. De promotione habentium parochiales Eccleſias. *Etſi ad regimen parochialium Eccleſiarum aſſumpti antè generale Concilium, &c.*

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Cap. vij. De bina celebratione Miſſarum. *Ad noſtrum pervenit auditum, quod nonulli Presbyteri ignari, &c.*

Ibid. Cap. viij. De portatione Corporis Chriſti. *Sanctiſſimum Corpus Chriſti, cujus dignæ venerationi, &c.*

Ibid. Cap. x. De habentibus duas Vicarias. *Presbyteris duas communicaturas recipere prohibemus omninò, &c.*

Ibid. cap. xiv. De beneficiorum ſuſceptione de manu Laïcorum. *Nullus de caterò Clericus, vel Eccleſiaſtica Perſona, &c.*

Ibid. Cap. xvij. De Vicarijs in Eccleſijs parochialibus Monaſteriorum. *Curent etiam & Priores cujuſcumque ſint ordinis, &c.*

Ibid. Cap. xxj. De Laïcis recipientibus beneficia eccleſiaſtica. *Laicos quancumque ſtatûs dignitate fulgentes, &c.*

Ibid. Cap. xxiv. De læſionibus eccleſiaſticarum perſonarum. *Eos, qui, timore Dei poſtpoſito, Clericos, ſeu Eccleſiaſticas Perſonas, &c.*

Concil. Ravennate III. anno 1314. Cap. xiij. De celebratione Miſſarum, & pœna non celebrantium. *Cùm nonulli Religioſi & ſæculares Clerici imprudenter ad Sacerdotium ſe faciunt promoveri, &c.*

Ibid. Rubr. xviij. De obtinentibus eccleſiaſtica beneficia ſpectantia ad menſam Prælatorum. *Sacro approbante Concilio, hâc irrefragabili conſtitutione ſancimus, &c.* v. l. in fin. tom. 28.

Cuncil. Lateran. V. Cap. xv. De vita & moribus Sacerdotum. *Præterea cum nihil æquè conveniat omnibus numeris ac eos eſſe mundos qui vaſa Domini portant, &c.*

Ibid. Cap. xvij. De Presbyteris vagis. *Et ne Paſtor agnoſcat vocem ovis, & illa viciſſim vocem Paſtoris audiat, &c.*

Ibid. cap. xxxiij. De congrua penſione Sacerdotum. *Statuimus, & ordinamus, ut quilibet Epiſcopus diligenter provideat, &c.* Tom. 34.

Concil. Senonenſe, anno 1527. Cap. xj. De reſidentia Sacerdotum. *Rectores Eccleſiarum (quorum ſingularis eſt electa induſtria) compellantur, &c.*

Ibid. cap. xij. De ijs, quæ Curati ſuos ſtudiosè debent admonere Parochianos ad ipſorum ſalutem. *Admoneant frequenter Curati ſuos Parochianos, ut interſint Miſſæ Parochialis diebus dominicis, & feſtis per hebdomadam occurrentibus.*

De medio ſexto. Cenſuræ & Decreta pro abuſuum reformatione. Cap. xviij. Abuſus populi in audiendis Miſſis, quomodo coërcendus?

Ibid. Cap. 19. Quomodo & ubi conveniat ſimul plures Miſſas dicere? *Tom. 35.*

Concil. Colonienſe, anno 1536. pars 1. Cap. 35. Præſtat paucos eſſe bonos, quàm multos inutiles Sacerdotes. *Ee ut cum D. Clemente hoc caput concludamus, melius eſt Epiſcopo paucos habere Sacerdotes, ac Eccleſiæ Miniſtros, qui poſſint dignè opus Dei exercere, quàm multos, qui onus grave Ordinatori adducant*

Concil. Mediolan. V. anno 1579. pars ſecunda. De cura peſtilentiæ. Canones adhibendi nè peſtis latiùs ſerpat. *Uli peſtis, coneagio, &c.*

Cautio

Cautio in Sacerdote miniſtrante. *Si Parochus ob aliam cauſam quam, &c.*

Cautio in Sacerdote qui miniſtravit. *Parochus aliuſvè Sacerdos, cùm vel peſte tabeſcenti, &c.*

Cautio in homine eccleſiaſtico, ob aliam cauſam ſuſpecto, aut peſte etiam infecto, adhibenda. *Ad tuendam publicam valetudinem, Epiſcopus eam facultatem Parocho dabit, &c.* v. totum, tom. 36.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. De Parocho & Paroſhis. *De cura Parocho ægrotanti præſtanda, in ijs quæ ad ſalutem animæ pertinent.* v. l. fusè.

Ibid. Quæ ad funera pertinent. *Parochus illum, qui proximè præceſſit Parochi, &c.*

Concil. Aquileienſe Provinciale, anno 1595. Rubr. vj. De reſidentia Curatorum. *Qui curam animarum ex officio ſuſceptam habent, &c.*

Ibid. xvij. De bonis & juribus Eccleſiarum tuendis. *Ut Eccleſiarum bona & jura integra conſerventur, &c.*

Ibid. xviij. De Vicarijs Foraneis. *Diœceſeon latitudo efficit, ut cùm Epiſcoporum oculi, &c.* in fin. tom. 36.

Canones Synodi Romanorum, Can. xiij. De eo, qui ab Eccleſia ad Eccleſiam tranſit. *De hu, qui ab Eccleſia ad Eccleſiam tranſierunt, &c.*

Ibid. Can. xiv. Quòd abjecti ab Epiſcopo Clerici ab alijs recipi, vel promoveri non debeant. *De Clericis alienis à Synodo frequenter eſt pertractatum, &c.*

Ibid. Can. xvj. De ijs, qui ab Epiſcopis ſuis excommunicari, & ab alijs poſteà Clerici facti ſunt. *Præterea etiam Laïci dicuntur à Communione, cognitâ causâ ſeclusi, &c.* v. tom. 37. in fin. *De Rectoribus Eccleſiarum.*

DE CAVSIS PRESBYTERORVM.

EPIST. 1. Anacleti Pap. I. titul. 1. De ijs qui Sacerdotes accuſant. *Tom.* 1.

Ibid. tit. iv. Ut oppreſſus judicio ſæcularium, appellet judicium Sacerdotum, & de majoribus cauſis ad Sedem Apoſtolicam referendis.

Ejuſd. Epiſt. iij. tit. iv. Ut difficiliores cauſæ ad Sedem Apoſtolicam referantur.

Ibid. tit. v. Non admittendos ad accuſationem, ſive ad teſtimonium, qui anteà inimici fuerunt, & de extraneo judicio.

Epiſt. 1. Alexandrini Pap. I. tit. 1. De ijs qui accuſant Sacerdotes vel perſequuntur.

Ibid. tit. iij. Si quis adversùs Epiſcopum vel Actores Eccleſiæ querelam habuit.

Epiſt. Teleſphori Papæ, tit. 1. Ut ſeptem hebdomadas antè Paſcha Clerici à carne jejunent; nec admittant Laïcos in accuſationibus ſuis.

Ibid. tit. iv. De accuſatoribus non recipiendis.

Epiſt. Eleùtherij Papę, tit. ij. De accuſationibus Epiſcoporum & Clericorum.

Ibid. tit iij. De accuſationibus omnium Comprovincialium. *vide titul.* De Judicijs, Accuſatoribus, &c.

Epiſt. 1. Felicis Papę I. ad Paternum Epiſcopum, tit. 1. Quòd detractores & fautores inimicorum ab accuſatione Epiſcopali ſubmoveantur.

Ibid. ij. Nè minores à majoribus accuſationibus impetantur.

Ibid. iij. In re dubia non judicetur certa ſententia de his, qui adversùs Clericum cauſam aliquam habebunt in Provincia.

Epiſt. ij. Euthychiani Pap. tit. 1. De modo recipiendi accuſationem adversùs Clericos.

Ibid. ij. Qui non admittantur ad accuſationem Religioſorum.

Ibid. iij. De modo procedendi in negotijs eccleſiaſticis, cùm procedi non debeat modo ſæculari.

Epiſt. Gaij Pap. ad Felicem Epiſcopum, tit. 1. Paganos & hæreticos non poſſe accuſare chriſtianos.

Ibid. tit. ij. Epiſcopum non accuſandum apud Judices ſæculares.

Ibid. iij. De Epiſcopo, Presbytero, aut Diacono, vel reliquis Clericis, apud Epiſcopos accuſandis.

Epiſt. ij. Marcellini Papæ, tit. 1. De contentionibus inter chriſtianos ortis, ad Eccleſiam deferendis, & ab Eccleſiaſticis jure terminandis.

Ibid. ij. Quod major à minori judicari non debeat, nec Epiſcopi ullum prejudicium inferre Pontifici à quo conſecrari probantur.

Ibid. iij. Quòd Clericus, abſque permiſſu Epiſcopi ſui nemineṁ ad judicium ſæculare trahere præſumat, nec Laïco quemlibet Clericum accuſare liceat.

Ibid. iv. Quòd injuſtum judicium metu Regis vel juſſu à Judicibus factum non valeat. *Tom.* 1.

Epiſt. 1. Euſebij Papæ ad omnes Galliæ Epiſcopos, tit. 1. Laïci ab accuſatione Sacerdotum prohibeantur, ſimiliter illi qui ei aliquo modo ſubditi ſunt.

Ibid. ij. Quæ accuſationes à Judicibus Eccleſiaſticis audiri non debeant; & qui accuſatores ab accuſatione ſubmoveantur. *v. loc. tom.* 1. *pag.* 674.

Concil. Eliberitanum, anno 305. cap. lxxv. De his qui Sacerdotes accuſant nec probant.

Conſtitutio Silveſtri Epiſc. Urbis Romæ, Can. xiv. Teſtimonium Clerici adversùs Clericum nemo recipiat.

Ibid. Can. xv. Nemo Clericum in publico examinet.

Ibid. Can. xvj. Ut nullus Clericus, vel Diaconus, aut Presbyter, propter cauſam ſuam intret Curiam.

Ibid. Can. xvij. Ut nullus peccantem Clericum cæde attingat.

Ibid. Can. xviij. Ut nullus Diaconus adversùs Presbyterum crimen affetat. *v. titul.* De cauſis Epiſcoporum.

Decreta Damaſi Pap. I. tit. 1. Si accuſator in accuſatione defecerit, talionem recipiat.

Ibid. tit. ij. De his qui Clericum falſo nomine impetunt.

Concil. Nicæn. anno 325. titul. lxxvij. Qui lapſis ſemel tantùm in adulterium Presbyteris, & Diaconis, ſi nunquàm duxerant uxores; & de eiſdem lapſis viduis & lapſis habentibus uxorem ſuperſtitem. Item, de reverſis ad idem peccatum, tùm viduis, tùm habentibus adhuc vivas uxores; & qui ex his non recipiendi ad pœnitentiam, & qui ſemel tantùm, & qui bis. *Tom.* 2.

Epiſt. ij. ſive Reſcriptum Julij Pap. I. tit. ij. De accuſationibus Clericorum.

Ibid. xv. Ut non admittantur ad accuſationem errantes, vel à propoſito recedentes, ſive Canonibus inobedientes.

Ibid. xxv. De accuſatione Clericorum. *vide locum fusè, tom.* 2.

Concil. Antiòch. I. anno 340 Can. iv. De damnatis, & miniſtrare tentantibus.

Ibid. Can. v. De his qui ſe à miniſterio eccleſiaſtico ſubtrahunt, & ſeorsùm colligunt.

Concil. Carthag. I. anno 347. Can. xj. De Clericis contumacibus, & de numero judicantium Presbyterorum & Diaconorum. *Elpidophorum, &c.* v. loc. tom. 3.

Concil. Taurin. anno 397. Can. iv. De Palladio Laïco, qui Presbytero crimen intulerat. *De Palladio autem Laïco, &c.*

Ibid. Can. v. De Exuperantio Presbytero, qui Epiſcopo ſuo contumelioſus extitit. *Tom.* 3.

Concil. Carthag. III. Can. viij. De Presbyteris & Diaconibus, quanti Epiſcopi eos audiant. *Si autem Presbyteri vel Diaconi fuerint, &c.* Tom. 3.

Ibid. Can. ix. Ut Clerici publica judicia non appellent.

Ibid. Can. x. Si à quoquam ab alijs Judicibus Eccleſiaſticis, ad alios Judices & Eccleſiaſticos majoris auctoritatis provocatum fuerit, non obeſſe prioribus, diverſas ſententias proferentibus.

Altera Editio quorumdam Capitulorum ejuſd. Conc. Carthag. III. Cap. iij. De his qui Clericum falſo crimine impetunt.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xxiij. Ut Epiſcopus cauſas Clericis præſentibus audiat.

Ibid. Can. lxvj. Ut Clericus ab Epiſcopo injuſtè damnatus, recurrat ad Synodum. *Clericus qui Epiſcopi juxtà ſe diſtrictionem injuſtam putat, recurrat ad Synodum.*

Concil. Carthag. V. Can. ij. De Clericis pro crimine ſuo damnatis, ut à quolibet non defenſentur. *Et illud ſtatuendum eſt, &c.* Tom. 3.

Ibid. Can. xij. De Clericis excommunicatis, quamdiù eis aſſerere liceat innocentiam ſuam. *Rursùs conſtitutum eſt, &c.*

Epiſt. 1. Innocentij Papę II. titul. iij. De cauſis Clericorum ab Epiſcopis Provinciæ terminandis, vel ad Sedem Apoſtolicam referendis. *Si quæ autem cauſæ, &c.* Tom. 4.

Concil. Milevitan. anno 416. Can. xxij. De Clericis, qui de judicio Epiſcoporum ſuorum conqueruntur. *Item placuit ut Presbyteri, &c.* eod. tom.

Concil. Carthag. VII. Can. 1. De excommunicatis, ut ad Clericorum accuſationem non admittantur. *Placuit quoniam ſuperioribus, &c.*

Ibid. Can. ij. De perſonis, quibus Clericorum accuſatio interdicitur. *Item placuit ut omnes ſervi, &c.*

Ibid. Can. iij. De his qui primum crimen objectum non probarunt, ut ad cætera non admittantur.

Ibid. Can. iv. De perſonis quæ adversùs Clericos teſtimonium dicere prohibentur. *Teſtes autem ad teſtimonium, &c.*

Ibid. Can. v. De eo quem ſolo ſuo teſtimonio præſumpſerit, excommunicandum Epiſcopus.

Concil. Afric. anno 424. Can. xxvj. Ut Clerici de judicij ſui cognitione non cogantur in publico dicere teſtimonium.

Ibid. Can. xlvj. De Clericis qui intrà annum cauſam ſuam agere non procurarint. *Tom. 4.*

Leon. I. Epiſt. lxxxv. ad Septimium Epiſcopum Altinum. *Saluberrimum eſt & ſpiritalis, &c.* Tom. 7.

Concil. Vaſenſe II. anno 442. Can. v. Ut qui ſententiæ Epiſcopi ſui non acquieverit, recurrat ad Synodum. *Si quis Epiſcopi ſui ſententiæ non acquieſcit, recurrat ad Synodum.*

Ibid. Can. vij. Accuſandi licentia etiam in Epiſcopis reprimenda. *Placuit præterea accuſandi, &c.*

Ibid. Can. viij. De correptione in criminibus occultis. *Quòd ſi ſe tantùm Epiſcopus, &c.*

Definitiones Eccleſiaſticę Concil. Calchedon. anno 451. Can. ix. Si quis Clericus habet adversùs Clericum negotium, non deſerat proprium Epiſcopum, &c. *Tom. 9.*

Ibid. Can. xij. De his qui convolant ad Poteſtates Imperiales.

Concil. Calchedon. anno 452. Can. ix. Εἴ τις κληρικὸς, &c. *Id. apud Dion. Exig.* Quòd non oporteat Clericos habentes adversùs invicem negotia, proprium Epiſcopum relinquere, & ad Judicia ſæcularia convolare.

Concil. Arelat. II. anno 452. can. xxxj. Si quis Clericus, relictâ Synodo parrocinia ſæcularia experierit, ut cauſæ Clericorum, non Sæcularium, ſed Epiſcoporum judicio terminentur. *Si quis Clericorum, &c.* Tom. 9.

Ibid. can. xlviij. Si quis Epiſcopi ſui ſententiæ non acquieſcit. *Si qui Epiſcopi ſui ſententiæ non acquieſcit, Synodi legibus audiendum.*

Concil. Andegavenſe, anno 453. can. 1. Ut Clerici Epiſcoporum judicio acquieſcant: illis inconſultis ſæcularia judicia non experant, nec ad alium locum tranſeant; & ſine illorum literis non peregrinentur. *Primùm ut contrà epiſcopale judicium, &c.* Tom. 9.

Concil. Veneric. anno 465. can. ix. Ut Clerici ſæcularia judicia non adeant. *eod. tom.*

Concil. Agath. anno 506. can. viij. De Clericis, qui ad Sæculares confugiunt. *Id etiam placuit, ut Clericus, &c.* Tom. 10.

Ibid. can. xxxij. Ut Clericus, inconſulto Epiſcopo, ad Judicem ſæcularem non pergat. *Clericus nè quemquam, &c.*

Ibid. can. l. De Clericis capitale crimen incurrentibus. *Si Epiſcopus, Preſbyter, &c.*

Ibid. Decreta Agath. Conc. iij. De purgatione Clericorum, ſi convinci non potuerint.

Concil. Aurel. I. anno 511. can. ix. Si Presbyter aut Diaconus crimen capitale commiſerint.

Concil. Tarracon. anno 516. can. x. Ut nullus Epiſcopus pro Judicijs munera accipiat. *Tom.* 10.

Concil. Epaon. can xj. Quatenùs Clericis ad ſæculare judicium interpellare aut reſpondere liceat?

Ibid. can. xlij. De Clericis falſi teſtimonij convictis.

Ibid. can. xxij. Si Presbyter, aut Diaconus crimen capitale commiſerit.

Ibid. can. xxiv. Clericum Clerico verum crimen objicere non veratur.

Ibid. can. xxviij. Ab Epiſcopo damnatos, Succeſſori licet abſolvere. *v. loc. tom.* 10.

Concil. Aurel. III. anno 538. can. xix. De contumacibus Clericis.

Ibid. can. xx. Ut oppreſſi ab Epiſcopo Clerici, ad Synodum recurrant.

Ibid. can. xxj. De Clericorum conſpirationibus in Synodo vindicandis.

Ibid. can. xxij. Ut ſine Epiſcopi licentia, nec Clericus Laïcum ad ſæculare Judicium trahat. *Tom.* 11.

Concil. Aurel. IV. anno 541. can. xx. Cauſę Clericorum apud quos diſcuti debeant. *Ut nullus ſæcularium perſonarum, &c.* eod. tom.

Concil. Bracar. II. anno 572. can. viij. Ut qui Clericum accuſaverit, & id non probaverit, excommunicetur. *Placuit ut ſi quis, &c.* Tom. 12.

Concil. Autiſiodor. anno 578. can. xxxv. Ut Clericus Clericum ad Judicem ſæcularem non trahat. *Non licet Presbytero, &c.*

Ibid. Can. xliij. De pœna Judicis, qui Clericum ſine Epiſcopi voluntate diſtrinxerit. *Quicumque Judex, aut ſæcularis, &c.* Tom. 13.

Concil. Matiſcon. I. anno 581. can. vij. Nè Judex ſæcularis Clericum extrà cauſam criminalem diſtringat. *Ut nullus Clericus, &c.*

Ibid. can. viij. Nè Clericis ullum Clericum trahat ad ſæcularem. *Ut nullus Clericus, &c.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. can. vij. De libertorum cauſis ab Epiſcopis judicandis.

Ibid. can. ix. De Epiſcopis ad ſæcularia judicia non trahendis.

Ibid. can. x. De Clericis coram Epiſcopis conveniendis *Quòd de Epiſcopis, &c.*

Ibid. can. xix. De Clericis, nè forum criminale frequentent, nec reorum neci interſint. *Cognovimus etiam quoſdam Clericorum, &c.* eod. tom. 13.

Concil. Tolet. III. anno 589. can. xiij. Quòd non liceat duos Clericos in forum cauſare. *Diuturna indiſciplinatio, &c.* eod. tom.

Gregor. Magn. lib. ij. indict. xj. Epiſt. xxxvj. De Epiphanij Presbyteri, &c. facinoribus. *Quædam ad aures, &c.*

Ibid. lib. iij. Epiſt. xiij. ad Maximianum Epiſcopum Syracuſanum. *Præſentium Latoris Adeodati, &c.*

Idem, in eod. lib. Epiſt. xxiv. ad Januarium Epiſcopum Calaritanum. *Præterea noſti latorem præſentium, &c.* v. in fin. 1. pag

Id. lib. vij. indict. ij. Epiſt. lxiij. Joanni Syracuſano. *Quia verò Presbyteri, &c.*

Ibid. Epiſt. lxvij. Quòd præſidium defenſionis non præſtet Clericis ab Epiſcopis ſuis punitis pro eorum exceſſibus.

Ibid. lib. viij. indict. iij. Epiſt. v. Sabino Subdiacono Regionario. *Cum plerumque quod in laicis culpa non eſt, &c.* Tom. 14.

Ibid. Epiſt. xxv. Fortunato Epiſcopo Neapolitano. *Valdè vos veſtra mirari fecit fraternitas, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxvj. Anthemio Subdiacono Campaniæ. *Petrus Clericus latere præſentium, &c.*

Ibid. lib. xj. Epiſt. lj. ad Joannem Epiſcopum Panormitanum. *Sed quid igitur de quocumque Clerico, &c.* v. loc. ſub fin. Epiſt.

Concil. Pariſ. VI. anno 615. can. iv. Ut Clerici Judice ſæculari, abſque Epiſcopi conſenſu non diſtringantur.

Ibid. can. v. Vt liberti ab Epiſcopis defenſentur. *Tom.* 14.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. can. vj. De Presbyteris vel Diaconibus ab uno Epiſcopo non deponendis.

Concil. Tolet. IV. anno 633. cap. xxxj. De diſcretione cauſarum, in quibus Sacerdotes Judices fieri poſſunt. *Tom.* 14.

Concil. Tolet. XIII. anno 683. cap. ij. De accuſatis Sacerdotibus, ſeu etiam Optimatibus Palatij, atque Gardingis, ſub quâ eos juſtitiæ cautela examinari conveniat.

Ibid. can. xij. De non excommunicandis à proprio Epiſcopo perſonis illis, qui ad Metropolitanum ſuum negotia ſua geſturi acceſſerint. *Tom.* 17.

Gregor. II. Epiſt. xiij. ad Bonifacium Epiſcopum. iij. *De Presbytero verò, &c.* eod. tom. 17.

Concil. Roman. I. ſub Zachar. anno 753. cap. xij. *De Presbyteris, Diaconibus, &c.* eod. tom.

Reſponſ. xvj. Stephani Pap. II. anno 754. De Presbyteris vel Diaconis accuſatis. *De Presbyteris vel Diaconibus accuſatis, &c.*

Ibid. Reſponſ. xvij. De Presbytero, cujus crimen, quod antè ordina-

tionem admiſerat, innotuit. *De Presbytero qui culpam, &c. Presbyter ſi præoccupatus, &c.*

Synodus Metenſis, anno 753. cap. viij. De eccleſiaſticis viris, qui ſe reclamare ad Palatium veniunt.

Concil. Vernenſe I. anno 755. cap. xviij. Vt Clerici publica judicia ſine juſſu Epiſcopi non petant. *v. loc. tom.* 17.

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 788. capitul. xxviij. De negotio Clericorum inter ſe. *Item in eod. Concilio, &c. Non à ſæcularibus, &c. Si quis Clericus, &c.* v. loc. tom. 20.

Ibid. can. xxix. De conſpiratione Clericorum vel Monachorum.

Ibid. can. xxx. De accuſatione Laicorum contra Epiſcopos. *eod. tom.*

Concil. Francofurd. anno 794. can. xxx. De altercationibus Clericorum inter ſe, vel cum Laicis. *De Clericis ad invicem, &c.*

Ibid. can. xxxj. Ut conjurationes non fiant.

Ibid can. xxxix. De judicio Presbyteri de crimine deprehenſi. *Si Presbyter in criminali, &c.* v. loc.

Epiſtola Caroli Magni Regis ad Offam Regem Mercitiorum. *Presbyter iſte & Scotus, &c. judicetur unde exivit.*

Capitula Caroli Magni, tit. iij. De purgatione Sacerdotum, cap. 1. Quid de Presbyteris criminoſis, de quibus approbatio non eſt, agendum ſit? *Et hoc vobiſcum magno ſtudio, &c.*

Ibid. cap. ij. Decretum Caroli Regis, ex conſultu Leonis Papæ, de purgatione Sacerdotum. *Omnibus vobis viſis, aut auditis, &c.*

Ibid. cap. iij. Ut Presbyteri criminoſi ad Synodum venientes in medium collocentur.

Ibid. cap. iv. De purgatione Sacerdotum, qualiter Wormatiæ ſecundâ vice à Domino Carolo, & à ſuis tractata atque ſopita eſt.

Id. lib. 1. cap. cxxxix. De Presbyteris, Diaconibus, & reliquis ex Clero, ex decretis & canone S. Sylveſtri & 84. Epiſcoporum. *Fecit hos gradus in gremio Synodi, &c.* Tom. 20.

Concil. Cabilon. II. anno 813. can. vij. Ut qui machinationibus quibuſlibet circumventi comam depoſuerint, res eorum hæredibus reddantur, & pœnitentiam agant qui perſualerunt. *Tom.* 20.

Concil. Aquiſgran. anno 816. cap. lxxxvj. Quòd non oporteat Clericos habentes adversùs invicem negotium, propriùm Epiſcopum relinquere, & ad ſeculariа judicia convolare. *Si quis Clericus adversùs Clericum, &c. Concil. Calchedon.*

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxxv. De Presbyteris gradum amittentibus.

Ibid. cap. xxxvj. Quòd in recipiendis alterius Parochiæ Clericis à quibuſdam, ſtatuta Canonum violentur. *Tom.* 21.

Capitulare Toloſan. Carol. Junior. Calvi Regis, anno 843. capitul. 1. Ut Epiſcopi non ægrè ferant quòd Presbyteri ad Regem reclamarint. *Ut Epiſcopi nullam inquietudinem, &c.*

Benedicti Pap. III. Epiſt. ij. ad Epiſcopos in Regno Caroli conſtitutos. ..... *Quibus Hubertum Clericum.* v. loc. tom. 22.

Ex Epiſt. Nicol. Pap. I. in fragm. ad Herardum Turonenſem Archiepiſcopum. *Notum ſit Fraternitati tuæ, &c.* v. eod. tom.

Ibid. Epiſt. iv. Non aliorum, ſed Primatis ſui judicio quiſque ſe ſubjiciat.

Capitula Hincmari Archiepiſcopi Rhemenſis. Quibus de rebus Magiſtri & Decani per ſingulas Eccleſias inquirere, & Epiſcopo renuntiare debeant. xxij. *In lege ſtatutum eſt, &c.* Tom. 22.

Iſaac Epiſcopus Lingon. Canones, titul. xj. cap. iij. De Presbytero ſuſpicioſo. Ex lib. v. cap. xxxvj. *Sacerdos ſi ſuſpicioſus, &c.* Tom. 22.

Concil. Wormatienſe, anno 868. can. x. De incriminatis qualiter expurgari debeant.

Ibid. can. xj. De Sacerdotibus in fornicationem lapſis.

Ibid. can. xij. De Sacerdotibus, quibus crimen fornicationis impingitur.

Ibid. can. lxxj. De Clericis, qui intrà annum cauſam ſuam non procurant. *Rursùs conſtitutum eſt, ut quoties Clericis, &c.* Carth. V. c. 12.

Leges Eccleſiaſticæ Alvredi Magni Regis Anglor. xij. De Sacerdotum pugna. *Tom.* 24.

Concil. Mogunt. anno 888. cap. xij. Quot teſtibus Clerici convinci debeant? *Presbyter non adversùs, &c.*

Ibid. cap. xix. De Presbyteris, qui crimine fornicationis, ſive aliquo capitali flagitio accuſantur, & non habent Collegas, cum quibus ſe excuſare poſſint, aut ſi fortè lapſi fuerint, quomodo ſatisfaciant?

Concil. Tribur. anno 895. cap. iv. *Si quis Presbyter, quod abſit, quia, &c.*

Ibid. cap. xx. De injuria Clericorum. *Si quis irreverens, timorem Domini, &c.*

Ibid. cap. xxj. De querimonia inter Presbyterum & Laïcum. *Si quis Presbyter contrà Laïcum, &c.*

Ibid. cap. xxij. De eo ſi quis liber aliquo crimine infamatur. *eod. tom.* 24.

Concil. Wormatienſe, *ſuprà*, anno 868. can. lxj. De non quærendo Clericis judicio ſeculari. *Clericus nequaquam præſumat ad ſæcularem Judicem, &c.* Ex Carth. Concil. 2. c. 8.

Ibid. can. lxvj. Si qui Presbyter contrà Epiſcopum ſuum inflatus ſchiſma fecerit, anathema ſit. *Ab univerſis Epiſcopis dictum eſt: Si quis Presbyter à præpoſito ſuo correptus fuerit, &c.*

Ibid. can. lxvij. Vt nullus Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus, conductor ſit. *Item placuit ut Epiſcopi, Presbyteri & Diacones non ſint conductores, &c.* vide etiam can. lxxiv. *Carth. 3. c. 15.*

Concil. Rhemenſe, anno 1148. can. v. De Judicijs. *Decernimus etiam, ut Laïci eccleſiaſtica terminare negotia non præſumant, &c.*

Ibid. can. vj. De eodem. *Auctoritate quoque apoſtolicâ prohibemus, ut nullus Advocatus, præter jus & beneficium antiquitùs conſtitutum, ſibi aliquid accipere, vel uſurpare præſumat, &c.* Tom. 27.

Concil. Turon. anno 1163. can. vij. Vt Decani & Archipresbyteri ad cauſas eccleſiaſticas terminandas ab Epiſcopis non conſtituantur. *Quia in quibuſdam Epiſcopatibus Decani quidam, &c.*

Conſtitutiones Conciliabuli Clarendonenſis. De cauſis Presbyterorum, cap. 1. De advocatione & præſentatione Eccleſiarum, ſi controverſia emerſerit

inter Laïcos, vel inter Clericos & Laicos, vel inter clericos & clericos in Curia Domini Regis tractetur & terminetur. *Hoc damnavit S. Romana Eccleſia ſub Alexandro Pap. III.*

Ibid. cap. ij. Eccleſiæ de feudo Domini Regis non poſſunt in perpetuum dari abſque aſſenſu & conceſſione ipſius. *Hoc toleravit.*

Ibid. cap. iij. Clerici citati & accuſati de quacumque, moniti à Juſtitia Regis, venient in Curiam ipſius reſponſuri, &c. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. iv. Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Perſonis Regni non licet exire de Regno abſque licentia Domini Regis, &c. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. v. Excommunicati non debent dare vadium ad remanens, nec præſtare juramentum, ſed tantùm vadium & plegium ſtandi judicio Eccleſiæ, ut abſolvantur. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. vj. Laïci non debent accuſari niſi per certos & legales accuſatores & teſtes in præſentia Epiſcopi, &c. *Hoc toleravit.*

Ibid. cap vij. Nullus qui de Rege teneat in capite, nec aliquis dominicorum Miniſtrorum ejus excommunicetur, nec terræ alicujus eorum ſub interdicto ponantur, &c. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. viij. De appellationibus ſi emerſerint, ab Archidiacono debent procedere ad Epiſcopum, & ab Epiſcopo ad Archiepiſcopum; & ſi Archiepiſcopus defuerit in juſtitia exhibenda, ad Dominum Regem perveniendum eſt poſtremò, ut præcepto ipſius in curia Archiepiſcopi controverſia terminetur, ita quod non debeat ulteriùs procedere abſque aſſenſu Regis. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. ix. Si calumnia emerſerit inter Clericum & Laïcum, vel è converſo de ullo tenemento, quòd Clericus velit ad eleemoſynam attrahere, &c. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. x. Qui de civitate, vel caſtello, vel burgo, vel dominico Regis manerio fuerit, ſi ab Archidiacono, vel Epiſcopo de aliquo delicto citatus fuerit, undè debeat ei reſpondere, &c. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. xj. Archiepiſcopi, Epiſcopi, & univerſæ Perſonæ Regni, qui de Rege tenent in capite, &c. *Hoc toleravit.*

Ibid. cap. xij. Cùm vacuerit Archiepiſcopatus vel Epiſcopatus, vel Abbatia, vel Prioratus de Dominio Regis debet eſſe in manu ejus, &c. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. xiij. Si quiſquam de Proceribus Regni diffortiaverit Archiepiſcopo, vel Epiſcopo, vel Archidiacono, de ſe vel de ſuis juſtitiam exhibere; Rex debet juſtitiare, &c. *Hoc toleravit.*

Ibid. cap. xiv. Catalla eorum, qui ſunt in Regis forisfacto, non deſineat Eccleſia, vel cœmeterium contra Juſtitiam Regis; quia ipſius Regis ſunt, ſive in Eccleſijs, ſive extrà fuerint inventa. *Hoc toleravit.*

Ibid. cap. xv. Placita de debitis, quę fide interpoſitâ debentur, vel abſque interpoſitione fidei, ſint in curia Regis. *Hoc damnavit.*

Ibid. cap. xvj. Filij ruſticorum non debent ordinari abſque aſſenſu Domini, de cujus terra nati dignoſcuntur. *Hoc toleravit.* Tom. 27. *De hac materia, vide tract. de cauſis Epiſcoporum, de cauſis Clericorum, & de Judicijs, Accuſatoribus, Teſtibus, & Teſtimonijs.*

DE ARCHIDIACONIS, ET ARCHIPRESBYTERIS.

CONCIL. NICÆN. anno 325. titul. lvi. De loco Episcopi, Archidiaconi & Chorepiscopi ad sedendum in Ecclesia cum celebratur officium: & de officio Archidiaconi, & de honore Archipresbyteri.

Ibid. titul. lvii. De honore habendo Archidiacono & Chorepiscopo cum sedent in Ecclesia, absente Episcopo, & cum deambulant cum Episcopo.

Ibid. titul. lxiv. De ordine ducendi funus Episcopi, Chorepiscopi, & Archidiaconi: & de officio exequiarum. *Tom.* 2.

Concil. Carthag. IV. anno 398. can. ix. *v. tom.* 3.

Concil. Toletanum I. anno 400. capitul. xx. Ut præter Episcopum nullus Chrisma conficiat. *Quamvis penè ubique custodiatur, &c. Hujusmodi constitutionem meminerit semper Archidiaconus, vel præsentibus, vel absentibus Episcopo suggerendum: ut eam Episcopi custodiant & Presbyteri non relinquant.*

Concil. Afric. anno 424. can. xxxi. De manumissionibus, ut in Ecclesia celebrentur ab Imperatore poscendum. *v. tom.* 4.

Idem, can. xlix. De manumissionibus.

Concil. Arausic. I. anno 441. can. vi. De ijs qui Ecclesię mancipia occupant pro suis.

Ibid. can. vii. De manumissis in Ecclesia, vel Ecclesię per testamentum commendatis. *Tom.* 7.

Concil. Arelat. II. anno 452. can. xxxiii. Si quis manumissum servitute oppresserit.

Ibid. can. xxxiv. Si quis manumissum in servitutem revocandum putaverit *v. tom.* 9.

Concil. Agath. anno 506. can. De Clericis qui comam nutriunt. Clerici qui comam nutriunt, ab Archidiacono, etiamsi noluerint, detondeantur. *v. titul. Quædam ad disciplinam exteriorem, ubi de vestibus, comis, &c.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. can. xxvi. De Clericis qui in potentum domibus paræciis observant ut à Dominis ab officio non prohibeantur. *Tom.* 11.

Concil. Autisiodor. anno 578. can. vi. *vide titul. De Chrismate.*

Ibid. can. xix. Ut Missæ à jejunis Clericis celebrentur & audiantur.

Ibid. can. xx. Ut Archipresbyter de Clericorum adulteriis, Episcopo vel Archidiacono denuntiet.

Ibid. can. xliv. De pœna Clerici, qui Presbyteri admonitionem contemnit. *Si quis ex sæcularibus institutionem aut, &c.* Tom. 13.

Gregor. I. lib. 1. Epist. x. ad Honoratum Archidiaconum Salonitanum. *Scire verò te volumus, quod à te, &c.*

Idem, Epiſt. xix. ad Natalem Epiſcopum Salonitanum, præcepit ut Honoratum Archidiaconum ſuo gradui reſtituat. *Vide eumd. lib. ij. Epiſt. xiv. xv. & xvj.*

Idem, Epiſt. xvii. ad Natalem Epiſcopum Salonitanum.

Epiſt. quoque xxxii. ejuſd. lib. ii. indict. xi. ad Honoratum Archidiaconum Salonitanum.

Synodus incerti loci poſt Concil. Pariſ. V. habita anno 617. can. xi. De Abbatibus & Archipresbyteris ſine culpa non removendis, nec per pecuniam ponendis: & nè ſæculares Archipresbyteri ponantur. *Ut Abbates, vel Archipresbyteri, abſque culpa, &c.* Tom. 14.

Concil. Rhemenſe, anno 630. can. xix. Vt Archipresbyteri in Parochiis Laïci non ſint, ſed Clerici ordinentur. *Ut in Parochijs nullus Laïcorum Archipresbyter præponatur; ſed qui ſenior in ipſis eſſe debet, Clericus ordinetur.*

Concil Tolet. IV. anno 630. Vide Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhemenſis, cap. v. in notis. Archidiaconi munus & officium. *Pro officij mei honore & dignitate non gravabor apponere aliquid de ejus functione, cura: Non inſtituitur Archidiaconus niſi fuerit Diaconus, ut decrevit Urbanus Papa in Concilio Arvernenſe, ut prudentiâ & merito vitæ coruſcat, eſtque Coadjutor Epiſcopi in ordinatione Clericorum. Et ſic Iſidorus Hiſpal. Archidiaconus imperat Subdiaconis & Levitis, ad quem pertinent iſta miniſteria, ordinatio veſtiendi Altaris à Levitis, cura incenſi, & Sacrificij neceſſaria ſolicitudo, quis Levitarum ad populum Evangelium legat, quis preces dicat, ſeu reſponſaria in dominicis diebus, aut ſolemnitatibus decantet. Solicitudo quoque Paræciarum & ordinatio, & jurgia ad ejus pertinent curam: pro reparandis Diœceſanis Baſilicis ipſe ſuggerat Sacerdoti: ipſe inquirit Paræcias cum juſſione Epiſcopi, &c.* v. locum, tom. 14.

Concil. Emeritenſe, anno 666. capitul. v. Vt Epiſcopus ad ſuam perſonam, ad Concilium non Diaconum, ſed aut Archipresbyterum, aut Presbyterum dirigat.

Ibid. capitul. ix. Quid Presbyter obſervare debeat, qui Presbyteris jubetur dare ſanctum Chriſma?

Ibid. capitul. x. Vt omnis Epiſcopus infrà hanc Provinciam conſtitutus, Archipresbyterum, Archidiaconum & Primiclerum in Eccleſia ſua habeat. *Communi deliberatione ſancimus, ut, &c.* Tom. 15.

Ibid. *vide in notis ejuſd. Concil. cap. x. Archipresbyteri officium.*

Concil. Tolet. XI. anno 675. capitul. vii. Quæ debeat diſcretio Eccleſiarum Rectoribus eſſe, nè per inconditam diſciplinam ſubeant homicidij notam.

Concil. Bracar. III. anno 775. capitul. ix. Nè Rectores Eccleſiæ plus propria quàm eccleſiaſtica jura laborare intendant. *Tom. 15.*

Synodus Metenſis ſub Pippino Rege, anno 753. capitul. iii. De Presbyteris & Clericis, ut eos Archidiaconus convocet ad Synodum. *V. titul. De Presbyteris.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. can. xv. Vt cenſum à Presbyteris Archidiaconi non exigant. *Dictum eſt etiam quod in pleriſque locis, &c.* Tom. 19.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. xv. De Præpoſitis.

Ibid. xvi. De indoctis Præpoſitis.

Ibid. xvii. De his qui in regimine prodeſſe poſſunt, ſed idem officium per quietem propriam refugiunt.

Ibid. xviii. De Præpoſitis Eccleſiæ. *v. loc. & cætera, tom.* 21.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxv. Vt Epiſcopi non rapaces, ſed avaritiam odientes, vice ſuâ Miniſtros per Parochias ſuas conſtituant. *Non ſolùm rumore, ſed etiam audentibus, &c.*

Concil. Pariſ. VI. lib. iii. Epiſtola Epiſcoporum, &c. cap. xxii. Vt boni in Eccleſijs Rectores conſtituantur. *v. loc. tom.* 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. cap. ij. De vita & doctrina inferiorum ordinum.

Ibid. cap. iv. De Miniſtris Epiſcoporum, Chorepiſcopis, Archipresbyteris, & Archidiaconis, nè avari conſtituantur. *Epiſcopi Miniſtros non ſectantes avaritiam, &c.* eod. tom. 21.

Synodus Regiaticina, anno 850. cap. vj. *Solicitè procurent Epiſcopi quam diligentiam, &c.*

Ibid. cap. xiii. *Propter aſſiduam erga populum Dei curam, &c.*

Concil. Valentin. anno 855. can. xxiii. Synodi ſententia pro Archidiacono Eccleſiæ Viennenſis, qui de ſtatûs ſui conditione ab æmulis impetebatur. *Pervenit ad nos etiam nimis dolenda, &c.*

Exemplum Legis de confirmando Judicio Epiſcoporum. *Imperator Conſtantinus Auguſtus, Ablavio præfato Prætorio. Religioni eſt, Clementiam noſtram, &c.*

Concil. Ticinenſe, anno 855. Epiſt. Epiſcoporum ad Ludovicum Imperatorem. *Tollenda eſt prava omninò conſuetudo, &c.* v. loc. ſub fin. 1. pag. tom. 22.

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. capitula, anno 874. Archidiac. Presbyt. data, cap. v. Gunthario & Odelhardo Archidiac. Presbyt. 1. Vt non gravent Presbyteros quando Parochias circumeunt. *Egregius Doctor gentium diſcipulis ſuis, &c.*

Ibid. 2. Vt Parochias non occaſione victus, ſed inſtructionis causâ circumeant. *Vt non occaſione victûs Parochias, &c.*

Ibid. 3. Nè à Presbyteris accipiant, ut eorum vitia diſſimulent. *Vt à Presbyteris exenia non accipiant, &c.*

Ibid. 4. Nè à Presbyteris quidquam petant, quod ſecum auferant dùm redeunt. *Quando Parochias circuitis, &c.*

Ibid. 5. Nè denarios à Presbyteris, vel eulogias exigant, ſed ſponte oblatâ tantùm accipiant. *Nolite quaſi pro aliquo adjutorio ad, &c.*

Ibid. 6. Ne paſcendis ſuis vel amicorum caballis Presbyteros gravent. *Nolite quaſi per precationem caballos, &c.*

Ibid. 7. Vt Parochias ruſticanas confundere, vel dividere non præſumant; & ut Eccleſias omnes, Capellaſque illis ſubjectas deſcribant. *Expreſsè vobis in nomine Chriſti præcipio, &c.*

Ibid. 8. Vt nulli Capellam domi habere, aut Miſſam in domo celebrari ſine Epiſcopi licentia concedant: & ut Capellas ejuſmodi omnes deſcribant.

Ibid. 9. Nè pœnitentes pro munere aliquo ad reconciliationem adducantur, vel poſt eam negligantur. *vide tit. Contra Clericos ſimoniacos.*

Ibid. 10. De relapſis poſt publicam pœnitentiam. *vide tit. De impoſitione pœnitentiæ.*

Ibid.

Ibid. 11. Nè ad ordinationem pro aliquo munere adducantur non idonei. *v. titul.* contra Clericos Simoniacos.

Ibid. 12. Ut videant quomodo capitula sibi data observent Presbyteri. *Sollicitè providere secundùm capitula, &c.*

Ibid. 13. Quomodo eligendus sit Decanus in locum defuncti, vel inutilis? *v. loc. tom.* 22.

De excessibus Episcoporum contra suos Archidiaconos, & Archidiaconorum contra suos Episcopos. Cap. 1. Episcopus potest institutiones ab Archidiacono post prohibitionem factas irritare. *Ad aures nostras noveris pervenisse, quòd quidam, &c.*

Cap. ij. Non licet alicui sub obtentu alicujus consuetudinis Sanctorum Patrum transgredi institutiones, nec sine licentia Episcopi curam committere animarum. *Cùm satis sit absurdum, & à Sanctorum Patrum institutionibus, &c.*

Cap. iij. Non licet Archidiacono Ecclesias vacantes occupare & detinere. *Ad aures nostras pervenit, quòd quidam Archidiaconi, &c*

Cap. iv. Consuetudines Ecclesiarum Archidiaconis debitæ, ab Episcopo non possunt minui, sed eis debent integrè conservari. *Adhæc quoniam prædictus Episcopus, sicut accepimus, &c.*

Cap. v. Uno Archidiaconatu debet omnis esse contentus. *Præterea de Archidiacono C. * qui, &c.* v. locum in Concil. Lateran. III. anno 1179. tom. 26.

Valterij Aurelian. Capitula, cap. 1. Quomodo Archidiaconi Presbyteros discutiant? *vide titul.* De Presbyteris.

Ibid. cap. ij. Quomodo per Archidiaconos vita & doctrina Presbiterorum investigatur? *Ut per Archidiaconos vita intellectus, &c.* vide eumd. titul.

Ibid. cap. xvj. De tabernis & scurrilitatibus fugiendis. *Ut Presbyteri vel reliqui ordinis ecclesiastici, &c.*

Ibid. cap. xvij. Quomodo in consortijs & convivijs gerere se debeant? *Ut quando ad conventum, quod, &c.*

Concil. London. anno 1125. Can. vj. & vij. De ordinatione Presbyterorum. *Nullus in Decanum, nullus in Priorem, nisi Presbyter, nullus in Archidiaconum nisi Diaconus promoveatur.* vide titul. *Ordinat. Presbyter.* Tom. 27.

Appendix Concil. Lateran. III. Uni plura beneficia ecclesiastica non committenda. Cap. vij. Non debet Archidiaconus Præbendâ carere in Ecclesia, in qua est Archidiaconus. *De multa liberalitate credimus proveniſſe quod, &c.*

Ibid. cap. viij. Archidiaconus uno Archidiaconatu debet esse contentus. *Præterea de G. Archidiacono, qui, &c.*

Ibid. cap. ix. Servientes Fratribus hospitalis, suos non debent redditus amittere, &c. *v. tom.* 27.

Ibid. De sententijs interlocutionibus, cap. iv. Non licet Archidiaconis in aliquos sententiam promulgare. *Archidiaconis de ecclesiastica institutione non videtur licere, nisi auctoritas Episcoporum & consensus accesserit, in alios sententiam promulgare.* eod. tom. 27.

Decreta Generalis Concilij Lateran. anno 1215. cap. xxx. De idoneitate instituendorum in Ecclesijs. *Grave nimis est & absurdum quod quidam Prælati Ecclesiarum cum possint viros idoneos ad ecclesiastica beneficia promovere, &c.*

Ibid. cap. xlvj. De tallijs à Clericis non exigendis. *Adversùs Consules & Rectores Civitatum, & alios qui Ecclesias & Ecclesiasticos viros tallijs, &c.* Tom. 28

Concil. Oxoniense, anno 1222. capitul. xxj. Nè Archidiaconi gravent Ecclesias, vel Rectores in visitatione, & qualiter se habeant. *Ut singula ecclesiastica officia in Ecclesia ritè procedant, &c.* Tom. 28.

Ibid. cap xxij. Nè beneficia spiritualia tradantur ad firmam. *v. loc.*

Ibid. cap. xxiij. Quòd Archidiaconi in visitatione sua examinent Sacerdotes de Canone Missæ, & de Sacramento Altaris. *Ut autem Archidiaconi secundùm Apostolum, non qua sua sunt, quærant, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Quòd Oleum & Eucharistia custodiantur sub Sera, & similiter Chrisma. *Provideant itaque Archidiaconi, quòd diligenter, &c.*

Ibid. cap. xxv. Quòd Archidiaconi habeant penès se in scriptis omnia ornamenta Ecclesiæ. *Habeant & Archidiaconi redacta in scriptis omnia ornamenta, &c.*

Ibid. cap. xxvj. Quòd Archidiaconi videant in visitationibus, nè possessionibus, vel jure suo Ecclesiæ defraudentur. *Item provideant Archidiaconi de possessionibus, &c.*

Ibid. cap. xxvij. Quòd Archidiaconi vel Decani novas exactiones Ecclesijs non imponant. *Praterea Archidiaconis, Decanis, & eorum Officialibus, &c.*

Concil. London. anno 1237. cap. xx. De officio Archidiaconorum. *De Archidiaconis quoque statuimus, ut Ecclesias, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Ravennate IV. anno 1317. cap. xiij. Quòd nullus Archipresbyter, Præpositus, vel Prælatus inferior Episcopo possit in Ecclesijs sibi subjectis inquisitiones formare, accusationes admittere, vel ad primationem procedere contra Clericos earumdem Ecclesiarum. *Quia nonulli Abbates, Priores, Præpositi, Archipresbyteri, &c.*

Concil. Saltzburg. anno 1386. cap. xvij. Ut Episcopi, Prælati, & Rectores habeant quæstiones sigillatim. *Dudùm fuit in nostra Provincia constitutum, &c.* v. loc. tom. 29.

Concil. Saltzburg. I. anno 1420. cap. vij. De officio Archidiaconi. *Inhibemus Episcopis, Archidiaconis, Prælatis & eorum Officialibus, &c.* eod. tom. 29.

Ibid. cap. viij. De officio Vicarij. *Et quia Ecclesiarum Rectores Vicarijs suis adeò relinquunt exiguam portionem, &c.*

Concil. Turon. anno 1448. cap. ix. Archidiaconi, Archipresbyteri, Decani, & aliæ Personæ Ecclesiasticæ de jure aut consuetudine Ecclesias visitantes, si non debitè visitaverint, nihil percipiant: cùm ferendum minimè sit, ut temporalia metat, qui spiritualia non seminat, & potiùs quàm quæ Christi sunt.

Concil. Colonienſe I. anno 1536. pars decima-quarta, cap. xix. De Synodis Archidiaconalibus ac Ruralibus. *Denique Archidiaconi, qui Episcoporum oculi dicuntur, &c.*

Ibid. cap. xx. Officiales Archidiaconorum,& Decanos Rurales viros graves esse oportere. *Quòd ut doctè ac prudenter fiat, Archidiaconis nostris incumbit, &c.*

Ibid. cap. xxj. Synodi Archidiaconales antiquitatem quamdam præ se ferunt. *Ex vetustissima quadam inquirendorum criminum formula relictum est, &c.*

Ibid. cap. xxij. Abusus in Synodorum Archidiaconalium ac Ruralium observatione. *Perscripta quidem formula, quàm antiquitatis causâ retulimus, &c.*

Ibid. cap. xxiij. Inter visitandum abusus corrigendi. *Quæ omnia magnâ correctione indigent, quam volente ac adjuvante Deo, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Procurationem suo officio rectè fungentibus pendi æquum esse. *His autem qui Synodo perficiendi sunt, sumptus, &c.* v. tom. 35.

Statuta Synodi Diœcesanæ Augustensis, anno 1548. titul. vij. De officio Archidiaconi. *Quos Græci Chorepiscopos, hoc est certarum regiunculârum, &c.* Tom. 35.

Edicta Synodi Diœcesanæ Treverensis, anno 1548. De officiorum perfunctione medio tertio, 1. Non prodest ad Ecclesiæ ædificationem Prælatos & Pastores curam animarum habentes, &c.

Ibid. ij. Quibus possint Archidiaconi munus suum committere? *Jam quod passim tam indoctos ac inutiles Sacerdotes, &c.*

Ibid. iij. Non licere Prælatis officia sua pro pecunia pacta alicui committere. *Similiter ad tollendum gravem & scandalosum abusum, &c.*

Ibid. iv. Quòd non liceat relinquere peccata pro pecunijs impunita. *Magno populi christiani scandalo quidam, &c.*

Ibid. v. Ut muneri suo Collegiorum Præpositi satisfaciant. *Querela est Collegiorum Præpositos quosdam, &c.*

Ibid. vj. Quòd non liceat Decanis à suis Collegijs abesse. *Videmus Decanis absentibus, vel officio suo segniter, &c.*

Ibid. vij. Quòd Abbatissæ nobilium Virginum, quas Canonicas appellant, debeant apud sua Collegia residere. *v. titul.* De Residentia.

Ibid. ix. De restringenda plurimorum beneficiorum cura animarum habentium coacervatione. *Cupientes ex animo, quantum in nobis est prohibere, &c.*

Ibid. x. De competentia justa Rectoribus Ecclesiarum, sive perpetuis, sive temporalibus, assignanda. *Ubi Collegia vel Monasteria, vel habentes dignitates, &c.*

Ibid. xj. Nè cogantur Ecclesiarum Rectores opera servilia subire. *Omninò enim vetamus, nè ulla Collegia, Monasteria, &c.*

Ibid. xij. De vicariorum seu Capellanorum in Ecclesijs Collegiatis officijs. *Ad postremùm statuimus & ordinamus, ut, &c.* v. loc. tom. 35.

Ibid. Quarto medio reformandi Ecclesiam per visitationem. *v.* De auctoritate quâ oportet visitatores Episcopales præditos esse. *Erit quoque Visitatoribus Episcopalibus opus flagello Evangelico, &c.* v. titul. *De visitatione Provinciarum & Diœceseon.*

Concil. Moguntinum, anno 1549. cap. lxxvij. Quibus Episcopi, aut Archidiaconi suas vices committere debeant? *Caveant autem Episcopi & Archidiaconi, dum ipsi officijs suis præesse non possunt, nè, &c.* Tom. 35.

DE DIACONIS.

EPIST. 1. Evariſti Papæ ad omnes Epiſcopos Africanos. 1. Quòt in Civitate Diaconi eſſe debeant? *v. locum, tom.* 1.

Concil. Eliberitan. anno 305. capitul. lxxvj. De Diaconibus qui antè honorem peccaſſe probantur. *v. eod. tom.* 1.

Concil. Arelatenſe I. anno 314. Can. xv. Ut Diacones non offerant. *v. tom.* 2. *pag.* 28.

Ibid. Can. xviij. De Diaconibus urbicis, ut ſine Presbyterorum conſcientia nihil agant. *De Diaconibus urbicis, &c.*

Ibid. Can. xxj. Ut Presbyteri, aut Diacones, qui ad alia loca ſe transferunt, deponantur.

Concil. Ancyranum, anno 314. Can. ij. De Diaconis qui immolaverunt. *Interpret. Dion. Exig.*

Ibid. Can. ix. De Diaconis qui tempore ordinationis de nuptijs atteſtati ſunt.

Concil. Neocæſar. anno 314. Can. ix. De his qui ad Presbyterium promoventur, & antè ordinationem ſunt ſibi peccatorum conſcij.

Ibid. Can. x. De Diaconibus ſimiliter. *v. loc. tom.* 2.

Ibid. Can. xv. Διακονοι ἑπτὰ ὑφηγουν, &c. *Eſt Can. xiv. apud Dion. Exig:* De numero certo Diaconorum. *Diaconi ſeptem debent eſſe, &c. Actuum Apoſtolorum liber inſinuat.*

Concil. Laodicen. Can. xx. Οτι ου δεῖ διακονον, &c. *Id. interpret. Dion. Exig.* De honore quem Presbyteris Diaconi, & Diaconis hi qui ſunt ipſis inferiores debeant exhibere. *Quòd non oporteat Diaconum, &c.*

Ibid. Can. xxj. Quòd Subdiaconi a Diaconio, id eſt à Sacrario vel Secretario ſint remoti.

Conſtitutio Silveſtri Epiſc. Urbis Romę, Can. 1. De congregatione Epiſcoporum vel Diaconorum.

Ibid. Can. vj De Diaconis Paræciarum, & Diaconis Cardinalibus Urbis Romæ.

Ibid. Can. vij. Ut à Subdiacono uſque ad Lectorem, omnes ſubditi ſint Diacono Cardinali Urbis Romæ.

Ibid. Can. xvj. Ut nullus Clericus, vel Diaconus, aut Presbyter propter cauſam ſuam intret Curiam.

Ibid. Can. xviij. Ut nullus Diaconus adversùs Presbyterum crimen afferat. *Tom.* 2.

Concil. Nicæn. anno 325. Can. xvj. De honore Epiſcopo, & Presbyteris, à Diaconis tribuendo.

Ibid Can. xviij. Πλὴν δεῖ τινα ἀμίαν καὶ μεγάλην, &c. De privilegijs Presbyterorum. *Pervenit ad Sanctum, magnumque Concilium, &c.*

Ibid. Can. lviij. De omnibus gradibus Clericorum, & miniſterijs eorum publicè deſcribendis.

Ibid. Can. lx. De honore Diaconis habendo, nè ſe Clerici in eos efferant.

Ibid. Can. lxj. De numero Presbyterorum & Diaconorum ad miniſterium Eccleſiæ, & ad facultatem ejus accommodato. *Tom.* 2.

Concil. Carthag. III. anno 397. capitul. iv. Ut Levitæ & Virgines antè 25. annos non conſeerentur. *Item placuit ut antè* 25. *annos, &c.* Hoc Capitulum in vetuſtis quibuſdam codicibus ſic habetur: *Item placuit, ut Lectores, &c.*

Ibid. cap. viij. De Presbyteris & Diaconibus quanti Epiſcopi eos audiant. *Tom.* 3.

Concil. Carthag. IV. anno 398. capitul. iv. Quemadmodum Diaconcs conſtituantur. *Diaconus cum ordinatur, &c.*

Ibid. cap. xxxvij. De obedientia Diaconorum erga Presbyteros.

Ibid. cap. xxxviij. Ut Diaconus Euchariſtiam juſſu Presbyteri miniſtret.

Ibid. cap. xxxix. Ut Diaconus jubente Presbytero ſedeat.

Ibid. cap. xl. Ut Diaconus coram Presbyteris interrogatus, reſpondeat.

Ibid. cap. xlj. Ut Diaconus tempore tantùm officij Album induat.

Concil. Toletanum I. anno 400. capitul. 1. De Presbyteris & Diaconibus, ſi poſt ordinationem filios genuerint.

Ibid. cap. viij. De eo qui poſt Baptiſmum militaverit, ut ad Diaconum non admittatur.

Ibid. cap. xix. Si Sacerdotis vel Diaconi Filia Religioſa peccaverit, in fine tantùm Communionem accipiat. *Tom.* 3.

Epiſt. v. Innoc. Pap. I. Ut hi qui in Presbyterio filios genuerunt, ab officio removeantur. *Tom.* 4.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xv. Ut Diaconus in Secretario inter Presbyteros non ſedeat, nec Corpus Chriſti tradere præſente Presbytero præſumat. *In Secretario Diacono inter Presbyteros, &c.*

Ibid. Can. xliij. Si Diaconus ordinandus fuerit conjugatus. *Placuit præterea ac, &c.*

Ibid. Can. xliv. Si poſt benedictionem aceeptam cum uxore ſua incontinens invenitur.

Concil. Andegav. anno 453. Vt Diaconi Presbyteris humiliter deferant. *Ut Diaconi Presbyteris noverint omni humilitate deferendum.*

Concil. Romanum III. anno 487. capitul. ij. De Presbyteris vel de Diaconibus, qui in lapſu hæreticorum ſe ſe baptizati dederunt. *Tom* 10.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. *Diaconos quoque propriam conſtituimus, &c.*

Ibid. in not. Quæ Diaconi facere non poſſint?

Concil. Agath. anno 506. Can. xvj. Quâ ætate Diacones ordinentur, & quomodo ſi fuerint conjugati? *Epiſcopus benedictionem Diaconatûs, &c.* v. loc. tom. 10.

Ibid. Can. lxv. De Levitis, ut ſine juſſu Presbyteri ſedeant. *Quoniam non oportet, &c.* Non extat in antiquis exemplaribus.

Ibid. Can. lxvj. De Miniſtris, nè Secretarium ingrediantur. *Quoniam non oportet in ſacratos Miniſtros, &c.* Neque extat in antiquis exemplaribus.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. ix. Si Presbyter, aut Diaconus crimen capitale commiſerint. *eod. tom.* 10.

Concil. Epaonenſe, Can. xxij. Si Presbyter, aut Diaconus crimen capitale commiſerit.

Ibid. Can. xxxij. Relictæ Presbyteri vel Diaconi nuptiæ interdictæ. *Tom.* 10.

Concil. Arelat. IV. anno 524. Can. 1. Vt Diaconus antè 25. annos, & Sacerdos antè 30. non ordinetur. *Et quia in ordinandis Clericis, &c.* v. tom. 11.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. viij. De captivis Diaconis nè matrimonio copulentur. *vide.*

Concil. Arvernenſe I. anno 534. Can. xiij. Presbyteris & Diaconis continentia ab uxoribus ſervanda. *Tom.* 11.

Concil. Barcinon. anno 540. Can. iv. Vt Diaconus in conceſſu Presbyteri nullatenùs ſedeat.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. x. De Digamis ad Diaconatum, aut Presbyterium promotis.

Ibid. Can. xvij. Vt Sacerdotes & Diaconi ab uxoribus ſuis abſtineant. *Tom.* 11.

Concil. Bracar. I. anno 565. Can. ix. *Item placuit, ut quia in aliquantis, &c.* Tom. 12.

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. capitul. xxv. De Presbyteris aut Diaconibus qui poſt ordinationem denotantur.

Ibid. cap. xxxix. De his qui ad Diaconatum eliguntur.

Ibid. cap. xl. De eo, quod non licet Diaconum non juſſum ſedere.

Ibid. cap. xlj. De eo quod non liceat quemlibet ut miniſteria tangat. *v. loc. in fin. tom.* 12.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. xiij. Vt Diaconus pallis ſcapulas non involvat. *Non licet Diacono velo vel palla ſcapulas ſuas involvere.* Tom. 13.

Ibid. Can. xxxiij. Vt Presbyteri & Diaconi reorum ſupplicia non ſpectent. *v. titul.* De ſpectaculis.

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. 1. Vt Epiſcopi, Presbyteri, & Diaconi extraneas fœminas domi non habeant; & qui conjugati ordinantur, ab uxoribus ſequeſtrantur. *eod. tom.*

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. v. Vt Epiſcopis, Presbyteris & Diaconibus ex hæreſi venientibus, jam non liceat miſceri uxoribus; vel quod ſi ſemper catholici fuerunt, in cellulis ſuis cum mulieribus extraneis non morentur. *Tom.* 13.

Gregor. Magn. lib. 1. Epiſt. lxxxj. ad Januar. Archiepiſc. Calarit. *Liberatus de quo nobis tua Fraternitas, &c.* Tom. 13.

Ibid. id. libro xj. Epiſt. ad Eulogium Patriarcham Alexandrinum, de puero in Diaconum ordinato. *vide titul.* Contra Clericos Simoniacos. *Tom.* 14.

Canones ex Synodo incerti loci poſt Concil. Pariſ. V. Can. xij. Vt Presbyteri & Diaconi uxores ducere non præſumant. *Tom.* 15.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. cap. iv. De Bigamis ad Presbyterium, vel ad Diaconatum non promovendis.

Ibid. cap. v. Nè Presbyter Diaconum, aut Presbyterum ordinare præſumat.

Ibid. cap. vj. De Presbyteris vel Diaconibus ab uno Epiſcopo non deponendis.

Concil. Tolet. IV. anno 633. capitul. xx. De numero annorum, quo Sacerdotes & Levitæ ordinentur.

Ibid. cap. xxiij. Vt Presbyter aut Diaconus ſimiliter vitæ ſuæ habeant teſtes.

Ibid. cap. xxxix. De diſcretione Presbyterorum aut Diaconorum, ut in utroque choro conſiſtant. *Nulli Diacones in tantam, &c.*

Ibid. cap. xl. De uno orario Diaconibus utendo, nec ornato, ſed puro. *Orarijs duobus, nec Epiſcopo quidem, &c.* Tom. 14.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. ſent. xviij. De Levitis, nè ſine juſſu Presbyteri ſedeant. *Quoniam non oportet Diaconum ſedere, &c.*

Ibid. ſent. xix. De Miniſtris, nè in Secretario ingrediantur. *Quoniam non oporteat Miniſtros, &c.* Tom. 17.

Epiſt. Bonifac. Epiſc. 1. ad Zachar. Pap. titul. iij. Quid ſtatuendum de Epiſcopis, Presbyteris, Diaconibus, qui fornicarij vel ſanguinari fuerint deprehenſi? *v. tom.* 17.

Ejuſd. Epiſt. vij. tit. ij. De damnatis Epiſcopis, Presbyteris, & Diaconis.

Ibit. tit. iij. De Presbyteris ſuperbientibus.

Ibid. tit. viij. De Presbyteris & Diaconis qui ſeorsùm collectas faciunt.

Ibid. tit. xiv. De Presbyteris & Diaconis in crimen lapſis.

Ibid. tit. xix. Vt Presbyteri & Diaconi ſine commendatitijs non ſuſcipiantur.

Concil. Germanic. I. anno 742. cap. vij. Vt Presbyteri & Diaconi ſagis non utantur, ſed caſulis, & ut in domo ſua mulieres non habeant. *eod. tom.* 17.

Reſponſa Stephani Papæ II. ad varia conſulta, capitul. xvj. De Presbyteris & Diaconis accuſatis. *Tom.* 17.

Hadriani Papæ capitula, anno 787. cap. lxxij. De Presbyteris, Diaconibus, & reliquis Clericis ex decreto S. Silveſtri & 84. Epiſcoporum. *Tom.* 18.

Concil. Calchut. anno 787. cap. vj. De Presbyterorum & Diaconorum ordinatione.

Caroli Magni Capitulare Aquiſgran. anno 789. capitul. iv. De Presbyteris, Diaconis, vel his qui in Clero ſunt. *v. tom.* 20.

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. v. De officio Diaconi. *Lectum eſt Evangelium, ut, &c.* eod. tom.

Nicol. I. Epiſt. xix. in appendice ad Rodulf. Archiepiſcopum Bituricenſem, 3. *Præterea ſciſcitaris, &c.*

Ibid. Epiſt. ad Adonem Archiepiſc. Viennenſem, in appendice ij. *Intereà de illo Clero, &c.* Tom. 22.

Concil. Aquiſgran. anno 816. cap. vij. De Diaconibus. *Diaconorum ordo à Tribu Levi, &c.* Iſidori lib. 2. de offic. c. 8.

Ibid. cap. lxiv. De numero certo Diaconorum. *Diaconi ſeptem eſſe debent, &c.* Concil. Neocæſ. Can. 14.

Ibid. cap. lxxvij. De honore quem Presbyteris Diaconi, qui ſub ipſis ſunt, debeant exhibere. *Quòd non oporteat Diaconum, &c.* Concil. Laodic. Can. 20.

Ibid. cap. lxxviij. Quòd Diaconi non debeant benedicere vel benedictionem dare. *Tom.* 20.

Concil. Wormat. anno 868. Can. ix. De Epiſcopis cæteriſque Sacris Miniſtris ab uxoribus abſtineant.

Ibid. Can. xvij. Ut Epiſcopi, Presbyteri, Diaconi, canes ad venandum, & accipitres habere non debeant.

Ibid. Can. xviij. De Clericis qui ſine epiſtola ſui Epiſcopi non proficiſcuntur.

Ibid. Can. lxvij. Ut nullus Epiſcopus, Presbyter, & Diaconus Conductor ſit. *v. loc. tom.* 23.

Concil. Tribur. anno 894. cap. iv. De injuria & contumelia (quod abſit) Presbyterorum. *Si quis Presbyter, (quod abſit) quia Sacerdos Altiſſimi Dei eſt; vulneratus, &c.*

Ibid. cap. v. Quali pœnitentiæ ſubjacere debeat, qui Presbyterum voluntariè morti tradiderit. *Si quis Sacerdotem, non coactus, ſed propriâ voluntate ſeductus morti tradiderit, &c.*

Ibid. cap. xj. Si quis Clericus homicidium fecerit, ab ordine ceſſare debebit. *Tom.* 24.

Canones Alfrici, anno 1049. Can. xvj. *Diaconus is eſt qui Miſſali Sacerdoti eſt, &c.* v. tom. 25.

Appendix Concil. Lateran. III. De depoſitione Clericorum & diſpoſitione circa eoſdem. Cap. xxj. Officium Diacono reddi poteſt, qui alium vulneravit. *De Diacono veſtro, qui in Sancto Sabbato quemdam, &c.* Tom. 27.

Ibid. (*ubi titulus in Archetypo deſideratur.*) cap lxiij Qui, cùm non eſſet Sacerdos, Miſſam publicè celebrare præſumpſit, non poteſt poſtmodùm ad Sacerdotium promoveri, ſed ei poteſt de miſericordia beneficium eccleſiaſticum aſſignari. *Litteris Fraternitatis tuæ debitâ benignitate ſuſcepimus, &c.*

Ibid. cap. lxv. Si quis diaconus, ordine poſtpoſito, officium Presbyteri ſuſceperit, ſi id non ex malitia fecerit, competenti tempore ei poteſt Diconatûs ordo impendi, & poſtmodum poterit in officio Sacerdotis permanere. *Ad audientiam noſtram venerabili Fratre noſtro, &c.* v. ſub fin. 27. tom.

DE DIACONISSIS.

CONCIL. LAODICENUM, anno 314. Can. xj. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς λεγομένας πρεσβύτιδας ἢ τοὺς προκαθημένους, ἐν ἐκκλησίᾳ καθίζεσθαι. *Id interprete Dion. Exigui.* Non congruere Presbyteras in Mulieribus * ordinare. *Quòd non oporteat eas, quæ dicuntur Presbyteræ, vel Præsidentes in Ecclesijs ordinari.* Vide tom. 2. * ordinari.

Concil. Nicæn. anno 325. Can. lxxiij. sub finem. De habitatione Sororum Viduarum & Diaconissarum in Monasterio retinenda, & de ratione docendi eas, & de electione Diaconissarum & officio, atque usu earum. *Tom.* 2.

Concil. Arausicanum I. anno 441. Can. xxvj. De Diaconissis non ordinandis, & ijs quę jam sunt, revocandis. v. loc. tom. 7. sic habetur: *Diaconæ omnimodis non ordinandæ: si quæ jam sunt, benedictioni quæ populo impenditur, colla submittant.*

Concil. Calchedonense, anno 475. Can. xv. Διακόνισσαν μὴ χειροτονεῖσθαι γυναῖκα, πρὸ ἐτῶν τεσσαράκοντα, &c. *Id. apud Dion. Exig.* De Diaconissis Mulieribus. *Diaconissam non ordinandam antè annum quadragesimum, & hanc cum summo libramine: si verò suscipiens manus impositionem, & aliquantùm temporis in ministerio permanens, semetipsam tradat nuptijs, gratiæ Dei contumeliam faciens, anathematizetur hujusmodi, cum eo, qui eidem copulatur.*

Concil. Epaonense, anno 517. Can. xxj. De Viduis in Diaconas non consecrandis. *Viduarum consecrationem, quas Diaçonas vocitant, ab omni regione nostra penitùs abrogamus, solâ eis pœnitentiæ benedictione, si converti ambiunt, imponendâ.*

Concil. Aurelian. II. anno 533. Can. xvij. De Diaconissis quæ conjugio copulantur. *Fœminæ, quæ benedictionem Diaconatûs hactenùs contra interdicta Canonum acceperunt, si ad conjugium probantur iterùm devolutæ, à Communione pellantur. Quòd si hujusmodi contubernium admonitæ ab Episcopo cognito errore dissolverint, in Communionis gratiam actâ pœnitentiâ revertantur.*

De ijsdem, nè ordinentur. *Placuit etiam, ut nulli posthodùm Fœminæ Diaconatûs benedictio, pro conditionis hujus fragilitate credatur.*

Concil. Romanum I. anno 721. capitul. 1. Ut nullus audeat Presbyteram in conjugium ducere.

Ibid. cap. ij. De Diacona.

Ibid. cap. iij. Item de Monacha quam Dei ancillam appellant.

Ibid. cap. xiv. De Hadriano filio Exhilarati. *Hadrianus filius Exhilarati, qui post præstitum Sacramentum in apostolica confessione Epiphaniam Diaconam, illicito ausu, in uxorem habet, anathema sit. Et responderunt omnes tertiò: anathema sit.*

Ibid. cap. xv. De Epiphania Diacona. *Epiphania Diacona, quæ poſtpræſitum Sacramentum, cum Hadriano Exhilarati filio, ſugâ ipſa eſt, anathema ſit. Et reſponderunt omnes tertiò: anathema ſit.*

Ib. cap. xvj. Ut nullus audeat acceſſum eis tribuere. *Si quis ei in tam crudeli actu conſenſum præbuit, anathema ſit. Et reſponderunt omnes tertiò: anathema ſit.*

Concil. Wormat. I. anno 868. Can. lxxiij. De Diaconiſſis Mulieribus. *Diaconiſſam non ordinandam antè annum quadrageſimum, & hoc cum ſummo libramine.* vide ſuprà Concil. Calchedon. Can. xv.

DE SUBDIACONIS.

CONCIL. LAODIC. anno 314. Can. xxj. Ὅτι οὐ δεῖ ὑπηρέτας ἔχειν χώραν ἐν τῇ διακονικῶν καὶ διπλωμάτων διοικητικῶν συνιόντων. *Id. interprete Dion. Exig.* Quòd Subdiaconi à Diaconio, id eſt à Sacrario, vel Secretario ſint remoti. *Quòd non oporteat Subdiaconos habere locum in Diacono, & dominica vaſa contingere.*

Ibid. Can. xxij. Ὅτι οὐ δεῖ ὑπηρέτην ὠράριον φορεῖν, οὐδὲ τὰς θύρας ἐγκαταλιμπάνειν. *Id interpret. Dion. Exig.* Subdiaconos cum orarijs aſſiſtere non debere. *Quòd non oporteat Subdiaconum uti orario, nec oſtia derelinquere.*

Ibid. Can. xxv. Ὅτι οὐ δεῖ ὑπηρέτας ἄρτον διδόναι, οὐδὲ ποτήριον εὐλογεῖν. *Id. interpret. Dion. Exig.* Quòd Subdiaconi non debeant benedicere, vel benedictionem tribuere. *Quòd non oporteat Subdiaconos panem dare vel Calicem benedicere.*

Ibid. Can. xliij. Ὅτι οὐ δεῖ ὑπηρέτας καθεζεσθαι, τὰς θύρας ἐγκαταλείποντας, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ σχολάζειν. *Id. interpret. Dion. Exig.* Ut Subdiaconi ad oſtia perſeverent. *Quòd non oporteat Subdiaconos ſaltem paululùm januas deſerere, & oratione vacare.*

Conſtitutio Silveſtri Epiſc. Urbis Rom. Qualiter eccleſiaſtici gradus cuſtodiantur, vel religio? Can. vij. Ut à Subdiacono uſque ad Lectorem, omnes ſubditi ſint Diacono Cardinali urbis Romæ.

Ibid. viij. Ut nullus Subdiaconus ad nuptias tranſeat. *Tom. 2.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. v. Quemadmodùm Subdiacones ordinentur? *Subdiaconus cum ordinatur, &c.* Tom. 3.

Concil. Toletanum I. anno 400. capitul. iv. Ut Subdiaconus, ſi defunctâ uxore aliam duxerit, Oſtiarius fiat. *eod. tom. 3.*

Leon. I. Epiſt. lxxxiv. ad Anaſtaſ. Theſſalonic. Epiſc. cap. iv. Quòd Subdiaconis carnale conjugium denegetur. *Nam cum extrà Clericorum ordinem, &c.* Tom. 9.

Epiſt. SS. Epiſcoporum Lupi Tricaſſ. & Euphronij Auguſtodunenſis, ad Talaſium Epiſcopum Andegavenſem. *Subdiaconos autem ad pacem inter ſe, &c.* eod. tom. 9.

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. capitul. xliv. Si Subdiaconus ſecundam duxerit uxorem. *v. tom. 12.*

Concil. Narbon. anno 589. Can. v. Vt Clerici à conſpirationibus abſtineant, & qui inferioris ſunt gradus in ſuperiorem nè inſurgant.

Ibid. Can. xiij. Vt Clerici omnes ſenioribus ſuis ſubjaceant, & illis exeuntibus atque ingredientibus vela ſublevent. *Hoc regulariter ſecundùm priorum ſtatuta, &c.* v. tom. 13.

Gregor. Pap. I. Epiſt. iv. ad Maurentium Magiſtrum militum, ei Petrum Subdiaconum commendat.

Ejuſd. Epiſt. xlij. De continentia Subdiaconorum. *v. loc. tom. 13. Epiſtolar. Greg. Pap. I. lib. 1.*

Ejuſd. Epiſt. xxxiv. lib. iij. Nè Subdiaconi cum ſuis uxoribus miſceantur, & de uxore ſpecioſi Subdiaconi in Monaſterio detruſa. *v. loc. tom.* 13.

Concil. Toletan. VIII. anno 653. titul. vj. De incontinentibus Subdiaconibus. *Sextæ diſcuſſionis objectu, &c.* v. tom. 15.

In notis ejuſd. Concil. Subdiaconus continens eſſe debet.

Ibid. in not. Epiſt. B. Iſidori Junioris Epiſc. Hiſpal. Subdiaconi officium.

Concil. Rhemenſe II. anno 815. Can. iij. Vt Clerici omnes ſui quiſque gradus officium intelligant.

Ibid. Can. iv. De officio Subdiaconi. *Ut ea quæ ſcripta ſunt ſuperiùs, &c.* Tom. 20.

Iſidori lib. 2. offic. c. 4. Concil. Laodic. Can. 25. & 26.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. vj. De Subdiaconibus. *Subdiaconi qui apud Græcos, &c.* eod. tom. 20.

Ibid. Can. lxxviij. Quòd Diaconi debeant benedicere vel benedictionem dare. *Quòd non oporteat Subdiaconos pacem dare vel Calicem benedicere.*

Nicol. I. Epiſt. ad Adonem Vienn. Archiepiſc. in fragm. *De illo Clero Alberico nomine, quem, &c.* v. loc. tom. 20.

Admonitiones aliquot errorum, &c. poſt Concil. Senon. anno 1527. cap. iv. De Subdiaconis, & eorum titulo patrimonij. *Porrò in grave Clericalis ordinis ſcandalum ac dedecus videmus, &c.* Tom. 34.

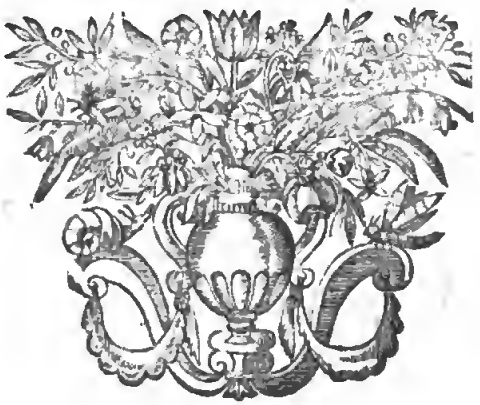

DE LECTORI-

DE LECTORIBUS, EXORCISTIS, ACOLYTHIS, ET ALIJS INFERIORIBUS ORDINIBUS.

CONCIL. LAODICENUM, anno 314. Can. xv. De his qui debeant in ambone, id est, in pulpito, psallere. *v. titul.* De offic. ecclesiastico.

Ibid. Can. xxiij. Ὅτι οὐ δεῖ ἀναγνώστας ἢ ψαλτὰς ὡράριον φορεῖν, καὶ οὕτως, ἀναγινώσκειν, ἢ ψάλλειν. *Id interpretat. Dion. Exig.* Lectores Cantoresque cum orarijs agere suum officium non debere. *Quòd non oporteat Lectores aut Cantores orario uti, & ita legere, vel psallere.*

Ibid. Can. xxvj. Ὅτι οὐ δεῖ ἀπαρτίζειν τινὰς, &c. *Id ex interpret. Dion. Exig.* De Exorcistis qui non sunt ab Ecclesijs ordinati. *Quòd hi qui non sunt ab Episcopis, &c.* v. locum, tom. 2.

Constitutio Silvestri Episc. Urbis Romæ, Can. ix. Nullus Lector, nullus Acolythus, Vasa sacra contingat.

Ibid. Can. xj. Ut nullus ex laïca persona ab honore Acolythi usque ad Episcopatum elevetur, nisi per singulos gradus. *eod. tom* 2.

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. iv. Ut Levitæ & Virgines antè 25. annos non consecrentur. *Item placuit, ut antè viginti quinque annos ætatis, nec Diaconi ordinentur, nec Virgines consecrentur, & ut Lectores populum non salutent.* In vetustis codicibus, sic: *Item placuit, ut Lectores populum non saluecne, & ut antè 25. annos nec Clerici ordinentur, nisi primùm divinis scripturis instructi, vel ab infantia eruditi, propter fidei professionem vel assertionem.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. vj. Qualiter Acolythi ordinentur? *Acolythus cum ordinatur, ab Episcopo quidem doceatur qualiter in officio suo agere debeat, sed ab Archidiacono accipiat ceroferarium cum cereo, ut sciat se ad accendenda luminaria mancipari. Accipiat & urceolum vacuum ad suggerendum vinum in Eucharistiam Sanguinis Christi.*

Ibid. Can. vij. Quemadmodum Exorcistæ constituantur? *Exorcista cùm ordinatur, accipiat de manu Episcopi libellum, in quo scripti sunt Exorcismi, dicente sibi Episcopo:* Accipe & commenda memoriæ, & habeto potestatem imponendi manus super Energumenum, sive baptizatum, sive catechumenum.

Ibid. Can. viij. Qualiter Lectores fiant? *Lector cùm ordinatur faciat de illo verbum Episcopus ad plebem, indicans ejus fidem, ac vitam, atque ingenium. Post hæc, spectante plebe, tradat ei codicem de quo lecturus est, dicens ad eum:*

Accipe, & esto * Lector verbi Dei, habiturus, si fideliter & utiliter impleveris officium, partem cum eis, qui verbum Dei ministraverint.

* relator.

Ibid. Can. ix. Qualiter Ostiarij ordinentur? *Ostiarius cùm ordinatur, postquàm ab Archidiacono instructus fuerit, qualiter in domo Dei debeat conversari, ad suggestionem Archidiaconi, tradat ei Episcopus claves Ecclesiæ, de Altario, dicens*: Sic age, quasi redditurus Deo rationem pro his rebus, quæ his Clavibus recluduntur.

Ibid. Can. x. Qualiter Psalmistæ? *Psalmista, id est Cantor, potest absque scientia Episcopi, solâ jussione Presbyteri officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero*: Vide ut quod ore cantas, corde credas, & quod ore credis, operibus comprobes.

Concil. Toletanum I. anno 400. cap. iij. De his qui Viduas acceperint nè Diacones efficiantur. *vide tit.* Continentia Clericorum.

Synodus SS. Patricij, Auxilij & Isernini Episcoporum in Hibernia, anno 450. Can. ij. De Lectoribus. *v. loc. tom.* 7.

Definitiones ecclesiasticæ editę à Sancta & Generali Synodo Calchedon. anno 451. Can. xiv. Non licere Lectoribus & Psalmistis uxores ducere, &c. *v. tom.* 9.

Concil. Agath. anno 506. Can. lxv. De Levitis, ut non sine jussu Presbyteri sedeant. *Tom.* 10.

Ibid. Can. lxviij. De Levitis & Clericis, nè magi vel incantatores sint.

Concil. Bracar. I. anno 565. Can. x. *Item placuit, ut non liceat cuilibet ex Lectoribus, sacra Altaris vasa portare, nisi hu, qui ab Episcopo Subdiacons fuerint ordinati.*

Ibid. Can. xj. *Item placuit, ut Lectores in Ecclesia in habitu sæculari ordinati, non psallant, neque granos gentili ritu dimittant.*

Capitula collecta à Martino Episc. Bracar. anno 570. cap. xliij. Si Lector alterius viduam duxerit.

Ibid. cap. xlv. Ut non ascendat ad Pulpitum nisi Lector. *In fin. tom.* 12.

Gregor. Magn. lib. ij. Homilia xxix. in Evangelium. *Sancta quippè Ecclesia quotidiè, &c.* ad hæc verba, *nisi dæmonia ejiciunt.* v. locum.

v. not. Concil. Tolet. IV. anno 633. tom. 14. Levitas vocat Diaconum & Subdiaconum. *vide Concil. Carthag. III. cap.* 4. *&c. Novissimè Concil. Tridens. de ætate Levitarum statuit.*

Epist. B. Isidori Junioris Episc. Hispal. post Concil. Tolet. VIII. anno 653. in not. Ostiarij officium, Acolythi officium, Exorcistæ, Psalmistæ, Lectoris, &c. *v. l. tom.* 14.

Tituli sententiarum, quæ in veteribus exemplaribus Conciliorum non habentur, sed à quibusdam in ipsis inserta sunt. Sent. xviij. De Levitis, nè sine jussu Presbyteri sedeant.

Ibid. xix. De Ministris, nè in Secretario ingrediantur. *v. loc. post Concil. Tolet. XVII. tom.* 17.

Canones ecclesiastici promulgati post Nicæn. Synod II. anno 787. cap. xiv. ὅτι οὐ χειροτ., &c. *Id. Can. xiv.* Quòd non oporteat sine manus impositione legere in collecta super ambonem. *Quia ordo debet in* * *Sacratione custodiri omnibus liquet, &c.* Tom. 18.

* gr. Sacerdotio.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. ij. De Oſtiarijs. *Oſtiarij ſunt qui in veteri Teſtamento Janitores Templi vocabantur, qui præerant portis Jeruſalem, quique ordinati per vices ſuas, omnia interiora Templi vel exteriora cuſtodiebant: hi denique inter ſanctum & iniquum diſcernentes, eos tantùm in Eccleſia, qui ſunt fideles recipiunt. Intrare enim Templum, niſi per hos non poſſumus; habent enim poteſtatem tàm bonos recipiendi, quàm indignos rejiciendi.* Iſidori, lib. 2. de offic. c. 14.

Ibid. cap. iij. De Lectoribus. *Lectorum ordo formam & initium à Prophetis accepit. Sunt igitur Lectores, qui verbum Dei prædicant, quibus dicitur:* Clama nè ceſſes, quaſi tuba exalta vocem tuam. *Iſti quippè dum ordinantur, primùm de eorum converſatione Epiſcopus verbum facit ad populum; deindè coram plebe tradit eis Codicem apicum divinorum, ad verbum Dei annuntiandum, &c.* v. loc. tom. 20. Iſa. 58.

Ibid. cap. iv. De Exorciſtis. *In ordine & miniſterio Eccleſiæ decet eſſe Exorciſtas ſecundùm officia quæ in Templo Salomonis erant diſpoſita, quæque poſteriùs ſunt ab Eſdra diſpertita, & invenimus eos quos, &c.* v. l.

Ibid. cap. v. De Acolythis. *Acolythi græcè, latinè Ceroferarij dicuntur, à deportandis Cereis quando legendum eſt Evangelium, aut Sacrificium offerendum. Tunc enim accenduntur luminaria ab eis, & deportantur, non ad fugandas tenebras, dùm Sol eo tempore rutilet, ſed ad ſignum lætitiæ demonſtrandum: ut ſi typo luminis corporalis, illa lux oſtendatur, de qua in Evangelio legitur:* Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Etymol. lib. 7. Can. 12. Ioann. 1.

Ibid. cap. lxxvj. De his qui debeant in pulpito pſallere. *Quòd non oporteat amplius præter eos, qui regulariter Cantores exiſtunt, qui & de codice canunt alios ad pulpitum conſcendere, & in Eccleſia pſallere.* Concil. Laodic. c. 15.

Ibid. cap. lxxix. De Exorciſtis, qui non ſunt ab Epiſcopis ordinati. *Quòd hi qui non ſunt ab Epiſcopis ordinati, tàm in Eccleſiis, quàm in domibus exorcizare non poſſint.* Eod. Concil. c. 16.

Ibid. cap. cxxxiij. Quales ad legendum & cantandum in Eccleſia conſtituendi ſunt? *Tales ad legendum, cantandum & pſallendum in Eccleſia conſtituantur, &c.*

Ibid. cap. cxxxvij. De Cantoribus. *Studendum ſummoperè Cantoribus eſt, nè, &c.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. lxviij. De Lectoribus. *Placuit ut Lectores, cùm ad annos pubertatis venerint, cogantur vel Uxores ducere, aut continentiam profiteri.* Concil. Carthag. Can. 19.

Concil. Mediolanenſe I. anno 1565. Conſtitutionum pars ij. De officio ejus qui Choro præſidet.

Ibid. De Officio Sacriſtæ. De officio Manſionarij. De officio Punctatoris. De officio Theſaurarij. De officio Cuſtodum. De functionibus minorum Ordinum ad uſum revocandis. De Oſtiario.

Ibid. De Lectore. *Lector in Eccleſia Prophetias quæ in Miſſa legenda ſunt, &c.*

Ibid. De Exorciſta. *Nemo Energumenis manus imponere, &c.*

Ibid. De Acolutho. *Acoluthus, Subdiaconos & Diaconos ad altaris obſequium, &c.*

Ibid. De Muſica & Cantoribus. *Indivinis officijs, &c.* v. titul. *De officio eccleſiaſtico.* v. locum, tom. 36.

DE MONACHIS, MONIALIBVS, ET MONASTERIIS.

EX DECRETIS Pij Papæ I. Antè vigeſimum quintum annum Virgines non conſecrentur. *v. locum, tom. 1. pag. 232.*

Concil. Eliberitanum, anno 305. capitul. xiij. De Virginibus Deo ſacratis, ſi adulteraverint. *Tom. 1.*

Conſtitutio Silveſtri Epiſc. Urbis Romæ, poſt Concil. Laodic. anno 314. Can. 2. Nullus Epiſcopus Virginem ſacratam maritali conſortio benedicat. *v. loc. tom 2. pag. 97.*

Concil. Nicænum, anno 325. cap. lxxiij. De habitatione Sororum Viduarum & Diaconiſſarum in Monaſterio retinenda, & de ratione docendi eas, & de electione Diaconiſſarum & officio, arque uſu earum.

Ibid. cap. lxxv. De alio habitu, & alijs moribus ac converſatione Monachorum ac Monialium. *Tom. 2.*

Concil. Carthag. I. anno 347. Can. 3. Ut Clerici & Sanctimoniales fœminę cum extraneis viris vel fœminis non habitent. *v. tom. 3.*

Concil. Valentin. anno 373. Can. ij. De Puellis Deo devotis, ſi ad terrenas nuptias tranſierint.

Concil. Cæſarauguſt. anno 418. Can. viij. Ut antè 40. annos Sanctimoniales Virgines non velentur.

Epiſt. I. Siric. Pap. titul. vj. De Monachis & Sacris Virginibus propoſitum non ſervantibus.

Ibid. titul. xiij. De Monachorum promotione ad Clerum. *Prætereà Monachorum quoſdam, &c.* vide loc. tom. 3.

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. xxxiij. De cuſtodia ſacrarum Virginum. *Ut Virgines ſacræ, &c.* v. loc. tom. 3.

Concil. Carthag. IV. anno 398. capitul. xj. Qualiter Virgines Sanctimoniales continentur?

Ibid. cap. xij. Qualiter Sanctimoniales vel Viduæ ad Baptiſterium ordinentur?

Ibid. cap. xcvij. De eo qui Religioſis fœminis pręficitur ut probetur. *Vir qui Religioſis fœminis præponendus eſt, ab Epiſcopo loci probetur.*

Ibid. cap. cij. Nè Clerici Viduarum familiaritatibus aſſocientur. *Ad reatum Epiſcopi, &c.*

Ibid. cap. civ. De Viduis, quæ professæ continentiam prævaricatæ sunt. *v. tom. 3.*

Concil. Tolet. I. anno 400. capitul. vj. Ut Religiosa Puella Virorum familiaritatem non habeat.

Ibid. cap. ix. Ut nulla Professa, vel Vidua, absente Sacerdote in domo sua sacerdotale officium, vel lucernale impleat. *v. tom. 3.*

Innocent. I. Epist. ij. ad Victric. Rhotomag. cap. x. Monachi si *etnici fiant, continentiæ propositum servare debeant. *De Monachis qui diù, &c.* * Clerici.

Ibid. cap. xij. De Virginibus Sacris, si nupserint, aut lapsæ fuerint.

Ibid. cap. xiij. De Virginibus non velatis, si neglecto proposito, nubant. *v. loc. tom. 4.*

Concil. Milevit. anno 416. Can. xxvj. De Virginibus, quę infrà 25. annos, necessitate cogente, velantur. *eod. tom.*

Epist. 1. Zozimi Pap. titul. 1. Quòd Monachi vel Laïci, nisi per gradus ecclesiasticos, non debent ad summum Sacerdotium pervenire.

Concil. Afric. anno 424. Can. xlvij. Ut de alieno Monasterio receptos, nec Præpositos Monasterij, nec Clericos liceat ordinare.

Ibid. can. xciij. De Virginibus etiam minoribus velandis. *eod. tom. 4.*

Notæ in vita, Epist. & Decret. Leonis Papæ I. *Marcianus de voto ac religione jussu Pontificis legem tulit.*

Epist. lxxxvij. Leonis Pap. ad Episc. African. titul. v. De Virginibus sacris, quæ vim barbaricam pertulerunt.

Ejusd. Epist. xcij. ad Rustic. Narbon. Episc. Inquisit. xiv. *De Monachis qui aut militare cœperint, aut uxores accipere.* Responsio. *Propositum Monachi, &c.*

Ibid. Inquisit. xv. *De Puellis quæ aliquandiù in habitu religioso fuerunt, non tamen consecratæ, si postea nupserint.* Respons. *Puellæ, quæ non coactæ, &c.* v. tom. 7.

Concil. Arausic. I. anno 441. Can. xxvij. De Viduis professis, si nupserint, aut raptæ fuerint.

Ibid. Can. xxviij. Professę castitatis prevaricatoribus pœnitentiâ consulendum.

Ibid. Can. xxix. Ut nullus Conventus sine alterius Conventûs denuntiatione solvatur. *v. tom. 7.*

Synodus S. Patricij, &c. anno 450. Can. ix. Ut Monachus & Virgo simul non versentur.

Ibid. Can. xvij. De Virgine Deo devota, posteà nubente.

Alia Synodus S. Patricij, anno incerto, Can. xvij. De proposito Monachorum.

Ibid. can. xxj. De retinendis, vel dimittendis Monachis. *v. locum, in fin. tom. 7.*

Concil. Calchedon. anno 451. Can. iv. Ὅτι ἀληθῶς κὶ, &c. *Qui verè & sincerè, &c.* Id. ex interpret. Dion. Exig.

Ibid. Can. vij. Τοὺς ἀπαξ, &c. De Clericis & Monachis non manentibus in suo proposito. *Qui semel in Clero, &c.* Id. apud. Dion. Exig.

Ibid. Can. xvj. De Virginibus Deo sacratis, nec Monachis, non licere conjugium contrahere.

Ibid. Can. xxiv. Τὰ ἅπαξ, &c. *Idem apud Dion. Exig.* Quòd non liceat Monaſteria, quæ conſecrata ſunt, diverſoria ſæcula fieri. *Quæ ſemel dedicata ſunt, &c.* v. tom. 9.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. lij. De Puellis converſis, ſi ad terrenas nuptias tranſierint.

Concil. Andegav. anno 453. Can. viij. Ut Monachi, qui propoſitum deſerunt, & ſine literis vagantur, ad Communionem non recipiantur. *Monachi quoque, qui, &c.* Tom. 9.

Concil. Turon. I. anno 461. Can. vj. De ijs qui Virginibus ſacratis matrimonio junguntur, vel religionem profeſſam deſerunt.

Concil. Venetic Can iv. De Virginibus profeſſis quæ mœchantur.

Ibid. Can. vj. Ut Monachi ſine commendatitijs non vagentur. *In Monachis quoque, &c.*

Ibid. Can. vij. Ut Monachi ſolitarias cellas ſine Abbatis ſui licentia non petant.

Ibid. Can. viij. Uni Abbati plura Monaſteria habere non liceat. *Abbatibus quoque, &c.* Tom. 9.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. vij. ad omnes Epiſcopos per Picenum. *Quis audiat, quis ferat, &c. Decreta ſuis habitationibus virorum atque fœminarum, ſicut ſanctum decet, exerceatur circumſpecta devotio.* Tom. 10.

Ejuſd. Epiſt. in notis. Quæ requirantur in Monachis, qui ad Clerum promoventur. Virgines ſacræ quando velandæ? Viduæ non velandę. His qui ſacris Virginibus ſe ſociarunt, non niſi poſt publicam pœnitentiam concedatur Communio. Fœminæ ſacris Altaribus non miniſtrent.

Concil. Agath. anno 506. Can. xix. De Sanctimonialibus, quâ ætate velentur?

Ibid. Can. xxvij. Ut Monaſterium novum, inconſulto Epiſcopo, nullus conſtituat; & de Monachis ſine Abbatis conſenſu non ordinandis.

Ibid Can. xxviij. Ut Monaſteria Puellarum procul a Monachis conſtituantur.

Ibid. Can. xxxviij. Ut ſine Epiſcopi ſui epiſtola non liceat Clerico vel Monacho proficiſci: & de Monachis vel Abbatibus.

Ibid. Can. lvij. Nè unus Abbas duobus Cœnobijs præponatur.

Ibid. Can. lviij. Nè Monaſterium ſine notitia Epiſcopi conſtituatur. *v. loc. tom.* 10.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xix. Ut Abbates Epiſcopis, Monachi Abbatibus ſubſint, & de Monachis vagis. *Abbates pro humilitate, &c.*

Ibid. Can. xx. Ut Monachi orario vel tzangis non utantur.

Ibid. Can. xxj. Si Monachus uxorem duxerit.

Ibid. Can. xxij. Ut Monachus cellam ſibi, ſine permiſſu, non conſtruat. *Tom.* 10.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. xj. Ut Monachus miſſus alicubi, miniſterium Clericatûs agere non præſumat, nec negotiator, nec executor exiſtat. *Monachi à Monaſterio, &c.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. ix. Ut Abbas uni tantum Monaſterio præſit.

Ibid. Can. x. Ut nova Monaſteria, ſine Epiſcopi notitia non fiant. *Cellas novas, aut congregatiunculas Monachorum, abſque Epiſcopi notitia prohibemus inſtitui.*

Ibid. Can. xxxviij. Monaſteria Puellarum, quibus ingredi liceat. *Tom.* 10.

Concil Ilerdenſe, anno 524. Can. iij. De Monachis ut Clerici ordinentur cum voluntate Abbatis, & quæ Monaſterio offeruntur, non auferantur; & de Baſilicis, quas Laïci fecerint.

Ibid. Can. vj. De eo qui Viduæ pœnitenti vel Religioſæ Virgini ſtuprum intulerit *v. tom. 11.*

Concil. Aurel. II. anno 533. De contumacibus Abbatibus. *v. titul.* De Abbatibus.

Concil. Barcinon. anno 540. Can. x. *De Monachis verò id obſervari præcipimus, quæ Synodus Calchedonenſis conſtituit.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xj. Monaſterijs aut Parochijs collata ſibi, Abbates & Presbyteri non vindicent, nec alienent.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. xix. De oblatione Puellarum in Monaſterijs. *Tom. 11.*

Concil. Arelat. V. anno 554. Can. ij. Ut Monaſteria ei ſubſint, in cujus territorio ſita ſunt.

Ibid. Can. iij. Abbati longiùs à Monaſterio, ſine Epiſcopi permiſſione vagari non licet.

Ibid. Can. v. Vt Monaſteria Puellarum ſub cura ſint Epiſcoporum, & Abbatiſſis nihil liceat contra regulam. *v. tom. 12.*

Conſtitutio generalis Lotharij Regis. *Sanctimoniales nullas ſibi in conjugium audeat ſociare.*

Concil. Turon. II. anno 567. Can. xiv. Nè duo Clerici, aut Monachi in uno ſtrato recumbant: & ut Monachi omnes in communi ſchola jaceant. *Et ut occaſio, &c.*

Ibid. Can. xv. De Monachis, qui conjugia ineunt, excommunicandis, & auxilio Judicis ſeparandis. *Si qui in Monaſterio converſi, &c.*

Ibid. Can. xvj. Nè Mulier ſepta Monaſterij introire permittatur. *Ut Mulier, &c.*

Ibid. Can. xvij. De obſervatione jejuniorum Monachis obeunda. *v. de Jejunio Quadrag.*

Ibid. Can. xviij. De obſervatione pſallendi.

Ibid. Can. xx De Virginibus, & reliquis caſtitatem profeſſis, vel Viduis, quæ poſt mutatam veſtem conjugio copulatæ ſunt. *v. loc. tom. 12.*

Epiſt. S. Radegundis ad Epiſcopos, quam initio inſtitutæ congregationis ſuæ pro ejus tutela & ſtabilitate ſcripſit, Concilioq; Turon. confirmandum abſens, obtulit. *v.*

Decretum Epiſcoporum, quòd ſuſceptâ hac Epiſtolâ conſcripſerunt apud Gregor. Turon. lib. 9. c. 39. *v. quoque.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. 23. 24. 25. & 26. *v. De Abbatibus.* Tom. 13.

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. ij. Nè Clerici aut Laïci Puellarum

Monaſteria ingredi, vel cum illis colloqui temerè præſumant. *Ut nullus Epiſcopus, &c.* Tom. 13.

Ibid. Can. xij. Vt Puellæ Deo devotæ, quæ poſteà nupſerint, uſque ad exitum vitæ cum adulteris ſuis excommunicentur.

Ibid. Can. xix. De Agnete Monacha. *Et licet priori titulo, &c.*

Concil. Lugdun. III. anno 583. ſub Guntramno Rege, Can. iij. De Puellis quæ à Monaſterio recedunt. *Puellæ verò quæ, &c.* eod. tom. 13.

Concil. Toletanum III. anno 589. Can. iv. Vt Epiſcopo non liceat de Parocitanis Eccleſijs Monaſterium facere. *Si Epiſcopus unam, &c.*

Concil. ſeu Conventus Epiſcoporum duplex, in quorum altero apud Pictavos injecta eſt, in altero apud Guntramnum Regem confirmata excommunicatio in Crodieldem & reliquas Moniales, quæ à Sanctæ Radegundis Monaſterio receſſerant, anno Domini 589. *v. Gregor. Turon. lib 9. c. 41.*

Gregor. Magn. lib. 1. Epiſt. xii. ad Joannem Epiſcopum de urbe veteri. Vt injuſta vexatio Monaſterij tollatur. *Agapitus Abbas, &c.* v. loc. pag. 143. tom. 13. *Grat. 16. qu. 1. cap. 12. Anſel. lib. 3. cap. 66. Polyt. l. 1. tom. 1. infrà Ep. 34. lib. eod.*

Ejuſd. Epiſt. xxiij. eod. lib. ad Anthemium Subdiaconum. *Inſimulatum nobis eſt, &c.*

Id. eod. lib. Epiſt. xxxiij. ad Venantium Cancellarium, quem increpat de habitu monachali dimiſſo. *Omni virtute ut te cupio ſalvari, &c.* ad hæc verba: *adminiſtrationis adminiſtrat.*

Id. ibid. Epiſt. xxxviij. ad Felicem Epiſc. Meſſanenſem. *Et tibi gratum confidimus, &c. contriſteris Diœceſi.*

Id. ibid. Epiſt. xxxix. ad Petrum Meſſanenſem. De Monachis diſperſis. *vide.*

Id. Epiſt. xl. ad Anthemium Subdiac. *Joannes Frater & Coëpiſcopus, &c.* ad hęc verba: *particeps invenieris.*

Ibid. Epiſt. xlviij. ad eumd. *Sicut regiminis, &c.* ad hæc verba: *culpabiles exiſtamus.*

Id. Epiſt. l. ad Symmachum Deffenſorem. *Præterea volumus, &c.* ad hęc verba: *caſtè regenda eſt.* in fin. 1. pag.

Ibid. lib. ij. Epiſt. l. ad Petrum Notar. anno 592. De Monachis in Monaſterio S. Michaëlis.

Id. eod. lib. indict. x. ad Euſebium Abbatem. *Credat mihi caritas tua, &c.* ad, *injuria ſui ſuſcipiat.*

Id. eod. lib. indict. xj. Epiſt. lvij. ad Secundinum Epiſcopum Tauronimitanum. *Pridem præcepimus ut, &c.* ad hęc verba: *animus excitetur.*

Id. ibid. Epiſt. lxij. ad Mauricium Imperat. *Quod verò in eadem lege, &c.* ad, *& pro Deo quod ſenſi, minimè tacui.*

Ibid. Epiſt. lxv. ad Theodorum Medicum. *Quanta bona omnipotentis Dei, &c. ſolummodò tuæ feciſti.*

Id. lib. iij. indict. xij. Epiſt. vj. ad Cyprian. Diaconum. *Perlatum eſt ad nos, &c. acceſſionibus revertantur.*

Id. Epiſt. viij. ad Januar. Epiſc. Calarit. De Theodoſia Religioſa, & Monaſterio. *v.*

Ibid. Epiſt. ix. ad eumdem. *Pervenit ſiquidem ad nos, &c. in Monaſterio detrudatur.*

Eadem Epiſt. ſub fin. 2. pag. *Pro fundendis etiam Monaſterijs, &c.* ad, *de ejus conſtructione poſsimus.*

Id. Epiſt. x. ad eumdem. *De Monaſterio conſtruendo, &c.* v.

Ibid. Epiſt. xj. ad Maximilianum Epiſc. Syracuſan De redditibus Eccleſiarum, & nullum Clericorum in Monaſterijs Abbatem eſſe debere. Juvenculas fieri Abbatiſſas vehementiſſimè prohibet. Nullam Virginem niſi ſexagenariam velandam. *Presbyteros, Diaconos, cæteroſque, &c.* ad, *Monachatus impediatur.* v. loc. ſub. fin. 1. pag.

Ead. Epiſt. ſub finem. *Juvenculas Abbatiſſas fieri, &c. poſsint diſtrictione diſponi.*

Ibid. Epiſt. xxiv. ad Januar. Epiſc. Calaritan. *Religioſi verò Clerici, &c.* v. loc. in fin.

Ibid. Epiſt. xl. ad Valentin. Abbatem. *Pervenit ad nos, &c.* ad *ſine dubio corrigantur.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. 1. ad Joann. Epiſc. Ravenn. *Pervenit ad me, quòd, &c.*

Ejuſd. Epiſt. iv. ad Victorem Epiſc. Panormitan. *Latorem præſentium, &c.*

Ibid. Epiſt. xviij. ad Roman. Exarcum. *Comperimus præterea, &c.*

Ibid. Epiſt. xliv. *Multos de eccleſiaſtica, &c.* v. l. in fine.

Id. lib. v. indict. xiv. Epiſt. xxvij. ad Candidum Epiſcopum. *Indicavit nobis, &c.* ad, *incipiat eſſe peccatum.*

Ibid. Epiſt. xxviij. ad Marinianum Epiſc. Ravenn. *Præterea pervenit ad nos, &c.* ad hæc verba: *liceat exultare.* v. in fin. 1. pag.

Ibid. Epiſt. xlj. ad Victorem Epiſcopum Panormitanum. *Urbicus Abbas Monaſterij, &c.* ad, *opus cogatur adducere.*

Ibid. Epiſt. xliv. ad Bonam Abbatiſſam, de Monaſterio ejus in melius tranſmutando. *v.*

Ibid. Epiſt. xlvij. ad Felicem Epiſcopum Piſaurienſem. *Miramur Fraternitatem, &c.*

Id. lib. vj. Epiſt. xxxij. Dominico Epiſc. Carthag. *Licet Fraternitatem, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxiij. Theotiſtæ, pariter & Andreæ. *De medietate primæ pecuniæ, &c.* v. in fin. 3. pag.

Ibid. Epiſt. xl. Marin. Epiſc. Ravenn. *Dudùm ad nos, &c. ibi ſubſiſtere valeant.*

Id. lib. vij. indict. 1. Epiſt. xj. Euſebio Theſſalonic. Urbico, &c. *Legem quam Piſſimus, &c.*

Ibid. Epiſt. xiij. Candido Abbati Monaſterij S. Andreæ ad Clivum Scauri. *v. loc.*

Id. lib. vij. indict. ij. Epiſt. vij. Januar. Epiſc. Calarit. *Quia ingredientibus Monaſterium, &c.*

Ibid. Epiſt. xlix. Bonæ Abbatiſſæ, de Monaſterio ejus in melius tranſmutando. *v. loc.*

Ibid. Epiſt. lxvj. Vitali defenſori Sardiniæ. *Cognovimus etiam, &c.* v. l. in fin. 2. pag.

Ibid. Epiſt. xciij. Victori Epiſcopo Panormitano. De ordinando Sacerdote in Monaſterio Præcoritano. *v.*

Ibid. Epiſt. cviij. Fortunato Epiſcopo Neapolitano. *Inſinuavit nobis Latrix, &c.*

Ibid. Epiſt. cxix. Virgilio & Siagrio Epiſc. Galliarum *Pervenit ad nos, &c.* poſt 5. lin.

Id. lib. viij. Epiſt. ix. Mariano Epiſc. Ravenn. *Si Latoris præſentium, &c.* Tom. 14.

Ibid. Epiſt. xij. Gudiſcalco Duci Campaniæ. *Illa Præpoſitorum ſollicitudo, &c.*

Ibid. Epiſt. x x. Anthemio Subdiacono Campaniæ. *Pervenit ad nos, &c.*

Ibid. Epiſt. xxj. Leoni Epiſcopo Catanenſi. *Marcianus Monachus, &c.*

Ibid. Epiſt. xxij. Hadriano Notario Siciliæ. *Res ad nos omninò delectabilis, &c.*

Ibid. Epiſt. xxiij. Fortunato Epiſcopo Neapolit. *Cùm Fraternitas veſtra, &c*

Id. lib. viij. Epiſt. xxxix ad Adeodatum Abbatem Neapolitanum. *Quorumdam Monachorum, &c.*

Ibid. Epiſt. xlij. ad Venantium Epiſcopum Lunenſem. De Abbatiſſa ordinanda, & de ſubſidio ei exhibendo. *v. locum.*

Ibid. Epiſt. xlvij. ad Joannem Epiſcopum Syracuſ. Creſcentium Vicarium commendat, cui publicæ utilitatis causâ è Monaſterio egredi permittit. *v. locum.*

Ibid. Epiſt. lxiv. ad Hilarium Notar. *Navem in qua vitalis, &c.*

Id. lib. ix. indict. iv. Epiſt. viij. ad Canonem Abbatem Lirinenſem. *Præpoſitorum ſollicitudo, &c.*

Ibid. Epiſt. xx ad Januarium Epiſcopum Calarit. *v. locum*, De Monaſterio conſtruendo.

Id. ibid. Epiſt. xxij. ad Probum Abbatem. Teſtandi facultatem concedit. *v. loc.*

Id. lib. ix. Epiſt. xlij. ad Urbic. Abbatem. *Valdè me contriſtatum, &c.*

Ibid. Epiſt. lxvij ad Agapitum Abbatem. De Monaſterio Marciano illius (Agapiti) Monaſterio conjungendo. *v. loc.*

Id. lib. x. Epiſt. ix. Caſtorio Natario. De Monaſterio Marci Marcellini & Feliculæ. *v. locum.*

Ibid. Epiſt xxij. Joanni Subdiacono Ravenn. *Venientes Monachi Monaſterij, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxix. ad Deſiderium Epiſcopum. *Fanctatius lator præſentium, &c.*

Ibid. Epiſt. liv. ad Lucidum Epiſcopum Leontinum. *Filius noſter Joannes &c.*

Id. lib. xj. Epiſt. iv. ad Adeodatum Abbat. De Creterenſi Monaſterio ſuo jungendo. *v.*

Ibid. Epiſt. v. ad eumdem. Permittit donationem antè ſuſceptum Monachatum verbo factam, ſcriptis conſignari, & firmam haberi. *v.*

Idem lib. xj. Epiſt. liv. ad Joannem defenſorem. De Monachis Capritanæ Inſulæ, quos emendando præcipit. *v.*

Ibid. Epiſt. lix. ad Vitalem defenſorem. *Illud igitur quod ad, &c.* v. l. in med. 1. pag.

Ibid. lib. xij. Epiſt. xx. ad Stephanum Chartular. *Inſinuatum igitur nobis eſt, &c.* v. l. poſt 5. lin.

Concil. Pictavenſe, in cauſa inter Crodieldem & Baſinam. *v. Gregor. Turon. lib. x. cap. xvj.*

Concil. Pariſ. V. Can. xij. De Monachis & Monialibus vagis, ad ſepta Monaſterij per Epiſcopos revocandis. *Illud etiam unanimi, &c.* Tom. 14.

Synodus incerti loci, poſt Concil. Pariſ. V. habita, Can. iv. Ut Monachi juxtà regulam vivant.

Ibid. Can. v. De nonullis in Monaſterio vetitis.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. cap. x. De Monaſterijs non convellendis.

Ibid. cap. xj. De Monaſterijs Virginum, ut à Monachis tueantur.

Concil. Matiſcon. anno 627. *v. Jonam Monach. in vita Euſtaſij Abbatis.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xlix. De profeſſione Monachorum, & devotione parentum eorum. *Monachum aut paterna, &c.*

Ibid. Can. l. De Clericis, qui Monachorum propoſitum appetunt, ut licitum habeant. *Clerici qui Monachorum, &c.*

Ibid. Can. lj. De diſcretione poteſtatis Epiſcoporum, quam in Monaſterijs habere potuerunt. *Nuntiatum eſt præſenti, &c.*

Ibid. Can. lij. De Religioſis vagis, & à Monaſterijs egreſſis. *Nonulli Monachorum, &c.*

Ibid. Can. liij. De Religioſis vagis, qui nec inter Clericos, nec inter Monachos habentur.

Ibid. Can. liv. & lv. *v. locum, & titul.* De Pœnitentia.

Concil. Tolet. VI. anno 638. capitul. vj. De Viris ac Fœminis ſacris propoſitum tranſgredientibus ſacrum. *Proclivis eſt curſus, &c.*

Concil. Tolet. VII. anno 646. capitul. v. De honeſtis Reclufis, ſive vagis. *v. tom. 14.*

Concil. Cabilon. anno 650. Can. xij. Ut duo Abbates in uno Monaſterio non ſint. *Quoſdam paternarum, &c.* Tom. 15.

Ibid. Can. xv. Ut Abbates & Monachi ſæculari patrocinio non utantur.

Concil. Tolet. X. anno 656. cap. ij. De non violandis Religioſorum juramentis, in ſalutem regiam datis.

Ibid. cap. iij. De non permittendo Laïcis imperare Religioſis.

Ibid. cap. iv. De profeſſione & veſte Religioſarum Viduarum.

Ibid. cap. v. De remotis excuſationibus Viduarum, tranſgreſſionem religionis ſequentium.

Ibid. cap. vj. De his qui in parva ætate coram parentibus religionis habitum tenuerint. *Cùm hucuſque, &c.* v. loc. tom. 15.

Epiſt. B. Iſidor. Junioris Epiſc. Hiſpal. *Not. in marg.* Pater Monaſterij quis conſtituendus?

Epiſt. Adeodati Pap. De privilegio quod conceſſum eſt Abbati Monaſterij S. Martini Turon. *v. titul.* De Privilegijs.

Concil. Auguſtodunenſe S. Leodegari Epiſc. anno 670. in quo editi ſunt Canones ad monaſticam diſciplinam pertinentes. *v. locum, tom. 15.*

Concil. Herudford. anno 673. capitul. iij. De Monaſterijs. *Ut quæque Monaſteria, &c.*

Ibid. capitul. iv. De Monachis. *Ut Epiſcopi, Monachi, &c.* v. tom. 15.

Concil. Cæſarauguſtanum, anno 691. capitul. iij. Ut Monaſteria diverſoria ſæcularium non fiant. *Sanctorum Patrum, &c.* v. tom. 17.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. ſententia ix. De venditionibus quas Abbates facere præſumunt. *Venditiones quas Abbates facere, &c.*

Ibid. ſent. x. Nè unus Abbas duobus Cœnobijs præferatur. *Unum Abbatem duobus Monaſterijs interdicimus præſidere.*

Ibid. ſent. xj. Nè Monaſterium ſine notitia Epiſcopi conſtruatur. *Cellulas novas, &c.* eod. tom 17.

Concil. Berghamſtedenſe, anno 697. Can. viij. Tonſuratus irregularis. *Si Tonſuratus regulam ſuam, &c.* eod. tom.

Gregor. II. Epiſt. xiij. ad Bonifac. Epiſcopum. vij. *Addidiſti adhuc quòd, &c.*

Ibid. xj. *Adjeciſti etiam quòd, &c.* v. locum, ad hæc verba: *voluptatis frena laxentur.*

Zachar. Pap. Epiſt. vij. ad Pippinum, & Epiſcopos, &c. v. De Monachis ancillis Dei. *De Monachis, id eſt, &c.* ad hæc verba: *impatienter audivimus.*

Ibid. ix. De Clericis qui ſunt in Parochijs, Monaſterijs, & Martyrijs.

Ibid. xiij. De Monachis qui Clerici fiunt. *Quod inquiſitum eſt, &c.*

Ibid. xxvj. De Monachis & Virginibus propoſitum non ſervantibus.

Ibid. xxvij. De his qui ſuſcepto Virginitatis propoſito, nubunt.

Id. Epiſt. xij. ad Bonifac. Archiep. *Igitur & hoc petiſti, &c.* ad verba, *hæc in finem uſque perducere.* v. loc. ſub fin. 2. pag.

Bonifac. Archiep. Epiſt. ad Zachar. Pap. per Lullum Presbyterum miſſa. *Eſt præterea locus, &c.* ad, *utilis eſſe poſſum.* v. loc. ult. lin. 1. pag.

Concil. Germanic. I. anno 742. Can. vi. & vii. Ut Monachi & Moniales juxtà Sancti Benedicti regulam vivere ſtudeant *Et ut Monachi, &c.* eod. tom. 17.

Concil. Leptin. anno 743. Can. 1. De prioris Synodi Canonibus, communi conſenſu receptis & approbatis. *Abbates verò & Monachi, &c.* v. locum.

Concil. Sueſſion. anno 744. Can. iij. Ut ordo Monachorum, vel, &c.

Ibid. Can. ix. Ut ſacratam fœminam, vel propinquam, nemo uxorem ducat.

Epiſt. S. Bonifac. ad Cuthbertum Archiep. Cantij, in Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. *Illud hoc quod Laicus, &c.*

Ibid. *De violentia quoque Monachorum, &c.* v. loc.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. cap. iv. Ut Epiſcopi, Abbates & Abbatiſſas moneant regulariter vivere. *Quarto definierunt conſilio, &c.*

Ibid. cap. v. De Monaſterijs ſæcularium. *Quinto diſputatum eſt loco, &c.*

Ibid. cap. vii. De lectionis ſtudio per ſingula Monaſteria.

Ibid. cap. xix. De moribus & habitu Monaſterialium. *Nonodecimo præceptum eſt loco, &c.*

Ibid. cap. xx. De honeſtate eorumdem. *Viceſimo ſancitur decreto, &c.*

Ibid. cap. xxij. De Communione Corporis & Sanguinis Chriſti Monaſterialibus.

Ibid. cap. xxiv.

Ibid. cap. xxiv. Vt ſæculares priùs probentur, & ſic ſanctæ converſationis Tonſuram accipiant. *Viceſimo quarto ſanctitum eſt*, &c.

Ibid. cap. xxviij. Vt congregatio pro modo facultatem conſtituetur. *Viceſimo octavo præceperunt*, &c.

Ibid. cap. xxix. Vt Monachi inter Laïcos non habitent. *Viceſimo nono decreverunt*, &c. eod. tom. 17.

Reſponſa Stephani Papæ II. ad varia conſulta, quibus fuerat interrogatus. Capitul. vj. De Virginibus non velatis, ſi nupſerint.

Ibid. cap. vij. De Monachis & Nonnis, ſi nuptias ineant.

Ibid. cap. viij. De Vidua, quę ſuſcepto velo, poſteà nubit. *v. loc.*

Concil Vermerienſe, anno 752. Can. iv. De Fœminis ſponte, vel invito, vel ſine virorum conſenſu, velatis. *Ut quolibet modo fœmina*, &c.

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. v. Quâ ratione ſint emendandi, qui virorum, aut puellarum Monaſterijs præſuntè *Ut Monaſteria, tàm virorum*, &c.

Ibid. Can. vj. Nè Abbatiſſa duobus præſit Monaſterijs, nec extrà Monaſterium, niſi Rex vocet, licentiam habeat exeundi. De Monialibus item nè exeant, & ut lapſæ in Monaſterio ipſo pœnitentiam agant: ut per alios ipſarum neceſſitates Regi, vel Synodo ſuggerantur: & de probatione earum quę regulariter vivere nolunt. *Conſtituimus ut nulla*, &c.

Ibid. Can. x. Vt Monachi Romam, vel ad alia loca non vagantur: & ſi quis ob negligentiam Abbatis ad aliud Monaſterium migrare velit, cum Epiſcopi conſenſu liceat. *Ut Monachi, qui veraciter*, &c.

Ibid. Can. xj. Vt Clerici omnes ſub manu vivant Epiſcopi, vel in Monaſterio ſub ordine regulari. *De illu hominibus qui*, &c.

Ibid. Can. xx. De ratiocinijs Monaſteriorum, quę Regi, vel Epiſcopo debentur. *In alia Synodo*, &c. eod. tom. 17.

Concil. Compend. anno 757. Can. xj Vt quoquo modo mulier velum ſpontè acceperit, non dimittat. *In qualicumque modo*, &c.

Concil. Bavaric. apud Dingolvingam, anno 772. iv. De eo quod Sanctimoniales, &c. *Tom.* 18.

Capitular. Caroli Magni Reg. anno 787. capitul. iij. Vt Monaſteria regularia regulam cuſtodiant. *Ut Monaſteria quæ regularia*, &c. v. eod. tom. 18.

Concil. Calchutenſe, anno 787. cap. iv. Il ordonne que les Moines & Moineſſes ſeront vêtus comme ceux de l'Orient. *Quartus ſermo*, &c. v. tit. de vita & honeſtate Clericorum.

Ibid. cap. v. Vt Præfecti Monaſteriorum eligantur vitæ ptobatæ. *Quintum caput admonet*, &c.

Concil. Nicæn. II. anno 787. Ὅτι μεγάλης κατακρίσεως ἄξιοί εἰσιν οἱ τὰ μοναστήρια κοινοβιοῦντες· Διαλαβιά, &c. Can. xiij. Quòd in magna damnatione ſint hi, qui Monaſteria communia faciunt habitacula. *Quoniam propter*, &c. vide Can. xvij. & xviij. & titul. *De Eccleſijs*, & tit. *De Mulierum cohabitatione Clericis interdicta.*

Ibid. Can. xix. Περὶ τοῦ γίνεσθαι· Vt ſine dationibus ſponſiones Sacrorum Virorum, Monachorum quoque, ac Monacharum fiant. *In tantum inolevit*, &c.

Ibid. Can. xx. Ὅτι οὐ δεῖ, &c. Ἀπὸ τοῦ, &c. Quòd non oporteat amodò duplex Monaſterium fieri, & de duplici Monaſterio. *Et hoc definimus*, &c.

Ibid. Can. xxj. καὶ ὅτι οὐ δεῖ, &c. Μὴ δεῖν, &c. Quòd non oporteat Monachos deſerere propria Monaſteria, & tranſire in alia. *Non oportere, &c.*

Ibid. Can. xxij. καὶ ὅτι δεῖ μετ' εὐχαριστίας, &c. Ὅτι μὲν τὸ πᾶν, &c. Quòd oporteat cum gratiarum actione & omni parcitate ac reverentia, Monachus ſi contigerit, cum fœminis manducare. *Deo quidem totum, &c.*

Canones Sanctæ & Univerſalis Septimæ Synodi, Can. xiij. Magno ſupplicio digni ſunt, qui Monaſteria profanant.

Ibid. Can. xix. Ut ſine muneribus conſtitutiones Sacerdotum, Monachorum, & Monacharum fiant.

Ibid. Can. xx. Non oportet deinceps ex uno duplex fieri Monaſterium; & de duplicibus Monaſterijs.

Ibid. Can. xxj. Non oportet Monachos ſua relinquere Monaſteria, & in alia migrare.

Ibid. Can. xxij. Oportet cum gratiarum actione & omni reverentia Monachos, ſi uſus venerit, cum Mulieribus cibum capere. *V. l. in fin. tom.* 18.

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 788. capitul. xiv. De Monachis & Clericis.

Ibid. cap. xxvj. De propoſito Monachorum.

Ibid. cap. xxvij. De Monachis qui ad Clericatum provehuntur.

Ibid. cap. xxix. De conſpiratione Clericorum vel Monachorum.

Ibid. cap. xlvj. De Virginibus velandis.

Ibid. cap. lij. De Monachis & Virginibus propoſitum non ſervantibus.

Ibid. cap. lxxiij. De voto Monachorum, & de Clericatu.

Ibid. cap. lxxiv. De menſuris & ponderibus.

Ibid. cap. lxxv. De Abbatiſſis contrà morem Eccleſiæ facientibus.

Ibid. cap. lxxvij. De Clericis, qui ſe fingunt eſſe Monachos. *Vide locum, tom.* 20.

Capitul. Caroli Magni Regis, quæ ad Monachos propriè ſpectant. ij. De Anachoretis, &c.

Ibid. iv. De obedientia, &c.

Ibid. xj. De noviter venientibus, &c.

Ibid. xv. Ut nullus Abbas, &c. *V. loc. tom.* 20.

Ex alijs ejuſd. capitulis, de diverſis rebus, partim eccleſiaſticis, partim politicis. De Monaſterijs, &c. *V. locum, eod. tom.*

Concil. Forojul. anno 791. capitul. xij. *Hoc igitur inviolato, &c.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. xj. Ut Monachi à ſæcularibus negotijs & placitis abſtineant.

Ibid. Can. xij. Ut Recluſi, niſi ex Epiſcopi & Abbatis probatione non fiant. *Ut Recluſi non fiant, &c.*

Ibid. Can. xiij. Ut Abbas cum ſuis Monachis dormiat. *Ut Abbas cum ſuis, &c.*

Ibid. Can. xiv. Cellarij in Monaſterijs, quales eligendi ſunt? *Ut Cellarij, &c.*

Ibid. Can. xv. De Monaſterijs, ubi Corpora Sanctorum ſunt. *De Monaſterio, &c.*

Ibid. Can. xvj. Ut pro introeuntibus in Monaſterium, præmia non exigantur. *Audivimus, &c.*

Ibid. Can. xvij. Ut Abbas ſine conſenſu Epiſcopi non eligatur. *Ut Abbas in congregatione, &c.*

Ibid. Can. xviij. Nulla ex culpa Monachos Abbati cœcare, aut mutilare licet. *Abbates, &c.*

Ibid. Can. xix. Nè Clerici, aut Monachi tabernas ingrediantur. *Ut Preſbyteri, &c.*

Ibid. Can. xxiv. Ut Clerici & Monachi in propoſito permaneant. *De Clericis & Monachis, &c.*

Ibid. Can. xxxij. Ut Monaſteriorum diſciplina ſervetur. *Ut Monaſteria ſecundùm, &c.*

Ibid. Can. xlvij. Abbatiſſæ quæ regulariter non vivunt, deponendę. *De Abbatiſſis, &c.*

Ex capitulis Caroli Magni, quæ Miſſis anno II. data ſunt, cap. iij. De Abbatibus. *De Abbatibus utrum, &c.*

Ibid. cap. iv. De Monaſterijs Virorum, &c.

Ibid. cap. v. De Monaſterijs Puellarum. *De Monaſterijs Puellarum, &c.*

Ex capitul. anno III. ad Legem Salicam additis. *Ut liber homo, &c.*

Ex capitul. ejuſd. ad Theotonem, cap. xvij. De liberis hominibus, &c.

Ex ejuſd. capitulari, iij. anno Imperij dato ad Salz. v. De ingreſſu in Monaſteria Puellarum. *Ut nullus in Monaſterio, &c.*

Ibid. vj. Ut in Monaſterijs Puellarum eæ ſolùm infantes nutriantur, quę in co loco perſeveraturæ ſunt. *Quicumque filiam, &c.*

Ibid. vij. Ut Maſculi in Monaſterijs Puellarum non nutriantur. *Omninò prohibemus, &c.*

Ibid. viij. Ut arma in Monaſterijs Puellarum non deponantur. *Ut nullus ex Clericali, &c.*

Ex ejuſd. capitulari, dato anno 805. Imperij Caroli. vij. De ijs qui ad Monaſterium nuper venerunt. *De nuper venientibus, &c.*

Ibid. cap. viij. De ijs qui ad fugiendum debitum ſervitium ſæculum reliquerunt. *De ijs qui ſæculum, &c.*

Ibid. ix. De relinquentibus ſæculum. *Ut omnes Clerici, &c.*

Ibid. x. De Laicis noviter converſis. *De Laicis noviter converſis, &c.*

Ibid. xj. De ſervis proprijs & ancillis. *De ſervis proprijs, &c.*

Ibid. xij. De congregationibus ſuperfluis. *De congregationibus, &c.*

Ibid. xiij. De non pulſatis ſecundùm regulam. *De illis qui, &c.*

Ibid. xiv. De infantibus Puellis quando velentur. *Ut infantulæ ætatis, &c.*

Ibid. xv. De Præpoſitis Monaſteriorum. *Ut Laici non ſint, &c.* Tom. 20.

Concil. Arelat. anno 813. Can. vj. Ut Epiſcopi qualiter vivant Canonici & Monachi provideant. *Providendum neceſſe eſt, &c.*

Ibid. Can. vij. Quibuſdam in Monaſteria Puellarum, & quatenùs permitti debeat aditus? *Ut in Monaſteria Puellarum, &c.*

Ibid. Can. viij. Nè in Monaſterijs plures ſuſcipiantur quàm ratio permittat. *Ut non amplius, &c.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xj. De vita Monachorum. *Abbates autem, &c.*

Ibid. Can. xij. Nè Monachi placita ſæcularia adeant. *Hoc tamen omninò, &c.*

Ibid. Can. xiij. De Sacris Virginibus. *Abbatiſſas cùm, &c.*

Ibid. Can. xvj. De eo qui ſcit relinquere mundum. *Sæculum autem relinquere, &c.*

Ibid. Can. xix. Ut in Monaſteria nimis multi homines non mittantur. *Ut plures non mittantur, &c.*

Ibid. Can. xx. De locis Monaſteriorum vel ædificijs providendis. *Deindè dignum ac neceſſarium, &c.*

Ibid. Can. xxj. Ut Epiſcopi ſciant qualiter Canonici, qui ſunt cum Abbatibus, vivant. *Præcipimus ut unuſquiſque, &c.*

Ibid. Can. xxvj. Presbyteri tantùm ad Miſſarum ſolemnia introitum habeant ad Monaſteria Puellarum.

Concil. Rhemenſe, anno 813. Can. ix. De Regula Monachorum. *Lecta eſt Regula S. Benedicti, &c.*

Ibid. Can. xxv. Ut Monachi & Canonici conſiderent, qualiter Deo militare valeant.

Ibid. Can. xxvj. Ut Monachi & Canonici tabernas cibi potûſque causâ, non ingrediantur. *Ut Monachi & Canonici, &c.*

Ibid. Can. xxvij. Ut in Monaſterijs plures æquò non ſuſcipiantur. *Ut in Civitatibus & Monaſterijs, &c.*

Ibid. Can. xxxiij. Ut Monaſterijs Puellarum neceſſaria ſuppeditentur à Prælatis. *De Monaſterijs Puellarum, &c.* Tom. 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxv. De Monaſterijs Monachorum Regulæ Sanctæ Benedicti. *Monaſteria Monachorum, &c.*

Ibid. Can. xxvj. De Monaſterijs Puellarum. *Porrò in Monaſterijs Puellarum, &c.*

Ibid. Can. xxvij. Ut juvenes Viduæ citò non velentur.

Ibid. Can. xxviij. Ut Virgines ſacrum velamen antè 20. annos ſine neceſſitate non accipiant.

Ibid. Can. xxix. Clerici in Clauſtris Puellarum nè habitent, earumque Monaſteria, niſi ad eccleſiaſtica officia non intrent: alijs hominibus omnis aditus præcludatur. *Presbyteris, Diaconibus, &c.*

Ibid. Can. xxxj. Nè in Monaſterijs plures admittantur quàm facultas ferat. *Ut in Monaſterijs Canonicorum, &c.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xxij. De Abbatibus & Monachis, ut ſecundùm Regulam vivant. *De Abbatibus verò, &c.*

Ibid. Can. liij. Inſtructio pro Sanctimonialibus, quæ ſe Canonicas vocant. *Libuit namque, &c.*

Ibid. Can. lvj. A veſpera uſquè ad primam, nulla Sanctimonialium cum Viro colloquatur. *A veſpera uſquè ad primam, &c.*

Ibid. Can. lix. Sanctimoniales in Monaſterio quid obſervare debeantè *Sanctimoniales in Monaſterio, &c.*

Ibid. Can. lx. Presbyteri in Monaſterijs Puellarum, niſi ad eccleſiaſtica officia, non immorentur. *Non debere Presbyteros, &c.*

Ibid. Can. lxj. Ut Sanctimoniales cum Viris, niſi in auditorio, non comedant, aut colloquantur. *Non debere Sanctimoniales, &c.*

Ibid. Can. lxij. Sanctimoniales, niſi Abbatiſſa mittet, non exeant, &

negotia ſua ad mediam portam Monaſterij exerceant. *Sanctimoniales niſi*, &c.

Ibid. Can. lxiij. Nè ullus Laïcus Clauſtra illarum, niſi ad operandum, ingrediatur. *Nullus vaſſus Abbatiſſæ*, &c.

Ibid. Can. lxiv. Portaria qualis eligi debeat? *Portaria non eligatur*, &c.

Capitul. Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. cap. v. Vt in Monaſterijs Puellarum Presbyteri, peractis Sacris, non ſubſiſtant. *De Monaſterijs Puellarum*, &c.

Ibid. cap. vj. Vt plures in Monaſterijs quam ferre poſſint non recipiantur. *Ut plures non mittantur*, &c.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. cxiv. Quæ præcepta ſpecialiter Monachis, quæ generaliter cęteris conveniant Chriſtianis? *Propter quorumdam ſimplicium verba, qui Religioſis*, &c. v. locum fusè.

Ibid. cap. cxvij. Quòd diligenter munienda ſint Clauſtra Canonicorum. *v. tit.* De Canonicis.

Ibid. lib. ij. cap. 1. Ex Epiſt. Hyeronimi ad Euſtochium. *Audi Filia & vide*, &c. vide locum fusè.

Ibid. cap. ij. Ejuſd. ad Demetrialem excerptum. *Unum illud tibi*, &c.

Idid. cap. iij. Item ejuſd. ex Epiſtola ad Turian. *Accipe quæſo occaſionem*, &c.

Ibid. cap. iv. Excerptum ex Epiſtola Cypriani, de habitu Virginum. *Nunc nobis, inquit, ad Virgines ſermo eſt, quarum*, &c.

Ibid. cap. v. Ex Sermone S. Cæſarij Epiſcopi, Sanctimonialibus directo. *Gaudete & exultate in Domino venerabiles Filiæ*, &c.

Ibid. cap. vj. S. Anaſtaſij, ad Sponſas Chriſti. *Quantam in cæleſtibus beatitudinem virginalis ſancta poſſideat*, &c.

Ibid. cap. vij. Quales in Monaſterijs Puellaribus debeant eſſe Abbatiſſæ? *Tales Abbatiſſæ*, &c.

Ibid. cap. viij De congregandis in Monaſterijs Sanctimonialibus. *Studendum ſummoperè*, &c.

Ibid. cap. ix. Qualiter his quæ Monaſterium expetunt, de rebus proprijs agendum ſit? *Providendum eſt his*, &c.

Ibid. cap. x. Qualiter in Monaſterio Sanctimonialibus converſandum ſit? *Meminiſſe debent quæ*, &c.

Ibid. cap. xj. Vt Monaſteria Puellarum undique muniantur, & neceſſariæ habitationis interiùs præparentur. *Summâ intentione*, &c.

Ibid. cap. xij. Vt Sanctimoniales in eadem ſocietate viventes, æqualiter cibum & potum accipiant. *Uſum reprehenſibiliter*, &c.

Ibid. cap. xiij. Qualiter Sanctimoniales ſtipendia accipere debeant neceſſaria? *Quia perſpicuè*, &c.

Ibid. cap. xiv. Quòd gemina Abbatiſſis Sanctimonialibus impendenda ſit paſtio. *Sicut ea quæ ſuperiùs*, &c.

Ibid. cap. xv. Vt ad horas canonicas celebrandas incunctanter conveniant Sanctimoniales. *Oportet ut remoto*, &c.

Ibid. cap. xvj. De inſtantia orationis. *Ad imploranda divinæ Majeſtatis*, &c.

Ibid. cap. xvij. Vt Completorium pariter Sanctimoniales celebrent. *Veſpertinis officijs*, &c.

Ibid. cap. xviij. Qui modus correptionis ergà Sanctimoniales delinquentes adhibendus sit? *Studendum vigilanter, &c.*

Ibid. cap. xx. Vt Sanctimoniales Virorum caveant frequentias. *Quia Virorum frequentias, &c.*

Ibid. cap. xxj. Vt Sanctimoniales ergà famulas sibi servientes pervigilem habeant custodiam. *Quia licitum est Deo dicatis, &c.*

Ibid. cap. xxij. Vt ergà Puellas in Monasterijs erudiendas, magna adhibeatur diligentia. *Religio ecclesiastica docet, &c.*

Ibid. cap. xxiij. Vt in Monasterijs Puellaribus domus propter anus & infirmas sit. *Postquam intrà Claustra, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Quales sint Præpositæ constituendæ? *Quia constat Abbatissas, &c.*

Ibid. cap. xxv. Qualis constituenda sit Cellararia? *Expedit Abbatissis, &c.*

Ibid. cap. xxvj. De Portaria Monasterij constituenda. *Oportet ad portam, &c.*

Ibid. cap xxvij. Vt nonnisi statuto tempore Presbyteri, eorumque Ministri, Monasteria Puellarum ingrediantur. *Presbyteris qui in, &c.*

Ibid. cap. xxviij. Vt hospitale pauperum extrà Monasterium sit Puellarum. *v. loc tom. 20.*

Capitulare 1. Ludovici Pij Imperat. anno Imperij ejus 3. capitul. xx. De Pueris tondendis, & Puellis velandis.

Ibid. cap. xxv. De his qui Virginibus Deo dicatis se sociant.

Idid. cap. xxvj. De Puellis, quo tempore velentur. *v. loc. tom. 20. sub finem.*

Epist. Ludovici Pij Imperat. ad Sicharium Burdigalensem Archiepiscopum. *Quoniam nisi quando, &c.* ad hæc verba: *non possit diligi.*

Synodus apud Celichyth. anno 816. Can. vij. Vt Telligraphia Monasteriorum non alienentur, nisi, &c. *Septimo constitutum est, &c.* v. loc. in fin. tom. 20.

Ibid. Can. viij. Vt Deo dicata sic perpetuò maneant, nisi, &c. *Octavo statutum est, &c.*

Conventus Aquisgran. anno 817. Abbatum Franciæ cum Monachis suis. Capitul. ij. De Monachis, ut Regulam S. Benedicti, qui valuerint, memoriter discant. *Ut Monachi omnes, qui possunt, Regulam memoriter discant.*

Ibid. cap. iij. De regulari officio, ut juxtà præceptum S. Benedicti celebretur inter alia. *Ut officium juxtà quod in Regula Sancti Benedicti continetur, celebrent Monachi.*

Ibid. cap. iv. Vt tam in coquina, quàm & in cunctis Monasterij officinis, Monachi operentur; & ut ipsi vestimenta sua lavent. *Ut in coquina, in pistrino, & in cæteris officinis proprijs operentur manibus; & vestimenta sua opportuno tempore lavent.*

Ibid. cap. v. De Monachis, ut post matutinalem expletionem, nisi antè constitutam surrexerint horam, denuò ad lectos suos non præsumant causâ dormiendi, redire.

Ibid. capitul. vj. Vt Monachi, nisi in Sabbato Sancto Paschæ, per totam Quadragesimam non radantur: alio tempore post finitos 15. dies, licitò ra-

Digitized by Google

dantur, tam in Sabbatis, quàm & in Octavis Paſchæ. *Ut in Quadrageſima niſi, &c.*

Ibid. cap. vii. De Balnearum uſu. *Ut Balnearum uſus in arbitrio Prioris conſiſtat.*

Ibid. cap. viii. De non edendis volatilibus intus foriſvè à Monachis, niſi infirmitatis causâ. *Ut volatilia intus foriſvè, niſi pro infirmitate, nullo tempore comedant.*

Ibid. cap. ix. Nè Epiſcopi Monachis volatilia comedere præcipiant. *Ut nullus Epiſcoporum Monachis volatilia comedere præcipiat.*

Ibid. cap. x. Nè à Monachis poma & lactucæ, niſi quando alius cibus ſumitur, manducentur. *Ut poma vel lactucæ, niſi quando alius ſumitur cibus, non comedantur.*

Ibid. cap. xi. De certo tempore phlebotomandi non obſervando, & ut Monachis tunc ibi cibus, potuſque magis in ſupplementum largiatur. *Ut certum, &c.*

Ibid. cap. xii. Vt ſi neceſſitas poſtulaverit Monachis, poſt veſpertinum, cibum antè lectionem completorium potus tribuatur: ſimiliter quadrageſimali tempore, vel quando mortuorum officium egerint. *Ut ſi neceſſitas poposcerit, &c.*

Ibid. cap. xiii. De Monacho & Priore ſuo increpato. *Ut eum à quocumque, &c.*

Ibid. cap. xiv. Nè nudi coram alijs vapulent Monachi. *Ut nudi pro qualibet culpa coram Fratrum obtutibus non flagellentur.*

Ibid. cap. xv. Nè ſoli in itinere dirigantur Monachi. *Ut ſoli ſine Fratre in via non dirigantur.*

Ibid. cap. xvi. Nè ſibi Compatres, vel Commatres Monachi faciant. *Ut ſibi Compatres, Commatreſvè non faciant, neque oſculentur Fœminas.*

Ibid. cap. xvii. Nè murmurent Monachi tempore legendi, & meridiano occupati, ad colligendas fruges. *Ut ſi neceſſitas fuerit, &c.*

Ibid. cap. xviii. De Monachis quartâ & ſexta feriâ jejunantibus.

Ibid. cap. xix. Vt in quadrageſimali tempore Monachi libros accipiant. *Ut in Quadrageſima, &c.*

Ibid. cap. xx. De veſtimento Monachis, nec ſatis pretioſo, nec ſatis vili dando. *Ut eis veſtimenta, nec multùm vilia, nec multùm pretioſa, ſed mediocria dentur.*

Ibid. cap. xxi. De cucullæ menſura. *Ut cucullæ menſura duobus conſiſtat cubitis.*

Ibid. cap. xxii. De poteſtate Abbatis, ſi extrà menſuram extrà poſitam aliquid addendum decreverit. *Ut ſi intrà poſitæ, &c.*

Ibid. cap. xxiii. De pedibus Fratrum viciſſim lavandis. *Ut in Quadrageſima, &c.*

Ibid. cap. xxiv. De mandato poſt cœnam faciendo. *Ut mandatum, ſi, &c.*

Ibid. cap. xxv. De menſura Monachorum, ut eâ Abbates illorum ſint contenti. *Ut ea, quam, &c.*

Ibid. cap. xxvi. De villis Fratrum, ut eas non circumeant Monachi. *Ut villas frequenter, &c.*

Ibid. cap. 27. De Abbate, vel quolibet Monacho, nè ad partem Monaſterij cum quocumque hoſpite manducare præſumat. *Ut Abbas, vel quiſpiam, &c.*

Ibid. cap. 28. Nè ſervitores Fratrum poſt refectionem eorum, ad unam menſam, ſed in proprijs maneant locis. *Ut ſervitores, &c.*

Ibid. cap. 29. De Lectore, ut nihil, niſi quod regula ſecernit, accipiat *Ut Lectori nihil niſi quod Regula jubet, detur.*

Ibid. cap. 30. De Alleluya in Septuageſima dimittendo. *Ut Alleluya in Septuageſima dimittatur.*

Ibid. cap. 31. De Præpoſito, ut majorem quàm cæteri habeat poteſtatem.

Ibid. cap. 32. De Præpoſito Monachis non conſtituendo, niſi & ipſe Monachus ſit. *Ut Monachis, non niſi Monachus conſtituatur Præpoſitus.*

Ibid. cap. 33. De ſenioribus Fratribus Monaſterium circumeuntibus. *Ut de ſenioribus, &c.*

Ibid. cap. 34. De novitio Fratre, ut non facilis ei in Monaſterium tribuatur ingreſſus. *Ut novitio non facilis, &c.*

Ibid. cap. 35. De Monacho quam profeſſionem faciat. *Ut Monachus profeſſione factâ, &c.*

Ibid. cap. 36. De puero, ut cùm pater & mater ad altare offerant. *Ut puerum pater, &c.*

Ibid. cap. 37. De infantibus oblatis, ut carnes non comedant. *Ut infantes oblati, carnem, nonniſi causâ infirmitatis, manducent.*

Ibid. cap. 38. De Fratribus poſt ſextam dormientibus. *Ut quando Fratres, &c.*

Ibid. cap. 39. De Fratribus, ut uſquè nonam in Quadrageſima operentur, *Ut in quadrageſima uſquè, &c.*

Ibid. cap. 40. De his Fratribus, qui quolibet modo tamen graviter delinquunt. *Ut domus ſancta, &c.*

Ibid. cap. 41. De eo qui in refectorio negligenter coram Fratribus aliquid exceſſerit. *Ut ſi quis, &c.*

Ibid. cap. 42. De plebeio non recipiendo in Monaſterio, niſi priùs Monachus fieri voluerit. *Ut nullus plebeius, &c.*

Ibid. cap. 43. Nè Monachus jurando ſermonem proferat, niſi ſicut Sancti Patres conſtituerunt loqui. *Ut nemini, &c.*

Ibid. cap. 44. De Abbatibus cellas Monachorum vel Canonicorum habitantibus. *Ut Abbatibus liceat, &c.*

Ibid. cap. 45. De ſchola in Monaſterio non habenda, niſi de his qui oblati fuerint. *Ut ſchola in Monaſterio non habeatur, niſi eorum qui oblati ſunt.*

Ibid. cap. 46. De præcipuis ſolemnitatibus Sanctorum, ut plenarium in eis officium fiat, & his Monachi cedant. *Ut in præcipuis, &c.*

Ibid. cap. 47. De jejunio Paraſceve. *Ut in Paraſceve, non aliud niſi panis & aqua ſumatur.*

Ibid. cap. 48. De benedictione poſt Completorium dicenda. *Ut benedictio poſt Completorium à Sacerdote dicatur.*

Ibid. cap. 49. De decimis dandis, tàm Eccleſiæ quàm pauperibus. *Ut de omnibus, &c.*

Ibid. cap. 50. De ſpecialibus Pſalmis pro elemoſynarijs & defunctis cantandis. *Vt prætermiſſis, &c.*

Ibid. cap. 51. De Pentecoſte, ut per hebdomadam non flectantur genua, neque jejunetur, niſi dies jejunij extiterint. *Vt in hebdomada, &c.*

Ibid. cap. 52. De Laïcis in Refectorium Monachorum manducandi vel bibendi causâ non ducendis. *Vt Laïcus causâ manducandi ac bibendi in Refectorium non ducatur.*

Ibid. cap. 53. De veſtimentis & calceamentis, ut quoties Fratribus expedit, dentur. *Vt quoties expoſcit neceſſitas, veſtimenta & calceamenta, & omnia neceſſaria Fratribus dentur.*

Ibid. cap. 54. De his qui præponuntur, ut Nonni vocentur. *Vt qui præponantur, Nonni vocentur.*

Ibid. cap. 55. De ſeniore Decano. *Vt ſenior Decanus, &c.*

Ibid. cap. 56. De Præpoſito, Decano, & Cellarario. *Vt Præpoſitus, Decanus, Cellararius, &c.*

Ibid. cap. 57. De libra panis, ut 30. ſolidos penſet antequàm coquatur. *Vt libra panis 30. ſolidis per 12. denarios metiatur.*

Ibid. cap. 58. Vt dormitorium juxtà oratorium conſtituatur, ubi ſupervenientes Monachi dormiant.

Ibid. cap. 59. De Abbatibus, ut ſecùm Monachos in itinere nonniſi ad Synodum ducant. *Vt Abbates Monachos ſecùm in itinere, niſi ad generale Synodum, non ducant.*

Ibid. cap. 60. De duobus ſignis ad Tertiam & Nonam pulſandis. *Vt duo tantùm ſigna, ad Tertiam, Sextam, & Nonam pulſentur.*

Ibid. cap. 61. De Monachis, ut diſconſutas cappas non habeant, niſi tantùm villoſas. *Vt Monachi cappas diſconſutas, præter villoſas non habeant.*

Ibid. cap. 62. De Abbatibus, Præpoſitis, atque Decanis, ut benedictionem Lectoribus tribuant, licet Presbyteri non ſint. *Vt Abbas, Præpoſitus, vel Decanus, quamvis Presbyteri non ſint, Lectoribus benedictionem tribuant.*

Ibid. cap. 63. Vt è Fratribus docti eligantur, qui ſupervenientibus Monachis loquantur. *Vt docti Fratres eligantur, qui cum ſupervenientibus Monachis loquantur.*

Ibid. cap. 64. De incerto furto, ut oratio & excommunicatio fiat, quouſquè qui culpabilis exiſtit, manifeſtetur. *Vt de furto incerto, oratio & excommunicatio à Corpore & Sanguine Chriſti fiat, quouſquè culpabilis confiteatur.*

Ibid. cap. 65. De Monacho qui adversus alium Monachum teſtimonium protulerit. *Vt ſi Frater adversùs Fratrem pro qualibet culpa teſtimonium protulerit, Fratri profectori credatur.*

Ibid. cap. 66. De Pſalmo, Invitatorio, & *Gloria*, pro defunctis non cantandis. *Vt Pſalmus, Invitatorius, &* Gloria, *pro defunctis non canetur.*

Ibid. cap. 67. De Lectore, ut ſtans benedictionem petat. *Vt Lector ſtando benedictionem petat.*

Ibid. cap. 68. De Eulogijs in Refectorio Fratribus à Presbyteris dandis. *Vt Eulogiæ Fraeribus à Presbyteris in Refectorio dentur.*

Ibid. cap. 69. Quòd ad Capitulum primò Martyrologium legendum ſit, & Verſus poſteà dicendus, indè Regula. *Vt ad Capitulum primùs Martyrolo-*

gium legatur, & dicatur versus, deindè Regula, aut Homilia qualibet legatur; deindè, Tu autem Domine, *dicatur.*

Ibid. cap. 70. De lectione in Capitulo exponenda. *Ut ad Capitulum lectio tradatur, similiter ad consolationem, si tempus fuerit opportunum.*

Ibid. cap. 71. De jejunio Fratrum æstivo tempore. *Ut quando Fratres æstivo tempore jejunant, post Sextam dormiant.*

Ibid. cap. 72. De eo qui culpâ noxâ tenetur, ut die dominico remissius habeat. *Ut is, qui noxâ culpâ tenetur, die dominico remissius habeat, & veniam non petat.*

Ibid. cap. 73. De anniversaria die pro defuncto Abbate celebranda. *Ut pro defuncto Abbate anniversarium fiat officium.*

Ibid. cap. 74. De eo ut ad Missam inclinati, *Sanctus* dicant, & ad *Pater noster* genua flectant. *Ut ad Missam* Sanctus, *stantes*, & Pater noster, *genua flectentes dicant.*

Ibid. cap. 75. Non debet aliquis pro munere in Monasterio recipi. *Ut nullus pro munere recipiatur in Monasterio, nisi quem bona voluntas de merita commendant.*

Ibid. cap. 76. De mensura cibi ac potûs quæ Monachis separatim debet tribui. *Ut unicuique Fratri in cibo & in potu sua mensura separatim detur; & de ipsa mensura sibi data alicui nihil tribuat.*

Ibid. cap. 77. De Fratrum pinguedine, quam accipere debeant in victu quotidiano. *Ut Fratres aliquis pinguedinis in victu quotidiano habeant, exceptò feriâ sextâ, & diebus octo antè Natale Domini, & à Quinquagesima usquè ad Pascha.*

Ibid. cap. 78. In die Natali, & festivitate Paschæ, Monachis volatilia sumere quatuor diebus conceſſum est. *Ut volatilia in Natali Domini & in Pascha tantùm quatuor diebus, si est undè comedant: si verò non fuerit, undè non requiratur per debitum, si autem Abbas, aut Monachi abstinere se voluerint, in eorum sit arbitrio.*

Ibid. cap. 79. De Muffulis Monachis dandis. *Ut Muffulæ vervecinæ Monachis dentur.*

Ibid. cap 80. De disciplinæ modo. *In doctrina sua Abbas*, &c. v. titul. *De Abbatibus.*

Capitulare ij. Ludovici Pij Imperat. anno 823. cap. viij. De admonitione ad Abbates & Laïcos pro Monasterijs, ex regali largitate sibi commissis. *Abbatibus quoque & Laïcis*, &c. eod. tom. 21.

Capitulare iij. ejusd. anno 828. II. Hæc Capitula ab Episcopis in eisdem Concilijs tractanda sunt.

II. De Fœminis, quæ in quibusdam, &c.

III. De Monasteriolis etiam diversis in Missatico Alberici, &c.

Concil. Paris. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxxix. De Fœminis quas non contingit discipulas fuisse Sanctimonialibus, nè repentè Matres spirituales præficiantur.

Ibid. cap. xl. Ut Viduæ inconsultis Episcopis non velentur.

Ibid. cap. xlj. De Puellis Virginibus à Presbyteris non consecrandis.

Ibid. cap. xlij. De Fœminis, quæ sine consensu Sacerdotum, velum sibi indiserete imponunt.

Ibid. cap. xliij. Ut Abbatiſſæ, & cæteræ Sanctimoniales, neque Viduas, neque Puellas velare præſumant.

Ibid. cap. xliv. De Monialibus Fœminis, quæ amiſſis viris velantur, & in proprijs domibus reſidere delectantur.

Ibid. cap. xlv. Ut illicitus acceſſus Fœminarum ad Altare, Sacraque Vaſa contrectantium fieri prohibeatur.

Ibid. cap. xlvj. Ut acceſſus Canonicorum, & Monachorum ad Monaſteria Sanctimonialium, niſi causâ utilitatis, non fiat. *Compertmus etiam quoſdam Canonicos, &c.*

Diploma Ludovici Pij anno 831. De ordine monaſtico in Monaſterio S. Dionyſij per Epiſcopos ejus auctoritate reſtituto. ...*Verùm cum ipſi infrà ſedulò, &c.* v. loc. tom. 21.

Signum Ludovici Sereniſſimi Imp. Hirminmarus Notarius ad vicem Theodonis recognovit. *Data ſeptimo Kal. Septembris, anno Chriſti propitio* 19. *Imperij Domni Ludovici Sereniſſ. Imperatoris, indictione* 10. *Actum in Monaſterio S. Dionyſij in Dei nomine feliciter. Amen.*

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. cap. ij. De vita & doctrina inferiorum ordinum.

Ibid. cap. iij. Ut Monachi Epiſcopos in quorum ſunt Parochia non parvipendant. *Monachi interèà non debent parvipendere Paſtores ſuos in cujus Parochia conſiſtentes, ſicut aliqui faciunt.*

Ibid. cap. xij. Ut Monaſteria Puellarum, in quibus diſciplina eſt collapſa, per Religioſos Viros emendentur. *Illud namque neceſſarium viſum eſt, &c.*

Ibid. cap. xiij. Prælatæ Monaſteriorum ſibi ſubditas probis moribus præcedant, & neceſſarium illis victum, veſtitumque ſuppeditent. *Admonendæ etiam ſunt Prælatæ, &c.*

Ibid. cap. xiv. Ut Prælatæ provideant nè in Monaſterijs ſint loca in quibus Deus offendi poſſit. *Admonenda Prælatæ ſunt, &c.*

Ibid. cap. xv. Ut in omnibus Congregationibus clauſtra & congrua habitacula fiant, atque ut ſingulæ ſecundùm perſcriptam ſibi regulam vitam conſtituant. *In cuſtodijs verò Congregationum, &c.*

Ibid. cap. xix. De Monaſterijs, quæ propter Eccleſiæ neceſſitatem ſæcularibus dantur. *Monaſteria dividimus ſolummodò, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Vt Monachi in publicis locis ſine cauſa diſcurrere prohibeantur. *Nec minùs de Monachis, &c.*

Synod. Aquiſgran. II. lib. ij. cap. xxix. Quòd in locis Deo ſacratis verè ſit Dei virtus, eorumque viſitator & adjutor Deus, & venientes ad malefaciendum, percutiat & perdat.

Concil. ad Theodonis Villam, anno 844. Can. iij. Vt Monaſteria Laïcis conceſſa, Religioſis deinceps Viris, ſeu Fœminis committantur. *Sacrum quoque Monaſterium, &c.*

Ibid. Can. v. Vt locorum Religioſorum, quæ Laïci tenent, curam interim & providentiam gerant Epiſcopi. *Et quia Sancta Eccleſia, in area trituræ, &c.*

Concil. Vernenſe II. anno 844. Can. iij. Vt Religioſi idonei Viri dirigantur, qui Monaſteria ſcrutentur, in quibus collapſa eſt diſciplina. *In locis ſanctis, hoc eſt, &c.*

Ibid. Can. iv. Vt Monachi vagi ad ſua loca revertantur, & profugi vel ejecti corrigantur. *Monachus qui cupiditatis causâ, &c.*

Ibid. Can. v. De ijs qui Sanctimonialibus illicitè miſcentur. *Qui Sanctimonialibus illicitè miſcentur, &c.*

Ibid. Can. vij. De Sanctimonialibus quæ religionis causâ virilem habitum ſumunt, vel crines attondent. *Si quæ Sanctimoniales causâ religionis, &c.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. ix. Vt Monaſteria Laicis conceſſa, Religioſis deinceps Viris, ſeu Fœminis committantur.

Ibid. Can. x. De abuſibus quos Laïci Monaſteria regentes præſumebant. *Perventum eſt ſiquidem ad nos, &c.* Ex Synod. ad Theodonis Villam.

Ibid. Can. xxviij. Vt Epiſcopis libertas à Rege ad obeunda Monaſteria concedatur, & Epiſcopi conceſſo ſibi otio non abutantur.

Ibid. Can. xlj. De Monaſterijs everſis, & in allodium datis.

Ibid. Can. lvij. Vt Monachi Palatium ſine Epiſcopi auctoritate non adeant, nec vagentur, nec villicationibus inſerviant.

Ibid. Can. lix. Vt Monachus de Monaſterio ſine Epiſcopi conſultu non ejiciatur.

Ibid. Can. lx. Vt qui ſacra loca refringant & prædantur, tamquàm ſacrilegi puniantur. *Vt qui Monaſteria, atque ſacrata loca, &c.*

Ibid. Can. lxx. De ijs qui ſub velamine religionis, quaſi Sanctimoniales degunt, & voluptatibus inſervire dicuntur. *Vt illæ, quæ quaſi Sanctimoniales, &c.*

Concil. Moguntinum I. anno 848. cap. xiij. De Clericorum vita, ſive Monachorum.

Ibid. cap. xiv. De voto Monachorum. *Nullus Monachorum aliquid, &c.*

Ibid. cap. xvj. De vita Sanctimonialium. *Vide locum, tom. 21.*

Synodus Regiaticina, anno 850. capitul. xiv. *Quia non tantùm à ſæcularibus, &c.*

Ibid. capitul. xvj. *Suggerendum eſt Beatiſſimis, &c.*

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. v. Duo Monachi Presbyteri, Pippinum è Sancti Medardi monaſterio abducere conati, depoſiti, atque in diverſa monaſteria relegati. *V. tit.* De Imperat. Regibus, &c.

Ibid. Can. vij. De miſſis ad inſtaurandum Dei cultum per ſingulas Provincias dirigendis.

Ex ejuſd. Concil. act. vij. capitul. 1. Caroli Calvi. De omnium monaſteriorum inſtauratione. *Vt miſſi noſtri per Civitates & ſingula, &c.*

Ibid. capitul. ij. De monaſterijs in alodem datis. *Vt miſſi noſtri diligenter, &c.*

Ibid. capitul. iij. De Capellis & Abbatiolis in beneficium datis. *Vt miſſi noſtri per ſingulas, &c.*

Concil. Ticinenſe, anno 855. Epiſtola Epiſcoporum Ludovico Imperatori. *De Monaſterijs autem virorum, &c.*

Synodus Cariſiaca, anno 858. viij. *Monaſteria etiam religioſa, &c.*

Ibid. ix. *Rectores etiam Monaſteriorum, quibus Monaſteria commiſerit, &c.* V. titul. *De Abbatibus.* Tom. 21.

Nicol. Papæ I. Epiſt. vj. in appendice ad Monachos S. Karilefi. Jubet ut Epiſcopo

Epiſcopo Cenomanico ſubeſſe non detrectent, aut ad cauſam coram Epiſcopis, vel coram Sede Apoſtolica dicendam ſe comparent. *v. loc. & Epiſt. 7. 8. & 9. ejuſd. argum.* Tom. 21.

Decreta, ſeu Reſcripta Nicolai Papæ I. xiij. De votis monaſticis.

Concil. Tullenſe I. anno 859. Vt Congregationes Canonicorum, &c.

Ibid. xij. Vt unicuique Congregationi, &c. *v. locum.*

Concil. Tullenſe II. anno 860. Can. v. Vt Clerici & Monachi vagi ad Epiſcopos & Abbates ſuos revocentur. *Tom.* 22.

Ex excerptionibus Egberti Archiepiſcopi de Jure Sacerdotali. De Monacho vovente. *Propoſitum Monachi deſeri non poteſt aliquo pacto: quod enim quis vovit Deo, reddere debet: Pſalmiſta namque dicit;* Vovete & reddite Domino Deo veſtro. *Tom.* 25. *Pſ.* 75.

Ibid. De Monacho migrante. *Monachi non migrandi de loco ad locum, ſed in ea permaneant obedientia quam tempore ſuæ converſationis promiſerunt.*

Ibid. De Monacho ſodomita. *Monachus Sanctæ Regulæ violator ſive contemptor, vel parvulorum inceſtuosè aut adoleſcentium conſectator, publicè verberetur, coronam capitis quam geſtat, amittat, decalvatuſque turpiter opprobria patiatur, vel vinculis arctatus ferreis carceruli angustia maceretur.*

Ibid. De Monacho adultero. *Si quis Monachus adulterium, aut furtum fecerit, quod potiùs ſacrilegium dici poteſt, id cenſuimus ordinando, ut virgis cæſus, tanti criminis reus, nunquàm officium clericatus excipiat: ſi verò jam clericus in id facinus fuerit deprehenſus, nominis ipſius dignitate privetur.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xv. Si in Monaſterijs aliquid furatum fuerit, qualiter ipſi Fratres ſe indè purgare debeant. *Sæpè contingit ut in Monaſterijs furta perpetrentur, &c.* v. loc. tom. 23.

Ibid. Can. xix. De vagis & inobedientibus Clericis. *Placuit etiam ut * ſive in Monaſterio Diaconi, vel Presbyterij officio aliquis conſtitutus exiſtat; ſi Epiſcopi, à quo ordinatus eſt præceptis non obedierit, ut in delegata ſibi Eccleſia officium dependae aſſiduum, quouſque in vitio permanſerit, & communione & honore privetur.*

* al. ſi in miniſt. Diac. vel Presbyt. offic.

Ibid. Can. xx. De Fœminis ſacro velamine conſecratis. *Fœminæ ſcilicet, quæ ſacro velamine ſunt conſecratæ, ſi fuerint, (quod nolumus) fornicatæ, velamen deponere non præſumant: ſed pœnitentiæ jugo ſubmiſſæ ſummoperè decertare feſtinent, ut ad indulgentiæ & remiſſionis valeant gratiam pervenire.*

Ibid. Can. xxj. De Viduis, quæ ſacrum velamen capiti impoſuerunt. *Vidua quidem quæ ſacrum capiti velamen impoſuerit, ſi profeſſa eſt, in eodem habitu permanere ſpondens nunquàm religionis deponere velamen, à religionis obſervantia diſcedere non præſumat. Quòd ſi præſumpſerit, & ad id quod ſponderat revocari non poteſt, à limimbus S. Eccleſiæ ſegregetur, donec ad emendationis remedia confugiat.*

Ibid. Can. xxij. De parvulis intrà ſepta Monaſterij à parentibus traditis. *Si pater vel mater filium filiamque intrà ſepta Monaſterij, &c.*

Ibid. Can. xxiij. De profeſſione Monachorum. *Monachorum ergò aut paterna devotio, aut propria profeßio facit. Quidquid horum fuerit alligatum tenebit. Proindè huic ad mundum reverſi intercludimus aditum, & omnes ad ſæculum interdicimus regreſſus.* v. loc. tom. 23.

Epiſt. ccxxvj. Joannis Papę VIII. Mulier quæ vi, miniſque coacta religioſum habitum ſuſceperat, ad vota ſervanda non tenetur. *Quædam veſtrarum Diœceſeon Fœmina nomine Theoderona, &c.* v. tom. 24.

Concil. apud S. Macram, anno 881. capitul. iv. De cura Monaſteriorum ſuſcipienda. *Ut Miſſi Regij per Civitates & ſingula Monaſteria tàm Canonicorum, quàm Monachorum ſive Sanctimonialium unâ cum Epiſcopo Parochiæ uniuſcujuſque in qua conſiſtunt, &c.* cod. tom. 24.

Leges eccleſiaſticæ Alvredi Magni Regis Anglorum, titul. x. De eo qui Monialem contrectarit.

Ibid. tit. xj. De eo qui Monacho nummum concrediderit.

Ibid. tit. xij. De pecunia commiſſa Monacho.

Ibid. tit. xiv. De Monachis. *Si quis Deo ſe ſe religione obſtrinxerit, eumque alius criminetur, eorumque aliquid quæ nuncuparat non perſolviſſe, ipſe primus in quatuor Templis ejus rei fidem jurejurando firmato tum alter ſi ſe criminis ſuſpicione liberare voluerit, in* 12. *Templis id facito.* cod. tom. 24.

Concil. Moguntinum, anno 888. capitul. xxv. De Præpoſitis & Proviſoribus Monaſteriorum.

Concil. Metenſe, Can. ix. De duabus Sanctimonialibus, ob facinus in Ergaſtulum retruſis: & de Diacono ſacrilegium confeſſo.

Concil. Tribur. anno 895. capitul. xxiij. De his qui velatas Deo conſecratas in conjugium ducunt. *Si quis ſacro velamine conſecratam in conjugium duxerit, &c.* v. loc. cod. tom. 24.

Ibid. cap. xxiv. De Virgine antè duodecim annos velata, non conſentiente Patrono, ſub cujus erat patrocinio. *Quæcumque Virgo ſub patrocinio antè annos duodecim, non coactâ, ſed propriâ voluntate ſacrum velamen ſibi impoſuerit, annumque & diem, nullo repetente velata permanſerit, &c.* v. locum.

Ibid. cap. xxv. De Viduis velatis. *Viduas autem velare Pontificum nullus attinet, prout conſtitutum eſt in Decretis Celaſij Papæ cap.* 13. *quod nec auctoritas divina, nec Canonum forma præſtituit, &c.* v. loc.

Monachus apoſtata quomodo tractandus?

Ibid. cap. xxvj. De Monachis vagis. ..... *Si verò fugâ regularis diſciplinæ elapſus, propoſitum ſanctitatis calcaverit, omnimodis coercendus, & ab omnibus deteſtandus, atque omni onere eſt gravandus: ut ſaltem rubore verecundiæ confuſus, & onere paupertatis afflictus, redeat, quem relictâ ſingularitatis profeſſione inimicus tenebat, &c.* Tom. 24.

Conſtitutiones Odonis Archiepiſcopi Cantuariæ, cap. vj. De officio Monachorum *Sexto Capitulo hortamur Monachos & omnes qui vocem Deo voverunt, &c.* v. locum, tom. 25.

Concil. London II. anno 1127. capitul. x. De Sanctimonialibus Nulla Abbatiſſa vel Sanctimonialibus carioribus utatur indumentis, quàm agninis, vel cullinis.

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. ix. De Monachis propoſitum non ſervantibus. *Prava autem conſuetudo prout accepimus, & deteſtabilis inolevit, &c.* Tom. 27.

Concil. Turon. anno 1163. Can. viij. Ut Religioſi ſæcularia ſtudia vitent. *Non ſolùm maximoperè antiqui hoſtis invidia, &c.* cod. tom.

Concil. Lateran. Generale III. anno 1179. De Conjugatis & Sponſis Mo-

naſterium ingreſſis, vel ingrendi volentibus. Cap. i. Quòd poſt legitimum conſenſum de præſenti licitum eſt alteri, altero etiam repudiante, & altero in ſæculo remanente, ſi una caro non ſunt effecti. *Verùm poſt conſenſum illum legitimum de præſenti eſt alteri, altero etiam repudiante, &c.*

Ibid. cap. ij. Qui invitâ uxore Monaſterium ingreſſus eſt, eâ petente debet ad eam redire. *Quidam intravit Monaſterium invitâ uxore, ipſum eadem repetente coactus ad eam redire, &c.*

Ibid. cap. iij. Non debet vir ſine uxore, vel uxor ſine conjuge ad religionem convolare. *Cùm præditus ſis ſcientiâ literarum, ignorare non potes, &c.*

Ibid. cap. iv. Si quis abſque licentia uxoris Monaſterium ſit ingreſſus. *Præterea utrùm Laïcus uxoratus, qui præſentibus Sacerdotibus, &c.*

Ibid. cap. v. Si quis habitum religionis ſuſceperit, nondùm verò profeſſus eſt, & poſt modum uxorem duxerit, non eſt cogendus ab ea recedere, &c. *Si quiſquam, qui ſe religioni devovit, & habitu ſuſcepto profeſſionem fecit, &c.*

Ibid. cap. vj. Quòd non recipitur illius viri apud Deum converſio, cujus ſequitur conjugalis fœderis proſtitutio, &c. *Conjugatus in Monaſterium converti deſiderans ſuſcipi prohibetur, &c.*

Ibid. cap. vij. Qui uxoratus, niſi uxor ejus profiteatur continentiam, & ſibi velamen impoſuerit, non debet ordinari. *Sanè ſi conjugati conſenſerint ordinari, etiam uxoris voluntas, &c.*

Ibid. cap. viij. Quòd ſi vir & uxor per carnis commixtionem una caro non ſint effecti, poteſt alter ſine altero converti, & alteri in ſæculo remanere. *Ex publico inſtrumento quod nobis eſt præſentatum, &c.*

Ibid. cap. ix. Quòd viro religionis habitum aſſumere, ſi uxor ſuſpicione careat, quod volet ad ſecunda vota migrare, continentiam profeſſa, &c. *Uxoratus autem ſine licentia propria uxoris inter vos nullatenus recipiatur, &c.*

Ibid. cap. x. Quòd poſt votum ſimplex metu interpoſito factum, permittitur contrahere matrimonium. *Veniente ad noſtram præſentiam Marcus Eremita, &c.* v. loc. tom. 27.

Ibid. De Monachis & Monialibus ſine probatione ſuſceptis, item in probatione poſitis, recedere volentibus. Cap. i. Habitus religionis antè decimum quartum annum ſuſceptus, quomodo licitè poteſt relinqui? *Ad audientiam noſtram noveris perveniſſe, &c.*

Ibid. cap. ij. Qui habitum religionis antè profeſſionem deſerunt, in ſæcularibus non debent Eccleſijs admitti. *Super eò quod quæſitum erat à nobis, &c.*

Ibid. cap. iij. Qui habitum non ſuſcepit, nec profeſſionem fecit, licet de ſuſcipiendo coràm Epiſcopo votum fecerit, ſi poſteà uxorem duxerit, non eſt cogendus eam dimittere, & ad Eccleſiam, cui ſe devovit, redire. *Meminimus nos ex parte tua hujuſmodi quæſtionem audiviſſe, &c.*

Ibid. *Huic partis titulus in Archetypo eraſus eſt, ideòque hîc nonnihil vacui eſt relictum.* Cap. xiij. Si quis habitum religionis metu mortis ſuſceperit, licitè habitum relinquere poteſt, niſi id aliquando ratum habuerit. *Relatum eſt auribus noſtris, quod eum vir nobilis, &c.*

Ibid. cap. xxix. Ad arctiorem religionem licitum eſt tranſire. *Sanè de Canonico qui in Eccleſia Aroacenſi poſſeſſionem, &c.* Tom. 27.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. capitul. xxxviij. Quòd Religioſi poſſeſſio-

nati quolibet anno admoneantur ut reddant computum. *Ad hæc quoniam ſexum muliebrem, contrà verſutiam hoſtis, &c.*

Ibid. cap. xxxix. Quòd Religioſi nihil recipiant pro ingreſſu alicujus inter eos, niſi pro veſtitura dumtaxat. *Præterea ſtatuimus, præſenti Concilio approbante, &c.* v. tom. 28.

Ibid. cap. xliij. De ordinatione Religioſorum, & qui poſſunt recipi in Monachos.

Ibid. cap. xliv. De familiaribus Monialium, & de ſilentio Religioſorum, & de licentia exeundi. *Inhibemus etiam nè Moniales infrà ſepta Dominorum ſuorum, &c.*

Ibid. cap. xlv. Nè Monachi vel Moniales per ſe comedant. *Omnem ſingularitatem interdicimus in Refectorio, ut, &c.*

Ibid. cap. xlvj. Quòd Moniales ſimul in Monaſterio habitent, & de confeſſione earum. *Ad hæc per nullam ſocietatem vel conſiderationem admittantur, &c.*

Ibid. cap. xlvij. Quòd Religioſi non condant teſtamenta, nec liceat Monachos Monaſteria habere ad firmam. *Quoniam non licet viris religioſis aliquid proprium poſſidere, &c.*

Ibid. cap. xlviij. Quòd Religioſi non bibant ultrà horas debitas. *Quoniam inter alia vitia impetus gulæ, &c.*

Ibid. cap. xlix. Quòd Monachi & Regulares in Monaſterio habeant ſeniores, & de ſententijs publicandis. *Ad hæc ſtatuimus, ut cum ratione debilitatis, &c.* v. tom. ſuprà.

Concil. London. anno 1237. capitul. xix. De eſu carnium Monachorum. *Audivimus & lætati ſumus, quod religioſi viri, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Lugdun. II. anno 1274. Conſtitutiones à Gregorio Papa X. in Concilio Lugdunenſi generali ſancitæ. xxiij. De religioſis domibus, ut Epiſcopo ſint ſubjectæ. *Gregorius X. religionum diverſitatem nimiam, nè confuſionem induceret, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Saltzburgenſe, anno 1274. capitul. 1. De capitulis provincialibus Abbatum, ac aliorum Prælatorum. *Cùm Abbates Ordinis Sancti Benedicti Saltzburgenſis Provinciæ, &c.*

Ibid. cap. ij. De revocatione Monachorum fugitivorum. *Exnunc tamen eiſdem Abbatibus præcipimus & mandamus, ne, &c.*

Ibid. cap. iij. De prava Abbatum conſuetudine ergà Monachos. *Illam & pravam Abbatum conſuetudinem reprobamus, quâ, &c.*

Ibid. cap. iv. De dignitatibus Abbatum. *Sunt inſuper quidam Abbates, qui indulgentijs & remiſſionibus, &c.*

Ibid. cap. v. De correctionibus Capitulorum Provincialium. *Hæc eadem in Canonicis Regularibus quantùm diverſitas, &c.*

Ibid. cap. vj. De indulgentijs & remiſſionibus. *Ad hæc cùm Predeceſſores noſtri bonæ memoriæ, &c.*

Ibid. cap. xx. Religioſus extrà profeſſionem ſuam Confeſſorem non eligat. *Nulli Religioſo extrà ſuam profeſſionem vel ordinem ſibi eligere Confeſſorem, niſi de Prælati ſui licentia ſpeciali.*

Ibid. cap. xxj. De correctione Religioſorum aut aliorum Monachorum. *Si adverſus correctionem Superioris ſui Monachus, &c.*

Concil. Saltzburgenſe, anno 1281. capitul. iij. De Jejunio Religioſorum. *Item à Feſto Martini ab omnibus Religioſis uſquè ad Nativitatem Domini, &c.*

Ibid. cap. iv. De Monachis & Regularibus proprietatum. *Item ſtatuimus, ut Monachi vel Regulares, &c.*

Ibid. cap. v. De habitu Religioſorum. *Item ut habitus debitus unicuique Religioſos & Religioſæ, &c.*

Ibid. cap. vj. De diſcurſu Religioſorum. *Item inhoneſtos & indecentes Religioſorum diſcurſus, &c.*

Ibid. cap. vij. De Capitulis Epiſcoporum, Abbatum, & aliorum Prælatorum. *Item licet felicis recordationis Gregorius Papa IX. &c.*

Ibid. cap. ix. De Monialibus in Clauſtris communem vitam non ducentibus. *Item cum dolore accepimus quòd quædam Moniales, &c.*

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. capitul. iij. De colloquio cum Monialibus, vel de inordinato joco. *Abuſum quoque ac ſuſpicionem contagij à perſonis eccleſiaſticis, &c.*

Ibid. cap. xviij. De habitu & converſatione Monachorum. *Volumus etiam quòd Abbates, Priores Monaſteriorum, &c.*

Ibid. cap. xix. De vita & habitu Monialium. *Hanc circà Monialium curam Abbatiſſas & Prioriſſas, &c.*

Ibid. cap. xxxix. De Conſervatoribus Monaſteriorum. *Conſervatores qui Perſonis religioſis & Monaſterijs, &c.* v. tom. 28.

Concil. Ravennate II. anno 2311. capitul. xiv. De ſtatu Regularium & ipſorum reformatione. *Statuimus, & perpetuâ ſtabilitate firmamus, quod, &c.*

Ibid. cap. xvij. De Monachis, ut omnes ejuſdem ordinis in divinis officijs ſint conformes. *Monemus omnes Abbates, Priores Conventûs, & Monachos, &c.*

Concil. Ravennate III. anno 1314. capitul. xj. Quòd nullus accedat ad Monaſteria Monialium, & quòd Moniales non exeant Clauſtrum. *Cùm expediat Chriſti ancillas, quæ ſe clauſtralibus, &c.* Tom. 28.

Concil. Ravennate IV. anno 1317. cap. vj. Quòd nullus recipiatur in aliquo Monaſterio, ſeu regulari loco, per potentiam Laïcorum. *Plerumque contingit, quòd propter minas & potentiam Laïcorum, &c.*

Ibid. cap. xxiij. De Monialibus clauſtratis. *Nos Rainaldus permiſſione divinâ, & Apoſtolicæ Sedis gratiâ, &c.* v. tom. 29.

Concil. Palentinum, anno 1322. cap. xij. De ſtatu Monachorum. *Monaſteriorum damna quæ per alienationes ab ipſorum Abbatibus, &c.*

Ibid. cap. xiij. De religioſis domibus. *Hoſpitalitatem quam ex pietatis officio de jure à Clericis, &c.* v. loc. eod. tom. 29.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. capitul. xij. De communibus capitulis Monachorum. *In ſingulis regnis ſive provincijs fiat de triennio in triennium, &c.*

Ibid. cap. xiij. De novis Religionibus prohibitis. *Nè nimis Religionum diverſitas gravem in Eccleſia Dei confuſionem, &c.* v. loc. tom. 28,

Ibid. cap. lix. Quòd nullus Religioſus fidejubeat ſine licentia Abbatis & Conventûs. *Quod quibuſdam Religioſis à Sede Apoſtolica eſt prohibitum, &c.*

Ibid. cap. lx. Ut Abbates non extendant ſe ad officium Epiſcopale. *Accedentibus ad nos de diverſis mundi partibus Epiſcoporum querelis, &c.*

Ibid. cap. lxj. Nè Religioſi recipiant decimas de manu laïcali. *In Lateranenſi Concilio noſcitur fuiſſe prohibitum, nè quilibet, &c.*

Concil. Friſingenſe, anno 1440. cap. xij. De Regularibus & eorum ſtatu. *Quia Religioſos, qui per religionem ſponte aſſumptam Deo dicati ſunt, &c.* v. tom. 33.

Concil. Senonenſe, anno 1527. Admonitiones aliquot errorum, &c. Cap. xxvij. Quid agendum quando Prioratus Religioſorum, aut Monialium, non habent proventus ſufficientes ad plurium in illis locis educationem? *Et cum ſacrum Vienneuſe Concilium ſtatuerit, &c.*

Ibid. cap. xxviij. De numero Monialium in Monaſterijs earum inſtituendo, perpetuaque ipſarum clauſura vigilanter obſervanda. *Item conſtituimus ut in Monaſterijs Monialium tot inſtituantur Moniales quot de facultatibus, &c.*

Ibid. cap. xxix. De viſitatione & reformatione diligenti hoſpitalium, &c. facienda. *Cùm autem ea quæ ad certum uſum pium, &c.* v. tom. 34.

Concil. Coloniense I. Provinciale, anno 1536. pars decima. Cap. 1. De vita & converſatione monaſtica. *Vita monaſtica non multò Apoſtolorum tempora capit, &c.* v. locum, tom. 35.

Ibid. cap. ij. Neminem Monachiſmi profeſſione temerè alligandum. *Certè Sancti Patres admodùm fuerunt ſolliciti ut, &c.*

Ibid. cap. iij. Admonendi parentes, nè liberos invitos in Monaſterium detrudant. *Admonendi quoque erunt parentes, nè liberos, &c.*

Ibid. cap. iv. Quo affectu monaſtica vita amplectenda? *Qui Monaſterium ingreditur alio affectu quàm ſimplici amore Dei ductus, &c.*

Ibid. cap. v. In Monaſterijs habendus qui doceat legem Domini. *Habendus eſt in virorum Monaſterijs vir pius ac doctus, qui doceat Monachos, &c.*

Ibid. cap. vj. Verbi Prædicatorem in Monaſterijs eſſe oportere. *In Monaſterijs quoque verbi Prædicator erit pius quidem ac eruditus, &c.*

Ibid. cap. vij. Monachi bonæ indolis ad academias mittendi. *Neque nobis diſplicuerit, ut aliquot ex Monachis, &c.*

Ibid. cap. viij. Moniales non eſſe alligandas, ut nulli quàm ſuo, ut vocant, Patri, aut Præpoſito confiteantur. *Sint præterea in Monaſterijs Virginum præſertim, &c.*

Ibid. cap. ix. Mutatam eſſe paulatim faciem Monaſteriorum, ac uſurpatum hoſpitij jus ſimul cum acceſſu moderandum. *Monaſteria olim virtutum ſcholæ, ac pauperum hoſpitalia erant, &c.*

Ibid. cap. x. Viſitatio Monaſteriorum neceſſaria. *Viſitatione ergò monaſteriorum quàm maximè opus eſſe intelligimus, &c.*

Ibid. cap. xj. Sumptuoſi Monialium Præpoſiti abrogandi, & frugales œconomi conſtituendi. *Habent quædam monialium monaſteria ſumptuoſos, &c.*

Ibid. cap. xij. In Monaſterijs Monialium victum ac menſam communem eſſe oportere. *Itidem ut moniales victum ac menſam communem ubique habeant, &c.*

Ibid. cap. xiij. De Præpoſitis ſolitariè commorantibus. *Diſplicet etiam nobis, quod quædam monaſteria, &c.*

Ibid. cap. xiv. Viſitandæ domus Fratrum Teutonicorum Divi Joannis-Baptiſtæ & Antonitarum. *Viſitandæ quoque in primis & reformandæ erunt domus hoſpitalium militum Teutonicorum, &c.*

Ibid. cap. xv. De vita & converſatione Monachorum. *Et ut revertamur ad monachorum vitam, &c.*

Ibid. cap. xvj. Monachorum ſtudia atque exercitationes quales eſſe oporteat? *Monachus & monacha amare debent ſcripturarum ſcientiam, &c.*

Ibid. cap. xvij. Monachos vagos ſub cuſtodiam revocandos. *Monachi qui pervagati fuerint, &c.*

Ibid. cap. xviij. Litteras privatas Monacho, aut Monachę injuſſu Abbatis reſignare non licere. *Ut monachi ſeu monachæ litteras nullas, &c.*

Ibid. cap. xix. Canoniſſarum ſæcularium mores reformandi. *Poſtremò vitam, converſationem, mores Canoniſſarum, &c.* v. tom. 35.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. titul. xij. De ſtatu Monachorum, Monialium, & Canoniſſarum. *Monaſteria cujuſcumque ordinis ſecundùm regulas, &c.* eod. tom.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. Cenſuræ & decreta lata pro abuſuum & vitiorum ad Synodi perlatorum emendatione. Cap. 1. Nè quis recipiat aut foveat Monachos & Sanctimoniales ſui inſtituti deſertores, ac fugitivos, apoſtatas, ſub excommunicationis pœna. *Nullâ re magis per hanc tempeſtatem fœdata eſt, &c.*

Ibid. cap. ij. De Monachis, Sanctimonialibus, & Sacerdotibus conjugatis. *Perlatum ad Concilium eſt, apoſtatas illos varia vitæ genera ſectari, &c.*

Ibid. cap. iij. De concubinarijs Monachis vel Sacerdotibus. *In tertio genere verſantur monachi apoſtatæ qui, &c.*

Ibid. cap. iv. De Monachis, qui extrà obedientiam degentes, divina tractant, & populo Sacramenta adminiſtrant. *In genere quarto verſantur monachi profugi, &c.*

Ibid. cap. v. De Sanctimonialibus religionis ſuæ habitum ſubindè mutantibus. *Huſinitimæ ſunt Sanctimoniales quædam, religionem, &c.*

Ibid. cap. xvj. Quòd non liceat Religioſis ſuſcipere in fonte baptizatos, aut nuptijs intereſſe. *Quamvis Religioſis omnibus interdictum Sacris Canonibus ſit, &c.*

Ibid. cap. xvij. Comœdias quatenùs liceat in Monaſterijs ludere? *Præcipimus comœdiarum actores quoſdam, ſcena, &c.*

Ibid. cap. xxxv. Nè Fratres quatuor ordinum audiendis confeſſionibus ſe intromittant, niſi ſint prælentati. *Exploratum habemus quoſdam è Fratribus quatuor ordinum mendicantium, &c.*

Ibid. cap. xxxvij. De Confeſſoribus Sanctimonialium. *Volentes conſulerè infirmitati Sanctimonialium, quas, &c.* eod. tom. 35.

Concil. Moguntinum, anno 1549. capitul. lxvj. De Clericis ſæcularibus & regularibus ad ſtudia ablegandis, & de ſtudijs apud Monaſteria inſtaurandis, & conſervandis. *Et quò magis Eccleſiæ miniſtris abundant, decernimus ut, &c.*

Ibid. cap. lxxviij. De Regularibus. *Quoniam inſolentia quorumdam, qui à religionibus, &c.*

Ibid. cap. lxxix. De clauſuris Monaſteriorum. *Virginum monialium, velut imbecillioris ſexus continentiam & munire præſidijs, &c.*

Concil. Treverenſe II. anno 1549. xj. De Religioſis Monachis, & Monialibus. *Religioſos varij nominis & regulæ, ſimul & pia loca, &c.*

Ibid. xij. De Monaſterijs non moleſtandis. *Licet ex injuncti nobis paſtoralis officij debito ſuper cunctum gregem, &c.*

Concil. Trident. Seſſ. xxiv. De Regularibus & Monialibus. Cap. 1. *Quoniam non ignorat Sancta Synodus quantùm, &c.* v. locum, & ſunt Canones 22. Tom. 35. in fin.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars tertia. De Monialibus. *Ut in monaſterijs mulierum, quæ in religionem, &c.* Tom. 36.

Ibid. De Monialium numero. *Ex Tridentini Concilij juſſo, unicuique monaſterio, &c.*

Ibid. De Præfectis & alijs Miniſtris Monialium. *Epiſcopi ad duos menſes, poſtquàquam hæ conſtitutiones, &c.* v. loc. fusè.

Ibid. De Puellis ad Religionem admittendis. *Cùm primùm Puellæ ad ſuſcipiendum ſacrum habitum offeruntur, &c.*

Ibid. De Novitijs ad profeſſionem recipiendis. *Quoniam Tridentini Concilij decreto profeſſio, &c.*

Ibid. De divinis officijs, precationibus, & lectione Monialium. *Cùm ad Sanctimoniales valdè pertineat laudare aſſiduè Deum Creatorem, &c.*

Ibid. De communi vitæ uſu ac de proprietate tollenda. *In omnibus monaſterijs quòd ad cibum, potum, &c.*

Ibid. De clauſura, & quæ ad eam tuendam aliquâ ratione pertinent. *Monialibus nonulla quidem nimia diligentia videri debet, &c.*

Ibid. De Converſis. *Converſis nimium quadraginta annos natis, &c.*

Ibid. De Puellis ſæcularibus, quæ in Monaſterijs educantur. *Puellæ ſingulares cujuſvis generis, conditionis & ætatis, &c.*

Ibid. De Concionatoribus, Confeſſoribus, Viſitatoribus, & Capellanis. *Qui monaſterijs præſunt, doctos, prudentes, ac pios, &c.*

Ibid. De propria regula, & conſtitutionibus his aſſiduè legendis. *Quia moniales, quæ profeſſæ ſunt, non ſolùm Dei & Sanctæ Eccleſiæ præcepta, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. II. anno 1569. Capita quædam ad Moniales pertinentia. *vide locum fusè, eod. tom. 36.*

Concil. Mediolan. III. anno 1575. Quædam, quę ad Sanctimoniales & alios Regulares pertinent. *Quòd Sanctiſſimus Dominus noſter Gregorius XIII. de monialibus ſancivit, &c..*

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars tertia. Quæ pertinent ad Regulares. *Quod ſacroſancti Tridentini Concilij decreto, de interpretatione ſacræ Scripturæ, &c.*

Ibid. De Monialibus. *Alijs decretis, quæ ſuperioribus Concilijs de monialibus conſtituimus, &c.* v. loc. fusè, eod. tom.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars tertia in fine. Quæ ad Moniales pertinent. *Meminerit Epiſcopus ſe, ut eſt Bonifacij VII. Pontificis, &c.*

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. in fine Conſtitut. Quæ ad Moniales pertinent. *Quoniam ſuperioribus Concilijs Provincialibus, &c.*

Concil. Aquileienſe Provinciale, anno 1596. Rubr. xix. De Monialibus. *Monialium, quarum dicata Deo virginitas diligenti Epiſcoporum vigilantiâ cuſtodienda eſt, &c.* v. loc. fusè, tom. 36.

PARS
SECVNDA.

BAPTISMI
FORMA ET RITUS.
Can. Apoſt.

CAN. 48. *Quòd in nomine Trinitatis debeat baptizari. ex interpræt. Dion. Exig. Can.* 49.

Si quis Epiſcopus aut Presbyter, juxta præceptum Domini non baptizaverit In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Sed in tribus ſine initio principiis, aut in tribus Filiis, aut in tribus Paracletis, abjiciatur.

Ibid. *Can.* 50. *Quòd non debeat una merſio in Baptiſmate, quaſi in morte Domini provenire.*

Si quis Epiſcopus vel Presbyter non trinam merſionem unius myſterii celebret, ſed ſemel mergat in Baptiſmate quod dari videtur in Domini morte deponatur. Non enim dixit nobis Dominus in morte mea baptizate, ſed euntes, docete omnes genres, baptizantes eos, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Eſt Can. 50. apud Dion. Exig.

Epiſt. Urb. Pap. I. tit. 6. *De ſponſione in Baptiſmo facta* v. loc. Tom. 1. p. 289

Decreta Eutychiani Pap. tit. 5. *In poteſtate fidelis ſit poſt Baptiſmum recipere uxorem, quam anteà dimiſerat. v. locum. eod.* tom. 1. pag 581.

Concil. Eliberit. an. 505. Capitul. 38. *Ut in neceſsitate & fideles baptizent.* v. locum eod. tom. 1. pag. 639.

Ibid. Capitul. 39. * *De Gentilibus, ſi in diſcrimine baptizari cupiunt.*

Ibid. Capitul. 48. *De Baptizatis, ut nihil accipiat.*

Emendari placuit ut qui baptizantur (ut fieri ſolebat) nummos in concham non immittant: Ne Sacerdos, quod gratis accepit, precio diſtrahere videatur. Neque pedes eorum lavandi ſunt à Sacerdotibus * ſed Clericis. v. quoq; Capitul. 77. *De Baptizatis, qui nondùm confirmati moriuntur.* v. locum. in fin. 1. tom.

* *De Gentilibus deſiderātibus, manus imponatur*

* *Vel Clericis.*

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. 8. *De Baptiſmo eorum, qui ab hæreſi convertuntur.* v. locum. tom. 2. pag. 28.

Concil. Laodic. Can. 45. id interpret. Dion. Exig.

De his qui circa mediam ſeptimanam ad Baptiſma veniunt.

Quòd non oporteat ad baptiſma quemquam poſt duas Quadrageſimæ hebdomadas admitti.

Ibid. Can. 46. *De Redditione fidei Baptizandorum. id interpret. Dion. Exig.*

Baptizandos oportet & fieri ſymbolum diſcere, & quintà feriâ ultimæ ſeptimanæ vel Epiſcopo, vel Presbyteris reddere.

Ibid. Can. 47. *De his qui in ægritudine baptizantur.* Id interpret. Dion. Exig.

Quòd oporteat eos, qui in ægritudine percipiunt Baptiſma, poſtquàm convaluerint, fidem perdiſcere, & ſcire cujus muneris participes facti ſunt.

Ibid. Can. 48. *Ut poſt Baptiſma, Chriſma detur.* vide Titul. de Confirmatione.

Concil. Nicæn. an. 325. titul. 21. *De ſuſceptoribus in Baptiſmo.*

Ibid. titul. 22. *De Nuptiis prohibitis fratrum & ſororum ſpiritualium ex ſuſceptione in Baptiſmo.*

Ibid. Titul. 29. *De Imponendis nominibus Chriſtianorum in Baptiſmo, & de hæreticis fidem Trinitatis, & formam Baptiſmi integram retinentibus, & de aliis non retinentibus dignis pejore nomine, & de modo eos recipiendi cùm veniunt ad fidem.* v. locum tom. 2.

Concil. Carthag. I. an. 347. Capitul. 1. *Ut baptiſmum in Trinitate ſuſceptum, non iteratur.*

Siric. Pap. I. Epiſt. 1. ad Himerium Tarracon. Cap. 2. *Ut præterquàm in Paſcha & Pentecoſte, niſi in neceſsitate & periculo Baptiſmum non celebretur.*

Sequitur de diverſis Baptizandorum temporibus, &c. v. locum tom. 3.

Concil. Carthag. III. an. 397. Capitul. 6. *Ut Baptiſmum mortuis, vel Euchariſtia non detur.*

Ibid. Capitul. 34. *De Baptizandis ægrotis, qui jàm loqui non poſſunt.*

Ibid. Capitul. 48. *De Baptizatis à Donatiſtis.* v. locum tom. 3.

Capitula numero quinque ex Gratiano & aliis deſumpta, poſt Concil. Carthag. 3. Capitul. 1. *Non eſt aliquid exigendum ab his qui infantes ſuos ad Baptizandum adducunt.* vide locum. eod. tomo 3.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Capitul. 12. *Qualiter Sanctimoniales vel viduæ ad Baptiſterium ordinentur.*

Viduæ vel Sanctimoniales quæ ad miniſterium baptizandarum mulierum eliguntur, tàm inſtructæ ſint ad officium, ut poſſint apto & ſano ſermone docere imperitas & ruſticas mulieres tempore quo Baptizandæ ſunt, qualiter baptizari interrogatæ reſpondeant, & qualiter accepto Baptiſmate vivant.

Ibid. Capitul. 85. *Ut qui Baptizandi ſunt, nomen dent, & à vino & à carne abſtineant.* v. locum. eod. tomo 3.

Ibid. Capitul. 86. *Ut nuper Baptizati caſtè & continenter vivant.*

Neophiti aliquandiù à lautioribus epulis, & ſpectaculis & conjugibus abſtineant.

Ibid. Capitul. 100. *Ut mulieres baptizare non præſumant.* v. locum. eod. tomo.

Concil. Carthag. 5. an. 398. Capitul. 6. *De his qui nullo teſtimonio*

ſe baptizatos noverunt, ut baptizentur. Similiter de Conſecratione Eccleſiarum faciendum eſt. vide locum eod. tom. 3.

Concil. Tolet. I. an. 400. Capitul. 8. *De eo qui poſt Baptiſmum militaverit, ut ad Diaconum non admittatur.* v. loc. eod. tom. 3. pag. 568.

Concil. Afric. 1. an. 424. Can. 14. *De Parvulis qui apud Donatiſtas baptizati ſunt.* vid. locum. tom. 4.

Ibid. Can. 24. *Ut Parvuli apud Donatiſtas baptizati in Catholica Clerici ordinentur.* v. locum.

Ibid. Can. 39. *De Infantibus baptizandis quoties dubitantur utrum fuerint baptizati?*

Leo I. Epiſt. 4. *Ad univerſos Epiſcopos per Siciliam conſtitutos.*

Titul. I. *Quòd prohibeatur in die Epiphaniæ Baptiſmum celebrari.*

Ibid. Titul. 2. *Quòd Cuncta nobis per ordinem rerum, per Incarnationem Domini noſtri ſalutis Sacramenta digeſta ſunt.*

Cùm ergò nihil de charitatis veſtræ actibus, &c. v. locum. tom. 7.

Ibid. titul. 3. *Quòd in Baptiſmo mero proveniat interfectione peccati, & ſepulturam triduanam, imitetur trina demerſio, & ab aquis elevatio ſit velut Reſurrectio de Sepulchro.*

Ibid. titul. 4. *Quòd Beatus Apoſtolus Petrus in die Pentecoſtes virorum tria millia baptizaverit.* v. locum.

Ibid. titul. 5. *Quòd hæc duo tempora, id eſt Paſcha & Pentecoſte à Romanis Pontificibus ad baptizandum præfixa ſunt.* vide locum.

Undè quia manifeſtiſſimè patet baptizandis in Eccleſia Electis hæc duo tempora, de quibus locuti ſumus, eſſe legitima, dilectionem veſtram monemus, ut nullos alios dies huic obſervantiæ miſceatis. *De conſecrat. diſt. 4. duo tempora.*

Ibid. titul. 6. *Quòd omni tempore hi qui neceſsitatis morte urgentur, id eſt, ægritudinis, obſidionis, perſecutionis, naufragii, debeant baptizari.*

Quia ſi ſunt aliqua quoque feſta quibus, &c. v. locum.

Ejuſd. Epiſt. 37. ad Leon. Ravennatem. *De his qui de Captivitate redeuntes, incertum habent utrùm ante Captivitatem Baptiſma conſecuti ſint.*

Titul. I. *De parvulis qui in captivitatem devenerint, & Babtiſmum non reminiſcuntur ſe conſecutos. Item. titul. II. ut ab hæreticis baptizatus per impoſitionem manus Spiritum ſanctum accipiat.* v. locum ibid. tom. 7.

Ejuſd. Epiſt. 79. ad Nicetam Epiſc. Aquileienſem. titul. 6. vide titul. contra Rebaptizantes & Rebaptizatos. Item. titul. 7. *Ut qui ab hæreticis baptizati ſunt ſolâ Sancti Spiritus invocatione firmentur.*

Ejuſd. Epiſt. 80. ad univerſos Epiſcopos, per Campaniam, Samnium & Picenum Conſtitutos. *Non baptizandum extra diem Paſchalis & Pentecoſtes.* v. loc.

Synod. S. Patricii, Auxilii & Iſſernini Epiſcopor. in Hibernia. Can. 7. *De baptiſmatis incertis.* v. loc.

Ibid. Can. 29. *De Fratre Baptiſmum ſuſcepturo.*

Si quis fratrum accipere gratiam Dei voluerit, non ante baptizetur, quàm ut quadrageſimum agat. Ibid. Can. 32. *De Gentilibus qui ante Baptiſmum credunt, quam pœnitentiam habeant.* v. loc. eod. tom. 7. in fine.

ſatisfactionem. Et quicumque Presbyter ipſos extra noſtrum permiſſum recipere præſumpſerit, tribus menſibus à Communione Eccleſiæ ſequeſtratus ſit.

Concil. Matiſcon. 11. an. 585. Can. 3. *De Baptiſmo in Paſchate celebrando.*

Relatione quorumdam fratrum, &c. v. loc. tom. 13.

Greg. Magn. Lib. 1. Epiſt. 41. ad Leandrum Epiſcop. Hiſpalenſem. *De trina merſione Baptiſmi.*

De Trina verò merſione Baptiſmatis, nil reſponderi verius poteſt quàm quod ipſi ſenſiſtis : Quia in una fide nihil officit Sanctæ Eccleſiæ conſuetudo diverſa, &c. vide loc. eod. tom. 13. *Concil. Toler. 4. c. 5. Grat. de Conſecrat. diſt. 3. c. 8. Ino part. 1 c. 130. part. 1ib. 1 cap. 60.*

Ejuſd. Lib. 2. Epiſt. 57. altera parte. *De auferendo baptiſterio de Monaſterio Monachorum.* v. loc. eod. tom. 13.

Idem Lib. 5. Indict. 14. Epiſt. 36. ad Columbum Epiſc. Numidiæ.

Præterea res ad nos omninò dura & rectæ fidei inimica, &c. v. loc. in fin. hujus Epiſtolæ. eod. tom. 13.

Ejuſd. Lib. 6. Epiſt. 54. tit. 6. *De parvulorum animabus quæ ſine Baptiſmo moriuntur.* v. loc. eod. tom. 13.

Ejuſd. Lib. 9. ad Theotiſtam. tit. 3. *Contra illos qui dicunt peccata per Baptiſmum penitùs non auferri.* v. loc. tom. 14.

Ejuſd. Lib. 9. Epiſt. 61. *De his qui ab hæreticis in Trinitatis nomine baptizantur, non rebaptizandis, qui in Occidente per manûs impoſitionem, Chriſmate verò in Oriente, Sanctæ Eccleſiæ reconciliantur. De his verò qui in Trinitatis nomine non baptizantur, rebaptizandis : Scribit etiam de S. Maria quare dicatur mater & ancilla. Et Neſtoriani hæretici ad fidem reverſi quid promittere debeant ?* v. loc. eod. tom. 14.

Ejuſd. Lib. 11. Epiſt. 24. *De Baptiſmo conſtruendo.* v. loc. ibid.

Conventus Nemptodorenſis in quo baptizatus eſt Clotarius Rex puer, ſuſceptuſquè de ſacro fonte à Guntramno paterno ſuo Rege an. 591. eod. tom.

Epiſt. Deusdedit Papæ. *Qui proprios filios de ſacro fonte ſuſcipiunt, ab uxoribus ſeparentur : Et prohibentur nè quis commatrem ſuam in uxorem accipiat.* v. loc. eod. tom. 14.

Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhemenſis. an. 630. Cap. 4. *Baptizaturus ſit ſobrius, idque honeſtè expleat, verba attentè proferat, & debitè de parentibus informet.* v. loc. eod. tom. 14.

Concil. Tolet 4. an. 633. Can. 6. *De Trina & ſimpla in Baptiſmo merſione.* De Baptiſmi autem Sacramento, propter quòd in hiſpaniis quidam Sacerdotes trinam quidem ſimplam merſionem faciunt, à nonullis ſchiſma eſſe conſpicitur, & unitas fidei ſcindi videtur, &c. v. loc. eod tom. 14.

Capita poſt Concil. Tolet. 4. Cap. 6. *Una, an trina merſio in Baptiſmo uſurpanda ?* Trinam quidam ſimplam merſionem faciunt : Trina merſio cum invocatione Patris, & Filii, & Spiritus Sancti in principio Eccleſiæ celebris, & à Patribus in uſu poſita ; ad fidem Sanctæ & individuæ

Trinitatis unitatem & diſtinctionem ſtabiliendam, & populos docendam. Inſignis eſt locus Ambroſii, Lib. 2. de Sacramentis, Cap. 7. Interrogatus es, inquit; Credis in Deum Patrem Omnipotentem? dixiſti, credo, &c.

Leges Editæ in Concil. Tolet. 8. *Qui baptiſmum ſuſcipere poſſunt?* v. loc. tom. 15.

Concil. Tolet. xi. an. 675. vide notas ſuper Cap. 11. *Infantibus baptizatis olim Euchariſtia dari ſolita.* v. loc. eod. tom. 15.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum. an. 693.

2. *De Infantibus baptizandis.*

Infans infrà 30. dies, &c. v. loc. eod. tomo.

Ibid. x. *De cæde ſuſceptoris, vel ſuſcepti ad ſacrum fontem.* v. loc.

Concil. Tolet. xvij. 694. Capitul. 2. *De obſervandis oſtiis baptiſterii in initio Quadrageſimæ.*

Licet in initio Quadrageſimæ, &c. v. loc. tom. 17.

Ibid. Titul. Sententiarum quæ in veteribus exemplaribus Conciliorum non habentur, &c. Cap. 2. in not. *Quo tempore Baptiſmum adminiſtrare liceat?*

Ibid. Cap. 8. *An filios infidelium invitis Parentibus baptizare liceat?* v. loc.

Gregor. II. Pap. Epiſt. 4. ad Clerum ordinem & plebem.
Cui Bonifacius ordinatus fuerat Epiſcop.

Sacro-Sancti autem Baptiſmi Sacramentum, &c. v. loc. eod. tom. 17.

Sub fin. Idem. Epiſt. xiij. ad Bonifac. Epiſcop. titul. 8.

Enim verò quoſdam abſque interrogatione Symboli, &c. v. loc.

Zachar. PP. Epiſt. vi. ad Bonifac. Archiepiſcopum.

Virgilius & Sidonius religioſi viri apud Bajoarium, &c. v. loc. eod. tom. 17.

Ejuſd. Epiſt. x. ad Eundem. poſt 21. Lin. .... Erant autem inſerta
Levit. 21. in eiſdem tuis affatibus, &c. *ad hæc verba*: Sancti eſtote, quoniam & ego Sanctus ſum.

Id. ibid. ita ſequitur.... Pro ſacrilegis itaque presbyteris, ut ſcripſiſti, &c.

Ibid. in ead. poſt aliam pag.... Intereà ſcripſit reverenda fraternitas tua, &c. v. loc. eod. tom. 17.

Reſponſ. x. Stephani Papæ II.

Infantes verò illi quos baptizavit, ſi in Nomine S. Trinitatis ſunt baptizati omninò probantur baptizati, pro eo quòd, &c.

Ibid. Reſponſ. xi. ejuſdem. *De Presbytero, qui cùm deeſſet aqua, periclitantem infantem, vino baptizavit.*

Si in vino quis, propterea quòd aquam non inveniabat, &c.

Ibid. Reſponſ. xii. *An liceat aquâ concha, vel manibus infuſa baptizare?*

Si liceat per neceſſitatem cum concha, aut cum manibus, &c.

Ibid. Reſponſ. xiii. ejuſdem. *De Presbytero qui baptizavit neſciens Symbolum, nec orationem Dominicam.*

De illo Presbytero qui baptizavit, tamen nec Symbolum, nec orationem Dominicam, nec Pſalmos tenet, nec ſcit ſi Epiſcopus eum benedixit, &c.

Ibid. Reſponſ. XIV. Ejuſdem. *De Presbytero, qui Baptiſmæ formulæ quædam adjecit, & neſcit utrùm Epiſcopus fuerit qui eum ordinavit.*

De illo Presbytero qui baptizavit iſto modo ſic ruſticè : In nomine Patris mergo, & Filii mergo, & Spiritus Sancti mergo, &c. v. loc. tom. 17.

Concil. Vernenſe 1. an. 755. Can. 7. *Ut publicum Baptiſterium, niſi juſſu Epiſcopi nullum conſtituatur.*

Ut publicum Baptiſterium in nulla eſſe debeat Parochia, niſi Epiſcopus conſtituerit, cujus Parochia eſt : Niſi tantùm ſi neceſſitas venerit, pro infirmitate aut aliqua neceſſitate illi Presbyteri quos Epiſcopus in ſua Parochia conſtituerit, in qualicumque loco evenerit, licentiam habeant baptizandi, ut omninò ſine Baptiſmo non moriantur.

Ibid. Can. 8. *Ut omnes Presbyteri Epiſcopo ſubſint & ſine illius juſſione baptizent, nec miſſas faciant.* v. loc. eod. tom. 17.

Concil. Compend. an. 757. Can. 9. *De eo qui à Presbytero non baptizato, baptizatus eſt.* *Capitular. Lib. 5. c. 4.*

Si quis baptizatus eſt à Presbytero non baptizato, & Sancta Trinitas in ipſo Baptiſmo invocata fuerit, baptizatus eſt, ſicut Sergius Papa dixit. Impoſitione tamen manuum Epiſcopi indiget. Gregorius Epiſcopus Romanus, & Joannes Sacellarius ſic ſenſerunt.

Concil. Calchuth. an. 787. Cap 2. *Baptizandum juxta Canones : Quod ſuſceptoris ſit officium.*

Secundo Capitulo docuimus, ut Baptiſmus ſecundùm Cononica ſtatuta exerceatur, &c. v. loc. tom. 18.

Carol. Magni Capitular. Epiſcopotum.

X. Ut congrua Baptiſmi tempora ſerventur.

Ut à cunctis Sacerdotibus jus & tempus Baptiſinatis temporibus congruis, ſecundùm Canonicam Inſtitutionem cautiſſimè obſervetur.

Ibid. XI. *Ut infirmi quolibet tempore baptizentur?*

Ut omnes Sacerdotes quibuſcumque horis omnibus indigentibus Baptiſmum infirmitatis cauſà diligentiſſimè tribuant.

Ibid XII. *Ut pro Baptiſmo & aliis ſpiritualibus, precium non exigant.* v. titul. Contra Simoniacos.

Ejuſd. Admonitio ad Presbyteros. X. *Ut nullus baptizare præſumat, niſi in Paſcha & Pentecoſte, excepto infirmo.*

Ejuſd. Brevis Capitulorum : Quibus Epiſcopos & Abbates admoneri volebat.

IX. Quid unuſquiſque Chriſto in Baptiſmo promittat, vel quibus cauſis abrenuntiet, &c. v. loc. tom. 20. Concil. Arelat. 6. an. 813. *Ut Epiſcopi Presbyteros de Baptiſmo doceant.*

Concil. Mogunt. an. 813. Can. 4. *De Sacramento Baptiſmi uniformiter celebrando.*

Sacramenta itaque Baptiſmatis volumus, ut ſicut ſancta veſtra fuit admonitio, ita concorditer atque uniformiter in ſingulis Parochiis ſecundum Romanum ordinem, inter nos celebrentur, jugiterque conſerventur: Id eſt ſcrutinium ad ordinem Baptiſmatis, ſicut in decretis Leonis Papæ ſub duobus continetur Capitulis, &c. vid. locum eod. tom. 20. *Ad Epiſ. Sicilia.*

Id Concil. Can. 54. *Ne proprius filius de Baptiſmo ſuſcipiatur, & nè filiola vel commater uxor ducatur.* v. loc. eod. tom. 20.

Ibid. Concil. Rhemenſe II. an. 813. Can. 7. *De Baptiſmi Sacramento.* v. loc.

Concil. Turon. III. an. 813. Can. 18. *Vt Epiſcopi Baptiſmi Sacramentum accuratè tradant Presbyteris.*

Epiſcoporum ſit magna ſollicitudo Presbyteris ſuis tradere Baptiſmi Sacramentum. v. loc. eod. tom. 20.

Capitulare Caroli magni an. Imperii ejus 13. Cap. 1. *De Baptiſmo ritè celebrando.*

Concil. Arelat 6. Can. 3. Ut unuſquiſque Archiepiſcopus ſuos ſuffraganeos diligenter ſtudioſèque admonere ſtudeat, ut unuſquiſque ſuos Presbyteros pariter inveſtigare non negligat Baptiſmatis Sacramenta qualiter agant, & hoc eos ſtudioſè doceant, ut ordinabiliter fiat.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. Cap. 6. *Quòd inter cætera ad curam Epiſcoporum ſpecialiter pertineat, ut hi qui fidem Chriſti expetunt, inſtruantur, & fidei Baptiſmatis Sacramento.*

In primordio Sanctæ Dei Eccleſiæ, nemo ad perceptionem Sacro-Sancti Baptiſmatis admittebatur, &c.

Ibid. Cap. VII. *Quòd tempus Baptiſmatis à nonullis non ita ut Canonicus Ordo edocet, obſervetur.*

Addit. 2. Cap. 2. Sanè à quibuſdam, quamvis fides Chriſti inhianter expetatur, &c.

Ibid. Cap. IX. *Quòd ſummopere omnes fideles meminiſſe oporteat, pacti, quod in Baptiſmate cum Deo fecerunt.*

Addit. 2. Cap. 3. Pactum quod cum Deo in Baptiſmate fit, &c.

Ibid. Cap. X. *Quid ſit abrenuntiare Diabolo, operibus ejus, & pompis ejus.*

Addit. 2. Cap 4. Sicut ſtudendum eſt Sacerdotibus, ut auditores ſui myſterium ſacri Baptiſmatis intelligant, & Deo opem ferente operibus compleant, &c. v. loc. tom. 21.

Concil. Meldenſe an. 845. Can. 48. *Ut Presbyteri exceptâ ægritudine non baptizent extra loca & tempora conſtituta.*

Ino part. 1 Cap. 209 Ut nemo Presbyterorum baptizare præſumat, niſi in vicis, & Eccleſiis Baptiſmalibus, atque temporibus conſtitutis, niſi cauſâ ægritudinis, vel certæ neceſſitatis, ſicut ſacra Canonum docet auctoritas: Et vici auctoritatem, & privilegia debita & antiqua retineant.

Homilia

Homilia Leonis Papæ IV. *Nullus baptizare præſumat, niſi in Vigiliis Paſchæ & Pentecoſtes, niſi pro periculo mortis.*

Concil. Mogunt. an. 847. Capitul. 3. *De Sacramento Baptiſmatis.*

Sacramenta itaque Baptiſmatis volumus, ut concorditer, &c. eod. tom. 21.

Nicol. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. *De Compatribus.*

II. Ita diligere debet homo eum qui ſe ſuſcipit ex Sacro fonte, ſicut patrem, &c. v. loc. tom. 22.

Ibid. Reſp. xv. *De baptizatis ab eo qui finxit ſe Presbyterum.* v. loc.

Ibid. Reſp. xvIII. *De Apoſtatis & de ſtudio ſuſceptoris ex Baptiſmo.* v. loc.

Ibid. Reſp. xlIx. *De tempore conferendi Baptiſmum.*

Quot vicibus per totum annum Baptiſmata celebrari debeant, &c. vid. loc. eod. tom. 22.

Epiſt. Hincmari Archiepiſc. Rhem. ad Presbyteros Parochiæ ſuæ. *De Baptiſmo.*

Hincmarus Epiſcopus, ac plebis Dei famulus, &c. Et ſic eos orare præcepit.

Ibid. Reſponſ. 69. *De tempore conferendi Baptiſmum.* v. loc. tom. eod. 22.

Ibid. Reſponſ. 104. v. titul. contra Rebaptizantes & Rebaptizatos.

Decreta ſeu Reſcripta Nic. PP I. ex Gratiani volumine in unum collecta.

Titul. 16. *De Baptiſmo.* v. loc. eod. tom.

Ejuſd. Epiſt. Hincmari Archiepiſc. titul. 1. Tunc fiunt ſcrutinia, id eſt, explorationes, &c. *Ad hæc verba* : Secundum formam ſeptiformis, S. Spiritus.

Ibid. titul. vII. Denique tangit nares conſecrando, & aures de ſputo, &c. *Ad ea verba.* Per Prophetas didicerant eſſe venturam.

Ibid. titul. vIII. Poſt hæc vocato ex nomine conſecrando, interrogat eum Sacerdos, ſi, &c. *Ad ea verba.* Oleo Sancto linitur.

Ibid. titul. Ix. Et ſic fronte verbis ſolemnibus conſecrato adſtante, &c. *Ad ea verba.* Semper Baptiſmate renati. v. loc. eod. tom. 22.

Concil. Wormat. an. 868. Can. 1. *Quibus temporibus debeat Sacramentum Babtiſmi exhiberi* ? Sacro Sancti autem Baptiſmi Sacramentum, &c.

Ibid. Can. 5. De Baptiſmi Sacramento. vide locum. Dùm quidam Sacerdotes. &c.

Ibid. Can. 10. *De Infantibus baptizandis, quoties dubitatur, utrum fuerint baptizati* ? v. loc. tom. 23. Item placuit de Infantibus quoties, &c.

Epiſt. 188. Joan. Pap. VIII. ad Anſelmum Epiſcopum Lemovicenſem. *Non ſeparandum virum ab uxore, qui filium ſuum, neceſſitate urgente, baptizavit.* tom. 24.

Concil. Tribur. an. 895. Capitul. xII. *Ut præter Paſcha & Pentecoſten Baptiſma non celebretur, exceptâ neceſſitate periclitantium.* v. loc. cod. tom. 24.

Epiſt. Pauli Pap. I. Sub fin. 4. pag. Canones ad Remedia peccatorum .... parens cujus filius per negligentiam non baptizatus obiit,

unum annum pœnitcat, & nunquam ſine aliqua pœnitentia.

Excerptiones Egberti Archiepiſ. De Jure Sacerdotali. *De Baptiſmo.*

A cunctis Sacerdotibus jus ac tempus Baptiſmatis temporibus congruis ſecundum Canonicam Inſtitutionem cautiſſimè obſervetur.

Ibid.. Ut omnes Sacerdotes quibuſcumque horis omnibus indigentibus Baptiſmum infirmitatis cauſâ diligentiſſimè tribuant.

Ibid. *De Baptiſmo & Pœnitentia.*

Baptiſmatis Sacramenta indifferenter Presbyteri indigentibus tribuant, & Pœnitentiam quærentibus citiſſimè ſuccurrant, nullum exindè precium requirentes, niſi aut ipſi, aut parentes eorum, ſeu eleemoſynarii ſpontè aliquid dederint. Si quis verò his inſtitutionibus contrariè tentaverit, aut excommunicationis ſentiet pœnam, aut carceris ærumnam diù ſuſtineat.

Ibid. *De Baptiſmo.*

Placuit de Infantibus, quoties non inveniuntur certiſſimi teſtes, qui eos baptizatos eſſe teſtentur, neque ipſi ſunt per ætatem idonei de traditis ſibi Sacramentis reſpondere, abſque ullo ſcrupulo hos eſſe baptizandos, nc iſta trepidatio cos faciat Sacramentorum purgationc privari.

Capitula incerti authoris, loci ac temporis. Cap. 17. *De Baptiſmo.* Ut nullus Presbyter ægrotantem parvulum recuſet baptizare.

Si parvulus ægrotans ad quemlibet Presbyterum Baptiſmi gratiâ de cujuſlibet Parochia, allatus fucrit, &c. v. loc. tom. 25.

Hìc titulus in archetypo deſideratur. Cap. 45. *Non baptizatus vel confirmatus, in Baptiſmo, vel Chriſmate alium in filium ſuſcipere non poteſt.*

Vide Cap. 44. præcedent. Ita continetur. In Baptiſmo vel Chriſmate non poteſt alium ſuſcipere in filium, qui non eſt confirmatus.

Si quis Presbyter ordinatus deprehenderit ſe non eſſe baptizatum, baptizetur, & iterum ordinetur. Et omnes quos ipſe baptizavit.

Ibid. Cap. 46. *Presbyter ordinatus non baptizatus, debet baptizari & iterum ordinari, & omnes ab eo baptizati.* v. loc. tom. 27. in fin.

Odonis Epiſcopi Pariſienſis Synodicæ Conſtitutiones.

Cap. 111. Capitula Baptiſmum tangentia.

1. Baptiſmus cum Reverentia & honore celebretur. v. loc. tom. 28.

Concil. Londonienſe. an. 1200. Capitul. 3. *De Baptiſmate vel Confirmatione ſi dubitetur.*

De Baptiſmate vel Confirmationc, ſi dubitetur, Sacrorum Canonum, &c. eod. tom. 28.

Concil. Londonienſe. an. 1237. Cap. 3. *De Baptiſmo.*

Ad Baptiſmum ſolemniter Celebrandum, duo, &c. eod. tomo.

Concil. Ravennate II. an. 1311. Capitul. XI.

Rubric. XI. *De Sacramento Baptiſmi, & forma conferenda.*

Cùm Sacramentum Baptiſmi omnium Sacramentorum ſit principium, &c. eod. tom. 28. vide locum.

Concil. Ravennate III. an. 1314. Rubric. XIV. *De Baptiſmo & ejus forma.*

Quia damnabile eſt, iis præſertim ad quos ſpectat ex officii debito baptizare, &c. vide locum in fine ejuſd. tom. 28.

Concil. Saltzburg. 1420. Cap. 28. *De Baptiſmo.*

Baptiſmus cum ſumma reverentia celebretur, &c. vide locum tomo 29.

Concil. Friſingenſe an. 1440. Cap 17. *De Baptiſmo.*

Baptiſmus eum ſumma reverentia celebretur, maximè in diſtinctione & prolatione verborum, &c. v. loc. tom. 33.

Ibid. Capitul. 18. *De Cuſtodia Euchariſtiæ, Chriſmatis & aliorum Sacramentorum.*

Item præcipiendo mandamus, ut ſecundum Conſtitutionem Lateranenſis Concilii, Euchariſtia, Chriſma & oleum Sanctum ſub fideli euſtodia & reverentia, clavibus adhibitis conſerventur, &c. vide loeum ibid.

Decret. Generale in Concil. Senon. an. 1527. Decretum fidei, Cap. x. *De Baptiſmo.* Verùm ut ad ſingula deſcendamus, quàm efficax ſit Baptiſmi Sacramentum, primum innoteſcat, &c. v. locum tom. 34.

Concil. Colonienſe I. an. 1536. pars ſeptima. Cap. 3. *Quid agatur in Baptiſmo.*

Et ut de Sacro Baptiſmo exordium capiamus, docendus eſt populus, &c.

Ibid. Cap. 4. *Cujus ſint admonendi ſuſceptores infantis.*

Suſceptores infantis (patrini qui dicuntur) meritò admonentur, &c.

Ibid. Cap. 5. *Populus docendus quid velint externa ſigna.*

Præterea doecbunt populum quid ſit quod Catechizetur baptizandus, &c.

Cap. 6. *Quomodo accedendum ad Baptiſmum.*

Cùm Beatiſſimus Apoſtolus in Eccleſia omnia honeſtè, atque ſecundum ordinem fieri jubet, &c.

Ibid. Cap. 7. *Baptiſmus in faciæ Eccleſiæ peragendus.*

Magnâ certè ratione Eccleſiaſticis Patribus viſum eſt, &c. v. loeum tom. 35.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis. an. 1548. titul. 16. *De Baptiſmo.*

Solemnes ceremoniæ & orationes circa Baptiſmum, &c. eod. tom. 35.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis. an. 1548. Cenſuræ & decreta Latâ pro abuſuum, &c. tit. 14. *De Benedictione fontis, & parvulis tempore Paſchali baptizandis.*

Inolevit gravis abuſus in Collegiis quibuſdam, &c.

Ibid. titul. 15. *Ubi, & quibus horis debeant parvuli baptizari?*

Deteſtanda eſt non minus Laïcorum ſuperbia, quàm Paſtorum eis obſequentium adulatio, &c.

Ibid. titul. 16. *Quòd non liceat Religioſis ſuſcipere in fonte baptizatos, aut nuptiis intereſſe.*

Quamvis Religioſis omnibus interdictum Sacris Canonibus, ſit, &c. v. loc. cod. tom.

Concil. Moguntinum. an. 1549. Capitul. XII. Modus Doctrinæ circa Baptiſmum.

Et ut populus virtutem ac fructum uniuſcujuſque Sacramenti, &c.

Ibid. Capitul. XIII. *De Baptiſmo parvulorum.*

Datum etiam parvulis in fide Eccleſiæ Baptiſmum, &c.

Cap. XIV. *Baptiſmum adhibitis ritibus ſecundum veterem Eccleſiæ morem adminiſtrari debere.*

Parochis verò & aliis Eccleſiarum miniſtris, &c.

Ibid. Capitul. XV. *Unctiones in baptizatis parvulis, omiſſas expleri debere.*

Cùm autem circa Sacrum Baptiſma non rarò evenire ſoleat, &c.

Ibid. Capitul. XVI. *Baptiſmum antè meridiem adminiſtrari debere.*

Et ut tanto myſterio debita omninò reverentia adhibeatur, &c. v. loc. tom. 35.

Concil. Tridentinum. an. 1549. Decretum de Sacramentis Eccleſiæ.

De Baptiſmo. Can. I.

Si quis dixerit Baptiſmum Joannis habuiſſe eandem vim cum Baptiſmo Chriſti, anathema ſit.

Ibid. Can. 2. Si quis dixetit aquam veram & naturalem non eſſe de neceſſitate Baptiſmi, atque ideò verba illa Domini Noſtri Jeſu
Joan. 3. Chriſti, *Niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto*; Ad metaphoram aliquam detorſerit, anathema ſit.

Ibid. Can. 3. Si quis dixerit in Eccleſia Romana, quæ omnium Eccleſiarum mater eſt, & magiſtra, non eſſe veram de Baptiſmi Sacramento doctrinam, Anathema ſit.

Ibid. Can. 4. Si quis dixerit Baptiſmum, qui etiam datur ab Hæreticis, in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, cum intentione faciendi quod facit Eccleſia, non eſſe verum Baptiſmum, Anathema ſit.

Ibid. Can. 5. Si quis dixerit Baptiſmum liberum eſſe, hoc eſt, non neceſſarium ad ſalutem, Anathema ſit.

Can. 6. Si quis dixerit Baptiſmum non poſſe etiam ſi velit gratiam amittere, quantumcumque peccet, niſi nolit credere, Anathema ſit.

Can. 7. Si quis dixerit baptizatos per Baptiſmum ipſum ſolius tantùm debitores fidei fieri, non autem univerſæ legis Chriſti Servandæ, Anathema ſit.

Can. 8. Si quis dixerit baptizatos liberos eſſe ab omnibus Sanctæ Eccleſiæ præceptis quia vel ſcripta vel tradita ſunt, ita ut ea obſervare non teneantur, niſi ſe ſua ſponte illis ſubmittere voluerint, Anathema ſit.

Can. 9. Si quis dixerit, ita revocandos eſſe homines ad Baptiſmi ſuſcepti memoriam, ut vota omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, vi promiſſionis in Baptiſmo ipſo jam factæ, irrita eſſe intelligant, quaſi per ea & fidei quàm profeſſi ſunt, detrahatur, & ipſi Baptiſmo, Anathema ſit.

Can. 10. Si quis dixerit, peccata omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, ſolà

ſolà recordatione & fide ſuſcepti Baptiſmi vel dimitti, vel venalia fieri, Anathema ſit.

Can. 11. Si quis dixerit, verè & ritè collatum Baptiſmum iterandum eſſe illi qui apud infideles fidem Chriſti negaverit, cùm ad pœnitentiam convertitur, Anathema ſit.

Can. 12. Si quis dixerit, neminem eſſe baptizandum, niſi ea ætate, quâ Chriſtus baptizatus eſt, vel in ipſo mortis articulo, Anathema ſit.

Can. 13. Si quis dixerit, parvulos, eò quòd actum credendi non habent, ſuſcepto Baptiſmo inter fideles computandos non eſſe, ac propterea cùm ad annos diſcretionis pervenerint, eſſe baptizandos, aut præſtare omitti eorum Baptiſma, quàm eos non actu proprio credentes, baptizari in ſola fide Eccleſiæ, Anathema ſit.

Can. 14. Si quis dixerit, hujuſmodi parvulos baptizatos, cùm adoleverint, interrogandos eſſe, an ratum haberi velint, quod patrini eorum nomine, dum baptizentur, polliciti ſunt, & ubi ſe nolle reſponderint, ſuo eſſe arbitrio relinquendos, nec alia interim pœna ad Chriſtianam vitam cogendos, niſi ut ab Euchariſtiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec reſipiſcant, Anathema ſit.

Concil. Mediolan. 1. an. 1565. Conſtitutionum pars 2.

Quæ pertinent ad Baptiſmi adminiſtrationem.

Nemini Liceat quemquam intrà domeſticos parietes, &c.

Concil. Mediolan. III. an. 1575. *De Baptiſmo Infantium expoſitorum.*

Infans expoſitus, Licet appenſum Collo ſcriptum habeat, &c. v. loc. eod. tom. 36.

Concil. Mediolan. 4. an. 1576. Conſtitutionum pars 2.

Quæ pertinent ad Sacramentum Baptiſmi.

Fons Baptiſmalis è marmore, aut è ſolido lapide conſtet, &c. v. loc. fusè.

Concil. Mediolan. v. 1579. Conſtitutionum pars 1. in medio.

Quæ ad Baptiſmum pertinent.

Nemo niſi Parochus, aut is cui ille Epiſcopuſve nominatim conceſſerit, &c.

Concil. Mediolan. VI. an. 1582. *De Baptiſmo.*

Eorum qui domi aut in Eccleſia tamquàm Compatres, &c. v. locum eod. tom. 36.

Canones Synodi Romanorum ad Gallos Epiſcopos.

Not. { Quo anno editi fuerint, non conſtat, quia tamen antiquitatem ſapiunt eos admittere viſum non eſt, licet valdè corrupti ſint.

Can. VII. *Quòd Diaconi extra tempus Paſchæ non baptizent.*

Paſchæ tempore Presbyter & Diaconus per Parochias dare repromiſſionem, &c. vide locum tomo 37.

DE BAPTISMO COMMUNIA.

Concil. Eliberit. an. 305. Can. 39. *De Gentilibus ſi in diſcrimine baptizari expetunt.*

Gentiles ſi in infirmitate, &c. v. tom. 1.

Concil. Carthag. III. an. 397. *De baptizandis ægrotis qui jam loqui non poſſunt.*

Ut ægrotantes ſi per ſe reſpondere non poſſunt, &c. tom. 3.

Concil. Carthag. V. an. 398. *De his qui nullo teſtimonio ſe baptizatos noverunt, ut baptizentur. Similiter de Conſecratione Eccleſiarum faciendum eſt.*

Placuit de Infantibus quoties, &c. v. loc. eod. tom.

Leo. Epiſt. 4. Ad univerſos Epiſcopos per Siciliam Conſtitutos.

Cap. III. *Quòd in Baptiſmo mors proveniat interfectione peccati & ſepulturam triduanam imitetur trina demerſio, & ab aquis elevatio ſit velut Reſurrectio de Sepulchro.*

Vide id. Epiſt. 37. Ad Leon. Raven. Epiſc. Cap. 1. *Parvulis qui in Captivitatem devenerint, & Baptiſmum non reminiſcuntur conſecutos.*

Tit. 1. Nam quorumdam Patrum ſuggeſtione comperimus, &c. v. tom. 7.

Id. Epiſt. ead. tit. 2. *Ut ab Hæreticis baptizatus per impoſitionem manus Spiritum Sanctum accipiat.* vide locum.

Id. Epiſt. 92. Ad Ruſtic. Epiſc. Narbon. Inquiſitio 16.

De his qui à Parentibus Chriſtianis parvuli derelicti ſunt, utrum baptizati ſint non poteſt inveniri, an debeant baptizari?

Reſponſ.

Si nulla extant indicia inter propinquos, &c. v. eod. tom.

Ibid. Inquiſit. 17. *De his qui parvulis ab hoſtibus capti ſunt, & non ſe ſapiunt baptizatos; ſciunt ſe aliquoties ad Eccleſiam à Parentibus ductos, utrum poſsint vel debeant cùm ad Rom. venerint baptizari?* Qui poſſunt meminiſſe quòd ad Eccleſiam, &c.

Ibid. Inquiſit. 18. *De his qui ex Affrica vel Mauritania venerunt, & neſciunt in qua ſecta ſint baptizati; quid circa eos debeat obſervari?*

Non ſe iſti baptizato neſciunt, &c.

Epiſt. Trojani Epiſc. Santonenſ. ad Eumer. Epiſc. Namnetenſem.

De puero, qui an baptizatus eſſet neſciebat.

Deſerentibus Diaconibus quos ad, &c. tom. 11. pag. 614.

Gregor. Magn. Lib. 9. Epiſt. 39. Theotiſtæ Patriciæ Cap. 3.

Similiter ſi qui ſunt qui dicunt, &c. tom. 14.

Concil. Arelat. VI. an. 811. Can. 19. *Ut Parentes filios & Patrini filiolos erudire ſtudeant.*

Concil. Mogunt. an. 815. Can. 47. *De ſpiritualibus filiolis inſtruendis.*

Deindè præcipimus ut unuſquiſque compater, vel proximi ſpirituales filiolos ſuos Catholicè inſtruant.

Ibid. Can. 55. *Nè proprius filius de Baptiſmo ſuſcipiatur, & nè filiola vel commater uxor ducatur.*

Nullus igitur proprium filium, vel filiam, &c. tom. 19.

Capitular. Caroli Magn. an. Imperii ejus 13. Cap. 18. Ut Parentes & Patrini filios ſuos doceant. De Fide unuſquiſque Compater, &c. tom. 21.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. Lib. 1. Cap. 54. *Ut hi, qui pœnitentia publicâ ſunt mulctati, neque in Baptiſmate, neque in percipiendo Sancti Spiritus dono Patroni exiſtant pro aliis.*

Quod hi qui fidem Chriſti expetunt, &c. eod. tom. 21.

Ibid. Homilia Leon. PP. IV. *Unuſquiſque fontes lapideos habeat, &c.* v. ult. pag. lin. 1.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones tit. XI. Cap. 1. *De eo qui filiaſtrum aut filiaſtram ante Epiſcopum tenuerit*, v. titul. de Confirmatione.

Id. tit. 17. *De quorum Baptiſmate abſque diſſimulatione dubitatur, ut baptizentur præceptum eſt.*

De quibus dubium utrum ſint Baptizati, v. loc. tom. 22.

Capitula Herardi Archiep. Turon. Capitul. 27. ut patres & patrini filios vel filiolos erudiant & enutriant, iſti, quia ſunt patres, & iſti quia fidejuſſores.

Ibid. Capitul. 31. 33. 38. & 50. eod. tom. 22.

QUIBUS DANDUS SIT.

BAPTISMUS?

CONCIL. Carthag. III. an. 397. Can. 6. *Ut Baptiſmus vel Euchariſtia mortuis non detur.*

Item placuit ut corporibus defunctorum Euchariſtia non detur: Dictum eſt enim à Domino: *Accipite & edite.* Cadavera autem nec accipere poſſunt nec edere.

Cavendum eſt enim nè mortuos paptizari poſſe fratrum infirmitas credat, cùm Euchariſtiam mortuis non dari animadvertit.

Gregor. Magn. Lib. XII. Epiſt. 31. XV. Interrogatio Auguſtini.

Si prægnans mulier debeat baptizari? aut poſtquam genuerit, poſt quantum temporis ſpatium poſsit Eccleſiam intrare?

Reſponſ B. Gregorii Papæ.

Mulier prægnans, baptizetur

Hoc non ambigo fraternitatem tuam eſſe requiſitam, &c. v. loc. tom. 14

Ibid. in eadem.

Quando partus baptizatur.

Baptizare autem vel enixam mulierem, &c. v. locum.

BAPTISMI MINISTER.

CONCIL. Eliberit. an. 305. Can. XXXVIII. *Ut in neceſsitate & fideles baptizent.*

Peregrè navigantes, au ſi Eccleſia in proximo non fuerit, &c. v. loc. tom. 2.

Ibid. Can. XXXIX. Gentiles ſi in infirmitate deſideraverint ſibi manum imponi, &c.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. 100. *Ut mulieres baptizare non præſumant.*

Mulier baptizare non præſumat.

Concil. Aurel. I. an. 511. Can. XII. *Quòd Clericis pœnitentibus baptizare liceat.* vide titul. Contra Clericos lapſos.

Concil. Emerit. an. 666. Cap. IX. *Baptiſmus gratis conferendus.* v. loc. tom. 15.

Gregor. III. Epiſt. 1. Ad Bonifac. Archiepiſcopum. tit. 1.

Eoſdemque quos à Paganis baptizatos eſſe aſſeruiſti, &c. tom. 17.

Id. Gregor. III. in Judiciis pœnitentium. xxx. Si quis autem per temeritatem baptizavit non ordinatus, &c. v. locum ibid.

Stephani Pap. II. Reſponſ 13. De Presbytero qui baptizavit, &c. v. loc. tom. 17.

Concil. Vermerienſe an. 752. Can. 15. *Presbyter degradatus poteſt in neceſsitate baptizare.*

Presbyter degradatus certa neceſſitate, &c. v. loc. eod. tom. 17.

Capitul. Theodulfi Aurel. Cap. xvii. *Ut ægrotantibus aliarum Parochiarum parvulis Baptiſmum non denegent.*

Si parvulus ægrotans ad quemlibet Presbyterum, &c. v. tom. 20.

V. Homil. Leon. PP. IV. videte nè per negligentiam veſtram, &c.

Nicolai I. Reſponſ. Ad Conſulta Bulgarorum xiv. *De quodam qui finxit ſe eſſe Presbyterum.*

Prætereà indicatis quòd quidam Græcus mentiens fateretur ſe, &c.

Ibid. xv. *De baptizatis ab eo qui finxit ſe Presbyterum.*

Porrò ſi interrogatis utrùm homines illi, qui, &c.

Ibid. xvi. Vos qui ſic perſonam illam judicaſtis, inveſtigatis, &c.

Ibid. 104. De baptizatis à Pagano, non rebaptizandis.

A quodam Judæo, neſcitis utrum Chriſtiano an Pagano, &c.

Vid. Ambroſius Lib. 1. de Spiritu Sancto. C. 3. Act. 2. & 19.

CONTRA REBAPTIZANTES ET REBAPTIZATOS.

Can. Apoſt xlvii. Epiſcopus aut Presbyter, &c. v. tom. 1.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. 8. *De Baptiſmo eorum qui ab hæreſi convertuntur.*

* *Binius Legit Arianis.*

De * Afris, quod propriâ lege utuntur, ut baptizent, &c. v. tom. 3.

Concil. Carthag. 1. an. 347. Capitul. 1. *Ut Baptiſmum in Trinitate ſuſceptum non iteratur.*

Ergo ſi vobis placet, conſideremus 1. Titul. rebaptizationis, &c. eod. tomo.

Siric. Pap. Epiſt. 1. Ad Himerium Tarracon. Cap. 1. *De Arianis non baptizandis.*

Prima itaque paginæ tuæ fronte ſignaſti, &c. eod. tom.

Leo. I. Epiſt. lxxix. Ad Nicetam Epiſc. Aquileienſ. Cap. 6. *Quòd hi qui ad iterationem Babtiſmi vel vi vel errore coacti ſunt, animos inclinarunt, ſint ſublevandi remedio; ita ut ſenilis ætatis, periculorum quoque, ægritudinumque, cæterorumque neceſsitatum habeant ſollicitâ conſideratione reſpectum.* His verò de quibus dilectio tua, &c. tom. 7.

Ibid. Cap. 7. Et hanc regulam ut ſcitis omnibus Eccleſiis, &c.

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. 16. *De Photiniacis & Paulianiſtis.*

Ibid. Can. 17. *De Bonoſiacis qualiter ſi petierint recipiantur.* v. tom. 9.

Vide Felix Pap. III. Epiſt. 7. Ad univerſos Epiſcopos.

Qualiter in Africanis regionibus aſtutia Diaboli ſævierit in populum Chriſtianum, &c. tom. 10.

Vide

Vide Epiſt. Anaſtaſii II. Ad Anaſtaſ. Imp. Cap. 7. & 8. Rebaptizatis non niſi per pœnitentiam ad Eccleſiam Catholicam patet regreſſus.

Concil. Ilerd. an. 524. Can. IX. *De his qui rebaptizati ſunt quantum pœniteant?*

De his qui in prævaricatione rebaptizati ſine aliqua neceſſitate, &c. tom. XI.

Ibid. Can. XIV. *De Catholicis, ut cum rebaptizatis non converſentur.*

Cùm rebaptizatis fideles religioſi, nec in cibo participent.

Concil. Aurel. III. an. 538. Can. 31. *De Hæreticis & Bonoſiacis Sacerdotibus qui rebaptizant.*

Judex Civitatis vel loci, ſi Hæreticum, &c. eod. tom.

Vide Epiſt. XI. Vigilii adhuc pſeudopapæ. Ubi de his, qui ab Arirani iterum baptizantur.

Gregor. Magn. Lib. IX. Epiſt. 61. Ad Epiſcopos Hiberniæ.

Et quidam ab antiqua Patrum inſtitutione didicimus, &c. v. tom. 14.

Gregor. II. Epiſt. XIII. tit. 8. vide titul. Baptiſmi forma.

Ibid. tit. 9. Parvulis verò qui à Parentibus ſubtracti ſunt, &c.

Ejuſd. Capitulare datum Martiniano. in titul. 5. Sacroſancti autem Baptiſmi Sacramentum, &c. v. loc. tom. 14

Gregor. III. Epiſt. 1. Ad Bonifac. Epiſc. tit. 1. Eoſdemque quos à Paganis, &c.

Ibid. tit. 4. Eos etiam qui ſe dubitant fuiſſe baptizatos, &c.

Idem Epiſt. VII. Ad eundem. Illi verò qui baptizati ſunt, &c. v. in princ. 2. pag.

Gregor. III. In Judiciis pœnitentium, tit. 19.

De his qui in prævaricatione rebaptizati, &c. v. tom. 17.

Zachar. Pap. Epiſt. IX. Nam ſimiliter de illo, &c. v. ſub med. pag. eod. tom. 17.

DE CATHECUMENIS.

Concil. Eliberit. an. 305. Can. 4. *De iiſdem (Flaminibus) ſi Cathecumeni adhuc immolant, quando baptizabuntur?*

Item Flamines ſi fuerint Cathecumeni, &c.

Ibid. Can. X. *De Relicta Cathecumeni* * *ſi adulterum duxerit.* * *Cathecumena.*

Si ea quam Cathecumenus reliquit, &c. v. tom. 1.

Ibid. Can. XI. *De Cathecumena ſi graviter ægrotaverit.*

Intra quinquennii autem tempora Cathecumena, &c. *Hunc Canonem cum ſuperiori jungendum eſſe putat Albaſpinæus.* v. pag. 194. & 195. in ejus notis ad Concil. Eliberit.

Ibid. Can. XLII. *De his qui ad fidem veniunt,* * *quando baptizentur?* Eos qui ad fidem primam, &c. * *Quomodo.*

Ibid. Can. XLIV. *De meretricibus Paganis, ſi convertantur.* Meretrix quæ aliquando fuerit, &c.

Ibid. Can. XLV. De Cathecumenis ſi Eccleſiam non frequentant, v. loc.

Ibid. Can. LXVII. *De Conjugio Cathecumenæ fœminæ.* Prohibendum nè qua fidelis &c.

Ibid. Can. LXVIII. *De Cathecumena adultera, que filium neeat.*

Cathecumena, ſi ſuper adulterium conceperit, * & præfocaverit, placuit in fine baptizari.

Concil. Ancyr. an. 314. Can. XI. Interpret. Dion. Exig.

De his qui cùm eſſent Cathecumeni Idolis immolaverunt, v. tom. 2.

Concil. Neocæſar. an. 314. Can. V. ex verſi Iſidor. Mercat.

Cathecumenus, id eſt, audiens qui ingreditur Eccleſiam, &c.

Id. Can. ex verſ. Dion. Exig. Cathecumenus ſi ingrediatur Eccleſiam, &c.

Id. Can. 6. De Cathecumena prægnante ex interpret. Dion. Exig.

Nihil enim in hoc quæ parit naſcenti communicat, &c.

Concil. Neocæſar. Can. IV. Interpret. Dion. Exig. tom. 2.

Quòd non oporteat ordinationes ſub conſpectu audientium celebrari.

Concil. Nicæn. an. 325. Can. XIV. De Cathemumenis lapſis, ex Interp. Dion. Exig.

* & De Cathecumenis * lapſis, &c. tom. 2. v. loc.

Concil. Carthag. III. an. 397. Can. 5. *Ut Sacramentum Cathecumenis non præbeatur.*

Item placuit ut etiam per ſolemniſſimos Paſchales, &c.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Capitul. 84. *Uſque ad Miſſam Cathecumenorum nullus Eccleſiam ingredi prohibeatur.*

Ut Epiſcopus nullum prohibeat ingredi Eccleſiam, &c.

Ibid. Can. 85. *Ut qui baptizandi ſunt nomen dent, & à vino & à carne abſtineant.*

Baptizandi. nomen ſuum dent, & diù &c. tom. 3.

Innocent. I. Epiſt. XXII. Ad Epiſcopos Macedoniæ Cap. 11. *Ut ſi quis Cathecumenus habuerit uxorem & defunctâ ea poſt Baptiſmum acceperit alteram Clericus eſſe non poſſit.*

Capitul. Nicæn. Concil. an. 419. Cap. 14. De Cathecumenis Lapſis.

Concil. Arauſic. I. an. 441. Can. 18. Ut Cathecumeni lectionem Evangelii audiant.

Ibid. Can. 19. Ut Cathecumeni ad Baptiſteria non accedant.

Ibid. Can. 20. Ut Cathecumeni benedictionem cum fidelibus non accipiant. tom. 7.

Concil. Agath. an. 506. Can. XIII. Ut Symbolum ante octo dies Paſchæ competentibus prædicetur.

Symbolum etiam placuit ab omnibus Eccleſiis, &c. tom. X.

Concil. Bracar. I. an. 563. Can. XVII.

Item placuit ut Cathecumenis ſine redemptione, &c. v. loc. tom. 12.

DE CONFIRMATIONE.

EPIST. II. Fabiani PP. ad omnes Orientales Epiſcopos.
Tit. 1. *Ut per annos ſingulos novum Chriſma conficiatur, & vetus incendatur.* v. loc. tom. 1.

Epiſt. Urbani PP. I. tit. 7. *De Impoſitione manus Epiſcopalis.* v. loc.

Concil. Eliberit. an. 305. Cap. 77. *De baptizatis qui nondùm Confirmati moriuntur.* Si quis Diaconus regens plebem, &c. tom. 2.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. VI. *Ut in infirmitate converſi manûs impoſitionem accipiant.* De his qui in infirmitate credere volunt, placuit eis debere manum imponi.

Concil. Laodic. Can. 48. *Ut poſt Baptiſma Chriſma detur.*

Quòd oporteat eos qui baptizantur, &c. v. loc. tom. 2.

Decretum ſive Statutum unum Concil. valent. an. 374. *Nonniſi à propriis Epiſcopis Presbyteri Chriſma petant.* v. tom. 3.

Concil. Carthag. II. an. 397. Capitul. 3. *Ut Chriſma & benedictio puellarum, & reconciliatio pœnitentium à Presbyteris non fiant*, vide titul. Miniſter Confirmationis Epiſcopus.

Leo. I. Epiſt. 36. Ad Leon. Ravenn. Epiſ. Cap. 2. *Vt ab Hæreticis baptizatus, per impoſitionem manus Spiritum Sanctum accipiat.*

Quòd ſi ab Hæreticis baptizatum quempiam, &c. v. tom. 7.

Id. Epiſt. 79. Ad Nicætam Epiſc. Aquileienſem. *Vt qui ab Hæreticis baptizati ſunt, ſolâ S. Spiritus invocatione firmentur.*

Nam hi qui Baptiſmum ab Hæreticis acceperunt, &c. v. loc.

Concil. Auroſic. I. an. 441. Can. 1. *De Hæreticis ſi in mortis diſcrimine convertantur.* Hæreticos ſi in diſcrimine, v. loc.

Ibid. Can. II. *De non iteranda Chriſmatis benedictione.* v. tom. 7.

Nullum miniſtrorum, qui baptizandi recipit officium, &c.

Vide Controverſiam inter Petrum Aurel. & Iacobum Sirmundum.

Concil. Arelet. II. an. 452. Can. 26. *Si Hæreticus morieus Catholicus eſſe deſiderat.* Hæreticos in mortis diſcrimine poſitos, &c. tom. 9.

Concil. Epaon. 517. Can. 16. *Vt Presbyteris liceat Hæreticos decumbentes ſi converti velint, Chriſmate conſignare.*

Presbyteros propter ſalutem animarum, &c. v. loc. tom. 10.

Vide not. in Epiſt. Joan. PP. 3. *Soli Epiſcopi ſunt miniſtri Sacramenti Confirmationis, quam hic vocat manuum Impoſitionem.* v. loc. tom. 12.

Vide quoque not. Concil. Bracar. II. an. 572. tom. 12. *Materia Chriſmatis eſt Balſamum cum oleo.* Ita Gregorius Pap. exponens illud Cantici. *Botrus Cypri.* Act. 8.

Capitula Collecta à Martino Bracar. Epiſ. Cap. 51. *De Chriſma conficienda* & Cap. 52. *Non liceat Presbytero præſente Epiſcopo Chriſmare.* v. loc. tom. 12. in fine.

Concil. Autiſiodor. an. 578. Cap. 6. *Vt Chriſma à media Quadrageſima petatur.* v. loc. tom. 13.

Gregor. Magn. Lib. XI. Epiſt. 21. *Nè ad conſignandos infantes egreſſi nimium aggravent Eccleſias.* v. loc. tom. 14.

Statuta Synodalia poſt Concil. Rhem. II. an. 630. Can. 5. *Confirmationis Sacramentum habet donum reborantis Spiritus Sancti, & uberiorem gratiam profert, ideòque non negligatur.* tom. 15.

De conſecrat. diſt. 5. de homine qui.

Gregor. Pap. II. Epiſt. 13. Ad Bonifac. Epiſc. tit. 4. Nam de homine qui à Pontifice Confirmatus fuerit, denuò illi talis reïteratio prohibenda eſt.

Concil. Arelat. VI. an. 813. Can. 18. *Vt Presbyteri ſub ſigillo Chriſma cuſtodiant.* Ut Presbyteri ſub ſigillo cuſtodiant, &c. tom. 20.

Concil. Turon. III. an. 813. Can. 20. *Vt Presbyteri Sacrum Chriſma extra conclave non relinquant*, v. loc. eod. tom.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 27. *Quòd Confirmatio iterari non debeat.* Dictum nobis eſt, quod quidam, &c.

Ibid. Can. 31. *De fœminis quæ filios ſuos fraudulenter ad Confirmandum tenent.* v. loc. eod. tom. 20.

Capitular. Carol. Magn. an. Imperii ejus 13. Cap. 17. *Ut Chriſma ſub ſigillo cuſtodiatur.* eod. tom.

Ludovici Pii Imp. Capitular. I. an. Imperii ejus 3. Cap. 18.

De Presbyteris qui pro Chriſmate in Cœna Domini veniebant.

Ibid. Can. 19. *De Prædicatione & Confirmatione Epiſcoporum.* eod. tom.

Concil. Mogunt. an. 813. Can. 27. *Ut Presbyteri Chriſma diligenter cuſtodiant.* v. tom. 20.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. Lib. 1. Cap. 23. *Quòd Epiſcopis conveniat ut jejuni per impoſitionem manuum tradant Spiritum Sanctum.* Perlatum eſt ad nos quod in quibuſdam, &c. v. loc. tom. 21.

Concil. Aquiſgran. II. an. 836. Cap. 11. Can. 8. *Ut ſemel in anno in Cœna Domini Sancti Olei Unctionem non negligat.* tom. 21.

Concil. Meldenſe. an. 845. Can. 45. *Nè pro Chriſmate precium exigatur.* vide locum.

Ibid. Can. 46. *Ut Sacrum Chriſma niſi in Cœna Domini non fiat.* v. locum.

Nicol PP. I. Epiſt. XIX. in Appendice. ad Rodulfum Archiepiſc. Bituric. V. de his qui filiaſtros ſuos ad Confirmationem Coram Epiſcopis tenent, &c. tom. 22.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. tit. XI. Cap. 1. *De eo qui filiaſtrum aut filiaſtram ante Epiſcopum tenuerit.* ex lib. 5. c. 7.

Lib. 5. c. 5. Ex lib. 6. c. 73.

Si quis filiaſtrum, vel filiaſtram, &c. tom. 22.

Ibid. Cap. 12. *De Confirmatione Epiſcoporum à plebe ſollicitè quærenda.* Ut omnes maximam curam habeant, &c.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. 75. Ut Jejuni ad Confirmationem veniant perfectæ ætatis, &c. v. loc. eod. tom. 22.

Concil. Wormat. an. 868. Can. 2. Ut nullus præter Epiſcopum Chriſma conficiat. v. titul. Miniſter Confirmationis.

Ibid.

Ibid. Can. 60. *De petendo Chriſmate.* v. tom. 23.

Concil. Palentin. an. 1322. Cap. 15. *Sacri confectio Chriſmatis, ſolis Epiſcopis, eorumque ſuperioribus eſt Conceſſa.* tom. 29.

Vide titulum. Miniſter Confirmationis Epiſcopus.

Odonis Epiſc. Pariſ. Synodicæ Conſtitutiones. Cap. 4.

Capitula *De Sacramento Confirmationis.*

Sacerdotes frequenter moneant populum ad Confirmationem, &c. tom. 28.

Decreta Generalis Concilii Latern. IV. an. 1215. Cap. 20.

De Chriſmate & Euchariſtia ſub ſera conſervanda.

Statuimus ut in cunctis Eccleſiis Chriſma & Euchariſtia, &c. tom. 28.

Concil. Oxonienſe. an. 1222. Cap. 24. *Quòd oleum & Euchariſtia cuſtodiantur ſub ſera, & ſimiliter Chriſma.*

Provideant itaque Archidiaconi quòd diligenter, &c. eod. tom.

Decretum Fidei poſt Concil. Senon. an. 1527. Cap. 10. *De Sacramento Confirmationis.* Nec obſcurius quidem Sacramentum, &c. tom. 34.

Concil. Colonienſe. an. 1536. part. 7. Cap. 8. *In Confirmationis exhibitione, quid docendum?*

Itidem dùm Sacramentum Confirmationis, &c. v. tom. 35.

Statuta Synodi Auguſtenſis. an. 1548. tit. 17. *De Confirmatione.*

Parochi ſuo tempore de Confirmationis origine, &c. eod. tom.

Concil. Mogunt. an. 1549. Cap. 17. *Modus Doctrinæ circa Sacramentum Confirmationis.*

Sacramentum Confirmationis ex inſtitutione Chriſti, &c. ibid.

Concil. Trident. an. 1549. Decretum de Sacramentis. ſeſſ. 7.

De Confirmatione. Can. I.

Si quis dixerit Confirmationem baptizatorum otioſam cæremoniam eſſe, & non potiùs verum & proprium Sacramentum, &c.

Ibid. 2. Si quis dixerit, injurios eſſe Spiritui Sancto eos, &c.

Ibid. 3. Si quis dixerit, Sanctæ Confirmationis, &c. v. tom. 35.

Concil. Mediolan. I. an. 1565. Conſtitutionum pars 2.

Quæ pertinent ad Sacramenti Confirmationis adminiſtrationem. v. loc. tom. 36.

Concil. Mediolan. IV. an 1576. Conſtitutionum pars 2.

De Sacramentis.

Minores natu Sacramento Chriſmatis non confirmati, rudes, ignari, Criminoſi &c. v. loc. fusè eod. tom. 36.

MINISTER CONFIRMATIONIS

EPISCOPUS.

Epiſt. Melchiadis PP. ad omnes Hiſpaniæ Epiſcopos.

Tit I. *Quòd ſit majus Sacramentum impoſitio manus Epiſcoporum, an Baptiſmus?* v. tom. 1. pag. 694.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. 6. *Ut in Infirmitate converſi, manus impoſitionem accipiant.* v. tom. 2.

Concil. Carthag. II. an. 397. Cap. 3. *Ut Chriſma & benedictio puellarum, & reconciliatio pœnitentium à Presbyteris non fiant.* tom. 3.

Concil. Carthag. III. an. 397. Cap. 36. *Ut Presbyter Chriſma non conficiat.* ibid.

Innocent. I. Epiſt. 1. ad Decentium Eugubinum. Cap. 2. *Quòd non debeant baptizati, niſi ab Epiſcopo conſignari.*

De conſignandis verò Infantibus, manifeſtum eſt non ab alio quàm ab Epiſcopo fieri licere, &c. v. loc. tom. 7.

Concil. Vaſenſe II. an. 442. Can. 3. *Ut ab alio Epiſcopo Chriſma nullus petat, ſed tantùm à proprio.* v. tom. 7.

Gregor. Magn. Lib. VIII. Indict. 3. Epiſt. 46. ad Eulogium Epiſcopum Cluſinum. Pretereà Eccleſiis ad quas &c. tom. 14.

Concil. Meldenſe. an. 845. Can. 44. v. titul. de Chorepiſcopis.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. tit. 10. Cap. 30. *De his qui à Chorepiſcopo Confirmati ſunt.* ex lib. 7. c. 302.

Si quis non ab Epiſcopo, ſed à Chorepiſcopo qui non eſt Epiſcopus, ſed vicarius Epiſcopi priuſquàm prohibiti eſſent, &c. v. rom. 22.

Ibid. Cap. 31. Item. *De Chorepiſcopis.* Ex eod. Lib. Cap. 423.

Placuit ut ſicut Leonis Papæ, & omnium Epiſcoporum, &c. v. titul. De Chorepiſcopis.

Concil. Wormat. an. 868. Can. 2. *Vt nullus præter Epiſcopum Chriſma conficiat.* v. tom. 23.

Concil. Palentinum. an. 1322. Cap. 15. *De Chriſmate.*

Sacri Confectio Chriſmatis ſolis Epiſcopis, &c. v. tom. 29.

Concil. Mediolan. V. an. 1579. Conſtitutionum pars 2.

Quæ ad Confirmationis Sacramentum pertinent.

Epiſcopus non ſolùm Sacris, Solemnibuſque Pentecoſtes diebus, &c. vide locum tomo 36.

DE POENITENTIA ET EJUS PARTIBUS.

EX Decretis Pii Pap. I. *De Pœnitentia ejus cujus negligentia de ſanguine aliquid ſtillat.* v. tom. 1. pag. 232.

Concil. Eliberitanum. an. 305. Cap. 7. *De Pœnitentibus mœchiæ, ſi rurſus mœchaverint.* v. loc. eod. tom. pag. 639.

Concil. Laodic. Can. 2. Interpretat. Dion. Exig. *De his qui pro diverſis erratis pœnitudinem ferventius exegerunt.*

De his qui diverſis facinoribus peccaverunt, &c. tom. 2. pag. 96.

Conſtitutio Silveſtri Epiſc. Urbis Romæ. Can. 12. *Nemo det Pœnitentiam niſi quadraginta annorum.* v. tom. eod. 2.

Concil. Nicæn. an. 325. titul. 78. *De remedio cuicumque fidelium, dùm adhuc peccatum ejus non eſt manifeſtatum per privatam exhortationem.* v. loc. eod. tomo 2.

Epiſt. I. Sirici PP. ad Himer. Tarracon. tit. 5. *De his qui poſt Pœnitentiam vel militiæ cingulum, vel nova conjugia, vel illicitos appetierunt concubitus.* De his verò qui congruè, &c. v. tom. 3.

Concil. Carthag. II. an. 397. Cap. 3. v. titul. de Confirmatione.

Ibid. Cap. 4. *Ut Presbyter Pœnitentem juſſus ab Epiſcopo ſuo reconciliet.* Aurelius Epiſcopus dixit: Si, &c. eod. tom. 3.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Cap. 74. *De Pœnitentium lege.*

Ibid. Cap. 78. *De Pœnitentibus, ſi poſt Viaticum ſupervivant.*

Idid. Cap. 79. *De Pœnitentibus, ſi caſu aliquo moriantur.*

Pœnitentes qui attentè leges Pœnitentiæ, &c.

Ibid. Cap. 76. *De poſcentibus Pœnitentiam, ſi poſtea obmuteſcant.*

Vide ibid. 81. *Ut Pœnitentes mortuos efferant & ſepeliant.*

Mortuos Pœnitentes Eccleſiæ efferant, & ſepeliant.

Ibid. Cap. 82. *Ut Pœnitentes ſemper genua flectant.*

Pœnitentes etiam diebus remiſſionis genua flectant.

Concil. Tolet. I. an. 400. Cap. 2. *Ut Pœnitentes ſi neceſſitas cogat, lectores, aut oſtiarii fiant.* eod. tom. 3. in fine.

Epiſt. I. Innocent. PP. I. tit. 7. *De Pœnitentibus.*

Ejuſd. Epiſt. XXII. ad Epiſc. Macedoniæ ex Cap. 6. *Quòd in Eccleſia peccatum populi inultum ſoleat remanere.*

Sepè accidit, quoties à populis, &c. v. tom. 4.

Concil. Milevitan. II. an. 416. Can. 23. *De his qui apud Hæreticos Pœnitentiam acceperunt.* Placuit ut quicumque, &c. tom. 4.

Concil. Afric. an. 424. Can. x. *De Pœnitentibus.* Ibid.

Leo I. Epiſt. xcii. ad Ruſtic. Narbon. Inquiſitio. vii. *De his qui in ægritudine Pœnitentiam accipiunt, & cùm revaluerint, agere eam nolunt.* v. titul. de Pœnit. in extremis.

Ibid. Inquiſitio x. *De his qui Pœnitentiam profeſsi ſunt, ſi in foro litigare cœperint.* Reſponſio.

Aliud quidem eſt debita juſta repoſcere, &c.

Ibid. Inquiſitio xi. *De his qui in Pœnitentia, vel poſt Pœnitentiam negotiantur.* Reſponſio.

Qualiter lucri negotiantem aut excuſat, &c.

Ibid. Inquiſit. xii. *De his qui poſt Pœnitentiam ad militiam reverteruntur.* Reſponſio.

Contrarium eſt omninò Eccleſiaſticis regulis, &c.

Ibid. Inquiſit. xiii. *De his qui poſt Pœnitentiam uxores accipiunt vel concubinas ſibi conjungunt.* Reſponſ.

In adoleſcentia conſtitutus, ſi, &c. v. tom. 7.

Concil. Arauſic. I. an. 441. Can. 3. *De Pœnitentibus qui de corpore recedunt.* Item Can. 4. *Pœnitentiam Clericis non negandam.*

Idem. Can. 12. *Subitò obmuteſcenti, danda eſt Pœnitentia ſi petat.* v. loc. eod. tom. 7.

Concil. Vaſenſe II. an. 442. Can. 2. *De Pœnitentibus ſubitò mortuis, ut eorum oblationes recipiantur.*

Pro his qui Pœnitentiâ acceptâ, &c. eod. tom. 7.

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. 21. *Si pœnitentiam profeſsi nupſerint.* Pœnitens quæcumque defuncto viro, &c. tom. 9.

Ibid. Can. 22. *Si conjugati Pœnitentiam ſibi dari petierint.*

Pœnitentiam conjugatis nonniſi ex conſenſu dandam.

Concil. Andegav. an. 453. Can. 5. *Ut qui acceptâ Pœnitentiâ reſiliunt, communione priventur.*

Quòd etiam de his qui acceptâ Pœnitentia reſilierint, debitâ ſeveritate ſervabitur.

Ibid. Can. xii. *Ut Pœnitentia converſis omnibus pateat, & pro Epiſcopi æſtimatione venia concedatur.* Pœnitentiæ ſanè locus, &c. ibid.

Concil. Turon. I. an. 461. Can. 8. *Si Pœnitentes derelictâ Pœnitentiâ ad Sæculares illecebras revertantur.* Si quis verò, &c.

Concil Venetic. I. an. 463. Can. 3. *De iis qui ſuſceptam pœnitentiam deſerunt.* Pœnitentes quoque, qui, &c. eod. tom. 9

Concil. Rom. III. an. 487. Cap. 6. *De Pœnitentibus, ut ab aliis Epiſcopis non ſuſcipiantur.* v. tom. 10.

Concil. Agath. an. 506. Can. 15. *Qualiter majores qualiter minores Pœnitentiam accipiant?*

Ibid. Can. 43. *Ut de Pœnitentibus Clericus non ordinetur, & ordinati non miniſtrent.* v. loc. tom. 10.

Concil. Aurel. I. an. 511 Can. xi. *De Pœnitentibus qui ad ſæcularia redirint.* De his qui ſuſceptâ Pœnitentiâ, &c. ibid.

Ibid.

Ibid. Can. XII. *Quòd Clericis Pœnitentibus baptizare liceat.* v. loc.

Concil. Epaon. an. 517. Can. 3. *Ut Pœnitentes Cleri non fiant.*

Ibid. Can. 23. *Qui susceptam Pœnitentiam deserunt, excommunicentur.*

Si quis acceptâ professâque Pœnitentiâ, &c.

Ibid. Can. 29. *De Lapsorum Pœnitentia & Reconciliatione.*

Ibid. Can. 31. *De Pœnitentia homicidarum.* eod. tom. 10. in fine.

Concil. Aurel. III. an. 538. Can. 24. *Pœnitentia Iuvenibus non danda, nec conjugatis nisi ex mutuo consensu.*

Ibid. Can. 25. *De his qui susceptâ Pœnitentiâ ad sæcularem militiam revertuntur.* Si quis Pœnitentiæ benedictionem, &c. tom. XI.

Concil. Barcinon. an. 540. Can. 6. Pœnitentes viri tonso Capite & religioso habitu utentes, jejuniis & obsecrationibus vitæ tempus peragant.

Ibid. Can. 7. Ut Pœnitentes epulis non interfint, nec negotientur in datis & acceptis, sed tantùm in suis domibus vitam frugalem agere debeant.

Concil. Aurel. IV. an. 541. Can. 8. *De Pœnitentia lapsorum in Hæresim.* v. loc. cod. tom. XI.

Concil. Tolet. III. an. 589. Can. XI. *Quòd Pœnitentes secundum modum antiquorum Canonum agere Pœnitentiam debeant.*

Quoniam comperimus per quasdam, &c.

Ibid. Can. XII. *Quòd qui voluerint Pœnitentiam agere, prius tundeantur & habitum mutent.* Quicumque ad Episcopo, &c. tom. 13.

Gregor. Magn. Lib. 9. Indict. III. Epist. 39. Theotistæ Patriciæ.

Tit. 4. *De his qui asserunt post Pœnitentiam triennio factam, licentiam esse peccandi, quos omnes Anathematizat.* Si qui autem, &c. tom. 14.

Statuta Synodalia, post concil. Rhem. an. 630. Cap. 6. *Remissio peccatorum & expiatio Sanguine domini N. I. Christi nititur præcipuè & ab eo pendet.* v. tom. 14.

Concil. Tolet. IV. an. 633. Cap. 54. *De discretione Pœnitentium, &c.*

Ibid. Cap. 55. *De Pœnitentibus viris ac viduis, sive virginibus, qui divertentes laïci fiunt, aut vestem mutant, vel nuptiis copulantur.*

Quicumque ex sæcularibus, &c. eod. tomo.

Concil. Tolet. VI. an. 638. Cap. 7. *De Pœnitentibus trangressoribus.*

Quamvis priora nunquam siluerint, &c. v. loc. ibid.

Ibid. Cap. 8. *Quòd quibusdam Pœnitentibus antiqua reddantur conjugia.* Antiquissimi & Sanctissimi est patris sententia, &c.

Capitulare Gregor. II. Datum Martiniano, &c. an. 721.

Cap. XIII. Ut Pœnitentiæ remediis nemo se non agere putet in hac vita esse non possumus.

Concil. Tolet. XII. an. 681. Cap. 2. *De his qui Pœnitentiam non sentientes accipiunt.* Item Cap. 3. *De Culpatorum receptione vel communione apud Ecclesiam.* v. loc. tom. 16.

Concil. Tolet. XIII. an. 683. Cap. 10. *Utrum audeant ministrare hi qui Pœnitentiam accipiunt in sacerdotio constituti.* tom. 17.

Concil. Calchuth. an. 787. Cap. 20. *De Converſone, Pœnitentia & Confeſsione.* Vigeſimum caput, omnibus generaliter, &c. tom. 20.

Capitulare Theodulfi Epiſc. Aurel. an. 797. Cap. 36. *Quæ curanda ſint ante Quadrageſimam, & quòd ſeptem modis peccata dimittantur.* Hebdomadà unà ante initium Quadrageſimæ, &c. ibid.

Concil. Arelat. VI. an. 813. Can. 26. *Publici criminis rei, publicam Pœnitentiam agant.* Qui publico crimine, &c. eod. tom. 20.

Concil. Rhem. II. an. 813. Can. 12. *De ratione Pœnitentiæ.*

Ibid. Can. 13. *De octo principalibus vitiis.* v. loc.

Ibid. Can. 31. *Ut diſcretio ſervetur inter Pœnitentes.* eod. tomo.

Concil. Turon. III. an. 813. Can. 22. Ut Epiſcopi diſcernant quis potiſſimùm liber Pœnitentialis ſit ſequendus. ibid.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 25. *Ut publicæ Pœnitentiæ mos antiquus revocetur.* Pœnitentiam agere juxta, &c.

Vide 35. & 36. *De his qui ex induſtria peccant.*

Sed nec hoc prætereundum putavimus, quòd, &c.

Ibid. Can. 38. Quòd Pœnitentia ſecundum antiquos Canones imponi debeat, repudiatis libellis Pœnitentialibus. eod. tom. 20.

Capitulare Carol. Magn. an. Imp. ejus 13. Cap. 25. *Ut publici Criminis rei, publicæ Pœnitentiæ ſubjiciantur.*

Ut qui publico crimine convicti ſunt rei, publicè judicentur, & publicam Pœnitentiam agant ſecundum Canones.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. Lib. 1. Cap. 32. *Ut Codicilli quos Pœnitentiales vocant, quia auctoritati Canonicæ refragantur, penitus aboleantur.*

Ibid. Can. 54. *Ut hi qui Pœnitentiâ publicâ ſunt mulctati, neque in Baptiſmate, neque in percipiendo S. Spiritus dono Patroni exiſtant pro aliis.* v. locum, tomo 21.

Synodi Aquiſgran. II. Lib. 1. ad Pippin. Regem Aquitan.

I. Quòd Deus nullum peccatum inultum dimittit.

Sunt enim nonulli qui propterea hæc tam temerè, &c. v. tom. 21.

Ibid. II. *Cur Deus quædam peccata in hoc ſæculo judicat, quædam in futuro judicanda reſervat?* v. loc. ex Auguſtino.

Concil. Mogunt. I. an. 848. Cap. 31. *De Modo dandæ Pœnitentiæ.* eod. tom. 21.

Synod. Regiaticina an. 850. Cap. 6. v. titul. De Archidiaconis & Archipresbyteris. Ibid. Cap. 7. Oportet etiam per oppida ſingula, &c. v. loc. ibid.

Ibid. Can. 12. Hoc autem omnibus Chriſtianis intimandum eſt, &c.

Concil. Sueſſion. an. 853. Can. xi. *De diſciplina Eccleſiaſtica noxios nemo audeat tueri.* Illud quoque volentibus, &c. eod. tom. 21.

Epiſt. Epiſcoporum, Ludovico Imperatori. *In pincip.* 5. *pag.*

.... Sacra docet auctoritas ut publicè Pœnitentes, publicæ Pœnitentiæ ſubjiciantur.

Nicol. I. Epiſt. 17. in Appendice. ... Undique venientes admodum plurimi, &c. *Ad hæc verba.* Optamus Sanctitatem veſtram benè valere.

Id. Ejuſd. Epiſt. 18. ad Hincmar. Rhem. Archiepiſc.

Et quia docta divinitùs Sanctitas tua valdè norit, &c.

Id. Epiſt. 19. ad Rodulfum Archiep. Bituric.

IV. De his verò qui pro criminibus, &c.

Id. Epiſt. 24. in Append. ad Hincmar. Archiep. Rhem.

Quibus gemitibus, quantiſque lacrymis, &c. v. tom. 22.

Nicol. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. 78. *De Pœnitentibus recipiendis.* v. loc. eod. tom.

Capitula Hincmari Rhem. Archiep. *De Offic. Presbyterorum.*

III. Capitula an. XII. Epiſcopatus ſuperaddita *I. Quòd Presbyteri curare debeant ut publici peccatores Pœnitentiam accipiant, & Epiſcopo referre quomodo illam agant.* v. loc. tom. eod. 22.

Ibid. Cap. IV. 9. *Ut Pœnitentes pro munere aliquo ad reconciliationem adducantur, vel poſt eam negligantur.*

Ibid. 10. *De relapſis poſt Pœnitentiam publicam.*

Iſaac Epiſc. Lingon. Canones. tit. 1. De Pœnitentibus. Cap. 1. *De Pœnitentibus non cogendis vinum bibere.* Ex Lib. 5. Capitularis, Cap. 54.

Ut nullus Presbyter aut Laïcus, &c.

Ibid. Cap. 2. *De homine publicam Pœnitentiam agente interfecto.*

Qui hominem publicam Pœnitentiam agentem interfecerit, bannum noſtrum in triplo componat, & Wirgildum proximis ejus ſolvat.

Ibid. Cap. 3. *De Pœnitente, cujus crimen pervulgatum eſt.*

In Concilio Carthaginenſi de hac re, &c.

Ibid. Cap. 4. *De Pœnitentibus, qui Euchariſtiam acceperint in infirmitate.* Pœnitentes qui in infirmitate Viaticum Euchariſtiæ acceperint, non ſe credant abſolutos ſine manus impoſitione ſi ſupervixerint.

Ibid. Cap. 5. *De Pœnitentium abſolutione, ut per manus impoſitionem Epiſcoporum vel Sacerdotum precibus fiat.*

Si quis in periculo, vel pace, aut infirmitate Pœnitentiam acceperit, ſi continuò creditur moriturus, reconcilietur per manus impoſitionem, & infundatur ori ejus Euchariſtia.

Ibid. Cap. 6. *Ut Pœnitentes oſtenſis Pœnitentiæ fructibus communionem accipiant.* Ut Pœnitens oſtenſis neceſſariis Pœnitentiæ, &c.

Capitul. 7. Pœnitentes tempore quo Pœnitentiam petunt, Impoſitionem manuum, & Cilicium ſuper caput à Sacerdote, ſicut ubique conſtitutum eſt conſequantur.

Capitul. 8. Omni Jejunii tempore manus Pœnitentibus à Sacerdote imponantur.

Capitul. 9. Nè Abſolutos lapſos in fide credamus niſi per impoſitionem manus Epiſcopi.

Capitul. x. Placuit his qui acceptâ Pœnitentiâ ante reconciliationem migrant, &c.

Capitul. XI. Criminalia peccata multis jejuniis, &c.

Capitul. XII. Ut ſecundum formam Canonum, &c.

Cap. XIII. Qui à Communione ſeparantur, &c. *Vide reliqua Capit. ad* XXXIX. tom. 22.

Capitula Herardi Turon. Archiepiſc. xxi. Ut in infirmitate poſiti abſque dilatione reconcilientur, & Viaticum viventes accipiant, & benedictione Sancti Olei non careant.

Ibid. lix. Ut Presbyteri de occultis juſſione Epiſcopi Pœnitentes reconcilient : Et ſicut ſuprà præmiſimus, infirmantes abſolvant & communicent.

Ibid. xxcvii. Ut regulariter Pœnitentias dent, & in judicando æquitatem habeant, & munera indè non exigant.

Ibid. c. Quòd Pœnitenti nulla lucra negotiationis exercere conveniat, & ut injuſta populi petitio effectu careat.

Ibid. cxx. Quòd Pœnitentes à Conviviis & ornamentis, atque alba veſte abſtinere debeant : Et diſcordes pellantur ab Eccleſia, donec ad pacem redeant.

Concil. Wormat an. 868. Can. xxv. *Sub qua cautâ conſideratione ergà Pœnitentes Sacerdos exiſtat.* Pœnitentibus ſecundum differentiam, &c.

Ibid. Can. xxxvii. *Qui pro diverſis erratibus Pœnitentiam ſubierint, ſi ab uxoribus propriis ſeparari debeant?* Illi ſcilicet qui, &c. tom. 23.

Epiſt. cxlix. Joan. PP. VIII. ad Joannem Epiſc. Ticin. *Ut cum quodam, qui Pœnitentiam quinquennio egerat, remiſsius agat.* v. loc. tom. 24.

Concil. Apud S. Macram. an. 381. Cap. 7. *De præſtanda per Pœnitentiam emendatione.* v. loc. tom. 24.

Concil. Tribur. an. 895. Capitul. 55. De Pœnitentia 40. dierum. ibid.

Ibid. Cap. 56. poſt. 40. *Dies Pœnitentia primi anni.*

Ibid. Cap. 57. *Pœnitentia ſecundi & tertii anni.*

Ibid. Cap. 58. *Pœnitentia quarti, quinti, ſexti & ſeptimi anni.*

Concil. Mamnetenſe. *An. incerto.* Can. xii. *De Pœnitentia adulterii.*

Ibid. Can. xiii. *De Pœnitentia fornicationis.*

Ibid. Can. xiv. De Pœnitentia eorum, quorum alter eſt conjugatus.

Ibid. Can. xvii. De Pœnitentia homicidii voluntarii.

Ibid. Can. xviii. De Pœnitentia ejus qui non volens, fecerit homicidium. v. loc. eod. tom. 24.

Modus imponendi Pœnitentiam. v. titul. de Confeſſione.

Concil. Coyacenſe an. 1050. Cap. 4. *De Pœnitentia adulteris, inceſtis, &c. imponenda.* v. loc. tom. 25.

Concil. Lateran. II. an. 1139. Can. 22. *De falſa Pœnitentia.* tom. 27.

Concil. Lateran. Generale III. an. 1179. De Pœnitentia.

Cap. 1. *Delicti qualitas & quantitas, ætas delinquentis, ſenſus & conditio in Pœnitentia ſunt reſpicienda.*

Ibid. Cap. 2. *Secreto delicto, ſecreta debetur Pœnitentia.*

Ibid. Cap. 3. *Peregrinationis votum redimi poteſt.*

Ibid. Cap. 4. *Quòd nullus à non ſuo Iudice poteſt ligari vel abſolvi : Nec alicui à non ſuo Epiſcopo remiſsio dari.* tom. 27. ſub fin.

Concil. London. an. 1200. Capitul. 4. *De Pœnitentia.* Cùm Pœnitentia, quæ eſt ſecunda tabula poſt naufragium, &c. tom. 28.

Concil. Ravennate II. an. 1311. Capitul. 15. *De Pœnitentiis.*

Monemus

Monemus omnes & ſingulos Sacerdotes, &c. eod. tom.

Concil. Friſingenſe an. 1440. Cap. 24. *De Pœnitentiis & Remiſsionibus.* v. loc. in fin. tom. 23.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis. an. 1548. de Officiorum perfunctione medio tertio.

Tit. 4. *Quòd non liceat relinquere peccata pro pecuniis impunita.*

Magno populi Chriſtiani ſcandalo quidam, &c. tom. 35.

Concil. Trident. an. 1549 *Doctrina de Sanctiſsimis Pœnitentiæ & extremæ Unctionis Sacramentis.* Seſſ. 14.

Quamvis in Decreto de juſtificatione, &c. vide locum ſunt Cap. 9. tom. 35.

Concil. Mediolan. I. an. 1565. Conſtitut. pars 2. *Quæ pertinent ad Sacramenti Pœnitentiæ adminiſtrationem.* Innoc. III. &c. tom. 36.

Concil. Mediolan. III. an. 1575. *De iis quæ pertinent ad Pœnitentiæ Sacramentum.* eod. tom. 36.

Ibid. Concil. Mediolan. IV. an. 1576. Conſtitut. pars 2. *Quæ pertinent ad Pœnitentiæ Sacramentum.* eod. tomo.

Concil. Mediolan. V. an 1579. pars 1. *Quæ ad Pœnitentiæ Sacramentum pertinent.* eod. tom. 36.

DE RECONCILIATIONE POENITENTIUM.

Concil. Carthag. II. an. 397. Capitul. 4. *Ut Presbyter Pœnitentem juſſus ab Epiſcopo ſuo reconciliet.* v. titul. de Pœnitentia.

Concil. Carthag. III. an. 397. Capitul. 32. *Ut Presbyter præter juſſa vel abſentiam Epiſcopi non reconciliet Pœnitentes.* v. tom. 3.

Innocent. I. Epiſt. 1. ad Decentium. C 7. *De Pœnitentibus.*

De Pœnitentibus verò, qui ſive, &c. tom. eod.

Vigil. adhuc Pſeudopapa. Epiſt. 2. ad Euterium.. Quorum tamen, &c.

Idem. Epiſt. 3. ad Cæſar. Arelat. *Cui conſulenti de injungenda Pœnitentia Theodeberto Regi ob inceſtuoſas nuptias contractas.* vide.

Concil. Tolet. XII. an. 681. Cap. 3. *De Culpatorum receptione vel Communione apud Eccleſiam.* vidimus, &c.

Capitul. Herardi Archiepiſcopi Turon. XXI. Ut in infirmitate poſiti abſque dilatione reconcilientur, & Viaticum viventes accipiant, & benedictione Sacrati olei non careant.

Concil. Metenſe... Cap. 4. 5. 6. 7. 8. vide titul. De Imperat. Regibus & Reginis. Ibid. Cap. 10.

Et licet multorum annorum ſecundum præfixos, &c.

Ibid. Cap. 11.

His perpenſis, fratres cariſſimi, ſi, &c.

Et ſi ipſe, Quod Deus longè faciat ea quæ egit, &c. v. loc. tom. 22.

Concil. Ravennate. II. an. 1311. Cap. 15. *De Pœnitentiis.*

Monemus omnes & ſingulos Sacerdotes, &c. tom. 28.

Statuta Synodi Diæceſanæ Auguſtenſis· an. 1548. titul. 19. De Pœnitentia & remiſſione. *Omnis utriuſque ſexus lingua Latina & vulgari, & alia quâdam lingua germanica Quadragenarii Iejunii tempore vulgò à Parochis publicanda inſeruntur.*

Omnis utriuſque ſexus fidelis, poſtquam ad annos diſcretionis pervenerit, &c. tom· 35.

Doctrina de Sanctiſſimis Pœnitentiæ, & Extremæ Unctionis Sacramentis· Seſſ. 14. Cap· 1. *De neceſsitate & inſtitutione Sacramenti Pœnitentiæ, &c.* v· locum. Sunt Cap. 9· tom. 35. in fine·

DE CONFESSIONE.

CONCIL· Eliberitan· an. 305. Capitul. 25· *De Epiſtolis Communicatoriis Confeſſorum·* v. loc· tom. 1.

Concil· Arelat· I. an· 314· Can. 9· *Ut qui Confeſſorum literas afferunt, alias accipiant·* tom. 2.

Leo I· Epiſt. 80. Ad Univerſos Epiſcopos per Campaniam, Samnium & Picenum conſtitutos. an. 461.

Illam etiam contra Apoſtolicam regulam præſumptionem, &c. tom· 7.

Statuta Synodalia poſt Concil. Rhem. II· an. 630. Cap· 8· Nemo tempore Quadrageſimæ Pœnitentium Confeſſiones audiat præter Paſtorem, hujus enim intereſt ovem recognoſcere, pro qua ſuam animam fœnerat Domino.

Gregor. III. in Judiciis Pœnitentium 30· tom· 17.

Confeſſionem ſuam unicuique ſoli Deo, ſi neceſſe eſt, licet facere.

Capitulare Theodulfi Epiſc· Aurel. Ad Parochiæ ſuæ Sacerdotes.

Capitul· 30. *De Confeſsione peccatorum Deo quotidie facienda·*

Ibid. Capitul. 31. *Qui ad Confeſsionem veniunt, omnia Confiteri, & de omnibus examinari debent.* Confeſſiones dandæ ſunt de omnibus peccatis, &c.

Ibid. Capitul. 32. Quod unuſquiſque opera miſericordiæ quæ in alios corporaliter exercet, in ſeipſo ſpiritualiter agere debeat. v. tom. 20.

Concil· Rhem. II. an. 813. Can. *Ut Epiſcopi & Presbyteri Confitentium peccata rectè dijudicent.* v. locum, eod. tom. 20.

Concil· Cabilon· II· an. 813. Can· 32. *De his qui pleniter peccata non confitentur.* Sed & hoc emendatione indigere perſpeximus, &c. v. loc. ibid.

Ibid. Can. 33. *Quòd Deo & Sacerdoti confitenda ſint peccata.*

Quidam Deo ſolummodo confiteri debere dicunt peccata, &c·

Capitulare Carol. Magn. an. Imperii ejus 13· an. 813.

Capitul. 27· *De Presbyteris qui Confeſsiones revelare dicebantur.*

Ut hoc inquiratur ſi de partibus Auſtriæ verum eſt quod dicunt an non, quòd Presbyteri de Confeſſionibus accepto precio manifeſtent latrones.

Concil· Metenſe. an. 859. Capite 4.

Si poſt veram recognitionem puriter confeſſus fuerit, &c·

Ibid. Cap· 5· Poſt puram autem Confeſſionem ſi promiſerit, &c.

Vide Cap. 6. 7. & 8. De Imperat. Regibus & Reginis.

Concil. Engilenheimenſe. an. 948. Cap. 65. *De Confeſsione.*

Docemus etiam ut Sacerdos quilibet Confeſſionem doceat & Pœnitentiam, &c.

Ibid. Modus Confitendi. Quando aliquis voluerit Confeſſionem facere, &c.

Officium Confeſſarii.

Præveniat hunc famulum tuum quæſo Domine, miſericordia tua, &c. v. locum, ſunt Cap. 10.

Ibid. Modus Imponendi Pœnitentiam. 1.

Si quis ſenex, vel Juvenis, dives vel pauper, ſanus, vel infirmus, &c.

II. Cautè diſtinguendum eſt de quolibet facto, Dei atque hominum cauſa, &c. v. loc. De ſatisfactione. v. loc. ſunt tit. 19.

De Magnatum Pœnitentia. v. loc. tom. 25.

Concil. Ænhamenſe II. Cap. 21. an. 1009. *De Confeſsione* & Pœnitentia. Unuſquiſque Chriſtianus (pro ut fidei ſuæ in primis neceſſarium eſt) &c.

Ibid. Cap. 32. Potentiores graviùs mulctandi.

Et ut quiſquis fuerit potentior in hoc ſæculo, &c. eod. tom. 25.

Capitula incerti authoris, loci ac temporis. Cap. 29. *De formula orandi, & peccata confitendi.* Admonere debetis fideles, &c. eod. tom.

Odonis Epiſcopi Pariſ. Synodicæ Conſtitutiones an. 1199.

Cap. 6. *Capitula de Confeſsione.*

Sacerdotes circa Confeſſionem maximam curam habeant, &c. tom. 28.

Concil. in Dalmatiæ & Diocliæ Regnis. an. 1199. Cap. 4. *De Sigillo Confeſsionis.* Diſtrictiùs inhibemus, nè aliquis Sacerdos, &c. ibid.

Decreta generalis Concilii Lateran IV. Cap. 21. *De confeſsione facienda & non revelanda à Sacerdote, & ſaltem in Paſcha Communicando.*

Omnis utriuſque ſexus fidelis, poſtquam ad annos diſcretionis, &c.

Ibid. Cap. 22. *Quòd infirmi prius provideant animæ quàm Corporis.*

Cùm Infirmitas corporalis nonnunquàm, &c. v. loc. eod. tom.

Concil. Oxonienſe. an. 1222. Cap. 18. *Ut in ſingulis Archidiaconatibus ſpeciales Confeſſores deputentur.*

Quoniam nonnunquàm, ob defectum Confeſſorum, &c. eod. tom.

Concil. London. an. 1237. Cap. 5. *Qui Confeſſores conſtituendi?*

Quod in quodam Concilio Statutum invenimus approbantes, &c. ibid.

Concil. Saltzburg. an. 1274. Cap. 20. De Confeſſione Religioſorum.

Religioſus extra Confeſsionem ſuam Confeſſorem non eligat.

Nulli Religioſo extra ſuam profeſſionem vel ordinem ſibi eligere Confeſſorem, niſi de Prælati ſui licentia ſpeciali. v. tit. de Monach.

Ibid. Epiſt. 1. Martini PP. IV. Ad fratres Minores. *Eis Privilegium concedit predicandi & Confeſsiones audiendi.*

Ad fructus uberes, quos in agro Dominico, &c. vide locum, eod. tom. 28. pag. 608.

Conſtitutio ad Removendos abuſus. Cap. 9. *Nihil de Confeſsione exigendum.*

Porro nè & ipiſi videantur pecuniæ aucupium, magis quàm ſalutis animarum ſtudium amplecti, dùm Laïcos graviora delicta confeſſos

hinc indè remittunt, non ſine famæ rerumque diſpendio, &c. tom. 34. poſt. Conc. Tolet. 1473.

Admoniriones aliquot errorum, &c. eod. tom. 34. pag. 648

Cap. 37. Solos illos mendicantes habere poteſtatem abſolvendi, qui antè per ſuos prælatos Diæceſanis præſentati fuerint & per eoſdem commiſſi. Nos præterea cupientes animarum periculis, &c. v. loc.

Edicta Synodi Diæceſanæ Treverenſis. an. 1548. in fine.

Cap. 36. *De Pœnitentiariis Epiſcopalibus.*

Inſuper ut conſcientiis ſcrupuloſis conſulatur, &c.

Ibid. Can. 37. *De Confeſſoribus Sanctimonialium.*

Volentes conſulere Infirmitati Sanctimonialium, quas, &c. v. locum.

Concil. Mogunt. an. 1544. Cap. 21. *De Contritione.*

Neque enim remitti peccatum, cujus eum qui admiſit, non pœniteat.

Ibid. Cap. 22. *De Confeſsione.*

Et cùm ad ſananda hominum peccata Chriſtus duplicem Miniſtris Eccleſiæ ſuæ reliquit, &c.

Ibid. Cap. 23. *De Satisfactione.*

Satisfactionem verò ab his deliquerunt doceant, &c.

Ibid. Cap. 24. *De Abſolutione.*

Sacerdotes verò qui Confeſſionibus audiendis dant operam, &c.

Ibid. Cap. 25. *De iis qui Confeſsionibus audiendis præfici debent.*

Epiſcopis qui curam animarum ſuſceperunt, &c.

Ibid. Cap. 26. *De Reſervatione Caſuum relaxanda.*

Nè autem propter caſus reſervatos à ſalutari Confeſſionis remedio, &c.

Ibid. Cap. 27. *Ne Religioſi Laïcos communicent ſine conſenſu Parochorum.*

Nulli tamen Religioſo (etiamſi ad Confeſſiones audiendas) &c.

Ibid. Cap. 28. *Sine teſtimonio factæ Confeſsionis, nemo ad Sacræ Euchariſtiæ perceptionem admittatur.*

Et nè contempto Confeſſionis remedio homines Sacroſanctam, &c.

Ibid. Cap. 29. *De Confeſsione non revelanda.*

Magnam etiam cautionem adhibere debent Confeſſarii, &c.

Ibid. Cap. 30. *De Satisfactionibus.*

Sacerdotes etiam Confeſſarios monemus, eiſque, &c. v. tom 35.

Concil. Trident. an. 1549. Doctrina de Sanctiſſimis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis Sacramentis. Seſſ. 14. Cap. 4. *De Contritione.*

Contritio quæ primum locum inter dictos Pœnitentiæ actus, &c.

Ibid. Cap. 5. *De Confeſsione.* Ex inſtitutione Sacramenti, &c.

Ibid. Cap. 6. *De Miniſtro hujus Sacramenti & abſolutione.*

Circa Miniſtrum autem hujus Sacramenti, declarat, &c.

Ibid. Cap. 7. *De Caſuum reſervatione.* Quoniam igitur, &c.

Ibid. Cap. 1. *De Satisfactionis neceſsitate & fructu.*

Demùm quoad Satisfactionem, quæ ex omnibus Pœnitentiæ partibus, &c.

Ibid. Cap. 9. *De operibus Satisfactionis.*

Docet præterea tantam eſſe divinæ munificentiæ largitatem, &c. v. loc. eod. tom. 35.

Vide quoque ibid. Canones 15. De Satisfactione. DE IMPO-

DE IMPOSITIONE POENITENTIÆ.

CONCIL. Carthag. III. an. 397. Can. 33. *Ut Pœnitentibus juxta peccatorum modum, Pœnitentia detur.*

Ut Pœnitentibus ſecundum peccatorum differentiam Epiſcopi arbitrio, Pœnitentiæ tempora decernantur.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. 74. *De Pœnitentium lege.*

Ut Sacerdos Pœnitentiam imploranti, abſque perſonæ aeceptione, Pœnitentiæ leges Injungat.

Ibib. Can. 75. *De Negligentibus Pœnitentibus.*

Ut negligentiores Pœnitentes tardiùs recipiantur.

Ibid. Can. 80. *De manus Impoſitione ſuper Pœnitentes.*

Omni tempore jejunii, manus Pœnitentibus à Sacerdotibus imponatur.

Concil. Agath. an. 506. Can. 15. *Qualiter majores, Qualiter minores Pœnitentiam accipiant.*

Pœnitentes tempore quo Pœnitentiam petunt, &c. v. loc. tom. 10.

Concil. Epaon. an. 517. Can. 10. *De his qui jubente Epiſcopo omiſſâ culpâ, ab Eccleſia exire contemnunt.*

Qui jubente Sacerdote, pro quacumque culpa ab Eccleſia exire contempſerit, pro noxa Contumaciæ, tardiùs recipiatur ad veniam.

Con. Aurel. III. an. 538. Can. 24. *Pœnitentia juvenibus non danda, nec conjugatis, niſi ex mutuo conſenſu.*

Ut nè quis benedictionem Pœnitentiæ, &c. tom. 11.

Concil. Cabilon. an. 650. Can. 8. *De Pœnitentia verò peccatorum à Sacerdotibus indicanda.* De Pœnitentia verò peeeatorum, &c. tom. 15.

Gregor. III. in judiciis Pœnitentium 30.

Si quis Pœnitentiam vel Baptiſmum, &e. tom. 17.

Concil. Rhemenſe II. an. 813. Can. 12. *De Ratione Pœnitentiæ.*

Omnibus his actis, ventilata eſt ratio Pœnitentiæ, &c. tom. 20.

Ibid. Can. 13. *De octo principalibus vitiis.*

Ventilata eſt ratio octo principalium vitiorum, &c.

Ibid. Can. 16. *Et Epiſcopi & Presbyteri confitentium peccata ritè dijudicent.*

Ut Epiſcopi & Presbyteri examinent, qualiter confitentibus peecata dijudicent & tempus Pœnitentiæ conſtituant.

Ibid. Can. 31. *Ut diſcretio ſervetur inter Pœnitentes.*

Ut diſcretio ſervanda ſit inter Pœnitentes, qui publicè, & qui abſconsè Pœnitere debent.

Concil. Turon. III. an. 813. Can. 22. *Ut Epiſcopi decernant, quis potiſsimùm liber Pœnitentialis ſit ſequendus.*

Epiſcopis & Presbyteris diligenti cautelà pertractandum eſt, &c. v. tom. 20.

Ibid. Can. 41. *De Criminoſis, qui Sacerdotali admonitione corriguntur, ſæculari potentiâ coërcendis.*

Inceſtuoſi, parricidæ, homicidæ, multi apud nos, &c.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 34. *Quòd perſonarum acceptio in Pœnitentiæ judicio cavenda ſit.*

Quia igitur Apoſtolo teſte, non eſt perſonarum acceptio, &c.

Ibid. Can. 35. *Quòd multi in Pœnitentia deliciis indulgeant.*

Multi, quod non ſine dolore dicendum eſt, &c.

Ibid Can. 37. *Quæ potiſsimùm Concilia Canonum ſint Sacerdotibus legenda & prædicanda?*

Cùm igitur omnia Concilia Canonum, quæ, &c.

Ibid. Can. 38. *Quòd Pœnitentia ſecundum antiquos Canones imponi debeat, repudiatis libellis Pœnitentialibus.*

Modus autem Pœnitentiæ peccata ſua Confitentibus, &c. v. locum, tom. 20.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. Lib. 1. Cap. 32. *Ut Codicilli quos Pœnitentiales vocant, quia Caconicæ auctoritati refragantur, penitus aboleantur.*

Quoniam multi Sacerdotum partim incuriâ, &c. v. tom. 21.

Homilia Leonis PP. IV. *In ult pag.*

Quartâ feriâ ante Quadrageſimam, plebem ad, &c. v. loc.

Concil. Moguntin. I. an 847. Cap. 31. *De modo dandæ Pœnitentiæ.*

Modus tempuſque Pœnitentiæ, &c. v. loc. tom. 21.

Concil. Sueſſion. II. an. 853. Capitul. 9. *Ut Colonos ab Epiſcopis flagellari eorum ſucceſſores indignè non ferant.*

Ut Miſſi noſtri omnibus per ſingulas, &c. v. tom. 21.

Nicol. PP. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum.

78. Enarratis quòd populus ille, qui propter, &c. tom. 22.

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. Capitula 3. an. 12. Epiſcopatus ſuperaddita.

1. *Quòd Presbyteri curare debeant ut publici peccatores Pœnitentiam accipiant. De pœna eorum, qui ad Pœnitentiam venire contemnunt, & Presbyterorum qui peccantes non judicant, & quòd ultima Pœnitentia nulli neganda ſit.*

Ut unuſquiſque Sacerdos maximam providentiam, &c. tom. 22.

Ibid. Capitul. ad Archidiaconos & Presbyteros. an. 874. data.

9. *Nè Pœnitentes pro munere aliquo ad reconciliationem adducantur, vel poſt eam negligantur. Vide titul. Contra Clericos Simoniacos.*

Ibid. 10. De Relapſis poſt Pœnitentiam publicam.

Sollicitè providete, ut ſi, &c. v. loc. tom.

Capitula Herardi Archiepiſc. Turon.

Ut Regulariter Pœnitentias dent (Presbyteri) & in judicando æquitatem habeant, & munera indè non exigant.

JUS EPISCOPORUM
CIRCA POENITENTIAM.

CONCIL. Eliberit an. 305. Can. 32. *De Excommunicatis Presbyteris, ut in neceſsitate communionem dent.*

Apud Presbyterum, ſi quis gravi Lapſi, &c. tom. 2. *Vide.*

Concil. Aneyran. Can. 11. W. &c. ibid.

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. 10. *De his qui in perſecutione fidem Chriſti negaverint, quantum temporis, ut recipiantur Pœnitentiam agant.*

Vide Epiſt. II. Vigilii adhuc pſeudopapæ. ad Eutherium.

In quibus tamen illud ſpeciali Charitate, &c. vide locum, an. 540. tomo 11.

Idem Epiſt. III. ad Cæſarium Arelatenſem. Cui conſulenti de Pœnitentia Theodeberto Regi injungenda, ob contractas inceſtuoſas nuptias, reſpondet.

Sed quia ſicut Charitatem tuam benè noſſe, &c. v. loc. eod. tom.

Concil. Aurel. IV. an. 541. Can. 8. *De Pœnitentia lapſorum in hæreſim.*

..... De his qui poſt Baptiſmi Sacramentum, &c. eod. tom.

Concil. Tolet. IV. an. 633. Can. 55. *De Pœnitentibus viris, ac viduis, ſive virginibus, qui divertentes laïci fiunt, aut veſtem mutant vel conjugiis copulantur.* vide.

Gregor. III. Præfat. in Judiciis Pœnitentium.

Et maximè providendum ut unicuique, &c. tom. 17.

Synodus Regiaticina Capitul. 7. oportet, &c. vide titul. *De Pœnitentia & ejus partibus.*

Nicol. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum 75.

Judicium Pœnitentiæ quod poſtulatis, &c. v. tom. 22.

Capitul Herardi Archiepiſc. Turon. 14.

..... Ut tempore opportuno publica crimina, &c.

Ibid. 59. Ut Presbyteri de occultis juſſione Epiſcopi Pœnitentes reconcilient: Et ſicut ſuprà præmiſimus, infirmantes abſolvant & communicent.

Concil. Piſtenſe. an. 863. Capitul. 11. (*In medio.*)

..... Et Epiſcopi ſecundum qualitatem, &c. eod tom. 22.

Vide Titul. *De Pœnitentia & ejus partibus.* Sub fin.

DE POENITENTIA
IN EXTREMIS.

CONCIL. Arelat. I. an. 314 Can. 6. *Ut in infirmitate converſi, manus impoſitionem accipiant.*

De his qui in infirmitate credere volunt, placuit eis debere manum imponi.

Ibid. Can. 22. *De Apoſtatis qui in infirmitate communionem petunt.*

De his qui apoſtatant & nunquàm, &c. v. loc. tom. 2.

Concil. Nicænum. an. 325. Can. 13. *De his qui Communionem tempore mortis expoſcunt.*

De his qui ad exitum veniunt, etiam, &c. eod. tom. 2.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Can. 76. *De Poſcentibus Pœnitentiam, ſi poſteà obmuteſcant.*

Is qui Pœnitentiam in infirmitate petit, &c.

Ibid. Can. 77. *De Pœnitentibus, ut in morte Viaticum accipiant.*

Pœnitentes qui in infirmitate ſunt, Viaticum accipiant.

Ibid. Can. 78. *De Pœnitentibus, ſi poſt Viaticum ſupervivant.*

Pœnitentes, qui in infirmitate Viaticum Euchariſtiæ acceperint, non ſe credant abſolutos, ſine manus impoſitione ſi ſupervixerint.

Innocent. I. Epiſt. 3. ad Exuper. Toloſan. Can. 11. *De iis qui in Extrema vitæ Pœnitentiam & Communionem petunt.*

Et hoc quæſitum eſt quid de his, &c.

Celeſtin. I. Epiſt. 2. ad Epiſcopos Provinciæ Vienn. & Narbon. Cap. 2. *Quòd nulli ſit in morte ultima Pœnitentia deneganda.*

Agnovimus enim Pœnitentiam morientibus, &c.

Leo. I. Epiſt. 91. ad Theodorum Forojul. Epiſc.

Ut his qui in exitu ſunt, Pœnitentia & Communio non denegentur.

Sollicitudinis quidem tuæ is ordo eſſe debuerat, &c. tom. 7.

Idem. Epiſt. 92. ad Ruſticum Narbon. Epiſcopum.

Inquiſitio 7.

De his qui in ægritudine Pœnitentiam accipiunt, & cùm revaluerint agere eam nolunt.

Culpanda eſt ſanè talium negligentia, &c.

Inquiſitio 8.

De his qui animo jam deficientes, Pœnitentiam accipiunt & ante Communionem moriuntur.

Horum cauſa Dei judicio reſervanda eſt, &c.

Inquiſitio 9.

De his qui dolore nimio perurgente rogant dari ſibi Pœnitentiam, & cum venerit Presbyter daturus quod petebant, ſi dolor parum perquieverit, excuſant, & nolunt accipere quod offertur.

Diſſimulatio hæc poteſt non de Contemptu eſſe remedii, &c. eod. tomo 7.

Concil. Arauſic. I. an. 441. Can. 12. *Subito obmuteſcenti danda eſt Pœnitentia ſi petat.*

Subitò obmuteſcens, prout ſtatus eſt, &c. eod. tomo.

Concil. Arelat. II. an. 452. Can. 12. *De his qui in Pœnitentia poſiti, vita exceſſerunt.*

De his qui in Pœnitentia poſiti, &c. tom. 9. v. locum.

Ibid. Can. 28. *De Pœnitentibus in Extremis, qualiter communicent?*

De his qui in Extremis periclitantur, &c. v. locum.

Ibid. Can. 38. *De his qui ſubitò obmuteſcunt, vel amentes fiunt.*

Subitò

Subitò obmutescens baptizari potest : Et amentibus quæcumque pietatis sunt conferenda.

Concil. Agath. an. 506. Can. 15.

Viaticum tamen omnibus in morte positis non negandum.

Concil. Epaon. an. 517. Can. 36. *Quomodo recipiendi sunt qui in discrimine mortis versantur.*

Ut nullus sine remedio, aut spe veniæ, &c. tom. 10.

Concil. Barsinon. an. 540. Can. 8. De his qui in infirmitatibus poscunt Pœnitentiam, & à Sacerdote accipiunt, si postea convaluerint, vitam Pœnitentium peragant, exceptà manus impositione segregati à Communione quandiù probabilem Sacerdos eorum approbaverit vitam.

Ibid. 9. Jubemus verò in infirmitate positis beatificam benedictionem percipiant.

Concil. Tolet. 11. an. 675. Cap. 12. Nè in Confinio mortis pœnitens à reconciliatione diutinè suspendatur : Et ut oblatio ejus, qui pœnituit, nec tamen reconciliatus de hac vita exierit, ab Ecclesia receptetur.

Qui Pœnitentiam in mortis agit periculo, &c.

Concil. Tolet. 12. an. 680. Capitul. 2. De his qui Pœnitentiam non sentientes accipiunt.

Plerumque his, quibus miseratio Domini, &c. tom. 16.

{ Hic Canon editus est ex occasione Wambæ Regis, qui moriens
{ Religiosum habitum induerat, Regnoque abdicaverat.

Gregor. III. in judiciis Pœnitentium 31.

Si Casu, dum ad eum Sacerdos invitatus veniet, &c. v. loc. 17. tom.

EUCHARISTIÆ

RITUS.

VIDE DE SACRIFICIO MISSÆ.

CONCIL Carthag. III. an. 397. Can. 24. *Ut in Sacrificio tantum Panis & Calix offeratur.*

Ut in Sacramentis Corporis & Sanguinis Domini, &c. tom. 2.

Vide Can. Apoſt. 3. 1. tomi. *Nihil aliud in Sacrificio præter quod Dominus ſtatuit offerendum.*

Ibid. Can. 29. *Ut Miſſa à Iejunis celebretur.*

Ut Sacramenta Altaris nonniſi, &c. v. loc. ibid.

Innocent. Pap. I. Epiſt. ad Decentium. Cap. 1. *De pacis oſculo dando, poſt confecta myſteria.*

Pacem ergò aſſeris, aut confecta myſteria, &c.

Ibid. Cap. 11. *De nominibus ante precem Sacerdotis non recitandis.*

De nominibus verò recitandis antequam, &c. v. tom. 4.

Leo. I. Epiſt. 81. ad Dioſcorum Alexandr. Epiſc.

Cap. I. *De feſtivitatibus, ut ſi una agenda id eſt Miſſæ celebratio, iterari Sacrificium.* v. titul. de Diei Dominicæ & Feſtorum Sanctificatione.

Concil. Arauſic. I. an. 441. Can. 17. *Ut in unum propoſitio Sacramenti conſecretur.*

Cùm Capſa & Calix offerendus eſt, & admixtione Euchariſtiæ Conſecrandus.

Epiſt. Clericorum & Monachorum Antiochiæ, ad Joannem Patriarcham, & Synodum Congregatam contra Severum.

Extat in Concil. Conſtantinop. ſub Menna Act. 5.

Concil. Arelat. III. an. 538. Can. 29. *Ut Miſſæ integræ audiantur, & cum armis bellicis nemo Sacra ſpectet.*

De Miſſis nullus Laïcorum ante diſcedat, &c. tom. 11.

Concil. Aurel. IV. an. 541. Can. 4. *De eo quod in Sacro Calice eſt offerendum.*

Ut nullus in oblatione Sacri Calicis, &c. eod. tom. 11.

Concil. Bracar. II. an. 572. *Ut Presbyter poſt cibum non teneat Miſſam pro mortuis.*

Placuit ut quia per ſtultitiam, &c. v. loc. tom. 12

Concil. Autiſiodor. an. 578. Can. 8. *Quòd mulſum in altari offerri non liceat.* Non licet in altario, &c.

Ibid. Can. 10. *Nè in altari ubi Epiſcopus Miſſas dixit, Presbyter aliâ die Miſſas dicat.* Non licet ſuper uno altario, &c.

Ibid. Can. 12. *Nè mortuis Euchariſtia detur, nec oſculum.*

Non licet mortuis, nec Euchariſtiam, nec oſculum tradi.

Ibid. Can. 19. *Ut Miſſæ à jejunis Clericis celebrentur, & audiantur.*

Non licet Presbytero aut Diacono, &c.

Ibid. Can. 36. *Ut mulier nudâ manu Euchariſtiam non accipiat.*

Non licet mulieri nudâ manu Euchariſtiam accipere.

Ibid. Can. 37. *Nè mulier Pallas Dominicas contrectet.*

Non licet mulieri manum ſuam ad Pallam Dominicam mittere.

Ibid. Can. 42. Ut mulier ſine Dominicali non communicet.

Ut unaquæque mulier, &c. tom. 13. v. loc. & not. in hunc Canon. *Dominicalem quid?*

Ut unaquæque mulier quando communicat Dominicalem ſuum habeat, ex S. Anguſt. de tempore, ubi ait: Omnes viri quando communicare deſiderant, &c.

Conc. Matiſcon. II. an. 585. Can. 6. *De Miſsis non niſi à jejunis celebrandis.*

Item decrevimus, ut nullus Presbyter, &c. eod. tom. 13.

Concil. Narbon. an. 589. Can. 12. *Ut nullus Clericus dùm Miſſa celebratur de altario ante finem egredi audeat.*

Hæc maximè pro Dei timore, &c. ibid.

Gregor. Magn. Lib. 5. Indict. 14. Epiſt. 43. Joanni Epiſcopo Syracus.

Quamvis cauſa fuerit quæ fraternitatis, &c.

Ibid. Lib. 7. Indict. 2. Epiſt. 64. ad eumdem.

Veniens quidam de Sicilia &c. eod. tom. 13.

Ibid. Lib. 11. Epiſt. 59. ad Vitalem Defenſorem.

De hoc igitur quod ſcripſiſti, &c. tom. 14. v. loc.

Statuta Synodalia poſt Concil. Rhem. 2. an. 630. Cap. 9.

Sacroſanctam Euchariſtiam Sacerdos celebraturus ſe præparet, & probet; & ut minimum bis in menſe id faciat. v. loc. eod. tom. 14.

Concil. Tolet. IV. an. 633. Capitulat. *Quòd poſt benedictionem populo datam, ſic communicare debent Sacerdotes.*

Nonulli Sacerdotes poſt dictam orationem, &c.

Concil. Tolet. VII. an. 646. Capitul. 2. De Langoris eventu miniſtrantium Clericorum. Nihil contra ordinis ſtatutum, &c. ibid.

Concil. Emeritenſe an. 666. Capitul. 19. v. de Chorepiſcopis.

Concil. Tolet. 11. an. 675. Cap. 11. *De elucidatione antiqui Canonis, quo præcipitur, ut ſi quis acceptam à Sacerdote Euchariſtiam non ſumpſerit, velut ſacrilegus propellatur.* tom. 15.

Ibid. Cap. 14. *Ut hi qui Domino canunt, atque Sacrificant, poſt ſe ſemper habeant adjutoria conſtituta.*

Et illud divini Oraculi monentis, &c.

In decreto Gratiani aliis Characteribus additur, &c. tom. 15.

Concil. Bracar. III. an. 675. Capitul. 2. *Ut repulſis omnibus opinionibus, ſuperſtitionum, Panis tantum & Vinum aquâ permixtum in Sacrificio offeratur.* Cùm omne crimen atque omne peccatum, &c.

Ibid. Capitul. 4. *Ne Sacerdos sine orario Missam audeat celebrare.*

Cùm antiquâ Ecclesiasticâ noverimus, &c. in fin. tom. 15.

Concil. Tolet. 16. an. 695. Cap. 6. *De integra oblata & studio præparata, in Sacrificio offerenda.* Licet multæ Sanctorum Patrum, &c. tom. 17

Concil. Tolet. 17. an. 694. Capitul. 5. *Dùm S. Spiritus per os, &c.*

Gregor. PP. II. Epist. 13. ad Bonifac. Episcopum.

V. In Missarum solemniis illud observandum, &c.

Ibid. Gregor. III. Epist 1. ad Bonifac. Archiepisc.

III. Pro obeuntibus quoque consuluisti, si, &c.

Ibid. In judiciis Pœnitentium 28. si quis Eucharistiam, id est Sacrificium, &c. v. titul. Euchar. communicandum Sacrificio.

Ibid. Concil. Rom. I. sub Zachar. PP. an. 743. Cap. 13.

Ut nullus Episcopus, Presbyter, aut Diaconus, &c.

Ibid. Cap. 14. Ut Episcopus aut Presbyter dùm, &c. eod. tom. 17.

Concil. Bavaric. apud Dingolvingam. an. 772. 14.

Ut cum qui de hac luce migraret, &c. v. tom. 18.

Concil. Francoford. an. 794. Can. 45. *Ut parvuli ad Sacramenta non trahantur.* v. loc. tom. 20.

Capitul. Theodulfi Episc. Aurel. an. 797. Cap. 5. *Quæ cura esse debeat, Panis, Vini & aquæ cum quibus Missæ celebrantur.*

Panes, quos Deo in Sacrificium, &c. eod. tom. 20.

Ibid. Cap. 6. *Ut fœminæ ad altare cùm Missæ celebrantur, non accedant.*

Fœminæ Missam Sacerdote celebrante, &c.

Ibid. Capitul. 7. *Vt Sacerdos Missam solus non celebret.*

Ibid. Capitul. 11. *Vt Missæ alibi quàm in Ecclesia non celebrentur.*

Missarum solemnia nequaquàm, &c. v. loc.

Concil. Mogantiac. an. 813. Can. 43. *Nè Presbyter solus Missam cantet.* Nullus Presbyter, ut nobis videtur, &c.

Ibid. Can. 44 *De oblatione & pace in Ecclesia facienda.*

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 49. *De locis in quibus Missæ celebrandæ sunt.* In quibus locis, in quo apparatu, &c. ibid.

Concil. Paris. IV. an. 829. Cap. 47. *Quòd Missarum celebrationes in locis incongruentibus fieri non debeant.*

Consuetudines ad quorumdam libitum, &c.

Ibid. Cap. 48. *Quòd nullus Presbyterorum solus Missam celebrare debeat.*

Irrepsit in plerisque locis, &c. v. tom. 21.

Homilia Leon. PP. IV. Missarum celebrationes devotè peragite, &c. ibid.

Ibid Lib. 3. Cap. 20. *De perceptione Corporis & Sanguinis Domini non omittenda.*

Nicol. I. Epist. 19. in appendice. ad Rodulf. Arch. Bituric.

VII. Porrò gloria in Excelsis ab Episcopis in Cœna Domini inter Missarum solemnia more nostro dicenda est.

Idem. 65. Tunc rectè non licet cuilibet, &c.

Idem. 71. Suscitantibus vobis, si à Sacerdote, &c. eod. tom. 21.

Capitul. Herardi Archiepisc. Turon. 28.

Nè Presbyter

Nè Presbyter solus Missam canat : Non enim potest dicere *Dominus vobiscum, sursum corda* v. loc tom. 22.

Leges Ecclesiasticæ Canuti Regis an· 1032. Can. 19. *De Eucharistiæ probitate.*

Christianâ fide imbutus quisque, &c. tom. 25. v. loc.

Concil. London. an. 1175. Can. 16. *De Eucharistia.*

Inhibemus nè quis quasi pro complemento Communionis intinctam alicui Eucharistiam tradat, &c. tom. 27. *Ex decret. Iulii PP.*

Ibid. Can. 17. De eod. argum. Præcipimus nè consecretur Eucharistia nisi in Calice aureo vel argenteo, & nè stenncum Calicem aliquis Episcopus amodò benedicat, interdicimus. *Ex Concil. Rhem.*

Odononis Episc. Paris. Synod. Constitutiones. Cap. 5. *Capitula de Sacramento altaris.* Summa reverentia & honor maximus, &c. tom. 28.

Sermo I. Innocent· PP· III. in Concil. Generali Latetan. habitus.

Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum antequàm patiar, id est antequàm moriar. Luc. 22.

Quia mihi vivere Christus est, & mori lucrum, &c. v. loc. fusè tom. 28. pag. 138.

Epist. I. Urbani PP. IV. *De Festo Corporis Christi.*

Scimus ô Filia quòd magno desiderio desideravit anima tua, ut solemne Festum Sacratissimi Corporis Domini Nostri Jesu Christi institueretut in Ecclesia Dei à fidelibus perpetuis temporibus celebrandum, &c. pag. 483.

Ejusd. Epist. 2. ad omnes fideles. *De eodem.*

Transiturus de hoc mundo ad Patrem Salvator noster Jesus Christus, &c. eod· tom· 28. *Item Relatio causæ ob quam instituta fuit solemnis Festivitas hujus Sacramenti.* *Enarratio multorum beneficiorū a Deo in hoc Sacramento pro nobis institutio.*

Item· Institutio dictæ Festivitatis singulis annis ferià quintâ post Octavam Pentecostes solemniter celebranda. Hortatio ad celebrationem dictæ Festivitatis, indulgentia pro illa in celebrantibus.

Concil. Herbipol. an· 1281. Capitul. 7· *De bina celebratione Missarum.*

Ad nostrum pervenit auditum quòd nonulli Presbyteri ignari, &c.

Ibid. Cap. 8. *De portatione Corporis Christi.*

Sanctissimum Corpus Chtisti, cujus dignæ venerationi, &c. v. loc. eod. tom. 28.

Concil. Raven. II. an. 1311. Capitul. 6. *De Sacramentis Ecclesiasticis.*

Ibid. Cap· 7. De custodia Eucharistiæ, Chrismatis, & Olei Sancti. v. loc. ibid.

Concil. Florentin· an. 1438. Collatio 22. pag. 449. *Fusè describitur. De Eucharistia. Describitur ibid. In cedulis licitam fuisse additionem, filioque, & Corpus Christi sive in azimo, sive in fermentato pane triticeo veraciter confici.*

Et quia circa Primatum, & Consecrationem Sanctissimi Corporis Domin nostri Jesu Christi supererant dubia, &c. vide locum, pag. 455· tomi 33.

Ibid. Joannes de Turre Cremata, *Demonstrat confici Eucharistiæ Sacra-*

mentum, sive in azimo, sive in fermentato; affirmans verius esse Christum Dominum consecrasse in azimo. Item verbis Salvatoris tanquam forma, & non aliis fieri transubstantitionem.

Jussu & ordinatione Sanctitatis vestræ, pater beatissime, dicam aliqua cum benedictione Sanctitatis vestræ. De duabus particulis, &c. vide tom. 33. pag. 463.

Ibid. Terrecremata *doctissimè demonstrat veritatem formæ transubstantiationis.*

De mandato Sanctissimi Domini nostri Sermonem brevem facturus, &c. v. ibid. pag. 480.

Generale Decretum post Concil. Leon. an. 1527. Decretum fidei.

Cap. 10. *De Sacramento Eucharistiæ.*

Quis autem vivificum esse neget Eucharistiæ Sacramentum, &c. v. tom. 34.

Concil. Colon. I. an. 1536. pars. 7. Cap. 13. *De Sacrosancta Eucharistia.*

Eucharistia, unicum illud piarum mentium solatium ac delicium, &c.

Ibid. Cap. 14. *Quid docendus populus in hujus Sacramenti administratione?*

Ibid. Cap. 15. *Quibus persuasum est utramque speciem Laicum participare oportere, quomodo docendi?*

Ib. 16. *De Veneratione Sacrosanctæ Eucharistiæ.*

Ibid. 17. *Quomodo tantum miraculum in hoc Sacramento fiat, populus docendus?*

Ib. 18. *Quomodo admonenda plebs ad sumendam Eucharistiam accedens?*

Ibid. 19. *Qui ad hoc Sacramentum participandum admittendi.*

Ib. 20. *Quatenus alteri quàm suo Parocho confessus ad Eucharistiam admittendus.*

Ibid. 21. *Intra annum saltem semel communicandum.*

Ib. 22. *Quorum admoneri populus hoc Sacramentum participaturus maximè debeat.*

Ib. 23. *Docendus quoque, cur hoc Sacramentum sub specie Panis & Vini institutum sit.* vide locum, tom. 35.

Censuræ & decreta in fin. Edict. Synod. Diœcesanæ Treverensis. an. 1548.

20. *De Oblationibus in Missa faciendis.* Varia fuerunt olim, &c.

Ibid. 21. *De Oblationibus pro defunctis & exequiis pomposis prohibendis.* ibid.

Concil. Trident. an. 1549. Decretum de Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento.

Sess. 13. Cap. 1. *De Reali præsentia Domini N. I. C. in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento.* v. loc. sunt Cap. 8. tom. 35.

Ibib. De Sacrosancto Eucharistiæ Sacramento.

Can. 1. Si quis negaverit in Sanctissimo, &c. v. loc.

Ibid. Doctrina de Sacrificio Missæ. Sess. 22. sunt 9. Canon.

Et ibid. sunt alii 9. Canon. de ejusd. argum. v. etiam titul. de Sacrificio Missæ.

Concil. Mediolan. I. an. 1565. pars 2. *Quæ pertinent ad Sacramentum Eucharistiæ.* v. loc. tom. 36.

Concil. Mediolan. III. an. 1575. *De iis quæ pertinent ad Sacram Eucharistiam.* ibid.

Concil. Mediolan. V. an. 1579. pars 1. Quæ ad Sanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramentum pertinent. eod. tom. Item. Concil. Mediolan. VI. vide locum.

Vide Titul. De Miſſæ Sacrificio.

EUCHARISTIA COMMUNICANDUM SACRIFICIO.

CAN. APOSTOLORUM.

CAN. Apoſt. 8. *Quòd miniſtri altaris, Oblatione celebratâ communicare debeant.*

Si quis Epiſcopus, &c. eſt Can. 9. apud Dion. Exig.

Ibid. Can. 9 *Quòd fideles Laici, ingredientes Eccleſiam communicare debeant.*

Quòd rectè non obtulerit, &c. eſt Can. 10. ex verſ. Dion. Exig.

Ibid. Fideles qui ingrediuntur Eccleſiam, &c. v. loc. tom. 1.

Decreta Fabiani PP. ex Decret. Gratiani. *Ter in anno quiſque fidelium communicet.* eod. tom. pag. 335.

Ibid. *Ut Oblatio altaris ſingulis diebus Dominicis fiat.* v. loc.

Concil. Eliberit. an. 305. Capitul. 28. *De Oblationibus eorum qui non communicant.* Epiſcopos placuit, ab eo qui non communicat, munera accipere non debere. eod. tom. 1.

Concil. Nicæn. an. 325. titul. 24. *De nemine arcendo à Sacra Communione, niſi ratione Pœnitentiæ.* v. tom. 2.

Concil. Antioch I. an. 340. Can. 11. *De his qui ſe à perceptione Sanctæ Communionis avertunt.*

Omnes qui ingrediuntur Eccleſiam Dei, &c. tom. 2. in fine.

Concil. Carthag. I. an. 347. Capitul. 7. *Ut Clerici vel Laïci in Eccleſia aliena non communicent ſine literis ſui Epiſcopi.* tom. 3.

Concil. Cæſar Auguſt. an. 418. Can. 3. *Ut qui Euchariſtiam in Eccleſia * accipiunt, & ibi eam non * ſumunt, ** Anathema ſint.

* *Accipit.* * *non ſumit.* * *Anathematizetur.*

Concil. Carthag. III. an. 397. Capitul. 5. *Ut Sacramentum Catechumenis non præbeatur.* Item. Cap. 6. *Ut Baptiſmum mortuis vel Euchariſtia non detur.* v. loc. tom. 3.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Capitul. 38. *Ut Diaconus Euchariſtiam juſſu Presbyteri miniſtret.* eod. tom.

Concil. Tolet. I. an. 400. Can. 13. *De his qui in Eccleſiam intrant, & non communicant, ut excommunicentur.*

De his qui intrant in Eccleſiam, &c.

Ibid. Can. 14. *De eo qui acceperit Euchariſtiam, & non ſumpſerit, ut ſacrilegus repellatur.* Si quis autem acceptam à Sacerdote, &c.

Concil. Milevit. II. an. 406. Can. 18. De his qui in ſua Provincia non communicant, ut alibi non communicent. tom. 4.

Concil. Afric. an. 424. Can. 72. *De his qui cùm in Africa non communicant, ſi voluerint trans mare obrepere.*

Ibid. Can. 100. *Ut non temerè quemquam communione privet Episcopus.*

Alia Synodus S. Patricii an. 450. Can. 22. *De sumenda Eucharistia post lapsum.* v. tom. 7. in fine.

Decretum Hilarii PP. juxta Gratianum, quod in prioribus non ponitur.

Corpus Christi in singulis portionibus, singuli totum accipiunt.

De Consecrat. dist 2 ubi pars est. Ubi pars est Corporis, est totum. Eadem ratio est in corpore Domini, quæ in manna, quod in ejus figura præcessit. De quo dicitur: *Qui plus colligerat, non habuit amplius: Neque qui minus, paraverat habuit minus,* *Exod. 16.* Non enim est quantitas visibilis in hoc æstimanda mysterio, sed virtus Sacramenti spiritualis. tom. 10.

Concil. Agath. an. 506. Can. 18. *De Laicis, quibus temporibus communicare debeant?* Sæculares qui Natale Domini, &c. ibid.

Concil. Bracar. I. an. 563. Can. 13 *De Laicis quibus temporibus communicare debeant?* Item placuit ut intra, &c. tom. 12.

Capitula post Concil. Tolet. 4. an. 633. Cap. 7. *Antiqua consuetudo est communicare in Pascate.* tom. 14.

Antiquum Ecclesiæ morem observa celebrandi hebdomadam Sanctam in Quadragesima, & prædicandæ Crucis Mysterium, & confitendi peccata, eaque absolvendi, accipiendi denique Corpus & Sanguinem Christi in die Sancto & Venerabili Dominicæ Resurrectionis. Quem morem etiam nunc Catholica Ecclesia Sanctissimè & Religiosissimè colit. Indèque Statutum est in Concil. Lateran. Cap. 21. ut omnis utriusque sexus suscipiat ad minus in Pascha Eucharistiæ Sacramentum.

Concil. Tolet. XI. an. 675. Cap. 1. *De Elucidatione antiqui Canonis, quo præcipitur, ut si quis non sumpserit acceptam à Sacerdote Eucharistiam, velut sacrilegus repellatur.* Cùm nihil in divino Canone, &c.

Lex in Confirmatione Concilii Tolet. 13. an. 683. v. Not. An & quomodo Eucharistiæ sumptio sit frequentanda? A malis actibus vacat. Sic August. Cap. 53. de Ecclesiast. dogmat. Et habetur de Consecrat. dist. 2. Cap. quotidie his verbis; *Omnibus Dominicis diebus communicandum hortor, si tamen mens in affectu peccandi non sit.*

Concil. Tolet. XII. an. 681. Capitul. 5. *De quorumdam consuetudine Sacerdotum fœdissima, qui oblatis per se Sacrificiis, non communicant.*

Relatum nobis est quosdam, &c v. tom. 16.

Gregor. III. in judiciis Pœnitentium 28.

Si quis Eucharistiam, id est, Sacrificium, &c. tom 17.

Concil. Cloveshoviæ II. an. 747. Capitul. 22 *De Communione Corporis & Sanguinis Christi monasterialibus.* Vicesimo secundo, &c.

Ibid. Capitul. 23. *Item de Laïcorum Communione.*

Vicesimo tertio adjunctum est Capitulo, &c. eod. tom.

Capitulare Aquisgran. Carol. Magni an. 789. *De Presbyteris Missas cantantibus, & non communicantibus.*

Auditum est aliquos Presbyteros, &c. tom. 20. v. loc.

Capitulare Theodulfi Episc. Aurel. an. 797. Cap. 44. *De Communione, quomodo, & quàm frequenter usurpanda sit?*

Ibid.

Ibid. Capitulare Episcoporum Carol. Magni. 21. *Ut Pœnitentiam confitentibus & Viaticum infirmis tribuant.* Ut cuncti Sacerdotes, &c.

Concil. Turon. III. an. 813. Can. 50. *Ut Laïci homines ter saltem in anno communicent.* Ut si non frequentiùs, &c.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 46. *De discretione adhibendâ in perceptione Eucharistiæ.* In perceptione Corporis & Sanguinis, &c.

Ibid. Can. 47. *Quòd in Cœna Domini Eucharistia fidelibus percipienda sit.* In Cœna Domini à quibusdam, &c. eod. tom. 20.

Concil. Aquisgran. an. 816. Cap. 30. *De his qui se à perceptione Sanctæ Communionis avertunt, & quâ excommunicatis per domos communicant.* Omnes qui ingrediuntur Ecclesiam Dei, &c. ibid.

Concil. Paris. VI. an. 829. Lib. 3. Cap. 20. *De perceptione Corporis & Sanguinis non omittenda.* De perceptione verò Sacri Corporis, &c. v. locum, tom. 21. *Concil. Antioch. Can. 2.*

Concil. Aquisgran. II. an. 836. Cap. 3. *De Persona Regis, filiorumque ejus & ministrorum.*

Ibid. Cap. 22. *Ut communicatio Corporis Domini omni die Dominicâ celebretur.* Sanè communicatio Corporis Domini, &c. eod. tom. 21.

Homil. Leon. PP. IV. Quatuor temporibus in anno, id est, &c. ibid.

Nicol. I. Respons ad consulta Bulgarorum 9.

Corpori & Sanguini Dominico quotidie, &c. tom. 22.

Capitul. Herardi Archiepisc. Turon. XC. De his qui Missas canunt, & non communicant, quomodo dicere possunt, *Sacramenta quæ sumpsimus*, &c.

Walterii Autel. Capitul. VI..... *De Eucharistia superhabenda.*

..... Et ut semper Eucharistiam, &c. ibid. v. loc.

Concil. Basileense an. 1431. Sess. 30. Super modo Communionis.

Ut Lucidius videatur pro declaratione Catholicæ veritatis, quid circa perceptionem Sacræ Eucharistiæ tenendum sit, &c. tom. 30.

Orationes quatuor in Concil. Basileense recitatas. Oratio 1. Joannis de Raguso generalis ordinis prædicatorum; &c. Respondens ad Articulum primum Bohemorum. *De Communione sub utraque specie.* v. loc. tom. 31. pag. 1. Oratio I. an. 1433. De Communione sub utraque specie.

EUCHARISTIA QUIBUS DANDA.

CONCIL. Carthag. III. an. 397. Can. 6. *Ut Baptismum mortuis, vel Eucharistia non detur.* Item placuit ut corporibus defunctorum, &c. tom. 3.

Concil. Autisiodor. an. 578. *Nè mortuis detur Eucharistia.*

Non licet mortuis, nec Eucharistiam, nec osculum tradi.

Gregor. Magn. 31. Lib. 12. Responsio ad Interrogat. 10. Augustini. ... Sanctæ autem Communionis mysterium, &c.

Ibid. in eadem.

Vigilanti ergò mente pensandum est, &c. v. loc. tom. 12.

Ibid. Interrogatio 11. Augustini.

Quæro autem ſi poſt illuſionem quæ per ſomnium ſolet accidere, vel Corpus Domini quilibet accipere valeat, vel ſi Sacerdos ſi Sacra Myſteria celebrare?

Reſponſio B. Gregorii Papæ.

Hunc quidem teſtimonium veteris legis, &c. eod. tom. 12.

Concil. Tolet. XI. an. 675. Cap. 11. *De Elucidatione antiqui Canonis quo præcipitur, ut ſi quis acceptam à Sacerdote Euchariſtiam non ſumpſerit, velut ſacrilegus propellatur.*

Ibid. Cap. 13. *De Sacerdotibus vexati, cadere videntur.*

Benè quidem Majorum Regulis definitum eſt, &c. v. tom. 15.

Concil. Tolet. XII. an. 681. Capitul. 3. *De lapſorum receptione, vel Communione apud Eccleſiam.* v. tom. 16.

Gregor. II. Epiſt. 13. Ad Bonifac. Epiſc. tit. 10.

Leproſis autem, ſi fideles Chriſtiani fuerint, &c. tom. 17.

Concil. Turon. III. an. 813. Can. 19. *Ut Presbyteri Corpus Domini quibuslibet perſonis indiſcretè non tradant.*

Presbyteri omninò admonendi ſunt, &c. v. tom. 20.

Concil. Colonienſe I. an. 1536. pars 7. Cap. 18. *Quomodo admonenda plebs ad ſumendam Euchariſtiam accedens?*

Preterea inſtituenda plebs eſt, quomodo Euchariſtia ſumenda ſit, &c.

Ibid. Cap. 19. *Qui ad hoc Sacramentum admittendi?*

Proindè nemo admittendus eſt, niſi ejus conſcientia Parocho ſit, &c.

Ibid. Cap. 20. *Quatenus alteri quàm ſuo Parocho confeſſus, ad Euchariſtiam admittendus?* Qui alteri quàm ſuo Parocho, &c.

Ibid. Cap. 21. *Intra annum ſemel communicandum.*

Et ut cohortandus eſt populus, quo ſæpenumero communicet, &c. v. loc. tom. 35.

Vide Titul. Suprà Euchariſtia communicandum Sacrificio.

EXTREMA UNCTIO.

INNOCENT. I. Epiſt. 1. ad Decentium. titul. 8.
De Epiſtola S. Jacobi Apoſtoli in qua pro infirmis orare præcipitur.

Sanè quoniam de hoc, ſicuti de cæteris conſulere voluit Dilectio tua, &c. v. loc. tom. 4. pag. 5.

Concil. Afric. an. 424. Can. 12. de ægrotantibus, qui pro ſe reſpondere non poſſunt. v. loc. eod. tom.

Capitular. Epiſcoporum Carol. Magn. Cap. 22. de Unctione Infirmorum.

Ut ſecundum definitionem Sanctorum Patrum, ſi quis infirmatur, à Sacerdotibus oleo Sanctificato cum orationibus diligenter ungatur.

Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhæmenſis poſt Concil. Rhem. II. an. 630.

Capitul. 15. Extrema Unctio deferatur laboranti & petenti, eumque Paſtor in propria ſæpius inviſat, & piè viſitet, eum ad futuram gloriam animando, & debitè præparato. v. loc. tom. 14.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 48. Quòd infirmi oleo benedicto perungendi ſint.

Secundum B. Apoſtoli Jacobi documentum, cui etiam documenta Patrum conſonant, infitmi oleo, quod ab Epiſcopis benedicitur, à Presbyteris ungi debet. Sic enim ait, *Infirmatur quis in vobis? inducat Presbyteros Eccleſiæ & orent ſuper eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei ſalvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus: Et ſi in peccatis ſit, dimittentur ei.* Non eſt itaque parvipendenda hujuſmodi medicina, quæ animæ, corporiſque medetur langoribus. *Iac. 5.*

Concil. Aquiſgran. II. an. 836. Cap. 2. De Scientia Epiſcoporum.

VIII. Ut ſemel in anno in Cæna Domini Sancti olei benedictionem non negligat.

Statuta eſt etiam, ut vel ſemel in anno, id eſt in Cœna Domini, &c.

Ibid. Cap. 3. De vita & Doctrina Inferiorum ordinum. ſub fin.

.... Si autem in infirmitate depreſſus fuerit, nè confeſſione, &c. v. locum 21.

Homilia Leonis PP. IV. Sub fin. 2. pag.

Infirmos viſitate, & ut ſua rationabiliter diſponant, admonete; deindè reconciliate, & juxta Apoſtolum, oleo Sancto inungite, & propriâ manu Communicate, & nullus præſumat Communionem Laïco aut fœminæ tradere, ad deferendum infirmos.

Concil. Moguntin. I. an. 847. Capitul. 26. de Infirmis in periculo mortis Conſtitutis.

Ab Infirmis in mortis periculo poſitis, per Presbyteros pura inquirenda eſt Confeſſio, &c. v. loc. eod. tom. 21.

Synodus Regiaticina, Cap. 8.

Illud quoque ſalutare Sacramentum quod commendat Jacobus Apoſtolus, dicens : Infirmatur quis in vobis ? &c. v. loc. eod. tom. 21. *Jac. 15.*

Hìc titulus in Archetypo deſideratur. Cap. 22. Sacerdos infirmum uno tantum præſente Clerico, vel etiam ſolus injungere poteſt.

Quæſivit à nobis tua fraternitas utrum Sacerdos uno Clero, &c. v. loc. tom. 27. ſub fin.

Decretum fidei, poſt Concil. Senon. an. 1527. Cap. 10. de Extrema Unctione.

Ad Unctionis autem Extremæ Sacramentum, Chriſtus manuduxiſſe primum videtur cum Apoſtoli oleo ungerent multos infirmos, & Sanarentur.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis. an. 1548.

Titul. xx. De Extrema Unctione.

Unctionis Extremæ Sacramentum cum Litaniis & orationibus, &c. v. tom. 35.

Cenſuræ & decreta in fine Concil. Colon. 2. tit. 38. de Contemnentibus Sacram Unctionem.

Relatum nobis eſt in Concilio, impios quoſdam homines, &c.

Concil. Mogunt. an. 1549. Cap. 34. Modus Doctrinæ circa Sacramentum Extremæ Unctionis.

Sacram Unctionem doceant Paſtores noſtri, ad Infirmorum, &c. v. loc. eod. tom. 35.

Concil. Trident. an. 1549. Doctrina de Sanctiſſimis Pœnitentiæ, & Extremæ Unctionis Sacramentis. Seſſ. 14.

De Sacramento Extremæ Unctionis. Cap. 1.

Viſum eſt autem Sanctæ Synodo, &c. v. loc. fusè.

Ibid. Canones de Sacramento Extremæ Vnctionis. Can. 1.

Si quis dixerit Extremam Unctionem non eſſe verè & propriè Sacramentum à Chriſto Domino noſtro inſtitutum, & à B. Jacobo Apoſtolo promulgatum, ſed ritum tantùm acceptum à Patribus, aut figmentum humanum, Anathema ſit.

Ibid. Can. 11.

Si quis dixerit Sacram infirmorum Unctionem non conferre gratiam, nec remittere peccata, nec alleviare infirmos, ſed jam ceſſaſſe, quaſi olim tantum fuerit gratia curationum, Anathema ſit.

Ibid. Can. 3.

Si quis dixerit Extremæ Unctionis ritum & uſum, quem obſervat Sancta Rom. Eccleſia, repugnare ſententiæ B. Jacobi Apoſtoli, idcòque eum mutandum, poſſeque à Chriſtianis abſque peccato contemni, Anathema ſit.

Ibid. Can. 4.

Si quis dixerit Presbyteros Eccleſiæ, quos B. Jacobus adducendos eſſe ad infirmum

infirmum ungendum hortatur, non esse Sacerdotes ab Episcopo ordinatos, sed ætate seniores in quavis communitate, ob idque proprium Extremæ Unctionis ministrum, non esse solum Sacerdotem, Anathema sit.

Concil. Mediolan. I. an. 1565. Constitutionum pars 2. Quæ pertinent ad Extremæ Unctionis administrationem.

Extremæ Unctionis Sacramentum curet Parochus, &c. v. tom. 36.

Concil. Mediolan. IV. an. 1576. Constitutionum pars 2. Quæ ad Sacramentalia vel ad Sacramenta communiter pertinent.

I. Unaquæque Parochia vascula duo Sacrorum oleorum Chrismatis, &c.

Concil Mediolan. V. an. 1579. Constitutionum pars 1. in fin.

Quæ pertinent ad Sacramentum Extremæ Unctionis.

Nè pueris qui nondùm ullum rationis usum habent, &c. eod. tom. 36.

EPISCOPI,

PRESBYTERORUM, DIACONORUM, &c.

ORDINATORES.

CAN. Apoſtolorum. II. Presbyter ab uno Epiſcopo ordinetur, & reliqui Clerici. *Ex verſ. Dion. Exig.*

Ibid. Can. 36. *Quòd non liceat Epiſcoporum in aliena provincia Clericos ordinare.*

Epiſt. 2. Anacleti Papæ I. *De ordinationibus Epiſcoporum & omnium Clericorum.*

Ibid. Epiſt. 3. ejuſd. 1. *De bipartito ordine Sacerdotum.* tom. 1.

Ibid. 2. *De conſtitutione ſeu ordinatione Epiſcoporum ac Presbyterorum.*

Epiſt. 2. Zephyrini Pap. ad Ægypti Provinciæ Epiſcopos. 2. *De ordinatione Presbyterorum atque Diaconorum.* eod. tom.

Decreta Fabiani, ex Gratiano. *Ante annos* 30. *Presbyter non ordinetur.* tom. 1.

Concil. Arelat. I. an. 314. Can. 11. *Ut ubi quiſque ordinatur, ibi permaneat.* v. tom. 2.

Concil. Neocæſar. an. 314. Can. 9. *De his qui ad Presbyterium promoventur, & ante ordinationem ſunt ſibi peccatorum conſcii.*

Ibid. Can. 10. *De Diaconibus ſimiliter.*

Ibid. Can. 11. *Quo tempore conveniat Presbyterum ordinare?*

Concil. Laodic. ex interpret. Dion. Exig. Can. 3. *Quòd non oporteat ad Clerum ſtatim poſt Baptiſma promoveri.* Ibid. Can 4. *De tempore ordinationum.* v. quoq; Can. 11.

Ibid. Can. 57. *Qui in agris vel poſſeſſionibus debeant ordinari?*

Conſtitutio Silveſtri Epiſc. Urbis Romæ. Can. 3. *Per ſingulos gradus, ut nullus crimen objiciat.* cod. tom. 2.

Concil. Nicænum an. 325. titul. 11. *De iis qui irrepſerunt in ordinem Presbyterorum ſine electione & examinatione.*

Ibib. Can. 12. *De Epiſcopo ordinante quem intellexit fidem negaſſe, & de ordinato, qui poſtquàm negavit irrepſit in ordinem.* v. quoque Can. 37. cod. tom.

Ibib. Can. 70. *De non eligendo Sacerdote à Laicis per Caſtella & pagos ſine auctoritate Chorepiſcopi; nec abbate per Monaſteria; & de non præcipiendo ut aliquis eligatur poſt mortem ſuam, & quando hoc liceat ſuperiori.*

Ibid. Can. 74. *De non eligendo ambiente electionem quamvis virtute præſtante; & de non prohibenda electione Laici ad dictos gradus, & de non privandis electis ante mortem, niſi propter crimen.*

Concil. Rom. III. an. 325. tit. 3. *De præficiendis in ordinibus, & proficiendis.* eod. tom. 2.

Epiſt. 2. Sive Reſcriptum Julii Pap. I. titul. 6. *Ut nullus Epiſcopus alterius Parochiam retineat, vel ordinet, &c.*

Concil. Antioch. I. an. 340. Can. 13. *De his qui cùm ſint ex alia Provincia in aliis audent ordinationes efficere.*

Ibid. Can. 22. *Vt in altera Parochia Clericos alterius Parochiæ Epiſcopus nullatenùs ordinet.* tom. 2.

Concil. Carthag. I. an. 347. Capitul. 5. *Ut Clerici vel Laici in alterius Eccleſia non ordinentur.* v. tom. 3.

Concil. Valentin. I. an. 373. Can. 4. *Si quis de ſe verum vel falſum crimen ſub ordinatione profeſſus fuerit.* v. tom. 3.

Epiſt. 1. Siricii Pap. titul. 14. *Quòd Pœnitens non fiat Clericus*, vel ſic: *De Clericis ut Pœnitentiam per impoſitionem manus Sacerdotis non accipiant*, v. loc.

Ejuſd. Epiſt. 4. titul. 6. *Ut de aliena Eccleſia ordinare Clericum nullus uſurpet.*

Ibid. Titul. 7. *Ut abjectum Clericum alia Eccleſia non admittat.*

Ibid. Tit. 8. Ut venientes à novatianis vel montenſibus per manus impoſitionem ſuſcipiantur, præter eos quos rebaptizant.

Concil. Carthag. III. an. 397. Capitul. 4. *Ut Levitæ & Virgines ante 25. annos non conſecrentur.*

Ibid. Cap. 18. *Ut Clerici non ordinentur, niſi omnes qui cum eis ſunt, fideles exiſtant.*

Ibid. Cap. 20. *Ut plebes alienas alius Epiſcopus non uſurpet.*

Ibid. Cap. 21. *Vt nullus Epiſcopus alienum Clericum audeat retinere vel ordinare.*

Ibid. Cap. 22. *Vt nullus Clericus ordinetur niſi fuerit probabilis.*

Ibid. Cap. 45. *Vt Epiſcopus qui habet plures Clericos ei qui eget ad ordinandum poſtulatus, largiatur.* v. loc. tom. 3.

Epiſt. 1. Anaſtaſii Pap. I. titul. 2. *Tranſmarini, quomodo ad Clerum recipiendi?*

Concil. Carthag. IV. Can. 3. *Qualiter Presbyteri ordinentur.*

Presbyter cùm ordinatur, Epiſcopo eum benedicente, & manum ſuper caput ejus tenente, etiam omnes Presbyteri, qui præſentes ſunt, manus ſuas juxta manum Epiſcopi ſuper caput illius teneant.

Ibid. Can. 22. Ut Epiſcopus ſine teſtimonio Clericorum & plebis, Clericos non ordinet, inſtituat.

Ut Epiſcopus ſine Conſilio ſuorum, Clericos non ordinet, ita ut civium conniventiam & teſtimonium quærat.

Antiqui Codices addunt. Quòd ſi præceptâ ordinatione in fraude inventus fuerit, ipſi qui eum teſtimoniant, quandiù Epiſcopo viſum fuerit, ab Eccleſiæ liminibus arceantur. tom. 3.

Concil. Toletanum. I. an. 400. Cap. 1. *De Presbyteris & Diaconibus, ſi poſt ordinationem filios genuerint.*

Ibid. Cap. 2. *Vt Pœnitentes ſi neceſſitas cogat, lectores, aut oſtiarii fiant.*

Ibid. Cap. 3. *De his qui viduas acceperint, nè Diacones efficiantur.*

Ibid. Cap. 4. *Vt Subdiaconus, ſi defunctâ uxore aliam duxerit, oſtiarius fiat.*

Ibid. Cap. 5. *Vt cujuſlibet ordinis Clericus, ſi ad Eccleſiam non venerit, deponatur.*

Ibid. Cap. 10. *Vt nullus obligationem cuiquam, abſque conſenſu Domini vel Patroni Clericum faciat.* tom. 3.

Concil. Carthag. V. an. 398. Capitul. 13. *De Clericis vel Monachis ab alio Epiſcopo ordinatis.* tom. 3.

Epiſt. 2. Innocentii Pap. I. titul. 5. *Vt qui virginem non duxerit, Clericus non fiat.*

Ibid. Titul. 6. *Vt Clericus non ordinetur qui ſecundam habuit uxorem.*

Ibid. 7. *Vt alterius Clericum nullus ordinet, neque ab alio ejectum recipiat.*

Ibid. 11. *Vt curiales Clerici non ordinentur.* v. tom. 4.

Epiſt. 21. Innocent PP. I. *De ſuſcipiendis Clericis, quos Bonoſus antequàm damnaretur, ordinaſſe cognoſcitur.*

Ejuſd. Epiſt. 22. *Vt ſi Sacerdos, vel quilibet ex Clero viduam uxorem duxerit vel ejectum, ſuum perdat officium.*

Ibid. Titul. 11. *Vt ſi quis Cathecumenus habuerit uxorem, & defunctâ eâ poſt Baptiſmum acceperit alteram, Clericus eſſe non poſſit.*

Ibid. 3. *Quòd non admittantur Clerici ab Hæreticis ordinati.*

Ibid. 4. *Quod in ordinationibus crimina vel vitia non benè credantur auferri.*

Ibid. 5. *Quòd hi qui à Bonoſo Hæretico ordinati ſunt, propterea ſint recepti, nè ſcandalum remaneret Eccleſiæ.*

Ibid. 6. *Quòd in Eccleſia peccatum populi multum ſoleat remanere* v. tom. 4.

Ejuſd. Epiſt. 23. titul. 6. *De eo qui ante Baptiſmum uxorem habuit, & poſt Baptiſmum etiam Clericus non fiat.*

Ibid. Titul. 1. *De Hiſpanorum reprehenſione qui inordinatè conſtituunt Clericos.*

Ibid. Titul. 2. *Vt Cauſidici vel curiales, vel ſæculari militiæ dediti, ad Clerum non admittantur.*

Ibid. 3. *Vt quicumque tales ordinati fuerint, cum ordinatoribus ſuis deponantur.*

Ibid. 4. *De Commemoratione Nicæni Concilii, in quo ſupradicta prohibentur.*

Ibid. 5. *Quales eligendi ſunt in ordine Clericorum?* eod. tom. 4.

Concil. Milevitan. II. an. 416. Can. 14. *Ut Epiſcopi pro tempore Conſecrationis ſuæ literas ab Ordinatoribus habeant.*

Ibid. Can. 15. *Vt ubi primùm quis eligitur, ibi permaneat Clericus.* eod. tom. 4.

Epiſt. 1. Zozimi Pap. titul. 1. *Quòd Monachi vel Laici, niſi per gradus Eccleſiaſticos, non debent ad ſummum Sacerdotium pervenire.*

Ibid. Titul. 2. *Quòd ſi quis interdicta deſpexerit, gradus ſui periculo ſubjacebit.*

Ibid. Tit. 3. *Quæ in ſingulis Clericorum gradibus, tempora ſunt præfixa.*

Decreta Bonifacii Pap. quæ non habentur in prioribus. Titul. 1. *Antè annos triginta non ordinetur.*

Titul. Capitulorum Nicæni Concilii. an. 419. Cap. 2. *De his qui ex gentibus poſt Baptiſmum ad Clericatus ordinem promoventur.* eod. tom. 4.

Ibid. Cap. 9. *De his qui ad Sacerdotium ſine examinatione promoti ſunt.*

Ibid. Cap. 10. *De lapſis ignoranter ordinatis.*

Epiſt. 2. Cæleſtini Pap. I. Titul. 3. *Quòd per gradus Eccleſiaſticos promovendi ſint Epiſcopi non ex Laicis aſſumendi, neque criminoſi.*

Ibid. 5. *Quòd invito Clero vel populo Epiſcopus ordinari non debeat, neque ex altera Eccleſia peti, ſi in ipſa, cui creandus eſt, ſit idoneus.*

Ibid. 6. *Quòd ab illicitis ſit ordinationibus abſtinendum, & ſi quæ facta ſunt, removendæ.* Vide Titul. De Ordinationibus Epiſcoporum.

Concil.

Concil. Africanum. an. 424. Can. 22. *Ut Carthaginenſi Epiſcopo, unde voluerit, Clericum liceat ordinare.*

Ibid. Can. 35. *Ut Clerici Donatiſtarum in Eccleſia Catholica ſuſcipiantur in Clero.* v. tom. 4.

Concil. Regenſe. an. 439. Can. 1. *Ut duo, qui ſoli ordinationem præſumpſerant, ab omnibus deinceps Ordinationibus & Conciliis abſtineant.*

Ibid. Can. 2. *Ut Ebreduni, remoto eo, qui perperam fuerat aſſumptus, alia fiat legitima ordinatio.*

Ibid. Can. 3. *De Armentario qui perperam fuerat ordinatus, pœnâ remiſſâ, Chorepiſcopi nomen certis legibus indultum.*

Ibid. Can. 4. *De Clericis qui ab armentario provecti dicebantur.*

Ibid. Can. 5. *Quòd Presbyteris liceat privatim benedictionem deſiderantibus impertiri.* v. tom. 5. & 6.

Epiſt. 1. Leon. Pap. Titul. 1. *Ut nullus Epiſcopus ſervum alterius ad Officium Clericatus promoveat.*

Ibid. Titul. 2. *Ut quicumque ad Sacerdotium, vel viduarum mariti, vel habentes numeroſa conjugia, promoti fuerint, ab Officiis Eccleſiaſticis arceantur.* v. locum. tom. 6.

Ejuſd. Epiſt. 5. ad Epiſcopum Beneventanum. Reprehendit, *Quòd poſthabitis ſenioribus, Iuniores ad Presbyteratum aſſumpſerit.*

Ejudem Epiſt. 81. Ad Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum. Cap. 1. *De Ordinatione Presbyteri aut Diaconi, ut Sabbato Sancto celebretur, id eſt, die Dominica.*

Quòd ergò à Patribus noſtris propenſiore curâ novimus eſſe ſervatum, à vobis quoque volumus cuſtodiri, ut non poſſim diebus omnibus Sacerdotalis vel levitica ordinatio celebretur, ſed poſt diem Sabbati ejus, noctis quæ in prima Sabbati luceſcit exordia deligantur, hoc eſt, ſub lege divini Officii ſubſtituantur, &c. v. locum.

Ibid. Epiſt. 92. Ad Ruſtic. Epiſc. Narbon. Inquiſitio 1. *De Presbytero vel Diacono qui ſe Epiſcopos mentiti ſunt: Et de his quos ipſi Clericos ordinaverunt.* Reſponſio.

Nulla ratio ſinit ut Epiſcopi habeantur, qui nec à Clericis, &c.

Ejuſd. Epiſt. 84. Titul. 9. *Ut nullus alienum Clericum ſolicitare vel tenere præſumat, ſuo Epiſcopo non præbente conſenſum.* v. loc. tom. 7.

Concil. Arauſicanum I. an. 441. Can. 8. *Si quis alibi conſiſtentem Clericum ordinandum putarit.*

Ibid. Can. 9. *De iis qui alienos cives ordinant.* v. loc. eod. tom. 7.

Concil. Calchedon. an. 451. *Id. Apud Dion. Exig.* Nullum abſolutè ordinari debere Presbyterum aut Diaconum, &c. tom. 9.

Concil. Arelatenſe. II. an. 452. Can. 35. *Si quis alienum Clericum ordinare inſtituat.*

Ibid. Can. 43. *Si Diaconus ordinandus fuerit conjugatus.*

Vide Concil. Romanum. Sub Hilario Papa. an. 465. Cap. 5. *Ut nullus Epiſcopus ſibi eligat ſucceſſorem.*

Præterea, fratres nova & inaudita, &c.

Concil. Andegarenſe. an. 453. Can. 9. *Alieno Clerico Epiſcopus gradum non augeat.*

Concil. Veneticum. an. 465. Can. 10. *Epiſcopi alienos Clericos non promoveant.* tom. 9.

Concil. Romanum. an. 455. Can. 3. *Vt Pœnitentes aut inſcii literarum ſivè defectu membrorum aut deciſione aliquid minus habentes, ad ſuperiorem ordinem non accedant.*

Ibid. Can. 4. *Vt ea quæ illicite Epiſcopus, vel deceſſor ejus ordinavit, ab eo qui ſupereſt emendentur.*

Ibid. Can. 5. *Vt nullus Epiſcopus ſibi eligat ſucceſſorem.* v loc. eod. tom. 9.

Symplic. Pap. Epiſt. 2. Ad Joannem Ravennatem Epiſcopum.

Si quis eſſet intuitus Eccleſiaſticæ diſciplinæ, vel ſi quid, &c.

Ibid Ejuſd. Epiſt. 3. Ad Florentium Equitium & ſeverum Epiſcopos.

Gaudentium Aufinienſem Epiſcopum, ob illicitas ordinationes factas munere Sacerdotali, & triplici parte reddituum Eccleſiæ privat.

Vide Gelas Pap. I. Epiſt. 9. Ad Epiſcopos Lucaniæ.

Ordinationes etiam Presbyterorum Diaconorumque, &c.

Ejuſd. Epiſt. Notæ. Quæ requirantur in Monachis qui ad Clerum promoventur?

Qui Laïci ordinari poſſint. *Qui ad Clerum accedere prohibeantur?*

Quæ Presbyteris prohibentur. *Quæ Diaconi facere non poſſint?* v. quoq; notas Can. 2.

Concil. Andegavenſis. *Sacri ordines ſtatis temporibus conferendi.*

Illiterati & Corpore vitiati ad Clerum non promoveantur. Criminoſi ad Clerum non promovendi. Secundæ nuptiæ ſæcularibus permittuntur. qui tamen ad Clerum accedere prohibentur.

Epiſt. 5. Symmachi Pap Capitul. 3. *Ut Laïcis per gradus ad Sacerdotium provehantur.* tom. 10.

Concil. Agathenſe. an. 506. Can. 16. *Quâ ætate Diacones ordinentur.*

Ibid. Can. 17. *Quâ ætate Epiſcopi vel Presbyteri conſecrentur?* v. tom. 10.

Ibid. Can. 43. *De Pœnitentibus, Clericus non ordinetur, & ordinati, non miniſtrent.*

Concil. Aurel. I. an. 511. Can. 4. *De ordinatione Clericorum & ut filii Clericorum in Epiſcopi ſint poteſtate.*

Ibid. Can. 8. *Si ſervus inſcio Domino fuerit ordinatus.* eod. tom.

Ibid. Can. 9. Si Presbyter aut Diaconus crimen Capitale commiſerit. v. Titul. de Cleris lapſis.

Concil. Epaonenſe. an. 517. Can. 37. *Laïci, niſi præmiſſâ converſatione non ordinandi.* In fin. tom. 10.

Concil. Ilerdenſe. an. 524. Can. 12. *De his qui contra Canones ordinati ſunt deponantur.* v. tom 11.

Concil. Valentin. an. 524. Can. 6. *Ut Clericum alienum nullus ordinet, nec ſit Clericus qui non ſpoponderit locum, ubi ſit delegatus.*

Concil. Arelatenſe. IV. an. 524. Can. 1. *Ut Diaconus antè 25. annos, & Sacerdos antè 30. non Ordinetur.*

Ibid. Can. 2. *Ut Laïcus antè annum converſationis non ordinetur.*

Ibid. Can. 3. *Ut Pœnitentes & Digami non ordinentur.* v. tom. 11.

Ibid. Can. 4. *Ut qui Clericum alienum ſuſceperit, Communione privetur.*

Epiſt. 1. Felicis Papæ III. ad Cæſarium Arelat. *De Laïcis ad Sacerdotium antè probationem non promovendis.* v. loc. pag. 51. tom. 11.

Concil. Aurel. II. an. 533. Can. 3. *Vt Epiſcopi de Ordinationibus nihil accipiant.*

Concil. Arvernenſe. I. an. 535. Can. 11. *Alienum Clericum Epiſcopus non ſuſcipiat aut promoveat.* v. eod. tom.

Concil. Aurel. III. an. 538. Can. 6. *De qualitate ordinandorum, & de pœnis illicitarum ordinationum.*

Ibid. Can. 7. *De Clericis qui poſt ordinationem uxores ducunt, vel adulterant, & nè quis invitus ordinetur.*

Epiſcopus autem qui invitum aut reclamantem præſumpſerit ordinare, annuale Pœnitentiæ ſubditus, miſſas facere non præſumat. *Diſt 24. Epiſcopus qui.*

Concil. Arvernenſe. II. an. 549. Can. 9. Ut nullus ex Laïcis abſque anni converſatione, &c.

Ibid. Can. 10. Ut nullus Epiſcoporum quolibet pacto audeat præmiis, &c.

Ibid. Can. 11. Item ut ſicut antiqui Canones decreverunt, nullus invitis, &c. v. loc. in fin. tom. 11.

Concil. Turon. II. an. 567. Can. 27. *Nè de Ordinationibus Clericorum præmia exigant Epiſcopi.* v. tom. 12.

Concil. Bracar. II. an. 572. Capitul. 3. *Ut Epiſcopus in ordinatione Clericorum commodum nullum accipiat.*

Ibid. Capitula Collecta à Martino Epiſcopo Bracarenſi. Cap. 20. *De legitima ætate ordinandi Presbyteros.*

Ibid. Cap. 21. *De Eunuchis qui ab aliis fiunt, & qui ſibi ipſis naturalia abſcindunt. Item de Neophytis.*

Ibid. Cap. 23. *De Pœnitente non admittendo ad Clerum.*

Ibid. Cap. 24. *De his qui indiſcuſsi Presbyteri aut Diacones ordinati ſunt.*

Ibid. Cap. 25. *De Presbyteris aut Diaconibus, qui poſt ordinationem denotantur.*

Ibid. Cap. 26. *De his qui viduas aut dimiſſas ducunt.*

Ibid. Cap. 27. *De fornicatoribus Clericis.* v. tom. 12. ſub finem.

Ibid. Cap. 33. *De non recipiendis Clericis, & de infirmanda ordinatione ejus, qui ſine conſenſu Epiſcopi ſui ab alio Epiſcopo ordinatus eſt.*

Ibid. Cap. 39. *De his qui ad Diaconatum eliguntur.*

Ibid. Cap. 46. *De conditionalibus non ordinandis, niſi cum conſenſu Patronorum.*

Gregor. Magn. Lib. 3. Epiſt. 24. *De Ordinationibus & nuptiis Clericorum.* tom. 13.

Concil. Hiſpalenſe. II. an. 619. Capitul. 5. *Nè Presbyter Diaconum, aut Presbyterum ordinare præſumat.*

Quinto judicio ad cognitionem * noſtram Aniani * Egabrenſis, &c. ** Noſtri examinis. * Agabrenſis.*

Ibid. Cap. 6. *De Presbyteris vel Diaconibus ab uno Epiſcopo non deponendis.* tom. 14.

Statuta Synodalia EcclcſiæRhemenſis. Cap. 12. *Qui ad ordines promoveri volunt, habeant beneficium & alimoniam ſufficientem, idque ad examinationem virorum proborum & juratorum.*

Ibid. Cap. 13. Nulli tonſura detur, niſi idoneo, & ad Sacros Ordines poſtea probabiliter aſſenſuro. Quid opus enim mittere panem filiorum, Canibus, & ſpiritalia mundi amatoribus?

Matth. 15. Cap. 16. De Clericis, luceant ſicut ſtellæ, & perpetuæ Claritatis in Firmamento: Non ſint Ebrii, nugaces, & ſæcularibus immixi. eod. tom. 14.

Concil. Toletanum. IV. an. 633. Capitul. 20. *De numero annorum quo Sacerdotes & Levitæ ordinentur.* Ibid. Cap. 21. *De caſtitate Sacerdotum.*

Ibid. 23. *Ut Presbyter aut Diaconus ſimiliter vitæ ſuæ habeant teſtes.*

Ibid. 26. Quòd Parochianis Presbyteris, cùm ordinantur, Officialis libellus debeat dari: Et ideò Presbyteri in litaniis ſint de Officio quærendi.

Ibid. 27. De profeſſione Presbyterorum vel Diaconorum Epiſcopo facienda cùm in Parochiis ordinantur.

Quando Presbyteri vel Diacones per Parochias, &c.

Ibid. Cap. 28. *De ordine quo depoſiti iterum ordinantur.*

Concil. Tolet. VI. an..... Capitul. 4. *De damnatione Clericorum per pecuniam Eccleſiaſticos gradus aſſequentium.* eod. tom. 14.

Concil. Cabilon. an. 650. Can. 13. *Ut nullus alienum Clericum retineat nec ordinet, ſine Epiſcopi ſui voluntate.*

Ibid. Can. 16. *Ut nemo ad Sacros ordines promoveatur.* v. loc. tom. 15.

Ibid. Concil. Tolet. VIII. an. 653. Titul. 3. *De his qui ad Sacroſanctos ordines muneribus aſſequuntur, & fautoribus eorum.*

Ibid. Titul. 7. *De his qui poſt aſſumpta Eccleſiaſticarum dignitatum Officia ad conjugia redeunt.*

Ibid. 8. *De non ordinandis his qui Pſalmorum, Canticorum, ſeu Hymnorum ignari ſunt.* In eod. Concil. lex edita. *Ordines gratis Conferendi.* In Not.

Concil. Tolet. XI. an. 675. Capitul. 8. *Nè quidquam præmii pro divinis Sacramentis accipiatur.*

Ibid. Cap. 9. *Quid cuſtodiri debeat nè per præmium Epiſcopus fiat, vel quâ ſententiâ feriatur is qui poſt honorem acceptum, per præmium ordinatus fuiſſe detegitur.*

Concil. Cloveshoviæ. II. an. 747. Capitul. 6. *De examinatione eorum qui ordinandi ſunt.*

Ibid. Cap. 9. *Ut Presbyteri conſiderent Officium ſuum.* v. tom. 17.

Reſponſa Stephani Pap. II. Ad varia conſulta, &c. Capitul. 10. De eo qui neſciens à quo ſit ordinatus, Miſſas fecit, & baptizavit, tùm dimiſſo Officio uxorem duxit.

Ibid. Cap. 17. *De Presbytero cujus crimen, quòd antè ordinationem admiſerat, innotuit.*

Concil. Vermerienſe. an. 752. Can. 14. *Ut ab Epiſcopis vagis Presbyteri non ordinentur.* eod. tom. 17.

Capitular.

Capitular. Caroli Magni Regis. Cap. 6. *De alterius Clerico Epiſcopi non accipiendo nec ordinando.* tom. 18.

Concil. Calchuth. an. 787. Cap. 6. *De Presbyterorum & Diaconorum ordinatione.*

Sextum decretum: Ut nullus Epiſcoporum, &c. tom. 19.

Canones Eccleſiaſtici promulgati, poſt Concil. Nicæn. II. an. 787. Can. 4. Quòd abſtinendum ſit ab Epiſcopis ab omni dati acceptione.

Ibid. Can. 5. Quòd qui exprobrant Clericis, eò quòd ordinati ſunt in Eccleſia ſine datis, Epitimio ſubjaceant. v. loc. ſub fin. tom. 19.

Capitulare Aquiſgranſe. Car. Mag. an. 788. Capitul. 11. *De his qui ad ordinandum veniunt.*

Item habetur in eodem Concilio, ut, &c. Si quis ſine examinatione, &c.

Ibid. Capitul. 11. De Ordinationibus, vel quibuſlibet negotiis.

Ibid. Capitul. 25. *De Presbyteris non abſolute ordinandis.*

Ibid. Capitul. 50. De Presbyteris quo tempore ordinentur? v. tom. 20.

Ex Capitul. Caroli Magni. an. 111. datis. ex Cap. 11. *De ordinatione Presbyterorum.*

Ut Presbyteri non ordinentur priuſquàm examinentur, & ut excommunicatio paſſim & ſine cauſa non fiat.

Ex. Ejuld. Capitul. 4. Imperii anno dato. IV. *De ordinandis Presbyteris.*

Ut unuſquiſque Epiſcopus in ſua Parochia ſecundum Canonicam inſtitutionem Presbyteros ordinari faciat.

Concil. Francofordienſe. an. 794. Can. 23. *Servum ſine Domini licentia nemo recipiat vel ordinet.* eod. tom.

Ibid. Can. 28. *Ut abſolutè nullus ordinetur.*

Ibid. Can. 49. *Ut Presbyter ante 30. annos non ordinetur.* eod. tom. 20.

Concil. Turon. III. an. 813. Can. *Ut Presbyter ante 30. annos non ordinetur, & ut in Epiſcopio antè ordinationem probetur.*

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 13. *De inhibendo juramento, quod ab ordinandis exigebatur.*

Ibid. Can. 23. *Ut Clericorum ordinationes ſtatutis temporibus fiant.*

Ibid. Can. 43. *De iritandis ordinationibus quas faciunt Scoti, qui ſe Epiſcopos mentiti ſunt.* eod. tom. 20.

Concil. Aquiſgran. an. 816. Lib. 1. Cap. 1. *De tonſura Clericorum.* 2. De Ottiariis, &c. ad 13. *De Paſtoribus, quales in Eccleſia eligi debeant.* *Eccleſ. Offic. l. c. 4.*

Ibid. 14. De Paſtoribus, ut indigni atque Imperiti ad Paſtorale Magyſterium accedere non præſumant, &c. v. loc. eod. tom. 20.

Ibid. Cap. 89. *Si quis Clericorum pauper promotus, in ordine poſtea habuerit aliquid, Eccleſiæ poteſtati ſubjiciat.*

Ludovici Pii Imp. Capitulare I. anno Imperii ejus 3. *De ordinatione ſervorum.*

Ibid. Cap. 7. *De perſonis à quibus non ſunt res accipiendæ.*

Ibid. 8. *De Tonſura ob res adipiſcendas non ſuadenda.*

Ibid. Cap. 9. De Presbyteris Conſtituendis. Ibid. 10. De manſis uniuſcujuſque Eccleſiæ v. cætera. ſub fin. tom. 20.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. Lib. 1. Cap. 22. *De Laïcorum Clericis, eorumque examinatione & promotione.*

Ibid. Cap. 23. *Ut Paſtores gregem ſibi commiſſum, non ut proprium, ſed ut Dominicum tractare meminerint.* v. loc. tom. 21.

Concil. Mediolan. an. 845. Can. 50. *Ut Clerici alterius Parochiæ ſine formata non recipiantur, & criminati ab omnibus excludantur.*

Ibid. Can. 51. *Ut Clerici qui cum ſenioribus ſuis ab aliis Provinciis veniunt non miniſtrent, nec ordinentur ſine literis ſui Epiſcopi.*

Ibid. Can. 52. *Ut nullus ordinetur niſi certo in Clero per anni ſpatium converſationem ſuam probarit.* v. tom. eod. 21.

Decreta ſeu Reſcripta Nic. Pap. I. ex Gratiani volumine. tit. 9. *De Sacris Ordinibus.*

Concil Wormatienſe. an. 868. Can. 58. *De ordinatione Presbyterorum.* tom. 23.

Regulæ Sanctæ ac univerſalis Octavæ Synodi Conſtantinopolitani. an. 870.

V. Nè quis Laïcus in Epiſcopalem provehatur dignitatem, niſi in ordine Lectoratus annum unum, duos in Subdiaconatu, in Diaconatu, tres; in Presbyteratu autem quatuor annos exegerit. vide locum, in fin. tom. 23.

Ibid. 13. *Ut non niſi, qui in eadem Eccleſia militarunt, ad majores gradus promoveantur, & non aliundè petiti.*

Concil. Mogunt. an. 888. Cap. 14. *Quòd nullus Epiſcopus alterius Parochianum præſumat retinere aut ordinare.* Cap. 15. de eod.

Concil. Mannetenſe incerto anno Can. 7. *De Clericis alterius Parochiæ non ordinandis.*

Ibid. Can. 11. *De examinandis iis qui Sacros ordines recepturi ſunt.*

Leges Eccleſiaſtice Edouardi Senioris Regis Angliæ. an. 908. Titul. 3. De correctione ordinatorum, id eſt, Sacris initiatorum. vide locum, ſub fin. tom. 24.

Ex Excerptionibus Egberti Archiepiſcopi. *De Presbyterorum ordinatione.*

Ut nullatenus Presbyter ordinetur ante triceſimum ætatis annum, niſi rationabili neceſſitate cogente: Quia Dominus Jeſus non prædicavit ante 30. annum ætatis.

Ibid. *De tempore ordinationis.*

Presbyterorum verò & Diaconorum in quatuor temporum Sabbatis, ſcilicet, ut dùm hæc ordinatio coram populo agitur, ſub omnium teſtificatione electorum ordinatorumque opinio diſcutiatur.

Ex Capitulis Eccleſiaſticis Car. Magn. 13. *Ut in qua ordinati ſunt Eccleſia permaneant.*

Ut nullus Presbyter à ſede propria Sanctæ Eccleſiæ ſub cujus titulo ordinatus fuerit, ambitionis cauſa ad alienam pergat: Sed in eadem devotus, uſque ad vitæ permaneat exitum.

Concil. Wormatienſe. Can. 76. *De Ordinationibus Epiſcoporum.* v. Titul. *Ordinationes Epiſcoporum electiones.*

Ibid. Can. 56. *De ordinatione Presbyterorum.*

Ut Presbyteri non ordinentur priuſquam examinentur, ut excommunicationes paſſim & ſine cauſa non fiant.

Concil. Mogunt. an. 888. Cap. 14. *Quòd nullus Epiſcopus alterius Parochianum præſumat retinere vel ordinare.*

Nullus Epiſcopus alterius Parochianum, &c.

Ibid. Cap. 15. De eodem. Si quis Epiſcopus, &c. tom. 24.

Concil. Mamnetenſe. Can. 11. *De Sacris ordinibus qualiter examinandi ſunt ii qui Sacros ordines accepturi.*

Epiſcopus quando ordinarionem facere diſponit, &c eod. tom. 24.

Diſt 24 Quando Epiſcopus. Ivo. part. 6 Cap. 21

Concil. Toloſan. an. 1056. Cap. 11. *Epiſcopus, Abbas, Presbyter, ante 30. annos non conſecrentur.*

Item placuit confirmare, ſicut ſcriptum eſt, &c. v. tom. 25. ſub fin.

Concil. London. II. an. 1127. Cap. 4. *De ordinatione Presbyterorum.*

Nullus in Decanum niſi Presbyter, nullus in Archidiaconum, niſi Diaconus conſtituatur. v. tom. 27.

Concil. Landon. an. 1125. Cap. 6. & 7. *De ordinatione Presbyterorum.*

Nullus in Decanum, nullus in priorem niſi Presbyter, nullus in Archidiaconum, niſi Diaconus promoveatur.

Ibid. Cap. 8. De eod. Argum. Nullus Abbas, nullus omninò, &c. tomo 27.

Concil. Lateranenſe. II. an. 1139. Can. 1. *De ordinatione per ſimoniam.*

Statuimus ſi quis ſimoniacè ordinatus fuerit ab Officio omninò cadat quod illicitè uſurpavit. v. titul. contra Clericos Symoniacos.

Ibid. 16. *De ordinatione Presbyterorum.*

Indubitatum eſt, quoniam honores Eccleſiaſtici Sanguinis non ſunt. &c. tom. 27.

Concil. Rhemenſe. an. 1148. Can. 9. *De ordinatione Presbyterorum.*

Illud etiam duximus annectendum, ut nullus Archidaconus niſi Diaconus vel Presbyrer ordinerur, &c.

Concil. Londonienſe. an. 1175. Can. 6. *De ordinatione Clericorum.*

Quia quidam Clerici deſperantes ab Epiſcopis ſuis ordinari, &c. ibid.

Concil. Lateranenſe generale 3. an. 1179. Capitul. 3.

Cùm in cunctis Sacris Ordinibus Miniſteriis Eccleſiaſticis ætatis maturiras & morum gravitas, & ſcientia literarum ſit inquirenda, &c. eodem tomo.

Ibid. 4. De eod. Argum. Cùm Apoſtolus ſe & ſuos, &c.

Ibid. Cap. 5. *De titulo certo Presbyterorum.* Epiſcopus ſi aliquem, &c.

Ibid. Cap. 8. *De ordinatione per Simoniam.* Cùm in Eccleſiæ, &c.

Ibid. Cap. 7. *Ut Clerici Tonſuram teneant Clericalem.*

Ibid. Cap. 9. *Ut Nothi ad Sacros ordines non accedant.*

Prohibemus etiam ut filii Presbyterorum, & qui de legitimo non ſunt nati matrimonio non ad Sacros ordines accedant.

Ibid. Cap. 12. *Ut nullus ante trigeſimum annum ad Sacerdotium promoveatur.*

Similiter prohibemus, ut nullus otdinetur in Sacerdotem niſi trigeſimum compleverit annum.

Concil. Londonienſe· an. 1200. Capitul· 6. *Nè quis ordinetur ſine certo titulo.*

Illud etiam juxta tenorem Lateranenſis Concilii firmiter obſervari, &c· tom. 28.

Ibid· Cap. 10. *Nè Clericis in Sacris Ordinibus conſtituti focarias habeant.*

Statuimus ut in Eccleſia, cujus reditus annuus quantitatem trium mercarum, &c.

Ibid. Cap. 11. Quales perſonæ debeant contrahere matrimonium.

Vide Tit· Gradus in Matrim. prohibiti.

Decreta generalis Concilii Lateran. IV. Capitul. 27. *De Inſtructione ordinandorum.*

Cum ſit ars artium regimen animarum, &c.

Ibid. Capitul. 30. *De idoneitate inſtituendorum in Eccleſiis.*

Gravè nimis eſt & abſurdum, quòd quidam Prælati Eccleſiarum cùm poſſint viros idoneos ad Eccleſiaſtica Beneficia promovere, &c.

Ibid. 31· *De filiis Canonicarum non inſtituendis cum Patribus.*

Ad abolendam peſſimam, quæ in pleriſque inolevit Eccleſiis, &c.

Ibid. 32· *Ut Patroni competentem portionem dimittant Clericis.*

Extirpandæ conſuetudinis vitium in quibuſdam partibus inolevit, &c. cod tom.

Concil. Saltzburgenſe· an. 1274. Cap· 7. *De pluribus Beneficiis Clericorum.*

Cum in Provincia Salrzburgenſis diverſi Clerici ſæculares, &c.

Ibid. Cap. 11. *De Tonſura & Veſte Clericorum,*

Edicto perpetuo prohibemus, nè Clerici, &c·

Ibid. Cap. 9. *De ordinatione Clericorum.*

Eiſdem inſuper Eccleſiarum Rectoribus præcipimus, ut, &c.

Concil. Ravennate· I. an. 1286. Cap. 1. *Nè Clerici jaculatores vel hiſtriones à Laicis tranſmiſſos recipiant.*

Ibid· Cap. 4· *De promotione habentium Parochiales Eccleſias.*

Etſi ad regimem Parochialium Eccleſiarum aſſumpti ante generale Concilium, &c.

Concil. Ravennate. II. an. 1311. Capitul. 1. *De Orationibus fundendis ad Deum pro Cleri ordinatione vacantium Eccleſiarum, & aliis divinis Officiis.*

Quia inter cætera, quæ pericula & diſcrimina afferunt, &c.

Concil· Ravennate. III. an. 1314. Cap· 1. *Quòd conſtituti in Sacris tantum habeant vocem in Capitulo.*

Cùm ordines Sacri, Sancto afflante Spiritu, ſint ad augmentum gratiæ, &c

Ibid· Cap. 11· *De ætate & qualitate ordinandorum.*

Quoniam Dominus ordinem Levitarum, quorum locum obtinent Clerici, &c.

Ibid. 12. *De Beneficiis ordines Sacros requirentibus, & de pœna eorum qui negligunt ad ipſos ordines promoveri: Et de præbendis in Eccleſiis Cathedralibus abſque ordinibus Sacris non retinendis.*

Cùm ſæpè maturâ ætate conſtituti per cupiditatem & avaritiam parentum, &c· tom. 28· in fin.

Concil.

Concil. Ravennate IV. an. 1317. Cap. 11. *Quòd nullus præſumat in ſpiritualibus miniſtrare, niſi priùs ab Epiſcopo loci fuerit animarum cura commiſſa.*

Cùm de jure nullus Sacerdos alteri ſubditum, &c.

Ibid. Cap. 3. *Quòd quilibet ſe faciat promoveri infra annum ad ordinem, quem requirit Beneficium ſuum.*

Solicitè penſantes quantum Officii Paſtoralis, &c.

Concil. Toletanum. an. 1339. Cap. 11. *Ut nullus illiteratus ad Clericatum promoveatur.*

Quia in recolendæ memoriæ conſtitutione Domini fratris Guillelmi, &c. eod. tom. 29.

Concil. Saltzburgenſe. an. 1386. Cap. 15. *Nè Ignoti Presbyteri admittantur in divina.*

Firmiter inhibemus, nè Presbyteri Peregrini vel ignoti, &c.

Concil. Saltzburg. an. 1420. Cap. 5. *De ſcrutinio.*

Statuimus quod nullus ad examen per Sacrorum ordinum ſuſceptionem, &c. eod. tom. 29.

Concil. Toletanum. an. 1473. Cap. 3. *Quòd non promoveantur ad Sacros ordines non ſcientes loqui latinaliter.*

Agri Domini cultura non eſt indignis operariis committenda, &c.

Ibid. Cap. *Quòd non admittantur Clerici aliarum diœceſium ſine literis commendatitiis.*

Ut non vituperetur miniſterium noſtrum, &c. tom. 34.

Ibid. Cap. 25. *Quòd ordines gratiosè concedantur.*

Ordinum Collatio à Sanctis Epiſcopis eſt concedenda, &c.

Conſtitutio ad removendos abuſus, &c. Cap. 10. *De ordinatione Presbyterorum.*

Statuimus quoque juxta Apoſtoli ſententiam, quæ dicit, nemìni citò eſſe manum imponendam, nè cui temerè cura animarum committatur, &c. 1. Timoth. 5.

Ibid. 16. *De vita & moribus Sacerdotum.*

Preterea cùm nihil æquè convenit omnibus muneris, ac eos eſſe mundos qui vaſa Domini portant, &c. eod. tom. 34.

Concil. Senonenſe. an. 1527. Admonitiones aliquot errorum, &c. Cap. 3. *Quod promovendi ad Sacros ordines exhibeant literas teſtimoniales de ſufficientia ætatis, & honeſtate vitæ ſuæ.*

Et ut deindè de miniſtris Eccleſiæ provideamus, &c.

Ibid. Cap. 4. *De Subdiaconis & eorum titulo patrimonii.*

Porrò in grave Clericalis ordinis ſcandalum ac dedecus videmus, &c.

Cap. 5. *Quomodo Diœceſani examinare debent petentem literas dimiſſorias, antequàm illas ipſi concedant.*

Et quamvis Epiſcopus originis, Beneficii aut Domicilii, non ſolùm ad ordines promovere, &c.

Cap. 6. Diligentem etiam inquiſitionem debere fieri à Diœceſanis ſuper ætate, moribus, & literatura jam promotorum ad Sacerdotium, &c.

Cap. 7. *Promotos in curia Romana ad Sacros ordines non esse admittendos ad illorum executionem, nisi priùs à Diœcesanis fuerint examinati.*

Rursus quia nonulli, suæ ignorantiæ & incapacitatis, & delictorum Conscii fugientes examen suorum Episcoporum, &c.

Ibid. Cap. 8. *Instituendi ad curam animarum diligenter ante examinentur à Diœcesanis an sint idonei gerendæ illi Provinciæ.*

Cæterum, quia Ecclesiæ Dei nihil Magis Officit, quàm quòd præficiantur curæ animarum, &c. eod. tom. 34.

Edicta Synodi Diœcesanæ Treverensis an. 1548. *Ordinum explorationes.*

Fuerunt autem examinationum Capita, quæ verè Evangelicos fructus producunt, &c. tom. 35.

Ibid. De altero medio ad consequendam reformationis executionem necessario, *Quòd est examen ordinandorum.*

Deindè visum nobis fuit ad stabilem & duraturam Ecclesiastici Ordinis reformationem, &c. Ibid. 2. *Ad quod pertineat examen?*

Quoniam verò difficile erat, ubi sunt magnæ Ecclesiæ, & multi ordinandi, &c.

Ibid. 3. *De Licentiatoriis ad suscipiendos ordines extra diœcesim.*

Statuimus ut nemini post hac (ubi digna & justa causa non est) &c.

Ibid. Cap. 4. *De Proclamatione ante majores ordines facienda.*

Quoniam non oportet Sacros ordines quasi furtim suscipere, &c.

Ibid. 5. *De tempore quando debeant ordinandi, dare nomina sua & examinari.*

Mandamus ut volentes ad Subdiaconatus vel Diaconatus promoveri, &c.

Ibid. 6. *De examine instituendorum ad dignitates, curas animarum, aut alia Officia.*

Porrò quò plùs negotiorum incumbit eis, qui, &c.

Ibid. 7. *De examine eorum, qui per resignationes aut promotiones ad Beneficia contendunt.*

Ad hoc statuimus, & ordinamus, ut in permutationibus, &c.

Ibid. 8. *De formulis ad examinationem aptis.*

Quoniam diversi ordines Officiorumq; & dignitatum gradus diversi, &c.

Ibid. 9. *De institutis pleno jure à Prælatis & aliis Ecclesiasticis.*

Cùm bonorum omnium testimonio magnus & pernicioſus sit abusus, &c

Ibid. 10. *De Sæcularibus usurpantibus sibi potestatem pleno jure conferendi Beneficia.*

De Sæcularibus verò habentibus jus præsentandi aliquem, &c. v. to. 35.

Concil. Mogunt. an. 1549. Capitul. 81. *De promovendis ad Sacros ordines.*

De his qui ad Sacros ordines promoveri volunt, &c.

Ibid. 82. *De ordinandorum testimonio.*

Et nè Ecclesiarum ministeria quibusvis (quæ res) &c.

Ibid. 83. *Qui in Baptismo Unctiones Sacri Olei & Chrismatis juxta vetustissimum Ecclesiæ morem non susceperunt, ad ordines Sacros antè talium Unctionum suppletionem, non admittantur.*

Hac calamitosâ tempestate, quâ Sacrorum, profanorumque, &c.

Ibid. 84. De iis qui ordinantur extra suas diœceses, &c. v. loc. eod to. 35.

Concil. Tridentinum an. 1549. Doctrina de Sacramento ordinis. Sacrificium & Sacerdotium ita Dei ordinatione conjuncta ſunt. v. loc. ſunt de eod. argum. Can. 4. Canones de Sacramento ordinis. Can. 1. Si quis dixerit non eſſe in novo teſtamento Sacerdotium viſibile, &c. vide & alios 8. Can. eod. tom.

Concil. Mediolan. III. an. 1575. *De iis quæ partim ad ordinis Sacramentum, partim ad Clericorum honeſtatem ac ſtudia pertinent.*

Conſtitutione Pii ſecundi Pontificis Maximi, quicumque Clerici, &c. tom. 36.

Concil. Mediolanenſe. IV. 1576. Conſtitutionum pars II. *Quæ pertinent ad Sacramentum ordinis.*

Ubi primùm Epiſcopus aut Parochus aliquem norit qui, &c.

Concil. Mediolan. VI. an. 1582. *Quæ ad ordinis Sacramentum pertinent.*

Nè quis patrimonii ab alio cujuſvis conditionis homine aſſignati, &c. tom. 36.

Canones Synodi Romanorum ad Gallos Epiſcopos Can. 5. *Quòd Romana Eccleſia ad Clerum non admittit eos, qui poſt Baptiſmum caſti non fuerint.* Romana Eccleſia hoc ſpecialiter cuſtodit, ut ſi quis parvulus baptizatus, &c. v. loc. tom. 37.

DE NON ITERANDIS ORDINATIONIBUS.

Vide Titul. De Tonſura Clericorum. pag. 218. II. pars.

MISSÆ PRO DEFUNCTIS.

EPiſtola I. Innocent. Pap. I. Titul. 8. De Epiſtola Sancti Jacobi Apoſtoli in qua pro infirmis orari præcipitur. v. loc. tom. 4. pag. 5.

Alia Synodus Sancti Patricii an. incerto. Can. 12. *De Oblatione pro defunctis.*

Ibid. Can. 13. De Sacrificio. v. loc. tom. 7.

Concil. Bracar. II. an. 572. Capitul. 10. *Ut Presbyter poſt cibum non teneat Miſſam pro defunctis.* v. loc. tom. 12. v. quoque notas hujus Concilii Cap. 10. Oratio pro defunctis, antiqua.

Capitula Collecta à Martino Epiſcopo Bracar. in fin. tom. 12.

Capitul. 68. *De eo quòd non liceat ſuper monumenta mortuorum Miſſam tenere.*

Ibid. Capitul. 69. *De eo quòd non liceat Chriſtianis prandia ad monumenta portare.*

Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhemenſis per Dominum Sonnatium.

Cap. 18. *Suffragia defunctorum omninò ſervari præcipimus; & nè Miſſarum ſolemnia, præter fundatorum mentem alio modo convertantur.* tom. 14.

Concil. Emeritenſe. an. 666. Cap. 14. in Not. In ſolemnitatibus Martyrum & Miſſis defunctorum, fiebant Oblationes & Communiones.

Ibid. Cap. 19. *In Miſsis fit commemoratio vivorum & mortuorum.* tom. 15.

Concil. Tolet. 17. an. 694. Capitul. 5. *De his qui Miſſas defunctorum, pro vivis audent malevolè celebrare.* tom. 17.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 39. *Ut in omnibus Miſsis fiat commemoratio defunctorum.*

De Conſecrat. diſt. 1. viſum. præterea.

Viſum præterea nobis eſt, ut in omnibus Miſſarum ſolemnitatibus pro defunctorum Spiritibus loco competenti Dominus deprecetur. Sicut enim dies nulla excipitur, quà non quibuſlibet neceſſitatibus Dominus deprecetur. Ita nimirùm nulla dies excipi debet, quin pro animabus fidelium preces Domino in Miſſarum ſolemnibus fundantur. Antiquitus hunc morem igitur Sancta Eccleſia tenet, ut & in Miſſarum ſolemnitatibus, & in aliis precibus Domino Spiritus quieſcentium commendet; dicente Beato Auguſtino: Non ſunt prætermittendæ ſupplicationes pro Spiritalibus mortuorum, quas faciendas pro diebus in Chriſtiana & Catholica Societate defunctis, etiam tacitis nominibus eorum, ſub generali commemoratione ſuſcepit Eccleſia: Ut quibus ad iſta deſunt parentes, aut filii, aut quicumque cognati vel amici, ab una eis exhibeantur pia matre communi.

De cura pro mortuis gerenda. c. 4.

Nicol. I. Reſponſ. Ad Conſulta Bulgarorum. 88. tom. 22.

Pro parentibus veſtris de quibus, &c. v. locum.

Capitula Herardi Archiepiſcopi Turon. Capitul. 58.

Ut exequiæ mortuorum cum luctu Secreto, & cordis gemitu fiant, & Pſalmos ignorantes, Kyrie eleiſon ibi canent: Et ut 30. diebus amici & parentes pro eis agant. v. Titul. de exequiis & ſepulturis.

Concil. Wormat. an. 868. Can. 72. *De Epiſtola Sancti Iacobi Apoſtoli in qua pro infirmis orare præcipit.*

Sanè quoniam de hoc, ſicut de cæteris conſulere voluit dilectio tua, adjecit filius meus Cæleſtinus Diaconus in Epiſtola ſua, ſic eſſe à tua dilectione poſitum illud, quòd in B. Apoſtoli Jacobi Epiſtola eſt conſcriptum: *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros, & orent ſuper eum, ungentes eum Oleo in nomine Domini: Et oratio fidei ſalvabit infirmum, & ſuſcitabit illum Dominus. Et ſi in peccatis fuerit, dimittentur ei.* Quod non eſt dubium de fidelibus ægrotantibus accipi vel intelligi debere, qui Sancto Oleo Chriſmatis perungi poſſunt, quod ab Epiſcopo confectum, non ſolùm Sacerdotibus, ſed omnibus ut Chriſtianis liceat in ſua, aut ſuorum neceſſitate ad ungendum. Cæterùm illud ſuperfluum videmus adjectum, ut de Epiſcopo ambigatur, quòd Presbytero licere non dubium eſt: Quia Epiſcopi occupationibus aliis impediti, ad omnes languidos ire non poſſunt. Cæterùm ſi Epiſcopus aut poteſt, au dignum ducit aliquos à ſe viſitandos & benedicere & tangere Chriſmate ſine cunctatione poteſt, cujus eſt ipſum Chriſma conficere. Nam Pœnitentibus iſtud fundi non poteſt, quia genus eſt Sacramenti, nam quibus reliqua Sacramenta negantur, quomodo unum genus putatur concedi?

Iacob. 5.

Concil. Turon. an. 1448. Cap. 1.

Quilibet Sacerdos ſingulis diebus non ſolemnibus dicat Officium mortuorum ad minùs cum tribus lectionibus, maximè cum pro fidelibus defunctis

defunctis celebrabit : quia ſancta & ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis ſolvantur.

Concil. Cabilon. 1. an. 1536. pars ſeptima. Cap. xxviii. *Exequiæ ac Miſſæ pro defunctis, quando & cum qua devotione celebrandæ?*

Exequias ac Miſſas quæ pro defunctis peculiariter dicuntur, &c. tom. 35.

Edicta ſynodi Diœceſanæ Treverenſis an. 1548. Cenſuræ & decreta. xxi. *De oblationibus pro defunctis, & exequiis pompoſis prohibendis.*

Cùm mortuus ſit Chriſtus pro vivis & defunctis, &c. v. loc. eod. tom. 35.

Concil. Mogunt. an. 1549. cap. xlvi. de Orationibus pro defunctis & Purgatorio.

Ex eadem lege Charitatis, quâ nobiſcum adhuc coherent, &c. eod. tom.

Miſſæ pro defunctis. tom. 27. pag. 609. & 649. quando & pro quibus celebrandæ? tom. 35. pag. 79. Miſſæ defunctorum quando diſponendæ Trident. ſeſſ. 25. de reform. cap. 4. & tom 35. pag. 619. proſunt illis quando in Chriſto mortui ſunt, & nondùm ad plenum purgati. Trident. ſeſſ. 22. c. 2. tom. 35. pag. 543. &c. 3. 546. & ſeſſ. 25. in decret. de purgat.

Defunctorum commemoratio in Miſſa. tom. 15. pag. 534. Orationes pro defunctis tom. 26. pag. 263. Uſus oblationum pro defunctis. tom. 9. pag. 420.

DE SPONSALIBUS.

EPiſt. 1. Evariſti Pap. ad omnes Epiſcopos Africanos.
11. *De uxore ducenda.* v. locum. tom. 1. pag. 167.

Concil. Eliberit. an. 305. Capitul. liv. *De parentibus qui fidem ſponſaliorum frangunt.*

Decret Ioan. p 8 c. 46 Si qui parentes fidem fregerint ſponſaliorum triennii tempore * abſtineantur. Si tamen iidem ſponſus vel ſponſa in gravi crimine fuerint deprehenſi, excuſati erunt parentes: Si in eiſdem fuerit vitium, & pollu. rint ſe * Superior ſententia ſervetur. v. Decreta Euſebii Papæ. Deſponſata puella non prohibetur Monaſterium eligere.

** Abſtinebit ſe à cõmunione. * Superioris.*

Concil. Ancyran. an 314. Can. x. *De deſponſatis puellis, & ab aliis corruptis.*

Ibid. Can. x. apud Dion. Exig.

Deſponſatas puellas, & poſt ab aliis raptas, placuit erui, & eis reddi quibus ante fuerant deſponſatæ, etiam ſi eis à raptoribus vim illatam conſtiterit.

Siric. Pap. Epiſt. 1. ad Himerium Tarracon. Cap. 1. *Quòd non liceat alterius ſponſam alteri in matrimonii jura accipere.*

26 q. 2 de conjugali. De conjugalium autem violatione requiſiſti, ſi deſponſatam alii puellam alter in matrimonium poſſit accipere? Hoc nè fiat modis omnibus inhibemus, quia illa benedictio quam nupturæ ſacerdos imponit, apud fideles cujuſdam ſacrilegii inſtar eſt, ſi ullâ tranſgeſſione violetur.

Concil. Carthag. IV. an. 398. Capitul. xiii. *Qualiter ſponſi & ſponſæ benedicentur.*

Vide locum. tom. 3. Synod. S. Patricii. Can. 27. de voluntate Virginis vel Patris in conjugio. tom. 7.

Concil. Compend. an. 757. Can. xv. *De eo qui cum una ſororum mœcatus, alteram in uxorem ducit.* v. titul. de inceſtis.

De Virginibus corruptis. 32 qu. 7 quod propoſuiſti. Gregorius III. in judiciis pœnitentium xviii. in medio. tom. 17.

Si quis ſponſæ alterius hominis ſorori ejus.

Ibid. Gregor. II. Epiſt. xiii. 11. *Ibid.*

Nam quod propoſuiſti, quod ſi mulier, &c.

Zachar. Pap. Epiſt. 7. tit. 7.

De Laïco pellente ſuam conjugem, &c. *Ibid.*

Concil. Sueſſion. Can. 9. ſimiliter conſtituimus, ut, &c. eod. tom. 17.

31. 1. 9. ſi qua mulier. Concil. Vermerienſe. 1. Can. 5. *Ibid.*

Si qua mulier mortem viri ſui cum aliis hominibus conciliavit, & ipſe vir ipſius hominem ſe defendendo occiderit, & hoc probare poteſt, ille vir poteſt ipſam uxorem dimittere, & ſi voluerit, aliam accipiat.

29 qu. ſi quis ingenuus. Ibid. 6. Si quis ingenuus homo ancillam, &c.

Ibid. 7. Si ſervus ſuam ancillam, &c.

Ibid. 8. Si quis ſervus libertare à Domino ſuo, &c.

Capitul. Aquiſgran. Carol. Magn. an 789. Capitul. 51. *De ſponſa alterius.* v. l. tom. 20.

Nicol. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum.

Conſuetudinem quam Græcos in nuptialibus contuberniis habere dicitis, &c. tom. 22.

Exceptiones Egberti Archiepiſcopi tom. 25.

Sponſus & ſponſa cum benedicendi ſunt à ſacerdote, à parentibus aut paranymphis offerantur qui cum benedictionem acceperint, eadem nocte reverentiâ ipſius benedictionis in Virginitate permaneant. *Leges Eccleſiaſticæ Egmundi Regis Angliæ. an. 944. quomodo deſponſanda Virgo, &c.* eod. tom. 25.

Appendix. Concil. Lateran. III. an. 1179. *De conjungendis filiis ante vel poſt compaternitatem.* Cap. 1. *Geniti ante vel poſt compatarnitatem in matrimonio poſſunt conjungi, exceptâ perſonâ per quam venitur ad compaternitatem.*

Utrum autem filii vel filiæ ante vel poſt compaternitatem, &c. to. 27.

Ibid. Cap. 11. *Malignantibus non debet dolus vel fraus patrocinari.*

Si vir vel mulier ſcienter aut ignoranter filium ſuum de ſacro fonte, &c.

Ibid. De ſponſalibus ſecundo. Cap. 1. *Qui fidem de aliqua ducenda dedit.*

Si eam poſtea cognoverit carnaliter, licet aliam matrimonio poſt modùm ſibi copulaverit, primæ adhærere debet: Quia carnalis commixtio facit matrimonium, ubi prius nullum fuit.

Veniens ad nos V. Lator præſentium, &c.

Cap. 2. *Contrahere non poſt quis cum ea matrimonium, quam viro vivente polluerit adulterio.*

Ex præſentium Latoris confeſſione percepimus, &c.

Cap. 3. *De eodem, & quod multum delinquit, qui fidem violat.*

Pervenit ad nos, quod quidam miles. R. nomine, &c.

Cap. 1v. *Simplex votum, matrimonium impedit contrahendum, ſed non dirimit contractum.*

Sanè conſuluit nos tua diſcretio, quid faciendum ſit, &c.

Cap. v. *Vir & mulier non ſunt una caro, niſi per carnalem commixtionem.*

Non ſunt una caro vir & mulier, niſi copula carnali cohæſerint, &c.

Cap. v1. *Mulier quæ ſe nupturam juravit, ut nubat non eſt cogenda, illa verò cujus vir cum matre adulterium, vel inceſtum commiſit, non viro ſuo carnaliter conjungi, nec eo vivente, cum alio matrimonium contrahere valebit.*

Requiſivit à nobis fraternitas tua, quâ cenſurâ, &c.

Cap. 7. *Matrimonia ſervorum à Dominis non ſunt irritanda, cùm nullus à ſacramentis ſit Eccleſiæ amovendus.*

Dignum eſt, & a ratione non diſcordet, &c.

Cap. 8. *Qui aliquam lege Canonum duxit licet non ſecundùm patriæ ſuæ legem, vel illius, non eſt propterea ab ea ſeparandus.*

De Francia quidam nobilis homo mulierem de ſaxonia, &c. v. loc. & tom. 27.

Concil. Fr ſingenſe an. 1440. Cap. 19. *De clandeſtina deſponſatione.*

Statuimus & præcipimus univerſis Chriſti fidelibus noſtræ Diæceſis, &c. in fin. tom. 33.

Ibid. in eod. ſupra de conugiatis & ſponſis monaſterium ingreſſis. v. titul. de Monachis. Sunt Cap. x.

Ibid. in eod. *De Sponſalibus & Matrimonio contrahendo vel jam contracto.*

Cap. 1. Quod ſi quis uxore inſciâ aliam ſibi matrimonio copulaverit.

Cap. 2. Qui fidem dedit de aliqua ducenda, ſi eam cognovit & aliam poſtea acceperit.

Cap. 3. Si quis infrà annos matrimonio aptos fuerint deſponſati à pactione nuptiali non poſſunt recedere, & ad aliud matrimonium convolare.

Cap. 4. Nullus conſanguineorum alterius ſponſam ætati nubili aptam, &c.

Cap. 5. Qui ſub conditione aliquam diſponſavetit, non poteſt eam poſtea relinquere, quamvis conditio non extiterit.

Cap. 6. Quod pubes dicendus eſt, qui talis eſt, ut tam poſſit procreare.

Cap 7. Quod ſi quis aliquam infra ſeptimum annum deſponſaverit, poteſt matrimonium cum matre ejus poſtea contrahere, cùm deſponſationes, & matrimonia ante ſeptimum annum fieri non poſſint, &c.

Cap. 8. Quod ſi qui mutuo conſenſu ſe invicem receperint, dicentes: *Ego te in meam, & ego te in meum recipio.* Licet alter eorum alii poſtea ſe copulaverit, debet ab eo vel ab ea ſeparari, licet carnalis commixtio inter eos fuerit ſubſecuta.

Cap. 9. Quòd qui habitum religionis ſuſcepit, ſi profeſſionem non fecit, & aliquam poſtea matrimonio copulaverit, non eſt cogendus ab ea recedere, & ad Eccleſiam redire.

Cap. 10. Si vir dixerit mulierem ab eo cognitam, & ipſa negaverit, ſtandum eſt viri veritati, ſi id affirmaverit juramento: & ſi &c.

Cap. 11. Matrimonia canonicè contracta, non eſſe levitate aliqua diſſolvenda.

Cap. 12. Quòd qui juravit ſe aliquam ducturum, ſi poſtea ad alienas partes ſe tranſtulerit eâ incognitâ licitum erit mulieri ad alia vota tranſire. Et quòd ſponſalia, ſed non matrimonia in conditionis eventum rectè contrahantur.

Cap. 13. Quòd ſi aliquis vi compulſus aliquam ſibi matrimonio copulaverit, & eam non cognoverit, & aliam poſtea ſuſceperit, non eſt cogendus ad primam redire.

Cap. 14. Quòd adulterium adultetio compenſatur.

Cap. 15. Quòd ſi aliquis aliquam copulaverit, & poſtea compererit ei conjuctam primâ vel ſecundâ lineâ utràque debet perpetuo carere, ſi autem in tertio vel ſuprà gradu contigerint à ſecunda debet ſeparari, & primæ adhærere.

Cap. 16. Quòd ſi quis uxore vivente, aliam acceperit, vel de ea ducenda ei fidem dederit, ab ejus conſortio perpetuo debet prohiberi.

Cap. 17. Quòd ſi pati conſenſu contractum ſit matrimonium, & vir eâ incognitâ

incognit à aliam duxerit, & eam cognoverit, ſecundà relictà primæ debet adhærere, &c.

Cap. 18. Quòd ſi quis aliam nubili ætati aptam licet poſtea ab alio deſponſetur & cognoſcatur, debet primo reſtitui.

Cap. 19. Quòd qui prohibentur conjungi, ſi poſtea ſe ſe conjunxerint, poſſunt excommunicari quouſque de Matrimonio cognoſcatur.

Cap. 20. Quòd partibus abſentibus veritas plenariè, inquiri: & quod ad eum à quo appellatum eſt cauſa, non debet remitti.

Cap. 21. Quòd ſi quis pendente lite matrimonii, aliam acceperit, & poſtea inter ipſum & primam divortium fuerit celebratum, poteſt cum ſecunda remanere, & quod non eſt dicendus conſenſus de præſenti, &c.

Cap. 22. Quòd ſi quis aliquam deſponſaverit, & eam non cognoverit, ſi poſtea aliquis eam acceperit, & cognoverit, cum eo debet remanere.

Cap. 23. De eo quod *

Cap. 24. Quòd ob coeundi impotentiam non fieri divortium.

Cap. 25. Quòd non licet uxorem dimittere ſine Manifeſta cauſa fornicationis: & tunc ipſa vivente, tenetur continere.

Cap. 26. Quòd non licet divina Officia prohibeantur, Baptiſma tamen parvulorum, & pœnitentia morientium non debet prohiberi.

Cap. 27. Quòd qui unam ſororem deſponſaverit, ſi eam non cognoverit, poteſt aliam ſororem ſibi matrimonio copulare.

Cap. 28. Secundum matrimonium ſolemnè primo clandeſtino præjudicat: & matrimonium contra interdictum Eccleſiæ contractum, tenet etiam poſt appellationem.

Cap. 29. Si puberes contraxerint ſponſalia, poſt ea reclamantes non ſunt audiendi: Sed ſi ambo impuberes & reclamaverint, ſunt audiendi; Si verò alter pubes, alter impubes, & impubes reclamaverit, eſt audiendus.

Cap. 30. Quòd non poteſt vir & mulier matrimonium ſuum accuſare, nec alii, ſi octodecim annis tacuerint.

Cap. 31. Actu extrinſeco matrimonium præſumitur adimpleri.

Cap. 32. Eorum qui poteſt notam quæſtionem, vel ab accuſatoribus conſanguinitatem didicerunt, teſtimonium non valere. Nominandæ etiam perſonæ & gradus ex utroque latere diſtinguendi, nec niſi per judices diſcretos, & pacem habentes, debet cauſa pertractari.

Cap. 33. Qui de matrimonio contrahendo fidem dederunt, commonendi ſunt eam ſervare. v. locum. tom. 27.

Ibid. De præeminentia Londonienſis & Eboracenſis, & de privilegii, &c.

De Sponſalibus ſecundo.

Cap. 1. Qui fidem de aliqua ducenda dedit, ſi eam poſtea cognoverit carnaliter, licet aliam matrimonio poſtmodum ſibi copulaverit, primæ adhærere debet: quia carnalis commixtio facit matrimonium, ubi prius nullum fuit.

Cap. 2. Contrahere non poteſt quis cum ea matrimonium quam viro vivente poluerit adulterio.

Cap. 3. De eodem & quòd multum delinquit, qui fidem violat.

Cap. 4. Simplex votum, matrimonium impedit contrahendum; Sed non dirimit contractum.

Cap. 5. Vir & mulier non ſunt una caro, niſi per carnalem commixtionem.

Cap. 6. Mulier quæ ſe nupturam juravit, ut nubat, non eſt cogenda: illa verò cujus vir cum matre adulterium vel inceſtum commiſit, non viro ſuo carnaliter conjungi, nec eo vivente, cum alio matrimonium contrahere valebit.

Capit. 7. Matrimonia ſervorum à Dominis non ſunt irritanda, cùm nullus à Sacramentis Eccleſiæ ſit amovendus.

Cap. 8. Qui aliquam lege Canonum duxit, licet non ſecundùm patriæ ſuæ legem, vel illius, non eſt propterea ab ea ſeparandus. cod. tom. 27.

Ibid. Ubi titulus in archetypo deſideratur. Cap. 31. Licitum eſt à ſponſalitiis recedere, & ad vitam contemplativam venire.

Si quis aliquam petat in uxorem cujus viri conſanguineam ſe cognoviſſe dicat, non eſt inter eos matrimonium contrahendum, niſi ſit juramento firmatum.

Concil. Ravennate II. an. 1311. Rubr. 19. de Clandeſtina deſponſatione, & matrimonio contracto contra interdictum Eccleſiæ. v. loc. to. 28.

Concil. Friſingenſe an. 1440. Cap. 39. de *Clandeſtina deſponſatione.* to. 33.

DE

DE MATRIMONIO.

CANON. Apoſtolorum XLVIII. *Laicum pellentem conjugem ſuam Communione privandum.* tom. 1. pag. 135.

Epiſt. 11. Caliſti Pap. 1. titul. 4. *De conjunctionibus conſanguineorum & de iis qui ex eis naſcuntur, & de accuſationibus quas leges reiiciunt.* eod. tom. 1.

Decreta Eutychiani Papæ 5. *In poteſtate fidelis ſit poſt Baptiſmum recipere uxorem quam antè dimiſerat.* cod. tom. pag. 581.

Concil. Elibcrit. an. 305. Capitul. 15. *De conjugio eorum, qui ex gentilitate veniunt.* Vide tit. Matrimonium cum infidelibus Iudæis & hæreticis vetitum.

Ibid. Capitul. 69. *De viris conjugatis, poſtea in adulterium lapſis.*

Concil. Laodicen. Can. 52. *Ut natalitia, vel nuptiæ in quadrageſima non fiant.*

Ibid. 53. Vt in Chriſtianorum non ſaltetur nuptiis. v. loc. tom. 2.

Concil. Nicæn. an. 325. titul. 23. *De eo qui duas uxores ſimul duxit, aut per libidinem alteram mulierem.* v. eod. tom. 2.

Ibid. titul 52. *De conjugio diſparis cultus vitando.*

Ibid. titul. 65. *De ducente alteram uxorem dimiſſa quacumque de cauſa priore vel etiam non dimiſſa; & de falſo accuſante uxorem de adulterio.*

Ibid. titul. 66. *De ducente ſimul duas uxores, & de muliere fideli nubente viro infideli, & de forma recipiendi eam ad pœnitentiam.*

Ibid. tit. 67. *De dante filiam aut ſororem neque ſcientem, neque volentem viro infideli in matrimonium.*

Concil. Gangrenſe. an Chriſti... Cap. 1. *De his qui nuptias execrantur.*

Idem apud Dion. Exig.

Si quis vituperat nuptias & dormientem cum viro ſuo fidelem ac religioſam deteſtatur, aut culpabilem æſtimat, velut quæ in regnum Dei introire non poſſit, anathema ſit.

Ibid. Cap. 4. *De presbyteris qui habuere conjugia.*

Ibid. Cap. 13. *De mulieribus quæ utuntur virilibus indumentis.* v. tom. 2.

Ibid. Cap. 14. *De his qui velut peccatum copulam deſerunt nuptiarum.*

Ibid. Decreta Julii Papæ 1. x. *Libertam Domino legitimè nubere poſſe.* In fin. tom. 2.

Epiſt. I. Siric. Pap. titul. 4. *Quòd non liceat alterius ſponſam alteri in matrimonii jura accipere.*

Concil. Carthag. 4. an 398. Capitul. 13. *Qualiter ſponſi & ſponſæ benedicantur?*

Sponſus & ſponſa cùm benedicendi ſunt à ſacerdote, à parentibus ſuis vel paranymphis offerantur. Qui cùm benedictionem acceperint, eadem

nocte pro reverentia ipsius benedictionis, in Virginatate permaneant. Ibid.

Conturbatio procellæ Barbariæ faculrari legis intulit casum, &c.

Concil. Tolet. I. an 400. Capitul. 7. Ut *Clericus, cujus uxor peccaverit, præter necem, potestatem habeat distringendi eam, & cum ea cibum non sumat.* v. loc. tom. 3. in fin. pag. 576.

Epist. II. Innoc. Pap. I. titul. 5. *Ut qui Virginem non duxerit Clericus non fiat.*

Ibid. titul. 6. *Ut Clericus non ordinetur, qui secundam habuit uxorem.*

Ibid. Epist. ejusd. 9. *De eo cujus de captivitate reversa est uxor, ut eam recipiat, altera, quam duxerat, repudiata.*

Ejusd. Epist. 22. *Ad Episcopos Macedoniæ. tit.* 1. *Ut si sacerdos vel quilibet ex clero viduam uxorem duxerit, vel ejectam, suum perdat Officium.* v. loc. tom. 4. pag. 44.

Ibid. titul. 2 *Ut si quis Cathecumenus, habuerit uxorem, & defunctâ eâ post Baptismum acceperit alteram Clericus esse non possit.*

Epist. 79. Leon. Pap. ad Nicetam. Episc. Aquileiens.

1. Quòd debeant fœminæ, quæ captis viris nupserant aliis, regressis de captivitate viris prioribus copulari, ut quod suum est, unus quisque recipiat.

2. Quòd non probetur esse culpabilis, qui uxorem captivi in matrimonium viderur esse sorttius.

3. Ut si viri de captivitate regressi, intemperantia uxoris òffensi non fuerint, & voluerint eas in conjugium recipere, liberam habeant potestatem.

4. Vt si mulieres ad priores maritos redire noluerint, velut impiæ, Ecclesiæ Communionc privandæ sint. v. tom. 7.

Leon. Pap. Responsa ad Interrogat. Rustici. Narbon.

Inquisit. v. *De puellis quæ viris concubinas habentibus, nupserint.*

Responsa. Paretno arbitrio viris junctæ carent copulà, &c.

Ibid. Inquisit. 6. De his qui mulieres, ex quibus filios habent, relinquunt, & uxores accipiunt.

Responsa. Ancillam à thoro abiicere, &c. eod. tom. 7.

Ibid. Inquisit. 13. *De his qui post pœnitentiam uxores accipiunt vel concubinas sibi conjungunt.*

Alia Synodus S. Patricii. Can. 26. de meretrice conjuge.

Ibid. Can. 27. *De voluntate Virginis vel Patris in conjugio.* v. in fin. tom. 7.

Concil. Andegav. an. 453. Can. *De iis qui alienis uxoribus conjugii nomine abutuntur.* v. loc. tom. 9.

Concil. Venetic. an. 465. Can. 2. *De iis qui relictis uxoribus alias ducunt.*

Epist. 9. Gelas. PP. I. *In notis. his qui Sacris Virginibus se sociarunt non nisi post publicam pœnitentiam conceditur Communio.*

Ibid. secundæ nuptiæ sæcularibus permittuntur, qui tamen ad Clerum accedere prohibentur. tom. 10. pag. 127.

Concil. Agath. an. 506. Can. 25. *De sæcularibus, qui suas uxores derelinquunt.*

Decreta Hormisdæ PP. 2. *Nuptias occultas celebrare non licet.* eod. tom. 10.

Concil.

Concil. Epaon. an. 517. Can. 30. *De Inceſtis conjunctionibus.*

Concil. Arvernenſe an. 534. Can. 8. *Suppellex Eccleſiæ ſacra ad nuptiarum ornatum non uſurpanda.*

Nè ad nuptiarum ornatum Miniſteria divina præſtentur &c. tom. XI.

Concil. Aurel. IV. an. 541. Can. 22. *Ut nullus invitis parentibus filiam ſibi jungat alienam.*

Ut nullus per Imperium poteſtatis filiam, &c.

Epiſt. Epiſcoporum Provinciæ Turon. II. *In med. Epiſt.*

. . . Itaque Filii Chariſſimi, qui eſtis partus divinæ gratiæ, &c.

Concil. Pariſ. III. an. 557. Can. 4. *De illicitis & inceſtis conjunctionibus.*

Ibidem. Can. 5. *Nè quis ſacratas Virgines, aut religionem profeſſas rapiat vel competat.* Vide notas hujus Concilii, occaſione Clotharii, ſororem defunctæ conjugis uxorem duxit. v. loc. tom. 12.

Gregor. Magn. Lib. 9. Epiſt. 39. titul. 2. *Quòd religionis gratiâ conjugia non ſolvantur.*

Ejuſd. Lib. 12. Epiſt. 31. Reſponſ. ad interrogat. x. Auguſtini.

Oportet itaque legitima carnis copula ut cauſa prolis ſit, &c. *Creandum prolis cauſa non voluptatis.*

Ejuſd. Epiſt. 32. *Neophytis in affinitatis conjunctione diſpenſat.* v. loc. tom. 14

Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhem. an. 630. Cap. 4. In matrimonio extat imago Sacroſancti Conjugii inter Chriſtum & Eccleſiam Enati: Ideòque vinculum eſt divinitus firmatum, quod multum confert fælicitatem rei familiaris, ad pacem inter partes, & ad proles ſuſcipiendos. *Ephes. 5. eodem tom. 14.*

Concil. Herudford. Cap. x. *De conjugio.* an. 675.

Pro conjugiis, ut nulli liceat, niſi legitimum habere connubium, &c v. loc. tom. 15.

Capitulare 6. Gregorii PP. II. Datum Martiniano Epiſcopo, &c.

Vt ita nubentibus vel nupturis ordinem ex auctoritate apoſtolica detis, &c.

Concil. Rom. 1. ſub. Gregor. II. Cap. 5. an. 721.

Vr presbyteram, Diaconam, Nonnam aut Monacham, &c. v. tom. 16.

Ibid. Cap. 7. Si quis temerario auſu præſumpſerit Virginem, &c.

Concil. Sueſſion. an. 744. Can. 9. *Ut ſacratam fœminam vel propinquam nemò uxorem ducat; Neque uxor viro ſuperſtite alteram ſuſcipiat.*

Similiter conſtituimus, ut nullus laïcus homo, &c. tom. 17.

Reſponſ. 1. Sſtephani 11. PP. an. 754. *De eo qui âbjectâ ancillâ ancillam ingenuam ducit.* In Epiſt. Leonis Papæ ad Ruſticum Narbon, &c. *32. qu. 2 ancillam.*

2. Si alter debitum conjugium reddere non poſſit. v. locum.

3. De eo qui uxorem habet in Patria & in alia regione verſatur, v. loc.

Si quis in aliena Patria ancillam duxerit in conſortium, &c.

Si quis Commatrem de Bapriſmo vel de Confirmatione duxerit.

Vr nullus habeat Commatrem ſuam ſpiritalem. Tam de fonte ſacro, quàm de Confirmatione, neque ſibi clam in neutra parte conjugio ſociatam. Quòd ſi conjuncti fuerint, ſeparentur.

5. An liceat viro qui uxorem repudiavit, aliam ducere?

6. De Virginibus non velatis ſi nupſerint.

7. De Monachis & Nonnis ſi nuptias ineant.

8. De vidua, quæ ſuſcepto velo poſtea nubit.

9. Si ſervus vir Leproſam duxerit uxorem. v. locum.

Si ſanus vir Leproſam duxerit uxorem, ut poſtmodùm ei ſuperveniat Lepra, poſtpoſitâ negligentiâ tales ſeparentes, ne concepti filii lepræ macula polluantur. Fas namque eſt ut mundus ad mundum jungatur.

Ibid. 19. De fœmina, quæ alteri nupſerat, cùm ejus vir in aliena Provincia falſò mortuus putaretur. v. tom. 17

Concil. Vermerienſe an. 752. Can. 1. *De conjugiis in tertio & quarto gradu.*

Cap. 2. De eo qui cum uxoris ſuæ filia carnale commercium habuit.

Cap. Quòd relictam ſacerdotis vxorem ducere non liceat.

Cap. 4. De fœminis ſpontè vel invitò vel ſine virorum conſenſu velatis.

Cap. 5. De eo qui mortem uxoris cum aliis machinata eſt.

Cap. 6. De ingenuo, qui ancillam duxit pro ingenua, & de ingenua quæ ſervo nupſit pro ingenuo.

Cap. 7. De ſervo qui ancillam ſuam concubinam habuit & illà relictà Domini ancillam vult ducere.

Cap. 8. Servus à Domino libertate donatus, ſi poſtea cum ejus ancilla mœchatur, cogi poteſt ut uxorem illam habeat.

Cap. 9. De muliere, quæ virum ſuum in alio pago ſequi non vult.

Cap. 13. Qui ancillam volens uxorem duxit, cum ea permaneat.

Cap. 17. De muliere quæ viri impotentiam cauſatur.

Cap. 19. De ſervo & ancilla, ſi per venditionem ſeparentur.

Cap. 20. Ut Chartularius qui cum ancilla fornicatur, eam libertati donatam uxorem habere cogatur.

Cap. 21. Qui uxorem velari permiſit, aliam nè ducat. v. loc. tom. 17.

Ibid. Concil. Vernenſe 1. an. 755. Can. 15. ut nuptiæ omnes publicè fiant.

Ut omnes homines laïci publicas nuptias faciant tam nobiles quàm ignobiles.

Concil. Compend. an. 757. Can. x. *De patre qui filii ſui ſponſam oppreſsit, & poſtea filius ipſam accepit.* vide titul. de inceſtis.

Ibid. Cap. 12. De eo qui filiaſtrum vel filiaſtram ante Epiſcopum tenuerit.

Ibid. Can. 14. De eo qui cum matre & filia mœchatus eſt. eod. to. 17.

Ibid. Can. 15. De eo qui cum una ſororum mœcatus eſt, alteram in uxorem ducit.

Ibid. Can. 16. Si conjugum alter ſit Leproſus, poteſt alter cum illius conſenſu aliud inire conjugium.

Ibid. Can. 17. Quando uxor negat ſibi fuiſſe cum marito commercium, & maritus contra fuiſſe affirmat. v. eod. tom. 17.

Ibid. Can. 18. Qui propter inimicitias in aliam regionem dimiſſâ uxore fugit, aliam non ducat.

Concil. Calchuth. an. 787. Capitul 15. de iniquis & inceſtuoſis conjugiis prohibendis.

Decimum quintum caput. Interdicentur omnibus, &c. v. tom 18.

Ibid. Cap. 16. *Ut ſpuri & proles illegitima non ſuccedat in hæreditatem.*

Decimum ſextum Caput decreto abdicitur, &c. tom. 18.

Concil. Forojul. an. 791. Capitul. 9.

Illud præterea per omnia præcaventes prohibere decrevimus. &c. to. 20.

Vita, Epiſtolæ & decreta Leonis Papæ III. in notis tom. 20.

Conſtantinus Imperator uxore legitimâ repudiatâ aliam ducit.

Concil. Moguntiacum. an. 813. Can. 54. Nè proprius filius de Baptiſmo ſuſcipiatur, & nè filiola vel commater uxor ducatur.

Cap. 55. *De damnatis nuptiis.* v. loc. tom. 20.

Concil. Cabilon. an. 813. Can. 28. *Ut matrimonia in iis tantùm gradibus jungantur, quos Canones preſcribunt.*

Ibid. Can. 29. *Quod in nuptiis uxoris quoque parentela obſervanda ſit.*

Ibid. Can. 30 *Ut conjugia ſervorum non dirimantur, etiam ſi diverſos Dominos habeant.* v. locum. eod. tomo.

Concil. Pariſ. VI. an. 829. lib. 3. Cap. 2. *De diverſorum malorum patratoribus in med.* 3 pag.

. . . Scilicet quod noſſe eos oporteat conjugium eſſe à Deo conſtitutum, &c. v. locum. tom. 21.

Homilia Leonis Pap. IV. an. 847. *Conjugatos abſtinere ab uxoribus certis diebus & temporibus exhortamini.* cod. tom. 21.

Omnibus plebibus denuntiate, ut nullus accipiat uxorem niſi publicè celebratis nuptiis.

Synodus Regiaticina. an. 850. Cap. 24. Inventi ſunt nonulli, &c.

Appendix Epiſtolarum Nic. Pap. I. Epiſt. 1. Ad Carolum Regem.

Monet eum diligenter procurare, ut Lotharius Ingeltrudem uxorem adulteram Boſonis Comitis regno ſuo eiiciat, & ad virum ſuum redire compellat.

Ibid. Epiſt. 2. De eadem cauſa. v. locum. tom. 22.

Ibid. Fragmenta aliarum Epiſtolarum Nic. PP. I. Epiſt. 3. Subdiacono uxorem ducere non licet. v. *locum.*

Nicol. 1. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum III. *in fine* Jam verò quod ſciſcitamini, ſi muliere propriâ &c.

Ibid. 49 *De dote* Præterea ſciſcitamini ſi liceat exhibere &c.

Ibid. 56. *De abſtinentia Conjugatorum in Quadrageſimâ.*

Epiſcopi veſtri & Sacerdotis, qui ab eo conſtituetur, &c.

Ibid 63. *De abſtinentia Conjugatorum in Dominico die.*

Conſulitis præterea ſi liceat viro Dominico nocturno &c. tom. 22.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. tit. XI. Cap. 11. *De eo qui filiaſtram ſuam contra voluntatem ſuam dederit Ingenuo vel ſervo.*

Si quis homo filiaſtram ſuam contra voluntatem ipſius &c.

Ibid. Cap. 29. *De Caſtitate eorum qui conjugio ſunt copulati.*

Sciendum eſt omnibus, & firmiter retinendum, &c. eodem tomo.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. 66. Quòd conjunctio ſpiritualis Commatris maximè ſit peccatum: & ideò ſeparandum, & capite vel exilio damnandum.

Ibid. 67 Quòd debeant viri uxores ſuas diligere, eiſque ut vaſi inferiori cuſtodiam & omnia neceſſaria providere.

Ibid. 89. Ut ſponſus & ſponſa cum precibus, &c.

Epiſt. Hincmar. Archiepiſc. Rhem. de nuptiis Sſtephani & filiæ Regimundi Comitis. vide loc. tom. 22. poſt. Concil. Tull. II. an. 860.

Concil. Aquisgran. III. In cauſa Theutbergæ uxoris Lothari Regis in x. titul.

De inceſtis conjunctionibus. Vide & ſequentia. eod. tom. 22.

Concil. Tricaſſinum II. an. 878. Cap. 5. *Sſtatutum in eos qui viventibus uxoribus alias ducunt.* vid. tom. 24.

De Capitul. Criminalibus Egberti ad Remedia peccatorum.

x. Mulier abſtineat à viro ſuo quando conceperit, &c.

Excerptiones Egberti Archiepiſc. *De legitimo conjugio.*

Legitimum igitur conjugium non licet ſeparari, &c.

Item *De legitimo conjugio.*

Legitimum enim conjugium nullus ſeparare præſumat, &c.

Item Deſertus poſt ſeptem annos nubat.

Si mulier deceſſerit à viro ſuo deſpiciens eum, &c.

Id. *De eodem.*

Si uxor in Captivitatem ducta fuerit, &c.

Item *De concubinis.*

Auguſtinus dicit; Quale eſt quod multi virorum ante nuptias concubinas ſibi adhærere non erubeſcunt, &c. v. locum.

Item. Nemo Inceſtis conjunctionibus ſe inquinet &c.

Concil. Wormat. an. 868. Can. 32 *De Matrimonio.*

In Copulatione fidelium generationis numerum non diffinimus, &c.

Vide quoque 33. 34. & 36. Ibid. Can. LXXVII. de eod. argum.

Contradicimus quoque ut in quarta generatione &c.

Ibid. Can. LXXIX. *De inceſtis Conjunctionibus.*

Ut Epiſcopi Inceſtuoſos punire & inveſtigare &c. eod. tom. 24.

Concil. Ænhamenſe an. 1009. Cap. 18 *De Matrimonii Celebratione.* Matrimonii Celebratio in feſtis ſolemnibus & jejuniis quatuor temporum &c. v. loc. tom. 25.

Concil. Salegunſtiadenſe an. 1022 Cap. 3. *De prohibitis Matrimoniis.*

De legitimis autem Conjugiis, ita viſum eſt, &c. eod. tomo.

Leges Eccleſiaſticæ Canutii Regis. Cap. 14. *De Matrimonio.* Vndè Commonemus, perimus, & in nomine Dei præcipimus, &c. eod. tomo.

Concil. London. an. 1175. Can. 18. *De nuptiis occultis.*

Nullus fidelis cujuſcumque conditionis ſit, &c.

Ibid. Can. 19. De eodem Argumento.

Ubi non eſt conſenſus utriuſque, non eſt conjugium, &c. tom. 27.

Concil. Lateran. 3. an. 1179. titul. *De teſtibus cogendis.*

Capite 23. *Quod teſtes ad accuſationem Matrimonii non ſunt admittendi, qui tempore contracti matriomii conſanguinitates ſcientes ſiluerunt.*

Pervenit ad audientiam noſtram, quod Hugo, &c. cod. tom. in fine.

Ibid.

Ibid. in eod. *De conjungendis filiis ante vel poſt compaternitatem.* Cap. 1. *Geniti ante vel poſt compaternitatem in Matrimonio poſſunt conjungi, exceptâ perſonâ per quam venitur ad compaternitatem.*

Utrùm autem filii, vel filiæ antè vel poſt compaternitatem, &c.

Cap. 2. Malignantibus non debet dolus vel fraus patrocinari.

Si vir vel mulier ſcienter aut ignoranter filium ſuum, &c.

Qui filii ſint legitimi? & de exactione. Dotium poſt divortium & ad quem pertineat hujus cauſæ cognitio?

Cap. 1. *Ante Matrimonium Geniti, per matrimonium poſt contractum ſiunt legitimi.*

Meminimus nos fraternitati tuæ ſuper cauſa, &c.

Ibid. Cap. 2. Poſt divortium dotem eſſe reſtituendam.

Ex conqueſtione E. mulieris nobis innotuit, &c.

Ibid. Cap 3. Non eſt exhæredendus quicumque ante deſponſationem eſt natus.

Conqueſtus eſt nobis H. Iatot præſentium, &c.

Ibid. Cap. 4. Ad Regem, non ad Eccleſiam pertinet de rebus hæreditariis judicare cauſam quæ inter R. & F. ſuper eo quòd, &c.

Ibid. Cap 5. Nati ante divortium, vel concepti filii vel filiæ ſunt legitimi.

Cùm inter I. veterem concivem noſtrum, &c. v. loc. eod. tom. 27.

Ibid. Huic partis titulus in archetypo eraſus fuit. Cap. 3. Si mulier à conſanguineo viri ſui fuerit polluta. veneficium periculum; & alias vitæ inſidias viro machinata, poteſt inter eos divortii ſententia promulgari: ita ut vir, eâ mortuâ licentiam habeat aliam ducendi in uxorem, ipſa verò ſine ſpe conjugii perpetuo remanebit.

Ibid. *Ubi non eſt titulus.* Cap. 17. Claudeſtina matrimonia contrahentibus publicata, ab Eccleſia ſunt recipienda, genitique in tali matrimonio ſunt legitimi.

Ibid. Cap. 22. Mulier à viro ſuo crimine aliquatenus non eſt ſeparanda, niſi ubi eam ad maleficia tranſire contigerit: de viro ſimiliter ſtatuentes.

Ibid. Cap. 28. Propter naturalem frigiditatem, vel alia maleficia legitimè conjuncti, non ſunt ſeparandi. Item qui non eſt aptus debitum reddere, uxori ad matrimonium contrahendum aptus minimè reputatur. v. quoq. Cap. 29. & Cap. 42. Si quis per verba de præſenti aliquam deſponſaverit, licet eâ incognitâ aliam acceperit & cognoverit, ab ea debet ſeparari, & primæ adhærere. Si verò promiſſi facta tantum de futuro, de violatione juramenti pœnitentia eſt injungenda. Item lite pendente nihil eſt innovandum. Item Matrimonium contra interdictum Eccleſiæ factum, eſt irritandum. Item Matrimonium prætextu minoris ætatis, non eſt diſſolvendum, cùm malitia ſuppleat ætatem. Item Matrimonium vi contractum niſi poſtmodùm conſenſus acceſſerit, poteſt irritari.

Ibid. Cap. 43. In dubiis fama eſt inquirenda, & quod inſtrumentum ab eo cognitum, qui Officium gerebat, ratum & firmum eſt habendum.

Ibid. Cap. 47. Mulier à viro ſeparata dotem debet habere, & poſt annum alium poteſt accipere virum.

Ibid. Cap. 50. Licet aliquis Confiteatur ante Matrimonium ſe uxorem

fratris ſui cognoviſſe, niſi hoc publicum ſit & notorium, non eſt propter hoc inter eos divortium celebrandum. Item Sarracenus mulierem tenens Chriſtianam, eſt puniendus, & ipſa ſimiliter.

Ibid. Cap. 60. Subdiaconus Matrimonium contrahens non poteſt promoveri nec in Subdiaconatu tolerari, niſi habitum ſuſceperit religionis: in minoribus tamen ordinibus poteſt miniſtrare.

Ibid. Cap. 64. Si Sponſalia inter aliquos ſint contracta, & aliter ante carnis commixtionem lepram incurrerit, non eſt aliter ad conſummandam maritale in copulam cogendus. Si mulier conſortium viri propter hæreſim declinavit, eâ ſcilicet intentione ut eum ab errore converterit, eo revertente, cogenda eſt Matrimonium redintegrare. Si verò judicio Eccleſiæ fuerit ſeparata, ad recipiendum eum non eſt cogenda. Mulier quemadmodum & vir liberam ſibi poteſt præeligere ſepulturam. Ubi non invenitur aliquid definitum, conſuetudini eſt relinquendum.

Inter cætera, quæ à nobis ſunt pro tuo miniſterio, &c. v. loc. in fin. tom. 27.

Gregor. Pap. VIII. Epiſt. 2. Ad omnes fideles. Cap. 7. Capitula circa Matrimonium.

1. Matrimonium cum honore & reverentia celebretur, nec cum riſu & joco &c.

Ibid. Concil. in Dalmatiæ & Diocliæ regnis. Cap. x. *Excommunicantur illi qui Uxores ſine judicio Eccleſiæ dimittunt.*

Excommunicamus illos omnes qui proprias dimiſerunt uxores, vel de Cætero dimiſerint ſine judicio Eccleſiæ, donec ad ipſas revertantur.

Batards. Ibid. Cap. XI. *ut*Nothi ad ſacros ordines non accedant.*

Prohibemus etiam ut filii presbyterorum, & qui de legitimo non ſunt nati Matrimonio, non ad ſacros ordines accedant. v. loc. tom. 28.

Concil. London. an. 1200. Capitul. XI. *Quales perſonæ debeant contrahere matrimonium?*

Vir non Contrahat cum aliqua Conſanguinea olim uxoris ſuæ &c. eod. tom.

Decreta Generalis Concilii Lateran. IV. Capitul. 50. *De reſtricta prohibitione matrimonii.*

Non debet reprehenſibile judicari, ſi ſecundum varietatem temporum &c.

Ibid. Cap. 51. de pœna contrahentium Clandeſtina matrimonia v. locum.

Cap. 52. de teſtimonio, de auditu reprobando in cauſa matrimonii.

Licet ex quadam neceſſitate præter Communem formam &c.

Concil Oxonienſe an. 1222. Cap. XIX. *Quòd Decani rurales de Cauſis matrimonialibus ſe non intromittant.*

Quoniam de cauſis matrimonialibus eſt magna diſcretio, &c.

Ibid. Cap. XLII. *Pœna advocatorum, qui Matrimonium protrahunt malitioſè.*

Quoniam per advocatos multoties legitima matrimonia &c.

Concil. London. an. 1237. Cap. XV. *Contra Rectores Eccleſiarum Clandeſtina matrimonia contrahentes.*

Innotuit nobis referentibus plurimis fide dignis &c.

Concil. Ravennate II. an. 1311. Capitul XIX. *De Clandestina desponsatione, & Matrimonio contracto contra interdictum Ecclesiæ.*

Monemus omnes & singulos, qui de cætero voluerint Matrimonium contrahere &c.

Concil. Turon. an. 1448. Cap. XII.

Quia per Clandestina matrimonia à sanctis Patribus non sine causa & meritò prohibita, multa mala eveniunt: prohibemus nè quis presbyter secularis aut regularis de cætero talia Matrimonia celebrare aut solemnizare præsumat sub pœna excommunicationis.

Ibid. Cap. XIII.

Insultationes, Clamores, Sonos, & alios tumultus fieri solitos in secundis vel tertiis quorumdam nuptiis, quos Charivarium appellant, propter multa & gravia inconvenientia quæ indè sequuntur, fieri omninò prohibemus, sub excommunicationis sententia, & alia pœna arbitraria.

Constitutio ad removendos abusus, & in Concil. Lateran. v. Cap. XXI.

Quo tempore debeant celebrari Nuptiæ ?

Cumque in certis locis & Diœcesibus &c. eod. tom. 34.

Concil. Senon. an. 1527. Decretum fidei Cap. X. *De Sacramento Matrimonii.*

Postremo Matrimonium esse Sacramentum, abundè satis sacrosanctæ matris Ecclesiæ tum usu, tum auctoritate comprobatur, &c.

Ibid. Cap. XXXIX. *Cum quanta reverentia, gravitate & honestate, Sacramentum Matrimonii est suscipiendum.*

Sanè cùm Matrimonium à Deo rerum omnium conditore in Paradiso &c. in fin. tom. 34.

Concil. Colon. I. an 1536. pars VII. Cap. XL. in Matrinonii Sacramento quid agatur? Dum Matrimonio jungunt parochi &c.

Ibid. Cap. XLI. *Quemadmodum monendi sunt, qui Matrimonium contrahere affectant.*

Cum Matrimonium ante lapsum Adæ propter procreandos liberos institutum, &c.

Ibid. Cap. XLII. *Matrimonium tria complecti.*

Docendi itaque breviter Matrimonium tria complecti, fidem, prolem, & Sacramentum, &c.

Ibid. Cap. XLIII. *Pium votum & clandestine contrahentes censura.*

Optandum ut Canon Evaristi Pontificis Concilio Generali renovetur, &c.

Augustin. de Genesi ad literam l. 9. cap. 7. tom. 3.

Ibid. Cap. XLIV. *Conjunctio Conjugum in facie Ecclesiæ peragenda.*

Conjunctionem per Sacerdotem cum Benedictione Sacerdotali, ac precibus, &c.

Ibid. Cap. XLV. *Peregrinos & ignotos, sine legitimo testimonio non conjungendos.*

Peregrini & ignoti non conjungantur, nisi legitimis testimoniis. &c.

Ibid. Cap. 46. *In gradibus consanguinitatis & affinitatis Concilium generale observandum.*

Quod ad gradus consanguinitatis ac affinitatis, &c.

Ibid. Cap. 47. Ludicra tollenda.

Ludicra illa, quæ in templis poſt conjunctionem, &c. v. loc. tom. 35.

Statuta Synodi Diæceſanæ Auguſtenſis. an. 1548. tit. 21. *De Matrimonio.*

Sacerdotem nuptias alibi quàm in Eccleſia, &c. Ibid. in eod. tom.

Ibid. de medio ſexto. tit. 3. *Nè judices ſæculares de matrimonialibus & aliis ſpiritualibus cauſis indicent.*

Cùm Matrimonii Sacramentum, ut Sacramenta reliqua, &c.

Ibid. Cenſuræ & Decreta. tit. 31. *Nè Clandeſtina conjugia Contrahantur & tolerentur.*

Sæpius experti, quanta mala ex Clandeſtinis Conjugiis oriantur. &c.

Ibid. Cap. xxxii. *Quod Matrimonium debeat procedere trina proclamatio, & nemo niſi à Paſtore, ad quem hoc pertinet conjungi.*

Fit ſæpè ut dùm Paſtor alter alterius ovile invadens copulat virum, &c.

Ibid. xxxiii. *Quod non debeant ſponſus & ſponſa conjungi, niſi in Eccleſia & tempore ab Eccleſia non interdicto.*

Tertul. lib. 2 ad uxor. Superbiam eorum qui Eccleſiam Dei contemnunt, reprimere volentes, &c.

Concil. Mogunt. an. 1549. Cap. xxxvi. *Modus doctrinæ circa Sacramentum Matrimonii.*

De hoc Sacramento (Matrimonii) doceant Paſtores noſtri, &c.

Ibid. Cap. xxxvii. *Monendos liberos, ne inſciis parentibus contrahant.*

Volumus tamen liberos ſedulò admoneri, ut &c.

Ibid. Cap. xxxviii. *De Matrimonii ſolemnitate.*

Et ut Matrimonio ſuus honos conſervetur, conjunctiones, &c.

Concil Trident. an. 1549. in fine. Doctrina *De Sacramento Matrimonii* Seſſ. 24.

Matrimonii perpetuum, indiſſolubilemque nexum, &c

Canones xii. De ejus Matrimonii Sacramento. v. locum. in fine tom. 35.

Concil. Mediolan. i. an. 1565. Conſtitutionum pars 2. ſub fin.

Quæ pertinent ad Matrimonii Sacramentum.

Diligentiſſimi ſint Epiſcopi in ea obſervatione, nè quisquam à regula &c. v. loc. tom. 36.

Concil. Mediolan. 3. an. 1575. Sub fin. *De iis quæ ad Matrimonii Sacramentum pertinent.*

Religioſam animi præparationem requirit Matrimonii ratio, & ſanctitas, &c.

Ibid. Conſtitutionum pars 3. in med. *Quæ pertinent ad Matrimonium.*

Quæ à ſummis conſtitutiones, literæve decretales, &c.

Ibid Concil. Mediolan. 6. an. 1580. ſub fin. *Quæ ad Matrimonium pertinent.*

Quod Concilio Provinciali quinto cautum eſt, &c.

Canones Synodi Romanorum ad Gallos Epiſcopos. Can. 9. *Quod uxoris ſororem ducere non licet.*

De eo qui ſororem uxoris ſuæ duxerit uxorem, in lege veteris, &c.

Ibid. Can. 11. *De eo qui avunculi ſui uxorem duxerit.*

De eo qui avunculi ſui uxorem duxetit, &c. tom. 37. vide titul. Gradus in Matrimonii prohibiti.

MATRIMONII VINCULUM.

CAN. APOST. 47.

Laïcum pellentem conjugem ſuam communione privandum. Eſt Can. 48. ex Verſ. Dion. Exig. vide tom. 1.

Concil. Eliberit. an. 305. Can. 5. *De fœminis quæ relictis viris ſuis aliis nubunt.* Item fœminæ quæ nullâ, &c. cod. tom.

Ibid. Can. 9. De fœminis quæ adulteros maritos relinquunt, & aliis nubunt.

Item fœmina fidelis quæ, &c.

Concil. Arelat. 1. an. 314. Can. 10. *Ut is cujus uxor adulteraverit, aliam illâ vivente non accipiat.* De his qui conjuges, &c. to. 2.

Concil. Nicæn. an. 325. titul. 50. *De non permittenda ab Epiſcopo ſeparatione uxoris à viro propter diſcordiam.* Ibid.

Concil. Gangren. an. 111. Can. 14. *Non debere condemnantem nuptias à viro diſcedere.* Si qua mulier virum, &c. tom. 3.

Innocent. 1. Epiſt. 1. Ad Exuper. Toloſan. Cap. 6. *Adulteros eſſe, qui divortio interveniente, aliud ineunt conjugium.* De his etiam requirit, &c.

Ejuſd. Epiſt. x. Probo. Conturbatio procellæ Barbaricæ, &c. tom. 4.

Concil. Milevit. an. 416. Can. 17. *Ut neque dimiſſus neque dimiſſa, alteri conjungantur.* Placuit ut ſecundum Evangelicam, &c. cod. tom.

Concil. Affric. an. 424. Can. 69. *De his, qui uxores, aut quæ viros dimittunt, ut ſic maneant.* v. loc. cod. tom. 4. in fine.

Leo. 1. Epiſt. 79. ad Nicetam Epiſc. Aquileicnſ. Cap. 1. *Quòd debeant fœminæ quæ captis viris nupſerant aliis, regreſſis de captivitate viris prioribus copulati, ut quod ſuum eſt, unus quiſque recipiat.* Cùm ergò per bellicam cladem, &c.

Ibid. Cap. 2. *Quod non probetur eſſe culpabilis qui uxorem captivi in matrimonium eſte ſortitus.* Nec tamen culpabilis, &c.

Ibid. Cap. 3. *Ut ſi viri de captivitate reverſi intemperantiâ uxoris offenſi non fuerint, & voluerint eas in conjugium recipere liberam habeant facultatem.* Et ideò ſi viri poſt longam captivitatem, &c.

Ibid. Cap. 4. *Ut ſi mulieres ad priores maritos redire noluerint, velut impiæ Communione privandæ ſint.* Si autem aliquæ mulieres, &c.

Ejud. Epiſt. 92. Ad Ruſtic. Epiſc. Narbon. Inquiſitio 4. *De presbytero, vel Diacono qui filiam ſuam Virginem illi viro in conjugium dederit, qui jam habebat conjunctam mulierem, ex qua etiam filios ſuſceperat.*

Reſponſio. Non omnis mulier viro juncta, &c.

Ibid. Inquiſit. 5. *De puellis, quæ viris concubinas habentibus nupſerint.* Paterno arbitrio vitiis junctæ carent culpâ, &c.

Ibid. Inquiſit. 6. *De his qui mulieres ex quibus filios habent, relinquunt, & uxores accipiunt.* Reſponſ. Ancillam à toro abjicere, &c.

Synod. S. Patricii Auxilii, &c. Can. 20. *De muliere conjuncta adultero nubente.*

Ibid. Can. 22. *De patre conſentiente filiæ nuptæ in amore illicito.* v. locum. tom. 7. pag. 114.

Concil. Andegavenſe 453. Can. 6. *De iis qui alienis uxoribus conjugii nomine abutuntur.* Hi quoque qui alienis uxoribus, &c.

Concil. Venetic. an. 465. Can. 2. *De iis qui relictis uxoribus, alias ducunt.* v. loc. tom. 9. v. quoq; ejus not. Vinculum Matrimonii non ſolvitur per adulterium, explicatur locus Matth. 19. Qui dimiſerit.

Tribus de cauſis Chriſtus ob ſolam fornicationem uxorem dimitti poſſe ait.

Tribus, ut opinor, de Cauſis, &c.

Secunda cauſa.

Secunda cauſa, quâ maritus innocens dimittere poteſt adulteram uxorem, &c.

Tertia cauſa.

Tertia & potiſſima cauſa eſt, quod adulterium ſit cauſa dimittendæ uxoris, &c. tom. 9.

Concil. Agath. an. 506. Can. 25. *De ſæcularibus qui ſuas uxores [de]relinquunt.* Hi verò ſæculares, qui conjugale conſortium, &c. tom. 10. pag. 370.

Concil. Aurel. 11. an. 533. Can. xi. *Nè in infirmitate conjugium reſolvatur.* Contracta matrimonia accedente infirmitate, &c. tom. xi. pag. 160.

Gregor. Magn. Lib. 5. Epiſt. 49. Urbico Abbati Monaſterii Hermetis. Quiſquis in divina inſpiratione compunctus, &c. *Ad ea verba*, & partem in ſæculo remanere.

Ejuſd. Epiſt. 32. Ad ſecundinum Epiſc. Taurominican. Præſentium portitor Leo Chartarius ad nos veniens, &c. v. tom. 13.

Ejuſd. Epiſt. 39. Lib. 9. Theotiſtæ Patriciæ. Cap. 2. Dicebatur namque contra eos, quia ſub obtentu religionis, &c. to. 14.

Ibid. Epiſt. 44. Ad Adrianum Notarium. Agathoſa Latrix præſentium quæſta eſt maritum ſuum contra voluntatem ſuam in Monaſterio urbicis abbatis eſſe converſum, &c. eod. tom.

Matt. 5 & 19. Concil. Tolet. XI. an. 681. Capitul. 8. *De his qui uxores ſuas divortio intercedente relinquunt.* Præceptum Domini eſt, &c. eod. to.

Gregor. II. Epiſt. xiii. Ad Bonifac. Epiſcopum. II. Nam quod propoſuiſti, quòd ſi mulier, &c. tom. 17.

Zachar. PP. Epiſt. VII. Ad Pippinum, Epiſcopos, &c. 7. De Laïco pellente conjugem ſuam, &c. eod. tom. 48. Si quis Laïcus, &c. Ibid. xii. *De iis qui uxores, aut viros dimittunt.* v. loc.

Concil. Sueſſ. an. 744. Cap. 9. *Ut ſacratam fœminam, vel quam nemo uxorem ducat, nec uxor viro ſuperſtite, alteram accipiat.* Similiter conſtituimus.

Stephani PP. II. Reſponſ. 11. Si alter conjugum debitum reddere non poſſit.

Ibid. Reſponſ. v. *An liceat viro, qui uxorem repudiavit, aliam ducere?*

Ibid. Reſponſ. 19. *De fœmina, quæ alteri nupſerat, cùm ejus vir in aliena Provincia falſò mortuus putaretur*, eod. tom. 17. v. locum.

Concil. Vermerienſe I. an. 752. Can. 5. *De eo cui mortem uxor cum aliis mœchata eſt.* Si qua mulier mortem viri ſui, &c.

Ibid. Can. 6. *De ingenuo qui ancillam duxerit pro ingenua, & de ingenua quæ ſervo nupſit pro ingenuo.* Si quis ingenuus homo, &c.

Ibid. Can. 7. *De ſervo qui ancillam ſuam concubinam habuit, & illâ relictâ, Domini ancillam vult ducere.* Si ſervus ancillam, &c.

Ibid. Can. 8. *Servus à Domino libertate donatus, ſi poſteà cum ejus ancilla mœchatur, cogi poteſt ut uxorem illam habeat.*

Ibid. Can. 9. *De muliere, quæ virum ſuum in alio pago ſequi non vult.*

Ibid. 13. *Qui ancillam volens duxerit, cum ea permaneat.*

Ibid. 17. *De muliere quæ viri impotentiam cauſatur.*

Ibid. 19. *De ſerva & ancilla, ſi per venditionem ſeparentur.*

Ibid. 20. *Ut Chartularius, qui cum ancilla fornicatur, eam libertate donatam uxorem habere, cogatur.*

Ibid. 21. *Qui uxorem velare permiſit, aliam nè duceat.* v. loc. eod. tom. 17.

Concil. Compend. an. 757. Can. 3. Si uxor ſine viri ſui conſenſu velata eſt, *repetere illam vir poteſt ſi velit. Mulier ſi ſine commeatu, &c.*

Ibid. Can. 4. *Privigna libera, ſi à vitrico contra ſuam & ſuorum voluntatem viro data eſt, poteſt illo relicto, alteri nubere.* Si quis francam, &c.

Ibid. 5. *De conjugibus, quorum alter ſervilis eſt conditionis.* Si francus homo, &c.

Ibid. 6. *De vaſſallo, qui relictâ uxore, quam in alterius beneficio duxerat, alteri apud ſeniorem ſuum conjungitur.* homo francus.

Ibid. 7. *Si qui uxorem, quam virgo duxit corruptam inveniens, alteram ducat, & hac item ob eamdem cauſam relictâ tertiam accipiat.*

Ibid. 13. *Si quis conjugem dimiſerit, & Monaſterium ingredi, aut velari permiſerit.*

Ibid. 18. *Qui propter inimicitias in aliam regionem, dimiſſâ uxore, aliam non ducat.* Si quis propter faidam, &c. v. loc. tom. 17.

Capitul. Aquiſgran. Carol. Mag. an. 789. Cap. 43. *De uxore à viro dimiſſa.*

Item in eodem, ut nec uxor à viro dimiſſa, &c.

Placuit ut ſecundum Evangelicam & apoſtolicam, &c.

Ibid. Cap 51. In Decretalibus Sirici Papæ, *Ut alterius ſponſam nemo accipiat.*

De Conjugali autem violatione requiſiſti, &c.

Concil. Affric. c. 69. lib. 1. c 51. Siric. c. 4.

Cocil. Torojul. an. 791. Cap. x. Item placuit ut reſoluto, &c. to. 20.

Concil. Cabilon. 11. an. 813. Can. 30. *Ut conjugia ſervorum non dirimantur, etiamſi diverſos dominos habeant.* Dictum nobis eſt, quod, &c.

Ibid. Can. 31. *De fœminis, quæ filios ſuos fraudulenter ad confirmandum tenent. Ibid.*

Capitular. III. Ludovici pii Imperat. an. 828. VIII.

III. Quicumque propriâ uxore derelictâ, &c.

Nicol. PP. I. Epiſt. 22. ad Epiſcopos Galliæ & Germaniæ.

Incognitum vobis eſſe non credimus, qualiter pro duabus fœminis Lo-

tharii Regis, &c. Ejuſd. Epiſt. 37. *in initio* 4. *pag.*

...Sin autem idem Lotharius præbeat Sacramentum quo polliceatur &c.

Ejuſd. Epiſt. 32. ad Epiſc. Synodi Silvanectenſis. *in ult. lin.*

....Porrò quid de Lotharii uxoribus cenſuerimus ; &c.

Ejuſd. Epiſt. 45. ad Francon. Epiſt. Tungrenſ. *in fine.*

.....Cæterum admonemus te, ut ſi verè &c.

Ejuſd. Epiſt. 43. ad Theutbergam Reginam.

Epiſtolam ſuggeſtionis tuæ præſulatui noſtro, &c.

Ejuſd. Epiſt. 49. ad Epiſcopos in Regno Lotharii conſtitutos *poſt.* 15. *lin.*

..... Sed & his prælibatis, Ecce tertiò nunc vobis, &c. *ad hæc verba* toties incitati.

Ibid. in ead. Epiſtola.

.... Prætereà, ſi quis ut fama mentitur æſtimat nos, &c. *ad hæc verba* licentiam haberę voluerit, ignoramus. Ibid. in ead.

.... His itaque decurſis, ſanctimoniam veſtram &c. *ad hæc verba* huic inſtituto noſtro neglexerit, &c.

Ejuſd. Epiſt. 50. ad Carolum Calvum Regem.

Nunquam dolorem generat, ſicut ſpes fruſtrata &c. *& ſequitur.*

.... Sed his ita præmiſſis, Excellentiam veſtram &c. *& ſequitur.*

Illud verò quod Lotharius Theutbergam de adulterio &c. *& ſequitur.*

... Prætereà ſive de conjugii fœdere, ſive de, &c. *& ſequitur.*

... Quæ prætereà de Vualdrada mœcha & excommunicata, &c v. loc.

Ejuſd. Epiſt. 51. ad Lotharium Regem.

Audito, revertente miſſo noſtro correctionis tuæ &c. *ad hæc verba*, commovere convincitur, *& ſequitur.*

.... Tuque ſummo ſtudio præfatam Theutbergam conjugem tuam &c. *ad ea verba* judicium provocaſſe dignoſcitur, *& ſequitur.*

.:. Igitur Conſilium noſtrum accipe, & monita noſtra &c. *ad hæc verba*, crudelius quam cæteri puniuntur.

Ejuſd. Epiſt. 54. *poſt quinque lin.*... veſtram Commonnemus &c. to. 22.

Ibid. Epiſt. Arſenii Epiſc. Hortenſis, Sedis Apoſt. Legati.

Ibid. Epiſt. Generalis ad omnes Epiſcopos *poſt* 8. *lin.* 4. *pag.*

Fraternitatis, &c. Sed cùm, *Il parle de l'excommunication d'Angeltrude femme de Boſon par le Pape Nicolas.*

Sed cùm nos à Beatorum principum Apoſtolorum, &c.

Ejuſd. Epiſt. Nicol. PP. 55. ad Ludovicum Regem Germaniæ. *in med.* 4. *pag.*

.... Nam ſi noſſe libet excellentiæ veſtræ, &c.

Ejuſd. Epiſt 58. ad Epiſcopos. *in* 3. *pag.* Ordiamur ergò hiſtoriam Theutbergæ Reginæ, &c. *& ſequitur in med.* 12 *pag.* Nam malum adhuc imminet &c. ad omnimodam obtinet poteſtatem.

Ejuſd. Epiſt. 59. ad Adonem Archiepiſc. Viennenſem.

I. Requiritis ſi dimiſſâ uxore quam legitimè ſponſatam, &c.

II. De eo, ſi deſponſata, neſciente ſponſo corrumpatur, &c. v. locum.

Ejuſd. Epiſt. 68. Ad Hucbertum Abbatem fratrem Theutbergæ Reginæ.

Apices

Apices, defenſionis tuæ per Odonem, &c. *paulo poſt.*

.... Porrò quia Innocentiam tuam in Sacerdotum examine, &c.

Ejuſd. Appendix Epiſtolar. Epiſt. 1. Ad Carolum Regem. *poſt 6. lin.*

... Vnde veſtram exhortamur regiam magnitudinem, &c.

Commonitorium Nicol. PP. 1. Legatis datum.

Lotharius profitetur Waldradam ſe à patre accepiſſe, &c. v. loc.

Ibid. Epiſt. Adventii Metenſis Epiſcop. ad Nic. Pap.

IV. Si Decretum veſtræ auctoritatis judicio S. Spiritus, &c.

Id. Epiſt. x. Ad Epiſcopos in regno Lotharii conſtitutos.

Sepè, Fratres Cariſſimi, Apoſtolatus noſtri, &c.

Ibid. Epiſt. x1. Ad Univerſos Epiſcopos. Decreveramus quidem, &c.

Ibid. in ead.... Undè ſaltem de Theutbergæ Reginæ, *Ad ea verba*, Audacter aſſeveret. *Sequitur*... Interim verò quiſquis veſtrum, &c.

Ibid. Nic. PP. 1. Reſponſ. Ad Conſulta Bulgarorum.

xcv1. Quidquid mulier tua contra te cogitaverit, &c.

Ejuſd. Epiſt. 1. In Append. Ad Adonem Archiep. vienn.

De cætero monemus, & ſicut Dominici agri cultores, &c. eod. to. 22.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. titul. 3. De Adulteris. Cap. 7. *De ſæcularibus qui ſuas uxores non derelinquunt.*

Hi vero ſæculares qui conjugale conſortium, &c. eod. tom. 22.

Ibid. titul. x1. Cap. 13. *De viro & muliere in Matrimonio copulatis, & poſtea dicente ea non poſſe concumbere cum eo.* Si vir & mulier, &c.

Ibid. Epiſt. Epiſcopor. Regni Lotharii. *In med. 2. pag. ad fin.* Sed undè modo pauca, &c.

Concil. Aquiſgran. III. an. 861. IV. Poſtea humiliter ac devotè Paſtorale Conſilium, &c.

Ibid. v. Igitur Paſtoralis regiminis cura, &c. Item v1. indc actum eſt quod pia fratrum, &c.

Ibid. 7. Allato itaque diverſorum Conciliorum volumine, ex Concil. Ilerden ſi Capitulo 4. recitari fecimus, &c.

VIII. Hinc quoque S. Ambr. in expoſitione Epiſtolæ B. Pauli Apoſtoli, &c.

IX. Ex Concil. Agathenſi. Cap. 62. De inceſtis conjunctionibus, nihil prorſus veniæ reſervamus, &c.

X. De cætero his atque hujuſmodi Canonici Sanctionibus, &c. v. to. 22.

Conteſtatio H. Lotharii Regis appellantis, Epiſcopus de conjugio ſibi concedendo.

Et cum multipliciter ac generaliter noſtram adoleſcentiam, &c.

Sententia Epiſcoporum Aquiſgrani coactorum, qui Lothario Regi permiſſum eſt, ut abjectâ Theutbergâ uxore, aliam eâ adhuc vivente duceret.

Cùm diverſis Provinciis totius regni Sereniſſimi Regis, &c.

Cét avis de deux Eveſques, n'eſt pas conforme au titre ; ce qui fait voir que la ſuite & la deciſion de ce Concile d'Aix la Chapelle s'eſt perduë.

Concil. Rom. III. an. 863. Capitul. 4.

Ingeltrudem filiam quondam Mattefridi Comitis, quæ à Boſone proprio viro relicto, ecce jam per ſeptem circiter annos hâc atque illàc vagabunda diſcurrit, &c. v. locum. eod. tom. 22.

MATRIMONIUM
CUM INFIDELIBUS JUDÆIS
ET HÆRETICIS VETITUM.

CONcil. Eliberitanum an. 305. Capitul. XV. *De conjugio eorum, qui ex gentilitate veniunt.*

Propter copiam puellarum, gentilibus minimè in Matrimonium dandæ ſunt virgines Chriſtianæ, nè ætas in flore tumens in adulterio animæ reſolvatur.

Ibid. Cap. XVI. *De puellis fidelibus, nè infidelibus conjungantur.*

Hæretici ſi ſe transferre noluerint ad Eccleſiam Catholicam, nec ipſis Catholicas dandas eſſe puellas: ſed neque Judæis neque Hereticis dare placuit; eò quod nulla poſſit eſſe Societas fideli cum infideli. Si contra interdictum fuerit parentes abſtineri per quindennium, placet.

Ibid. Can. XVII. *De his qui filias ſuas Sacerdotibus Gentilium conjungunt.*

Si qui forte Sacerdotibus Idolorum filias ſuas junxerint, placuit nec in fine eis dandam eſſe Communionem.

Concil. Arelat. 1. Can. XI. *De puellis quæ Gentilibus junguntur.*

De puellis fidelibus quæ gentilibus junguntur, placuit ut aliquanto tempore à Communione ſeparentur.

Concil. Laodic. Can. X. *Peri toou mi dein &c. De his qui cum Hæreticis nuptiarum copula junguntur.* Id. Interpret. Dion. Exig.

Quòd non oporteat indifferenter Eccleſiaſticos fœdere nuptiarum Hæreticis ſuos filios filiasque conjungere.

Ibid. Can. XXXI. *oti ou dei pros pantas. &c. De his qui cum Hæreticis jungunt fœdera nuptiarum.*

Quòd non oporteat cum Hæreticis univerſis nuptiarum fœdera celebrare; nec eis filios dare vel filias, ſed magis accipere, ſi tamen Chriſtianos ſe fieri promittant.

x d. an. 533. Concil. Aurel. II. Can. XIX. *Nè Chriſtianus Iudæam, aut Iudæus Chriſtianam accipiat.*

Placuit ut nullus Chriſtianus Judæam, neque Judæus Chriſtianam in Matrimonio ducat uxorem, quia inter hujuſmodi perſonas illicitas nuptias eſſe cenſemus.

Qui ſi commoniti à conſortio hoc ſe ſeparare diſtulerint, à Communionis gratia ſunt ſine dubio ſubmovendi.

x d. an. 506. Concil. Agath. an. 506. Can. 67. *De Catholicis, nè hæreticorum connubiis copulentur.* tom. X.

Concil. Arvern. 1. an. 534. Can. 6. *Neque Christianum Iudeæ neque Iudæum Christianæ conjugari licere.*

Si quis Judaïcæ pravitati jugali Societate conjungitur, & seu Christiana Judæo seu Judæus Christianæ mulieri carnali consortio misceatur, quicumque horum tantum nefas admisisse dignoscitur, à Christianorum cætu, atque convivio, & Communione Ecclesiæ cujus sociatur Hostibus segregetur.

Concil. Aurel. III. an. 538. Can. 13. *De mancipiis Christianis, quæ in Iudæorum servitio detinentur: & de Iudæorum conjugiis, atque conviviis.*

Christianis quoque omnibus interdicimus nè Judæorum conjugiis misceantur; quod si fecerint, usque ad sequestrationem, quisquis ille est, Communione pellatur. *Ivo part. 13. c. 99.*

Concil. Tolet. XVII. an. 694. Sentent. 20. *De Catholicis ne hæreticorum connubiis copulentur.*

Quoniam non oportet cum omnibus hæreticis miscere connubia, &c. v. locum. tom. 17.

Concil. Romanum 1. an. 743. Capitul. x.

Si quis Christianus filiam suam Judæo, &c. v. loc. tom. eod. 17.

GRADUS IN MATRIMONIO PROHIBITI.

Epist. 11. Callisti PP. 1. ad omnes Galliarum Episcopos tit. 4. *De conjunctionibus consanguineorum; & de iis qui ex eis nascuntur.* v. tom. 1. p. 279.

Ibid. Decreta Fabiani, ex Decret. Gratiani desumpta, nec prioribus inserta.

Furiosus & Furiosa Matrimonium contrahere non possunt. v. locum.

Ibid. *Affines in 5. generatione copulari possunt; & in 4. si fuerint inventi, non separentur.* *Ex gratiano.*

Ibid. consanguinei *tantum* (si progenies defecerit) *antiqui & veraces propinquitatem in Synodo computent.*

Concil. Eliberit. an. 305. Cap. 61. *De his qui duabus sororibus copulantur.* Si quis, &c.

Ibid. Cap. 66. *De his qui prævignas suas ducunt.* Si quis prævignam, &c. v. tom. 2.

Concil. Neocæsar. an. 314. Can. 2. Id. Can. 2. ex vers. Isidor. Mercat. Mulier si duobus fratribus nupserit, usque ad diem mortis, &c.

Ibid. Can. 3. ex vers. Dion. Exig. Mulier si duobus fratribus nupserit, abjiciatur, &c.

Concil. Nicæn. an 325. titul. 22. *De nuptiis prohibitis fratrum & sororum spiritualium ex susceptione in Baptismo.*

Ibid. tit. 23. De eo qui duas uxores ſimul duxit, aut per libidinem alteram mulierem uxori ſuper induxit, & de pœna ejus v. loc. eod. tom. 2.

Ibid. tit. 65. *De ducente alteram uxorem, dimiſſâ quâcumque de cauſâ priore, vel etiam non dimiſſâ, & de falſo accuſante uxorem de adulterio.*

Ibid. tit. 66. *De ducente ſimul duas uxores, & de muliere fideli nubente viro infideli & de forma recipiendi eam ad pœnitentiam.*

Ibib. tit. 67. De dante filiam aut ſororem, neque ſcientem, neque volentem, viro infideli in Matrimonium. v. locum. Ibid. tom. 2.

Concil. Gangrenſe an.... Can. 1. *De his qui nuptias execrantur.*

Ibid. Can. 14. De his qui velut peccatum copulam, deſerunt nuptiarum. eod. tomo.

Decreta Julii Pap. 1. titul. 3. *Poſt mortem alicujus, nullus de ejus conſanguinitate ſponſam accipiat.*

Ibid. tit. 4. *Licet ſervo Matrimonium contrahere.*

Ibid. tit. 5. *Ex propinquitate ſui ſanguinis vel uxoris, uſque ad 7. gradum, nullus ducat uxorem.* eod. tomo 2. in fine.

Concil. Afric. an. 424. Can. 69. De his qui uxores, aut quæ viros dimittunt, ut ſic maneant, v. Matrimonii vinculum.

Alia Synodus S. Patricii Auxilii, &c. Can. 25. *De Thoro fratris defuncti.*

Ibid. Can. 29. *De conſanguinitate in conjugio.* v. loc. tom. 7. in fin.

Concil. Agath. an 506. Can. 61. *De inceſtis conjunctionibus.*

De inceſtis conjunctionibus nihil prorſus reſervamus, &c. tom. x.

Concil. Aurel. 1. an. 511. Can. 18. *Nè quis defuncti fratris relictam, vel amiſſæ uxoris ſuæ ſororem ducat.* Nè ſuperſtes frater thorum, &c. ibid.

Concil. Epaon. an. 517. Can. 30. vide ut in Concil. Agath. ſuprà Can. 61.

Concil. Lugdun. 1. an. 517. Can. 1. *De inceſti crimine & cauſâ Stephani.*

In nomine S. TRINITATIS congregati, &c.

Ibid Can. 6. *De obſervatione horum Canonum, & Stephano conceſſâ indulgentiâ.*

.... Hæc verò quæ à nobis inſpiratione Divinâ, &c.

Concil. Ilerdenſe an. 524. Can. 4. *De inceſtis ut quamdiu in ſcelere ſunt, inter Cathecumenos habeantur.*

Concil. Tolet. 11. an. 531. Capitul. 5. *De his qui proximis ſuis ſe copulant ut à communione Chriſti ſeparentur.* Nam & hæc ſalubriter prævenda, &c. to. x1.

Concil. Aurel. II. an. 533. *Si quis cum Novercâ jungatur, &c.*

Nullus Novercæ ſuæ, id eſt uxori Patris ſui, &c. eod. tomo.

Concil. Arvern. an. 535. Can. 12. *De inceſtis conjunctionibus.*

Si quis relictam fratris ſororem uxoris prævignam, &c. ibid.

Concil. Aurel. 3 an. 538. Can. x. *De inceſtis conjunctionibus.*

De inceſtis conjunctionibus, itaque ſunt ſtatuta, &c. ibid.

Concil. Aurel. 1v. an. 541. Can. 27. De inceſtis conjunctionibus. v. loc. tom. 11.

Concil. Pariſ. III. an. 557. *De Illicitis & inceſtis conjunctionibus.*

Convenit etiam univerſis fratribus, &c. tom. x1.

Concil. Turon. II. an. 567. Can. 21. *De adulterinis, vel inceſtuoſis conjunctionibus.* De inceſtis verò conjunctionibus, &c. tom. x11.

Ex Epiſt. Epiſcoporum Provinciæ Turon. ab plebem miſſa. v. in fine. .... Si qui verò inceſtis ſe conjunctione viſi ſunt, &c.

Concil. Autiſiodor. an. 578. *Novercam in uxorem accipere non licet.*

Non licet ut aliquis ſuam Novercam accipiat uxorem. tom. 13.

Ibid. Can. 29. Nec cognatam. 30. Nec duas ſorores. 31. nec Conſobrinam aut Sobrinam. 32. Nec relictam avunculi.

Concil. Lugdun. III. an. 583. Can. 3. *De inceſtis conjunctionibus.*

De inceſtis verò conjunctionibus hoc placuit cuſtodiri, quod priſca Canonum ſtatuta ſanxerunt. eod. tom.

Concil. Matiſcon. II. 585. Can. 18. De inceſtis conjunctionibus vitandis.

Inceſtam copulationem, in qua nec conjux, &c. ibid. to. 12.

Gregor. Magn. lib. XII. Epiſt. 31. v. Interrogatio Auguſtini.

Peto an debeant duo germani fratres ſingulas ſorores accipere quæ ſunt ab illis longâ progeniè generatæ.

Reſponſ. B. Gregorii Papæ.

Hoc fieri modis omnibus licet: nequaquam enim in ſacris eloquiis invenitur quod huic Capitulo contradicere videatur. tom. 13.

VI. *Interrogat. Auguſtini. Uſque ad quotam generationem fideles debeant cum propinquis ſibi conjugio copulari & novereis, & cognatis, ſi liceat conjugio copulari?*

Quædam terrena Lex in Romana Republica permittit, &c tom. 14.

VII. Interrogat. Auguſt. Declarari poſcò, an ſi turpiter conjunctis ſit indicenda ſeparatio, & ſacræ Communionis deneganda oblatio?

Reſponſ. B. Gregorii Papæ.

Quia verò multi ſunt Anglorum gente, &c. eod. tom.

Gradus concubinales hac non ſunt in Beda. Soboles agnatorum non ſuccreſcet.

Id. Epiſt. 32. Ad Felicem Epiſc. Meſſan. Neophytis in affinitatis conjunctione diſpenſat. v. locum. Hanc Epiſt. quaſi dubiam rejicit Blondellus in pſeudoiſidoro, & Tauriano vapulantibus.

Concil. Rhem. an. 630. Can. 8. *De inceſtis conjunctionibus, & de pœnis eorum qui his ſe conjungunt.* De inceſtis conjunctionibus, &c. eod. tom. 14.

Concil. Tolet. XVII. an. 694. Sent. 14. Ut ſuprà in Concil. Epaon. C. 30. *ead. ſunt verba.*

Gregor. PP. II. Epiſt. 13. Ad Bonifac. Epiſc. I. Igitur in primis, &c. tom. 17.

Capitular. Gregorii II. Datum Martiniano Epiſcopo, &c. Ipſum quoque, &c.

Concil. Rom. 1. Sub Greg. II. an. 721. Capitul. v. *Item de fratris uxore.*

Si quis frarris uxorem duxerit in conjugium, Anathema ſit: Et reſponderunt omnes tertio, Anathema ſit.

Ibid. Cap. VI. De Nepte. Cap. 7. *De Noverca*, vel *Nura*. Item Cap. 8. *De Conſobrina.* & Cap. 9. *De propria cognatione.* vel *Quam cognatus habuit.* v. locum. eod. tom. 17.

Gregor. III. Epiſt. 1. Ad Bonifac. Archiepiſc. V. Progeniem verò ſuam unumquemque uſque ad ſeptimam generationem obſervare decrevimus.

Bonifac. Archiepiſc. Epiſt. ad Zachar. Pap.

Præterea quærere & interrogare paternitatis veſtræ, &c.

Ibid. Epiſt. 1. Zachar. Pap. Ad Bonifacium V. De illo namque, qui, &c.

Ib. Epiſt. VII. Ad Pippinum, Epiſcopos, Abbates, &c. XXII. De his duobus fratribus, &c. vide locum tom. eod. 17.

Concil. Leptin. an. 743. Can. 3. De inceſtis Matrimoniis.

Similiter præcipimus, ut juxta Canonum Decreta, &c.

Concil. Rom. 1. Sub Zachar. PP. Capitul. 6.

Ut Conſobrinam, Neptem, novercam, fratris uxorem, &c.

Ibid. Cap. 15. Scripſimus de Gradibus cognationum, &c. v. locum.

Concil. Vermerienſe an. 752. Can. 1. De conjugiis in 3. & 4. Gradu.

In tertio gradu conjuncti ſeparentur, &c. eod. tom. 17.

Ibid. Can. 2. De eo, qui cum uxoris ſuæ filia carnale commercium habuit, vide titul de adulteris & inceſtis.

Concil. Compendienſe an. 757. Can. 1. *Quòd conjuges in quarto conſanguinitatis gradu non ſeparentur, in tertio autem, vel ex tertio & quarto mixti ſeparentur.* Si in quarta progenie, &c.

Ibid. Can. 2. *Quòd in tertio affinitatis gradu, vel in tertio & quarto conjunctis, ſeparentur.* Si duo in tertio loco, &c. v. locum. eod. tomo.

Concil. Forojul. an. 795. Cap. 8. De his autem qui propinqui, &c.

Concil. Moguntiac. an. 815. Can. 54. *De inceſtuoſis.*

Contradicimus quoque ut in quarta generatione, &c. tom. 20.

Ibid. Can. 55. *Nè proprius filius de Baptiſmo ſuſcipiatur*, &c. v. tit. de Baptiſmo Communia.

Ibid. Can. 56. *De damnatis nuptiis.* Si quis uxorem viduam duxerit, &c.

Concil. Cabilon. II. an. 813. Can. 28. De Matrimonio, in iis tantum jungantur gradibus, quos Canones præſcribunt.

Interrogaverunt nos quidam de affinitate, &c. cod. tom. 20.

Concil. Meldenſe an. 845. Can. 69. *De eo, qui vivente marito, conjugem illius adulteravit, & illo mortuo, ſumpſit.* Is qui vivente marito, &c.

Epiſt. II. Leon. PP. IV. Ad Epiſcopos Britanniæ. V. *Ut nullus de propria cognatione conjugem ſibi poſtulet.* Ut definitum eſt à patribus, &c.

Ejuſd. Homil. 4. Et ut nullus ad proximam ſanguinis ſui accedat, firmiter prohibete.

Concil. Mogunt. 1. an. 847. Cap. 28. *De inceſtuoſis.*

Ibid. Cap. 29. De damnatis nuptiis. v. titul. de adulteris.

Ibid. Cap. 30. Quotà generatione conjugia copulari debeant?

Contradicimus quoque, ut in quartà generatione, &c.

Concil. Ticin. an. 855. Epſt. Epiſcoporum Ludovico Imperatori.

Inveniuntur autem quidam, qui inceſta Matrimonia, &c. tom. 21.

Nicol. 1. Reſponſ. ad conſulta Bulgar. 39 *De impedimento affinitatis, & conſanguinitatis.* vide locum. tom. 22. Eiuſdemque decreta. pag. 499.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Cap. 13. *De inceſtis.* titul. 4.

Ibid. titul. 13. *Quod inceſtum committit, qui ſe conſanguineæ ſuæ uſque ad affinitatis lineam conjungit.* Nullus fidelium uſque ad affinitatis, &c. to. 22.

Capitul. Herardi Archiep. Turon. 36. Nè in quintâ vel ſextâ generatione copuletur, & uſque ad 7. generationem progenies obſervetur.

Concil. Tullenſe II. an. 860. Epiſt. Hincmari Archiep. Turon. *De nuptiis Stephani & filiæ Reginundi Comitis.* Nuper Synodo Epiſcoporum, &c. v. locum. fusè continet 28. pag.

Concil. Wormat. an. 868. Can. 32. In quota generatione ſibi fideles copulantur?

Ibid. Can. 33. *De his qui cum duabus ſororibus fuerint fornicati, vel cum his perſonis de quibus ſacra ſcriptura prohibet.* v. loc. tom. 25.

Ibid. Can. 34. *De eo, qui cum commatre ſpirituali, vel cum ea quam de ſacro fonte Baptiſmatis ſuſceperit, aut cum illa quam ante Epiſcopum tenuerit, cum ſacro Chriſmate uncta fuerit, fornicationem perpetraverit,* v. loc.

Ibid Cap. 78. *Quotâ generatione conjugia copulari debeant?* Contradicimus quoque, &c. *Ut ſuprà.*

Ibid. Cap. 79. *De inceſtuoſis conjunctionibus.* Ut Epiſcopi inceſtuoſos punire & inveſtigare ſtudeant, &c. v. locum.

Concil. Mogunt. an. 888. Cap. 18. *De quodam Almanno, qui ſibi commatrem Spiritualem in conjugium habet Sociatam.* v. tom. 24.

Concil. Tribur. an 895 Capitul. 44. *Si quis cum aliqua fornicatus fuerit, & frater ejus Ignarus duxerit illam.* Si quis cum aliqua, &c.

Ibid. Cap. 45. *Si quis cum duabus ſororibus fuerit pollutus.* v. locum.

Ibid. Cap. 46. *Si cujus uxor conſtuprata fuerit, & propterea maritus perdere illam machinatur.* v. locum. tom. 24.

Ibid. Cap. 47. *Si quis ſpiritualem habet compatrem, cujus uxor commater non eſt, eo defuncto, ejus viduam licet ei ducere uxorem.* v. loc.

Ibid. Cap. 48. *De eo, ſi quis ſpiritalis ſuæ commatris filiam duxerit uxorem.* ... Si quis ſuæ Spiritalis commatris filiam, &c. eod. tom. 24.

Concil. Ænhamenſe an. 1009. Cap. 8. *De gradibus in Matrimonio.* Inſtantius etiam docemus, &c. tom. 25.

Concil. Salegunſtadienſe an. 1122. Cap. 5. *De gradu Matrimonii.* Conjunctiones conſanguineorum fieri prohibemus, &c. tom. 27.

Concil. London. an. 1125. Can. 13. *Gradus in Matrimonio.* Ibid. & Can. 14. Interdicimus etiam, ut viri proprias uxores, &c.

Concil. Lateran. Generale III. an. 1179. *De eo qui conſanguineam uxoris ſuæ, vel ſponſam Patris ſui, vel conſanguineam ſponſæ propriæ cognovit.* v. locum. ſunt Cap. 8.

Ibid. in eod. De conjungendis filiis ante vel poſt compaternitatem. Cap. 1. Geniti ante vel poſt compaternitatem, &c.

Ibid. Qui filii ſint legitimi, & de exactione dotium poſt divortium, &c.

Concil. in Dalmatiæ & Dioclitæ Regnis an. 1199. Cap. 6. *De gradu conſanguinitatis in contrahendis Matrimoniis obſervando.* tom. 28.

Concil. London. an. 1200. Cap. 31. *Quales perſonæ debeant contrahere Matrimonium?* Vir non contrahat cum aliqua, &c. eod. tom. 28.

Decreta generalis Concil. Lateran. IV. Cap. 50. *De reſtricta prohibitione Matrimonii.* Non debet reprehenſibile, &c.

Ibid. Cap. 51. *De pœnâ contrahentium clandestina Matrimonia.*

Cum inhibitio copulæ conjugalis, ſit in tribus ultimis gradibus, &c.

Ibid. Cap. 52. *De teſtimonio, de auditu reprobando in cauſâ Matrimonii.*

Licet ex quadam neceſſiiate præter communem formam, &c eod. tom. 28.

Concil. Palentinum an. 1322. Cap. 18. De conſanguinitate & affinitate.

Cum generalis Concilii Viennenſis ſtatutum, &c. tom. 29.

Concil. Mogunt. an. 1549. Cap. 19. *De cognationibus ſpiritualibus, ex his duobus potiſsimum Sacramentis, Baptiſmi & Confirmationis provenientibus.* Non rarò ex impedimentis cognationum, &c. to. 35.

Canones Synodi Romanorum, ad Gallos Epiſcopos. Can. IX. *Quod uxoris ſororem ducere non liceat.* De eo qui ſororem uxoris ſuæ, &c.

Ibid. Can. XI. *De eo quì Avunculi ſui uxorem duxerit.*

De eo, qui avunculi ſui uxorem duxerit, v. locum. tom. 37.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

Concil. Ravennate. an. 1311. Rubr. 6. De Sacramentis Eccleſiaſticis. & ſequentia tom. 28. ſub fin.

Concil. ſueſſion. an. 1527. Decretum fidei. Cap. x. Quòd ſeptem ſint Sacramenta Eccleſiæ v. tom. 34.

Statuta Synodi Diæceſanæ Auguſtenſis an. 1548. titul. 15. De adminiſtratione Sacramentorum, & ſequent. tom. 35.

Concil. Mogunt.. an. 1549. Cap. 11. De Sacramentis in genere, & ſeq. eod. tom. 35.

Concil. Trident. an. 1549. Decretum de Sacramentis Eccleſiæ. Seſſ. 7. Can. 1.

Si quis dixerit Sacramenta novæ legis, &c. v. loc. ſunt Cap. 13. ejuſd. to. 1.

Concil. Mediolan. 1. 1565. Conſtitut. pars 11. De iis quæ ad Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, & ſequentia v. loc. tom. 36.

Concil. Mediolan. III. an. 1575. Quæ ad Sacramentalia generatim pertinent, & ſeq. v. loc. eod. tomo. 36.

Concil. Mediolan IV. an. 1576. Coſtitut. pars 2. Quæ ad Sacramentalia, vel ad Sacramenta communiter pertinent, & ſeq. eod. tomo.

Concil. Mediolan. V. an. 1579. Conſtitutionum pars 1. Quæ ad Baptiſmum pertinent, v. locum. ad fin. tom. 36.

Finis de Sacramentis.

DE BIGAMIA

DE BIGAMIA ET POLYGAMIA.

CAnon. Apoſtolorum Can. 17. *Quod Bigami non admittantur ad Clerum.*
V. titul. Quinam in Clerum aſſumendi, quinam excludendi.

Concil. Neocæſar. an. 314. Can. III. Ibid. Can. III. apud Dionys. Exig. *De Multinubis.*

De his qui in plurimas nuptias inciderunt, tempus quidem præfinitum manifeſtum eſt, ſed converſatio eorum & fides tempus abbreviat.

Ibid. Can. VII. Id. Can. VII. Interpret. Dion. Exig.

Quod non oporteat in Bigami nuptijs orare presbyterum.

Presbyteris in nuptiis Bigami prandere non convenit: quia cum pœnitentiâ Bigamus egeat, quis erit Presbyter, qui propter convivium talibus nuptiis poſſit præbere conſenſum.

Concil. Laodic. Can. I. *De Bigamis.*

De his qui ſecundum Eccleſiaſticam regulam liberè ac legitimè ſecundis nuptiis juncti ſunt, nec occultè nuptiarum copulam fecerunt, oportet ut parvo tempore tranſacto vacent orationibus & jejuniis; quibus etiam juxta indulgentiam Communionem reddi decrevimus.

Concil. Valentin. I. an. 373. Can. I. *De Bigamis non ordinandis.* v. loc. tom. 3. pag. 309.

Epiſt. I. Sirici Papæ titul. 15. De pœnitentibus vel Bigamis, vel viduarum maritis, ut non permittantur ad ordinem Clericatus admitti. Vel ſic, ut ſi ſuper ignorantiam, vel pœnitens vel Bigamus, vel viduæ maritus Clerici facti fuerint, non promoveantur. v. loc. eod. tom. 3.

Epiſt. 5. Innocent. Pap I. Ad felicem Nucerianum Epiſcopum. titul. 11. *Quod Bigami ad Clerum admitti non poſsint.* v. tom. 4. pag. 23.

Concil. Arauſic. I. an. 441. Can. 25. *De viris probatis; Si qui è Bigamis Clerici fiant, nè ultrà Subdiaconatum prohibeantur.* v. tom. 9.

Concil. Andegavenſe an. 453. Can. XI. *Qui Bigami fuerunt, Diaconi, vel presbyteri non ordinentur.* eod. tom. 9.

Concil. Romanum an. 455. Can. II. *Ut Bigami, aut viduæ, aut corruptæ mariti ad Eccleſiaſticos gradus non accedant.* eod. tom.

Concil. Agathenſe an. 506. Can. I. *De Bigamis Miniſtris, ut non miniſtrent.* v. loc. tom. X.

Concil. Epaonenſe an. 517. Can. II. *Nè Bigami presbyteri aut Diaconi ordinentur.* v. loc. ſub fin. tom. X.

Concil. Arelat. IV. an. 524. Can. III. *Ut pœnitentes & Bigami non ordinentur.* tom. XI.

Concil. Aurel. IV. an. 541. Can. *De Bigamis ad Diaconatum aut presbyterium promotis.* v. tom. XI.

Concil. Hiſpalence II. an. 619. Can. 4. *De Bigamis ad presbyterium vel ad Diaconatum non promovendis.* v. locum tom 14.

Gregor. III. Epiſt. 1. Ad Bonifacium Archiepiſcopum. an. 731.

... Et ſi valueris devitandum docc, nè cui uxor obierit, amplius quàm duabus valeat copulari.

Si liceat uno tempore habere duas uxores exquiritis.

Quòd ſi non licet, ſcire cupitis apud quem inventum fuerit, &c. Ibid. tom. 17.

Exceptiones Egberti Archiepiſcopi. tom. 23. *De Bigamis.*

Canones quoque docent, ut ſi quis acceperit viduam aut dimiſſam mulierem, aut qui bis duxerit uxorem, nunquam fiat Diaconus, nunquam Sacerdos.

Ibid. *Tempus Bigamiæ,*

Muliere mortuâ licet viro poſt menſem accipere alteram: poſt annum verò licet mulieri accipere alterum virum. Idem.

Mulier alligata eſt legi quanto tempore vivit vir ejus. Quòd ſi dormierit vir ejus, liberata eſt, cui vult, nubat: tamen in Domino. Beatior autem erit ſi ſic permaneat.

Concil. Lateranenſe III. an. 1179. *De ſecundis nuptiis.* Cap. 1. *Quòd non debet benedictio iterari.*

Vir autem & mulier ad Bigamiam tranſiens, non debet à presbytero benedici, quia cum alia vice benedicti ſint, eorum benedictio non debet iterari.

Ibid. Cap. II. *Quòd ſine infamia, mulier infra tempus luctus nubere poteſt.*

Super illa verò queſtione, quâ quæſitum eſt, &c. v. loc. tom. 27.

Concil Lugdun. II. an. 1274. Cap. 16. *De Bigamis.*

Gregorius X. in generali Concilio Lugdunenſi: altercationis antiquæ, &c. v. locum. tom. 28.

D E

DE MULIERIBUS MENSTRUATIS ET PUERPERIS.

GRegor. Magn. Lib. XII. Indict. VII. Epiſt. 31. ad Auguſtinum. Reſponſ. ad interrogat. 10.

Hæ itaque quæ filios ſuos ex pravâ conſuetudine aliis ad nutriendum tradunt, &c. to. 14.

Sanctæ autem Communionis myſterium in iiſdem diebus percipere non debet prohiberi, &c.

Gregor. Pap. III. In judiciis pœnitentium. XXV. *De Menſtruo.*

Vir ad mulierem menſtruo tempore non accedat: quod ſi fecerit 40. dies pœniteat, &c.

Nicol. PP. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. LXIV. *De abſtinentiâ conjugatorum poſt Partum.*

Quot diebus poſtquam mulier genuerit ab eâ ſit abſtinendum, &c.

Ibid. LXVIII. *De Purgatione poſt Partum.*

Requiſiſtis poſt quot dies mulier poſſit Eccleſiam intrare, &c. v. loc. tom. 22.

Iſaac. Epiſt. Lingon. Canones. tit. XI. Cap. 18.

Cum enixa fuerit mulier, poſt quot dies debeat Eccleſiam intrare, &c. eod. tomo.

Capitul. Herardi, Archiepiſcopi Turon. LX.

Mulier poſt partum ſtatim ut voluerit, niſi fortè ſit adultera intret Eccleſiam, & Deo referat gratias.

Ibid. CXXIV. Fideles ſe abſtineant à coïtu prægnantium uxorum & menſtruo tempore.

FINIS.

DE HÆRETICIS.

CAN. APOST. Can. xlv. Quòd non debeat Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus cum hæreticis orare. *Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus, &c.* Ex verſ. Dion. Exig. *De alienis ab Eccleſia.*

Ibid. Can. xlvj. Quòd non debeant hæreticorum Baptiſmata comprobari. *Epiſcopum, aut Presbyterum hæreticorum ſuſcipientem Baptiſma, &c.* v. loc. tom. 1.

Epiſt. Gaij Pap. ad Felicem Epiſcopum. Tit. j. Paganos & hæreticos non poſſe accuſare Chriſtianos. *v. ibid. pag.* 586.

Concil. Eliberit. anno 305. Can. xxij. De Catholicis in hæreſim tranſeuntibus, ſi* revertantur. *Si quis de Catholica Eccleſia ad hæreſim tranſeuntibus, &c.* eod. tom. 1. * *convertantur.*

Ibid. Can. li. De Hæreticis ut ad Clerum non promoveantur.

Ibid. Can. lv. De Sacerdotibus Gentilium, qui jam non ſacrificant. *v. loc.*

Concil. Laodic. anno..... Can. vj. De Hæreticis intrantibus in Eccleſias vel Baſilicas Martyrum. *Quòd Hæretici non permittendi ſint ingredi in domum in hæreſi permanentes.* Ex interpret. Dion. Exig.

Ibid. Can. vij. De his qui ad Eccleſias ab hæreticis veniunt. *De his, qui ab hæreticis convertuntur, id eſt, Novatianis, Phœnicianis, &c.*

Ibid. Can. viij. De his qui veniunt ab hæreſi Cataphrygarum. *De his qui convertuntur ab hæreſi, quæ dicitur Cataphrygarum, &c.*

Ibid. Can. ix. De his qui ad hæreticorum ſpeluncas cauſâ orationis accedunt. *Quòd non permittantur Eccleſiaſtici ad hæreticorum Cœmeteria, &c.*

Ibid. Can. x. De his qui cum hæreticis nuptiarum copula junguntur. *vide locum, tom.* 2.

Ibid. Can. xxxj. De his qui cum hæreticis jungunt fœdera nuptiarum. *vide.*

Ibid. Can. xxxij. Ab hæreticis Eulogias accipere non debere. *Quòd non oporteat ab hæreticis Eulogias accipere, quia ſunt maledictiones potiùs quàm benedictiones.* Interpret. Dion. Exig.

Ibid. Can. xxxiij. De Sciſmaticis. *Quòd non oporteat cum hæreticis, aut ſciſmaticis pariter orare.*

Ibid. Can. xxxiv. De Martyribus hæreticorum. *Quòd omnem Chriſtianum non oporteat deſerere Martyrem Chriſti, &c.*

Ibid. Can. xxxvij. De his qui ab Hæreticis vel Judæis feſtivitatis eorum dona ſuſcipiunt. *Quòd non oporteat à Judæis vel Hæreticis quæ vocantur munera feſtiva ſuſcipere, nec cum eis feſta celebrare.*

Ibid. Can. xxxix. De Chriſtianis celebrantibus feſta Gentilium. *v. locum.* * aliquando cognominabant.

Concil. Nicæn. anno 325. Can. viij. De his qui dicuntur Cathari, id eſt mundi. *De his qui ſe nominant * Catharos, id eſt mundos, &c.* Interpret. Dion. Exig.

Ibid. Can. xvij. De his qui à Paulo Samosateno ad Ecclesiam veniunt. *De Paulianistis ad Ecclesiam Catholicam confugientibus, &c.* eod. tom. 2. *v. à pag. 161. ad 249. tom. 3.* (Tout cét endroit n'est autre que le sujet de condâner l'heresie des Ariens.)

Concil. Rom. III. anno 302. sub Damaso, in quo Apolinaristarum hæresis damnata. *vide locum.* Idem Gregor. ad Nectarium scribens tradit eumdem Apollinarem impias planè & horrendas docuisse sententias hasce: Carnem Christi de Cælo allatam esse; atque adeò Mariam Dei Genitricem non fuisse, Christum per Virginem tanquàm per Canalem decurrisse: Christum in sua Divinitate passum esse: ad quas condemnandas x. ille anathematismos hosce contrà eum constituit. *Si quis Sanctam Mariam Deiparam non credit, &c.* v. loc. eod. tom. 3.

Hæreses Apollinaris.

Extat apud Greg. Naz. Epist. 1. ad Clodovæum.

Vide quoque sequent. Concil. Rom. III. anno 306. Professio fidei, & anathematismi adversùs Apollinaris, Arij, Sabellij, Macedonij, Eunomij, & Photini hæreses.

Siric. Pap. Epist. iv. Tit. viij. Ut venientes à Novatianis, vel Montensibus, per manûs impositionem suscipiantur, præter eos quos rebaptizant.

Concil. Taurin. anno 397. Can. vj. De ijs qui à Felicis Episcopi Communione se separare noluerint, ut recipiantur. *Illud præterea decrevit Sancta Synodus, ut, &c.*

Epist. j. Anastasij Pap. I. Tit. iij. De Manichæis in Urbe Romana repertis. *v. loc.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. lxx. Ut Clericus hæreticorum convivia vel consortia fugiat. *Clericus hæreticorum & schismaticorum tàm convivia quàm sodalitates evitet.*

24. qu. 3. Cleric.

Ibid. Can. lxxj. Quòd hæreticorum Cœtus, non Ecclesia, sed Conciliabulum sit. *Conventicula hæreticorum non Ecclesia, sed Conciliabula appellantur.*

Ibid. Can. lxxij. Quòd cum hæreticis nec orandum sit, nec psallendum. *Cum hæreticis, nec orandum sit nec psallendum.*

Epist. ij. Innocent. Pap. I. ad Victric. Rothomagensem. Titul. viij. Venientes à Novatianis vel Montensibus, quomodo suscipiantur? *Ut venientes à Novatianis, &c.* v. locum, tom. 4. pag. 11.

Ejusd. Epist. xviij. ad Alexandrinum Episcopum. Cap. iij. Quòd Arianorum Clerici non sunt recipiendi in suis officijs, quamvis eorum Baptismum, qui Catholicus constat, confirmet Ecclesia. *Arianos præterea cæteraque hujusmodi pestes, &c.* v. loc.

Ejusd. Epist. xx. ad Laurentium Episc. Seniensem. De Photini sectatoribus. *Diù mirati sumus, Dilectionis tuæ litteris lectis, &c.*

Ejusd. Epist. xxj. ad Martianum Episc. * Naresitanum. De suscipiendis Clericis, quos Bonosus antequàm damnaretur, ordinasse cognoscitur. *Superiori tempore, si tamen rectè recordor, &c.*

* *Naxitanum.*

Ejusd. Epist. xx. ad Episcopos Macedoniæ. Cap. iij. Quòd non admittantur Clerici ab hæreticis ordinati. *Ventum est ad tertiam quæstionem, &c.*

Ibid. Cap. iv. Quòd hi qui à Bonoso hæretico ordinati sunt, propterea sint recepti, nè scandalum remaneret Ecclesiæ. *At verò qui à catholica fide ad hæresim transierunt, &c.* v. loc. fusè.

Ibid. Cap. vij. Quòd ſcriptum fuerit Apoſtolicę Sedi, & ſuam in meliùs ſententiam commutarit, quomodo damnationem Photij reſcidit. *vide.*

Ejuſd. Epiſt. xxiij. ad Epiſcopos Synodi Toletanæ. Cap j. Quòd Epiſcopi nonulli ab alijs ob receptos ab hæreſi converſos perperàm diſſideant. *Jam primùm, quod ad ipſam fidem attinet, &c.*

Adverſùs Pelagianos & eorum errores. Vide Epiſtolas plures Innocentij I. in Concil. Carthag. & octo primos Canones Concil. II. Milevitani.

Vide Zozim. Epiſt. iij. & x. ubi Cæleſtinum purgat, & Epiſt. iv. in qua Pelagium abſolvit.

Vide etiam præteritorum Sedis Apoſtolicæ Epiſcoporum auctoritates. De Gratia Dei, & libero voluntatis arbitrio, ab Innocent. I. collatas. Et ejuſdem Epiſt. j. ad Epiſcopos Galliæ. Vide ejuſd. Epiſtolas à iv. ad xiv. contrà Neſtorium.

Tituli Capitulorum Nicæni Concilij, anno 419. Cap. ij. De his qui ex Gentibus poſt Baptiſmum ad Clericatûs Ordinem promoventur. *v. locum, tom. 4.*

Ibid. Cap. xix. De his qui à Paulo Samoſateno ad Eccleſiam veniunt. *v. loc.*

Concil. African. anno 424. Can. xiv. Ut parvuli apud Donatiſtas baptizati, in Catholica Clerici ordinentur. *Undè quoniam ſuperiori Concilio ſtatutum eſſe, &c.*

Ibid. Can. xlviij. De Epiſcopis qui hæreticos vel paganos hæredes inſtituunt. *vide titul.* Res Eccleſiæ, Beneficia.

Ibid. Can. lx. Commonitorium contrà Donatiſtas. *Agitur de furore Circumcelliorum comprimendo, &c.* eod. cat. cap. 93. Vide hîc pag. 548. 549. 550. contrà hæreſim Cæleſtini & Pelagij. Vide Concil. Africanum, Can. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83 84. 85. 86. Vide Concil. Epheſinum Generale, pars 1. & 2. ſub Cæleſtino Papa I. anno 431. Uterque Tomus, 5. & 6. nihil aliud quàm de impij Neſtorij damnatione tractat, ut publicè pronuntiantur Nicænæ Fidei Symbolum, & Cyrilli ad Neſtorium, & Neſtorij ad Cyrillum Litteræ: tùm Conciones, Epiſtolæ, Libelli, ac Tractatus Neſtorij: quæ omnia à Nicæna Fide Sanctorumque Patrum ſententijs, quæ tunc quamplurimæ prolatæ ſunt in medium, abhorrere judicata ſunt.

Epiſt. j. Syxti Pap. III. Cyrillo Alexandrino, de amoto Neſtorio, ejuſque hæreſibus condemnatis, deque inita cum Joanne Antiocheno concordia. *Magnâ ſumus lætitiâ, &c.* Extat in Concil. Epheſ. ſuprà parte 3. v. tom. 7. v. loc. & ſequentia.

Leon. Epiſt. ij. ad Epiſcopos per Italiam. De Manichæis, ſuâ vigilantiâ in Urbe detectis.

Idem Epiſt. iij. Juliano Aquileienſi Epiſcopo. *Lectis, &c. Saluberrimum enim, &c.* Vide varias S. Leonis Epiſtolas contrà Eutychianos, & de Concilio Calchedonenſi, & Epheſino ſecundo.

Idem Epiſt. xl. ad Anatolium Conſtantinopolitanum Epiſcopum. Cap. ij. De his qui metu turbati in hæreſim lapſi ſunt, ut converſi fuerint, ad Communionem admittantur. *De Fratribus verò, quos & Epiſtolis tuis, &c.*

Ibid. Cap. iij. De nominibus hæreticorum ad Altare non recitandis. *De nominibus autem Dioſcori, Juvenalis, & Euſtachij, &c.*

Id. Epiſt. xlvj. ad Anatolium Conſtantinopolitanum Epiſcopum. *Et quia Evangelica Fides omnes expugnat errores, &c.*

Vide ejuſd. Epiſt. lxxxv. & lxxxvj. adverſùs Pelagianos; & ut ab illorum hæreſi redeuntes errorem publicè corrigant.

Vide quoque ejuſd. Epiſt. xciij. ad Turibium Aſturienſ. Epiſcopum, adverſùs Priſcilianiſtas & eorum errores. *Continet Capita 16.*

Et Epiſt. xcvij. ad Leonem Auguſt. De blaſphemijs Neſtorij, & Eutychetis 3. Capita complectitur, tertium verò ſententias ex Patribus collectas.

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can. j. De hæreticis ſi in mortis diſcrimine convertuntur. *eod. tom. 7.*

Concil. Conſtantinopolit. I. Zenone & Poſtumiano Conſulibus celebratum, ſub quo præſidio Flaviani Eutyches Archimandrita condemnatus eſt, ſub Pontificatu Leonis, anno Domini 448. *vide ejuſd. Concil. Notas, tom. 7. pag. 298.*

Concil. Calchedon. Generale, ſub Leone Pap. I. anno 451. in cauſa oppugnandarum hæreſium Neſtorij, Flaviani, Eutychetis, Dioſcori, aliorumque Hæreticorum, ſcriptis, decretis, & litteris confirmatum. *Eſt cauſa totius 8. hujus Tomi.*

Vide Teſtimonia SS. Patrum, qui & duas Naturas in Chriſto confeſſi ſunt, ſcilicet:

Lib. 1. contrà Eunomium. S. BASILIUS. *Ego enim & hoc quod eſt in forma Dei exiſtere, &c.*

B. AMBROSIUS. *Servemus differentiam Divinitatis & Carnis. Unus in utraque loquitur Filius Dei, quia in eodem utraque Natura eſt.*

Lib. 1. de fide. Cap. 8. B. GREGORIUS. *Naturæ quidem duæ, Deus & Homo, quia & anima & corpus: Filij autem non duo, neque duo Dij.* &c. cætera.

Concil. Arelat. II. anno 450. Can. xvj. De Photiniacis & Paulianiſtis. *Photiniacos, ſive Paulianiſtas, ſecundùm Patrum ſtatuta baptizari oportere.*

Ibid. Can. xvij. De Bonoſiacis, qualiter ſi petierint, recipiantur? *Bonoſiacos autem ex eodem errore venientes, &c.*

Ibid. Can. xxvj. Si Hæreticus moriens Catholicus eſſe deſiderat. *vide varias Epiſtolas Simplicij Pap. adverſùs Timotheum Ælurum.*

Felic. Pap. III. Epiſt. j. ad Acacium Conſtantinopolitan. *Negligere quippè cùm poſſis deturbare perverſos, &c.* vide ejuſd. Epiſt. nonullas adverſùs Petrum Fullonem.

Epiſt. vj. Acacium munere Sacerdotali, & Fidelium. *vide.*

Felic. III. & Concil. Rom. contrà Acacium & Petrum Fullonem.

Item Concil. Conſtantinopolitanum, anno 483. & Concil. Rom. II.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ad Euphemianum, in qua ſcribit neminem ad Sedis Apoſtolicæ Communionem ſe poſſe admittere, qui Acacij nomen non damnaverit. *An dicis, ne cætera nunc omittam, deſcendit Dominus de Cælo, &c.* vide ibid.

Id. Epiſt. iij. ad Epiſcopos Dardaniæ. Ut cum Eutychianiſtis non communicent. *vide.*

Ejuſd. Epiſt. v. ad Honorium. Monet nè Pelagianam hæreſim à tot Pontificibus, reviviſcere ſinat. *Nunquidnam licet nobis à venerandis Patribus damnata diſſolvere, &c.*

Ejuſd. Epiſt. vj. ad eumdem, de eodem negotio. *vide.*

Ejuſd. Epiſt. vij. ad omnes Epiſcopos per Picenum, de eod. argumento.

Vide varias Gelaſ. I. Epiſtolas contrà Acacium. Vide etiam ejuſd. dicta adverſùs Pelagianam hæreſim, & Concil. Roman. I. de abſolutione Miſeni ſub eodem Pontifice. Videnda etiam Epiſt. Anaſtaſij II. de Acacio, & ſupprimendo ejus nomine.

Ejuſd. Gelaſ. I. Epiſt. xj. *vide ejus Notas.* Hæreſis auctore damnato, damnantur etiam ſectatores. Qui impenitens mortuus eſt, excommunicatus, poſt mortem non poteſt abſolvi. *Matt. 16.*

Ejuſd. Epiſt. xiij. *vide Not.* Non ſunt retractanda quæ ſunt in Concilijs jam decreta. Hæreſis auctore damnato, damnantur & ejus ſectatores. *vide tom. 10.*

Vita & Decreta Anaſtaſij Pap. II. *Not.* Anaſtaſium calumniantur hæretici. Secunda calumnia hæreticorum Anaſtaſio objecta. An Anaſtaſius Papa cum Acacianis vel Acephalis communicaverit? Quâ occaſione ſparſum fuerit Anaſtaſium cum Acacianis communicaſſe, an calumnia planè conficta ſit? *v. loc.*

Vide Epiſt. ij. Anaſtaſ. Pap. II. ad Anaſt. Auguſt. Cap. vij. &c.

v. quoque Epiſt. & Decret. Symmachi, pag. 247. & ejus Notas.

Concil. Agath. anno 506. Can. lxvij. De Catholicis, nè hæreticorum connubijs copulentur. *Quoniam non oportet cum omnibus, &c.* Non extat in priſcis Exemplaribus, inſertus eſt ex ſubſequentibus Concilijs. 28. qu. 1. Non oportet.

Ibid. Can. lx. De lapſis, qui de catholica fide in hæreſim tranſeunt. *Lapſis id eſt, &c.* Non extat ex antiquis Exemplaribus.

Hormiſdæ Epiſt. viij. ad Synodum majoris Epiri. *Sed opus eſt circà reſpectum timoris, &c.*

Idem Epiſt. x. ad Avitum Viennenſ. Epiſcopum. *Quapropter dilectiſſime Frater, & vos præſentibus, &c.*

Ibid. Epiſt. xj. ad Anaſt. Auguſt. *Probat odiſſe ſe vitia qui condemnat errantes, &c.*

Id. Epiſt. xxiv. ad Joannem Tarracon. Epiſcopum. *Quid aut nobis dulcius quàm cum fidelibus loqui? aut Deo aptius quàm deviantes ab errore revocare?*

Vide quoque Epiſtolas ſequent. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. ad 70. & multa alia ad calcem uſquè Epiſtolarum Hormiſdè.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. x. De Clericis ab hæreſi converſis, & de Baſilicis Gothorum. *v. loc. eod. tom. 10.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xv. De Hæreticorum vel Judæorum convivijs.

Ibid. Can. xvj. Ut Presbyteris liceat hæreticos decumbentes, ſi converti velint, Chriſmate conſignare. *Presbyteros propter ſalutem animarum, &c.*

Ibid. Can. xxxiij. De Baſilicis Hæreticorum. *v. titul.* De Eccleſijs, Altaribus, &c.

Joann. Pap. I. Epiſt. j. ad Epiſcopos Italiæ. De Theodorico Rege, atque de Catholica Fide adverſùs Arianos defendenda; deque Eccleſijs eorum ſacro ritu conſecrandis, & divino cultui reconciliandis. *vide quoque ejus vitam, tom. 11.*

Concil. Ilerdenſe, anno 524. Can. xiij. Catholicus qui filios ſuos in hæreſi

baptizandos obtulerit, oblatio illius in Eccleſia nullatenùs recipiatur.

Proſperi ex Manichæo converſi, priſtinos Manichæorum errores deteſtantis Anathematiſmi, & Fidei Catholicę profeſſio. Capitula S. Auguſtini quæ debeant publicâ voce relegere, & manu propriâ ſubſcribere, in quibus ſuſpicio eſt quod Manichæi ſint. Sunt Tituli xxj. *v. loc. eod. tom.* 11. *pag.* 58.

Concil. Arauſic. II. anno 529. De gratia & libero arbitrio. Cap. xxv. De dilectione qua diligimus Deum. *vide.*

Epiſt. ij. Bonifacij ad Cæſarium Arelatenſem. *vide.*

Epiſt. Montani ad Fratres Territorij Palentini. *Preterea prædictiſſimam Priſcillianiſtarum ſectam, &c.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xxxj. De Hæreticis & Bonoſiacis Sacerdotibus qui baptizant.

Epiſt. j. Vigilij II. adhuc Pſeudopapæ ad Eutherium, ubi de Priſcillianiſtis qui ab eſu carnium abſtinebant.

Ejuſd. Epiſt. iv. *v. ejus Notas.* Anathema in hæreticos. Anathema in Anthimum, ejuſque Collegas. Omnes hæreticos æquè damnat. Vigilius fidem catholicam illibatam ſervavit, &c. *eod. tom.* 11.

Vide Edictum Piiſſimi Imperatoris Juſtiniani fidei confeſſionem continens, & refutationem hęreſum quæ adverſantur Catholicæ Dei Eccleſiæ. *v. locum, ibid.*

Concil. Aurel. V. anno 549. I. Dogmata Eutychetis vel Neſtorij damnata. *v. loc. in fin. ejus tom.* 11.

Concil. Conſtantinopolitan. II. continens Collectiones viij. in quibus ſunt anathemata & refutationes Neſtorij, Apollinarij, aliorumque Hæreticorum, diverſis Patrum epiſtolis & probationibus. *v. tom.* 12.

Ibid. Breviarium cauſæ Neſtorianorum & Eutychianorum. Sunt Cap. xxiv. *v. loc.*

Epiſt. j. Nicetij Epiſcopi Trevicorum, ad Juſtinian. Imp. in hæreſim lapſum, revocat ab errore. *v. loc. eod. tom.* 12. *pag.* 561.

Ejuſd. Epiſt. ij. ad Chlodovindam Reginam Longobardorum. Hortatur ut Alboïnum Regem Maritum ſuum ad fidem catholicam adducat. *v. loc. pag.* 563.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſc. Capitul. xxxvj. De purganda opinione hæreſis, &c. *v. loc. in fin. tom.* 12.

Ibid. Cap. lxx. De eo quod non liceat Clericis ſive Laïcis Catholicis ab hæreticis Eulogias accipere, aut cum ipſis vel ſchiſmaticis orare. *vide locum.*

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. v. Ut Epiſcopis, Presbyteris, Diaconibus ex hæreſi venientibus jam non liceat miſceri Uxoribus, vel quod hi ſemper Catholici fuerunt, in cellulis ſuis cum Mulieribus extraneis non morentur. *v. tom.* 13.

v. Not. Concil. Narbon. anno 589. Gothi Ariani ad fidem catholicam converſi.

Paul. Diac. lib. 3. *c.* 8. Gregor. Magn. Epiſt. xiv. Lib. j. Præcipit hæreticos etiam cum periculo, in Communionem ſuſcipere.

Ibid. Epiſt. xvij. Ut filij Longobardorum in hæreſi Ariana baptizati, ad fidem catholicam concilientur. *v. loc. tom.* 13.

Ejuſd. Epiſt. iij. De compeſcendis hæreticis ſub graviſſimis pœnis.

Ejuſd. Epiſt. vj. De Manichæis comprimendis, & de tollendis penſionibus Judæis impoſitis, ut ad fidem Chriſti faciliùs converrantur. *v. loc. eod. tom.* 13.

Ibid. eod. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. iij. ad Dominicum Epiſc. Carthagin. *Quamquàm ergò hæc ità ſe habeant, & deſideremus omnes hæreticos, &c.*

Id. lib. v. indict. xiv. Epiſt. lxiv. Anatolio Presbytero de Iſauria. Abſolvit illum de hæreſi ſuſpectum. *vide.*

Idem, lib. vij. indict. ij. Epiſt. vj. Euſebio Archiepiſc. Theſſal. *Fertur ſiquidem Lucam Presbyterum tuum, &c.* v. loc. eod. tom. 13.

Idem, lib. vij. indict. xxx. Agit de converſione Gentis Anglorum. *v. Not.* De Anglorum converſione. *eod. tom.* 13.

Ejuſd. lib. viij. Epiſt. xxxv. ad Eulogium Patriarcham Alexandrinum. De hæreſi Agnoïtarum. *v. locum, tom.* 14.

Ibid. Epiſt. xxxvj. ad Maximum Epiſcopum Salonitanum. *De Frontinianiſtis autem Fraternitas tua ſit omninò ſollicita, &c.* eod. tom.

Id. Epiſt. xlij. ad Eulogium Patriarcham Alexandrinum. De hæreſi Agnoïtis. *vide locum.*

Id. lib. ix. indict. iij. Epiſt. xlix. Theotiſtæ Patriciæ. *Quia verò ſunt multi fidelium qui, &c.*

Ibid. Epiſt. lxj. ad Epiſcopos * Hiberniæ. De hæreticis ad Eccleſiam redeuntibus, an baptizandi. *v. locum, eod. tom.* * *Iberiæ.*

Id. lib. x. Epiſt. xxxj. Promiſſio cujuſdam Epiſcopi hæreſim ſuam anathematizantis. *v. locum.*

Id. lib. x. Epiſt. lv. ad Eulogium Patriarcham Alexandr. De converſione Monophytarum. *v. locum, eod. tom.* 14.

Concil. Cæſarauguſt. I. anno 592. Can. j. *Id placuit Sanctæ & Univerſali Synodo, ut Presbyteri, &c.*

Ibid. Can. ij. *Statuit Sacroſancta Synodus ut, &c.*

Ibid. Can. iij. *Statuit Sancta Synodus, ut Epiſcopi de Ariana hæreſi venientes, &c.* v. loc. eod. tom.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. Can. xij. De quodam Acephalorum Epiſcopo.

Ibid. Can. xiij. De duabus in Chriſto Naturis, & una perſona. *v. locum, ibid.*

Not. ſup. hunc Titul. xiij. De duabus in Chriſto Naturis: ſic Hilar. qui in explicatione Epiſtolæ ad Timoth. ſic loquitur: Nam & cum dicit Scriptura, *Homo Chriſtus*: & cùm dicit, *Chriſtus mortuus eſt*: & cùm dicit, *Verbum Caro factum eſt*, non eſt ſpoliandus per fraudulentiam legentis expoſitionibus ſuis ſermo. Nam ubi Homo Chriſtus eſt, præcedit Mediator Dei atque Hominum, ut ex utroque, Deo & Homine unus ſubſiſtat, ſitque inter Hominem & Deum medius, confeſſione in ſe utriuſque Naturæ, &c. Vide Ambr. lib. 10. cap. 99. ſup. Luc. 22. Idem in eod. lib. c. 104. ſup. Luc. 23. Idem in eod. lib. c. 94. ſup. Luc. 23. Gregor. Nazianz. Epiſt. 1. Auguſt. in excerptis: *Nec enim illâ ſuſceptione, &c.* Et ipſe Auguſt. ſup. Joann. S. Leo Epiſt. 10.

Vide Not. in vita Honorij Pap. I. An Honorius Monothelita fuerit hæreticus? gravis eſt quæſtio diù multùmque hactenùs ventilata. Honorius ab hæreſi

expurgatur. Honorius ab omni labe & ſuſpicione hæreſeos expurgatur, nihilque criminis ulteriùs illi impegere valeant. *v. locum, eod. tom.* 14.

Concil. Rhem. II. anno 630. Can. iv. Ut Hęretici, ſi qui ſint inquirantur, & ad fidem revocentur. *Ut ſi qui hæretici adhuc eſſe ſuſpicantur in Gallijs, à Paſtoribus Eccleſiarum perquirantur, & ſi veraciter fuerint inventi, ad Fidem Catholicam revocentur.*

Joan. IV. & Cleri Romani Epiſt. 1. Honorius contrà Monothelitas à Joanne defenditur. *Expoſitâ autem ratione Paſchalis obſervantiæ, ita, &c.* v. locum, eod. tom. 14.

Apologia pro Honorio Papa. Propter unam in Chriſto Voluntatem, cujus aiunt eum calumniatores mentionem feciſſe. *v. loc.* Vide ex collectaneis Anaſtaſij Bibliothecarij Sirmondo editore.

Epiſt. Synodica Theodori Papæ I. ad Paulum Patriarcham Conſtantinopol. Vide multas Epiſt. Martini I. Pap. adverſùs hæreſim Monothelitarum,& totum Concil. Lateranenſe.

Epiſt. iij. Concilior. Eccleſiæ Afric. Theodoro Papæ lecta, in Concil. Lateran. Secretar. II. *Certum eſt enim quod tales ſermonum novitates, &c.* Tom. 15.

Concil. Conſtantinopolit. III. quod eſt VI. Generale, adverſùs Monothelitas. *vide per totum.*

Leonis Pap II. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Hiſpaniæ.

Ejuſd. Epiſt. iij. ad Quiricum Epiſcopum, ejuſdem argumenti.

Ejuſd. Epiſt. iv. ad Symplicium Comitem, ejuſdem argumenti.

Concil. Tolet. XIV. anno 684. De recipienda VI. Synodo Generali. *v. locum, tom.* 17.

Concil. Sueſſion. anno 744. Can. ij. .... & de Adalberto hęretico in Synodo damnato. .... *Et ut hæreſis amplius in Concil. non reſurgat, &c.* eod. tom. 17. v. etiam can. 7.

Concil Niceņ II. anno 745. Can. ix. De non abſcondendo libro quolibet hęreſeos Chriſtianos acculantium. *Omnia puerilia ludibria, inſanaſque debachationes atque conſcripta, &c.*

Concil. Liptin. anno 743. Can. iv. Ut qui paganas obſervationes in aliqua re fecerit, 15. ſolidis mulctetur. *v. quoque ejus Not.*

Concil. Rom. II. anno 745. Habitum eſt ſub Zacharia Papa, contrà varias formatici Adalberti ſuperſtitiones, & Clementis errores. *vide acta prioris epiſtola & oratio igne cremata eſt.*

Epiſt. Hadriani Papæ II. ad Epiſcopos Hiſpaniæ, contrà Elipandum Epiſcopum Tolet.

Libellus Epiſcoporum Italiæ contrà Elip. &c.

Synod. Synodica Concilij ab Epiſcopis Galliæ & Germanię ad Pręſules Hiſpaniæ miſſa. *v. Concil. Forojul. anno* 791. His temporibus duæ diverſæ hęreſes, &c. *v. loc. tom.* 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. 1. *Conjungentibus, Deo favente, Apoſtolicâ auctoritate, &c.* Tom. 20.

Concil Cariſiac. Epiſt. Rabani. Agitur de Gottheſculeo, quem ab errore abſolvit Maugicinus Prælés in vindicijs prædeſtinationis & gratiæ.

Vide Notas in vita Valentini Papæ, anno Chriſti 827. Iconoclaſtarum hæreſis ſublata. *v. locum, tom.* 21.

Concil. Conſtantinopolit. anno 842. in quo planè diſſipata eſt hæreſis Iconoclaſtarum, quę centum & viginti annis è portis inferni magno faſtu auctore Imperatore potens ac furens in Eccleſiæ damnum erupit. *v. locum, eod. tom.* 21.

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. 1. 2. 3. 4. 5. 6. De Gratia. *vide locum celeberrimum, eod. tom.* 21.

Epiſt. ij. Amolonis Archiepiſc. Lugdunenſis ad Gotteſchaleam. *Petrus de la Lande inſeruit ſupplemeneo Conciliorum Galliæ, pag.* 152.

Ex Epiſt. Nicolai I. ad Carolum Regem. *Relatum eſt Apoſtolatui noſtro quod opus B. Dionyſij, &c.*

Id. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. *De libris prophanis quos à Saracenis nos abſtuliſſe, ac apud nos habere perhibetis, quid faciendum ſit, inquiritis, qui nimirùm non ſunt reſervandi: Corrumpunt enim ſicut ſcriptum eſt, mores bonos colloquia mala, ſed ut potè noxy & blaſphemi igne tradendi.* Tom. 22.

Concil. Roman. approbatum, in quo Photius ter anathemate perculſus eſt, ejuſque volumen contrà Nicolaum Papam editum igni eſt adjudicandum. *v. locum, tom.* 23.

Concil. Conſtantinopolitan. IV. Græco-Latinum, anno 869. Cap. xj. Anathematizati etiam ibi ſunt omnes cum Photio credentes duas in uno corpore eſſe animas. *vide locum, tom* 23.

Joann. Pap. VIII. Epiſt. cxliv. ad Epiſcopos in Regno Ludovici conſtitutos. Reſcribit de indulgentia eorum qui contrà Paganos pugnantes occubuerant. *v. loc. tom.* 24.

Ejuſd. Epiſt. cccxx. ad Photium. De Proceſſione Spiritûs Sancti. *vide loc. vide quoque ejus Notas.*

Concil. Rhem. anno 1131. ſub Innocentio Papa II. Quo Pſeudopontifex Anacletus unâ cum ſchiſmaticis fautoribus excommunicatur. *Sic incipit Pontifex Romanus*: Grave eſt quod mihi injungitur, videlicet ut doceam Doctores, inſtruam Patres, Præſertim cùm ſcriptum ſit: *Interroga Patres tuos & annuntiabunt tibi?* Sed præcipit mihi Moyſes iſte, &c. *v. locum, tom.* 27. *pag.* 112. Exod. 17. Deut. 32.

Ibid. Reſcriptum Innocentij Papæ. *Hæreſes in Conciliis damnatæ.* In magna namque Nicæna Synodo Arius hæreticus eſt damnatus. Conſtantinopolitana Synodus Manichæum hęreticum debitâ ſententiâ condemnavit. In Epheſina Synodo Neſtorius condignam ſui erroris condemnationem recipit. Calchedonenſis quoque Synodus Neſtorianam hæreſim & Eutychianam cum Dioſcoro & ejus complicibus juſtiſſimâ ſententiâ confutavit. Marcianus prætereà, licet Laicus, Chriſtianus tamen Imperator, Catholicæ Fidei amore ſuccenſus, Prædeceſſori noſtro Sanctiſſimo Papæ Joanni ſcribens, adverſùs eos, qui Sacra Myſteria prophanare contendunt, inter cætera ſic loquitur dicens: *Nemo Clericus vel Militaris, &c.* v. locum ibid. pag. 147.

Vide etiam Concil. Turon. anno 1163. quo Victor Antipapa ejuſque fautores ſchiſmatici Judicio 17. Cardinalium & 124. Epiſcoporum excommunicati fuerunt.

Videre eſt etiam Concil. Gallicanum, anno 1176. quo Albigenſes hæretici in Gallia evocati, convicti & comdemnati ſunt. *vide totum fusè in fine tomi* 27.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. 1. De Fide Catholica. *Firmiter credimus & ſimpliciter confitemur, quòd unus ſolus eſt verus Deus æternus, &c.*

Ibid. Capitul. ij. De errore Abbatis Joachim. *Damnamus ergò & reprobamus libellum ſive tractatum, &c.*

Ibid. Capitul. iij. De Hæreticis. *Excommunicamus & anathematizamus omnem hæreſim excellentem, &c.*

Ibid. Capitul. iv. De ſuperbia Græcorum contrà Latinos. *Licet Græcos in diebus noſtris ad obedientiam Sedis Apoſtolicæ revertentes, &c.* vide tom. 28.

Concil. Tarracon. anno 1242. Formę pœnitentiarum. *Hæretici perſeverantes in errore relinquantur Curiæ Sæcularis Judicio, &c.*

Forma ſententiæ contrà hęreticum abſolutum. *Si hæreticus pœniteat, & ſecretò abſolvatur, &c.*

Alia Forma. *Si autem nondùm ſit abſolutus; ſic formabitur, &c.*

Formula ſententiæ contrà Hæreticum. *Si verò non vult pœnitere, ſed in errore perdurat, &c.*

Sententia contrà Fautores. *Contrà Fautores ſententia ſic formetur:* Pateat, &c.

De forma purgationis. *Suſpectus de hæreſi purgabit ſic publicè in hunc modum:* Ego N. &c.

Qualiter compurgatores jurare debent? *Compurgatores jurabunc per hunc modum:* Ego N. &c.

Epiſt. vij. Innocent. Pap. IV. De hæreſi extirpanda. *Inter alia deſiderabilia cordi noſtri ſpecialiter, &c.*

Ejuſd. Epiſt. viij. Conſtitutiones contrà Hæreticos à Magiſtratibus Sæcularibus obſervandæ. *Conſtitutiones hæ ſunt xxxviij.* v. locum, eod. tom. 28. pag. 389.

Ejuſd. Epiſt. xj. ad omnes Fideles, contrà Hæreticos. *Noverit Univerſitas veſtra, quòd nos adinſtar Felicis, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xij. De hæreſi extirpanda. *Malitia hujus temporis in diverſis mundi partibus, &c.* v. locum.

Concil. Lugdun. anno 1245. Capitul. xvj. De Tartaris. *Chriſtianæ Religionis cultum longius latiuſque per orbem diffuſi, &c.*

Ibid. Cap. xvij. ſuper cruciata. *Afflicti corde pro deplorandis Terræ Sanctæ periculis, &c.* ibid. eod. tom. 28.

Concil. Saltzburg. anno 1420. Cap. xxxij. De Hæreticis. *Cùm nonulli (quod dolenter referimus) Wicleffiſtarum & Huſſitarum hæreſibus, &c.* v. locum, tom. 29. in fine.

Bulla Apoſtolica Leonis Pap. X. poſt Concil. Tolet. anno 1473. contrà errores Martini Lutheri & ſequacium. *v. loc. pag. 560. tom. 34.*

Breve Hadriani Pap. VI. ad Inquiſitorem Comenſem. *Inquiſitoribus hæreticæ pravitatis datur facultas procedendi contrà incantatores, ſortilegos, diabolo obedientiam præſtantes, fidem abnegantes, &c.* v. loc. pag. 588.

Concil. Senon. anno 1527. De comprimendis Lutheri & cæterorum id genus hæreticorum pullulantibus exceſſibus. *Scribens Regius Pſaltes de Eccleſia*
Pſ. 128. *ejuſque adverſarijs, & vano atque inani conatu ſæpè, inquit, expugnaverunt me à juventute mea, &c.* v. loc. fusè, eod. tom. 34. pag. 609.

Ibid. Decretum Generale, continens hæreſeon quæ nunc pullulant ſpecies earum deteſtationem, modum iudicandi ac diſcernendi hęreticos ac relapſos

formam & ordinem procedendi contrà eoldem; eorumdem etiam acerbas pœnas, ac demùm exhortationem ad Principes, poteſtateſque ſæculares, de illis profligandis & exterminandis. *Inter cunctas Paſtoralis officij ſollicitudines quibus premimur, &c.* v. loc. fusè, pag. 619.

Ibid. Admonitiones aliquot errorum, jam olim damnatorum, & nunc repullulentium paucis conſtrictæ. *v. pag.* 648.

Cenſuræ & Decreta in fine Concil. Colon. I. anno 1536. De requirendis omnis generis Apoſtatis ut reſipiſcant, & ad inſtituta ſua revertantur. *Jam licet Apoſtatarum, ex eorum qui miſſa ad aratrum manu, &c.*

Ibid. vij. De abjuranda hæreſi, & communione ſchiſmatica vitanda. *Similiter requirimus, & paterno affectu monemus, &c.*

Ibid. viij. Ut Sacerdotes ab hæreticis revertentes non ſtatim involent miniſterijs Eccleſiarum. *Caveant autem Sacerdotes, ſive Religioſi, ſive Sæculares, &c.*

Ibid. ix. Veniæ ſpe propoſitâ errantes omnes ad Eccleſiam Catholicam revocandos. *Nè verò pœnarum ſeveritate propoſitâ reverti ad Eccleſiam, &c.*

Ibid. x. De Refractarijs, & in errore perſiſtentibus vi cogendis. *Quòd ſi quis Apoſtata, & ordinis ſui deſertores, &c.*

Ibid. xj. De Apoſtatis, qui ſub prætextu Diſpenſationum Apoſtolicarum vota Religioniſque ſuæ inſtituta deſeruerunt. *Apoſtatæ quidam extrà Monaſteria ſua degunt, Superioribus rebelles, &c.* vide locum, tom. 35.

IRENÆUS, lib. 3. adverſus hæreſeos, cap. 3. *Sed quoniam valdè longum eſt in hoc tali volumine omnium Eccleſiarum enumerare Succeſſores, &c.* v. locum.

TERTULIANUS, de præſcriptione hæreticorum, c. 36. *Age jam qui voles curioſitatem melius exercere in negotio ſalutis tuæ, &c.* vide locum.

Id. Scorpiaces, c. 15. *Vitas Cæſarum legimus: orientem fidem Romæ priùs Nero eruentavit, &c.* v. locum.

Id. lib. de Pudicitia, c. 1. *Audio etiam Edictum eſſe propoſitum, &c.* v. locum.

CYPRIANUS, Epiſt. 55. Cornelio. *Poſt iſta adhuc inſuper Pſeudoepiſcopo ſibi ab hæreticis conſtituto, &c.*

Idem, Epiſt. 42. Cornelio. *Quòd Servis Dei & maximè Sacerdotibus juſtis & pacificis congruebat, &c.*

Idem, Epiſt. 55. eidem. *Nos ſingulis navigantibus nè cum ſcandalo ullo navigarent rationem reddentes, ſcimus nos hortatos eos eſſe, ut Eccleſiæ Catholicæ radicem & matricem agnoſcerent ac tuerent.*

CONTRA CHRISTIANOS APOSTATAS, IN INFIDELITATEM LAPSOS, SACRIFICANTES, LIBELLATICOS.

DECRETA Euychiani Pap. Tit. vj. Fidelis infidelem diſcedentem ſequi non cogitur. *v. locum, tom. 1. pag. 581.*

Concil. Eliberit. anno 305. Capitul. 1. De his qui poſt Baptiſmum Idolis immolaverunt. *Placuit inter eos qui poſt, &c.* eod. tom.

Ibid. Cap. ij. De Sacerdotibus Gentilium, qui poſt Baptiſmum immolaverunt. *Flamines qui poſt fidem lavacri, &c.* Vide Notas Albaſpinæi hunc locum explicantis, de Chriſtianis, qui munere Flaminium Gentilium ut potè hæreditario fungerentur. pag. 289.

Ibid. Cap. iij. De eiſdem, ſi Idolis munus tantùm dederunt. *Item Flamines qui non immolaverint, &c.*

* non revertantur. Ibid. Cap. xxij. De Catholicis in hæreſim tranſeuntibus, ſi * revertantur.

Ibid. Cap. xlvj. De Fidelibus, ſi apoſtataverint, quamdiù pœniteant? *Si quis Fidelis apoſtata, &c.* vide locum.

Ibid. Cap. lij. De his qui libellos famoſos in Eccleſia ponunt.

Ibid. Cap. lvj. De Magiſtratibus & Dominantibus, vel Duumviratis. *Magiſtratum verò uno anno quo agit Duumviratum prohibendum placuit, ut ſe ab Eccleſia cohibeat.*

Ibid. Cap. lix. De Fidelibus, nè ad Capitolium cauſâ ſacrificandi aſcendant. *Prohibendum nè quis Chriſtianus, &c.* v. locum, eod. tom. 1. (*Intelligit Albaſpinæus de Chriſtianis qui Sacrificijs Gentilium interſunt videndi cauſâ.*)

Concil. Ancyr. anno 314. Can. 1. De Presbyteris qui immolaverunt tempore perſecutionis. *Interpret. Dion. Exig.* Presbyteros immolantes, &c.

Ibid. Can. ij. De Diaconis qui immolaverunt. *Interpret. Dion. Exig.* Diaconi ſimiliter qui, &c. *v. locum.*

Ibid. Can. iij. De ijs qui ex fuga comprehenſi ſunt, & per vim pagani ritûs aliquid pertulerunt. *Qui fugientes, &c.*

Ibid. Can. iv. Περὶ τῶν προσβιασθέντων, &c. De his qui ſacrificare, &c.

Ibid. Can. v. De his qui timore ritus Gentilium peregerunt. *Quotquot autem aſcenderunt Templa veſte lugubri, &c.*

Ibid. Can. vj. De his qui in locis Idolorum manducaverunt. *De his qui minis tantùm, &c.*

Ibid. Can. vij. De his qui frequenter Idolis immolaverunt. *De his qui feſtis diebus Gentilium, &c.*

Ibid. Can. viij. De his qui & alijs ſacrificandi cauſas attulerunt. *Hi qui ſecundò & tertiò, &c.*

Ibid.

Ibid. Can. ix. De Diaconis qui tempore ordinationis, de nuptijs atteſtati ſunt. *Quotquot autem non ſolùm ipſi deviarunt, &c.* v. tom. 2.

Concil. Laodicenum, Can. xxxv. Οτι οὐ δει χριστιανους, &c. *Interpret. Dion. Exig.* De his qui Angelos colunt. *Quòd non oporteat Eccleſiam Dei relinquere, &c.* eod. tom. 2.

Concil. Nicæn. anno 325. Can. x. Οσοι προσεκληθησαν, τὴν, &c. De his qui in perſecutionibus negaverunt, & poſtmodùm in Clero promoti ſunt. *Quicumque de lapſis ad ordinem Cleri, &c.*

Ibid. Can. xj. Περὶ τῶν παραβάντων χωρὶς, &c. De Laïcis qui negaverunt. *De his qui præter neceſſitatem prævaricati ſunt, &c.* v. locum, eod. tom.

Ibid. Can. xxx. De ratione & modo recipiendi converſos ad fidem orthodoxam ex hæreſi Arij & aliorum talium.

Ibid. Can. xxxj. De ratione recipiendi eos qui ſalvis dogmatibus fidei & Eccleſiæ legibus à nobis receſſerunt, & poſteà redeunt.

Ibid. Can. lxviij. De fideli diſcedente à fide propter libidinem & amorem infidelis, & de forma recipiendi eum aut eam ad pœnitentiam. *vide loc.*

Concil. Gangrenſe..... *Can. ex verſ. Iſidor. Mercat.* Can. xiij. De Mulieribus, quæ utuntur virilibus indumentis.

Concil. Valentin. I. anno 373. Can. iij. De ijs qui poſt acceptum Baptiſmum ſacrificijs ſe dæmonum vel inceſtâ lavatione polluerint. *Circà eorum verò perſonas qui, &c.* v. tom. 3.

Siric. Pap. Epiſt. j. ad Himerium Tarracon. Cap. iij. De Apoſtatis ab Eccleſia ſeparandis. *Adjectum eſt etiam quoſdam, &c.* v. loc. eod. tom. 3.

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xij. Ut Clericorum matrimonijs infideles non ſocientur.

Ibid. Cap. xiij. Ut Clerici de rebus ſuis nihil infidelibus conferant.

Ibid. Cap. xxxv. Nè Apoſtatis, vel Hiſtrionibus converſis, pœnitentia negetur.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. lxxxvij. De catholicis qui cauſam apud infideles proponunt.

Tituli Capitulorum Concil. Nicæn. anno 419. Cap. x. De lapſis ignoranter ordinatis.

Ibid. Cap. xj. De his qui negaverunt.

Ibid. Cap. xij. De his qui abrenuntiant, & iterùm ad ſæculum ſunt reverſi *v. loc. eom.* 4.

Leon. Pap. Epiſt. iij. ad Julian. Epiſcopum Aquileienſ. Quòd omnis cujuſlibet ordinis Clericus, qui catholicam deſerens hæreticæ communioni ſe miſcuerit, & ad Eccleſiam converſus fuerit, in eo gradu quo erat, ſine promotione remaneat. *v. loc. eom.* 7.

Ejuſd. Epiſt. xl. ad Anatol. Epiſcopum. Titul. ij. De his qui metu turbati, in hæreſim lapſi ſunt, ut ſi converſi fuerint, ad communionem admittantur. *v. locum.*

Ejuſd. Epiſt. lxxix. Titul. v. Captivis aut terrore aut fame, non veneratione, cibos immolatitios edere compulſis, pœnitentia concedenda eſt. *v. locum.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. x. De his qui in perſecutione fidem

Chriſti negaverint, quantùm temporis ut recipiantur pœnitentiam agant. *De his qui in perſecutione prævaricati ſunt, &c.*

Ibid. Can. xxv. De his qui Religione profeſſâ apoſtant, vel poſt penitentiam habitum ſæcularem pręſumunt. *Hi qui poſt ſanctam Religionis profeſſionem, &c.* v. tom 9.

Concil. Rom. III. anno 487. De lapſis Africæ Eccleſiæ recipiendis. Capitul. ij. De Presbyteris vel de Diaconibus qui in lapſu hæreticorum ſe ſe baptizati dederunt. *v. loc. tom.* 10.

Concil. Agath. anno 506. Can. lx. De lapſis qui de catholica fide in hæreſim tranſeunt. *v. locum, tom.* 10.

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxix. De lapſorum pœnitentia & reconciliatione. *Lapſis, id eſt, qui in catholica baptizati, &c.* ibid.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. xx. De his qui ad Idola redeunt, vel immolatis vel ſuffocatis veſcuntur. *Catholici qui ad idolorum cultum, &c.* v. loc. tom. 11.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. viij. De pœnitentia lapſorum in hæreſim. *vide titul.* Jus Epiſcoporum circà pœnitentiam.

Ibid. Can. xv. De ijs qui poſt Baptiſmum immolatis utuntur.

Ibid. Can. xvj. De chriſtianis qui gentilium more jurant ad capita animalium. *v. locum, eod. tom.* 11.

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. xvj. Quòd idololatriæ cultura à Sacerdotibus vel à judicibus exquirenda eſt, atque exterminanda. *Quoniam penè per omnem Hiſpaniam, &c.* v. locum, tom. 12.

Gregor. Magn. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. xxxiij. ad Conſtantinam Auguſtam. *Dùm in Sardinia Inſula multos eſſe gentiles, &c.* Tom. 13.

Ejuſd. lib. v. Epiſt. xxx. Excommunicat quemdam, qui de nocte conteſtatorios libellos contrà Caſtorium poſuit. *v. loc. ibid.*

Ejuſd. lib. vij. indict. ij. Epiſt. lxvij. Januario Epiſcopo Calaritano. *Contrà Idolorum namque cultores, &c.*

Ejuſd. lib. ix. Epiſt. xxvij. ad Speſindeo Præſidem Sardiniæ. De Barbaris Sardiniæ convertendis. *v. locum, tom.* 14.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sent. xiij. De lapſis qui de catholica fide in hæreſim tranſeunt. *Lapſis, id eſt, qui in catholica baptizati, &c.* Tom. 17.

Zachar. Pap. Epiſt. xij. ad Bonifacium Archiepiſcopum. *Nam & hoc flagitaſti à nobis, &c.* eod. tom. 17.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. xxxiv. De his qui ſe convertunt ad Deum.

Ibid. Cap. xxxv. De his qui non ſunt bonæ converſationis. *v. loc. tom.* 20.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. vj. De Ragamfrido Diacono qui præcepta falſa Regio nomine condidiſſe dicebatur. *v. tom.* 21.

Nicolai Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xviij. de Apoſtatis. *Scire vos vultis, quid de his, &c.* v. loc. tom. 22.

Leges Eccleſiaſticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum. Titul. ij. De negligentibus legem Chriſti, & paganiſmum venerantibus. *v. locum, tom.* 24.

Concil. Tribur. anno 895. Cap. I. De eo ſi quis aliquem per illuſionem à recta fide ſubverterit, vel perdiderit, ut dupliciter puniatur. *v. loc. eod. tom.* 24.

Epist. j. Joann. Pap. IX. ad Heriveum Rhem. Archiepiscopum. Rescriptum Domini Joannis Papæ ad consulta Herivei Archiep. Rhemorum, de Northmannis nuper ad fidem conversis, quorum alij baptizati fuerant, & rebaptizati, & post Baptismum gentiliter vixerant, qualiter illis consulendum sit, ubi demùm habetur absolutio sui suorumque. *v. eod. tom.* 24.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Capitul. xxij. De Apostatis. *Cùm secundùm canonicas sanctiones unusquisque, &c.* v. tom. 28.

Constitutio ad removendos abusus. Cap. xxiv. contrà apostatas & sacrilegos. *Cùmque quotidiè ob novas, imò jam olim damnatas hæreses apostatarum numerus, &c.* vide locum, tom. 34.

Edicta Synodi Diœcesanæ Treverensis, anno 1548. vij. De apostatis. *Verùm ut nullum facinus turpe, sine cacodæmonum instinctu admittitur, &c.* v. locum, tom. 35.

Ibid. viij. Contrà apostatarum patronos. *Verùm enimverò nonullam quibusdam ex illis, &c.* v. locum.

Ibid. Censuræ & Decreta lata pro abusuum, &c. ij. De Monachis, Sanctimonialibus, & Sacerdotibus conjugatis. *Perlatum ad Concilium est Apostatas illos varia vitæ genera sectari, &c.*

Ibid. iij. De concubinarijs Monachis & Sacerdotibus. *In tertio genere versantur Monachi apostatæ qui, &c.* v. titul. *De Monachis.*

Ibid vj. De requirendis omnis generis Apostatis ut resipiscant, & ut ad instituta sua revertantur. *Jam licet Apostatarum, & eorum qui missa ad aratrum manu, &c.*

Ibid. vij. De abjuranda hæresi, & communione schismatica vitanda. *Similiter requirimus, & paterno affectu monemus, &c.*

Ibid. viij. Ut Sacerdotes ab hæreticis revertentes, non statim involent ministerijs Ecclesiarum. *Caveant autem Sacerdotes, sive Religiosi, sive sæculares, &c.*

Ibid. ix. Veniæ spe propositâ errantes omnes ad Ecclesiam catholicam revocandos. *Nè verò pœnarum severitate propositâ reverti ad Ecclesiam, &c.*

Ibid. x. De refractarijs, & in errore persistentibus, vi cogendis. *Quòd si qui apostatæ, & ordinis sui desertores, &c.*

Ibid. xj. De Apostatis, qui sub prætextu dispensationum apostolicarum, vota religionisque suæ instituta deseruerunt. *Apostatæ quidam extrà Monasteria sua degunt, superioribus rebelles, &c.* vide locum, eod tom. 35.

DE INFIDELIBUS.

CONCIL. ELIBERIT. anno 305. Capitul. j. De his qui poſt Baptiſmum Idolis immolaverunt.

Ibid. Cap. ij. iij. iv. *vide titul. ſuprà contrà apoſtatas, in infideliatem lapſos.*

Ibid. Cap. xlvj. De fidelibus, ſi apoſtataverint, quamdiù pœniteant? *v. tom. 1.*

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. lxviij. De fideli diſcedente à fide propter libidinem & amorem infidelis, & de forma recipiendi eum, aut eam ad pœnitentiam. *v. tom. 2.*

Concil. Valentin. I. anno 373. Can. iij. De ijs qui poſt acceptum Baptiſmum ſacrificijs ſe dæmonum, vel inceſtâ lavatione polluerint. *v tom. 3.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Cap. xiij. Ut Clerici de rebus ſuis nihil infidelibus conferant.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. lxxxvij. De catholicis, qui cauſam apud infideles proponunt. *Catholicus qui cauſam ſuam, ſive juſtam ſive injuſtam ad judicium alterius fidei Judicis provocat, excommunicetur.*

Tituli Capitulorum Nicæn. Concil. anno 419. Cap. xj. De his qui negaverint.

Ibid. Cap. xij. De his qui abrenuntiant, & iterùm ad ſæculum ſunt reverſi. *v. loc. tom. 4.*

Concil. Tolet. XVII. Sent. xiij. De lapſis qui de catholica fide in hæreſim tranſeunt. *v. tom. 17.*

Not. ſup. Can. 8. Infideles à Philippo II. in ſervitutem redacti quarè? An filios infidelium invitis parentibus baptizare liceat? *v. locum.*

Nicol. Pap. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xlj. De infidelibus vi ad fidem non cogendis, & de eorum communione vitanda. *vide locum, tom. 22.* & Reſp. xcj. De vitanda communione infidelium.

Joann. Pap. VIII. Epiſt. clxxij. ad Carolum Regem. Hortatur ut quamprimùm contrà infideles, & Eccleſiæ oppreſſores auxilio veniat.

Ejuſd. Epiſt. cxcij. ad Michaëlem Regem Bulgarorum. Dolet eum defeciſſe ab Eccleſia Romana, ad quam monet ut revertatur.

Ejuſd. Epiſt. cxciv. ad Tuventarum. De Marauna. Hortatur ut omnem falſam doctrinam rejiciens, in Romanę Eccleſiæ fide maneat. Miratur Methodium aliter quàm fuerat profeſſus docere: & propterea à ſe vocatum fuiſſe ſignificat. *v. locum, tom. 24.*

Capitula Domni Caroli, anno 876. Capitul. xv. Ut infideles Regi nemo celet, nec ullam eis ſuſtentationem præbeat. *eod. tom. 24.*

Leges Eccleſiaſticæ Alvredi Magni Regis Anglorum. ij. De negligentibus legem Chriſti, & paganiſmum venerantibus. *v. loc.*

Alexandri Pap. III. Epiſt. xxxij. ad fidem convertendos infideles. Ad Soldanum Iconij ipſum baptizari cupientem in fide inſtruit. *v. locum, tom. 27.*

Concil. Palentinum, anno 1388. Cap. vj. De feriis per infideles colendis. *Cedit in opprobrium Religionis Chriſtianæ quod, &c.* v. loc. tom. 29.

DE IDOLIS, ET IDOLOTHYTIS.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. xl. Nè id quod Idolothytum eſt, fideles accipiant. *Prohiberi placuit, ut cùm rationes ſuas, &c.* v. locum, tom. 1. pag. 639.

Ibid. Can. xlj. Ut prohibeant Domini Idola colere ſervis. *Admoneri placuit, ut in quantùm poſſunt, &c.* v. locum.

Ibid. Can. lx. De ijs qui deſtruentes Idola occiduntur. *Si quis Idola fregerit, &c.* Vide Concil. Carthag. IV. Can. lxxvij.

Concil. Ancyr. anno 314. Can. vj. De his qui in locis Idolorum manducaverunt.

Ibid. Can. vij. De his qui frequenter Idolis immolaverunt.

Ibid. Can. viij. De his qui & alijs ſacrificandi cauſas attulerunt. *v. locum, tom.* 2.

Concil. Carthaginenſe V. anno 398. Capitul. De Idolatris deſtruendis. *Item placuit, ab Imperatoribus Clarioſſimis peti, &c.* Tom. 3.

Concil. Africanum, anno 424. Can. xxv. De Reliquijs Idolorum vel Templis ab Imperatoribus abolendis. *Inſtant aliæ neceſſitates, &c.* v. locum, tom. 4.

Ibid. Can. lj. De Idolorum Reliquijs extirpandis. *v. loc.*

Leon. I. Epiſt. lxxix. ad Nicæram Aquileienſem. Captivis aut terrore aut fame, non veneratione cibos immolaritios edere compulſis, pœnitentia concedenda eſt. *De his autem Chriſtianis qui, &c.* v. locum, tom. 7.

Idem, Epiſt. xcij. ad Rufticum Narbon. Epiſcopum. Inquiſitio xix. De his qui parvuli quidem baptizati à Gentilibus capti ſunt, & cum illis gentiliter convixerunt, cùm ad Romanam adhuc juvenes venerint, ſi communionem petierint, quid erit obſervandum? *Si convivio ſolo Gentilium & eſcis, &c.* v. locum.

Childeberti Regis Conſtitutio, anno 555. ..... *Præcipientes ut quicumque admonitus, &c.* ad hæc verba: *Dei injuria vindicetur.* v. locum, tom. 12.

Concil. Toler. III. anno 589. Can. xvj. Quòd Idololatriæ cultura à Sacerdotibus vel à Judicibus exquirenda eſt, atque exterminanda. *v. locum, tom.* 13.

Gregor. Magn. anno 592. lib. ij. indict. xj. Epiſt. lx. ad Eutychium Epiſcopum Tyndaritanum. De Idolorum cultoribus convertendis. *Scripſiſti ſiquidem nobis quoſdam, &c.* ad ea verba: *valeat ſalubriter adimpleri, &c.* v. eod. tom. 13.

Id. lib. iij. indict. xij. Epist. xxiij. ad Nobiles Sardiniæ Insulę. *Fratris & Coèpiscopi mei Felicis, &c.* ad hęc verba: *atque ad Deum revocare contemnitis.* v. locum, ibid.

Idem, lib. iv. indict. xiij. Epist. xxxiij. ad Constantiam Augustam. *vide.*

Id. lib. vij. indict. j. Epist. v. Brunichildę Francorum Reginę. *Hoc quoque pariter hortamur ut, &c.* eod. tom. 13.

Ibid. Epist. xx. De his qui Idola colebant & arbores. *v. locum.*

Ejusd. Epist. v. lib. viij. De Sisinnio Presbytero sodomiæ & culturæ Idolorum dedito. *v. tom.* 14.

Concil. Tolet. XII. anno 681. Capitul. xj. De cultoribus Idolorum. *v. sub fin. tom.* 16.

Concil. Tolet. XVI. anno 693. Capitul. ij. De Idolorum cultoribus. *v. loc. tom.* 17.

Flavius Egica Rex in Concil. Tolet. XVI. anno 693. Cap. j. *Intereà id præcipuè à nobis procurandum est, &c.* v. loc. eod. tom.

Ibid. Cap. ij. De Idolorum cultoribus. *Manifestissimè liquet quòd hostis humani generis, &c.* v. locum.

Concil. Berghamstedense, anno 697. Can. xiij. Paganus diabolo offerens. *Si paganus uxore suâ nescià diabolo quid obtulerit, &c.* eod tom. 17.

Gregor. II. Pap. Epist. xiij. ad Bonifac. Episcopum. *De immolatitijs autem escis consuluisti, &c.*

Idem, in Judicijs x. *Prohiberi placuit, &c.* ut suprà ex Concil. Eliberit. can. 40. totidem verbis.

Ibid. xxvj. *Qui immolat dæmonibus in minimis causis, &c.* eod. tom. 17.

Concil. Leptin. anno 747. Can. iv. Ut qui paganas observationes in aliqua re fecerit. *v. locum, eod. tom.*

Nicol. I. Respons. ad consulta Bulgarorum. xlj. *De ijs autem qui Christianitatis bonum, &c.*

Ibid. xcj. *Neque quòd Christianus persequitur, &c.*

Ibid. cij. *Non est inferendam pagano violentiam ut Christianus fiat, suprà docuimus.* v. tom. 22.

De hac Materia vide Titulos sequentes.

DE JUDÆIS.

CONCIL. ELIBERITAN. anno 305. Can. xlix. De frugibus Fidelium nè à Judæis benedicantur. *Admoneri placuit poſſeſſores ut, &c.* Tom. 1.

Ibid. Can. l. De chriſtianis qui cum Judæis veſcuntur. *Si verò quis Clericus vel Fidelis cum Judæis cibum ſumpſerit, placuit eum à Communione abſtinere, aut debeat emendari.* Decret. Ivon. p. 15. c. 104 & p. 15. c. 142.

Concil. Laodic. . . . . Can. xxxvii. Ὅτι οὐ δεῖ παρὰ τῶν Ἰουδαίων, &c. *Id. interprete Dion. Exig.* De his qui ab Hæreticis vel Judæis feſtivitatis eorum dona ſuſcipiunt. *Quòd non oporteat à Judæis vel Hæreticis quæ mittuntur munera feſtiva ſuſcipere, nec cum eis feſta celebrare.*

Ibid. Can. xxxviij. Ὅτι οὐ δεῖ παρὰ τῶν Ἰουδαίων, &c. *Id. interpret. Dion. Exig.* De chriſtianis qui Judæorum azima comedunt. *Quòd non oporteat azima à Judæis accipere; & communicare impietatibus eorum.*

Conſtitutio Valentini III. Titul. iv. Ut Judęis cauſas agere, aut militare non liceat, nec mancipia chriſtiana habere. *v. tom. 4. in fine.*

Concil. Venetic. anno 463. Can. xij. Ut Clerici Judæorum convivia declinent. *v.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxiv. De Judæis qui converti cupiunt. *Judæi quorum perfidia frequenter ad vomitum redit, &c.* Tom. 10.

Ibid. Can. xl. Nè chriſtiani Judæorum utantur convivijs. *v. locum.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xv. De hæreticorum & Judæorum convivijs. *A Judæorum verò convivijs etiam Laïcos, &c.* eod. tom. 10.

Concil. Arvernenſe, anno 535. Can. ix. Judæos non proficiendos chriſtianis Judices. *Nè Judæi chriſtianis populis Judices præponantur.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xiij. De mancipijs chriſtianis, qui in Judæorum ſervitio detinentur; & de Judæorum conjugijs atque convivijs. *De mancipijs chriſtianis quæ in Judæorum, &c.*

Ibid. Can. xxx. Ut Judęis à die cœnæ Dominicæ uſque ad feriam 2. Paſchæ procedere inter chriſtianos non liceat. *Quia Deo propitio ſub Catholicorum regnum dominatione, &c.*

Ibid. Can. xxx. De mancipijs chriſtianis apud Judæos. *Cùm prioribus Canonibus jam fuerit definitum, &c.*

Ibid. Can. xxxj. Ut nulli Judęo liceat advenam, aut de chriſtianis natum circumcidere, vel ſibi ancillam chriſtianam ſociare. *Hoc etiam decernimus obſervandum ut, &c.*

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. xiij. Nè Judæi Judices ſint vel Telonarij inter chriſtianos. *Nè Judæi chriſtianis populis Judices deputentur, aut Telonarij eſſe permittantur, per quod illis (quòd Deus avertat) chriſtiani videantur eſſe ſubjecti.*

Ibid. Can. xiv. Ut Judæi à cœna Domini ad 2. feriam Paſchæ non vagentur: & ut Clericis honorem impendant. *Ut Judæis à Cœna Domini uſque ad 1. Paſchæ, &c.*

Ibid. Can xv. Ut Judæorum convivijs christiani non participent. *Ve nullus Christianus Judæorum convivijs, &c.*

Ibid. Can. xvj. Ut nullus christianus Judæo deinceps serviat, & ut mancipia quæ nunc sunt, redimantur. *Et licet quid de Christianis, qui aut captivitas, &c.* v. tom. 13.

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. xiv. Ut Judæis uxores, vel concubinas christianas habere, sive comparare mancipia christiana, & judaïzare non liceat, vel publica officia peragere. *Suggerente Concilio, id Glorioſiſſimus Dominus, &c.* eod. tom.

Concil. Narbon. anno 589. Can. ix. Ut Judæis mortuos suos psallendo deducere non liceat. *Hoc ante omnia decretum eſt, ut Judæis non liceat, &c.* ibid.

Gregor. Magn. anno 591. lib. j. Epist. xxxiv. ad Petrum Episc. Taracin. De Judæis non persequendis. *Joſeph præſentium lator, Judæus nobis inſinuerit, &c.*

Id. Epist. xlv. ad Virgil. Arelat. & Theodor. Massilienſ. Episcopos. *Plurimi ſiquidem judaïcæ religionis viri, &c.*

Id. lib. ij. indict. xj. Epist. xxxvii. ad Libertin. Præfectum Siciliæ. *Fertur ſiquidem quod Naalas ſceleratiſſimus Judæorum, &c.*

Id. lib. iij. Epist. ix. indict. xj. ad Januar. Episc. Calarit. *Pervenit etiam ad nos, ſervos ancillaſque Judæorum, &c.*

Ibid. Epist. xxj. ad Venantium Episc. Lunensem. *Multorum ad nos relatione pervenit, &c.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epist. vj. ad Cyprianum Diaconum. *Pervenit ergò ad me eſſe Hebræos, &c.*

Id. lib. vij. indict. j. Epist. xxvj. Fauſtino Defensori. *Dominâ Abbatiſſâ Monaſterij S. Joſephi, &c.*

Id. Epist. xxvj. Victori Episcopo Panormitano. *Sicut Judæis non debet eſſe licentia quidquam, &c.*

Id. lib. vij. indict. ij. Epist. v. Januario Episc. Calarit. *Judæi de Civitate veſtra hùc venientes, &c.*

Id. Epist. xxxv. Fortunato Episcopo Neapolitano. *v. locum.*

Id. Epist. lix. Tantin. Defensori Panormitano. *Antè aliquantùm tempus Victori Fratri, &c.*

Id. Epist. lx. *Indicavit nobis Jamnus Judæus præſentium portitor, &c.*

Id. Epist. cxxvij. Regi Visigothor. Laudat ejus ope gentem Gothorum ad catholicam fidem conversam, &c. *Prætereà judico, quia crevit de veſtro opere, &c.* eod. tom. 13.

Id. lib. xj. Epist. xv. ad Paschasium Episcopum Neapolitanum. *Qui ſincerâ intentione extraneos ad chriſtianam, &c.* Tom. 14.

Id. lib. xij. Epist. xviij. ad Bacaudam & Agnellum Episcopos. *Supplicaverunt nobis Hebræi Tarracinæ, &c.* eod. tom. 14.

Concil. Paris. V. anno 615. Can. xv. Ut nullus Judæorum publicam actionem ullam super christianos exerceat. *Ve nullus Judæorum qualemcumque militiam, &c.* eod tom. 14.

Edictum Clotharij II. Regis, in Concil. Paris. V. Judæi super christianos actiones publicas agere non debeant, &c. *ibid.*

Concil. Rhem. II. anno 630. Can. xj. Ut chriſtiana mancipia, niſi chriſtianis non vendantur, & de Judæis. *Ut Chriſtiani Judæo vel Gentilibus non vendantur, &c.* ibid.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Cap. lvij. Qui non, vel qui credere vi cogantur? *De Judæis autem hoc præcepit S. Synodus, &c.*

Ibid. Cap lviij. De his qui contrà fidem Chriſti Judæis munus, vel favorem præſtant. *Tantà eſt quorumdam cupiditas ut, &c.*

Ibid. Cap. lix. De Judæis dudùm chriſtianis, & poſteà in priori ritu, diverſis ac ſervis vel filijs eorum circumciſis. *Plerique qui ex Judæis dudùm ad chriſtianam fidem promoti ſunt, &c.*

Ibid. Cap lx. De filijs Judæorum, ut à parentibus ſeparati chriſtiani debeant deputari. *Judæorum filios vel filias: nè parentum, &c.*

Ibid. Cap. lxj. De filijs fidelibus Judæorum, nè prævaricatis parentibus & damnatis, à rebus parentum exules fiant. *Judæi baptizati, ſi poſteà prævaricantes in Chriſtum, &c.*

Ibid. Cap lxij. De Judæis baptizatis, qui ſe ſociant infidelibus Judæis: ut chriſtianis illi donentur, & iſti cædibus deputentur. *Sæpè malorum conſortia, etiam bonos corrumpunt, &c.*

Ibid. Cap. lxiij. De chriſtianorum Judæorumque conjugijs communibus & filijs eorum. *Judæi qui chriſtianas mulieres in conjugio habent, &c.*

Ibid. Cap. lxiv. De Judæis converſis, & poſt prævaricantibus, ut ad teſtimonium non admittantur. *Non poteſt ergà hominem eſſe fidelis, qui Deo, &c.*

Ibid. Cap. lxv. Nè Judæi, vel ſi qui ex Judæis ſunt, officia publica agant. *Præcipiente Domino atque Excellentiſſimo, &c.*

Ibid. Cap. lxvj. Nè Judæi quodcumque mancipium chriſtianum, quocumque titulo habeant. *Ex decreto Glorioſiſſimi Principis, hoc Sanctum elegit Concilium, &c.* v. locum, cod. tom. 14.

Concil. Tolet. VI. anno 636. Capitul. iij. De cuſtodia fidei Judæorum. *Inflexibilis Judæorum perfidia deflexa, &c.* cod. tom. 14.

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Titul. xij. De Judæis. *Duodecima quæ eſt finalis & ultima, &c.* Tom. 15.

Concil. Tolet. IX. anno 655. Capitul. xvij. Ut baptizati Judæi cum Epiſcopis dies celebrent feſtos. *Baptizati Judæi quocumque loco certo tempore, &c.* ibid.

Concil. Tolet. X. anno 656. Capitul. vij. Ut nullus chriſtianum Judæis vendat. *Septima collationis objectu, immane ſatis & infandum, &c.* ibid.

Concil. Tolet. XII. anno 681. Capitul. ix. De confirmatione Legum, quæ in Judæorum nequitiam promulgatæ ſunt. *De Judæorum autem execranda perfidia, &c.* Tom. 16. (*Habentur hæ Leges omnes* 1. *Legum Viſigothorum, Tit.* 12. 3.)

Concil. Tolet. XVI. anno 693. Capitul. j. De Judæorum perfidia. *Licet in condemnatione perfidiæ Judæorum, &c.*

Egica Rex in Concil. Tolet. XVI. *Sed & quod hìc poteſt zelo Dei zelantes, &c.* v. tom. 17.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Capitul. viij. De Judæorum damnatione. *Sicut fidelium probitas magno debet donationis præmio numerari, &c.* Tom. 17.

Concil. Nicæn. II. anno 787. Οτι τὰς Εβραίας ὰ, &c. Ἐαν δὲ πλατυμφοτεροι ἴωσι ἐκ τῆς τῶν Εβραίων, &c. *Eſt Can. viij.* Quòd Hæbreos non oportet recipi, niſi fortè ex ſincero corde converſi fuerint. *Quoniam errantes hi qui ex Hebræorum ſuperſtitione, &c.*

Ibid. Can. ix. Nè quis librum celet Hebræos chriſtianos accuſantes. *v. loc. tom.* 18.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxxiij. Ut ergà Judæos antiqua canonum & legum jura ſerventur. *De ergà Judæos à Chriſtianis Principibus, &c.* Tom. 21.

Synodus Regiacitina, anno 850. *Omni regione earet, & Religioni Chriſtianæ noxium & contrarium noſcitur, ut, &c.* eod. tom. 21.

Concil. Metenſe, anno 888. Can. vij. Ut nemo cum Judæis edat vel bibat. *Guntbertus Metenſis Eccleſiæ primicerius obtulit libellum proclamationis ſuper Judæos qui habitant Metis: Quapropter, &c.* v. tom. 24.

Leges Eccleſiaſticæ S. Eduardi Regis & Confeſſoris. Cap. xxj. De Judæis. *Sciendum eſt quod omnes Judæi ubicumque in Regno, &c.* v. tom. 25.

Concil. Coyacenſe, anno 1050. Cap. vj. De Judæis. *Sexto verò titulo admouemus ut nullus Chriſtianus cum Judæis in una domo maneat, &c.* eod. tom. 25. ſub fin.

Concil. Lateran. Generale III. anno 1179. Capitul. xxvj. Nè Judæi mancipia chriſtiana in domibus ſuis habeant. *Judæi, ſive Saraceni, nec ſub alendorum puerorum ſuorum, &c.* Tom. 27.

Ibid. in eod. Concil. De Judæis. Nè chriſtiani mancipia eorum fiant. Cap. j. Judæi ad Baptiſmum non ſunt compellendi, ſed ſi voluerint abſque calumnia chriſtiani efficiantur: nullus etiam eos ſine Judicio vulnerare, vel eis res ſuas auferre, vel eorum ſolemnitates perturbare præſumat. *Sicut Judæis non debet eſſe licentia, ultrà quàm, &c.*

Ibid. Cap. ij. Non debet clericus ad ſæcularem Judicem trahi, nec debet aliquis Judæis ſervire, nec nutrices chriſtianas eis licet habere, aut obſtetrices. *Licet univerſis Dei fidelibus ex commiſſi nobis officij debita, &c.*

Ibid. Cap. iij. Judæis quocumque titulo non licet Parochias occupare, nec à chriſtianis ſunt eis homagia præſtanda. *Non ſine multa admiratione auditur & creditur, quòd, &c.*

Ibid. Cap. iv. Judæi chriſtiana mancipia non debent habere. *Ad hæc cum ſacris Canonibus cautum ſit, nè Judæi, &c.* v. eod. tom. 27.

Decreta Generalis Concil. Lateran. IV. Capitul. lxvij. De uſuris Judæorum. *Quantò amplius Chriſtiana Religio ab exactione compeſcitur uſurarum, &c.*

Ibid. Cap. lxviij. Ut Judæi diſcernantur à chriſtianis in habitu. *In nonnullis Provincijs à Chriſtianis Judæos, &c.*

Ibid. Cap. lxix. Nè Judæi publicis officijs præficiantur. *Cùm ſit nimis abſurdum, ut Chriſti blaſphemus, &c.*

Ibid. Cap. lxx. Nè converſi ad fidem de Judæis veterem ritum Judæorum retineant. *Quidam ſicut accepimus, qui ad Sacri undam Baptiſmatis, &c.*

Expeditio pro recuperanda Terra Sancta. *Ad liberandam Terram Sanctam de manibus impiorum, &c.* v. loc. fusè, eod. tom. 28.

Concil. Viennenſe, anno 1267. Capitul. xv. De habitu Judæorum. *Item cùm tantum inſolentiæ Judæorum excreverint, ut per eos, &c.*

Ibid. Cap. xvj. De mancipijs Judæorum. *Prohibemus inſuper nè ſtubas & balnea ſeu tabernas Chriſtianorum frequentent, &c.*

Ibid. Cap. xvij. De coïtu Judæi cum chriſtiana. *Si quis verò Judæus cum aliqua chriſtiana fornicationis vitium, &c.*

Ibid. Cap. xviij. De convivijs eorumdem. *Item omnibus Chriſtianis iſtius Provinciæ & Civitatis, &c.*

Ibid. Cap. xix. De Synagogis Judæorum. *Adjicientes ut ſi de cætero quocumque prætextu, &c.* v. loc. eod. tom. 28.

Concil. Ravennate, anno 1311. Capitul. xxiij. De Judæis. *Eſſi Judæi de miſericordia, & ad teſtimonium incrudelitatis eorum, &c.* ibid. in fin.

Concil. Ravennate IV. anno 1317. Cap. xiv. De Judæis. *Quamquàm Judæi per Eccleſiam tolerentur, non tamen, &c.* v. tom. 29.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. xxj. De Judæis & Saracenis. *Eccleſia Dei, in qua celebrantur divina officia, &c.* eod. tom. 29.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap xxj. De Judæis. *Quamvis Judæi, qui Sanguinis Chriſti vindictam in ſe receperunt, &c.* v. tom. 33. in fin.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars iij. in fine. De Judæis. *Ut quantùm poſſumus, Judæis corrumpendi mores Chriſtianorum, &c.* Tom. 36.

DE SCHISMATICIS,

ET SPECIATIM

DE DONATISTIS.

CONCIL. LAODIC. anno..... Can. XXXIIJ. Οτι ου δει Αιρετικους σχισματικοις συνεύχεσθαι. *Ibid. ex interpret. Dion. Exig.* De Schiſmaticis. *Quòd non oporteat cum hæreticis aut ſchiſmaticis pariter orare.*

Ibid. Can. XXXIV. De Martyribus hæreticorum.

Ibid. Can. XXXV. De his qui Angelos colunt. *v. locum, eom.* 2.

Concil. Afric. anno 424. Can. XXXIIJ. Ut cum Donatiſtis levius agatur. *Deindè pertractatis, & conſideratis, &c.* v. locum, tom. 4.

Ibid. Can. XXXIV. De litteris mittendis Judicibus, ut ea quæ inter Donatiſtas, & Maximianiſtas facta ſunt, innoteſcant. *Itaque placuit, ut ex Concilio noſtro, &c.*

Ibid. Can. XXXV. Ut clerici Donatiſtarum in Eccleſia catholica ſuſcipiantur in clero. *Deindè placuit, ut litteræ mittantur, &c.*

Ibid. Can. XXXVJ. Ut legatio ad Donatiſtas componendæ pacis gratiâ dirigatur. *Deindè placuit ut his peractis, &c.*

Ibid. Can. LVIIJ. De conveniendis Donatis.

Ibid. Can. LIX. Forma conventionis Donatiſtarum.

Ibid. Can. LX Quale commonitorium acceperunt Legati contrà Donatiſtas?

Ibid. Can. LXJ. Brevis cauſarum.

Ibid. Can. LXVJ. De Plebibus vel Diœceſibus ex Donatiſtarum pravitate converſis. *Sanè ut illæ plebes, quæ converſæ ſunt, &c.*

Ibid. Can. LXXXIV. De plebibus converſis à Donatiſtis.

Ibid. Can. LXXXV. De Diœceſibus, qualiter eas dividant inter ſe Epiſcopi, tàm Catholici, quàm qui ex Donati parte converſi ſunt.

Ibid. Can. LXXXVJ. Ut ſi quam Diœceſim Epiſcopus ab hæreſi liberans, triennio poſſiderit, nullus eam repetat. *v. locum, tom.* 4.

Leon. I. Epiſt. LXXXVIJ. ad Epiſcopos Africanos per Mauritaniam Cęſarienſem conſtitutos. Cap. iij. De Donato Novatianorum Epiſcopo, & de Maximo ex Donatiſtis. *Donatum autem Salicinenſem ex, &c.*

Synod. Rom. III. anno 500. *v. Not.* Schiſmaticorum violentia & furor. *Tom.* 10. *pag.* 296.

Vita, Epiſtolæ & Decreta Bonifacij Pap. II. Cauſam ſchiſmaticis quis dederit? *v. loc. tom.* 11.

Pelag. Pap. I. Epiſt. ij. ad Narſetenſem. *In fin pag.*.... Et ideò ſalutantes paterno affectu, &c.

Idem,

Idem, Epiſt. iij. ad eumdem. *Non vos hominum vaniloquia retardent, &c.*

Ibid. in ead. *reliqua hujus Epiſt.....* Nolite ergò dubitare hujuſmodi homines, &c.

Vide ejuſd. Epiſt. iv. ad eumdem.

Ejuſd. Epiſt. v. ad eumdem. *è medio pag. ad fin.* Nec licuit aliquando, nec licebit particularem, &c.

Idem, Epiſt. vj. ad Epiſcopos Tuſciæ. *Nec ità dicentes, injuriam noſtram dolemus, &c.*

Vide Epiſt. vj. Pelagij II. ad Epiſcopos Iſtriæ.

Gregor. Magn. lib. j. Epiſt. lxxv. ad Epiſcopos Numidiæ. *Petiſtis etenim per Hilarium Chartularium noſtrum, &c.* Tom. 13.

Idem, lib. iij. indict. xij. Epiſt. xiv. ad Maximian. Epiſc. Syracuſ. *Præſentium lator Felix Diaconus, &c.* eod. tom.

Idem, lib. iv. indict. xiij. Epiſt. xlix. ad Petrum & Prudentium Iſtriæ Epiſcopos. *Deus qui lætatur in unitate fidelium, &c.* v. locum.

Idem, lib. v. indict. xiv. Epiſt. xlvij. De Sciſmaticis ad unitatem Eccleſiæ redeuntibus. *vide locum.*

Ibid. Epiſt. lxiij. ad Mauricium Auguſtum. De neglectis Imperatorijs Legibus, quæ adverſùs Donatiſtas latæ erant. *Qualiter autem pietatis veſtræ ſerenitas contrà, &c.* v. loc.

Idem, lib. vij. Epiſt. v. Hortatur ut Schiſmaticos ad concordiam revocare, atque idololatriæ reliquias, & alia in Regno ſuo vitia coërcere ſtudeat.

Ibid. lib. vij. indict. ij. Epiſt. ix. Gallinico Exarcho Italiæ. *Quòd autem exemplar juſſionis quæ ad vos, &c.* v. loc.

Idem, Epiſt. x. Mariniano Epiſcopo Ravennæ. *In med. pag.*..... Excellentiſſimum verò Exarchum petere ſtudeat, &c.

Idem, Epiſt. liv. Secundo Servo Dei incluſo. Cap. ij. *In med. pag.*... Undè neceſſe eſt ut dulciſſima, &c.

Idem, Epiſt. lxviij. Anatolio Diacono Conſtantinopolit. De his qui ex Iſtriæ ſchiſmate ad unitatem fidei venerunt. *Reverendiſſimus Frater, &c.*

Ibid. Epiſt. xciv. De ſchiſmate Iſtricorum. Baſilio. *Multum cor, &c.*

Id. Epiſt. xcvij. Romano Defenſori. *vide.*

Ibid. Epiſt. xcviij. Gallinico Exarcho Italiæ. De ſchiſmaticis ad Eccleſiam redeuntibus.

Ibid. Epiſt. xcix. Habitatoribus Caprcæ Inſulæ. *Vide eod. tom. 13.*

Id. Gregor. lib. x. Epiſt. xxxvij. ad Firminum Epiſcopum Iſtriæ. De converſione ejus ad Sanctam Eccleſiam Catholicam. *Quum Redemptor noſter de ſervorum, &c.* Tom. 14.

Idem, lib. xj. Epiſt. xl. ad Smaragdum Exarchum. De violentia ſeveri contrà Firminum Epiſc. ab Iſtricorum erroribus reverſum. *vide.*

Id. lib. xij. Epiſt. vij. ad Theodolindam Longobardor. Reginam. De ſcriptis Secundini. *v. loc. eod. tom. 14. pag. 261.*

Nicol. Pap. I. Epiſt. j. ad univerſos Catholicos. De actis Ignatij & Photij. *Poſt 9. lin.*.... Igitur poſtquàm quidam invidiæ facibus accenſi, &c.

Id. Epiſt. iv. ad omnes Fideles. *Poſt 2. lin. 2. pag.*..... In cujus ſerie & eorum actionibus, &c.

Ejuſd. Epiſt. vij. ad Michaëlem Imperat. ubi refert acta Synodi Romanæ adverſùs Photium. *1. lin. poſt pag.* 10..... Prætereà poſtquàm ſanctæ in Chriſti fraternitati, &c.

Ejuſd. Epiſt. lxx. ad Hincmar. & cæteros Epiſcopos in Regno Caroli conſtitutos. *Sub med.* 4. *pag.*..... Conantur enim tàm noſtram ſpecialiter, &c.

Objectiones Græcorum.

Ibid. in eadem. *Quanto autem livore, quantaque vecordia, &c.* v. loc. tom. 22.

Epiſt. lxxx. Joannis Pap. VIII. ad Baſilium Imperatorem. Dolet Conſtantinopolitanam Eccleſiam ſchiſmate adhuc laborare, quâ de re Legatos mittit. *v. loc. tom.* 24.

Concil. Colonienſe, anno 887. Capitul. ij. Anathema in ſchiſmaticos, & raptores Eccleſiarum ni reſipiſcant. *v. locum, eod. tom.* 24.

Concil. Conſtantienſe Generale, anno 1414. 1415. 1416. 1417. & 1418. 250. Epiſcoporum caulâ ſchiſmaticis celebratum.

Cauſa Concilij. Concilium Conſtantienſe cùm præcipuè congregatum fuerit extinguendi ſchiſmaticis cauſâ, quo jam diù Eccleſia laborabat, & in tres diviſa partes quis eſſet verus omninò & certus Pontifex, vix agnoſcebat: res graviſſima quæ diù multùmque Chriſtianos torſit, ſuo jure poſtulare videtur, ut hujuſcè ſchiſmatis initia paulò altius repetantur, & quis tùm fuerit Eccleſiæ ſtatus, atque illorum temporum conditio breviter explicetur. *v. locum, tom.* 29.

DE SVPERSTITIONIBVS.

CONCIL. ARELAT. I. anno 314. Can. iv. Ut Aurigæ dùm agitant, excommunicentur.

Ibid. Can. v. Theatrici, quamdiù agunt, excommunicentur. *vide locum, tom* 2.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. lxxxix. De his qui augurijs, vel incantationibus, vel judaïcis ſuperſtitionibus ſerviunt. *Augurijs vel incantationibus à conventu Eccleſiæ ſeparandum: ſimiliter & ſuperſtitionibus judaïcis vel ferijs inhærentem.*

Concil. Carthag. V. anno 398. Can. xiv. De Baſilicis quæ ſine Martyrum Reliquijs dedicatæ ſunt. *vide titul.* De Eccleſ. Altaribus, &c.

Cæleſtin. Pap. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Provinciæ Vienn. & Narbon. Cap. j. De quibuſdam Sacerdotibus qui amicti pallio, & lumbos præcincti in Eccleſia miniſtrabant. *vide titul* Quædam ad diſciplinam exteriorem pertinentia.

Concil. Afric. anno 424. Can. xxvij. De paganorum conviviis auferendis. *Illud etiam petendum ut, &c.* vide locum, tom. 4.

Synod. S. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia. Can. xvj. De chriſtiano credente lamiam in ſpeculo. *Chriſtianus qui crediderit eſſe lamia in ſpeculo, &c.* Tom. 7.

Concil. Arelat. II. annò 452. Can. xxiij. Si in cujuſcumque territorio, arbores, fontes, vel ſaxa venerantur. *Si in alicujus Epiſcopi territorio, &c.* v. locum, tom. 9.

Concil. Venetic. anno 453. Can xvj. De augurijs & ſortibus Sanctorum. *vide titul.* De Divinationibus & Magia.

Gelaſ. Pap. I. adverſùs Andromachum Senatorem, cæteroſque Romanos, qui Lupercalia ſecundùm morem priſtinum colenda conſtituebant, tract. 11. p. 1234. *Quomodo autem non in hanc partem recidit, &c.*

Ibid. *Age modò quod vis de te? &c.* (Il prouve que les maladies publiques ne ſont pas arrivées à cauſe de la ceſſion de ces Jeux profanes.)

Ibid. *Sed dicis etiam Chriſtianis temporibus hæc fuiſſe, &c.* Tom. 10.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. xij. Nè in laſcivijs vota Deo reddantur. *Nè quis in Eccleſia votum ſuum, &c.* Tom. 11.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xvj. De Chriſtianis qui Gentilium more jurant ad capita animalium.

Childeberti Regis Conſtitutio. *Ad nos quærimonia proceſſit multa ſacrilegia, &c.*

Concil. Turon. II. anno 567. Can. xxij. De Kalendis Januarij, & Cathedra Sancti Petri. *Enimverò quoniam cognovimus nonullos, &c.* (De hac ſuperſtitione, vide S. Auguſtinum ſerm. 15. de Sanctis.

Capitula collecta à Martino Bracar. anno 572. Capitul. lix. De eo quod non licet Sacerdotibus vel Clericis incantaturas & contrarias ligaturas facere. *v. loc. in fin. tom.* 12.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. j. De Kalendis Januarijs. *Non licet Kalendis Januarijs vetulâ, &c.* (De hujus Canonis ſenſu & Kalendarum Januarium ſuperſtitione, vide Petrum Aurel. in Autent. partem alteram in cap. 9. pag. 613.)

Ibid. Can. iij. Ut vota & vigiliæ in Eccleſia exolvantur. *Non licet compenſos in domibus proprijs, &c.*

Ibid. Can. v. Vigiliæ S. Martini interdictæ. *Omninò & inter ſupradictas conditiones pervigilias quas in honore Domini Martini obſervant, omnimodis prohibete.*

* *Allemandiæ.* Concil. Tolet. III. anno 589. Can. xxiij. Quòd * Vallemantiæ & turpes cantici prohibendi ſunt à Sanctorum ſolemnitatibus. *Exterminanda omninò eſt irreligioſa conſuetudo, &c.* Tom. 13.

Concil. Narbon. anno 589. Can. xv. Ut quintâ feriâ, niſi aliqua feſtivitas in eam incidat, feriari & ceſſare non liceat. *Ad nos pervenit quoſdam de populis, &c.*

Gregor. Magn. lib. vij. indict. j. Epiſt. xx. Agnello Epiſcopo Terracin. *Pervenit ad nos quoſdam illic, &c.* Tom. 13.

Concil. Rhemenſe II. anno 630. Can. xiv. De his qui auguria, vel paganorum ritus imitantur. *De his qui auguria, vel paganorum ritus, &c.*

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. xxiij. *Maleficia dicuntur, quæ malefactè, &c.*

Bonifac. Archiepiſc. ad Zachar. VI. *Sicut affirmant ſe vidiſſe annis ſingulis, &c.*

Zachar. Epiſt. j. ad Bonifac. VI. *De Kalendis verò Januarijs, &c.* Tom. 17.

Concil. Germanic. I. anno 742. Can. v. Ut Epiſcopus cum Comite provideat, nè populus paganas obſervationes faciat. *Decrevimus quoque ut ſecundùm Canones, &c.* eod. tom. 17.

Concil. Liptin. anno 743. Can. iv. Ut qui paganas obſervationes in aliqua re fecerit, 15. ſolidis mulctetur. *Decrevimus quoque, quod & Pater meus antè præcipiebat, ut qui paganas obſervationes in aliqua re fecerit, mulctetur & damnetur 15. ſolidis.*

Concil. Rom. I. anno 743. Capitul. ix. Ut nullus Kalendas Januarias & broma colere præſumpſerit, &c.

Concil. Sueſſion. anno 744. Can. vj. Ut Epiſcopi provideant nè populus paganiſmum faciat. *Et omninò decrevimus ut, &c.*

Ibid. Can. vij. Ut Adalberti Cruciculæ igni tradantur. *Similiter conſtituimus, ut illas Cruciculas quas Adalbertus per Parochiam plantaverat, omnes igne conſumantur.* eod tom. 17.

Concil. Calchuth. anno 787. Capitul. xix. Ut reliquias paganorum ritum quiſque abjiciat. *Decimum nonum Caput annexuimus ut, &c.* vide tom. 18.

Ex Capitul. Caroli Magni, de diverſis rebus. xviij. Ut Cloccæ non baptizentur, nec Chartæ per porticas pendeant propter grandinem.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xliij. De arboribus & lucis deſtruendis. *De arboribus & lucis deſtruendis canonica obſervetur auctoritas.*

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. vj. De ſuperſtitionibus. *Porrò dicitis quòd affirment Græci dicentes, &c.*

Id. Reſponſ. xxxv. De ſuperſtitionibus. *v. titul.* De Bello & Pace.

Id. Reſp. lvij. De ſuperſtitionibus. *Græcos vetare prohibetis Eunuchos animalia veſtra mactare, &c.*

Id. Reſponſ. lxij. *Refertis quòd lapſis inventus ſit apud vos, &c.*

Id. Reſponſ. lxvij. *Græcos prohibere vos aſſeritis, &c.*

Id. Reſponſ. lxxvij. *Refertis quòd Græcorum quibuſdam, &c.*

Id. Reſponſ. xc. *Animalia ſive volatilia ſi, &c.* v. locum, tom. 22.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. iij. De ignotis Angelorum, aliorumque Sanctorum nominibus, ut non recitentur.

Concil. Mamnetenſe, anno incerto, Can. xx. De quodam cultu ſuperſtitioſo abolendo. *v. locum, tom.* 24.

Concil. Grateleanum, anno 928. Cap. v. De ſortilegis. *Decrevimus etiam de ſortilegis, & liblacis, &c.* v. tom. 25.

Legum Eccleſiaſticarum Canutij Regis priſca verſio. iij. De ſortilegis & veneficijs. *Et ſi ſagæ, vel incantatrices veneficæ, vel meretrices, &c.* eod. tom. 25.

Concil. London. anno 1125. Can. xij. De ſortilegis. *vide titul.* De Divinationibus & Magia.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. xxiv. De ſacrilegis. *Cùm ſacrilegorum, maleficorum, incantatorum, ſuperſtitioſa pernicies, &c.* v. loc. tom. 29.

Conſtitutio ad removendos abuſus, Concil. Lateran. V. Cap. xxxj. Contrà ſortilegos, divinaculos, incantatoreſque Clericos. *In ſortilegos, divinaculos, ac incantatores Clericos, &c.* v. locum, tom. 34. pag. 588.

Ibid. Cap. xxxij. De ſacris abutentibus. *v. locum.*

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars j. De ſuperſtitionibus. *Quantum in Religione ſtabilienda atque augenda laboris ponendum eſt, &c.* Tom. 36.

DE DIVINATIONIBVS ET MAGIA.

* *Auguribus.*

CONCIL. ELIBERIT. anno 305. Can. lxij. De * Auguris & Pantomimis, ſi convertantur. *v. locum, tom.* 1.

Concil. Laodic..... Can. xxxvj. De his qui incantationibus, & phylacterijs utuntur. *vide locum, tom.* 2.

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. xix. De vitanda converſatione cum maleficis & divinis. *v. locum, eod. tom.*

Synodus S. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. xvj. De chriſtiano credente lamiam in ſpeculo. *v. titul.* De Schiſmaticis.

Concil. Venetic. anno 463. Can. xvj. De augurijs & ſortibus Sanctorum. *v. tom.* 9.

Concil. Agath. anno 506. Can. xlij. De ſortilegis vel auguratoribus, ut ab Eccleſia ſeparentur.

Ibid. Can. lxviij. De Levitis & Clericis, nè magi vel incantatores ſint.

Ibid. ex Decreto Ivonis. *Perquirendum eſt ſi aliqua fœmina ſit, quæ per quædam maleficia & incantationes mentes hominum immutare ſe poſſe dicat, id eſt, ut de odio ad amorem, &c.* v. locum, eod. tom. 10. pag. 393.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xxx. De divinationibus & ſortibus Sanctorum. *vide locum, eod. tom.* 10.

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. anno 572. Capitul. lxxj. De eo quod non liceat chriſtianis obſervationes diverſas attendere.

Ibid. Cap. lxxij. De eo quod non liceat chriſtianis tenere traditiones Gentilium, & obſervare Lunæ & Stellarum curſus.

Ibid. Cap. lxxiij. De eo quod non liceat Kalendas obſervare.

Ibid. Cap. lxxiv. De eo quod non liceat herbas medicinales cum aliqua obſervatione colligere.

Ibid. Cap. lxxv. De eo quod non liceat mulieres chriſtianas in lanificijs aliquid obſervare.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. iv. Ut auguria & ſortilegia non fiant.

Ibid. Can. v. Vigiliæ S. Martini interdictæ. *v. tom.* 13.

vide quoque hujus Concilij Notas. Arbores quas ſacrivos vocant ſuccidite: pedum ſimilitudines, quas per binios ponunt, fieri vetate, & ubi inveneritis cremate.

Concil. Narbon. anno 589. Can. xiv. Ut qui ſortilegos conſulunt, excommunicentur, & pecuniâ mulctentur: qui verò ſortes faciunt venundentur, & pretium pauperibus erogetur.

Gregor. Magn. lib. iij. Epiſt. xxiv. De Paulo Clero maleſico. *v. loc. eod. tom.* 13.

Ejuſd. lib. ix. Epiſt. xlvij. De incantationibus & ſortilegis inſequendis. *Tom.* 14.

Ejuſd. lib. xij. Epiſt. xiij. De maleficijs perſequendis quæ vulgò Cantermæ dicuntur. *vide locum, eod. tom.* 14.

Concil. Rhemenſe II. anno 630. Can. xiv. De ijs qui auguria & paganorum ritus imitantur. *v. locum, eod. tom.* 14.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xxix. De Sacerdotibus, Levitis, vel Clericis magos vel aruſpices conſulentibus. *v. locum, ibid.*

Vide Capitula in fin. hujus Concilij Tolet. IV. Cap. 29. Sortilegia prohibentur. Concil. Ancyr. II. Can. 23. idem diſcernit, & eamdem pœnam ſtatuit Agath. Can. 24. prohibet, nè fiant ſub nomine fictæ Religionis, Sanctorum ſortes, aut ſcripturarum inſpectio, ut indè futura promittantur. Fiebant autem ſortes Sanctorum de ligno, aut pane, ut conſtat in Autiſiodor. Can. 4. &. I. Aurel. Can. 30. in Concil. Lateran. III. ſub Leone X. hujus pœna eſt temperata, relictaque Ordinarij arbitrio.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Can. xxj. De Levitis & Clericis, nè magi vēl incantatores ſint. *vide locum, tom.* 17. *vide Gregor. II. cit.* 8. *&* 9. *eod. tom.* 17.

Gregor. III. De diverſis criminibus ex Patrum dictis. Can. xvj. De augurijs & divinationibus.

Ibid. Can. xxiij. De maleficijs. *vide locum, eod. tom.* 17.

Concil. Germanic. anno 742. Cap. v. Ut Epiſcopus cum Comite provideat nè populus paganas obſervationes faciat. *ibid.*

Concil. Leptin. anno 743. Can. iv. Ut qui paganas obſervationes in aliqua re fecerit, 15. ſolidis mulctetur. *eod. tom.* 17.

Capitular. Caroli Magni, anno 789. Capitul. xviij. De maleficijs, vel incantatoribus.

Ibid. Capitul. lxiv. De augurijs, vel alijs maleficijs. *v. locum, tom.* 20. *vi Capitular. Aquiſgran.* 789. *c.* 64. *ibid.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. xliij. De arboribus & lucis deſtruendis. *ibid.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can xlij. Quòd magicæ artes ad curandas hominum vel animalium infirmitates nihil conferant. *v. loc. eod. tom.* 20.

Ludovici Imperatoris Capitular. III. anno 828. Capitul. vij. x. De collectis malis omnimodis prohibendis. *v. locum, tom.* 21.

Synodus Regiaticina, anno 850. Capitul. xxv. *Quia peſtiferas adhuc ſtirpes, &c.* v. loc. tom. 21.

Leges Eccleſiaſticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum, Titul. xvj. De ſortilegis, incantatoribus, veneficis, perjuris, & his ſimilibus. *v. loc. tom.* 24.

Leges Eccleſiaſticæ Edoüardi Senioris Regis Angliæ, Titul. xj. De ſagis, ariolantibus, pejerantibus, &c. *v. locum, eod. tom.* 24.

Aliæ Leges Eccleſiaſticæ Canuti Regis. iij. De ſortilegis & veneficis. *Tom.* 25.

Concil. London. anno 1125. Can. xij. De ſortilegis. *Sortilegos, ariolos, & auguria, quæcumque ſectantes, eiſque conſentientes, excommunicari præcipimus, perpetuâque notamus infamiâ.*

Conſtitutio ad removendos abuſus, in fin. Concil. Tolet. anno 1473. Cap. xxxj. Contrà ſortilegos, divinaculos, ac incantatores Clericos. *In ſortilegos, divinaculos ac incantatores Clericos, &c.* v. locum, tom. 34.

Concil. Mogunt. anno 1549. Cap. cj. De pœna ſortilegiorum. *Sortilegia, quæ ad injuriam ſacræ Religionis noſtræ, &c.* v. locum, tom. 35.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. pars j. De magicis artibus, veneficijs, divinationibuſque prohibitis. *Magos & maleficos, qui ſe ligaturis, nodis, characteribus, &c.* v. loc. tom. 36.

FINIS

I. PARTIS.

DE CEREMONIIS ET RITIBVS ECCLESIASTICIS.

EPIST. I. Alexandrini Pap. I. ad omnes Orthodoxos, titul. v. De benedictione ſalis & aquæ ſive cæterorum elementorum. *Tom.* 1.

Concil. Laodic. Can. xiv. περὶ τῶ μὴ, &c. *Id interpret. Dion. Exig.* Ad alias Parochias Eulogias, quæ oblatę ſunt, minimè deſtinendas. *Quòd ſancta nullo modo, cauſa Eulogiarum tempore paſchalis feſti, ad alias Parochias debeant deſtinari.*

Ibid. Can. xxvij. ὅτι ϐ δεῖ, &c. Quòd de convivijs quæ ex agape, eſcarum partes accipi non debeant. *Quòd non oporteat miniſterio deditos Clericos aut Laicos ad agapen vocatos, ciborum partes accipere, propterea quod hinc eccleſiaſtico ordini fiat injuria.*

Concil. Nicæn. anno 325. cap xxviij. De flectendo genu. Ἔτεροι δέ, &c. *Dion. Exig. Quoniam ſunt qui quidam qui die Dominico genua flectunt, & in diebus Pentecoſtes, ne omnia ſimiliter in omni Paræcia ſerventur, visum eſt ſanctæ Synodo, ſtantes Deo orationes perſolvere.*

Concil. Gangrenſe, Can. xj. De his qui agapas, id eſt paſtiones pauperum riſui deputant. Εἴ τις καταφρονοῖη, &c. *Interpret. Dion. Exig. Si quis illos deſpicit qui agapas ex fide faciunt, & propter honorem Domini convocant Fratres, & noluerit hujuſmodi vocationibus communicare parvipendens quod agitur, anathema ſit.*

Concil. Viennenſe, anno 474. in cauſa Rogationum triduanarum antè aſcenſionem Domini celebrandarum. *Tom.* 9.

Concil. Gerund. anno 517. Can. 1. Ut unaquæque Provincia in officio Eccleſiæ unum ordinem teneat.

Ibid. Can. ij. Ut Litaniæ poſt Pentecoſten à quinta feria uſque in Sabbato celebrentur.

Ibid. Can. iij. De ſecundis Litanijs faciendis Kalendis Novembris. *Tom.* 10.

Concil. Arauſic. anno 511. Can. xxvij. De Litanijs antè aſcenſionem Domini celebrandis.

Ibid. Can. xxviij. De Clericis qui ad Litanias venire contempſerint. *eod. tom.* 10.

Vita, Epiſt. & Decreta Pelagij Papæ I. Litaniarum & proceſſionum uſus. *v. not. in ejus vita.* Tom. 12.

Concil. Lugdunenſe II. anno 567. Can. vj. De Litanijs primâ Novembris hebdomadâ in omni Eccleſia celebrandis.

Capitula collecta à Martino Epiſcopo Bracar. Capitul. lviij. De preguſtandis carnibus & non execrandis.

Ibid. cap lxx. Ab Hæreticis Eulogias accipere non licet. *Inſin. tom.* 12.

Gregor. Magn. lib. vij. indict. ij. Epiſt. lxiv. Joanni Epiſcopo Syracuſano. *vide titul.* Euchariſtiæ ritus. De Miſſæ Sacrificio.

III. Interrogatione Auguſtini, Cur cùm una ſit fides ſunt Eccleſiarum conſuetudines tam diverſæ, & altera conſuetudo Miſſarum eſt in Romana Eccleſia, atque altera in Galliarum Eccleſijs tenetur.

RESPONSIO BEATI GREGORIJ.

dist. 32. c. Novit. *Novit Fraternitas tua Romanæ Eccleſiæ conſuetudinem, in qua ſe meminit enutritam, ſed mihi placet, ut ſive in ſancta Romana, ſive in Galliarum, ſive in qualibet Eccleſia aliquid inveniſti, quod plus omnipotenti Deo poſſit placere, ſollicitè eligas, & in Anglorum Eccleſia, quæ adhuc in fide nova eſt inſtitutione præcipua, quæ de multis Eccleſijs colligere potuiſti, infundas. Non enim pro locis res, ſed pro bonis rebus loca nobis amanda ſunt. Ex ſingulis ergo quibuſque Eccleſijs, quæ pia religioſa, quæ recta ſunt, elige: & hæc quaſi in faſciculum collecta apud Anglorum mentes in conſuetudinem depone.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. ix. De benedicendo cereo & lucerna in vigilia Paſchæ. *Lucerna & cereus in prævigilijs Paſchæ apud quaſdam Eccleſias non benedicuntur, & cur à nobis benedicuntur, inquirunt? propter glorioſum enim noctis ipſius Sacramentum ſolemniter.* v. ſuprà titul. *De officio eccleſiaſtico.*

Concil. Tolet. V. anno 636. Can. 1. De conſtitutione novarum Litaniarum. *Scilicet ut in cuncto Regno à Deo ſibi conceſſo ſpecialis & propria hæc religioſa omni tempore teneatur obſervantia, ut à die iduum Decembrium Litaniæ triduò* * ubique. **uſque annuâ ſucceſſione peragentur, & indulgentia delictorum lachrymis impetretur. Quòd ſi dies dominica interceſſerit in ſequenti hebdomada celebrentur; ut* * iniquitate efficitur. *quoniam * abundante iniquitate, & deficiente caritate, * eo uſque protelatur malitia, ut nova exerceantur facinora nova quoque hæc ipſa ſurgat conſuetudo, quæ poſſit antè Omnipotentis oculos * veſtra eſſe purgatio.*

* ut uſquaquaque prolata malitia, nova. Concil. Tolet. VI. anno 638. cap. ij. De obſervatione Litaniarum. *Religioſiſſimi Principis noſtri devotionem, & noſtrorum Conſacerdotum primo anno Regni conſtitutionem cum magna reverentia & veneratione ſuſcipientes, quam conſtat jam in omni Regno ſuo annuâ vice celebrari, placuit etiam noſtrâ aſſentione firmari. Proindè univerſalis auctoritate cenſemus Concilij, ut hi dies Litaniarum qui in Synodo præmiſſa ſunt, inſtituti, eodem tempore, quo juſſi ſunt excoli, * annuo recurſu* * noſtra. Concil. Tolet. 5. c. 1. *omni obſervatione habeantur celeberrimi, ut pro illis quibus nunc uſque ſimul implicati ſumus delictis, ſit noſtra expiatio antè oculos Dei omnipotentis.*

* anno recurſo. Concil. Tolet. XVII. anno 694. capitul iij. De ablutione pedum in Cœna Domini facienda. *Cælibe ſatis ratumque Deo cernitur myſterium ſi ejus exempla ſequentes, imitatores ipſius eſſe ſtudeant Chriſticolæ mentes, dicente Domino:* Qui mihi miniſtrat, me ſequatur. *Quocirca ſi Dominus Redemptorque noſter Diſcipulorum non dignatus eſt ablutione aquæ ablui pedes, proteſtante Evangeliſta:* Surgens Jeſus à Cœna, & ponens veſtimenta ſua cœpit lavare pedes Diſcipulorum, dicens: Si ergo lavi pedes veſtros Dominus & Magiſter veſter, & vos debetis

Cyprian. de unctione chriſmatis.

alter alterius lavare pedes. *Cur non piæ actionis exhibitione imbuti, exemplorum ejus non ſimus devotiſſimi ſectatores, &c.* v. reliqua. *Tom.* 17.

Ibid. capitul. vj. De diebus Litaniarum per totos 12. menſes celebrandis. *Quamquam priſcorum Patrum inſtitutio per totum annum, per ſingulorum menſium curſum, Litaniarum vota decreverit perſolvendum, nec tamen ſpecialiter ſanxerit pro quibus cauſis idipſum ſit peragendum, tamen quia cooperante humani generis adverſario, multa inolevit obſervandi conſuetudo, & jurisjurandi tranſgreſſio, ideò ſecundùm Evangeliſtam, qui ait:* Vigilate & orate nè intretis in tentationem. *Matt.*26. *In commune ſtatuentes decernimus, ut deinceps per totum annum in cunctis* 12. *menſibus per univerſas Hiſpaniæ & Galliarum Provincias pro ſtatu Eccleſiæ Dei, pro incolumitate Principis noſtri, atque ſalvatione populi, & indulgentia totius peccati, & à cunctorum fidelium cordibus expulſione diaboli Exomologeſes votis gliſcentibus celebrentur: quatenùs dum generalem Omnipotens Dominus afflictionem perſpexerit, & dilectus omnibus miſeratus indulgeat, & ſævientis diaboli incitamenta ab animis omnium procul efficiat.*

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. capitul. xvj. De diebus Litaniarum. *eod. tom.* 17.

Vita, Epiſtolæ & Decreta Leonis Papæ III. *v. notas in marg.* Litanias antè Aſcenſionem inſtituit. *Tom.* 20.

Zachar. Pap. Epiſt. xij. ad Bonifacium Archiepiſcopum. *Sub fin. tertiæ pag.* De igne autem Paſchali quod inquiſiſti, à ſanctis priſcis Patribus, ex quo per Dei & Domini noſtri Jeſu Chriſti gratiam, & precioſo Sanguine ejus Eccleſia dedicata eſt, quintâ feriâ Paſchæ dum ſacrum Chriſma conferatur tres lampades magnæ capacitatis ex diverſis candelis Eccleſiæ oleo collecto, in ſecretiori Eccleſiæ loco ad figuram interioris Tabernaculi inſiſtente, indeficienter cum multa diligentia ardebunt, ita ut oleum ipſum ſufficere poſſit ad tertium diem. De quibus candelis, Sabbatho ſancto pro ſacri fontis baptiſmate ſumptus ignis per Sacerdotem renovabitur. De Criſtallis autem, ut aſſeruiſti, nullam habemus traditionem.

Ibid. *in ead. ultim. lin. ejuſd. pag.* Nam & hoc inquiſivit Fraternitas tua, ſi liceat Sanctimonialibus Fœminis, quemadmodum Viris, ſibi invicem pedes abluere tam in Cœna Domini, quàmque in alijs diebus. Hoc dominicum præceptum eſt, quod qui per fidem impleverit, habebit ex eo laudem. Etenim Viri & Mulieres unum Dominum habemus qui in Cælis eſt. Pro benedictionibus autem quas faciunt Galli, ut noſti, Frater, multis vitijs varlantur; nam non ex Apoſtolica traditione hoc faciunt, ſed per vanam gloriam hoc operantur, ſibi ipſis damnationem adhibentes, dum ſcriptum eſt: *Si quis vobis evangelizaverit præter id quod evangelizatum eſt, anathema ſit.* Regula catholicæ traditionis ſuſcepiſti, Frater amantiſſime, ſic omnibus prædica, omneſque doce, ſicut à Sancta Romana, cui Deo authore deſervimus accepiſti Eccleſia. Galat. 1.

Ibid. in eadem. *in med. 5. paginæ.* Nam & hoc flagitaſti à nobis, ſi liceat perſecutionem paganorum fugere an non? Et pro hoc, Frater, ſalutare conſilium damus. Si fieri poteſt, & locum invenieris, inſta ad prædicandum illis: ſi autem ſupportare non valueris eorum perſecutionem, habes præceptum dominicum, ut in aliam ingrediaris Civitatem; nam & hoc inquiſiſti quid fiendum ſit de excommunicato Epiſcopo & Apoſtolicam authoritatem negligente, *Matt.*10.

hic detestabilis est coram Deo & hominibus, cui condemnato incondemnatus non communicabit. Ipsi enim condemnabuntur in die iræ & revelationis Domini & Salvatoris N. J. C. cum fecerit ad judicandum genus humanum, sicut
Jacob. 4. scriptum est: *Superbis ego resistam, dicit Dominus, &c.* ad hoc verb. infiximus.

Capitular. Aquisgran. Car. Mag. anno 789. cap. liij. De pace danda. In Decretalibus Innocentij Papæ, ut pax derur omnibus confectis Christi Sacra-
lib. 1. c. 53. Innoc. c. 1. de consecrat. dist. 2. Pacem igitur. mentis. *Pacem igitur asseris antè confecta mysteria quosdam populis imperare, vel sibi inter Sacerdotes tradere, cum post omnia quæ aperire non debeo, pax sit necessariò indicenda: per quam constet populum ad omnia quæ in mysterijs aguntur, atque in Ecclesia celebrantur, præbuisse consensum, ac finita esse pacis concludentis signaculo demonstrentur.*

Ibid. cap. liv. Item ejusdem, ut nomina publicè non recitentur antè preces Sacerdotales. *De nominibus verò recitandis, antequam precem Sacerdos fiat, atque eorum oblationes, quorum nomina recitanda sunt, suâ oratione commendet,*
lib. 1. c. 54. Innoc. c 2. de consecrat. dist. 1. de nominibus. *quàm superfluum sit, & ipse pro tua prudentia recognoscis; ut cujus hostiam necdum Deo offeras ejus nomen antè insinues, quamvis incognitum nihil illi sit. Prius ergò oblationes sunt commendandæ, ac sunt eorum nomina quorum oblationes sunt edicenda, ut inter sacra mysteria nominentur, non inter alia, quæ antè præmittimus, ut ipsis mysteriis viam futuris precibus aperiamus.*

Concil. Mogunt. anno 813. cap. xxxij. Quid sit Litania, & quid Exomologis? *Litaniæ autem græco nomine appellantur, quæ latinè dicuntur Rogationes. Inter Litanias autem & Exomologeses, hoc differt, quod Exomologeses pro sola peccatorum confessione aguntur: Litaniæ verò indicantur propter rogandum Deum, & impetrandum in aliquo misericordiam ejus: sed nunc jam utrumque vocabulum sub una designatione habetur.*

Ibid. Can. xxxiij. De Litania majore. *Placuit nobis ut Litania major observanda sit à cunctis Christianis diebus tribus, sicut legendo reperimus, & sicut sancti*
capitular. l. 5. c. 85. *Patres nostri instituerunt, non equitando, nec pretiosis vestibus induti, sed discalceati, cinere & cilicio induti, nisi infirmitas impedierit.*

Ibid. Can. xxxiv. De quatuor temporibus observandis.

Ibid. Can. xxxv. De indicto jejunio.

Ibid. Can. xxxvj. De festivitatibus anni.

Ibid. Can. xxxvij. De dominicis diebus cum veneratione observandis, &c. *v. loc. tom. 20.*

Conil. Turon. III. anno 813. Can. xxxvij. Quòd exceptis diebus Dominicis & tempore Paschali, flexis genibus orandum sit. *Sciendum est quod exceptis diebus dominicis, & illis solemnitatibus, quibus & universalis Ecclesia, ob recordationem dominicæ Resurrectionis, solet stando orare fixis in terra genibus supplicitet Dei clementiam nobis profuturam nostrorum criminum indulgentiam deposcendum est: cujus rei in Evangelio ipse Dominus nobis dedit exemplum; sed & Stephanum*
Luc. 22. Act. 7. & 20. *Martyrem, & Apostolum Paulum eadem fecisse liber actuum Apostolorum testis est. Ex quibus intelligi datur oportere Christianum humiliter ad terram prosterni,*
Eccles. 10. *nè fortè illi dicatur,* Quid superbis terra & cinis?

Concil. Aquisgran. anno 816. cap. xlvj. De flectendo genu. *Quoniam sunt*
Ex Concil. Nic. Can. 20. *quidam in die dominico genu flectentes, & in diebus Pentecostes, ut omnia in universis locis consonanter observentur. Placuit sancto Concilio, stantes Domino vota persolvere.*

HOMILIA LEONIS PAPÆ IV. *in med. 3. pag.* Omni die dominicâ antè Miſſam aquam benedicite undè populus aſpergetur, & ad hoc proprium vas habete: Sacra vaſa proprijs manibus abluite & extergite. Nullus Miſſam cantet ſolus: nullus antè Solis ortum, niſi in Nativitate Domini: nullus cantet eam niſi jejunus: nullus cantet qui non communicet: nullus cantet ſine lumine, ſine amictu, ſine alba, ſtola, favone, & caſula. Veſtimenta nitida ſint, & ad nullos alios uſus ſint. Nullus in Alba, quâ in ſuo uſu utitur, preſumat Miſſam cantare. Nullus in ligneo, plombeo, aut vitreo Calice audeat Miſſam agere. Nulla Fœmina ad Altare Domini accedat, & Calicem Domini contingat. Corporale mundiſſimum ſit. Altare ſit coopertum mundiſſimis linteis. Super Altare nihil ponatur, niſi capſæ cum Reliquijs Sanctorum, aut fortè quatuor ſancta Dei Evangelia, aut pixis cum Corpóre Domini ad Viaticum pro infirmis: cætera in nitido loco recundantur. Miſſale plenarium, & Lectionarium, & Antiphonarium unaquæque Eccleſia habeat. Locus in Secretorio, aut juxtà Altare ſit preparatus, ubi aqua effundi poſſit, quando vaſa ſacra abluuntur, & ibi linteum nitidum cum aqua dependeat, ut ibi Sacerdos manus lavet poſt Communionem. Eccleſiæ ſint coopertæ benè & cameratæ, & atrium ſit ſemper mundatum. Nullus extrà Eccleſiam per domos, aut in locis non conſecratis Miſſas cantet ſine licentia Epiſcopi ſui. Omnis Presbyter Clericum habeat ſcholarem, qui epiſtolam vel lectionem legat, & ad Miſſam reſpondeat, cum quo & Pſalmos cantet. Nullus cum calcaribus vel cultellis Miſſam cantet, quia indecens & contrà regulas Eccleſiæ eſt. Calicem & oblatam rectâ cruce ſignate, id eſt, non in circulo & * variatione digitorum ut plurimi faciunt, ſed diſtrictis duobus digitis & pollice intentus recluſo, per quos Trinitas annuitur, iſtud ſignum † rectè facere ſtudete: non enim aliter quidquam petiſtis benedicere. Infirmos viſitate, & ut ſua rationabiliter diſponant, admonete; deindè reconciliate, & juxtà Apoſtolum Oleo ſancto ungite, & propriâ manu communicate, & nullus præſumat Communionem Laïco aut Fœminæ tradere ad deferendum infirmos. Nullus veſtrum pro baptizandis infantibus, aut infirmis reconciliandis, aut mortuis ſepeliendis premium aut munus exigat. Videte nè per negligentiam veſtram ullus infans abſque baptiſmo moriatur. Nullus veſtrum ſit ebrioſus, nullus ſit litigioſus, quia ſervum Domini non decet litigare. Nullus veſtrum arma ferat in ſeditione, quia arma veſtra ſpiritualia debent eſſe. Nullus canum aut avium jocis inſerviat. Nullus in tabernis bibat. Unuſquiſque veſtrum (quantùm ei datur & in ſe eſt) aliquid de ſacro Evangelio, vel de Epiſtolis Apoſtolorum die dominico vel feſtis diebus plebi ſuæ annuntiet. Unuſquiſque Presbyter officium ſuum rectè addiſcat; qui autem eſt illiteratus, ab officio ſuſpendatur, niſi emendet. Verbum Domini, & non fabulas inanes in corde veſtro debetis populo annuntiare & prædicare. Curam pauperum, peregrinorum & orphanorum habete; & ad prandiola veſtra eos invitate. Eſtote hoſpitales, ut à vobis alij bonum ſumant exemplum. Sacra vaſa & veſtimenta Sacerdotalia nolite pignori dare. Nullus veſtrum minus dignè pœnitentiam cujuſcumque rei gratiâ ad reconciliationem adducat, & ei teſtimonium reconciliationis ferat. Nullus veſtrum uſuras exigat, & conductor fœnatorum exiſtat. Res & facultates quas poſt ordinationem veſtram acquiritis, ſciatis ad Eccleſiam matrem pertinere. Nullus ſine licentia

* *al. vaſ. ricatione.*

Epiſcopi per poteſtatem ſæcularem Eccleſiam acquirat. Nullus Presbyter ſub poteſtate Laïcorum Miniſter, aut Caſtaldio fiat. Nullus per pecuniam Eccleſiam alterius ſupplantet. Nullus Eccleſiam ad quam intitulatus eſt, dimittat, & ad aliam queſtus gratiâ ſine licentia Epiſcopi migret. Nullus plures Eccleſias teneat ſine adjutorio aliorum Presbyterorum. Nullatenus una Eccleſia inter plures dividatur. Nullus alterius Parochianum niſi in itinere, ſi ſibi placitum fuerit ad Miſſam recipiat. Nullus in alterius Parochia abſque proprij Presbyteri voluntate, vel rogatus Miſſas cantet. Nullus decimam ad alium pertinentem recipiat. Nullus pœnitentem invitet carnem manducare & vinum bibere, niſi pro eo ad præſens eleemoſynam faciat. Nullus baptizare præſumat, niſi in vigilijs Paſchæ & Pentecoſtes, niſi pro periculo mortis. Nullus Clericus vel Laïcus in Eccleſia loqui audeat; tantùm oret, maximè infrà divinum officium. In Sabbato Paſchæ, extincto veteri, novus ignis benedicatur, & per populum dividatur, & aqua benedicta ſimiliter unuſquiſque fontes lapideos habeat, & ſi lapideos habere non poſſit, vas ſaltem aliquod ad hoc paratum, in quo nihil aliud fiat, habeat. Attentè ut omnibus Parochianis veſtris ſymbolum Apoſtolorum, & orationem dominicam inſinuetis. Vigilias Apoſtolorum, & jejunium quatuor Temporum & Rogationum, & Litaniæ majores plebibus veſtris omni ſtudio obſervandas inſinuate. Quartâ feriâ antè Quadrageſimam plebem ad peccatorum confeſſionem invitate, & juxta qualitatem delicti pœnitentiam injungite, non ex corde veſtro, ſed ſicut in pœnitentiali ſcriptum eſt. Ab illa quarta feria uſque in diem Reſurrectionis Domini nullus manducet carnem vel ſanguinem. Quatuor temporibus in anno, id eſt, in Nativitate Domini, in Cœna Domini, Paſcha & Pentecoſte omnes fideles ad Communionem Corporis & Sanguinis Domini accedere admonete. Certis diebus & temporibus conjugatos abſtinere ab uxoribus exhortamini. Eulogias poſt Miſſas in diebus feſtis plebi diſtribuite.

Nicol. I Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. Reſp. liij. *Conſulitis ſcilicet, &c.* v.

De humilitate quam poſtulat oratio.

Ibid. Reſp. liv. *Dicitis quod Græci fateantur quod in Eccleſia qui non, &c.*

Ibid. lv. *Jam verò quod aſſeritis Græcos non prohibere Communionem, ſuſcipere ſine cingulis, quibus Sacræ Scripturæ teſtimonijs hoc prohibere jure probentur, &c.*

De oratione & jejunio.

Ibid. lvj. *Noſſe eos velle aſſeveratis ſi liceat omnibus veſtris, præcipuè tempore ſiccitatis ad pluviam poſtulandam jejunium & orationem facere; vobis quidem hoc agere licet: quoniam jejunium & oratio magnæ virtutes ſunt, &c.* v. quoque.

Mulieres velato capite orare in Eccleſia debent. * 1. Cor. 11.

Ibid. lviij. *Utrum velato an nudato capite Mulier in Eccleſia ſtare debeat, Apoſtolus docet:* * Mulier orans aut prophetans non velato capite, deturpat caput ſuum, unum eſt enim ac ſi decalvetur: nam ſi non velatur Mulier, tondeatur; ſi verò eſt turpe Mulieri tonderi ac decalvari, velet caput ſuum. *Et iterùm*: Ideò, *inquit*, debet Mulier velamen habere ſuper caput propter Angelos, id eſt, Sacerdotes. *Et rurſus ait*: Vos ipſi judicate, decet Mulierem non velatam orare Dominum? *Nec ipſa natura docet vos, quod vir quidem ſi comam nutriat, ignominia eſt illi: Mulier ſi comam gloria eſt illi, quoniam capilli pro velamine ei dati ſunt.*

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. Capitular. vj. ad Presbyteros Parochiæ ſuæ.

De thuribulo & incenſo. Ut omnis Presbyter thuribulum & incenſum habeat tempore quo Evangelium legitur, & finito offertorio, ſuper oblationem incenſum, ut in more videlicet Redemptoris ponat.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. lxiij. De his qui eſum carnium in Clero deſtituti, diffugiunt.

Ibid. cap. lxv. De his qui abominantur eos qui carnibus veſcuntur. *v. Tom.* 20.

Concil. Mamnetenſe, incerto anno, Can. ix. De Eulogijs populo à Preſbytero dandis. *Tom.* 24

Concil. Wormat. anno 868. Can. lxiv. De carne à beſtijs læſa, aut per ſe mortua non edenda: item de apibus hominem necantibus, necandis, ex Concil. Carthag. *Animal vulneratum à beſtijs & guſtatum, licitum eſt manducare, ſi homo priùs animal vivum occiderit: ſi verò mortuum fuerit priùs, dejiciatur caro ejus. Si apes occidunt hominem, occidi debent feſtinanter; mel tamen manducetur.*

Ibid. cap. lxv. Animalia, quæ quibus comedi, quomodo licita, ex eod. Conc. *Animalia quæ à lupis, ſeu à canibus laniantur, non ſunt comedenda, niſi porcus & canibus; nec cervus, nec capra, ſi mortui inveniuntur. Porci autem ſi ſanguinem hominis guſtantes tetigerant, manducentur: ſed qui cadaver mortuum laniantes manducaverint, carnes eorum manducare non licet, uſque dum macerantur poſt annum. Piſces autem licet manducare, quia alterius naturæ ſunt. Aves verò & alia animalia, ſi in retibus ſtrangulantur, non ſunt comedenda.*

Concil. Florentinum, anno 1439. De azimo & fermentato. *Neſtit profectò bonus iſte vir quantùm differat inter Judaïcum Paſcha & Azima, & myſticum Sacrificium.* v. locum, in fin. tom. 32. pag. 835. v. quoque titul. de pane, azimo & fermentato.

Concil. Cabilon. I. anno 1536. pars nona, cap. vij. Litaniæ & Rogationes cur inſtitutæ, & quomodo populus admonendus ſit? *Litanias, id eſt, ſupplicationes ſeu rogationes, &c.* v. loc. tom. 35.

Ibid. cap. viij. Proceſſiones intrà cepta Eccleſiarum peragendæ. *Quod Proceſſiones per agros & campos peraguntur, &c.*

In dicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. Cenſuræ & decreta, in fin. xiv. De benedictione fontis, & parvulis tempore Paſchali baptizandis. *Inolevit gravis abuſus in Collegijs quibuſdam, &c.* eod. tom. 35.

Ibid. xxij. De Proceſſionibus in quibus Sacra Hoſtia cum Imaginibus Sanctorum circumfertur. *Nihil propè tam ſanctum eſt, quod ſæcularium hominum, &c.*

Ibid. xxiij. De ſtationibus & ſupplicationibus. *Quantùm in Proceſſionibus feſtivis peccat turba populi, &c.*

Ibid. xxv. De Proceſſionibus ruralibus. *Decanis ruralibus commiſimus, ut ruri ubi major eſt abuſus, &c.*

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars ij. ſub fin. De proceſſionibus & ſupplicationibus. *Generales Proceſſiones à Cathedrali, vel cujuſque loci majori, &c.* eod. tom. 35.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars ij. De Proceſſionibus. *Cùm Supplicationes publicas, ſolemneſque fieri opus erit, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. Quę ad Proceſſiones pertinent. *Stati dies Proceſſionum, quæ pro gratiarum actione, &c.* eod. tom. 36. ſub fin.

DE OFFICIO ECCLESIASTICO,

PSALMIS, HORIS CANONICIS, &c.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. capitul. xxxiij. De Episcopis & Ministris, ut ab uxoribus se abstineant.

Ibid. cap. xxxiv. Nè Cereum in Cœmeterijs incendatur.

Ibid. cap. xxxv. Nè Fœminæ in Cœmeterijs pervigilent.

Ibid. cap. xxxvj. Nè picturæ in Ecclesia fiant. *v. locum, tom.* 1. *pag.* 639.

Concil. Laodic. Can. xv. περὶ τοῦ μὴ δεῖν πλέον, &c. *Ex interpret. Dion. Exig.* Quòd non oporteat ampliùs præter eos, qui regulariter Cantores existunt, qui & de codice canunt, alios in pulpitum conscendere, & in Ecclesia psallere.

Ibid. Can. xvj. περὶ τῶν ἐν τῷ σαββάτῳ, &c. De Lectionibus, quæ debeant Sabbatis recenseri. Quòd in Sabbatis Evangelia cum alijs Scripturis legi debeat.

Ibid. Can. xvij. περὶ τοῦ, μὴ δεῖν. Quòd interstitium Psalmorum debeat in Sabbatis fieri. Quòd in conventu fidelium nequaquam Psalmos continuare conveniat, sed per intervallum, id est, per Psalmos singulos recenseri debeant lectiones.

Ibid. Can. xviij. περὶ τοῦ. *Interpret. Dion. Exig.* De precibus nonâ & vesperâ celebrandis. Quòd idipsum officium precum & nona & vespera semper debeant exhiberi.

Ibid. Can. xix. περὶ τοῦ δεῖν. *Id. interpret. Dion. Exig.* De precibus post Homilias, id est, post sermones habitos ad populum proferendis. Et de his quos intrà Sacrarium conveniat. Quòd oportet seorsùm primùm post allocutiones Episcoporum, Orationes super Cathecumenos celebrari: & postquàm Cathecumeni egressi fuerint, super eos, qui sunt in pœnitentia precem fieri. His etiam accedentibus ad manum Sacerdotis, & discedentibus, tres Orationes consumari fidelium: ita ut prima quidem sub silentio, secunda verò & tertia per exclamationes solitas expleantur: & ut demùm pacem sibi invicem dabunt. Et postquàm dederit Episcopus Presbyteris osculum pacis, tunc Laïci sibi tribuant: & ità sancta celebrabitur oblatio. Solis autem ministerio Sacerdotis ad Altare ingredi, & communicare ibidem liceat.

Ibid. Can. lvj. Non licere Presbyteris introïre ad Altare priusquàm ingrediatur Episcopus. *v. locum.*

Ibid. Can. lix. ὅτι δεῖ δεῖν. *Interpret. Dion. Exig.* Quæ psallere, vel legere in Ecclesia conveniat. Quòd non oporteat Plebeïos Psalmos in Ecclesia cantare, nec libros præter Canonem legi, sed solùm sacra volumina Novi Testamenti vel Veteris.

Concil. Nicæn. anno 325. titul. lxj. De numero Presbyterorum & Dia-

conorum ad miniſterium Eccleſiæ, & ad facultatem ejus accommodato.

Ibid. titul. lxiij. De officio in Eccleſia horarum diurnarum & nocturnarum, & de oratione pro omnibus, qui eam Eccleſiam gubernant. *v. loc. tom.* 2.

Concil. Gangrenſe, Can. vj. De his qui eccleſiaſtica miniſteria præter Eccleſiam faciunt. *v. tom.* 3.

Concil. Carthag. III. anno 397. capitul. xlvij. Ut præter Scripturas Canonicas nihil in Eccleſia legatur ſub nomine Scripturarum. *Ut nemo in precibus, vel Patrem pro Filio, vel Filium pro Patre nominet, & cum Altari aſſiſtitur, ſemper ad Patrem dirigatur oratio. Et quicumque ſibi preces aliundè deſcribit, non eis utatur, niſi priùs eas cum inſtructioribus Fratribus contulerit. Item placuit, ut præter Scripturas Canonicas, nihil in Eccleſia legatur ſub nomine divinarum Scripturarum. Sunt autem Canonicæ Scripturæ, Geneſis, Exodus, Leviticus, Numeri Deuteronomium Jeſus Nave, Judicum, Ruth, Regnorum libri quatuor, Paralipomenon libri duo, Job, Pſalterium Davidicum, Salomonis libri quinque, Libri 12. Prophetarum, Iſaïas, Jeremias, Ezechiel, Daniel, Tobias, Judith, Eſther, Eſdra libri 2. Machabæorum libri 2. Novi autem Teſtamenti, Evangeliorum libri 4. Actuum Apoſtolorum liber unus, Pauli Apoſtoli Epiſtolæ 13. Ejuſdem ad Hebræos una. Petri Apoſtoli 2. Joannis Apoſtoli tres, Judæ Apoſtoli una, & Jacobi una, Apocalypſis Joannis liber unus.* (Quidam vetuſtus Codex ſic habet : De confirmando iſto Canone Tranſmarina Eccleſia conſulatur.) *Hoc etiam Fratri & Conſacerdoti noſtro Bonifacio, vel alijs earum partium Epiſcopis, pro confirmando iſto Canone innoteſcat ; quia à Patribus iſta accepimus in Eccleſia legenda. Licet etiam legi Paſſiones Martyrum cum anniverſarij dies eorum celebrantur.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xxxviij. Ut Diaconus Euchariſtiam juſſu Presbyteri miniſtret.

Ibid. Can. xlj. Ut Diaconus tempore tantum officij Album induat. *eod. tom.* 3.

Concil. Tolet. I. anno 400. capitul. v. Ut cujuſlibet ordinis Clericus, ſi ad Eccleſiam non venerit, deponatur.

Ibid. Can. ix. Ut nulla Profeſſa, vel Vidua, abſente Sacerdote, in domo ſua ſacerdotale officium vel lucernale impleat. *v. loc. in fin. ejuſd. tom.* 3.

Concil. Milevit. II. anno 416. Can. xij. Ut preces & orationes compoſitæ, niſi probatæ fuerint in Concilio, non dicantur. *Placuit etiam & illud, ut preces & orationes, ſeu Miſſæ quæ probatæ fuerint in Concilio, ſive Præfationes ſive Commendationes, ſeu manûs impoſitiones, ab omnibus celebrentur. Nec aliæ omninò dicantur in Eccleſia, niſi quæ à prudentioribus tractatæ vel comprobatæ in Synodo fuerint, nè forè aliquid contrà fidem, vel per ignorantiam, vel per minus ſtudium ſit compoſitum.*

Concil. Africanum, anno 424. Can. xxxj. De manumiſſionibus, ut in Eccleſia celebrentur ab Imperatore poſcendum.

Ibid. Can. lxviij. De pacificandis Eccleſijs Romana & Alexandrina. *Tom.* 4.

Ibid. Can. lxx. De precibus ad Altare dicendis. *Placuit etiam hoc, ut preces quæ probatæ fuerint in Concilio, ſive Præfationes, ſive Commendationes, ſeu manûs impoſitiones ab omnibus celebrentur: nec aliæ omninò contrà fidem proferantur, ſed quæcumque cum prudentioribus fuerint collatæ, dicantur.*

Synodus S. Patricij, Auxilij & Iserninni Episcoporum in Hibernia, anno 450. Can. x. De negligenti in psallendo, & de comam nutriendo. *v. tom.* 7.

Concil. Venetic. anno 465. Can. xiv. Ut Clerici qui in Civitate fuerint, matutinis hymnis interssint. *Rectum quoque duximus, ut vel intrà Provinciam nostram sacrorum ordo psallendi, una sit consuetudo: & sicut unam cum Trinitatis confessione fidem tenemus, unam & officiorum regulam teneamus; nè variatâ observatione in aliquo nostra devotio discrepare credatur.*

Ibid. Can. xv. Ut idem ordo Sacrorum & psallendi observetur intrà Provinciam. *ut suprà.*

Gelas. Pap. I. Epist. ix. in not. Quæ Presbyteris prohibentur. Quæ Diaconi facere non possint. Non in Presbyterio residere cum divina celebrantur. *v. not. Concil. Andegav. Can.* 2.

Ibid. Fœminæ Sacris Altaribus non ministrent. *v. tom.* 10.

Concil. Agath. anno 506. Can. xxx. Ut post Antiphonas orationes dicantur. *Et quia convenit ordinem Ecclesiæ ab omnibus æqualiter custodiri; studendum est, ut sicut ubique fit & post Antiphonas collectiones per ordinem ab Episcopis vel Presbyteris dicantur, & hymni matutini vel vespertini diebus omnibus decantentur, & in conclusione matutinarum vel vespertinarum Missarum, post hymnos capitella de psalmis dicantur, & plebi collectâ oratione ad vesperam ab Episcopo cum benedictione dimittatur.*

Ibid. Can. lxiij. De Laïcis, qui in solemnitate majoribus ad Civitatem non occurrunt.

Ibid. Can. lxiv. De Clericis, qui ab Ecclesiæ officio diebus solemnibus desunt.

Ibid. Can. lxv. De Levitis, ut non sine jussu Presbyteri sedeant. *v. loc. eod. tom.* 10.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. vij. Ut Diœcesani Clerici septimanas teneant, & die sabbato omnes in unum conveniant. *De Diœcesanis Ecclesijs, vel Clero, id placuit definiri, ut Presbyteri & Diaconi qui inibi constituti sunt cum Clericis, Septimanas observent, id est, ut Presbyter unam faciat hebdomadam, quâ expletâ succedat ei Diaconus similiter: eâ scilicet conditione servatâ, ut omnis Clerus die sabbati ad vesperam sit paratus, quo facilius die dominico solemnitas cum omnium præsentia celebretur; ita tamen ut omnibus diebus vesperas & matutinas celebrent, quia desistente Clero (quod est pessimum) comperimus in Basilicis nec luminaria ministrari. Si qui sanè negligentia vitio, hæc implere noluerit, se secundùm statuta Canonum pro modo Personarum canonicæ disciplinæ subdendos.*

Concil. Gerund. anno 517. Can. 1. Ut unaquæque Provincia in officio Ecclesiæ unum ordinem teneant. *De institutione Missarum, ut quomodo in Metropolitana Ecclesia fuerit, ita in Dei nomine, in omni Tarraconensi Provincia tam ipsius Missæ ordo quam psallendi vel ministrandi consuetudo.*

Ibid. Can. ij. Ut Litaniæ post Pentecosten à quinta feria usque in sabbato celebrentur.

Ibid. Can. x. Ut omnibus diebus horis vespertinis & matutinis, oratio dominica dicatur. *Ita nobis placuit, ut omnibus diebus post matutinas & vespertinas oratio dominica à Sacerdote proferatur.* Dist. 5. de Consecrat. *Id semper placuit.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxvij. Ut officium Metropolitani Comprovinciales obſervent. *Ad celebranda divina officia, ordinem, quem Metropolitani tenent Provinciales eorum debebunt obſervare.*

Concil. Valentin. in Hiſpania, anno 524. Can. 1. Ut Evangelium poſt Apoſtolum legatur. *Anno decimo-quinto Theodorici Regis, ſub die 2. Nonas Decembris. In Nomine Domini Noſtri J. Ch. Valentiæ in Concilio congregati. Cùm de* ✶ *Eccleſiaſtica regula tractaremus, antiquos Canones relegentes, inter cætera hæc cenſuimus obſervandum: Ut Sacroſancta Evangelia antè munerum illationem, vel Miſſam Cathecumenorum in ordine lectionum, poſt Apoſtolum legantur: quatenùs ſalutaria præcepta Domini N. J. Ch. vel ſermonem Sacerdotis, non ſolùm fideles, ſed etiam Cathecumeni ac Pœnitentes, & omnes qui ex diverſo ſunt, audire licitum habeant. Sic enim Pontificum prædicatione auditâ, nonullos ad fidem attractos evidenter ſcimus.* ✶ Eccleſ. regulas.

Concil. Vaſenſe III. anno 529. Can. iij. Ut Kyrie eleïſon in Eccleſijs frequentiùs, & Sanctus, Sanctus, Sanctus in omnibus Miſſis recitetur. *Et quia tàm in Sede Apoſtolica, quàm etiam per totas Orientales, dulcis & nimium ſalutaris conſuetudo eſt intromiſſa, ut Kyrie eleïſon frequentiùs cum grandi affectu & compunctione dicatur: Placuit etiam nobis ut in omnibus Eccleſijs noſtris tàm ſancta conſuetudo, & ad Matutinum, & ad Miſſas, & ad Veſperam (Deo propitio) intromittatur. Et in omnibus Miſſis, ſeu in Matutinis, ſeu in Quadrageſimalibus, ſeu in illis, quæ pro defunctorum commemoratione fiunt, ſemper* Sanctus, Sanctus, Sanctus, *eo ordine quo modo ad Miſſas publicas dicitur, dici debeat: quia tam ſancta & tam dulcis & deſiderabilis vox etiam ſi die noctuque poſſit dici, faſtidium poterit generare.*

Ibid. Can. iv. Ut nomen Papæ in Eccleſijs recitetur.

Ibid. Can. v. Ut poſt *Gloria Patri*, dicatur etiam, *Sicut erat in principio.* Et quia non ſolùm in Sede Apoſtolica, ſed etiam per totum Orientem, & totam Africam, vel Italiam propter hæreticorum aſtutiam, qui Dei Filium non ſemper cum Patre fuiſſe, ſed a tempore cœpiſſe blaſphemant, in omnibus clauſulis poſt *Gloria*, *Sicut erat in principio* dicitur, etiam & nos in univerſis Eccleſijs noſtris hoc ita dicendum eſſe decrevimus.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. xiv. De Clericis qui officium implere deſpiciunt. *Tom.* 11.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xiv. Ut Miſſarum celebritas in præcipuis ſolemnitatibus horâ tertiâ inchoetur. De Miſſarum celebritate in præcipuis dumtaxat ſolemnitatibus id obſervari debet, ut horâ tertiâ Miſſarum celebratio in Dei nomine inchoetur, quo faciliùs intra horas competentes ipſo officio expedito, Sacerdotes poſſint ad veſpertina officia, id eſt, in veſpertino tempore convenire: quia Sacerdotem veſpertinis officijs ab Eccleſia talibus præterea diebus nec decet deeſſe, nec convenit.

Epiſt. 1. Vigilij Pap. in notis. In fine cujuſlibet Pſalmi dicendum, *Gloriâ Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.*

Concil. Barcin. anno 540. Can. 1. Ut Pſalmus quinquageſimus antè Canticum dicatur.

Ibid. Can. ij. Ut benedictio in matutinis Fidelibus, ſicut in veſpera tribuatur. *Tom.* 11.

Ibid. Can. iv. Ut Diaconus nisi consensu Presbyteri nullatenùs sedeat.

Ibid. Can. v. Ut Episcopo præsente, Orationes Presbyteri in ordine colligant.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. iv. De eo quod in Sacro Calice est offerendum. *v. titul.* De Missæ Sacrificio.

Ibid. Can. vij. De Clericis qui in Oratorijs servire debent.

Ibid. Can. xxvj. De Clericis qui in potentum domibus paræcijs observant, ut à Dominis ab officio non prohibeantur. *v. tom.* 11. *in fin.*

Dist. 20. *Placuit omnibus, & Concil. Tolet.* 4. *c.* 2. * *Contrà ecclesiasticas regulas sint permixtæ.* Ruth. 2.

Concil. Bracar. I. anno 563. Can. 1. Placuit omnibus communi consensu, ut unus atque idem psallendi ordo in matutinis, vel vespertinis officijs teneatur; & non diversæ ac privatæ, neque Monasteriorum consuetudines, * cum ecclesiasticâ regulâ sint permixtæ.

Ibid. Can. ij. Item placuit, ut per solemnium dierum vigilias vel Missas, omnes easdem & non diversas lectiones in Ecclesia legant.

Ibid. Can. iij. Item placuit ut non aliter Episcopi, & aliter Presbyteri populum, sed unomodo salutent, dicentes: *Dominus vobiscum*, sicut in Libro Ruth legitur; & ut respondeatur à populo, *Et cum Spiritu tuo:* sicut & ab ipsis Apostolis traditum, omnis retinet Oriens, & non sicut Priscilliana pravitas permutavit.

Ibid. Can. iv. Item placuit ut eodem ordine Missæ celebrentur in omnibus, * quem profuturus quondam hujus Metropolitanæ Ecclesiæ Episcopus ab ipsa Apostolicæ Sedis auctoritate suscepit, scriptam.

* *quomodo.*

Ibid. Can. xj. Item placuit ut Lectores in Ecclesia in habitu sæculari ornati non psallant; neque granos gentili ritu dimittant.

Not. hujus Concilij. *Dominus vobiscum*, est Sacerdotalis salutatio. Granus quid? Quid in Ecclesia legi debeat? Communio à triplici loco, triplicitèr nominata. *v. tom.* 12.

Concil. Lugdun. II. anno 567. Can. vj. De Litanijs primâ Novembris hebdomadâ in omni Ecclesia celebrandis. Placuit etiam universis Fratribus, ut in prima hebdomada noni mensis, hoc est, antè diem dominicam, quæ prima in ipso mense illuxerit, Litaniæ sicut antè Ascensionem Domini Sancti Patres fieri decreverunt, deinceps ab omnibus Ecclesijs, seu Parochijs celebrentur.

Concil. Turon. II. eodem anno, Can. xvij. De observatione psallendi. Item quem pro reverentia Domini Martini, vel cultu, ac virtute, id statuimus observandum, ut tam in ipsa Basilica Sancta quàm in Ecclesijs nostris iste psallendi ordo servetur. Ut in diebus festis ad Matutinum sex Antiphonæ binis Psalmis explicentur: toto Augusto Magnificationes fiant, quia Festivitates sunt & Missæ Sanctorum; Septembri septem Antiphonæ explicentur binis Psalmis: Octobri octo ternis Psalmis: Novembri novem ternis Psalmis: Decembri decem ternis Psalmis: Januario & Februario itidem usque ad Pascha. Sed ut possibilitas habet, qui facit amplius pro se, & qui minus, ut potuerit. Superest ut vel 12. Psalmi expediantur ad Matutinum; quia Patrum statuta præceperunt ut ad Sextam sex Psalmi dicantur cum *Alleluya*, & ad 12. duodecim itemque cum *Alleluya*. Quod etiam Angelo ostendente didicerunt. Si ad duodecimam duodecim Psalmi, cur ad Matutinum non itemque vel duodecim

explicentur?

explicentur? Quicumque minùs quàm 12. psalmos ad matutinum dixerit jejunet usquè ad vesperam, panem cum aqua manducet; & non illi sit altera in illa die ulla refectio. Et qui hoc facere contempserit, unâ hebdomadâ panem cum aqua manducet, & jejunet omni die ad vesperam.

Ibid. Can. xxiij. De Hymnis recipiendis. Licet Hymnos Ambrosianos habeamus in Canone; tamen quoniam reliquorum sunt aliqui, qui digni sunt forma cantari volumus libenter amplecti; eos prætereà, quorum auctorum nomina fuerint in limine prænotata: quoniam quæ fide constiterint, dicendi ratione non obstant.

Concil. Bracar. II. Can. ix. Placuit, ut postquam omnia in Concilio Sacerdotum fuerint ordinata, illud omnibus modis observetur, ut * superventurum ipsius anni Paschâ quoto Kalendarum die, vel quotâ Lunâ debet suscipi à Metropolitano Episcopo nuntietur. Quòd cæteri Episcopi vel reliquus Clerus breviculo subnotantes, unusquisque in sua Ecclesia adveniente Natalis die Domini adstanti populo post lectionem Evangelicam nuntient, ut introitum Quadragesimæ nullus ignoret; in cujus principio convenientes in unum vicinæ Ecclesiæ per triduum cum Psalmis per Sanctorum Basilicas ambulantes celebrent Litanias. Tertio autem die celebratis horâ nonâ sive decimâ Missis, dimisso populo, præcipiant, Quadragesimæ servare jejunia, & mediante Quadragesimâ ex diebus 21. baptizandos infantes ad exorcismi purgationem offerre.

* *Superventuri.*

Ibid. Can. xiv. Item placuit, ut quicumque in Clero cibo carnium non utuntur pro amputanda suspicione Priscillianæ hæresis, vel olerâ coctâ cum carnibus tantùm prægustare cogantur. Quòd si contempserint, secundùm quod de his talibus Sancti Patres antiquitùs statuerunt, necesse est eos pro suspicione hæresis hujus, officio excommunicatos omnibus modis removeri.

Concil. Autisiodor. anno 578. Can. iij. Vt vota & vigiliæ in Ecclesia exolvantur.

Ibid. Can. v. Vigiliæ Sancti Martini interdictæ.

Ibid. Can. viij. Quòd Multum in Altari offerre non liceat.

Ibid. Can. ix. Nè Chori & Cantica Puellarum, nec convivia in Ecclesiâ permittantur.

Ibid. Can. x. Nè in Altari ubi Episcopus Missas dixit, Presbyter illâ die Missas dicat. *v. loc. rom.* 13.

Concil. Toletanum III. anno 589. Can. ij. De Symbolo proferendo à populo in Ecclesia. Pro reverentia Sanctissimę Fidei, & propter corroborandas hominum invalidas mentes, consultu Pijssimi & Glorioſissimi Domini nostri Reccaredi Regis, Sancta constituit Synodus, ut per omnes Ecclesias Hispaniæ vel Gallacię secundùm formam Orientalium Ecclesiarum Concilij Constantinopolitani, hoc est, centum-quinquaginta Episcoporum, Symbolum Fidei recitetur, ut priusquàm dominica dicatur oratio voce clarâ à populo decantetur, quo & fides vera manifestum testimonium habeat, & ad Christi Corpus & Sanguinem prælibendum pectora populorum fide purificatâ accedant.

Concil. Narbon. anno 589. Can. ij. Ut in fine cujusque Psalmi & per intervalla majorum, dicatur *Gloria*, *&c.* Hoc itaque definitum est, ut in psallendis ordinibus, per quemque Psalmum, *Gloria* dicatur omnipotenti Deo: per majores verò Psalmos, prout fuerint prolixius pausationes fiant, & per

quamque pausationem *Gloria* Trinitatis Domino decantetur.

Ibid. Can. xv. Ut quintâ feriâ, nisi aliqua festivitas in eam incidat, feriari & cessare non liceat. *v. locum, tom.* 13.

Gregor. Magn. Pap. I. lib. iv. Epist. xliv. Quæ complectitur gesta Synodi ab illo habitę tempore Mauricij Augusti in Vrbe Roma. *Post* 4. *lineam.....* Gregorius Papa coram Sanctissimo B. Petri Corpore cum Episcopis omnibus, Diaconibus ac Romanæ Ecclesiæ Presbyteris residens, astantibus Diaconibus, & cuncto Clero, dixit: In Sancta Romana Ecclesia cui divina dispensatio præesse me voluit, dudùm consuetudo est valdè reprehensibilis exorta, ut quidam ad Sacri Altaris ministerium Cantores eligantur, & in Diaconatûs ordine constituti modulationi vocis inserviant, quod ad prędicationis officium eleemosynarumque studium vacare congruebat; undè fit plerumque ut ad sacrum ministerium dum blanda vox quæritur quæri congrua vita negligatur; & Cantor Minister Deum moribus stimulet, cùm populum vocibus delectat. Quâ in re præsenti decreto constituto, ut in hac Sede Sacri Altaris Ministri cantare non debeant, solumque Evangelicæ lectionis officium inter Missarum solemnia exolvant; Psalmos verò ac reliquas lectiones censeo per Subdiaconos, vel si necessitas fuerit, per minores ordines exhiberi. Si quis autem contrà hoc decretum meum venire tentaverit, anathema sit. Et respondérunt omnes, anathema sit. Verecundum mos torporem indiscretionis inolevit, ut, &c. *v. reliq. fusè, tom.* 13.

Ivo part. 79. Anf. lib. 7. c. 79.

Ejusd. Epist. ij. lib. xj. *Sermo B. Gregorij tempore mortalitatis.* Oportet, Fratres carissimi, ut flagella Dei, quæ metuere ventura debuimus, saltem præsentia & experta teneamus. Conversionis nobis aditum dolor aperiat, & cordis nostri duritiam ipsa jam quam patimur pœna dissolvat. Vt enim Prophetâ teste, prędictum est: *Pervenit gladius usquè ad animam.* Ecce enim cuncta plebs cęlestis iræ mucrone percutitur, & repentinâ singuli cæde vastantur. Nec languor mortem prævenit, sed & languoris moras, ut cernitis, mors ipsa præcurrit. Percussus quisque antè rapitur, quàm ad lamenta pœnitentiæ convertatur. Pensate ergò qualis ad conspectum districti Judicis pervenit cui non vacat flere quod fecit. Habitatores quippè non ex parte subtrahuntur, sed pariter corruunt. Domus vacuæ relinquuntur, filiorum funera parentes aspiciunt, & sui eos ad interitum hæredes præcedunt. Vnusquisque ergò nostrum ad pœnitentiæ lamenta confugiat, dum flere antè percussionem vacat. Revocemus antè oculos mentis quidquid errando commisimus: & quod nequiter egimus, flendo puniamus. *Præveniamus faciem ejus in confessione*; & sicut Propheta admonet, *Levemus corda nostra cum manibus ad Deum.* Ad Deum quippè corda cum manibus levare, est orationis nostrę studium cum merito bonæ operationis erigere, &c. *v. cætera in loc. tom.* 13.

Jer. 4.

Psal. 94.

Concil. Tolet. IV. anno 633. capitul. ij. De ordine in ministerijs, vel officijs in cunctis Ecclesijs celebrando. Post rectæ fidei confessionem quæ in Sancta Dei Ecclesia prædicatur, placuit ut omnes Sacerdotes, qui catholicæ fidei unitate complectimur, nihil ultrà diversum, aut dissonum in ecclesiasticis Sacramentis agamus, nè quælibet nostra diversitas apud ignotos seu carnales * schismatis errorem videatur ostendere, & multis existat in scandalum varietas Ecclesiarum, &c. *v. locum, tom.* 14.

* *Schismatici.*

Ibid. cap. vij. De celebrando officio in feria ſexta Paſchæ. Comperimus quod per nonullas Eccleſias in die ſextæ feriæ Paſſionis Domini, clauſis Baſilicarum foribus, nec celebratur officium, nec Paſſio Domini populis prædicatur; dum idem Salvator noſter Apoſtolis ſuis præceperit dicens: *Paſſionem & Mortem & Reſurrectionem meam omnibus prædicate.* Ideò opottet eodem die Myſterium Crucis, quod ipſe Dominus cunctis nuntiandum voluit prædicari, atque indulgentiam criminum clarâ voce omnem populum poſtulare: ut pœnitentiæ compunctione mundati, venerabilem diem Dominicæ Reſurrectionis, remiſſis iniquitatibus ſuſcipere mereamur; Corporiſque ejus & Sanguinis Sacramentum mundi à peccatis ſumamus. Marc. 16.

Ibid. cap. ix. De benedicendo Cereo & Lucerna in vigilijs Paſchæ. Lucerna & Cereus in prævigilijs Paſchæ apud quaſdam Eccleſias non benedicuntur, & cur à nobis non benedicantur? inquirunt. Propter glorioſum enim noctis ipſius Sacramentum ſolemniter hæc benedicimus, ut Sacræ Reſurrectionis Chriſti myſterium quod tempore hujus votivę noctis advenit in benedictione ſanctificati luminis ſuſcipiamus. Et quia hæc obſervatio per multarum loca terrarum, regioneſque Hiſpaniæ in Eccleſijs commendatur, dignum eſt, ut propter unitatem pacis in * Gallicanis Eccleſijs conſervetur. Nulli autem impunè erit, qui hæc ſtatuta contempſerit, ſed Patrum regulis ſubjacebit. * *Gallicanis.*

Ibid. cap. x. De dominica oratione quotidiè patenter pronuntianda. Nonulli Sacerdotum per Hiſpanias reperiuntur qui dominicam orationem quam Salvator Noſter docuit, & præcepit, non quotidiè, ſed tantùm die dominicâ dicunt. Et quia ſine intermiſſione oremus, Apoſtolus docuit, qualiter autem oremus, Chriſtus præcipit dicens: Cum oratis dicite, *Pater noſter qui es in Cælis*: Quomodo ergò quotidiè non dicitur, quod ſine intermiſſione dici jubetur? Nam in tantùm quotidiè hęc oratio dicenda eſt, quantùm & ipſo titulo utitur dum vocatur oratio quotidiana, ſic enim Sancti Patres nuncupaverunt, &c. *v. cætera.* 1. *Theſſ.* 5. *Matth.* 6.

Ibid. cap. xj. De non decantando in Quadrageſima *Alleluya.* Item cognovimus quoſdam Hiſpaniæ Sacerdotes, * qui in Quadrageſimæ diebus *Alleluya* decantant præter in ultima hebdomada Paſchæ, quod deinceps interdicimus fieri, &c. *v. locum.* * *quod.*

Ibid. cap. xij. Quòd Laudes non poſt Apoſtolum, ſed poſt Evangelium ſint dicendæ. In quibuſdam quoque Hiſpaniarum Eccleſijs Laudes poſt Apoſtolum decantantur, priuſquàm Evangelium prædicetur: dum Canones præcipiunt poſt Apoſtolum non Laudes, ſed Evangelium annuntiari, &c. *v. cætera.*

Ibid. cap. xiij. De non tenuendo pronuntiare Hymnos. De Hymnis etiam canendis & Salvatoris, & Apoſtolorum habemus exemplum: nam & ipſe Dominus Hymnum dixiſſe perhibetur, Matthæo Evangeliſtâ teſtante; *Et Hymno dicto exierunt in Montem Oliveti*: & Apoſtolus ad Epheſios ſcripſit, dicens: *Implemini Spiritu Sancto, loquentes vos in Pſalmis & Hymnis, & Canticis ſpiritualibus*, &c. *v. locum.* *De conſecrat. diſt.* 1. *de Hymnis.* Mat 26. Epheſ. 5.

Ibid. cap. xiv. De Hymno trium puerorum in cunctis Miſſarum ſolemnitatibus decantando. Hymnum quoque trium Puerorum, in quo univerſa Cæli terræque creatura Dominum collaudat, & quem Eccleſia Catholica per totum

orbem diffusa celebrat, quidam Sacerdotes in Missa dominicorum dierum, & in solemnitatibus Martyrum canere negligunt: proindè hoc Sanctum Concilium instituit, ut per omnes Ecclesias Hispaniæ vel * Galliæ in omnium Missarum solemnitate in pulpito decantetur: Communionem amissuri, qui & antiquam hujus Hymni consuetudinem nostramque diffinitionem excesserint.

* Galliæ.

Ibid. cap. xv. Quòd in fine Psalmorum *Gloria & honor Deo* sit dicendum. In fine Psalmorum, non sicut à quibusdam huc usque *Gloria Patri*, sed *Gloria & honor Patri* dicatur: David Prophetâ dicente, *Afferte Domino gloriam & honorem*: & Joannes Evangelista in Apocalypsi, *Audivi vocem cælestis dicentem, honor & gloria Deo nostro sedenti in Throno*: ac per hoc, hæc duo sic oportet in terris dici, *sicut in Cælis resonant.* Vniversis igitur Ecclesiasticis, hanc observantiam damus, quam quisquis præterierit Communionis jacturam habebit.

Psal. 28. Apoc. 5.

Ibid. cap. xvj. De discretione Gloriæ in fine Responsoriorum. Sunt quidam, qui in fine Responsoriorum *Gloria* non dicunt: propter quod interdum inconvenienter * consonat; sed hæc est discretio ut in lætis sequatur *Gloria*, in tristioribus reputatur principium.

* *resonat.*

Ibid. cap. xxxix. De discretione Presbyterorum, vel Diaconorum, ut in utroque Choro consistant.

Ibid. cap. xl. De uno orario Diaconibus utendo, nec ornato, sed puro. *v. loc. tom.* 14.

Not. hujus Concil. Tolet. IV. suprà in fine. Cap. ij. Ritus psallendi, qui & quales esse debeant? Vt unus psallendi & orandi ordo servetur in Missarum solemnibus vespertinis & matutinis officijs. *Isidorus Auctor Missalis & Breviarij, quod dicitur Mozarabe.* Sunt qui affirmant curam in hoc Concilio Sancto Isidoro Hispalensi hujus rei traditam, quia primas partes in hoc Concilio tenuit, ut Missale & Breviarium reformatum ex more Gothico omnibus Ecclesijs utendum conficeret, quod nunc dicitur Mozorabe, eò quòd Christiani inter Arabes captivitate miserabili pressi, hanc Sacrorum formam servaverint: ipsi Mixtarabi; officium ecclesiasticum Mixtarabum appellatum.

Ibid. cap. ix. Cerei Paschalis benedictio à quibus usurpata? In Cerei, novique luminis benedictione Theodorus pag. 73. sub Petro D. Ambrosius, D. Augustinus, Petrus Diaconus elaborarunt. Eam autem quâ nunc Romana Ecclesia utitur, à D. Gregorio Magno compositum, musicisque tonis ornatum ferunt.

Ibid. cap. x. Oratio Dominica in Missa est recitanda. Dominicam Orationem in Sacrificio Missæ, vel publico vel privato esse dicendam Christus docuit auct. Hieron. lib. 3. adversi. Pelagianos. Christus Apostolos suos ut quotidiè in Corpore illius Sacrificio credentes audeant loqui: *Pater noster qui es in Cælis.* Gregor. lib. 7. Epist. 63. Mos fuit (*inquit*) Apostolorum ad ipsam Orationem Dominicam immolationis Hostiam consecrare. Tertul. lib. de Oratione, cap. 9. & Ambrosius de Sacramento, cap. 4. August. serm. verb. Domini 28.

Ibid. cap. xj. *Alleluya* quandiù in Ecclesia decantatum fuerit? Erat *Alleluya* carmen musicum rusticorum, & cùm operi aggressi incumberent, *Alleluya* cantabant, indè in tonis musicis Ecclesiæ usurpatum; verùm apud nos secun-

dùm antiquam Hiſpaniarum traditionem, præter dies jejuniorum, vel Quadrageſimæ, omni tempore canitur *Alleluya.*

Ibid. Cap. xij. Canticum trium Puerorum poſt Miſſam dicendum. Laudes vocat Hymnum 3. Puerorum, de quo infrà cap. xiv. Berno Abbas facit Gregorium primum auctorem Hymni 3. Puerorum dicendi in fine Miſſæ. Eſtque Hymnus vox Græca, Laudes ſignificat: undè illud Hymno dicto Matth. 26. quo laudes Deo decantatas poſt cibum ſignificat. Hodiè dicto Evangelio, dicitur à Sacerdote, *Laus tibi Chriſte*; verùm Laudes more Romano, poſt Epiſtolam leguntur.

Ibid. cap. xiij. Hymni antiquitùs in Eccleſia decantati. Hymnos componere & canere in Eccleſia antiquis Chriſtianis in more fuit poſitum, teſte Filo Judæo, lib. de ſupplicium virtutibus. Euſeb. lib. 2. Hiſtor. cap. 16. Dionyſ. Areopagit. de divinis nominibus, cap. 4. Sacratiſſimum Corpus B. Mariæ Virginis cum Hymnis delatum ſcribit Nicephorus, lib. 2. cap. 22 In Concil. Antiocheno antè annos mille & trecentos damnatus eſt Paulus Samoſatenus, qui Pſalmos & Hymnos in honorem Chriſti decantatos exploſit & ejecit, &c. Et alij Teſtes.

Ibid. cap. xv. Hymnus *Gloria Patri, & Filio, &c.* à quo inſtitutus? In fine Pſalmorum, de uſu illo *Gloria Patri, & Filio, &c.* ſuprà dictum, verùm ſunt qui dicant à Flaviano Antiocheno, adjutore Chriſoſtomo, compoſitum, ut Nicephor. lib. 9. cap. 24. & 18. cap. 51. & à Catholicis Græcis, in fine Pſalmorum decantari, aliter ab Arianis. Sozomenus lib. 3. cap. 20. & Theorus lib. 2. cap. 24. & alij multi.

Ibid. cap. xxxix. Eccleſia dividitur in Stationes & Choros. Diviſam eſſe Eccleſiam in ſtationes & Choros, patet in Conc. Turon. II. Can. iij. ubi præcipitur ut Laïci ſecùs Altare, quo Sancta Myſteria celebrantur inter Clericos, tàm ad vigilias, quàm ad Miſſas ſtare penitùs non præſumant; ſed pars illa, quæ à Cancellis versùs Altare dividitur Choris tantùm pſallentium pateat Clericorum: ad orandum verò & communicandum, Laïcis Viris & Fœminis, ſicut mos eſt, Sancta Sanctorum pateant.

Concil. Emerit. anno 666. cap. ij. De veſpertini officij ſervando ordine. *Sicut in fide ſancta noſtra eſt unanimitas, ita pro ſancto Dei officio debet eſſe intentio ſumma. Oportet igitur, ut ſicut in alijs Eccleſijs, veſpertino tempore poſt lumen oblatum, priùs dicatur veſpertinum, quàm ſonum in diebus feſtis: ita & à nobis cuſtodiatur in Eccleſijs noſtris. Si quis hunc ordinem minimè cuſtodierit in ſua Eccleſia, cunctoſque ad ſe pertinentes non inſtruxerit, ut bonum hujus operis agant: dùm tale ad Metropolitani pervenerit aures, & fuerit res convicta, excommunicationis ſe noverit ferìri ſententiâ.*

Ibid. cap. iij. Quid ſit obſervandum tempore quo Rex in Exercitu progreditur, pro Regis gentiſque aut patriæ ſtatu atque ſalute. *Quantùm cum Dei juvamine ratio competit, ut rectitudinis regula ponatur in eccleſiaſtico ordine, tantùm neceſſarium eſt ea excogitare & ordinare, quæ Clementiſſimo Domino noſtro Receſvintho Regi, fideliumque ſuorum genti aut patriæ debeant proſperitatem afferre.* v. loc. tom. 15. & tit. de Imperatoribus, Regibus & Reginis.

Concil. Tolet. XI. anno 675. capitul. iij. Ut in una Provincia diverſitas officiorum non teneatur. *De his qui contra Apoſtoli voluntatem circumferuntur*

Ephes. 4. Dist. 12. de his qui de hac etiam rev. Conc. Tolet. 4. c. 2.

omni vento doctrinæ, placuit huic Sancto Concilio ut Metropolitanæ Sedis auctoritate coacti, unusquisque Provinciæ Pontifices, Rectoresque Ecclesiarum, unum eumdemque in psallendo teneant modum, quem in Metropolitana Sede cognoverint institutum: nec aliquâ diversitate cujusque ordinis vel officij à Metropolitana se patiantur Sede disjungi, &c. v. totum, tom. 15.

Capitular. Gregorij Pap. II. datum Martiniano Episc. & Gregorio Presbyt. &c. Capitular. ij. *Ut * loco singularum Ecclesiarum * prævidentes, quomodo unusquisque Sacerdos seu Minister erga Ecclesiam debeat conservare, ut qualiter sacra Missarum solemnia, sive diurnarum atque nocturnarum horarum officia, sive etiam lectionem sacrorum novi atque veteris Testamenti ordinabilia prædicamenta studeat secundùm traditum Apostolicæ Sedis antiquitatis ordinem * disponetis.*

* *Lege* loca.

* *Lege* providentes.

* *Lege* disponatis.

Concil. Tolet XVII. anno 694. Tituli sententiarum quæ in veteribus exemplaribus Conciliorum non habentur. Titul. xvj. De Laïcis qui in solemnitatibus majoribus ad Civitatem non concurrunt.

Ibid. titul. xvij. De Clericis qui ab Ecclesiæ officio diebus solemnibus desunt.

Ibid. titul. xviij. De Levitis, nè sine jussu Presbyteri sedeant. *v. locum, tom.* 17.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. capitul. xj. Vt omnes Presbyteri uno modo sua ministeria peragant.

Ibid. cap. xij. Item ut Presbyteri simplici voce & modestâ, sancta canant in Ecclesijs. Duodecimo adjunxerunt edicto, ut Presbyteri sæcularium Poëtarum modo in Ecclesia non garriant, nè tragico sono sacrorum verborum compositionem ac distinctionem corrumpant vel confundant, sed simplicem sanctamque melodiam secundùm morem Ecclesiæ sectentur: qui verò id non est idoneus assequi, pronunciantis modo simpliciter legendo, dicat atque recitet quidquid instantis temporis ratio poscit; & qui Episcopi sunt, non præsumant. Intereà quoquo Presbyteri, de his quæ propria sunt Episcoporum in quibusdam ecclesiasticis officijs, nihil omninò tentent & præsumant agere.

Ibid. cap. xv. De septem Horis Canonicis. Quintodecimo definierunt Capitulo, ut septem Canonicę orationum diei & noctis Horæ diligenti curâ cum Psalmodia & Cantilena sibimet convenienti observentur. *v. locum.*

Ibid. cap. xvj. De diebus Litaniarum.

Ibid. cap. xvij. De festivitate colenda S. Gregorij & Augustini.

Ibid. cap. xviij. De Jejunio quarti, septimi & decimi mensis.

Ibid. cap. xxvij. De Sanctæ Psalmodiæ utilitate. Vicesimo-septimo, multa de his, qui sive sanctam Psalmorum, ac spiritualem Cantilenam utiliter, sive de his qui negligenter præsumunt agere. Multa differentes in hunc modum: *Psalmodia*, inquiunt, *opus divinum spiritu & mente agentibus magnum est ac multiplex animarum medicamentum suarum.* Voce hac sine sensu cordis canentibus sonitum ad cujus rei facere simillimum est: undè quamvis psallendo latina quis nesciat verba, suas tamen cordis intentiones, ad ea quę in præsenti poscenda sunt à Deo suppliciter referre, ac pro viribus detinere debet. Nam Psalmi Spiritu Sancto jam olim ad solatium generi humano per os Prophetæ prolati, &c. *v. totum fusè.*

Psalmodia quid.

Pauli Pap. I. Epist. ix. ad Pippinum Regem. Il traite de quelques Moines envoyés à Rome pour âprendre le chant de la Psalmodie.

Concil. Calchut. anno 787. capitul. vij. Vt curſus fiat in Horis Canonicis. Septimo capitulo: ut omnes Eccleſiæ publicæ Canonicis Horis curſum ſuum cum reverenria habeant.

Canones eccleſiaſtici promulgati à Sancta Synodo Nicæna ſecundò habita, anno 787. xiv. Quòd non oporteat ſine manûs impoſitione legere in collecta ſuper ambonem. *Tom. 19. in fine.*

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. capitul. lxxx. Monachi ut cantum Romanum pleniter & ordinabiliter per nocturnale vel graduale officium peragant, ſecundùm quod bearæ memoriæ Genitor noſter Pippinus Rex decertavit ut fieret, quando Gallicanum cantum tulit, ob unanimitatem Apoſtolicæ Sedis, & Sanctæ Dei Eccleſiæ pacificam concordiam. *Lib. 1. c. 80.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. 50. Vt poſt Miſſarum ſolemnia pax invicem detur. Vt confectis ſacris Myſterijs in Miſſarum ſolemnijs omnes generaliter pacem ad invicem præbeant.

Ibid. Can. 51. Vt nomina antè oblationem non recitentur. De non recitandis nominibus antequàm oblatio offeratur.

Ibid. Can. 52. Quòd non in tribus tantùm linguis orandus ſit Deus. Vt nullus credat, quòd nonniſi à tribus linguis Deus orandus ſit: quia in omni lingua Deus adoratur, & homo exauditur ſi juſta petierit.

Caroli Magni Capitulare Epiſcoporum, cap. viij. Vt officia divina competentibus horis non prætermittant. Ut omnes Sacerdotes horis competentibus diei & noctis ſuarum ſonent ſigna Eccleſiarum, & ſacra Deo celebrent officia, & populos erudiant, quomodo, aut quibus Deus adorandus eſt horis.

Capitulare Dominicum, anno Incarnationis D. N. J. Ch. 805. ad Theodonis Villam, anno Imperij Caroli 5. 1. De lectionibus. Ut lectiones in Eccleſia diſtinctè legantur.

Ibid. ij. De cantu. Vt cantus dicatur, & ſervandum ordinem & morem Romanæ Eccleſiæ fiat; & ut Cantores de metis revertantur.

Brevis Capitulorum ejuſdem, quibus Epiſcopos & Abbates volebat admonere. xj. Quam utilitatem conferat Eccleſiæ Chriſti, quod is qui Paſtor, vel Magiſter, nec cujuſcumque venerabilis loci eſſe debet, magis ſtudet in ſua converſatione habens multos, quàm bonos, & non tantùm probis, quàm multitudine hominum delectatur: plus ſtudet in ſuis Clericus, vel Monachus, benè cantet & legat, quàm juſtè & beatè vivat. Quamquam non ſolùm minimè in Eccleſia conremnenda ſit cantandi vel legendi diſciplina, ſed etiam omnimodis exercenda: ſed ſi utrumque cuilibet venerabili loco accedere non poteſt, tolerabilius tamen ferenda nobis videtur imperfectio cantandi, quàm vivendi.

Concil. Aquiſgran. anno 816. cap. cxxvj. Quâ auctoritate Horæ Canonicæ celebrentur, quas ſcire ac religiosè obſervare Canonicos oportet. Horam Tertiam, Sextam, & Nonam Daniël & tres Pueri ſupplicationibus devoverunt. Scilicet ut ab ortu diei in tempus ſupplicationis, tres Horę porrectæ, Trinitatis nobis reverentiam declarant: pariter à tertia & ſexta uſque indè ad nonam, per lucis intervalla ratis dimenſionibus terminata, Trinitas ter in die roga, coleretur, &c. *v. totum, tom. 20.* *Ex lib. offic. Iſidori lib. 1. c. 19. Dan. 6.*

Ibid. cap. exxvij. De veſpertinis. Veſpertinum diurni finis officium, & alternæ lucis occaſus eſt. Cujus ex veteri Teſtamento ſolemnis eſt celebratio, &c. *v. locum.* *Ibid. 20. Exod. 9.*

Ibid.c.21. Ibid. cap. cxxviij. De completis autem celebrandis, id etiam in Patrum in-
Psal.131. venitur exemplis; David Prophetâ dicente: *Si ascendero in lectum strati mei, si dedero somnum oculis meis & palpebris meis dormitationem, & requiem temporibus meis, donec inveniam locum Domino tabernaculum Deo Jacob.* Quis non stupeat tantam in Dei amore animi devotionem, ut somnum sibi, sine quo utique corpora humana deficiunt, penitùs interdixerit donec locum ac Templum Domino fabricandum in pectore suo Rex & Propheta reperiret? Quæ res nos debet fortiter admonere, ut si ipsi locus Domini esse volumus, & tabernaculum ejus, aut templum cupimus haberi, in quantùm possumus exempla Sanctorum imite-
Psal.75. mur, nè de nobis dicatur quod legitur: *Dormierunt somnum suum, & nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.*

Ibid.c.22. Ibid. cap. cxxix. Antiqua est vigiliarum devotio, familiare bonum omnibus Sanctis. Isaias denique Propheta exclamat ad Dominum dicens: *De nocte vigilat spiritus meus, ad te Deus, quâ lux præcepta tua sunt super terram.* Item
Isai. 26. Psal.118. David, & regio & prophetico sanctificatus unguento ita canit: *Mediâ nocte surgebam ad confitendum tibi judicia justitiæ tuæ.* Hoc namque tempore vastor Angelus transiens primogenita Ægyptiorum percussit, &c. *v. locum.*

Ibid.c.23. Ibid. cap. cxxx. De matutinorum antiquitate & auctoritate testis est idem
Psal. 62. David Propheta, dicens: *In matutinis meditabor in te, quia fuisti adjutor meus.*
Psal.118. Et alibi: *Prævenerunt oculi mei ad te diluculo ut meditarer eloquia tua.* Cassianus
De instit. Cœnob l. 3. cap. 4. autem dicit: matutinæ solemnitatis officium, novo adhuc tempore institutum primitùs, in Bethleem Monasterio, ubi D. N. J. Ch. pro redemptione humanæ salutis ex Virgine nasci dignatus est, &c. *v. locum.*

Ibid. cap. cxxxj. Studeant Summoperè Canonici prædictas horas vigilantissimâ curâ custodire, & in his divinum officium humiliter ac devotè persolvere. *v. totum susè.*

Ibid. cap. cxxxij. Quòd cantantibus & psallentibus Domino Angelorum adsit præsentia. Psallentium in Ecclesia Domino mens concordare debet cum voce, ut impleat illud Apostoli: *Psallam spiritu & mente.* Quoniam quamvis ubique Dominum per potentiam divinitatis noverimus esse, præcipuè tamen cum cum divino assistimus officio. *v. totum susè, eod. tom.* 20.

Conventus Aquisgran. anno 817. capitul. xlvj. De præcipuis solemnitatibus Sanctorum, ut plenarium in eis officium fiat. Ut in præcipuis solemnitatibus, id est, in Natale & in Octavis Domini, in Epiphania, in Pascha quoque, & in Ascensione Domini, in Pentecoste, & in Sanctorum festivitatibus, id est, S. Stephani, & B. Joannis Evangelistæ, & in Natale Infantium, in Purificatione & Assumptione B. Mariæ, similiter & in Beatorum Apostolorum festis, & in S. Joannis-Baptistæ Nativitate, S. quoque Laurentij atque Martini, seu in Natalitijs cujuslibet Sancti, cujus honor in qualicumque Parochia specialiter celebratur, plenarium officium agatur, & bis reficiatur.

Ibid. cap. xlvij. de jejunio Paraseeve. Ut in Paraseeve non aliud nisi panis & aqua sumatur.

Ibid. cap. xlviij. De benedictione post completorium dicenda. Ut benedictio post completorium à Sacerdote dicatur.

Ibid. cap. L. De specialibus Psalmis pro eleemosynarijs & defunctis cantandis. Ut prætermissis partitionibus Psalterij, Psalmi speciales pro eleemosynarijs & defunctis cantentur.

Ibid. cap. lj. De Pentecoſte, ut per hebdomadam non flectantur genua, neque jejunetur, niſi dies jejunij extiterint. Ut in hebdomada Pentecoſtes non flectantur genua, & non jejunetur, niſi ſtatuti fuerint dies jejunij.

Ibid. cap. lxvj. De Pſalmo invitatorio, & *Gloria Patri* pro defunctis non cantandis. Ut Pſalmus Invitatorius, & *Gloria* pro defunctis non cantetur.

Ibid. cap. lxvij. De Lectore, ut ſtans benedictionem petat. Ut Lector ſtando benedictionem poſtulet.

Ibid. cap. lxix. Quòd ad Capitulum primò Martyrologium legendum ſit, & Verſus poſteà dicendus, indè Regula. Ut ad Capitulum primitùs Martyrologium legatur, & dicatur Verſus, deindè Regula, aut Homilia quælibet legatur, deindè, *Tu autem Domine*, dicatur.

Ibid. cap. lxx. De lectione in Capitulo exponenda. Ut ad Capitulum lectio tradatur, ſimiliter ad conſolationem, ſi tempus fuerit opportunum.

Ibid. cap. lxxiij. De anniverſaria die pro defuncto Abbate celebranda. Ut pro Abbate defuncto anniverſarium fiat officium.

Ibid. cap. lxxiiij. De eo ut ad Miſſam inclinati *Sanctus* dicant, & ad *Pater noſter* genu flectant. Ut ad Miſſam, *Sanctus*, ſtantes. & *Pater noſter* genu flectentes dicant. *v. titul. de Monachis & Monialibus.*

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. cap. ij. De ſcientia Epiſcoporum. De veſpertinalibus in vigilijs Paſchæ celebrandis. *Veſpertinales quoque in vigilia Paſchæ, melius celebrandæ ſunt, propter lætitiam Reſurrectionis Domini, quàm dimittendæ.*

Ibid. cap. x. Vt Litania major more Romano celebretur. *De Litania quoque majore, atque de Rogationibus ventilatum eſt: ſed omni conſenſu ab omnibus electum atque decretum, juxtà morem Romanum vij. Kalendas Maij illam celebrationem ſecundùm conſuetudinem noſtræ Eccleſiæ non omittendam.* De vita contemplat. lib. 6. c. 74.

Homil. Leon. Pap. IV. in prima pag. *Omni nocte ad nocturnas horas ſurgite, curſum veſtrum horis certis decantate.*

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. Capitula ad Parochiæ ſuæ Presbyteros, anno 852. ix. De matutinali officio & horis explendis. *Manè matutinali officio expleto, penſum ſervitutis ſuæ canendo Primam, Tertiam, Sextam, Nonamque perſolvat: ità tamen ut poſteà horis competentibus juxtà poſſibilitatem, aut à ſe, aut ab Eccleſiaſticis publicè compleatur. Deindè peractis Miſſarum ſolemnijs, & Feſtis infirmis viſitatis, ad opus rurale, & quod ſibi competit exeat jejunus: ut iterum neceſſitatibus peregrinorum hoſpitum, ſive diverſorum commeantium, infirmorum quoque defunctorum ſuccurrere poſſit, uſquè ad ſtatutam horam pro qualitate temporis & opportunitate.* Ivo part. 5. c. 181. ex Conc. Namnet. de celeb. Miſſ. c. 1. ex Agathenſi.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. anno 859. capitul. liv. Vt ſigna pulſentur horis canonicis, & ut nullus ſe per ambitionem alteri præfetat, ſed omnes agnoſcant tempus ſuæ ordinationis.

Ibid. cap. xciv. De Litania Romana vij. Kal. Maij ut rememoretur. De diebus Rogationum, ut revetenter ac ſtudiosè abſque turpibus jocis & verbis celebrentur, ut nullus in eis prandia, comeſſationes, diverſaſque potiones per diverſa loca facere præſumat.

Ibid. cap. xcvj. De lectionibus vigiliæ Paſchæ & Pentecoſtes.

Ibid. cap. xcvij. De octo diebus Paſchæ, qualiter feriari debeant.

Ibid. cap. cxiv. *Quando populus ad Ecclesias venerit per dies solemnes, aut communiter* Kyrie eleison *cantent, aut singulariter orationem dicant. Et in Ecclesia cum silentio stent, & pro se, & pro omni populo Dei orent. Corda semper ad Cælum habentes erecta; & moneantur ut luminaria, incensum, & buccellas, & fru-*
Proverb. 3. *ctuum primitias afferant, sicut scriptum est:* Honora Dominum de tua substantia. *Et in eisdem sanctis diebus, nec in plateis, nec in domibus cantica turpia, vel luxuriosa, saltationes, vel lusa faciant diabolica; sed aliquem sapientem & bonum hominem conveniant, & ibi bonis lectionibus, quæ ad animæ salutem pertinent intendant. Revertentes de Ecclesia similiter cantent, & eorum Pastores exeuntes vel redeuntes ad campos, ut vera christianitas in eis agnoscatur.*

Ibid. cap. cxxxvj. Laïcus non debet in Ecclesia publicè lectionem recitare, nec *Alleluya*, sed Psalmos & Responsoria.

Concil. Saltzburg anno 1281. capitul. xvj. De Psalmo, *Domine quid multiplicati sunt*, &c. *Item reminiscens Moysi Servi Domini, qui hostes populi sui, &c.* Tom. 28.

Concil. Saltzburg. anno 1386. cap. 1. De modo dicendi horas canonicas. *Quia, ut accepimus, Clerici diversi, diversi modo in horis canonicis, &c.* v. tom. 29.

Concil. Basileense, anno 1431. Sess. xxj. Quomodo divinum officium in Ecclesia celebrandum sit? *Si quis Principem sæculi rogaturus habeat honesto, &c.*

Ibid. Quo tempore quisque debet esse in Choro? *Qui in matutinis antè finem Psalmi* Venite exultemus, *&c.*

Ibid. Qualiter horæ canonicæ extrà Chorum dicendæ sint? *Quoscumque etiam alibi beneficiatos, seu in Sacris constitutos, &c.*

Ibid. De his qui tempore divinorum vagantur per Ecclesiam, &c. *Quicumque in Ecclesia beneficiatus præsertim, &c.*

Ibid. De tabula pendente in Choro. *Ut cuncta in domo Dei ordinatè procedant, & quilibet sciat quid agendum imminet, &c.* v. locum, tom. 30.

Concil. Turon. anno 1448. cap. 1. De reformandis moribus Ecclesiæ. *Quilibet Sacerdos singulis diebus non solemnibus, dicat officium mortuorum, ad minus cum tribus lectionibus, maximè cum pro fidelibus defunctis celebrabit: quia sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur.*

Ibid. cap. ij. *Distributiones quotidianæ & anniversariæ in Ecclesijs Metropolitanis, Cathedralibus, & Collegiatis. pro intereſſentibus personaliter horis & anniversarijs, non dentur absentibus; ita quod qui non laborat, non manducet.*

Ibid. cap. iij. *Nullus Canonicus, aut aliqua Persona Ecclesiastica in diversis Ecclesijs pro eadem hora distributiones recipiat.*

Ibid. cap. iv. *Præsentes horis canonicis silentium teneant, lectionibus diligenter intendant, orationes devotè audiant, nec bini & bini in Choro horas ipsas dicere præsumant.*

Ibid. cap. v. *Ludos noxios & scandalosos omnibus quidem, sed Clericis præsertim prohibemus.*

Ibid. cap. vj. *Prædicatores cujuscumque gradus vel conditionis existant, non in erectis ad hanc rem theatricis, sed locis Deo dicatis cum omni reverentia & humilitate verbum divinum annuntient. Nec Sacerdotes, nisi in locis consecratis Missas celebrent.*

Concil. Tolet. ad reformandos Cleri, populique mores, anno 1473. Con-

ſtitutio ad removendos abuſus. Cap. xxvij. De Sacerdotibus horas canonicas negligentibus. *Ad hæc cum beneficia propter officia juxtà Patrum Sanctiones, &c.* v. tom. 34.

Concil. Sueſſion. anno 1527. pro reformatione Eccleſiæ. Admonitiones aliquot errorum, cap. xvij. Pſalmodia maturè & cum diſtinctione peragatur: ac muſicus cantus, organorumque modulatio ad devotionem excitans, non ad laſciviam in Eccleſijs exhibeatur. *Et cum in Eccleſijs Dei Pſalmodia cantanda præcipiatur, &c.*

Ibid. cap. xviij. De horis canonicis debitè, reverenter, & honeſtè in Eccleſia decantandis, diſtincto tempore & pulſu.

Ibid. cap. xix. De ijs integrè & maturè legendis à viris Eccleſiaſticis, ſine aliquo levitatis aut irreligioſitatis exemplo. *Admonemus beneficiatos, & alios in Sacris Ordinibus, &c.*

Ibid. cap. xx. De tabula officiariorum in Choro ponenda, & tempore ingreſſus in Chorum, cùm divinum celebratur officium. *Conſtituatur tabula in Choro in qua quid per unumquemque ex Canonicis, &c.* v. locum, ſub fin. tom. 34.

Concil. Colonienſe, anno 1536. pars ſecunda, cap. 1. De officio privato ac publico, vitaque ac moribus Clericorum generatim. *Qui exactè volet cognoſcere Clericorum officium & vitam, &c.* Tom. 35.

Ibid. cap. ij. Undè Clerici appellatio derivata? *Neminem fugit, undè Clerici appellatio derivata ſit, nempè à* κληρος, *quod ſortem ſonat, &c.*

Ibid cap. iij. Clericum ſuo officio intentum eſſe oportere. *Omnis mali ſeminarium cupiditas ſemper fuit, &c.*

Ibid cap. iv. Duplex Clericorum miniſterium. *Clericis & in primis Eccleſiæ Presbyteris duplex miniſterium, divinis & humanis legibus injunctum, &c.*

Ibid. cap v. Biblia à Clericorum manibus nunquam deponenda. *Hic ſatis eſt admonuiſſe omnes pariter Eccleſiaſticis, &c.* v. titul. de vita & honeſtate Clericorum.

Ibid. cap. vj. De horarijs precibus in dies perlegendis, & reformandis breviarijs. *Veteris ergò inſtituti, quo ſancitum eſt, ut, &c.*

Ibid. cap. vij. Pro cujuſlibet affectu non facilè novandum quid in eccleſiaſtico officio, &c. *Sunt in Clero zelum quidem Dei habentes, ſed non ſecundùm ſcientiam, &c.*

Ibid. cap. viij. Quo affectu horarias preces perſolvere oporteat? *Non ſufficerit autem preces iſtas horarias utrumque præmurmuraſſe, &c.*

Ibid. cap. ix. Summâ devotione Miſſæ Sacrum celebrari oportere. *Jam ſi tanto mentis ardore qualibet præces dicendæ, &c.*

Ibid. cap. x. Arguuntur, qui pollutâ mente ad Altare Domini accedunt. *Torrea, nec immeritò, nos ſermo dominicus, qui vetat nos Sanctum dare canibus, &c.*

Ibid. cap. xj. Revidenda Miſſalia ac Breviaria. *Peculiaria Miſſarum argumenta, recens præter, &c.*

Ibid. cap. xij. Quæ omitti, aut decurtari, vel organorum vel cantorum concentu haud debeant? *Jam & illud non rectè fit in quibuſdam Eccleſijs, &c.*

Ibid. cap. xiij. Quemadmodum Miſſa legenda? *Qui legit Miſſam cum reverenda modeſtia, clarè, diſtinctè, &c.*

Ibid. cap. xiv. Quid post elevationem Eucharistiæ agendum? *Post elevationem consecrati Corporis & Sanguinis Dominici, &c.*

Ibid. cap. xv. Organorum melodia, quemadmodum temperanda? *Melodia organorum in Templis sic adhibebitur, ne lasciviam magis quàm devotionem excitet, nevè præter hymnos divinos, ac cantica spiritualia quidquam resonet ac repræsentet.*

Ibid. cap. xvj. Singulis diebus dominicis, quæ ipsis peculiaria sunt officia dicenda. *Mos inolevit non admodùm improbandus, ut, &c.*

Ibid. cap. xvij. Confessio Missæ præambulum, devotè recitanda. *Confessio illa, Missæ præambulum devotè cum Ministris, &c.*

Ibid. cap. xviij. Cur Sacerdos in Altari Ministrum habeat? *Nec sine magna ratione in Concilio Toletano constitutum fuit, ut, &c.*

Ibid. cap. xix. Omnis cultus divinus summâ cum veneratione peragendus? *In summa cultus divinus, quem Sacerdos in domo Dei exhibet, &c.* v. totum, tom. 35.

Ibid. pars nona. Cap. vij. Litaniæ & Rogationes cur institutæ, & quomodo populus admonendus sit? *Litanias, id est Supplicationes seu Rogationes, &c.*

Ibid. cap. viij. Processiones intrà cepta Ecclesiarum peragendæ. *Quod Possessiones per agros & campos peraguntur, &c.*

Ibid. cap. ix. Admonendus populus cur feriæ institutæ. *Diligenter quoque populus admonendus est cur, &c.*

Ibid. cap. x. In ferijs soli Deo vacandum. *Quamobrem cupimus hisce diebus prohiberi nundinas, &c.*

Ibid. cap. xj. Dies dedicationis Templi extrà Coloniam, uno die ubique celebrandus. *v. cætera, eod. tom. 35.*

Statuta Synodi Diœcesanæ Augustensis, anno 1548. titul. xxiij. De consecratione, benedictione, & cæremonijs ecclesiasticis. *Prælatis nostræ Diœcesis, Virgines, Ecclesias, Altaria, &c.*

Ibid. titul. xxiv. *De diebus festis feriandis nihil innovare volentes, &c.* eod. tom. 35.

Ibid. titul. xxv. Ut Oratio Dominica, Angelica, Salutatio, & Symbolum Apostolorum omnibus æqualiter dicantur. *Cum post innumeras innovationes nostras, nostrâ tempestate, &c.*

Edicta Synodi Diœcesanæ Treverensis, anno 1548. De altero medio ad consequendam reformationis executionem. De officiorum perfunctione medio tertio. III. Non licere Prælatis officia sua pro pecunia pacta alicui committere. *Similiter ad tollendum gravem & scandalosum abusum, &c.*

Ibid. Censuræ & Decreta, &c. cap. xxij. De Processionibus in quibus Sacra Hostia cum Imaginibus Sanctorum circumfertur. *Nihil propè tam sanctum est, quòd sæcularium hominum, &c.*

Ibid. cap. xxiij. De stationibus & supplicationibus. *Quantum in processionibus festivis peccat turba populi, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Ut distributionum non sint participes qui officijs integris non interfuerint.

Ibid. cap. xxv. De Processionibus ruralibus, &c. *v. locum, eod. tom. 35.*

Concil.

Concil. Mogunt. anno 1549. capitul. xxxix. De benedictione ſalis, aquæ, & aliarum rerum, quæ per exorciſmos & orationes ad uſum fidelium præparantur. *Veterem morem in Eccleſia ſequimur, dum ſalem, aquam, &c.*

Item de Ceremonijs.

Ibid. cap. liij. De Horis Canonicis. *Et ut ab hac retinendæ in verbo Dei, &c.*

Ibid. cap. lxij. De ſacris libris recognoſcendis & repurgandis. *Cùm etiam libros Miſſales, Antiphonarios, agendas, &c.*

Ibid. cap. lxiij. De examine Prælatorum. *Cùm his, qui ad Prælaturas Eccleſiarum provehuntur, &c.*

Ibid. cap. lxxj. Ut Præpoſiti, Decani, Scholaſtici, Cuſtodes, & Cantores apud Eccleſias ſuas reſideant.

Ibid. cap. lxxij. De modo deſerviendi quotidianas diſtributiones.

Ibid. cap. lxiij. Otioſas deambulationes in Eccleſijs inter divina prohibendas.

Concil. Treverenſe, anno 1549. cap. vj. De Horis Canonicis.

Ibid. cap. vij. De his qui dùm Sacra fiunt per Templa vagantur, profana miſcentes colloquia.

Ibid. cap. viij. Quo tempore quiſque in Choro eſſe debeat.

Ibid. cap. ix. De Miſſæ officio ritè peragendo.

Ibid. cap. x. De moderandis ferijs. *eod. tom. 35.*

Concil. Mediolan. anno 1565. Conſtitutionum pars ij. De Horis Canonicis non intermittendis.

Ibid. Qui libri potiſſimùm à Clericis legendi? *v. totum, tom. 36.*

Ibid. De Muſica & Cantoribus.

Ibid. Quando & quomodo ad divina officia conveniendum?

Item. Quomodo verſandum in Choro?

Item. Quando à Choro recedendum?

Item. De Miſſa ſolemni. *v. locum.*

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars tertia. Quæ ad divina officia pertineant? *eod. tom. 36.*

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. Quæ ad Confratrias, piavè loca pertinent? *v. loc in fin. tom. 36.*

Concil. Aquileienſe, anno 1596. iv. De divinis officijs. *v. locum.*

DE PASCHATE, ET ALIIS FESTIS.

CANON. APOSTOLORUM, Εἴ τις ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ, &c. *Est Canon viij. Apost. ex vers. Dion. Exig.* Si quis Episcopus, Presbyter, aut Diaconus sacri Paschæ diem antè vernum æquinoxium cum Judæis celebraverit, deponatur.

Epistola Thelesphori Papæ, tit. 1. Ut septem hebdomadas antè Pascha Clerici à carne jejunent, nec admittant Laïcos in accusationibus suis. *v. loc. tom. 1. pag. 206.*

Concil. Eliberit. anno 305. capitul. xliij. De celebratione Pentecostes. *Pravam consuetudinem emendari placuit juxtà auctoritatem Scripturarum, ut cunctis diem Pentecostes post Pascha celebremus; non Quadragesimam, nisi Quinquagesimam. Qui non fecerit, novam hæresim induxisse notetur.*

Concil. Arelat. I. anno 340. Can. 1. Ut uno die & tempore Pascha celebretur. *v. locum, tom. 2. pag. 28.*

Concil. Antioch. anno 340. Can. 1. De his qui contrà gerunt his, quæ regulariter de Pascha statuta sunt in Nicæno Concilio. παντὶς τοῖς τολμῶσιν, &c. *Omnes qui audent dissolvere definitionem sanctæ & magnæ Synodi, quæ Nicææ congregata est, in præsentia Religiosissimi Imperatoris Constantini, de Festo S. salutiferi Paschatis excommunicatos & Ecclesiâ ejectos esse statuimus, &c.* v. loc. in fin. 2. tomi.

Concil. Rom. III. anno 325. titul. 1. De Paschatis solemnitate. *eod. tom. 2. sup.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. 1. Ut Comprovinciales Episcopi, de Pascha suum inquirant Primatem. *Placuit ergò in principio propter errorem, qui sæpè solet oriri, ut omnes Africanæ Provinciæ Episcopi observationem Paschalem ab Ecclesia Carthaginensi curent accipere.*

Ibid. Can. xlj. Ut per singulos annos convenientes Episcopi ad Concilium, & jam de Paschali solemnitate à Primate suo informentur. *Honoratus & Urbanus Episcopi dixerunt: Quoniam de Concilio quædam tractata noscuntur, adjicimus etiam de die Paschæ nobis esse mandatum, ut de Ecclesia semper Carthaginensi (sicut prædictum est) instruamur, & non sub angusto temporis spatio. Aurelius Episcopus dixit: Si Sanctitati vestræ videatur, quoniam nos spopondisse (jam superiùs meminimus) ut singulis quibuscumque annis ad tractandum conveniamus, & cùm convenerimus in unum, tunc divulgabitur sanctius dies Paschæ per Legatos, qui fuerint in Concilio. Honoratus & Urbanus Episcopi dixerunt: Nunc de præsenti cœtu petimus, ut litteris Provinciam nostram de hac die informare dignemini. Aurelius Episcopus dixit: ita fiat necesse est.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. capitul. lxv. De Paſcha ſuo tempore celebrando. *Paſchæ ſolemnitas uno die & tempore celebranda.*

Concil. Carthag. V. Can. vii. De tempore Paſchali ſeu Concilij. *Placuit ut dies venerabilis Paſchæ, formatarum ſubſcriptione omnibus intimetur.* vide.

Epiſt. xj. Innocentij Papę ad Aurelium. *Tom.* 3.

Concil. Africanum, anno 424. Can. xviij. Ut de Eccleſia Carthaginis dies Paſchæ nuntietur. *Honoratus & Urbanus Epiſcopi dixerunt: Quoniam de commonitorio noſtro omnia cractata noſcuntur, addimus etiam de die Paſchæ nobis eſſe mandatum, ut de Eccleſia ſemper Carchaginenſi, ſicut aſſolet inſtruamur, &c.* ut ſup.

Ibid. Can. xl. Diem Paſchę & diem Concilij nuntiandum. *v. locum, tom.* 4.

Leon. I. Epiſt. lxviij. ad Julianum Epiſcopum. *vide.*

Ejuſd. Epiſt. lxix. ad Martianum Auguſtum. De Paſcha. *vide.*

Ejuſd. Epiſt. 1. ad Dioſcor. Alexandrinum Epiſcopum, cap. 1. De Paſchatis ſanctitate.

Ejuſd. Epiſt. xciv. ad Epiſcopos Galliæ & Hiſpaniæ.

Epiſt. lxiv. Paſchaſini Lilybetani Epiſc. ad Leon. Papam. Reſpondet Pontifici quo tempore ipſe ſentiat Paſcha eſſe celebrandum, & miraculum affert ad eam ſententiam firmandam. *Tom.* 7.

Epiſt. lxiv. Leon. Pap. ad Marcianum Auguſt. De Paſcha.

Ejuſd. Epiſt. lxv. ad Eudociam Auguſtam. De Paſcha. *v. locum, eod. Tom.* 7.

Concil. Agath. anno 506. Can. xxj. Ut ſolemnitates majores in Civitatibus, aut in Parochijs celebrentur. *Si quis etiam extrà Parochias in quibus legitimus eſt, ordinariuſque Conventus, oratorium in agro habere voluerit; reliquis feſtivitatibus, ut ibi Miſſas teneat propter fatigationem familiæ juſtâ ordidatione permittimus: Paſcha verò, &c.*

Ibid. Can. lxiij. De Laïcis, qui in ſolemnitatibus majoribus ad Civitatem non accurrunt. *Ut Cives, qui ſuperiorum ſolemnitatum, id eſt, Paſchæ, ac Natalis Domini, vel Pentecoſtes, feſtivitatibus cum Epiſcopis intereſſe neglexerint, cum in Civitatibus Communionis vel Benedictionis accipiendæ cauſâ poſitos ſe noſſe debeant, triennio à Communione privetur Eccleſiæ.* Epaon. 35.

Ibid. Can. lxiv. De Clericis qui ab Eccleſiæ officio diebus ſolemnibus deſunt. *Si quis in Choro conſtitutus ab Eccleſia ſua diebus ſolemnibus defuerit, id eſt, Natívitate, Epiphania, Paſcha, vel Pentecoſte, dum potiùs ſæcularibus lucris ſtudet, quàm ſervitio Dei paret, convenit, ut triennio à Communione ſuſpendatur. Similiter Diaconus, vel Presbyter, ſi tres hebdomadas ab Eccleſia ſua defuerint, huic damnationi ſuccumbant.* (Non extat in antiquis Exemplaribus.)

Concil. Aurel. anno 511. Can. xxv. Ut majores feſtivitates nullus Civium in Villa celebret. *Ut nulli Civium, Paſchæ, Natalis Domini, vel Quadrageſimæ ſolemnitatem in Villa liceat celebrare, niſi quem infirmitas probabitur tenuiſſe.*

Ibid. Can. xxvij. De Litanijs antè Aſcenſionem Domini celebrandis. *Rogationes, id eſt, Litanias antè Aſcenſionem Domini ab omnibus Eccleſijs placuit celebrari; ita ut præmiſſum triduanum jejunium in dominica Aſcenſionis feſtivitate ſolvatur: per quod triduum ſervi & ancillæ ab omni opere relaxentur, quo magis plebs univerſa conveniat. Quo triduo omnes abſtineant, & Quadrageſimalibus cibis utantur.*

Ibid. Can. xxviij. De Clericis qui ad Litanias venire contempſerint.

Diſt 91. Clerici. *Clerici verò, qui ad hoc opus ſanctum adeſſe contempſerint, ſecundùm arbitrium Epiſcopi Eccleſiæ ſuſcipiant diſciplinam.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxv. Ut nobiliores Cives die Paſchę & Natalis Domini Epiſcopos benedictionis causâ expetant. *Ut Cives ſuperiorum natalium nocte Paſchæ ac Nativitatis Domini ſolemnitate Epiſcopos, nec intereſt in quibus Civitatibus poſitos, accipiendæ benedictionis deſiderio noverint expetendos.*

Concil. Arvern. anno 535. Can. xv. Feſtivitates præcipuæ cum Epiſcopo in Civitate peragendæ *Si quis ex Presbyteris aut Diaconis, qui neque in Civitate, neque in Parochijs Canonicus eſſe dignoſcitur, ſed in Villulis habitans, in oratorijs officio ſancto deſerviens, celebrat divina myſteria, feſtivitates præcipuas, Domini Natale, Paſcha, Pentecoſtem, & ſi quæ principales ſunt reliquæ ſolemnitates, nullatenus alibi, niſi cum Epiſcopo ſuo in Civitate teneat. Quicumque etiam ſunt Cives natu majores, pari modo in Urbibus ad Pontifices ſuos in prædictis feſtivitatibus veniant: quòd ſi qui improbâ temeritate contempſerint, hiſdem feſtivitatibus, quibus in Civitate adeſſe deſpiciunt, à Communione pellantur.*

Epiſt. ij. Vigilij adhuc Pſeudopapæ ad Eutherium. *vide tom. 11. pag. 514.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. 1. Ut Paſcha ſecundùm laterculum Victorij celebretur, & per Epiſcopos Epiphaniorum die denuntietur. *Placuit itaque, Deo propitio, ut Sanctum Paſcha, ſecundùm laterculum Victorij ab omnibus uno tempore celebretur Quæ feſtivitas annis ſingulis ab Epiſcopo Epiphaniorum die in Eccleſia populis denuntietur. De qua ſolemnitate quoties aliquid inquiſita vel agnita per Metropolitanos à Sede Apoſtolica ſacra conſtitutio teneatur.*

Ibid. Can. iij. Ut Primores Civitatis Paſcha & præcipuas feſtivitates in Civitate celebrent. *Quiſquis de prioribus Civibus Paſcha extrà Civitatem tenere voluerit, ſciat ſibi à cuncta Synodo eſſe prohibitum; ſed principales feſtivitates ſub præſentia Epiſcopi teneant, ubi ſanctum debet eſſe conventum. Tamen ſi aliquis, certâ neceſſitate conſtringatur, ut hoc implere non poſſit, ab Epiſcopo poſtulet commeatum. Quòd ſi hoc poſtulare deſpexerit, in eodem loco, id eſt, in feſtivitate præſenti, ubi tenere voluerit, ſuſpendatur.*

Concil. Bracar. II. anno 572. Can. ix. Ut per ſingulos annos à Metropolitano Epiſcopo Paſcha denuntietur. *Placuit ut poſtquam omnia in Concilio Sacerdotum fuerint ordinata, illud omnibus obſervetur, ut ſuperventurum ipſius anni Paſcha quoto Kalendarum die vel quotâ Lunâ debet ſuſcipi, à Metropolitano Epiſcopo nuntietur, &c.* v. cætera, tom. 12.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. xj. De vigilijs Paſchæ, Natalis, & aliarum ſolemnitatum. *v. loc. tom. 13.*

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. x. Ut Clerici dies feriatos celebrent cum Epiſcopo. *Ut Presbyteri, Diaconi, vel quolibet ordine Clerici, Epiſcopo ſuo obedienti devotione ſubjaceant, & non alibi dies feriatos, niſi in obſequio illius liceat tenere, aut celebrare. Quòd ſi quis per quamcumque contumaciam, aut per cujuſcumque patrocinium hoc fortaſſe facere diſtulerit, ab officio degradetur.*

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. v. Ut Epiſcopi Natale Domini, & Paſcha extrà Eccleſiam ſuam non celebrent. *Ut nullus Epiſcoporum Natalem Domini, aut Paſcha, alibi, niſi ad Eccleſiam ſuam, præter infirmitatis incurſum, aut ordinem regium, celebrare præſumat.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. v. De Paſchate per ſex dies feſtos agendo. *Paſcha itaque noſtrum, in quo Summus Sacerdos & Pontifex pro noſtris delictis nullam habens obnoxietatem peccati, immolatus eſt, debemus omnes feſtiviſſimè colere, & ſedulæ obſervationis ſinceritate in omnibus venerari: ut illis ſanctiſſimis ſex diebus nullus ſervile opus audeat facere, ſed omnes ſimul coadunati Hymnis Paſchalibus * indulgentes, perſeverationis noſtræ præſentiam quotidianis Sacrificijs oſtendamus, laudantes Creatorem, ac Regeneratorem noſtrum, veſperè, manè, & meridiè.*

* intendentes.

Concil. Narbon. anno 589. Can. xv. Ut quintâ feriâ, niſi aliqua feſtivitas in eam incidat, feriari & ceſſare liceat. *Ad nos pervenit, quoſdam de populis catholicæ fidei execrabili ritu diem quintam feriam, qui & dicitur Jovis, multos excolere, & operationem non facere, &c.* v. locum, tom. 13.

Gregor. Magn. lib. vij. indict. ij. Epiſt. viij. Innocentio, Mariano, &c. *Cognovimus quod veſtræ ſit Inſulæ, poſt Paſchalem feſtivitatem vobis euntibus, aut directis reſponſalibus veſtris ad Metropolitanum veſtrum utrùm ſciatis, an minimè ipſe vobis de venturo Paſcha ſcriptâ debeat denuntiatione mandare.* v. locum, eod. tom. 13.

Synod. Wigornenſis ab Auguſtino primo Anglorum Epiſcopo habita. *vide Bedam l. 2. Hiſtor. Anglic. c. 2.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. v. De annuntiatione Paſchæ antè Epiphaniam inter Epiſcopos exquirenda. *Solet in Hiſpanijs de ſolemnitate paſchali varietas exiſtere prædicationis: diverſa enim obſervantia laterculorum paſchalis feſtivitatis interdum errorem parturit. Proindè placuit ut antè tres menſes Epiphaniorum Metropolitani Sacerdotes litteris invicem ſe inquirant: ut communi ſcientiâ edocti diem Reſurrectionis Chriſti, & Comprovincialibus ſuis inſinuent, & uno tempore celebrandum annuntient.*

Iſidor. de laterculo lib. 6. Elym. c. 17.

Ibid. Can. vij. De celebrando officio in ſexta feria Paſchæ.

Ibid. cap. viij. De non ſolvendo jejunio in ſexta feria Paſchę, exceptis languidis, ſenibus, & parvulis.

Ibid. Can. ix. De benedicendo cereo & lucerna in vigilijs Paſchæ. *v. tom. 14.*

v. Notas hujus Concil. cap. ix. Cerei Paſchalis benedictio à quibus uſurpata? *In Cerei novique luminis benedictione Theodorus p. 73. ſub Petro. D. Ambroſius, D. Auguſtinus, Petrus Diaconus elaborarunt. Eam autem quâ nunc Romana Eccleſia utitur, à Divo Gregorio Magno compoſitum, muſiciſque tonis ornatum ferunt.*

Epiſt. Joannis Pap. IV. & Cleri Romani ad Epiſcopos & Presbyteros Scotiæ. De Paſchate more catholico celebrando. *Reperimus quoſdam Provinciæ veſtræ contra, &c.* v. Bedam lib. 2. Hiſtor. Anglic. c. 19.

Vitaliani Epiſt. v. ad Oſvvi Regem Nordanhumbrorum, anno 655. ejus de Paſchate judicium expectantem. *v. ibid. ex Beda.* Gratulatur gentes ſui Regni ad fidem converſas, utquè Paſcha, cæteraſque Apoſtolorum traditiones obſervari, totamque Inſulam Deo dicari curet, & Reliquias Sanctorum ei mittit. *Not.* Beda ibidem zelum Regis laudat & accendit. Antiſtitem ſe daturum ait Cantuariæ. Munuſcula à Rege capit. Munera etiam Reginæ mittit. Totius converſionem Inſulæ expetit. *v. loc.*

* annunciationis.

Concil. Tolet. X. anno 656. capitul. 1. De celebritate feſtivitatis * dominicæ Matris. *v. locum fusè, tom. 15.*

Synodus Pharenſis, anno 664. De ritu celebrandi Paſchatis. *vide Bedam, Eccl. Hiſtor. Anglic. lib. 3. c. 23.*

Concil. Herudford. anno 673. capitul. 1. De Paſchatis celebritate. *Ut ſanctum diem Paſchæ, in commune omnes ſervemus Dominicâ poſt decimamquartam Lunæ primi menſis.*

Concil. Cæſarauguſt. III. anno 691. capitul. ij. Ut confinitimi Epiſcopi de ſacra ſolemnitate Paſchali annuâ vice Primatum ſuum requirant. *Si quidem ſancta inſtitutio Patrum de Solemnieaee Paſchali præcipiae, &c.* v. loc. tom. 17.

Agath. c. 63. & Epaon. 35.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. ſentent. xvj. De Laïcis qui in ſolemnitatibus majoribus ad Civitatem non concurrunt. *Ue Cives ſuperiorum Natalium noti Paſchæ, ae Nativitatis Domini ſolemnitatem Epiſcopis, nec intereſt in quibus Civitatibus poſitus accipiendæ benedictionis deſiderio: noverint, qui hoc facere neglexerint, triennio priveneur Eccleſiæ.*

Epiſt. Ceolfridi Abbatis ad Nattanum Regem Pictorum, pro catholico Paſcha. *v. ex Beda lib. 5. c. 22.* v. locum.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. capitul. xvj. De diebus Litaniarum. *Sexeo decimo condixerunt Capitulo, ue Litaniæ, id eſt Rogaeiones à Clero omnique populo his diebus cum magna reverentia agantur, id eſt, die ſeptimo Kalendar. maïarum juxtà ritum Romanæ Eccleſiæ, &c.* v. locum.

Ibid. capitul. xvij. De feſtivitate colenda Sancti Gregorij & Auguſtini. *Sepimo decimo conſtitutum eſt præcepto, ut dies Naealibus Beaei Papæ Gregorij & dies quoque depoſitionis, qui eſt 7. Kalendas Junij S. Auguſtini Archiepiſcope aeque Confeſſoris, qui Genti Anglorum miſſus à præfato Papa & Patre noſtro Gregorio, ſcientiam fidei Baptiſmi Sacrameneum, & cæleſtis patriæ notitiam premus atrulit, ab omnibus ſicue decee, honorificè venerentur. Ita ut uterque dies ab Eccleſiaſticis & Monaſterialibus feriatus habeaeur, nomenque ejuſdem B. Patris & Doctoris noſtri Auguſtini in Litaniæ decantatione, poſt S. Gregorij vocationem ſempen ditatur.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xxxvj. De feſtivitatibus anni. *Feſtos dies in anno celebrare ſancimus, hoe eſt diem dominicum Paſchæ, cum omnè honore & ſobrietate venerari: ſimili modo totam hebdomadam illam obſervari decrevimus. Diem Aſcenſionis Domini plenieer celebrare, item Pentecoſtem ſimiliter ut in Paſcha. In Natali Apoſtolorum Peeri & Pauli diem unum, Nativitaeem S. Joannis-Baptiſtæ, Aſſumptionem Sanctæ Mariæ, Dedicationem Sancti Michaelis, Natalem S. Remigij, S. Martini, S. Andreæ. In Natali Domini dies quatuor, octavas Domini, Epiphaniam Domini, Purificationem S. Mariæ. Ee illas feſtivitaees Mareyrum, vel Confeſſorum obſervare decrevimus, quorum in unaquaque Parochia Sancta Corpora requieſcunt; ſimiliter etiam Dedicationem Templi.*

Diebus feſtis non ducendæ choreæ. apud Ivo. part. 2. c. 77. adje-

Concil. Rom. anno 826. Can. xxxv. De convivijs feſtis diebus non faciendis. *Sune quidam, & maximè Mulieres, qui feſtis, ae ſacris diebus, atque Sanctorum Natalitijs, non pro eorum, quibus delectantur deſideriis advenire, ſed ballando, verba eurpia decantando, choreas tenendo & deducendo, ſimilitudinem paganorum peragendo, advenire procurane: tales enim ſi cum minoribus ad Eccleſiam peccatis, cum majoribus, revertuntur, &c.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxxvij. Ut feriati ſint octo dies Paſchalis feſtivitatis. *Dies quoque octo Sacro ſanctæ Paſchalis Feſtivitatis omnibus Chriſtianis feriatos eſſe decernimus, ab omni opere rurali, fabrili, carpentario, gynæceo, cæmentario, pictorio, venatorio, forenſi, mercatorio, audientali, ac Sacramentis exigendis; quatenùs eiſdem diebus tantò licentiùs, quantò liberiùs, omnibus Chriſtianis S. Reſurrectionis laudibus, & ſacro-ſanctæ prædicationi jugiter aſſiſtere liceat. Quòd ſi quis temerare præſumpſerit, excommunicetur.* cit his excommunicationem Leo IV. ſi admoniti non ceſſarent.

Not. in vita Leonis Papæ IV. Octavam Aſſumptionis B. Mariæ Virginis celebrari juſſit.

Concil. Ticin. *Sic incipit ſub finem 6. pag.* Per ſingulas Parochias eas feſtivitates populus obſervare ſtudeat, quas proprius Epiſcopus venerari prædicaverit; ita ut neque illas negligant quas Sacerdotes monuerint, neque inani ſuperſtitione eas celebrare præſumant, quæ nequaquam ſunt obſervandæ. Si verò aliqui inventi fuerint, qui Sacerdotibus obtemperare noluerint, per Miniſtros Reipublicæ diſtringantur, & ſatisfactionem pœnitentiæ, quam Presbyteri impoſuerint, ſubire cogantur.

Nicolai Pap. I. Raſponſ. ad conſulta Bulgarorum, *Tit. xj.* In quorum Apoſtolorum, vel Martyrum, ſeu Confeſſorum, atque Virginum, diebus feſtis à labore terreno recedere debeatis, requiritis. In ſolemnitatibus utique B. Mariæ Virginis, & Sanctorum duodecim Apoſtolorum ac Evangeliſtarum, atque Præcurſoris Domini Joannis, & S. Stephani primi Martyris, &c. *v. locum.*

Ibid. Interrogat xij. Quòd interrogatis utrùm liceat in feſtivitatibus Sanctorum judicium peragi, & utrùm eadem die debeat homo, ſi dignus fuerit, ad mortem judicari? Sciendum quoniam in his feſtivitatibus, in quibus ſuperiùs ab omni opere mundano ceſſandum eſſe monſtravimus; multò magis à ſæcularibus negotijs, & adhuc à mortibus abſtinendum fore decernimus, &c. *v. locum, tom.* 22.

Capitula Herardi Archiepiſc. Turon. lxj. De feſtivitatibus anni, quæ feriari debeant, id eſt, Natali Domini, S. Stephani, S. Joannis, & Innocentium, Octavis Domini, Epiphania, Purificatione Sanctæ Mariæ & Aſſumptione, Aſcenſione Domini, & Pentecoſte, Miſſa S. Joannis Baptiſtæ, Apoſtolorum Petri & Pauli, S. Michaëlis, atque omnium Sanctorum, S. Martini, & S. Andreæ, & eorum, quorum Corpora, ac debitæ venerationes in locis ſingulis peraguntur.

Ibid. xciij. De Paſcha annotiva ut rememoretur.

Ibid. xciv. De Litania Romana vij. Kalendas Maij ut rememoretur.

Walterij Aurelian. capitula xviij. De Sanctorum feſtivitatibus indicandis & obſervandis. *Ut celebres Sanctorum feſtivitates ſolemni cultu obſervent, &c.*

Concil. Engilenheimenſe, cap. vj. De Paſchate. Quot diebus feriendum ſit in Paſcha & Pentecoſte. *Ut Paſchalis hebdomada feſtivè tota celebretur, & in Pentecoſtem ſecundâ, tertiâ, quartâ feriâ non minùs quam dies dominicus ſolemniter honorentur.*

Epiſt. 1. Urbani Pap. IV. De Feſto Corporis Chriſti. *Scimus ô Filia, quod magno deſiderio deſideravit anima tua, ut ſolemne Feſtum Sacratiſſimi Corporis*

Domini Noſtri Jeſu-Chriſti inſtitueretur in Eccleſia Dei à Chriſti fidelibus perpetuis temporibus celebrandum, &c.

Ibid. Epiſt. ij. ejuſdem ad omnes fideles, de eod. argum. *Tranſiturus de hoc mundo ad Patrem Salvator noſter Dominus Jeſus-Chriſtus, &c.* (Eſt enarratio multorum beneficiorum à Deo in hoc Sacramento pro nobis inſtituto.) *v. locum, tom.* 28.

Item, Relatio cauſæ ob quam inſtituta fuit ſolemnis feſtivitas hujus Sacramenti. *v. locum.*

Item, Inſtitutio dictæ feſtivitatis ſingulis annis, feriâ quintâ poſt Octavam Pentecoſtes ſolemniter celebranda.

Hortatio ad celebrationem dictæ feſtivitatis.

Indulgentia pro illam celebrantibus.

DE DIEI DOMINICAE,

ET

FESTORUM SANCTIFICATIONE.

EPISTOLA 1. Alexandrini Papæ I. ad omnes Orthodoxos, Cap. v. De benedictione ſalis & aquæ, ſive cæterorum elementorum. *v. locum, Tom. 1. pag. 180.*

Decreta Fabiani Pap. ex Gratiano. Ter in anno quiſque fidelium communicet.

Ibid. Ut oblatio Altaris ſingulis diebus dominicis fiat. *v. loc. ibid.*

Concil. Eliberitanum, anno 305. capitul. xxj. De his qui tardiùs ad Eccleſiam accedunt. *Si quis in Civitate poſitus, tres Dominicas ad Eccleſiam non accederit, pauco tempore abſtineat, ut correptus eſſe videatur.*

Ibid. cap. xxvj. Ut omni Sabbato jejunetur. *v. locum, eod. tom. 1.*

Concil. Laodic. Can. xxix. Ὅτι οὐ δεῖ χριστιανοὺς, &c. *Id interpret. Dion. Exig.* De Chriſtianis, qui ſabbatizare, vel juxtà quemdam modum judaïzare noſcuntur. *Quòd non oportèat Chriſtianos judaïzare, & in Sabbato otiari; ſed ipſos eo die. Diem autem Dominicum præferentes otiari ſi modo poſſint, ut Chriſtiani. Quòd ſi inventi fuerint judaïzare, anathema ſint à Chriſto.*

Concil. Nicæn. anno 325. Can. xx. Genu non flectendum die Dominico. *v. locum, tom. 2.*

Concil. Gangrenſe, Can. xviij. Non debere die Dominico jejunare. Εἴ τις διὰ νομιζομένην ἀσκησιν ἐν τῇ κυριακῇ νηστεύοι, ἀνάθεμα ἔστω. *Si quis propter continentiam, aut contumaciam in die Dominico jejunat, anathema ſit.*

Concil. Cæſarauguſt. anno 413. Can. ij. Ut diebus Dominicis nullus jejunet, nec diebus Quadrageſimæ ab Eccleſia ſe abſentet. *v. locum.*

Ibid. Can. iv. Ut tribus hebdomadis quæ ſunt antè Epiphaniam ab Eccleſia nemo recedat. *Tom. 3.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. lxiv. De his qui ſtudiosè die Dominico jejunant. *Qui die Dominico ſtudiosè jejunat, non credatur Catholicus.*

Ibid. Can lxxxviij. De his qui Eccleſiâ prætermiſſâ ad ſpectacula pergunt. *Qui die ſolemni, prætermiſſo ſolemni Eccleſiæ conventu, ad ſpectacula vadit, excommunicetur.*

Epiſt. 1. Innocentij Pap. I. titul. iv. Quòd titè omni Sabbato jejunetur *Tom. 4.*

Concil. Afric. anno 424. Can. xxviij. De ſpectaculis, ut die Dominico vel cæteris Sanctorum feſtivitatibus minimè celebrentur.

Leon. I. Epiſt. lxxxj. ad Dioſcor. Epiſcopum Alexandrinum, Cap. ij. De feſtivitatibus, ut ſi una agenda, id eſt Miſſæ celebratio populis non ſuffecerit, nulla ſit dubitatio iterari Sacrificium. *Ut autem in omnibus obſervantia noſtra concordet, illud quoque volumus cuſtodiri: ut cum ſolemnior feſtivitas conventum populi numeroſiorem indixerit, &c.* v. locum, tom. 7.

Concil. Turon. I. anno 461. *v. not. in fin.* Feſtum receptionis S. Martini. *De hac Feſtivitate Baronius in notis Martyrologij die xj. Novembris hæc ſcribit.* Exiſtimamus autem hanc illam eſſe diem, quâ poſt altercationes Pictavienſium conantium ſibi vendicare Corpus ejuſdem S. Martini à Turonenſibus ipſum clam ablatum atque navigio impoſitum, magnâ omnium alacritate in Turonenſem Civitatem receptum eſt, ut ſcribit Gregor. Turon. Hiſtor. Franc. lib 1. cap. ultimo. Undè patet hanc receptionem S. Martini eandem eſſe cum tranſlatione; cùm videlicet è priſtino loco peranguſto in ampliorem Baſilicam ipſam abſolutam fuiſſe. Sidonius qui de ea carmen ſcripſit, ſatis admonet.

Concil. Agath. anno 506. Can. xlvij. Ut antè Miſſam expletam egredi populus non præſumat. *Miſſas die Dominico à Sæcularibus totas teneri ſpeciali ordinatione præcipimus; ita ut antè benedictionem Sacerdotis egredi populus non præſumat. Qui ſi fecerint, ab Epiſcopo publicè confundantur.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xxvj. Ut populus antè completam Miſſam egredi non præſumat. *Cùm ad celebrandas Miſſas in Dei nomine convenitur, populus non antè diſcedat, quàm Miſſæ ſolemnitas compleatur, & ubi Epiſcopus fuerit, benedictionem accipiat Sacerdotis.*

Ibid. Can. xxxj. Ut Epiſcopus ab Eccleſia die Dominico non abſit. *Epiſcopus, ſi infirmitate non fuerit impeditus, Eccleſiæ cui proximus fuerit, die Dominico deeſſe non liceat.*

Concil. Tarracon. anno 516. Can. iv. Ut nullus Epiſcopus, vel infrà poſitus, die Dominico cauſas judicare præſumat. *v. titul.* De Epiſcopali Audientia.

Ibid. Can. vij. Ut Diœceſani Clerici ſeptimanas teneant, & die Sabbato omnes in unum conveniant. *v. locum.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xxviij. Die Dominico, quid operis facere liceat, aut non liceat? *Quia perſuaſum eſt populis die Dominico agi cum caballis, aut bobus & vehiculis itinera non debere, neque ullam rem ad victum præparare, vel ad nitorem domus vel hominis pertinentem ullatenus exercere, &c.* v. locum, tom. 10.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. xx. Ut incarcerati diebus Dominicis ab Eccleſiæ Præpoſitis viſitentur. *v. tom. 11. in fine.*

Concil. Turon. II. Can. xxij. De Kalendis Januarij, & Cathedra S. Petri. *Tom. 12.*

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. capitul. lvij. De non jejunando die Dominica nec genu flectendo, ſimiliter & in Quadrageſima. *v. eod. tom.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. De obſervatione diei Dominicæ. *Non licet die Dominico boves jungere, vel alia opera exercere, niſi pro cauſis conſtitutis.*

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. x. Ut Clerici dies feriatos celebrent cum Epiſcopo. *Tom. 13.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. 1. De intermiſſo diei Dominicæ cultu reſtituendo. *Vidimus enim populum Chriſtianum temerario more diem Dominicam contemptui eradere, & ſicut in privatis diebus operibus continuis indulgere, &c.* v. loc. fusè.

Ibid. Can. iv. De oblationibus in omnibus Dominicis diebus populo faciendis. *Reſidentibus nobis in Sancto Concilio, cognovimus quoſdam Chriſtianos,*

relicto fratrum cœtu, à mandato Dei aliquibus locis deviaſſe, &c. v. loc. cod. Tom. 13.

Ex Præceptione Guntramni Regis. De obſervando die Dominico, & alijs. *Idcircò hujus decreti ac definitionis generalis vigore decernimus, ut in omnibus diebus Dominicis, in quibus ſancta Reſurrectionis myſteria veneramur, &c.* v. eod. tom. 13. pag. 93.

Concil. Narbon. anno 589. Can. iv. Ut dies Dominicus ab omnibus obſervetur, & nulla eo die fiant opera. *Ut omnis homo tàm ingenuus quàm ſervus, Gothus, Romanus, Syrus, Græcus, vel Judæus, die Dominico nullam operam faciant, nec boves jungantur, excepto ſi in mutando neceſſitas incubuerit. Quòd ſi quiſquam præſumpſerit facere, ſi ingenuus eſt, det Comiti Civitatis Solidos ſex: ſi ſervus centum flagella ſuſcipiat.*

Ibid. Can. xv. Ut quintâ feriâ niſi aliqua feſtivitas in eam incidat, feriati, & ceſſare non liceat. *v. loc. tom.* 13.

Gregor. Magn. lib. vij. indict. ij. Januario Epiſcopo Calaritano. De meſſe exarata. *Dictum quippè mihi eſt quòd Dominico die priuſquàm Miſſarum ſolemnia celebrares, ad exarandam meſſem latoris præſentium perrexiſti, &c.* v. locum, tom. 13.

Ibid. Epiſt. ij. eidem Januario. De meſſe die Dominicorum exarata, ut ſup. *Hoc verò quod ſcribitis multos contra vos nobis querelas deponere, verum eſt; ſed inter diverſos non nos ſed res alia contriſtavit, quomodo id quod nobis, &c.*

Ibid. ejuſd. lib. xj. Epiſt. iij. ad Cives Romanos. De Sabbato non cuſtodiendo cum præcepto legis. *Pervenit ad me quoſdam perverſi ſpiritus homines, prava inter vos aliqua, & Sanctæ Dei adverſa ſeminaſſe, ut die Sabbati aliquid operari prohiberent, &c.* v. locum fusè, tom. 14.

Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhemenſis, Cap. vij. Curet Paſtor ovem ſuam, & non negligat: ei injungat intereſſe Miſſæ Sacrificio diebus ſolemnibus & Dominicis; agnoſcat ejus faciem, & ſi bis in anno abſit, prohibeatur eidem Eccleſiæ ingreſſus, & careat paſtorali ſepultura & conſolatione. *v. Tom.* 14.

Ibid. Cap. xx. Feſta abſque omni opere forenſi excolenda, & cum debita veneratione celebranda, hæc ſunt: Nativitas Domini, Circumciſio, Epiphania, Annuntiatio B. Mariæ, Reſurrectio Domini cum die ſequenti, Aſcenſio Domini, dies Pentecoſtes, Nativitas B. Joannis Baptiſtæ, Apoſtolorum Petri & Pauli, Aſſumptio Mariæ, ejuſdem Nativitas, Andreæ Apoſtoli, & dies omnes Dominicales. *v. eod. tom.* 14.

Concil. Cabilon. anno 650. Can. xviij. Vt die Dominico ruralia opera nemo exerceat. LICET generaliter ab omnibus Catholicis, & Deum timentibus, diem Dominicum quod eſt prima Sabbati convenit obſervari, & ſicut in ſuperioribus Canonibus eſt ſtatutum, non aliquid novi condentes, ſed vetera renovantes inſtituimus, ut in ipſo die Dominico ruralia opera, id eſt, arare, ſecare, meſſes metere, exartos facere, vel quidquid ad ruris culturam pertinet, nullus penitùs præſumat. Quòd qui inventus fuerit faciens, ſub diſciplina diſtrictionis omnimodis corrigatur.

Concil. Tolet. X. anno 650. Can. 1. De feſtivitatis Dominicæ Matris celebritate. *Tom.* 17.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, titul. iij. De opere in die Solis. SERVUS ſi quid operis patrarit die Dominico ex præcepto Domini ſui liber eſto Dominus triginta ſolidos dependito. Verùm ſi id operis injuſſu Domini ſui agreſſus fuerit, verberibus cæditur, aut ſaltem virgarum metum pretio redimito. Liber, ſi die hoc operatur, injuſſu Domini ſui, aut ſervituri addicitor, aut ſexaginta ſolidos dependito. Sacerdos ſi in hanc partem deliquerit, pœna in duplum augetur.

Concil. Berghamſtedæ, anno 697. Can. x. In die Solis operans. Si in veſpera precedente diem Solis, poſtquàm Sol occubuerit, aut in veſpera precedente diem Lunæ poſt occaſum Solis, ſervus ex mandato Domini ſui opus aliquod ſervile egerit, Dominus factum octoginta ſolidis luito.

Ibid. Can. xj. Si ſervus his diebus itineraverit, Domino pendat ſex ſolidos, aut flagello cædatur.

Ibid. Can. xij. Si liber homo id faciat vetito tempore, ſit reus colliſtrigij mulctæ, & qui eum detulerit, dimidium habeat, tàm mulctæ quàm vuirgildi.

Gregor. Pap. II. Capitulare x. anno 714. Vt Dominicis diebus doceantur non licere omninò jejunare propter Reſurrectionis Dominicæ Sacramentum, neque in feſtivitatibus Dominicis, Nativitatis, aut Apparitionis, ſive Aſcenſionis.

Concil. Clovesgoviæ II. anno 747. Can. xiij. Vt uno eodemque tempore ubique feſtivitates Dominicæ, ſeu Martyrum nativitates peragantur. Tertio-decimo definitur decreto, ut uno eodemque modo Dominicæ diſpenſationis in carne ſacroſanctæ feſtivitates in omnibus ad eas ritè competentibus rebus, id eſt, in Baptiſmi officio, in Miſſarum celebratione, in cantilenæ modo celebrentur, juxtà exemplar videlicet, quod ſcriptum de Romana habemus Eccleſia. Itemque ut Martyrologium ejuſdem Romanæ Eccleſiæ, cum ſua ſibi convenienti pſalmodia ſeu cantilena venerentur.

Ibid. Cap. xiv. De honore & obſervatione Dominici diei. Quarto decimo ſtatuitur loco, ut Dominicus dies legitimâ veneratione à cunctis celebretur, ſitque divino tantùm cultui dedicatus, omneſque Abbates ac Presbyteri iſto Sacratiſſimo die in ſuis Monaſterijs atque Eccleſijs maneant, Miſſarumque ſolemnia agant, omiſſiſque exterioribus negotijs, ac ſæcularium convenientibus atque itineribus, niſi inexcuſabilis quælibet cauſa urgeat, religioſæ converſationis ac benè vivendi formulam, de ſacræ Scripturæ eloquijs ſubjectis famulis prædicando inſinuent: ſed & hoc quoque decernitur, quod eo die, ſive per alias feſtivitates majores, populus per Sacerdotes Dei Eccleſiam ſæpius invitatus ad audiendum verbum Dei conveniat, Miſſarumque Sacramentis ac doctrinæ ſermonibus frequentiùs adſit.

Concil. Vernenſe, anno 755. Can. xiv. De Dominico, quidquid operis facere liceat aut non liceat? QUIA perſuaſum eſt populis de die Dominico agi cum caballis, ſive bobus & vehiculis, itinera non debere, neque ullam rem ad victum præparari, vel ad nitorem domûs vel hominis pertinentem ullatenus exerceri (quæ res ad judaïcam magis quàm ad chriſtianam obſervationem pertinere probatur.) Id ſtatuimus ut die Dominico, quod anteà fieri licuit, liceat. De opere tamen rurali, arato, vel vineæ ſectione, excuſſione, vel ſepe, cenſuimus abſtinendum, quo facilius ad Eccleſiam venientes orationis gratiâ vacent.

cent. Quòd ſi inventus fuerit quis in operibus ſuprà ſcriptis, quæ interdicta ſunt exercere, qualiter emendari debeat, non in Laïcorum diſtrictione, ſed in Sacerdotis caſtigatione conſiſtat.

Concil. Bavaricum apud Dingolvingam, anno 772. 1. De die Dominico ita conſtitutum eſt, ut tali honore habeatur, ſicut in lege ſcriptum eſt, & in decretis Canonum. Et ſi quis præſumpſerit frangere contra legem aut decreta Canonum, tali pœnâ ſubjaceat, ſicut ibi ſcriptum eſt.

Capitul. Aquiſgran. Car. Magn. anno 788. xv. De die Dominica, qualiter ſervanda eſt. Item in eodem Concilio præcipitur, ut à veſpera ad veſperam dies Dominica ſervetur. *Non oportet, &c.* v. locum, tom. 20.

Ibid. lxxxj. *Statuimus quoque ſecundùm quod & lege, &c.*

Ex Capitul. Caroli Magni, de diverſis rebus, partim eccleſiaſticis, partim politicis. ix. Vt in diebus Feſtis vel Dominicis, omnes ad Eccleſiam veniant, & non invitent Presbyteros ad domos ſuas ad Miſſam faciendam.

Concil. Forojul. anno 791. Capitul. xiij. *Diem autem Dominicum inchoante noctis initio, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxj. Dies Dominica quomodo celebranda? *Ut dies Dominica à veſpera ad veſperam ſervetur.*

Capitul. Theodulfi Aurelian. anno 797. Capitul. xxiv. De obſervantia diei Dominici. *Diei verò Dominici, quia in eo Deus lumen condidit, &c.* v. loc. eod. tom. 20.

Ibid. Capit. xlv. Ut diebus Dominicis populus per Miſſas peculiares à publicis non abſtrahatur. *Ut Miſſæ quæ per dies Dominicos peculiares à Sacerdotibus fiunt, non ita in publico fiant, ut per eas populus à publicis Miſſarum ſolemnibus, quæ horâ tertiâ canonicè fiunt, abſtrahatur: quia peſſimus uſus eſt apud quoſdam, qui in diebus Dominicis, ſive in quibuſlibet feſtivitatibus, mox ubi Miſſam celebrari, etiamſi pro defunctis ſit, audierint, abſcedunt, & per totum diem à primo manè ebrietati & comeſſationi potiùs quàm Deo deſerviant.*

Ibid. Capit. xlvj. Ut omnes ad Matrem Eccleſiam Miſſarum ſolemnia & prædicationem audituri conveniant, neque antè peractum officium cibum capiant. *v. locum, eod. tom. 20.*

Ex Capitul. Caroli Magn. anno 9. datis in Aquenſi Palatio, tit. xxj. De mercatis, ut die Dominico non agantur, ſed in diebus, quibus homines ad opus Dominorum ſuorum debent operari.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xvj. Ut in die Dominico mercata & placita non fiant, nec opus rurale & ſervile. *Nè in diebus Dominicis publica mercata, neque cauſationes, diſceptationeſque exerceantur, & penitùs à rurali & ſerviti opere ceſſetur: his ſolummodò peractis, quæ ad Dei cultum & ſervitium pertinere noſcuntur.*

Concil. Mogunt. Car. Magn. Can. xxxvij. De Dominicis diebus cum veneratione obſervandis. *Omnes dies Dominicos cum omni veneratione decrevimus obſervari, & à ſervili opere abſtinere, & ut mercatus in eis minimè ſit, nec placitum, ubi aliquis ad mortem vel ad pœnam judicetur.* Capitular. lib. 5. c. 85.

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. xxxv. De ijs, quæ diebus Dominicis fieri non debent. *Ut diebus Dominicis, ſecundùm Domini præceptum, nullæ opera ſervilia quilibet perficiat, nec ad placita conveniat, nec etiam donationes in publico facere præſumat, neque mercata exerceat.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxxvij. Quòd exceptis diebus Dominicis, & tempore Paſchali flexis genibus orandum ſit.

Ibid. Can. xxxviij. Quomodo fideles ad Eccleſiam convenire, atque in ea verſari debeant?

Ibid. Can. xxxix. Vt in Eccleſijs, earumvè atrijs placita non fiant.

Ibid. Can. xl. Vt mercata & placita die Dominico non fiant. *Itemque interdicatur, nè mercata & placita uſquàm fiant die Dominicâ, quâ oportet omnes Chriſtianos à ſervili opere in laude Dei & gratiarum actione uſque ad veſperam perſeverare.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Cap. 50. De obſervatione diei Dominicæ. *Diei intereà Dominici obſervacio & veneracio plurimùm negligitur; undè oportet ut authenticâ conſtitutione illius venerandæ diei obſervatio juxtà Imperium Domini Imperatoris ſtatuatur.*

Capitular. Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. Capitul. xv. De ijs quæ Dominico die fieri non debeant. *Nè Dominicis diebus mercatum fiat, neque placitum; & ut his diebus nemo ad pœnam, vel ad mortem judicetur, & de operibus cavendis admoneatur.*

Capitul. Aquiſgran. anno 816. Cap. xlvj. De flectendo genu. *v. locum, eod. tom.* 20.

Ibid. Cap. lxviij. De his qui die Dominico jejunant, tanquàm nihil præ cæteris differente, &c. *v. titul.* De Jejunio Quadrageſimę.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. Cap. 50. De obſervatione diei Dominici. *Nullo modo divinæ auctoritati concordat, quòd Religio Chriſtiana, ſicut à Sanctis Patribus traditum accepit, & Eccleſiæ auctoritas ſe habet, diem Dominicam, in quo Auctor vitæ à mortuis reſurrexit veneranter, venerabiliterque non colit, &c.* v. loc. fusè, tom. 21.

Concil. Arelat. Can. 16. Mogunt. Can 37. addit. 1. cap. 9.

Ibid. lib. iij. Cap. v. De diei Dominici obſervatione. ..... *Salubriter admonemus cunctos fideles, ut diei Dominico debitum honorem & reverentiam exhibeant, quoniam hujus dehonoratio & à Religione Chriſtiana valdè abhorret, & ſuis violatoribus animarum periculum procul dubio generat.*

Ibid. Cap. xix. De obſervatione diei Dominici. ..... *Nam & obnixè deprecamur, ut in obſervacione diei Dominici, ſicuti jam dudum vos deprecati ſumus, debitam adhibeatis curam; quatenùs niſi magnâ compellente neceſſitate, in ipſa die à curis & ſolicitudinibus mundanis, quantùm poteſtis vos exuatis, & quod tantæ diei veneracioni competit, & vos faciatis, & veſtros ſacro veſtro exemplo & doceatis, & agere compellatis.*

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. iij. Can. xviij. *Die Dominicâ, & alijs diebus Feſtis, abſque opere ſervili à veſperè uſque ad veſperam celebrare facite.* v. titul. *De Jejunio Quadrag.*

Capitula à Domno Carolo Rege in Synodo Sueſſion. anno 853. Cap. vij. Ut malla & placita in locis ſacratis, & diebus feſtis non fiant.

Ibid. Cap. viij. Item, ut tempore Quadrageſimæ, & alijs jejuniorum diebus non fiant. *v. tom. 21. ſub fin.*

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. v. *Quartâ feriâ quamvis è cæteris diebus, præter ſextam feriam ſic ampliùs mœroribus operandum, pro eo quod Dominus ipſo die, in corde terræ, id eſt Judæ traditoris, quodammodo ſepultus erat, dùm hunc ipſe morti tradere meditabatur, &c.* v. locum fusè, tom. 22.

Ibid. x. De diebus quibus ab operibus servilibus est cessandum. *Nosse cupimus, si liceat alicui Sabbato vel Dominico laborationem aliquam exercere: De hoc sæpè memoratus S. Papa Gregorius Romanos alloquens, ait, &c.* v. loc. fusè.

Ibid. xj. & xij. De diebus Festis.

Ibid. xxxv. Vide Respons. xxxiv. & titul. *De Bello & Pace.*

Capitul. Herardi Archiepisc. Turon. ij. De die Dominica, ut à vespera usque ad vesperam celebretur; & ut servilia opera & verba turpia, atque mercata, causarum audientiæ, conventusque publici absque Ecclesiasticis prohibeantur.

Leges ecclesiasticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum, titul. x. De illis qui mercandisant diebus Dominicis.

Ibid. titul. xj. De operantibus diebus Dominicis.

Ibid. titul. xiij. De diebus in quibus ordalium & jusjurandum prohibeantur; *v. locum, tom.* 24.

Ibid. titul. xiv. Nè die Dominicâ homo forisfactus occidatur.

Concil. Mamnetense, incerto anno, Can. ix. De Eulogijs populo à Presbytero dandis. *In Dominicis & Festis diebus Presbyteri, &c.* v. eod. tom. 24.

Ibid. Can. xix. De * Eulogijs populis à Presbytero dandis. *Ut de oblationibus, quæ offeruntur à populo, & consecrationi supersunt, vel de panibus quos offerunt fideles ad Ecclesiam, vel certè de suis, Presbyter convenienter partes incisas habeat in vase nitido, ut post Missarum solemnia, qui communicare non fuerunt rati, Eulogias omni die Dominico, & in diebus Festis exindè accipiant, & illa undè Eulogias Presbyter daturus est antè in hæc verba benedicat.* ORATIO. Domine, Sancte Pater omnipotens, æterne Deus, benedicere digneris hunc Panem tuâ sanctâ & spiritali benedictione, ut sit omnibus salùs mentis & corporis, atque contrà omnes morbos & universas inimicorum insidias tutamentum. Per Dominum nostrum Jesum-Christum Filium tuum Panem vitæ, qui de Cœlo descendit, & dat vitam ac salutem mundo, & tecum vivit & regnat, &c. * Panè benedicto.

Leges ecclesiasticæ Edoüardi Senioris Regis Angliæ, titul. vij. De ijs què die Dominico sua negotia agunt. *v. locum.*

Ex Excerptionibus Egberti Archiepiscopi. *Ratio Sabbati.* DEUS Creator omnium creavit hominem in sexta Feria, & in Sabbato requievit ab operibus suis, & sanctificavit Sabbatum propter futuram significationem Passionis Christi, & quietis in Sepulchro. Non ideò requievit, quia lassus esset, qui omnia sine labore fecit, cujus omnipotentia non potest lassari, & sic requievit ab operibus suis, ut non alias creaturas, quas anteà fecerat posteà fecisset. Non fecit alias creaturas, posteà, sed ipsas quascumque fecit, omni anno usque ad finem sæculi facit. Homines creat in animabus & corporibus, & animalia & bestias sine animabus: omnis anima hominis à Deo datur, & ipse renovat creaturas suas, sicut Christus in Evangelio ait: *Pater meus usque modò operatur & ego operor.* Joan. 5. Christus pro nobis passus est in sexta mundi ætate, in sexta feria, & reformavit perditum hominem Passione suâ, & operatis miraculis suis requievit in Sepulchro per Sabbatum, & sanctificavit Dominicam diem Resurrectione suâ: nam Dominica dies prima dies sæculi est, & dies Resurrectionis Christi, & dies Pentecostes, & ideò sancta est, & nos ipsi debemus esse specialiter Sabbatum sabbatizantes, id est, vacantes ab operibus servitutis, id est, peccatis: quia *qui facit peccatum servus est peccati.* 1. Joan. 3. Sed quia non possumus esse

ſine peccatis, caveamus in quantùm poſſumus, & emendemus quidquid peccaverimus. Demus bona exempla ſubditis nobis, & corrigamus noſmetipſos, & ſubditos, & exhortemur in meliora jugiter. Amen.

Ibid. De die Dominico. Die Dominico nihil aliud agendum eſt, niſi Deo vacandum in hymnis & pſalmis, & canticis ſpiritualibus: dies quoque Paſchalis hebdomadæ omnes æquali religione colendi ſunt.

Concil. Erpfordienſe, anno 932. Cap. 1. Ut deinceps naralitia duodecim Apoſtolorum ſummâ veneratione ſolemniter celebrentur, &c. *v. locum, tom. 25.*

Concil. Engilenhimenſe, anno 948. Cap. vj. Quot diebus feriendum ſit in Paſcha & Pentecoſte? *Ut Paſchalis hebdomada feſtivè tota celebretur, & in Pentecoſten ſecunda, tertia, quarea feria non minùs quam dies Dominicus ſolemniter honorentur.* v tit. *De Paſcha.*

Concil. Ænhamenſe, anno 1009. Cap. xv. in alijs Capitulis ejuſd. Concil. De die Dominica. *Dominicæ ſolemnia diei cum ſummo honore magnoperè celebranda, &c.* v. loc. eod. tom.

Concil. incerti Authoris, loci, ac temporis, Cap. xxij. *v. titul.* De oratione dominica & Symbolo.

Conſtitutiones Wilielmi Epiſcopi Pariſ. titul. xj. Præcipitur quòd Presbyteri Parochianos ſuos, qui tribus Dominicis continuis ſe ab Eccleſia ſua abſentaverint ſine cauſa juſta & neceſſaria, interdicant, & ad Epiſcopum mittant interdictos: militibus diſcutrentibus defertur. *v. loc. ſub pag. 566. tom. 26.*

Hic titulus deſideratur. Cap. xxij. Feſtum B. Matthiæ in anno Biſſextili in primo vel ſecundo die poteſt celebrari. *In fin. tom. 27.*

Concil. Scoticum, anno 1203. De celebratione diei Dominicæ. *Tom. 28.* Mandatum ſanctum Dominicæ diei de Gælo venit in Jeruſalem, & inventum eſt ſuper Altare S. Simeonis, quod eſt in Golgotha, ubi Chriſtus crucifixus eſt pro peccatis mundi, & mandavit Dominus hanc Epiſtolam, quæ apprehenſa eſt ſuper Altare S. Simeonis; quam per tres dies & per tres noctes homines aſpicientes corruerunt in terram, rogantes Dei miſericordiam, & poſt horam tertiam erexit ſe Patriarcha, & Akarias Archiepiſcopus, & expanderunt inſulam, & ſanctam acceperunt Epiſtolam Dei. Quam cum accepiſſent invenerunt ſuperſcriptum illud: *Ego Dominus, qui præcepi vobis, ut obſervetis diem ſanctum Dominicum, & non cuſtodiſtis eum, & de peccatis veſtris non pœnituiſtis, ſicut*
Matt. 24. *dixi per Evangelium meum: Cælum & Terra tranſibunt, verba autem mea non tranſibunt.* v. locum, tom. 28.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Cap. viij. De Feſtis. Hæc ſunt Feſta, in quibus prohibitis alijs operibus, conceduntur opera agriculturæ & carrucarum. *Statuimus ut Feſta ſubſcripta ſub omni veneratione ſerventur, &c.* Hæc ſunt Feſta, in quibus poſt Miſſam opera ruſticana concedimus, ſed antequàm, non. *Octava Epiphaniæ, SS. Joannis & Pauli, &c.* v. locum, rom. 28.

Not. Feſta S. Ruperti, Virgilij, & Auguſtini celebrentur.

Concil. Saltzburg anno 1274. Capitul. xix. De veneratione Patrum, ſive Patronorum. *Patres noſtros venerabiles, & Patronos venerabiliter, &c.* v. eod. rom. 28.

Concil. Ravennate, anno 1311. Capitul. x. De annuntiatione Feſtorum, & celebratione ipſorum, & obſervatione jejuniorum. *Statuimus inſuper, quòd Feſta Sanctorum Patronorum Eccleſiarum, &c.* v. ſub fin. 28. tom.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. iv. De Ferijs. *Quamvis divinæ legis præcepto sanctum est, &c.* v. tom. 29.

Concil. Basileense, Sess. xxxvj. De Conceptione Gloriosissimæ Virginis Mariæ. *Elucidantibus divinæ gratiæ mysteria mercedem gloriosam repromisit, &c.* In hac festivitate conceditur Indulgentia 150. dies.

Ibid. Sess. xlvij. De Visitatione Beatæ Mariæ Virginis. *Inter assiduas Militantis Ecclesiæ turbationes & procellas, &c.* v. loc. tom. 30.

Concil. Frisingense, anno 1440. Cap. xv. De benedictione salis & asperforij diebus Dominicis. *Cupientes affectum devotionis augmentari, &c.* in fin. tom. 33. In hac festivitate conceditur Indulgentia 100. dies.

Ibid. cap. xvj. De celebratione Missarum. *v. locum.*

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. vij. Quòd observentur dies Dominici & Festivi. *Tom.* 34.

Ibid. Constitutio ad removendos abusus, Cap. xx. De diebus Dominicis & Festorum sanctificationibus. *v. locum.*

Concil. Senon. anno 1527. Admonitiones aliquot errorum, &c. Cap. xv. Die Dominico non celebrentur Missæ in Capellis, etiam ex fundatione, nisi post completam Missam Parochialem. *v. loc. in fin. tom.* 34.

Concil. Colonienſe, anno 1536. pars septima, Cap. xxiv. Quomodo singulis Dominicis diebus plebs ad audiendam Missam se præparabit? *v. locum, tom* 35.

Ibid. pars nona, Cap. ix. Admonendus populus cur Ferię institutæ.

Ibid. cap. x. In Ferijs soli Deo vacandum.

Ibid. cap. xj. Dies Dedicationis Templi extrà Coloniam, uno die ubique celebrandus. *v. loc. eod. tom.* 35.

Statuta Synodalia Diœcesanæ Augustensis, anno 1548. titul. xxiv. De Ferijs & Festis Sanctorum. *In diebus Festis feriandis nihil innovare volentes, &c.* eod. tom. 35.

Concil. Moguntinum, anno 1549. Cap. xxxix. De benedictione salis, aquæ, & aliarum rerum, quæ per exorcismos & orationes, ad usum fidelium præparantur. *eod. tom.*

Ibid. cap. lxj. Sanctorum solemnitates Dominicis cedant.

Ibid. cap. xcviij. Mercatus diebus Dominicis & Festivis prohibendos.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. pars 1. in fine. De Festorum dierum cultu. *Tom.* 36.

Concil. Mediolan. III. anno 1575. De Festorum dierum cultu. *eod. tom.*

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Quæ ad dies Festos, & sacra tempora pertinent. *Nè quis diebus Dominicis, Festisque ex Urbe, Oppido, aliovè loco, &c.* v. loc. fusè. *Die Sacro Purificationis Beatissimæ Mariæ Virginis usus, ritusque, &c.* v. loc. fusè.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. De cultu Sanctorum. *Æquissimum est, cum rationeque pietatis conjunctum, &c.*

Ibid. De diebus Festis. *Dei munere, beneficioque cum Ecclesia Mediolanensi, &c.*

Concil. Aquilcense, anno 1596. Rubric. xiv. De Festorum dierum sanctificatione. *Festos dies in honorem Dei, & Sanctorum ejus institutos ad gratias Deo agendas, &c.* v. loc. in fin. tom. 36.

DE ORATIONE DOMINICA ET SYMBOLO.

CONCIL. NICÆN. anno 325. titul. xxviij. De non flectendo genu in oratione. *vide locum, tom. 2.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xxiij. De precibus & orationibus. *v. tom. 3. pag. 481.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xiij. Ut Symbolum antè octo dies Paſchæ competentibus prædicetur. *v. locum, tom. 10.*

Concil. Gerund. anno 517. Can x. Ut omnibus diebus horis veſpertinis, & matutinis oratio dominica dicatur. *eod. tom. 10.*

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. ij. De Symbolo proferendo à populo in Eccleſia. *v. locum, tom. 13.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. x. De dominica oratione quotidiè patenter pronuntianda. *v. locum, tom. 14.*

Vide Not. hujus Concilij in fine. Cap. x. De oratione dominica in Miſſa recitanda. *Dominicam Orationem in Sacrificio Miſſæ, vel publico vel privato eſſe dicendam Chriſtus docuit, auct. Hieron. lib. 3. adversùs Pelagianos; Chriſtus Apoſtolos ſuos ut quotidiè in Corpore illius Sacrificio credentes andeant loqui*: Pater noſter qui es in Cælis. *Cregor. lib. 7. Epiſt. 63.* Mos fuit, *inquit*, Apoſtolorum ad ipſam orationem dominicam Immolationis Hoſtiam conſecrare. *Tertul. lib. de oratione, Cap. 9. & Ambroſius de Sacramento, Cap. 4. Auguſt. Sermo verbis Domini 28.*

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Lex edita in eod. Concil. *Not.* Cur Symbolum Nicænum & Conſtantinopolitanum publicè, Apoſtolicum occultè & tacitè recitentur in divino officio. *v. locum, tom. 15.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxxiij. Ut orationem dominicam & Symbolum fidei omnes doceantur.

Ibid. Can. lij. Quòd non in tribus tantùm linguis orandus ſit Deus. *Tom. 20.*

Capitulare Theodulfi Epiſc. Aurelianenſis, anno 797. capitul. ij. Quòd lectioni & orationi aſſiduè vacandum ſit.

Ibid. cap. iij. Quòd lectioni ſuccedere debeat operatio.

Ibid. cap. xxij. Ut omnes fideles orationem dominicam & Symbolum diſcant. *Commonendi ſunt fideles, ut, &c.* v. locum, tom. 20.

v. Not. in vita Leon. Pap. III. Cur Leo Symbolum Nicænum duabus tabulis Græcè & Latinè inſcribi curaverit. *v. loc. in fin. eod. tom. 20.*

Ibid. cap. xxiij. Ut omnes bis ſaltem quotidiè, manè & veſperi Deum orent.

Ibid. cap. xxix. Quomodo orandi fideles uti debeant?

Ibid. cap. xxx. De confeſſione peccatorum Deo quotidiè facienda. *v. loc.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xlv. Ut Symbolum & orationem dominicam omnes diſcant. *Symbolum quod eſt ſignaculum fidei, &c.*

Concil. Rhemenſe II. eod. anno, Can. 1. Ut fidei rationem unuſquiſque diſcat, & operibus obſervet.

Ibid. Can. ij. Quòd orationem dominicam ignorare chriſtiano non liceat.

Ex Capitulis Caroli Magni. Capitular. Epiſcoporum. v. Quænam populo præcipuè inſinuanda ſunt? *Ut unuſquiſque Sacerdos orationem, &c.* v. loc. eod. tom. 20. pag. 298.

Homilia Leonis Pap. IV. *Attendite ut omnibus Parochianis, &c.* v. locum tom. 21.

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. lij. De benedictione menſæ.

Ibid. liv. De humilitate quam poſtulat oratio. *Dicitis quòd Græci fateantur, quòd, &c.*

Ibid. lv. Quid in Eccleſia Græcorum manus ad pectus conſtringere? Quid in noſtra pectus percutere?

Ibid. lvj. De Oratione & Jejunio.

Ibid. lviij. Mulieres velato capite orare in Eccleſia debent.

Ibid. lx. De aſſiduitate orationis. *De cætero ſcire vos velle ſignificatis, quot vicibus laicalis perſona per unumquemque diem orationem facere debeat. In quo ſcire vos convenit, neminem exceptum eſſe ab eo, quod Dominus in Evangelio dicit:* Oportet ſemper orare & non deficere; *& Apoſtolus:* Sine intermiſſione orate; *quòd ſaniſſimè præfato Sancto Auguſtino docente, ſic accipitur, ut nullo die intermittantur certa tempora orandi, quæ nullo die prætermitti debeant, quærite & invenietis.* *Ioan. 18.* *1. Theſſ. 5.*

Ibid. lxiv. De abſtinentia Conjugatorum. Item & lxv. de eodem.

Ibid. lxxiv. Omni loco orandum.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xvj. De oratione dominica & Symbolo. *v. locum, tom. 22.*

v. Not. in vita Stephani Pap. V. Quid in Templo agendum ſit? Orationes, cur in Templo faciliùs exaudiantur? *v. loc.*

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. 1. Communis oratio pro concordia tàm Cleri quàm populi, &c. *v. tom. 24.*

De Excerptionibus Egberti Archiepiſcopi. De oratione dominica. Ut unuſquiſque Sacerdos orationem dominicam & Symbolum populo ſibi commiſſo curiosè inſinuet, ac totius religionis ſtudium, & chriſtianitatis cultum eorum mentibus oſtendat.

Capitula incerti Authoris, loci, ac temporis. Cap. xxij. De oratione dominica & Symbolo, & manè & veſperè orando. *Commonendi ſunt fideles, ut generaliter omnes à minimo ad maximum, &c. Dicendum eſt illis, ut ſingulis diebus, qui ampliùs non poteſt, ſaltem duabus vicibus oret, manè ſcilicet & veſperè, dicens Symbolum, ſive orationem dominicam, &c.* v. locum, tom. 25.

Ibid. cap. xxix. De formula orandi, & peccata confitendi. *Admonere debetis fideles, ut aſſiduitatem & ſtudium habeant orandi, &c. Omni enim die Deo in oratione noſtra, aut ſemel, aut bis, aut quando ampliùs poſſimus, confiteri debemus peccata noſtra.*

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. titul. xxv. Ut Oratio dominica, angelica ſalutatio, & Symbolum Apoſtolorum, ab omnibus æqualiter dicantur. *Cùm poſt innumeras novationes noſtras, noſtrâ tempeſtate, &c.* Tom. 35.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. De oratione antè operis inchoationem. *Non decet chriſtianum hominem opus aliquod antè ſuſcipere, &c.* v. loc. tom. 36.

DE PANE AZIMO, ET FERMENTATO.

EPIST. MELCHIADIS PAPÆ ad omnes Hiſpaniæ Epiſcopos. *v. ejus notas.* Fermentum quid, & cur ſit dictum? *v. locum, tom. 1. in fin. pag. 694.*

Concil. Laodicenum, Can. xiv. Ad alias Parochias Eulogias, quæ oblatę ſunt, minimè deſtinendas. *v. tom. 2.*

Innocent. Pap. I. Epiſt. *1.* ad Decentium, titul. v. De Fermento, quòd Civitatis tantùm Presbyteris dirigatur. *De Fermento verò, quòd die Dominicâ per titulos mittimus, ſuperfluè nos conſulere voluiſti, cùm omnes Eccleſiæ noſtræ intrà Civitatem ſint conſtitutæ, quarum Presbyteri, quia die ipsâ propter plebem ſibi creditam nobiſcum convenire non poſſunt. Idcircò Fermentum à nobis confectum per Acolythos accipiunt, ut ſe à noſtra Communione, maximè illâ die, non judicent ſeparatos, quod per Parochias fieri debere non puto; quia non longè portanda ſunt Sacramenta, nec nos per Cœmeteria diverſa conſtituti Presbyteris deſtinamus, & Presbyteri eorum conficiendorum jus habeant atque licentiam.* v. Eulogium. (Baronius Per Fermentum Eulogias intelligit, Syrmondus Euchariſtiam. Defquef. de Azimo, c. 5.

Capitula collecta anno 572. in fine 12. tom. Cap. lxx. De eo quod non liceat Clericis ſive Laïcis Catholicis ab Hęreticis Eulogias accipere, aut cum ipſis vel Schiſmaticis orare.

Concil. Florentinum Generale ſub Eugenio Pap. IV. anno 1438. Capite vij. *infrà.* De Azimo & Fermentato. *Neſcit profectò bonus ille vir quantùm differat inter Judaïcum Paſcha & Azima, & myſticum Sacrificium.* v. locum, tom. 32. pag. 835.

Concil. Florentinum, anno 1438. De Euchariſtia. Deſcribitur ibidem in cedulis licitam fuiſſe additionem, *Filioque*; & Corpus Chriſti ſive in Azimo, ſive in Fermentato Pane triticeo veraciter confici. *Et quia circa primatum & conſecrationem Sanctiſſimi Corporis Domini noſtri Jeſu-Chriſti ſupererant dubia, &c.* v. locum, tom. 33. pag. 455.

De Eulogis, vide Concil. Mamnet. c. 9. tom. xxiv. pag. 680. Meldenſe, c. 45. xxj. 489. & 566. xxiv. 398. xxij. 541. xxiv. 684. Laodic. c. 14. ij. 90. xij. 690.

v. quoque de Paſcha & alijs Feſtis.

DE JEJUNIO QVADRAGESIMAE.

CIBORUM DELECTU.

EPISTOLA THELESPHORI PAPÆ, ad omnes Chriſti univerſaliter Fideles, titul. 1. Ut ſeptem hebdomadas antè Paſcha Clerici à carne jejunent. *v. locum, tom. 1. pag. 206.*

Epiſtola 1. Calliſti Pap. I. titul. 1. De temporibus jejuniorum. *Ibid. pag. 275.*

Concil. Eliberit. anno 305. Can. xxiij. De temporibus jejuniorum. *Jejuniorum ſuperpoſitiones per ſingulos menſes placuit celebrari; exceptis diebus duorum menſium, Julij & Auguſti, ob quorumdam infirmitatem.*

Ibid. Can. xxvj. Ut omni Sabbato jejunetur. *Errorem placuit corrigi, ut omni Sabbati die ſuperſtitiones celebremus.* v. ejus notas, pag. 206.

Epiſt. Melchiadis Pap. tit. iij. De jejunio dominicæ diei & quintæ feriæ. *v. loc. in fin. tom. 1.*

Concil. Ancyr. anno 314. Can. xiv. Τοὶς ἐν κλήρῳ, &c. Ex interpret. Iſidor. Mercatoris, Can. xiij. *Hi qui in Clero ſunt Presbyteri & Diaconi, & à carnibus abſtinent, placuit eas quidem contingere, & ita, ſi voluerint continere. Quòd ſi in tantùm eas abominantur, ut nec olera, quæ cum eis coquuntur, exiſtiment comedenda, tamquam non conſentientes regulæ ab ordine ceſſare debebunt.*

Concil. Laodicenum, Can. xlix. Ὅτι οὐ δεῖ τὴν, &c. *Interpret. Dion. Exig.* Oblationes offerri in Quadrageſima non oportere. *Quod non oporteat in Quadrageſima Panem benedictum offerri, niſi in Sabbato & Dominica.*

Ibid. Can. l. Ὅτι οὐ δεῖ, &c. *Ibid. interpret. Dion. Exig.* Non debere jejunium ſolvi in quinta feria majoris * ſeptimanæ. *Quod non oporteat in Quadrageſima in ultimæ ſeptimanæ quinta feria jejunium ſolvere, totamque Quadrageſimam ſine veneratione tranſire; magiſque conveniat omnem Quadrageſimam diſtricto venerari jejunio.* * hebdomadæ.

Ibid. Can. lj. Ὅτι οὐ δεῖ ἐν, &c. *Id. interpret. Dion. Exig.* Non debere in jejunio commemorationes Martyrum fieri. *Quod non oporteat in Quadrageſima Martyrum natalitia celebrari, ſed eorum ſancta commemoratio in diebus Sabbatorum & Dominicarum fieri conveniat.*

Ibid. Can. lij. Ὅτι οὐ δεῖ ἐν, &c. *Id. interpret. Dion. Exig.* Ut natalitia vel nuptiæ in Quadrageſima non fiant. *Quod non oporteat in Quadrageſima aut natalitia, aut nuptias celebrari.*

Concil. Gangrenſe, Can. ij. De his qui abominantur, qui carnibus veſcuntur. Εἴ τις βδελύττα χρέα κυρίκ, &c. *Si quis carnem edentem, abſque ſanguine, & Idolis immolato & ſuffocato, cum pietate & fide condemnat, uti ſpem non habentem, propter hujuſmodi perceptionem, anathema ſit.*

Ibid. Can. xix. De his qui eccleſiaſtica jejunia abſque neceſſitate diſſolvunt: Εἴ τις τῶν ἀσχουμένων χαρὶς, &c. *Si quis eorum qui pietatis exercitationi ſtudent abſque neceſſitate corporis inſoleſcae, & tradita in commune jejunia, & ab Eccleſia obſervata diſſolvat, nimirùm perfectâ quæ in eo eſt, ratiocinatione illâ improbante, anathema ſit.*

Decreta Liberij Papæ. Quòd in diebus jejunij nulla jurgia eſſe debeant.

Ibid. Ut in ſacris diebus jejuniorum conjugati à conjugibus ſe abſtineant.

* Peſtilentiæ. Ibid. Si evenerit fames, aut inæqualitas * aëris, quid agendum? *v. totum, tom. 3. pag. 161.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. lxiv. De his qui ſtudiosè dominico die jejunant. *Qui ſtudiosè dominico die jejunat, non credatur Catholicus.*

Innocent. I. Epiſt. 1. ad Decentium Eugubinum, Cap. iv. Quòd ritè omni Sabbato jejunetur. *Sabbato verò jejunandum eſſe ratio evidentiſſima demonſtrat. Nam ſi diem dominicum ob venerabilem Reſurrectionem Domini noſtri Jeſu-Chriſti, non ſolùm in Paſcha celebramus, verùm etiam per ſingulos circulos hebdomadarum ipſius diei imaginem frequentamus, ac ſi 6. feriâ propter Paſſionem Domini jejunamus, Sabbatum prætermittere non debemus, quod inter triſtitiam & lætitiam temporis illius videtur incluſum, &c.* v. totum, tom. 4.

Concil. Nicæn. anno 419. Capitul. xx. De non flectendo genu. *v. loc. tom. 4.*

Decreta aliqua Concilij Arauſic. I. anno 441. Ut in Sabbato jejunia non ſolvantur. *v. loc. tom. 7.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xij. Ut omni Quadrageſimæ Sabbato jejunetur. *Placuit etiam ut omnes Eccleſiæ filij exceptis diebus dominicis in Quadrageſima etiam die Sabbato, Sacerdotali ordinatione, & diſtrictionis communione jejunent.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xxiv. Ut antè Paſcha, Quadrageſimæ obſervetur, non Quinquageſima. *Id à Sacerdotibus omnibus decretum eſt, ut antè Paſchæ ſolemnitatem, non Quinquageſima, ſed Quadrageſima teneatur.*

Concil. Gerund. anno 517. Can. ij. Ut Litaniæ poſt Pentecoſten à quinta feria uſque in Sabbato celebrentur. *De Litania, ut expletâ ſolemnitate Pentecoſtes, ſequens ſeptimana à quinta feria uſquè ad Sabbatum, per hoc triduum abſtinentia celebretur.*

Ibid. Can. iij. De ſecundis Litanijs faciendis Kalendis Novembris. *Item, ſecundæ Litaniæ faciendæ ſunt Kalendis Novembris; eâ tamen conditione ſervatâ, ut ſi ijſdem diebus dominica interceſſerit, in alia hebdomada ſecundum prioris abſti-*
* Sabbati. *nentiæ obſervantiam à quinta feria incipiantur, & in * Sabbato veſpere Miſſâ factâ finiantur. Quibus tamen diebus à carnibus & à vino abſtinendum decrevimus.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. ij. Ut Quadrageſima in omnibus Eccleſijs æqualiter teneatur, & Sabbatis jejunium non ſolvatur. *Hoc etiam determinus, &c.* v. locum, tom. 11.

Concil. Bracar. I. anno 563. Can. xiv. *Item placuit ut quicumque, &c.* v. locum, tom. 12.

Not. hujus Capituli. Eſum carnis Euſtachiani abominantur, quare?

Capitula collecta à Martino Bracar. in fin. tom. 12. Capit. xlviij. De non celebrandis Natalitijs Martyrum in Quadrageſima.

Ibid. cap. 50. De non ſolvendo jejunio in quinta feria Paſchæ. *v. locum, tom.* 12. *in fine.*

Concil. Lugdun. II. Can. vj. De Litanijs primâ Novembris hebdomadâ, in omni Eccleſia celebrandis. *Placuit etiam univerſis, &c.* v. locum, eod. tom. 12. in fine.

Concil. Turon. II. Can. xvij. De obſervatione jejuniorum Monachis obeunda. *De Jejunijs verò antiquæ, &c.* v. locum, & titul. De Monachis & Monialibus.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. ij. Ut Quadrageſimæ initium in Epiphania nuntietur. *Ut omnes Presbyteri, &c.*

Concil. Matiſcon. I. anno 591. Can. ix. Ut à Feſto S. Martini ad Natalem Domini, ſecunda, quartâ, & ſextâ feriâ jejunetur, & Canones legantur. *Ut à feria Sancti Martini uſque ad Natale Domini, ſecundâ, quartâ & ſextâ Sabbati jejunetur, & Sacrificia Quadrageſimali debeant ordine celebrari. In quibus diebus Canones legendos eſſe ſpeciali definitione ſancimus, ut nullus ſe fateatur per ignorantiam deliquiſſe.* 11. qu. 1. Nullus Clericus.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. viij. De non ſolvendo jejunio in ſexta feria Paſchæ, exceptis languidis, ſenibus, & parvulis. *Quidam in die ejuſdem dominicæ Paſſionis * ad horam nonam jejunium ſolvunt, convivijs abutuntur, & dum Sol ipſe eodem die tenebris palliatus lumen ſubduxerit, ipſaque elementa turpata mœſtitiam totius mundi oſtenderint, illi jejunium tanti diei polluunt, epuliſque inſerviunt. Et quia totum eumdem diem univerſalis Eccleſia propter Paſſionem Domini in mœrore & abſtinentia peragit; quicumque in eo jejunium, præter parvulos, ſenes & languidos, antè peractas indulgentiæ preces reſolverit, à Paſchali gaudio repellatur, nec in eo Sacramentum Corporis & Sanguinis Domini percipiat, qui diem Paſſionis ipſius per abſtinentiam non honorat.* * ab hora nona.

Concil. Tolet. VII. anno 653. Can. ix. De his qui in pretextu incommodæ ægritudinis, Quadrageſimæ jejunium ſolvunt. *Novæ intentionis admonitu, detecta eſt ingluvies horrenda voracium, quæ dum fræno parſimoniæ non adſtringitur, religioni contraïre * cenſetur: nam dicente Scripturâ*; Qui ſpernit minima, paulatim decidet in maxima. *Illi tanto edacitatis improbæ ſumptu graſſaneur, ut cæleſtia penè ſumma contemnere videantur, &c.* v. locum, tom. 15. * monſtratur. Eccl. 19.

Concil. Conſtantinopolitanum, univerſale & reprobatum. *v. ejus Notas.* Can. lv. De jejunio Sabbati. *v.* Can. lxvij. De ſanguini & ſuffocati abſtinentia, hunc Canonem ſtultum, dementem & erroneum eſſe oſtendunt. *v. loc. tom.* 17.

Concil. Berghamſtedæ Canones, anno 697. Can. xv. Servo carnem offerens in jejunio. *Si quis Servo ſuo carnem in jejunio dederit comedendam, Servus liber exeat.*

Ibid. Can. xvj. Sponte edens. *Si Servus ex ſponte ſua eam ederit, aut ſex ſolidis luat, aut flagello.*

Capitular. Gregor. II. datum Martiniano Epiſcopo, &c. Capitul. vij. Ut nihil in præceptione ciborum judicetur immundum, niſi quod fuerit Idolis immolatum: quia juxtà quod magiſterio Apoſtolico docetur, *Omnis Creatura Deo bona*; & nihil rejiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur. 1. Tim. 4.

Ibid. Capitul. x. Ut dominicis diebus doceantur non licere omninò jeju-

nare, propter Reſurrectionis Dominicæ Sacramentum, neque in Feſtivitatibus Dominicis, Nativitatis, aut Apparitionis, ſive Aſcenſionis.

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium, ij. ejuſd. Epiſt. 1. ad Bonifac. Archiepiſcopum. *Inter cætera agreſtem caballum aliquantos comedere adjunxiſti, pleroſque & domeſticum, hoc nequaquam fieri deinceps, Sanctiſſime Frater, ſinas; ſed quibus potueris, Chriſto juvante, modis per omnia compeſce, & dignam eis impone pœnitentiam: immundum eſt enim atque execrabile.*

Ibid. xxix. De ſuffocato & ſanguine non edendo. *Suffocatum dicimus quod ſine ſanguinis effuſione perimitur, vel quod in laqueo necatur. Si quis à lupo, vel à cane, aut in laqueo ſuffocatum invenerit, nullatenus manducetur: nec ſanguinem alicujus beſtiæ quis manducare aut bibere præſumat. Quòd ſi quis fecerit, quadraginta dies pœniteat.*

Ibid. xxx. *Si quis contempſerit indictum Jejunium contrà decreta Seniorum, quadraginta dies pœniteat.*

Ibid. in eodem, in fine. *Si Piſcis in piſcina mortuus inventus fuerit, nullatenus manducetur; & ſi quis manducaverit, ſeptem dies pœniteat.*

Zachar. Pap. Epiſt. xij. ad Bonifac. Archiepiſcopum. poſt. 6. lin. 3. pag. *In primis de volatilibus, id eſt, Graculis & Corniculis, atque Ciconijs, quæ omnino cavendæ ſunt ab eſu Chriſtianorum; etiam & Fibri atque Lepores, & Equi ſilvatici, multò amplius evitandi.*

Id. ibid. in eadem, ſub finem quartæ pag. *Nam & hoc inquiſiſti poſt quantùm temporis debeat Lardum comedi. Nobis à Patribus conſtitutum (pro hoc) non eſt. Tibi autem petenti concilium præbemus, quòd non oporteat illud mandi, priuſquàm fumo ſiccetur, aut igne coquaeur. Si verò libet ut incoctum manducetur, poſt Paſchalem feſtivitatem erit manducandum.*

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Can. xviij. De jejunio quarti, ſeptimi, & decimi menſis. *Octavo-decimo ſtatutum eſt mandato, ut jejuniorum tempora, id eſt, quarti, ſeptimi, & decimi menſis, nullus negligere præſumat; ſed antè horum initia per ſingulos annos admoneatur plebs, quatenùs legitima univerſalis Eccleſiæ ſciat atque obſervee jejunia, concorditerque univerſi id faciant, nec ullatenùs in ejuſmodi diſcrepent obſervatione, ſed ſecundùm exemplar, quod juxtà ritum Romanæ Eccleſiæ deſcriptum habemus, ſtudeant celebrare.*

Capitular. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. xlviij. Item in eo-
lib. 1. c. 48. dem, ut eccleſiaſtica à Sacerdotibus jejunia conſtituta ſine neceſſitate rationa-
Concil. Gangr. Can. 19. bili non ſolvantur. *Si quis eorum, qui in propoſito ſunt continentiæ, præter neceſſitatem corporalem ſuperbiat, & jejunia communia, quæ totius Eccleſiæ traditio celelebrat, putaverit diſſolvenda, perfectam eſſe apud ſe judicans, anathema ſit.*

Epiſt. Caroli Magni ad Offam Regem Merciorum. *Presbyter iſte & Scotus*
Alcuini Epiſt. 85. *apud nos moratus eſt aliquanto tempore in Parochia Hildeboldi Colonienſis Epiſcopi; ſed reprehenſibilis factus, ut fertur, à quodam accuſatore, quòd carnem diebus Quadrageſimalibus comediſſet. Noſtri verò Sacerdotes judicare renuerunt, quia plenum teſtimonium accuſantium ſuper eum non invenerunt. Tamen nec eum loco conſueto habitationis ſuæ propter infamiam diutiùs morari permiſerunt; nè Sacerdotalis honor apud imperitum vulgus vileſceret, vel ritmigerula loquela aliqui hortarentur violare ſanctum jejunium.*

Capitularè

Capitulare Theodulfi Aurelian. Epiſcopi, anno 797. Cap. xxxvij. Quòd Jejunium Quadrageſimæ ſummâ curâ obſervandum ſit. IPSA autem Quadrageſima cum ſumma obſervatione cuſtodiri debet, ut Jejunium in ea, præter dies Dominicos, qui abſtinentiæ ſubſtracti ſunt, nullatenùs reſolvatur: quia ipſi dies decimæ ſunt anni noſtri, quos cum omni religione & ſanctitate tranſigere debemus. Nulla in his occaſio ſit reſolvandi Jejunij; quia aliquo tempore ſolet Jejunium cáritatis causâ diſſolvi, iſto verò nullatenùs debet: quia in alio jejunare in voluntate & arbitrio cujuſlibet poſitum eſt, in hoc verò non jejunare præceptum Dei tranſcendere eſt. Et in alio tempore jejunare præmium abſtinenti acquirere eſt; in hoc verò præter infirmos ac parvulos, quiſquis non jejunaverit, pœnam ſibi acquirit; quia eoſdem dies Dominus, & per Moyſem, & per Eliam, & per Semetipſum, ſacro Jejunio conſecravit.

Ibid. Cap. xxxviij. Quòd cum Jejunio Eleemoſyna jungenda ſit. DIEBUS verò Jejunij Eleemoſyna facienda eſt, & cibum vel potum, quo quiſque uti debuit, ſi non jejunaret, pauperibus eroget: quia jejunare, & cibos prandij ad cœnam reſervare, non mercedis, ſed ciborum eſt incrementum.

Ibid. Cap. xxxix. Quòd Jejunium antè veſpertinum officium ſolvi non debeat. SOLENT plures qui ſe jejunare putant, mox ut ſignum audiunt ad nonam manducare; quia nullatenùs jejunare credendi ſunt, ſi antè manducaverint quàm veſpertinum celebretur officium. Concurrendum eſt enim ad Miſſas, & auditis Miſſarum ſolemnibus, ſive veſpertinis officijs, largitis Eleemoſynis, ad cibum accedendum eſt. Si verò aliquis neceſſitate conſtitutus fuerit ad Miſſam convenire non valeat, æſtimata veſpertina hora, completâ oratione ſua Jejunium abſolvere debet. *De conſecrat. diſt. Solent.*

Ibid. Cap. xl. A quibuſnam abſtinendum ſit cum jejunetur? ABSTINENTIA verò in his diebus omnium delitiarum eſſe debet, & ſobriè & caſtè vivendum. Qui verò ovis, caſeo, piſcibus, & vino abſtinere poteſt, magnæ virtutis eſt. Qui autem his, aut infirmitate interveniente, aut quolibet opere, abſtinere non poteſt, utatur tantum ut Jejunium uſquè ad veſperum ſolemniter celebret, & vinum non ad ebrietatem, ſed ad refectionem corporis ſui ſumat. A caſeo verò, lacte, butyro, & ovis abſtinere, & non jejunare, dementiſſimum eſt, & omni ratione ſemotum. Vini enim ebrietas & luxuria prohibita ſunt, non lac, & ova. Non enim ait Apoſtolus, nolite comedere lac & ova: ſed *Nolite inebriari vino, in quo eſt luxuria.* Epheſ. 5.

Ibid. Cap. xlj. Quibus diebus in Quadrageſima communicare debeant fideles? SINGULIS diebus Dominicis in Quadrageſima, præter hos qui excommunicati ſunt, Sacramenta Corporis & Sanguinis Chriſti ſumenda ſunt, & in Cœna Domini, & in Paraſceve, in Vigilia Paſchæ, & in die Reſurrectionis Domini, penitùs ab omnibus communicandum, & ipſi dies Paſchalis hebdomadæ omnes æquali religione colendi ſunt.

Ibid. Cap. xlij. Quòd Jejuniorum diebus ceſſare debeant lites & contentiones. IN his Jejuniorum diebus nullæ lites, nullę contentiones eſſe debent; ſed in Dei laudibus & in opere neceſſario perſiſtendum. Arguit enim eos qui contentiones & lites Quadrageſimæ tempore exercent, & qui debita à debitoribus exigunt, Dominus per Prophetam dicens: *Ecce in die Jejunij veſtri inveniuntur voluntates veſtræ, & omnes debitores veſtros repetitis. Ecce ad lites & contentiones jejunatis & percutitis pugno impiè.* Iſai. 58.

Ibid. Cap. xliij. Quod diebus Jejuniorum abſtinendum ſit à Conjugibus. ABSTINENDUM eſt enim in his ſacratiſſimis diebus à Conjugibus, & caſtè & piè vivendum, ut ſanctificato corde & corpore iſti ſancti dies tranſigantur, & ſic perveniatur ad diem ſanctum Paſchæ: quia penè nihil valet Jejunium, quod conjugali polluitur, & quod orationes, vigiliæ, & eleemoſynæ non commendant.

Admonitio Caroli Magni Imp. ad Presbyteros. ix. Ut nullus præſumat in Cœna Domini Jejunium ſolvere.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xxxiv. De quatuor temporibus obſervandis. CONSTITUIMUS ut quatuor tempora anni, ab omnibus cum Jejunio obſerventur, id eſt, in menſe Martio hebdomadâ primâ & feriâ quartâ & ſextâ & Sabbato, veniant omnes ad Eccleſiam horâ nonâ cum Litanijs ad Miſſarum ſolemnia. Similiter in menſe Junio hebdomadâ ſecundâ, feriâ quartâ & ſextâ & Sabbato jejunetur uſquè ad horam nonam, & à carne ab omnibus abſtineatur. Similiter in menſe Septembrio hebdomadâ tertiâ, & in menſe Decembrio hebdomada, quæ fuerit plena antè Vigiliam Natalis Domini, ſicut & in Romana Eccleſia traditum.

Capitular. c. 86 diſt. 76 conſtituimus.

Ibid. Can. xxxv. De indicto Jejunio. QUÒD ſi quis indictum Jejunium ſuperbiendo contempſerit, & obſervare cum cæteris Chriſtianis noluerit, in Gangrenſi Concilio præcipitur ut anathematizetur, niſi emendare ſtudeat.

Ibid. c 87. Can. 19.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xlvij. De obſervanbis Jejunijs quæ pro aliqua neceſſitate indicuntur. JEJUNIA quando generaliter pro aliqua neceſſitate indicuntur, diligenter ab omnibus cuſtodienda ſunt & obſervanda. Nec ſe aliquis improbitate gulæ patiatur corrumpi, ut de communi conſortio ſequeſtratus, effectum Jejunij, quem cum cæteris abſtinendo conſequi debuit, ingluviæ ventris victus turpiter amittat.

Concil. Aquiſgran. anno 816. Cap. lxiij. De his qui eſum carnium in Clero conſtituti diffugiunt. *Concil. Ancyr. c. 13.* De his qui in Clero ſunt Presbyteri & Diaconi, & à carnibus abſtinent, placuit eas quidem contingere, & ita ſi voluerint continere. Quòd ſi in tantùm eas abominantur, ut nec olera, quæ cum eis coquuntur, exiſtiment comedenda, tanquam non conſentientes regulæ ab ordine ceſſare debebunt.

Ibid. Cap. lxv. De his qui abominantur eos, qui carnibus veſcuntur. *Ex Concil. Neocæſar. c. 2.* Si quis carnes edentem, præter ſanguinem & Idolis immolatum & ſuffocatum, cum religione & fide condemnat, velut ſpem propter hujuſmodi perceptionem non habentem, anathema ſit.

Ibid. Cap. lxviij De his qui Dominico die jejunant tanquam nihil præ cæteris differente. *Si quis propter continentiam quæ putatur, aut contumaciam, in die dominico jejunat, anathema ſit.*

Ibid. Cap. lxix. De his qui eccleſiaſtica Jejunia abſque neceſſitate diſſolvunt. *Si quis eorum, qui continentiæ ſtudent abſque neceſſitate corpora tradita in commune Jejunia, & ab Eccleſia cuſtodita ſuperbiendo diſſolvit, ſtimulo ſuæ cogitationis impulſus, anathema ſit.*

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. iij. De perſona Regis Filiorumque ejus & Miniſtrorum.

Ibid. Cap. xvij. Ut Eccleſiaſticis Quadrageſimæ tempus ſub quiete agere

liceat. VESTRAM intereà, Deo amabilis Auguſte, petimus clementiam uti abſque inevitabili neceſſitate ſanctum tempus Quadrageſimæ liceat Eccleſiaſticis Viris ſub quiete agere, quatenùs tempus illud quod purificatio eſſe debet aliorum temporum, non inquinetur inquietudine perturbationum.

Ibid. Can. xviij. Ut placita & nuptiæ diebus Dominicis non fiant. JEJUNIUM diebus Dominicis tenere, & Canonica interdicit auctoritas, & Reſurrectionis Dominicę tanta ſolemnitas. Et ideò placita illis diebus, neque nuptias pro reverentia tantæ ſolemnitatis celebrari viſum eſt. *Concil. Gangr c. 18. aſſt. 30. ſi quis.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxxvj. Ut Comites, ſeu Judices, placitum aut mallum non teneant poſt quartam feriam in capite Jejunij. *Ut Regia Majeſtas obſervare præcipiat omnibus Reipublicæ Miniſtris, quòd à Divina auctoritate, & Sanctorum Patrum conſtitutione cautum eſſe dignoſcitur: videlicet ut nemo Comitum, aut quiſquam ex Judiciaria poteſtate, poſt quartam feriam; quæ caput Jejunij nominatur, in qua omnes pœnitentes manus impoſitionem ad vacandum ſolummodo pœnitentiæ & divinis officijs accipiunt, placitum aut mallum tenere præſumant.*

Homil. Leonis Pap. IV. *in ult. pag.* Ab illa quarta feria uſque in diem Reſurrectionis Domini nullus manducet carnem vel ſanguinem.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Act. viij. Cap. viij. Caroli Calvi. Ut tempore Quadrageſimæ & alijs Jejuniorum diebus, malla vel placita non fiant. *Ut Miſſi noſtri Comitibus, & omnibus Reipublicæ Miniſtris, firmiter ex verbo noſtro denuntient atque præcipiant, ut à quarta feria antè initium Quadrageſimæ, nec in ipſa quarta feria uſque poſt Octavas Paſchæ, mallum vel placitum publicum, niſi de concordia & pacificatione diſcordantium, tenere præſumant. Similiter etiam à quarta feria antè Nativitatem Domini uſque poſt conſecratos dies obſervent, nec non & in Jejunijs quatuor temporum, & in Rogationibus ſimili obſervatione eoſdem feriatos venerari omnimodis ſtudeant.*

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum, Cap. iv. De carnium abſtinentia. QUOT temporibus vel diebus in circuitu ſit anni à carnibus abſtinendum, nunc vobis qui rudes eſtis, & in fide quodammodo parvuli, ſuperfluè ducimus exponendum. Verùm interim in diebus Jejuniorum, in quibus per abſtinentiam & lamentum pœnitentiæ præcipuè Domino ſupplicandum eſt, modis omnibus eſt à carnibus abſtinendum, &c. *v. reliqua, tom. 22.*

Ibid. Cap. v. De eodem argumento. QUARTA feriâ, quamvis è ceteris diebus præter ſextam feriam ſit amplius mœroribus operandum, pro eo quod Dominus ipſo jam die in corde terræ, id eſt, Judæ traditoris quodammodo ſepultus eſt, &c. *v. loc. fusè.*

Ibid. Cap. xliij. Quæ animalia munda vel immunda, ſeu volatilia, liceat manducare? QUÆ animalia ſeu volatilia liceat manducare? quantùm exiſtimo Dominus evidenter oſtendit, cùm poſt diluvium animalia cuncta Noë tribuit, & Filijs ſuis edenda, dicens: *Omnes Piſces maris manui veſtræ traditi ſunt, & omne quod movetur & vivit erit vobis in cibum quaſi olera virentia,* &c. Gen. 9. *v. loc. fusè.*

Ibid. Cap. xliv. De non venando in Quadrageſima. NULLA ratio ſinit in Quadrageſimali tempore venationibus uti: venantes autem nihil præter carnes captant; ut ergò nihil carnale ſectari videamini, decenter à carnibus cap-

tandis in Quadrageſimali præcipuè tempore vobis eſt abſtinendum : quantò enim Jejunij tempore arctius eſt divinis cultibus inſiſtendum ; tantò eſt à cunctis mundi nocivis oblectamentis longiùs recedendum ; præſertim cùm neminem niſi reproborum venationes exercuiſſe ſacra deſignet hiſtoria.

Ibid. Cap xlv. De eodem argumento. A NOBIS ſcire cupitis, ſi in Quadrageſimali tempore Judicia ſint exercenda, & ad mortem aliquis addicendus. In quo nos novitatis eadem de Quadrageſimali tempore ſuper hac reſpondere conſultatione, quæ diebus feſtis, nos duodecimo harum Reſponſionum Capitulo jam reſpondiſſe dignoſcimur.

Ibid. Cap. xlvj. De Bello Quadrageſimæ tempore. JAM verò ſi Quadrageſimali tempore liceat, ſi neceſſitas exigit, vel ſi non exigit ulla neceſſitas, ad Bella procedere, non vobis neceſſarium eſt exponendum ; cùm priorum propoſitionum ſolutionibus, quid vos conveniat agere, etiam nobis tacentibus jam ipſi colligitis. Bellorum quippè ac prælíorum certamina, nec non omnium jurgiorum initia diabolicæ fraude ſunt artis profectò reperta, & dilatandi regni cupidus, vel iræ, vel invidiæ, vel alius cujuſpiam vitij dilector, tantùm his intendere, ſeu delectari convincitur. *v. cætera in loc.*

Ibid. Cap. xlvij. De Jocis in Quadrageſima interdictis. CONSULITIS, ſi liceat in Quadrageſimali tempore Jocis vacare ; quòd non ſolùm in Quadrageſimali, verùm etiam in nullo tempore licitum eſt Chriſtianis. Sed quia vobis, qui in montem nondum aſcendere tanquam infirmi poteſtis, ut indè ſublimia mandata Dei percipiatis, ſed in campeſtribus quemadmodùm Filij quondam Iſraël poſiti eſtis, &c. *v. loc.*

Ibid. Cap. xlviij. Nuptiæ in Quadrageſima fieri prohibentur. UNDE nec Uxorem ducere, nec Convivia facere in Quadrageſimali tempore convenire poſſe nullatenùs arbitramur. Iterum quid hinc Sacri Canones dicant, Epiſcopo veſtro docente, ſcietis.

Ibid. Cap. l. De abſtinentia Conjugatorum in Quadrageſima. QUID de eo, qui de Quadrageſimali tempore cum Uxore ſua coïerit, ſit judicandum Epiſcopi veſtri, & Sacerdotibus qui ab eo conſtituetur, arbitrio conſiderandum ac diffiniendum committimus, qui ſingulorum mores agnoſcere poterunt ; & uniuſcujuſque veſtrûm cauſas libratis perſonis ac temporibus diſcernere, ſed moderari debebunt. Porrò cum ea eodem tempore ſine aliqua contaminatione dormire omninò liceret, ſi ignis & palea ſine læſione communionem aliquam habuiſſent, vel ſi diabolicæ fraudis aſtutiæ neſcirentur ; nam ubi Maſculus cum Fœmina pariter converſantur, difficile eſt inſidias hoſtis antiqui deeſſe, quæ
2. *Reg.* 13. nimirùm non defuere, ubi ſolitaria Fratris & Sororis Ammonis & Thamar extitit praviſſimo ſpatio commemoratio.

Ibid. Cap. lxx. De hora ſumendi cibum. CONSULENTIBUS Vobis, ſi liceat abſque Jejuniorum tempore quantumculumcumque valdè manè comedere : Reſpondemus, qui neminem Patrum noſtrorum antè horam diei tertiam manducaſſe, nec Sancta Eccleſia antè horam hanc traditionem ſumendi cibum accepiſſe recolimus, &c. *v. locum fusè.*

Iſaac. Epiſcopi Lingon. Canones. De mallis vel placitis ſæcularibus, quibus temporibus obſervari debeant ? *in* 2. *pag.* Volumus omnibus Comitibus, omnibuſque Reipublicæ Miniſtris firmiter denuntiare, ut à quarta feria antè

initium Quadrageſimę, nec in ipſa quarta feria uſque poſt in Octavas Paſchæ mallum vel placitum, &c. *v. locum.*

Capitula Herardi Archiepiſcopi Turon. De Jejunijs quatuor temporum. x. De Jejunijs quatuor temporum, & alijs pro diverſis neceſſitatibus conſtitutis, ut non ſolvantur, niſi certis infirmitatibus.

Ibid. Cap. lxxxiij. Qui Sabbato Paſchæ uſque ad noctis initium non jejunant, excommunicentur; & à Paſchali communione ſecernantur.

Walterij Aurelian. Capitula. Cap. xiij. De obſervatione Jejuniorum. *Ut Jejunia à Paſtoribus injuncta, &c.* v. locum ibid.

Excerptiones Egberti Archiepiſc. De Jejunio non ſolvendo. *Indicta Jejunia nullus præſumat infringere vel violare, nè iram Dei incurrat.*

Canones dati ſub Edgaro Rege, anno 967. Can. xxv. De Jejunio. *Docemus etiam ut Feſtorum temporibus & Statutis Jejunijs, Conjugatus quilibet ab Uxore ſua ſe contineat.*

Canones Alfrici, anno 1047. *paulò poſt ibid.*

Capitula incerti Authoris, loci ac temporis. Cap. xxxvij. De obſervatione Quadrageſimæ. *Ipſa autem Quadrageſima cum ſumma obſervatione cuſtodiri debet, &c.*

Ibid. Cap. xxxviij. & xxxix. de eodem. *Diebus verò Jejunij eleemoſyna facienda eſt, &c. Solent plures qui ſe jejunare putant, mox ut ſignum audierint, ad horam nonam manducare, &c.*

Item & Cap. xl. xlj. xlij. xliij. & xliv. A quibus rebus & quomodo abſtinendum ſit. *Abſtinentia verò in his diebus penè omnium delitiarum eſſe debet, & ſobriè & caſtè vivendum, &c. Singulis diebus Dominicis in Quadrageſima præter hos qui excommunicati ſunt, &c. In his Jejuniorum diebus, nullæ lites, nullæ contentiones eſſe debent, &c. Abſtinendum eſt enim in his ſacratiſſimis diebus à Conjugibus, &c. Admonendus eſt Populus, ut ad Sacroſanctum Sacramentum Corporis & Sanguinis Domini nequaquam indifferenter accedat, &c.* vide locum, tom. 25.

Gregor. Pap. VIII. anno 1187. Epiſt. ij. ad omnes Fideles. De Jejunio ſervando ad placandum Deum offenſum. *Nunquàm meliùs Superni Judicis ira pacatur, quàm, &c.* v. loc.

Concil. Ravennate, anno 1314. Capitul. xvj. De obſervantia Jejuniorum facienda tempore convocandorum Conciliorum. *Cùm certo certius ſit, quod Deus propter orationum inſtantiam, &c.* in fin. tom. 28.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. xvj. De obſervatione Jejuniorum. *Ut Quadrageſimæ & quatuor temporum Jejunia à Sanctis Patribus inſtituta, &c.* v. locum, tom. 29.

Concil. Senon. anno 1527. Decretum Fidei, Cap. vij. De Jejunijs eccleſiaſticis. *Cùm in omnibus Eccleſiaſticis Conſtitutionibus, utilis quædam honeſtas, &c.* Tom. 34.

Concil. Colonienſe, anno 1536. pars nona, Cap. ij. Jejunia ab Eccleſia indicta reverenter obſervanda. *Jejunia ergò ab Eccleſia indicta, &c.*

Ibid. Cap. iij. Irriſores Eccleſiaſticorum Jejuniorum refelluntur. *Qui Eccleſiæ ordinationem irrident, illique Divum Paulum opponunt, &c.* Tom. 35.

Concil. Mogunt. anno 1549. Capitul. xlvij. De Jejunio & ciborum delectu. *Plebem Chriſtianam Paſtores noſtri, ſumpta ex Divinis, &c.* eod. tom. 35.

Concil. Trident. anno 1549. Seſſ. xxv. in fine. De delectu ciborum, Jejunijs, & diebus feſtis. *Inſuper hortatur Sancta Synodus, & per Sanctiſſimum, &c.* eod. tom. in fine.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. De Sacris quatuor Temporibus. *Sacra quatuor Jejuniorum Tempora ex Sancti Spiritûs doctrina ſalubriter inſtituta, &c.* v. locum, tom. 36.

Ibid. Formula denuntiationis Jejunij quatuor Temporum. *Quòd Sacrorum Temporum ratio & devotionis chriſtianæ admonet conſuetudo, &c.*

Item. De Ferijs. *Quo tempore ad ſalutem animæ toto corde, totaque mente, &c.*

Item. De Sancto Ambroſio. *Devotione congruâ, & debitis honòribus B. Chriſti Confeſſor Ambroſius Epiſcopus, &c.* v. titul. De Dominica die, & Feſtorum ſanctificatione.

DE SANCTORUM
INVOCATIONE ET CULTU,
DE MARTYRIBVS,
EORUMQUE MEMORIJS.

CONCIL. GANGRENSE, anno 305. Can. xx. ex interpret. Iſidor. Mercat. *Dion. Exig.* Εἴ τις αἱρετίκὸς, &c. Communicandum in Baſilicis Martyrum. *Si quis ſuperbo affectu utens & abhorrens conventus Martyrum, & Sacra quæ in eis celebrantur, & eorum memorijs, anathema ſit.*

Concil. Carthaginenſe I. anno 347. Capitul. ij. De Martyrum Sepulchris & honorificentia. *Martyrum dignitatem nemo profanus infamet, neque ad paſſiva corpora, quæ ſepulturæ tantùm propter miſericordiam Eccleſiaſticam commendari mandatum eſt, redigat, ut aut inſaniâ præcipitatos, aut aliquo tali pacto, aut aliquâ ratione peccati * diſjunctos non ratione vel tempore competenti, quo Martyria celebrentur, Martyrum nomine appellet. At ſi quis ad injuriam Martyrum, claritati eorum adjungat infamiam, placet eos, ſi Laïci ſint, ad pœnitentiam redigi: ſi autem ſint Clerici, poſt commonitionem & poſt cognitionem, honore privari. Univerſi dixerunt: Rectè * ſtabilit Sanctitas veſtra, hoc & ſingulis Concilijs ſtatutum eſt.*

deeſt ad, in 41. niſi.

* diſcretos.

* ſtatuit.

Concil. Carthag V. anno 398. Capitul. xiv. De Baſilicis quæ ſine Martyrum Reliquijs dedicatæ ſunt. *v. titul.* De Eccleſijs, Altaribus, &c.

Præterritorum Sedis Apoſtolicæ Epiſcoporum auctoritates. *In fin. Concil. Carth. VII. p.* 470. *tom.* 4. Sententia v. Quòd omnia Sanctorum merita, dona ſint Dei. *v. locum.*

Concil. Afric. anno 424. Can. xiij. De Paſſionibus Martyrum. *v. locum, eod. tom.* 4.

Ibid. Can. l. De falſis memorijs Martyrum.

Ibid. Can. lj. De Idolorum Reliquijs extirpandis. *v. locum.*

Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. l. De geſtis Sanctorum per Italiam. *v. locum, tom.* 13.

Ejuſd. lib. vij. indict. 1. Epiſt. xxix. Eulogio Epiſcopo Alexandriæ. UTILIS ſemper eſt docti Viri allocutio; quia, aut diſcit audiens quod neſcire ſe noverat, aut cognoſcit quod eſt ampliùs id quod ſe & neſciſſe neſciebat. Quia in re ex audientium numero ego nunc factus ſum, cui Sanctiſſima Veſtra Beatitudo ſcribere ſtuduit, ut cunctorum Martyrum geſta, quæ piæ memoriæ Conſtantini temporibus ab Euſebio Cæſarienſi collata ſunt, tranſmittere debeamus. Sed hæc neque ſi collata non ſint, neque ſi ſint antè Veſtræ Beatitudinis ſcripta cognovi. Ago ergò gratias, quia ſanctiſſimæ veſtræ doctrinæ

ſcriptis eruditus cœpi ſcire quod neſciebam. Prętęr illa enim quæ in ejuſdem Euſebij libris de geſtis Sanctorum Martyrum continentur, nulla in Archivo hujus noſtrę Eccleſiæ, vel in Romanæ Urbis Bibliothecis eſſe cognovi, niſi pauca quædam in unius codicis volumine collecta. Nos autem penè omnium Martyrum, diſtinctis per dies ſingulos paſſionibus, collecta in uno codice nomina habemus, atque quotidianis diebus in eorum veneratione Miſſarum ſolemnia agimus. Non tamen in eodem volumine quis qualiter ſit paſſus indicatur, ſed tantummodò nomen, locus & dies paſſionis ponitur. Undè fit ut multi ex diverſis terris atque Provincijs per dies, ut prædixi, ſingulos cognoſcantur Martyrio coronati. Sed hæc habere vos beatiſſimos credimus. Ea verò quæ tranſmitti voluiſtis, quærentes quidem non invenimus, ſed adhuc non invenientes quęrimus, & ſi potuerint inveniri, tranſmittemus.

Not. in fin. Concil. Tolet. IV. Martyris & Confeſſoris quot modis nomina ſumantur? *v. loc. tom.* 14.

De Eccleſiaſtica Hiſtoria Rufini Presbyteri Romani. *Tom.* 19. *pag.* 89.

Ibid. De Epiſtola S. Baſilij ad Nicopoletas.

De Martyrio S. Anaſtaſij Martyris Perſæ, cujus initium eſt pag. 227. & miraculis ejus, pag. 228. *v. tom.* 19. *in fine.*

De Vita B. Mariæ Ægiptiæ, cujus initium eſt pag. 293.

Ex Paſſione S. Martyris Procopij, cujus initium eſt, pag. 296.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. xvj. De ignotis Angelorum nominibus. Item in eodem Concilio præcipitur, ut ignota Angelorum nomina, nec fingantur, nec nominentur, niſi illorum, quos habemus in auctoritate; hi ſunt, Michaël, Gabriël, Raphaël. *Quòd non oporteat Chriſtianos derelictâ Dei Eccleſia abire, & Angelos nominare, & Congregationes facere, quæ omnia interdicta ſunt. Quicumque autem inventus fuerit occultè huic idololatriæ vacans, anathema ſit: quoniam derelinquens Dominum Noſtrum Jeſum Chriſtum Filium Dei, acceſſit ad Idola.*

Lib. 1. *cap.* 16.

Ibid. Capitul. xlij. De falſis nominibus Sanctorum. *v. loc. tom.* 20.

Concil. Francoford. anno 794. Capitul. xlij. Quinam Sancti in Eccleſia venerandi ſint? *Ut nulli novi Sancti colantur aut invocentur, nec memoriæ eorum per vias erigantur: ſed hi ſoli in Eccleſia venerandi ſint, qui ex auctoritate paſſionum, & vitæ merito electi ſunt.*

Capitula Eccleſiaſtica Caroli Magni, ex eiſd. Cap. xviij. De Eccleſijs, ſeu Sanctis noviter ſine auctoritate inventis, niſi Epiſcopo probante, minimè venerentur: ſalvâ etiam & de hoc, & de omnibus Eccleſijs canonicâ auctoritate.

xviij. append. 1. *cap.* 10.

Epiſt. Amolonis Lugun. Archiepiſcopi ad Theutboldum, Civitatis Lingonicæ Epiſcopum. In ſupplemento Conciliorum Galliæ, pag. 49. *Quòd ſi votum & deſiderium*; v. locum, ad hæc verba: *probabiliter recitentur.*

Epiſtola Ludovici Pij Auguſti, ad Hilduin. Abbatem Sancti Dionyſij. De conſcribenda vita Sancti Dionyſij Epiſcopi Pariſienſis. *v. locum, tom.* 21.

Gregor. Pap. IX. Epiſt. ix. De Canonizatione Sancti Dominici. *v. loc. tom.* 28.

Concil. Saltzburgt. anno 1274. Capitul. xix. De veneratione Patrum, ſive Patronorum. *Feſta S. Ruperti, Virgilij, & Auguſtini celebrentur.* cod. tom.

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Capitul. xxxiv. De Apoſtolis reprobatis. *Lectatores ſeu reprobatos Apoſtolos in eorum reprobata regula, &c.* ibid.

Concil. Ravennate III. anno 1314. Capitul. xv. De veneratione Sanctorum in confeſſione habenda. *Quoniam devotio & pulchritudo demonſtratur in uniformitate Eccleſiæ, &c.* in fine ejuſd. tom.

Concil. Senon. anno 1527. Decret. xiij. De veneratione Sanctorum. *Ut abyſſus abyſſum invocat, & in aliud ſcelus ex alio labimur, &c.* Tom. 34.

Ibid. Decret. xiv. De veneratione Sacrarum Imaginum. *vide titul.* De Imaginibus.

Concil. Moguntinum, anno 1549. Capitul. xlv. De invocatione & veneratione Sanctorum. *Doctrinam magno totius Eccleſiæ conſenſu, &c.* v. locum, tom. 35.

Concil. Tridentinum, anno 1549. Seſſ. xxv. De invocatione, veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & Sacris Imaginibus. *Mandat Sancta Synodus omnibus Epiſcopis, &c.* in fin. tom. 35.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. De cultu Sanctorum. *Æquiſſimum eſt, cum rationeque pietatis conjunctum, &c.*

Ibid. De diebus Feſtis. *Dei munere beneficioque cum Eccleſia Mediolanenſis, &c.* vide locum, tom. 36.

DE VIGILIIS.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. xxxiv. Nè Cereum in Cœmeterijs incendatur. *v. locum, tom. 1.*

Ibid. Capitul. xxxv. Nè Fœminæ in Cœmeterijs pervigilent. *Placuit prohiberi, nè Fœminæ in Cœmeterio pervigilent, eo quòd ſæpè ſub obtentu orationis, latenter ſcelera committant.*

Concil. Carthaginenſe IV. anno 398. Capitul. De Vigilijs Clericorum. *Clericus qui abſque corpuſculi ſui inæqualitate Vigilijs deeſt, ſtipendijs privetur.*

Epiſt. SS. Lupi Tricaſſini & Euphronij Auguſtodunenſis, ad Thalaſium Epiſcopum Andegavenſem. *Vigilia Natalis Domini, &c.* ad hæc verba: *Lectione præſumee.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. iij. Ut Vota & Vigiliæ in Eccleſia exolvantur. *Non licet compenſos in domibus proprijs, nec pervigilias in Feſtivitatibus Sanctorum facere; nec inter ſentes, aut ad arbores ſacrivos, vel ad fontes vota exolvere: ſed quicumque votum habuerit, in Eccleſia vigilet, & matriculæ ipſum votum, aut pauperibus reddat: nec ſeuptilia aut pede aut homine lineo fieri penitùs liceat.*

Ibid. Can. v. Vigiliæ Sancti Martini interdictę. *Omninò & inter ſupradictas conditiones pervigilias, quas in honore Domni Martini obſervant, omnimodis prohibite.* v. titul. *De Superſtitionibus.*

Ibid. Can. xj. De Vigilijs Paſchæ, Natalis, & aliarum ſolemnitatum. *Non licet in vigilia Paſchæ antè horam ſecundam noctis vigilias perexplere; quia in illa nocte non licet poſt mediam noctem bibere, nec in Natali Domini, nec in reliquis ſolemnitatibus.*

IMAGINES.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Can. xxxvj. Nè picturæ in Eccleſia fiant. *Placuit Picturas in Eccleſia eſſe non debere, nè quod colitur & adoratur in parietibus depingatur.*

Concil. Conſtantinopolitanum adversùs cultum Sanctarum Imaginum congregatum, anno 754. reprobatum. *Notæ.* Conſtantinus impius contrà Sanctas & Venerabiles Imagines Concilium iniquum trecentorum triginta Epiſcoporum congregavit in Palatio Hieriæ: quorum primi erant Epheſinus Filius Abſimari, & Paſtillus Pergenſis, qui apud ſe quæ viſa fuerunt, dogmatizaverunt, &c. *v. locum, tom.* 17. Item ibid. Inter alia referunt quòd antequàm in hoc Templo Epiſcopi convocati convenirent, Imagines viram Domini Noſtri Jeſu-Chriſti artificioſiſſimè repræſentantes priùs deleri penitùſque abradi, atque in locum earum animalium formas ſubſtitui procurarint.

Ibid. Epiſt. Pauli Pap. I. *v. notas.* Scribit ad Imperatores pro veneratione Imaginum.

Concil. Gentiliacenſe, anno 767. De cultu Sanctarum Imaginum. *v. loc. in fine ejuſd. tom.* 17.

Gregor. Mag. lib. vij. indict. ij. Epiſt. liv. titul. viij. Secundino incluſo. *Imagines quas, &c. Pauli continentes, &c.* v. locum, tom. 13.

Ibid. Ejuſd. Epiſt. cx. Sereno Epiſcopo Maſſilienſi. *Quòd Fraternitati veſtræ, &c.* v. locum.

Ibid. Ejuſd. lib. ix. indict. iv. Epiſt. ix. ad Serenum Epiſc. Maſſilienſem. *Perlatum ſiquidem ad nos, &c.* ad hæc verba, *humiliter proſtantur.* Vide integram Synodum Nic. II. quæ Sanctorum Imaginum cultum adſtruit Act. in definitione τῶν ἁγίων, &c. *v. locum, tom.* 14.

Concil. Nicæn. II. anno 787. Epiſt. 1. Gregor. Pap. de Sacris Imaginibus, ad Leonem Iſaurum Imperatorem.

Ibid. Act. iv. Dehinc Actio circumfert teſtimonia Sacræ Scripturæ, ac diverſorum Sanctorum Patrum Imaginibus.

Ibid. Act. v. Quinta præterea continet Actio teſtimonia oſtendentia Iconomachos æqualia ſuper Imaginibus.

Ibid. Sermo ſanctæ memoriæ Patris noſtri Athanaſij de Imagine Domini Noſtri Jeſu-Chriſti veri Dei noſtri, facto miraculo in Civitate Beryto. *v. loc. tom. 19. pag.* 231.

Ibid. Leontij Epiſcopi Neapoleos Cypri, ex 5. Sermone pro Chriſtianorum Apologia contrà Judæos, ac de Imaginibus Sanctorum.

Ibid. De Miraculis Sanctorum Coſmæ & Damiani. *v. loc. pag.* 271. *eod. tom. & titul.* De Miraculis.

Concil. Francoford. anno 794. Can. ij. Synod. Græcorum, de adorandis Imaginibus rejecta. ALLATA eſt in medium quæſtio de nova Græcorum Synodo, quam de adorandis Imaginibus Conſtantinopoli fecerunt; in qua

ſcriptum habeatur, ut qui Imaginibus Sanctorum, ita ut Deïficæ Trinitati ſervitium, aut adorationem non impenderent, anathema judicarentur. Qui ſuprà Sanctiſſimi Patres noſtri omnimodis adorationem & ſervitutem renuentes contempſerunt, atque conſentientes, condemnaverunt.

Epiſt. Theodonis Studitæ, ad Synodum Iconomachicam, in Concilio bul. Coſtantinop. III. *Poſt* 23. *lin.*.... Nos itaque omnium minimi, qui præſentes, quique abſentes, utriuſque enim idem eſt ſermo, tanquàm unanimis in uno, eodemque divino conſenſu, conſonam univerſæ ſub Cælo Eccleſię fidem tenentes, divinam Salvatoris Noſtri Jeſu-Chriſti, & Sanctiſſimæ Matris ejus, aut cujuſcumque Sanctorum Imaginum erigere & adorare, non ſolùm ex Sancta Nicęna ſecunda Synodo, alteravè, quæ antè illam diviniſſimè docuit, ſecurum & tutum eſſe affirmamus; ſed ab ipſomet adventu Domini Noſtri ac Dei tàm ſcripto, quàm ſine ſcripto fundati, ſecurè ſuprà Sedem illam conſiſtimus, de qua Chriſtus ait: *Tu es Petrus & ſuper hanc petram ædificabo Ec-*
Matt. 16. *cleſiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversùs eam.*

Epiſt. Ludovici Pij Imperat. ad Eugen. II. Pap. anno 824. in Conventu Pariſ. per Jeremiam Senon. & Jonam Aurel. miſſa cum Actis Concilij Pariſ. *In med. pag*..... Novit quippè Sanctitas Veſtra, qualiter populus Græcorum in hac Imaginum veneratione diviſus ſit. Ideò rogamus, ut almitas veſtra curam & diligentiam adhibere dignetur, quomodo per veſtram ſaluberrimam doctrinam atque admonitionem magis ad concordiam & unitatem revocetur, quam propter hoc ad majorem diſcordiam & diſſentionem impellatur.

Ejuſd. Commonitorium Jeremiæ & Jonæ Epiſcopis, cùm ab eo Legati Romam irent ad Eugen. ..... *Poſtquam verò hanc rationem de earumdem Imaginum cauſa conſummaveritis, ſi tamen hoc ad nihilum Romana pertinacia permiſerit, ut ratio inter vos habita aliquo bono & convenienti fine elaudatur, & ille vobis indicaverit quod Legatos ſuos ob eamdem cauſam in Græciam mittere velit, volumus ut eum interrogetis, ſi ei placeat, ut noſtri Legati pariter eum ſuis in Græciam pergant.*

Conventus Pariſienſis de cauſa Imaginum, anno 824. *Ex ſupplemento Conciliorum Galliæ antiquorum collectore Petro de la Lande, qui acta hujus Conventûs publicavit, ex Codice Sancti Remigij Rhemenſis qui eſt in Bibliotheca Thuana, num.* 270.

Nicol. Pap. I. Epiſt. ad Michaëlem Imperat. De Imaginum adoratione. *In init. 6. pag*..... De Imaginibus autem earumque obſervationibus licet nulla neceſſitas eſſet ſcribere, eò quod noſtrorum Anteceſſorum Venerabilium Pontificum ſancta ſolicitudo catholico ardore ſuccenſa, multa & valdè utilia Eccleſiæ Dei profutura inſtituit; tamen quia frequens iteratio informationis ſolet venerabiliorem intentionem reddere audiendi: ideòque de eiſdem pro conſervanda unitate populo Dei aliquid imponere curamus. Priſtinam itaque Sanctorum Patrum traditionem, quam à Prædeceſſoribus noſtris beatiſſimis & orthodoxis Pontificibus, qui poſt B. Petrum in ejus Apoſtolica Sede reſederunt, nobis obſervandam ſuſcipimus, & hactenus immutilatam, hęc ſancta catholica & Apoſtolica tenet ac defendit Eccleſia.

Oportet ergò totâ mentis intentione, ſummique deſiderij conamine venerandas, tam Domini Noſtri Jeſu-Chriſti, quàm ſuæ Sanctiſſimæ Genetricis, & Beato-

Beatorum Apoſtolorum, atque omnium Sanctorum, Imagines venerari & colere: ut eo quo valemus annixu contrà hęreticorum veſaniam, qui ab earum veneratione populum prohibent, reſiſtere ſtudeamus.

De veneratione ſacrarum imaginum.

Nam in pace Eccleſiæ conſtitutis, nil contrarium eſſe poteſt, ſi Sanctorum effigies proprię depictæ fidelibus augeant incrementi amorem. Reverà quia dùm eorum vultus aſpicitur, & operis actio recolitur, Deus, cujus habitatio in eis eſſe dignoſcitur perfectè laudatur. Certè ſi Deus, qui eſt inviſibilis & incorporeus, non per propriam ſubſtantiam Deïtatis, ſed per ſubjectam creaturam mortalium apparuit oculis, ut credentibus ſummum eſſet culmen honoris: quare animæ Sanctorum quæ manentes in corpore vultus uniuſcujuſque habuiſſe noſcuntur, ſecundùm diſpoſitionem Dei dicit ipſi placentia operatas eſſe, non venerentur à nobis magno honore? Cur eorum execramur effigies, per quos agnovimus fidei veritatem?

Apparuit namque Deus Abrahæ Patri noſtro, non in carne, neque in anima, ſed in ſpecie trium virorum: quibus ille aliud cernens, & aliud eſſe intelligens, pronus in terra adoravit & dixit: *Domine, ſi inveni gratiam in oculis* Gen. 18. *tuis, afferam aquam, & laventur pedes veſtri.* Credidit illicò Abraham Deo, & reputatum eſt illi ad juſtitiam, & Amicus Dei appellatus eſt. Apparuit denique Jacob per ſubjectæ creaturæ ſpeciem, undè & dixit: *Vidi Dominum à* Gen. 32. *facie ad faciem, & ſalva facta eſt anima mea.* Ecce incorporeus Deus & inviſibilis per ſpeciem ſubjectæ creaturę; ita ſe mortalium voluit videri obtutibus, ut credentibus eſſet ad gratiam: cur nobis Sanctorum Icones, quos corporeos, & viſibiles fuiſſe credimus, ſi illos ut verè chriſtiani veneremur amicos, poterunt eſſe ad culpam? Nam ſi eorum effigies execrabiles eſſe crederentur, profectò & ipſorum reliquiæ, quorum caro corruptionem ſenſit in tumulo, pro neutro (quod abſit) haberi deberentur. Verumtamen ſi ad eorum conſortium venire optamus, profectò hìc omnia in honore Sanctorum, id eſt, tam Reliquias non ſolùm corporum ſed & veſtimentorum, ſeu etiam Imagines, vultus eorum in quolibet loco depictas, celeberrimo honore venerari debemus: reminiſcentes illud, quod Iſaias ſpeciem ſubjectę creaturæ ſe vidiſſe teſtatur, dicens: *Vidi Dominum Sabaoth ſedentem ſuper ſolium excelſum, & ea quæ ſub ipſo erant,* Iſa. 6. *implebant Templum, &c.*

Acceſſit itaque Moyſes & Aaron, ut viderent Thronum ubi ſteterat Deus, & erat ſub pedibus ejus tanquam opus lapidis Saphiri, & velut firmamentum Cæli in claritate fulgoris; & ſtabat Cherubim ex auro mundo. Quæ omnia ſecundùm quod Salomon poſteà in Templo inſtruxit in monte cum Domino loquens imaginata & prefignata vidit.

Hæ & his ſimilia prędecedentes Patres ſciendo, Iconas Salvatoris N. Jeſu-Chriſti, ejuſque Sanctiſſimæ Genitricis ſemperque Virginis, omniumque Sanctorum in parietibus Eccleſiarum, ſecundùm quod tempus hodiè probat, depinxerunt, & pingere pro congruis locis omni dilectione uſque in præſens non prohibuerunt. Quid Chriſtiano veriſſimo nocet, ſi quod amat & diligit, non ad adorandum deificet, ſed ad tremendum terribiliter, in pariete vel in ligno depingit?

Verùm quid officit, ſi aſpicimus Imagines Chriſti in Templo Eccleſiæ, & in arcano cordis præmeditamur eum venturum cujus Imaginem cernimus, ci-

tiùs vivorum & mortuorum Judicem adventurum? Quid Fidei noſtræ contradicit, quod in centro camera ſuper Altare, ejus figuram quod Verbum Caro factum eſt, & habitavit in nobis, animę noſtræ affectando deſiderant, cujus Imago nominis titulum retentat, & quia per naturam Filium adoramus, quare per adoptionem nomen novum ſcriptum in calculo vel gemmis non adoramus? Altare itaque ſanctum à quo Deo omnipotenti Sacrificiorum vota perſolvimus, lapis eſt naturaliter communis, nihil differens ab alijs tabulis, quæ parietes noſtros & pavimenta adornant. Quia verò ſacratum eſt Dei adjutorio, & benedictionem ſuſcepit, undè & menſa ſancta efficitur: Panis iterùm qui ſuper eum offertur, panis eſt quidem communis; ſed quando ipſe Sacramento ſacratus fuerit, Corpus Chriſti in veritate fit, & dicitur. Sic & vinum modicum aliquid digna exiſtentia antè benedictionem, poſt ſanctificationem ſpiritûs, Sanguis Chriſti efficitur. Ipſa enim Crucis Imago antequam ſuſcipiat ejus formæ figuram, lignum ab omnibus commune eſt: ſuſcipiens autem omnimodò venerandam ſimilitudinem, ſacra eſt, & dæmonibus terribilis, propter quod in ea figuratus eſt Chriſtus.

Hæc brevi ſtilo tranſcurrentes, cùm multa dicere queviſſemus, veſtræ Sere-
Hadr. Epiſt. 1. nitati tranſcripſimus: quia Hadrianus Sanctiſſimus Præſul Anteceſſor noſter multa de his in Epiſtolis, quæ hactenus apud Conſtantinopolitanam habentur Eccleſiam, ſcribens contradidit: in quibus quidquid hujus rei neceſſitas coëgerit, invenire poteritis.

Ejuſd. Epiſt. vij. ad Michaëlem Imperat. Cap. vj. ex Synodo Romæ habita in Baſilica Conſtantiniana. *In fin. 7. pag.* Quòd oportet nos majorum noſtrorum ſtatuta immoto mentis intuitu conſervare, & in omnibus Sanctorum Patrum ſemper dogmata venerari, diffinimus de Sacris & Venerandis Imaginibus Domini Noſtri J. C. ejuſque ſemper Virginis Genitricis Mariæ, omniumque Sanctorum, qui Deo ab Abel juſto placuiſſe creduntur, quos Eccleſia Sancta in univerſo orbe diffuſa antiquitùs accepit, quæcumque Sedis Apoſtolicæ Præſules pro eis decreverunt, ac ſtatuerunt, illibata perſiſtere atque intemerata manere. Quapropter Joannem quondam Conſtantinopolitanum Antiſtitem & Sequaces ipſius, qui eas frangendas atque calcandas eſſe ore polluto aſſeverant, quandiù de his Nobiſcum non ſenſerint, & juxtà Sanctorum Pontificum Romanorum decreta, & aliorum Catholicorum Patrum inſtituta non ſapuerint, ſancimus eos à Chriſto & ab Eccleſia Catholica atque Apoſtolica eſſe anathema.

Ejuſd. Epiſt. viij. *In fine 25. pag.* Quòd autem ſcripſiſtis vos idcircò quoſdam noſtrorum adeſſe voluiſſe, quoniam dicebamur cum expugnatoribus Sacrarum Imaginum concertare; nova perfectò adinventio eſt: nam apud Vos præſentia eſt Miſſorum noſtrorum pro Imaginibus Sacris, nec dignè decertatum eſt, nec impugnatores earum hactenùs errare deſierunt; ſed ſicut uſque ad illud tempus apud vos ſuper hac cauſa ſtrepitus & blaſphemiæ non ceſſarunt, ita & nunc ibidem prophana prædicantur, & hùc uſque ſacrilega pronuntiantur. Undè apparet Legatos noſtros non causâ pietatis à vobis, ſed crudelitatis argumento fuiſſe quæſitos. Verùm ad quid fuerint petiti, res ipſa declarat; videlicet (ſicut jam dictum eſt) ut quod de Ignatio judicandum erat & acceptum apud omnes, & fixum ſemper maneret, ut potè quod tantæ auctoritatis Vicarij judicaſſent. Nos enim nec ſaltem tenuis rumor aſperſit aliquando cum prava

ſapientibus ſuſcipere, quantò minùs concertare? Si quidem nuſquam frigidus, nuſquam tepidus, labor Sanctorum Apoſtolicæ Sedis Præſulum circa debitam Sacrarum reverentiam Imaginum, & competentem venerationem apparuit, nec deſuerunt harum impugnatoribus Deceſſorum noſtrorum certamina, qui hoc egerunt ſcriptis, hoc diverſis laboribus, hoc etiam ſuis increpationibus apud mundi hujus Principes, ut talis error eminùs pelleretur: quamvis dixeritis non noſti eguiſſe Vos ad expugnandos hæreticos pro eo quod jam fuerit hujuſmodi hæreſis in Nicæna ſecundò convocata Synodo, & à magno Methodio deindè ſubverſa, quaſi non & ipſi ſecundò in Nicæa collectę Synodo, Apoſtolica noſtra Sedes præſederit, & prima contrà mala ſentientes ſpiritalem ſagittam emerſerit. *Studium Apoſtolicæ Sedis erga reverentiam imaginum.*

Ejuſd. Epiſt. x. ad Clerum Conſtantinopolitanum, ex Concil. Romano, Cap. vj. *Quoniam oportet nos Majorum noſtrorum ſtatuta immoto mentis intuitu conſervare, & in omnibus Sanctorum Patrum ſemper dogmata venerari, &c.* ut ſuprà Epiſt. 7. ead. ſunt verba. De ſacris imaginibus.

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. Cap. vij. De veneratione Reliquiarum. SCISCITAMINI præterea, ſi liceat Crucem Domini cum Reliquijs mundo ſive immundo hanc habenti oſculari vel portare; quod ei qui mundus eſt, omninò licet; nam in oſculo quid niſi amor, quo quiſque circa ea flagrat innuitur? In deportatione verò ejus quid niſi mortificatio carnis vel compaſſio proximorum exprimitur? Si quidem hanc & Dominus bajulare præcipit, ſed in mente; verùm & cum corpore geſtatur, ut & mente geſtari debeat faciliùs admonetur: Crux quippè à cruciatu dicitur, & ut præfatus exponit Antiſtes, duobus modis Crucem Domini bajulamus, cùm per abſtinentiam carnem afficimus, aut per compaſſionem proximi, neceſſitatem illius noſtram putamus. Igitur Crucem Domini, Paſſionem ejus venerantes, oſculamini; & pro ejus amore, ſi neceſſitas exigit, eadem cogitatione armamini: portare eam, ſed cum ſumma reverentia, & corpore & corde mundiſſimo, ita ut a mente veſtra nunquam decidat, id eſt, ut & per abſtinentiam carnem ſemper afficiatis, & per compaſſionem neceſſitatem proximorum, veſtram putetis. Qui enim dolorem exhibet in aliena neceſſitate, Crucem portat in mente. Immundum autem hanc portare nullo pacto permittimus; ſcriptum quippè eſt: *Mundamini qui fertis vaſa Domini.* Nullum verò Domini vas ſacratius eſt Cruce Dominicâ, quæ appenſum portare Dominum meruit. Oſculari autem eam immundo non licet: quoniam eo ipſo quod immundus eſt, ipſe ſibi teſtis eſt, quam mortificationem carnis non diligat; ergò quam non amat nec oſculetur, nè fortè de eo dicatur, quod de reprobis à Domino per Prophetam increpatoriè dicitur: *Populus hic labijs me honorat, cor autem eorum longè eſt à me.* Et Pſalmiſta: *Dilexere* (inquit) *eum in ore ſuo, & in lingua ſua mentiti ſunt.* De Reliquijs verò Sanctorum eadem dicimus, quorum corpora templa & vaſa fuere, ſuntque Dei quibuſque ad omnia bona opera tanquam organis ſanctus uſus eſt, quando voluit ſpiritus. *S. Greg. homil. 37. in Lucam.* Iſa. 52. Iſa. 29. Matt. 15. Pſal. 77.

Ibid. Cap. viij. *de eod. argum.* Ergò præmiſſâ dignâ reverentiâ, ſi munditia mentis & corporis comitatur, etiam Quadrageſimali tempore, de quo ſpeciali conſultatione percunctati eſtis, Crucem Domini & portare, & ſuperiori Regulâ cuſtoditâ, licet cùm libuerit oſculari, ſed & tunc maximè, atque

ibi antiqui hoſtis, vel pugnæ vel inſidiæ præcipuè formidantur.

Regulæ ſanctę ac univerſalis octavæ Synodi Conſtantinopolitanæ, anno 870. Regula iij. Ut cultus Sanctarum Imaginum firmus conſiſteret.

Ibid. Regula vij. Nè Sacras Imagines anathematizati pingere audeant.

Epiſt. Pauli Pap. I. *ſub finem 1. pag.* UNDE ſæpius ſuos Miſſos cum Apoſtolicis oblecratorijs atque admonitorijs litteris præfatis Conſtantino & Leoni Auguſtis direxit, pro reſtituendis confirmandiſque in priſtinum venerationis ſtatum Sacratiſſimis Imaginibus Domini Dei & Salvatoris N. J. Chriſti, Sanctæque ejus Genitricis, atque Beatorum Apoſtolorum, omniumque Sanctorum Prophetarum, Martyrum & Confeſſorum. Hic enim Beatiſſimus Pontifex cum omnibus ſpiritualibus ſuis ſtudijs magnam ſolicitudinis curam ergà Sanctorum Cœmeteria indeſinenter gerebat. Undè cernens plurima eorumdem Sanctorum Cœmeteriorum loca neglecta, ac deſideria & antiquitate maxima demolita atque jam vicina ruinæ poſita, protinùs eadem Sanctorum Corpora de ipſis dirutis abſtulit Cœmeterijs. Quæ cum Hymnis & Canticis ſpiritualibus intrà hanc Civitatem Romanam introducens, alia eorum per Ritulos ac Diaconias, ſeu Monaſteria, & reliquas Eccleſias cum condecenti ſtuduit recondi honore.

Imagines in Epiſt. 1. Gregor. Pap. ad Leonem Iſaurum Imperat. Synodi Nicænæ II. *Tom. 19. in fine 7. pag.*..... Et dicis nos lapides & parietes ac tabellas adorare. Non eſt ita ut dicis, Imperator? ſed ut memoria noſtra excitetur, & ut ſtollida & imperita craſſaque mens noſtra erigatur, & in altum provehatur per eos, quorum hæc nomina, & quorum appellationes hæc ſunt Imagines, & non tanquam Deos, ut tu inquis, abſit; non enim ſpem in illis habemus: ac ſiquidem Imago ſit Domini, dicimus: *Domine Jeſu-Chriſte Fili Dei ſuccurre & ſalva nos.* Sin autem Sanctæ Matris ejus, dicimus: *Sancta Dei Genitrix Domini Mater intercede apud Filium tuum verum Deum noſtrum, ut ſalvas faciat animas noſtras.* Sin verò Martyris: *Sancte Stephane, qui pro Chriſto ſanguinem tuum fudiſti, qui ut Protomartyr loquendi confidentiam habes, intercede pro nobis.* Ut de quovis Martyre, qui paſſus eſt Martyrium ita dicimus, tales per illos preces offerimus: nec ita eſt, ut dicis, Imperator? quaſi Deos Martyres appellemus. Averte cogitationes tuas malas, te obteſtor; & libera animam tuam à ſcandalis & execrationibus, quibus ab univerſo mundo inceſſeris, quandoquidem vel à parvulis parvis illuderis, &c.

Item ibid. De Imaginibus. Sancti Patris noſtri Anaſtaſij ad Simeonem Epiſc. Botræ Sermo de Sabbato, *cujus initium eſt, eod. tom. 19. pag.* 264. Si Patres oportet, ſecundùm quod dictum eſt, & ſicuti ipſe fateris, interrogare, nec non & ſeniores. *Et poſt pauca*; ſicut enim dum * diligitur Imperator, Imago ejus pro ipſo adoratur: cùm verò jam præſens fuerit, ſuperfluum eſt deſerto primitivo adorare Imaginem. * Ergo quia non adoratur, eò quòd præſto ſit is, propter quem adoratur, inhonorari oportet. *Et poſt pauca.* Sicut enim qui contumeliam infert Imagini Imperatoris, pœnam juſtam perpetitur, ac ſi eidem Imperatori contumelias irrogaſſet; quamquam Imago nihil aliud ſit quàm lignum & colores ceræ commixti & temperati: eodem modo qui figuram alicujus inhonorat, in eumdem ipſum, cujus figura eſt, refert injuriam.

* *gr. abeſt.*

* *gr. non tamen quia.*

Joannes Reverendiſſimus Monachus Presbyter & Vicarius Orientalium

Principum Sacerdotum dixit: Oſtendit Pater, quod abſente Imperatore, Imago ejus honoratur, * alioquin inhonoratur. Ita & nunc Dominatore omnium Jeſu-Chriſto ſenſibiliter nobis abſente (inviſibilis eſt enim carnis noſtræ oculis, at verò ſicut Deus ubique adeſt) ergò honoranda ejus Imago eſt, quemadmodum & Pater intellexit.

* *gr. non tamen eo præſente inhonoratur.*

Ibid. S. Patris noſtri Joannis-Chryſoſtomi Sermo in lavationem 5. feriæ, *pag.* 276. Omnia facta ſunt propter gloriam Dei & uſum noſtrum. Nubes ad imbrium miniſterium, terra ad fructuum abundantiam, mare ad mercatorum copiam. Omnia tibi miniſtrant, imò autem Imagini Dei. Nam quando Imperiales caracteres & Imagines in Civitatem introducuntur, obviam veniunt Principes & vulgus cum laudatione, non tabulam honorantes, neque perfuſam cerâ picturam, ſed characterem Imperatoris: ſic creatura non terrenum habitum, ſed cæleſtem figuram veneratur.

Ibid. S. Baſilij de xxx. Capitulis de Sancto Spiritu. *pag.* 278. Quia Rex dicitur, & Regis Imago, & non ſunt duo Reges: nam neque imperium ſcinditur, neque gloria dividitur. Sicut enim Principatus noſter, qui nobis imperat & poteſtas una eſt, & * non multæ, eò quòd Imagines honor ad primitium tranſeat.

* *gr. adit. Ita & laus quæ a nobis datur una eſt.*

Sancta Synodus Octava Generalis Conſtantinopolitana IV. anno 870. titul. iij. De Imaginibus. *Tom.* 23. *in fine.* Sacram Imaginem Domini N. J. Chriſti, & omnium Liberatoris & Salvatoris æquo honore, cum libro Sanctorum Evangeliorum adorari decernimus. Sicut enim per ſyllabarum eloquia, quæ in libro feruntur, ſalutem conſequemur omnes; ita per colorum imaginariam operationem, & ſapientes & idiotę cuncti, ex eò quòd in promptu eſt, perfruuntur utilitate: quæ enim in ſyllabis ſermo, hæc & * ſcriptura quæ in coloribus eſt, prædicat, & commendat; & dignum eſt, ut ſecundùm congruentiam rationis, & antiquiſſimam traditionem propter honorem, quia ad principalia ipſa referuntur, etiam derivativè Iconæ honorentur & adorentur, æquè ut Sanctorum ſacer Evangeliorum liber, quoque typus Pretioſæ Crucis. Si quis ergò non adorat Iconam Salvatoris N. non videat formam ejus, quando veniet in gloria paterna † glorificari & glorificare Sanctos ſuos: ſimiliter autem & Imaginem Intemeratæ Matris ejus & Dei Genitricis Mariæ; inſuper & Iconas SS. Angelorum depingimus, quemadmodum eos fugerat verbis divina ſcriptura; ſed & laudabiliſſimorum Apoſtolorum, Prophetarum, Martyrum, & Sanctorum Virorum, ſimul & omnium Sanctorum, & honoramus & adoramus. Et qui ſic ſe non habent, anathema ſint à Patre, & Filio, & Spiritu Sancto.

* *al. pictura.*

Ibid. titul. vij. De Imaginibus. QUOD juſtum eſt, & juſtè exequendum, Deiloquus Moyſes evidenter lege promulgat, cùm bonum non ſit bonum, niſi ſecundùm rationem efficiatur; bonum ergò profectò, & valdè proficuum eſt, ſanctas & venerabiles Iconas pingere, ſed & proximos diſciplinas divinæ ac humanæ ſapientiæ docere: non autem bonum nec omninò proficuum ab indignis horum aliquid fieri. Hujus rei gratiâ nequaquam Iconas operari in ſacris Templis, ſed neque in quovis loco docere anathematizatos ab hac ſancta & univerſali Synodo definimus, & promulgamus uſquequò à propria ſeductio-

Deut. 16.

† *Hoc dictum cum Apoſtolo compara, qui ad Theſſalonic. ſcribit*: Qui pœnas dabunt in interitu æternas à facie Domini, & à gloria virtutis ejus, cum venerit glorificari in Sanctis ſuis.

ne ac malitia convertantur. Quiſquis ergò poſt hanc definitionem noſtram ad picturę Sanctarum Imaginum in Eccleſijs, aut doctrinæ actionem quoquomodo eos admiſerit, ſi quidem Clericus fuerit proprio gradu periclitetur, ſi verò Laïcus, ſeparetur, & Divinorum Myſteriorum communione privetur.

Concil. Senon. anno 1527. Cap. xij. tit. xiv. De veneratione Sacrarum Imaginum. *Si tam candidè quàm curiosè hæreticus ea loca perluſtraſſet, &c.* v. tom. 34. in fine.

Ibid. Cap. xl. Imagines Sacræ præcedente Epiſcopi viſitatione, in Eccleſijs collocentur, neque prætextu novi Miraculi erigatur Capella, aut Altare novum, niſi Epiſcopus loci de eo negotio antè definierit. *Et ut nihil ſine diſcretione in Eccleſia Dei fiat, expediens & rationabile viſum eſt, &c.*

Concil. Mogunt. anno 1549. Cap. xlj. De Imaginibus. *Imaginum autem uſum velut pro erudienda plebe, &c.*

Ibid. Cap. xlij. De abuſu Imaginum prohibendo. *Cùm utilis & legitimus Imaginum uſus, &c.*

Ibid. Cap. xlv. De invocatione & veneratione Sanctorum. *vide locum, tom. 35.*

Concil. Trident. anno 1549. Cap. xvj. Seſſ. xxv. De invocatione, veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & Sacris Imaginibus. *vide locum, eod. tom. 35.*

DE RELIQUIIS.

CONCIL. CARTHAG. V. anno 398. Capitul. xiv. De Baſilicis, quæ ſine Martyrum Reliquijs dedicatę ſunt. *v. loc. tom. 3. pag. 557.*

Vide Suggeſtionem Legatorum ad Hormiſdam Papam, quâ Reliquias S. Laurentij, & Sanctuaria Apoſtolorum Juſtiniano concedi petunt, qui illa in Baſilica Apoſtolorum collocare cupiebat. *v. tom. 10.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxv. Ut Sanctorum Reliquiæ in Oratorijs Villaribus non ponantur. *Sanctorum Reliquiæ in Oratorijs Villaribus non ponantur, niſi forſitan Clericos cujuſcumque Parochiæ vicinos eſſe contingat, qui ſacris cineribus pſallendi frequentia famulentur. Quòd ſi illi defuerint, non antè propriis ordinentur, quàm eis competens victus & veſtitus ſubſtantia deputetur.* Ivo part. 3. cap 78. Ex manuſcripto Lugdunenſi.

Gregor. Magn. lib. 1. Epiſt. xxix. ad Andræam Illuſtrem. De Dibiria tranſmittit Clavem à Corpore Sancti Petri, & de Catenis ejus. *Omnipotens Deus dulciſſimo cordi veſtro incidet, quia & abſens corpore à caritate veſtra animo non receſſi. Bona enim veſtra, etiamſi volo obliviſci, non valeo. Hoc autem quod ad me Epiſcopatûs ordinem cognoſcitis pervenisſe, ſi me diligitis, plangite, quia hic hujus mundi terræ occupationes ſunt, ut per Epiſcopatûs ordinem penè ab amore Dei me videam eſſe ſeparatum, quod incеſſanter deſleo, atque ut pro me Dominum exoretis, rogo. Præterea Sanctiſſimam Clavem à S. Petri Apoſtoli Corpore vobis tranſmiſi, quæ ſuper ægros multis ſolet miraculis coruſcare. Nam etiam de ejus Catenis interius habet eadem igitur Catena, quæ illa ſancta colla tenuerunt, ſuſpenſæ, colla veſtra ſanctificent.*

Ibid. Ejuſd. Epiſt. xxx. *De eod. argumento.* BONA Excellentiæ veſtræ expertus, tanto ergà vos amore conſtringor, ut veſtra memoria de meo pectore aboleri nullatenùs poſſit. Sed contrà amorem non modicè conſtriſtor, quia quietem me quærere cognoviſtis, & ad inquietudinem perduxiſtis. Vobis quidem omnipotens Deus, quia hoc bono animo feciſtis, bona æterna retribuat: ſed me à tanto loci hujus periculo qualiter voluerit, abſolvat. Quia ſicut peccata mea merebantur, non Romanorum, ſed Longobardorum Epiſcopus factus ſum, quorum ſyntheſiæ ſpatæ ſunt, & gratia pœna. Ecce ubi me patrocinia veſtra perduxerunt. Gemo quotidiè occupationibus preſſus, & reſpirare non valeo. Sed vos, qui adhuc valetis, hujus mundi occupationes fugite, quia quantò in eo quiſque profecerit, tantò ut video ab amore Dei ampliùs decreſcit. Præterea Sanctiſſimam Clavem à B. Petro Apoſtolorum Principis corpore vobis tranſmiſi, quæ ſuper ægros multis ſolet miraculis coruſcare; nam etiam de ejus Catenis interiùs habet. Eædem igitur Catenæ, quæ illa ſancta colla tenuerunt ſuſpenſæ colla veſtra ſanctificent. *Ioan. Diac lib. 1. cap. 51.*

Ibid. Ejuſd. lib. ij. Epiſt. iij. ad Joannem Abbatem. De Tunica S Joannis. *De Tunica verò S. Joannis omninò gratè ſuſcepi, quia ſolicitus fuiſti mihi indicare: ſed ſtudeat Dilectio tua mihi ipſam Tunicam, aut quòd melius eſt, eumdem Epiſcopum qui eam habet, cum Clericis ſuis, & cum ipſa ad me tranſmittere; quatenùs*

& benedictione Tunicæ perfruamur, & de eodem Episcopo vel Clericis mercedem habere valeamus.

Ibid. Ejusd. Epist. xix. ad Petrum Subdiac. Campaniæ, ut de Reliquijs S. Severini transmittat. *Cor nostrum piâ divinitatis inspiratione compungitur, loca quondam execrandis erroribus deputata, in Catholicæ Religionis reverentiam dedicare. Quia igitur Ecclesiam positam juxtà domum Merulanam regione tertiâ, quam superstitio diù Ariana detinuit, in honorem S. Severini cupimus consecrare, experientia tua Reliquias B. Severini summoperè debitâ cum veneratione transmittat; quatenùs quæ nostris animis perficienda decrevimus, implere Omnipotentis gratiâ suffragante possimus.*

Ibid. Ejusd. Epist. xxxiij. ad Dynamium Patricium Galliarum. *Sub finem.* ..... Transmisimus autem B. Petri Apostoli benedictionem, Crucem parvulam, cui de Catenis ejus beneficia sunt inserta. Quæ illius quidem ad tempus ligaverunt, sed vestra colla in perpetuum à peccatis solvant. Per quatuor verò in circuitu partes, de B. Laurentij Craticula, in qua perustus est, beneficia continentur; ut hoc ibi Corpus illius pro veritate erematum est, vestram mentem ad amorem Domini accendat.

Ibid. Ejusd. lib. iij. Epist. xxx. ad Constantinam Augustam. Ne Reliquiæ Sanctorum juxtà veterem Ecclesiæ Romanæ consuetudinem ex suis locis extrahantur. Item de Apostolorum Petri & Pauli, & S. Laurentij Miraculis, quæ circà illorum Corpora contigerunt; & de Monachis Græcis mortuorum ossa effodientibus: & de Sancti Pauli Catenis. *v. locum, tom.* 13.

Ioan diac. lib. 3. c. 55.

Ibid. Ejusd. lib. v. Epist. lj. Brunichildæ Francorum Reginæ. *Post* 8. *lin.* ..... Congruo honore vestram Excellentiam salutantes, indicamus Latori præsentium Leuparico, quem vos esse Presbyterum scripsistis, per quem eloquia vestrarum suscepimus litterarum, Reliquias nos Beatorum Apostolorum Petri & Pauli juxtà Excellentiæ vestræ petitionem, cum ea veneratione, quâ dignum est præbuisse. Sed ut in nobis magis magisque laudabilis & religiosa possit clarere devotio, providendum vobis est, ut Sanctorum beneficia cum reverentia & devoto honore condantur, & servientes ibidem nullis oneribus, nullisque molestijs affligantur.

Ibid. Ejusd. lib. vij. indict. ij. Epist. xj. De Reliquijs concedendis Gregorio expræfecto. *v.*

Ibid. Epist. xij. De Reliquijs collocandis in Ecclesia S. Mariæ (Spoletanæ.) *v.*

Ibid. Epist. lxxxvj. & lxxxvij. *vide.*

Ibid. Epist. cxxvij. Recharedo Visigothorum Regi. *Sub fin. ult. pag.* ..... Clavim vero parvulam à Sacratissimo B. Petri Apostoli Corpore vobis pro ejus benedictione transmisimus, in qua inest ferrum de Catenis ejus inclusum, ut quod collum illius ad Martyrium ligaverat, vestrum ab omnibus peccatis solvat. Crucem quoque dedi Latori præsentium vobis offerendam, in qua lignum Dominicæ Crucis inest, & Capilli B. Joannis-Baptistæ: ex qua semper solatium Nostri Salvatoris per intercessionem Præcursoris ejus habeatis.

Ibid. lib. viij. indict. iij. Epist. lxj. ad Adeodatam. De Reliquijs ei concessis, quæ multitudine Miraculorum differebantur. *Tom.* 14. UT MORAM in dandis Reliquijs quas Gloria vestra petit, faceremus, non voluntate distuli-

limus, ſed præcedentis rei nos caſus fecit ambigere. Deus autem omnipotens cordis veſtri devotionem intuens, miraculorum ſignis admonentibus à veſtra vos intentione fraudari non pertulit. Sed ideò deſiderium veſtrum modicâ voluit dilatione differri, ut docentibus Miraculis, & amor vobis creſceret in veneratione Sanctorum, & major fieret exultatione gaudiorum. Quia ergò in affectu poſtulatę rei gloriæ veſtræ vota completa ſunt, hortamur, ut cujus Prædicatores colitis, ejus ſollicitè mandata ſervetis. Et ſicut devotâ religione terrena Sanctorum honoribus loca conſtruitis, ſic quoque cum eis manſionem vobis procurare in cæleſtibus feſtinetis, quatenùs & hic illos in omnibus adjutores, & in futura mereamini habere vita conſortes.

Ibid. Ejuſd. lib. ix. Epiſt. xxvj. De petitione pro Sanctuarijs S. Severini concedendis. *Joannes Servus & Actor Domni Venantij Sanctuaria B. Severini Confeſſoris oblatâ petitione ſupraſcripto Domno ſuo à Nobis poſtulat deberi concedi, quatenùs ejus nomine Oratorium, proprijs conſtructum ſumptibus, poſſit ſolemniter conſecrari. Et ideò, Frater cariſſime, præfatis deſiderijs, ex noſtra te præceptione conveniat obedire, ut devotionu ſuæ in conſecratione quam poſtulat, potiatur affectu.*

Ibid. Epiſt. lxxiij. ad Petrum Epiſc. Hydruntinum. De Reliquijs S. Leontij. *Opportunus Abbas Monaſterij S. Leontij in quinto Romanæ Urbis milliario ſitum eſt, Sanctuaria ejuſdem Martyris quæ de Eccleſia nomini ipſius dedicata, ut aſtruit, furto ablata ſunt, ſibi denuò poſtulat debere concedi, ut in loco eodem recondantur: ideò, Frater cariſſime, quia ejuſdem Beatiſſimi Martyris Corpus in Brunduſij Eccleſia, cui viſitationis impendu officium, eſſe dignoſcitur, præfati Viri deſiderijs ex noſtra te præceptione convenit obedire, ut in devotione quam poſtulat, ſortiatur effectum. Data menſe Auguſti indict. 4.*

Ibid. Ejuſd. lib. xj. Epiſt. xx. ad Paſſivum Epiſcopum Firmanum. De Reliquijs S. Severini, & Orario conſtruendo. *Proculus Diaconus Eccleſiæ Aſculanæ petitoriâ nobis inſinuatione ſuggeſſit, in fundo Greſſiano juris ſui Monaſterium ſe pro ſua devotione fundaſſe, quod in honorem Sancti Savini Martyris deſiderat conſecrari. Et ideò, Frater cariſſime, ſi in tua Parochia memorata conſtructio jure conſtitit, & nullum corpus ibidem conſtat humatum, præcepta primitùs donatione legitimâ, id eſt, conduma una, boves par unum, armenta capita quinque, oves & capras promiſcuas capita viginti, in fundo Greſſiano ubi ipſum Monaſterium fundatur uncias octo, in fundo Statiani uncias octo, fundum Paterni in integro poreos decem, lectis ſternia, geſtiſque municipalibus alligata, &c. ſecundùm morem. Data menſe Decembri indict 6.*

Ibid. Ejuſd. lib. xij. Epiſt. viij. De Corpore B. Donati in Caſſiopi Caſtro.

Ibid. Epiſt. xxxj. Obſecratio Auguſtini. *Obſecratio ut Reliquiæ Sancti Sixti Martyris nobis tranſmittantur.* CONCESSIO GREGORIJ. Fecimus quod petiſti quatenùs populus qui in loco quondam S. Sixti Martyris Corpus dixerunt venerari, quod tuæ Fraternitati, nec verum, nec veraciter ſanctum videtur, certa ſanctiſſimi & probatiſſimi Martyris beneficia ſuſcipiens, colore incerta non debeat. Mihi tamen videtur, quia ſi corpus quod à populo cujuſdam Martyris eſſe creditur, nullis illic Miraculis coruſcat, & neque aliqui de antiquioribus exiſtunt, qui ſe à parentibus paſſionis ejus ordinem audijſſe fateamur; ita Reliquiæ quas petiſti ſeorsùm condendæ ſunt, ut locus in quo prędatum corpus jacet, modis omnibus obſtruatur, nec permittatur populus

certum deferere, & incertum venerari.

Vita, Epiſtola, & Decreta Deusdedit Papæ, anno 614. *vide ejus Not.* Crux Chriſti in Perſidem tranſlata. *v. tom.* 14.

v. quoque Not. in Vita Honorij Pap. I. Crux ſancta reſtituitur & exaltatur.

v. etiam in Decret. Gregorij Pap. III. Reliquiarum Cultores relegantur, Gregorius pro Imaginibus quid? Reliquiarum cultus. *v. locum, tom.* 17.

Concil. Bracar. III. anno 675. Cap. vj. De damnata præſumptione quorumdam Epiſcoporum, qui in Feſtivitatibus Martyrum ad Eccleſiam procedentes, appenſis collo Reliquijs, ab Abbatis Diaconibus in Sellulis vectantur. BONA quidem res eſt, divina Sacerdotibus contrectare myſteria: ſed cavendum valdè eſt, nè hoc quiſque ad uſum pravitatis ſuæ intorqueat, undè ſoli Deo de bono conſcientiæ placere debuerat: ſcriptum eſt enim: *Væ his qui faciunt opus fraudulenter & deſidiosè.* Ut enim quorumdam Epiſcoporum deteſtanda præſumptio, noſtro ſe Cœtui intulit dirimenda, agnovimus quoſdam de Epiſcopis, quod in ſolemnitatibus Martyrum ad Eccleſiam progreſſuri, Reliquias collo ſuo imponant, & ut majoris faſtûs apud homines gloria intumeſcat, (quaſi ipſi ſint Reliquiarum arca) Levitæ Albis induti in Sellulis eos deportant. Quæ deteſtanda præſumptio abrogari per omnia debet, nè ſub ſanctitatis ſpecie ſimulata vanitas ſola prævaleat, ſi modum ſuum uniuſcujuſque ordinis reverentia non agnoſcat. Et ideò antiqua in hac parte & ſolemnis conſuetudo ſervabitur, ut in Feſtis quibuſque Arcam Dei cum Reliquijs, non Epiſcopi, ſed Levitæ geſtent in humeris, quibus & in veteri Lege onus id impoſitum novimus & præceptum. Quòd ſi etiam Epiſcopus Reliquias per ſe deportare elegerit, non ipſe a Diaconibus in Cellulis vectabitur, ſed potiùs pediſequa eò, unà cum populis progreſſione procedente ad conventicula Sanctarum Eccleſiarum S. Dei Reliquiæ per eumdem Epiſcopum portabuntur. Jam verò qui hæc inſtituta ſciendo adimplere diſtulerit, quandiù in hoc vitio fuerit, à Sacrificando ceſſabit.

Jer. 18.

Zachar. Pap. Epiſt. xv. ad Epiſcopos Francorum. *Poſt* 12. *lin.*..... Verùm etiam & pro Corpore B. Benedicti quod furtivè ablatum eſt à ſuo ſepulchro, ut reſtituatur. In hoc opere æquitatis & miſericordiæ libenter aurem accommodantes, hortamur Dilectionem ac Sanctitatem veſtram, ut primùm omnium Frater cum ſuo Fratre ad pacis redeant unitatem, & confundatur iniquitas in medio eorum. Caritas verò Dei vobis prædicantibus & miniſtrantibus exuperet inter eos. Deindè & præfati B. Benedicti fructus juxtà petitionem Dei Servorum Monachorum, illius ſublimitas, & veſtra ſanctitas indubiè ad proprium remittat locum: ut & ipſi gaudeant de ſuo reſtituto Patre, voſque perennem habeatis mercedem & laudem, pro eo quòd juſti operati fuiſtis ipſum ad ſuum reverti tumulum, ex quo clàm ablatus eſt. Nec enim habet Sanctitas veſtra quid offenſionis in hoc bono opere reſtitutionis ejus pertimeſcere debeat coràm Deo, dùm creditur, quia ad obtinendum hoc opus ipſius ſuffragantibus orationibus, & voluntate præfati Religioſi Dei ſervi ſunt permoti. Benè valete.

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xix. Ut Reliquias Paganorum ritum quiſque abjiciat.

Concil. Nicæn. II. anno 787. ℣. Οτι τας εγκαινιζομενας πασι εκλογος καταθεσιας λειψανων αγιων δειν ανακαινιζεσθαι. Εφη Παυλος ὁ θειος αποστολος, &c. *Est Can. vij.* Quòd Templa noviter ſine reconditis Sanctorum Reliquijs dedicata oporteat ſuppleri. *Ait Paulus divinus Apoſtolus* : Quorumdam peccata manifeſta ſunt, quorumdam autem & ſubſequuntur. *Peccatis ergò præcedentibus, & alia peccata accidunt. Impiam itaque Chriſtianos accuſantium hæreſim, & aliæ impietates ſubſecutæ ſunt. Sicut enim venerabilium Imaginum vultum abſtulerunt ab Eccleſia, ita & alios quoſdam mores deſeruerunt, quos & oportet renovari, & ſecundùm ſcriptam, & non ſcriptam legiſlationem denuò detineri. Quotquot ergo venerabilia Templa conſecrata ſunt abſque Sanctis Reliquijs Martyrum, definimus in eis Reliquiarum unà cum ſolita oratione fieri poſitionem. Et ſi à præſenti tempore inventus fuerit Epiſcopus abſque Lipſanis conſecrare Templum, deponatur, ut ille qui Eccleſiaſticas Traditiones tranſgreditur.* 1 *Tim.* 5.

Concil. Moguntinum, anno 813. Can. lj. Nè Corpora Sanctorum transferantur de loco ad locum. *Deinceps verò Corpora Sanctorum de loco ad locum nullus præſumat transferre ſine conſilio Principis, vel Epiſcoporum, & Sanctæ Synodi licentia.* De conſecr. diſt. 1. corpora Sanctorum.

Capitulare 1. Ludovici Pij Imperatoris. Cap. xxiij. De examinatione Sanctæ Crucis non facienda. *Sancitum eſt, ut nullus deinceps quamlibet examinationem Crucis facere præſumat; ne Chriſti Paſſio, quæ eſt glorificatio, cujuſlibet temeritate contemptui habeatur.* Lib. 1. c. 102.

Paſchalis Pap. I. Epiſt. ij. De inventione Reliquiarum Sanctæ Ceciliæ. [C'eſt une viſion de ce Pape, à qui Sainte Cecile avoit revelé que les Lombards n'avoient point emporté ſon Corps, & luy avoit découvert le lieu où il étoit.] ..... *Et quia convenit noſtro Apoſtolico moderamini, ut diverſa Corpora Sanctorum, quæ diù inculta jacuerunt, cum ſumma vigilantia ob honorem Omnipotentis Dei intrà hujus almæ Urbis clauſtra honeſtè congregare, inter quos & Corpus Beatæ Ceciliæ Martyris pervigiles omninò inquirere deberemus: & quia jam dudùm fama inter quoſdam vulgaverat, quod ejuſdem Beatæ Cæciliæ Corpus ab Aiſtulpho Longobardorum Rege furtim fuiſſet ablatum, idcircò penè oblivionis obtentu poſtponere credebamus, &c.* v. locum fusè, tom. 21.

Epiſt. Amolonis Archiepiſc. Lugdun. ad Theutboldum Civitatis Lingonicæ Epiſcopum. (Il parle d'un concours extraordinaire.) *V. locum apud de la Lande, in Supplemento Conciliorum Galliæ, pag.* 148.

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. Reſp. vij. De veneratione Reliquiarum.

Ibid. Reſp. viij. de eodem argumento. *V. locum, tom.* 22.

Decreta Generalis Concilij Lateranenſis IV. anno 1215. Cap. lxij. Nè Reliquiæ oſtendantur extrà Capſam, nè novæ habeantur in veneratione ſine Romana Eccleſia. *Cùm ex eo quod quidam Sanctorum Reliquias exponunt venales, &c.* v. loc. tom 28.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Capitul. v. De Reliquijs Sanctorum, & earumdem veneratione. *Statuimus quod ſi in Eccleſijs Cathedralibus, &c.* v. eod. tom. ſub finem.

Concil. Turon. anno 1448. Cap. xvj. Prohibemus nè ignotæ Sanctorum aliquorum Reliquiæ quæſtus gratiâ per noſtram Provinciam deferantur. Con-

trarium facientes per locorum Ordinarios diſtrictè compeſcantur. *Tom.* 34.

Concil. Moguntinum, anno 1549. Cap. xliij. De Reliquijs Sanctorum. *Reliquias Sanctorum velut divinæ gratiæ olim receptacula, &c.* Tom. 35.

Concil. Trident. anno 1549. Seſſ. xxv. De invocatione, veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & Sacris Imaginibus. *Mandat Sancta Synodus omnibus Epiſcopis, &c.* in fin. tom. 35.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Quæ ad Sanctorum cultum, Sanctorumque Corporum celebritatem pertinent. De Sacris Reliquijs, Miraculis, & Imaginibus. *Ad ea quæ de Sacris Reliquijs per nos primi & tertij Concilij Provincialis decretis, &c.* v. locum, tom. 36.

Concil. Aquileienſe, anno 1549. Rubric. xv. De Reliquijs Sanctorum. *Sanctorum Reliquias in Cælo regnantium, quæ viva fuerint membra Chriſti Domini, &c.* v. locum, in fin. tom. 36.

DE EXE-

DE EXEQUIIS, ET SEPVLTVRIS.

CONCIL. NICÆN. anno 325. titul. xlvij. De non eligendo ſibi Succeſſore in Epiſcopatu. *v. locum, tom. 2.*

Ibid. titul. lxiv. De ordine ducendi funus Epiſcopi, Chorepiſcopi, & Archidiaconi, & officio exequiarum. *v. locum.*

Ibid titul. lxxij. De non præcipiendo ut aliquis eligatur poſt mortem ſuam, & quando hoc liceat ſuperiori. *v. locum.*

Definitiones Eccleſiaſticæ Synodi Calchedon. anno 451. Can. xxij. Non licet Clerico Epiſcopi ſui defuncti res diripere, &c. *v. tom. 9. pag. 142.*

Concil. Valentin. anno 524. Can. ij. Ut defuncto Epiſcopo, de rebus ipſius vel Eccleſiæ nullus quidquam * præſumat. *vide.*

* Præſumat invadere.

Ibid. Can. iij. Ut Propinqui morientis Epiſcopi de rebus ejus nihil uſurpent, ſine Metropolitani & Comprovincialium conſcientia. *vide.*

Ibid. Can. iv. De exequijs morientis Epiſcopi, & qualiter humetur. *Illud etiam provido Concilio decretum eſt, ut quia ſæpè Sanctorum Antiſtitum per abſentiam Commendatoris Epiſcopi, Exequiæ deferuntur; ita ut Veneranda Pontificis membra, dum tardius funerantur, injuriæ omninò ſubjaceant: Epiſcopus qui poſt mortem Fratris ad ſepeliendum eum ſolet invitatus incurrere, infirmum magis, & adhuc in corpore poſitum admonitus viſitare non differat; ut aut de * revelatione Conſacerdotis amplius gaudeat, aut certè de ordinatione domûs ſuæ Fratrem admoneat, ejuſque probabilem voluntatem in effectum tranſmittat, ac recedentem à ſæculo poſt oblatum in ejus commendatione Sacrificium Deo, mox ſepulturæ tradat diligentiſſimè, & ſuperiùs conſtituta * canonica non differat adimplere. Si autem, ut fieri ſolet Antiſtes obitu repentino diſceſſerit, & Confinitanei Sacerdotes de longinquo minimè adeſſe potuerint, uno die tantùm cum nocte examinatum corpuſculum Sacerdotis maneat: non ſine Fratrum ac Religioſorum frequentia, vel pſallentium excubatione ſervatum à Presbyteris cum omni diligentia in * loculo conditum ſeorſùm, non ſtatim humetur, ſed honorificè commendetur, donec ſine mora, invitato undequaque Pontifice * ab ipſo ut condecet, ſolemniter tumuletur, ut & injuriæ tollatur occaſio, & mos antiquitùs in ſepeliendis Sacerdotibus obſervetur.* Tom. 11.

* relevatione.

* Canonicè.

* Loco.

* Sacerdotis corpus ab ipſo.

Fragmenta quę citantur in hoc Concilio. c. 4. Cur mortuorum fidelium corpora honorificè ſepeliantur? Modus ſepeliendi diverſus fuit. Teſtimonium S. Auguſtini, de ſepultura, in lib. de cura pro mortuis agenda.

Concilij Vaſenſis Capitulum ex decreto Gratiani. De ſepulturis, quomodo non eſt accipiendum pretium. *Præcipiendum eſt ſecundùm Canonum, &c.* eod. tom. 11.

Concil. Tolet. II. anno 531. Capitul. iv. Ut quidquid de jure Eccleſiæ Clerici tenuerint, poſt obitum eorum ad Eccleſiam revertatur. *ibid.*

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. v. Ut nullus ad ſepeliendum Sacerdotem Sacerdos venire diſſimulet. *Nullus Epiſcopus ad ſepeliendum Epiſcopum venire confictâ occaſione diſſimulet, nè cujuſlibet corpuſculum diutiùs inhumatum negligentiâ interveniente ſolvatur. Is verò Epiſcopus qui defunctum advenerit ſepelire, præter expenſam neceſſariam, nihil pretij pro fatigatione depoſcat.*

Ibid. Can. vj. Ut qui ſepelit Epiſcopum deſcriptam domum Eccleſiæ relinquat. *eod. tom.* 11.

Concil. Arvernenſe, anno 535. Can. iij. Cadavera mortuorum non obvolvenda Pallis ſacratis. *Obſervandum nè pallis vel miniſteriis divinis defunctorum corpora obvolvantur.*

Ibid. Can. vij. Nè Opertorio Corporis Dominici defuncti Sacerdotis corpus obtegatur. *Nè Opertorio Corporis Dominici, Sacerdotis unquàm corpus dum ad tumulum evehitur, obtegatur: nè ſacro velamine uſibus ſuis reddito, dum honorantur corpora, Altaria polluantur.*

Concil. Bracar. I. anno 563. Can. xviij. *Item placuit ut corpora defunctorum nullomodo in Baſilica Sanctorum, &c.* Tom. 12.

Not. in hoc Concil. Defunctorum corpora olim in Eccleſijs ſepelire illicitum fuit.

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. Capitul. lxix. De eo quod non liceat Chriſtianis prandia ad monumenta portare. *Tom.* 12.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. xij. Nè mortuis Euchariſtia detur nec oſculum, & nè velo, vel pallâ involvantur. *Non licet mortuis nec Euchariſtiam nec oſculum tradi, nec velo vel pallis corpora eorum involvi.*

Ibid. Can. xiv. Nè quis in Baptiſterio ſepeliatur. *Non licet in Baptiſterio corpora ſepeliri.*

Ibid. Can. xv. Nè mortuus ſuprà mortuum mittatur. *Non licet moreuum ſuper mortuum mitti.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. xvij. De alieno ſepulturæ jure non uſurpando. *Comperimus multos necdum marcidatis mortuorum membris ſepulcra reſerare, & mortuos ſuos ſuperimponere, vel aliorum, quod nefas eſt, mortuis ſuis religioſa loca uſurpare, ſine voluntate ſcilicet Domini ſepulcrorum. Ideòque ſtatuimus, ut nullus deinceps hoc peragat; quod ſi factum fuerit, ſecundùm Legum decreta ſuperimpoſita corpora de eiſdem tumulis rejactentur.*

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. xxij. Quòd Religioſorum corpora cum hymnis & canticis tantùm deferenda ſunt ad ſepulcra. *Religioſorum omnium corpora qui divinâ vocatione ab hac vita recedunt eum pſalmis tantummodò Pſalmentium vocibus debere ad ſepulcra deferri, &c.* Tom. 13. vide quæ annotavimus in Concil. Valent. cap. iv. de mortuorum Exequijs.

13 qu. 2. qui divina.

Gregor. Magn. anno 589. lib. 1. Epiſt. xj. ad Clementinam. De morte Eutherij Epiſcopi conſolatur. *v. eom.* 13.

Ejuſd. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. xliv. *in med. pag.*..... Sicut indignos nos pro B. Petri Apoſtoli reverentia mens fidelium reveratur; ita noſtram infirmitatem, decet ſemetipſam ſemper agnoſcere, & impensè ſibi venerationis onera declinare. Ex amore quippè fidelium hujus Sedis Rectoribus mos ultrà meritum

erupit, & cum eorum corpora humanda deferuntur, hæc Dalmaticis contegant, eaſdem Dalmaticas pro ſanctitatis reverentia ſibimet parciendas, populus ſcindat, & cum adſint multa à Sacris Corporibus Apoſtolorum Martyrumque velamina à peccatorum corpore ſumitur, quod pro magna reverentia reſervatur: de qua re præſenti decreto conſtituto, ut Feretrum quo Romani Pontificis Corpus ad ſepeliendum ducitur, nullo tegmine tegetur. Quam decreti mei curam gerere, Sedis hujus Presbyteros ac Diaconos cenſeo. Si quis verò ex eorum ordine hæc curare neglexerit, anathema ſit: & reſponderunt omnes; anathema ſit. *Id Greg. in Synod. Rom. c. 5. Ivo lib. 3. tit. 2. c. 7. & pag. 5. cap. 109. Anſel l. 6. c. 83. Grat. 2. q. 7. c. 58.*

Ejuſd. Epiſt. v. lib. vij. Indict. 1. Bono Epiſcopo Meſſanæ. *Filius noſter Fauſtinus vir eloquentiſſimus ad nos veniens queſtus nobis eſt, quod Pater ejus quondam Peltraſius aliqua veſtræ Eccleſiæ, ſepulturæ ſuæ, gratiâ juris alieni reliquerit. Et quidem quid de hac re ſæculi leges habeant, & ipſi noſtis, & nos audivimus; quia hæres ad ſolvendum cogitur, ſi auctor ejus, aut teſtator aliena legaverit. Sed quia, &c.* v. loc. eod. tom. 13.

Ibid. eod. lib. indict. ij. Epiſt. lvj Januario Epiſcopo Calaritano. *Quæſta eſt nobis Nereida clariſſima Fœmina, quòd ab ea centum ſolidos pro Filiæ ſuæ ſepultura fraternitas veſtra non erubeſcat exigere, atque ei ſuper doloris gemitum majorem diſpendij ſtudeat inferre moleſtiam. Quòd ſi ita ſe veritas habet, quia grave nimis eſt, & procul nimis eſt à Sacerdotis officio pretium de terra conceſſa putredini quærere, & de alieno velle facere luctu compendium; ab hac ſe petitione Fraternitas veſtra contineat, & moleſtia ei de cætero non exiſtat, &c.* v. locum. *Abraham à Filijs Hemor, hoc eſt Ephron Filio.* v. locum. Grat. 15. q. 2. cap. 12. Ivo part. 12. cap. 10. Gen. 23.

Concil Tolet. VII. anno 646. Capitul. iij. De Exequijs morientis Epiſcopi. *Ea quæ competunt * honeſtati contingit, ſæpè quorumdam deſidiâ non impleri. Proindè quia notum eſt, quæ dignitas in morientis Epiſcopi Exequijs, ex Canonibus conſervetur, traditioni moris antiqui hoc tantùm adjecimus, ut ſi quis Sacerdotum ſecundùm ſtatuta Valentini Concilij ad humanda * decedentis Epiſcopi membra venire commonitus pigrâ voluntate diſtulerit, appellantibus Clericis obeuntibus Epiſcopi; apud Synodum, ſive apud Metropolitanum Epiſcopum tempore anni unius, nec faciendi Miſſam, nec communicandi habet omninò licentiam. Presbyteri autem, ſive Clerici, quibus major honoris locus apud eamdem Eccleſiam fuerit, cujus Sacerdos obierit, ſi omni ſollicitudine pro Exequijs aut jam mortui, aut continuò Antiſtitis morituri ad commonendum Epiſcopum tardi inveniamur, aut per quamcumque moleſtiam animi id negligere comprobentur, totius anni ſpatio ad pœnitentiam in Monaſterijs deputentur.* Ivo part. 5. c. 330. qui hæc citat ex Conc. Tolet. 8. cap. 2. Burch. lib. 2. 4. cap. 216. * ſanctiſſimis, * defuncti.

V. hujus Conc. notas. Pro Exequijs quid accipere liceat? Qui defunctum Epiſcopum advenerit ſepelire, præter expenſam neceſſariam nihil pretij pro fatigatione depoſcat. De hac re decrevit Concil. Rhem. cap. 5. & 6. & Valentin. Hiſpaniæ c. 2. Arelat. II. c. 5.

Excerptum à B. Gregor. III. Can. xx. De violatoribus ſepulcrorum. *v. loc. tom.* 17.

Capitular. Theodulfi Aurel. Epiſc. anno 797. Capitul. ix. Ut nemo deinceps in Eccleſia præter paucos, qui id meriti ſint, ſepeliatur. *Antiquus in his Regionibus in Eccleſia ſepeliendorum mortuorum uſus fuit, & plerumque loca divino cultui mancipata, & ad offerendas Deo hoſtias præparata, Cœmeteria ſive Po-*

lyandria facta ſunt; undè volumus, ut ab hac re deinceps abſtineatur, ut nemo in Eccleſia ſepeliatur, niſi fortè talis ſit perſona Sacerdotis, aut cujuſlibet juſti hominis, quæ per vitæ meritum talem vivendo ſuo corpori defuncto locum acquiſivit, &c. v. reliq. tom. 20.

Concil. Arelat. VI. anno 811. Can. xxj. De ſepeliendis intrà Baſilicas.

Capitular. lib. 2. c. 47. *Ut de ſepeliendis in Baſilicis mortuis illa conſtitutio ſervetur, quæ ab antiquis Patribus conſtituta eſt.*

Concil. Mogunt. anno 815. Can. lij. Qui mortui in Eccleſia ſepeliantur?

13. qu. 2. Nullus. *Nullus mortuus infrà Eccleſiam ſepeliatur, niſi Epiſcopi aut Abbates, aut digni Presbyteri, vel fideles Laïci.*

Capitul. Caroli Magni Imperat. anno Regni ejus 13. Cap. xx. In Eccleſijs ſepelire quos liceat? *Ut mortui non ſepeliantur in Eccleſia, niſi Epiſcopi, vel Abbates, vel Fideles, vel boni Presbyteri.*

Synodus apud Celichyth. anno 816. Can. x. Ut Epiſcoporum fiant Exequiæ. *Decimo jubetur, & hoc firmiter ſtatuimus aſſervandum, tàm in noſtris diebus, quàm etiam futuris temporibus, omnibus Succeſſoribus noſtris, qui poſt nos illis Sedibus ordinentur, quibus nos ordinati ſumus: ut quandocumque aliquis ex numero Epiſcoporum migraverit de ſæculo, tunc pro anima illius præcipimus, ex ſubſtantia uniuſcujuſque rei decimam partem dividere ac diſtribuere pauperibus in eleemoſynam,* &c. v. locum, in fine tom. 20.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxxij. De ſepulturis infrà Eccleſiam, & de ſepulcris non violandis, vel pecunia pro ſepultura non exigenda. *Ut nemo quemlibet mortuum in Eccleſia, quaſi hæreditario jure, niſi quem Epiſcopus,* &c. Tom. 21.

Nicol. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. xcviij. De eo qui ſeipſum occidit. *Si ſit ſepeliendus, qui ſeipſum occidit, vel ſi ſit pro eo officium offerendum requiritis: ſepeliendus eſt quidem, nè viventium odoratui moleſtiam ingerat; non tamen eſt, ut alijs pavor incutiatur, ſolito cum obſequijs more ad ſepulcra ferendus. Sed & ſi qui ſunt qui ejus ſepulturæ ſtudio humanitatis obſequuntur; ſibi non illi qui ſui extitit homicida præſtare videntur. Sacrificium verò pro eo non eſt offerendum, qui non ſolùm ad mortem uſquè peccavit, ſed & moreis ſibimet interitum propinavit. Quis enim magis peccatum ad mortem facit, pro quo Joannes*

1. Joan. 5. *Apoſtolus dicit non orandum, quàm is qui Judam imitatus ſui ipſius homicida fuiſſe magiſtro diabolo comprobatur.*

Ibid. xcix. De Sepulturis. *Si eſt Chriſtianus intrà Eccleſiam ſepeliendus, inquiritis: hanc S. Papa Gregorius quæſtionem abſolvit, dicens: cum gravia peccata*

Greg. lib. 4. dialog. c. 50. *non deprimunt, hoc prodeſt mortuis, ſi in Eccleſia ſepeliantur; quod eorum proximi quoties in eadem ſacra loca conveniunt ſuorum, quorum ſepulchra aſpiciunt, recordantur, & pro eis Domino preces fundunt. Nam quos peccata gravia deprimunt, non ad abſolutionem potiùs quàm ad majorem damnationis cumulum eorum corpora in Eccleſijs ponuntur.*

Ibid. c. De eod. argum. *Qui in prælio defunctus fuerit, utrùm reportandus ad propria ſit, ſi parentes ejus, aut ſocij ejus voluerint, ex præcedente Capitulo poteſtis colligere. Si quidem idcircò ſi voluerint propinqui, ad propria reportandus eſt mortuus, ut ejus tumulum intuentes proximi recordentur ipſius, & pro eo Domino*

Exod. 13. *preces fundant. Nam & Sanctum Joſeph tale quid de oſſibus ſuis obiturum mandaſſe ſacra predit Hiſtoria.*

Hincmar. Archiep. Rhem. Capitul. xij. Ut in Eccleſia ſine conſultu Epiſcopi nullus ſepeliatur, & ut pro ſepeliendis nihil exigatur. *Ut neme Presbyterorum quemquam in Eccleſia ſepeliat ſine conſultu Epiſcopi, exceptis dumtaxat hujuſmodi perſonis, quas ſingulatim & privatim in Synodo ſignavimus. Nec pro ſepeliendis quidquam exenij exigat, vel extorqueat. Si quid autem Aleari, vel Eccleſiæ, aut ſibi gratis oblatum fuerit à devotis quibuſlibet cum benignitate recipere non interdicimus.*

Ibid. III. Capitula ejuſdem, anno 12. Epiſcopatûs ſuperaddita. Cap. ij. Ut pro loco ſepulturæ nihil exigatur, & locum hæreditario jure nemo ſibi arroget, ſed à Presbytero accipiat. Et de non violandis ſepulturis. *Ut pro loco ſepulturæ, ſicut ſacra & canonica ſanxit auctoritas, nemo à quoquam quidquam exenij exigat. Si autem aliquid quiſquam gratis offerre voluerit poſt ſepultum cari ſui, vel cara ſuæ corpus hoc ſuſcipi non vetamus. Et nemo Chriſtianorum præſumat quaſi hæreditario jure de ſepultura contendere; ſed in Sacerdotis providentia ſit: ut Parochiani ſui ſecundùm chriſtianam devotionem, in locis quibus viderit ſepelianter. Ipſe tamen Sacerdos, memor ordinis ſui provideat, & congruam cuique ſepulturam, & nè ſcandalum, quantùm vitari poteſt, fiat ſuis Parochianis. Et provideat ſicut de miniſterio ſuo & coram Deo, & coram ſæculo vult gaudere, ut nullius chriſtiani corpus de ſepulcro ſuo ejiciatur, & nec ſepulcra confringantur, vel cammata ſicut ſolent, indè fiant: quia ſicut crudele eſt quemquam de domo ſua expellere, & miſericordiæ opus eſt, egenum & vagum juxtà dominicum dictum in domum recipere: ita ſacrilegum eſt corpus indevotè & irreligiosè propter cupiditatem à ſepulcro ejicere, ubi quiſque dominicam vocationem, ut in adventu juſti Judicis reſurgat, in pace quieſcens debuerat expectare.*

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canon. titul. xj. Cap. xxiv. De violatoribus ſepulcrorum. *Qui ſepulcra violaverint puniantur, tàm ingenui quàm ſervi. Si major Perſona in hoc ſcelere fuerit deprehenſa, amiſſâ medietate bonorum ſuorum perpetuâ notetur infamiâ. Si Clerus, depoſitus omni honore clericali perenni exilio deputetur. Si Judex hoc perſequi aut implere diſtulerit, facultatibus & honore privetur.*

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. lviij. Ut exequiæ mortuorum cum luctu ſecreto, & cordis gemitu fiant, & pſalmos ignorantes, *Kyrie eleiſon* ibi canant: & ut triginta diebus amici & parentes pro eis agant.

Ibid. lxxvij. De venditionibus ſepulcrorum: & de his qui pro ſepulturis munera exigunt, ut ſeveriter puniantur, & diſtringantur.

Concil. Wormat. anno 868. Can. lxxv. Quòd non liceat Clericis poſt mortem Epiſcopi ſui, res ad eum pertinentes diripere. Ex Conc. Calchedon. cap. 22. *v. locum, tom. 23.*

Concil. Triburienſe, anno 895. Capitul. xv. De ſepulcris mortuorum. *Reſtat propter inſtantem, qua nunc maxima occurrit, neceſſitatem, ubicumque facultas rerum & opportunitas temporum ſuppetat, ſepulturam morientium apud Eccleſiam, ubi ſedes eſt Epiſcopi celebrari, &c.* v. loc. tom. 24.

Ibid. Cap. xvj De morientium ſepultura non vendenda. *Abhorrendus, & Chriſtianis omnibus devitandus mos iniquus ſubrepſit ſepulturam mortuis debitam ſub pretio vendere, & gratiam Dei venalem facere, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. xvij. Ut nullus Laïcus in Eccleſia ſepeliatur. *Secundùm ſtatuta Sanctorum Patrum, & experimenta miraculorum, prohibemus & præcipimus, ut deinceps nullus Laïcus in Eccleſia ſepeliatur. Quidam mirabilis Doctor noſtræ definitioni conſentiens, inquit:* Nemo enim in Eccleſia ſepeliatur, niſi fortè talis ſit perſona Sacerdotis, aut cujuſlibet juſti hominis, qui per vitæ communis meritum, talem vivendo ſuo corpori defuncto locum acquiſivit. *Corpora antiquitùs in Eccleſia ſepulta, nequaquam projiciantur, ſed pavimento deſuper facto, nullo tumulorum veſtigio apparente, Eccleſiæ reverentiâ conſervetur, &c.* v. cætera.

Concil. Ænhamenſe, anno 1009. Cap. xiv. De ſepulturis. *Et ſi Corpus aliquod extrà ſuam Parochiam, &c.* Tom. 25.

Sepultus extrà Parochiam.

Legum Eccleſiaſticarum Canutij Regis priſca verſio. xx. De ſepultura. *Pecunia ſepulturæ juſtum eſt ut apertâ terrâ reddatur.*

Ibid. xxj. De Corporibus tranſlatis de Parochia ſua. *Si Corpus aliquod à Parochia ſua deferatur in aliam, ſolvatur tamen pecunia ſepulturæ ejus in eam, cui jure pertinebit Eccleſiam, & omnes rectitudines & ſanctæ Dei ceremoniæ, ſicut omnibus opus eſt, totis deſiderijs obſervenetur.*

Capitula incerti Authoris, loci ac temporis. ix. De non ſepeliendo in Eccleſijs. *Antiquus in his Regionibus in Eccleſijs ſepeliendorum mortuorum uſus fuit, &c.* eod. tom. 25.

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. De ſepulturis & mortuorum voluntatibus. Cap. 1. Licet unicuique ubi voluerit eligere ſepulturam. *Volumus, ac juxtà Canonum ſententiam nobis, &c.*

Cap. ij. Liberum eſt unicuique ubi voluerit ſepulturam eligere, dum tamen tertia pars judicij ſui illi Eccleſiæ conferatur, à qua cæleſti pabulo eſt refectus. *Nos inſtituta majorum Patrum conſiderantes, &c.*

Cap. iij. Propter debitum, defuncti differatur ſepultura. *Super eo verò quod defuncto aliquo, &c.*

Cap. iv. Monachi non debent auctoritate propriâ mortuos in Cœmeterio ſuo ſepelire. *Monachi corpora hominum, tam virorum, &c.*

Cap. v. Hæredes juſſa Teſtatoris tenentur adimplere. *Si Hæredes juſſa Teſtatoris non impleverint, &c.* v. locum, tom. 27.

Ibid. *Hic non eſt titulus.* Cap. vj. Qui in ægritudine ad loca religioſa ſe tranſtulerint, ſi in ipſa ægritudine deceſſerint, cogi poſſunt & debent, ut perſonis vel Eccleſijs à quibus pabulum receperunt ſalutis, canonicam relinquant portionem. *De his qui in ſanitate, vel infirmitate ad loca religioſa, &c.* ſub fin. 27. tom.

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Cap. xxix. De debitis maritorum defunctorum. *Nonulli ſicut audivimus, pro Maritorum, ſeu Filiorum debitu, &c.* Tom. 28.

Concil. Ravenn. II. anno 1311. Capitul. ij. De Exequijs Epiſcoporum decedentium. *Quia ſecundùm Apoſtolum, qui benè præſunt Presbyteri, &c.* eod. tom. 28.

Ibid. Rubric. iij. De anniverſarijs Epiſcoporum. *Quia inter cætera remedia quæ proficiunt ad expiationem animarum fidelium defunctorum, &c.*

Ibid. Rubr. iv. De anniverſarijs Patronorum & Benefactorum Eccleſiarum, &c. *eod. tom.*

Concil. Ravennate IV. anno 1317. Cap. xxj. De Exequijs Epiſcoporum nuntiandis per Capitula Eccleſiarum Cathedralium Archiepiſcopo & Suffraganeis, ut devoté ab omnibus celebrentur. *Item cum negligentia ſeu contumacia indevotorum, &c.* Tom. 29.

Concil. Saltzburg. anno 1420. Cap. xxiv. De ſepulturis. *Inſuper ſtatuimus, & ſub pœna ſuſpenſionis, &c.* eod. tom. in fine.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. x. De ſepulturis. *Inſuper præſenti conſtitutione duximus inhibendum, &c.* Tom. 33.

Conſtitutio ad removendos abuſus, in fine Conc. Tolet. anno 1473. Cap. xxviij. De carentibus ſepulturis. *Sanctionem Patrum, quâ Eccleſiaſtica privatur, quiſquis non confeſſus, nec Euchariſtiæ Paſchali tempore Communionem ſumpſerit, inviolabiliter obſervandam eſſe ſtatuimus, &c* v. locum, tom. 34.

Concil. Colonienſe, anno 1536. pars tertia, Cap. xxix. Quomodo ad anniverſaria Epiſcoporum in majori Eccleſia conveniendum ſit? *Reliquas autem poſſeſſiones more antiquo obſervari volumus, &c.* Tom. 35.

Ibid. Cap. xxx. Dum vigiliæ in anniverſarijs Epiſcoporum, &c. *v. locum.*

Ibid. Pars ſeptima, Cap. lj. A ſepultura nemo, in Communione decedens repellendus. *Quod ad ſepulturam attinet, quis poterit negare, &c.*

Ibid. Cap. lij. Quam admonitionem in ſepulturis & exequijs fieri oporteat? *In ſepulturis autem & exequijs, mortalitatis, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. pars ſecunda ſub fin. De Funere Epiſcopi. *Pium Sanctorum Patrum inſtitutum, ad concelebrandas Epiſcoporum Exequias, &c.*

Ibid. De funeribus & exequijs. *Ut vetus Eccleſiæ inſtitutum mortuorum funus pijs precibus, &c.*

Ibid. De ſepulturis. *Non eſt ferenda noſtri temporis inſolentia ſepulcrorum, &c.*

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. pars ij. ſub fin. De funeribus & exequijs. *Sicut Epiſcopus in vita eſt, ſancta paſtoralis ſollicitudinis ſtudio, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. pars ij. in fin. De cura mortuorum tempore peſtis. *v. locum.*

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. Quæ ad funera pertinent. *v. tom. 36. in fine.*

v. ibid. De cura peſtilentiæ. Conſtitutionum pars ij. Concil. Mediolan. V.

DE AQVA BENEDICTA.

CAPITUL. HINCMAR. Rhemenſis Archiepiſcopi. v. De Aqua omni die Dominico antè Miſſam benedicenda. Ut omni Dominico die quiſque Presbyter in ſua Eccleſia antè Miſſarum ſolemnia Aquam benedictam faciat in vaſe nitido, & tanto miniſterio convenienti, de qua populus intrans Eccleſiam aſpergatur, & qui voluerint in vaſculis ſuis nitidis ex illa accipiant, & per manſiones & agros, & vineas, ſuper pecora quoque ſua, atque ſuper pabula eorum, nec non & ſuper cibos & potum ſuum conſpergant.

Ibid. Capitul. vij. De Pane ad Eulogiam benedicendo. Ut de Oblatis quæ offeruntur à populo, & Conſecrationi ſuperſunt, vel de Panibus quos deferunt fideles ad Eccleſiam; vel certè de ſuis, Presbyter convenienter partes inciſas habeat in vaſe nitido & convenienti, ut poſt Miſſarum ſolemnia, qui Communicare non fuerunt parati, Eulogias omni die Dominico & in diebus Feſtis exindè accipiant. Et illa undè Eulogias Presbyter daturus eſt, antè in hæc verba benedicat, & ſic accepturis diſtribuat, & micas nè incautè defluant cuſtodiat: DOMINE Sancte Pater omnipotens æterne Deus, benedicere digneris hunc Panem tuâ ſanctâ & ſpirirali benedictione, ut ſit omnibus cum fide & reverentia ac gratiarum tuarum actione ſumentibus ſalus mentis & corporis, atque contrà omnes morbos & univerſas cunctorum inimicorum inſidias tutamentum. Per Dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum Filium tuum, Panem vitæ, qui de Cælo deſcendit, & dat vitam ac ſalutem mundo, & tecum vivit & regnat Deus in unitate Spiritus Sancti, per omnia ſęcula ſæculorum. Amen. *cæt. tunl.* De Dominico die, & Feſtorum ſanctificatione.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Cap. x. De his qui volunt aquam conſecratam in Sabbato ſancto accipere.

Ex eod. libro Cap. lxxxij. Quòd in Sabbato ſancto Paſchæ, vel in Sabbato Pentecoſtes, ſi qui velint aquam conſecratam ad aſperſionem in domos ſuas accipere, antè Chriſmatis accipiant infuſionem.

Capitul. Herardi Archiepiſcopi Turon. Cap. xlv. Ut Presbyteri aquam benedictam cum ſuis populis in circuitu Eccleſiarum deferant; & ut ſcrutinia in locis & temporibus conſtitutis non negligant.

Ibid. Capitul. lij. Ut qui Aquam conſecratam vult accipere in Sabbato vel Pentecoſte, antè infuſionem Chriſmatis ſumat. Nam illa Chriſmatis mixtio ad regenerandos pertinet.

DE CONFRATERNITATIBVS.

HINCMAR. Archiepiſc. Rhem. Capitula ad Presbyteros Parochiæ ſuæ, anno 851. Cap. xvj. De Confratrijs, eorumque conventibus, quomodo celebrari debeant? UT DE Collectis, quas Geldonias vel Confratrias vulgò vocant, ſicut jam verbis monuimus, & nunc ſcriptis expreſſè præcipimus, tantùm fiat, quantùm ad auctoritatem & utilitatem atque rationem pertinet: ultrà autem nemo neque Sacerdos neque Fidelis quiſquam in Parochia noſtra progredi audeat; id eſt, in omni obſequio religionis conjungantur: videlicet in oblatione, in luminaribus, in oblationibus mutuis, in exequijs defunctorum, in eleëmoſynis, & cæteris pietatis officijs; ita ut qui candelam offerre voluerint, ſive ſpecialiter, ſive generaliter, aut antè Miſſam, antequam Evangelium legatur ad Altare deferant. Oblationem autem unam tantummodò oblatam, & offertorium, pro ſe ſuiſque omnibus conjunctis & familiaribus offerat. Si plus de vino voluerit in butticula vel lanna, aut plures oblatas, aut antè Miſſam, aut poſt Miſſam Presbytero vel Miniſtro illius tribuat, undè populus in eleëmoſyna & benedictione illius Eulogias accipiat, vel Presbyter ſupplementum aliquid habeat. Paſtos autem & comeſtationes, quas divina auctoritas vetat, ubi & gravedines, & indebitæ exactiones, & turpes ac inanes letitiæ & rixæ; ſæpè etiam, ſicut experti ſumus, uſque ad homicidia, & odia & diſſentiones accidere ſolent, adeò penitùs interdicimus, ut qui de cætero hoc agere præſumpſerit, ſi Presbyter fuerit, vel quilibet Clericus, gradu privetur: ſi Laïcus vel Fœmina, uſque ad ſatisfactionem ſeparetur. Conventus autem talium Confratrum, ſi neceſſe fuerit ut ſimul conveniant, ut ſi fortè aliquis contra Patrem ſuum diſcordiam habuerit, quem reconciliari neceſſe eſt, & ſine conventu Presbyteri & cæterorum eſſe non poſſit, poſt peracta illa quæ Dei ſunt & chriſtianæ religioni conveniunt; & poſt debitas admonitiones qui voluerint Eulogias à Presbytero accipiant, & Panem tantùm frangentes, ſinguli ſingulos biberes accipiant, & nihil ampliùs contingere præſumant, & ſic unuſquiſque ad ſua cum benedictione Domini redeat.

Concil. Tricaſſinum II. Capitul. iv. De Confraternitatibus. Ut Epiſcopi nullomodo Confratrum Conſacerdotumque ſuorum parvipendere audeant vexationes Eccleſiarumque preſſuras; ſed unanimiter conjuncti, baculo paſtorali, & apoſtolicâ auctoritate ſuccincti in prælio pro domo Iſraël, id eſt, Chriſti Eccleſia ſtare communiter non prætermittant.

Ibid. vij. Confratrum & Coëpiſcoporum accuſationes fieri occultè omnimodè prohibemus; quia ſæpè contingit, ut innocentes à malis hujuſmodi condemnentur: ſed ſi accuſatio ſuper perſona cujuſlibet Epiſcopi dicitur, canonico ſancitu in publicum protendatur; quoniam ſcriptum eſt: *Cecidit accuſator fratrum, qui accuſabat eos antè conſpectum Agni*: & iterùm; *Qui odit fratrem ſuum homicida eſt*: &; *Qui non diligit fratrem ſuum quem videt, Deum* Apoc. 12. 1. Joan. 3. & 4.

quem non videt, quomodo poteſt diligere? His & talibus documentis inſtructi, ſi quis contrà hoc Dei decretum tentaverit, Epiſcopus, Presbyter, & Diaconus proprio honore privetur; Laïcus verò cujuſlibet conditionis & dignitatis, omni chriſtianâ careat dignitate; & niſi utrique reſipuerint, anathematis vinculo innodentur.

Concil. Mamnetenſe, anno 896. Can. xv. De quibuſdam Confraternitatibus. *v. loc. tom. 24.*

Admonitiones aliquot errorum in Concil. Senòn. anno 1527. Cap. xxx. Confratrias non eſſe de novo erigendas niſi ex conſenſu & approbatione Diœceſanorum. *Cùm ex multiplicatione Confratriarum ſæpè monopolia oriri contingat, &c.* Tom. 34. in fine.

Concil. Mediolan. III. anno 1575. Quædam quæ ad Sodalitates pertinent. *Multa mala exeunt ex prætermiſſo, & valdè his temporibus neglecto fraternæ correctionis officio debito ac neceſſario, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. in fin. Quæ ad Confratrias, piavè loca pertinent. *Unicuique Confratriæ Epiſcopus Sacerdotem conſtituere ſtudeat, &c.* eod. tom. ſub fin.

DE MIRACULIS.

VITA, Epiſt. & Decreta Joannis Papæ III. anno 559. *vide in Notis.* Clotharius Galliæ Monarcha miraculosè ſanatus. *v. loc. tom.* 12.

Gregor. Mag. lib. vj. Epiſt. xxiij. De Miraculo per Clavem Sancti Petri facto. *v. loc. tom.* 13.

Ejuſd. lib. viij. Epiſt. lxxij. De Reliquijs ei (Adeodatæ) conceſſis, quæ multitudine Miraculorum differebantur. *v loc. tom.* 14. *& titul.* De Reliquijs. UT MORAM in dandis Reliquijs quas Gloria veſtra petit faceremus, non voluntate diſtulimus, ſed præcedentis rei nos caſus fecit ambigere; Deus autem omnipotens cordis veſtri devotionem intuens, Miraculorum ſignis admonentibus, à veſtra vos intentione fraudari non pertulit: ſed ideò deſiderium veſtrum modicâ voluit dilatione differri, ut docentibus miraculis & amor vobis creſceret in veneratione Sanctorum, & major fieret exultatione gaudiorum. Quia ergò in affectu poſtulatæ rei Gloriæ veſtræ vota completa ſunt; hortamur, ut cujus Prędicatores colitis, ejus ſollicitè mandata ſervetis. Et ſicut devotâ religione terrena Sanctorum honoribus loca conſtruitis, ſic quoque cum eis manſionem vobis procurare in Cęleſtibus feſtinetis, quatenùs & hic illos in omnibus adjutores, & in futura mereamini habere vita conſortes.

Ejuſd. lib. ix. Epiſt. xxxviij. Dolet Ruſticianam infirmitate vexari, narratque Miracula Monaſterij Sancti Andreæ ad Clivum Scauri. *v. loc. tom.* 14. *pag.* 93.

Ibid. Ejuſd Epiſt. lviij. De converſione gentis ipſius (Auguſtini) & non glorietur in operationum virtute, quas plerumque faciunt mali. *vide ejuſd. Epiſt. notas.* Monet Auguſtinum ne infletur, quòd magna fecit Miracula. *v. loc. tom.* 14.

Vita & Epiſtolæ Leonis Pap. IV. anno 847. *v. in notis.* Divinâ viſione ubi Urbs ędificanda ſit Papæ oſtenditur. *v. in ejus vita, tom.* 21.

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. Reſp. xxix. De Signo Crucis quod vidit Conſtantinus per ſoporem. *v. loc. tom.* 22.

Epiſt. vj. Innocent. Pap IV. De trium Magorum Miraculis ac cultu. *Licet ii, de cujus munere venit, ut ſibi, &c.* v. locum, tom. 28.

De Martyrio S. Anaſtaſij Martyris Perſæ, cujus initium eſt, & de Miraculis ejus. *v. pag.* 228. *tom.* 19.

Ibid. De Miraculis Sanctorum Coſmæ & Damiani. *Ibid. pag.* 271. *in fine.*

Item ibid. Legit ipſe ex eiſdem Miraculis, de Uxore Conſtantini Laodicenſis. *pag.* 272.

Item ex eiſdem Miraculis tortionem habente. *pag.* 275.

DE PEREGRINIS, ET PEREGRINATIONIBVS.

CONCIL. ARELAT. I. anno 314. Can. xix. Ut Peregrinis Epiſcopis locus ſacrificandi detur. *v. loc. tom.* 2.

Concil. Antioch. I. anno 340. Can. vij. De Peregrinorum ſuſceptione.

Ibid. Can. viij. De pacificis Peregrinorum, ideſt, commendatitijs litteris. *v. locum, in fine* 2. *tom.*

Synod. S. Patricij, Auxilij, &c. anno 450. Cap. 1. De Captivo in quæſtionem, &c.

Ibid. Cap. xxiv. De Advena plebem ingrediente. *v. loc. tom.* 7.

Definitiones Eccleſiaſticæ editæ à Sancta & Generali Synodo Calchedon. anno 451. Can. xiij. Peregrinos Clericos ſine commendatitijs litteris Epiſcopi nuſquam penitùs miniſtrare debere. *Tom.* 9.

Concil. Lugdun. II. anno 567. Can. iij. De ijs qui aliquos per vim & nefas captivos tenent, excommunicandis, niſi reſtituant. *Tom.* 12.

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. ij. De Epiſtolis Captivorum cautè examinandis, & conſcribendis. *v. locum, tom.* 13.

Gregor. Magn. lib. iij. Epiſt. xvij. De Tribuno ab hoſtibus redimendo ex Eccleſiæ pecunijs. *eod. tom.* 13.

Ejuſd. lib. vj. Epiſt. xiij. Scribit ſacra vaſa pro redemptione Captivorum venundanda.

Id. ibid. Epiſt. xxiij. De duobus generibus compunctionis. Nec non gratias agit de pecunia in redemptionem Captivorum collata. *eod. tom.* 13.

Id. ibid. Epiſt. xxv. Largitatem eleëmoſynarum ejus (Theodori) plurimùm laudat.

Concil. Rhemenſe, anno 630. Can. xij. Ut Clericus peregrinus, ſine Epiſcopi ſui litteris non recipiatur. *v. titul.* Litterarum Eccleſiaſticarum neceſſitas.

Concil. Herudfordenſe, Cap. vj. De Epiſcopis & Clericis peregrinis. *Tom.* 15.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis. viij. De alienigenæ occiſione. (re ad Abbatem vel Abbatiſſam ſpectante. *Tom.* 17.

Capitulare Caroli Mag. Regis. Capitul. xviij. Ut itinerantibus nullus impedimentum faciat. *Ex falſis ſuperſcriptionibus itinerariorum Sanctorum Apoſtolorum, &c.* Tom. 19. pag. 278.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. iij. De Clericis fugitivis & peregrinis. *vide tom.* 20.

Ibid.

Ibid. Cap. lxxv. De ſuſceptione hoſpitum. *vide locum.*

Concil. Francofordienſe, anno 794. Can. xxxv. De hoſpitalitate. *v. loc. eod. tom.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xliv. Ut Presbyteri ſine Epiſcopi ſui licentia non peregrinentur.

Ibid. Can. xlv. De peregrinatione ad loca ſancta, & de quorumdam abuſu. NAM ET à quibuſdam, qui Romam Turonumvè, & alia quædam loca ſub prætextu orationis inconſultè peragrant, plurimùm erratur. Sunt Presbyteri & Diacones, & cæteri in Clero conſtituti, qui negligenter viventes, in eo purgari ſe à peccatis putant, & miniſterio ſuo fungi debere, ſi præfata loca attingant. Sunt nihilominùs Laïci, qui putant ſe impunè aut peccare aut peccaſſe, quia hæc loca oraturi frequentant. Sunt quidam Potentum, qui acquirendi cenſus gratiâ ſub pretextu Romani ſive Turonici itineris, multa acquirunt, multos pauperum opprimunt, & quòd ſolâ cupiditate faciunt, orationum ſive ſanctorum locorum viſitationis causâ ſe facere videri affectant. Sunt Pauperes, qui vel ideò id faciunt ut majorem habeant materiam mendicandi, de quorum ſunt illi, qui circumquaque vagantes, illò ſe pergere mentiuntur; vel qui tantùm ſunt vecordes, & putant ſe ſanctorum locorum ſolâ viſione à peccatis purgari, non attendentes quod ait Beatus Hieronymus: *Non Hieroſolymam vidiſſe, ſed Hieroſolymis benè vixiſſe, laudandum eſt.* De quibus omnibus Domini Imperatoris qualiter ſint emendenda, ſententia expectetur. Qui verò peccata ſua Sacerdotibus, in quorum ſunt Parochijs, confeſſi ſunt, & ab his agendæ pœnitentiæ conſilium acceperunt, ſi orationibus inſiſtendo, eleëmoſynas largiendo, vitam emendando, mores componendo, Apoſtolorum limina, vel quorumlibet Sanctorum inviſere deſiderant, horum eſt devotio modis omnibus collaudanda.

Ivo part. 15. c. 65.

Epiſt. ad Paulin. de inſt. Monach

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. Cap. xlix. De Peregrinorum ſuſceptione.

Concil. Antioch.

Ibid. Cap. lj. Quòd non oporteat peregrinos Clericos ſine commendatitijs miniſtrare. *eod. tom.* 20

Calched.

Ibid. Cap. lij. Quòd ſine litteris ſacro miniſterio ſervientes, proficiſci non debent.

Concil. Laodic.

Ibid. Cap. lxxxj. Quòd præter Epiſcopi juſſionem Clericus proficiſci non debeat. *v. loc.*

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xx. De his qui ex patria exeunt. *v. tom.* 22.

Leges Eccleſiaſticę Edoüardi Senioris Regis Angliæ. Titul. xij. De ijs qui ſacris initiantur, & de Peregrinis *v. loc. in fine tom.* 24.

Concil. Vernenſe, Can. x. Ut Monachi qui veraciter & regulariter vivunt, ad Romanam Sedem, vel alicubi vagari non permittantur, niſi obedientiam Abbatis ſui exerceant. Et ſi talis cauſa evenerit, (quod abſit) quod ille Abbas ſic remiſſus vel negligens inveniatur, ut in manus Laïcorum ipſum Monaſterium veniat, & hoc Epiſcopus emendare non potuerit, & aliqui tales Monachi ibidem fuerint qui propter Deum de ipſo Monaſterio in alterum migrare velint, propter eorum animas ſalvandas, hi per conſenſum Epiſcopi licentiam habeant, qualiter eorum animæ poſſint ſalvari.

Concil. Lateran. I. anno 1122. Can. xj. De Peregrinis. *Eis qui Hieroſolymam proficiſcuntur, & ad chriſtianam gentem defendendam, &c.* Tom. 27.

Ibid. Can. xvj. De Peregrinis. *Si quis Romipetas & Peregrinos, Apoſtolorum limina, & aliorum Sanctorum oratoria viſitantes, capere, ſeu rebus quas ferunt ſpoliare, & * novis teloniorum ſeu * pedaticorum exactionibus moleſtare tentaverit, donec ſatisfecerit, Communione abſtineat chriſtiana.*

* mercatores novis.

* pedagiorum.

Titulus in archetypo deſideratur. Cap. xij. Ab itinere Hieroſolymitano poteſt quis abſolvi. *Veniens ad nos Mulier latrix præſentium lacrimabili nobis confeſſione monſtravit, &c.* v. loc. ſub fin. tom. 27.

Concil. Mogunt. anno 1549. Capitul. xliv. De Peregrinationibus ad Reliquias Sanctorum. *Peregrinationes etiam ad certas Sanctorum Reliquias, &c.* v. loc. tom. 35. ſub fin.

Ibid. Cap. xciv. De Clericis Peregrinis. *Clerici aliundè advenientes, nec in ijs ordinibus, quos, &c.* v. locum.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. De religioſis Peregrinationibus. *Ut ex Sanctorum Patrum inſtitutis fideles Provinciæ noſtræ Sanctitas, &c.* Tom. 36.

Ibid. Conſtitutionum pars tertia. Quæ ad loca pia pertinent. *v. locum.*

DE ECCLESIIS, ALTARIBVS, VASIS SACRIS, ORATORIJS, ET CAPELLIS.

EPIST. ſecunda Sixti Pap. I. De Sacris Vaſis. *v. locum, eom. 1. pag.* 201.

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. xiij. De ijs qui Scripturas ſacras, Vaſa dominica, vel nomina Fratrum tradidiſſe dicuntur. *vide tom. 2. pag. 28.*

Concil. Laodicænum, ex verſione Dion. Exig. Can. vj. Περὶ τοῦ μὴ συγχωρεῖν τοῖς αἱρετικοῖς, &c. De hæreticis intrantibus in Eccleſias vel Baſilicas Martyrum. *Quòd hæretici non permittendi ſint ingredi in domum, in hæreſi permanentes.*

Ibid. Can. xxviij. Ὅτι οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, &c. In Eccleſijs prandia fieri non debere. *Quòd non oporteat in domicilijs divinis, id eſt in Eccleſijs, convivia, quæ vocantur agapæ, fieri, nec inerà domum Dei comedere, vel accubitus ſternere.* Diſt. 42. c. non oportet in Baſilicis.

Ibid. Can. xliv. Ὅτι οὐ δεῖ γυναῖκας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ εἰσέρχεσθαι. Ut ad Sacrarium Mulieres non introeant. *Quòd non oporteat Mulieres ingredi ad Altare, nec ea contingere quæ virorum officijs deputata ſunt.*

Ibid. Can. lviij. Oblationes offerri in domibus non debere. Ὅτι οὐ δεῖ ἐν τοῖς ἰδίοις προσφορὰς γίνεσθαι παρὰ ἐπισκόπων ἢ πρεσβυτέρων. *Quòd non oporteat in domibus Oblationes celebrari ab Epiſcopis vel Presbyteris.* abſunt à Codice Eccleſiæ romanæ.

Concil. Gangrenſe, ex interpret. Iſidori Mercat. Can. v. Εἴτις διδάσκει τὸν οἶκον, &c. De his qui ab Eccleſia conventus ſpernendos æſtimant. *Si quis docet domum Dei contemnendam eſſe, & conventus qui in ea celebrantur, anathema ſit.*

Ibid. Can. vj. Εἴτις παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ἰδίαν ἐκκλησιάζῃ, &c. De his qui eccleſiaſtica miniſteria præter Eccleſiam faciunt. *Si quis extrà Eccleſiam privatim Conciones habet, & Eccleſiam contemnens, quæ ſunt Eccleſiæ vule agere, non adſtante Presbytero cum voluntate Epiſcopi, anathema ſit.*

Ibid. Can. vij. Εἴτις καρποφορίας ἐκκλησιαστικὰς δέλει, &c. De fructibus in Eccleſiam, & non alibi dandis. *Si quis eccleſiaſticas fructuum oblationes extrà Eccleſiam accipere aut dare voluerit, præter conſenſum Epiſcopi, vel ejus, cui hujuſmodi officia commiſſa ſunt, nec cum ejus voluerit agere conſilio, anathema ſit.*

Contrà privatarum ædium Oratoria. *vide Baſil. Magn. in Pſalm. 115. pag.* 175.

Decreta Julij Pap. I. decem juxtà Gratianum & Ivonem. Decret. vj. Eccleſia ſemel Deo conſecrata, quando iterùm eſt conſecranda?

Ibid. Decret. vij. De his qui Sacrificando vatiè errabant.

Ibid. Decret. viij. Quid ſit Eccleſia?

Ibid. Decret. ix. De illis qui Eccleſias incenderunt, &c. *v. loc. tom. 2. ſub finem.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xxx. Ut nullus in Eccleſia convivetur. *Ut nulli Epiſcopi vel Clerici in Eccleſia conviventur, niſi fortè tranſeuntes hoſpitiorum neceſſitate illic reficiantur. Populi etiam ab hujuſmodi convivijs, quantùm fieri poteſt, prohibeantur.*

Concil. Afric. c. 9. diſt. 39.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. lxxxiv. Uſque ad Miſſam Cathecumenorum, nullus Eccleſiam ingredi prohibeatur. *Ut Epiſcopus nullum prohibeat ingredi Eccleſiam, & audire verbum Dei, ſive Gentilem, ſive Hæreticum, ſive Judæum, uſque ad Miſſam Cathecumenorum.*

Concil. Carthag. V. anno 398. Capitul. vj. De his qui nullo teſtimonio ſe baptizatos noverunt, ut baptizentur. Similiter de Conſecratione Eccleſiarum faciendum eſt. *Placuit de Infantibus, quoties non inveniuntur certiſſimi teſtes, qui eos baptizatos eſſe, &c.* v. locum, tom. 3.

Ibid. Capitul. xiv. De Baſilicis quæ ſine Martyrum Reliquijs dedicatæ ſunt. *Item placuit, ut Altaria que paſſim per agros aut vias, &c.* v. locum.

Concil. African. Can. 50.

Concil. Africanum, anno 424. Can. xlv. De Eccleſia Hipponenſium Diarrhytorum. *v. locum, tom. 4. in fine.*

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can. x. Si quis Eccleſiam in alienæ Civitatis territorio ædificet. *v. locum, & titul.* Diœceſeon limites ſervandi.

Synodus SS. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. xxiij. Ut Presbyter non offerat in Eccleſia non conſecrata. *vide tom. 7.*

Ibid. Can. xxxvij. Si quis Eccleſiam ædificet. *v. titul.* Diœceſeon limites ſervandi.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xxxvj. Si quis Epiſcopus in alieno territorio Eccleſiam ædificaverit, à quo debeat conſecrari & gubernari?

Ibid. Can. xxxvij. Si quis Eccleſiam ædificat, & ad dedicandum locum ipſum alienæ Civitatis Epiſcopum invitat. *v. locum, tom. 9.*

De conſecrat. diſt. 1. de locorum.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. *De Locorum conſecratione Sanctorum quamvis ſuperiùs ſtrictim fuerit comprehenſum; nobis quoque pateſactum eſt, quòd abſque præcepto Sedis Apoſtolicæ nonnulli factas Eccleſias, vel Oratoria ſacrare præſumant. Hoc ſumus tamen judicio deteſtabiliori promoti, &c.* v. locum, tom. 10.

v. ejus Not. in fine. Eccleſiæ ſine auctoritate Romani Pontificis non dedicandæ.

Ibid. Fœminæ Sacris Altaribus non miniſtrent. *v. loc. eod. tom.*

Ibid. Eccleſiæ reditus & fidelium oblationes quadripartito dividendæ. *v.* De Rebus Eccleſiæ.

Epiſt. Anaſtaſij Pap. II. ad Anaſtaſium Auguſtum. Cap. 1. Quòd pro Chriſto fungatur legatione, dùm pro pace precatur Eccleſiæ.

Ibid. Cap. iij. Ut ſpecialiter in Eccleſia nomen taceatur Acacij.

Ibid. Cap. iv. Quòd magnoperè contentio ſit cavenda.

Ibid. Libellus de cauſa diſcordiarum inter Romanam Eccleſiam & Alexandrinam. *v. loc. eod. tom.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xiv. Ut Altare & benedicatur & unguatur. *Altaria placuit, non ſolùm unctione Chriſmatis, ſed etiam Sacerdotali Benedictione ſacrari.*

Ibid. Can. xxj. Ut solemnitates majores in Civitatibus aut Parochijs celebrentur. *v. locum.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xvij. Ut Basilicæ in cujus territorio sunt in ejus Episcopi maneant potestate. *v. titul.* Diœceseon limites servandi.

Decreta Hormisdæ Pap. ex Gratiano desumpta. iv. Absque Episcopi permissu in Ecclesia consecrata non erigatur Altare. *v. loc. eod. tom.* 10.

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxvj. Altaria nisi lapidea non consecrentur.

Ibid. Can. xxxiij. De Basilicis hæreticorum. *Basilicas hæreticorum, quas tantâ execratione habemus exosas, ut pollutionem earum purgabilem non putemus, sanctis usibus applicare despicimus, sanè quas per violentiam nostris abstulerant, possumus revocare.*

Concil. Arvernense, anno 535. Can. viij. Suppellex Ecclesiæ sacra ad nuptiarum ornatum non usurpanda *v. locum, tom.* 11.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xviij. De Clericis qui Diœceses, Monasteria, vel Basilicas suscipiunt ordinandas. *eod. tom.* 11.

Vigil. adhuc Pseudopapæ, Epist. lj. ad Eutherium. *eod. tom. pag.* 511. Quando Ecclesia debeat iterùm consecrari. *Fabrica verò cujuslibet Ecclesiæ, si diruta Ecclesiæ fuerit instauranda, & si in eo loco consecrationis solemnitas debeat iterari, in quo Sanctuaria non fuerint, nihil judicamus officere. Si per eam minimè aqua benedicta jactetur; quia consecrationem cujuslibet Ecclesiæ in qua Spiritûs Sancti ara non ponitur, celebritatem tantùm scimus esse Missarum. Et ideò si qua Sanctorum Basilica à fundamentis etiam fuerit innovata, sine aliqua dubitatione, cum in ea Missarum fuerit celebrata solemnitas, totius sanctificatio consecrationis implebitur. Si verò Sanctuaria quæ habebat ablata sunt, rursùs earum repositione, & Missarum solemnitate, reverentiam sanctificationis accipiat.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. vij. De Clericis qui in oratorijs servire debent. *v. eod tom.* 11.

Ibid. Can. xxxiij. Ut Oratorium in agro non fiat, nisi dotetur, & Clerici ei deputentur. *v. locum.*

Concil. Bracar. I. anno 563. Capitul. x. De Sacris Vasis. ITEM placuit, ut non liceat cuilibet ex Lectoribus Sacra Altaris Vasa portare, nisi his qui ab Episcopo Subdiaconi fuerint ordinati.

Ibid. Cap. xiij. ITEM placuit, ut intrà Sanctuarium Altaris ingredi ad Communicandum non liceat Laïcis, Viris vel Mulieribus, nisi tantùm Clericis, sicut ex antiquis Canonibus statutum est.

Ibid. Cap. xix. De consecratione Altaris. ITEM placuit, si quis Presbyter post hoc interdictum ausus fuerit Chrisma benedicere, aut Ecclesiam, aut Altarium consecrare, à suo officio deponatur: nam & antiqui hoc Canones vetuerunt. *v. ejus not.* Cap. xx. A quo Altaria consecrari debeant? *v. loc. tom.* 12.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. iv. Nè Laïci in Ecclesia Clericis misceantur. UT LAICI secùs Altare, quo Sancta Mysteria celebrantur, inter Clericos tàm ad Vigilias quàm ad Missas stare penitùs non præsumant, sed pars illa, quæ à cancellis versùs Altare dividitur, Choris tantùm psallentium pateat Clericorum. Ad orandum verò & communicandum Laïcis & Fœminis, sicut mos est, pateant Sancta Sanctorum.

Concil. Bracar. II. anno 572. Capitul. v. Ut pro conſtitutione Baſilicæ Epiſcopus nihil exigat. PLACUIT, ut quoties ab aliquo fidelium ad conſecrandas Eccleſias Epiſcopi invitantur, non quaſi ex debito munus aliquod à Fundatore requirant, ſed ſi ipſi quidem aliquid ex ſuo voto obtulerint, non reſpuatur: ſi verò aut paupertas illum aut neceſſitas retinet, nihil exigatur ab illo. Hoc tantùm unuſquiſque Epiſcoporum meminerit, ut non priùs dedicet Eccleſiam aut Baſilicam, niſi anteà dotem Eccleſiæ & obſequium ipſius per donationem Chartulæ confirmatum accipiat. Nam non levis eſt iſta temeritas, ſi ſine luminarijs vel ſine ſuſtentatione eorum, qui ibidem ſervituri ſunt, tanquàm domus privata, ita conſecretur Eccleſia.

Ibid. Capitul. vj. Ut qui Oratorium pro quæſtu ſuo in terra propria fecerit, non conſecretur. PLACUIT, ut ſi quis Baſilicam non pro devotione fidei, ſed pro quæſtu cupiditatis ædificat, ut quidquid ibidem de oblatione populi colligitur medium cum Clericis dividat; eò quòd Baſilicam in terra ſua ipſe condiderit, quod in aliquibus locis uſque modò dicitur fieri. Hoc ergò de cætero obſervari debet, ut nullus Epiſcoporum tàm abominabili voto conſentiat, ut Baſilicam, quæ non pro Sanctorum patrocinio, ſed magis tributariâ conditione eſt condita, audeat conſecrare.

De conſecrat. diſt. 1. ſi quis Baſilic.

v. hujus Concil. notas. Cap. ij. Uſus luminarium in Eccleſia antiquus. Cap. iij. Ordinationes gratis conferendæ. Cap. v. Ad conſecrandam Eccleſiam duo neceſſaria. Dos Eccleſiæ. Conſecratio Eccleſiæ quid? *v. locum, tom.* 12.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. ix. Nè chori & cantica puellarum nec convivia in Eccleſia permittantur. *Non licet in Eccleſia Choros ſæcularium vel puellarum cantica exercere, nec convivia in Eccleſia præparare, quia ſcriptum eſt:* Domus mea, domus orationis vocabitur.

Matt. 21.

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. ix. De Eccleſijs ab hæreſi tranſlatis, ut ad Epiſcopos, in quorum ſunt Parochijs * permaneant. *Decreto hujus Concilij hoc ſtatuitur, ut Eccleſiæ quæ fuerunt in hæreſi Ariana, nunc autem ſunt Catholicæ, ad Epiſcopos cum ſuis rebus pertineant, ad quos Parochiæ ipſæ in quibus Eccleſiæ fundatæ ſunt, pertinere videntur.*

* *pertineant.*

Ibid. Can. xv. Quòd manere debeat firmum, ſi ſervi fiſci Eccleſias fecerint, eaſque peculio ſuo ditaverint. *Si qui ex ſervis fiſcalibus Eccleſias forte ſè conſtruxerint, eaſque de ſua paupertate ditaverint,* * *hoc procuret Epiſcopus prece ſuâ, auctoritate regiâ confirmari.*

* *has.*

Ibid. Can. xix. Quòd Eccleſiarum omnium dos ad Epiſcopi ordinationem debeat pertinere. *Multi contrà Canonum conſtituta ſic Eccleſias quas ædificaverint poſtulant conſecrari, ut dotem, quam ei Eccleſiæ contulerint, cenſeant ad Epiſcopi ordinationem non pertinere:* * *quod factum & in præteritum diſplicet, & in futuro prohibetur, ſed omnia ſecundùm conſtitutionem antiquam ad Epiſcopi ordinationem & poteſtatem pertineant.*

1 qu 1. ſic quidam. Burch. l. 3. cap. 10. Ivo part. 3. c. 23.

* *quod factum & taliter in præterito corrigatur, & in futuro non fiat, prohibeatur.*

Gregor. Mag. lib. 1. Epiſt. lij. ad Joannem Epiſcopum Surrontinum. De conſecratione Monaſterij S. Stephani. *Religioſis deſiderijs facile eſt præbere conſenſum, ut fidelis devotio celerem ſortiatur effectum. Et quoniam Savinus Abbas Monaſterij S. Stephani Inſulæ Capris ſuggeſſit nobis ſe S. Agathæ Martyris Reliquias jam olim apud ſe habere conceſſas, & in Monaſterio ſuo vult ipſa Sanctuaria collocari, ideoque ad prædictum Monaſterium te jubemus accedere; & ſi ibidem*

nullum corpus conſtat humatum, prædicta Sanctuaria ſolemniter collocabis, ut devotionis ſuæ potiatur effectu.

Ibid. Ejuld. Epiſt. liv. ad Petrum Subdiaconum. *Feſtivitatibus Sanctorum deſiderabiliter inſiſtentes, præſentis præceptionis noſtræ paginam ad experientiam tuam neceſſe duximus dirigendam, &c.* v. loc. tom. 13.

Ejuſd. lib. ij. Epiſt. ix. ad Caſtorium Epiſcopum Ariminenſem. De Oratorio Sanctæ Crucis conſecrando. *Thimotea illuſtris Fœmina petitoriâ nobis inſinuatione ſuggeſſit, quod habet in ſubditis intrà Civitatem Ariminenſem in loco juris ſui Oratorium ſe pro ſua devotione fundaſſe, quod in honorem S. Crucis deſiderat conſecrari.* v. locum.

Ibid. indict. xj. Epiſt. lix. ad Fortunatum Epiſcopum Neapolitanum. De Monaſterio Gratioſæ Abbatiſſæ conſecrando. *Religioſis deſiderijs ſine difficultate præſtari decet effectum, &c.* v. locum.

Ejuſd. lib. iij. Epiſt. xix. indict. ix. ad Leonem Acolythum. Commendat Eccleſiam Sanctæ Agathæ. *Locorum venerabilium cura nos admonet de eorum utilitate per omnia cogitare, &c.*

Ejuſd. lib. v. Epiſt. xxij. ad Petrum Epiſcopum Alericenſem. De Baptiſterio faciendo in poſſeſſione Cellaſcupias. *Quoniam in Inſula Corſica in loco Nigeuno in poſſeſſione quæ Cellaſcupias appellatur, &c.*

Ejuſd. lib. vij. indict. i. Epiſt. vj. Epiſcopo Lunenſi. De Monaſterio ſuo conſecrando. *Fraternitatis veſtræ inſinuatione didicimus quæ habentur in ſubditis, &c.* v. loc. eod. tom. 13.

Ibid. Epiſt. xxvij. Joanni Epiſcopo Syracuſano. De Clericis Sacra Vaſa vendentibus. *Quia pervenit ad nos, quòd quidam ex Italiæ Eccleſijs Clerici Vaſa Sacra, &c.*

Ibid. eod. lib. indict. ij. Epiſt. xv. Fortunato Epiſcopo Neapolitano. De conſecratione Eccleſiæ S. Petri Apoſtoli, & S. Michaëlis Archangeli. *Theodoſius Abbas Monaſterij S. Martini petitoriâ nobis inſinuatione ſuggeſſit, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxij. Paſſivo Epiſcopo Firmano. Mandat conſecrare Oratorium S. Savini. *Valerius Notarius Eccleſiæ Firmanæ, Fraternitatis tuæ petitoriâ nobis, &c.*

Ibid. Epiſt. lxxiij. Chryſantho Epiſcopo Spoletano. Mandat conſecrare Oratorium S. Savini Martyris, Valeriano Notario Firmano dari ad conſecrandum Oratorium. *Valerianus Notarius Eccleſiæ Firmanæ Sanctuaria B. Martyris Savini, &c.*

Ibid. Epiſt. cxxv. Benedicto Epiſcopo Fundaritano, ut Oratorium in honorem SS. Serini & Julianæ inſtruat. *Janua religioſa Fœmina petitoriâ nobis inſinuatione ſuggeſſit, &c.* v. locum.

v. etiam. Epiſt. cxxvj. & cxxvij.

Ejuſd. lib. viij. Epiſt. iij. Fortunato Epiſcopo Neapolitano. De Oratorio Romani ſine Miſſis publicis conſecrando. *Fraternitati veſtræ eſſe non putamus incognitum, quia Romanus, &c.* v. tom. 14.

Ibid. eod. lib. Epiſt. lxiij. ad Decium Epiſcopum Litybetanum. *Adeodata gloriosa Fœmina petitoriâ nobis inſinuatione ſuggeſſit, &c.* eod. tom. 14.

Ibid. ejuſd. lib. ix. indict. iv. Epiſt. i. ad Innocent. Africæ Præfectum. *Qui pravorum actuum eminentiam veſtram vindicem eſſe deſiderat, &c.* eod. tom.

Ejuſd. lib. x. Epiſt. x. Anthemio Subdiacono. De Adeodato & conſtructione Baſilicę. *Indicavit nobis Adeodatus præſentium lator antè multos annos, &c.* ibid.

Vide quoque eod. lib. Epiſt. xij. Paſſivo Epiſcopo Firmano.

Ejuſd. lib. xij. Epiſt. xxxj. Reſponſ. ad Interrogat. x. Auguſtini. *Cùm verò enixa fuerit mulier poſt quos dies debeat Eccleſiam intrare, &c.* v. loc. tom. 14.

Ibid. in ead. Reſponſ. *Quæ tamen mulier dum conſuetudinem menſtruam patitur prohiberi, Eccleſiam intrare non debet, &c.*

Ibid. in eadem. *Vir autem eum propria Conjuge dormiens, niſi lotus aquâ intrare Eccleſiam non debet, ſed neque lotus intrare ſtatim debet, &c.* v. totum fusè, eod. tom. 14.

Vir ſtatim poſt coïtum non ingrediatur Eccleſiam, nec illotus.

Concil. Toletanum, anno 597. Can. ij. Id etiam placuit Dei Sacerdotibus, nè quiſquam Antiſtes infrà ſuam Paræciam Dei aulam inquirat; & Munificus ille, qui ſanctam Dei ædificaverit Eccleſiam, quod ibidem pro ſuo hærede largitus eſt, eodem loco Presbyter ſecundùm priorum Canonum inſtituta deſerviens habeat. Et ſi Presbyterum ea facultas habere non permittit, vel Diaconus inſtituatur. Certè ſi minor eſt cenſus, Oſtiarius à Sacerdote ſit electus, qui nitorem infrà ſinus Sanctę Eccleſiæ faciat; qui & Sanctuarium Reliquiarum, luminaria omni ſubſequenti nocte accendat.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. vj. Ut non ſubducantur quæ ad ſarta tecta Eccleſijs fuerint delegata. *v. locum.*

Canones ex Synodo incerti loci poſt Concil. Pariſ. V. Can. ij. De Altarium conſecratione. Ut altaria alibi conſecrari non debeant, niſi in his tantùm Eccleſijs, ubi corpora ſepulta non ſint.

Concil. Rhemenſe, anno 630. Can. xxij. Ut Epiſcopus Vaſa Eccleſiæ, niſi ad redimendos captivos non frangat. *Si quis Epiſcopus, exceptò ſi evenerit ardua neceſſitas pro redemptione Captivorum, miniſteria ſancta frangere pro qualicumque conditione præſumpſerit, ab officio ceſſabit Eccleſiæ.*

Statuta Synodalia Eccleſię Rhemenſis. (Statuta hæc 21. accepta ex majori Monaſterio Gallicè *Marmonſtier*, à S. Martino ędificato in Suburbijs Civitatis Turonenſis, eùm ſeriùs ad manus noſtras perveniſſent, viſum eſt appendicis loco adjicere.) Cap xxj. Eccleſię debitè dotentur ad alimoniam Paſtoris & Clerici, ut ſecuriùs invigilent ſuper gregem, & de ejus ſalute ſint anxij & ſolliciti. *v. locum, eod. tom. 14.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. xxxv. De conventu territorij, & Baſilicis noviter conſtructis, ad quem Epiſcopum pertineant. *v. locum, eod. tom.*

Ibid. Cap. xxxvij. De promiſſo pro ſuffragio pręſtito ex rebus Eccleſiæ perſolvendo. *v. titul.* De Rebus Eccleſię.

Ibid. Cap. xxxviij. De ſuffragio Fundatoribus Eccleſiarum vel Filijs eorum ex rebus ab ipſis collatis impertiendo.

Ibid. Cap. xlvj. De Clericis ſepulchra demolientibus.

v. in fin. hujus Concil. Capitula Roderici. Cap. xxxix. Eccleſia dividitur in Stationes & Choros. Diviſam eſſe Eccleſiam in Stationes & Choros, patet ex Concil. Turon. II. Can. iij. ubi præcipitur ut Laïci ſecùs Altare, quo ſancta myſteria celebrantur, inter Clericos, tàm ad Vigilias, quàm ad Miſſas

ſtare penitùs non præſumant, ſed pars illa, quæ à cancellis versùs Altare dividitur, Choris tantùm pſallentium pateat Clericorum; ad orandum verò & communicandum, Laïcis viris & fœminis, ſicut mos eſt, Sancta Sanctorum pateant.

Concil. Tolet. VII. anno 646. Capitul. iv. De exactione Eccleſiarum Galliciæ Provinciæ. *v. locum, in fine tom.* 14.

Concil. Cabilon. anno 650. Can. xiv. De Oratorijs per Villas potentum, ut Cletici qui his deſerviunt, in Epiſcopi libera ſint poteſtate. *v. titul.* Epiſcoporum dignitas, auctoritas, &c.

Ibid. Can. xvij. Ut nullus ſæcularium in Eccleſia, vel in ipſius atrio, ſcandalum, aut ſimultates excitare præſumant. *Ee quia multa per præſumptionem proveniunt, quæ Deo minùs placita, &c.*

Ibid. Can. xix. Nè turpia vel obſcœna Baſilicis aut in earum porticibus & atrijs cantari permittantur. *Multa quidem eveniunt, quæ dùm levia minimè corriguntur, &c.* v. loc. tom. 15.

Concil. Bracar. III. anno 675. Capitul. iij. Nè Vaſa Domini ſacrata humanis uſibus ſerviant. *Omni cura omnique ſtudio providendum eſt, nè hi qui locum videntur regiminis obtinere, &c.* eod. tom. in fine.

Concil. Tolet. XIII. Capitul. vij. De his qui pro accidentia jurgiorum Altaria nudare præſumunt, vel luminaria Eccleſiæ ſubſtrahunt. *Tom.* 17.

Concil. Cęſarauguſtanum, anno 691. Capitul. 1. Ut non liceat Epiſcopis citra diebus Dominicis conſecrationes Eccleſiarum exercere. *In ſanctum & ſatis venerabile Concilium reſidentibus, nuntiatum eſt nobis eò quòd aliqui Pontifices regulam veritatis prætermiteentes, &c.* eod. tom. De Eccleſiarum conſecratione multa tradita ſunt à Sanctis Patribus, ut conſtat in Concil. Bracar. II. can. 3. & Wormat. c. 3. & ex Felice Papa IV. cap. 4. ejus Epiſtola, & ex Euſeb. lib. 2. Eccleſ. hiſt. c. 8. & Gelaſ. Pap. Epiſt. 1, c. 27. & Nicol. Pap. I. ut habetur de conſecrat. diſt. 2. c. Eccleſia.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 693. titul. vj. De pugna in Eccleſia. (inter alia)

Concil. Tolet. XVI. Capitul. v. De reparatione Eccleſiarum. *v. locum.*

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Capitul. iv. De ſacris miniſterijs vel ornamentis Eccleſiarum. *Sacerdotum quorumdam improbanda voluntas & infauſta temeritas, &c.* eod. tom. 17.

Concil. Nicæn. II. anno 787. Can. xvij. ἐι ὁτὶ μὴ ἔχων τις τὰ πρὸς, &c. Ὁτὶ τινὲς τῶν μοναχῶν καταλιπόντες τὰ ἑαυτῶν μοναστήρια, &c. Ut qui non habet ea quæ ad conſummationem ſufficiant, minimè Oratoriam ædificare domum incipiat. *Quia quidam Monachorum deſerentes Monaſteria ſua, præeſſe anhelantes, & obedire renuentes, inchoant conſtruere oratorias domos, ea quæ ad perfectionem neceſſaria ſune non habentes: quiſquis igitur hoc viſus fuerit agere, prohibeatur à loci Epiſcopo. At verò ſi ſumptus ſufficientes ad perfectionem habuerit, quæ ab Epiſcopo deſiderantur, ad terminum deducantur. Idipſum autem ſervandum eſt etiam ſuper Laïcis & Clericis.*

Capitular. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 788. Cap. xvij. De Mulieribus nè ad Altare accedant. Item in eodem Concilio, quòd non oporteat Mulieres ingredi ad Altare. *Non oportet Mulieres ingredi ad Altare.* *lib. 1. c. 17.* Concil. Laodic. Can. 44.

lib. 1 capitular c 42. Concil. Afric. Can. 50. de conſecrat. diſt. 1 placuit ut altaria.

Ibid. xliv. Item in eodem, ut falſa nomina Martyrum, & incertæ Sanctorum memoriæ non venerentur. ITEM placuit, ut Altaria quæ paſſim per agros & per vias tanquam memoriæ Martyrum conſtituuntur, in quibus nullum Corpus, aut Reliquiæ Martyrum conditæ probantur, ab Epiſcopis qui locis eiſdem præſunt, ſi fieri poteſt evertantur. Si autem hoc per tumultus populares non finitur, plebes tamen admoneantur, nè illa loca frequentent, ut qui rectè ſapiunt, nullâ ibi ſuperſtitione devincti teneantur. Et omninò nulla memoria Martyrum probabiliter acceptetur, niſi ubi Corpus, aut aliquæ Reliquiæ ſunt, aut origo alicujus habitationis vel poſſeſſionis, fideliſſimâ origine traditur: nam quæ per ſomnia, & per inanes quaſi revelationes quorumlibet hominum, ubicumque conſtituuntur Altaria, omnimodò reprobentur.

lib. 1. c. 71.

Ibid. lxxj. PLACUIT nobis admonere Reverentiam veſtram, ut unuſquiſque veſtrum videat per ſuam Parœchiam, ut Eccleſia Dei ſuum habeat honorem: ſimul & Altaria ſecundùm ſuam dignitatem venerentur: & non ſit domus Dei, & Altaria pervia canibus: & ut Vaſa ſacrata Deo cum magna veneratione habeantur: & ut Sacrificia ſanctificata cum magna diligentia ab eis colligantur qui digni ſunt, vel cum honore ſerventur: & ut ſæcularia negotia vel vaniloquia in Eccleſijs non agantur, quia domus Dei domus orationis debet eſſe, non ſpelunca latronum: & ut intentos habeant animos ad Deum, quando veniunt ad Miſſarum ſolemnia: & ut non exeant antè completionem Benedictionis Sacerdotalis.

Ibid. ex alijs Capitulis Caroli, Can. xvij. Ut ſuper Altaria tecuaria fiant, vel laquearia.

Capitular. Theodulfi, Can. viij. Ut in Eccleſijs præter res ſacras alia non recondantur. *Videmus crebrò in Eccleſijs meſſes & fœnum congeri: undè volumus & hoc penitùs obſervetur, ut nihil in Eccleſia, præter veſtimenta eccleſiaſtica, & vaſa ſancta, & libros recondantur: nè fortè, ſi alia ibi quàm oportet negotia ex-*

Matt. 21. *erceantur, à Domino audiamus:* Domus mea domus orationis vocabitur: vos autem feciſtis eam ſpeluncam latronum.

Ibid. Can. x. Ubi in Eccleſia vaniloquia & profana actiones omnes prohibeantur. *Non debetis ad Eccleſiam ob aliam cauſam convenire, niſi ad laudem Domini, & ejus ſervitium faciendum. Diſceptationes verò & tumultus, & vaniloquia, & cæteræ actiones, ab eodem ſancto loco penitùs perhibendæ ſunt. Ubi enim Dei nomen invocatur, Deo Sacrificium offertur, Angelorum frequentia ineſſe non dubitatur, periculoſum eſt tale aliquid dicere, vel agere, quod loco non convenit,*

Matt. 21. *Si enim Dominus illos de Templo ejecit, qui victimas, quæ ſibi offeruntur, emebant vel vendebant; quantò magis iratus indè abjiciet, qui mendacijs, vaniloquijs, riſibus, & hujuſmodi nugis locum divino cultui mancipatum fœdant.*

Ibid. xviij. Ut Vaſa ſacra in alios uſus non detorqueant. *Nullus Presbyter, ſeu Laïcus, præſumat Calicem aut Patenam, aut quælibet Vaſa Sacra, & divino cultui mancipata, ad alios uſus torquere. Nam quicumque de Calice Sacrato aliud bibit præter Chriſti Sanguinem qui in Sacramento accipitur, & Patenam ad aliud*

Dan. 5. *officium habet quàm ad Altaris miniſterium, deterrendus eſt exemplo Balthaſar, qui dum vaſa Domini in uſus communes aſſumpſit, vitam pariter cum Regno amiſit.*

Ibid. xlvj. Ut omnes ad Matrem Eccleſiam Miſſarum ſolemnia, &c. *Admonendus eſt populus, ut antè publicum, &c.*

Ibid. ex Capitulis eccleſiaſticis Caroli Magni Imperatoris. De Eccleſijs emendandis.

Ex alijs Capitulis eodem anno 3. datis. De cauſis emendandis. Cap. 1. De Eccleſijs emendandis, ut ubi uno in loco plures fuerint quàm neceſſe ſit, deſtruantur quæ neceſſarię non ſunt, & aliæ conſtruantur. *Append. 1. cap. 28.*

Ibid. Capitular. Epiſcoporum ex divinarum Scripturarum ſcriptis. Cap. ix. Ut nullus Sacerdos in domibus, vel in alijs locis, niſi in Eccleſijs dedicatis, celebrare Miſſas audeat.

Ex ejuſd. Capitular. anno 4. Imperij dato ad Salz. Cap. 1. Ut Eccleſiæ Dei benè conſtructæ & reſtauranę fiant, & Epiſcopi unuſquiſque infrà ſuam Parochiam exindè bonam habeat providentiam, tàm de officio & luminarijs, quàmque & de reliqua inſtauratione.

Concil. Francoford. anno 794. Can. liv. Quatenùs Eccleſiæ ab ingenuis conſtructæ, tradi aut vendi queant? *V. tom. 20.*

Capitular. Dominicum, anno 805. Can. vij. De Eccleſijs ſine honore manentibus in luminaribus & officijs, & de his qui decimas quidem apprehendunt, & de Eccleſijs non curant, ut omnimodis emendetur: & de Altaribus, ut non ſuperabundent in Eccleſijs.

Concil. Arelat. anno 811. Can. xxij. Ut placita publica & ſæcularia, neque in atrijs Baſilicarum, neque in ipſis Baſilicis fiant, dicente Domino: *Domus mea domus orationis vocabitur.* Matt. 21.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xxvj. Ut Eccleſiæ inter hęredes non dividantur. *eod. tom.*

Concil. Mogunr. anno 813. Can. xl. Pręcipimus ut in Eccleſijs, aut in domibus Eccleſiarum, vel atrijs, placita ſęcularia minimè fiant. *Ibid. Capitular. c. 91.*

Ibid. xlviij. Canticum turpe atque luxurioſum circà Eccleſias omninò contradicimus, quod & ubique vitandum eſt. *Capitular. lib. 6. c. 97.*

Concil. Turon. anno 813. Can. xxxviij. Sacerdotes debent fideles admonere, ut quando ad Eccleſiam conveniunt, ſine ſtrepitu ac tumultu eam ingrediantur: in qua etiam quandiù orationis causâ morantur, nè quaquam inanes inter ſe proferant confabulationes: ſed & tempore quo Miſſarum ſolemnia celebrantur, non ſolùm ab otioſis & inutilibus verbis, verùm etiam & à perniciosis cogitationibus funditùs abſtinendum eſt.

Ibid. Can. xxxix. Placita quidem ſæcularia in Eccleſijs, vel in atrijs Eccleſiarum, à Comitibus, Vicarijſque uſque modò multis in locis habita, nè ultrà fiant interdicendum eſt, cum auctoritate Domini, qui expulſis de Templo negotiatoribus aſſeruit debere domum Dei domum eſſe orationis. *Addit. 3. cap. 59.* *Matt. 21.*

Capitular. Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. Can. xxj. Ut placita in domibus vel atrijs Eccleſiarum minimè fiant. *Concil. Carth. (an. xxx.* Ut nulli Epiſcopi vel Clerici in Eccleſia conviventur, niſi fortè tranſeuntes hoſpitiorum neceſſitate illic reficiant. Populi etiam ab hujuſmodi convivijs, quantùm fieri debet prohibeantur. *Mogunt. Can. 40. Ex Conc. African. Can. 9.*

Concil. Pontigon. anno 816. Cap. iv. Ut Eccleſiaſticis honor & reverentia præſtetur. *Ut Eccleſiaſticus honor & Sacerdotalis atque Clericalis reverentia debità competentique ſinceritate ab omnibus amplectatur, & in omnibus cuſtodiatur, ſicut Avi & Genitorii noſtri monent Edicta.*

Synod. apud. Celichyt. anno 816. Can. ij. De modo conſecrandi Eccleſias. *Secundò; ubi Eccleſia ædificatur à propriæ Diœceſis Epiſcopo ſanctificetur: quâ per ſemetipſum benedicatur, ſpargaeur, & ita per ordinem compleat ſicuc in libro miniſteriali habetur. Poſteà Euchariſtia quæ ab Epiſcopo per idem miniſterium conſecratur, cum alijs Reliquijs condatur in Capſula, ac ſervetur in eadem Baſilica. Et ſi alias Reliquias intimare non poteſt, tamen hoc maximè profiteere poteſt, quia Corpus & Sanguis eſt Domini Noſtri Jeſu-Chriſti. Seu etiam præcipimus unicuique Epiſcopo, ut habeat depictum in pariete Oratorij, aut in tabula, vel etiam in Altaribus, quibus Sanctis ſint utraque dedicata.*

Ludovici Pij Imperatoris Capitulare I. anno 823. Cap. xij. De Villis novis, & Eccleſijs in eis noviter conſtitutis.

Ibid. Cap. xiij. De Sacris Vaſis Eccleſiæ in pignus datis.

Ibid. Cap. xiv. De Eccleſijs deſtructis, vel de nonis ac decimis.

Ibid. Cap. xv. De Eccleſiarum honore. *Sed & de Eccleſiarum honore, quo-*
Lib. 1. c. 96. *modo Deo adjuvante, quantùm in nobis eſt, vigeat, ſimiliter in ſubter annotatis Capitulis inſertum eſſe dignoſcitur.* eod. tom. 20.

Capitulare II. Ludovici Pij Imperatoris, anno 823. Cap xxij. De reſtau-
Lib. 2. capitular. c. 22. ratione Eccleſiarum. *Similiter quidem de operibus in reſtaurationem Eccleſiarum, &c.*

Capitulare III. Ludovici Pij Imperat. anno 828. Cap. 1. De eo qui ſine conſenſu Epiſcopi Presbyterum de Eccleſia ejecerit & conſtituerit.

Ibid. Cap. ij. De Eccleſijs inter hæredes diviſis.

Ibid. Cap. iij. De deſtructione Eccleſiarum.

Ibid. Cap. iv. Nè de manſo Eccleſiæ dato, contrà ſancita ſervitium exigatur.

Ibid. Cap. v. De nonis ac decimis, quas quidam dare negligunt. *Tom.* 21.

Lib. 5. cap. 146. Ibid. Cap. ix. *Quicumque de rebus Eccleſiarum, quas in beneficium habent, &c.*

Cap. 38. Ibid. Cap. vij. alia Capitula. 1. *De beneficijs deſtructis hoc obſervetur, &c.*

Ibid. Cap. viij. alia Capitula. 1. *De homicidijs in Eccleſijs vel in atrijs eorum commiſſis hoc obſervetur & teneatur, &c.*

Synod. Aquiſgran. II. lib. ij. *v. totum. Sunt enim Cap. xxxj.* Tom. 21.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1 Cap. xlv. De illicito Fœminarum acceſſu ad Altare. QUIDAM noſtrorum verorum virorum relatu, quidam etiam viſu, didicimus, in quibuſdam Provincijs, contrà legem divinam, canonicamque inſtitutionem, Fœminas Sacris Altaribus ſe ultrò ingerere, ſacrataque Vaſa impudenter contingere, & indumenta Sacerdotalia Presbyteris adminiſtrare, & quod his majus, indecentius, ineptiuſque eſt, Corpus & Sanguinem Domini populis porrigere, & alia quæque quæ ipſo dictu turpia ſunt exercere. Miranda ſanè res eſt, undè is illicitus in chriſtiana religione irrepſerit uſus, ut quod Viris ſæcularibus illicitum eſt, Fœminæ, quarum ſexui nullatenùs competit, aliquando contrà fas ſibi licitum facere potuerint: quod quorumdam Epiſcoporum incuriâ & negligentiâ proveniſſe nulli dubium eſt: undè væ nobis Sacerdotibus, ad quos illorum Sacerdotum vitia tranſierunt, quæ in Machabæorum libro ſecundo leguntur; quando ſcilicet Sacerdotes delegatum ſibi religionis officium poſtponentes, Templo Dei ſacris officijs deſtituto, ipſi adeò

adeò carnalibus desiderijs & illicitis actionibus vacabant, ut Mulieres sacratis ædibus se, nullo prohibente, ingererent, introferentes ea quæ non licebat. Quòd autem Mulieres ingredi ad Altare non debeant, & in Concilio Laodicensi cap. 44. & in Decretis Gelasij Papæ titulo 26. copiosè invenitur. Hoc ergò tam illicitum factum, quia ex toto à religione christiana abhorret, nè ulteriùs fiat inhibendum est. Proindè unusquisque Episcoporum sollicitè sagaciterque provideat, nè in sua Parochia tale quid fieri deinceps sinat.

Ibid. Cap. xlvij. Quòd Missarum celebrationes in locis incongruentibus fieri non debeant. CONSUETUDINES ad quorumdam libitum repertæ, licet contrà auctoritatem ecclesiasticam existant, non facilem tamen correctionem accipiunt. Ex quibus est illud quod plerique Presbyteri, neglectis Basilicis Deo dicatis, in domibus & hortis Missarum celebrationes contrà divinam auctoritatem & canonicam institutionem facere præsumunt. Et hoc similiter ad Episcoporum culpam pertinere perspicuum est. Proindè necesse est, ut unusquisque Episcoporum hujuscemodi temerariam consuetudinem à Parochia sua penitùs amoveat. Et si quis Presbyterorum abhinc, exceptò quando in itinere pergitur, & locus Basilicæ procul est, & in Altaribus ab Episcopo consecratis fieri necessitas compellit, nè populus Dei sine Missarum celebratione, & Corporis & Sanguinis Dominici perceptione maneat, Missarum celebrationes in hujuscemodi illicitis locis, post tot tantasque prohibitiones facere attentaverit, dignum est ut gradus sui periculum incurrat. Laïcos namque plerosque meminisse oportet pœnæ Regis Oziæ, qui pro eo quod contrà fas Sacerdotale ministerium arripuit, lepræ immunditiâ illicò mulctari meruit. Et diligenter perpendant non esse sui officij, ut relictis Basilicis Deo dicatis, & Episcopali auctoritate contemptâ, ad libitum suum in hortis & domibus, vel certè ædiculis, quas juxta domos suas construunt, & pallijs exornant, in quibus Altaria erigi faciunt, Missarum celebrationes Presbyteros facere compellant. Satiùs igitur illis est Missam non audire, quàm eam ubi non licet nec oportet audire. Sed & Presbyteri, si tamen Presbyteri vocandi sunt, qui inconsultis Episcopis suis, Altaria in talibus locis erigere præsumunt, juxtà censuram ecclesiasticam gradus sui periculum incurrere merentur. Recenti quippè tempore de celebrandis in talibus locis Missis emersit contrà auctoritatem ecclesiasticam hæc, ut quibusdam videtur, religiosa consuetudo: quæ quia apertè ecclesiasticę antiquæ traditioni videtur reniti, non debet novâ adinventione & qualibet pertinaci intentione defendi. Quando enim in itinere pergitur, non industria, sed necessitas aliubi, quàm in Ecclesia Missarum celebrationem fieri urget: quando verò in domibus & hortis absque præmissâ necessitate fit, apertè humana præsumptio & præcepto divino & auctoritati canonicæ contraire comprobatur. Ubi autem Deo Sacrificium offerendum sit Lex divina docet, Domino dicente: *Non offeras holocaustum tuum in omni loco, sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ibi offeras holocaustum tuum.* Et in Concilio legitur; Non oporret, inquit, in domibus oblationes fieri. Quando ergò quod Dominus prohibet facere humana præsumptio non metuit, procul dubio præceptum Dei transgredi non pertimescit. Quapropter necesse est, ut consuetudines pravæ postponantur, & jussionibus divinis obtemperando ecclesiastica auctoritas amplectatur.

addit. 2. cap. 10.

2. *Paral.* 26.

Deut. 12.

Concil. Laodic. c. 58.

Ibid. lib. ij. Cap. xj. Quòd ad Ecclesiam orandi gratiâ frequenter conveni-

ri debeat. Quia moderno tempore chriſtiani populi devotio à devotione plebium fidelium, quę ſub Apoſtolis extitit, longè ſit impar, in præcedentibus jam commemoratum eſt. Procul nempè quorumdam chriſtianorum devotio, ſicut & in alijs, ita & in eo quod ad Eccleſiam tepidè conveniunt, ab illius plebis religiosâ devotione diſtat: verùm ſicut ſunt plerique, qui pio religioſoque ſtudio orandi gratiâ Eccleſiam ſæpiſſimè frequentant, ita è contrario exiſtunt quidam, qui licet è vicino habeant Baſilicam, id tamen perrarò, quod emendatione dignum eſt, faciant. Ut ergò Templa divinis cultibus mancipata frequenter adiri, ibique Deum conſtanter & devotè oporteat invocari, Divinę Scripturę teſtimonia ſubter collecta teſtantur. Legitur itaque in libro Paralipomenon: *Apparuit Dominus Salomini nocte, & ait: Audivi orationem tuam, & elegi locum iſtum mihi in domum Sacrificij*, & paulò poſt: *Oculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ rectæ ad orationem ejus, qui in loco iſto oraverit: elegi enim & ſanctificavi locum iſtum, ut ſit nomen meum ibi in ſempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus.* Et in Evangelio Lucæ: *Et factum eſt, dum benediceret illis, receſſit ab eis, & ferebatur in Cælum, & ipſi adorantes regreſſi ſunt in Jeruſalem cum gaudio magno, & erant ſemper in Templo laudantes & benedicentes Deum.* Et in Actibus Apoſtolorum: *Erant autem*, inquit, *perſeverantes in doctrina Apoſtolorum, & communicatione fractionu panis, & orationibus*: & paulò poſt; *Quotidiè quoque perdurantes unanimiter in Templo, & frangentes circà domos panem, ſumebant panem cum exultatione & ſimplicitate cordis, collaudantes Deum, & habentes gratiam ad omnem plebem.* Item ibi: *Petrus & Joannes aſcenderunt in Templum ad horam orationis nonam.* Origenes quoque in homilia de Rebecca: Vereor, *inquit*, ne ſitis Matri veſtræ Eccleſiæ adhuc in triſtitia & gemitu, cùm non convenitis ad audiendum Dei verbum, & vix feſtis diebus ad Eccleſiam proceditis, & hoc non tàm deſiderio verbi, quàm ſtudio ſolemnitatis, & publicæ quodammodo remiſſionis obtentu. Quid igitur ego faciam, cui diſpenſatio verbi credita eſt? ubi, vel quando veſtrum tempus inveniam? Plurimum ex hoc, imò penè totum, mundanis occupationibus teritis: in foro aliud, aliud in negotiatione conſumitis: alius litibus vacat, & ad audiendum Dei verbum nemo, aut pauci admodùm vacant. Sed quid vos de occupationibus culpo? quid de abſentibus conqueror? præſentes etiam in Eccleſia poſiti non eſtis intenti, ſed communes & ex uſu fabulas teritis, & verbo Dei vel lectionibus divinis terga convertitis. Vereor nè & vobis dicatur à Domino: *Converterunt ad me dorſa, & non facies ſuas.* Et poſt aliqua in eadem: Dicite mihi vos, qui tantummodò feſtis diebus ad Eccleſiam convenitis, cæteri dies non ſunt feſti? non ſunt dies Domini? Judæorum eſt dies certos & raros obſervare ſolemnes, & ideò ad eos dicit Dominus: *Quia neomenias veſtras & ſabbata, & diem magnum non ſuſtineo, jejunia, & ferias, & dies feſtos veſtros odit anima mea.* Odit ergò Deus eos qui unâ die putant eſſe feſtum Domini. Quia ergò chriſtiani inſtar Templi Hieroſolymitani, ubi ſanguis brutorum animalium effundebatur, Baſilicas in amore & honore Dei conſtruunt; ubi non jam ſanguis taurorum effunditur, ſed & Corpus & Sanguis Chriſti conficitur, & à fidelibus percipitur, ut Deus tam evidentibus oraculis loca Nomini ſuo dicata inhabitare, ibique ſupplicium preces ſe exaudire polliceri dignatur, & Pontifices ſub tanta invocatione eas Deo

2. Paralip 6. 2. Paral. 7. Luc. 24. Act. 2. Ibid. Act. 3. Jer. 18. Iſaï. 1.

dedicant, ut omnes qui illuc deprecaturi veniunt. de quacumque tribulatione ad eum clamaverint, consolationis ejus beneficia consequantur; oportet ut remoto negligentiæ torpore hujuscemodi loca ad Deum exorandum sibique propitium faciendum frequenter ac devotè adeant, dignosque se aspectibus Angelorum, quorum conventus minimè ibi adesse dubitantur, exhibeant. Quòd si etiam memoratum Templum, in quo pecudes mactebantur, tantæ veneration̄i habebatur, ut ad illud non solùm Judæi divinæ legis notitiam habentes, verùm etiam nationes à Testamento Dei longè remotæ, orandi gratiâ concurrerent, sicut habes in Actibus Apostolorum de Viro Æthiope Ennucho, *Act. 8.* qui venerat adorare in Jerusalem, & revertebatur, & à Philippo catechisatus & baptisatus est, quantò magis Templa Christi, ubi ejus Caro & Sanguis immolatur, à fidelibus sunt religiosis obsequijs veneranda, & assiduis precibus inexcusabiliter frequentanda? Non igitur, sicut se habet quorumdam reprehendenda & emendanda consuetudo, propter ædiculas, quas sibi ad votum suum construunt, ibique Deo Sacrificium offerri posse & debere contendunt, Templa per Sacerdotum ministerium nomini divino dicata penitùs sunt negligenda ac relinquenda, præsertim cùm Dominus dicat in Lege: *Ad locum quem elegerit Dominus Deus de cunctis Tribubus vestris, ut ponat nomen suum ibi, & habitet in eo, venietis & offeretis in illo loco holocausta ac victimas vestras.* Et post pauca: *Cave nè offeras holocausta tua in omni loco quem videris, sed in eo, quem elegerit Dominus in una Tribuum tuarum.* Et in Sacris Canonibus in Concilio scilicet Laodicensi est institutum: Quòd non oporteat in domibus oblationes ab Episcopis & Presbyteris fieri. *vide etiam Cap. 12. & 13. sequentia.* Deut. 12.

Fragmenta quædam aliarum Epistolarum Nicolai Papæ I. Epist. 1. In persecutionibus Episcopus Ecclesiam suam non deserat.

Ibid. Decreta Nicolai Papæ I. I. Imperiali non possunt jura ecclesiastica dissolvi, nec possunt Imperatorum Leges Evangelicis & Apostolicis atque Catholicis Decretis, quibus postponendæ sunt inferre præjudicium.

II. Ridiculum est, & satis abominabile dedecus, ut traditiones quas antiquitùs à Patribus suscepimus infringi patiamur. *v. quoque titul. 15. Ibid. De Ecclesijs.*

Hincmar. Capitul. Cap. xj. Ut nullus Presbyter præsumat Calicem vel Patenam aut Pallam Altaris, vel vestimentum Sacerdotale aut librum tabernario vel negotiatori, aut cuilibet laïco vel fœminæ, in vadimonium dare; quia tanta est sanctitas sacri ministerij, ut salvâ altioris mysterij intelligentiâ, etiam per Prophetam Dominus prohibuerit, nè cum sanctis vestimentis Sacerdos procedat ad populum, sed intrà sancta illa dimittat ad eum colloquio divino rediens. Et cur in tabernas ad bibendum à Sacris Canonibus ingredi prohibetur, sanctificato sacro ministerio, nec ad contingendum immundis, quantò minùs in vadimonium exhibere debet? sicut Stephanus Sanctus Papa & Martyr ad Sanctum Hilarium in suis Decretalibus docuit. *De pignoribus & alijs cont. c. 1. ex Concil. Rhem. Exc. 44.* *Epist. 1.*

Ibid. Cap. iij. Ut quia quidam Presbyteri, præter Ecclesiam in qua titulati sunt, etiam Capellas habent, & quidam etiam veteres Ecclesias restaurant, aut Altaria nova construunt, propter loci convenientiam, vel immutant; nemo Presbyterorum in Altario ab Episcopo non consecrato antè consecrationem cantare præsumat. Quapropter, si necessitas poposcerit, donec Ecclesia vel Alta-

ria consecrentur, & in Capellis etiam quæ consecrationem non merentur, tabulam quisque Presbyter, cui necessarium fuerit, de marmore, vel nigra petra, aut litio honestissimo, secundùm suam possibilitatem, honestè affectatam habeat, & nobis ad consecrandum afferat, quam secum cum expedierit deferat, in qua sacra Mysteria secundùm ritum ecclesiasticum agere valeat.

Ejusd. Capitul. v. Cap. viij. Nemo vestrum Capellam alicui in domo sua habere concedat sine mea licentia, neque in domo sua Missas celebrari concedat sine mea licentia; & unusquisque vestrum describat per suum ministerium, quicumque Capellam extrà Ecclesiam principalem habet à tempore Ebbonis usque ad tempus meum, & à tempore meo, vel meâ vel alterius licentia factam; & in cujuscumque Presbyteri Parochia quæcumque vel cujuscumque Capella sit facta.

Isaac. Episc. Lingon. Placuit, ut nullus Comes, neque aliquis ex judiciaria potestate, mallum aut placitum in immunitatibus vel atrijs Ecclesiarum tenere, aut quemquam de familia earumdem Ecclesiarum quacumque occasione aut temeritate injuriare præsumat. Quòd si fecerit bannum dominicum persolvat, & insuper Deo & Ecclesiæ quam læsit secundùm canonicam institutionem in omnibus satisfaciat: quam etiam si facere distulerit, tamdiù à cœtu fidelium arceatur, donec pœnitentiâ acceptâ reatum quem commisit emendet. Sancitum est, ut unicuique Ecclesiæ unus mansus integer absque aliquo servitio attribuatur, & Presbyteri in eis constituti non de decimis, neque de oblationibus fidelium, non de domibus, neque de atrijs vel hortis juxtà Ecclesiam positis, neque de præscripto manso, aliquod servitium faciant præter ecclesiasticum. Et si aliquid ampliùs habuerint, indè serioribus suis debitum servitium impendant.

IV. 13. Ibid. titul. ij. De homicidijs in Ecclesijs perpetratis vel in atrijs. Si quis aut ex levi causa, aut sine causa hominem interfecerit in Ecclesia, de vita componar: si verò foris rixati fuerint, & unus alterum in Ecclesiam fugerit, & ibi se defendendo eum interfecerit, si hujus facti testes non habuerit cum duodecim conjuratoribus legitimis per sacramentum affirmet se defendendo eum interfecisse: & post hæc 600. solidos ad partem Ecclesiæ, quam illo homicidio polluerat, & insuper bannum nostrum solvere cogatur: is verò qui interfectus est absque compositione jaceat; ac deindè interfector secundùm judicium canonicum congruam facinoris, quod admisit, accipiat pœnitentiam. Si servus hoc admiserit, judicio aquę ferventis examinetur, utrum hoc sponte, an se defendendo fecit: & si manus ejus exusta fuerit, interficiatur; si autem non fuerit, Dominus illius juxtà quod vuirgildus illius est, ad Ecclesiam persolvat, aut eum si voluerit eidem Ecclesiæ tradat. De ecclesiastico & fiscalino, & beneficiario servo, volumus ut pro una vice vuirgildus ejus pro eo componatur, alterâ vice ipse servus ad supplicium tradatur. Hereditas tamen liberi hominis, qui propter tale facinus ad mortem fuerit judicatus, ad legitimos hæredes illius perveniat. Si in atrio Ecclesiæ, cujus porta Reliquijs Sanctorum consecrata est, hujuscemodi homicidium perpetratum fuerit, simili modo emendetur, vel componatur: si verò porta Ecclesiæ non est consecrata, eo modo componatur quod in atrio committitur, sicut componi debet quod immunitate violatâ committitur.

Ibid. titul. xj. Cap. vij. De Ecclesia ædificanda. Nemo Ecclesiam ædifi- V. 229.
cet antequàm Civitatis Episcopus veniat, & ibidem Crucem figat publicè, & antè præfiniat quæ ædificare vult, quid ad luminaria, & ad custodiam, & ad stipendia Custodum sufficiat, & factâ donatione, sic domum ædificet.

Ibid. Cap. xv. De his qui de domo sua Oratorium fecerint. Qui in domo V. 101
sua Oratorium habuerit, orare ibidem potest, Missas tamen in eo celebrare non audeat, nec agere cuiquam permittat, sine permissu & dedicatione Episcopi illius loci. Quòd si fecerit, domus illius Fisci viribus addicatur: Comes verò qui hoc cognovit & non prohibuit, publicâ pœnitentiâ mulctetur, vel honore privetur.

Ibid. xxiij. Statutum est, ut illicitus Fœminarum accessus ad Altare non VII. 134.
fiat, quia contrà omnem auctoritatem divinam & canonicam institutionem est, Fœminas Sanctis Altaribus se ultrò ingerere, aut sacrata Vasa impudenter contingere, sive indumenta Sacerdotalia Presbyteris ministrare, aut Corpus & Sanguinem Domini contingere, populisque porrigere: quod omni ratione caret, & nè ulteriùs fiat omnimodis prohibitum est. Et quæcumque Fœminæ deinceps hoc facere præsumpserint, judicio canonico usque ad satisfactionem subdantur. Quod autem Mulieres ingredi ad Altare non debeant, in Concilio Calchedonensi, & in Decretis Gelasij Papæ copiosissimè invenitur.

Capitul. Herardi. Cap. xv. Ut vaniloquia omnisque tumultus in Ecclesia caveantur, & antè Missam completam non exeant, & verbum Dei intentè audiant.

Ejusd. Cap. xviv. Mulieribus ac Laïcis ut ad Altaria non accedant: & ut Sacramenta & Panes Sanctorum exceptis quæ offerunt, non tangant.

Ejusd. Cap. xxxij. Ut Ecclesiæ antiquitùs constitutæ, nec decimis, nec ullâ possessione priventur, nisi summa expoſcat utilitàs.

Ejusd. Cap. xxxiij. De Ecclesijs vel Altaribus ambiguis, similiter de infantibus ut consecrentur & baptizentur, quia quod non constat factum, nullâ ratione videtur iteratum.

Ejusd. Cap. xxxiv. Ut in domibus ab Episcopo non consecratis nemo Missam quâcumque necessitate celebret; ex vasis & vestimentis similiter nemo Missam cantet.

Ejusd. Cap. xl. De manso integro unicuique Ecclesiæ absque censu vel temporali servitio dando: & quòd omnes dotes Ecclesiarum ad jura pertineant Episcopi.

Ejusd. Cap. xlvj. De ædificationibus Ecclesiarum, ut nullus anteà fundamentum jaciat donec Episcopus veniat, & in medio Crucem signat; & sic acceptâ dote construendi licentiam tribuat.

Ejusd. Cap. cix. In Ecclesijs, vel in domibus earumque atrijs placita sæcularia minimè fiant.

Ejud. Cap. cxxxviij. De ijs qui Ecclesijs vim inferunt, aut Clericos injuriare præsumunt, ut anathematizentur.

Capitula Walterij Aurelianensis. Cap. iv. Ut Presbyter omnia munda habeat. *Ut unusquisque Presbyter sicut munditiam animæ & corporis salubriter habere admonetur, &c.* Ibid. Cap. v. Ut Vasa Sacra non dentur in pignus. *Ut nullus Sacrum Vas, aut aliquid Deo sacratum, &c.* v. locum.

Concil. Lingon. vel Tullenſe I. Can. xj. Ut Eccleſiæ ſartiantur & reſtaurentur in ædificijs, ab his qui earum rebus utuntur, aut ab uno quoque tale ex earum familia præbeatur adjutorium, per quod ſi fieri poteſt reædificentur.

Agg. 8. Indignum eſt enim juxtà hiſtoriam, Domino per Prophetam reprobante nos in domibus laqueatis habitare, & domos Dei eſſe deſertas. Super quo præceptionem nihilominus Deo acceptam prudentiſſimi Domini noſtri videbunt.

Conventus in Villa Colonia, anno 843. Capitul. 1. De honore cultuque Dei, atque Eccleſiarum, & Servorum Dei veneratione. *Tom.* 21.

Concil. Belvacenſe, anno 845. Cap. 1. Ut conſervetur jus eccleſiaſticum.

Concil. Meldenſe, eod. anno, Can. 1. De honore cultuque Dei, atque Eccleſiarum, & Servorum Dei veneratione. *eod. tom.*

Ibid. in Synodo ejuſd. Concil. Cap. xlvij. Quomodo providendum ſit Eccleſiæ, cujus Epiſcopus infirmus eſt? *v. locum.*

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. iv. Aldrici Epiſcopi paralyſi laborantis Eccleſia ejus Metropolitano commendata.

Ibid. Can. vij. De Miſſis ad reſtaurandum Dei cultum per ſingulas Provincias dirigendis,

Ibid. Can. x. Ut in locis ſacratis judicia publica non exerceantur.

Ibid. Can. xj. Ut diſciplina eccleſiaſtica noxios memo audeat tueri. *v. in fin. tom.* 21.

Concil. Wormat. anno 868. Can. iij. De conſecranda Eccleſia. *Placuit ut quoties ab aliquo fidelium ad conſecrandas Eccleſias Epiſcopus invitatur, non quaſi ex debito munus aliquod à Fundatore requirat; ſed ſi ipſe quidem aliquid ex ſuo voto obtulerit, non reſpuatur. Attamen unuſquiſque Epiſcopus meminerit, ut non prius dedicet Eccleſiam, niſi anteà dotem Baſilicæ & obſequium ipſius per donationem chartulæ confirmatum accipiat: nam non levis eſt iſta temeritas, ſi ſine luminaribus vel ſine ſubſtentiali ſuſtentatione eorum qui ibidem ſervituri ſunt, tamquam domus privata conſecretur Eccleſia.*

Ibid. Can. vj. de eodem argumento. *Multa contrà Canonum conſtituta Eccleſias quas ædificaverint, & ab Epiſcopo poſtulaverint conſecrari, dotem quam eidem Eccleſiæ contulerint, ad Epiſcopi ordinationem putant non pertinere. Quòd factum, & in præterito diſplicet, & in futuro prohibetur. Ergò omnia ſecundùm conſtitutionem antiquam jura Eccleſiarum ad Epiſcopi ordinationem & poteſtatem pertineant.*

Ibid. Can. xxiv. Ut nullus ſæcularium Eccleſiam aut Clericum fatigare præſumat. *Si quis verò ſæcularium per calumniam Eccleſiam aut Clericum fatigare tentaverit, &* * *victus fuerit, ab Eccleſiæ liminibus, & à Catholicorum Communione, niſi dignè pœnituerit, arceatur.*

* convictus.

De conſecrat. diſt. 1. baſilicas. Ibid. Can. xlviij. De conſtitutione Presbyterorum. *Baſilicas noviter inſtitutas (non petitis ex more præceptionibus) dedicare nemo audeat, nec ambiant ſibimet Epiſcopi vendicare Clericos poteſtatis alienæ.*

Ibid. Can. xlix. *Statutum eſt, ut ſine auctoritate vel conſenſu Epiſcoporum, Presbyteri in quibuſlibet Eccleſijs, nec conſtituantur, nec expellantur. Et ſi Laïci Clericos probabilis vitæ & doctrinæ Epiſcopis conſecrandos, ſuiſque in Eccleſijs conſtituendos obtulerint, nulla qualibet occaſione rejiciant.* v. cætera, De Rebus Eccleſiæ.

Epiſt. iv. Joannis Papæ VIII. ad Clerum, Ordinem & Plebem S. Walvenſis

Eccleſiæ. Invehitur in quemdam Eccleſiæ Walvenſis invaſorem, legitimo adhuc ſuperſtite Epiſcopo. Laudat illos quòd illum minimè recipiendum duxerunt, ſimul præcipiens nè unquàm eum admittant, alioquin excommunicationis ſententiam minatur. *V. locum, tom.* 24.

Concil. apud S. Macram, anno 881. Cap. iij. De honore cultuque Dei & Eccleſiarum. *De honore & cultu Dei atque SS. Eccleſiarum, quæ auctore Deo ſub ditione & tuitione regiminis Regis noſtri conſiſtunt, communiter verbis ejus qui dixit Diſcipulis & Apoſtolis ſuis, quorum licet indigni vicibus in Eccleſia Sanguine Chriſti redempta, fungimur:* Qui vos audit me audit, & qui vos ſpernit me ſpernit; non enim vos eſtis qui loquimini, ſed Spiritus Patris veſtri qui loquitur in vobis. *Domnum noſtrum Regem monemus, ut ſicut tempore Anteceſſorum ſuorum Imperatorum ac Regum exculta & honorata, atque rebus ampliata fuerunt, ſalvâ æquitatis ratione ita permaneant; & quæ ſuâ liberalitate honorata atque ditata fuerunt, de cætero ſub integritate ſui ſerventur. Et Sacerdotes, ac ſervi & ancillæ Dei vigorem eccleſiaſticum, & debita privilegia, juxtà reverendam auctoritatem obtineant: eiſque Regalis poteſtas & illuſtrium virorum ſtrenuitas, ſeu Reipublicæ Adminiſtratores ut ſuum miniſterium competenter exequi valeant, in omnibus rationabiliter & juſtè concurrant.*

Concil. Tricaſſinum II. anno 877. Cap. 1. De honore quem Epiſcopis debent ſæculi poteſtates. *Ut Epiſcopi cum omni reverentia à cunctis mundi poteſtatibus debitè honorentur, atque coram eis ſedere nullatenùs audeant, niſi Perſonæ quas canonica ſancit auctoritas, & ut illud primo anno ordinationis noſtræ apud B. Petrum Apoſtolum conſtitutum.*

Concil. Metenſe, anno 888. Cap. iij. Uno ſolummodò Presbytero, una Eccleſia. *Unuſquiſque Presbyter unam ſolummodò habeat Eccleſiam, niſi fortè antiquitùs habuerit Capellam vel membrum aliquod adjacens ſibi, quod non expedit ſeparari. Eſt enim multùm laudabile coram Deo & hominibus, ſi unus Presbyter unam Eccleſiam ſalubriter proviserit, & utiliter rexerit; quoniam non eſt nobis cura animarum adhibenda pro temporali commoditate, ſed cunctis Sacerdotibus eſt optandum, ut cum ſuis ovibus à Chriſto recipiant paſcua vitæ æternæ.*

Ibid. Cap. viij. Ut Miſſæ in locis non conſecratis non fiant. *In locis verò non conſecratis, id eſt in ſalariis ſive in cubiculis propter infirmos vel longius iter, à quibuſdam Presbyteris Sacrificium offerebatur: quod omnimodis interdictum eſt; & ut Baſilicæ à Chorepiſcopis conſecratæ, ab Epiſcopis conſecrentur roboratum eſt: quia juxtà Decreta Damaſi Papæ, Innocentij & Leonis vacuum eſt atque inane quidquid in ſummi Sacerdotij Epiſcopi egerunt miniſterio: & quod ipſi ijdem ſint, qui & Presbyteri ſufficienter invenitur.* Damaſ. Epiſt 4. Leo Epiſt. 92.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xviij. De Sacris Vaſis. *Vaſa in quibus ſacroſancta conficiuntur myſteria Calices ſunt & Patenæ, de quibus Bonifacius Martyr & Epiſcopus interrogatus, ſi liceret in vaſculis ligneis Sacramenta conficere, reſpondit: Quondam Sacerdotes aurei ligneis Calicibus utebantur, nunc è contrà lignei Sacerdotes aureis utuntur Calicibus. Zephirinus decimus-ſextus Romanus Epiſcopus, Patenis vitreis Miſſas celebrari conſtituit: tum deindè Urbanus decimus-octavus Papa, omnia miniſteria ſacrata fecit argentea. In hoc enim, ſicut & in reliquis cultibus magis & magis per incrementa temporum decus ſuccrevit Eccleſiarum. Noſtris enim diebus, qui ſervi Patris-familias ſumus, nè decus Matris Eccleſiæ imminua-*

tur, ſed magis cumuletur & amplificetur, ſtatuimus ut deinceps nullus Sacerdos ſacrum myſterium Corporis & Sanguinis Jeſu-Chriſti Domini noſtri in ligneis vaſculis ullomodo conficere præſumat, nè undè placari debet, indè traſcatur Deus. Tom. 24.

Leges Eccleſiaſticæ Canuti Regis, anno 1032. v. De reverentia Sacerdotibus præſtanda. *Si quis ita Sacerdotem ad certam aliquam religionis normam, &c.* Tom. 25.

Ibid. vj. Exhortatio ad Eccleſiaſticos, ut ſanctè vivant. *Porrò autem præcipimus ut uniuſcujuſque ordinis, &c.* v. locum.

Appendix ad Concilium Lateran. III. anno 1179. Cap. xix. Non eſſe alicui dandam Eccleſiam intuitu operæ. *v. loc. tom. 25.*

Ibid. Cap. xv. Quòd ſi qui Eccleſias ſimoniacè fuerint adepti, &c. *v. titul.* Contrà Simoniacos.

Deeſt hîc titulus. Cap. xxj. Eccleſia adulterio polluta, per aſperſionem aquæ benedictæ debet reconciliari: & propter peccatum unius, alijs purgatio eſt indicanda. *Significaſti nobis quemdam Presbyterum cum alterius Conjuge, diabolico inſtinctu, &c.* v. locum, tom. 27. ſub fin.

Decreta Generalis Concil. Lateran. IV. Capitul. xix. Nè Eccleſiæ mundanis ſupellectibus exponantur. *Relinqui nolumus incorrectum, quòd quidam Clerici, &c.* Tom. 28.

Concil. Dalmatiæ & Diocliæ Regnis, anno 1199. Cap. v. De honore Sacerdotibus exhibendo. *Cùm terrenarum poteſtatum Nuntijs, ſive Miniſtris, &c.* Tom. 28.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Capitul. x. De ornamentis Eccleſiæ. *Ad exemplum Salomonis, qui omnia vaſa domûs Domini ex auro puriſſimo, &c.* eod. tom.

Concil. London. anno 1237. Capitul. 1. De Eccleſiarum dedicatione. *Baſilicarum dedicatio à veteri Teſtamento initium dignoſcitur habuiſſe, &c.* eod. tom. 28.

Ibid Capitul. xij. Nè Eccleſia una in plures Vicarias dividatur. *v. titul.* De unitate Eccleſiarum.

Concil. Viennenſe, anno 1267. Capitul. v. De læſionibus Eccleſiaſticarum Perſonarum. *Quicumque verò Perſonam Eccleſiaſticam enormiter violaverit, &c.* eod. tom.

Concil. Saltzburg. anno 1274. Capitul. xvij. Ludi quidam in Eccleſia prohibentur. *Ad hæc quidam noxij, quod vulgaris elocutio, &c.* v. loc. eod. tom.

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Capitul. xvj. De cura Capellarum. *Rectores qui Matrices habent Eccleſias, à quibus dependent Capellæ, &c.*

Ibid. Cap. xvij. De Vicarijs in Eccleſijs Parochialibus Monaſteriorum. *Curent etiam & Priores, cujuſcumque ſint Ordinis, &c.* ibid.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Capitul. viij. De utenſilibus, paramentis, & libris, & cæteris ornamentis eccleſiaſticis. *Cùm non ſolùm Miniſtri Eccleſiaſtici mundi eſſe debeant, &c.*

Ibid. Cap. xij. De munditia Eccleſiarum, & nè fiant in eis mercimonia, vel publicè parlamenta. *Cùm domum Dei deceat ſanctitudo, dicente Domino, &c.* v. locum, eod. tom. 28. ſub. fin.

Concil. Ravenn. III. anno 1314. Cap. vj. De majoritate & obedientia, ac honorificentia Prælatorum, & pœna non obedientium Superioribus ſuis. *Cùm Epiſcopalis dignitas præ cæteris ſit ſublimior, &c.* v. locum, in fine tomi 28.

Concil. Tolet. anno 1473. Conſtitutio ad removendos abuſus, Cap. xix. Nihil de conſecrandis Eccleſijs exigendum. *Statuimus quoque & ordinamus, nè Epiſcoporum in Pontificatibus Vicarij, &c.* v. tom. 34.

Concil. Senon. anno 1527. Admonitiones aliquot errorum, &c. Index Decretorum ad mores pertinentium. Cap. xiij. De fundationibus Eccleſiarum antiquis accuratè obſervandis & ſedulò complendis. *Volumus etiam quòd in ſingulis Parochialibus, &c.*

Ibid. Cap. xiv. In Oratorijs privatis ſine Diœceſani facultate non eſſe celebrandum, neque in Capellis hoſpitiorum, neglectâ Eccleſia Parochiali. *Non licet in Oratorijs privatis, quæ in domibus privatorum interdùm habentur, &c.* v. locum, eod. tom. 34.

Concil. Colonienſe, anno 1536. Conſtitutionum pars nona. Cap. xj. Dies dedicationis Templi extrà Coloniam uno die ubique celebrandus, & quomodo admonendus ſit populus.

Ibid. Cap. xij. Cur Templa & Altaria conſecrentur?

Ibid. Cap. xiij. Populus docendus quid agatur & ſignificetur in conſecratione Templorum & Altarium.

Ibid. Cap. xiv. Cur benedicuntur Campanæ? *Benedicuntur Campanæ ut ſint tubæ Eccleſiæ militantis, &c.*

Ibid. Cap. xv. Docendus populus ut ſignatis potiùs quàm ſignis inhæreat. *v. locum, tom. 35.*

Concil. Mogunt. anno 1549. Capitula ad mores pertinentia. Cap. xlviij. De conſtitutionibus Eccleſiæ. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars tertia. De piorum locorum adminiſtratione. *Ut pia loca omnia fideliter diligenterque adminiſtrentur, &c.* v. loc. tom. 36.

Concil. Mediolan. III. anno 1575. De ijs quæ pertinent ad ornatum & cultum Eccleſiarum.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. De Sacris Locis eorumque cultu. De Eccleſiarum Fabrica. *Nova Eccleſia nè ædificetur inconſulto Epiſcopo, &c.* v. locum, eod. tom. 36. & ſeq.

De Capellis & Altaribus. *Capellarum & Altarium locus nè in villa quavis Eccleſiâ, &c.*

De Sepulturis. *Nè ſepulturæ locus quovis nomine cuiquam detur: nevè ſepulturæ fiant, &c.*

De Cœmeterijs. *Cœmeteria ut muro, vel aliàs tutè undique ſepiantur.*

De Campanis. *Parochialis Eccleſia, ſi Campanas tres, &c.*

De ornatu, decore, ac nitore Sacrorum Locorum. *Nè Animalia, Piſces grandiores eorumvè membra in Eccleſijs appendantur, &c.*

De profano uſu à ſacris locis tollendo. *Nè ædium agrorum, rerumque aliarum ejuſmodi, quæ vel locandæ, vel vendendæ, &c.*

De religioſa in ſacris locis converſatione. *Nè ſacris myſterijs dicata, & à Deo electa Templa ſancta pateant, &c.*

De Eccleſiarum & Altarium conſecrationibus, aliarumque rerum benedictionibus. *Eccleſiæ ſalcem Parochiales non conſecratæ infrà annum in Civicate, &c.*

De ratione adhibenda in Eccleſijs, Altaribuſque profanandis. *Eccleſia, ſi quæ aliquando quâvis auctoricate profananda eſt, &c.*

De Sacriſtia. *Sacriſtia unaquæque habeat quæ ſequuntur, primò armarium vel veſtiarium unum, &c.*

De Bibliotheca. *Sicut in Libris Sacris, voluminibuſque Sanctorum, &c.*

De Oratorijs in via ſitis. *Oratoria, ubi Miſſæ Sacrificium non fit, in vijs & hujuſmodi locis poſita, &c.*

De Oratione. *Orationis veſpertinæ, olim in hac Provincia inſtitutæ, &c.*

De verbi Dei prædicatione. *Verbi Dei prædicatio traditione multiplex illa quædam & magna, &c.* v. loc. fusè.

De ſcholis doctrinæ chriſtianæ. *Ubicumque in Diœceſis, pagis aut vicis præſertim frequentioribus, &c.*

De Scholis. *vide* Concil. Pariſ. VI. lib. 1. c. 30. & lib. 3. cap. 12. tom. 21. Concil. Colon. anno 1536. pars ſexta cap. 19 20. & 21. tom. 35. & ibid. pars 12. cap. 1. 2. 3. 4. 5. *v.* Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. titul. 26. & Concil. Mogunt. anno 1549. cap. 62. & 63. item 65. 66. 67. 68. & 96. item Concil. Treverenſe II. anno 1549. cap. 15. eod. tom. 35. & alijs locis quamplurimis.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars tertia. De Eccleſijs earumq; ſupellectile & fructibus. *Sæpè accidit ſontes homines, qui ad Eccleſiam, &c.*

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. Quæ ad cultum Eccleſiarum pertinent. *Sacrarum rerum munditia divinorum officiorum religioni debita, &c.* Tom. 36.

Ibid. De bonis & juribus eccleſiaſticis. *Quibus Judicibus auctoritate Concilij Tridencini, &c.* ibid. tom. 36.

Concil. Aquileienſe, anno 1596. Cap. xvj. De Eccleſijs, & pio in eis verſandi modo, Altaribus & Sacrificijs. *Domus Dei, quam decet ſanctitudo, domus oracionis & ſanctitatis, &c.*

Ibid. De bonis & juribus Eccleſiarum tuendis. *v. titul.* De rebus Eccleſiæ, &c. *Tom. 36. in fine.*

Canones Synodi Romanorum ad Gallos Epiſcopos. Can. vj. Quòd per omnes Eccleſias una debet eſſe tradirio & diſciplina. *Catholicorum Epiſcoporum unam confeſſionem eſſe debere Apoſtolica diſciplina compoſuit, &c.* Tom. 37.

De Eccleſia. *vide.* Dedicationes Eccleſiarum abſque Reliquijs Sanctorum non fiant, Conc. Nic. II. c. 7. tom. 19. pag. 626. Item. Dedicationis Eccleſiæ dies quomodo celebrandus, &c. Conc. London. tom. 25. p. 94. Eccleſiæ infallibilitas, Conc. Senon. can. 1. t. 34. p. 625. Ejuſd. inviſibilitas, Senon. c. 2. eod. t. 34. p. 626. Eccleſia Pontificali & Regiâ auctoritate gubernatur, apud S. Macram c. 1. t. 24. p. 480. Eccleſiam intrans, & non attendens ejiciatur, Colon. c. 2. t. 24. p. 692. Eccleſia ab Epiſcopo claudanda eſt quando ſunt lites & jurgia de reditibus inter Clericos aut Laïcos, Tribur. c. 32. t. 24. p. 659. Eccleſia Romana omnium mater & magiſtra, Trident. ſeſſ. 7. de bap. c. 3. t. 35. p. 435. Eccleſia non judicat de occultis, Trid. ſeſſ. 24. in decret. de edit. eod. t. 35. p. 388. Eccleſiarum vacantium bona nè diripiantur, Herbipol. c. 26. t. 28. p. 661. Diſpenſatio bonorum eccleſiaſticorum quomodo fiat? Conc. Saltz. c. 2. t. 28. p. 622.

DE PRIVILEGIIS, ET EXEMPTIONIBVS.

CANON. APOSTOLORUM XXXI. Ut Eccleſia ſæculari potentiâ minimè pervadatur. *v. locum, tom. 1. pag. 135.*

Concil. Nicæn. anno 419. de Græco in Latinum converſum. Capitul. vj. De Privilegijs quę quibuſdam Civitatibus competunt. *Tom. 4.*

Concil. Afric. anno 424. Can. xxxj. De Manumiſſionibus, ut in Eccleſia celebrentur ab Imperatore poſcendum. *ibid.*

Valentiniani III. Cæſaris Conſtitutio, titul. 1. Ut Privilegia Eccleſijs ſerventur. *eod. tom. in fin.*

Interpretatio Legis. *In Notis.* Valentiniani & Valentis Imp. Litteræ, quibus Niceæ Civitati confertur Privilegium, quod ſit Metropolis.

Valentiniani Imp. Privilegium Nicomedienſi Civitati conceſſum. *v. locum, in not. p. 27. tom. 9.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xviij. De Privilegio Arelatenſis Epiſcopi ad Synodum congregandum. *v. loc. eod. tom. 9.*

Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. xxxix. ſub finem. De Privilegijs Eccleſiaſticis. *De Eccleſiaſticis verò Privilegijs quod Fraternitas ſcribit, hoc poſtpoſitâ dubitatione teneat, quia ſicut noſtra defendimus, ita ſingulis quibuſque Eccleſijs ſua jura ſervamus. Nec cuilibet favente gratiâ ultrà quàm meretur Imperator, nec ulli hoc quod ſui juris eſt ambitu ſtimulante derogo, ſed Fratres meos per omnia honorare cupio, ſicque ſtudeo honore ſingulos ſubvehi, dummodò non ſit quod alteri jure ab altero poſſit opponi. Reſponſalium verò veſtrorum moribus valdè congaudeo: in quibus mihi oſtenſum eſt quantùm me diligitis, qui ad me electos fratres & filio tranſmiſiſtis. Data 10. Kal. Aug. indict. 10.* Grat. 25. q. 2 cap. 8. Polyc. 3. lib. tit. 15. Joan. diac. l. 4. tit. 1. vit.

Privilegium Monaſterij S. Medardi. De Gairaldo Abbate S. Medardi, & de illius Monaſterio Sueſſionenſi, quod ampliſſimis Privilegijs decorat. *v. loc. inter 38. & 39. Epiſtolar. Gregor. Pap. I. lib. 2. tom. 13.*

Ejuſd. lib. iv. Epiſt. xlj. indict. xiij. ad Luminoſum Abbatem. *Gregorius Luminoſo Abbati Monaſterij S. Thomæ de Arimino.* Petitionem tuam congregationiſque tuæ libenter ſuſcepimus, ſecundùm ſtatuta Patrum juriſque formam tuis precibus accommodantes effectum. Caſtorio Fratri & Coëpiſcopo noſtro, noſtrâ præceptione tranſmiſſa eſt Epiſtola, Succeſſoribuſque ejus, & à te Monaſterioque tuo cunctam læſionis funditùs abſtulimus poteſtatem, ut nec ultrà in veſtro verſetur gravamine, nec Monaſterij res deſcribat, nec publica illic debeat eſſe proceſſio: illâ videlicet ei juriſdictione relictâ & in defuncti Abbatis locum alium quem dignum communis conſenſus congregationis elegerit,

debeat ordinare. His autem ita perfectis, in Dei opere eſtote ſolliciti, & aſſiduè operam orationi dare, nè non videatur magis vobis quęſita mentis in oratione ſecuritas, ſed malè (quod abſit) degentibus Epiſcopalis evitata diſtrictio.

Ibid. Epiſt. xliij. ad Caſtorium Epiſcopum Ariminenſem. *Luminoſus Abbas Monaſterij SS. Andreæ & Thomæ in Arimininenſi Civitate conſtituti, quas nobis lacrymabiliter preces effuderit indicta textus petitionis informat. Pro qua re Fraeernitatem tuam hortamur, ut obeunte Abbate Monaſterij ipſius, Eccleſia tua in deſcribendis providendiſque acquiſitis, acquirendiſvè ejuſdem Monaſterij rebus, nullâ ſe occaſione permiſceat, &c.* v. cætera, eod. tom. 13.

Ejuſd. lib. vj. Epiſt. xij. indict. xv. Reſpectæ Abbatiſſæ de Gallijs. *Pia poſtulatio voluntatis effectu debet proſequente compleri; quatenùs & devotionis ſinceritas laudabiliter eniteſcat, & utilitas poſtulata vires indubitanter aſſumat, &c.* v. loc. ibid.

Ibid. Epiſt. xl. Mariniano Epiſcopo Ravennæ. *v. titul.* De Monachis.

Ejuſd. lib. vij. Epiſt. xviij. Mariniano Epiſc. Ravennæ. *Quàm ſit neceſſarium Monaſteriorum quieti proſpitere, & de eorum perpetua ſecuritate tractare, antè actum vos officium, quod in regimine Monaſterij exhibuiſtis informat, &c.* vide locum fusè, tom. 13.

Ibid. Epiſt. xxxj. Secundino Epiſcopo Tauromitano. *Quærimoniam Monachorum Monaſterij Caſtellienſis oblata eſt eis petitio; quæ tenetur in ſubditis pateſeeir. Proindè Fraternitas veſtra hæc quæ aſſerunt ſollicitâ perſcrutari eurâ ſtudeat. Et ſi eâ invenerit veritate ſubſiſtere, rationem tuitionis illis impendat, & Monaſterium quod Monaſterio eorum unitum eſt, ſecundùm conſuetudinem deputatis de Congregatione eorum illîc Monachis prouideat ordinari; quia rationis ordo non patitur ut Monaſterium ipſum, maximè contrà voluntatem Fundatorum, ab eorum diſpoſitione ad arbitrium ſuum præſertim laïca perſona ſubdutat, aut aliquis ſibi in id jus debeat vendicare.*

Ibid. Epiſt. xxxiij. Joanni Epiſcopo Schillitano. De oppreſſione Monachorum Caſtillienſis Monaſterij. *Grave nimis & contrà Sacerdotale conſtat eſſe propoſitum, velle cujuſquam Monaſterij privilegia olim indulta confundere, & ad irritum quæ ſunt pro quiete diſpoſita niti deducere. Queſti itaque nobis ſunt Monachi, &c.* v. locum, eod. tom.

Ibid. ejuſd. lib. vij. Epiſt. xl. indict. ij. Epiſt. cxvj. Vigilio Epiſcopo Arelatenſi. De Privilegio Monaſterij Arelatenſis auctoritate Apoſtolicâ confirmato, quod inviolabiliter ſervari debeat. *Menſe Novembri præſentis 2. indictionis experientiæ tuæ præceptione noſtrâ mandavimus, ut Calixeno filio Stephaniæ, &c.* v. locum.

Ibid. Epiſt. cxvj. *Cùm piæ deſiderium voluntatis & laudandæ devotionis Saterdotibus ſit ſemper ſtudijs adjuvanda, eura eſt ſollicitudinis adhibenda; ut ea quæ pro quiete Monachorum, religioſæque converſationis fuerint ordinata, nec diſſimulatio negligere, nec quædam valeat præſumptio perturbare, &c.* v. totum fusè.

Ejuſd. lib. xj. Epiſt. viij. ad Brunichildem Francorum Reginam. De Privilegijs Monaſterio & Xenodochio Auguſtodunenſi conceſſis. ..... *Epiſtolis autem veſtris indicantibus agnoſcentes Eccleſiam vos S. Martini in Suburbano Auguſtodunensi atque Monaſterium Ancillarum Dei, nec non & Xenodochium in Urbe eadem*

eadem conſtruxiſſe, valdè lætati ſumus, & gratias Omnipotenti Deo retulimus, qui cordis veſtri ſinceritatem ad hæc operanda compunxit. Quâ de re, ut & nos bonis veſtris in aliquo participes haberemur, Privilegia locis ipſis pro quiete & munitione illic degentium, ſicut voluiſtis, indulſimus, &c. v. locum fusè, tom. 14.

Ibid. Epiſt. ix. ad Theodoric Francorum Regem. De Privilegijs eiſdem, Legatiſque de pace cum Imperatore ſtabilienda. *v. locum.*

Ibid. Epiſt. x. Privilegium Xenodochij Auguſt. *Quando Catholicorum, &c.*

Ibid. Epiſt. xj. ad Theſſaloniam Abbatiſſam. Privilegium Monaſterij Sanctæ Mariæ in Urbe Auguſtodunenſi. *Quando ad ea quæ Catholicorum Regum corda Pontificalibus ſunt monitis provocanda, ita ardenti deſiderio divinâ præveniente gratiâ ſuccedunturs, ut ab eis ultrò poſcantur; tanto ſunt alacri & læto animo concedenda, quantò & ea ipſa quæ cupiunt ſi nollent facere, peti debuerant. Proindè juxtà ſcripta filiorum noſtrorum Præcellentiſſimorum Regum, Brunichildæ ac Nepotis ipſius Theodorici, Monaſterio S. Mariæ ubi Ancillarum Dei Congregatio eſt conſtituta in Urbe Auguſtodunenſi, &c.* ut ſuprà.

Ibid. Epiſt. xij. ad Lupponem Abbatem. Privilegium S. Martini in Suburbano Auguſtodunenſi. *vide ut ſuprà totidem verbis.*

Privilegium Monaſterij Sueſſionenſis Eccleſiæ ampliſſimum. *v. locum in fine 12. lib. Greg. Magn. tom. 14.*

Conventus Clipiacenſis. Aimonius lib. iv. hiſtoriæ Francorum, Cap. xlj. *v. locum.*

Præceptum Clodovei II. Regis Francor. De liberalitate Monaſterij S. Dionyſij, Privilegium à Landerico Epiſcopo Pariſienſi conceſſum. *Quoniam quidem inter ea quæ Dei diſponente providentiâ curſu temporis agimus, ſi quid rectè actum eſt, ad illius qui & dando præmonuit, & poſſe contulit, gloriam & noſtram proſperitatem non eſt dubium attinere; decet & præſertim eos qui in Sacris Ordinibus eminere videntur, privatæ & publicæ rei ita curam agere, ut & ſua peccamina annulare, & ſi quid eſt virtutis, hoc ſemper ad altiora ſtudeant provehere, & aliorum vel benefacta commendare, vel vitia invigilent corrigere, &c.* v. loc. fusè, tom. 15. *Sic fiat hæc materia:* Facto privilegio ſub die Julij in anno 15. regnante Cludovico Glorioſiſſimo Rege, Auſtrolenus Lector, jubente Domno Landerico Epiſcopo, hoc Privilegium ſcripſi & reſcripſi. Et ſubſcripſerunt 25. Epiſcopi.

Ibid. Præceptum Clodovei II. Regis. De liberalitate Monaſterij S. Dionyſij. *Oportet clementiâ principali inter cæteras petitiones illud quod pro ſalute adſcribitur, & pro tenore Divini Nominis poſtulatur, placabili auditu ſuſcipere, & ad effectum perducere, ut fiat in mercede convictio, dum pro quiete ſervorum Dei, vel congruentia locis venerabilibus impertitur petitio, &c.* v. locum fusè. *Ad hæc verba:* Quam auctoritatem decrevimus, Chriſto in omnibus nobis ſuffragante, ut firmior habeatur, & per omnia tempora conſervetur, ſubſcriptionibus manus noſtræ infrà roborari.

Epiſt. Adeodati Papæ. De Privilegio quod conceſſum eſt Abbati Monaſterij Sancti Martini Turonenſis. *Æquitatis nos admonet norma, quam apprimè cuſtodire præcipitur, ut canonica SS. Patrum conſulta, præſertim à Beatiſſimis Apoſtolicæ Sedis Præſulibus, Prædeceſſoribus ſcilicet noſtris, qui auctoritatem ſucceſſione ac vice Sacratiſſimi Apoſtolorum Principis Petri per diligentem ſolertiam nacti*

ſunt, quemadmodum ſtatuta reperimus, inviolatâ atque illibatâ cuſtodiâ cuſtodimus; ſed, &c. v. loc. fusè.

Nota. Epiſtola hæc collata fuit cum Schedis Pithœanis, in quibus exiat etiam Chrodeberti ejuſdem Epiſcopi Turon. Epiſtola de judicio mulieris quæ poſtquàm conſecrata & profeſſa caſtitatem Deo fuerat conſervare, adulterium perpetrarat.

Concil. Rothomagenſe, anno 681. in quo Monaſterij Fontanellenſis inter cætera editum eſt Privilegium. *vide* Aigradum in vita S. Ansberti Epiſcopi Rothomagenſis, qui Synodo præfuit.

Charta Kenredi & Offæ Regum. De terris Eveshamiæ Cœnobio collatis.

Charta Eguvini Epiſcopi Wigornenſis. Synodus Anglica generalis, in loco qui Abne dicitur, anno 709. ejuſd. argumenti. *vide locum.*

Epiſt. xiv. Zachar. Pap. ad Bonifacium Archiepiſcopum. Privileg. Monaſterij Fuldenſis. *Quoniam ſemper ſunt concedenda, quæ rationabilibus congruunt deſiderijs; oportet ut devotio Conditoris piæ conſtructionis oraculo in Privilegijs præſtandis minimè denegetur. Igitur quia, &c.* v. locum, tom. 16.

Privilegium Stephani Pap. II. Fulrado Abbati indultum, ejuſque Succeſſoribus. ..... *Ee ideò per hanc Apoſtolicam auctoritatem tibi, &c.* v. locum.

Epiſt. xj. Pauli Pap I. ſive Diploma, pro immunitate Monaſterij S. Hilari Galicenſis ſub Ravennate Eccleſia poſiti. *v. locum, tom. 17.*

Privilegium Monaſterio Sancti Dionyſij ab Hadriano Papa I. conceſſum. (C'eſt une confirmation de celuy d'Etienne; il donne au Monaſtere de S. Denis la permiſſion d'avoir un Evêque particulier.) *v. locum, tom. 18. pag. 76.*

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. viij. Ut Privilegia à Pontifice Romano conceſſa obſerventur. *Octavo ſtatuto: ut Privilegia antiqua à Sancta Romana Sede delata Eccleſijs omnibus conſerventur. Si qua autem propter aſſenſum pravorum hominum contrà canonica inſtituta conſcripta ſunt, avellantur,*

Capitulare Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. Capitul. xix. Ut Eccleſijs antiquis ſua jura ſerventur. *v. locum, tom. 20.*

Epiſt. ij. Leonis Pap. III. ad Carolum Magnum. *Piæ tuæ petitioni per omnia congaudentes, &c.* v. locum, tom. 20.

Epiſt. 1. Paſchalis Papæ. De confirmatione Privilegiorum Ravennatis Eccleſiæ. (Elle eſt toute barbare) *v. locum, tom. 21.*

Concil. London. anno 833. Confirmatur Privilegium & conceſſiones Withlaſij Regis, Monaſterio Croylandiæ factum, prout ſequitur. *v. locum, eod. tom. 21.*

Concil. apud Lauriac. anno 843. Cap. 1. De eo qui eccleſiaſticam auctoritatem contemnit. *eod. tom. 21.*

Concil. ad Theodonis Villam, anno 844. Ut ordo eccleſiaſticus antiquum vigorem recipiat, Judicium & Juſtitia reddatur, & pœnitentia de præteritis agatur.

Concil. Belvacenſe, anno 845. Cap. 1. Ut conſervetur jus eccleſiaſticum.

Ibid. Cap. vij. Ut præcepta Eccleſijs data firmentur. *eod. tom. 21.*

Concil. Mogunt. I. anno 848. pro juribus & immunitatibus eccleſiaſticis celebratum. Cap. xj. Ut antiquæ Eccleſiæ habeant Privilegia ſua. *ibid.*

Epiſt. 1. Benedicti Papæ III. ad Hincmar. Archiepiſc. Rhemenſem. Con-

firmatio Synodi Sueſſionenſis II. cum Privilegijs Eccleſiæ & Archiepiſcopi Rhemenſis. *v. locum, tom.* 22.

Concil. Pariſ. anno 846. Privilegium electionis & libertatis Monaſterio Corbeienſi confirmatum, in Synodo Pariſ. anno ab Incarnatione Domini Noſtri Jeſu-Chriſti 946. indict. x. regnante per Provincias Galliæ Glorioſiſſimo atque Sereniſſimo Principe Carolo jam diviſione Regni ac pace cum Fratribus Hlothario ſcilicet & Hludouvico Regibus confirmata, &c. *v. locum fusè. (continet enim 4 pag.* Tom. 21.

Concil. Kingesburiæ, anno 850. Charta Bertulfi Regis Merciorum. De immunitatibus conceſſis Monaſterio Croylandiæ. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Lingonenſe, anno 850. in quo confirmatum eſt quod Alberico Lingonenſi Epiſcopo ad Monaſterium Beſuenſe factum eſt. *vide locum.* Edidit Petrus de la Lande in ſupplemento Conciliorum Galliæ.

Nicolai Pap. I. Epiſt. xxiv. ad Traſulfum Abbatem Corbeienſem. Privilegium Monaſterij Corbeienſis. *Undè quia non multis intercedentibus annis Monaſterium Beatorum Petri & Pauli, &c.* v locum fusè, tom. 22. Il excommunie tous ceux qui contreviendront à céte exemption.

Ejuſd. Epiſt. lx. ad Carolum Calvum Regem. *Excellentiæ veſtræ innoteſcimus, quia Rotbertus Sanctæ Cenomanenſis Eccleſiæ Antiſtes nobis litteris ſuis cognitum, præcipuâ cordis devotione obſecrans, facere ſtuduit, quòd Monaſterium Sancti Karileſi, ſitum in Pago Cenomanico, &c.* v. totum. Il exhorte le Roy d'y contraindre les Moines s'ils y reſiſtent.

Ejuſd. Epiſt. lxj. ad Rotbertum Epiſcopum Cenomanenſem, ejuſd. argumenti cum ſuperiore. *vide.*

Ejuſd. Epiſt. lxij. ad univerſos Epiſcopos & Principes Galliæ. (C'eſt le Privilege de l'Abbaye de Saint Calais, dont il dit que céte Abbaye a toûjours joüi; mais qu'elle a été troublée depuis peu dans céte joüiſſance, ainſi que le Roy Charles le Chauve s'en eſt plaint à luy.) *in fin. 1. pag.*..... Undè dignatus eſt ad nos pius Princeps præfatus, & Miſſum dirigere ſuum, id eſt, venerabilem Odonem Bellovacenſem Epiſcopum, & litteras ſuæ dignationis deſtinare, quibus poſtulavit ut libertatem illi Monaſterio, & ab Epiſcopis & à Regibus Francorum conceſſam, noſtrâ firmamus auctoritate, &c. *v. totum fusè.* Il leur ordonne de ſe pourvoir devant le Saint Siege.

Ejuſd. Epiſt. vj. in Appendice, ad Monachos Sancti Karileſi. *Fidelium relatione comperimus, quod modum proprium tranſgredi cupientes, à jure Cenomanicæ Urbis in cujus Diœceſi moramini vos ſubtrahere conamini, &c.* v. locum fusè.

Ejuſd. Epiſt. vij. ad Epiſcopos in Regno Caroli Calvi conſtitutos. *Nicolaus Epiſcopus Servus Servorum Dei, omnibus Reverentiſſimis & Sanctiſſimis Confratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis in Regno Caroli Glorioſiſſimi Regis commorantibus.* Dignum eſt ut qui Sacerdotali reverentiâ decorantur ſecundùm Sanctorum Patrum cenſuram, æqui moderaminis, &c. *v. locum fusè.*

Ejuſd. Epiſt. viij. ad Hincmarum Archiepiſc. Rhemenſem. *Nicolaus Epiſcopus Servus Servorum Dei, &c. ut ſuprà.* Relatu quorumdam audivimus, quòd tua Fraternitas contrà Rotbertum Cenomanicæ Urbis Epiſcopum, pro eo quòd Monaſterium S. Karileſi ad jus Eccleſiæ ſibi commiſſæ vindicare velit, non parùm ſit indignato, &c. *v. locum, eod tom.* 22.

Concil. Tullenſe I. anno 859. apud Saponarias. Cap. xj. De conſervando Privilegio Monaſterij S. Benedicti. *Tandem poſtulavit humiliter Generalis Synodus, ſe ad terram uſque proſternens antè Carolum Regem & Rodulfum Biturigum Archiepiſcopum, obſecrans, & adjurans per Crucem & Chriſti Sanguinem, ut Privilegium Monaſterij S. Benedicti, quod annuente præfato Rege firmaverant, &c.* v. locum, eod. tom. 22.

Regulæ Sanctæ ac Univerſalis Octavæ Synodi Conſtantinopolit. anno 870. xviij. Indè ſtatutum eſt ut Privilegia Eccleſiarum conſerventur. *v. locum in fine tom.* 23.

Epiſt. cxliij. Joann. Pap. VIII. ad omnes fideles. Præcepit nè quiſpiam Monaſterio S. Augentij quidquam detrimenti afferat.

Ejuſd. Epiſt. ccixc. ad Anſelmum Archiepiſcopum Mediolanenſem. Mediolanenſis Eccleſiæ Privilegia confirmat.

Concil. Tricaſſinum, anno 878. Cap. viij. Privilegium Eccleſiæ Pictavenſis. *v. locum.*

Ibid. xj. Confirmatio Privilegiorum Eccleſiæ Turonenſis.

Ibid. xiij. Privilegium Eccleſiæ Floriacenſis. *v. tom.* 24.

Concil. Romanum, anno 1059. Epiſt. xx. Alexandr. Pap. IX. Privilegia Monaſterij S. Dionyſij à Prædeceſſoribus contrà Pariſienſem Epiſcopum conceſſa confirmat. *Devotioni tuæ notum fieri volumus, quòd Abbas Monaſterij S. Dionyſij Martyris, &c.* eod. tom. 25.

Corpus S. Dionyſij. *ibid. pag* 482.

De præeminentia Londonienſis & Eboracenſis, & de Privilegijs generaliter vel ſpecialiter indultis, & de eorum abuſu & confirmationibus. *v. locum, tom.* 27. *ſub finem. Sunt Capitula x.*

Decreta Generalis Concilij Lateranenſis IV. Capitul. lvij. De interpretandis Privilegiorum verbis. *Ut Privilegia quæ quibuſdam Religioſis Perſonis Romana conceſſit Eccleſia, &c.*

Ibid. lviij. De eodem, in favorem Epiſcoporum. *v. tom.* 28.

Epiſt. 1. Martini Pap. IV. ad Fratres Minores. Eis Privilegium concedit prædicandi, & confeſſiones audiendi. *Ad fructus uberes, quos in agro dominico, &c.* eod. tom. 28. p. 608.

Concil. Saltzburg. anno 1386. Cap. viij. Nè mendicantes admittantur ſine Diœceſanorum licentia, & teſtimonio litterarum. *Quia Religioſos, præcipuè Fratres Mendicantes decet, &c.* v. tom. 29.

DE REBVS ECCLESIAE.

Beneficia, Res Eccleſiæ, earumque Procuratio & diviſio, ac Stipendia Clericorum.

CAN. APOSTOLORUM. Εἰ Ἅλλα πασᾶ ὀπώρα ἐς εἶκον, &c. *Eſt Can. 5. Dion. Exig.* Reliqua poma omnia ad domum primitiæ Epiſcopo & Preſbyteris dirigantur, non offerantur in Altari. Certum eſt autem quòd Epiſcopus & Presbyteri dividant & Diaconis & Clericis.

Cyprianus. Epiſt. xx. Presbyteris & Diaconibus. *Deſideraſtis quoque ut de Philumeno, &c.* v. locum.

Ibid. Canon. Apoſtolorum. Εἰ Παντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν, &c. *Eſt Can. 37. Apoſt.* Omnium negotiorum eccleſiaſticorum curam Epiſcopus habeat, & ea velut Deo contemplante diſpenſet, nec ei liceat ex his aliquid omninò contingere, aut parentibus proprijs, quę Dei ſunt condonare. Quòd ſi pauperes ſunt, tanquàm pauperibus ſubminiſtret, nec eorum occaſione Eccleſiæ negotia deprædetur,

Ibid. Can. xxxix. ex verſione Dion. Exig. Ἐςω φανερὰ τὰ ἴδια του ἐπισκόπου πράγματα, &c. *Sint autem manifeſtæ res propriæ Epiſcopi (ſi tamen habet proprias) & manifeſtæ dominicæ, &c.* v. locum, tom. 1. pag. 135.

Ibid. Can. xl. ex verſione Dion. Exig. Προσαλομεν ἐπίσκοπου, &c. De dignitate Pontificis, & quòd rerum ſuarum habeat poteſtatem. *Præcipimus ut in Civitate ſua Epiſcopus Eccleſiæ res habeat. Si enim animæ hominum, &c.* v. locum.

Epiſt. Urbani Pap. 1. titul. 1. De vita communi, & quam ob cauſam Eccleſia poſſeſſiones habere cœperit.

Ibid. titul. ij. A quibus, vel ad quos uſus res eccleſiaſticæ diſpenſentur, & de invaſoribus earum?

Ibid. titul. iij. Si quis ab Eccleſia jus poſſidendi avellere tentaverit. *v. loc. tom. 1. pag. 289.*

Epiſt. Lucij Pap. I. titul. iij. Ut Metropolitanus ſine conſilio Epiſcoporum nihil agat, nec ipſi ſine illius, niſi quod ad proprias Eccleſias pertinet.

Ibid. titul. vj. De ijs, qui res Eccleſiæ vel oblationes fidelium auferunt, & qui eis conſentiunt.

Concil. Ancyr. anno 314. Can. xiv. Περὶ τῶν διαφερόντων τῷ, &c. De rebus eccleſiaſticis eo tempore diſtractis quo ipſæ Eccleſiæ viduantur Epiſcopis. *De his quæ pertinent ad Eccleſiam, quæcumque cùm non eſſet Epiſcopus Presbyteri vendiderunt, placuit reſciſo contractu, ad jura eccleſiaſtica revocari. In judicio autem erit Epiſcopi, ſi pretium debeat recipi, necnè: quia plerumque rerum diſtractarum reditus ampliorem ſummam pro precio dato reddiderit.*

Conſtitutio Silveſtri Epiſc. Urbis Romæ. Can. iv. Ut de redditibus Eccleſiæ quatuor partes fiant. *Tom. 2.*

Concil. Gangrenſe, Can. vij. De fructuum oblationibus.

Ibid. Can. viij. De his quæ in uſibus pauperum conferuntur. *v. loc. eod. tom. 2. pag. 505.*

Concil. Antioch. anno 340. ex interpret. Dion. Exig. Can. xxiv. De Rebus ad Eccleſiam pertinentibus, & de his quæ propria Epiſcopi eſſe noſcuntur. Τὰ τῆς ἐκκλησίας, τῆ ἐκκλησία καλῶς ἔχει, &c. *Rectè habet ea quæ ſunt Eccleſiæ ſervari cum omni diligentia & bona conſcientia & fide quæ in Deum eſt, qui omnia inſpicit & judicat, &c.* v. locum.

Ibid. Can. xxv. Ut Epiſcopus diſpenſandi res eccleſiaſticas habeat poteſtatem. Ἐπίσκοπον ἔχειν τῶν, &c. *Epiſcopus habeat rerum Eccleſiæ poteſtatem ad diſpenſandum in omnes egentes, cum ſumma reverentia & timore Dei. Ipſe autem eorum quibus indiget (ſi tamen indiget) &c.* v. loc. in fin. tom. 2.

Decretum, ſive Statutum unum Concil. Valentini, anno 374. Niſi ut meliora proſpiciat, rem Eccleſiæ non liceat Epiſcopo detrahere. *v. tom. 3. pag. 313.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. xlix. Ut ea quæ quis in Eccleſiaſtico poſitus gradu acquiſivit, Eccleſiæ conferantur. *Placuit, ut Epiſcopi, Presbyteri, Diaconi, vel quicumque Clerici, qui nihil habentes ordinantur, & tempore Epiſcopatûs Clericatûs ſui agros, vel quæcumque prædia nomine ſuo comparant, tamquàm rerum dominicarum invaſionis crimine teneantur obnoxij, niſi admoniti eadem ipſa contulerint. Si autem ipſis propriæ aliquid liberalitate alicujus, vel ſucceſſione cognationis obtulerit, faciant indè quod eorum propoſito congruit. Quòd ſi à ſuo propoſito retorſùm exhorbitaverint, honore eccleſiaſtico indigni tamquàm reprobi judicentur.*

v. infrà huj. Concil. Capitula numero quinque ex Gratiano & alij deſumpta. Cap. ij. Eccleſiaſticarum rerum precariæ qualiter fieri debeant? *v. locum, tom. 3.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xxxj. Qualiter res Eccleſiæ ab Epiſcopo habeantur? *Ut Epiſcopi rebus Eccleſiæ, tamquàm commendatis, non tamquàm propriis utantur.*

Ibid. Can. xxxij. De irritis diſtractionibus Epiſcoporum. *Irrita erit donatio Epiſcoporum, vel venditio, vel commutatio rei eccleſiaſticæ, abſque conniventia & ſubſcriptione Clericorum.*

Concil. Carthag. V. anno 398. Capitul. iv. De rebus Eccleſiæ ſine conſilio Metropolitani Epiſcopi non alienandis. *Placuit etiam ut rem Eccleſiæ nemo vendat. Quòd ſi aliqua neceſſitas cogit, hanc inſinuandam eſſe Primati Provinciæ ipſius, ut cum ſtatuto numero Epiſcoporum, utrùm faciendum ſit arbitretur. Quòd ſi tanta urget neceſſitas Eccleſiæ, ut non poſſit antè Primatem conſulere, ſaltem* * *poſt factum curioſitatem habeat, & vicinis Epiſcopis hoc antè judicare, & ad Concilium referre eas ſuæ Eccleſiæ neceſſitates. Quòd ſi non fecerit, reus* * *Concilij venditor teneatur.*

* vicinos Teſtes convocet Epiſcopos curans.

Concil. Milevitanum II. anno 416. Can. xvj. Ut pro cauſis Eccleſiarum Executores, vel Advocati à Principe poſtulentur. *v. loc. tom. 4.*

* Deo & Concilio venditor.

Concil. Africanum, anno 424. Can. xlviij. De Epiſcopis qui hæreticos vel paganos hæredes inſtituunt. *Item conſtitutum eſt, ut ſi quis Epiſcopus hæredes extraneos à conſanguinitate ſua, vel hæreticos etiam conſanguineos, aut paganos Eccleſiæ pertulerit, ſaltem poſt mortem anathema ei dicatur, atque ejus nomen inter Dei Sacerdotes nullomodo recitetur. Nec excuſari poſſit, ſi inteſtatus deceſſerit,*

qui ueique debuit, factus Epiſcopus, rei ſuæ ordinationem congruam ſuæ profeſſioni nequaquam differre.

Codex Canon. Eccleſ. Afric. Can. xxxiij. Ut Presbyteri rem Eccleſiæ in qua ſunt conſtituti non vendant; & nulli Epiſcopo liceat rem tituli Matris Eccleſiæ uſurpare. *Ieem placuit ut Presbyteri non vendant rem Eccleſiæ, ubi ſunt conſtituti, neſcientibus Epiſcopis ſuis, quomodo & Epiſcopis non licet vendere prædia Eccleſiæ ignorantee Concilio, vel Presbyteris ſuis. Non habente ergò neceſſitatem, nec Epiſcopo liceat Matris Eccleſiæ, nec Presbyeero rem tituli ſui uſurpare.*

Leonis I. Epiſt. civ. ad univerſos Epiſcopos per Siciliam conſtitutos. *v. tom. 7.*

Concil. Calchedon. Can. xxij. Μὴ ἐξεῖναι κληρικοῖς, &c. Id. ex interpret. Dion. Exig. Quòd non liceat Clericis poſt mortem ſui Epiſcopi res ad eum pertinentes diripere. *Non licere Clericis poſt mortem ſui Epiſcopi res ad eum pertinentes diripere, ſicut antiquis quoque Canonibus prohibitum eſt. Eos autem qui hoc faciunt in ſuo gradu periclitari.*

Ibid. Can. xxvj. περὶ ἐπιτρόπων τῶν τῆς ἐκκλησίας, &c. Id. apud Dion. Exig. De diſpenſatoribus ſingularum Eccleſiarum. *Quoniam in quibuſdam Eccleſijs (ſicut ad nos pervenit) Epiſcopi ſine œconomis res Eccleſiaſticas eractant, placuit omnem Eccleſiam Epiſcopum habentem habere etiam œconomum de Clero proprio, qui diſpenſet res eccleſiaſticas ſecundùm ſententiam proprij Epiſcopi. Ut Eccleſiæ adminiſtratio ſine teſtimonio non ſit, & ex hoc res ejuſdem Eccleſiæ diſpenſentur, & probrum ac decus Sacerdotio inuratur. Si autem hoc non fecerit, eum ſubjici Canonibus.*

Hilar. Pap. Epiſt. viij. anno 470. ad Epiſcopos diverſarum Provinciarum Galliæ. Cap. v. Ut prædia eccleſiaſtica non alienentur, niſi apud Concilium alienationis causâ priùs doceatur. *Simul etiam ſuper hoc univerſam Fraterniea-tem volumus eſſe commonitam, nè prædia, quæ neque deſerta, neque damnoſa ſunt, &c.* v. locum, eod. tom. 9.

Epiſt. iij Simplic. Pap. ad Florentiſſimum Severum & Equitium Epiſcopos. De redditibus Eccleſiæ. *Simul etiam de redditibus Eccleſiæ, vel oblaeione fidelium quid deceat, neſcienti nihil licere permittat, ſed ſola ei ex his quarta portio remeetatur, &c.* v. locum, ibid.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. Eccleſiæ facultates Epiſcopis, Clericis, & pauperibus diſtribui debere: Diœceſes & bona Eccleſiæ ab Epiſcopis 30. annos poſſeſſa, non eis conferenda. * *Præſulum auctoritas noſtrorum emanavit, ut faculeates Eccleſiæ Epiſcopi ad regendum habeant poteſtatem: ita tamen ut viduarum, pupillorum, atque pauperum, necnon Clericorum ſtipendia diſtribuere debeant. Hoc eis etiam ſtatuimus dari, quod hactenùs decretum eſt. Reliquum ſibi Epiſcopi vindicent, ut (ſicut antè diximus) peregrinorum aeque captivorum largitores eſſe poſſint. Illud etiam annecti placuit, ut ſi (quod abſit) faculeates Eccleſiæ, necnon & Diœceſes quæ ab aliquibus poſſidentur, Epiſcopis jure ſibi vindicent, quod * tricennalis lex concluſit: quia & filiorum noſtrorum Principum iea emanavit auctoritas, ut ulerà 30. annos nulli liceat pro eo appellare, quod tempus legum excluſit. Data Idib. Maij Aſterio & Præſidio viris clariſſimis Conſulibus.* *

Epiſt. v. Symmachi Pap. ad Cæſarium Epiſcopum Arelatenſem. Ut res Eccleſiæ non alienentur. *Poſſeſſiones igitur, quas unuſquiſque Eccleſiæ proprio de-*

* quoniam Præſulum.

* triennaria tutela ſine regula, aut potius cautela quâtum erui poteſt ex 2. c.

* anno Ch. 494. Pag. 2. verſ.

dit aut reliquit arbitrio, alienari quibuſlibet titulis atque contractibus, vel ſub quocumque argumento non patitur; niſi forſitan aut Clericis horum meritis, aut Monaſteriis religionis intuitu, aut certè peregrinis neceſſitas largiri ſuaſerit: ſic tamen ut hæc ipſa non perpetuò, ſed temporaliter donec vixerint, perfruantur.

Synod. Romana III. anno 501. ſub Symmacho Papa. Inſigne dictum Regis de cauſis eccleſiaſticis. *v. locum, tom.* 10. *in notis.*

Synodus Romana IV. anno 502. ſub eod. Symmacho Papa. Tribus primis Capitibus, &c. *eod. tom.* 10.

Ibid. Cap. iij. ..... *Symmachus Epiſcopus Eccleſiæ Catholicæ Urbis Romæ dixit*: Magna quidem venerando, & ſacerdotali debetur cultura propoſito, cui imminet de ſtudio quæ recta ſunt, non de neceſſitate diſponere, &c. *v. locum.*

Ibid. Cap. iv. Ut nulli Apoſtolicæ Sedis Præſuli poſſeſſionem Eccleſiæ magnam vel parvam in perpetuum liceat alienare, vel commutationis obtentu ad cujuſlibet jura tranſvertere. *His ergo perpenſis, manſuro cum Dei noſtri conſideratione decreto, ſancimus, ut nulli Apoſtolicæ Sedis Præſuli à præſenti die, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. v. De domibus Eccleſiaſticis quæ ſunt in Urbibus commutandis. *Sanè tantùm domus in quibuſlibet Urbibus conſtitutæ, quarum ſtatum neceſſe eſt expenſa non modica ſuſtentari acceptis (ſi offerri contigerit) ſub juſta exiſtimatione reditibus, & divini timore judicij* commutentur.*

* commodentur.

Ibid. Cap. vj. Ut non liceat Presbyteris Urbis Romæ titulorum ſuorum prædia, ſeu quidquid juris eorum fuerit quolibet alienare commento: qui verò hoc agere tentaverit, ordinis ſui amiſſione plectatur. *Pari etiam Eccleſiarum per omnes Romanæ Civitatis titulos, qui ſunt Presbyteri, vel, &c.*

Ibid. Cap. vij. Ut qui petierit prædium Eccleſiæ, & acceperit, aut ſi quis Presbyterorum aut Diaconorum ſeu deffenſorum danti ſubſcripſerit, anathemate feriatur. *Prætereà qui petierit, aut acceperit, vel qui Presbyterorum, aut Diaconorum ſeu deffenſorum danti ſubſcripſerit, quo iratus Deus animæ percutit, anathemate feriatur, &c.*

Ibid. Cap. viij. Ut ſi quis anathematis pœnam parvi duxerit etiam documento, quod ſe putat Eccleſiæ prædium poſſidere fruſtretur; liceatque cuilibet Eccleſiaſticæ Perſonæ vocem contradictionis afferre, & cum fructibus præteriti temporis eadem prædia alimata repoſcere. *Quod ſi minore animæ ſuæ curâ quiſquam remedium oblatum fortè neglexerit, &c.*

Synodus Romana VI. anno 504. ſub eodem Symmacho. De invaſoribus rerum eccleſiaſticarum. (Multa ex IV. reperiuntur. *vide.*) *His ergò perpenſis, nè illi in ruinam incidant, & perpetuo damnentur exitio, &c.* eod. tom. 10. pag. 358.

Concil. Agath. anno 506. Can. v. Si Clericus Eccleſiæ furtum fecerit.

13. qu. 1. Clerici. *Si quis Clericus furtum Eccleſiæ fecerit, peregrina communio tribuatur.*

Ibid. Can. vj. Si Epiſcopo ab extraneis quidquam fuerit derelictum. *Pontifices verò quibus in ſummo Sacerdotio conſtitutis, &c.*

12. qu. 3. Pontifices

Ibid. Can. vij. De rebus Eccleſiæ, quomodo ab Epiſcopis diſtrahantur, & de ſervis Eccleſiæ qualiter ab Epiſcopo manumittantur? *Caſellas verò & mancipia Eccleſiæ Epiſcopi, ſicut priſca Canonum præcepit auctoritas, &c.*

16 qu. 1. Caſellas.

Ibid. Can. xxij. Ut non liceat Presbytero aut Clerico rem Eccleſiæ vende-

re aut donare. ..... *Et licet superfluum sit de re nota & antiquis Canonibus prohibita, iterato aliquid definire: attamen, &c.* 12.qu.1. Statuimus.

Ibid. Can. xxvj. Si quis documenta Ecclesiæ supprimat, vel adversarijs tradat. *Si quis de Clericis documenta quibus Ecclesiæ professio firmatur, aut supprimere, aut negare, aut adversarijs fortasse tradere damnabili & puniendâ obstinatione præsumpserit, quid per absentiam documentorum damni Ecclesiæ illatum est, de proprijs facultatibus reddat, & communione privetur. Hi etiam qui in damno Ecclesiæ instrumenta Ecclesiæ impiè solicitatis traditoribus susceperint, pari sententiâ feriantur.* 12.qu.2. Si quis.

Ibid. Can. xxxiij. Si Episcopus hæredes non habens, Ecclesiæ, cui præfuit, hæredem non fecerit. *Episcopus qui filios aut nepotes non habens, alium quàm Ecclesiam relinquit hæredem, &c.* v. locum. 12.qu.2. Episcopus.

Ibid. Can. xxxvj. Ut stipendia Clericorum juxtà meritum distribuantur. *Clerici etiam omnes, qui Ecclesiæ fideliter vigilanterque deserviunt, stipendia sanctis laboribus debita secundùm servitij sui meritum vel ordinationem Canonum à Sacerdotibus consequantur.* 1.q.2. Clerici.

Ibid. Can. xlv. Quòd Episcopus exiguas Ecclesiæ possessiones distrahere potest. *Terrulas aut vinculas exiguas, & Ecclesiæ minùs utiles, aut longè positas parvas, Episcopus sine consilio Fratrum, si necessitas fuerit, distrahendi habeat potestatem.* 12.q.2. Terrulas

Ibid. Can. xlviij. De rebus Episcopi proprijs vel acquisitis. *Ut de rebus, &c.* Non habetur in antiquis exemplaribus, insertus est ex recentioribus Concilijs. 12.q.1. Episcopi de.

Ibid. Can. xlix. De non alienandis ab aliquo rebus Ecclesiæ, & de libertis. *Diacones vel Presbyteri, &c.* Insertus est in recentioribus Concilijs. 12 q.2. Diaconi.

Ibid. Can. lj. De testamento Episcopi. Si Episcopus condito testamento aliquid de ecclesiastici juris proprietate legaverit, aliter non valebit, nisi tantumdem de juris proprij facultate suppleverit. *Insertus ex recentioribus.* 12.q.5. Si Episcopus.

Ibid. Can. lij. De Presbyteris Parochianis res Ecclesiæ distrahentibus. Quidquid Parochiarum Presbyter de ecclesiastici juris proprietate distraxerit, inane habeatur & vacuum vendicatione comparantis, & actione vendentis. *Insertus ex recentioribus.* Epaon. 17. 12.q.2. Quidquid.

Ibid. Can. liv. de eisdem. Presbyter dum Diœcesim tenet de his quæ emerit ad Ecclesiæ nomen scripturam faciat, aut ab ejus quam tenuit Ecclesię ordinatione discedat. *ex recentioribus.*

Ibid. Can. lvj. De venditionibus quas Abbates facere præsumunt. *In venditionibus quas Abbates facere præsumunt, hæc forma servetur, &c.* Item insertus ex recentioribus Concilijs. 17.q.4. In venditionibus.

Ibid. Can. lix. De rebus Ecclesiæ usui collatis, ut prescriptionis tempore non defendantur. Clerici quilibet quæcumque diuturnitate temporis de Ecclesię remuneratione possiderint, in jus proprium præscriptione temporis non vocentur, dummodò pateat Ecclesiæ rem fuisse: nè videantur etiam Episcopi administrationes prolixas, aut præcatorias cum ordinati sunt facere debuisse, aut diù retentas facultates in jus proprietatis suæ posse transcribere. 16.q.3. Clerici.

Concil. Aurel. I. anno 511. Eum qui ab Episcopo aliquid repetit, non communicandum. Si quis ab Episcopo, vel de Ecclesia, vel de proptio jure

27.qu.7. Si quis. crediderit aliquid repetendum, si nihil convicij aut criminationis objecerit, eum pro sola conventione à communione Ecclesiæ non liceat submoveri.

16.qu.3. Si Episcopus. Ibid. Can. xxiij. Ut in terris Ecclesiæ præscriptio locum habeat. Si Episcopus humanitatis intuitu vineolas vel terrulas Clericis vel Monachis præstiterit excolendas vel pro tempore tenendas, etiamsi longa transisse annorum spatia comprobentur, nullum Ecclesiæ præjudicium patiatur, nec sæculari lege præscriptio, quę Ecclesiæ aliquid impediat opponatur.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. xij. Ut si Episcopus intestatus obierit, de rebus inventarium ejus Clerici faciant, ut nullus exindè aliquid auferat.

12.qu.5, Sicubi. * definitionem. * inventarium. SICUBI defunctus fuerit Episcopus intestatus, post depositionem ejus à Presbyteris & Diaconibus rebus ipsius breve fideliter conscribatur à minimo usque ad maximum, id est, de utensilibus, vel omni supellectile; ita tamen, ut si quis exindè vel præsumpsisse, vel occultè fuerit tulisse convictus, secundùm furti tenorem restituat universa.

Concil. Epaon. anno 517. Can. vij. Quòd Parochiarum Presbyteris alienare non liceat. Quidquid Parochiarum Presbyteri de ecclesiastici juris possessione distraxerint, inane habeatur & vacuum, in venditorem comparantis actione vertenda.

Ibid. Can. viij. De Presbyterorum emptionibus, & Abbatum venditionibus. *Presbyter dum Diœcesim tenet de his quæ emerit, &c.* v. locum, tom. 10.

Ibid. Can. xij. Episcopus res Ecclesiæ sine Metropolitano vendere non potest, commutare potest. Nullus Episcopus de rebus Ecclesiæ suę sine conscientia Metropolitani sui vendendi aliquid habeat potestatem, utili tamen omnibus commutatione permissâ.

Ibid. Can. xiv. Si Clericus in alia Civitate Episcopus fuerit ordinatus, Ecclesia donum ipsi præstitum accipiet. Quisquis Clericus aliquid de munificentia Ecclesiæ cui servierat adeptus ad summum Sacerdotium alterius Civitatis est, aut fuerit ordinatus, quod dono accepit vel acceperit, reddat; quod usu vel proprietate secundùm instrumenti seriem probatur evenisse, possideat.

Ibid. Can. xviij. Ut Clerici Ecclesiæ præjudicium diuturnitate possessionis non faciant. *Clerici quod etiam sine precarijs qualibet diuturnitate temporis, &c.* v. locum, eod. tom. 10.

Concil. Illerd. anno 524. Si Sacerdos moritur, quid de rebus Ecclesiæ observetur. *Licet de re hujusmodi quam constituere salubri ordinatione decrevimus, &c.* Tom. 11.

Concil. Valentin. anno 525. Can. ij. Ut defuncto Episcopo de rebus ipsius vel Ecclesiæ nullus quidquam præsumat. *Hoc etiam placuit, ut Episcopo ab hoc sæculo, jubente Domino accercito, &c.* eod. tom. 11.

Ibid. Can. iij. Vt propinqui morientis Episcopi de rebus ejus nihil usurpent, sine Metropolitani & Comprovincialium sententia. *Simili quoque modo parentibus & propinquis decedentis Episcopi, si intestatus obierit, &c.*

Concil. Tolet. II. anno 531. Can. iv. Vt quidquid de jure Ecclesiæ Clerici tenuerint, post obitum eorum ad Ecclesiam revertatur. *Si quis sanè Clericorum aggellos vel vineolas in terris Ecclesiæ sibi feciſſe probatur, &c.* eod. tom.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. vj. Vt qui sepelit Episcopum, descriptam domum Ecclesiæ relinquat. Vt Episcopus qui ad sepeliendum Episcopum

venerit evocatis Presbyteris in unum, domum Ecclesiæ adeat, descriptamque idoneis personis custodiendam sub integra diligentia derelinquat, ut res Ecclesiæ ullorum improbitate non pereant.

Agapet. Pap. Epist. vj. ad Cæsarium Episcopum Arelatensem. *Tanta est, Deo propitio, ut ad ea libentissimè concedenda, &c.* v. locum.

Concil. Arvernense, anno 535. Can. v. Res ecclesiasticas à Regibus obtinere desiderantes, excommunicandos. QUI reiculam Ecclesiæ petunt à Regibus, & horrendæ cupiditatis impulsu egentium substantiam rapiunt, irrita habeantur quæ obtinent, & à Communione Ecclesiæ, cujus facultatem auferre cupiunt, excludantur.

Desumptum ex vetusto Codice 5. librorum partialium Capitulum Concil. Arvernensis, quod in decreto Gratiani non habetur, pag. 198. eod lib. 2. cap. 103.

I. De possessione 30. annorum non repetatur.

II. Quòd licitum sit Episcopis cum consilio Cleri, vel thesauro Ecclesiæ familiæ suæ succurrere. *v. locum, eod. eom.* 11. Vide quoque Epist. ejusd. Synodi ad Theodebertum Regem, ut Clerici, alijvè qui Regum aliorum dominio subjacent, possessionibus, quas in ejus Regno jure obtinent, non fraudentur. *v. locum.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xij. De agris Ecclesiæ non alienandis & distractis, tricennariâ repetitione revocandis. *De agellis verò ceteriſque facultatibus ecclesiasticis à Sacerdotibus non alienandis, &c.* Tom. 11.

Ibid. Can. xvij. Vt quæ Clericis collata sunt à successoribus Episcopis non auferantur. *De munificentijs verò Sacerdotum id observandum, ut, &c.*

Ibid. Can. xviij. De Clericis qui Diœceses, Monasteria, vel Basilicas suscipiunt ordinandas. *De his verò Clericorum Personis, quæ de, &c.*

Ibid. Can. xxij. De eo, qui rem Ecclesiæ sine permissu Episcopi, alienare non licet. *Si quis res Ecclesiæ debitas vel proprias Sacerdotis, horrendæ cupiditatis instinctu occupaverit, &c.* v. locum, eod. tom. 11.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xxiij. Abbatibus & Presbyteris res Ecclesiæ sine permissu Episcopi alienare non licet. *Abbatibus, Presbyteris, ceteriſque Ministris de rebus ecclesiasticis, &c.* 12. qu. Abbat. Presbyt.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. ix. Quæ ab Episcopo contrà Canones alienata sunt, revocari debent. *Vt Episcopus, qui de facultate propria Ecclesiæ nihil relinquit, &c.*

Ibid. Can. xj. Monasterijs aut Parochijs collata sibi Abbates & Presbyteri non vendicent, nec alienent sine Episcopi consensu. *Si quis Abbatibus, aut sacris Monasterijs, aut Parochijs, &c.*

Ibid. Can. xij. Vt Episcoporum lites intrà anni spatium finiantur. *Si inter Episcopos de rebus terrenis, aut possessionibus, sub repetitionis, aut, &c.*

Ibid. Can. xiv. Vt quæ quis Ecclesiæ reliquerit, hæredes non auferant. *Quicumque Ecclesijs aut Pontificibus sub competenti ac justo documento fuerint derelicta ab hæredibus legitimis, dignum est ut Dei contemplatione serventur.*

Ibid. Can. xviij. Vt Clerici non alienent quæ ab Ecclesia ad utendum accipiunt. *Quicumque Clericus aliquid de jure ecclesiastico, &c.*

Ibid. Can. xix. Quòd Ecclesiæ collatum est, nec à Collatore, nec ab ipsius

hæredibus repeti debet. *Quicumque pro devotione suæ oblationis studio aliquid in Capellis vel, &c.*

Ibid. Can. xxv. Vt nullus res Ecclesiæ, contempto Pontifice, petere aut occupare præsumat. *Si quis Clericus aut Laicus sub potentum nomine atque patrocinio, &c.*

Ibid. Can. xxxiv. Vt nullus si quid in usufructu accepit ab Episcopo, quod ibi profecerit, alienet. QUISQUIS agellum Ecclesiæ in diem vitæ suæ pro quacumque misericordia à Sacerdote cui potestas est acceperit possidendum: quæcumque ibi profecerit alienandi nullam habet potestatem, nec sibi parentes sui ex ea re aliquid existiment vendicandum.

Ibid. Can. xxxv. In potestate sit Successoris an defuncti Episcopi rejicere debeat voluntatem. *De substituendo Antistite si fortasse mora extiterit, & voluntas decessoris, &c.*

Ibid. Can. xxxvj. Quæ alterius Ecclesiæ Clerico donata sunt, post ejus obitum ad jus Ecclesiæ revertantur. *Si quis Episcopus alterius Ecclesiæ Clerico de facultatibus suæ Ecclesiæ aliquid, &c.* Tom. 11.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. xiij. Qui facultates Ecclesiæ delegatus subtraxerit, excommunicetur. *Nè cui liceat res vel facultates Ecclesijs, aut Monasterijs, vel Xenodochijs, &c.* Tom. 11.

Ibid. Can. xiv. Nullus Ecclesiæ alterius Regni vel loci res petat, aut præsumat accipere. *Vt nullus Episcoporum, aut cujuslibet ordinis Clericus, &c.*

Ibid. Can. xvij. Ecclesiæ causæ qualiter & per quos finiantur. *vide titul.* De causis Episcoporum.

Concil. Arelat. V. anno 554. Can. vj. Vt Clericis facultates quas ab Episcopo in usum accipiunt, deteriorare non liceat. *Vt Clericis non liceat facultates quas ab Episcopo in usum accipiunt, &c.* Tom. 12.

Concil. Paris. III. anno 557. Can. 1. Nemo res Ecclesiarum pervadat, aut competat, aut retineat. *Itaque placuit, ac omnibus nobis convenit observare, ut, &c.*

Ibid. Can. ij. Nemo res Episcopi proprias pervadere, competere, aut confiscare præsumat. *Et quia Episcoporum res propriæ, Ecclesiarum res esse noscuntur, &c.*

Ibid. Can. iij. Nè Episcopus alterius Episcopi res competat aut retineat. *Et quia exempla boni operis à Pontificibus debent primùm, &c.* eod. tom. 12.

Constitutio generalis Clotharij Regis. Quæcumque Ecclesiæ, vel Clericis, aut quibuslibet personis, &c. *eod. tom.*

Concil. Bracar. I. anno 563. Can. vij. Item placuit, ut de rebus ecclesiasticis tres æquè fiant portiones, id est, Episcopi una, alia Clericorum, tertia in * recuperatione, vel in luminaris Ecclesiæ; de qua parte sive Archipresbyter, sive Archidiaconus illam administrans Episcopo faciat rationem.

* reparatione.

Concil. Lugdun. II. anno 567. Can ij. Vt ratæ sint donationes Episcoporum & Clericorum Ecclesiæ vel alijs factæ. *Secundo loco quia multæ tergiversationes infidelium, &c.*

Ibid. Can. v. Vt quæ ab Episcopo alicui in usum aut proprietatem donota sunt, ab ejus successoribus non auferantur. *Et quia multa sunt Ecclesiæ membra quæ diverso genere, pro vitæ suæ qualitate, &c.* eod. tom. 12.

Concil.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. xxiv. De ijs qui per discordias Regum res Ecclesiarum aut Sacerdotum competunt. *Illud quoque quamquam priorum Canonum sit auctoritate præfixum, &c.*

Ibid. Can. xxv. De pervasoribus, seu retentoribus rerum Ecclesiarum. *Placet itaque ac omnibus modis convenit observare ut, &c.* eod. tom. 12.

Capitula collecta à Martino Episcopo Bracar. anno 572. Capitul. xiv. De præsumptione Episcopi in rebus Ecclesiæ.

Item, Capitul. xv. De rebus ecclesiasticis gubernandis.

Item, Capitul. xvj. De rebus Ecclesiæ dispensandis.

Item, Capitul. xvij. De his qui de ministerio Ecclesiæ aliquid vendiderint. *v. locum, in fine tom.* 12.

Concil. Toletet. III. anno 589. Can. iij. Ut Episcopo non liceat rem alienare Ecclesiæ. *Hæc sancta Synodus nulli Episcoporum licentiam tribuit res alienare Ecclesiæ, quoniam & antiquioribus Canonibus prohibetur.* v locum, tom. 13.

Ibid. Can. xix. Quòd Ecclesiarum omnium dos ad Episcopi ordinationem debeat pertinere. *v. loc.*

Concil. Narbon. anno 589. Can. vij. Ut Clericus qui adversùs Ecclesiæ utilitatem egerit, gradu dejiciatur. *vide.*

Ibid. Can. viij. Ut Clericus qui de rebus Ecclesiæ fraudem fecerit, restituat, & pœnitentiæ subjiciatur. *Quicumque Clericus, Subdiaconus, Diaconus, Presbyter, sine conscientia Episcopi aliquid de possessionibus vel de dono Ecclesiæ tulerit aut fraudem fecerit, non solùm cum omni dedecore constrictus restituat quod fecerit, sedatiam non debet ibi in Ecclesia esse, ubi fraudem visus est operasse: duobus jaceat sub pœnitentia annis, & cùm defleverit factum, revertatur ad officium.*

Gregor. Magn. lib. 1. Epist. ix. ad Petrum Subdiaconum, ut discrepatio possessionis quadragenariæ sine debito terminetur. *v.* 694. 2. *Ivo part.* 3. c. 146.

Ibid. Epist. x. ad Honoratum Archidiaconum Salonitanum. *v. titul.* De Archidiaconis.

Idem, ejusd. Epist. xlij. ad Petrum Siciliæ Subdiaconum. De injustis ponderibus rusticorum, alijsque quamplurimis rebus necessarijs. *vide.*

Idem, lib. ij. indict. xj. Epist. xliij. ab Bonifacium Archiepiscopum Regitanum. *Sicut Ecclesia proprias res amittere non debet, ita etiam rapacitatis ardore invadere alienas non oportet, &c.* ad hæc verba: *hæc causa demonstrat.* v. locum, tom. 13.

Idem, lib. iij. indict. xij. Epist. xj. ad Maximianum Episcopum Syracusanum. De redditibus Ecclesiarum. *Cognovimus namque de redditibus Ecclesiarum noviter acquisitis, &c.* v. locum.

Ibid. in eadem. *Illud quoque caritatem commonere curavimus, ut si quispiam Episcoporum de hac luce migraverit, vel (quod absit) pro suis fuerit remotus excessibus, &c.* ad hæc verba: *venalitatis relinquatur occasio.*

Ibid. eod. lib. iij. indict. xij. Epist. xvj. ad Cyprianum Diaconum. De ministerijs, vasisque Ecclesiarum per Siciliam recolligendis. *vide.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epist. xxvj. ad Gaudentium Episcopum Nolanum. *Qui ecclesiasticis famulantur obsequijs, ecclesiastica, ut possibilitas exigit, debent adipisci subsidia, &c.* ad hæc verba: *devotiori mente provocentur impendere.*

Id. eod. lib. Epist. xlij. ad Leontium Episcopum Ariminensem. *Clero Ariminensis Ecclesiæ, cujus visitator es, conquerente comperimus quod,* &c. ad ea verba : *stipendijs institutis non esse contentos.*

Ibid. Epist. xliv. Quæ complectitur gesta Synodi Romanæ tempore Mauritij Augusti. *Consuetudo nova in Ecclesia hac & valdè reprehensibilis erupit,* &c. v. locum.

Id. lib. v. indict xiv. Epist. 1. ad Marinianum Episcopum Ravennę. De testamento à Joanne Episcopo condito. *Presbyteri igitur ac Diaconi, atque Clerus Fraternitatis vestræ oblatâ nobis petitione,* &c.

Ibid. Epist. liij. Vigilio Episcopo Arelatensi. *Valdè execrabile est, ut quòd à Regibus gentium servatum est, ab Episcopis dicatur ablatum.*

Id. lib. vij. indict. 1. Epist. viij. Leoni Episcopo Catanensium. De portionibus Clericorum. *Ad hoc locorum gradus rationis ordo distinxit, & judicia esse constituit,* &c. cod. tom. 13.

Id. eod. lib. indict. ij. Epist. xxvij. Antonio Subdiacono, & Dometiano Abbati & Presbytero à paribus. De concordia facta inter Ecclesias, & Monasteria. *v.*

Ibid. Epist. xxix. Anthemio Subdiacono Neapolitano. *vide.*

Eod. lib. vij. indict. ij. Epist. lxvij. Januario Episcopo Calaritano. *Indicatum etiam nobis est, quod Laïcis quibusdam curam vestri patrimonij committentes,* &c. Tom. 13.

Id. lib. viij. indict. iij. Epist. 1. Gregorius servus servorum Dei, Romano Defensori Siciliæ. *Nihil proficit Sacerdotum culpas ulcisci, & commissa dignâ dejectione crimina vindicare,* &c. v. locum, tom. 14.

Ibid. Epist. vj. Sabino Subdiacono. *Latores præsentium,* &c. . . . . *Quia verò comperimus duas uncias substantiæ suæ prædictum testatorem Ecclesiæ S. Gregorij ubi se sepelire voluit,* &c. v. locum, tom. 14.

Idem, Epist. xxix. ad Fantinum Defensorem. *v. locum.*

Ibid. Epist. xliv. ad Venantium Episcopum Lunensem. Ut ad reparationem Ecclesiarum 20. vel plus solidos conferat. *v. locum.*

Idem, lib. ix. indict. iv. Epist. vj. ad Talitanum. *Cùm tanta nos de vobis oporteat caritate præsumere, ut si,* &c.

Ibid. Epist. xiv. ad Scolasticum Defensorem. De conduma calumnioso Episcopo danda, & Episcopo restituendo. *v. locum.*

Idem, lib. x. Epist. xxxiv. ad Joannem Episcopum Primæ Justinianæ. De Paulino Docleatinæ Civitatis Episcopo. *Sed nunc eumdem Paulum cum auxilio quorumdam sæcularium Judicum venientem Episcopium more prædonis ingressum, ablatisque violenter rebus Ecclesiæ, ab eo se projectum, à summa injuria ad necem penè perductum,* &c. v. locum.

Ibid. Epist. xlij. ad Deodatum Episcopum Mediolanensem. *Nulli dubium est, quia sicut Sacerdotibus res in Episcopatu acquisitas, nulla est alienandi licentia,* &c. v. locum, eod. tom. 14.

Ibid. Epist. xlvj. ad Pantaleonem Notarium. De argento Ecclesiæ secùm deferendo. *vide.*

Ibid. Epist. xlix. ad Joannem Episcopum Syracusanum. De redditibus Ecclesiæ recipiendis. *vide.*

Ib. lib. xj. Epiſt. lj. ad Joannem Epiſcopum Panormitanum. *Primùm ut de rebus Eccleſiæ quaeram in integro portionem, &c.* v. locum.

Ibid. Epiſt. lx. ad eumdem. In tranſmutatione rerum Eccleſię liberam licentiam concedit. *v. locum.*

Id. lib. xij. Epiſt. xxxj. Reſponſ. ad interrogat. 1. Auguſtini Anglorum Epiſcopi. *Mos autem Apoſtolicæ Sedis eſt, ut Epiſcopis ordinatis præcepta tradere ut, &c.* eod. tom. xiv.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. vj. Ut non ſubducantur quæ ad ſarta tecta Eccleſijs fuerint delegata. *Quæcumque pro ſartis tectis Eccleſijs fuerint delegata, in poteſtate Pontificis, Presbyteri, &c.*

Ibid. Can. vij. Ut defuncti Epiſcopi, aut Clerici cujuſcumque res antè cognitum teſtamentum contingere nemo præſumat. *His etiam conſtitutionibus adnecti, placuit, ut defuncto Epiſcopo, Presbytero, vel Diacono, &c.*

Ibid. Can. viij. Ut quæ Abbates, aut Presbyteri morientes relinquunt, ab Epiſcopo, vel Archidiacono non uſurpentur, ſed in eo loco maneant ubi relicta ſunt. *Comperimus denique cupiditatis inſtinctu, deficiente Abbate, Presbytero, &c.*

Ibid. Can. ix. Ut nemo alterius Epiſcopi, vel Eccleſiæ, res competere aut pervadere audeat. *Id etiamnum adjungi cenſuimus, ut neque Epiſcopus Clericorum vel ſæcularium, &c.*

Ibid. Can. x. Ut ratæ ſint donationes Epiſcoporum & Clericorum Eccleſiæ, vel alijs factæ. *Et quia multæ exgiverſationes infidelium Eccleſiam Dei quærunt collatis privare donarijs, &c.*

Concil. Rhem. anno 626. Can. 1. De rebus Eccleſiæ quæ per precariam impetrantur. *De rebus Eccleſiæ qualiter tractandæ ſint, & de his quæ per precatoriam impetrantur ab Eccleſia, ne diuturnitate temporis ab aliquibus in jus proprium uſurpentur, & Eccleſiæ defraudentur.*

Ibid. Can. xiij. Ut Epiſcopus mancipia, aut res Eccleſiæ non alienet. *Ut Epiſcopus mancipia, vel res ad jus Eccleſiæ pertinentes, neque vendicare, neque per quoſcumque contractus unde pauperes vivunt poſt mortem alienare præſumat.*

Ibid. Can. xvj. Ut defuncto Epiſcopo res Eccleſiæ antè relationem teſtamenti nemo contingat. *Si quis in quolibet gradu vel cingulo conſtitutus, aut poteſtate ſuffulſus, &c.*

Ibid. Can. xx. Ut quæ ab extraneis Epiſcopo donantur, inter Eccleſiæ facultates computentur. *Pontifices quibus in ſummo Sacerdotio conſtitutis, &c.*

Ibid. Can. xxj. Ut Epiſcopi aliarum Eccleſiarum res ſine audientia uſurpare non præſumant. *Si quis Epiſcopus, res quæ ab alia Eccleſia præſentaliter poſſidentur, quocumque ingenio aut callidâ cupiditate pervaſerit, aut ſine audientia præſumpſerit uſurpare, ac ſuis, vel Eccleſiæ ſuæ ditionibus revocare, dum communione non poteſt, ut necator pauperum ab officio deponatur.*

Ibid. Can. xxij. Ut Epiſcopus vaſa Eccleſiæ niſi ad redimendos captivos non frangat. *Si quis Epiſcopus, excepto ſi evenerit ardua neceſſitas pro redemptione captivorum miniſteria ſancta frangere pro qualicumque conditione præſumpſerit, ab officio ceſſabit Ecclesiæ.*

Statuta Synodalia Rhemenſis Eccleſiæ. Cap. xxj. Eccleſiæ debitè dotentur ad alimoniam Paſtoris & Cleri, ut ſecuriùs invigilent ſuper gregem, & de ejus ſalute ſint anxij & ſolliciti.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xxxiij. Nè ex facultatibus Eccleſiarum Diœceſis, exceptâ tertiâ oblationum, tributorum, aut frugum, Epiſcopus aliquid auferat.

Ibid. Can. xxxiv. De tricennij tempore, & propter Provincias cauſarum diſcretione.

Ibid. Can. xxxvij. De promiſſo pro ſuffragio præſtito ex rebus Eccleſiæ perſolvendo. *Quicumque Epiſcopi ſuffragio cujuſlibet aliquid eccleſiaſticæ utilitati providerint, &c.*

Ibid. Can. xxxviij. De ſuffragio Fundatoribus Eccleſiarum, vel Filijs eorum ex rebus ab ipſis collatis impertiendo. *Vt locum, tom.* 14.

Concil. Tolet. VI. anno 638. Capitul. v. De ſtipendijs Clericorum, nè à jure alienentur Eccleſiarum. *Sæpè fit ut proprietati originis obſiſtat longinquitas temporis, &c.* v. locum, eod. tom. 14.

Ibid. Capitul. xv. De rebus collatis Eccleſijs, ut in earum jure perdurent. *Quia his qui Principibus dignè ſerviunt atque deferentibus fidele illis obſequium, conſtat nos optimum miniſtraſſe ſuffragium, &c.*

Concil. Cabilon. anno 650. Can. v. Ut ſæculares nondum Clerici, Parochias, aut earum res non regant. *Sæculares verò, qui necdum ſunt ad Clericatum converſi, res Parochiarum, vel ipſas Parochias minimè ad regendum debeant habere commiſſas.*

Ibid. Can. vij. Res defuncti Presbyteri, vel Abbatis intactæ permaneant. *Vt defuncto Presbytero, vel Abbate, nihil ab Epiſcopo auferatur, ab Archidiacono, vel à quocumque de rebus Parochiæ, vel Xenodochij, vel Monaſterij aliquid aebeat minuere: quod qui fecerit, juxtà ſtatuta Canonum debeat coërceri.*

Concil. Tolet. IX. anno 655. Capitul. 1. Ut de rebus Eccleſiæ nihil Epiſcopi auferant, & qualiter proximi Fundatoris Eccleſiarum ſollicitudinem gerant. *Omnis itaque rei eccleſiaſticæ quantitas remedium ſunt veniæ eribuit conferenti, ita, &c.* Tom. 15.

Ibid. Capitul. ij. Ut Fundatores Eccleſiarum quoadusque vixerint, earum habeant curam, ipſique illic Miniſtros eligant ſervituros. *Cùm ſæpè ſit ſolatium etiam illa quæ non debentur prece ſupplicationis, &c.*

Ibid. Cap. iij. Si de rebus Eccleſiæ pro præſtatione aliquid dari dicatur, cauſa præſtiti cognoſcatur. *Si Sacerdos vel Miniſter de rebus Eccleſiæ ſuæ quippiam alicui ſub præſtationem obtentu concedat, in ſerie inſtrumenti cauſam præſtiti evideneer exponat: ut ex hoc, aut juſtè confecta tranſactio innoteſcat, aut fraus incompeeens quæ latet, appareat; aliter verò pro hujus negotij cauſa deinceps ſcriptura confecta non valeat.*

Ibid. Cap. iv. De conquiſitis rebus inter Eccleſiam & Sacerdotis inteſtati hæredes, quæ diviſio fiat? *Sacerdotes, vel quippè illi ſunt quibus eccleſiaſticarum rerum cura commiſſa eſt, &c.*

Ibid. Cap. v. Si Epiſcopus Monaſterium faciat, vel Parochiam Eccleſiam ditet, quantam partem de rebus Eccleſiæ conferat? *Bonæ rei dare conſultum, & præſentis habetur vitæ ſubſidium, &c.*

Ibid. Cap. vj. Ut Epiſcopus tertiam eccleſiaſticarum rerum ſibi debitam conferat. *Cùm præteritis ſanctionibus notiſſimum habeatur, quæ de rebus Parochialium Eccleſiarum pars Epiſcopo conferatur, opportunè duximus decernendum, ut ſi*

Episcopus tertiam quam de rebus eisdem sanctionē paternâ sibi debitam novit, ut ipsi Ecclesiæ, cujus res esse patescit, aut alteri Ecclesiæ cui elegerit, conferre decreverit, & licitum maneat & irrevocabile robur ejus sententia ferat.

Ibid. Cap. vij. Nè extrà constitutum ordinem morientis Sacerdotis hæredes rem ejus adire præsumant. *Propinqui morientis Episcopi nihil de rebus ejus absque Metropolitani cognitione usurpare præsumant, &c.*

Ibid. Cap. viij. Ut scripturæ quas Sacerdotes vel Ministri injustè fecerint, post mortem eorum habeant annorum numerum computatum. *Si Sacerdotes, vel Ministri dum gubernacula Ecclesiarum administrare videantur contrà Patrum sanctissima sanctiones de rebus Ecclesiæ definisse aliqua reliquit, supputationis ordo subsistabit. Nusquàm etenim poterit ad tritennium temporis pertinere vita irritè judicantis; quia status contractuum initia non assumpsit ab origine æquitatis.*

Ibid. Cap. ix. Quantum commodum sibi Episcopus tollat de Ecclesia, cujus tumulaverit Sacerdotem. *Plerique dum rapinis inhiant, ut non debent, aut miserationis opus condignè non implent, &c.* v. locum, tom. 15.

Concil. Tolet. X. anno 656. Capitul. iij. De non permittendo Laïcis imperare Religiosis. *Reverentiæ totius auditum, quia res adiit dura, non frustrà cogimur hanc duriori extirpare censurâ, &c.* eod. tom.

Concil. Emerit. anno 666. Capitul. xiv. De pecunia quæ in Ecclesia Dei offertur, fideliter colligenda, & fideliter dividenda.

Ibid. Cap. xvj. Vt Episcopo non liceat tertiam de Parochitanis Ecclesijs tollere, sed quæ instituta sunt debeat observare. *Benè disposuit divina gratia quidquid unaquæque Ecclesia à fidelibus collatum est, habeat, &c.*

Ibid. Cap. xvij. Vt post mortem Episcopi, nulli subjectorum liceat de eo quidquam detrahere.

Ibid. Cap. xviij. Vt Parochitani Presbyteri, juxtà ut posse habuerint, de familia Ecclesiæ suæ Clericos sibi faciant & habeant. *v. locum, eod. tom.* 15.

Concil. Bracar. IV. anno 675. Capitul. ix. Nè Rectores Ecclesiæ plus propria quàm ecclesiastica jura laborare intendant. *Non decet Rectores in suis strenuos, & in ecclesiasticis rebus esse remissos, &c.* eod. tom.

Concil. Tolet. XIII. anno 683. Capitul. vij. De his qui pro accidentia jurgiorum Altaria nudare præsumunt, vel luminaria Ecclesię subtrahunt. *v. loc. tom.* 17.

Leges ecclesiasticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 693. Lex iv. De censu Ecclesiæ quando sit reddendus?

Ibid. Lex ix. De censu Ecclesiæ undè sit reddendus? *eod. tom.* 17.

Concil. Tolet. XVI. anno 693. Capitul. v. De reparatione Ecclesiarum, vel diversis alijs causis. *Vide quoque Not. super Can.* 5. Reditus Ecclesiæ in quatuor partes dividendi; scilicet Episcopo, Presbyteris, & Diaconibus & omni Clero, & tertia pars Ecclesiarum reparationi, & quarta pauperibus, infirmis, & peregrinis. *eod. tom.* 17.

Flavius-Egica Rex In Concilio Tolet. XVI. anno 693. *Deindè quia comperimus quod multæ Dei Basilicæ in dispersis locis vestrarum Parochiarum constitutæ, &c.* v. locum, eod. tom.

Ibid. Capitul. v. De reparatione Ecclesiarum. *Quamquam in præteritis Sanctorum Patrum diversis causis sententiæ enitescant, &c.*

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sentent. 1. De rebus Epiſcopi proprij acquiſitis. *Quidquid Epiſcopus de ſuo proprio habet, ad hæredes ſuos relinquat*
Agath. 48. *quidquid de proviſione Eccleſiæ ſuæ, ſive de agris, ſive de frugibus, ſive de oblationibus, omnia in jure Eccleſiæ ſervare cenſuimus.*

Ibid. Sententia ij. De non alienandis ab Epiſcopo rebus. *Diaconeſ, Presbyteri in Parochia conſtituti, de rebus Eccleſiæ ſibi creditis nihil audeant commutare, &c.* v. locum, eod. tom. 17.

Ibid. Sentent. iv. De Epiſcopis, qui per teſtamentum de rebus Eccleſiæ aliquibus contulerunt. *Si Epiſcopus condito teſtamento aliquid de eccleſiaſtici juris*
Epaon. 17. *proprietate legaverit, aliter non valebit, niſi vel tantùm de juris proprij facultate ſuppleverit.*

Ibid. Sentent. vj. De Presbyteris Paræcitanis, res Eccleſiæ diſtrahentibus. *Quidquid Paræciarum Presbyter de eccleſiaſtici juris poſſeſſione diſtraxerit, inane habeatur & vacuum, venditoremque comparantis actione vertentem.*

Ibid. Sentent. vij. De eiſdem. Quidquid emerint in nomine Eccleſiæ comparent. *Presbyter dùm Diœceſim tenet, de his quæ emerit ab Eccleſiæ nomine ſcripturam faciat, ut ab ejus quam tenuit Eccleſiæ ordinatione diſcedat.*

Ibid. Sentent. xij. De rebus Eccleſiæ uſu collatis, ut præſcriptione temporis non defendantur. *Clerici quod etiam ſine Præceptoris qualibet diuturnitate temporis, de Eccleſiæ remuneratione poſſiderint, cum auctoritate Domini Glorioſiſſimi Principis noſtri in jus proprium præſcriptione temporis non vocentur, dummodò pateat Eccleſiæ rem fuiſſe; nè videatur etiam Epiſcopi adminiſtrationis prolixæ, aut præcatoriæ, cùm ordinati ſunt, facere debuiſſe, aut diù tentas facultates proprietatis ſuæ poſſe tranſcribere.*

Gregor. II. Epiſt. iv. ad Clerum, Ordinem, & Plebem, cui Bonifacius ordinatus fuerat Epiſcopus. *Miniſteria atque ornatum Eccleſiæ, vel quidquid illud eſt in patrimonio ejuſdem non minuere ſtudeat, ſed augere: de reditu vero Eccleſiæ vel oblatione fidelium, quatuor faciat portiones, tertiam pauperibus & peregrinis, quartam eccleſiaſticis fabricis noverit reſervandam; de quibus divino erit judicio redditurus rationem.*

Ibid. Capitulare Gregorij II. datum Martiniano Epiſcopo, & Gregorio Presbitero in Bavariam relegatis. Capitul. v. *Miniſteria atque ornatum, &c.* ut ſuprà, eadem ſunt verba.

Concil. Romanum I. ſub Gregorio II. anno 721. Capitul. xiij. De præceptis Eccleſiæ obſervandis. *Si quis in quamlibet partem præcepta antè emiſſa Apoſtolicæ Eccleſiæ de locis diverſis temeraverit, & non in omnibus obſervaverit, anathema ſit: & reſponderunt omnes tertiò, anathema ſit.*

Zachar. Pap. Epiſt. ix. ad Bonifacium Archiepiſcopum. ..... De cenſu verò expetendo, eo quod impetrare à Francis ad reddendum Eccleſijs, vel Monaſterijs non potuiſti aliud quàm ut vertente anno ab unoquoque conjugio ſervorum 12. denarij reddantur: & hoc gratias Deo quia potuiſti impetrare, & dùm Dominus donaverit quietem, augeantur & luminaria Sanctorum pro eo quod nunc tribulatio accidit Saracenorum, Saxonum, vel Friſonum, ſicut tu ipſe nobis innotuiſti.

Ibid. Epiſt. xij. ad eumdem. De cenſu autem Eccleſiarum, id eſt ſolidum de caſata ſuſcipe, & nullam habeas hęſitationem dùm ex eo poteris eleemoſy-

nam tribuere, ac in Chriſti pauperes partiri & opus perficere Sanctarum Eccleſiarum juxtà Canonum inſtituta.

Ibid. in eadem. Etenim de Scholaris Chriſtianorum terram habitantibus, ſi oporreat cenſum accipere interrogaſti. Hoc quidem conſilio non indiget, dùm rei cauſa eſt manifeſta. Si enim ſine tributo ſederint, ipſam quandoque propriam ſibi vindicabunt terram. Si verò tributum dederint, norunt Dominatorem ipſam terram habere.

Concil. Germanic. I. anno 742. Can. 1. *Et fraudatas Ecclesiarum pecunias, Ecclesijs reſtituimus.*

Præceptum Stephani Pap. II. Fulrado amabili Presbytero & Abbati. *Igitur quia petiſtis à nobis quatenùs hoſpitale positum infrà Basilicam B. Petri, &c.* (Er il luy accorde ſa vie durant.) *v. locum, tom.* 17.

Concil. Liprin. anno 743. Can. ij. De pecunia eccleſiaſtica ſub precario & cenſu in ſubſidium exercitûs præſtanda.

Concil. Bavaric. apud Dingolvingam, anno 772. Can. ij. De hæreditate quæ tradita eſt ad Eccleſiam, ira conſtituit, ut quiſquis hæreditatem ſuam ad Eccleſiam antè donaverat, aut poſteà donaverit, ſi quid mutare voluerit, Chartam ſuam habeat ità ſcriptam, ut locum, tempus, & perſonam habeat, aut rribus teſtibus fidelibus & nobilibus teſtificetur. Si Sacerdos non habeat charram nec reſtem, ut prædiximus, tunc ſicut in Lege Bajoariorum, & Judex judicat ſic defendat.

Ibid. Can. vj. De eo quod, ut ſi qui de nobili genere de hæreditate ſua dare ad Sanctuarium Dei, in ſua poteſtate eſſet, nemo prohibuiſſet, nec mutarer in perpetuum.

Capitulare Caroli Magni Regis, anno 787. Capitul. xiv. De nonis & decimis, vel cenſu Eccleſiarum.

Ibid. Capitul. xvj. De Tributaris Eccleſiarum. *v. tom.* 18.

Concil. Nicæn. II. anno 787. Can. xij. Quòd non oporteat Epiſcopum vel Abbatem alienare quid de * proaſtijs Eccleſiæ. ιβ'. Ὅτι οὐ δεῖ ἐκποιεῖσθαι ἐπίσκοπον ἢ ἡγούμενον ἐκ τῶν πρὸς ᾠδὴν τῆς ἐκκλησίας. ΕἼτις ἐπίσκοπος, &c. *Quiſquis Epiſcopus inventus fuerit vel Abbas de * ſalarijs Epiſcopij, ſive Monaſterij transferre quidquam, &c.* v. loc. tom. 18.

* ſuburbanis. * agris, ſeu fundis.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxvj. Ut Eccleſiæ reſtaurentur per eos qui beneficia habent, & ut indè ablata reſtituantur. *Ut domus Eccleſiarum, & tegmenta ab eis fiant emendata, vel reſtaurata, qui beneficia exindè habent. Et ubi repertum fuerit per veraces homines, quòd lignamen & petras ſive regulas quæ in domibus Ecclesiarum fuerint, & modo in domo ſua habeat, omnia in Ecclesia fiant reſtaurata, undè abſtracta fuerunt.*

Capitula eccleſiaſtica Caroli Magni, titul. ij. Cap. 1. Supplicatio populi ad Carolum Magn. Sacerdotum causâ. FLEXIS omnes precamur poplitibus Majeſtatem veſtram, ut Epiſcopi deinceps, ſicut hactenùs non vexentur hoſtibus, ſed quando vos noſque in hoſtem pergemus, ipſi proprijs reſideant in Parochijs, Deoque fideliter famulari ſtudeant, & eorum ſacroſancta Myſteria canonicè & Deo placitè peragere ſatagant, atque pro vobis, & cuncto exercitu veſtro unà cum omnibus ſibi commiſſis orare viriliter, Miſſaſque decantare, & Litanias atque eleëmoſynas facere decertent. Quoſdam enim ex eis in hoſtibus

prælijs vulneratos vidimus, & quoſdam perijſſe cognovimus, &c. *vide locum fusè, tom. 19.*

Ibid. Cap. v. De his qui putaverunt idcircò præceptum fuiſſe non ire ad pugnam Sacerdotes, ut honor eis minueretur. QUIA inſtigante antiquo hoſte audivimus quoſdam nos ſuſpectos habere, propterea quod conceſſimus Epiſcopis & Sacerdotibus, ac reliquis Dei ſervis, ut in hoſtes, niſi duo aut tres à cæteris electi, & Sacerdotes ſimiliter perpauci ab eis electi, non irent, ſicut in prioribus noſtris continetur Capitularibus, nec ad pugnam properarent, nec arma ferrent, nec homines tàm Chriſtianos quàm Paganos necarent, nec agitatores ſanguinum fierent, vel quidquàm contrà Canones facerent, quod honores Sacerdotum, & res Eccleſiarum auferre vel minorare eis voluiſſemus: quod nullatenùs facere velle, vel facere volentibus conſentire, omnes ſcire cupimus, &c. *v. locum fusè.*

Ex Capitulis Caroli Magni, ad Theatonem Villam, anno 5. datis. Ad omnes de theſauris eccleſiaſticis. Cap. iv. XX. Ut ſinguli Epiſcopi, Abbates, ſeu Abbatiſſæ diligenter conſiderent theſauros eccleſiaſticos, nè propter perfidiam aut negligentiam cuſtodum aliquid de gemmis, aut de vaſis, reliquo quoque theſauro perditum ſit: quia dictum eſt nobis, quòd negotiatores Judæi, necnon & alij gloriantur, quod quidquid eis placet, poſſint ab eis emere.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xx. Ut antiquis Eccleſijs ſua jura ſerventur. *Ut Ecclesiæ antiquitùs conſtitutæ, nec decimis nec ullâ aliâ poſſeſſione priventur.*

Ibid. Can. xxv. Ut qui de rebus Eccleſiæ beneficium habet, ad ejus reſtaurationem adjuvet. *Ut ſi quis beneficium de rebus Ecclesiæ habet, ad tecta ejuſdem Ecclesiæ reſtauranda, vel ad ipſas Ecclesias ædificandas omninò adjuvet.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. viij. De poteſtate Epiſcoporum pro rebus eccleſiaſticis, ac de convenientia Epiſcoporum in Laïcis. UT Epiſcopi poteſtatem habeant res eccleſiaſticas providere, regere, gubernare, atque diſpenſare, ſecundùm Canonum auctoritatem volumus: & ut Laïci in eorum miniſterio obediant Epiſcopis ad regendas Eccleſias Dei viduas, & orphanos defenſandos, & ut obedientes ſint eis ad eorum chriſtianitatem ſervandam. Et Epiſcopi conſentientes ſint Comitibus & Judicibus ad juſtitias faciendas: & ut nullatenùs per aliquorum mendacium, vel falſum teſtimonium, neque per perjurium, aut per præmium, lex juſta in aliquo depravetur.

Capitular. l. 5. c. 114.

Ibid. Can. xlj. Ut antiquæ Eccleſiæ honorem ſuum habeant. *Ut Ecclesiæ antiquitùs conſtitutæ, nec decimis, nec alijs poſſeſſionibus priventur, ita ut novis oratorijs tribuantur.*

Capitular. lib. 11. c. 36. 16. q. 1. Eccleſ. antiq.

Ibid. Can. xlij. Quicumque beneficium eccleſiaſticum habent ad tecta Eccleſiæ reſtauranda, vel ipſas Eccleſias emendandas, omninò adjuvent, & nonam & decimam reddant.

Capitular. lib. 5. c. 92. c. 1. De Eccleſijs.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xxxvj. De ijs qui res Eccleſiæ per precariam, per malum ingenium acquiſierint. *Ut quicumque per cupiditatem & malum ingenium, aliorum res sibi acquisierint, &c.*

Ibid. Can. xxxvij. De eod. argumento. *Ut ſi quilibet hominum res Ecclesiæ per mendacia, vel mala ingenia in precariam sibi acquirere & habere voluerit, &c.* v. locum, tom. 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. lj. De ijs qui ob traditiones Ecclesiæ à parentibus factas, exhęredati dicebantur. *Diligenter tractare & inquirere pariter cœpimus in Conventu nostro, &c.* eod. tom.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. vj. Non cogendi fideles res suas Ecclesijs dare. IMPUTATUR quibusdam Fratribus, eò quòd avaratiæ causâ hominibus persuadeant, ut abrenuntiantes sæculo res suas Ecclesiæ conferant: quòd penitùs ad omnium mentibus eradicandum est. Animarum quippè salutem inquirere Sacerdos, non lucra terrena debet; quoniam fideles ad res suas dandas non sunt cogendi, neque circumveniendi. Oblatio namque spontanea esse debet, juxtà illud quod ait Scriptura: *Voluntariè sacrificabo tibi*; & illud: *Omnis Populus mente devotâ obtulerunt donaria Domino.* Ecclesia verò sancta non solùm fideles spoliare non debet, quin potiùs inopibus opem ferre, ut debiles, pauperes, viduæ, orphani, & cæteri necessitatem patientes, à sancta Ecclesia, ut puta, à pia matre, & omnium gubernatrice subsidium accipiant: quia res Ecclesię, quibus Episcopi, non ut proprijs, sed ut commendatitijs uti debent, precia sunt peccatorum, patrimonia pauperum, stipendia fratrum in communi viventium. Ps. 53. Exod. 35

Ibid. Can. vij. Vt qui machinationibus quibuslibet circumventi comam deposuerint, res eorum hęredibus reddantur, & pœnitentiam agant qui persuaserunt. *Constituit sanè sacer iste Conventus, ut Episcopi, sive Abbates, &c.* v. locum, eod. tom. 19. 16. q. 7. constituit. 20.

Ibid. Can. xxvj. Vt Ecclesia inter hæredes non dividatur. *Perlatum ad nos est, quod inter hæredes Ecclesiæ in rebus proprijs constitutæ dividantur, &c.* v. locum. q. 3. constituit. addit. 3. c. 25.

Capitulare Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. Cap. xix. Ecclesijs antiquis, sua Jura serventur. *Ut Ecclesiæ antiquitùs constitutæ, nec decima, nec aliâ ullâ possessione priventur, ita ut novis tribuatur Ecclesijs.*

Ibid. Cap. xxiv. Vt qui beneficium habet Ecclesiæ, ad ejus sarta tecta adjuvet. *Ut quisquis beneficium ecclesiasticum habet, ad tecta Ecclesiæ restauranda, vel ipsas Ecclesias omninò adjuvet.*

Concil. Aquisgran. anno 816. Cap. lxxxviij. Quòd non liceat Clericos post obitum Episcopi sui bona ejus diripere. *Ex Concil. Calchedon.* Non licere Clericis post obitum sui Episcopi, res ad eum pertinentes diripere, sicut antiquis quoque est Canonibus constitutum. Quòd si hoc facere tentaverint, graduum suorum periculo subjacebunt.

Ibid. Cap. lxxxix. Si quis Clericorum pauper promotus in ordine, posteà habuerit aliquid, Ecclesiæ potestati subjiciat. *Concil. Carth.* Item placuit, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, vel quicumque Clerici qui nihil habentes ordinantur, & tempore Episcopatûs, vel Clericatûs sui agros vel quęcumque prædia nomine suo comparant, tamquàm rerum dominicarum invasionis crimine teneantur, nisi admoniti in Ecclesia edam ipsa contulerint. Si autem ipsis propriè aliquid liberalitate alicujus, vel successione cognationis obvenerit, faciant indè quod eorum proposito congruit. Quòd si à suo proposito rerrorsùm exorbitaverint, honore ecclesiastico indigni, tamquàm reprobi judicentur.

Ibid. Cap. cxvj. Quid sint Res Ecclesiæ? RES Ecclesiæ, sicut à Sanctis Patribus traditur, & in superioribus Capitulis continetur, vota sunt fidelium, *Quid sint res Ecclesiæ.*

precia peccatorum, & patrimonia pauperum. : Fideles namque, &c. *v. locum, tom. 21.*

Ibid. Cap. cxx. Qui Clerici in Congregatione canonica constituti, ecclesiastica accipere debent stipendia. QUIA Sanctorum Patrum suprà notatæ sententiæ docent, Clericos non divitiarum sectatores esse, nec res Ecclesiarum inofficiosè accipere debere, non ab re putavimus, nonulla Capitula libri Prosperi ad medium, & exempli causâ deducere, in quibus ita legitur. Qui Ecclesiæ serviunt, & ea quibus opus non habent, aut libenter accipiunt, aut exigunt, nimis carnaliter sapiunt, &c. *v. locum.*

De vita cont. imp. lib. 2. c. 4.

Ludovici Pij Imperat. Capitulare 1. anno Imperij ejus 3. De rebus Ecclesiæ non dividendis. QUIA juxtà Sanctorum Patrum traditionem novimus res Ecclesiæ vota esse fidelium, pretia peccatorum, & patrimonia pauperum, &c. *v. locum, eod tom.*

Capitular. lib. 1. c. 83.

lib. 1. c. 89. Ibid. Cap. vij. De personis à quibus non sunt res accipiendæ. Statutum est ut nullus quilibet Ecclesiasticus ab his personis res deinceps accipere præsumat, quarum liberi, aut propinqui hac inconsultâ oblatione possint rerum propriarum exhæredari. Quòd si aliquis deinceps hoc facere tentaverit, ut acceptor Synodali vel Imperiali sententiâ districtè feriatur, & res ad exhæredatos redeant.

Ibid. Cap. viij. De Tonsura ob res adipiscendas non suadenda. Statutum est etiam ut nullus in canonica aut regulari professione constitutus aliquem tonsurare propter res adipiscendas deinceps persuadeat : & qui hoc facere tentaverit, Synodali vel Imperiali sententiâ modis omnibus feriatur.

lib. 1. c. 91. Ibid. Cap. x. De mansis unicuique Ecclesiæ. Statutum est ut unicuique Ecclesiæ unus mansus integer absque ullo servitio attribuatur, & Presbyteri in eis constituti, non de decimis, neque de oblationibus fidelium, non de domibus neque atrijs, vel hortis, juxtà Ecclesiam positis, neque de præscripto manso aliquod servitium faciant præter ecclesiasticum. Et si aliquid ampliùs habuerint, indè senioribus suis debitum servitium impendant.

lib. 1. c. 94. Ibid. Cap. xiij. De sacris vasis Ecclesiæ in pignus datis. De sacris vasis Ecclesiæ, quæ in pignus à nonullis in quibusdam locis dari comperimus, inhibitum est, nè deinceps à quoquam fieri præsumatur, nisi solummodò necessitate redimendorum captivorum.

lib. 1. c. 110. Ibid. Cap. xxix. De incestis nuptijs, & de Ecclesijs non dividendis. Nonulla verò Capitula, sicut de incestis nuptijs, nec non & de Ecclesijs, quæ inter cohæredes dividuntur, &c. *v. locum.*

Conciliabulum Cloveshoviæ 3. Kal. Novembris, anno 814. *vide.*

Ex Capitulis Domni Ludovici in Ingilanheim, Apostolicâ auctoritate, & Synodali sanctione, omnium Clericorum ac Laïcorum generaliter consensu atque hortatu decretis. *sub fin.* . . . . Qui verò de rebus Ecclesiarum aliquid abstulerit, graviùs indè judicetur : quia sacrarum rerum ablatio sacrilegium est, & sacrilegus vocatur, qui ex his aliquid aut abstulerit, aut rapuerit. Infames quoque tales personæ usque ad satisfactionem Ecclesiæ, quam læserunt, sunt habendæ.

Ludovici Pij Imperat. Capitulare III. anno 828. Cap. ij. De Ecclesijs quæ inter cohæredes divisæ sunt consideratum est, quatenùs si secundùm providen-

tiam & admonitionem Episcopi, ipsi cohæredes eas voluerint tenere, & honorare faciant. Sin autem hoc contradixerint, ut in Episcopi maneat potestate, utrùm eas ita consistere permittat, aut Reliquias exindè auferat. Et ubi ad beneficium nostrum Ecclesiæ pertinentes, ita inventæ divisę fuerint, ut describantur, & nobis renuntietur.

Concil. Paris. VI. anno 829. Can. xv. Qualiter tractandę, vel quid sint res Ecclesiæ?

Ibid. Can. xvj. Ut in rebus Ecclesiæ circà propinquos suos expensandis, modum Episcopi teneant discretionis.

Ibid. Can. xvij. Quòd nulli Episcoporum liceat res Ecclesiæ extrà constituta Canonum passim in alterius jura transferre.

Ibid. Can. xviij. Quòd res Ecclesię non sint Sacerdotibus, si eas strenuè dispensaverint, causa peccati. *v. locum, tom.* 21.

Concil. Aquisgran. II. anno 836. Cap. iij. titul. viij. De facultatibus Ecclesiæ per Laïcos non distrahendis, sed ab Episcopo dispensandis. *v. eod. tom.* 21.

Concil. ad Theodonis Villam, anno 844. Capitul. iv. De rebus ecclesiasticis non pervadendis, præter subsidium, quod exindè offertur Reipublicæ. *v. eod. tom.*

Concil. Vernense II. anno 844. Can. xij. Ut Ecclesijs restituantur loca & prædia ecclesiastica, quę Laïci possident. *v. eod. tom.*

Concil. Belvacense, anno, anno 845. Capitul. iij. Ut res Ecclesijs oblatæ restituantur.

Ibid. Cap. iv. Ut præcepta illicita de rebus Ecclesiæ rescindantur.

Ibid. Cap. v. Ut injustæ constitutiones ab Ecclesia non exigantur.

Ibid. Cap. vj. Ut Ecclesiæ contrà oppressores defendantur.

Ibid. Cap. vij. Ut præcepta Ecclesijs data firmentur. *v. locum, eod. tom.* 21.

Concil. Meldense, anno 845. Can. xj. ex Synod. apud Theod. Villam. De rebus ecclesiasticis non pervadendis.

Ibid. Can. xlij. ex Synod. Meld. acta. Ut Missi dirigantur, qui res ecclesiasticas in alodium datas inquirant.

Ibid. Can. lxiij. Ut de manso Ecclesiæ alijsvè indebitus census à Presbyteris non exigatur.

Concil. Mogunt. I. anno 848. Capitul. vij. De potestate Episcoporum super res ecclesiasticas.

Concil. Suession. II. anno 853. Can. ix. Ut ex ecclesiasticis possessionibus nonæ ac decimæ persolvantur.

Ibid. Can. xiij. Ut nullæ res ecclesiasticæ absque Regis permissu commutentur.

Capitula à Domno Carolo Rege, in ead. Synodo, anno 853. Capitul. v. De rebus ecclesiasticis in alodem datis.

Ibid. Cap. vj. De rebus ecclesiasticis undè nonæ ac decimę solvi debent.

Ibid. Cap. xj. Quòd super beneficia ecclesiastica & præstarias regia præcepta consensu Regis non fiant.

Ibid. Cap. xij. Ut commutationes rerum ecclesiasticarum, vel mancipiorum, sine consensu Regis non fiant.

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. x. Ut nonæ ac decimæ de rebus Ecclesiæ subtractis persolvantur, & decimæ de omnibus quæ possidentur.

Ibid. Can. xxj. De commutationibus rerum ecclesiasticarum, nullatenùs, aut diligentissimâ curâ faciendis. *v. locum, in fine tom.* 21.

Appendix Epistolar. Nicol. Pap. I. Epist. xxj. ad Carolum Calvum Regem. *Sub fin.* 2. *pag.* .... Sed petimus, ut sicut nos audientes, id ei concessimus, ita pietas vestra pro eo quod, &c. *ad hæc verba*: subtiliter considerandum relinquimus.

Idem, Epist. ad Frotarium Burdigalensem Archiepiscopum. Invasoribus rerum ecclesiasticarum quæ pœnitentia sit imponenda? *De viro nefando Burgando nomine, qui rabie insanâ commotus, &c.* vide locum, tom. 22.

Hincmar. Rhem. Archiepisc. Capitula, data in Synodo Rhem. anno 874. iv. De ijs qui de facultatibus ecclesiasticis alodes comparant, & illos Ecclesiæ non derelinquunt. *Quosdam vestrûm Ecclesias vestras negligere, & alodes audio comparare, & in eis mansos extruere atque extolere, ac in eisdem mansis fœminarum habitationem habere, eosque mansos, &c.* v. loc. cod. tom.

Isaac. Episc. Lingon. Canones, titul. vj. De rapacibus, ex lib. vij. cclxvij. Cap. vj. Ut hi qui res Ecclesiæ invadunt, vastant, vel diripiunt, si monente Episcopo non se correxerint, Communione priventur. *Si quis cujuscumque munuscula Ecclesiæ sanctis Scripturarum citulis collata, nefariâ calliditate abstulerit, fraudaverit, invaserit, recentaverit, atque suppresserit, & non statim à Sacerdote commonitus Deo collata reddiderit ab Ecclesiæ Catholicæ Communione pellatur.*

Ibid. Cap. vij. De his qui res Ecclesiæ traditas invadunt, vel vastant, aut
VII.199. absque proprij Episcopi consensu accipiunt. Ex eod. lib. cap. cclxxv. *Si quis res Ecclesiæ debitas vel proprias Sacerdotis horrendæ cupiditatis instinctu occupaverit, retinuerit, aut à potestate, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. viij. De his qui oblationes defunctorum retinent. Ex eod. lib.
VII.199. *Similis etiam his qui oblationes defunctorum Ecclesijs vel Sacerdotibus legaliter dimissas, quolibet modo assignare tardaverint, vel retinere præsumpserint, districtionis ecclesiasticæ juxtà priores Canones forma servetur. Cui etiam sententiæ subjacebit, quisquis sibi quolibet ordine, quod pro devotione sua Ecclesijs dedit, revocare præsumpserit.*

Ibid. Cap. ix. De Abbatibus, Presbyteris, vel reliquis Ministris, rebus ecclesiasticis non alienandis. *Abbatibus, Presbyteris, cæterisque Ministris de rebus ecclesiasticis, vel sacro ministerio traditis, nihil alienare, vel obligare absque permissione & subscriptione Episcopi sui liceat. Quòd si præsumpserint, degradentur Communione concessâ, & quod temerè præsumptum vel alienatum est, ordinatione Episcopi revocetur.*

Ejusd. titul. vij. De sacrilegis. Cap. 1. Quòd prædones Ecclesiæ, sacrilegi
lib. vij. cap. 295. sint, sicut Scripturę testimonio comprobatur. *Sacrilegi sunt Ecclesiæ prædones; undè & in Concilio Agathensi sub quarto Capitulo decretum habetur ita: Amico quidpiam rapere furtum est, Ecclesiæ verò fraudari vel abstrahi subripique sacrilegium. Omnes enim contrà Legem facientes, resque Ecclesiæ diripientes, vel Ecclesias Sacerdotesque contrà divinas sanctiones vexantes, sacrilegi vocantur, atque indubitanter infames, sacrilegique habendi sunt.*

Ibid.

Ibid. Cap. ij. Quòd ea quæ Domino conſecrantur, ad jus eccleſiaſticum pertinent. *Ea quæ Domino offeruntur vel conſecrantur, ad jus pertinent Sacerdotum, & ſacrilegi ſunt omnes, qui ea auferunt, vel in aliud transferunt.* VI. 296.

Ibid. Cap. iij. Quis ſi digniratem præſumpſerit, quam non meruit, à Principe, vel juſto Seniore ſacrilegus habeatur. *Omnibus ſciendum eſt, quòd ſacrilegi fures ſint cuncti qui res Eccleſiæ diripiunt, vaſtant, invadunt, vexantque, &c.* v. locum fusè. VI. 312.

Ibid. Cap. iv. De ſacrilegis, quòd fures ſint, teſte Scripturâ. Ex eod. Cap. cccxcv. *Omnibus ſciendum eſt, &c.* ut ſuprà.

Ibid. Cap. v. Quòd quidquid Domino offertur, Sanctum Sanctorum ſit, & pertineat ad jus Sacerdotum. *Nulli liceat ignorare, quòd omne quod Domino conſecratur, ſive homo fuerit, &c.* v. loc. VI. 303.

Ibid. Cap. vj. De his ſacrilegis, qui Eccleſiæ ejuſque Sacerdotibus injurias inferunt. Ex eod. cap. cccxcvij. *Si quis in hoc genus ſacrilegij proruperit, ut in Eccleſias, earumque res irruens, &c.* v. locum. IV. 304.

Ibid. Cap. vij. Quòd omnia quæ Domino offeruntur, procul dubio & conſecrabuntur. Ex eod. lib. cap. cccxcviij. *Omnia quæ Domino offeruntur, procul dubio & conſecrantur, &c.* v. locum fusè. VI. 305.

Ibid. Cap. ix. Ut capitali ſententiâ mulctentur, qui ſacrilegia, adulteria, prædationes, aut devaſtationes exercuerint. Ex eod. cap. cccxxij. *Sub pœna capitali ſacrilegia, adulteria, prædationes, vaſtationeſque, &c.* v. locum, tom. 22. VI. 325.

Ibid. Cap. x. De plebe adversùs ſacrilegos cuſtodienda. Ex lib. vij. cap. lv. *Antè tribunal Domini de reatu negligentiæ ſe non poterit excuſare, qui plebem ſuam contrà ſacrilegæ perſuaſionis aucti res noluerit cuſtodire.*

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. tit. xliv. Ut res quas in ſacris ordinibus acquiſierint (Presbyteri) proprijs Eccleſijs derelinquant: hæreditarias verò juxtà arbitrium propriæ voluntatis diſtribuant.

Ibid. tit. lxxxj. Qui res Eccleſiæ invadunt, vaſtant, vel diripiunt, ſi monente Epiſcopo non ſe correxerint, excommunicentur.

Synodus Cariſiaca, anno 856. *In med.* 2. *pag.*.... Res & facultates eccleſiaſticas, quæ ſunt vota fidelium, pretia peccatorum, ſtipendia ancillarum & Dei ſervorum, dæpradari, & ab Eccleſijs diſcindi nolite ſuſtinere: *v. locum fusè, ad hæc verba*: Imple facies eorum ignominiâ. *eod. tom.* 22.

Excerptiones Egberti Archiepiſc. De Jure Sacerdotali. Unuſquiſque Sacerdos Eccleſiam ſuam cum omni diligentia ædificet, & Reliquias Sanctorum cum ſummo ſtudio vigiliarum noctis & divinis officijs conſervet.

Item, de eod. argum. Ut omnes Sacerdotes horis competentibus diei ac noctis ſuarum ſonent Eccleſiarum ſigna, & tunc Deo celebrent officia, & populos erudiant, quomodo aut quibus feſtis & diebus dominicis unuſquiſque Sacerdos Evangelium Chriſti prædicet populo.

Ibid. De rebus Eccleſiæ alienatis. Si quis Epiſcoporum aut Presbyterorum vel Miniſtrorum ex rebus Eccleſiæ, quę in quibuſcumque locis à fidelibus largiuntur, aliquid aufert, & malè rapta cum confuſione reſtituet, & excommunicationis animæ ſententiam ſubibit.

Ibid. De furto Eccleſiæ. Pecunia eccleſiaſtica furata, ſive rapta reddatur quadruplum, popularia dupliciter.

Ibid. de eod. argum. Si quis furatus pecuniam ab Ecclesia, mittatur fors, ut aut illius nasus abscindatur, aut in carcerem mittatur diù jejunans & gemens; & reddat integrum quod abstulit, aut peregrinus abjiciatur, & restituat duplum, & si in patria permanserit, quadruplum restituat, & semper pœniteat.

Item, de tutela Ecclesiæ *v. titul.* De Azilis & Refugijs.

Ecclesiæ cura propter rerum turbidines non deserenda. De cætero, Frater carissime, quia nobis æqualis labor & magis periculum imminet, quàm cæteris Sacerdotibus, quia Canones antiqui præcipiunt, ut omnes sciant, Metropolitanum sollicitudinem totius Provinciæ gerere, & ut verbi gratiâ dicam, sicut timeo navem gubernandam inter fluctus fieri maris suscepimus, quam nec cautè regere, nec sine peccato dimittere valeamus; quia ut quidam sapientum dicit, si periculosum est navem inter fluctus cautè non regere, quantò periculosiùs est eam undis intumescentibus fluctuantem in tempestate relinquere? Et idcircò Ecclesia quæ velut navis magna per mare mundi hujus enavigat, quæ diversis tentationum fluctibus in hac vita tunditur, non est tamen relinquenda, sed regenda: cujus rei in exemplo prioris Patres habemus Clementem & Cornelium, & cæteros complures in Urbe Romana, Cyprianum in Carthagine, Athanasium in Alexandria, qui sub Paganis Imperatoribus Navem Christi, imò carissimam Sponsam ejus Ecclesiam scilicet, docendo, defendendo, laborando, & patiendo usque ad sanguinis effusionem gubernabant. Possum enim de memetipso pro certo juxtà vocem Cantici Canticorum dicere: *Filij Matris meæ pugnaverunt contrà me, posuerunt me in custodem in vineis, vineam meam non custodivi.* Vinea enim secundùm Prophetam Domini Sabaoth, domus Israël est: nunc videlicet Ecclesia Catholica esse comprobatur, cujus Synodum congregandam & hortendam jussu Pontificis Romani, & rogatu Principum Francorum & Gallorum sub spe restaurandæ Legis Christi: *Suscepi, circumfodi,* Isa. 5. *cophinum stercoris apportavi, sed non custodivi, quia cum expectarem ut faceret uvas, fecit hæc labruscas*: & juxtà alium Prophetam; *Mentiecur opus olivæ, &* Habacuc 3. *campi non facient escas*: Sed proh dolor! officium laboris mei rerum collatione similium esse videtur cani latranti & venti fures & latrones frangere, & subfodere & vastare domum Domini sui: & quia defensionis auxiliatores non habeat, submurmurans ingemiscat & lugeat. Nunc hoc quod mihi in tali periculo posito justum & cautum esse videtur salubre Concilium vestrum quærens, & scire desiderans, insinuo libertatem prædicandi dico, ut in Actibus Apostolorum Paulus Apostolus Sacerdotibus intimavit, dicens: *Conteſtor vos hodiernâ die, quia mundus sum ab omnium sanguine. Non enim subterfugi, quo minùs annuntiarem vobis omne Concilium Dei, attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit Sanguine suo. Regnum, inquit, Dei inter vos ambulans prædicavi, ut me alienum ab omnium perditione servarem.* Nam Apostolus Episcopum Propheta, Speculatorem Salvator mundi, Pastorem Ecclesiæ Sacerdotem appellat: & omnes tacentes peccata populi doctorem reum sanguinis animarum perditarum sub silentio esse comprobant.

Ibid. Sacerdotalis vita officium periculosum. Propter hoc horribilis & maxima necessitas cogit, ut juxtà dictum Apostoli nos formam debeamus exhibere fidelibus, hoc est, nisi me fallat opinio, ita justè vivendum est Sacerdoti nè di-

ta sua repugnantibus factis evacuet, & nè cùm sibi de proprio cautè vivat, tacens alieno damnetur peccato, &c. *v. locum fusè.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. vj. Ut Ecclesia cum rebus suis ad Episcopi ordinationem pertineant. *Multa contrà Canonum constituta Ecclesias quas ædificaverint, & ab Episcopo postulaverint consecrari, dotem quam eidem Ecclesiæ contulerint, ad Episcopi ordinationem putant non pertinere. Quod factum & in præterito displicet, & in futuro prohibetur. Ergò omnia secundùm constitutionem antiquam jura Ecclesiarum ad Episcopi ordinationem & potestatem pertineant.*

Ibid. Can. vij. De oblationibus fidelium. *De redditu verò Ecclesiæ & de oblatione fidelium, fiant quatuor portiones: quarum sibi retineat Episcopus, alteram Clericis pro officiorum suorum sedulitate distribuat, tertiam pauperibus & peregrinis, quartam ecclesiasticis fabricis noverit reservandam.*

Ibid. Can. xlv. Ut curam rerum ecclesiasticarum tantùm Episcopus habeat. *Omnium negotiorum ecclesiasticorum curam Episcopus habeat, &c.* v. locum. *Can Ap. Can. 39.*

Ibid. Can. xlvij. Bona Ecclesiæ quot partibus dividenda. *1. Decree. ex decretali Gelas. Pap. c. 29.* Quatuor autem tàm de * redditibus, quàm de oblatione fidelium, prout cujuslibet Ecclesiæ facultas admittit, (sicut dudùm rationabiliter decretum est) convenit fieri portiones: quarum sit una Pontificis, altera Clericorum, tertia pauperum, quarta est fabricis applicanda, &c. *12.qu.2. quatuor autem sup. c. 7. *redditu.*

Ibid. Can. xlviij. Ut absque præceptione novæ Basilicæ non dedicantur. *Basilicas noviter institutas (non petitis ex more præceptionibus) dedicare nemo audeat, nec ambiat sibimet Episcopi vendicare Clericos potestatis alienæ.* *De consecrat. dist. 1. basilicas.*

Ibid. Can. xlix. De constituendis Presbyteris. Statutum est, ut sine auctoritate vel consensu Episcoporum, Presbyteri in quibuslibet Ecclesijs nec constituantur, nec expellantur: & si Laici Clericos probabilis vitæ & doctrinę Episcopis consecrandos, suisque in Ecclesijs constituendos obtulerint, nullâ qualibet occasione rejiciant.

Ibid. Can. l. De mansis uniuscujusque Ecclesiæ. Sancitum est ut unicuique Ecclesiæ unus mansus integer absque alio servitio attribuatur. Et Presbyteri in eis constituti, non de decimis, neque de oblationibus fidelium, non de domibus, neque de atrijs vel hortis juxtà Ecclesiam positis, neque de præscripto manso aliquod servitium faciant, prętер ecclesiasticum. Et si ampliùs aliquid habuerint, indè senioribus suis debitum servitium impendant. *23.qu 8. sancitum est. Mansus est ager jugerum duodecim.*

Ibid. Can. lj. De Presbyteris uniuscujusque Ecclesiæ. Statutum est, postquàm hoc impletum fuerit, ut unaquæque Ecclesia suum Presbyterum habeat, ubi id fieri facultas, providente Episcopo permiserit.

Ibid. Can. lij. De Villis, novis Ecclesijs in eis noviter constitutis. Statutum est de Villis, novis Ecclesijs in eis noviter constitutis, ut decimæ de illis Villis ad easdem Ecclesias conferantur.

Ibid. Can. liij. De Ecclesijs destructis, vel de nonis ac decimis. De Ecclesijs sanè destructis, vel de nonis ac decimis, sive de clausstris Canonicorum qualiter constitui vel ordinari à nobis placuerit, alijs Capitulis subter adnotavimus.

Ibid. Can. liv. De Ecclesiarum honore. Sed & de Ecclesiarum honore, quomodo (Deo adjuvante) quantùm in nobis est vigeat, similiter in subter adnotatis Capitulis insertum esse dignoscitur.

Ibid. Can. lv. Ut Ecclesia cum rebus suis ad Episcopi ordinationem pertinear. Multi contrà Canonum constituta Ecclesias quas ædificaverunt, & ab Episcopo postulaverint consecrari, dotem quam eidem Ecclesiæ contulerunt, ad Episcopi ordinationem putant non pertinere: quod factum & in præterito displicet, & in futuro prohibetur. Ergò omnia secundùm constitutionem ad Episcopi potestatem pertineant.

Ibid. Can. lvj. De ordinatione Presbyterorum. Ut nullus Laïcus Presbyterum in Ecclesia mittere vel ejicere præsumat, nisi per consensum Episcopi.

Ibid. lviij. De honore pro Ecclesijs dando. Ut Episcopi provideant quem honorem Presbyteri pro Ecclesijs senioribus tribuant.

Ibid. lix. Ut decimæ in potestate Episcopi fiant, qualiter à Presbyteris dispensentur?

Regulæ Sanctæ ac Vniversalis Octavæ Synodi Constantinopolit. anno 870. Cap. xv. Vetantur omnes decimo-quinto Canone alienare cimelia Ecclesiæ ornamenta, scilicet possessiones vendere, vel dare in Emphyteusim. *v. locum, tom.* 23.

Ibid. Cap. xx. Item, nè sibi jus dicat Episcopus in rebus ecclesiasticis. *v. locum.*

Concil. Pontigon. anno 876. Capitul. x. Vt res Ecclesiasticas nemo invadat, & quæ cum detrimento Ecclesiæ à Rectoribus distractæ sunt repetantur. *Vt res ecclesiasticas tàm nobiles quàm ignobiles nemo invadere vel auferre præsumat.* v. locum, tom. 24.

Ibid. Capitul. xiv. Vt defuncti Episcopi facultates nullus invadat, sed successori reserventur, vel pro illius anima erogentur. *Vt quoties divinum judicium, &c.* v. loc.

Concil. Tricassinum II. anno 878. Cap. iij. Excommunicatio Papæ & Synodi adversùs pervasores rerum ecclesiasticarum.

Ibid. vj. Tituli Canonum. II. Ecclesiarum sanctarum possessiones, id est, Monasteria, mansa, cortes, villas, patrimonia, omniaque quæ jurisdictionibus earumdem conveniunt, nullus suppetere à Romano seu Reliquis Pontificibus præsumat, nisi personæ, quas canonica sancit auctoritas, ut est illud primo anno ordinationis nostræ apud B. Petrum Apostolum constitutum.

Leges Ecclesiasticæ Alvredi Magni Regis Anglorum. Titul. xvij. De possessione ex scripto possessa. Qui terram habuerit per scripturę seriem sibi à majoribus relictam, ab hæredibus ad alios alienandi potestas ei non esto, si quidem præsentibus cognatis coràm Rege aut Episcopo scripturâ aut testimonio probetur, omni alienatione ei interdixisse illum qui priùs concessit, talemque ei imposuisse legem cum primo dederit.

Concil. Colonienſe, anno 888. contrà raptores rerum ecclesiasticarum, oppressores pauperum, & incestas nuptias celebratum. 2. Anathema in schismaticos, & raptores rerum ecclesiasticarum nisi resipiscant. 4. Nè quis res aut jura Ecclesiæ usurpet. *v. loc. tom.* 24. *pag.* 567.

Concil. Mogunt. anno 888. Capitul. iv. In Sinodo Toletana, ut Ecclesiæ cum rebus ad ordinationem Episcopi pertineant, præcipitur.

Ibid. Cap. v. Nè Presbyteri sine consensu Episcoporum per Ecclesias constituantur, vel ab eis rejiciantur.

Ibid. Cap. vj. Vt nullus ecclesiasticas res invadere præsumat.

Ibid. Cap. vij. De varia vexatione Sacerdotum.

Ibid. Cap. viij. Decretum in nonullos qui Sacerdoti Virtzburgensi nares capillosque abscinderant, verberibusque malè affecerant.

Ibid. Cap. xj. Nè invadantur prædia Ecclesiæ. *Attendendum est omnibus, & fideliter custodiendum, & illius usurpationis contumelia depellenda, nè prædia usibus secretorum cælestium dicata, à quibusdam irruentibus vexentur. Quòd si quis fecerit, post debitæ ultionis acrimoniam, quæ ergà sacrilegos jure promenda est, perpetuâ damnetur infamiâ, & infernali carceri tradatur, aut exilij perpetuâ deportatione feriatur: quoniam juxtà Apostolum, oportet hujusmodi hominem tradere satanæ, ut spiritus salvus fiat in die Domini.* Urbani Papæ I. in Epist. & in decretis 17. qu. 2. Attendendum. 1. Cor. 5.

Concil. Metense, anno 888. Can. iv. Vt de manso Ecclesiæ nullus census exigatur, & nè pro sepultura pretium detur. *Tom.* 24.

Concil. Viennense, anno 892. Can. 1. Vt sæculares, qui res ecclesiasticas detinent, nisi admoniti se correxerint, excommunicentur. *Ut ab injusta invasione & possessione Ecclesiarum rerum, &c.*

Ibid. Can. iv. Vt sęculares Ecclesias inconsultis Episcopis non dent. *V. locum, eod. com.* Vt nemo sæcularium Ecclesias dare vel offerre absque consilio & voluntate Episcoporum, ad quos ipsæ Ecclesiæ pertinent, præsumat: & ut nulli census à Presbyteris loco muneris ad introitum, ut dicunt Ecclesiarum, exquirantur, aut vi aliquâ extorqueantur.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. vij. De his qui res Ecclesię sive interiores, sive exteriores rapiunt. QUICUMQUE timorem Domini postponentes, & ecclesiastica judicia non verentes, res Ecclesiæ rapiunt, vel auferunt, ut in Epistola Anacleti Papæ legitur, sacrilegium faciunt. Papa dixit: Ergò qui Christi pecunias & Ecclesiæ rapit, aufert vel fraudat, homicida est, atque homicida antè conspectum Judicis deputabitur. Qui rapit pecuniam proximi sui, iniquitatem operatur: qui autem pecuniam, vel res Ecclesię abstulerit, sacrilegium facit: undè tantâ auctoritate Apostolicæ sententiæ suffulti, sancimus, & unanimes judicamus, ut res Ecclesiæ tripliciter componantur: insuper verò bannus Episcopalis exquiratur. Qui verò exteriores Ecclesiæ res rapiunt vel fraudant, comite agente coërceantur, ut res ablatæ legitimè restituantur & componantur. Si verò non procuraverint, vel non emendaverint, ab Episcopo canonicè constringantur, ut res restituantur.

Concil. Legionense, anno 1012. Capite vij. De rebus Ecclesiæ. *Decrevimus iterùm ut nullus emat hæreditatem servi Ecclesiæ; qui autem emerit eam, perdet eam & pretium.*

Concil. Lateran. anno 1122. Can. xij. De raptoribus rerum ecclesiasticarum. *Sanctorum Patrum Canonibus consona sentientes, oblationes, &c.* v. locum, tom. 27.

Concil. London. II. anno 1127. Capitul. ix. De rebus Ecclesiæ. *Ut nulla persona Ecclesias, vel decimas, seu quælibet alia ecclesiastica beneficia det, vel accipiat sine consensu & Episcopali auctoritate, canonicâ auctoricace vetamus.*

Concil. Turon. anno 1163. Can. iij. De usurpatoribus rerum ecclesiasticarum. *Quamvis grave nimis, & divini dignum animadversione judicij habetur, &c.* eod. tom. 27.

Concil. Lateran. III. anno 1179. Capitul. v. De titulo certo Presbyterorum. *Epiſcopus, ſi aliquem ſine certo titulo, de quo neceſſaria vitæ percipiat, in Diaconum vel Presbyterum ordinaverit, tamdiù neceſſaria ei ſubminiſtret, donec in aliqua ei Eccleſia convenientia ſtipendia militiæ Clericalis aſſignet, niſi fortè talis qui ordinatur exiterit, qui de ſua vel paterna hæreditate ſubſidium vitæ poſſit habere.*

Ibid. Cap. xix. De exactionibus ab Eccleſijs non exigendis. *Non minùs pro peccato eorum qui faciunt, quàm pro illorum detrimento, qui ſuſtinent, grave nimis eſſe dignoſcitur, &c.* v. loc. eod. tom. 27.

Ibid. in append. Concilij Lateran. III. De ordinatione filiorum Sacerdotum, & eiſdem in Eccleſijs paternis non tolerandis. *v. loc. Sunt Cap.* 10.

Ibid. De pactionibus licitis & illicitis in rebus eccleſiaſticis.

Cap. 1. Sub annuo cenſu uſque ad certum terminum poteſt Eccleſia teneri ad firmam.

Cap. ij. Propter ingratitudinem, quod actum eſt, revocatur.

Cap. iij. Inter eccleſiaſticas perſonas ſuper decimis tranſactio facta, rata perpetuò deber perſiſtere & inconvulſa.

Cap. iv. Nulli concedendæ ſunt Eccleſiæ ubi alij nominatim ſuccedunt.

Cap. v. Tranſactio per Abbatem vel Priorem cum litteris ratihabitionis conventus facta, rata debet permanere.

Cap. vj. Tranſactio ſuper controverſia Eccleſiæ facta, quæ ſpeciem continet ſimoniæ, in irritum debet revocari.

Cap. vij. Decimæ ablatæ, ſine diminutione ſunt reſtituendæ?

Cap. viij. Non debet aliquis penſionem Eccleſiæ ſolvere, ut faciliùs ad ſuos transferatur.

Cap. ix. Clericus ſine auctoritate Epiſcopi non poteſt Eccleſiam conſtituere cenſualem.

Cap. x. Compoſitio coràm extraordinario delegato facta, ſi non eſt juri contraria, ab Epiſcopo non debet irritari, ſed cenſus ob hanc abſque auctoritate Epiſcopi ſolutus vitam ſolventis non excedit.

Cap. xj. Sine Diœceſani, vel Officialium ſuorum auctoritate, Eccleſiæ non ſunt occupandæ.

Cap. xij. Colluſores beneficijs, de quibus colluſum eſt, debent ſpoliari.

Cap. xiij. Canonem auctorirate Epiſcopi, & juramento interveniente conſtiturum, ſolvendum.

Cap. xiv. Filij perſonarum, vel alij qui in Eccleſias ſe vacantes intrudunt, non poſſunt eas ſub appellationis obtentu occupare.

Cap. xv. Super re ſacra in litigium deducta tranſigi non poteſt.

Ibid. De alienatione rerum Eccleſiæ, & de earumdem recuperatione.

Cap. 1. Res Eccleſiæ pignori obligatæ, à filio vel hærede obligantis Eccleſiæ debent reſarciri.

Cap. ij. Perſonæ debent Eccleſias reparare.

Cap. iij. Poſſeſſio Eccleſiæ ſub conditione donata, non poteſt niſi in caſu revocari.

Cap. iv. Terras de ſilvis extirpatas, eis à quibus ſunt extirpatæ, poteſt Epiſcopus concedere ad annuum cenſum tenendas.

Cap. v. Clerici de his quæ intuitu Eccleſiæ acquiſierunt, nullum de jure poſſunt facere teſtamentum.

Cap. vj. Si Clericus à Kalendis Martij uſque ad Kal. Novembris deceſſerit, diſpoſitionem fructuum illius anni pro ſua voluntate poterit habere.

Cap. vij. Non licet conditionem Eccleſię facere deteriorem, nec licet colonum expenſis factis in fundo Eccleſiæ defraudari.

Cap. viij. Clerici de mobilibus per Eccleſiam adeptis non poſſunt condere teſtamentum.

Cap. ix. De reditibus * Epiſcopi debita pro utilitate Eccleſiæ contracta ſunt, perſolvenda. *v. locum, eom.* 27. * *Eccleſiæ Epiſcopi.*

Ibid. De Præſcriptionibus.

Cap. i. Quadragenaria præſcriptio, niſi in caſu, locum obtineat in Eccleſijs.

Cap. ij. In judicio finium regundorum uterque eſt actor & reus. Proniora etiam ſunt jura ad abſolvendum, quàm ad condemnandum, exceptâ causâ liberali.

Cap. iij. Præſcriptio triennalis Eccleſiæ ſufficit.

Cap. iv. Liberum unicuique juri ſuo renuntiare.

Cap. v. Quadraginta annorum præſcriptio ſervatur.

Cap. vj. Nulla antiquorum dierum poſſeſſio, malæ fidei poſſeſſorem liberat, quantùm ad eum, niſi reſipuerit.

Cap. vij. Contrà triennalem præſcriptionem nullius vox audienda.

Cap. viij. Limites Parochiarum non preſcribuntur. *v. locum, eod. tom.*

Ibid. De interpretat. verborum & reſcriptorum. *v. titul.* De Judicijs & Judicibus.

Concil. in Dalmatiæ & Diocliæ Regnis, anno 1199. Capitul. viij. Ut Laïci à rebus eccleſiaſticis abſtineant. *Cùm duæ ſint in terris poteſtates à Domino conſtitutæ, &c.*

Ibid. Capitul. ix. Excommunicantur theſaurorum eccleſiaſticorum detentores, & qui Latinos in ſervitute detinent. *Tom.* 28.

Concil. London. anno 1200. Capitul. xiv. Nè aliquis ſine Epiſcopali auctoritate eccleſiaſtica beneficia de manu laïca recipiat. *Lateranenſis Concilij tenore perpenſo decernimus, nè Fratres Templi, &c.* eod. tom.

Decreta Concilij Lateran. IV. Cap. ix. Nè Eccleſiæ mundanis ſupellectibus exponantur. *Relinqui nolumus incorrectum, quod quidam Clerici, &c.* v. loc. eod. tom.

Ibid. Cap. xxiij. Quòd Eccleſia Cathedralis vel Regularis ultrà tres menſes non vacet. *Nè pro defectu paſtoris gregem dominicum lupus rapax invadat, &c.*

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Capitul. iij. Nè Epiſcopi in collatione beneficiorum aliquid ſibi retineant. *Ad hæc ſtatuimus, nè Prælatus aliquis, &c.*

Ibid. Cap. iv. Ut præſentati, ſi idonei ſint, recipiantur in beneficijs. *Cùm ſecundùm Apoſtolum, avaritia quæ eſt idolorum ſervitus, &c.*

Ibid. Cap. v. De duobus in eamdem Eccleſiam præſentatis. *Hoc autem non immeritò duximus adaugendum, &c.*

Ibid. Cap. xj. Nè quis beneficium ſuum reſignans aliquid ſibi de eodem retineat. *Nè lepra Giezitica (quod abſit) per avaritiæ cultum, &c.*

Ibid. Cap. xij. Nè una Ecclesia dividatur in plures. *v. titul.* De singularitate beneficiorum.

Ibid. Cap. xiij. De Vicariorum residentia. *Cùm hostis antiquus, scilicet leo rugiens, &c.*

Ibid. Cap. xiv. Quòd exilia beneficia non conferantur, nisi volentibus residere in ijsdem.

Ibid. Cap. xv. Quæ portio debeat Vicario residenti assignari. *v quoque & alia Capitula, sunt enim 49. eod. tom. 28.*

Epist. Germani Archiepisc. Constantinopolit. ad Gregor. Pap. Rom. De unitate. *O Domine Jesu-Christe, salvum me fac; ô Domine benè prosperare, &c.* v. loc. eod. tom. pag. 288.

Responsio superiori. *vide locum.*

Epist. vj. Gregorij Pap. IX. ad eumdem. De unitate Ecclesiæ. *v. locum.*

Concil. London. anno 1237. Cap. 1. De Ecclesiarum dedicatione. *Basilicarum dedicatio à veteri testamento initium dignoscitur habuisse, &c.*

Ibid. Cap. vij. De Firmarijs & Vicarijs Ecclesiarum. *Ecclesias dari ad firmas, vel generaliter constitui, &c.* Et Cap. ix. de eod. argum.

Ibid. Cap. xj. Nè leviter Ecclesia absentis alteri conferatur.

Ibid. Cap. xij. Nè Ecclesia una in plures Vicarias dividatur.

Ibid. Cap. xvij. De his qui Patribus succedunt in ecclesiasticis beneficijs.

Concil. Viennense, anno 1267. Capitul. iv. De violentijs quæ inferuntur rebus ecclesiasticis. *Item cum in plerisque locis quorumdam Laïcorum iniquitas valuerit, &c.*

Ibid. Cap. v. De læsionibus ecclesiasticarum personarum. *Quicumque verò personam ecclesiasticam enormiter violaverit, &c.*

Ibid. Cap. xj. De Beneficiorum susceptione. *Item districtiùs inhibimus, nè aliquis Clericus, &c.* eod. tom.

Concil. Lugdun. II. anno 1274. Constitutiones à Gregorio Papa X. in Concil. Lugdun. xxj. De præbendis & dignitatibus. *Gregor. X. statutum felicis recordationis Clementis Papæ IV. &c.*

Ibid. xxij. De rebus Ecclesiæ non alienandis. *Gregor. X. hoc consultissimo prohibemus edicto, universos & singulos Prælatos, &c.*

Ibid. xxiv. De censibus & procurationibus. *v. locum, eod. tom. 28.*

Concil. Saltzburg. anno 1274. Capitul xxiij. Nè Laïci sumant ecclesiastica beneficia de manibus Laïcorum. *Adversùs præsumptionem damnabilem Clericorum, &c.*

Ibid. Cap. xxiv. De Advocatis Ecclesiarum. *Presentis auctoritate Concilij Ecclesiarum Advocatos, &c.* eod. tom.

Concil. Saltzburg. anno 1281. Capitul. 1. De alienationibus Ecclesiarum. *Quia multi Prælati bona ecclesiastica alienant, vendunt, &c.*

Ibid. Cap. ij. De dispensatione Prælatorum ratione faciendâ. *Item nè etiam res ecclesiasticæ in usus indebitos, &c.*

Ibid. Cap. xj. De residentia plebanorum. *Item licet Rectoribus Ecclesiarum, qui à residentia excusantur, &c.*

Ibid. Cap. xij. De Advocatis Ecclesiarum. *Item sub velamento advocationis nonunquàm gravantur Monasteria, &c.*

Ibid. Cap. xiij. De his qui violentas manus mittunt in Cleros.

Ibid. Cap. xiv. De his qui loca ſacra execraverint violentâ ſanguinis effuſione.

Ibid. Cap. xv. Contrà Patronos & Judices, qui bona decedentium Clericorum invadunt. *Item ſtatutum bonæ memoriæ Cuidonis, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Ravennate I. anno 1286. Capitul. iv. De promotione habentium Parochiales Eccleſias. *Etſi ad regimen Parochialium Eccleſiarum aſſumpti, anteà generale Concilium, &c.*

Ibid. Cap. v. De quotidianis diſtributionibus. *Dignum eſt, ut quod ad vitæ decora domeſticæ laudis exempla non revocent, &c.*

Ibid. Cap. vj. De teſtamento uſurariorum. *V. locum, eod. tom.*

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Capitul. ix. De alienatione rerum eccleſiaſticarum. *Licet alienationes rerum eccleſiaſticarum, maximè poſſeſſionum, &c.*

Ibid. Cap. x. De habentibus duas Vicarias. *Presbyteris duas communicatorias recipere prohibemus omninò, &c.*

Ibid. Cap. xiv. De Beneficiorum ſuſceptione de manu Laïcorum. *Nullus de caterò Clericus, vel Eccleſiaſtica Perſona, &c.*

Ibid. Cap. xvj. De cura Capellarum. *Rectores qui Matrices habent Eccleſias, à quibus dependent Capellæ, &c.*

Ibid. Cap. xx. De occupatoribus & invaſoribus rerum eccleſiaſticarum. *Dignum arbitramur & conſentaneum æquitati, &c.*

Ibid. Cap. xxj. De Laïcis recipientibus beneficia eccleſiaſtica. *Laïcos quantâcumque dignitate fulgentes, &c.*

Ibid. Cap. xxij. De Advocatis Eccleſiarum. *Nonulli qui Eccleſiarum ſe aſſerunt Advocatos, ſicut tenentur, &c.*

Ibid. Cap. xxiv. De læſionibus Eccleſiaſticarum Perſonarum. *Eos qui timore Dei poſtpoſito Clericos, ſeu Eccleſiaſticas Perſonas, &c.*

Ibid. Cap. xxvj. De uſurpantibus ſibi bona Eccleſiarum vacantium. *De hac re, quære in 6. lib. de officio Ordinarij, titul.* Præſenti prohibemus edicto.

Ibid. Cap. xxviij. De propugnaculis quæ fiunt in Eccleſijs.

Ibid. Cap. xxxj. De emptione, vel venditione bonorum feudalium Eccleſiæ. *Ementes bona feudalia, quæ ad Eccleſias, ſeu perſonas eccleſiaſticas, &c.*

Ibid. Cap. xxxij. De his qui capiunt bona Eccleſiæ vel Capituli propter debita ſingularis perſonæ. *Prohibemus inſuper, ut nullus propter debitum, &c.*

Ibid. Cap. xxxiij. De his qui invadunt bona Eccleſiarum propter inimicitias Advocatorum. *Nullus de cæterò qui cum Advocatis Eccleſiarum guerras habebit, &c.*

Ibid. Cap. xxxv. De Laïcis qui fabricæ Eccleſiæ adminiſtrant. *Laïcos in nonullis partibus prætextu fabricæ Eccleſiæ reparandæ, &c.*

Ibid. Cap. xl. De exigentibus nova paſſagia. *Cùm imponentes & exigentes nova paſſagia, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Capitul. xvj. De Beneficijs & Præbendis eccleſiaſticis, & idoneitate & ſufficientia Miniſtrorum. *Cùm dignum ſit, quòd beneficia eccleſiaſtica pro divinorum officiorum, &c.*

Ibid. Cap. xx. De intruſis & electis per poteſtatem Laïcorum.

Ibid. Cap. xxj. De contumacibus & rebellibus ſubditis contrà debitam obedientiam Prælatorum. *Cùm juxtà prophetitum oraculum melior ſit obedientia, quàm victimæ, &c.* eod. tom.

Concil. Ravennate III. anno 1314. Capitul. vj. De majoritate & obedientia ac honorificentia Prælatorum, & pœna non obedientium ſuperioribus ſuis. *Cùm Epiſcopalis dignitas præ cæteris ſit ſublimior, &c.*

Ibid. Cap. vij. De inſtrumentis conficiendis & non retinendis per Advocatos, Notarios, ſeu Procuratores. *Volentes Eccleſiarum indemnitatibus, induſtriâ quâ poſſumus occurrere, &c.*

Ibid. Cap. viij. De prælcriptiònibus, & quod nullus, prætextu alicujus temporis poſſit ſe defendere, quin viſitetur.

Ibid. Cap. xij. De Beneficijs Ordines ſacros requirentibus, & de pœna eorum qui negligunt ad ipſos Ordines promoveri: & de Præbendis in Eccleſijs Cathedralibus abſque Ordinibus Sacris non retinendis. *Cùm ſæpè non maturâ ætate conſtituti, per cupiditatem & avaritiam parentum, &c.*

Ibid. Cap. xiij. De celebratione Miſſarum, & pœnâ non celebrantium. *Cùm nonulli Religioſi, & Sæculares Clerici imprudenter ad Sacerdotium ſe faciunt promoveri, &c.*

Ibid. Cap. xvij. De raptoribus & invaſoribus bonorum eccleſiaſticorum mobilium. *v. locum, in fine tomi 28.*

Concil. Ravennate IV. anno 1317. Cap. i. Quòd Epiſcopus ponat Oeconomum ad cuſtodiam rerum vacantium Eccleſiarum. *Cùm Eccleſiarum vacantium proventuum, &c.*

Cap. ij. Quòd nullus præſumat in ſpiritualibus miniſtrare, niſi priùs ab Epiſcopo loci ſibi fuerit animarum cura commiſſa. *Cùm de jure nullus Sacerdos alteri ſubditum, &c.*

Cap. iij. Quòd quilibet ſe faciat promoveri infrà annum ad Ordinem quem requirit Beneficium ſuum. *Sollicitè penſantes quantum officij paſtoralis, &c.*

Cap. vij. De denuntiatione facienda Metropolitano de Beneficijs vacantibus ad eum devolutis. *Quoniam ex diutina vacatione damna plurima, &c.*

Cap. viij. Quòd certus Canonicorum numerus ſtatuatur in Eccleſijs Cathedralibus & Collegiatis, ubi non eſt ab antiquo ſtatutus. *Etſi deceat, & ſatis conſonet rationi & juri, &c.*

Cap. ix. De Clericis non reſidentibus. *Quorumdam Clericorum deſiderium & periculoſam negligentiam, &c.*

Cap. x. De quotidianis diſtributionibus. *Quia parùm eſt jura condere, niſi executioni, &c.*

Cap. xj. De cenſibus & collectis imponendis. *Cùm imponendis & exigendis Collectis talis modus, &c.*

Cap. xiij. Quòd nullus Archipresbyter, Prępoſitus, vel Prælatus inferior Epiſcopo poſſit in Eccleſijs ſibi ſubjectis inquiſitiones formare, accuſationes admittere, vel ad primationem procedere contrà Clericos earumdem Eccleſiarum. *Tom. 29.*

Concil. Toletanum, anno 1324. Cap. iij. Ut Clerici fructibus Capellaniarum non abutantur. *Quorumdam Clericorum abuſum, qui fructus Capellaniarum, &c.*

Cap. iv. Ut nullus curatum Beneficium administret, nisi antè legitimè per Episcopum Diœcesanum instructus fuerit. *Inter Episcopales sollicitudines, illa debet esse præcipua, &c.*

Cap v. Ut Clerici bona Ecclesiæ Filijs suis non conferant. *Ut substantia Ecclesiarum quæ solet per Clericorum sobolem deperire, &c.*

Cap. vj. Ut Presbyteri pro Missis celebrandis pecuniam non exigant. *Multâ mentis amaritudine concitamur, &c.* eod. tom. 29.

Cap. vij. Ut Presbyteri non nisi unam Missam in die celebrare præsumant. *Nullus insuper absque causa necessitatis, excepto die Nativitatis Domini, &c.*

Concil. Tolet. anno 1339. Cap. 1. De non alienando Ecclesiæ dominio. *Dispendia Ecclesiarum tamquàm nostris molesta visceribus, &c.*

Cap. iij. Ut ex qualibet Cathedrali vel Collegiata Ecclesia saltem unus ex decem Clericis assumatur, qui ad studia Theologiæ & Juris canonici accedere compellatur.

Cap. v. Ut Rectores Ecclesiarum nomina suorum Parochianorum annuatim in scriptis redigant. *V. locum, eod. tom. 29.*

Concil. Saltzburg. anno 1386. Cap. ij. De oblationibus impendendis. *Sanctione præsenti sub interminatione maledictionis æternæ, &c.*

Ibid. cap. ix. De immunitate Clericorum & eorum rerum ab impositionibus sæcularium Dominorum. *Cùm Ecclesiæ & Ecclesiasticæ Personæ, ac res ipsorum, &c.* eod. tom.

Ibid. cap. xj. De publicatione Constitutionis Bonifacij VIII. contrà recipientes pedagia à Clericis. *Constitutiones à felicis recordationis Bonifacij Papæ VIII. &c.*

Ibid. cap. xij. De occupatoribus Beneficiorum, & eorum bonorum. *Omnibus volumus esse notum, quòd tàm Episcopi, &c.*

Concil. Palentinum, anno 1388. cap. iv. De rebus Ecclesiæ non alienandis. *Execrandæ alienationis abusum, quo Prælati, & aliæ Personæ, &c.*

Concil. Saltzburg. anno 1420. cap. iv. De Renunciationibus. *Nullus Ecclesiam, vel Beneficium Ecclesiasticum dimittere vel recipere præsumat, sine sui susceptoris auctoritate; quòd sub pœna excommunicationis vel suspensionis omnibus firmiter inhibemus.*

Alia Capitula à Joanne Præposito Ecclesiæ Saltzburgensis. cap. xlviij. De Advocatis Ecclesiarum. *Mortuo Ecclesiæ Advocato, non omnes ejus filij, sed, &c.*

Ibid. cap. liij. De Laïcis, qui sine consensu Prælatorum bona fabricæ Ecclesiarum deputata administrant. *Laïci sine assensu Prælatorum & Capitulorum bona fabricæ Ecclesiæ, &c.* Tom. 29. in fine.

Concil. Basileense, anno 1431. Sess. xxj. De pacificis possessoribus. *Quicumque non violentus, sed habens colloratum, &c.*

Ibid. Sess. xxxj. De collationibus beneficiorum. *Placuit divinæ pietati hoc tempore animos hominum, &c.*

Ibid. Ordo in conferendis Beneficijs per Ordinarios. *Primò cùm per generalis Concilij Statuta, &c.*

Orationes quatuor in ejusd. Concilij Basileensis recitatæ. Quarta Oratio de civili dominio Clericorum. *Deus in adjutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina. Excelsus ille Propheta David de quo scriptum novimus Deum*

dixiſſe quod invenerit hominem ſecundum cor ſuum, &c. v. loc. fusè tom. 31. à pag. 555. ad fin. 642.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. cap. vj. De Clericis non reſidentibus in Eccleſijs vel Præbendis. *Periculis animarum, quæ cunctis operibus præferuntur*, &c.

Ibid. cap. vij. De Præbendis & Dignitatibus. *Quia in tantùm quorumdam proceſſit ambitio, ut non 2. vel 3. ſed plura perhibeantur habere beneficia*, &c.

Ibid. cap. viij. De conceſſionibus Præbendę vel Eccleſiæ non vacantis. *Nè per receptionem Canonicorum Præbendis non vacantibus alienæ mortis votum eurpiter ingeratur*, &c.

Ibid. cap. ix. De rebus Eccleſiæ non alienandis. *Quia non omnibus liquent Canones, contrà alienationes rerum Monaſteriorum & Eccleſiarum*, &c. v. loc. tom. 33.

Concil. Turon. anno 1448. cap. ij. De diſtributionibus quotidianis. *Diſtributiones quotidianæ & anniverſariæ in Eccleſijs Metropolitanis Cathedralibus, & Collegiatis, pro intereſſentibus perſonaliter horis & anniverſarijs, non dentur abſentibus, ita quod qui non laborat, non manducet.*

Ibid. cap. iij. de eod. argumento. *Nullus Canonicus, aut alia Perſona Eccleſiaſtica in diverſis Eccleſijs pro eadem hora diſtributiones recipiat.*

Ibid. cap. viij. de eod. argum. *Prohibemus nè Abbates, aut Priores Conventuales ſuprà ſe Abbates non habentes, qui de privilegio vel conſuetudine bona Prioratuum vacantium ab eiſdem dependentium, ad ſe pertinere aſſerunt, totaliter utenſilibus & bonis alijs mobilibus denudent.*

Ibid. cap. ix. De Jure viſitationis. *Archidiaconi, Archipresbyteri, Decani, & aliæ Perſonæ Eccleſiaſticæ de jure, aut conſuetudine Eccleſias viſitantes, ſi non debitè viſitaverint, nihil percipiant: cùm ferendum minimè ſit, ut temporalia metat, qui ſpiritualia non ſeminat, & potius quàm quæ Chriſti ſunt, ſua quærat.*

Ibid. cap. xiv. De invaſoribus rerum eccleſiaſticarum. *Excommunicantur invaſores, raptores, depredatores, occupatores ſuo nomine, vel alieno Perſonarum Eccleſiaſticarum, rerum ſuarum, ſeu locorum religioſorum. Item qui domibus, vel locis eccleſiaſticis poſuerint comeſtores. Et quia facientes & conſentientes pari pœnâ conſtringuntur, receptatores, defenſores invaſorum, & qui ad præmiſſa dederint conſilium vel favorem publicè vel occultè, eiſdem pœnis multantur: & poſt mortem niſi ipſi vel eorum hæredes ſatisfecerint, de premiſſis, eccleſiaſticâ careane ſepulturâ.*

Concil. Tolet. anno 1473. cap. xviij. Quòd qui violenter occupaverint poſſeſſiones Beneficiorum, ſint excommunicati ipſo facto. *Quoniam nonulli terrarum Domini, & eorum loca tenentes*, &c. eod. tom. 34.

Ibid. cap. xix. Quòd non fiant in Eccleſijs repreſentationes inhoneſtę dùm divina aguntur. *Ab Eccleſia, ubi Redempeor noſter Jeſus, in cujus nomine omne genu flectitur*, &c.

Ibid. cap. xxij. Quòd raptores careant eccleſiaſticâ ſepulturâ. *Raptores, quos divinus timor à malo non revocat*, &c.

Conſtitutio ad removendos abuſus, in Concil. Lateran. V. Seſſ. ix. cap. xj. De tectis, domibuſque inſtaurandis à poſſeſſoribus. *Domos quoque, fundoſque dotales beneficiorum collapſos*, &c.

Ibid. cap. xvj.

Ibid. cap. xvj. De Rebus Ecclesiæ. *Quo verò ad quæstores, qui vulgò stationarij appellantur, statuimus, &c.*

Ibid. cap. xviij. Item de rebus Ecclesiæ. *Ut autem Christi fidelium eleëmosynæ in usum pro quo erogantur, vertantur: non licet Procuratoribus, &c.*

Ibid. cap. xxv. *Item improbamus, & ut absonum prorsus rejicimus, ab Episcopis medios exigi fructus de Beneficijs, &c.* eod. tom. 34.

Ibid. cap. xxvij. De Sacerdotibus horas canonicas negligentibus. *v. titul.* De Officio Ecclesiastico.

Concil. Senon. anno 1527. Decretum Fidei 1. De unitate & infallibilitate Ecclesiæ. *Sanctum quidem & indissolubile viri & uxoris vinculum: at verò magnum istud Christo & Ecclesiæ Sacramentum, &c.*

Ibid. cap. ij. Quòd Ecclesia non sit invisibilis. *Cùm adeò explorata sit ex scripturis tum unitas Ecclesiæ, tum sanctitas, ut, &c.*

Ibid. cap. iij. De auctoritate Sacrorum Conciliorum. *Absurdum non absre videri posset, si tanto studio veteri synagogæ Deus adfuit, &c.* v. titul. *De Conciliis.*

Ibid. cap. iv. Quòd ad Ecclesiam spectet determinare, qui libri sint canonici. *Magna profectò fuit, semperque futura est Scripturæ auctoritas, &c.* v. titul. *Scriptura Sacra.*

Ibid. cap. v. Aliqua firmiter esse credenda, quæ non continentur expressè in Scriptura. *Ampla certè Scripturæ latitudo, ingens & incomprehensibilis profunditas; pernicioſum est tamen eo errore laborare, ut nihil admittendum putetur, quod non è Scriptura depromptum sit, &c.* v. locum, eod. tom. 34. & titul. *De Christiana Fide.*

Ibid. Index Decretorum ad mores pertinentium. Cap. 1. Frequentandas esse preces in Ecclesijs, pro tranquillo statu totius Ecclesiæ, & Regnorum totius Orbis Christiani. *Paulus Gentium Apostolus, cùm Timotheum in primis admonuisset, &c.* v. locum, eod. tom. pag. 653.

Ibid. cap. iv. De Subdiaconis, & eorum titulo patrimonij. *Porrò in grave Clericalis Ordinis scandalum ac dedecus videmus, &c.* v. locum.

Ibid. cap. v. Quomodo Diœcesani examinare debent petentem litteras dimissorias, antequàm illas ipsi concedant? *Et quamvis Episcopus originis beneficij, aut domicilij, non solùm ad Ordines promovere, &c.*

Ibid. cap. vj. Diligentem etiam inquisitionem debere fieri à Diœcesanis super ætate, moribus, & litteratura jam promotorum ad Sacerdotium. *v.* Ordinationes Presbyterorum.

Ibid. cap. vij. Promotos in Curia Romana ad Sacros Ordines non esse admittendos ad illorum executionem, nisi priùs à Diœcesanis fuerint examinati.

Ibid. cap. viij. Instituendi ad curam animarum diligenter antè examinentur à Diœcesanis, an sint idonei gerendæ illi Provinciæ.

Ibid. cap. ix. Ad Beneficia ecclesiastica obtinenda assumantur idonei à Diœcesanis, qui suo ergà Deum & Ecclesiam ritè fungantur officio.

Ibid. cap. x. Quotidianas distributiones satis largas & sufficientes assignari debere ijs, qui divino officio in Ecclesijs celebrando interfunt.

Ibid. cap. xj De Residentia Sacerdotum. *vide titul.* De Residentia.

Ibid. cap. xij. De ijs quæ Curati suos studiosè debent admonere Paro-

chianos ad ipſorum ſalutem. *Admoneane frequenter Curati ſuos Parochianos, ut interſint Miſſæ Parochiali diebus Dominicis & Feſtis per hebdomadam occurrentibus.*
v. De Officio Eccleſiaſtico.

Concil. Colonienſe, anno 1536. De munere Epiſcopali, in quibus conſiſtit. Pars 1. Cap. iv. Humani affectus & venalitas in Beneficijs Eccleſiaſticis execrabiles.

Ibid. cap. v. Beneficia eccleſiaſtica priuſquàm vacent, nemini promittenda.

Ibid. cap. vj. Dignis tantùm Beneficia eſſe conferenda. *v.* Epiſcoporum electiones, *& titul.* De ordinationibus Presbyterorum.

Ibid. cap. xxix. Litteræ dimiſſoriæ nulli temerè concedendæ. *v. locum, tom. 35.*

Ibid. cap. xxxiij. Diſpenſationes inſpiciendæ, ut occurratur abuſibus.

Ibid. cap. xxxiv. In reſignationibus ac permutationibus Beneficiorum, quæ cura adhibenda?

Ibid. cap. xxxv. Præſtat paucos eſſe bonos, quàm multos inutiles Sacerdotes. *Et ut D. Clemenee hoc caput concludamus, melius eſt Epiſcopo paucos habere Sacerdotes, ac Eccleſiæ Miniſtros, qui poſſint dignè opus Dei exercere, quàm multos inutiles qui onus grave Ordinatori adducant.*

Vide quoque ibid. ſecundam partem de officio privato ac publico, vitaque ac moribus Clericorum generatim.

Vide quoque tertiam part. De Metropolitanis, Cathedralibus, & Collegiatis Eccleſijs, & in his miniſtrantibus. Cap. xxiij. Communi neceſſitati Eccleſiæ, communi contributione conſulendum. *Quòd ſi fabricæ, aut alia neceſſitas Eccleſiæ immineat, &c.* v. locum, & alia Capitula.

Ibid. Pars duodecima. De Scholis, Typographis, ac Bibliopolis. *v. totam part. illam.*

Ibid. Pars decima-tertia. De juriſdictione eccleſiaſtica contentioſa. Cap. x. De Teſtamentis inſinuandis, approbandis, ac exequendis. *In Concilio Moguntino ſancitum eſt, ut, &c.*

Ibid. cap. xj. Bona Presbyteri inteſtato defuncti in piam cauſam convertenda.

Ibid. cap. xij. Portio, quæ Archiepiſcopo ſolvitur, minimè gravis. *v. locum, eod. tom. 35.*

Edicta Synodi Treverenſis, anno 1548. Mandatum ad inſtituendam Juventutem. II. Quæ artes in trivijs, & quid in Gymnaſijs ſtudiorum ſeu Univerſitatibus doceri debeat? *v. locum, ſunt Cap. 10. eod. tom. 35.*

Ibid. De officiorum perfunctione, medio tertio. Cap. 1. Non prodeſt ad Eccleſiæ ædificationem Prælatos & Paſtores, curam animarum habentes, &c. *v. locum.*

Ibid. cap. x. De competentia juſta Rectoribus Eccleſiarum, ſive perpetuis ſive temporalibus aſſignanda.

Ibid. cap. xj. Nè cogantur Eccleſiarum Rectores opera ſervilia ſubire. *v. locum.*

Ibid. cap. xij. De Vicariorum ſeu Capellanorum in Eccleſijs Collegiatis officijs. *v. locum.*

Ibid. Cenſuræ & Decreta lata, &c. Cap. xxiv. Ut diſtributionum non

ſint participes, qui officijs integris non interfuerint.

Concil. Mogunt. anno 1549. Cap. lxiv. De his qui plura Beneficia curata obtinent. *v. titul.* De ſingularitate Beneficiorum.

Ibid. Cap. lxviij. De Patronis in collatione Beneficiorum.

Ibid. Cap. lxix. De admiſſione ad Beneficia Eccleſiaſtica, & eorum reſignatione.

Ibid. Cap. lxx. De juſta diſtributione proventuum eccleſiaſticorum.

Ibid. Cap. lxxij. De modo deſerviendi quotidianas diſtributiones.

Ibid. Cap. lxxiij. Otioſas deambulationes in Eccleſijs inter Divina prohibendas.

Ibid. Cap. lxxvij. Quibus Epiſcopi aut Archidiaconi ſuas vices committere debeant?

Ibid. Cap. lxxxvj. Ne domicillares Canonici antè merita virtutis & doctrinæ ad Capitula aſſumantur.

Ibid. Cap. lxxxviij. Pecunias ex ſtatutis Beneficiatorum, aut aliundè cedentes, in Eccleſiarum utilitatem impendi debere.

Ibid. Cap lxxxix. De rebus Eccleſiarum diligenter curandis.

Ibid. Cap. xc. De procuratione, ſeu fabricis Eccleſiarum Parochialium.

Ibid. Cap. xciij. De competentijs Parochorum. *Cùm Dominus ipſe pronuntiet mercenarium ſuâ mercede dignum, &c.*

Ibid. Cap. xcvj. De Magiſtris Scholarum. *Hoc in primis totius Reip. Chriſtianæ expoſcit utilitas, &c.*

Ibid. Cap. xcvij. De Teſtamentis & ultimis voluntatibus.

Ibid. Cap. xcix. De Libris per Typographiam publicandis. *v. loc. eod. tom. 35.*

Concil. Treverenſe II. anno 1549. Cap. xiv. De competentia Paſtorum. *Cùm multorum querelâ pulſante intellexerimus, &c.*

Ibid. Cap. xv. De Scholis. *Magna & præcipua cura habenda eſt, ut Juventus noſtræ Civitatis, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Trident. anno 1549. in fine Cap. xvj. Seſſ. xxiv. De Sede vacante. *Capitulum, Sede vacante, ubi fructuum percipiendorum, &c.* v. loc. in fine tom. 35.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Pars prima. De Præbenda Theologali. *Quæ Eccleſiæ Cathedrales, aut Collegiatæ in Oppidis inſignibus Præbendam, &c.*

Ibid. Conſtitutionum pars ij. De Seminario Clericorum. *Mandatum eſt à Sacro Tridentino Concilio Provincialibus Synodis, &c.*

Ibid. Quæ pertinent ad collationem Beneficiorum.

Ibid. De edicto proponendo in examine eorum qui præficiendi ſunt Parochialibus Eccleſijs.

Ibid. ſub fin. hujus Conſtitut. ij. Quæ pertinent ad bonorum & jurium eccleſiaſticorum conſervationem.

Concil. Mediolan. III. anno 1575. ſub fin. De ijs quæ ad bona eccleſiaſtica tuenda pertinent.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. De ſacris locis, eorumque cultu. De Eccleſiarum fabrica.

Conſtitutionum pars ij. De Beneficiorum collatione ac proviſione.

Item, de diſtributionibus. Quibus in Eccleſijs tertia pars fructuum redituumvè dignitatibus? *v. locum, à pag.* 371, *ad* 382. *de eod. argumento.*

v. quoque. Ibid. in fine Conſtitut. iij. Quæ ad loca pia pertinent? *Quæcumque bona, ſive mobilia, ſive immobilia juvare Eccleſiam, &c.* v. locum fusè, eod. tom. 36.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars iij. De Seminario. *Seminarij inſtitutio quàm utilis ſit, &c.* v. locum fusè.

Item, Quæ ad Beneficiorum collationem pertinent?

Item, Quæ ad diſtributiones pertinent?

Item, De Eccleſijs, earumque ſupellectile & fructibus. *v. locum.*

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. De Bonis & Juribus Eccleſiaſticis. *v. locum.*

Concil. Aquileienſe, anno 1596. Cap. x. De Seminario Clericorum.

Item, De Eccleſijs, & pio loco in eis verſandi modo, Altaribus, & Sacrificijs.

Item, De Bonis & Juribus Eccleſiarum tuendis. *v. locum, tom.* 36. *in fine.*

DE AZILIS, ET REFVGIIS ECCLESIASTICIS.

CONCIL. ARAUSIC. I. anno 441. Can. v. Qui ad Eccleſiam confugiunt, tradi non debeant. *Eos qui ad Eccleſiam confugerint, tradi non oportere; ſed loci reverentiâ & interceſſione defendi.* Dist. 87. Eos qui.

Alia Synodus S. Patricij, anno incerto, tom. 7. Can. vj. De vindictis Eccleſiæ.

Ibid. Can. viij. De reis autem abſtractis ab Eccleſia. *v. locum, tom. 7.*

Concil. Arelatenſe II. anno 452. Can. xxx. Confugientes ad Eccleſiam tradi non oportet. *Eos qui ad Eccleſiam confugerint, tradi non oportet; ſed omnes Domini ſui promiſſâ interceſſione exire perſuadeant. Quòd ſi ab Eccleſia exeuntibus penale aliquid inculerint, ut Eccleſiæ inimici habeantur excommunes.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. i. De Criminoſis qui ad Eccleſiam confugiunt. DE HOMICIDIS, Adulteris & Furibus, ſi ad Eccleſiam confugerint, id conſtituimus obſervandum, quod Eccleſiaſtici Canones decreverunt, & Lex Romana conſtituit, ut Eccleſiæ atrijs, vel domo Epiſcopi eos abſtrahi omninò non liceat, ſed nec aliter conſignari, niſi ad Evangelia datis ſacramentis de morte, de debilitate, & omni pœnarum genere ſint ſecuri, ita ut ei, cui reus fuerit criminoſus, de ſatisfactione conveniat. Quòd ſi ſacramenta ſua quis convictus fuerit violaſſe, reus perjurij non ſolùm à Communione Eccleſiæ, vel omnium Clericorum, verùm etiam & à Catholicorum convivio ſeparetur. Quòd ſi is, cui reus eſt, noluerit ſibi intentione faciente componi, & ipſe reus de Eccleſia actus timore diſceſſerit, ab Eccleſiæ Clericis non quęratur. 17 quæſt. 4. Id conſtituimus.

Ibid. Can. ij. Si ad Eccleſiam Raptor cum rapta confugerit. DE Raptoribus autem id cuſtodiendum eſſe cenſuimus, ut ſi ad Eccleſiam Raptor cum rapta confugerit, & fœminam violentiam pertuliſſe conſtiterit, ſtatim liberetur de poteſtate raptoris, & raptor mortis vel pœnarum impunitate conceſsâ, aut ſerviendi conditioni ſubjectus ſit, aut redimendi ſe liberam habeat facultatem. Si verò quæ rapitur Patrem habere conſtiterit, & puella raptori, aut rapienda, aut rapta conſenſerit, poteſtati Patris excuſata reddatur, & raptor à Patre ſuperioris conditionis ſatisfactione teneatur. 36. qu. de raptoribus.

Ibid. Can. iij. De Servis, qui ad Eccleſiam confugiunt. SERVUS, qui ad Eccleſiam pro qualibet culpa confugerit, ſi à Domino pro admiſſa culpa ſacramenta ſuſceperit, ſtatim ad ſervitium Domini ſui redire cogatur. Sed poſtquàm datis à Domino ſacramentis fuerit conſignatus, ſi aliquid pœnæ pro 17. qu. 4. id conſtituimus.

eadem culpa quâ excusatur, probatus fuerit pertulisse, pro contemptu Ecclesiæ & prævaricatione fidei, à Communione & convivio Catholicorum, sicut superiùs comprehensum est, extraneus habeatur. Sin verò Servus pro culpa sua ab Ecclesia defensatus sacramenta Domini, Clericis exigentibus de impunitate perceperit, exire nolentem, à Domino liceat occupari.

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxxix. De Servis qui ad Ecclesiam confugiunt. *Servus reatu atrociore culpabilis, si ad Ecclesiam confugerit, à corporalibus tantùm supplicijs excusetur. De capitalu vero, vel quocumque opere placuit à Dominis juramenta non exigi.*

Concil. Ilerdense, anno 524. Can. viij. Si Clericus servum vel discipulum de Ecclesia traxerit, ut pœnitentiam agat. *Nullus Clericorum servum aut discipulum suum ad Ecclesiam confugientem extrahere audeat, vel flagellare præsumat: quòd si fecerit, donec dignè pœniteat, à loco, cui honorem non dedit, segregetur.*

1. Petr. 4. 17 qu 4 Nullus Clericor.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xxj. Ut qui ad Ecclesias jam confugerit, à nullo abstrahatur. SI QUIS necessitatis impulsu ad Ecclesiæ septa confugerit, & Sacerdote vel Præposito Ecclesiæ prætermisso atque contempto, cùm quisque de locis sacris vel atrijs, seu vi, seu dolo abstrahere aut sollicitare fortasse præsumpserit, ut inimicus Ecclesiæ, ab ejus liminibus arceatur, quousque juxtà Pontificis districtionem dignâ per indictam pœnitentiam emendatio subsequatur; eo tamen qui abstractus est priùs Ecclesiæ restituto.

Ibid. Can. xxiv. De mancipijs ipe conjugij ad Ecclesiam confugientibus. QUÆCUMQUE mancipia sub specie conjugij ad Ecclesiæ septa confugerint, ut per hoc credant posse fieri conjugium, minimè eis licentia tribuatur, nec talis conjunctio à Clericis defensetur; quia probatum est, ut sine legitima traditione conjuncti, pro religionis ordine, statuto tempore ab Ecclesiæ communione suspendantur, nè in sacris locis turpi concubitu misceantur. De qua re decernimus, ut parentibus, aut proprijs dominis prout ratio poscit personatum, acceptâ fide accusati sub separationis promissione reddantur: postmodum tamen parentibus atque dominis libertate concessâ, si eos voluerint, propriâ voluntate conjungere.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. xxij. De servis qui ad Ecclesiam pro culpa confugiunt. *De servis verò, qui pro qualibet culpa Ecclesiæ septa confugerint, id statuimus observandum, ut sicut in antiquis constitutionibus tenetur scriptum pro concessa culpa datis à Domino sacramentis, quisquis ille fuerit, egrediatur de venia jam securus, &c.* v. locum, tom. 11.

Concil. Matisc. II. anno 585. Can. viij. De reis ab Ecclesia non extrahendis. ITEM christianæ religionis negotia pertractantes, comperimus quosdam pseudochristianos de sacrosanctis Ecclesijs, suæ religionis oblitos, fugitivos subtrahere. Ideòque vim illatam nequaquàm relinquentes, censemus pro Dei timore, ut quicumque culpâ compellente, aut potentum importunia non sustinens, suæ gremium Matris Ecclesiæ petierit, usque in præsentiam Sacerdotis in eodem loco inconcussè permaneat, nulli permittentes quolibet dignitatis gradu functo, fugitivo etiam in locis sacris violentiam inferre. Si enim mundani Principes suis legibus censuerunt, ut quicumque ad eorum statuas fugerit, illæsus habeatur; quantò magis hi permanere debent indemnati, qui patrocinia immortalitatis regni & cælestis adepti sunt. Si tamen aliquo facto

tenentur obnoxij, qui ad Ecclesiam sunt à fuga versi, coram Sacerdote culpæ eorum innotescant, & ipse consultum ferat qualiter Dei habitaculum per substractionem non violetur illorum.

Gregor. Magn. lib. iij. Epist. ix. indict. xij. ad Januarium Episc. Calaritanam. *In med. 2. pag.....* Pervenit etiam ad nos, servos ancillasque Judæorum fidei causâ ad Ecclesiam refugientes, aut infidelibus restitui Dominis, aut eorum nè restituantur, pretium dari. Hortamur igitur, ut nullatenùs tam pravam consuetudinem manere permittas: sed si quilibet servus Judæorum ad venerabilia loca confugerit causâ fidei, nullatenùs eum patiamini præjudicium sustinere; sed sive olim christianus, sive nunc fuerit baptizatus, sine ullo christianorum pauperum damno, religioso ecclesiasticę pietatis patrocinio in libertatem modis omnibus defendatur.

Ivo lib. 1. tit. 2. cap. 1. infr. Grat. lib. 7. cap. 1. & 8. Grat dist. 4. Ivo part. 1. cap. 264.

Ejusd. Epist. xxiv. lib. vij. pars altera. Laïcis non temerè tuitionem ecclesiasticam impendendam. *v. locum, tom. 13.*

Ejusd. lib. viij. indict. iij. Epist. xxxviij. ad Januarium Episc. Calaritanum. De oppressionibus minorum à majoribus, & de ijs qui ad Ecclesiam confugiunt. SI QUI eorum, de quibus est quæstio in Ecclesiam fortassè refugerint, ita debet causa diligentiâ vestrâ disponi, ut nec ipsi violentiam patiantur, nec ij qui dicuntur oppressi damna sustineant. Curæ ergò vestræ sit, ut eis sacramentum ab ijs, quorum interest de servanda lege, & justitia promittatur, & per omnia commoneantur exire, atque suorum actuum reddere rationem, quibus etiam Ecclesiæ vestræ defensorem deputare vos convenit. Cujus sollicitudine, ea quæ illis fuerint promissa serventur: quatenùs nec alijs noxia sint, & ipsis ecclesiastica, salvâ ratione, possint prodesse * refugia.

* *al. suffragia.*

Synodus incerti loci, post Concil. Paris. V. Can. ix. De his qui ad Ecclesias confugiunt. *De his qui ad Ecclesias confugium faciunt, ut Ecclesiæ status in omnibus firmo robore persistat, nullus de Ecclesia violenter trahatur, nec confugiendi jus in Ecclesiam substrahatur; sed nec vinculis aut ferro, qui in Ecclesiam confugerit, colligetur.*

Concil. Rhemense, anno 630. Can. vij. De his qui ad Ecclesias confugiunt defendendis, sic tamen ut libertatem, nisi promissâ pœnitentiâ non accipiant. *Si quis fugitivum ab Ecclesia absque sacramento, quo ei jurandum est, ut de vita, tormento & truncatione securus exstat, qualicumque occasione abstraxerit, communione privetur. Ille verò qui sanctæ Ecclesiæ beneficio liberatur à morte, non prius egredi accipiat libertatem, quàm pœnitentiam se pro scelere esse facturum promittat, & quod ipsi canonicè imponetur impleturum.*

Concil. Tolet. VII. anno 646. Capitul. 1. De Refugis atque perfidis Clericis sive Laïcis. *v. titul.* Contrà Clericos vagos.

Concil. Tolet. XII. anno 681. Capitul. x. De his qui ad Ecclesiam confugium faciunt. *Pro his qui quolibet metu vel terrore Ecclesiam appetunt, consentiente pariter & jubente Clarissimo Domino nostro Ervigio Rege, hoc sanctum Concilium definivit, ut nullus audeat confugientes ad Ecclesiam, vel residentes indè abstrahere, aut quodcumque nocibilitatis, &c.* v. locum, tom. 16.

Leges Ecclesiasticæ Inæ Regis Occiduorum Saxon. anno 692. v. De immunitate Ecclesiarum. *Si qui reus capitalis reus ad Templum confugerit vitæ potitor, & secundùm jus fasque compensato. Si quis verbera promeritus fani suffugium implorarit, ei verbera remittuntor.*

Capitulare Caroli Magni, anno Regni ejus 11. Cap. viij. De his qui mori debent, ab Eccleſia non defenſentur. *Ut homicidæ & cæteri rei, qui legibus mori debent, ſi ad Eccleſiam confugerint, non excuſentur, neque eis ibidem victus detur.*

Ejuſd. Capitular. Caroli Magni, ex Capitulis anno 3. ad Legem Salicam additi. Cap. iij. De confugio ad Eccleſiam. VIII. *Si quis ad Eccleſiam confugium fecerit, in atrio ipſius Eccleſiæ pacem habeat, nec ſit ei neceſſe Eccleſiam ingredi: & nullus eum indè per vim abſtrahere præſumat, ſed liceat ei confiteri quod fecit, & indè per manus bonorum hominum ad diſcuſſionem in publicum perducatur.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xlj. Ut Eccleſiæ pacem habeant. *Reum confugientem ad Eccleſiam nemo abſtrahere audeat, nec indè donare ad pœnam vel ad mortem, ut honor Dei, & Sanctorum ejus conſerveturi: ſed Rectores Eccleſiarum pacem & vitam ac membra ejus obtinere ſtudeant: tamen legitimè componat quod iniquè fecit.*

Donaria Wiclafij Regis. Concil. London. anno 833. *In ſecunda pag.....* Itaque quoniam venerabilis Pater Dominus Siwardus Abbas Croylandiæ protexit me in Tabernaculo ſuo in die malorum, celans & ſalvans à facie tribulantis: ultrà privilegia meorum Anteceſſorum Regum Merciorum, qui prædictum Monaſterium varijs libertatibus & donarijs nobiliter illuſtrarunt, offero & ego magno Altari prædicti Monaſterij de paupertate mea Calicem aureum, Crucem auream & tabulam Capellæ propriæ laminis aureis deauratam, me profitens dictæ Eccleſiæ perpetuum pro viribus defenſorem. Inſuper, &c. *v. totum, tom.* 21.

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum xxiv. Quid parricida? id eſt, qui patrem vel matrem occiderit, vel etiam qui fratrem aut ſororem interfecerit pati debeat, leges indicant; porrò ſi ad Eccleſiam confugerit, id quod Epiſcopus loci, vel Sacerdos, qui ab illo conſtitutus eſt providerit, agendum decernimus.

Ibid. xxvj. De his qui proximum, id eſt conſanguineum ſuum, ut frater, conſobrinus, aut nepos trucidaverint, venerandæ leges proprium robur obtineant. Sed ſi ad Eccleſiam convolaverint, mortis quidem legibus eruantur: pœnitentiæ verò, quam Antiſtes loci vel Presbyter conſideraverit, abſque dubio ſubmittantur. *Nolo*, inquit Dominus, *mortem peccatoris, ſed ut convertatur & vivat.* Ezec. 18.

Ibid. xxvij. De his qui ſocium ſuum morti tradiderint, idipſum quod ſuprà decernimus.

Ibid. xxviij. De his qui ad uxorem alterius comprehenſus fuerit, quid judicandum ſit, lectis legibus reperietis. Jam verò ſi ad Eccleſiam adulter confugerit, judicandum ab Epiſcopo fore decernimus, quod Sacros conſtat diſſiniſſe Canones, vel Sanctos Apoſtolicæ Sedis Præſules clarum eſt ſtatuiſſe. *v. quoque xcv.* De his qui ad Eccleſias confugiunt. *eod. tom.* 22.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. lxiij. Ut Privilegia Eccleſijs conceſſa maneant incorrupta, & qui corruperit, pœnas luat ſacrilegij.

Ibid. cxxix. De reis ad Eccleſias, vel ad eorum atria confugientibus, ut indè non abſtrahantur.

Ex Excerptionibus Egberti Archiep. De Jure Sacerdotali. *De confugientibus*

ad Eccleſiam. Eos qui ad Eccleſiam confugerint, tradi non oportet, ſed eos Domini ſui promiſſâ interceſſione perſuadeant. Quòd ſi ab Eccleſia exeuntibus pœnale aliquid Dominus intulerit, ut Eccleſię inimicus habeatur excommunicatus. Si quis alicui aliquâ ratione nocuerit ſub confugio eccleſiaſtico, vel ſub aliquo ſanctimonij ſignaculo ſeptempliciter emendet, reddat & reſtituat, ſed & 7. annos in dura pœnitentia permaneat, ſin aliter excommunicandus eſt ab omni Eccleſia Catholica.

Concil. Wormat. anno 868. Can. xliij. De refugis & perfugis. NOBIS igitur ratio Synodalis perſuadet decernere, ut quicumque Laïcorum in adverſitate propriæ gentis, aut patriæ, vel regiæ poteſtatis ad exiernas partes ſe conferendo noxius fuerit ultrà repertus, non ſolùm omni rerum ſuarum proprietate privetur, ſed & perpetuâ excommunicatione damnato, nunquam illi prætèrquàm in ultimo mortis ſuæ Communio tribuatur.

Leges Eccleſiaſticæ Alvredi Magni Regis Anglorum, titul. ij. De Azilis, & Refugijs Eccleſiaſticis. CRIMINIS cujuſcumque (ſi quidem ad villam Regis aut familiam honoratam aliquam non attingat) ſi ad fanum confugerit, tres noctes, quibus ſaluti ſuæ proſpiciat (ni interim in gratiam redierit) ibi maneto. Ac ſi quis eum per id temporis plagarum, vinculorum, aut vulnerum metu profligarit, mulcta, vel ipsâ capitis æſtimatione prout ejus gentis feret conſuetudo, noxiam omnium ſarcito: fani verò ædituis 120. ſolidorum numeratione pacis Eccleſiæ violatæ pœnas luito.

Ibid. Capitul. iv. De immunitatibus eccleſiaſticis. UNICUIQUE porrò Templo religioſè ab Epiſcopo conſecraro hanc pacem concedimus. Si quis alteri inimicatur, ijſque Templi ſuffugium implorarit, per 7. dies à nemine abſtrahitor. Si quidem præ fame vivere non poſſit, & vtam vi non aperuerit. Qui ſecùs fecerit, violationis pacis Regis & Eccleſiæ tenetor, & criminis etiam gravioris ſi quid indè rapuerit. Quin ſi ędituis magnopere fuerit illo loco utendum, illum alia in domo quę plura non habeat oſtia quàm ipſum Templum incluſum curanto, fanòque prępoſitus ei interim cibus nè ſuppediretur videto. Verumtamen ſi quis is in ditionem adverſariorum arma ſua dedere voluerit 30. diebus incolumen illi eum cuſtodiunto, & dùm demùm cognatorum in manibus tradunto. Porrò autem hoc pacis beneficio Eccleſia fruitor. Si quis commiſſi alicujus maleficij, priùs tamen non patefacti conſcius ad Templum confugerit, idemque in Dei nomine faſſus fuerit, dimidium mulctæ ei remititor.

Concil. Coyacenſe, anno 1050. Cap. xij. De Azili Jure Eccleſijs conceſſo. *Duodecimo quoque titulo præcipimus, &c.* v. locum, in fine tom. 25.

Concil. Rhem. anno 1148. Can. xiv. De Azilis. *Hoc etiam conſona SS. Patrum definitione ſancimus, ut in eos qui ad Eccleſiam vel Cœmeterium confugerint, nullus manus mittere audeat. Quòd * qui fecerit, anathema ſit.* * Si.

Concil. Ravennate, anno 1286. Capitul. ix. De immunitate Eccleſiarum. *Quoniam quidam perditionis filij libertatem Eccleſiæ attributam, &c.* Tom. 28. *vide titul. ſequent.* De immunitatibus eccleſiaſticis.

DE IMMVNITATIBVS ECCLESIASTICIS.

LEGES Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 693. v. De immunitate Eccleſiarum. *Si quis rei capitalis reus ad Templum confugerit, vita potitor, &c.* vide de Azilis.

Ibid. vj. De pugna in Eccleſia (inter alia.) *v. locum, tom.* 17.

Synodus Metenſis ſub Pippino Rege, anno 753. Capitul. vj. De immunitatibus conſervandis. *ibid.*

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. xix. Ut Eccleſiarum immunitates illibatæ ſerventur. *Ve omnes immunitates in univerſis Eccleſijs conſervatæ ſint.* v. locum, eod. tom.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xx. Ut antiquis Eccleſijs jura ſerventur. *v. tom.* 20.

Concil. Moguntinum I. anno 848. Pro juribus & immunitatibus eccleſiaſticis celebratum. Capitul. vj. De immunitate rerum eccleſiaſticarum.

Ibid. Capitul. viij. De proprietatibus ab Epiſcopis vel Presbyteris poſt ordinationem acquiſitis. *eod. tom.* 20.

Ibid. Capitul. xj. Ut antiquæ Eccleſiæ habeant privilegia ſua.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Ut Eccleſiæ immunitatem olim adeptæ in perpetuum illâ frui ſinatur. *Decreverunt præterea, &c.* Tom. 21. ſub finem.

Epiſtola Epiſcoporum è Synodo apud Cariſiacum. Capitul. vij. Ut privilegia & immunitates Eccleſiarum conſervet, Rectoreſque illarum non inquietet, nec poſſeſſiones diripi non permittat. *Tom. 22. ſub finem.*

Regulæ Sanctę ac Univerſalis Octavæ Synodi Conſtantinopolitanæ, anno 870. xviij. Indè ſtatutum eſt ut Priviligia Eccleſiarum conſerventur. *v. locum, tom. 23. in fine.*

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Ut in immunitatibus Eccleſiarum mallum vel placitum nemo tenere præſumat. *Placuit ne nullus Comes, neque aliquis ex Judiciaria poteſtate mallum aut placitum in immunitatibus vel atrijs Eccleſiarum tenere, aut quemquam de familia earumdem Eccleſiarum quacumque occaſione aut temeritate injuriare præſumat. Quòd ſi fecerit, bannum dominicum perſolvat, & inſuper Deo & Eccleſiæ quàm læſit ſecundùm canonicam inſtitutionem in omnibus ſatisfaciat. Quam etiam ſi facere diſtulerit, quamdiu à cœtu fidelium arceatur, donec pœnitentiâ acceptâ reatum quem commiſit, emendet.*

Synodus Cariſiaca, Cap. vij. Hludovico Regi, de immunitate Eccleſiæ. ETSI Eccleſiam Dei, ſicut nobis ſcripſiſtis, quæritis reſtaurare, debita Epiſcopis & ſibi commiſſis Eccleſijs privilegia intemerata, ſicut divinitùs conſtituta ſunt, cuſtodite. Præcepta & immunitates in honorem earum, ſicut avus & pater veſter conſervaverunt, conſervare curate: & quæ Frater veſter Dominus noſter, qui & paternâ donatione & vobiſcum, cum veſtris, veſtrorumque fi-

delium mutuis firmatibus Regni partem accepit, pro cultu & honore Eccleſiarum egit, ſimiliter conſervate. Et Rectores ac Paſtores Eccleſiarum, ut Patres & Chriſti Vicarios colite, ſicut Sancta Scriptura præcipit, dicens: *Sacerdotes Dei ſanctifica, & Magnatis humilia caput tuum, eorumque ſpiritalia conſilia obaudite.* Et iterùm dicente Scripturâ: *Interroga Patres tuos, & annuntiabunt tibi; Majores tuos, & dicent tibi.* Et item: *Interroga Sacerdotes meos legem meam.* Et Dominus per Malachiam Prophetam: *Labia Sacerdotis cuſtodient ſcientiam, & legem requirent ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum eſt.* Eſque tempore incongruo & inoportuno, nolite inquietare: ſi liceat eis miniſterium ſacrum, ad quod ordinati ſunt in populi ſalutem peragere, ſibique domeſtica jura ſubjectos nolite concutere, & non ſinatis deshoneſtare ſive opprimere, ut Presbyteris honor congruus & jura debita, quæ Canones & Capitula Avi & Patris veſtri ſtatuerunt, conſerventur ſatagite; ut Epiſcopi quietam libertatem ſuas Parœcias circumeundi & prædicandi, ac confirmandi atque corrigendi habeant, ordinate; ut Miſſus Reipublicæ, id eſt Miniſter Comitis cum ipſis ſi jufſerint, eat, qui liberos homines inceſtuoſos ſi per admonitionem Presbyterorum venire ad Epiſcopum nolucrint, eos ad Epiſcopi placitum venire faciat commendate, &c. *v. totum ſusè, tom.* 22.

Eccleſ. 7. & 4. Deut. 31. Aggæi 2. Malach. 2.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. viij. Ut Eccleſiæ immunitatem olim adeptæ in perpetuum illâ frui ſinantur. *Decreverunt præterea Sancti Pontifices, ut Eccleſiæ, quæ olim indulgentiâ Religioſorum Principum, vel aliorum fidelium devotione immunitatem meruiſſent, eâ in perpetuum perfrui finerentur.*

Concil. Mogunt. I. anno 848. Cap. vj. De immunitatibus Eccleſiæ. Quiſquis faſtu ſuperbiæ elatus, domum Dei ducit contemptibilem, & poſſeſſiones Deo conſecratas, atque ad honorem Dei ſub Regiæ immunitatis defenſione conſtitutas, inhoneſtè tractavetit, vel infringere præſumpſerit, quaſi invaſor & violator domûs Dei excommunicetur. Decet etiam, ut indignationem Domini Regis ſentiat, cujus benevolentiæ contemptor, & conſtitutionis prævaricator extitetit. Nihilominus Rex ſuæ conceſſionis immunitatem ab omnibus ditioni ſuæ ſubjectis illæſam conſervari præcipiat, aſſenſum verò non præbeat improvidè affirmantibus, non debere eſſe res dominicas, id eſt Domino dominantium deditas; ita ſub defenſione Regis, ſicut propriæ ſuæ ſunt hæreditates: magiſque advertat quia quantò Deus excellentior eſt homine, tantò præſtantior eſt divina cauſa mortalium poſſeſſione. Quocireà decipitur quiſquis plus in proprijs, quàm in dominicis rebus gloriatur: quarum divinarum rerum defenſor & cuſtos divinitùs ſtatutus, diligenti curâ non ſolùm eas ſervare, ſed etiam multiplicare debet, magiſque illa, quæ diximus, præſtantiora, quàm ſua defendere illum oportet & augmentare. Si quis igitur inſanus importunitate improbitatis Regem à recto propoſito avertere tentaverit, nulliſque remedijs mitigari poſſe viſus fuerit, licet obſequijs aliquibus tranſitorijs ſit neceſſarius, abjiciendus ab eo projicienduſque re eſt juxtà illud Evangelium: *Si pes, manus, oculuſvè tuus ſcandalizet te, erue illa & projice ab te.* Matt. 18.

Rex defenſor rerum eccleſiaſticarum.

Sancta Synodus Octava Generalis Conſtantinopolitana IV. anno 780. Placuit huic ſanctæ & magnæ Synodo, ut res vel privilegia, quæ Dei Eccleſijs ex longa conſuetudine pertinent, & ſive à divinæ recordationis Imperatoribus, ſive ab alijs Dei cultoribus in ſcriptis vel ſine ſcriptis donata, & ab eis per an-

nos 30. poſſeſſa ſint, nequaquàm à poteſtate Præſulis earum quæcumque perſona ſæcularis per poteſtatem ſubſtrahat, aut per argumenta quælibet auferat, ſed ſint omnia in poteſtate ac uſu Præſulis Eccleſiæ quæcumque integra 30. ſpatium annorum ab Eccleſijs poſſeſſa fuiſſe noſcuntur. Quiſquis ergò ſæcularium contrà præſentem definitionem egerit, tamquàm ſacrilegus judicetur, & donec ſe correxerit, & Eccleſiæ propria, ſeu res reſtituerit & reſervaverit, anathema ſit.

Conſtitutiones Odonis Archiep. Cantuariæ. Cap. 1. De immunitatibus Eccleſiarum *Primo Capitulo præcipimus & mandamus, ut ſancta Dei Eccleſia, quæ Sanguine Chriſti primùm fundata eſt, &c.* v. tom. 25.

Leges Eccleſiaſticæ Edgari Regis, anno 867. Cap. 1. De immunitatibus Eccleſiæ. *Primùm eſt, ut Eccleſiæ Dei recti ſui dignæ ſint, &c.* eod. tom.

Concil. Legionenſe, anno 1012. Cap. ij. De immunitate Eccleſiæ. *Præcipimus etiam ut quidquid teſtamentis conceſſum, &c.* v. locum, eod. tom.

Alexandri Pap. III. Epiſt. x. De immunitate eccleſiaſtica non violanda. *Etſi circà nos & matrem tuam Eccleſiam ſacroſanctam, &c.* v. tom. 27.

Concil. Lateran. III. anno 1179. Capitul. ix. De immunitatibus Eccleſiarum & privilegijs. *Cùm & plantare ſacram Religionem, & plantatam fovere modis omnibus debemus, &c.* eod. rom.

Concil. Lugdun. II. anno 1274. Conſtitutiones à Gregorio Pap. X. in Concil. Lugdunenſi. xxv. De immunitate Eccleſiarum. *v. loc. tom.* 28.

Concil. Ravennate I. anno 1286. Capitul. ix. De immunitate Eccleſiarum. *v. loc. ibid.*

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. xvij. De immunitate Eccleſiarum. *Reverentia ſpecialis, quam cuncti fideles Eccleſiæ Dei exhibere tenentur, &c.* v. locum, tom. 29.

Concil. Toletanum, anno 1347. Cap. ij. De immunitate Eccleſiarum. *Cæterùm quorumdam habet fida relatio, quòd, &c.* ibid.

Concil. Saltzburg. anno 1420. Cap. xxix. De immunitate Eccleſiarum. *Quamquàm dudum Eccleſiarum advocati, ut ab indebitis vexationibus, &c.* ibid. tom. 29.

Concil. Colonienſe, anno 1536. Pars nona. Cap. xx. Immunitatem eccleſiaſticam in duobus potiſſimùm ſitam eſſe. *Immunitas Eccleſiaſtica, vetuſtiſſima res eſt, &c.* v. locum, tom. 35.

Concil. Mogunt. anno 1549. Cap. lxxvj. De immunitate eccleſiaſtica. *Præterea cum omnibus palàm ſit ſuper Eccleſiarum, &c.* ibid.

Concil. Treverenſe, anno 1549. Cap. xvij. De immunitate Eccleſiarum. *Præterea ſtatuimus, quod nullus à Perſonis Eccleſiaſticis, &c.*

Ibid. Cap. xviij. Nè quis aliqua ſtatuta contrà libertatem Eccleſiæ facere præſumat. *Vetera ſtatuta Prædeceſſorum noſtrorum innovando, &c.* v. eod. tom. 35.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. De Bonis & Juribus Eccleſiaſticis. *Quibus Judicibus auctoritate Concilij Tridentini, &c.* v. locum, tom. 36.

DE

DE DEFENSORIBVS ECCLESIARVM ADVOCATIS, EXECUTORIBUS, OECONOMIS, &c.

CONCIL. CHARTHAG. V. anno 398. Cap. ix. De Defensore Ecclesiarum à Principe postulando. *Ab Imperatoribus universis visum est postulandum propter afflictionem pauperum quorum molestijs sine intermissione fatigatur Ecclesia, ut Defensores eis adversùs potentias divitum cum Episcoporum provisione delegentur.*

Concil. Milevit. anno 416. Can. xvj. Ut pro causis Ecclesiarum, Executores vel Advocati à Principe postulentur. PLACUIT præterea ut Executoribus in omnibus justis desiderijs impertiatur. Placuit etiam ut petatur à Glorioſissimis Imperatoribus, ut jubeant Judicibus dari petitos sibi Defensores Scholasticos, qui in actu sint, vel in officio defensorum causarum ecclesiasticarum, more Sacerdotum Provinciæ, ut ijdem ipsi, qui defensionem Ecclesiarum susceperint, habeant facultatem pro negotijs Ecclesiarum quoties necessitas flagitaverit, vel ad obsistendum callidè decipientibus, vel obrepentibus, vel ad necessaria suggerenda ingredi Judicum secretaria.

Concil. Afric. anno 424. Can. xlij. De Defensoribus Ecclesiarum ab Imperatore poscendis.

Ibid. Can. lxiv. Ut ab Imperatoribus postuletur Advocatorum defensio pro causis ecclesiasticis. PLACUIT etiam ut petant ex nomine Provinciarum omnium Legati perrecturi Vincentius & Fortunatianus à Glorioſissimis Imperatoribus ut dent facultatem defensores constituendi Scholasticos qui in actu sunt vel in munere defensionis causarum, ut more Sacerdotum Provinciæ ijdem ipsi qui defensionem Ecclesiarum susceperint, habeant facultatem pro negotijs Ecclesiarum quoties necessitas flagitaverit, vel ab obsistendum oprepentibus, vel ad necessaria suggerenda ingredi Judicum secretaria.

Codex Can. Eccles. Afric. Can. xcvj. Περὶ τῶν βίβλων τῆς ἐκκλησίας. Placuit præterea ut Executores in omnibus desiderijs quæ habet Ecclesia, quinque postulentur, qui in diversis Provincijs impertiantur.

Concil. Calchedon. Can. xxvj. De dispensatoribus Ecclesiarum. *v. tom. 9.*

Gregor. Magn. lib. 1. Epist. xj. ad Clementinam Patriciam. *Diaconum verò Anatolium quem ad vos dirigi popoſciſtis hoc nos facere non poſſe cauſa magu modus quàm rigoris auſteritas facit. Vicedominum enim eum conſtituimus cujus arbitrio Epiſcopium commiſimus diſponendum.* Grat. dist. 89. cap. 3. Anscl. lib. 7. cap. 77.

Ejusd. lib. iv. indict. xiij. Epist. xxv. ad Vincomalum Defensorem. Ecclesiasticę utilitatis intuitu id nostro sedit arbitrio, ut simili conditioni vel corpori teneris obnoxius, nec fuisti Clericus alterius Civitatis, aut in nullo tibi Canonum obviant statuta officium Ecclesiæ defensorum accipias: ut quidquid pro pauperum commodis tibi à nobis injunctum fuerit incorruptè & vivaciter exequaris; usurus hoc privilegio, quod in te habitâ deliberatione contulimus, ut omnibus quæ tibi à nobis fuerint injuncta complendis operam tuam fidelis exhibeas, redditurus de actibus tuis sub Dei nostri judicij rationem. Hanc autem Epistolam Paterio Notario Ecclesiæ nostræ subscribendam dictavimus.

Ejusd. lib. vij. indict. i. Epist. xvij. Bonifacio primo Defensori. *Ecclesiasticis utilitatibus fideliter insudantes, congruæ remunerationis sunt beneficio prosequendi, &c* ad hæc verba: *post se constituta dissolvere.* v. tom. 13.

Idem, eod. lib. indict. ij Epist. xvj. *Filium noster Theodosium Abbas Monasterij à Liberio quond. m Patricio, &c.* v. locum.

Ibid. Epist. xvij. *Propositi nostri cura nos admonet ecclesiasticas utilitates strenuis agendas mandare personis, &c.* v. locum.

Ejusd. Epist. xvij *Cognoscatis volo quia ad felicitudinem vos defensoris nostri dispositio nostra pertinere constituit, &c.* v. locum.

Ibid. Epist. xix. *Scientes devotionis affectum paternis commendationibus ampliari, necesse est ut ea quæ agere vos sponte confidimus, gloriæ vestræ in his favorem nostris augere Epistolis festinemus, &c.*

Ibid. Epist. xx. *Gloriæ vestræ & experta & cognita nos devotio provocat Epistolari vos alloquio causis ecclesiasticis exhibere adjutores, &c.*

Ibid. Epist. xxj. Gloriæ vestræ bonitas nuntio veraci diffusa, tantam nobis de se certitudinem præbet, ut in nullo de ea diffidere, sed magis sicut reverà sapienti filio Ecclesiæ nostræ Ecclesiæ debeamus specialiter causam commendare. Et ideò Romanum Defensorem nostrum præsentium portitorem ad gubernationem patrimonij Ecclesię nostræ in Catanensibus ac Syracusanis partibus constituti, Deo protegente transmisimus, &c.

Ibid. Epist. xxij. *Filius noster Gloriosus vir Leontius Exconsul, de Fratre & Coepiscopo nostro Leone graviter est questus, &c.*

Ibid. Epist. xxiv. Romano Defensori. Laïcis non temerè tuitionem ecclesiasticam impendendam. *Pervenit ad nos, quia quidam homines minorem omnimodò discretionem tenentes, in suis nos pertentis implicari desiderant, atque ita volunt ab Ecclesiasticis Personis defendi, ut ipsa quoque Persona Ecclesiastica ex eorum culpa teneantur, &c.* v. locum, eod. tom. 13.

Ibid. lib. viij. Epist. xxxviij. ad Joannem Episcopum Calaritanum. Qualiter in Sardinia minores vel pauperes ab eis qui illis majores sunt opprimuntur. *vide titul.* De azilis & refugijs ecclesiasticis.

Ibid. lib. ix. Epist. xxxiij. Injungit officium Ecclesiæ defensoris. *Si nulli conditioni vel corpori teneris obnoxius, &c.* v. locum, tom. 14.

Ibid. Epist. xxxiv. ad Romanum Defensorem. *v. locum.* idem est ut suprà.

Ibid. lib. ix. indict. iv. Epist. lxvj. in fine. Anthemio Subdiacono Campaniæ. ..... Volumus autem ut memoratus Frater noster Pascasius, & vicedominum sibi ordinet, & majorem domûs: quatenùs possit, vel hostibus supervenientibus, vel causis quæ evenerint, idoneus & paratus existere. Si verò &c

negligentem eum prospicis, & ea quæ diximus implere differentem, omnis Clerus ejus adhiberi debet, ut communi consilio ipsi eligant quorum personæ ad ea quæ prædiximus valeant ordinari.

Ibid. lib. x. Epist. xlvij. ad Romanum Defensorem. De præsumptione Tonsuratorum in Sicilia, qui nomen Defensorum temerè usurpabant. *Pervenit ad nos quod Tonsuratos in Sicilia pravâ sibi præsumptione nomen Defensorum sumerent, atque eos non solùm utilitatibus ecclesiasticis non esse utiles, sed etiam hac occasione multa indisciplinata committere, &c.*

Concil. Hispal II. anno 619. Can. ix. De œconomis, nè ex laïcis constituantur. *Nonâ actione didicimus quosdam ex * nostro Collegio contrà mores ecclesiasticos, Laïcos habere in rebus divinis constitutos œconomos, &c.* v. locum, eod. tom. 14. * vestro.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xlviij. De institutione œconomorum; id est, qui res Ecclesiasticas tractant. *Eos, quos œconomos Græci appellant, hoc est qui vice Episcoporum, vel res ecclesiasticas tractant, sicut Sancta Synodus Calchedonensis instituit, omnes Episcopos de proprio Clero ad regendas Ecclesias habere oportet: qui aut deinceps contempserit, obnoxius ejusdem magni Concilij erit.* Calch. Concil. Can. 26.

Concil. Nicen. II. anno 787. καὶ ὅτι δεῖ οἰκονόμους εἶναι ἐν τοῖς ἐπισκοπείοις, καὶ ἐν τοῖς μοναστηρίοις. Ὑπόχρεως ὄντες πάντας, &c. Est Can. xj. Quòd oporteat œconomos esse in Episcopijs ac Monasterijs. *Cùm simus debitores omnes, &c.* v. locum, tom. 19.

Ex Capitul. Caroli Magni, anno 12. Bononiæ datis. xxxiv. De Advocatis Episcoporum & Abbatum. *Ut Episcopi & Abbates Advocatos, &c.* v. loc. tom. 20.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. 50. De Præpositis vel Advocatis sive Vicedominis. *Omnibus igitur Episcopos, &c.* v. eod. tom.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xxiv. De Præpositis & Vicedominis constituendis. Ut Præpositi & Vicedomini secundùm regulas vel Canones constituantur.

Concil. Belvacense, anno 845. Cap. vj. Ut Ecclesiæ contrà oppressores defendantur.

Ibid. Cap. vij. Ut præcepta Ecclesijs data firmentur. *v. locum, tom. 21.*

Joann. Pap VIII. Epist. lxvj. ad Athanasium Episcopum Neapolitanum. Commendat zelum fidei quem ostenderat adversùs Sergium Ecclesiæ Dei hostem: hortatur ut in dies magis pro Ecclesiæ sibi commissæ defensione laboret. *v. locum, tom. 24.*

Ejusd. Epist. ccxciij. ad Carolum Imperatorem. Rogat ut Ecclesiam defendat, & ipsemet adjutor veniat. *v. locum, sub fin. Epistolarum.*

Concil. Ravennate IV. anno 1317. Cap. 1. Quòd Episcopus ponat œconomum ad custodiam rerum Ecclesiarum vacantium. *Cùm Ecclesiarum vacantium proventuum, &c.*

Ibid. Cap. ij. Quòd nullus præsumat in spiritualibus ministrare, nisi priùs ab Episcopo loci sibi fuerit animarum cura commissa. *v. locum, tom. 29.*

OBLATIONES, PRIMITIAE, DECIMÆ.

CANON. APOST. III. Nihil in Sacrificio aliud offerendum, prçter quod Dominus ſtatuit. Εἴ τις ἐπίσκοπος, ἢ πρ̃ς, &c. *Si quis Epiſcopus aut Presbyter, præter ordinationem Domini alia quædam in Sacrificio ſuper Altare, id eſt, aut mel aut lac, aut pro vino ſiceram, aut confecta quædam, aue volatilia, aut animalia aliqua aut legumina, contrà conſtitutionem Domini faciens, congruo tempore deponatur.*

Ibid. Canon. iv. Quæ ſpecies ad Altare non ad Sacrificium, ſed ad benedictionem ſimplicem debeant exhiberi. *Offerre non licet aliquid ad Altare præter novas ſpicas & uvas & oleum ad luminaria & thymiama, id eſt, incenſum tempore quo* * *ſancta celebraeur Oblatio.*

* ſacra.

Ibid. Can. v. Quòd ea quæ in Eccleſia offerri non poſſunt, ad domos Sacerdotum à fidelibus deferantur. *v. locum, tom. 1. pag. 135.*

Ex Decretis Pij Papæ I. De Oblationibus populorum. *eod. tom. 1. pag. 232.*

Concil. Eliberitanum, anno 305. Capitul. xxviij. De Oblationibns eorum qui non communicant.

Ibid. Cap. xlix. De frugibus fidelium, nè à Judæis benedicantur. *eod. tom.*

Concil. Laodic. interpret. Dion. Exig. Can. xiv. Ad alias Parochias Eulogias, quę oblatę ſunt, minimè deſtinendas. *v. locum, tom. 2. pag. 96.*

Ibid. Can. xlix. Oblationes offerri in Quadrageſima non oportère.

Ibid. Can. lviij. Oblationes offerri in domibus non oportere. *v. locum.*

Concil. Gangrenſe, anno.....interpret. Iſidor. Mercat. Can. vij. De fructuum Obationibus. *Tom. 2. ſub fin.*

Concil. Vaſenſe, ſub Julio I. Ut qui Oblationes defunctorum retinent excommunicentur. *v. locum, tom. 3. pag. 119.*

Decreta Damaſi Pap. I. iij. Eccleſiarum Oblationes ſub Laïcorum dominio non detineantur. *v. eod. tom. 3. pag. 296.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xciij. Ut Oblationes diſcordantium non recipiantur. *Oblationes diſſidentium Fratrum, neque in Sacrario, neque in Gazophylacio recipiantur.*

Ibid. Can. xciv. Ut oppreſſorum pauperum Oblationes non ſuſcipiantur. *Eorum qui pauperes opprimunt, dona à Sacerdotibus refutanda.*

Ibid. Can. xcv. De his qui Oblationes defunctorum Eccleſijs fraudant. *Qui Oblationes defunctorum aue negant Eccleſijs, aue cum difficultate reddunt, tanquàm egentium necatores excommunicentur.*

Decreta Bonifacij Pap. I. quæ non habentur in prioribus. iij. Quidquid Domino consecratur, ad jus pertinet Sacerdotis. *Tom.* 4.

Concil. Vasense II. anno 442. Can. ij. De Pœnitentibus subitò mortuis, ut eorum Oblationes recipiantur.

Ibid. Can. iv. Ut qui Oblationes defunctorum retinent excommunicentur. *Qui Oblationes fidelium defunctorum retinent & Ecclesijs tradere demorantur, ut infideles sunt ab Ecclesia abjiciendi: quia usque ad exinanitionem fidei pervenire certum est hanc divinæ pietatis exacerbationem: quâ & fideles de corpore recedentes votorum suorum plenitudine, & pauperes collatu alimoniæ, & necessariâ sustentatione fraudantur. Hi enim tales, quasi egentium necatores, nec credentes judicium Dei habendi sunt. Undè & quidam Patrum hoc scriptis suis inseruit congruente sententiâ, quâ ait:* Amico quippiam rapere furtum est; Ecclesiam fraudare sacrilegium. *Hier. Ep. 2. ad Nepotianum*

Synodus Sancti Patricij, Auxilij & Isserninj Episcoporum in Hibernia, anno 450. Can. xij. Ut non accipiatur eleëmosyna excommunicati. *Quicumque Christianus excommunicatus fuerit, nec ejus eleëmosyna recipiatur.* Tom. 7.

Ibid. Can. xiij. Ut non accipiatur eleëmosyna gentium in Ecclesiam. *Eleëmosynam à gentibus offerendam in Ecclesiam recipi non licet.*

Ibid. Can. xxv. De Religiosorum donis Pontifice in Ecclesia celebrante. *Si quæ à Religiosis hominibus donata fuerint diebus illis quibus Pontifex in singulis habitaverit Ecclesijs, Pontificalia dona: sicut mos antiquitùs ordinare, ad Episcopum pertinebunt, sive ad usum necessarium, sive egentibus distribuendum, prout ipse Episcopus moderabit.*

Ibid. Can. xxvj. de eod. argumento. *Si quis verò Clericus contravenerit & dona invadere fuerit deprehensus, ut turpis lucri cupidus ab Ecclesia sequestretur.*

Alia Synodus Sancti Patricij, anno incerto, Can. xij. De Oblatione pro defunctis. *v. in fin. tom.* 7.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xlvij. Qui oblationes fidelium suppresserint. *Secundùm constitutionem Synodi Vasensis, quicumque Oblationem fidelium suppresserit aut negaverit, ab Ecclesia, cui fraudem fecerit, excludatur.* Concil. Valense I. c. 4.

Concil. Agath. anno 506. Can. iv. De his qui suas vel propinquorum oblationes Ecclesiæ defraudant. *Clerici etiam vel sæculares, qui oblationes parentum, aut donatas, aut testamentis relictas, retinere præsiterint, aut id quod ipsi donaverint Ecclesijs vel Monasterijs crediderint auferendum, sicut Synodus sancta constituit, velut necatores pauperum quousque reddant ab Ecclesijs excludantur.* qu. 2. Clerici.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. v. Qualiter ab Episcopo facultates Ecclesiæ dispensentur? De Oblationibus vel agris, quos Domnus Rex noster Ecclesijs suo munere conferre dignatus est, vel adhuc non habentibus * Deo inspirante, contulerit, ipsorum agrorum, vel Clericorum immunitate concessâ, id esse justissimum definimus, ut in * reparationibus Ecclesiarum alimonijs Sacerdotum & pauperum, vel redemptionibus captivorum quidquid Deus in fructibus dare dignatus fuerit expendatur, & Clerici in adjutorium ecclesiastici operis constringantur. Quòd si aliquis Sacerdotum ad hanc curam * minùs sollicitus ac devotus extiterit, publicè à Comprovincialibus Episcopis confundatur. Quòd si nec sub tali confusione correxerit, donec emendet errorem, Communione Fratrum habeatur indignus.

* *sibi.* * *refectione.* * *sui minoris officij.*

Ibid. Can. xiv. De Oblationibus fidelium. ANTIQUOS Canones relegentes priora ſtatuta credidimus renovanda, ut de his quæ in altario oblatione fidelium conferuntur, medietatem ſibi Epiſcopus vindicet; & medietatem diſpenſandam ſibi ſecundùm gradus Clerus accipiat, prædijs de omni commoditate in Epiſcoporum poteſtare durantibus.

Ibid. Can. xv. De his, quæ in Parochianis Eccleſijs offeruntur. DE *his*, quæ Parochijs in terris, vineis, mancipijs, atque peculijs, quicumque fideles obtulerint, antiquorum Canonum ſtatuta ſerventur, ut omnia in Epiſcopi poteſtate conſiſtant. De his tamen quæ in altario acceſſerint, tertia fideliter Epiſcopis deferatur.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. xv. De oblationibus interfectorum. *Oblationes defunctorum, qui in aliquo crimine fuerint interempti, recipi debere cenſemus, ſi tamen non ipſi ſibi mortem probentur propriis manibus intuliſſe.*

Concil. Arvernenſe, anno 535. Can. xiv. Munera Eccleſiæ collata, nullâ ratione fraudanda. *Si quis cujuſcumque munuſcula qualibet Sanctis ſcriptura conlata, nefariâ calliditate fraudaverit, invaſerit, retentaverit, atque ſuppreſſerit, & non ſtatim à Sacerdote commonitus Deo conlata reddiderit, ab Eccleſiæ Catholicæ Communione pellatur.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. v. De ijs, quæ oblata & collata ſunt Baſilicis Civitatis & Parochiarum. *Si quæ oblationes in quibuſlibet rebus atque*
Carpent. *corporibus collata fuerint Baſilicis in Civitatibus conſtitutis, ad poteſtatem Epiſcopi*
1. *redigantur; & in ejus ſit arbitrio, quid ad reparationem Baſilicæ aut obſervantium ibi ſubſtantiam deputetur. De facultatibus verò Parochiarum vel Baſilicarum in pagis Civitatum conſtitutis, ſingulorum locorum conſuetudo ſervetur.*

Concil. Aurel. V. anno 549. Cap. xvj. Qui à ſe vel ab alijs Eccleſiæ oblata auferre præſumpſerit. *v. locum, eom. 11. ſub finem.*

Ibid. Cap. xix. De oblatione Puellarum in Monaſterijs. *v. locum.*

Concil. Arelat. V. anno 554. Can. 1. Ut oblatæ Altaris ab Epiſcopi Provinciæ ad formam Arelatenſis Eccleſiæ offerantur. *Ut oblata quæ in Sancto offeruntur Altario, à Comprovincialibus Epiſcopis non aliter, niſi ad formam Arelatenſis offerantur Eccleſiæ. Quòd ſi aliter aliquis facere præſumpſerit, tamdiù ſit à Communione vel à caritate Fratrum ſeclusus, quamdiù ipſum Cœtus Synodalis receperit.*

Conſtitutio Generalis Clotharij Regis. Ut oblationes defunctorum Eccleſijs deputatę, nullorum competitionibus auferantur, præſenti conſtitutione præſtamus. Agraria paſcuaria vel decimas porcorum Eccleſię pro fidei noſtræ devotione concedimus: ita ut actor, aut decimator in rebus Eccleſiæ nullus accedat, Eccleſiæ vel Clericis nullam requirant agentes publici functionem, qui avi vel genitoris noſtri immunitatem meruerunt.

Concil. Bracar. I. anno 563. De diviſione oblationum. ITEM placuit, ut ſi quid ex collatione fidelium, aut per commemorationem defunctorum offertur, apud unum Clericorum fideliter colligatur, & conſtituto tempore, aut ſemel aut bis in anno inter omnes Clericos dividatur: nam non modica ex ipſa inæqualitate diſcordia generatur, ſi unuſquiſque in ſua ſeptimana quod oblatum fuerit, ſibi defendat.

Epiſt. Epiſcoporum Provinciæ Turon. ad populum miſſa poſt Concil. Tu-

ron. II. ILLUD verò inſtantiſſimè commonemus, ut Abrahæ documenta Gen. 4.
ſequentes, decimas ex omni facultate non pigeat Deo pro reliquis quæ poſſidetis conſervandas, offerre: nè ſibi ipſe inopiam generet; qui parva non tribuit, &c. *ad hæc verba*: quiſquis optat regnare cum Chriſto. Et licet ſuperiùs dictum ſit ad exemplum Abrahæ decimas offerri debere; attamen propter cladem quæ imminet, hortamur ut etiam unuſquiſque de ſuis mancipijs decimas perſolvere non recuſet; &c. *v. locum, tom.* 12.

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. iv. Ut qui oblationes fidelium defunctorum retinent, excommunicentur. *Ut qui oblationes fidelium defunctorum, quæ Eccleſijs conferuntur, retinent, veluti retentatores Eccleſiæ, aut egentium necatores, ab Eccleſiæ liminibus arceantur.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. iv. De oblationibus in omnibus dominicis diebus à populo faciendis. *v.*

Ibid. Can. v. De decimis à populo Clericis antiquo more ſolvendis. *Omnes igitur reliquas fidei ſanctæ catholicæ cauſas, quas temporis longitudine cognovimus deterioratas fuiſſe, oportet nos ad ſtatum priſtinum revocare, nè nobis ſimus adverſarij, &c.* v. locum, tom. 13.

Concil. Rhemenſe II. anno 630. Can. x. De ijs qui ſuas vel parentum oblationes Eccleſiæ ſubſtrahunt. *Clerici etiam, vel ſæculares, qui oblationes parentum, aut donatas, aut teſtamento relictas retinere præſumpſerint, aut id quod ipſi donaverint Eccleſijs, aut Monaſterijs erediderint auferendum, ſicut antè Synodus ſancta conſtituit, velut necatores pauperum, quousque reddant, ab Eccleſijs excludantur.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. xxxiij. Nè ex facultatibus Eccleſiarum Diœceſis exceptis, tertia oblationum, tributorum, aut frugum, Epiſcopus aliquid auferat. *Avaritia radix eſt malorum, cujus ſitis etiam Sacerdotum mentes obtinet, &c.* v. locum, tom. 14.

Concil. Emeritenſe, anno 666. Capitul. xiv. De pecunia quæ in Eccleſia Dei offertur fideliter colligenda, & fideliter dividenda. *In ſancta Dei Eccleſia diebus feſtis pro conſuetudine & mercede communionis tempore à fidelibus pecuniam novimus poni, &c.* v. locum, tom. 15.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 692. iv. De cenſu Eccleſiæ, quando ſit reddendus? *Primitiæ ſeminum ad celebre Divi Martini feſtum reddantur: qui cùm non ſolverit, quadraginta ſolidis mulctatur, & ipſas præterea primitias duodecies perſolvito.*

Ibid. x. De cenſu Eccleſiæ, undè ſit reddendus? *Primitiæ ſeminum quiſque ex eo dato domicilio in quo ipſo natali die Domini commoratur.*

Ibid. Cap. xiv. De nonis & decimis vel cenſu Eccleſiarum. *De rebus Eccleſiarum, undè nunc cenſus exeunt decima & nona cum ipſo cenſu ſit ſoluta, & undè anteà non exierunt ſimiliter decima & nona cum ipſo cenſu ſit ſoluta: atque de Caſſatu 50. ſolidus unus, & de caſſatis 30. dimidius ſolidus, & de 20. tremiſſis unus; & precariæ ubi modo ſunt renoventur, & ubi non ſunt ſcribantur, & diſcretio inter precarias de verbo factas, & inter eas quas ſponte à voluntate de ipſis rebus Eccleſiarum faciunt.*

Concil. Calchut. anno 787. Cap. xvij. Ut decimæ juſtæ ſolvantur. *Decimum ſeptimum Caput de decimis dandis ſicut in Lege ſcriptum eſt:* Decimam par-

tem ex omnibus frugibus tuis ſi primitias deferas in domum Domini tui. *Rur-*
Malach. *ſum per Prophetam:* Afferte, *inquit*, omnem decimam in horreum, ut ſit cibus
3. in domo mea: & probate me ſuper hoc, ſi non aperuero vobis cataractas Cæli, & oſtendero benedictionem uſque ad abundantiam: & increpabo pro vobis devorante qui comedit & corrumpit fructum terræ veſtræ, & non erit ultrà vinea ſterilis in agro dicit Dominus. *Sicut Sapiens ait:* Nemo juſtam eleëmoſynam de his quæ poſſidet facere valet niſi priùs ſeparaverit Domino quod à primordio ipſe ſibi reddere delegavit. *Ac per hoc plerumque contingit, ut qui decimam revertatur. Undè etiam, &c.* v. reliqua, tom 17.

Capitul. Caroli Magni Regis. Cap. vij. De decimis dandis & per juſſionem Epiſcopi diſpenſandis.

Ibid. Capitul. xiv. De nonis & decimis, vel cenſu Eccleſiarum.

Ibid. Capitul. xvj. De tributarijs Eccleſiarum. *v. locum, tom.* 18.

Concil. Foiojul. anno 791. Capitul. xiv. *De decimis verò vel primitijs, &c.* v. tom. 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxv. Ut decimas & nonas Eccleſiæ ſolvant qui debent, & omnes decimam de ſua proprietate. *Ut decimas & nonas ſive cenſus omnes generaliter donent qui debitores ſunt ex beneficijs & rebus Eccleſiarum ſecundùm priora Capitula Domni Regis. Et omnis homo ex ſuâ proprietate legitimam decimam ad Eccleſiam conferat: experimento enim didicimus, in anno quo illa valida fames irrepſit, ebulire vacuas annonas à dæmonibus devoratas, & voces exprobationis auditas.*

Ibid. Can. xlviij. Ut oblationes quæ in Eccleſia ſunt, diſpenſet Epiſcopus. *De oblationibus quæ in Eccleſia vel in uſus pauperum conferuntur, canonicâ obſervetur normâ, & non ab alijs diſpenſentur, niſi cui Epiſcopus ordinaverit.*

Ex Capitulis Caroli Magni, anno 3. ad Legem Salicam additis. VI. De his qui ad caſam Dei pro anima ſua tradere voluerunt, domi traditionem faciant coram teſtibus legitimis, & quæ hactenùs in hoſte factæ ſunt traditiones, tradiderint, & in hoſtem profecti fuerint, & ille cui res traditæ ſunt interim mortuus traditio facta eſt, res ſuas recipiant. Si autem & ipſe mortuus fuerit, hæredes ejus legitimi res traditas recipiant.

Ibid. ex Capitulis, quæ Miſſis anno 2. data ſunt. xix. De decimis & nonis atque caſtitia Eccleſiarum Dei, omnes dare & emendare ſtudeant.

Ibid. Carol. Magn. Capitulare Epiſcoporum. vj. De decimis à populo dandis. Ut unuſquiſque Sacerdos cunctos ſibi pertinentes erudiat, ut ſciant qualiter decimas totius facultatis Eccleſijs debitè offerant.

Ibid. vij. Quomodo dividendæ ſint decimæ? Et ut ipſi Sacerdotes populi ſuſcipiant decimas, & nomina eorum, quicumque dederint, ſcripta habeant, & ſecundùm auctoritatem canonicam coram teſtibus dividant, & ad ornamentum Eccleſiæ primam eligant partem: ſecundam autem ad uſum pauperum vel peregrinorum, per eorum manus miſericorditer cum omni humilitate diſpenſent: tertiam verò ſibimetipſis ſoli Sacerdotes reſervent.

Ex ejuſdem Capitulari, 4. Imperij anno, dato ad Salz. ij. De decimis & donationibus Eccleſiarum. De decimis ubi antiquitùs fuerunt Eccleſiæ Baptiſmales & devotio facta fuerit, juxtà quod Epiſcopus ipſius Parochiæ ordinaverit, omnimodis fiant donatæ: & ſi donatione Regum, aut cæterorum Deum

timentium bonorum hominum ad Episcopia seu Monasteria aliquæ res delegatæ sunt, & ex ipsis rebus antiquitùs ad ipsas Ecclesias priores decimæ datæ fuerint, ipsa antiqua donatio vel devotio firma & stabilis omninò permaneat. Tamen, ut suprà diximus, decimas de ipsis rebus qui eas possidere videtur, persolvat.

Ibid. iij. Ut propter novas Ecclesias antiquiores suas decimas non perdant. Quicumque voluerit in sua proprietate Ecclesiam ædificare, unà cum consensu & voluntate Episcopi, in cujus Parochia fuerit, licentiam habeat. Verumtamen omninò providendum est, ut aliæ Ecclesiæ antiquiores propter hanc occasionem nullatenùs suam justitiam aut decimam perdant, sed semper ad antiquiores Ecclesias persolvantur.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. ix. De decimis. *Ut unusquisque de propriis laboribus decimas & primitias Deo offerat, sicut scriptum est*: Decimas & primitias tuas non tardabis offerre Domino Deo tuo. Exod. 22.

Concil. Moguni. anno 813. Can. xxxviij. De decimis, ut dentur. *Admonemus atque præcipimus, ut decimas Deo omninò dari non negligatur, quas Deus ipse sibi dari constituit: quia timendum est, ut quisquis Deo debitum suum abstrahit, nè fortè Deus per peccatum suum auferat ei necessaria sua.* Capitular. c. 89.

Ibid. Can. xlij.. De beneficijs ecclesiasticis, ut qui hæc habent, ad Ecclesiarum restaurationem adjuvent, & nonam ac decimam reddant. *Quicumque beneficium ecclesiasticum habent, ad tecta Ecclesiæ restauranda, vel ipsas Ecclesias emendandas omninò adjuvent, & nonam & decimam reddant.* Capitular. lib. 5. c. 92. c. 1. de eccles. ædificandis.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xxxviij. De decimis. Ut decimæ pleniter dentur.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xvj. Ut decimę singularum Ecclesiarum à Presbyteris consulto Episcopo dispensentur. *Ut decimæ quæ singulis dabuntur Ecclesijs per consulta Episcoporum à Presbyteris ad usum Ecclesiæ & pauperum, summâ diligentiâ dispensentur.* addit. 3. cap. 31.

Ibid. Can. xlvj. Ut nonæ & decimæ solvantur ab ijs qui debent, & Ecclesiarum ac Monasteriorum tecta restaurentur. *Nonas ac decimas qui res Ecclesiasticas tenent, solvere Rectoribus Ecclesiarum ordinati sunt ad luminaria & stipendia Clericorum, multis in locis abstractas esse vidimus. Quòd sæpè jam Missis vestris in publicis judicavimus placitis; sed indè hactenùs aut parvum aut nullum consecuti sumus effectum. Similiter & de restauratione tectorum nobis necessitas incumbit indicare, quia non tantùm domus Monasteriorum, sed & ipsa Ecclesia propter tectorum inopiam ruinas minantur.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xix. Ut Episcopi & Abbates decimas Ecclesijs à Colonis suis dari non prohibeant. *Questi sunt præterea quidam Fratres, quòd essent quidam Episcopi & Abbates qui decimas non sinerent dari Ecclesijs, ubi illi coloni Missas audiunt. Proindè decrevit facer iste Conventus, ut Episcopi & Abbates de agris & vineis, quæ ad usum vel Fratrum stipendium habent, decimas ad Ecclesias deferri faciant, familia verò ibi dene decimas suas ubi infantes eorum baptizantur, & ubi per totum anni circulum Missas audiunt.* 16 qu. 1. Questi sunt præterea.

Capitulare Caroli Magni Imp. anno Imperij ejus 13. Capitul. vij. De decimis. *eod. tom.* 20.

Concil. Aquisgran. anno 816. lib. 1. Cap. lxxxiv. Oblationes in domibus offerri non oportere.

Ludovici Pij Imperatoris Capitulare I. anno Imperij ejus 3. Capitul. xij.

Capitular.lib.1. c. 93. De nonis ac decimis. *Sancitum eſt de Villis novis & Eccleſijs in eis noviter conſtitutis, ut decimæ de ipſis Villis ad eaſdem Eccleſias conferantur.*

Capitular.lib.1. c. 95. Ibid. Cap. xiv. de eod. argumento. *De Eccleſijs ſanè deſtructis, vel de nonis & decimis, ſive de Clauſtris Canonicorum, qualiter conſtitui & ordinari nobis placuerit? alijs Capitulis ſubter annotavimus.*

Conventus Aquiſgran. anno 817. Cap. xlix. De decimis dandis tàm Eccleſiæ quàm pauperibus. *Ut de omnibus in eleemoſynam datis tàm Eccleſiæ quàm Fratribus, Decimæ pauperibus dentur.*

Ludovici Pij Imperat. Capitulare II. tit. xxj. De nonis ac decimis.

Capitular. lib.2.c.21. De nonis quidem & decimis, undè & Genitor noſter, & nos frequenter, & in diverſis placitis admonitionem fecimus, & per Capitularia noſtra qualiter hæc obſerventur ordinamus, volumus atque jubemus, ut de omni collaborato, & de vino & fæno, fideliter & pleniter ab omnibus nona & decima perſolvatur. De nutrimine verò pro decima, ſicut hactenùs conſuetudo fuit, ab omnibus obſervetur. Si quis tamen Epiſcoporum fuerit qui argentum pro hoc accipere velit in ſua maneat poteſtate, juxtà quod ei, & illi qui hoc perſolvere debet, convenerit.

lib.5.cap. 145. Ludovici Pij Imp. Capitulare III. tit. v. De his qui nonas & decimas jam per multos annos, aut ex parte, aut ex toto dare neglexerunt, volumus ut per Miſſos noſtros conſtringantur, ut ſecundùm Capitularem priorem ſolvant unius anni nonam & decimam cum ſua lege, & inſuper bannum noſtrum, &c. *v. totum & locum, tom. 21.*

Ibid. Cap. i. Hæc Capitula ab Epiſcopis in eiſdem Concilijs tractanda ſunt. De decimis quæ ad Capellas dominicas dantur, & hominibus, qui eas habent, & in ſuos uſus convertunt.

Ibid. Cap. vj. 5. De his qui nonas & decimas de Eccleſia abſtrahunt.

lib 5.cap. 145. addit.5.cap. 73. Quicumque decimam abſtrahit de Eccleſia, ad quam per juſtitiam dari debet, & eam præſumptiosè, vel propter munera, aut amicitiam, vel aliam quamlibet occaſionem ad alteram Eccleſiam dederit, à Comite vel à Miſſo noſtro diſtringatur, & ejuſdem decimæ quantitatem cum ſua lege reſtituat.

lib.5 c.46. Ibid. Cap. vij. De decimis, quas populus dare non vult, niſi quolibet modo ab eo redimantur, ab Epiſcopis prohibendum eſt nè fiat: & ſi quis contemptor fuerit inventus, & nec Epiſcopum, nec Comitem audire velit, ſi noſter homo fuerit, ad præſentiam noſtram venire compellatur. Cæteri verò diſtringantur, ut inviti Eccleſiæ reſtituant, quæ voluntariè dare neglexerunt.

addit. 4. c. 104. Ibid. viij. Ut de rebus Eccleſiarum, quæ ab eis per triginta annorum ſpatia ſine ulla interpellatione poſſeſſæ ſunt, teſtimonia non recipiantur, ſed eo modo contineantur ſicut res ad fiſcum dominicum pertinentes contineri ſolent.

lib. 5. c. 146. Ibid. ix. Quicumque de rebus Eccleſiarum, quas in beneficium habent, teſtaurationes earum facere neglexerint, juxtà Capitularem anteriorem, in quo de operibus ac nonis & decimis, conſtitutum eſt, ſic de illis adimpleatur. Id

Cap. 40. eſt in lib. 5. Cap. 38. De opere & reſtauratione Eccleſiarum conſideratum eſt, ut de frugibus terræ & animalium nutrimine perſolvantur. De opere verò vel reſtauratione Eccleſiarum, Epiſcopus & Abbas, atque Comes unà cum Miſſo noſtro, quem ipſi ſibi ad hoc eligerint conſiderationem faciant, ut unuſquiſque eorum tantùm indè accipiat ad operandum & reſtaurandum quantùm ipſe de rebus habere cognoſcitur. *v. cætera.*

Ibid. x. De illo qui agros dominicatos propterea neglexit excolere, ut nonas & decimas exindè non perſolvat, & alienas terras ad excolendum propter hoc accipit, volumus ut de tribus annis ipſam nonam cum lege ſua perſolvat. Et ſi quis contemptor aut Comitis antè Miſſorum noſtrorum propter hoc extiterit, per fidejuſſores ad Palatium venire compellatur. *lib 5. c. 147.*

Concil. London. anno 833. *in medio 4. pag. ſic.....* Offero etiam Refectorio dicti Monaſterij ad uſum Præſidentis quotidiè in Refectorio Scyphum meum deauratum, & per totam partem exteriorem barbaris vinitoribus ad dracones pugnantibus cælatum, quem Crucibolum meum ſolitus ſum vocare, quia ſignum Crucis per tranſverſum Scyphi imprimitur interiùs, cum quatuor angulis ſimili impreſſione protuberantibus; & cornu menſæ meæ, ut ſenes Monaſterij bibant indè in Feſtis Sanctorum, & in ſuis benedictionibus meminerint aliquando animæ donatoris Withlaſij. *Aliæ Oblationes.*

Synodus Aquiſgran. II. lib. 1. ad Pippinum Regem Aquitaniæ. Cap. iij. Sunt etiam quidam dignitatem eccleſiaſticam non curantes, imò ſuam cupiditatem explere volentes, ſibique in Deo oblatis, ſacratiſque rebus auferendis impunitatem inaniter promittentes, qui contrà ſalutem ſuam hęc temerario, imò pernicioſiſſimo ſolent dicere auſu: Quid mali, quidvè diſcriminis eſt? ſi rebus eccleſiaſticis in noſtris pro libitu noſtro utimur neceſſitatibus? Quid curæ eſt indè Deo Sanctiſque ejus, ob quorum amorem & honorem Deo dicantur oblatæ, cum utique in eorumdem Sanctorum uſus nihil ex his cedat? Et ubi Deus hæc per Eccleſiarum Rectores opponunt, juſſit ſibi offerri, præſertim cùm omnia quæ in terris ſunt, ſua ſint. & ille ea ad uſus hominum creaverit? Quid argumentationi inſaniſſimæ divinæque injuriæ pleniſſimæ! prout Dominus annuerit, ex utriuſque Teſtamenti paginis & Sanctorum Patrum dictis exemijs tentabimus reſpondere.

Ibid. Cap. iv. *Loca illa ex Sacris Litteris congeſta.* Primùm quidem, quòd omnia terrenarum Regna, & omnia bona terræ Domini ſunt, & ex ſuis ſua ſibi offerantur, ex verbis David Regum ſanctiſſimi, & Prophetarum exemij: poſt autem, quod Deus ſua, ſive antè Legem, ſive in Lege, & ad Sanctuarium, & ad Templum ſanctum ſuum juſſerit offerri eonabimur demonſtrare.

Ibid. Cap. v. Legimus itaque in Libro Paralipomenon: dixitque David Salomoni filio ſuo: *Viriliter age, & confortare, & fac: nè timeas, neque paveas; Dominus enim Deus meus erit tecum & non dimittet te, neque derelinquet, donec perficias omne opus miniſterij domûs Domini. Ecce diviſiones Sacerdotum & Levitarum aſſiſtunt tibi, & parati ſunt, tàm Principes quàm Populus facere omnia præcepta tua.* Locutuſque eſt David Rex ad omnem Eccleſiam: *Salomonem filium meum unum elegit Deus adhuc puerum & tenellum: opus enim grande eſt, neque enim homini præparatur habitatio, ſed Deo.* 1. Par. 28. 1. Par. 29.

Ibid. Cap. xij. Quòd Apoſtoli poſt Reſurrectionem Chriſti tàm in Oriente, quàm in Occidente Eccleſias fundaverint. Per Beatum videlicet Petrum Apoſtolorum Principem in Occidentis, per Beatum verò Joannem Apoſtolum & Evangeliſtam in Orientis, id eſt, in Aſiæ partibus; per Beatum etiam Paulum in tota generaliter mundi latitudine fundata, & ex oblationibus fidelium conſtat ditata atque honorata. Qualiter cæteri Coapoſtoli illorum in Regionibus ſibi à Chriſto Domino ad prędicandum commiſſis, Eccleſiam Chriſti fundave-

rint, & fidelium donis conſtare fecerint, geſta illorum, quæ in promptu habentur, evidenter teſtantur; quæ hîc ponere eſſet prolixitatis.

Ibid. Cap. xiij. Memorata igitur origo & religio primùm cœpit ſine Altari ab Abel juſto, de quo in libro Geneſeos ita legitur: *Abel quoque obtulit de primogenitis ſui gregis, & de apibus eorum; & reſpexit Dominus ad Abel, & ad*
Gen. 4. *munera ejus; ad Cain verò & ad munera ejus non reſpexit*, &c. *v. locum, tom.* 21.

Ibid. Cap. xiv. Nos enim ingentis Cataclyſmi periculo, &c. *v. locum*

Ibid. Cap. xv. Perpendenda ſunt hæc verba, quibus dicitur: *Odoratus eſt Dominus odorem ſuavitatis*, &c. *v. locum.*

Ibid. Cap. xvij. Quòd ſi Abraham pro eo quod Dei Altaria erexit, cultumque ejus veneratus eſt, tot à Deo meritorum prærogativis donatur, &c. *v. locum.*

Ibid. Cap. xviij. Quòd Abraham Propheta Melchiſedeth Sacerdoti Dei Altiſſimi decimas dederit ex omnibus. Quòd Melchiſedeth Sacerdos Dei Altiſſimi typum geſſerit Chriſti, Catholica ſenſit Eccleſia. Quòd ei Abraham decimas ex omnibus dedit, ipſius Abrahæ ingentia commendantur præconia. Quem imitantur qui Sacerdotibus Chriſti ob illius amorem & honorem decimas dant: & ab illius merito ſequeſtrantur, qui Deo oblatas decimas auferunt.

Ibid. Cap. xix. Quòd imitatores Abrahæ, id eſt, amatores, & exaltatores ac ditatores, ſive etiam veneratores divini cultûs à Domino in præſenti ſæculo tueri & exaltari, & etiam in futuro mercede æternâ mereantur donari. *Videamus itaque ſequentia quibus fides & devotio Abrahæ quodam admirabili modo incrementatur*, &c. v. locum.

Ibid. Cap. xx. Undè datur intelligi, quod amatores & exaltatores ac ditatores, ſive etiam veneratores, &c. *v. locum.*

Ibid. Cap. xxxiv. *in medio*..... Locutus eſt Dominus ad Moyſem, dicens:
Num. 18. *Mea ſunt omnia primogenita filiorum Iſrael, tam ex hominibus, quàm ex jumentis: ex die quo percuſſi omne primogenitum in terra Ægypti, ſanctificavi eos mihi, & tuli Levitas pro cunctis primogenitis filiorum Iſrael, tradidique eos dono Aaron, & filijs ejus de medio populi, ut ſerviant mihi pro Iſraël in Tabernaculo Fœderis, & orent pro eis, nè ſit in populo plaga, ſi auſi ſint accedere ad Sanctuarium.* In his Domini verbis, duo nobis videntur præcipuè, neceſſariòque conſideranda. Unum quod idcircò Dominus jubet Levitas ſibi in Tabernaculo pro Iſraël ſervire ut orent pro eis: ad quorum exemplum conſtituti eſſe Sacerdotes Chriſti in Eccleſia, ut contenti oblationibus fidelium orent ad Dominum pro eis. Alterum quidem quo dicitur, nè ſit in populo plaga ſi auſi fuerint accedere ad Sanctuarium, dat non inconvenienter poſſe intelligi, eamdem acceſſionem aliquam circà Sanctuarium temerariam præſumptionem, aut quamlibet ſubjectionem.

Num. 18. Ibid. Can. xxxv. *in fine*..... *Omnes Primitias Sanctuarij quas offerunt filij Iſrael Domino tibi dedi, ac filijs, & filiabus tuis.* Hæc verba Domini contrà illos agunt, qui ea, quæ Domino offeruntur, aut oblata ſunt, ad Sacerdotes Chriſti non pertinere contendunt: verùm ſi ea diligenter conſideraverint ſe non mediocriter errare, imò contrà Deum agere reperient.

Num. 31. Ibid. Cap. xxxvj. *in fine*..... Si populus de præda hoſtium ſuorum quam cepit,

cepit, donaria grata Deo obtulit, & de his datis ut pro ſe oraretur poſtulavit, Deumque ſibi placabilem fecit: cavendum omninò, imò expaveſcendum illis eſt, qui pretioſo Chriſti Sanguine ſunt redempti, & ab alijs fidelibus Deo oblata & conſecrata, imò ſanctificata contrà fas auferunt, & in ſuos illicitos uſus retorquent, nè fortè ſicut memoratus populus de donarijs quæ Deo contulit eum ſibi propoſitum fecit, ita contrariò (quod abſit) illi de aliorum Deo Eccleſiæque ſanctæ ſuę oblatis rebus eum ſibi iratum faciant, ſuumque immenſum furorem in ſe provocent, & quod plurimùm pertimeſcendum eſt, ejus juſto judicio in prædam hoſtium ſuorum non ſolùm viſibilium, verùm etiam inviſibilium incurrant.

Ibid. Cap. xxxvij. *in med. 2. pag.* ..... Notandum diligenter eſt, quod obedientes divinis præceptis benedictionem, inobedientes verò maledictionem mereantur. Luce enim clariùs conſtat, quod ſubreptores eccleſiaſticarum rerum injuriam & inobedientiam Deo irrogent, undè providendum eſt, nè hujuſmodi maledictionem, quam legiſer proponit, pro benedictione ſubeant.

Ibid. Cap. xxxviij. *in medio*..... Quia ergò qui vota vovit, & non reddit, Dominus ſibi in peccatum reputat, & quiſquis ea quæ Domino vovit reddidit ei, nullo modo poſteà auferre licet, multò minùs ea quæ alij voverunt & reddiderunt ei fas eſt auferre; quoniam ſi illi qui vovit & non reddidit, in peccatum reputatur, multò magis ille, qui aliorum vota tollit, majus ſibi peccatum acquirit.

Ibid. lib. ij. Cap. 1. De Jerechuntinæ Urbis ſubverſione, & populi Dei propter furtum Acham peremptione, & ipſius Acham juſtò Dei judicio horribili internecione. ALTERUM videlicet quo cavendum omninò præcipitur, *Ioſue 6.* nè de his quę Domino conſecrata ſunt, quidpiam contingatur: alterum quo jubetur quidquid auri vel argenti ac ferri, omniumque vaſorum æneorum fuerit Domino conſecrari, & in theſauris ejus recundi. Vitandumque tibi eſt, nè contingendo ea quæ Domino conſecrata ſunt, ſis prævaricationis reus, & alij propter te ſub peccato ſint, &c. *v. totum fusè, eod. tom.* 21.

Ibid. Cap. v. *in fine*..... Si pro filio, & hoſtijs Deo oblatis Anna benedici, & ſpiritum Prophetæ, & ſobolem meruit adipiſci, cavendum eſt illis, qui hoſtias ab alijs Deo oblatas auferunt, ut non ſolùm maledictionem, ſed etiam extinctionem filiorum ſuorum incurrant, ſicuti quoſdam incuriſſe non ambigimus.

Ibid. Cap. vj. *in fine*..... Quibus valdè pertimeſcendum eſt, illud quod ſequitur: *Qui autem contemnunt me, erunt ignobiles.* Magna porrò ignobilitas *1. Reg. 2.* eſt aliquam Deo in ſuis ſacris rebus injuriam inferre, & à voluntate & ſervitio illius ſe disjungere, & hoſtis ſui voluntati & obſequio mancipare.

Ibid. Cap. viij. Populi quoque Dei tam flebilis interemptio non ſolùm propter Sacerdotum, verùm etiam propter ſua innumera delicta quibus cultum Dei nihili ducebant accidiſſe manifeſtum eſt, ſępè quippè accidiſſe legimus culpam Sacerdotum ruinam extitiſſe populi; & rurſus populi culpam ruinam extitiſſe Sacerdotum, ſicut apertè liquet, culpam Heli filiorumque ejus populi extitiſſe ruinam: & rurſus culpam populi captivitatem extitiſſe Sanctorum Prophetarum Ezechielis videlicet, Danielis & Jeremiæ, & aliorum multorum ſervorum Dei ſecundùm Legis præceptum Deo ſincerè & religioſè ſervire volentium, ſi-

cut in eorumdem Prophetarum libris facilius animadverti poteſt. Capturam porrò Arcæ Dei, quæ typum geſſit Capitis noſtri Chriſti Corporiſque ejus, Sanctæ videlicet Eccleſiæ Populique ruinam propter Heli Sacerdotis negligentiam, filiorumque ejus tranſgreſſionem proveniſſe, nulli qui ſanum ſapit dubium eſt.

Ibid. Cap. ix. Verumtamen quid ejuſdem Arcæ Dei captoribus, Deique populi cæſoribus provenerit manifeſtum eſt. Si ergò alienigenis propter peccata Sacerdotis, ſuorumque filiorum præcepta Dei tranſgredientium, facta eſt Arcæ Divini Teſtamenti raptio, & populi Dei flebilis collapſio; cavendum omnibus qui Chriſti nomine cenſentur ſummoperè eſt, nè ſpreto Sacerdotum Chriſti miniſterio & cultu ejus parvipenſo propter ſuam cupiditatem, & illicitam præſumptionem, Arcam Dei, quam utique cum Capite ſuo Chriſto unam conſtat eſſe perſonam, eamdem Arcam in hoſtium ſuorum, quòd Deus longè faciat, corruere faciant deprædationem.

Ibid. Cap. xj. ad xxj. *vide.*

Ibid. Cap. xxij. *in fine*..... Si Baltaſſar pro eo quod Vaſa Domini ſibi afferri juſſit, ut in eis biberet, quæ utique poſteà ad Imperium Cyri Regis Perſarum Templo Domini ſunt reſtituta, & Regno privari, & morte meruit multari: Quid putas de illis erit; qui non ſolùm ſancta Vaſa, verùm etiam alias Deo ſacrificatas res ſuis applicant uſibus? Quapropter obſervandum eſt illis nè, quod abſit, adinſtar Baltaſſar & præſentis & futuræ vitæ habeant mortem.

Ibid. Cap. xxiij. xxiv. xxv. *vide.*

Ibid. Cap. xxvj. *in fine*..... Horrenda planè, cunctiſque mortalibus eſt pertimeſcenda, mors tam terribilis ſceleratiſſimi Regis Antiochi, qui pro eo quòd auſus eſt Templum intrare & contaminare, & Vaſa Dei ſacrata indè auferre, atque ſceleſtis manibus ſancta Vaſa, quæ ab alijs Regibus ad ornatum loci & gloriam Deo fuerant oblata, indignè contrectare, & in ſuos nefandiſſimos uſus convertere, juſto Dei judicio tam horribili morte meruit occumbere. In cujus interitu ſagaciter animadvertendum, quòd Deus omnipotens invaſionem vel oblationem ſibi oblatarum rerum inultam, nec dimittit, nec dimiſit, nec dimiſſurus ſit.

Ibid. Cap. xxvij. *poſt* 19. *lin*..... Notandum quòd Menelaüs idcò ſacrilegus dicitur pro eo quod Antiocho ductor extiterit, & ut ſacra Vaſa Templi auferret conſilium dedit, &c. *v. locum ſubè ad hæc verba*: lepram miſerabiliter ſuſtineant.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxij. Ut qui nonas & decimas perſolvunt, aut ſarta tecta reſtaurare negligunt, excommunicentur. *Hi verò qui ex rebus eccleſiaſticis nonas & decimas perſolvere, & ſarta tecta Eccleſiæ ſecundum antiquam auctoritatem & conſuetudinem reſtaurare debent, & hoc non ſolùm negligunt, verùm & per contemptum dimittunt, &c.* v. locum, tom. 21.

Ibid. Can. lxiij. Ut de manſo Eccleſiæ alijs, alijſvè indebitus cenſus à Preſbyteris non exigatur. *Ut ſecundùm canonicam auctoritatem & conſuetudinem Domni Imperatoris Ludovici, de agro eccleſiaſtico & manſo ac mancipijs, quæ ipſe ſuis Capitulis conſtituit, vel ſi quilibet pro loco ſepulturæ aliquid largius Eccleſiæ fuerit, neque de decimis & oblationibus fidelium, cuiquam Presbyteros aliquem cenſum perſolvere cogat, nec quiſquam cujuſlibet ordinis vel dignitatis exindè quid-*

Ivo part. 3 cap. 56.

quam ſubtrahat, aut redhibitionem quamcumque exigat temporalem. Quòd ſi fecerit, Communione uſque ad ſatisfactionem privetur, & regia poteſtate hoc emendare legaliter cogatur.

Ibid. Can. lxxv. *in medio.....* Ut ſecundùm canonicam auctoritatem, nè quod abſit, periculum interdicti anathematis ex decimis præſumptis incurratis, &c. *v. locum.*

Homilia Leonis Papæ IV. *ſub finem 3. pag.....* Nullus decimam ad alium pertinentem recipiat. Nullus pœnitentem invitet carnem manducare, & bibere vinum, niſi pro eo ad præſens eleëmoſynam faciat.

Concil. Moguntinum I. anno 847. Capitul. x. De decimis dandis, & in quatuor portiones dividendis. *Volumus ut decimæ quæ ſingulis dantur Eccleſijs, per conſulta Epiſcoporum, &c.* v locum, eod. tom. 21.

Ibid Cap. xj Ut antiquæ Eccleſiæ habeant privilegia ſua. *Eccleſiæ antiquitùs conſtitutæ, nec decimis, nec alijs poſſeſſionibus, pro novis oratorijs ſine conſenſu & conſilio Epiſcopi priventur.*

Synodus Regiaticina, anno 850. Can. xvij. *Omnes Chriſtianos ſcire oportet, quia omnium rerum ſuarum decimationem Deo fideliter reddere debent, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. ix. Ut ex poſſeſſionibus eccleſiaſticis nonæ & decimæ perſolvantur. *Et ut ex poſſeſſionibus quæ eccleſiaſticæ certis indicijs comprobantur, nec plenè propter varias neceſſitates poſſunt reſtitui, ſaltem nonæ ac decimæ tribuantur.*

Ibid. Act. vij. Capitul. vj. De rebus eccleſiaſticis, undè nonæ ac decimę ſumi debent? *Ut Miſſi noſtri expreſsè, & cum omni diligentia cum Epiſcopo & Prælatis Monaſteriorum per ſingulas Parocias requirant de rebus eccleſiaſticis, undè nonæ ac decimæ ſolvi debent, & non ſolvuntur, &c.* eod. tom.

Concil Valentinum III. anno 855. Can. x. Ut nonæ ac decimæ de rebus Eccleſiæ ſubtractis perſolvantur, & decimæ de omnibus quæ poſſidentur. *Sed & de Fiſcis & Villis, quas conſtat dominio Eccleſiæ à fidelibus olim fuiſſe contraditas, & nunc poteſtati ſæcularium ſubditas voluntate eorum ordinari, placuit, ut, &c.* eod. tom.

Concil. Ticinenſe, anno 855. Epiſt. Epiſcoporum ad Ludovicum Imperatorem. *in fine 5. pag.....* In ſacris Canonibus præfixum eſt, ut decimæ, &c. *ad hæc verba*: ut eos corrigatis, expetimus.

Iſidor. Peluſiota, lib. 1. Epiſt. cccxvij. Hermino Comiti. Καὶ τῶς τον κύριον τιμας, &c. uſque ad hoc verbum παρίχουσιν. *v. locum.*

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. lxxxix. *Fruges novas & rerum offerre primitias etiam veteribus moris erat quod penè in ipſo initio mundi Abel & Caïn egiſſe legimus.*

Capitul. Herardi Arch. Turon. xxxij. Ut Eccleſiæ antiquitùs conſtitutæ, nec decimis, nec ullâ poſſeſſione priventur, niſi ſumma expoſcat utilitas.

Ibid. Capitul. xxxv. Ut decimæ & fideliter à populis dentur, & canonicè à Presbyteris diſpenſentur, & annis ſingulis rationem ſuæ diſpenſationis Epiſcopo vel ſuis Miniſtris reddant: nè fortè damna frauduum ſubigant, aut necatores pauperum ſubtrahendo utilia (quod abſit) exiſtant.

Ibid. Capitul. xlij. Ut inceſtuoſi, & qui decimas non dant, non conſtitin-

gantur per guadios, vel ſacramenta, ſed eccleſiaſticè corrigantur.

Ibid. Capitul. liij. Ut populus prædicetur, ut oblationes Deo offerant.

Ibid. Capitul. lvij. Ut omnes primitiæ frugum benedictionis gratiâ ad Eccleſiam deferantur.

Ibid. Capitul. lxv. Omnia quæ offeruntur, conſecrata habeantur, in vineis, terris, ſilvis, utenſilibus, veſtimentis, pecoribus, & reliquis poſſeſſionibus, ut quæ Eccleſiæ ſunt, ſine dubio Chriſti, qui ſponſus ejus eſt, ſint.

Ibid. Capitul. lxxxij. Ut Laïci intrà cancellas non ſtent, & ut oblatio populi foris ſepta recipiatur.

Ibid. Capitul. cxxxv. De his qui decimas abſtrahunt Eccleſiæ ad quam pertinent, & propter munera, vel aliquam occaſionem alteri dant, donec reſtituant ab Eccleſiæ ſocietate pellantur.

Ibid. Capitul. cxxxij. Nullus Sacerdotum decimas cum lite & jurgio ſuſcipiat, ſed prædicatione & admonitione.

Decreta vel Canones Synodi Lingon. anno 859. Can. xiij. Ut de rebus Deo ſacratis, ſaltem nonæ & decimæ Eccleſijs, quibus jure debentur, fideliter ab ijs à quibus retinentur, miniſtrentur; quia ſi de proprio Deo ex voto decimæ offeruntur, multò magis divino in Lege præcepto, poſt redhibitionis oblationem, quinta pars inſuper ejus Miniſtris jure offertur. Quod præceptum qui contempſerint, maledictionem Legis in his ſibi acquirunt: & ut deinceps nihil ab Eccleſijs abſtrahatur, ſed his modernis temporibus, diſtricta Deo reddantur, humiliter in commune ſupplicamus.

Concil. Tullenſe II. apud Tuſiacum Villam, anno 860. Can. 1. In primis igitur propter pertinaciam multorum, qui cùm ſint ſacrilegi, Templum Dei in ſemetipſis corrumpentes, ſacras res, ex oblatione & voto fidelium ſacris locis contraditas, invadere non timent, ſtatuimus ſecundùm antiquam Patrum noſtrorum, ut ſi quis oblatione fructuum, & rerum omnium, quæ Miniſtris Eccleſiæ conferuntur, aut collatæ ſunt, extrà Eccleſiam accipere, vel dare voluerit, præter conſcientiam Epiſcopi, vel ejus qui conſtitutus eſt ab eo ad diſpenſanda officio eccleſiaſtico depoſita, tàm is qui dat, quàm is qui accipit, anathema ſit, &c. *v. locum, tom.* 22.

Exod 22. Levit.27. Item, De decimis. In Lege Domini ſcriptum eſt: *Decimas & primitias non tardabis offerre.* Et in Levitico: *Omnes decimæ terræ, ſive de frugibus, ſive de pomis arborum Domini ſunt, boves & oves & capreæ, quæ ſub paſtoris virga tranſeunt: quidquid decimum venerit, ſanctificabitur Domino. Non eligitur, nec bonum nec malum, nec alterum commutabitur.*

Item, Sanctus Auguſtinus dicit: Decimæ igitur tributa ſunt Eccleſiarum & egentium animarum. O homo! indè Dominus decimas expetit undè vivis. De militia, de negotio, de artificioſo redde decimas: non enim eget Dominus noſter, non præmia poſtulat, ſed honorem.

Levit.19. Item, ibid. *Cùm meſſueris ſegetem terræ tuæ, non condebis uſque ad ſolam ſuperficiem terræ, nec remanentes ſpicas colliges, neque in vineâ tua racemos & grana decidentia congregabis, ſed pauperibus & peregrinis carpenda dimittes.*

Ibid. *Si intraveris in ſegetem amici tui, frange ſpicas, & in manu contere, falce autem non metas.* Hoc & Diſcipuli Salvatoris fecerunt, ſpicas videlicet manibus fricantes, & manducantes Sabbatis, ut Evangelium dicit.

Id. ibid. *Ingressus ieaque vineam amici sui, comedes uvas, quantùm tibi placuerit, foras autem nè feras secum.*

Concil. Metense, anno 888. Can. ij. Ut decimas Ecclesiæ solus Sacerdos accipiat. DOMINUS loquitur per Prophetam, dicens: *Afferte omnem decimam in horreum meis, & probate me in hoc, dicit Dominus, si non aperuero vobis cataractas cæli, & dedero vobis fructus usque ab abundantiam.* Scimus enim quoniam peccatis exigentibus clauditur Cælum, & fit nostris diebus sæpissimè fames. Ideò statuimus, ut deinceps nemo seniorum de Ecclesia sua accipiat de decimis aliquam portionem, sed solummodò Sacerdos qui eo loco servit, ubi antiquitùs decimæ fuerant consecratæ, ipse eas cum integritate accipiat in sui sustentationem, & ad luminaria concinnanda, & Basilicæ ædificia, vestimentalia quoque sacerdotalia, & cætera utensilia suo ministerio congrua obtinenda. Hæc omnia Episcopi de suis Ecclesijs, & cæteri attendere decreverunt. Malach. 3.

Concil. Tribur. anno 895. Cap. xiij. De decimis. DE decimis, Augustinus Doctor mirabilis sub brevi ratiuncula satis videtur dilucidasse, cum ait: Decimæ ex debito requiruntur. Quid si diceret Deus? nempè, meus es, ô homo? mea est terra quam colis, mea semina quæ spargis, mea animalia quæ fatigas, meus est Solis ardor: & cùm omnia mea sint, tu qui * minus accommodas, solam decimam mereberis, sed servio tibi novem. Si dederis mihi decimum, multiplicabo novem. Si ergò quærit aliquis cur decimæ dentur, sciat quod ideò dandæ sunt, ut hac devotione Deus placatus, largiùs præstet quæ necessaria sunt, & ut Ministri Ecclesiæ exindè relevati, laboriores fiant ad spiritalis servitij expletionem: & ut munus populi exhinc in quotidiana oblatione Domino immoletur, nec non secundùm statuta Canonum in sustentationem pauperum & restaurationem Ecclesiarum proficiant. Quatuor enim fieri partes juxtà Canones judicamus de decimis & oblationibus fidelium: ut una sit Episcopi, altera Clericorum, tertia pauperum, quarta restaurationi Ecclesiarum servetur: sicut in Epistola Gelasij Papæ Cap. vigesimo-septimo legitur. * *manus.* *Decimæ cur dentur?*

Concil. Namnetense, Can. x. De decimis. Instruendi sunt Presbyteri, pariterque admonendi quatenùs noverint decimas & oblationes. *v. locum, eom.* 24. *lib. 7. cap.* 290. *Ivo part* 3. *c.* 204.

Constitutiones Odonis Archiep. Cantuariæ. Cap. x. De decimis dandis. *Decimo Capiendo admonemus, & fideliter obsecramus, &c.* v. locum, tom. 25.

Capitula incerti Authoris, loci ac temporis. Cap. xxxv. Ut decimæ & eleëmosynæ tàm ex negotiatione, quàm è frugibus debeantur. *Admonendi sunt qui negotijs ac mercationibus, &c.* eod. tom. 25.

Concil. London. II. anno 1127. Cap. viij. De decimis. *Decimas, sicut summi Dei dominicas ex integro reddi præcipimus.*

Ibid. Cap. ix. de eodem argumento. *Ut nulla persona Ecclesias vel decimas, seu quælibet alia ecclesiastica beneficia det vel accipiat, sine consensu & auctoritate Episcopali, canonicâ auctoritate vetamus.*

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. x. De decimis. *Decimas Ecclesiarum, quas in usu piorum concessas esse canonica demonstrat auctoritas, &c.* Tom. 27.

Ibid. Appendix ad hoc Concil. Lateran. III. anno 1179. De decimis præstandis. Cap. 1. Quòd decimæ pro temporalibus non sunt commutandæ. *Intelleximus ex literis tuis quòd R. de * Laneino Parochianus tuus, &c.* * Lantmo.

Ibid. Cap. ij. Quòd de proventibus molendinorum & piſcariarum, & de fœno, & lana, decimæ debent perſolvi. *Pervenit ad nos quòd cum Parochiani veſtri decimas bonorum ſuorum, &c.*

Ibid. Cap. iij. Quòd decimæ de fœno equitio, pomis, pyris, & apibus, & omni fructu cum integritate debent perſolvi. *Nuntios & litteras tuæ Fraternitatis, eâ quæ decuit benignitate recepimus, &c.*

Ibid. Cap. iv. Quòd ſervientibus & mercenarijs de frugibus non decimatis debita non debent impendi, & quòd de nutrimentis animalium decimę debent præſtari. *Cùm homines de hortum ſecundùm generalem, &c.* v. locum, eod. tom. 27. (An decimandum ſit antequam ſervientibus debita impendantur de frugibus.)

Ibid. De Religioſis Viris decimas ex privilegio non præſtantibus, & de privilegio abutentibus. Cap. 1. Quòd non poſſunt Religioſi, ſine auctoritate Epiſcopi, portiones vel antiquos reditus minuere, vel Parochias dividere. *Avaritiæ quæ eſt idolorum ſervitus radicem extirpare debent qui, &c.*

Cap. ij. Quòd Religioſi ex prædijs conductis decimas ſolvere debent. *Dilectiſſimi filij noſtri Abbas & Fratres S. Crucis, &c.*

Cap. iij. Quòd Religioſi de laboribus quos proprijs manibus vel ſumptibus colunt, & de animalium nutrimentis, & decimarum pręſtatione ſunt immunes. *Fraternitatem tuam ſcire volumus, & firmiter tenere, &c.*

Cap. iv. Pacificam poſſe fieri compoſitionem ſuper decimis. *Suggeſtum eſt nobis ex parte tua quod Abbas, &c.*

Cap. v. Fratribus Ciſtercienſis Ordinis Templarijs, Hoſpitalarijs laborum ſuorum decimas indulgeri cunctis de Novalibus. *Ex parte Fraternitatis tuæ ad audientiam noſtram, &c.*

Cap vj. De prædijs traditis Ruſticis ad excolendum, Monachos debere decimas dare. *Licet de benignitate Sedis Apoſtolicæ vobis ſit indultum, &c.*

Cap. vij. De eo quod ſuprà 3. Cap. Fraternitatem, &c. *Sanè laborum veſtrorum, quos proprijs manibus, &c.*

Cap. viij. De eo quod ſuprà 3. Cap. Fraternitatem: & quòd Summus Pontifex dicit præter ſolitum, ab eo debet exponi. *Ad audientiam noſtram noveritis perveniſſe, quòd, &c.*

Cap. ix. Monaſteria de ſuis prædijs decimas non debent præſtare. *Statuimus ut Monaſteria ex ſuis prædijs nullomodò, &c.*

Cap. x. Monachis non alias decimas, quàm de Monialibus indulgendas. *Nobis in eminenti ſpecula, diſponente Domino, &c.*

Cap. xj. Privilegium ſequens, priori non deroget conventioni. *Ex multiplici conqueſtione W. Presbyteri & Tritona, &c.*

Cap. xij. Monachi decimas dare debent de prædijs, de quibus priùs dabantur. *Commiſſum nobis à Domino diſpenſationis officium, &c.*

Cap. xiij. & xiv. Abbas non debet detinere quæ ad Epiſcopum pertinent, niſi auctoritate Romani vel ſui Pontificis. *Sicut vobis jura veſtra integra, &c. Ut nullus Abbas decimas & primitias, &c.*

Cap. xv. A Clericis non ſunt decimæ indiſtinctæ exigendæ. *Ceram habemus Prædeceſſorum noſtrorum conſtitutionem, &c.*

Cap. xvj. Clerici à Clericis non debent decimas exigere, ſed illi eis tenentur

ſolvere, qui ab eis ſpiritualia percipiunt. *Novum exactionis genus eſt, ut Clerici à Clericis, &c.* vide locum, tom. 27.

Concil. London. anno 1200. Capitul. ix. Nè decima minuatur occaſione mercedis ſervientium vel Miſſorum. *Cùm Deo & Dei Sacerdotibus decimas dandas, &c.* v. locum, tom. 28.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. liij. De his qui prædia ſua in fraudem decimarum dant alijs excolenda. *In aliquibus regionibus quædam permixtæ ſunt gentes, &c.*

Ibid. Cap. liv. Ut decimæ antè tributa ſolvantur. *Cùm non ſit in homine quod ſemen ſerenti reſpondeat, &c.*

Ibid. Cap. lv. Ut de terris acquirendis non obſtantibus privilegijs, decimæ dentur. *Nuper Abbates Ciſtercienſis Ordinis in Generali Capitulo congregati, &c.*

Ibid. Cap. lvj. Nè propter pactum aliquorum amittat decimas Presbyter Parochialis. *Plerique, ſicut accepimus, Regulares & Clerici ſæculares, &c.*

Ibid. Cap. lvij. De interprætandis privilegiorum verbis. *Ut privilegia, quæ quibuſdam religionis perſonis Romana conceſſit Eccleſia, &c.*

Ibid. cap. lviij. De eodem, in favorem Epiſcoporum. *Quòd nonnullis eſt religionis indultum, in favorem Epiſcopalis, &c.*

Ibid. Cap. lxj. Nè Religioſi recipiant decimas de manu Laïcali. *In Lateranenſi Concilio noſcitur fuiſſe prohibitum, nè quilibet, &c.* v. locum, eod. tom. 28.

Epiſt. 1. Alexandri Papæ IV. anno 1254. De novalium decimis. *Exhibita nobis dilectorum filiorum Prælatorum ac Religioſorum, &c.* v. loc. eod. tom. 28. pag. 475.

Concil. Viennenſe, anno 1267. Cap. vij. De decimis contrà Laïcos. *Item cum Levitis, ſeu Eccleſiaſticis Perſonis jure divino decimæ debentur, &c.* eod. tom.

Concil. Ravennate, anno 1286. Cap. vij. De decimis. *Cùm jure divino & humano decimæ debeantur, & in ſignum, &c.* ibid.

Concil. Saltzburg. I. anno 1310. Cauſa decimarum Sedi Apoſtolicæ ſolvendarum. *Anno Domini 1310. convocato Provinciali Concilio Saltzburgi, &c.* v. loc. eod. tom. pag. 691.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. xj. De decimis. *Ut fraudes quas diverſis modis Religioſi in dandis decimis animalium, &c.* v. tom. 29.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. xj. De decimis. *Multi ſæcularium interdùm in deſtinationem Cleri temeritate propriâ decimas, &c.* Tom. 33. in fin.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. xxj. Qui prohibentes tracturas decimarum, &c. ſint excommunicati. *Quoniam non ſumus filij ancillæ, ſed liberæ, quia Mater noſtra Jeruſalem libera eſt, &c.* Tom. 34.

Concil. Mogunt. anno 1549. Cap. lxxv. De decimis & offertorijs perſolvendis. *Cùm autem, Domino teſtante, mercenarius dignus ſit mercede ſuâ, &c.* v. locum, tom. 35. pag. 273.

DE VITA ET HONESTATE CLERICORUM COMMUNIA.

CANON. APOSTOLORUM VI. Ut Epiſcopus aut Presbiter Uxorem ſuam, quam debet caſtè regere, non relinquat.

Ibid. Can. vij. Ut Sacerdotes & Miniſtri Altaris, ſæcularibus curis abſtineant.

Ibid. Can. xv. Ut Clerici proprias Eccleſias non relinquant.

Ibid. Can. xxvij. Qui Clerici debeant Conjugibus copulari?

Ibid. Can. xlij. Quòd Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus aleator & ebrioſus eſſe non debeat.

Ibid. Can. xliij. Similiter Clerici & Laïci ſi permaneant in alea, Communione priventur. *v. locum, tom. 1. pag. 135.*

Decreta Lucij Papæ, ex Gratiano deſumpta. Officio & Beneficio privetur Epiſcopus, Presbyter, vel Diaconus, Uxorem ſuſcipiens, vel ſuſceptam retinens.

Ibid. ex eiſdem. Clericus Matronarum domicilia frequentans, deponatur. *eod. tom. 1. pag. 444.*

Concil. Eliberitanum, anno 305. Capitul. xviij. De Sacerdotibus & Miniſtris, ſi mœchaverint. *v. titul.* De Adulteris, & Inceſtis.

Ibid. Cap. xxvij. De Clericis, ut extraneas Fœminas in domo non habeant. *v. titul.* Mulierum cohabitatio & familiaritas Clericis interdicta.

Concil. Ancyranum, anno 314. interpret. Dion. Exig. Can. ix. De Diaconis qui tempore ordinationis, de nuptijs atteſtati ſunt. *v. tom. 2.*

Concil. Laodic. interpret. Dion. Exig. Can. xxiv. Quòd nullus Eccleſiaſticorum in tabernis comedere debeat.

Ibid. Can. liv. Non licere Clericis ludicris ſpectaculis intereſſe. *v. locum, eod. tom. 2.*

Concil. Carthag. I. anno 347. Capitul. iij. Ut Clerici & Sanctimoniales Fœminæ, cum extraneis Viris vel Fœminis non habitent.

Ibid. Cap. iv. Ut Clerici cum Viduis vel alijs extraneis Perſonis non commorentur. *Tom. 3.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xj. Ut filij Clericorum ad ſpectacula non accedant. *Ut filij Epiſcoporum vel Clericorum ſpectacula ſæcularia non exhibeant, ſed nec ſpectent; quandoquidem à ſpectaculo, & omnes Laïci prohibeantur. Semper enim Chriſtianis omnibus hoc interdictum eſt, ut ubi blaſphemi ſunt, non accedant.*

Ibid. Cap. xij. Ut Clericorum Matrimonijs infideles non ſocientur. *Item placuit, ut filij vel filiæ Epiſcoporum, vel quorumlibet Clericorum, gentibus vel hæreticis, aut ſchiſmaticis, Matrimonio non jungantur.*

Ibid. Cap. xiij. Ut Clerici de rebus ſuis nihil infidelibus conferant. *Ut Epiſcopi vel Clerici, in eos qui Catholici Chriſtiani non ſunt, etiamſi conſanguinei*

fuerint, nec per donationes, nec per teſtamentum rerum ſuarum aliquid conferant.

Ibid. Cap. xiv. Ut Clerici filios ſuos à ſua poteſtate exire non ſinant, niſi ætate & moribus comprobatos. *Ut Epiſcopi, vel Clerici filios ſuos à ſua poteſtate per emancipationem exire non ſinant, niſi de moribus eorum fuerint & ætate ſecuri, ut poſſint ad eos jam propria pertinere peccata.*

Ibid. Cap. xv. Vt Clerici non ſint conductores, vel negotiatores. *vide.*

Ibid. Cap. xvj. Vt Clerici non ſint uſurarij. *vide.*

Ibid. Cap. xvij. Vt cum Clericis extraneæ Fœminæ non cohabitent. *v. titul.* Mulierum cohabitatio & familiaritas Clericis interdicta.

Ibid. Cap. xviij. Vt Clerici non ordinentur, niſi omnes qui cum eis ſunt, fideles exiſtant. *Ut Epiſcopi, Presbyteri & Diaconi non ordinentur priuſquàm omnes qui ſunt in domo eorum Chriſtianos Catholicos fecerint.*

Ibid. Cap. xxv. Nè Clerici, vel continentes, ad Viduas vel Virgines ſoli habeant acceſſum. *Ut Clerici vel continentes, ad viduas vel virgines, niſi juſſu vel permiſſu Epiſcoporum non accedant. Et hoc non ſolùm fiant, ſed cum Clericis, vel tum his cum quibus Epiſcopus juſſerit vel Presbyter, niſi ipſi Epiſcopi aut Presbyteri ſoli habeant acceſſum ad hujuſmodi Fœminas, niſi aut Clerici præſentes ſint, aut graves aliqui Chriſtiani.*

Ibid. Cap. xxvij. Vt Clerici tabernas non ingrediantur. *Ut Clerici edendi vel bibendi cauſâ, tabernas non ingrediantur, niſi peregrinationis neceſſitate compulſi.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Cap xiv. De cellula Sacerdotis. *Ut Epiſcopus non longè ab Eccleſia hoſpitiolum habeat.*

Ibid. Cap. xv. De vita & habitu Sacerdotis. *Ut Epiſcopus vilem ſupellectilem, & menſam ac victum pauperem habeat, & dignitatis ſuæ auctoritatem fidei & vitæ meritis quærat.*

Cap. xvij. Vt Epiſcopus indigentium curam per Presbyteros & Diaconos agat. *Ut Epiſcopus gubernationem viduarum & pupillorum, ac peregrinorum, non per ſeipſum, ſed per Archipresbyterum, aut per Archidiaconum agat.*

Cap. xviij. Vt Epiſcopus tuitionem teſtamentorum non ſuſcipiat. *Ut Epiſcopus tuitionem teſtamentorum non ſuſcipiat.*

Cap. xix. Vt Epiſcopus pro rebus tranſitorijs non litiget provocatus. *Ut Epiſcopus pro rebus tranſitorijs non litiget provocatus.* (Gratianus, & quidam vetuſti Codices ſic legunt hunc Canonem. *Ut Epiſcopus, nec provocatus pro rebus tranſitorijs litiget.*

Cap. xx. Vt Epiſcopus tantùm divinis vacet. *Ut Epiſcopus nullam rei familiaris curam ad ſe revocet, ſed lectioni & orationi, & verbi Dei prædicationi tantummodò vacet.*

Cap. xxvj. Vt Epiſcopus diſſidentes concordare compellat. *Studendum eſt Epiſcopis, ut diſſidentes Fratres, ſive Clericos, ſive Laïcos ad pacem magis quàm ad judicium cohortentur.*

Cap. xliv. De Tonſura Clericorum. *Clericus nec comam nutriat nec barbam.*

Cap. xlv. De habitu Clericorum. *Clericus profeſſionem ſuam, & in habitu, & in inceſtu probet: & nec veſtibus, nec calceamentis decorem quærat.*

Cap. xlvj. De continentia Clericorum. *Clericus cum extraneis Mulieribus non habitet.*

Cap. xlvij. De incestu Clericorum. *Clericus per plateas & androna, nisi certâ & maximâ officij sui necessitate non ambulet.*

Cap. xlviij. De clericis qui extrà necessitatem ad nundinas vadunt. *Clericus, qui non pro emendo aliquid in nundinis, vel in foro deambulat, ab officio suo degradetur.*

Cap. xlix. De vigilijs clericorum. *Clericus qui absque corpusculi sui inæqualitate vigilijs deest, stipendijs privetur.*

Cap. l. De clericis ab officio continentibus. *Clericum inter cantationes ab officio suo declinantem, vel negligentiùs agentem, ab officio suo removendum.*

Cap. lj. De clericis, ut artificio victum quærant. *Clericus victum & vestimentum sibi artificiolo, vel agriculturâ, absque officij sui detrimento paret.*

Cap liij. Vt artificiolum & litteras discant clerici, qui operari possunt. *Omnes Clerici, qui ad operandum validiores sunt, & artificiola & litteras discant.*

Cap. liv. De clericis invidis. *Clericus invidens Fratrum profectibus, donec in vitio est, non promoveatur.*

Cap. lv. De clericis adulatoribus & proditoribus. *Clericus, qui adulationibus & proditionibus vacare deprehenditur, ab officio degradetur.*

Cap. lvj. De clericis accusatoribus. *Vt Episcopus accusatores Fratrum excommunicet, & si emendaverint vitium, recipiat eos ad Communionem, non ad Clerum.*

Cap. lvij. De clericis maledicis. *Clericus maledicus maximè in Sacerdotibus, cogatur ad postulandam veniam.*

Cap. lviij. De clericis frequenter litigantibus. *Ejus, qui frequenter litigat, & ad causandum facilis est, testimonium nemo absque grandi examine recipiat.*

Cap. lix. De clericis discordantibus. *Discordantes Clericos Episcopus vel ratione, vel potestate ad concordiam trahat: inobedientes Synodus per audientiam damnet.*

Cap. lx. De clericis turpi loquijs sive vagis. *Clericum scurrilem, & verbis turpibus jocularem ab officio reerahendum.*

Cap. lxj. De clericis per creaturas jurantibus. *Clericum per creaturas jurantem, acerrimè objurgandum; si persisterit in vitio, excommunicandum.*

Cap. lxij. De clericis inter epulas cantantibus. *Clericum inter epulas cantantem supradictæ sententiæ severitate coercendum.*

Cap. lxiij. De clericis sanis jejunia polluentibus. *Clericum, qui tempore jejunij absque inevitabili necessitate jejunium rumpit, minorem habendum.*

Cap. lxx. Vt clericus hæreticorum convivia vel consortia fugiat. *Clericus hæreticorum & schismaticorum, tàm convivia quàm sodalitates evitet æqualiter.*

Cap. cij. Nè clerici viduarum familiaritati associentur. *Ad reatum Episcopi pertinet vel Presbyteri, qui Parochiæ præest, si sustendandæ vitæ præsentis causâ adolescentiores viduæ vel sanctimoniales Clericorum familiaritatibus subjiciantur.*

Concil. Tolet. I. anno 400. Can. v. Vt cujuslibet ordinis clericus, si ad Ecclesiam non venerit, deponatur. *Presbyter, vel Diaconus, vel Subdiaconus, vel quilibet Ecclesiæ deputatus Clericus, si intrà Civitatem fuerit, vel in loco in quo Ecclesia est, aut castello, aut vico, aut villa, & ad Ecclesiam ad Sacrificium quotidianum non accesserit, Clericus non habeatur, si castigatus per satisfactionem veniam ab Episcopo noluerit promereri.*

Ibid. Can. vij. Vt clericus cujus uxor peccaverit, præter necem habeat poteſtatem diſtringendi eam, & cum ea cibum non ſumat. *Placuit, ut ſi quorumque Clericorum uxores peccaverint, &c.* Tom. 3. in fine.

Ibid. Can. xviij. Si Sacerdos Vidua vel Levitæ Maritum acceperit, in fine tantùm communionem accipiat. *v. locum.*

Ibid. Can. xix. Si Sacerdotis vel Diaconi filia peccaverit, in fine tantùm communionem accipiat.

Epiſt. ij. Innocent. Papæ I. ad Victricum Rothomagenſem Epiſcopum, tit. v. Vt qui virginem non duxerit clericus non fiat.

Ibid. titul vj. Vt clericus non ordinetur, qui ſecundam habuit uxorem.

Ibid. titul. ix. Quòd Sacerdotes & Levitæ ab uxoribus ſuis abſtinere debeant.

Ibid. titul. x. Monachi, ſi clerici fiant, continentiæ propoſitum ſervare debent.

Ejuſd. Epiſt. xxij. ad Epiſcopos Macedoniæ, titul. 1. Vt ſi Sacerdos vel quilibet ex clero viduam uxorem duxerit, vel ejectam, ſuum perdat officium. *Tom.* 4.

Concil. Milevit. II. anno 416. Can. xvij. Vt neque dimiſſus, neque dimiſſa alteri conjungantur.

Tituli Capitulorum Nicæni Concilij, anno 419. Cap. viij. De his qui dicuntur cathari, id eſt, mundi. *eod tom.* 4.

Concil. Africanum, anno 424. Can. ij. Vt Epiſcopi vel clerici non facilè filios ſuos emancipent.

Ibid. Can. iij. Vt Epiſcopi vel clerici non ordinentur, niſi omnes ſuos fuerint chriſtianos.

Ibid Can. v. Vt clerici vel continentes ad virgines viduaſque non accedant. *eod. tom.* 4.

Epiſt. 1. Leon. Pap. ad Epiſcopos per Campaniam & Picenum, &c. Titul. ij. Vt quicumque ad Sacerdotium, vel viduarum mariti, vel habentes numeroſa conjugia, promoti fuerint, ab officijs eccleſiaſticis arceantur. *Tom.* 7.

Ejuſd. Epiſt. lxxxiv. ad Anaſtaſ. Theſſalonic. Epiſc. titul. iv. Quòd Subdiaconis carnale conjugium denegetur. *eod. tom.*

Reſponſ. Leonis Papæ ad inquiſit. Ruſtici Narbon. *eod tom pag.* 213.

Inquiſit. ij. De his qui Altario miniſtrant, & conjuges habent, utrùm eis licitò miſceantur. *Reſp.* Lex continentiæ eadem eſt Miniſtris Altaris, &c.

Ibid. inquiſit. iv. De Presbytero, vel Diacono, qui filiam ſuam virginem illi viro in conjugium dederit, qui jam habebat conjunctam mulierem ex qua etiam filios ſuſceperat. *Reſp.* Non omnis mulier viro conjuncta uxor eſt viri, &c.

Ibid. inquiſit. v. De puellis quæ viris concubinas habentibus nupſerint. *v. titul.* De inceſtis.

Concil. Araufic. anno 441. Can. xxij. Vt clerici conjugati, niſi caſtitatem profeſſi fuerint, Diaconi non fiant.

Ibid. Can. xxiij. Vt Diaconus, qui ab uxore ſua non abſtinet, ab officio abjiciatur.

Ibid. Can. xxiv. Qui priùs ordinati incontinentes fuerunt, ulteriùs non promoveantur.

Ibid. Can. xxv. De viris probatis, si qui è bigamis clerici fiant nè ultrà Subdiaconarum provehantur.

Synodus S. Patricij, Auxilij & Isserninì Episcoporum in Hibernia, anno 450. Can. iij. De clerico vago. *Clericus vagus non sit in plebe.*

Ibid. Can. vj. De clerico sine tunica, sine romana tonsura, & uxorem habente, non velato capite ambulantem. *Quicumque Clericus ab Ostiario usque ad Sacerdotem, sine tunica visus fuerit, atque turpitudinem ventris & nuditatem non tegat, & si non more Romano Capilli ejus tonsi sunt, & uxor ejus si non velato capite ambulaverit, pariter à Laïcis contemnentur, & ab Ecclesia separentur.*

Ibid. Can. vij. De clerico ad matutinas & vesperas non occurrente. *Quicumque Clericus usus negligentiæ causâ, ad collecta manè vel vesperè non occurrerit, alienus habeatur, nisi fortè jugo servitutis sit detentus.*

Ibid. Can. viij. De clerico fidejussore pro gentili. *Clericus si pro gentili homine fidejussor fuerit, in quacumque quantitate, & si contigerit, quod mirum non potest, per astutiam aliquam gentilis ille Clerico fallat rebus suis, Clericus ille solvat debitum. Nam si armis compugnaverit cum illo, meritò extrà Ecclesiam computetur.*

Ibid. Can. x. De negligenti in psallendo, & comam nutriendo. *Si inceptum boni operis ostenderit, in psallendo, & nunc intermisit, & comam habeat, ab Ecclesia excludendus, nisi statim priori se restituerit.*

Concil. Calchedon. anno 448. Can. vij..... τοὺς ἅπαξ ἐν κλήρῳ, &c. interpret. Dion. Exig. *Qui semel in Clero deputati sunt, &c.*

Ibid. Can. xiv. Επειδὴ ἔνιοι ἐπαρχίας, &c. Id. apud Dion. Exig. Quòd non liceat clero uxorem sectæ alterius ducere. *Quoniam in quibusdam Provinciis, &c.* v. tom. 9. pag. 17.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xliij. Si Diaconus ordinandus fuerit conjugatus?

Ibid. Can. xliv. Si post benedictionem acceptam cum uxore sua incontinens invenitur.

Ibid. Can. xlv. Ut Bigami ultrà Subdiaconatum non promoveantur. *v. locum, eod. tom. 9.*

Concil. Andegav. anno 453. Can. iv. Ut qui ab extraneis fœminis revocare se nolunt, non ministrent, & ulteriùs non provehantur. Qui verò tradendis vel capiendis urbibus interfuerint, à communione & convivijs arceantur. *eod. tom.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. 1. De sanctitate Sacerdotum & Ministrorum Ecclesiæ.

Ibid. Can. ij. Quòd Sacerdotes & Diaconi ab uxoribus suis abstinere, atque ebrietatem vitare clerici omnes debeant.

Ibid. Can. iij. De familiaritate extranearum Fœminarum clericis interdicta.

Ibid. Can. iv. Ut clericus cui uxorem ducere licet, viduas non accipiat.

Ibid. Can. v. De clericis qui ad laïcam vitam redeunt. *Si quis verò Clericus relicto officij sui ordine, laïcam voluerit agere vitam, vel se militiæ tradiderit, excommunicationis pœnâ feriatur.*

Concil. Venetic. anno 453. Can. xj. Ut clerici nuptiarum convivia devitent. *Presbyteri, Diaconi, atque Subdiaconi, &c.* v. locum.

Ibid.

Ibid. Can. xij. Ut Clerici Judæorum convivia declinent. *Omnes deinceps Clerici Judæorum convivia evitent, &c.*

Ibid. Can. xiij. Ut Clerici ebrietatem evitent. *v.* Ebrietas.

Ibid. Can. xiv. Vt Clerici qui in Civitate fuerint, maturinis, hymnis interſint. *Clericus quem extrà muros Civitatis ſuæ manere conſtituerit, &c.* v. tom. 9.

Concil. Agathenſe, anno 506. Can. ix. De Presbyteris & Diaconibus, qui ad conjugalem thorum revertuntur.

Ibid. Can. xx. De Clericis qui comam nutriunt. *Clerici qui comam nutriunt, ab Archidiacono, etiamſi noluerint, inviti tondeantur. Veſtimenta vel calceamenta etiam eis, niſi quæ Religionem deceant, uti, vel habere non liceat.* Diſt. 23. Clerici qui.

Ibid. Can. xxiij. Vt Clericus minor ſeniori non præponatur.

Ibid. Can. xxxix. Vt Clerici nuptialia vitent convivia. *Presbyteri, Diaconi, &c.* vide ſuprà Can. xj. Concil. Venetici, cujus verba repetuntur.

Ibid. Can. xl. Nè Chriſtiani Judæorum utantur convivijs. *Omnes deinceps, &c.* Verba ſunt Concil. Venetic. Can. xij. ſuprà.

Ibid. Can. xlj. Vt à Clericis vitetur ebrietas. *Antè omnia à Clericis viteetur ebrietas, &c.* v. locum, tom. 10.

Ibid. Can. lv. Vt Sacerdotes & Levitæ canibus ad venandum, & accipitribus non utantur. *Epiſcopis, Presbyteris, &c.* Non extat in veteribus exemplaribus: inſertus eſt recentioribus Concilijs.

Ibid. Can. lxx. De ſcurris & jocularibus Clericis. *Clericum ſcurillem, &c.* Non extat in veteribus exemplaribus.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. iv. De ordinatione Clericorum, & ut filij Clericorum in Epiſcopi ſint poteſtate. *v. locum.*

Ibid. Can. xiij. De relictis Clericorum, ſi alijs nupſerint.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. ix. De Clericis & Oſtiarijs, qui adulteris Mulieribus immiſcentur, ut projiciantur. *v. eod. tom.* 10.

Concil. Gerund. anno 517. Can. vj. Vt conjugati, ab Epiſcopo uſque ad Subdiaconum non ſine teſtimonio vivant.

Ibid. Can. vij. Vt qui ſine uxoribus ordinantur, extraneas in domo non habeant.

Ibid. Can. viij. De Laïcis qui viduam aut dimiſſam acceperint, ut in Clero admittantur. *v. eod. tom.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. iv. Vt Clericis canes ad venandum, vel accipitres habere non liceat. *Epiſcopis, Presbyteris, &c.* ut ſuprà Concil. Agath. Can. 55.

Ibid. Can. xv. De hæreticorum & Judæorum convivijs. *Si ſuperioris loci Clericus, &c.*

Ibid. Can. xx. De Fœminarum viſitatione.

Ibid. Can. xxxij. Relictæ Presbyteri aut Diaconi nuptiæ interdictæ.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. ix. Nè Presbyter cum ſæcularibus habitet. *Nullus Presbyterorum ſine permiſſione, &c.*

Ibid. Can. xiv. De Clericis qui officium implere deſpiciunt. *Cleri qui officium, &c.* v. tom. 11.

Concil. Arvernenſe I. anno 535. Can..... Presbyteris & Diaconis continentia ab uxoribus ſervanda.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. ij. Ut Clerici à Subdiacono & suprà ab uxoribus suis abstineant, aut ab officio deponantur.

Ibid. Can. vij. De Clericis qui post ordinationem uxores ducunt vel adulterant.

Ibid. Can. xj. De Clericis qui propter sæcularium patrimonia officium suum implere derrectant.

Ibid. Can. xxvj. Nè servus vel colonus ad honores ecclesiasticos admittatur. *eod. tom.* 11.

Concil. Barcinon. anno 540. Can. iij. Ut nullus Clericorum comam nutriat, aut barbam radat.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. xij. Ut Episcopus conjugem habeat ut sororem, & nullam de se suspicionem præbeat.

Ibid. Can. xiij. Ut Episcopus qui conjugem non habet, extraneas mulieres domi non habeat.

Ibid. Can. xiv. Nè duo Clerici aut Monachi in uno stratu recumbant, & ut Monachi omnes in communi schola jaceant.

Ibid. Can. xix. De Archipresbyteris, & alijs Clericis conjugatis quâ cautelâ segregati ab uxoribus vivere debeant. *v. locum, tom.* 12.

Capitula collecta à Martino Episcopo Bracar. anno 572. Capitul. xxvj. De his qui viduas aut dimissas ducunt.

Ibid. Cap. xxvij. De fornicatoribus Clericis.

Ibid. xxviij. De his quorum uxores mœchantur.

Ibid. xxix. De viduis Clericorum.

Ibid. xxx. De filia Episcopi vel Presbyteri quæ devota fuerit & peccaverit.

Ibid. xxxviij. De Presbyteris, ut in secundis nuptijs non vadant. *v. tom.* 12. *in fine.*

Ibid. lxv. De eò quòd non liceat Clericos antè horam tertiam prandere.

Ibid. lxvj. De attondenda coma Clericorum vel habitu ordinato. *v. locum.*

Concil. Autisiodor. anno 578. Can. xxxiij. Ut Presbyteri & Diaconi reorum supplicia non spectent. *Non licet Presbytero in illo judicio stare, undè homo ad mortem tradatur.*

Ibid. Can. xl. Nè Presbyter inter epulas cantet aut saltet. *Non licet Presbytero inter epulas cantare aut saltare.*

Concil. Matisc. I. anno 581. Can. v. Ut Clerici habitu decenti utantur. *Ut nullus Clericus sagum aut vestimenta, vel calceamenta sæcularia, nisi quæ religionem deceant, induere præsumat. Quòd si post hanc definitionem Clericus, aut cum indecenti veste, aut eum armis inventus fuerit, à seniore ita coerceatur, ut triginta dierum inclusione detentus, aquâ tantùm & modico pane diebus singulis sustentetur.*

Concil. Matisc. I. anno 585. Can. xiij. De canibus & accipitribus ab Episcopis non alendis. *Propterea tractatis omnibus quæ divinæ legis vel humani juris fuerunt, & ad finem usque perductis putavimus congruum esse, de canibus etiam vel accipitribus aliqua statuere, &c.* v. locum, tom. 13.

Ibid. Can. xv. De honore Clericis honorationibus à sæcularibus exibendo, adeò ut Clerico pedestri eques obviam sæcularis ad terram desiliat.

Ibid. Can. xvj. De uxoribus Clericorum, nè poſt eorum mortem ineant ſecunda matrimonia. *v. locum, eod. tom.* 13.

Ibid. Can. xix. De Clericis, nè forum criminale frequentent, nec reorum neci interſint.

Concil. Toler. III. anno 589. Can. vij. Quòd lectio in omnibus Sacerdotum menſis legi debeat. *Pro reverentia Dei Sacerdotum id univerſa ſancta conſtituit Synodus, ut quia ſolene crebrò menſis otioſæ fabulæ interponi in omni Sacerdotali convivio lectio Scripturarum divinarum miſceatur. Per hoc enim & animæ ædificantur ad bonum, & fabula non neceſſariæ * prohibentur.* Dist. 44. Pro Reverentia. Burch. l. 2. c. 169. Ivo part. 6. c. 260. Raba. 1. in pœnit. cap 281. ead. dist. c. Quomodo autem.

Concil. Narbon. anno 589. Can. 1. Ut Clerici purpureis veſtibus non induantur. *Hoc regulariter definitum eſt, ut nullus Clericorum veſtimenta purpurea induat, quæ ad jactantiam pertinent mundialem, non ad religioſam dignitatem; & ſicut eſt devotio in mente, ita & oſtendant in corpore: quia purpura maximè laïcorum poteſtate præduis debetur non religioſis. Quòd ſi quis non obſervaverit, velut tranſgreſſorem Legis coercendum.*

Ibid. Can. iij. Ut Clerici per plateas non ſedeant, nec confabulentur. *Nam & hoc ſecundùm priſcorum cenſuram Canonum finitum, ut nullus Clericus Subdiaconus, Diaconus, vel Presbyter in plateis reſideat: certè nec in plateis ſtare, & fabulis diverſis commiſceri. Quòd ſi quis facere præſumpſerit, repellendum omninò ab officio, & execrandum, ſi non emendaverit, & à Communione & ab officio privetur.* Vide de ordine in convivijs ſacerdotum ſervando: & in Concil. Bracar. II. in decretis Martini, c. 62.

Ibid. Can. v. Ut Clerici à conſpirationibus abſtineant, & qui inferioris ſunt gradus in ſuperiorem nè inſurgant.

Ibid. Can. x. Ut Clericus Epiſcopo non obediens, ſtipendio careat, & Communione privetur.

Ibid. Can. xiij. Ut Clerici omnes ſenioribus ſuis ſubjaceant, & illis exeuntibus, atque ingredientibus vela ſublevent. *v. locum, eod. tom.* 13. * reprobantur.

Gregor. Magn. Pap. anno 592. lib. ij. Epiſt. vij. De officio Sacerdotali. *v.*

Ejuſd. Epiſt. xxxvij. ad Natalem Epiſcopum Salonitanum. *Poſt 4. lineam...* In conviviorum etenim defenſionem veſtra Fraternitas Abrahæ convivium memorat, in quo teſte Sacro eloquio tres Angelos ſuſcepiſſe perhibetur, &c. *continet 55. lineas.* v. locum, eod. tom. 13. *Gen.* 18.

Ibid. ejuſd. lib iv. Epiſt. xliv. Quæ complectitur geſta Synodi habitæ ab illo tempore Mauricij Auguſti in Urbe Roma. *Continet* 11. *lin. ult.* 1. *pag.*..... Verecundum mos torporem indiſcretionis involvit, &c. *v. locum.*

Id. lib. v. indict. xiv. Epiſt. xxviij. ad Marinianum Epiſcopum Ravennæ. *ult.* 7. *lin.* 1. *pag.*..... Quia ergò te multùm diligo, inſtanter admoneo, quòd ſic rectè conſideres, ut non plus pecuniæ quàm animabus ſtudeas. Illud à latere reſpiciendum eſt, ad hoc autem totâ mentis intentione laborandum ac vehementius intuendum. Huic rei operam & ſollicitudinem vigilanter impende, quia Redemptor noſter à Sacerdotis officio non quærit aurum, ſed animas.

Id. lib. viij. indict. iij. Epiſt. xj. Romano defenſori noſtro Siciliæ.

Perlatum ad nos eſt Reverentiſſimum Fratrem noſtrum Baſilium Epiſcopum, velut unum de Laïcis in cauſis ſecularibus occupari, & prætorijs inutiliter deſervire. Quæ res quoniam & ipſum vilem reddit, & reverentiam Sacerdotalem annihilat, ſtatim ut experientia tua hoc præceptum ſuſcepit, eum ita ad rever- Grat. dist. 88. cap. 4.

tendum districtâ executione compellat : quatenus ei illic te insistente quinque diebus sub qualibet excusatione immorari non liceat, nè si quolibet modo eum ibidem ampliùs moram habere permiseris, cum ipso apud nos graviter incipias esse culpabilis. Datum mense Decembri indict. 3.

Id. lib. ix. indict. iv. Epist. xlviij. ad Desiderium Episcopum.

Cùm multa nobis bona de vestris fuissent studijs nuntiata, ita cordi nostro nata est lætitia, ut negare ea quæ sibi Fraternitas vestra concedenda popoſcerat, minimè valeremus ; sed polt hoc pervenit ad nos, quòd sine verecundia memorare non possumus, Fraternitatem tuam Grammaticam quibusdam exponere, quam rem ita molestè susceptmus & tristitiam verterimus, quia in uno se ore cum Jovis laudibus Christi laudes non capiunt, &c. *Continet* 22. *lin. tom.* 13.

Id. lib. xj. indict. xxxj. ad Anthemium Subdiaconum. De increpanda desidia Paschasij Episcopi, qui relictâ Sacerdotali curâ naves fabricabat. *Pervenit ad nos Fraternitatem & Coëpiscopum nostrum Paschasium ita desidem, negligentemque in cunctis existere, ut in nullo quia est Episcopus agnoscatur : adeò ut neque Ecclesia ipsius, neque Monasteria, sive filij Ecclesiæ, vel oppressi pauperes ejus ergà se dilectionis studium sentiant, &c.* v. locum, tom. 14.

Canones ex Synodo incerti loci post Concil. Paris. V. anno 615. Can. xij. Ut Presbyteri & Diaconi uxores ducere non præsumant. *v. titul.* Continentia Clericorum cœlibatus.

Statuta Synodalia Ecclesiæ Rhemensis, post Concil. Rhem. II. anno 630. Cap. xvj. De Clericis, ut luceant sicut stellæ & perpetuę claritatis in firmamento, non sint ebrij, nugaces, & sæcularibus immixi.

Ibid. Cap. xvij. Nec Mulieres alloquantur, aut domi retineant : vivant in communi, & ædes pauperi patentes inhabitent.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xxiij. Ut Presbyter aut Diaconus similiter vitæ suæ habeant testes.

Ibid. Can. xxiv. De conversatione Clericorum, ut in uno Conclavi sint.

Ibid. Can. xxxj. De discretione causarum in quibus Sacerdotes Judices fieri possunt. *Sæpè principes contrà quoslibet Majestatis obnoxios, Sacerdotibus negotia sua committunt, * & quia Sacerdotes à Christo ad ministerium salutis electi sunt, ibi consentient Regibus fieri Judices, ubi jurejurando supplicij indulgentia promittatur, non ubi discriminis sententia præparetur. Si quis ergò Sacerdotum contrà hoc commune consultum discussor in alienis periculis extiterit, sit reus effusi sanguinis apud Christum, & apud Ecclesiam perdat proprium gradum.*

23.qu.8. Sæpè. Burch.l. 2.c.140. Ivo part. cap.222. * sed.

Ibid. Can. xxxij. De cura populorum & pauperum, quam Episcopi sibi impositam noverint. *Episcopi in protegendis ac defendendis impositam à Deo sibi curam non ambigant : ideòque dum conspiciunt Judices & * potestates pauperum oppressores existere, priùs eos Sacerdotali admonitione redarguant, & si contempserint * emendare insolentiam, Regis auribus intiment : ut quos Sacerdotalis admonitio non flexit ad justitiam, Regalis potestas ab improbitate coërceat. Si quis autem Episcoporum neglexerit, Concilio reus erit.*

Ivo part. 16.cap.2. Burch.l. 15. c. 1. * potentes. * emendare, anathematizentur.

Ibid. Can. xliv. De personis mulierum, quas non convenit Clericis copulari : & si nesciente Episcopo Clericus ducat uxorem. *Clerici qui sine consensu Episcopi sui, aut viduam, vel repudiatam, vel meretricem in conjugio acceperint, separari eos à proprio Episcopo oportebit.*

23.qu.8. Clerici. Ivo part. 8.c.286.

Ibid. Can. xlv. De clericis qui arma ſumpſerint, vel ſumpſerunt. *Clerici qui in quacumque * ſeditione arma volentes ſumpſerint vel ſumpſerunt, reperti, amiſſo ordinis ſui gradu in Monaſterium * pœnitenciæ contradantur.* 23. qu 8. Clerici qui. Anſel. lib. 7. cap 187. * factione. * perenniter.

Ibid. Can. xlvj. De clericis ſepulchra demolientibus. *Si quis Clericus in demoliendis ſepulchris fuerit deprehenſus, quia facinus hoc pro ſacrilegio legibus publicis ſanguine vendicatur, oportet Canonibus in tali ſcelere proditum Clericatûs ordine ſubmoveri, & pœnitentiæ triennio deputari.*

v. hujus Concilij Notas. Cap. xxij. (*in Conclavi ſuo.*) Clericos ſelectos ad ſanctiorem vitam adſpirantes, ab Epiſcopo aſſumptos, manere cum eo in clauſura, paupertate, & præpoſitorum obedientiâ, & ad teſtimonium vitæ Epiſcopi, conſtat ex Concil. Tolet. II. cap. 1. & ex Auguſtino in Serm. 22. de communi vita Clericorum, & Sermone 36. ad Presbyteros, &c. Ivo part. 13. c. 49. Burch l. 11. c. 63.

Ibid. Cap. xxiv. Origo Seminarij clericorum. (*Omnes in uno Conclavi.*) Inſtitutionem hujus Seminarij clericorum primùm ortam invenio in Concil. Tolet. II. deindè in conſtit. Alexandr. IV. & in primo Lateran. cap. 2. Demùm in exactam formam redegit Concil. Trident. Seſſ. 23. cap. 18.

Clerici qui? (*Omnes Clerici.*) Iſidorus lib. 2. de eccleſiaſt. offic. Omnes qui in eccleſiaſtici miniſterij gradibus ordinati ſunt, generaliter clerici nominantur.

Concil. Tolet. VII. anno 646. Capitul. ij. De languoris eventu miniſtrantium clericorum. *v. locum, in fine tom.* 14.

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Titul. iv. De incontinentibus Epiſcopis.

Ibid. Titul. v. De incontinentibus Presbyteris ac Diaconibus, & Fœminis quæ talibus conjunguntur.

Ibid. Titul. vj. De incontinentibus Subdiaconis.

Ibid. Titul. vij. De his qui poſt aſſumpta eccleſiaſticarum dignitatum officia, ad conjugia redeunt. *v. locum, tom.* 15. & titul *Continentia Clericorum.*

Concil. Tolet. IX. anno 655. Capitul. x. De damnatione filiorum, qui ex Sacerdotibus & Miniſtris geniti comprobantur. *v. com.* 15.

Concil. Emerit. anno 666. Capitul. x. Ut Epiſcopus quem viderit de Clericis ſuis ad bonum profectum tendere, honorandi, & magnificandi de rebus Eccleſiæ licentiam habeat. *v. titul.* De rebus Eccleſiæ.

Concil. Tolet. XI. anno 675. Capitul. v. De exceſſibus compeſcendis Sacerdotum. *v. eod. tom.*

Concil. Bracar. III. anno 675. Capitul. v. Nè Sacerdos, ſive quicumque ex Clero, ſine teſtimonio cum quibuſlibet fœminis habitent. *v. titul.* Mulierum cohabitatio & familiaritas clericis interdicta.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sentent. viij. Ut Sacerdotes & Levitæ canes ad venandum & accipitres non habeant. *Epiſcopus, Presbyter, & Diaconus canes ad venandum, aut accipitres habere non liceat. Quòd ſi quis talium perſonarum in hac voluntate detectus, ſi Epiſcopus eſt, tribus menſibus à Communione ſuſpendatur, Presbyter duobus menſibus abſtineatur, uno Diaconus ab omni officio vel Communione ceſſabit.*

Ibid. Sentent. xxj. De Levitis & clericis, nè magi vel incantatores ſint. *Quoniam non oportet Miniſtros Altaris aut Clericos magos, aut incantatores eſſe aut facere quæ dicuntur phylacteria, quæ ſunt magna obligamenta animarum. Hos autem, qui talibus utuntur, projici ab Eccleſia juſſimus.*

Gregor. Pap. III. in judicijs pœnitentium. xxx. Si quis Clericus venationes exercuerit, unum annum pœniteat, Diaconus duos, & Presbyter tres.

Concil. Germanic. I. anno 742. Can. ij. Ut Clerici arma nec tractent, neque ad exercitum pergant, præter eos qui sacrorum causâ electi fuerint. Item ut à venationibus abstineant. *Servis Dei per omnia armaturam portare, vel pugnare, aut in exercitum, & in hostem pergere omninò prohibuimus, &c.* v. locum, tom. 17.

Ibid. Can. vij. Ut Presbyteri & Diaconi sagis non utantur, sed casulis, & in domo sua mulieres non habeant. *Decrevimus quoque ut Presbyteri vel Diaconi non sagis Laïcorum more, sed casulis utantur ritu servorum Dei.*

Bonifac. Archiepiscopi Mogunt. Epist. cv. ad Cudbertum Archiepiscopum. Venationes & silvasticas vagationes cum canibus, & nè accipitres & falcones habeant, prohibemus, nec pompato habitu, vel sagis vel armis utantur. Et omnes Clerici fornicationem non faciant, nec habitum Laïcorum portent, nec accipitres.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Capitul. viij. Ut Presbyteri diligenter considerent officium suum. *Octavo monuerunt Capitulo, ut Presbyteri indesinenter reminiscant, ad quod divinâ ordinatione præ cæteris promoti sunt, quod Dei videlicet ministri, & dispensatores mysteriorum Christi vocantur, &c.* v. locum, eod. tom. 17.

Ibid. Capitul. ix. Ut Presbyteri baptizent, & in suos Evangelij officium diligenter exerceant. *Nono consequenter addiderunt Capitulo, ut Presbyteri per loca & regiones, &c.* v. locum.

Ibid. Capitul. xxiv. Ut sæculares priùs probentur, & sic sanctæ conversationis tonsuram accipiant.

Ibid. Capitul. xxx. De modo cohibendi simultatem inter Ecclesiasticos & Laïcos. *v. locum.*

Concil. Vermerience, anno 752. Can. xvj. Nè Clerici arma gerant. *Ut Clerici arma non portent.*

In Excerptis ex Epistolis Hadriani Pap. I. ad Carol. Magn. Ex Epist. lxxvij. ad Car. Magn. Fatus est nobis Joannes Monachus quia dixisset vobis, ut omnis Episcopus spiritalia teneret arma, & non terrena. Quatenùs si ita est, quia militaria invadunt arma, hortantes vestræ notescimus à Deo protectæ regali excellentiæ, ut nullomodo sic fieri permittat; sed quoscumque in quolibet deferri cupit loco, tàm Episcopi quàm Presbyteri orthodoxæ fidei galeam, & salutis induti arma, orationibus vacare graviter studeant, & cuncto populo ad ea, quæ pro salute animæ sunt, spiritale gerant officium.

Ex Epist. 77. Cod. Carolini.

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. iv. Ut vita & habitus Canonicorum, &c. sint de more Orientalium, & juxtà canones & decreta Pontificum Romanorum. *Quartus sermo: ut Episcopi diligenti curâ provideant, quo omnes Canonici sui, canonicè vivant, &c.* v. locum, tom. 18.

Ibid. Capitul. ix. Ut Ecclesiasticus cibum in secreto non sumat. *Nono Capite: ut nullus ex Ecclesiastici cibum in secreto sumere audeat, nisi præ nimia infirmitate, quia hypocrisis, & Saracenorum est. Ideò hortamur*, ut non simus forinsecùs sepulchra dealbata, intùs autem pleni cadaveribus mortuorum; *maximè cùm Salvator dicit*: Attendite nè justitiam vestram faciatis coram homini-

Matt. 23.

bus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem ve- *Matt. 26.*
ſtrum qui in cælis eſt. *Undè intueri libet, ſi bona opera in abſconditis fieri jubentur, ut pro cujus nomine hæc facimus, ab ipſo remuneremur: quid pertinet ad rem, ut coram hominibus jejunantes, aut abſtinentes, ſimulemur, in ſecretis verò noſtris bovem aut equum glutiamus?*

Concil. Nicæn. II. anno 787. εἰ ὅτι οὐ δεῖ πρατικὸν ἄνδρα ἱματίοις πολυτελέσι ἀμφιεννύσθαι· Can. xvj. Quòd non oporteat Sacratum Virum veſtimentis pretioſis indui, πᾶσα βλακεία καὶ κοσμικὴ, &c. *Omnis jactantia & ornatura corporalis aliena eſt à ſacrato ordine, &c.* v. locum, tom 18. in fine.

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 788. xiv. De Monachis & clericis. In Concilio Laodicenſi nec non in Africano præcipitur ut Monachi & cle- *l.1.c.14.*
rici tabernas non ingrediantur edendi vel bibendi cauſâ. *Quoniam non oportet Altario ſervientes à Presbyteris uſque ad Diaconos, & deinceps Ordinis eccleſiaſtici omnes uſque ad Miniſtros, aut Lectores, aut Pſaltas, aut Exorciſtas, aut Oſtiarios, aut etiam eos qui in propoſito ſunt continentiæ tabernas intrare. Ut clerici edendi vel bibendi cauſâ tabernas non ingrediantur, niſi peregrinationis neceſſitate compulſi.* Concil. Laodic. Can. 24. Concil. Afric. Can. 7.

Ibid. lviij. Item ejuſdem, ut ſi quis Sacerdotum contrà conſtituta decreta- *l.1.c.58.*
lia præſumptiosè agat, & corrigi nolens ab officio ſuo ſubmoveatur. *Hoc itaque admonitio noſtra denuntiat, quòd ſi quis Fratrum, &c.* v. locum, tom. 20. Leo cap. 5.

Ex alijs Capitulis Caroli Magni, de diverſis rebus partim eccleſiaſticis, partim politicis. xv. Ut Epiſcopi & Abbates, & Abbatiſſæ cuplas canum non habeant, nec falcones, nec accipitres, nec joculatores.

Concil. Forojul. anno 791. Capitul. vj. Item placuit, ut eas prorſus mundanas dignitates, quas ſæculares viri vel Principes terræ exercere ſolent, in venationibus ſcilicet, &c. *v. locum, eod. tom.* 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xix. Ut clerici vel Monachi tabernas non ingrediantur. *Ut Presbyteri, Diaconi, Monachi & Clerici tabernas non ingrediantur.*

Capitula eccleſiaſtica Car. Magn. Titul. ij. Ut Epiſcopi & Presbyteri ad bella non pergant. Cap. 1. Supplicatio Populi apud Carolum Magnum pro Sacerdotum cauſa, nè in hoſtem aut pugnam pergerent. *Ex Capitulis Wormatiæ decretis.* Flexis omnes precamur poplitibus Majeſtatem veſtram, ut Epiſcopi *l.6.c.285.*
deinceps, &c. *v. locum.*

Ibid. cap ij. Conceſſio Domni Caroli Imperatoris nè Epiſcopi ad bella pergant. *Omnibus notum eſſe volumus quia non ſolùm ea quæ, &c.* v. locum. lib. 6. c. 286.

Ibid. cap. iij. Carolus gratiâ Dei Rex, Regnique Francorum Rector, & devotus Sanctæ Eccleſiæ Defenſor atque adjutor in omnibus, &c. *v. locum.* *l.7.c.91.*

Ibid. cap. iv. Secundâ vice propter ampliorem obſervantiam Apoſtolicâ au- *l.7.c.103.*
ctoritate, &c. *v. locum ſuprà.*

Capitulare Epiſcoporum Caroli Magni, cap. 1. Ut cuncti Sacerdotes precibus aſſiduis, pro vita & Imperio Domni Imperatoris, & Filiorum ac Filiarum ſalute orent.

Ibid. cap. ij. Ut unuſquiſque Sacerdos quotidianis aſſiſtat orationibus pro Pontifice, cujus gubernatur regimine.

Ibid. cap. xviij. Nemo ex Sacerdotum numero arma pugnantium unquàm

portet, nec litem contrà proximum ullam excitet.

Ibid. cap. xx. Ut nullus Sacerdos quidquam cum juramento juret, sed simpliciter cum puritate & veritate omnia dicat.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. ix. Presbyteri & Diacones Episcopi sui vestigia bonis moribus consectentur. *Presbyteri quoque & Diacones in omnibus bonorum operum exhibitionibus sui Episcopi vestigia sectentur; & in bonorum morum probitate quæ Episcopo sunt observanda, eadem & sibi observanda esse cognoscant.*

Ibid. Can. xxj. Presbyteri tabernas, cibi potûsque causâ, non ingrediantur.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. viij. Vt Sacerdotes annonam non congregent ut cariùs vendant. *Oportet etiam ut si quando Sacerdotes fruges, vel quosdam reditus terræ congregant & protelant; non ideò hoc faciant, ut cariùs vendant & thesauros congregent, sed ut pauperibus tempore necessitatis subveniant.*

Ibid Can. xij. Vt Presbyteri, Diaconi, Monachi, villici non fiant. *Ut neque Presbyteri, neque Diaconi, neque Monachi, villici fiant,*

Ibid. Can. xliv. Vt Presbyteri sine Episcopi sui licentia non peregrinentur, & ut cancellarij publici non fiant. *Superiùs scripsimus Presbyteros villicos esse non debere: & nunc eis in tabernis bibere, Cancellarios publicos esse, nundinas insolenter peragere, Romam sive Turonum absque licentia Episcopi sui adire penitùs decernimus inhibendum.*

Concil. Aquisgran. anno 816. Cap. lx. Quòd nullus Ecclesiasticorum in tabernis comedere debeat. *Concil. Laodic.* Quòd non oporteat Sacro Ministerio deditos, à Presbyteris usque ad Diaconos, & reliquum Ecclesiasticum Ordinem, id est, usque ad Subdiaconos, Lectores, Cantores, Exorcistas, & Ostiarios, & ex numero continentium & Monachorum ingredi tabernas.

ex Concil. Sardic. d. 44. non oportet Clericum.

Ibid. Cap. lxj. De Avaritia. *Aurelius Episcopus dixit: avaritiæ cupiditas, &c.* v. locum, eod. tom. 20.

Concil. Carthag. Can. 5.

Ibid. cap. lxxxv. De clericis & Monachis non manentibus in suo proposito. *Qui semel in Clero, &c.*

Concil. Calchedon. c. 7.

Ibid. cap. xc. Vt clerici tabernas nisi in peregrinis non ingrediantur. *Ut Clerici edendi vel bibendi causâ tabernas non ingrediantur, nisi peregrinationis necessitate compulsi.*

Concil. Afric. c. 7. D. 44.

Ibid. cap. xciij. Vt clerici nullas negotiationes inhonestas, & turpia lucra sectentur. *Consequens fuit ut illa quoque quæ de Piceni partibus, &c.* v. locum.

Clerici. ex decret. Gelas. Pap. Ep. 1. cap. 15.

Ibid. cap. xciv. De vita clericorum. *Petis à me Nepotiane carissime, litteris transmarinis, & crebrò petis, ut tibi brevi volumine digeram præcepta benè vivendi, &c.* v. locum fusè. *Excerptum ex Epist. S. Hieron. Presbyt. ad Nepotianum, de vita Clericorum.*

Ibid. cap. xcv. De institutione clericorum. *Obsecro te, Carissime, ut multitudines hominum, & officia, & salutationes, & convivia, veluti quasdam catenas fugias voluptatum, &c.* v. locum. *Ex ejusd. ad Paulin. de instit. Cleric.*

Ibid. cap. xcvj. *Ex Epist. ejusd. ad Rusticum.* Dico autem si clericatûs titillat te desiderium, disce quod possis docere, & rationalem hostiam offer Deo, &c. *v. locum.*

Ibid. cap. xcvij. Quid diſtet inter Clericum & Monachum? *Ejuſd. ad Heliodorum.* Monachum autem perfectum eſſe nolle derelinquere eſt: ſed de hoc gradu pulſus provocabis ad clericos. An de his aliquid audeam dicere, qui certè in ſuis urbibus commorantur, &c. *v. locum.*

Ibid. cap. xcviij. De vita clericorum. *Ejuſd. ad Oceanum.* Deprecatus es, ut tibi breviter exponerem qualiter clerici victitare debeant, &c. *v. locum fusè.*

Ibid. cap. xcix. De clericis. *Iſidori, ex lib. Officiorum.* Itaque omnes qui in Eccleſiaſtici Miniſterij gradibus ordinati ſunt, generaliter clerici nominantur: cleros autem, &c. *v. locum.*

Ibid. cap. c. De regulis clericorum. *Ejuſd. lib. 2. de offic. cap. 2.* His igitur Lege Patrum cavetur, ut à vulgari vita ſecluſi, à mundi voluptatibus ſeſe abſtineant, non ſpectaculis, non pompis interſint, convivia publica fugiant: privata non tantùm pudica, ſed & ſobria colant: uſuris nequaquam incumbant, neque turpium occupationes lucrorum, fraudiſvè cujuſquam appetant: amorem pecuniæ, quaſi materiam cunctorum criminum fugiant: ſæcularia officia, negotiaque abjiciant: honorum gradus per ambitiones non ſubeant: pro beneficijs medicinæ Dei munera non accipiant. Dolos & conjurationes caveant: odium & æmulationem, obtrectationem, atque invidiam fugiant: non vagis oculis, non in freni linguâ aut petulanti tumidoque geſtu incedant, ſed pudorem & verecundiam mentis ſimplici habitu inceſſuque oſtendant: obcœnitatem etiam verborum ſicut & operum penitùs execrentur: viduarum ac virginum viſitationes frequentiſſimas fugiant: contubernia extranearum fœminarum nullatenùs appetant: caſtimoniam quoque inviolati corporis perpetuò conſervare ſtudeant, aut certè unius matrimonij vinculo fœderentur. Senioribus quoque debitam præbeant obedientiam, neque ullo jactantiæ ſtudio ſemetipſos attollant. Poſtremò in doctrina, in lectionibus, pſalmis, hymnis, canticis exercitio jugi incumbant. Tales enim eſſe debent quicumque divinis cultibus ſeſe mancipandos ſtudent, ſcilicet ut dum ſcientiæ operam dant, doctrinæ gratiam populis adminiſtrent.

Ibid. cap. cj. De generibus cleticorum. *Ejuſd. de offic. lib. 2. cap. 3.* Duo ſunt genera clericorum: unum Eccleſiaſticorum ſub regimine Epiſcopali degentium; alterum Acephalorum, id eſt, ſine capite, qui quem ſequantur, ignorant. Hos neque inter laïcos ſæcularium officiorum ſtudia, neque inter clericos religio retentat divina: ſed ſolutos atque oberrantes ſola turpis vita complectitur & vaga: quique dum nullum metuentes, explendæ voluptatis ſuæ licentiam conſectantur quaſi animalia bruta, libertate ac deſiderio ſuo feruntur, habentes ſignum religionis officium, Hyppocentauris ſimiles, neque equi, neque homines, mixtumque (ut ait Poëta) genus, proleſque biformis: quorum quidem ſordidâ atque infami numeroſitate, ſatis ſuperque noſtra pars * pollet. *Æneid 6.*

Ibid. cap. cij. Quales oporteat eſſe clericos? *Gregorij.* Clericus admonendus eſt, quatenùs ſic vivat, ut bonum exemplum vitæ ſuæ ſæcularibus præbeat, &c. *v. locum.* * *al. polluitur.*

Ibid. cap. cxlv. Epilogus omnium. Quamquàm à Sanctis Patribus in ſuperioribus hujus libelli partibus ſatis ſit delucidatum, qualiter cletici vivere debeant, adeò ut, &c. *v. locum fusè, eod. tom.* 20.

Concil. Rom. anno 826. ſub Eugenio Pap. Cap. vij. Ubi clerici conſiſtere
12. q 1. debeant? *Neceſſaria enim reſcripſit, ut juxtà Eccleſiam clauſtra conſtituantur, in quibus Clerici diſciplinis eccleſiaſticis vacent. Itaque omnibus unum ſit refectorium ac dormitorium, ſeu cætera officinæ ad uſus Clericorum neceſſariæ. Miniſtri verò poſt Epiſcopum ſuper eos tales eligantur, quorum vita atque doctrina illos potiùs exornent, quàm dehoneſtent.*

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Cap. xiij. Ut avaritiam Sacerdotes cavere ſtudeant. *Quia verò nonullos ordinis noſtri ſocios avaritiam turpiter ſectari, & meritò à multis reprehendi, &c.* v. locum ſuſè, tom. 21.

Ibid. Cap. xxxviij. De ſtultiloquio & ſcurrilitate vitanda. *Cùm ab omnibus Chriſtianis, juxtà Apoſtoli documentum, ſtultiloquium, & ſcurrilitas ſit cavenda, multò magis à Sacerdotibus Domini, qui aliis exemplum & condimentum ſalutis eſſe debent, caveri oportet, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. viij. Vt ab Epiſcopis coërceantur
l. 5. cap. 173. de vita contemplat. Presbyteri qui contrà Canones aliquid indecenter agunt. *Similiter de illis Preſbyteris qui contrà ſtatuta Canonum vilici fiunt, &c.* v. locum, eod. tom.

Ibid. Can. x. De clericis qui ridiculo habentur, ut ad debitum ſtatum reducantur, & Laïci congruum illis honorem impendant. *De eorumdem Presbyterorum vita, quæ ut vos verè fatemini, ridiculò habetur, quantùm nobis poſſe eſt, curabimus, ut minùs perfecti eorum actus ad debitum revocentur ſtatum: veſtrum autem erit præcipere Laicis, ut ipſi congruum eis & debitum impendant honorem; & in eos qui contrà eos perperam geſſerunt, congrua procedat caſtigatio, quatenùs & illi corrigantur, & reliqui terreantur.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. xxxvij. Vt clerici arma militaria non
23 q. 8. Quicumque ex Clero. contingant. *Ut quicumque ex Clero eſſe videntur, arma militaria non ſumant, nec armati incedant, ſed profeſſionis ſuæ vocabulum religioſis moribus, & religioſo habitu præbeant. Quòd ſi contempſerint, tamquàm Sacrorum Canonum contemptores, & eccleſiaſticæ ſanctitatis profanatores, proprij gradus amiſſione mulctentur, quia non poſſunt ſimul Deo & ſæculo militare.*

Homilia Leonis Pap. IV. In primis admonemus, firmiterqua præcipimus, ut vita & converſatio veſtra ſit irreprehenſibilis, ſcilicet ut cella & habitatio veſtra ſit juxtà Eccleſiam, & in ea fœminas non habeatis, nullus veſtrum ſit ebrioſus, &c. *v locum, eod. tom.* 21.

Concil. Mogunt. I. anno 847. cap. xiij. De cleticorum vita ſive Monachorum. *Providendum neceſſariò eſt unicuique Epiſcopo, qualiter Canonici vivere debeant, nec non & Monachi, &c.* v. locum, eod. tom.

Hincmar. Archiepiſcopi Rhem. Capitula ad Presbyteros Parochiæ ſuæ, anno 852. xiv. Quomodo in convivijs defunctorum aliarumvè collectarum gerere
Diſt. 44. ex Mamnet. ſe debeant? *Ut nullus Presbyterorum ad anniverſariam diem, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. xv. Quòd cavendum ſit Presbyteris, quando pet Kalendas inter ſe conveniunt. *Ut ſi quando Presbyteri per Kalendas ſimul convenerint, &c.* v. locum, tom. 22.

Iſaac Epiſcop. Lingon. Canones. Cap. x. *ex lib. vj. Cap. lxj.* Si quis Epiſcorpus, Presbyter, aut Diaconus, vel Subdiaconus ad bellum proceſſerit, & arma bellica indutus fuerit ad bellicandum, ab omni officio deponatur, in tantùm, ut nec laïcam communionem habeat.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xliij. Vt Presbyteri per mercata non diſcurrant, nec indiſcretè domos circumeant, & comeſſationibus & ebrietatibus non inſerviant, nè famam malæ opinionis incurrant.

Ibid. cap. l. Vt Presbyteri & Diaconi, ſi in bella cum armis proceſſerint, ita deponantur, ut nec laïcam communionem habeant.

Ibid. cap. liv. Vt nullus ſe per ambitionem alteri præferat: ſed omnes agnoſcant tempus ſuæ ordinationis.

Ibid. cap. lxxxv. Vt Presbyteri ab omnibus vitijs ſe caveant, & ſubjectis ducatum cæleſtis vitæ præbeant.

Ibid. cap. lxxxvj. Vt Presbyteri domos religioſas habeant, & nitida veſtimenta.

Ibid. cap. cvij. Vt Presbyteri ſicut ordine ſanctiores, ita verò inceſſu & actu ſint reverentiores: quia celſitudo graduum graviorem peccati facit cumulum.

Ibid. cap. cviij. Vt Presbyteri & clerici antè ſe joca turpia fieri non permittant, ſed paupetes & indigentes ad menſas ſecum habeant, & legatur eis lectio.

Ibid. cap. cxiij. Si clerici in quacumque ſeditione arma detulerint, poſt depoſitionem gravi pœnitentiæ in carcere retrudantur. Aliter ſi armis, ſagis, vel ſabeis uſi fuerint, deponantur.

Ibid. cap. cxxvj. Vt ſuperbi clerici & laïci excommunicentur: & ut pœnitentia & humilitas, & humanitas ab omnibus prædicetur.

Ibid. cap. cxxxj. Clerici tardi ad officium, aut flagellentur, aut excommunicentur.

Walterij Aurelian. Capitula II. Quomodo per Archidiaconos vita & doctrina Presbyterorum Cardinaliumi inveſtigetur. *Vt per Archidiaconos, vita, intellectus, &c.* v. locum.

Ibid. cap. xvj. De tabernis & ſcurrilitatibus fugiendis. *Vt Presbyteri vel reliqui ordinis eccleſiaſtici, &c.*

Ibid. cap. xvij Quomodo in conſortijs & convivijs gerere ſe debeant? *Vt quando ad conventum, quod, &c.* ad hęc verba: *honorificetur Deus per Jeſum Chriſtum.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xvij. Vt Epiſcopi, Presbyteri, Diaconi, canendum ad venandum & accipitres habere non debeant. *V. locum, tom.* 23.

Conſtitutiones Odonis Archiepiſc. Cantuariæ. Cap. v. De officio cleticorum. *Quinto Capitulo admonendi ſunt Clerici, ut canonicè, &c.* Tom. 25.

Leges Eccleſiaſticæ Edmundi Regis Angliæ, anno 944. cap. 1. De vitæ caſtitate eorum qui Sacris initiantur. *In primis, qui Sacris ſunt initiati, &c.* eod. tom.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. cap. xiv. De incontinentia clericorum punienda. *Vt Clericorum mores & actus in melius reformentur, &c.*

Ibid. cap. xv. De arcenda ebrietate clericorum. *A crapula & ebrietate omnes Clerici diligenter abſtineant, &c.*

Ibid. cap. xvj. De indumentis clericorum. *Clerici officia vel commercia ſæcularia non exerceant, &c.* Tom. 28.

Ibid. cap. xvij. De comeſſationibus Prælatorum & negligentia corum ſu-

per divinis officijs. *Dolentes referimus, quod non ſolùm quidam minores Clerici, &c.* v. locum.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Capitul. 32. De habitu clericorum. *Ut Clericalis Ordinis honor debitus ſervetur, &c.*

Ibid. cap. 33. Nè clerici comam nutriant. *Ut nec ipſi nec alij Clerici comam ſed honeſtè tonſi, &c.*

Ibid. cap. 34. Quòd clerici non teneant publicè concubinas. *Volentes, nè Clerici beneficiati, vel in Sacris Ordinibus, &c.*

Ibid. cap. 35. Qualis eſt pœna infligenda concubinis clericorum? *Et ſi fortè concubinæ eorum monitione poſtea propoſitâ, &c.* v. locum, eod. tom. 28.

Concil. Colon. anno 1225. cap. 1. De continentia clericorum. *Licet multa de continentia Clericorum Sanctorum Patrum hactenus emanaverint, &c.*

Ibid. cap. ij. De pœnis concubinariorum clericorum. *Si quis autem Clericorum deinceps fuerit deprehenſus incontinentiæ vitio, &c.*

Ibid. cap. iij. De ſcortatoribus clericis ruralibus per Archidiaconos corrigendis. *De Clericis ruralibus concubinarijs expreſſus rigor obſervetur, &c.* eod. tom.

Concil. London. anno 1237. capitul. xiv. De habitu clericorum. *Quoniam de habitu Clericorum, qui non Clericalis, &c.*

Ibid. cap. xvj. De clericis concubinarijs. *Licet ad profligendum à laribus Eccleſiæ putridum, &c.* v. locum, & titul. *Continentia Clericorum Cœlibatus.*

Concil. Viennenſe, anno 1267. capitul. 1. De vita & honeſtate cleticorum. *Verùm quantùm expedit ad profectum & robur fidei chriſtianæ, &c.*

Ibid. cap. iij. De caſtitate clericorum. *Præſentis igitur Concilij approbatione præcipimus, &c.* eod. tom. 28.

Ibid. cap. ix. De correctione & contumacia clericorum. *Item ordinamus atque ſtatuimus, ut Clerici & Eccleſiaſticæ Perſonæ, &c.* v. locum.

Concil. Ravennate I. anno 1286. capitul. 1. Nè clerici joculatores vel hiſtriones à laïcis tranſmiſſos recipiant. *Non ſine temeritate conſuetudines inducuntur, quæ lege damnantur, &c.*

Ibid. cap. ij. De pauperibus alendis & veſtiendis. *Doctoris illius præcipui prædicatoris egregij inſtitutione freti, &c.*

Ibid. cap. iij. De honeſtate & habitu clericorum. *Licet ſit canonicâ ſanctione ſtatutum, ut excommunicentur Clerici arma portantes, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Ravennate III. anno 1314. cap. x. De vita & honeſtate clericorum, ac ornatu eorum. *Quoniam Sacerdotum ex indiſciplinatione populi apparet non ſanum. &c.* eod. tom. 28. in fine.

Concil. Ravennate IV. anno 1317. Rubr. x. De vita & honeſtate clericorum, & ornatu eorum. *Quoniam Sacerdotium ex indiſciplinatione populi apparet non ſanum, &c.* v. loc. tom. 29.

Concil. Saltzburg. anno 1386: cap. v. De habitu clericorum. *Quoniam per decentiam habitus extrinſeci, &c.* eod. tom.

Concil. Conſtant. anno 1414. Seſſione xl. De vita & honeſtate clericorum. *Inter cæteros Prælatorum & Clericorum exceſſus, &c.*

Concil. Saltzburg. anno 1420. cap. xviij. De vita & honeſtate clericorum. *Etſi per Sacros Canones & noſtrorum anteceſſorum Conſtitutiones, &c.* v. locum.

Ibid.

Ibid. cap. xviij. De cohabitatione clericorum & mulierum. *Ad arcendum concubinatûs crimen, ut de Clero penitùs evellatur, &c.* v. loc. & titul. *Mulierum cohabitatio & familiaritas Clericis interdicta.*

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. iv. De vita & honeſtate clericorum. *Quia clericorum eſt in ſeipſis implere voluntatem Domini, &c.*

Ibid. cap. v. De cohabitatione mulierum. *Volumus concubinatum evitari ſub pœnis Sacri Generalis Concilij Baſileenſis, &c.* v. tom. 33.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. vj. Quòd non induantur clerici veſtibus ſericis rubeis, vel viridibus, nec calcient Sotulares albos, vel Borſegnes albos vel rubeos, niſi cum nigris deſuper Sotularibus. *Cæterùm nè Clerici poſtquàm in Sacris Ordinibus conſtituti, &c.*

Ibid. cap. viij. Quòd clerici non induantur luctuoſis veſtibus. *Quamvis omnis gloria * aſpira, cùm ad æternam ſalutem abinitùs eſſe debeat, &c* Tom. 34. Locus

Ibid. cap. ix. Proceſſus qui debet fieri contrà clericos, qui publicè tenent obſcurus. concubinam. *Triſtiſſimo impellimur animo retenſere turpis conditionis fœdiſſimum ſcelus, &c.*

Ibid. cap. xj. Quòd clerici non ludant ad taxillos. *Cedit in opprobrium noſtræ religionis, quòd Miniſtri Eccleſiæ, &c.*

Ibid. cap. xiv. Quòd clerici in minoribus deferant tonſuram unius regalis, & habitum congruentem; alioquin perdant privilegium: & quòd litteræ ordinum præſententur coràm Diœceſanis. *Ut qui ſuſceptæ ſuæ profeſſionis habitum deſignantur, privilegijs gaudeant ſibi conceſſis, &c.*

Ibid. Conſtitutio ad removendos abuſus, & ordinatio ad cleri vitam reformandam. Cap. ij. De vita & moribus clericorum. *Hinc hortamur atque monemus omnes, & ſingulos, qui ſacris initiati ſunt, ut vivant vitam quam profeſſio exigit, & Chriſtus requirit, inquiens:* Sic luceat lux veſtra coràm hominibus, ut videant opera veſtra bona, & glorificent Patrem veſtrum qui in cælis eſt, *Matth. 5.* &c.

Ibid. cap. iij. Ut clerici tabernas, choreas, ſpectacula & convivia pubica vitent. *Inſuper tabernas publicas evitent, &c.*

Ibid. cap. iv. Nè implicent ſæcularibus negotijs. *Cùmque ſecundùm Apoſtolum:* Nemo militans Deo, ſeſe negotijs ſæcularibus implicare debeat, &c. *2. Tim. 2.*

eod. tom. 34.

Index Decretorum ad mores pertinentium. Cap. xxij. De regulari diſciplina in victu, veſtitu, & moribus in Monaſterijs, tàm Religioſorum quàm Monialium exactè obſervanda. *Fide dignorum relatio ad noſtrum auditum perduxit, &c.*

Ibid. cap. xxiij. De honeſtate morum in vita & habitu à clericis ſervanda, ſine veſtium prætioſarum pompa & luxu. *Omnes Clericos, & maximè in Sacris conſtitutos, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Qualis debet eſſe habitus clericorum, & virorum eccleſiaſticorum? *Veſtes ſint talares, non frontiatæ aut purtitæ, &c.*

Ibid. cap. xxv. De honeſtate clericorum obſervanda in inceſſu, converſatione, in evitatione chorearum, & actionis ludorum ſcenicorum. *In inceſſu quoque honeſtatem exhibeant, &c.*

Ibid. cap. xxvj. Incontinentes Sacerdotes & concubinarios clericos, itidem

venatores. & negotijs ſæcularibus deditos, graviter eſſe puniendos. *v. locum, in fine tomi 34.*

Concil. Colonienſe I. Provinciale, anno 1536. Pars ij. *Tom. 35. pag. 3.* Cap. 1. De officio privato ac publico, vitaque ac moribus clericorum generatim. *Qui exactè volet cognoſcere Clericorum officium & vitam, &c.*

Ibid. cap. ij. Undè clerici appellatio derivata? *Neminem fugit, undè Clerici appellatio derivata ſit, nempè à κλῆρος, quod ſortem ſonat, &c.*

Ibid. cap. iij. Clericum officio ſuo intentum eſſe oportere. *Omnis mali ſeminarium cupiditas ſemper fuit, &c.*

Ibid. cap. iv. Duplex clericorum miniſterium. *Clericis, & in primis Eccleſiæ Presbyteris duplex miniſterium, divinis & humanis legibus eſt injunctum, &c.*

Ibid. cap. v. Biblia à clericorum manibus nunquàm deponenda. *Hîc ſatis eſt admonuiſſe, omnes pariter eccleſiaſticis, &c.*

Ibid. cap. vj. De horarijs precibus in dies perlegendis, & reformandis Breviarijs. *Veteris ergò inſtituti quo ſancitum eſt, ut, &c.*

Ibid. cap. vij. Pro cujuſlibet affectu non facilè novandum quid in officio eccleſiaſtico. *Sunt in Clero zelum quidem Dei habentes, ſed non ſecundùm ſcientiam, &c.*

Ibid. cap. viij. Quo affectu horarias preces perſolvere oporteat? *Non ſufficerit autem preces iſtas horarias utcumque præmurmuraſſe, &c.*

Ibid. cap. ix. Summâ devotione Miſſæ Sacrum celebrari oportere. *Jam ſi tanto mentis ardore quælibet preces dicendæ, &c.*

Ibid. cap. x. Arguuntur, qui pollutâ mente ad Altare Domini accedunt. *Terret nec immeritò nos ſermo dominicus, qui vetat nos ſanctum dare canibus, &c.*

Ibid. cap. xj. Revidenda Miſſalia ac Breviaria. *Peculiaria Miſſarum argumenta, recens præter veterum inſtitutionem, &c.*

Ibid. cap. xij. Quæ omitti aut decurtari, vel organorum vel cantorum concentu haud debeant? *Jam & illud non rectè fit in quibuſdam Eccleſijs, &c.*

Ibid. cap. xiij. Quemadmodum Miſſa legenda? *Qui legit Miſſam cum reverenda modeſtia, clarè, diſtinctè, &c.*

Ibid. cap. xiv. Quid poſt elevationem Euchariſtiæ agendum? *Poſt elevationem conſecrati Corporis & Sanguinis Dominici, &c.*

Ibid. cap. xv. Organorum melodia quemadmodum temperanda? *Melodia organorum in Templis ſic adhibebitur, nè laſciviam magis quàm devotionem excitet: nevè præter hymnos divinos ac cantica ſpiritualia quidquam reſonet ac repreſentet.*

Ibid. cap. xvj. Singulis diebus dominicis, quæ ipſis peculiaria ſunt officia, dicenda. *Mos inolevit, non admodùm improbandus, ut, &c.*

Ibid. cap. xvij. Confeſſio Miſſæ præambulum devotè recitanda. *Confeſſio illa Miſſæ præambulum devotè cum Miniſtris, &c.*

Ibid. cap. xviij. Cur Sacerdos in Altari Miniſtrum habeat? *Nec ſine magna ratione in Concilio Toletano conſtitutum fuit, &c.*

Ibid. cap. xix. Omnis cultus divinus ſumma cum veneratione peragendus. *In ſumma cultus divinus, quem Sacerdos in domo Dei exhibet, &c.*

Ibid. cap. xx. De vita & moribus clericorum. *Nunc de vita & moribus paucis videamus, &c.*

Ibid. cap. xxj. Ob quam cauſam clerici malè audiant, ac puniantur? *Olim Clericis hæc apoſtolica præcepta tenentibus, &c.*

Ibid. cap. xxij. Præcipuæ cauſæ omnis mali tres. *Præcipuæ ergò cauſæ omnis mali ſunt, faſtus, luxus, avaritia, &c.*

Ibid cap. xxiij. Ambitionem ac faſtum clericali officio maximè repugnare. *Ut omnem ambitionis radicem Chriſtus Diſcipulorum cordibus eximeret, &c.*

Ibid. cap. xxiv. Omnis luxus clerico interdictus. *Beatus Hieronymus Eccleſiæ Præfectis, qui luxu, &c.*

Ibid. cap. xxv. Clero non licere vel cauponem agere, vel tabernas niſi neceſſitatis causâ intrare. *Olim tanta honeſtas deſiderabatur in Clero, &c.*

Ibid. cap. xxvj. Habitus ſeu exterioris corporis cultus modeſtia à clericis exigitur. *Beatiſſimus Paulus habitûs modeſtiam & in mulieribus deſiderat, &c.*

Ibid. cap. xxvij. Mali exempli eſt, Sacerdotem ſe venditare in Capellanum delicato laico aut mulierculæ. *Magna eorum levitas eſt, in magnam Cleri ignominiam, &c.*

Ibid. cap. xxviij. Suſpecta mulierum cohabitatio clericis interdicta. *Nitæno Concilio, neque Epiſcopo, neque Presbytero, neque Diacono, &c.*

Ibid. cap. xxix. Avaritia in clero execrabilis. *Ex quo in Eccleſia Dei avaritia crevit, periit lex, de Sacerdote, &c.*

Ibid. cap. xxx. Honeſto artificiolo victum quærere clerico licet. *Quibus non ſuppetit ex Sacerdotio, honeſto artificiolo victum quærant, &c.*

Ibid. cap. xxxj. Clerici nè mercatores ſint, multò minus fœnatores. *Nemo militans Deo implicet ſe negotijs ſæcularibus, &c.*

Ibid. cap. xxxij. Damnantur clerici ſuperſtitioſi, ſcurræ, curioſi, ac leviculi. *Reperiuntur qui ſuperſtitioni, divinationibuſque ac ſortibus dediti ſunt, &c.* v. locum, tom. 35.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. Titul. x. De vita & honeſtate clericorum. *Clericus noſtræ Diœceſis in habitu, coronæ tonſurâ, & inceſſu decorum ſervet, &c.* eod. tom. 35.

Concil. Treverenſe II. anno 1549. xix. De vita & honeſtate clericorum. *Et ſi Sacræ Cæſareæ Majeſtatis Auguſtanam reformationem, &c.* eod. tom. ſub finem.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars ij. De vita & honeſtate Epiſcoporum & clericorum. *Piè ac ſapienter Sancta Tridentina Synodus, duce Spiritu Sancto, &c.* v. locum, tom. 36. pag 3.

Ibid. Qui libri potiſſimùm à clericis legendi? *Clerici poſtquàm decimumquartum annum attigerint, ut legem Domini, &c.*

Ibid. De clericorum veſtitu, & reliqua vitæ moderatione. *Epiſcopi ex Sacri Tridentini Concilij auctoritate, &c.*

Ibid. De clericalibus ædibus. *Quoniam non ſolùm malum cavere, verùm etiam, &c.*

Ibid. De armis, ludis, ſpectaculis, & ejuſmodi à clerico vitandis. *Clericorum arma ſunt orationes & lacrymæ, &c.*

Ibid De negotijs ſæcularibus à clero fugiendis. *Qui Deo militat, implicare ſe negotijs ſæcularibus probetur, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars iij. De vita & honeſtate clericorum. *Veſtes quas domi privatim clericalis ordinis homines induent, &c.* v. locum fusè.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. Quæ ad cleri disciplinam attinent. *Quòd ad Episcopis, Prælatisve ob dignitatem quâ præcellunt*, &c. eod. tom. 36. sub fin. pag. 704.

Concil. Aquileiense Provinciale, anno 1596. Rubric. xj. De vita & honestate clericorum. *Clericorum vitam, habitu, studys, conversatione, decet esse integram*, &c. v. loc. fusè.

Ibid. Rubr. xij. De seminario clericorum. *Seminariorum institutionem, conservationem & promotionem in Ecclesia Dei*, &c. in fine tom. 36.

DE CAUSIS CLERICORUM.

EPIST. IV. Innocent Pap. I. ad Felicem Nucerianum. Titul. i. Si quis volens partem sui corporis amputaverit, Clericus esse non poterit, nolens autem poterit.

Ibid. Titul. ij. Quòd Bigami ad clerum admitti non possint.

Ibid. Titul. iij. Qui de laicis ad clerum non debeant promoveri.

Ibid. Titul. iv. Qui de laicis possunt clerici fieri. Hic apertè concubina prohiberur.

Ibid. Titul. v. De temporibus in clero immorandi. *v. ticul.* Quinam in clerum assumendi sunt.

Concil. Milevit. II. anno 416. Can. xx. De clericis qui de judicio Episcoporum suorum conquerunrur. *Tom.* 4.

Concil. Afric. anno 424. Can. xlvj. De clericis qui intrà annum causam suam agere non procurarint.

Ibid. Can. xciv. Nè diuriùs Episcopi teneantur in Concilio, ternos ex se singularum Provinciarum Judices elig nt. *eod. tom. pag.* 511.

Valentiniani III. Cæsaris Constitutio. Titul. ij. Clerici ad sæculares Judices non trahantur. *v. locum, eod tom. in fine.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xlviij. Si quis Episcopi sui sententiæ acquieicit *v. locum, tom.* 9.

Concil. Turon. I. anno 461. Can. v. De clericis qui ad laïcam vitam redeunt.

Ibid. Can. vj. De ijs qui Virginibus sacratis matrimonio junguntur, vel religionem professam deserunt. *eod. tom.* 9.

Concil. Venetic. anno 453. Can. ix. Ut clerici secularia judicia non adeant. *eod. tom. sub fin.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xxiij. Ut clericus minor seniori non præponatur. *Tom* 10.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. iv. Ut nullus Episcopus vel infrà positus, die dominico causas judicare præsumat.

Concil. Epaon. anno 517. Can. xj. Quatenùs clericis ad sæculare judicium interpellare, aut respondere liceat.

Ibid. Can. xiij. De clericis falſi teſtimonij convictis. *v. locum, eod. tom. 10. in fine.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xx. Ut oppreſſi ab Epiſcopo clerici, ad Synodum recurrant. *Tom.* 11.

Ibid. Can. xxj. De clericorum conſpirationibus in Synodo vindicandis. *eod. tom.* 11.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xx. Cauſæ clericorum apud quos diſcuti debeant? *eod. tom.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. vij. De libertorum cauſis ab Epiſcopis judicandis.

Ibid. Can. ix. De Epiſcopis ad ſeculatia judicia non trahendis.

Ibid. Can. x. De clericis coram Epiſcopis conveniendis. *v. tom.* 13.

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. xiij. Quòd non liceat duos clericos in forum cauſare. *ibid.*

Gregor. Mag. lib. vij. Epiſt. lxvj. Quòd præſidium defenſionis non præſtet clericis ab Epiſcopis ſuis, punitis pro eorum exceſſibus. *v. eod. tom.* 13.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. iv. Ut clerici Judice ſæculari abſque Epiſcopi conſenſu non diſtringantur.

Ibid. Can. v. Ut liberti ab Epiſcopis defenſentur. *v. loc. tom.* 14.

Concil. Rhem. II anno 630. Can. vj. Ut clerici à Judice publico non diſtringantur, & qui publico cenſu tenentur, religioſi ſeu clerici non fiant ſine permiſſu.

Ibid. Can. xviij. Ut clerici abſque Epiſcopi permiſſu, pro ſuis vel Eccleſiæ cauſis forum non adeant *eod. tom.* 14.

Concil. Tolet. VII. anno 646. Cap. 1. De refugis atque perfidis clericis, ſive laïcis.

Ibid. Cap. ij. De languoris eventu miniſtrantium clericorum. *eod. tom. in fin.*

Concil. Tolet. XIII. anno 683. Capitul. xij. De non excommunicandis à proprio Epiſcopo perſonis illis, qui ad Metropolitanum ſuum negotia ſua geſturi acceſſerint. *v. tom* 17.

Synod. Nicæn II. anno 787. Can. v. Qui clericis exprobrant, quòd in Eccleſia ſine largitionibus conſtituti ſint, mulctæ ſubjiciantur.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. iij. Ut clerici omnes quiſque gradus officium intelligant. *Tom.* 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. iij. Quòd Epiſcopi canones & librum paſtoralem S. Gregorij ignorare non debeant. *eod. tom.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. Cap. lxxxvj. Quòd non oporteat clericos habentes adversùs invicem negotium, proprium Epiſcopum relinquere & ad ſæcularia judicia convolare. *Tom.* 20.

Concil. Wormat. anno 868. Can. lxxj. De clericis qui intrà annum cauſam ſuam non procurant. *Tom.* 23.

Concil. Mogunt. anno 888. Cap. xij. Quot teſtibus clerici convinci debeant. *Tom.* 24

Concil. Tribur. anno 895. Cap. xx. De injuria clericorum.

Ibid. Cap. xxj. De querimonia inter Presbyterum & Laïcum.

Ibid. Cap. xxij. De eo, ſi quis liber aliquis crimine infamatur. *eod. tom* 24.

QVAEDAM AD DISCIPLINAM EXTERIOREM,

UBI DE VESTIBUS, COMIS, &c.

CANON. APOSTOLORUM, Can. vij. Ut Sacerdotes & Miniſtri Altaris ſæcularibus curis abſtineant.

Ibid. Can. xx. Clericum fidejuſſorem eſſe non poſſe. *v. locum*; *tom.* 1. *pag.* 135.

Concil. Eliberit. anno 305. Cap. xix. De clericis negotia & nundinas ſectantibus.

Ibid. Cap. lvij. De his qui veſtimenta ad ornandam pompam dederint. *eod. tom.* 1.

Ibid. Cap. lxxix. De his qui tabula ludunt. *v. locum.*

Euſebij Pap. Decreta ex Gratiano. Cap. iv. Quales perſonæ Sacerdotum epulis debeant intereſſe. *eod tom. in fine.*

Epiſcopi menſa qualis.

Concil. Arelat. I. Can. xij. Ut clerici fœnatores excommunicentur.

Concil. Gangrenſe, Can. xij. Εἴτις ἀνδρὸς διὰ νομιζομένην ἀσκησιν, &c. Eſt Can. xij. ex interpret. Iſid. Mercat. De continentibus, & uſu Palliorum. *Si quis vir ob eam, quæ exiſtimatur pietas exercitionem, utatur peribolæo, hoc eſt amictu pallij; & velut in hoc juſtitiam conſtituens, condemnet eos qui cum pietate vivunt, & aliâ communi, ſolitâque veſte utuntur, anathema ſit.*

Ibid. Can. xiij. Εἴ τις γυνὴ διὰ νομιζομένην ἄσκησιν, &c. Non debere mulierem continentiæ causâ virilem habitum uſurpare. *Si qua mulier propter eam quæ exiſtimatur pietatis exercitationem, veſtem mutet, & pro ſolitâ veſte mulieris virilem ſumat, anathema ſit.*

Ibid. Can. xvij. Εἴτις γυναικὸν διὰ θεὸν, &c. Caput mulieri tondere non licere. *Si qua mulier propter divinum cultum comam tondeat, quam Deus ei dedit in memoriam ſubjectionis, & quæ ſubjectionis præceptum diſſolvat, anathema ſit.*

Concil. Carthag. I. anno 347. Capitul. vj. Ut cleri actus ſæcularium vel procurationes non ſuſcipiant.

Ibid. cap. viij. Ut implicati negotijs alienis antè redditam rationem clerici non ordinentur.

Ibid. cap. ix. Ut laïci actores clericos, vel ratiocinatores ſibi non conſtituant. *v. loc. tom.* 3. *pag.* 101.

Ibid. cap. xiij Ut non liceat clericis fœnerari.

Concil. Carthag. III. anno 397. Cap. xiv. Ut clerici ſuos à ſua poteſtate exire non ſinant, niſi ætate & moribus comprobatos.

Ibid. cap. xv. Ut clerici non ſint conductores, vel negotiatores.

Ibid. cap. xvj. Ut clerici non ſint uſurarij. *v. locum, eod. tom. 3.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Cap. xv. De victu & habitu Sacerdotis.

Ibid. cap. xix. Ut Epiſcopi pro rebus ſæcularibus non litigent.

Ibid. cap. xx. Ut Epiſcopus tantùm divinis vacet. *eod. tom. 3.*

Cæleſtin. Pap. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis & Narbonenſis. Cap. 1. De quibuſdam Sacerdotibus qui amicti pallio, & lumbos præcincti in Eccleſia miniſtrabant. *Didicimus enim quoſdam Domini Sacerdotes ſuperſtitioſo potiùs cultui inſervire, quam mentis vel fidei puritati. Sed non mirùm, &c.* v. locum, tom. 4.

Definitiones Eccleſiaſticæ Synodi Generalis Calchedon. anno 451. Can. iij. Quod quidam clerici propter lucra turpia conductores, & ſæculatia negotia, &c. *Tom. 9. pag. 142.*

Concil. Andegavenſe, anno 453. Can. vij. Qui relicto clero ad ſæcularem militiam ſe conferunt, ab Eccleſia abſcindi. *v. locum, eod. tom. 9.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. v. De clericis qui ad laicam vitam redeunt. *eod. tom.*

Epiſt. ix. Gelaſ. Pap. I. *v. ejus Notas.* Clericis negotiationes & turpia lucra prohibentur. *Tom. 10.*

Item, Illiterati & corpore vitiati ad clerum non promoveantur.

Item, Criminoſi ad clerum non promovendi. *v. titul.* Quinam in clerum aſſumendi, quinam excludendi.

Concil. Agath. anno 506. Can. xx. De clericis qui comam nutriunt. *eod. tom. 10.*

Concil. Barcin. anno 540. Can. iij. Ut nullus clericorum comam nutriat, aut barbam radat. *v. locum, tom. 11.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xiij. Ut clerici publicis actionibus & tutelis non implicentur. *eod. tom. 11.*

Capitula collecta à Martino Epiſcopo Bracar. in fine tom. 11. anno 572. Cap. lxvj. De attondenda coma clericorum, vel habitu ordinato. *v. tom. 12.*

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. v. Ut clerici habitu decenti utantur. *v. tom. 13.*

Concil. Narbon. anno 589. Can. 1. Ut clerici purpureis veſtibus non induantur. *eod. tom.*

Gregor. Magn. lib. ij. indict. xj. Epiſt. liv. ad Joannem Ravennatem. *in fin. pag. 331.* Illud autem quod pro utendis à clero veſtro mappulis ſcriptis, à noſtris eſt clericis fortiter obviatum, dicentibus nulli hoc unquam alij cuilibet Eccleſiæ conceſſum eſt: nec Ravennatenſes clericos illic vel in Romana civitate tale aliquid cum ſua conſcientia præſumpſiſſe: nec ſi tentatum eſſet ex furtiva uſurpatione ſibi præjudicium generari. Sed etiamſi in qualibet Eccleſia hoc præſumptum fuerit aſſerunt, emendandum, quod non conceſſione Romani Pontificis, ſed ſolâ ſubreptione præſumitur. Sed nos ſervantes honorem Fraternitatis tuæ, licet contrà voluntatem antedicti cleri noſtri, tamen primis Diaconibus veſtris, quos nobis quidam teſtificati ſunt, etiam antè eis uſos fuiſſe, in obſequio dumtaxat tuo mappulis uti permittimus: alio autem tempore, vel alias perſonas hoc agere vehementiſſimè prohibemus.

Grat. diſt. 93. c. 22. Ioan. Diac. lib. 4. cap. 2. Anſel. l. 7. c. 188.

Id. lib. vij. indict. 1. Epist. xxviij. Joanni Episcopo Syracusano. *Ecclesiastici vigoris ordo confunditur, si aut temerè illicita præsumantur, aut impunè non concessa tententur, &c.* v. locum, tom. 13.

Concil Toler. IV. anno 633. Can. xl. De uno orario Diaconibus utendo, non ornato, sed puro. * *Orariis duobus, nec Episcopo quidem licet, nec Presbytero uti, quantò magis Diacono, qui minister eorum est. Unum igitur orarium oportet Levitam gestare in sinistro humero, propter quod orat, id est, prædicat: dextram autem partem oportet habere liberam, ut expeditus ad ministerium Sacerdotale discurrat. Caveat igitur amodò Levita gemino uti orario, sed uno tantùm, & puro, nec ullis coloribus, aut auro ornato.*

* Si oraria duo nec Episcopo induere quidem licet, nec Presbytero utique multò minus Diacono qui.

Concil. Emerit. anno 666. *v. ejus Not.* Cap. xj. Presbyteri sæcularibus se immiscere non debent. *Tom.* 15.

Concil. Tolet. XVII. Tituli Sententiarum quæ in veteribus exemplaribus Conciliorum non habentur, sed à quibusdam in ipsis inserta sunt. Titul. viij. Ut Sacerdotes & Leviţe canes ad venandum & accipitres non habeant. *v. tom.* 16.

Concil. Rom. I. sub Zachar. Pap. Cap. iij. Ut Episcopus, Presbyter, ac Diaconus sæculari indumento minimè utantur, nisi ut Tunicâ Sacerdotali: sed necdum ambulaverit in civitate, aut in via, aut in plateis sine operimento præsumat ambulare, præter si in itinere longo ambulaverit. Quia sicut *Mulier orans in Ecclesia non velato capite deturpat caput suum*, juxtà Apostoli vocem: ita Sacerdos sine operimento deturpat suum Sacerdotium; nam si temerè præsumpserit contrà statuta aggerere, communione privetur, donec quæ statuta sunt adimplere maturet.

21. § 4. *Episcop. c.* 3. 1. Cor. 11.

Concil. Rom. I. sub Gregorio II. Capitul. xvij. De coma clerici non relaxanda. *Si quis ex Clericis relaxaverit comam, anathema sit: & respondérunt omnes tertiò, anathema sit.*

Concil. Germanic. I. anno 742. Cap. ij. Ut clerici arma non tractent, neque ad exercitum pergant, præter eos qui Sacrorum causâ electi fuerint. Item ut à venationibus abstineant.

Ibid. cap. vij. Vt Presbyteri & Diaconi sagis non utantur, sed casulis, & ut in domo sua mulieres non habeant. *eod. tom.* 17.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Cap. 1. Vt Episcopi curam suam pastoralem & canonicas institutiones, non negotia sæcularia prosequantur.

Ibid. cap. xix. De moribus & habitu Monasterialium.

Ibid. cap. xx. De honestate eorumdem.

Ibid. cap. xxj. De fugiendo ebrietatis malo. *v. simil.* De Monachis & Monialibus.

Ibid. cap. xxix. Vt nullus Servorum Dei inter Laïcos habitet. *eod. tom.* 17.

Responsa Stephani Pap. II. ad varia consulta de quibus fuerat interrogatus. Cap. xviij. De coma clericis aut monachis non laxanda. *v. eod. tom.*

Concil. Vermerienſe, anno 752. Can. xvj. Nè clerici arma gerant. *v. locum, ibid.*

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. xvj. Vt clerici sæcularibus negotijs non implicentur. *ibid.*

Synod. II. Niceæ, anno 787. Can. xvj. Non oportere virum Sacerdotio

prædítum ſumptuoſis veſtibus amiceri. *Tom. 18. in fine.*

Canones Eccleſiaſtici promulgati ab eaJ. Synodo, fol. 622. Can. xvj. Quòd non oporteat ſacratum virum veſtimentis pretioſis indui. *v. locum, tom. 19.*

Capitular. Aguiſgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. xxviij. De negotio clericorum inter ſe. *Tom. 20.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xij. Vt Presbyteri, Diaconi & Monachi, villici non ſint.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. Cap. xcij. Vt clericus nec ſuo, nec alieno nomine fœnus exerceat.

Ibid. cap. xciij. Vt clerici nullas negotiationes inhoneſtas, & turpia lucra ſectentur.

Ibid. cap. xciv. De vita clericorum. (*Hieron. ad Nepot.*) v. de vita & honeſtate clericorum.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. xliv. Vt Laïci Presbyteros ſuos villicationi, & alijs ſæcularibus negotijs non implicent, nec aliorsùm ducant. *Tom. 21.*

Concil. Mogunt. I. anno 848. Cap. xv. De clericis comam nutrientibus. *eod. tom. 21.*

Capitul. Herardi Archiepiſcopi Turon. xx. De vaſis & veſtimentis eccleſiaſticis pro pignore abſque licentia Epiſcopi non dandis, & datis, recipiendis.

Ibid. cv. .... Vt Eccleſiæ lumi[illegible]ibus, cæteriſque decorentur ornatibus, & ut Presbyteri [illegible]iſſas cum Sandalis celebrent.

Concil. Wormat. Provinciale, anno 868. Can. xvij. Vt Epiſcopi, Presbyteri, Diaconi, canes ad venandum & accipitres habere non debeant. *v. eom. 23.*

Ibid. Can. lxvij. Vt nullus Epiſcopus, Presbyter, & Diaconus conductor ſit. *Item placuit ut Epiſcopi, Presbyteri & Diacones non ſint conductores aut procuratores, neque ullo turpi negotio & inhoneſto victum quærant; quia reſpicere debent ſcriptum eſſe:* Nullus militans Deo implicat ſe negotijs ſæcularibus. Carthag. 3. cap. 15. 2. *Tim.* 2.

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. iv. De veſtibus, comis Sacerdotum. *Præcipimus etiam quòd tàm Epiſcopi quam Clerici in ſtatu menſu & in habitu corporis, &c.* v. loc. tom. 27.

Concil. London. anno 1175. Can. iij. De ebrietate. *v. titul.* De ebrietate, *ex Concil. Carth.*

Ib. Can. v. De comis. *Clerici qui comam nutriunt ab Archidiacono etiam inviti tondeantur, &c.* v. locum, eod. tom. 27.

Concil. Lateran. III. Generale, anno 1179. Capitul. xij. Vt clerici ſæcularia negotia vitent. *Clerici in Subdiaconatu & ſuprà, & in minoribus quoque Ordinibus, ſi ſtipendijs eccleſiaſticis ſuſtententur, &c.* v. eod. tom.

v. quoque In Appendice hujus Concilij Lateran. De diſpoſitione clericorum & diſpoſitione circà eoſdem. *eod. tom.*

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Cap. xvj. De indumentis clericorum. *Clerici officia vel commercia ſæcularia non exerceant, &c.* v. locum, tom. 28.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Cap. vij. Vt clerici ſæcularibus negotijs ſe non immiſcent. *Cæterùm præſenti decreto ſancimus, nè clerici, &c.* v. eod. tom. 28.

Ibid. cap. xxxij. De habitu clericorum. *Ut Clericalis Ordinis honor debitus ſervetur, &c.*

Ibid. cap. xxxiij. Ne clerici comam nutriant. *Ut nec ipsi nec alij Clerici comam nutriant, sed honestè tonsi, &c.*

Concil. London. anno 1237. Capitul. xiv. De habitu clericorum. *Quoniam de habitu Clericorum, qui non Clericalis, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Raven. I. anno 1286. Capitul. 1. Nè clerici joculatores vel histriones à laïcis transmissos recipiant. *Non sine temeritate consuetudines inducuntur, quæ lege damnantur, &c.*

Ibid. cap. ij. De pauperibus alendis & vestiendis. *Doctoris illius præcipui predicatoris egregij institutione freti, &c.*

Ibid. cap. iij De honestate & habitu clericorum. *Licet sit canonicâ Sanctione statutum, ut excommunicentur Clerici arma portantes, &c.* v. locum, eod. tom. 28.

Concil. Herbipol anno 1287. Cap. 1. De honesta vita. *In nomine Domini, Amen. Ut Christi militia laudibus deputata divinis, vitâ, gestu, moribus & habitu, &c.* v. locum.

Ibid. cap. ij. De vitandis tabernis ac ludis. *Usus tabernarum, præterquàm in itinere constituris, &c.*

Ibid. cap. iij De colloquio cum Monialibus, vel de inordinato joco. *Abusum quoque ac suspicionem contagij à personis ecclesiasticis, &c.*

Ibid. cap. iv. De hastiludo clericorum. *Hastiludia & torneamenta Clerici, qui sunt in dignitatibus, &c.* v. locum, eod. tom. 28.

Concil. Raven. IV. anno 1317. Cap. iv. De vita & honestate clericorum, & ornatu eorum. *Quoniam Sacerdotium ex indisciplinatione populi apparet non sanum, &c.*

Ibid. cap. xvij. Quòd clerici & religiosi à venationibus se abstineant. *Licet ex dictis Sanctorum, & ex scriptis Conciliorum, &c.* v. locum, tom. 29.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. vj. De vita & honestate clericorum. *Quamvis honestas morum & habitus, &c.* v. loc. & titul. *De vita & honestate Cleric.*

Concil. Tolet. anno 1324. Cap. ij. De vestibus clericorum. *Antiquos Canones, qui in Clericis superflua & inhonesta, &c.* eod. tom. 29.

Concil. Saltzburg. anno 1386. Cap. v. De habitu clericorum. *Quoniam per decentium habitus extrinseci, &c.*

Ibid. cap. vj. De eodem, & differentia habitus majorum ab inferioribus. *Canonica testatur auctoritas, quod ex majore decore, & majoritate, &c.* eod. tom. 29.

Concil. Colonienſe I. anno 1536. Pars quinta. De vita & moribus Parochorum. *v. locum, continet Cap. 8. tom. 35.*

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Pars ij. De vita & honestate Episcoporum & clericorum.

Ibid. De Episcopi vestitu, de suppellectili, de mensa, &c. *v. locum, tom. 36.*

QVINAM IN CLERVM ASSUMENDI SINT, QVINAM EXCLVDENDI?

EX CANON. APOSTOLORUM. ὁ δυσὶ γάμοις συμπλακεὶς μετὰ, &c. Si quis poſt Baptiſma ſecundis nuptijs copulatus, aut concubinam habuerit, non poteſt eſſe Epiſcopus, non Presbyter, aut Diaconus, aut prorsùs ex numero eorum qui Miniſterio Sacro deſerviunt. *Ex verſione Dion. Exig.*

Ibid. Can. xvij. ὁ χήραν λαβὼν, ἢ ἐκβεβλημένην, &c. Si quis viduam aut ejectam acceperit, aut meretricem, aut ancillam, vel aliquam de ijs quæ publicis ſpectaculis mancipantur, non poteſt eſſe Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, aut ex eorum numero, qui Miniſterio Sacro deſerviunt. *Eſt Can. 18. ex verſione Dion. Exig.*

Ibid. Can. xviij. ὁ δυὸ ἀδελφὰς ἀγαγόμενος, ἢ ἀδελφοῦ θυγατέρα, οὐ δύναται εἶναι κληρικός. *Eſt Can. 18. Apoſtolorum.* Qui duas in conjugium ſorores acceperit, vel filiam fratris, Clericus eſſe non poterit. *Can. 19. ex verſione Dion. Exig.*

Ibid. Can. xx. Εὐνοῦχος ὁ μὲν ἐξ ἐπιβουλῆς, &c. *Ex verſ. Dion. Exig.* Eunuchus ſi per inſidias hominum factus eſt, vel ſi in perſecutione ejus ſunt amputata virilia, vel ſi ita natus eſt, & eſt dignus, efficiatur Epiſcopus.

Ibid. Can. xxij. ὁ ἐκτεμνήσας ἑαυτὸν, μὴ γινέσθω κληρικὸς, &c. Si quis abſcidit ſemetipſum, id eſt, ſi quis amputaverit ſibi virilia, non fiat Clericus, quia * ſuus homicida eſt, & Dei conditionis inimicus. * *ſui ipſius.*

Ibid. Can. xxiij. Ut Clericus qui ſe eunuchizavit, abjiciatur à Clero.

Ibid. Can. xxiv. Ut Clericus qui ſe eunuchizavit, tribus annis Communione privetur.

Concil. Eliberit. anno 305. Capitul. xxiv. De his qui peregrè baptizantur, ut ad Clerum non veniant. *Omnes qui peregrè fuerint baptizati, eò quòd eorum minimè ſit cognita vita, placuit ad Clerum non eſſe promovendos in alienis Provincijs.*

Ibid. Cap. xxix. De Energumenis, qualiter habeantur in Eccleſia? *Energumenus, qui ab erratico ſpiritu exagitatur, hujus nomen neque ad Altare cum oblatione recitandum, neque permittendum ut ſuâ manu in Eccleſia miniſtret.*

Ibid. Cap. xxx. De his qui poſt lavacrum mœchaverint, nè Subdiacones fiant. *Subdiaconos eos ordinari non debere, qui in adoleſcentia ſua fuerint mœchati; eò quòd poſtmodùm per ſubreptionem ad altiorem gradum promoveantur: vel ſi qui ſunt in præteritum ordinati, amoveantur.*

Ibid. Cap. lj. De hæreticis, ut ad Clerum minimè promoveantur. *Ex omni hæreſi fidelis ſi venerit, minimè eſt ad clerum promovendus: vel ſi qui ſunt in præteritum ordinati, ſine dubio deponantur.*

Ibid. Cap. lxxxj. De Libertis. *Prohibendum eſt, ut Liberti, quorum patroni in ſæculo fuerint ad Clerum non promoveantur.*

Concil. Ancyr. anno 314. Can. xij. Quòd non oporteat Chorepiscopos ordinare Clericum, nisi in agris & villis.

Ibid. Cap. xiij. apud Dion. Exig. Τοὺς περὶ βαπτίσματος τιθυκότας, &c. Eos qui antè Baptisma sacrificaverunt Idolis, & posteà Baptisma consecuti sunt, placuit ad Ordinem provehi, eò quòd probentur abluti.

Concil. Neocæsar. anno 314. Can. viij. Τινὰ ἴνες μοιχευθεῖσα λαϊκὴ, &c. *Ex vers. Dion. Exig.* Mulier cujusdam adulterata Laïci constituti, si evidenter arguatur, , talis ad ministerium Clerici venire non poterit. Si verò post ordinationem adulterata fuerit, dimittere eam convenit. Quòd si cum illa convixerit, ministerium sibi commissum obtinere non poterit.

Ibid. Can. xij. Ἐάν τοιοῦτόν τις φωτισθῇ, &c. *Can. xij. ex vers. Isid. Mercat.* De his qui in ægritudine Baptisma consequuntur. Si quis in ægritudine constitutus fuerit, Presbyter ordinari non debet: non enim fides illius voluntaria, sed ex necessitate est; nisi fortè posteà ipsius studium & fides probabilis fuerit, aut hominum raritas cogat.

Ibid. *Idem ex vers. Dion. Exig.* Si quis in ægritudine fuerit baptizatus, ad honorem Presbyteri non potest promoveri, quòd non ex proposito fides ejus, sed ex necessitate descendit: nisi fortè propter sequens studium ejus & fidem, atque hominum raritatem, talis possit admitti.

Concil. Laodic. Can. iij. Περὶ τοῦ, μὴ δεῖν πρόσφατον φωτισθέντας προσάγεσθαι ἐν τάγματι ἱερατικῷ *Id. Can. iij. Dion. Exig.* De his qui nuper sunt illuminati Baptismate quòd eos in Sacerdotali non conveniat ordine promoveri.

Concil. Nicæn. anno 325. Can. 1. Εἴ τις ἐν νόσῳ ὑπὸ ἰατρῶν, &c. De Eunuchis, qui se ipsos absciderunt. *Si quis in morbo à Medicis excisus, vel à barbaris exectus est, is maneat in Clero. Si quis autem sanus seipsum abscidit, &c.* v. locum, tom. 2.

Ibid. Can. ij. Ἐπειδὴ πολλά ἐστι ὑπὸ, &c. De his qui ex Gentilibus post Baptisma ad Clericatûs Ordinem promoventur. *Quoniam multa vel necessitate, aut aliter cogentibus, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Sardic. Can. x. Οσιος ἐπίσκοπος ἄπε, &c. *Est Can. xiij. apud Dion. Exig.* De Laïcis non temerè faciendis Episcopis. *Osius Episcopus dixit: Et hoc necessarium arbitror ut diligentissimè tractetis, &c.* v. locum, tom. 3. pag. 7.

Concil. Valentin. I. anno 373. Can. 1. De digamis non ordinandis. *Sedit igitur neminem post hanc Synodum, quâ ejusmodi illicitis, &c.* v. locum, tom. 3. pag. 309. *v.* Ibid. Can. iv.

Siric. Pap. I. Epist. 1. ad Himerium Tarracon. De non admittendis ad Clerum. c. viij. *Didicimus etiam, licenter ac liberè inexplorata, &c.* v. locum, eod. tom. 3.

Ibid. Cap. ix. De conversatione Clericorum. *Quicumque itaque se Ecclesiæ novit obsequijs, &c.*

Ibid. Cap. x. De his qui grandævi ad sacram militiam convertuntur. *Qui verò jam ætate grandævus meliori proposito, &c.*

Ibid. Cap. xj. De Clericis qui ad secundas nuptias transeunt, ut deponantur. *Quisquis sanè Clericus, aut viduam, &c.*

Ibid. Cap. xiij. De Monachorum promotione ad Clerum. *Monachos quoque quos tamen morum gravitas, &c.*

Ibid. Cap. xiv.

Ibid. cap. xiv. Quòd pœnitens non fiat Cleticus, *vel ſit* : De Clericis ut pœnitentiam per impoſitionem manûs Sacerdotis non accipiant. *Illud quoque par fuit nos providere, ut ſicut pœnitentiam agere, &c.*

Ibid. cap. xv. De pœnitentibus, vel digamis, vel viduarum maritis, ut non permittantur ad Ordinem Clericatûs admitti. *Vel ſit*: Ut ſi per ignorantiam, vel pœnitens, vel digamus, vel viduæ maritus Clerici facti fuerint, non promoveantur. *Et quia in his omnibus quæ in reprehenſionem veniunt, &c.*

Ibid. Ejuſd. Epiſt. iij ad univerſos Orthodoxos. Cap. ij. Ut ignotis Sacerdotium non detur. *Quantùm illicitum illud, æſtimari non poteſt, &c.*

Ibid. cap. iij. Ut Neophyti vel Laïci Sacerdotes non fiant. *Certè illud etiam non fuit prætermittendum, ut, &c.*

Ibid. Ejuſd. Epiſt. iv. Fratribus & Coëpiſcopis per Africam. *III. Item ſi quis poſt remiſſionem peccatorum, &c.*

Ibid. iv. Ut mulierem, id eſt, viduam Clericus non ducat uxorem. *V. Ut is, qui Laïcus viduam duxerit, non admittatur ad Clerum.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. xxij. Ut nullus Clericus ordinetur, niſi fuerit probabilis. *Ut nullus ordinetur Clericus, niſi probatus, vel Epiſcoporum examine, vel populi teſtimonio.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xlij. De clericis qui pro fide tentati ſunt. *Clericum inter cenationes officio ſuo incumbentem, gradibus ſublimandum.*

Ibid. Can. lxvij. De Seditionarijs, aut uſurarijs, nè Clerici fiant. *Seditionarios nunquàm ordinandos Clericos, ſicut nec uſurarios, nec injuriarum ſuarum ultores.*

Ibid. Can. lxviij. Ut ex pœnitentibus, ordinatus Clericus deponatur. *Ex pœnitentibus (quamvis ſit bonus) Clericus non ordinetur. Si per ignorantiam Epiſcopi factum fuerit, deponatur à Clero, quia ſe ordinationis tempore non prodidit fuiſſe pœnitentem. Si autem ſciens Epiſcopus ordinaverit, talem etiam ab Epiſcopatûs ſui ordinandi dumtaxat poteſtate privetur.*

Ibid. Can. lxix. Ut Epiſcopus, viduæ vel repudiatæ maritum ad Clericum promovens, deponatur. *Simili ſententiæ ſubjacebit Epiſcopus, ſi ſciens ordinaverit Clericum, eum qui viduam, aut repudiatam uxorem habuit aut ſecundam.*

Concil. Tolet. I. anno 400. Can. ij. Ut pœnitentes, ſi neceſſitas cogat, Lectores aut Oſtiarij fiant. *Item placuit, ut de pœnitente non admittatur, &c.* v. locum, tom. 3. in fine.

Ibid. Can. viij. De eo qui poſt Baptiſmum militaverit, ut ad Diaconum non admittatur. *Si qui poſt Baptiſmum militaverit, &c.*

Ibid. Can. x. Ut nullus obligatum cuiquam abſque conſenſu Domini vel Patroni Clericum fiant. *Clericos ſi qui obligati ſunt, vel pro, &c.*

Ibid. cap. iv. Ut qui non virginem duxerit Clericus non fiat. *Ut ſi quis mulierem, licet Laïcus, duxit, non acceptæ uxoris conſortium relaxatur.*

Ibid. cap. vj. Ut Clericus non ordinetur qui ſecundam uxorem habuit. *Nè is qui ſecundam duxit uxorem Clericus fiat, &c.*

Ibid. cap. x. Ut Curiales Clerici non ordinentur. *Præterea frequenter quidam è Fratribus noſtris, &c.*

Ibid. cap. ij. ad Felic. Nucerin. Epiſcopum. Cap. 1. Si quis volens par-

tem sui corporis amputaverit, Clericus esse non potest, nolens autem potest. *Qui igitur partem cujuslibet digiti sibi, &c.*

Ibid. cap. ij. Quòd Bigami ad Clerum admitti non possint. *De Bigamis autem nec consuli debuit, &c.*

Ibid. cap. iij. Qui de Laïcis ad Clericum non debeant promoveri. *De Laïcis verò religio tua consuluit, &c.*

bid. cap. iv. Qui de Laïcis possint Clerici fieri. Hìc apertè concubina prohibetur. *Laïci verò qui habentes uxores, &c.*

Ibid. cap. v. De temporibus in Clero commorandi. *Ita sanè, ut in eos tempora à majoribus, &c.*

Ejusd. Epist. vj. Agapito, Macedonio, & Mauriano Episcopis Apulis. *Multa in Provincia contrà Canones, &c.*

Id. Epist. xij. Aurelio Carthag. *Quâ indignitate, quâ molestiâ mala, &c.* v. locum.

Id. Epist. xxij. ad Episcopos Macedoniæ. Cap. 1. Ut si Sacerdos, vel quilibet ex Clero viduam uxorem duxerit, vel ejectam, suum perdat officium. *Eos qui viduas accepisse suggeruntur, &c.*

Ibid. cap. ij. Ut si quis Cathecumenus habuerit uxorem, & eâ defunctâ, post Batismum acceperit alteram, Clericus esse non possit. *Deindè ponitur, non dici oportere Bigamum, &c.*

Ibid. cap. iij. Quòd non admittantur Clerici, ab hæreticis ordinati. *v. titul.* De hæreticis.

Ibid. cap. iv. Quòd in Ordinationibus crimina vel vitia non benè credantur auferri. *At dicitur vera ac justa legitimi Sacerdotis, &c.*

Id. ejusd. Epist. xxiij. ad Synodum in Toletana Civitate constitutam. Cap. 1. De Hispanorum reprehensione, qui inordinatè constituunt Clericos. *Sæpè me & nimium cùm teneret causa sollicitum, &c.*

Ibid. cap. ij. Ut causidici, vel curiales, vel sæculari militiæ dediti, ad Clericum non admittantur. *Quantos enim ex eis, qui post acceptam, &c.*

Ibid. cap. iij. Ut quicumque tales ordinati fuerint, cum Ordinatoribus suis deponatur. *Post hæc si quis adversùs formas Canonum, &c.*

Ibid. cap. iv. De commemoratione Nicæni Concilij in quo supradicta habentur. *Nè quispiam, qui post Baptismum militaverit, &c.*

Ibid. cap. v. Quales eligendi sunt in ordine Clericorum? *Quales verò eligendi sunt in ordine Clericorum, &c.*

Ibid. cap. vj. De eo qui antè Baptismum uxorem habuit, & post Baptismum etiam, ut Clericus non fiat. *Nec illud debere admitti, quod, &c.*

Id. ejusd. Epist. xxiv. ad Episcopos Synodi Tolosanæ. Cap. iv. De vitiosis multorum Ordinationibus, ita dissimulari, quæ hactenùs usurpata sunt, ut in posterùm prohibeantur. *Et quamvis dilectioni vestræ, &c.* v. ut superiori Epist. cap. 3. 4. 5. & 6.

Zozim. Pap. Epist. ad Hesychium Salonitan. Episc. Cap. 1. Quòd Monachi vel Laïci, non nisi per gradus ecclesiasticos, non debent ad summum Sacerdotium pervenire. *Exigit dilectio tua præceptum Apostolicæ Sedis, &c.* Tom. 4.

Ibid. cap. ij. Quòd si quis interdicta despexerit, gradûs sui periculo subjacebit. *Proindè nos, nè quid meritis dilectionis tuæ derogemus, &c.*

Ibid. cap. iij. Quæ in singulis Clericorum gradibus tempora sint præfixa. *Hæc autem in singulis gradibus observanda sunt tempora, &c.*

Id. ejusd. Epist. ix. ad Patroclum Episcopum Arelat. *Ee quia nonulli ex quacumque militia, &c.* v. locum.

Cælestin. I. Epist. ij. ad Episcopos Provinciæ Vienn. & Narbon. Cap. iij. Quòd per gradus ecclesiasticos promovendi sint Episcopi, non ex Laïcis assumendi, neque criminosi. *Ordinatos verò quosdam, Fratres carissimi, Episcopos, qui nullis ecclesiasticis Ordinibus ad tantæ dignitatis fastigium fuerint instituti, &c.* v. locum, eod. tom. 4.

Ibid. cap. vj. Quòd ab illicitis sit Ordinationibus abstinendum, & si quæ factæ sint, removendæ.

Id. ejusd. Epist. iij. ad Episcopos Apuliæ & Calabriæ. Cap. ij. Quòd non oporteat Clericis Ecclesiarum contemptis, de Laïcis Episcopos ordinare. *Audivimus quasdam proprys destitutas Rectoribus Civitates, &c.*

Ibid. cap. iij. Quod docendus populus, non sequendus. *Docendus est populus, non sequendus, &c.*

Leon. Pap. I. Epist. 1. ad Episcopos per Campaniam & Picenum, &c. Cap. 1. Ut nullus Episcopus servum alterius ad officium Clericatûs promoveat. *Admittuntur passim ad Ordinem Sacrum, quibus nulla natalium, &c.* Tom. 6.

Ibid. cap. ij. Ut quicumque ad Sacerdotium, vel viduarum mariti, &c.

Ejusd. Epist. v. ad Dorum Beneventan. Episcopum. Illum reprehendit, quòd posthabitis senioribus, juniores ad Presbyteratum assumpsetit. *Judicium quod de te spectabamus, &c.*

Id. ejusd. Epist. lxxxiv. ad Anastasium Thessalonic. Episcopum. Cap. iij. Ut à Metropolitanis, non Laïci, non Digami. non viduarum mariti, sed irreprehensibiles ordinentur Episcopi. *In Civitatibus quarum Rectores obierunt, &c.*

Ibid. ejusd. Epist. lxxxvij. ad Episcopos Africanos per Mauritaniam Cæsarienſem constitutos. Cap. 1. Nè illicitæ personæ ad Episcopatum provehantur. *Cùm de Ordinationibus Sacerdotum quædam, &c.*

Ibid. cap. ij. ejusd. Epist. *Undè si qui Episcopi talem consecraverint, &c.* v. locum, tom. 6.

Concil. Arausic. I. anno 441. Can. xvj. Areptitij Clerici nè fiant, & qui ordinati sunt, ab officio repellantur. *Qui palam aliquando arrepti sunt, &c.* v. locum, tom. 7.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. 1. Neophytam, Levitam vel Sacerdotem non ordinandum. *Ordinari, ae Diaconatûs ac Saeerdotij officium Neophytum non debere.*

Ibid. Can. ij. Si conjugatus ad Sacerdotium fuerit electus. *Assumi aliquem* Dist. 28.
ad Sacerdotium non posse in conjugij vinculo constitutum, nisi fuerit præmissa conversio.

Concil. Andegav. anno 453. Can. xj. Qui Digami fuerunt, Diaconi, vel Presbyteri non ordinentur. *Nonnisi uniùs uxoris viri, ijdemque virginibus copulati, Diaconi, vel Presbyteri ordinentur.*

Hilar. Pap. Epist. ij. ad Ascanium, & reliquos Tarraconensis Provinciæ Episcopos. Cap. iij. Ut Iræneus remotus à Barcinonensi Ecclesia ad propriam revertatur. *Undè remoto ab Eeelesia Barcinonensi, &c.*

Ibid. cap. iv. De removendis Episcopis, qui illicitè ordinati sunt, & nè in

una Ecclesia duo Episcopi habeantur. *Ordinatos ergò nunc Episcopos qui licet, &c.* Tom. 9.

Concil. Rom. sub Hilario, anno 465. Cap. ij. Ut Bigami, aut viduæ, aut corruptæ mariti, ad ecclesiasticos gradus non ascendant. *Cavendum ergò in primis est, nè, &c.* v. eod. tom.

Ibid. cap. iij. Ut pœnitentes, qui aut inscij litterarum, sive defectu membrorum, ut decisione aliquid minus habentes, ad superiorem ordinem non accedant. *Inscij quoque litterarum, nec non, &c.*

Felic. III. Epist vij. ad universos Episcopos. *Illo per omnia custodito, nè ex eis, &c.* v. locum, tom. 10.

Gelas. Epist. ix. ad Episcopos Lucaniæ. *v. titul.* De dispensationibus, & hæc adde: *Ut si quis etiam de religioso, &c.* ad hæc verba: *justâ dispositione mandate.*

Ibid. Probat servos Dominorum jura fugientes, ad Ordinem Ecclesiasticum, & ad Monasteria admittendos non esse. *v. titul.* De scientia Clericorum. *Illiteratos quoque, &c.* ad hæc verba: *quod est deterius, mente perculsos.*

Ibid. cap. xxij. *Secundas nuptias, sicut sæcularibus, &c.*

Ibid. cap. xxvij. *Nihilominùs impatienter audivimus, &c.* v. locum, eod. tom. 10.

Symmach. Pap. Epist. v. ad Cæsarium Episcopum Arelatensem. Cap. iij. Ut Laïci per gradus ad Sacerdotium provehantur. *De Laïcis Personis decernimus, &c.*

Ibid. cap. vj. Ut nullus per ambitum ad Episcopatum accedat. *Nullus itaque per ambitum ad Episcopatûs, &c.* v. locum, eod. tom. 10.

Concil. Agath. anno 506. Can. xliij. Ut de pœnitentibus Clericus non ordinetur, & ordinati non ministrent. *De pœnitentibus id placuit observare, hujusmodi Presbyter non præsumat, &c.*

Ibid. Can. lxix. Seditionarios nunquàm ordinandos Clericos sicut nec usurarios, nec injuriarum suarum ultores. *Non extat in priscis exemplaribus.*

Hormisd. Epist. xxv. ad universos Episcopos Hispaniæ. Can. 1. De Sacerdotibus juxtà statuta Canonum ordinandis. *Ut in Sacerdotibus ordinandis, &c.* eod. tom. 10.

Ibid. Can. ij. Ut pro Episcopatu prœmium non accipiatur. *v. titul.* Contrà Clericos Simoniacos.

Concil. Gerund. anno 517. Can. viij. De Laïcis qui viduam aut dimissam acceperint, ut in Clero non admittantur.

Ibid. Can. ix. De his qui publicè pœnitentiam non accipiunt, sed tantùm viaticum, ut in Clero promoveantur. *Is verò qui ægritudinis languore, &c.* v. loc. eod. tom. 10.

Concil. Epaon. anno 517. Can. iij. Ut pœnitentes Clerici non fiant. *Pœnitentiam professi, ad Clericatum penitùs non vocentur.*

Ibid. Can. xxxvij. Laïci nisi præmissâ conversatione non ordinandi.

Concil. Ilerd. anno 524 Can. xij. De his qui contrà Canones ordinati sunt, ut deponantur. *Qui contrà decreta Canonum, &c.* v. locum, tom. 11.

Concil. Arelat. IV. anno 524. Can. ij. Ut Laïcus antè annum conversionis non ordinetur. *Et licet de Laïcis prolixiora tempora, &c.*

Ibid. Can. iij. Vt pœnitentes & digami non ordinentur. *Nullus pœnitentem, nullus digamum, &c.* eod. tom.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. vj. De qualitate ordinandorum, & de pœnis illicitarum ordinationum. *De Clericorum prætermittenda converſione, &c.* eod. tom.

Ibid. Can. xxvj. Nè ſervus vel colonus ad honores eccleſiaſticos admittatur.

Concil. Aurel. IV. Can. x. De digamis ad Diaconatum aut Presbyterium promotis. *Si quis Epiſcoporum ſciens, aut, &c.* v. loc. ibid.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. vj. Servum alienum Clericum non ordinandum. *Ut ſervum, qui libertatem à Dominis, &c.* Ibib.

Ibid. Can. ix. Nullus ex Laïcis antè annuam converſionem Clericus non ordinetur. *Nullus ex Laïcis abſque anni, &c.* v. locum.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſcopo, anno 572. in fine tom. 12.

Capitul. xx. De legitima ætate ordinandi Presbyteros.

Ibid. Capitul. xxj. De Eunuchis, qui ab alijs fiunt, & qui ſeipſis naturalia abſcindunt. Item, de Neophytis, & Cap. xxiij. De pœnitente non admittendo ad Clerum.

Ibid. cap. xxiv. De his, qui indiſcuſſi, aut Presbyteri, aut Diacones ordinati ſunt.

Ibid. cap. xxv. De Presbyteris aut Diaconibus, qui poſt ordinationem denotantur.

Ibid. cap. xxvj. De his qui viduas aut dimiſſas ducunt.

Ibid. cap. xxvij. De fornicatoribus Clericis.

Ibid. cap. xxxiij. De non recipiendis Clericis, & de infirmanda ordinatione ejus, qui ſine conſenſu Epiſcopi ſui, ab alio Epiſcopo ordinatus eſt, &c. v.

Ibid. cap. xlvj. De conditionalibus non ordinandis, niſi cum conſenſu patronorum.

Ibid. cap. xlvij. De non ſuſcipiendis ſervis alienis.

Concil. Bracar. I. anno 563. *Item placuit, ut ex Laïco ad, &c.* v. locum, tom. 12.

Gregor. Magn. lib. ij. indict. xj. Epiſt. xlviij. ad Columbum Epiſcopum Numidiæ. *Itaque ergò Primatem tuæ Synodi, &c.*

Id. ibid. Epiſt. xlviij. ad Adeodatum Epiſcopum Numidiæ. *Eſtote ergò præcipuè in ordinatione, &c.* v. locum.

Id. ibid. Epiſt. lxij. ad Mauricium Imperatorem. *Longino viro clariſſimo ſtratore, &c.*

Id. lib. iij. indict. xij. Epiſt. xxvj. ad Januarium Epiſcopum Calaritanum. ..... *Sed nè unquàm ij qui ordinati ſunt, &c.*

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. l. ad Virgilium Epiſcopum Arelat. *Alia quoque nobis res eſt valdè, &c.*

Ibid. Epiſt. liij. ad Childebertum Regem Francorum. *Pervenit ad nos obeuntibus Epiſcopis, &c.*

Ibid. Epiſt. lv. ad Joannem Epiſcopum Corinthiorum. *Prætereà pervenit ad nos, quòd, &c.*

Id. ibid. lib. vij. indict. 1. Epiſt. v. Brunichildæ Francorum Reginæ. *Sed & nos curæ vobis ſit, ut, &c.* eod. tom. 13.

Eod. lib. indict. ij. Epist. xxv. Fortunato Episcopo Neapolitano. *Provisurus antè omnia, nè aut cujuslibet, &c.*

Ibid. Epist. xxvj. Clero, Ordini, & Plebi consistenti Messenæ. *Provisuri antè omnia, nè cujuslibet, &c.*

Ibid. Epist. cxj. Siagrio Ætherio, &c. *Hoc quoque ad nos perveniſſe, &c.*

Ibid. Epist. cxiv. Brunichildæ Francorum Reginæ. *Postquàm Excellentiæ vestræ, &c.*

Ibid. Epist. cxv. Theodorico & Theodeberto Regibus Francorum, à paribus. *Nec hoc quoque malum sollicitudo, &c.* v. locum, eod. tom. 13.

Id. ejusd. lib. xj. Epist. viij. ad Brunichildem Francorum Reginam. *Similiter verò de quodam digamo, &c.* v. tom. 14.

Id. lib. xij. Epist. vj. ad Joannem Episcopum. *Nè de incauta eorum ordinatione, &c.* v. locum, eod. tom. 14.

Concil. Hispal. II anno 619. Can. iv. De Bigamis ad Presbyterium, vel ad Diaconatum non promovendis. *Quartâ actione nuntiatum est, &c.* eod. tom.

Concil. Tolet. anno 633. Can. xix. De ordinatione Episcoporum. *Pernicioſa consuetudo nequaquàm, &c.*

Ibid. Can. liv. De discretione pœnitentium, & qui possunt ad honores ecclesiasticos provehi, vel qui non possunt. *Hi qui in discrimine constituti, &c.* (Ce qui est pour la penitence publique.) *v. locum, eod. tom. 14.*

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sentent. xxij. De seditionarijs Clericis. *Seditionarios nunquàm ordinandos Clericos, sicut nec usurarios, vel injuriarum suarum ultores.*

Ibid. Sentent. xxiij. De scurrilibus vel joculatoribus Clericis. *Clericum servilem, & verbis eurpibus jocularem, ab officio retrahendum.*

Gregor. Pap. II. Epist. iv. ad Clerum, Ordinem, & Plebem, cui Bonifacius ordinatus fuerat Episcopus. *Probabilibus desideriis nihil tarditatis, &c.*

Gregor. II. Capitulare datum Martiniano Episcopo, Georgio Presbytero, in Bavariam ablegatis. Capitul. v. Ut ordinatis Episcopis unicuique illorum, &c.

Zachar. Pap. Epist. xij. ad Bonifacium Archiepiscopum. *Si quos verò Presbyteros, qui, &c.* v. locum, tom. 17.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Capitul. vj. De examinatione eorum qui ordinandi sunt. *Sexto statuitur decreto, ut, &c.* eod. tom. 17.

Concil. Aquisgran. I. anno 816. Cap. xiij. De Pastoribus, quales in Ecclesia eligi debeant. (Gregor. Pastoral. part. 1.) *Cùm rerum necessitas exposcit, &c.* v. locum.

Ibid. Can. xiv. De Pastoribus, ut indigni, atque imperiti ad pastorale magisterium accedere non præsumant. (Ejusd. in prologo pastoralis.)

Ibid. Can. xv. De indignis Præpositis. (Isidori lib. 3. sentent. c. 34.) *Non sunt promovendi ad regimen Ecclesiæ, &c.* v. locum.

Concil. Paris. VI. anno 829. Cap. viij. Quòd hi qui extrà statuta tempora Canonum baptizantur, ad gradus ecclesiasticos provehendi non sint. *Sicut in plerique, ita & in, &c.*

Ejusd. Concil. lib. iij. Cap. xxij. Ut boni in Ecclesia Rectores constituantur. *Iterùm monendo magnitudini vestræ, &c.* Tom. 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 876. Cap. 1. De vita Epiſcoporum. Can. 1. Ut Epiſcopatum nemo ambiat muneribus, & quales eſſe oporteat eos qui ad Epiſcopatum aſſumuntur. *Initium enim Epiſcopalis culminis, &c.* eod. tom. 21.

Nicol. Pap. I. Epiſt. ij. ad Michaëlem Imperatorem. De Photio. .... *Cæterùm hîc etiam injuſtè peractis, &c.* Tom. 22. (Il recite le Concile de Sardique, le Pape Celeſtin I. epître 2. chap. 21. le Pape S. Leon epître 88. à Anaſtaſe, Gelaſe epître 6. chap. 3.)

Ejuſd. Epiſt. iij. ad Photium. *Omnis utilitas & profectus animarum, &c.*

Ejuſd. Epiſt. iv. ad omnes Fideles. *Et iterùm, cùm dicente Domino non ſit, &c.* v. locum.

Ejuſd. Epiſt. v. ad Michaëlem Imperatorem. .... *Nos quidem de nobiliſſimo viro, &c.*

Ejuſd. Epiſt. vj. ad Photium. *Nam in hoc quo noſter Apoſtolatus, &c.*

Ibid. in ead. ſub finem. *De conſuetudinibus quidem quas, &c.*

Ibid. Epiſt. vij. ad Michaëlem Imperatorem. .... *Nam impietas tantum caput extulit, &c.*

Id. Epiſt. x. ad Clerum Conſtantinopolitanum. In penult. pag.... *Ut enim ſæculares ac laïci homines, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xj. ad Photium. In fine.... *Quatenus hæc unuſquiſque diſcens, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xij. ad Bardam Cæſarem. *Jam verò ſi Neophytum nonniſi, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xx. in Appendice, ad Egilonem Archiepiſcopum Senon. *Perhibes enim te non de Senonenſi Eccleſia, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxj. ad Carolum Magn. Calvum Regem, in Appendice. *Nicolaus Servus Servorum Dei, dilectiſſimo Filio Carolo Regi. Cùm acceptæ dilectionis veſtræ, &c.* v. locum, tom. 22.

Walterij Aurelian. Capitula. xxj. Ut alumnos nonniſi dignos ad gradus offerant. *Ut quoſcumque Presbyteri de ſuis alumnis, &c.* v. locum.

Concil. Lingon. vel Tullenſe, anno 859. viij. Ut qui ordinandi ſunt, ſecundùm, &c. *v. eod. tom.* 22.

Epiſt. cxlvj. Joann. Pap. VIII. ad Odonem Epiſcopum Bellovacenſem. Decernit impuberes, qui alium occiderant, poſt peractam pœnitentiam ordinari poſſe. RELATU didicimus quorum Monachorum S. Dionyſij Cœnobij, quod quibuſdam pueris impuberi adhuc ætate inter ſe rixantibus, hominum illorum inveſtigatione unus ex illis eſt interemptus. Quapropter mandamus, ut ſi inculpabiles poſt peractam pœnitentiam legitimi vigoris ſecundùm Canones reperti fuerint, gradatim ad Eccleſiaſticos Ordines eos provehere non differas, ſervatis in omnibus Patrum Regulis, & Canonum inſtitutis. *Odo Belgicæ-corum Epiſcopus.*

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xxxiij. De claudis, & aliquâ parte corporis minutis, ſi Sacro Ordini poſſint adjungi? IN NICÆNO Sancto & univerſali Concilio ſtatutum eſt capite primo: ut ſi quis à Medicis per languorem deſectus eſt, aut à Barbaris abciſus, hic in Clero permaneat: In Epiſtola Innocentij Pap. 28. Qui igitur volens cujuſlibet partem digiti ſibi abſcidit, hunc ad Clerum Canones non admittunt. Cui verò caſu aliquo contingit, hunc Canones præcipiunt & Clericum fieri, & ſi in Clero repertus fuerit,

non abjici. Item in Decretis Gelasij Pap. cap. 16. ut nemo litteras nescíens, vel aliquâ parte corporis imminutus, promoveatur ad Clerum. Hanc auctoritatem Sanctorum Patrum confitemur, & confirmamus, sequimurque; ita ut si quis à Medicis per languorem defectus est, vel per aliquam infirmitatem claudus effectus est, & inveniatur aliàs dignus, permaneat Clericus, & Sacro Ordini aptus.

v. etiam Cap. xxxiv.

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. De Ordinatione Filiorum Sacerdotum, & eisdem in Ecclesijs paternis non tolerandis. Cap. 1. Non debet aliquis permitti habere Ecclesiam, in qua pater ejus proximè ministravit. *Conquerente nobis Milone Clerico, quòd, &c.*

Ibid. cap. ij. Filij Sacerdotum non debent ad Ordines admitti, nisi in Monasterio, vel canonicâ regulari vitâ fuerint probati. *Quòd super his, de quibus dubitas, à nobis postulas, &c.* v. cætera; sunt capita 10. tom. 27.

* *bâtards.* Concil. in Dalmatiæ & Diocliæ Regnis. Cap. xj. Ut * Nothi ad Sacros Ordines non accedant. *Prohibemus etiam ut Filij Presbyterorum, & qui de legitimo non sunt matrimonio, non ad Sacros Ordines accedant.*

Ibid. cap. xij. Ut nullus antè trigesimum annum ad Sacerdotium promoveatur. *Similiter prohibemus, ut nullus ordinetur in Sacerdotem, nisi trigesimum compleverit annum.*

Canones Synodi Romanorum ad Gallos Episcopos, juxtà quæstiones ab illis præpositas. Can. v. Quòd Romana Ecclesia non admittit eos qui post Baptismum calti non fuerint. *Romana Ecclesia hoc specialiter custodit, ut si quis parvulus baptizatus, &c.* v. locum, tom. 37

CLERICORUM SANCTIMONIA,

SÆCULARES CURÆ ILLIS INTERDICTÆ.

CANON. APOSTOLORUM. Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, &c. *Can. 5. Apoſt.* Epiſcopus, aut Presbyter, vel Diaconus, nequaquàm ſeculares curas aſſumat; ſin aliter dejiciatur. *Eſt Can. 7. ex verſ. Dion. Exig.*

Ibid. Can. xx. Κληρικὸς ἐγγυᾶς, * καθαιρείσθω. Clericus fidejuſſoribus inſerviens, * δείσθω. abjiciatur.

Cyprian. Epiſt. lxvj. ad Clerum & Plebem Furnitonorum. *Graviter commoti ſumus Ego & Collega mei*, &c. v. locum, eod. tom. 1.

Concil. Eliberit. anno 305. Capitul. xviij. Epiſcopi, Presbyteri, & Diacones de locis ſuis negotiandi causâ non diſcedant; nec circumeuntes Provincias, quæſtuoſas nundinas ſectentur. Sanè ad victum ſibi conquirendum, aut filium, aut libertum, aut mercenarium, aut amicum, aut quemlibet mittant: & ſi voluerint negotiari, intrà Provinciam negotientur.

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. lj. De fœneratore, & turpi quæſtu clericis interdicto. *v. loc. tom. 2.*

Concil. Carthag. I. anno 347. Capitul. vj. Vt clerici actus ſæcularium, vel procurationes non ſuſcipiant. *Nicaſius Epiſcopus Cuſulitanus dixit: Credo placere ſuggeſtionem meam Sanctitati veſtræ*, &c. v. locum.

Ibid. cap. viij. Vt Implicati negotijs alienis antè redditam rationem clerici non ordinentur. *Magnus Epiſcopus Aſtyagenſis dixit: Quid dilectioni veſtræ videtur*, &c.

Ibid. cap. ix. Vt laïci clericos actores, vel ratiocinatores ſibi non conſtituant. *Metus Caunenſis Epiſcopus dixit: Rectè ſtatutum eſt, ut*, &c. v. locum, eod. tom. 2.

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xv. Vt clerici non ſint conductores, vel negotiatores. *Item placuit, ut Epiſcopi & Presbyteri, & Diacones*, &c. Sic legitur iſte canon in vetuſtis quibuſdam libris. *Ut Epiſcopi, & Presbyteri, ac Diacones*, &c. v. locum, eod. tom.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. xviij. Vt Epiſcopus teſtamentorum tuitionem non ſuſcipiat. *Ut Epiſcopus tuitionem teſtamentorum non ſuſcipiat.*

Ibid. cap. xix. Vt Epiſcopi pro rebus ſæcularibus non litigent. *Ut Epiſcopus pro rebus tranſeuntibus non litigat provocatus.*

Ibid. cap. xx. Vt Epiſcopus tantùm divinis vacet. *Ut Epiſcopus nullam rei familiaris curam ad ſe revocet, ſed lectioni, & orationi, & verbi Dei prædicationi tantummodò vacet.*

Leon. I. Epiſt. 1. ad Epiſcopos per Campaniam & Picenum. Cap. iij.

Quòd uſuras non ſolùm clerici exigere non debeant, ſed nec laïci.

Ibid. cap. iv. Vt clericus nec ſuo, nec alieno nomine fœnus exerceat. *vide.*

Concil. Calchedon. anno 451. Can. iij. Μὴ εἶναι ἐξὸν ἀγρὸν σύνοδον, &c. *Ex verſ. Dion. Exig.* Quòd non oporteat Epiſcopos, Clericos & Monachos prædia aliena conducere. *Pervenit ad Sanctam Synodum, quòd, &c.* v. loc. tom. 9.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. Qui laïci ordinari poſſint? qui ad clerum accedere prohibeantur? *Conſequens fuit & illa quoque, quæ de Piceni, &c.*

Concil. Agath. anno 506. Can. viij. De clericis qui ad ſæculares confugiunt. *eod. tom. 9.*

Concil. Tarracon. anno 516. Cap. ij. Vt clerici emendi viliùs, vel vendendi cariùs non permittantur. *Sicut Canonum ſtatutis firmatum eſt, quicumque in Clero eſſe voluerit, emendi vilius vel vendendi carius ſtudio non utatur.* * *Cereè ſi voluerit hæc exercere, cohibeatur à Clero.*

Decret. Ivon. p. 13. c. 13. * quod certè.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xj. De clericis qui propter ſæcularium officium ſuum implere detrectant. *Si qui Clerici miniſteria ſuſcepta quacumque occaſione agere, ſicut & reliqui, detrectant, & excuſationem de patrocinijs quorumcumque nè officium impleant, prætendunt, ac Sacerdotes ſuos ſub hujuſmodi cauſa æſtimane, per inobedientiam contemnendos: inter reliquos Canonicos Clericos nè hâc licentiâ alij vitientur, nullatenùs habeantur, neque ex rebus eccleſiaſticis cum Canonicis ſtipendia aut munera ulla percipiant.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xiij. Vt clerici publicis actionibus & tutelis non applicentur. *Si quis Judicum Clericos de quolibet corpore venientes atque altario mancipatos, vel quorum nomina in Matricula Eccleſiæ teneantur inſcripta, publicis actionibus applicare præſumpſerit, ſi à Sacerdote commonitus emendare noluerit, cognoſcat ſe pacem Eccleſiæ non habere. Similiter & à tutelæ adminiſtratione Pontifices, Presbyteros, atque Diaconos ideò excuſatos eſſe decrevimus, quia quod lex ſæculi etiam paganis Sacerdotibus & Miniſtris antè præſtiterat, juſtum eſt ut ergà Chriſtianos ſpecialiter conſervetur.*

Gregor. Magn. lib. viij. indict. iij. Epiſt. xj. De Baſilio Epiſcopo in cauſis forenſibus occupato. *v. locum, tom. 14.*

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Capitul. viij. Vt Presbyteri non ſint negotiorum ſecularium diſpoſitores. *Octavo monuerunt Capitulo, ut Presbyteri indeſinenter, &c.* v. titul. *De vita & honeſtate Clericorum, Concil. Cloveshoviæ, Can.* 8. ead. ſunt verba.

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. xvj. Vt clerici ſæcularibus negotijs non implicentur. *Ut Clerici conductores non ſint, hoc eſt, ut non habeant actiones ſæculares, niſi pro cauſa Eccleſiarum, orphanorum, vel viduarum, ordinante Epiſcopo ſuo, vel Abbate.*

Concil. Calchedon. c. 3.

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 788. xxij. De Monachis, Clericis, & Presbyteris. *Item in eodem Concilio infrà duo Capitula, necnon & in Decretis Leonis Papæ, ut nec Monachi, nec Clerici, nec Presbyteri in ſæcularia negotia tranſeant.*

l. 1. c. 22.

Concil. Forojul. anno 791. Capitul. v. Vt ſæcularia negotia ultrà modum menſuræ nulli liceat exercere, &c. *v. locum, tom. 20.*

Caroli Magni Capitulare Epiſcoporum xvj. Vt fidejuſſores non ſint, & ſæcularia judicia non adeant. *Nulli Sacerdotum liceat fidejuſſorem eſſe, neque derelictâ propriâ lege ad ſæcularia judicia audeant accedere.*

Ibid. cap. xxviij. De negotio clericorum inter ſe. *v. locum, eod. tom.* 20.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xiv. De negotio ſæculari Clericis & Monachis interdicto. *Miniſtri autem Altaris Domini, vel Monachi, nobis placuit, ut à negotijs ſæcularibus omninò abſtineant.* v. locum, eod. tom.

Concil. Aquilgran. anno 816. lib. 1. cap. xciij. Vt clerici nullas negotiationes inhoneſtas, & turpia lucrâ ſectentur. *v. locum, eod. tom.* 20.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxviij. Vt Presbyteri nullo modo fiant villici, & conductores agrorum, vel negotiorum ſæcularium ſectatores, atque per diverſa vagantes: quod & de Monachis ſimiliter convenit obſervari. *Qui ſacris officijs ob meritorum prærogativam ſunt applicati, &c.* v. locum, tom. 21.

Ibid. cap. xxix. Vt Presbyteri in Eccleſijs conſtituti non ſint paſſim, ut quibuſdam Prælatis moris eſt, per diverſa mittendi. *Inter cætera quæ Religioni chriſtianæ adverſa ſunt, &c.* v. locum fusè.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. xlix. Vt Laïci Presbyteros ſuos villicationi & alijs ſæcularibus negotijs non implicent, nec aliorsùm ducant. *Ut nemo Laïcorum Presbyteros Eccleſiarum ſuarum turpi villicationi, & ſecundùm Apoſtolum ſæculari & inhoneſtæ negotiationi implere, nec ſecùm aliorſùm contrà auctoritatem præſumat ducere, quo miniſterium ſibi commiſſum eoganetur negligere. Quòd ſi contra interdicta præſumpſerit, excommunicetur.* Ivo part. 6. c. 219. 2. Tim. 2.

Synod. Regiaticina, anno 850. Capitul. xix. Sed & ille exceſſus omninò inhibendus eſt, quo quidam ſæculares viri Presbyteros, aut alios clericos conductores, vel procuratores, ſive exactores fiſcalium rerum, vel redituum, aut vectigalium conſtituunt. Si quis igitur deinceps hujus exhorbitationis reus inventus fuerit, uterque excommunicetur, tàm ipſe qui conſtituit, quàm ille qui indignè paruit.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. vj. Vt nec Clerici, nec Monachi, ad ſæcularia negotia tranſeant.

Walterij Aurelian. Capitula. x. De curis ſæcularibus vitandis, & uſura. *Ut Presbyteri, ſive Diaconi, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Wormat. anno 868. Can. lxvij. Vt nullus Epiſcopus, Presbyter & Diaconus, conductor ſit. *v. locum, tom.* 23. & titul. *Quædam ad diſciplinam exteriorem*, & titul. *De vita & honeſtate clericorum.*

DE TONSVRA CLERICORVM.

EPIST. ANICETI PAP. ad Epiſcopos Galliæ. Tit. iv. De Tonſura clericorum & habitu. *v. locum, tom. 1. pag. 237.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. xliv. De Tonſura clericorum. *v. locum, tom. 3. pag. 532.*

Gregor. Magn. lib. x. Epiſt. xlvij. De præſumptione Tonſuratorum in Sicilia, qui nomen Defenſorum temerè uſurpabant. *v. locum, tom. 14.*

Statuta Synodalia Eccleſiæ Rhemenſis, poſt Concil. Rhem. anno 630. Can. xiij. Nulli Tonſura detur, niſi idoneo, & ad Sacros Ordines poſteà pro-
Matt. 15. babiliter aſcenſuro. Quid opus enim mittere panem filiorum canibus, & ſpiritalia mundi amatoribus. *eod. tom. 14.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. xlj. De qualitate Tonſuræ, à cunctis clericis, vel lectoribus communiter habenda. *Omnes Clerici & Lectores, ſicut Levitæ, & Sacerdotes deconſo ſuperiùs toto capite, inferiùs ſolam circuli coronam relinquant: non ſicut huc uſque in Galliæ partibus facere Lectores videntur, qui prolixis, ut Laïci, comis, in ſolo capitis apice modicum circulum condent. Ritus enim iſte in Hiſpania huc uſque hæreticorum fuit: undè oportet, ut pro amputando Eccleſiæ ſcandalo, hoc ſignum dedecoris auferatur, & una ſic Tonſura, vel habitus, ſicut totius Hiſpaniæ eſt uſus. Qui autem hoc non cuſtodierit, fidei catholicæ reus erit.*

v. Not. hujus Concil. in fine. Origo Tonſuræ quæ? *(Circuli Coronam)* primus Tonſuræ modum decrevit Anicetus Papa in Epiſt. Decretali ad Epiſcopos Galliæ: Comam, *inquit*, clerici non nutriant, ſed deſuper caput in modum ſpheræ radant. Habetur diſt. 23. cap. prohibet. & Concil. Carthag. IV. cap. 44. Iſidor. lib. de offic. eccleſiaſt. 2. cap. 4. Tonſuram ortum habuiſſe à Nazareis, & hujus exempli uſum ab Apoſtolis in Eccleſiam introductum auctor eſt: Quod etiam Concil. Aquiſgran. Can. 1. probat. Adverte, in Gallæcia Laïcos uti ſolitos prolixis comis. D. Hieron. 12. qu. 1. c. duo ſunt, &c. *v. locum, eod. tom. 14.*

Synod. Pharenſis, anno 664. *v. Bedam, hiſtor. Eccleſ. Anglic. lib. 3. cap. 25.*

Concil. Berghamſtedenſe, anno 697. Can. viij. Si Tonſuratus regulam ſuam non cuſtodierit, tranſeat aliàs in hoſpitium, ſi eum quiſpiam voluerit excipere; nec hoc tamen fiat, niſi licentia concedatur ipſum diutius ſuſtentandi.

Epiſt. Ceolfridi Abbatis, ad Naitanum Regem Pictorum, pro Romana Tonſura.

De Tonſura eccleſiaſtica. Ex Beda lib. v. c. xxij. *Sub fin. 8. pag....* Verùm de Paſcha ſuccinctè, ut petitis, ſtrictimque commemoratis, Tonſuram quoque (de qua pariter vobis literas fieri voluiſtis) hortor ut eccleſiaſticam, & chriſtianæ fidei congruam habere curetis: Et quidem ſcimus quia neque Apoſtoli omnes uno eodemque ſunt modo attonſi, neque nunc Eccleſia Catholica, ſicut unâ fide, ſpe, & caritate

in

in Deum conſentit, ita & jam unâ atque indiſſimili totum per Orbem Tonſuræ ſibi forma congruit. Denique ut ſuperiora, id eſt, Patriarcharum tempora reſpiciamus, Job exemplar patientiæ ingruente tribulationum articulo caput totundit: probavit utique, qua tempore felicitatis capillos nutrire conſueverat. At Joſeph & ipſe caſtitatis, humilitatis, pietatis, &c.

FORMAM quoque Coronæ quam ipſe (Dominus) in Paſſione ſua ſpineam portavit in Capite, ut ſpinas ac tribulos peccatorum noſtrorum portaret, id eſt, exportaret, & auferret à nobis, ſuo quemque in Capite per Tonſuram præferre, & ſe etiam irriſiones & opprobria pro illo libenter, ac prompto animo ſufferre, ipſo etiam frontiſpicio doceant: ut Coronam vitæ æternæ, quam repromiſit Deus diligentibus ſe, ſe ſemper expectare, quoque hujus præceptione, & adverſa ſe mundi & proſpera contemnere deſignent.

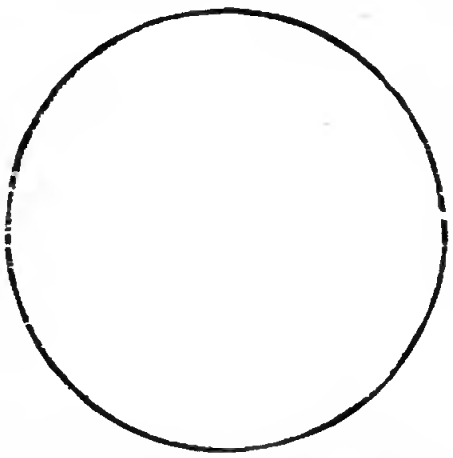

Forma, ſignificatio & varietas.

Cæterùm Tonſuram eam quam Magum ferunt habuiſſe Simonem; quis, rogo, fidelium non ſtatim cum ipſa magia primò deteſtetur, & meritò exufflet? Quæ affectu in frontis quidem ſuperficie Coronæ videtur ſpeciem præferre, ſed ubi ad cervicem conſiderando perveneris, decurtatam eam quam te videre putabas, invenies Coronam. Ut meritò talem ſimoniacis & non chriſtianis habitum convenire cognoſcas, qui in præſenti quidem vita à deceptis hominibus putabantur digni perpetuę gloriâ coronę, ſed in ea quæ hanc ſequitur vitam, non ſolùm omni ſpe coronæ privati, ſed æternâ inſuper ſunt pœnâ damnati, &c. *v. totum.*

Concil. Romanum I. ſub Gregor. II. anno 721. Capitul. xvij. De coma Clerici non relaxanda. *Si quis ex Clericis relaxaverit comam, anathema ſit: & reſponderunt omnes tertiò, anathema ſit.*

Concil. Rom. I. ſub Zachar. Pap. anno 743. Capitul. viij. Ut nullus Clericus, aut Monachus comam laxare præſumat. *Si quis Clericus aut Monachus comam laxare præſumpſerit, anathema ſit.*

Concil. Cloveshoviæ, anno 747. Capitul. xxiv. Ut ſæculares priùs probentur, & ſic ſanctæ converſationis Tonſuram accipiant. *v. locum, tom.* 17.

Reſponſ. xviij. Stephani II. Pap. anno 754. De coma Clericis aut Monachis non laxanda. *Ut nullus Clericus aut Monachus comam laxare præſumat, aut anathema ſit.*

Concil. Moguntin. anno 815. Can. xxiij. De Clericis injuſtè Tonſuratis. *De Clericis verò, hoc ſtatuimus, ut hi qui hactenùs inventi ſunt, &c.* v. locum, tom. 20.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. 1. De Tonſura Clericorum. Iſidor. lib. 2. de offic. eccleſiaſt. c. 4. *Tonſuræ Eccleſiaſticæ uſus, &c.* v. locum, eod. tom. 20.

Ludovici Pij Imperat. Capitulare I. Cap. viij. De Tonſura ob res adipiſcendas non ſuadenda. *v. locum, eod. tom. 20. in fine.*

Ibid. Cap. xx. De pueris tondendis, & puellis velandis. *v. locum.*

Concil. Moguntinum I. anno 848. Capitul. xv. De clericis comam nutrientibus. *In Decretis Gregorij Papæ ſcriptum eſt: Si quis ex Clericis laxaverit comam, anathema ſit; unde ſancimus ut hujuſmodi coërceantur ad priſtinum ſtatum reverti.*

Concil. in Dalmatiæ & Diocliæ Regnis, anno 1199. Capitul. vij. Vt clerici Tonſuram teneant clericalem. *Item precipimus ut Clerici Raſuram & Tonſuram teneant Clericalem. Qui autem hoc non fecerit, ab Epiſcopo diſtrictione canonicâ compellatur.*

Concil. Saltzburg. anno 1274. Capitul. xj. De Tonſura & veſte clericorum *Edicto perpetuo prohibemus, nè Clerici, &c.* v. locum, tom. 28.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. xiv. Quòd clerici in minoribus deferant Tonſuram unius regalis, & habitum congruentem; alioquin perdant privilegium: & quòd litteræ Ordinum præſententur coram Diœceſanis. *Ve qui ſuſceptæ ſuæ profeſſionis habitum dedignantur, privilegijs gaudeant ſibi conceſſis, &c.* v. locum, tom. 34.

DE NON ITERANDIS ORDINATIONIBUS.

Anastas. II. Epiſt. ad Anaſtaſium Imperatorem, anno 496. Cap. vij. Quòd eos quos poſt damnationem ſuam, vel baptizavit Acacius, nulla portio læſionis attingat. *Nam ſecundùm Eccleſiæ Catholicæ conſuetudinem, &c.* ad hæc verba: *& hoc ipſe prædicare non deſinit.* v. locum, tom. 10.

Ibid. Cap. viij. Quòd mali bona miniſtrando ſibi tantummodò noceant, nec Eccleſię Sacramenta commaculent. *Ideò ergò & ipſe Acacius, cujus nomen dicimus eſſe reticendum, &c.* ad ea verba: *quòd ubique numera ſcripturarum teſtatur inſtructio.* v. locum.

Gregor. Magn. Pap. lib. ij. indict. x. Epiſt. xxxij. ad Joannem Epiſcopum Ravennatem. *pag. 264. in med.....* Illud autem quod dicitis, ut is qui ordinatus eſt, iterùm ordinetur, valdè ridiculum eſt, & ab ingenij veſtri conſideratione extrancum: niſi fortè quod exemplum ad medium deducitur, de quo & ille judicandus eſt, qui tale aliquid feciſſe perhibetur. Abſit autem à Fraternitate veſtra ſic ſapere; ſicut enim qui baptizatus ſemel, in eodem iterùm ordine non debet conſecrari: ſed ſi quis forſitan cum levi culpa ad Sacerdotium venit, pro culpa pœnitentia indici debet, & tamen ordo ſervari.

v. item. De ordinationibus Presbyterorum & Diaconorum.

LITTERARVM ECCLESIASTICARVM NECESSITAS.

CANON. APOSTOLORUM. Εἴ τις κληρικὸς ἢ λαϊκὸς, &c. Can. xij. Si quis Clericus aut Laïcus à Communione ſuſpenſus, ſeu communicans, ad aliam properet Civitatem, & ſuſcipiatur præter commendatitias litteras; & qui ſuſceperunt, & qui ſuſceptus eſt, Communione priventur. Excommunicato verò proteletur ipſa correptio tamquàm qui mentitus ſit, & Eccleſiam Dei ſeduxerit. *Can. xij. ex verſ. Dion. Exig.* *In decret. Ivo lib. 3.*

Ibid. Can. xiij. Εἴ τις πρεσβύτερος, &c. *V. ſuprà.*

Ibid. Can. xiv. Εἰ δὲ ὁ ἐπίσκοπος παρὼν, &c. Epiſcopus verò, apud quem moratos eſſe conſtiterit, ſi contrà eos decretam ceſſationem pro nihilo reputans, tamquàm Clericos fortè ſuſceperit, velut magiſter inquietudinis, Communione privetur.

Ibid. Can. xxxij. Μηδένα τῶν ξένων ἐπισκόπων, &c. Nullus Epiſcoporum peregrinorum, Presbyterorum, aut Diaconorum, ſine commendatijs ſuſcipiantur epiſtolis. Et cùm ſcripta detulerint diſcutiantur attentius, & ita ſuſcipiantur, ſi prędicatores pietatis extiterint: ſin minùs nec quæ ſunt neceſſaria ſubminiſtrentur eis, & ad Communionem nullatenùs admittantur, quia per ſubreptionem multa proveniunt. *Eſt Can. xxxiv. apud Dion. Exig.*

Concil. Eliberit. anno 305. Can. xxv. De epiſtolis communicatorijs confeſſorum. *Omnis qui attulerit litteras confeßionis ſublato nomine confeſſoris (eo quod omnes ſub nomine gloria paſſim concutiant) communicatoriæ ei danda ſunt litteræ.* (Canonem hunc interpretatur Albaſpinæus de peregrinis, &c. in Africa jam tum exolviſſe.

Ibid. Can. lviij. De his qui communicatorias litteras portant, ut de fide interrogentur. *Placuit ubique, & maximè in eo loco in quo prima Cathedra conſtituta eſt, Epiſcopatùs, ut interrogentur hi, qui communicatorias litteras tradunt, an omnia rectè habeant.*

Ibid Can. lxxxj. De fœminarum epiſtolis. *Nè fœminæ ſuo potiùs abſque maritorum nominibus, laïcis ſcribere audeant, quæ fideles ſunt, vel litteras alicujus pacificas ad ſuum ſolum nomen ſcriptas accipiant.*

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. ix. Vt qui Confeſſorum litteras afferunt, alias accipiant. *De his qui Confeſſorum litteras afferunt, placuit ut ſublatis iis, litteras alias accipiant communicatorias.*

Ibid. Can. vij. De fidelibus qui Præſides fiunt, vel Rempublicam agere volunt. *De Præſidibus qui fideles ad Præſidatum proſiliunt, placuit ut cùm promoti*

fuerint, litteras accipiant eccleſiaſticas communitatorias: ita tamen ut in quibuſcumque locis geſſerint, ab Epiſcopo ejuſdem loci cura de illis agatur, & eùm tæperine contrà diſciplinam agere, tùm demùm à Communione excludantur. Similiter & de his, qui Rempublicam agere volunt.

Concil. Laodic. Can. xlj. Ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικὴν ἢ κληρικὴν ἄνευ κανονικῶν γραμμάτων δίδοσθαι. *Id. interpret. Dion. Exig.* Quòd non oporteat Sacerdotem, vel Laïcum ſine litteris proficiſci canonicis.

Concil. Antioch. anno 340. Can. vij. Μηδένα ἄνευ ἱερατικῶν τοὺς δεχεσθαι ξένους. De peregrinorum ſuſceptione. *Nullus peregrinorum ſine pacificis, id eſt, commendatitijs ſuſcipiantur epiſtolis.*

Concil. Carthag. I. anno 347. Can. vij. Ut Clerici, vel Laïci in Eccleſia aliena non communicent ſine litteris ſui Epiſcopi. *Caſtianus Uſulenſis Epiſcopus dixit: Statuat Gravitas tua, ut unuſquiſque Clericus vel Laïcus non communicet in aliena plebe ſine litteris Epiſcopi ſui. Gratus Epiſcopus dixit: Niſi hoc obſervatum fuerit, communio fiet paſſiva. Nam ſi receptus fuerit & concordia inter Epiſcopos ſervatur, & nemo ſubtilis, alterius fugiens, communionem, ad alteram latenter accedit. Univerſi dixerunt: Omnibus provides, & Clero & Laïcis conſulis.*

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xxviij. Ut Epiſcopus ſine formata Metropolitani longiùs non proficiſcatur. *Item placuit, ut Epiſcopi tranſmare non proficiſcantur, niſi conſulto primæ ſedis Epiſcopo ſuæ cujuſque Provinciæ, ne ab eo præcipuè poſſint ſumere formatam. Hinc etiam dirigendæ litteræ Concilij ad tranſmarinos Epiſcopos.*

Concil. Milevitanum II. anno 416. Can. xx. Ut ſine formatis nemo ad comitatum proficiſcatur, & qualiter formatæ fiant. *Placuit ut quicumque Clericus propter neceſſitatem ſuam alicubi ad comitatum ire voluerit, formatam ab Epiſcopo accipiat. Quòd ſi ſine formata voluerit pergere, à Communione removeatur. Quòd ſi alicubi ei repentina neceſſitas orta fuerit ad comitatum pergendi, alleget apud Epiſcopum loci ejus ipſam neceſſitatem, & de hoc ſcripta ejuſd. Epiſcopi deferat: formatæ autem quæ à Primatibus, vel à quibuſcumque Epiſcopis, Clericis propriis dantur, habeant diem Paſchæ. Quòd ſi adhuc ejuſdem anni Paſcha dies incerta eſt, ille præcedens adjungatur, quo modo ſolet poſt conſulatum in publicis geſtis adſcribi.*

Epiſt. v. Zozimi Pap. ad Epiſcopos Galliæ. Tit. 1. Ut qui Romam è Gallia veniunt, formatas accipiant à Metropolitano Arelatenſi. *v. locum, tom. 4. pag. 405.*

Concil. Afric. anno 424. Can..... Ut Epiſcopi qui ordinantur ab Ordinatoribus ſuis epiſtolas accipiant quæ diem & Conſulem præferant. *v. loc. eod. tom. 4. in fine.*

Concil. Regenſe, anno 439. Can. vij. Nè quis ad Ordinationem veniat, niſi Metropolitani litteris invitatus. *v. locum, tom. 7.*

Synodus S. Patritij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia. Can. xxxiij. De Clerico Britanno in Hiberniam ſine epiſtola veniente. *Clericus qui de Britannis ad nos venit ſine epiſtola, & ſi habitet in plebe, non licitum miniſtrare.*

Ibid. Can. xxxiv. De Diacono ſine litteris in aliam Parochiam tranſeunte. *v. locum.*

Concil. Calchedon. anno 451. Can. xj. Παντας τοὺς πένητας καὶ ἐνδεομένους ἐπικρίσεως, &c. Omnes pauperes & auxilio indigentes cum probatione, ſive cum pacificis eccleſiaſticis litteris ſolis iter facere definimus, non cum commendatitijs, quia commendatitias litteras ijs ſolis perſonis, quæ in aliquam ſuſpicionem venerunt præberi oportet.

Ibid. Can. xiij. Ξένους κληρικοὺς καὶ ἀγνώστους, &c. *Apud Dion. Exig.* Peregrinos Clericos ſine commendatitijs litteris Epiſcopi nuſquàm penitùs miniſtrare debere. *Peregrinos Clericos & ignotos in alia Civitate, ſine proprij Epiſcopi commendatitijs litteris nuſquàm ullo modo miniſtrare debere.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. v. Ut Epiſcopus ſine Metropolitani epiſtola à tribus Comprovincialibus non ordinetur; vel ſi in duas fuerit electio facta perſonas.

Ibid. De eo qui ſine conſcientia Metropolitani Epiſcopus fuerit ordinatus. *v. locum, tom. 9.*

Concil. Andegavenſe I. anno 453. Can. 1. Vt Clerici Epiſcoporum judicio acquieſcant: illis inconſultis ſæcularia judicia non expetant, nec ad alium locum tranſeant, & ſine litteris non peregrinentur. *vide.*

Hilar. Pap. Epiſt. viij. Cap. iij. Vt ſine Metropolitani litteris, Epiſcopi in aliam Provinciam non proficiſcantur. *vide.*

Concil. Venetic. anno 453. Can. v. Vt Clerici ſine commendatijs non vagentur. *Clerici ſine commendatitijs Epiſcopi ſui epiſtolis, &c.* v. locum, eod. tom. 9.

Ibid. Can. vj. Vt Monachi ſine commendatitijs non vagentur. *In Monachis quoque par ſententiæ forma tenetur: quos ſi verborum increpatio non emendaverit, etiam verberibus ſtatuimus coërceri.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. xij. Clericus ſine commendatitijs non ambulet. *Et ut Clerici non abſque Sacerdotum ſuorum commendatione ad alias Provincias ſive Civitates ambulare diſponant.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxviij. Vt ſine Epiſcopi ſui epiſtola, non liceat Clerico, vel Monacho proficiſci. *Clericis ſine commendatitijs epiſtolis, &c.* v. ut ſuprà.

Ibid. Can. liij. De Clericis qui ſine epiſtolis ſui Pontificis proficiſcuntur. *Presbytero, aut Diacono, vel Clerico ſine Antiſtitis ſui epiſtolis ambulanti, communionem nullus impendat.* (Non extat in antiquis Codicibus.)

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. vij. Vt Clerici ſine commendatitijs Epiſcopi ſui, ad Regem non accedant. *Abbatibus, Presbyteris, omnique Clero, &c.* Tom. 10.

Concil. Epaon. anno 517. Can. vj. De Clericis qui ſine commendatitijs vagantur. *Presbytero, vel Diacono ſine Antiſtitis ſui epiſtolis ambulanti, Communionem nullus impendat.*

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. xiij. Nè ullus præter Epiſcopum epiſtolia dare præſumat. *Abbates, Martyrarij, Recluſi, vel Presbyteri epiſtolia dare non præſumant.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xv. Vt Clerici extranei ſine Epiſcopi ſui litteris non ordinentur, neque ad Communionem admittantur. *Verùm etiam Presbytero, Diacono, vel Subdiacono, ſine Epiſcopi ſui litteris ambulanti, juxtà ſtatuta priora Communionem impendat.*

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. v. Nullus Clericum alienum recipere, vel promovere ſine epiſtola Pontificis ſui præſumat.

Ibid. Can. vj. Servum alienum non ordinandum. *v. locum, tom. 11.*

Concil. Arelat. V. anno 554. Can. vij. Ut Epiſcopus alienum Clericum ſine Epiſcopi ſui epiſtola non ordinet. *v. locum, tom. 12.*

Concil. Turon. II. anno 567. Can. vj. Ut epiſtolia ſoli dent Epiſcopi. *Ut nullus Clericorum vel Laïcorum, præter Epiſcopos, epiſtolia facere præſumat.*

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. ij. De epiſtolis captivorum cautè examinandis & conſcribendis. *Id etiam de epiſtolis placuit captivorum, ut ita ſint Sancti Pontifices cauti, ut in ſervitio Pontificibus conſiſtentibus, qui eorum manu, vel ſubſcriptione agnoſcat epiſtolæ, aut qualibet inſinuationum litteræ dari debeant, quatenùs de ſubſcriptionibus nullâ neceſſitate cujuſpiam promulgata, dies datarum, & pretia conſtituta, vel neceſſitates captivorum, quos cum epiſtolis dirigunt, ibidem inſerantur.*

Concil. Narbon. anno 589. Can. xj. Ut abſque litteris, qui eſt idiota, ordinetur.

Gregor. Magn. lib. ix. Epiſt. lxix. De perverſitate Andreæ Monachi, qui fallavit litteras Gregorij, qui linguam græcam ignorabat. *v. tom. 14.*

Concil. Rhemenſe II. anno 630. Can. xij. Ut Clericus peregrinus, ſine Epiſcopi ſui litteris non recipiatur. *Si Clericus proficiſcens de Civitate ad alias Civitates voluerit, aut Provincias pergere, Pontificis ſui epiſtolis commendetur. Quòd ſi ſine epiſtolis profectus fuerit manifeſtis, nullo modo recipiatur.*

Concil. Herudford. anno 673. Capitul. v. Ut nullus Clericorum relinquens proprium Epiſcopum, &c. *v. locum, tom. 15.*

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sentent. v. De Clericis qui ſine epiſtolis ſui Pontificis proficiſcuntur. *Presbytero, vel Diacono, aut Clerico ſine Antiſtitis ſui epiſtolis ambulanti, Communionem nullus impendat.*

Zachar. Pap. Epiſt. vij. ad Pippin. Epiſcopos, &c. xix. Ut Presbyteri & Diaconi ſine commendatitijs non ſuſcipiantur. *Ut nullus Presbyter aut Diaconus ſine commendatitijs epiſtolis ſuſcipiatur. In eodem Canone SS. Apoſtolorum continetur. Nullus Epiſcoporum, &c.* v. locum.

Id. ejuſd. Epiſt. ix. ad Bonifacium Archiepiſcopum. Dum verò Concilium aggregaveris, ſic tua Fraternitas conflictum habeat cum Metropolitanis quos confirmavimus, de eo quod dixiſti, ut nullus ſine commendatitijs epiſtolis ſuſcipiatur. Tamen & pro hoc ipſo omnibus utilitatibus Sanctæ Eccleſiæ Francorum Principibus commonitionis direximus litteras, ut jam ſuperiùs fati ſumus.

Concil. Germanic. I. anno 742. Can. iv. Statuimus etiam ut ſecundùm cautelam canonicam omnes undequaque venientes ignotos Epiſcopos, vel Preſbyteros antè probationem Synodalem, in Eccleſiaſticum Miniſterium non admitteremus.

Concil. Sueſſion. anno 744. Cap. v. Ut ignoti Epiſcopi, vel Presbyteri ad Miniſterium ſine probatione non admittantur. *Statuimus ut ſupervenientes Epiſcopi vel Presbyteri de alijs Regionibus non ſuſcipiantur in miniſterium Eccleſiæ, niſi priùs fuerint probati ab Epiſcopo cujus Parochia eſt.*

Concil Calchut. anno 787. Can. vj. De Presbyterorum, & Diaconorum ordinatione. *vide titul.* Presbyteri Epiſcoporum, Diaconorum, &c. Ordinatores. *Sic habetur*: Sextum decretum: ut nullus Epiſcoporum, Presbyterorum, aut Diaconorum ordinare præſumat, niſi probatæ vitæ fuerint, & officium ſuum rectè implere poſſint: & in illo titulo perſeverent ad quem conſecrati ſunt; ita ut nullus de alterius titulo Presbyterum, vel Diaconum ſuſcipere præſumat, abſque cauſa rationabili, & litteris commendatitijs.

Capitulare Aquiſgranenſe Caroli Magni, anno 788. Cap. iij. De Clericis fugitivis & peregrinis. Item in eod. Concilio, nec non in Antiocheno, ſimul & in Calchedonenſi, ut fugitivi & peregrini à nullo excipiantur, nec ordinentur ſine commendatitijs litteris, & ſui Epiſcopi vel Abbatis licentia. *Si quis ſine reſpectu agentes, & timorem Dei, &c.* v. locum, tom. 20. *Concil. Nicæn. c. 6.* *lib. 1. c. 3*

Concil. Francofordienſe, anno 794. Can. xxvij. *vide titul.* Diœceſeon limites ſervandi.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xiij. Inquirant Epiſcopi, nè quis alterius Parochiæ Presbyter officium celebrare præſumat ſine litteris commendatitijs. *Ut unuſquiſque Epiſcoporum Parochiam ſuam diligenter perſcrutari nitatur, nè aliquis Presbyter ab alterius Parochia in ſuam commigrans, officium celebrare præſumat ſine litteris commendatitijs; ſicut olim multis in locis actum eſſe repertum eſt.* Addit. 3. cap. 49.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xlj. Ut Presbyteri alterius Parochiæ ſine litteris commendatitijs non recipiantur. *Presbyter pro loco dimiſſo ad alium migrans, nequaquàm recipiatur, niſi ſuæ migrationis cauſam dixerit, & ſe innocenter vixiſſe in Parochia in qua ordinatus eſt, ſub teſtibus probaverit. Litteras etiam habebit in quibus ſint nomina Epiſcopi & Civitatis plumbo impreſſa. Quibus cognitis, & talibus inventis, quibus fides adhiberi poſſit, recipiatur.* Ivo part. 6. c. 271.

Ibid. Can. xliv. Ut Presbyteri ſine Epiſcopi ſui licentia non peregrinentur; & ut Cancellarij publici non fiant. *v. locum, eod. tom.* 20.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. xlix. De peregrinorum ſuſceptione. *Nullus peregrinorum ſine pacificis, id eſt, commendatitijs ſuſcipiatur epiſtolis.* Concil. Antioch c. 7.

Ibid. Cap. lj. Quòd non oporteat peregrinos Clericos ſine commendatitijs miniſtrare. *Peregrinos Clericos, & Lectores, in alia Civitate præter commendatitias litteras ſui Epiſcopi nuſquàm miniſtrare debere.* Concil. Calchedon. c. 13.

Ibib. Cap. lij. Quòd ſine litteris ſacro miniſterio ſervientes proficiſci non debeant. *Quòd non oporteat Sacerdotem, vel Clericum, ſine litteris proficiſci canonicis.* Concil. Laodic. c. 41.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. Can. xxxvj. Quòd in recipiendis alterius Parochię Clericis, à quibuſdam ſtatuta Canonum violentur. *Priſcis temporibus quando jura Canonum, &c.* v. locum, tom. 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Can. xxiij. Ut Presbyteri aliarum Parochiarum ſine Epiſcopi ſui conſenſu in Palatio non recipiantur. SIMILITER eſt poſtulandum de Presbyteris qui hinc indè de diverſis Parochijs veniunt, & in Palatio morantur, ut ſine proprij Epiſcopi conſenſu, ibi locum conſiſtendi non habeant, nec recipiantur: quia fieri poteſt ut intrà Parochiam metu perpe-

trati criminis, nè ad palam juxtà Canonum ſanctiones ulciſcatur, Palatinas ædes frequentent: aut certè, licet non ſit ordinatus, ipſe tamen abſque litteris ordinatum ſe atteſtetur.

Ibid. Can. xxiv. Nec minùs de Monachis poſtulandum eſt, ut & ipſi in publicis locis ſine ratione decenti diſcurrere prohibeantur, quia hoc à propoſito ipſorum procul abſit. Fieri etiam poteſt, ut quidam illorum, ſicut ſuperiùs dictum eſt de Presbyteris, perpetrato ſcelere in Monaſterio cauſam vagandi potiùs eligant, quàm regularibus diſciplinis ſubjacere.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. I. Ut Clerici alterius Parochiæ ſine formata non recipiantur, & criminati ab omnibus excludantur. *Ut Presbyteri, vel quilibet Clerici in alterius Parochia ſine formata non recipiantur, neque retineantur, nec etiam miniſtrare ſinantur. Criminati autem ab omnibus excludantur & rejiciantur à Parochijs, in quibus cupiunt immorari, uſquequò ad eum revertantur Epiſcopum, à quo aufugiſſe noſcuntur.*

Ibid. Can. Ij. Ut Clerici qui cum ſenioribus ſuis ex alijs Parochijs veniunt, non miniſtrent, nec ordinentur ſine Epiſcopi ſui litteris. *Qui cum ſenioribus ſuis de alijs Provincijs ad noſtras Parochias veniunt, ſine formata miniſtrare non permittantur. Quam etſi attulerint, & miniſtrare idonei inventi fuerint, inſtruantur, quàm religiosè atque ſtudiosè ſacrum miniſterium peragant, & in quibus locis illud habere non debeant, & ut excommunicatis nequaquàm communicent. Clerici verò, ſi ad hujuſmodi hominibus ad ordinandum offeruntur, inſtrui debent ut ad Epiſcopos, ex quorum Parochijs ſumpti ſunt, eos remittant, & aut ibi ordinentur, aut litteras canonicas ab Epiſcopo, ex cujus Diœceſi ſunt, perferant, ſicut canonica docet auctoritas.*

Ivo part. 6.

Concil. Wormat. anno 868. Can. xviij. De Clericis qui ſine epiſtola ſui Epiſcopi proficiſcuntur. *Presbytero, aut Diacono, vel Clerico, ſine Antiſtitis ſui epiſtola ambulanti, Communionem in officio ſuo celebrando nullus impendat.*

Idid. Can. xix. De vagis & inobedientibus Clericis. *Placuit etiam, ut * ſive in Monaſterio Diaconij, vel Presbyterij officio aliquis conſtitutus exiſtat, ſi Epiſcopi, à quo ordinatus eſt, præceptis non obedierit, ut in delegata ſibi Eccleſia officium dependat aſſiduum, quouſque in vicio permanſerit, & communione & honore privetur.*

* al ſi in miniſt. Diaconi vel Preſbyt. offic.

Joann. Pap. VIII. Epiſt. cclxxiij. ad Roman. Archiep. Ravenn. Jubet Placentinos Clericos, quos ſine commendatitijs litteris ad eum confugientes receperat, ad eorum Epiſcopum remitti, ejuſd. etiam Eccleſiæ Clericos abſolvi, donec cum eis ad Synodum veniat. *v. locum, eom. 24.*

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xxx. De eo, ſi quis falſam ab Apoſtolico detulerit epiſtolam. ..... Si verò quod non decet quilibet, ſive ſit Preſbyter, ſive Diaconus, aliquam perturbationem machinando, & noſtro miniſterio inſidiando redarguatur, falſam ab Apoſtolico detuliſſe epiſtolam, vel aliud quid, quod indè non convenerit, ſalvâ fide, & integra circà apoſtolicum humilitate, penes Epiſcopum ſit poteſtas, utrùm eum in carcerem, aut in aliam detrudat cuſtodiam, uſquequò per epiſtolam, aut per idoneos ſuæ partis Legatos apoſtolicam interpellet ſublimitatem, ut potiſſimùm ſuâ ſanctâ legatione dignetur decernere, quid de talibus juſto ordine Lex Romana ſtatuat diffinire? & ut is corrigatur, & cæteris modus imponatur.

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Capitul. xxxvij. De falſarijs. *Falſarios litterarum, ſeu Bullæ Summorum Pontificum, &c.* v. locum, tom. 28. pag. 645.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. iv. Quòd non admittantur Clerici aliarum Diœceſium ſine litteris commendatitijs. *Ut non vituperetur miniſterium noſtrum, &c.* v. locum, tom. 34.

Admonitiones aliquot errorum, &c. Index Decretorum ad mores pertinentium. *Tom. 34. pag. 652.*

Cap. iij. Quòd promovendi ad Sacros Ordines exhibeant litteras teſtimoniales de ſufficientia ætatis, & honeſtate vitæ ſuæ. *Et ut deindè de Miniſtris Eccleſiæ provideamus, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. v. Quomodo Diœceſani examinare debent petentem litteras dimiſſorias, antequàm illas concedant. *Et quamvis Epiſcopus originis beneficij, aut domicilij, non ſolùm ad Ordines promovere, &c.* v. locum, eod. tom. 34. in fine.

Ibid. Cap. vj. Diligentem etiam inquiſitionem debere fieri à Diœceſanis, ſuper ætate, moribus, & litteratura jam promotorum ad Sacerdotium. *Sed quantùm attinet ad jam promotos ad Sacerdotium, &c.* v. locum.

DE SINGVLARITATE BENEFICIORUM.

vide Titul. De Reſidentia Epiſcoporum & Presbyterorum.

CONCIL. NICÆN. anno 325. Titul. xlix. De Epiſcopo uno tantùm unius Civitatis, & uno tantùm Parocho unius Villæ: & de non movendo primo, ſive Epiſcopo, ſive Parocho propter alium ſecundum ab aliqua parte populi petitum, ſi primus vacat à manifeſto crimine. *v. locum, tom.* 2.

Definitiones Eccleſiaſticæ Synodi Calchedon. anno 451. pag. 142. Can. x. Non licet Clericum conſcribi in duabus ſimul Eccleſijs, &c. *vide locum, tom.* 9.

Ibid. Can. xx. Clericus de Eccleſia ſua contentus eſſe debet, &c. *vide locum.*

Concil. Veneticum, anno 453. Can. viij. Uni Abbati plura Monaſteria habere non liceat. *eod. tom.*

Concil. Cabilon. anno 650. Can. iv. Nè duo in civitate una eodem tempore habeantur Epiſcopi. *v. locum, tom.* 15.

Concil. Emerit. anno 666. Capitul. xix. Ut Presbyter qui habet plures Eccleſias commiſſas pro ſingulis dominicis diebus, in ſingulis Sacrificium Deo offerre intendat. *eod. tom.* 15.

Canones Sanctæ & Univerſalis Septimæ Synodi Nicææ, anno 787. Can. xv. Nè aliquis clericus in duabus collocetur Eccleſijs. *v. tom.* 18. *in fine.*

Concil. Nicæn. II. anno 787. Can. xv. Quòd non oporteat clericum duabus Eccleſijs communerari. *v. locum, tom.* 19.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. l. Quòd non liceat clerico in duarum civitatum Eccleſijs miniſtrare. *v. locum, tom.* 20.

Capitulare Ludovici Pij Imperatoris, anno Imperij ejus 3. Capitul. xj. De clericis uniuſcujuſque Eccleſiæ. *v. locum, in fine ejuſd. tom.* 20.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xlix. De Presbyteris duas aut eò ampliùs Baſilicas habentibus. *Sicut unicuique, &c.*

Addit. 2. cap. 8.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. xvj. Ut unicuique Eccleſiæ (ſi fieri poteſt) ſuus imponatur Presbyter. *Tom.* 21.

Homilia Leonis Papæ IV. Nullus plures Eccleſias teneat, ſine adjutorio aliorum Presbyterorum.

Hincmar. Archiep. Rhem. Capitul. iv. in Synodo Rhemis data, anno 874. 1. Quòd ijdem Parochiarum Presbyteri & Canonici in Monaſterijs ſimul eſſe non poſſunt. *Quia non ſolùm illicita, &c.*

Iſaac. Epiſcop. Lingon. Canones. Cap. xxiv. Ut nullus Presbyter ampliùs quàm unam ſibi vindicet Eccleſiam. *Quapropter, &c.* eod. tom. 22.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. Cap. xlix. Nè Presbyter ampliùs quàm unam Eccleſiam habeat, ſicut & vir unam uxorem.

Digitized by Google

Concil. Metenſe, anno 889. Can. iij. Ut unus Presbyter unam ſolummodò habeat Eccleſiam. *Unuſquiſque Presbyter unam ſolummodò habeat Eccleſiam; niſi forè antiquitùs habuerit Capellam, vel, &c.* Tom. 24.

Concil. Mamnetenſe, Can. viij. Ut nullus Presbyter plures Eccleſias habere præſumat. *v. loc. eod. tom. 24.*

Concil. London. II. anno 1127. Capitul. vj. Ut nullus Archidiaconus in diverſis Epiſcopatibus, diverſos Archidiaconatus teneat ſub anathemate prohibemus: imò ei cui priùs aſſignatus erat tantùm adhæreat.

Concil. Lateran. Generale III. anno 1179. Cap. xiij. Non habendas plures Eccleſias. *Quia nonulli modum avaritiæ non ponentes, diverſas dignitates Eccleſiaſticas, & plures Eccleſias Parochiales contrà Sacrorum Canonum inſtituta nituntur acquirere, ita ut cùm unum officium vix implere ſufficiant, &c.*

Ibid. Cap. xiv. *De eod. argumento.* Quia in tantùm jam quorumdam proceſſit ambitio, ut non duas vel tres, ſed ſex aut plures Eccleſias perhibeantur habere, nec duabus debitam poſſint proviſionem impendere, &c. *Tom. 27.*

Appendix in Concil. Lateran. III. Uni plura Beneficia Eccleſiaſtica non committenda, nec unum inter plures dividendum: & de in beneficio ſibi aſſignato non reſidentibus.

Cap. 1. Qui in duabus Eccleſijs præbendam habet, ab ea tantùm poterit communia exigere, cui in propria voluerit perſona deſervire. *Relatum eſt auribus noſtris, quòd Nicolaus, &c.* vide locum, tom. 27.

Cap. ij. Qui ſufficiens Eccleſiaſticum habuerit Beneficium, ſi de alio litteras Summi Pontificis obtinuerit, prioris beneficij non factâ mentione, dignum eſt eum à Judicibus non exaudiri. *Cùm teneamur ex debito ſuſcepti regiminis, &c.*

Cap. iij. Qui duas habet Eccleſias, ſi alterâ fuerit ſpoliatus, non eſt reſtituendus. *Deferente INOB Presbytero latore præſentium, &c.*

Cap. iv. Nec dignitatum permutatio, nec præbendarum diviſio eſt facienda. *Majoribus in Eccleſia Beneficijs in ſua integritate manentibus, &c.*

Cap. v. Qui in diverſis Eccleſijs curam habet animarum, Vicarius non poteſt eſſe in aliena. *Ad audientiam noſtram pervenit quòd, &c.*

Cap. vj. Prælati non debent clericos à ſcholis revocare. *Fraternitati tuæ duximus reſpondendum, &c.*

Cap. vij. Non debet Archidiaconus præbenda carere in Eccleſia, in qua eſt Archidiaconus. *De multa liberalitate credimus proveniſſe, quòd, &c.*

Cap. viij. Archidiaconus uno Archidiaconatu debet eſſe contentus. *Præterea de C. Archidiacono, qui, &c.*

Cap. ix. Servientes Fratribus Hoſpitalis, ſuos non debent redditus amittere. *Mandamus, ut ſi qui Clerici Eccleſiarum, &c.* v. locum, tom. 27. pag. 434.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. xxix. Quòd nullus habeat duo Beneficia cum cura annexa. *De multa providentia fuit in Lateranenſi Concilio prohibitum, &c.* v. locum, tom. 28. pag. 116.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Capitul. xij. Nè una Eccleſia dividatur in plures. *Quia juxtà canonicas ſanctiones inter carnale, &c.* vide locum, eod. tom. 28.

Concil. Vienn. anno 1267. Cap. vj. De his qui habent plura Beneficia. *Item, cùm decentores plurium perſonaeuum, ſeu beneficiorum, &c.*

Concil. Saltzburg. anno 1274. Capitul. vij. De pluribus Beneficijs clericorum. *Cùm in Provincia Saltzburgenſi diverſi Clerici ſaculares, &c.*

Concil. Saltzburg. anno 1281. Capitul. x. De pluribus Beneficijs curam animarum habentibus. *Item, cùm in noſtro Provinciali Concilio, &c.* Tom. 29.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. vij. De præbendis & dignitatibus. *Quia in tantùm quorumdam proceſſit ambitio, ut non duo, vel eria, ſed plura perhibeantur habere Beneficia, &c.* v. locum, tom. 33. pag. 689.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. Titul. xj. De pluralitate Beneficiorum. *Quicumque, vel cupiditaee, vel quovis etiam honeſto colore impellente, &c.* Tom. 35.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. De officio perfunctione medio tertio. Cap. ix. De reſtringenda plurimorum Beneficiorum curam animarum habentium coacervatione. *v. locum, eod. tom. 35.*

Concil. Mogunt. anno 1549. Cap. lxiv. De his qui plura Beneficia curata obtinent. *Res ipſa loquitur, plura Beneficia, potiſſimùm, &c.* vide locum, eod. tom. 35.

CONTRA

CONTRA CLERICOS LAPSOS.

CANON. APOSTOLORUM XII. Quòd cum damnatis Clericis non ſit orandum.

Ibid. Can. xxv. Ut Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, ſi pro criminibus damnati fuerint, minimè Communione priventur.

Ibid. Can. Similiter & reliqui Miniſtri Eccleſiæ. *v. locum, tom. 1. pag. 135.*

Ibid. Can. xxix. Quòd officium priſtinum damnati pro criminibus uſurpare non debeant. *v. loc.*

Epiſt. ij. Calliſti Papæ I. ad omnes Galliarum Epiſcopos. Titul. vj. Si poſſit Sacerdos poſt lapſum miniſtrare? *v. locum, eod. tom. pag. 279.*

Concil. Eliberitanum, anno 305. Capitul. lxxvj. De Diaconibus, qui antè honorem peccaſſe probantur. *v. loc. eod. tom. 1. pag 639.*

Concil. Ancyr. anno 314. Can. 1. De Presbyteris lapſis in perſecutione. *vide locum, tom. 2. pag. 58.*

Concil. Neocæſar. anno 314. Can. 1. De Presbyteris, qui uxores acceperunt, vel fornicati ſunt.

Ibid. Can. ix. De his qui ad Presbyterium promoventur, & antè ordinationem ſunt ſibi peccatorum conſcij.

Ibid. Can. x. De Diaconibus ſimiliter. *vide locum, tom. 2. pag. 75.*

Concil. Nicæn. anno 325. Cap. xlj. De Clerico vel Monacho lapſo in peccatum, & vocato ſemel & iterum & tertiò, & non ſiſtente ſe in judicio. *v. locum, eod. tom. 2.*

Ibid. Cap. xlij. De reo manifeſto dimiſſo ab Epiſcopo, vel Presbytero, vel etiam Diacono, Judice: quid facere debeat Patriarcha? *v. locum.*

Ibid. Cap. xliij. Quomodo Archiepiſcopus Epiſcopum ſibi ſubjectum judicare debeat.

Ibid. Cap. xliv. De ratione admittendi querelas & judicia Archiepiſcopi contrà Patriarcham ſuum.

Ibid. Cap. xlv. Quomodo Patriarcha querelam aut judicium Archiepiſcopi contrà Archiepiſcopum admittere debeat? *v. locum.*

Concil. Valentin. I. anno 373. Can. iv. Si quis de ſe verum vel falſum crimen ſub ordinatione profeſſus fuerit. *v. locum, tom. 3. pag. 309.*

Concil. Carthag. V. anno 398. Capitul. xj. Ut lapſis Sacerdotibus, manus ſicut Laïcis non imponatur.

Ibid. Cap. xij. De Clericis excommunicatis, quamdiu eis aſſerere liceat innocentiam ſuam? *v. locum, eod. tom. 3. pag. 557.*

Tituli Capitulorum Nicæni Concilij, anno 419. de Græco in Latinum conconverſorum. Titul. x. De lapſis ignoranter ordinatis.

Ibid. Titul. xj. De his qui negaverint.

Ibid. Titul. xij. De his qui abrenuntiant, & iterùm ad ſæculum ſunt reverſi.

Ibid. Titul. xiv. De Cathecumenis lapſis. *vide locum, tom.* 4.

Leon. Pap. Epiſt. xl. ad Anatol. Epiſcopum. Titul. ij. De his qui metu turbati in hæreſim lapſi ſunt, ut ſi converſi fuerint ad Communionem admittantur. *v. loc. tom.* 7.

Alia Synod. S. Patricij, anno incerto, Can. ix. De lapſis poſt gradum.

Ibid. Can. xj. De ſeparatione ſexuum poſt lapſum. *v. locum, tom.* 7. *in fine.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxij. Si Presbyter aut Diaconus crimen capitale commiſerit. *v. locum ſub fin. tom.* 10.

Deſumptum ex vetuſto Codice 5. libror. partial. Capitulum Concil. Arvern. anno 535. ex eod. lib. 2. cap. 103.

Alia iv. Capitula. Cap. iij. De Presbyteris qui de crimine fornicationis, &c. *v. locum, tom.* 11. *pag.* 198.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. viij. De Clericorum honoratorum furtis, aut falſitatibus. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Narbon. anno 589. Can. vj. Ut cum Clericis, qui ob culpas in Monaſterium retruduntur, ſic agat Abbas, ut ab Epiſcopo fuerit conſtitutum. *v. tom.* 13.

Gregor. Magn. Epiſt. xxvj. lib. iij. De lapſis Sacerdotibus, ad priſtinum officium non revocandis.

Ejuſd. lib. iv. Epiſt. xvj. De lapſu Presbyterorum, Diaconorum, & Subdiaconorum.

Ibid. Epiſt. xxvij. De Cicerone Monacho lapſo. *v. locum, eod. tom.* 13.

Ibid. ejuſd. lib. vij. Epiſt. liv. titul. iv. De Sacerdotali officio poſt lapſum, ſi pœnitentia ſecuta fuerit, in priſtinum gradum reſtituendo. *v. locum, eod. tom.* 13.

Tituli Sententiarum quæ in veteribus Exemplaribus Conciliorum non habentur, ſed à quibuſdam in ipſis inſerta ſunt. Sentent. iij. De Clericis qui crimen capitale commiſerunt. *v. locum, poſt Concil. Tolet. XVII. tom.* 17.

Bonifacij Epiſcopi Epiſtola ad Zachariam Papam. Titul. iij. Quid ſtatuendum de Epiſcopis, Presbyteris, Diaconibus, qui fornicarij, vel ſanguinarij fuerint deprehenſi.

Ibid. Titul. vij. De indignis Epiſcopis & Presbyteris, qui conceſſam ſibi à Sede Apoſtolica miniſtrandi facultatem oſtendunt.

Epiſt. iv. Zachariæ Pap. ad Bonifac. Archiepiſcopum. De duobus Pſeudoprophetis in Francia deprehenſis. *v. locum, eod. tom.* 17.

Epiſt. vij. Zachar. Pap. titul. xiv. De Presbyteris & Diaconis in crimen lapſis.

Capitulare Caroli Magni Imperat. anno Imperij ejus 13. anno 813. Capit. xxv. Ut publici criminis rei publicæ pœnitentiæ ſubjiciantur.

Concil. Silvanectenſe, anno 873. in quo Epiſcopi duarum Provinciarum Senonenſis ac Rhemenſis Caroli Regis juſſu congregati, Carlomannum ejus filium Clericum, ob varias graſſationes & perduellionem Diaconi gradu dejecerunt, laïcæque communioni reddiderunt. *v. locum, in fine Epiſtolar. Joann. Pap. VIII. tom.* 24.

De hac materia, *vide titul.* De cauſis Presbyterorum. *Item*, De cauſis Clericorum, *& titul.* De reſidentia.

CONTRA CLERICOS SIMONIACOS.

CANON. APOSTOLORUM XXVIII. Εἴτις ἐπίσκοπος διὰ χρημάτων, &c. Ibid. Can. xxix. Εἴτις ἐπίσκοπος κοσμικῆς ἀρχοντι χρησάμενος δι' αὐτὸν, &c. Si quis Episcopus, aut Presbyter, aut Diaconus per pecunias hanc obtinuerit dignitatem, dejiciatur & ipse, & Ordinator ejus, & à Communione modis omnibus abscindatur, sicut Simon Magus à Petro. *Est Can.* 30. *apud Dion. Exig.*

Ibidem. Si quis Episcopus sęcularibus potestatibus usus Ecclesiam per ipsos obtineat, deponatur, & segregentur omnes qui illi communicant. *Est Can.* 31. *apud Dion. Exig.*

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. xlviij. De non ordinando simoniacè. *v. locum, tom.* 2.

Concil. Romanum, anno 433. Capitul. vij. De Polychronio Episcopo Hierosolymit. eò quòd Ecclesias, & manus impositiones cum premio & muneribus consecraret. *v. locum, tom.* 7.

Concil. Calchedon. anno 451. Can. ij. Εἴτις ἐπίσκοπος ἐπὶ χρήμασι, &c. *Idem apud Dion. Exig.* Quòd non Clericos, aut quemlibet ex Clero per pecunias ordinari oporteat. *Si quis Episcopus propter pecuniæ Ordinationem fecerit, & ineptabilem gratiam sub pretio redegerit, &c.* v. locum, tom. 9. pag. 1.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. liv. De Episcopis eligendis, venalitate vel ambitione submotâ. *v. locum, eod. tom.* 9.

Gelas. Pap. I. Epist. ix. ad Episcopos Lucaniæ. Baptizandis consignandisque fidelibus pretia nulla præsignant, nec illationibus quibuslibet impositis exagitare, cupiant renascentes, quoniam quod gratis accepimus, gratis dare mandamur. Et ideò nihil à prædictis prorsus exigere moliantur, quo, vel paupertate cogente deterriti, vel indignatione revocati, redemptionis suæ causas adire despiciant: certum habentes, quod hi prohibita deprehensi fuerint admisisse, vel commissa, non potiùs suâ sponte correxerint periculum subituri proprij sint honoris. *1. qu. 1. c. Baptizandis. Matt. 10.*

Ibid. De Monachis Laïcisque in prima copiosiùs præceptionis hujus parte digesta sunt, quæ vel quatenùs pro rerum temporumque necessitate concessa sint, quemadmodum ubi nullius facti necessitas interesse probabitur, nonnisi vetus institutio debeat custodiri. Quò verò constiterit indignos meritis sacram mercatos esse pretio dignitatem, convictos oportet arceri, non sine periculo facinus tale patrantes, quia datam pariter, accipientemque damnatio Simonis, quam sacra lectio testatur inolevit. *Supra c. 2. & 3. 2. qu. 1. c. quos constiterit. Act. 8.*

Symmach. Pap. Epist. v. Cap. ij. Ut nullus honorem præmijs accipiat. ILLUD magnoperè commonentes, ut hi qui non Dei gratiâ. sed promissione rerum ecclesiasticarum præmijs ad Sacerdotium conantur accedere, desideriorum

talium priventur affectu, qui aut ab hujusmodi se intentione cohibeant, aut vindictis Canonum sciant se sine dubitatione submovendos.

Ibid. Cap. vj. Ut nullus per ambitum ad Episcopatum accedat. SI QUIS Episcopatum desiderat, datâ pecuniâ potentes personas minimè suffragatrices adhibeat, nec ad decretum sibi faciendum Clericos, vel Cives subscribere adhibito cujuslibet generis timore compellat, vel premijs aliquibus hortetur: decretum sine visitatoris præsentia nemo conficiat, cujus testimonio Clericorum ac Civium possit unanimitas declarari.

Hormildæ Pap. Epist. xxv. ad universos Episcopos Hispaniæ. Cap. ij. Ut pro Episcopatu præmium non accipiatur. *Hoc quoque ad præmissa adjungimus, nè benedictionem quæ divina esse creditur, per impositionem manûs, quis pretio comparet, &c.* v. locum, tom. 10. pag. 488.

Ex Epist. Athalarici Regis ad Joannem II. *Tom.* 11. Nuper siquidem ad nos Defensor Ecclesiæ Romanæ flebili allegatione pervenit, &c. *Post* 10. *lineas sic sequitur*: Quicumque in Episcopatu obtinendo, sive per se, sive per aliam quamcumque personam, aliquid promisisse declaratur, ut execrabilis contractus cunctis viribus exueretur. Si quis autem in hoc scelere deprehenditur fuisse versatus, nullam relinquimus vocem: verùm etiam si aut repetendum, aut quod acceptum est non reddendum esse crediderit, sacrilegij reus protinùs habeatur, acceptâ restituens compulsione Judicis competentis. Justissimæ quidem leges, ut bonis aperiunt, ita claudunt malis moribus actionem; propterea quidquid in illo senatus decretum est consulto, præcipimus in eos modis omnibus custodiri, qui se quoquomodo per interpositas quascumque personas, scelestis contractibus miscuerunt.

Senatus consul ad versùs simoniacos.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. iij. Ut Episcopi de Ordinationibus nihil accipiant. *Nè quis Episcopus de quibuslibet causis, vel Episcoporum Ordinationibus, cæterorumque Clericorum, àliquid præsumat accipere: quia Sacerdotem nefas est cupiditatis venalitate corrumpi.*

Ibid. Can. iv. Ut nullus Sacerdotium pecuniâ appetat. *Si quis Sacerdotium per pecuniæ nundinum execrabili ambitione quæsierit, abjiciatur ut reprobus: quia Apostolica sententia donum Dei esse præcipit, pecuniæ trutinâ minimè comparandum.*

Concil. Aurel. V. anno 549. Cap. x. Nulli Episcopatum pretio liceat comparare. *vide locum, tom.* 11.

Concil. Arvern. anno 549. Can. x. Ut nullus Episcoporum quolibet pacto audeat præmijs. *eod. tom.*

Concil. Turon. II. anno 567. Nè de Ordinationibus Clericorum præmia exigant Episcopi. *Nullus Episcoporum de Ordinationibus, &c.* v. locum, tom. 12.

Concil. Bracar. II. anno 572. Can.... Ut Episcopus in Ordinatione Clericorum commodum nullum accipiat. *Placuit ut de Ordinationibus Clericorum, &c.* eod. tom. 12.

Ibid. Can. iv. Ut pro Chrisma Episcopus nihil accipiat. *Placuit ut modicum balsami, &c.* v. locum.

Ibid. Can. v. Ut pro constitutione Basilicæ Episcopus nihil exigat. *Placuit ut quoties ab aliquo fidelium, &c.*

Ibid. Can. vj. Ut qui oratorium pro quæſtu ſuo in terram propriam fecerit, non conſecretur. *Placuit ue ſi quis Baſilicam, &c.*

Ibid. Can. vij. Ut de Baptizatis nullum accipiat præmium. *Placuie ut unuſquiſque Epiſcopus, &c.* v. locum.

Gregor. Magn. lib. ij. indict. xj. Epiſt. xxxiij. De Maximiano Epiſcopo, qui præmio corruptus Donatiſtarum Epiſcopum fieri permiſit: & de cura paſtorali.

Ejuſd. ibid. Epiſt. xlvij. ad Columbinum. Nè pueri venalitate, vel alicujus potentiâ ordinentur. *In medio pag.*..... Nulla ſit in Ordinatione venalitas, potentia, vel ſupplicatio perſonarum, &c. *v. locum, tom.* 13.

Ibid. Epiſt. xlviij. *Sub fin. paginæ*..... Antè omnia autem cautos vos eſſe oportet, ut nulla proveniat in Ordinatione venalitas; ne (quod abſit) & Ordinantis & Ordinantibus periculum majus inveniat.

Ejuſd. lib. iij. indict. xij. Epiſt. xiij. ad Maximianum Epiſcopum Syracuſan. *In fin.*..... Illud autem caritatem tuam ſpecialiter admonemus, ut ſi vera fuerit, &c.

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. viij. ad Leonem Epiſcopum primæ Juſtinianę. *xj. lin. in fin.*.... Inter hæc verò & hujuſmodi iſta vos, &c. *eod. tom.* 13.

Id. eod. lib. iv. Epiſt. xxiij. ad Caſtorium Notarium. Nulla ergò ſit in hac electione venalitas, &c. *v. locum, continet* 10. *lin. ad hæc verba:* violare tentaverint.

Id. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. xliv. Quæ complectitur geſta Synodi Romanæ tempore Mauricij Imperat. Antiquam Patrum regulam ſequens, &c. *v. loc. ſub fin.* 2. *pag. continet* 21. *lin. ad hæc verba:* ambitu non proceſſit.

Ibid. Epiſt. l. ad Virgil. Epiſc. Aurel. Quibuſdam namque narrantibus agnovi, quod in Galliarum, &c. *v. locum, in fine* 1. *pag. continet* 21. *lin.*

Ibid. Epiſt. lij. ad Epiſcopos Galliarum. *ultim. lin.*... Nuntiatum verò nobis eſt quod per ſimoniacam hæreſim ad Sacros quidam Ordines adducuntur, & hoc ſupraſcripto Fratri & Coëpiſcopo noſtro Vigilio per omnia prohibendum mandavimus. Quòd ut veſtra Fraternitas recognoſcat, & ſtudiosè cuſtodiat, & ipſa coram vobis eſt Epiſtola relegenda.

Ibid. Epiſt. liij. ad Childebertum Regem Francorum. *Continet* 10. *lin. primæ pag.*.... Simul autem & illud valdè execrandum nobis eſt nuntiatum, &c. *v. locum.*

Ibid. Epiſt. lv. ad Joann. Epiſc. Corinthiorum. *poſt* 6. *lin.* Prætereà pervenit ad nos quod, &c. *Continee* 38. *lin.*

Ibid. Epiſt. lvj. ad Epiſcopos Græciæ. *vide.*

Id. lib. vij. indict. 1. Epiſt. v. ad Brunichildam Francorum Reginam. Ut ergò hæc vobis cura antè oculos Creatoris noſtri, &c. *Continet* 13. *lin. v. loc. in med.* 2. *pag.*

Eod. lib. indict. ij. Epiſt. cxj. Siagrio, Ætherio, Virgilio, & Deſiderio Epiſcopis Galliar. à paribus. .... Nuntio ſiquidem apud vos diſcurrente vulgatum eſt, &c. *v. locum*, 2. *lin.* 2. *pag. Continee* 2. *pagi ad hæc verba:* eleëmoſynas peccata committere.

Ibid. Epiſt. cxiv. Brunichildæ Reginæ. .....Nec illud quidem, quod ſimili emendationi tradendum eſt, prætermimus, &c. *v. locum, poſt* 2. *lin.* 2. *pag.*

ad hæc verba: Deum vobis placabilem faciatis. *Continet* 21. *lineas.*

Ibid. Epiſt. cxv. Theodorico, & Theodeberto Francorum Regibus. ... Fertur autem ſimoniacam hæreſim, &c. *v. locum, poſt* 3. *lin.* 2. *pag. ad hæc verba:* Eccleſiarum prædia tributa nunc præbeant, &c. *Concinet* 34. *lineas, tom.* 13.

Id. lib. ix. Epiſt. 1. ad Iſicium Epiſcopum Hieroſolimitanum. .... Quia verò pervenit ad nos, &c. *v. locum, tom.* 14. *in med.* 2. *pag. continet* 18. *lin.*

Ibid. Epiſt. xlix. ad Virgilium Epiſcopum Arelatenſem. Cùm divinæ lectionis teſtimonio, &c. *v. locum, continet* 30. *lin.*

Ibid. Epiſt. l. ad Ætherium Lugdun. .... Quia igitur ad aliorum emendationem, &c. *v. loc. eod. com.* 14. *poſt* 10. *lin. continet* 16. *lin.*

Ibid. Epiſt. lj. ad Ætherium Epiſcopum Vapincenſem. ... Cùm in fraterna dilectione unum cor, unus ſit animus, &c. *v. loc. continet* 26. *lin.*

Ibid. Epiſt. liij. ad Theodoric. Regem Francorum. Excellentiæ veſtræ Judex cordis, &c. *v. locum, concinet* 23. *lin.*

Ibid. Epiſt. liv. ad Theodebertum Regem Francorum. Qui paternæ adhortationis verba libenti animo, &c. *v. locum, continet* 19. *lin.*

Ibid. Epiſt. lv. ad Clotharium Regem Francorum. Præterea pervenit ad nos, quòd, &c. *in med. pag. continet* 14. *lin.*

Id. lib. x. indict. v. Epiſt. xxxij. Columbo Epiſcopo Numidiæ. ..... Et quia memoratus Frater noſter Paulinus Eccleſiaſticos Ordines per ſimoniacam dare hæreſim, &c. *v. locum, in fine primæ pag. concinet* 14.

Ibid. Epiſt. xxxiij. ad Victorem Epiſcopum Panormitanum. ... Quàm gravis & aſpera adversùs Fratrem, &c. *v. loc. poſt* 4. *lin. primæ pag. ad finem.*

v. quoque lib. xj. Epiſt. xlviij. de eod. argum.

Ibid. lib. 1. in Evangel. Homil. iv. *Gratis accepiſtis, gratis date, &c.*

Ibid. Homil. xvij. *Quinam ſunt in Templo Dei hodiè, qui, &c.* v. locum.

Concil. Barcinon. I. anno 599. Can. 1. Ut cùm ad officia eccleſiaſtica Clerici provehuntur, nihil pro benedictione, aut Subdiaconij, vel Presbyterij collata quidquam, vel ſub obligationis nomine à quocumque Epiſcopo, vel ab ejus Clero inquiratur: illud Domini Jeſu meminentes edictum, quod ait: *Gratis* Matt. 10. *accepiſtis, gratis date.* Simili etiam ſtatutum conditione eſt, ut cùm Chriſma Presbyteris Diœceſanis pro Neophytis confirmandis datur, nihil pro liquoris pretio accipiatur; nè gratia Dei pretio benedictionis affecta, ſimoniacum interitum ementibus vendentibuſque aſſocict.

Concil. Tolet. VI. anno 638. Capitul. iv. De damnatione Clericorum per pecuniam Eccleſiaſticos gradus aſſequentium. *Sæpè* * *pullulantia prævitatum* * pullulant. *germina, licet ſæpiſſimè juſtâ noverimus ſeveritate damnata, &c.* v. locum, eod. tom. 14.

Concil. Cabilon. anno 650. Can. xvj. Ut nemo ad Sacros Ordines per pecuniam promoveatur. *Ut nullus Epiſcopus, neque Presbyter, &c.* v. locum, tom. 15.

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Can. iij. De his qui Sacros Ordines muneribus aſſequuntur, & fautoribus eorum. *Tercia ratiocinationis alloquio didicimus, &c.* v. locum; eod. tom.

Concil. Emerit. anno 666. Can. ix. Chriſma gratis diſtribuendum, Baptiſmus gratis conferendus. *Conveniens in omnibus, &c.* v. locum, cod. tom. 15.

Concil. Tolet. XI. anno 675. Capitul. viij. Nè quidquam præmij pro divinis Sacramentis accipiatur. *Quidquid inviſibilis gratia collatione*, &c. vide locum, eod. tom.

Ibid. Cap. ix. Quid cuſtodiri debeat, nè per præmium Epiſcopus fiat: vel quâ ſententiâ feriatur is, qui poſt honorem acceptum per præmium ordinatus fuiſſe detegitur? *Multa ſuper hoc Capitulo Patrum*, &c. v. locum.

Concil. Bracar. III. anno 675. Capitul. viij. Nè repromiſſione munerum honoris gratia venundetur. *Quia non expedit ut donum S. Spiritûs*, &c. v. loc. eod. tom. 15. in fine.

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. xxiv. Ut nullus per pecunias ad honores eccleſiaſticos accedat. *Ut nullus per pecunias ad honorem vel gradum eccleſiaſticum accedere debeat, quia hæreſis ſimoniaca eſſe videtur.*

Epiſt. vij. Hadriani Pap. anno 787. *Sub fin. 3. pag.*.... Nos omnium Eccleſiarum paſtoralem curam habentes, &c. *ad hæc verba*: nunquàm ſe aliquid accepturos de manûs impoſitione. *Tom.* 18.

Concil. Nicæn. II. anno 787. Can. iv. Ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι τοὺς ἐπισκόποις πάσης δοσολῃψίας· Οἰκείᾳ τῆς ἐκκλησίας Παῦλος ὁ θεῖος ἀπόστολος, &c. Quòd abſtinendum ſit Epiſcopis ab omni dati acceptione. *Prædicator Eccleſiæ Paulus divinus Apoſtolus*, &c. v. locum. tom. 19.

Ibid. Can. v. Εἰ ὅτι οἱ ὀνειδίζοντες, &c. Quòd qui exprobrant Clericis, quòd ordinati ſunt in Eccleſia, ſine datis, * Epitimio ſubjaceant. *Peccatum ad mortem eſt, quando quidam peccantes incorrecti perſiſtunt*, &c. v. locum. * *mulctæ.*

Capitular. Caroli Magni, anno 787. xxj. De Epiſcopis ordinandis, vel quibuſlibet ex Clero. *Item in Concilio Calchedonenſi, nec non & in Canonibus Apoſtolorum, ut non oporteat Epiſcopum, aut quemlibet ex Clero, per pecunias ordinari: quia utrique deponendi ſunt, & qui ordinat, & qui ordinatur: necnon & qui mediator eſt inter eos.* Si quis Epiſcopus Ordinationem pro pecunia fecerit, & vendiderit rem, quæ niſi gratiâ acquiritur, &c. *v. locum, tom.* 20. Si quis Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, per pecunias hanc obtinuerit dignitatem, dejiciatur & ipſe, & Ordinator ejus, & à Communione modis omnibus abſcindatur, ſicut Simon Magus à Petro. Capitular. lib. 1. c. 19. *Concil. Calchedon. c. 2. Can. Apoſt.* 30.

Concil. Forojul. anno 791. Cap. 1. *In medio.*... Illud ſummoperè vigilantique ſtudio præcaventes decernere curavimus, &c. *eod. tom.* 20.

Caroli Magni Capitulare Epiſcoporum. xij. Ut pro Baptiſmo, & alijs ſpiritalibus pretium non exigant. *Ut nullus Presbyter ſacrum officium*, &c. v. locum, eod. tom.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. v. Ut Laïci omninò à Presbyteris non audeant munera exigere propter commendationem Eccleſiæ: quia propter cupiditatem plerumque à Laïcis talibus Presbyteris Eccleſiæ dantur, qui ad peragendum Sacerdotale officium ſunt indigni. *Addit.* 3. c. 62.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xxx. Nè Laïci à Presbyteris munera exigant. *Ut Laïci omninò munera injuſta non exigant à Presbyteris propter commendationem Eccleſiæ cuiquam Presbytero.* Capitular. lib. 5. c. 84.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xxj. Ut deponatur Presbyter qui Eccleſiam pretio acquiſierit. *Ut quicumque Presbyter per pretium gradum & Eccleſiam acquiſierit, deponatur.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xv. Ut Presbyter qui alterius Ecclesiam pretio adeptus sit, deponatur; & ut nulli Presbytero Ecclesiam dare liceat sine Episcopi consensu. *Quicumque Presbyter per pretium Ecclesiam fuerit adeptus, &c.* v. locum, eod. tom. 20.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xvj. Ut Episcopi à Presbyteris pro balsamo, vel pro luminaribus nihil accipiant. *Quidam Fratres dixerunt consuetudinis antiquæ fuisse in eorum Ecclesijs, &c.* v. locum, eod. tom.

Ibid. Can. xvij. De abolendo censu quem Episcopis Presbyteri annuum dabant. *Inventum est quod in quibusdam locis Presbyteri duodenos, vel quaterdenos denarios Episcopis in censum annis singulis darent: quod penitùs abolendum esse decernimus.*

Ibid. Can. xviij. Nè Episcopi & Comites uvadios ab incestuosis & alijs accipiant. *Dictum est nobis, quod in quibusdam locis Episcopi & Comites, &c.* v. locum, eod tom. 20.

Capitular. lib. 11. c. 38.

Concil. Aquisgran. anno 816. Cap. xxxviij. lib. 1. De Episcopis qui pro ordinatione Sacerdotij munera libenter accipiunt. *Gregor. Homil. 4. in Evangel.* Nonulli Episcoporum donum accepti spiritûs in usum solent negotiationis inflectere, & miraculorum signa ad avaritiæ obsequium declinare, &c. *v. locum, eod. tom.*

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. anno Imperij ejus 3. Capitul. xvj. De Presbyteris Italiæ. DE Episcopis verò in Longobardia constitutis, qui ab his quos ordinabant, sacramenta & munera contrà divinam & canonicam auctoritatem accipere, vel exigere soliti erant, modis omnibus inhibitum est, nè ulteriùs fiat: quia juxtà sacros canones, uterque à gradu proprio talia facientes decidere debent.

Capitular. l. 1. c. 97.

Concil. Paris. VI. anno 829. lib. 1. cap. xj. Qualiter observandum sit de promotione eorum, qui ad formam & exemplum alijs præficiuntur? *Providendum ac summoperè cavendum est, ut, &c.* v. locum fusè, tom. 21.

Concil. Aquisgran. II. anno 836. Cap. 1. De vita Episcoporum. v. Ut nullus Episcoporum Ministrorumvè ipsorum pro sacris ministerijs quidquam exigere præsumat. *Cupiditatem porrò tamquàm radicem omnium malorum, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

1. Tim. 6.

Concil. Meldense, anno 845. Can. xliij. Ut per simoniacam hæresim nemo regimen obtineat. *Cavendum est, & summoperè præcavendum, ac per virtutem Christi Sanguinis interdicendum, &c.* v. locum, eod. tom.

Ibid. Can. xlv. Nè pro Chrismate pretium exigatur, & de Eulogijs, quæ Presbyteris offeruntur. *Ut nemo Episcoporum, vel quilibet Minister Ecclesiasticus propter Sacrum Chrisma aliquid muneris accipiat, neque denarios, vel quælibet munuscula, quæ per Ministros Episcoporum à Presbyteris inordinabiliter exiguntur. Decet tamen Presbyteros cum voluntarijs Eulogijs tempore congruo visitare, & venerari suos Episcopos.*

Ivo part. 1. c. 271.

Leon. Pap. IV. Epist. ij. ad Episcopos Britanniæ. ..... Legationem denique communem omnium Episcoporum, &c. *v. locum, continet 19. lin. eod. tom. 21.*

Ibid. Ejusd. Homil. iv. Nullus vestrum pro baptizandis infantibus, aut infirmis reconciliandis, aut mortuis sepeliendis, prœmium aut munus exigat. Vi-

date nè per negligentiam veſtram ullus infans abſque Baptiſmo moriatur. Nullus per pecuniam Eccleſiam alterius ſupplaniet.

Concil. Mogunt I. anno 847. Capitul. xij. Sine conſenſu Epiſcoporum per Eccleſias conſtituantur, vel ab his recipiantur. *Quicumque Presbyter per pretium Eccleſiam fuerit adeptus, &c.* v. locum, eod tom. 21.

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. Capitula ad Presbyteros Parochiæ ſuæ, anno 852. xiij. Ut Presbyteri à publicè peccantibus, vel à pœnitentibus, quo eis faveant, munera non accipiant. *Ut nemo Presbyterorum exenium vel quodcumque emolumentum, &c.* Tom. 22. De Simonia cap 14. ex Alexandro III.

Ibid. xvij. Ut defuncto Presbytero nullus ſine conſultu Epiſcopi Eccleſiam illius, aut Capellam appetat. *vide titul.* De Jure Patronatûs.

Ibid. Ejuſd. Capitula iv. in Rhemis data, anno 874. v. Quòd pro Eccleſijs viduatis præmia Patronis dari non debeant. *vide eumdem titulum*, De Jure Patronatûs.

Ibid. Capitula v. Archidiaconibus & Presbyteris data. ix. Nè pœnitentes pro munere aliquo ad reconciliationem adducantur, vel poſt eam negligantur. *Sollicitè providete, nè vos, vel Presbyteri negligenter pœnitentes pro aliquo munere ad reconciliationem adducatis, vel poſt reconciliationem eos negligatis, quod ſimoniacum eſt.*

Ibid. xj. Nè ad Ordinationem pro aliquo munere adducantur non idonei. *Sollicitè providete de vita & ſcientia Clericorum, quos ad Ordinationem adducetis: nè pro aliquo munere tales ad ordinandum introducatis, qui introduci non debent, quoniam ſimoniacum eſt.*

Cenones Alfrici, anno 1049. Can. xxv. Ut non vendant (Presbyteri) miniſterium. *Nullus Presbyter pro pecunijs vendat miniſterium ſuum, &c.* v. tom. 25.

Concil. Toloſanum, anno 1056. Cap. 1. Contra Simoniacos. *Si quis Epiſcoporum accepto à quocumque modo pecuniâ ordinaverit Epiſcopum, &c.* v. locum, eod. tom. 25.

Ibid. Cap. iv. *De eod. argum.* Item placuit ut nullus Clericus, vel Monachus, vel alius aliquis pro eis Epiſcopatum, vel Abbatiam, vel Presbyteratum emere præſumat, &c. *v. locum.*

Concil. Rom. anno 1059. Decretum contrà Simoniacos. *Dominus Papa Nicolaus in Synodo in Baſilica Conſtantiniana præſidens, dixit, &c.* v. locum.

Conſtitutiones à Legatis Sedis Apoſtolicæ Mediolanenſibus obſervandas præſcriptæ, contrà Clericos ſimoniacos.... *Apoſtolicâ igitur auctoritate fulti ex parte Omnipotentis Dei, &c.* v. locum.

Fragmenta Epiſtolarum Alexandri Papæ. Ut à Presbytero ſimoniaco, ſeu concubinam habente, Miſſa à nullo fidelium audiatur. *v. locum, in fine tom. 25. pag. 634.*

Concil. Lateranenſe Generale I. anno 1122 Can. 1. Contrà Simoniacos. Sanctorum Patrum exempla ſequentes, & officij noſtri debito innovantes ordinari quemquam per pecuniam in Eccleſia Dei, vel promoveri auctoritate Sedis Apoſtolicæ modis omnibus prohibemus: ſi quis verò in Eccleſia ordinationem, vel promotionem taliter acquiſierit, acquiſitâ prorsùs careat dignitate.

Concil. London. anno 1125. Can. 1. De Simonia. Sanctorum Patrum

vestigijs inhærentes, quemquam in Ecclesia per pecuniam ordinari auctoritate Apostolicâ prohibemus.

Ibid. Can. ij. *De eod. argumento.* Interdicimus etiam, ut pro Chrismate, pro Oleo, pro Baptismate, pro Pœnitentia, pro visitatione infirmorum, seu unctione, pro Communione Corporis Christi, pro sepultura, nullum omninò pretium exigatur.

Item, & Can. iij. Statuimus præterea, & Apostolicâ auctoritate decernimus, ut in Consecrationibus Episcoporum, &c. *v. locum, tom.* 27.

Concil. London. anno 1127. Cap. 1. ij. & iij. De Simoniacis. Ecclesias, vel Ecclesiastica Beneficia, seu quoslibet ecclesiasticos honores vendi, &c. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. 1. & ij. De Simoniacis. Statuimus, si quis simoniacè ordinatus fuerit, ab officio omninò cadat quod illicitè usurpavit.

Ibid. Si quis Præbendam, vel Prioratum, seu Decanatum, aut honorem, &c. *v. locum, eod. tom.*

Concil. London. anno 1175. Can. vij. De Simoniacis. Dictum est solere in quibusdam locis pro perceptione Chrismatis, nummos dari: similiter pro Baptismo & Communione, &c. *vide locum, eod. tom.* 27.

ex Concil. Tribur.

Ibid. Can. viij. *De eodem argumento.* Nullus Prælatus in recipiendo Monacho, vel Sanctimoniali pretium sumere, &c. *v. locum.*

ex decreto Urbani Papæ.

Concil. Lateran. Generale III anno 1179. Capitul. vij. De Ordinatione per Simoniam. *Cùm in Ecclesiæ corpore omnia debent ex caritate tractari, & quod gratis receptum est, gratis impendi; horribile nimis est quod, &c.* v. locum, eod. tom. 27.

Ibid. Cap. x. De Simoniacis. *Monachi non pretio recipiantur in Monasterio, non peculium permittantur habere.* v. locum.

Appendix ad hoc Concilium Lateran. III. De Simonia. Cap. 1. Nè Prælati vices suas ad terminandas causas sub annuo pretio committant. *Quoniam in quibusdam partibus Decani quidam, vel Archipresbyteri ad agendas vices Episcoporum, &c.*

Cap. ij. Nè Sacerdotes sub annuo pretio Ecclesiarum regimen suscipiant. *Quoniam enormis quædam consuetudo in quibusdam locis, &c.*

Cap. iij. Quòd pro excessibus corrigendis, aut criminibus puniendis, &c.

2.Tim.4. *Licet (juxtà Apostolum) arguere, obsecrare, & increpare debemus, &c.*

Cap. iv. Quòd Episcopus ab Ecclesia quam consecrat, potest exigere procurationem moderatam, &c. *Cùm sit Romana Ecclesia, cui licet immeriti præsidemus, Mater omnium Ecclesiarum, &c.*

Cap. v. Quòd in collectione denariorum B. Petri Ecclesiæ vel Personæ gravari non debent. *Cùm autem collectas denariorum B. Petri per Archidiaconatus vestros feceritis, &c.*

Cap. vj. Quòd Ecclesiæ vel Personæ in visitatione gravari non debent. *Nihilominus & præsentium auctoritate injungimus, ut cùm Ecclesias vestras visitaveritis, &c.*

Cap. vij. Nè Prælati in Presbyteros tallias & indebitas exactiones exercere, &c. *Pervenit ad audientiam nostram, ut plurimùm miramur, & adversùm vos jure movemur, &c.*

Cap. viij. Epiſcopus, qui Eccleſias, quas de manibus Laïcorum eripuit, novis non debet exactionibus prægravare. *Eccleſias autem quas de novò Epiſcopus de manibus Laïcorum eripuit, &c.*

Cap. ix. & reliqua. *v. locum, eod. tom.*

Vide in fine hujus Appendicis, ubi titulus in archetypo deſideratur. De Simonia. Cap. 1. ij. & iij. Si res pretij modici, quæ ſcilicet animum accipientis allicere, vel invertere non ſolet, pro electione alicujus, vel pro Pallio alicui deferendo data fuerit, non propter hoc committitur Simonia, niſi interveniat pactum. Item puer, &c. *v. locum, ſub finem tom. 27.*

Quæ tria in dandis vel accipiendis muneribus attendenda.

Ibid. lviij. Impetitus de Simonia jurare debet, quòd nec ipſe, nec alius pro eo, ſe ſciente, pretium dedit. Item purgatores debent jurare quod credunt ipſum verum juraſſe. *v. locum, ibid. tom. 27. in fine.*

Concil. in Dalmatiæ & Diocliæ Regnis, anno 1199. Capitul. 1. Ut Epiſcopi pecuniam ab ordinandis non accipiant. *In primis itaque decernimus, ut nullus Epiſcopus ad Sacros Ordines pecuniam, &c.*

Concil. London. anno 1200. Capitul. viij. Nihil exigendum pro Sacramentis adminiſtrandis. *Sicut in Lateranenſi Concilio ſalubriter à Sanctis Patribus eſt proviſum, &c.*

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. lxiij. De Simonia. Item & lxiv. *vide locum, tom. 28.*

Concil. Colonienſe, anno 1225. Capitul. ix. De Patronis Laïcis Clericos ad Eccleſias ſimoniacè præſentantibus. *Quoniam in quibuſdam locis Alemaniæ Fundatores Eccleſiarum, &c.*

Ibid. Cap. x. De Clericis ſimoniacè reptæſentatis. *Qui verò cirtà cupiditate ducti, taliter à Patronis, &c.*

Ibid. Cap. xj. De Epiſcopis & Archidiaconis Clericos ſimoniacè præſentatos inſtituentibus. *Epiſcopi verò & Archidiaconi, qui talibus, &c.* v. locum, eod. tom. 28.

Concil. Ravennate I. anno 1286. Capitul. vj. De teſtamento uſurariorum. *Cognoſcentes ſalubrem conſtitutionem Generalis Concilij Lugdunenſis, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Palentin. anno 1322. Cap. xix. De Simonia. *Deteſtandam Prælatorum avaritiam, ac aliorum, &c.* Tom. 29.

Concil. Tolet. anno 1347. Cap. iv. De Simonia. *Verùm quia plerumque in exactione emolumenti, &c.* eod. tom.

Concil. Saltzburg. anno 1386. Cap. xiij. De uſurarijs & eorum pœnis. *vide titul.* De uſura.

Concil. Saltzburg. anno 1420. Cap. xxx. De Simonia. *Ut labes pravitatis ſimoniacæ in noſtra Provincia, &c.* v. locum, eod. tom. 29. in fine.

Concil. Friſing. anno 1440. Cap. xx. De Simonia; & ne aliquid pro ſpiritualibus exigatur vel promittatur. *Diſtrictè præcipiendo interdicimus, nè quiſquam Sacerdotum pro reconciliatione pœnitentium, &c.* v. tom. 33.

Concil. Toletan. anno 1473. Cap. xxv. Quòd Ordinationes gratiosè concedantur. *Ordinum collatio à Sanctis Epiſcopis eſt concedenda, &c.* v. locum, tom. 34.

Ibid. *in fin hujus Concil.* Conſtitutio ad removendos abuſus. Cap. vj. Nihil

de Sacramentis ſpiritualibus atque ſepulturis exigi debeat. *De ſepultura quoque ac adminiſtratione Sacramentorum, &c.*

Cap. vij. De Paſtoribus quibuſdam plura exigere propenſis. *Cùm autem in Diœceſibus non ſit eadem conſuetudo, &c.*

Cap. ix. Nihil de confeſſione exigendum. *Porrò nè & ipſi videantur pecuniæ aucupium magis quàm ſalutis animarum ſtudium complecti, &c.*

Cap. xix. Nihil de conſecrandis Eccleſijs exigendum. *vide.*

Cap. xxx. De Simonia. *Contrà Simoniæ labem non diſcedimus à Patrum Sanctionibus, &c.* v. locum, eod. tom. 34. pag. 593.

Ibid. Admonitiones aliquot errorum, &c. *eod. tom. pag.* 648.

Cap. ij. Omnem exactionem indebitam pro Sacramentorum, aliarumque rerum divinarum adminiſtratione eſſe à Viris Eccleſiaſticis ſummoperè devitandam. *Sacro hoc approbante Concilio ſtatuimus & ordinamus, ut omnia ſincerè, purè, & mundè fiant in domo Domini.*

Concil. Mogunt. anno 1549. Capitul. xcj. De Simonia. *Ut ab inſtitutione ad eccleſiaſtica beneficia omnem ambitionem, &c.*

Ibid. Cap. xcij. Ut Parochi Sacramenta gratis adminiſtrent. *Execrabilis quorumdam Sacerdotum avaritia, uſque ad Sacramentorum, &c.* vide locum, tom. 35. pag. 273.

DE

DE SCIENTIA CLERICORVM.

DECRETA FABIANI PAPÆ, ex Gratiani Decreto deſumpta, nec prioribus inſerta. *Tom.* 1. *pag.* 335.

Ex eod. Cap. ix. Ut Presbyter illiteratus Miſſam celebrare non audeat. *v. locum.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. xvj. Ut Epiſcopus libros Gentilium non legat. *Ut Epiſcopus libros Gentilium non legat, Hæreticorum autem pro neceſſitate & tempore.*

Innocent. I. Epiſt. v. Maximo & Servo Epiſc. per Brutios. Eccleſiaſticorum Canonum norma nulli eſſe debet incognita Sacerdoti, quia neſciri hæc à Pontifice ſatis eſt indecorum, maximè cùm à Laïcis Religioſis Viris & ſciatur, & cuſtodienda eſſe ducatur, &c. *v. locum, in fine tom.* 3.

Cæleſtin. Pap. I. Epiſt. iij. ad Epiſcopos Apuliæ & Calabriæ. Cap. 1. Quòd nulli Sacerdotum liceat Canones ignorare. *Nulli Sacerdotum ſuos liceat Canones ignorare, &c.* v. locum, tom. 4. pag. 485.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. Illiteratos quoque, & nonullâ parte corporis imminutos ſine ullo reſpectu ad eccleſiaſticum didicimus venire ſervitium, quod ſimul antiqua traditio, & Apoſtolicæ Sedis vetus forma non recipit, quia nec litteris carens ſacris eſſe poteſt aptus officijs, & vitioſum nihil Deo prorsùs offerri legalia præcepta ſanxerunt. Itaque de cæterò modis omnibus hæc vitentur, nec quiſquam talis ſuſcipiatur in clerum. Si qui verò, vel temeritate propriâ, vel incuriâ præſidentium tales antè ſuſcepti ſunt, in his quibus conſtituti ſunt locis eatenùs perſeverent: ut nihil unquàm promotionis arripiant, ſatiſque habeant, hoc ipſum ſibi pro nimia miſeratione permiſſum.

Hormiſd. Pap. Epiſt. xxv. ad univerſos Epiſcopos Hiſpaniæ. Cap. iij. *in fine.* Hoc & Magiſter Gentium Diſcipulum ſuum ſecutus inſtituit admonens: hæc meditare in his eſto, & ſubjiciens plenitudinem, *attende tibi & doctrinæ*, inquit, quia ſi fidelibus ſine intermiſſione incumbimus inſtitutis, ſeparemur à vitijs, dum impenſa cura divino operi, humano locum non relinquit errori.

Item. De his quos voluntas parentum à primis infantiæ annis clericatûs officio manciparit, ſtatuimus obſervandum, ut mox cùm detonſi, vel miniſterio electorum contraditi fuerint, in domo Eccleſiæ, ſub Epiſcopali præſentia, à Præpoſito ſibi debeant erudiri. *Diſt.* 18. *de his quos.*

Concil. Vaſenſe III. anno 529. Can. 1. Ut Presbyteri per Parochias juniores Lectores domi nutriant & cuſtodiant. *Hoc enim placuit, ut omnes Presbyteri, &c.* v. locum, tom. 11.

Concil. Tolet. II. anno 531. Cap. 1. De his quos parentes ab infantia clericatûs officio manciparunt. *De his quos voluntas parentum à primis, &c.* eod. tom.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. xvj. De his qui litteras, vel ordinem baptizandi neſciunt. *Presbyter vel Diaconus ſine literis, vel ſi baptizandi ordinem neſciat, nullatenùs ordinetur.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. vj. Ut clerici ab Epiſcopis Canonum ſtatuta percipiant. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Narbon. anno 589. Can. xj. Ut abſque litteris, qui eſt idiota, non ordinetur. *Amodò nulli liceat Epiſcoporum ordinare, &c.* v. locum, tom. 13.

v. Notas poſt Concil. Tolet. III. In Homil. S. Leandri in laudem Eccleſiæ. *eod. tom. 13. pag. 130.* Agapius Cordubenſis Eccleſiæ Epiſcopus, ut dicitur in Concil. Hiſpal. II. c. 7. fuit ignarus eccleſiaſticæ diſciplinæ, & ſtatim à ſæculari militia in Sacerdotale miniſterium delegatus.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xxv. Ut Sacerdotes Scripturarum Sacrarum, & Canonum cognitionem habeant. *Ignorantia, mater cunctorum errorum maximè in Sacerdotibus Dei vitanda eſt, qui docendi officium in populos ſuſceperunt. Sacerdotes enim legere Sanctas Scripturas admonentur, Paulo Apoſtolo dicente ad Timotheum*: Intende lectioni, exhortationi, doctrinæ, ſemper permane in his. *Sciant igitur Sacerdotes Scripturas Sanctas & * Canones, ut omne opus eorum in * prædicatione & doctrina conſiſtat, atque ædificent cunctos, tàm fidei ſcientiâ quàm operum diſciplinâ.*

Dist. 38. Burch. l. 1. c. 100. Anselm. l. 7. c. 114. * Canones meditentur. * Prædicatione divinâ consistat.

Ibid. Can. xxvj. Quòd Parochianis Presbyteris, cùm ordinantur, Officialis libellus dari debeat, & ideò Presbyteri in Litanijs ſint de officio quærendi. *Quando Presbyteri in Parochijs ordinantur, libellum Officialem à Sacerdote ſuo accipiant, ut ad Eccleſias ſibi deputatas inſtructi * ſuccedant, nè per ignorantiam etiam divinis Sacramentis offendant; ita ut quando ad Litanias, vel ad Concilium venerint, rationem Epiſcopo ſuo reddant, qualiter ſuſceptum officium celebrant, vel baptizent.*

Dist. 38 Quando Presbyteri. * accedant.

v. poſt hoc Concil. Cap. xxiv. Origo Seminarij clericorum. (*Omnes in uno Conclavi.*) Inſtitutionem hujus Seminarij clericorum, primùm ortam invenio in Concil. Tolet. II. deindè in conſtit. Alexandr. IV. & in primo Lateran. cap. 2. demùm in exactam formam redegit Concil. Trident. ſeſſ. 23. cap. 18.

Concil. Toletan. VIII. anno 653. Can. viij. De non ordinandis his qui pſalmorum, canticorum, ſeu Hymnorum ignari ſunt. *Octavæ diſceptationis * affectu reperimus quoſdam divinis officijs mancipatos, &c.* v. locum, tom. 15.

* affatu.

Concil. Emerit. capitul. xiij. *vide titul.* De Epiſcoporum dignitate.

Concil. Tolet. XI. cap. ij. *v. titul.* De Metropolitanis.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. capitul. vij. *Septimo decreverunt conditio, ut Epiſcopi, & Abbates, atque Abbatiſſæ, &c.* v. locum.

Ibid. Capitul. x. Ut Presbyteri quoque Symbolum, & Miſſarum verba in ſua lingua diſcant ſcire. *Decimo docuerunt decreto, ut Presbyteri, &c.* v. locum, tom. 17.

Conſtitutio Caroli Magni, ſeu Epiſtola generalis de Scholis per ſingula Epiſcopia & Monaſteria conſtituendis. *v. locum, & titul.* De Imperatoribus & Regibus.

Concil. Nicæn. II. anno 787. Can. ij. *vide titul.* De Concilijs.

Capitular. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. lv. De Canonum inſtitutis à Presbyteris non ignorandis.

In decretis Cæleſtini Papæ, ut nulli Sacerdoti liceat ignorare SS. Canonum inſtituta. *Nulli Sacerdotum, &c.* Cæleſtin. cap. 20. *v. locum.*

Ibid. Cap. lxxij. De Miniſtris Altaris Dei, & de Schola. ..... Et ut Scholæ legentium fiant, pſalmos, notas, cantus, computum, grammaticam, per ſingula Monaſteria, vel Epiſcopia diſcant; ſed ut libros catholicos benè emendatos habeant: quia ſæpè dùm benè aliquid Deum rogare cupiunt, per inemendatos libros malè rogant. Et pueros veſtros non ſinite eos, vel legendo, vel ſcribendo corrumpere. Et ſi opus eſt Evangelium, vel Pſalterium, & Miſſale ſcribere, perfectæ ætatis homines ſcribant cum omni diligentia.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xx. Epiſcopus Canones & regulam ſcire debet. *Ut Epiſcopum Canones & regulam non liceat ignorare.*

Ibid. Can. liij. Ut Epiſcopi & Presbyteri Canones non ignorent. *Ut nulli Epiſcoporum & Sacerdotum liceat Sacros Canones ignorare.*

Capitul. Theodulfi Epiſcopi Aurel. anno 797. Cap. xix. Ad quas Scholas mittere conſanguineos ſuos poſſint, ſi velint. *Si quis ex Presbyteris voluerit nepotem ſuum, aut alium conſanguineum ad ſcholam mittere, in Eccleſia S. Crucis, aut in Monaſterio S. Aniani, aut S. Benedicti, aut S. Litardi, aut in cæteris de his Cœnobijs, ei licentiam id faciendi concedimus.*

Ibid. Capitular. xx. Ut Scholas ipſi habeant, in quibus fidelium parvulos gratis erudiant. *Presbyteri per villas & vicos, ſcholas habeant, &c.* v. locum, tom. 20.

Admonitio Imperatoris Caroli Magni ad Presbyteros. I. In primis, ut Sacerdos Dei de divina Scriptura doctus ſit, & fidem Trinitatis rectè credat, & alios doceat, & ſuum officium benè poſſit implere.

II. Ut totum Pſalterium memoriter teneat.

III. Ut Signaculum & Baptiſterium memoriter teneat.

IV. Ut de Canonibus doctus ſit, & ſuum Pœnitentiale benè ſciat.

V. Ut cantum & computum ſciat.

Ibid. Ex ejuſd. Capitulari Dominico, dato anno Incarnationis Domini N. J. C. 805. ad Theodonis Villam, anno Imperij Domni Caroli 5.

IV. De diverſis diſciplinis diſcendis. De cæteris diſciplinis Eccleſiæ, ut ſecundùm canones, vel regulam fiant. *Append. 1. c. 4.*

V. De computo, & de arte medicinali. De computo, ut veraciter diſcant. De medicinali arte, ut infantes hanc diſcere mittantur. *Ibid. c. 5.*

Ex ejuſd. Capitulis, datis anno Domini 805. ad Theodonis Villam.

III. De Scribis & Notarijs. De Scribis, quòd vitiosè non ſcribant: ut unuſquiſque Epiſcopus, & Abbas, & ſinguli Comites ſuum Notarium habeant. *Append. 1. c. 3.*

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. iij. Ut Epiſcopi Presbyteros de Baptiſmo doceant, Sanctæque Scripturæ, & Canonum lectioni inſiſtant. *De Baptiſmo & Myſterio Sanctæ Fidei unuſquiſque Archiepiſcopus, &c.* v. locum, tom. 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xij. Ut Presbyter antè annos 30. non ordinetur, & ut in Epiſcopio antè ordinationem probetur. PRESBYTERUM ordinari non debere antè legitimum tempus, hoc eſt antè 30. ætatis annum; *Addit. 3. c. 48.*

ſed priuſquàm ad conſecrationem Presbyteratûs accedat, maneat in Epiſcopio diſcendi gratiâ officium ſuum tamdiu, donec poſſint & mores & actus ejus animadverti, & tunc ſi dignus fuerit, ad Sacerdotia promoveatur.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. iij. Ut Epiſcopi ſcholas conſtituant. OPORTET etiam ut ſicut Dominus Imperator Carolus vir ſingularis manſuetudinis, fortitudinis & prudentiæ, juſtitiæ, & temperantiæ præcepit, ſcholas conſtituant, in quibus & litteraria ſolertia diſciplinæ, & Sacræ Scripturæ documenta diſcantur, & tales ibi erudiantur quibus meritò dicatur à Domino:
Matth. 5. *vos eſtis ſal terræ*: & qui condimentum plebibus eſſe valeant, & quorum doctrina, non ſolùm diverſis hæreſibus, verùm etiam Antichriſti monitis, & ipſi Antichriſto reſiſtatur, ut meritò de illis in laude Eccleſiæ dicatur, mille clypei pendent ex ea omnis armatura fortium.

Concil. Aquiſgran. anno 816. Can. xvj. De indictis præpoſitis. *Sicut iniqui & peccatores miniſterium Sacerdotale, &c.* Iſidor. lib. 3. ſentent. c. 35.

Ibid. Cap. cxxxv. Ut ergò pueros, qui nutriuntur, vel erudiuntur in congregatione canonica inſtantiſſima ſit adhibenda. *Solerter Rectores Eccleſiarum vigilare oportet, ut pueri & adoleſcentes, &c.* v. loc. eod. tom. 20.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. xxx. Ut omnibus Epiſcopis, propter honorem & utilitatem eccleſiaſticam ſollicitior circà habendas ſcholas cura
Addit. 1. cap. 5. abhibeatur. *Jamdudùm à pio & orthodoxo Principe Domino Hludovico Deo amabili Imperatore, &c.* v. locum, tom. 21.

Ibid. lib. iij. cap. xij. Ut ſcholæ publicæ ſaltem in tribus Imperij locis fiant. SIMILITER obnixè ac ſuppliciter veſtræ celſitudini ſuggerimus, ut morem paternum ſequentes, ſaltem in tribus congruentiſſimis Imperij veſtri locis ſcholæ publicæ ex veſtra auctoritate fiant: ut labor Patris veſtri & veſter, per incuriam (quod abſit) labefactando non depereat. Quoniam ex hoc facto & magna utilitas, & honor Sanctæ Dei Eccleſiæ, & vobis magnum mercedis emolumentum, & memoria ſempiterna ſuccreſcet.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. 1. De doctrina Epiſcoporum.

I. Quòd Epiſcopus antè omnia rectam fidem ſcire & docere debeat.

Primò viſum eſt in omnibus unumquemque Pontificum ſcire oportere fidem ſinceram, ut à principio ſumamus exordium, omnium bonorum ponentes fundamentum, id eſt, qualiter illam fidem ac credulitatem Sanctæ Trinitatis in unitate Deitatis ſibi tenere atque credere conveniat, ac cæteros perfectè inſtruere, qualiter & ipſi credendo ſalvi fieri poſſint.

II. Quòd Veteris Novique Teſtamenti ſcripta noſſe debeat.

Summos itaque Sacerdotes inexcuſabiliter noſſe oportet, ut ex Veteris Novique Teſtamenti ſcriptis, quæ vera ſunt ſalutique omnium proficua proferre doctè ſciant, &c. *v. locum, eod. tom.* 20.

IV. Quòd Evangelicam & Apoſtolicam doctrinam, Canoneſque cum Paſtorali Sancti Gregorij ſcire debeat. Convenit inſuper Sacerdotali Miniſterio ſcire formam Evangelicam, documentaque Apoſtolica, Canonum inſtituta, normam Regulæ Paſtoralis à Sanctiſſimo Pontifice Gregorio editæ, nè juxtà eumdem Sanctiſſimum Virum ab imperitis (quod abſit) Paſtorale magiſterium aliquâ temeritate uſurpetur aut vileſcat.

V. Quòd Epiſcopum Sacræ Legis meditationi intentum eſſe oporteat.

Sed & hoc ſcire convenit quantùm Rector Sacrę Legis meditationibus debeat eſſe intentus, &c. *v. locum.*

XI. Vt ſinguli Epiſcopi Miniſtros ſuos rectè inſtruant.

Dignum etiam duximus ut unuſquiſque Epiſcoporum, &c. *v. locum.*

Homilia Leonis Papæ IV. Vnuſquiſque Presbyter officium ſuum rectè addiſcat; qui autem eſt illiteratus, ab officio ſuſpendatur, niſi emendet.

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. xviij. De Scholis inſtituendis. *Vt de Scholis tàm divinæ quàm humanæ litteraturæ, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

Hincmar. Archiepiſc. Rhemenſis Capitula, ad Presbyteros Parochiæ ſuæ, anno 852. Cap. 1. Vt Presbyteri diſcant expoſitionem Symboli, & Orationem Dominicam, &c. cum Symbolo Athanaſij. *Vt unuſquiſque Presbyterorum expoſitionem Symboli, atque Orationis Dominicæ, &c.*

Ibid. Cap. ij. De Scrutinio, & ordine Baptizandorum. Vt Scrutinium & omnem ordinem baptizandi nulli penitùs liceat ignorare.

Ibid. Cap. iij. De Exorciſmo Cathecumenorum, & de Baptiſmo infirmorum. Item de Fontibus ac Vaſis ad Corporalia & Pallas abluendas. *v. locum.*

Ibid. Cap. iv. De ordine reconciliandi & ungendi infirmos: deque exequijs defunctorum, & de Benedictione Salis & Aquæ. Ordinem reconciliandi juxtà modum ſibi canonicè teſervatum, atque ungendi infirmos, orationes quoque eidem neceſſitati competentes memoriter diſcat: ſimiliter ordinem, & preces in exequijs defunctorum, nec minùs exorciſmos, & benedictionis aquæ & ſalis.

Ibid. Cap. ix. De Homilijs S. Gregorij, & de computo cantuque eccleſiaſtico. Homilias 40. Gregorij quiſque Presbyter ſtudioſè legat & intelligat, & ut cognoſcat ſe ad formam ſeptuaginta Diſcipulorum in miniſterio eccleſiaſtico eſſe promotum ſermonem prædicti Doctoris de 72. Diſcipulis à Domino ad prædicandum miſſis, pleniſſimè diſcat, ac memoriæ tradat. Computo etiam neceſſario, & cantu per anni circulum pleniſſimè inſtruatur.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. xj. Cap. xx. De Sacerdotibus qui miniſterium ſuum adimplere non valent. *Ex lib. 7. cap. 137.* Sacerdotes, qui VII.100. ritè non ſapiunt adimplere miniſterium ſuum, nec diſcere juxtà præceptum Epiſcoporum ſuorum pro viribus ſatagunt, vel contemptores Canonum exiſtunt, ab officio removendi, quoque hoc pleniter emendatum habeant.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xvij. Ut ſcholas Presbyteri pro poſſe habeant, & libros emendatos.

Ibid. Capitul. lxxiij. Vt diſcendi gratiâ ad civitatem, vel ad loca conſtituta Presbyteri veniant quadrageſimali tempore.

Walterij Aurelian. Capitula. ij. Quomodo per Archidiaconos vita & doctrina Presbyterorum Cardinalium inveſtigetur? UT PER Archidiaconos, vita, intellectus, & doctrina Cardinalium Presbyterorum inveſtigetur. Vita ſcilicet modeſtiæ & ſobrietatis, ac ſtudium religioſæ converſationis in cunctis actibus ſuis. Intellectus verò, quomodo ſit idoneus unuſquiſque Fratres ſuos in fide S. Trinitatis erudire; ut credant Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, unum eſſe Dominum omnipotentem, æternum, inviſibilem, qui creavit cælum & terram, mare & omnia quæ in eis ſunt, & unam eſſe Deitatem & Subſtantiam, & Majeſtatem in tribus Perſonis, Patris, & Filij, & Spiritûs

Sancti. Et quemadmodùm Filius Dei incarnatus eſt de Spiritu Sancto, & Maria ſemper Virgine pro ſalute & reparatione humani generis: paſſus, ſepultus, & tertiâ die reſurrexit, & aſcendit ad cælos, & quomodo iterùm venturus ſit in Majeſtate divina judicare vivos & mortuos. Et quia erit una Reſurrectio mortuorum, & quòd impij propter ſcelera ſua cum diabolo in ignem æternum mittantur, & juſti cum Chriſto & Sanctis Angelis in vitam æternam. In doctrina verò, qualiter eos qui tardiores ſunt, de fide, ſpe, caritate, cæteriſque virtutibus verbis, & probabili exemplo eos qui indigent, poſſit inſtruere, ſecundùm Evangelicam & Apoſtolicam, atque canonicam inſtructionem, qualiter indeclinabiliter vivant, & à quibus vitijs eos oporteat abſtinere, nè cum diabolo in æternam damnationem demergantur.

Ibid. Cap. xxij. De computo diſcendo. Vt omnes Presbyteri calculandi peritiam habeant, & ſuos in idipſum ſtudiosè erudiant.

Ibid. Cap. xxiij. Vt canones non ignorent. Sacros præterea canones nulli Sacerdotum ignorare permittitur, nec quicquam facere quod Patrum regulis poſſit eſſe contrarium.

Walterij Aurelian. Capitula. VI. Vt unuſquiſque Presbyter clericum & Scholam habeat. Vt unuſquiſque Presbyter ſuum habeat clericum, quem religiosè educare procuret: & ſi poſſibilitas illi eſt, ſcholam in Eccleſia ſua habere non negligat, ſolerterque caveat, ut quos ad audiendum ſuſcipit, caſtè, ſinceriterque nutriat.

VII. De libris eccleſiaſticis, & de Euchariſtia ſemper habenda. Vt libros eccleſiaſticos, Miſſalem, videlicet, Lectionarium, Pſalterium, Antiphonarium, Martyrologium, & Homiliarium, per quos ſe & alios informare debent, habeant. Et per libros benè correctos emendant, nè opus Dei cum deſidia facere videantur, ut unuſquiſque capitula de majoribus vel minoribus vitijs, ſeu etiam virtutibus, per quæ cognoſcere poſſit, vel prædicare ſubditis ſuis, ut caveant ab inſidijs diaboli.

XX. De ritibus Sacramentorum, & gradibus eccleſiaſticis memoriter diſcendis. Vt ſinguli Sacerdotum, Sacramenta quæ circà initiandum Baptiſmate chriſtianum agenda ſunt, & quæ ad viſitandum, & reconciliandum infirmum pertinent: & quæ defunctorum exequijs impendenda ſunt, & canones memoriter coram nobis recitare & exponere valeant. Gradus quoque Eccleſiaſticos ſimiliter memoriæ commendatos habeant. Et undè unicuique gradui in veteri Teſtamento origo fuerit, & quomodo novum in idipſum concordet: & quemadmodum Salvator eoſdem gradus in ſe compleverit, ſano intellectu noverint explanare.

Concil. Lingon. anno 859. De Scholis Sacræ Scripturæ, & humanæ litteraturæ inſtituendis. *Ut Scholæ antiquarum Scripturarum, & humanæ quoque litteraturæ, &c.* v. locum, tom. 22.

Concil. Colonienſe I. anno 1536. pars duodecima. Cap. 1. De Scholis, Typographis, ac Bibliopolis.

Cap. ij. Scholæ inter viſitandum repurgandę ac inſtituendæ.

Cap. iij. Apud ſingulas Eccleſias habendus vir eruditus, qui clericos ejus Eccleſiæ inſtituat.

Cap. iv. Qui huic viro victum ſuppeditabunt.

Cap. v. Quemadmodùm Academiæ inſtaurari, ac ſtudia ali poſſint?

Cap. vj. Pium votum ad ſtudia ſublevanda.

Cap. vij. Decretalem Honorij tertij, quoad ejus fieri poteſt renovari æquum eſt.

Cap. viij. Quid cavendum in Academijs?

Cap. ix. Nihil imprimendum aut vendendum, niſi reviſum priùs. *v. locum, tom.* 35.

Cap. x. Quòd ad inſtituendam juventutem non ſint admittendi, niſi de fide, moribus, & inſtitutione ſuâ priùs examinati. *v. locum, poſt Edicta Synodi Diœceſanæ Trevirenſis, anno* 1548. *eod. tom.*

Cap. ij. Quæ artes in trivijs, & quid in Gymnaſijs ſtudiorum ſeu univerſitatibus doceri debeat?

Cap. iij. Quos Actores juventuti prælegere, & quos virare oporteat?

Cap. iv. Qui libri Parochis & concionatoribus ſint virandi & fugiendi?

Cap. v. De ſtudioſis canonicis mittendis ad ſtudia univerſitatum ſumptibus Collegiorum.

Cap. vj. De cautione, quam dare debeant mittendi ad univerſitates.

Cap. vij. Collegia in univerſitate aliqua ſita, quò ſuos ſtudioſos mittere debeant.

Cap. viij. Qui gaudere poſſint univerſitatum privilegijs?

Cap. ix. De Theologo qui doceat in collegijs alendo.

Cap. x. De inſtaurandis lectionibus Theologicis in univerſitate Colonienſi. *v. locum.*

Concil. Mogunt. anno 1549. Capitul. lxij. De ſacris libris recognoſcendis, & repurgandis. *Cùm etiam libros Miſſales, Antiphonarios, &c.* v. locum, eod. tom. 35. pag. 273.

Ibid. Capitul. xcj. De Magiſtris Scholarum. *Hoc in primis totius Reipublicæ Chriſtianæ utilitas expoſcit, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. xcix. De libris per Typographiam publicandis. *v. locum.*

Concil. Mediolan. I. anno 1565. De abutentibus Sacrâ Scripturâ. *Nefaria eſt eorum temeritas, qui Sacræ Scripturæ verbis, vel ſententijs, &c.*

Ibid. De ludimagiſtris.

Ibid. De fidei initijs à Parocho tradendis. *Parochi ſingulis dominicis & alijs feſtis diebus, &c.* v. locum, tom. 36.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. De ſacris locis eorumque cultu. De Bibliotheca. *Sicut in libris ſacris, voluminibuſque Sanctorum, &c.*

Item. De prædicatione verbi Dei. *Verbi Dei prædicatio tractatione multiplex illa quædam & magna, &c.* v. locum fusè.

Item. De ſcholis doctrinæ chriſtianæ. *Ubicumque in Diœceſis, Pagis aut vicis præſertim frequentioribus, &c.* v. loc. in fin. part. 1. ejuſd. tom. 36.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitut. pars iij. *Seminarij inſtitutio quàm utilis ſit, &c.* v. locum fusè.

Concil. Aquileienſe Provinciale, anno 1598. Rubr. xij. De ſeminario clericorum. *Seminariorum inſtitutionem, conſervationem & promotionem in Eccleſia Dei, &c.* v. loc. in fine tom. 36.

DE CONTINENTIA CLERICORVM. CÆLIBATVS.

CANON. APOSTOLORUM V. Επισκοπος, ἢ πρεσβυτερος, ἢ διακονος, &c. Ut Episcopus, Presbyter, aut Diaconus uxorem suam, quam debet castè regere non relinquat. *Episcopus aut Presbyter, uxorem propriam, nequaquàm sub obtentu religionis abjiciat: si verò rejecerit, excommunicetur: sed si perseveraverit dejiciatur.* Can. vj. ex vers. Dion. Exig.

Ibid. Can. XXV. Τὴν εἰς κληρον προσιὸντων ἀγαμιαν, &c. Qui clerici debeant conjugibus copulari? *Innuptis autem qui ad Clerum provecti sunt, præcipimus, ut si voluerint uxores accipiant; sed Lectores, Cantoresque tantummodò.* Can. 27. Dion. Exig. *Tom.* 1.

Decreta Lucij Papæ ex Gratiano desumpta. *Tom.* 1. *pag.* 444. Officio & beneficio privetur Episcopus, Presbyter, vel Diaconus, uxorem suscipiens, vel susceptam retinens.

Ex eisdem. Clericus Matronarum domicilia frequentans, deponatur. *vide titul.* Mulierum cohabitatio clericis interdicta.

Concil. Eliberit. anno 305. Capitul. xxx. De his qui post lavacrum mœchaverint, nè Subdiacones fiant. *Subdiaconos eos ordinari non debere, qui in adolescentia sua fuerint mœchati; eò quòd postmodùm per subreptionem, ad altiorem gradum promoveantur; vel si qui sunt in præteritum ordinati, amoveantur.*

Ibid. Can. xxxiij. De Episcopis & Ministris, ut ab uxoribus se abstineant. *Placuit in totum prohiberi Episcopis, Presbyteris & Diaconibus, vel omnibus Clericis positis in Monasterio, abstinere se à conjugibus, & non generare filios: quicumque verò fecerint, ab honore Clericatûs exterminentur.*

Ibid. Can. lxv. De adulteris uxoribus Clericorum. *Si, cujus Clerici uxor fuerit mœchata, & scierit eam maritus suus mœchari, & non eam statim projecerit, nec in fine accipiat Communionem; nè ab his qui exemplum bonæ conversationis esse debent, ab eis videantur scelerum magisteria procedere.*

Ibid. Can lxxvj. De Diaconibus, qui antè honorem peccasse probantur. *Si quis Diaconum se permiserit ordinari, &c.*

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. x. Ut is cujus uxor adulteravit, aliam, illâ vivente, non accipiat. *v. locum, tom.* 2.

Concil. Ancyr. anno 314. Can. ix. Διάκονοι ἐσαν διοντες, &c. De Diaconis qui tempore ordinationis de nuptijs attestati sunt. *Diaconi quicumque ordinantur, si in ipsa ordinatione, &c.*

Dist. 28. Diaconi quicumque.

Concil. Neocæsar. Can. 1. Πρεσβύτερος ἐγγαμος, &c. De Presbyteris, quòd

uxorem ducere non debeant. *Presbyter ſi uxorem acceperit, ab ordine deponatur. Si verò fornicatus fuerit, vel adulterium perpetraverit, amplius pelli debet, & ad pœnitentiam redigi.*

Ibid. Can. viij. De his qui mulieribus adulteris juncti ſunt. *v. loc.*

Ibid. Can. ix. Πρεσβύτερος ἐαν προσμαρτυκὼς σώματι, &c. *Eſt Can. ix. interpret. Dion. Exig.* De his qui ad Presbyterium promoventur, & antè ordinationem ſunt ſibi peccatorum conſcij. *Presbyter, ſi præoccupatus corporali peccato, promoveatur, &c.* 5. diſt. 8. Qui admiſit corporale.

Ibid. Can. x. Ομοίως καὶ διακονος ἐαν ἐν τῷ, &c. ex interpretatione Dion. Exig. De Diaconibus ſimiliter. *Simili modo etiam Diaconus ſi eodem peccato ſuccubuerit, ab ordine miniſterij ſubtrahatur.* Per ὑπερτιν, Hypodiaconum intelligit Balſamō.

Concil. Laodic. anno 319. Can. xxx. Οτι οὐδὲ ἱερατικους, &c. ex interpretatione Dion. Exig. De viris cum mulieribus lavacra celebrantibus. *Quòd non oporteat ſacris officijs deditos, &c.* Diſt. 81. non oportet miniſtros & in Concil. Agath. cap. 67.

Concil. Gangrenſe, Can. iv. Εἴ τις διακρίνοιτο παρὰ πρεσβυτερῳ; &c. ex interpret. Iſid. Mercat. De obligatione Presbyteri conjugati. *Quicumque diſcernit à Presbytero qui uxorem habuit, &c.* Tom. 2.

Siric. Epiſt. iv. Dilectiſſimis Fratribus & Coëpiſcopis per Africam. ix. Prętereà quod dignum & pudicum, & honeſtum eſt, ſuademus, ut Sacerdotes & Levitæ cum uxoribus ſuis non coëant, quia in miniſterio divino quotidianis neceſſitatibus occupantur. Ad Corinthios namque ſic Paulus ſcribit, dicens; *Abſtinete vos, & vacetis orationi.* Si ergò Laïcis abſtinentia imperatur, ut poſſint deprehendentes audiri: quantò magis Sacerdotes utique omni momento paratus eſſe debet, munditiæ puritate ſecurus, nè ut ſacrificium offerant aut, &c. *v. locum.* 1. Cor. 7.

Concil. Carthag. II. anno 397. Can. ij. Ut caſtitas à Levitis & Sacerdotibus cuſtodiatur. *Aurelius Epiſcopus dixit: Cùm in præterito Concilio de continentia, &c.* Cod. can. cap 3.

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. xxv. Nè clerici vel continentes ad viduas, vel virgines, ſoli habeant acceſſum.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xix. Ut clerici, cum ad pubertatem venerint, aut conjugium, aut caſtitatem profiteantur. *Placuit ut Lectores, cùm ad annos pubertatis venerint, cogantur, ut uxores ducere, aut continentiam profiteri.* Vetuſti Codices hunc Canonem ſic habent: Ut Lectores uſque ad annos pubertatis legant; deinceps autem, niſi uxores, cuſtoditâ pudicitiâ vixerint, aut continentiam profeſſi fuerint, legere non ſinantur. Cod. can. cap. 16. Diſt. 23. Lectores cum.

Ibid. Can. xlvj. De continentia clericorum. *v. loc.*

Ibid. Can. xlix. Ut Epiſcopus viduæ vel repudiatæ maritum, ad Clerum promovens, deponatur. *v. loc. tom.* 3.

Ibid. Can. cij. Nè clerici viduarum familiaritati aſſocientur.

Concil. Carthag. V. anno 398. Capitul. iij. De Sacerdotibus & Levitis ut ab uxoribus ſe contineant. *Prætereà cum de quorumdam Clericorum, quamvis, &c.* Afric. Can. 17. Cod 25. ſuprà.

Concil. Tolet. I. anno 400. Can. 1. De Presbyteris & Diaconibus ſi poſt ordinationem filios genuerint. *Placuit ut Diaconos, ſi vel integri, vel caſti ſint & continentiæ vitæ, &c.* In decret. Ivō. lib. 3.

Ibid. Can. iij. De his qui viduas acceperint, nè Diacones efficiantur. *Item conſtituit Sancta Synodus, ut Lector fidelis ſi viduam alterius uxorem acceperit, amplùs nihil ſit, ſed ſemper Lector habeatur, aut foreè Subdiaconus.*

Ibid. Can. iv. Ut Subdiaconus, ſi defunctâ uxore, aliam duxerit, Oſtiarius fiat. *Subdiaconus autem, defunctâ uxore, ſi aliam duxerit, ab officio, in quo ordinatus fuerat, removeatur.*

Ibid. Can. xvij. De eo qui uxorem habet, ſi concubinam habuerit, ut non communicet. *v. locum.*

Ibid. Can. xviij. Si Sacerdotis vidua vel Levitæ maritum acceperit, in fine tantùm communionem accipiat. *Si qua vidua Epiſcopi, ſive Presbyteri aut Diaconi maritum acceperit, nullus Clericus, nulla Religioſa cum ea convivium ſumat, nequaquàm communicet; morienti tantùm ei Sacramentum ſubveniat.*

Ibid Can. xix. Si Sacerdotis vel Diaconi filia Religioſa peccaverit, in fine tantùm communionem accipiat. *Si Epiſcopi, ſive Presbyteri, ſive Diaconi filia Deo devota fuerit, &c.*

Epiſt. ij. Innocentij Papæ I. ad Victricum Rothomag. Epiſcopum. Titul. iv. Ut clericus uxorem, niſi virginem, non ducat. *Ut mulierem Clericus non*
Levit. 21. *ducat uxorem, quia ſcriptum eſt, &c.*

Ibid. Titul. v. Ut qui virginem non duxerit, clericus non fiat.

Ibid. Tit. vj. Ut clericus non ordinetur, qui ſecundam habuit uxorem.

Ibid. Tit. ix. Quòd Sacerdotes & Levitæ ab uxoribus ſuis abſtinere debeant.
Diſt. 33. tenere debet. *Præterèà quod dignum, & judicum & honeſtum eſt tenere Eccleſia omninò debet, &c.*

Ibid. Tit. x. Monachi, ſi clerici fiant, continentiæ propoſitum ſervare debeant. *vide titul.* De Monachis.

Ibid. Epiſt. iij. Innocent Pap. I. ad Exuper. Toloſ. Epiſcopum. Tit. 1. De incontinentia Sacerdotum vel Levitarum. *Propoſuiſti quid de his obſervari*
Diſt. 82. Propoſuiſti. *debeat, qui in Diaconi miniſterio, aut, &c.*

Ejuſd. Epiſt. v. Maximo & Severo Epiſcopo per Brutios. *Nuper quidem*
Diſt. 81. Maximilianus. *Maximianus filius noſter agens, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxiij. Titul. vj. De eo, qui antè Baptiſmum uxorem habuit, & poſt Baptiſmum etiam, clericus non fiat.

Decreta Cæleſtini Pap. I. Tit. iv. Quæſtionis de binis uxoribus uni ductis, quarum prior non fuerat ſolemniter deſponſata, expeditio. *v. loc. tom. 4.*

Concil. Afric. anno 424. Can. v. Ut clerici vel continentes, ad virgines, viduaſque non accedant. *v. loc. tom. 4.*

Ibid. Can. xxxvij. Qui clerici debeant ab uxoribus abſtinere.

Leon. I. Epiſt. lxxxiv. ad Anaſtaſ. Theſſalonic Epiſcopum. Cap. iv. Quòd Subdiaconis carnale conjugium denegetur. *Nam cum extrà Clericorum ordinationem conſtitutis, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xcij. ad Ruſtic. Narbon. Epiſc. Inquiſitio iij. De his qui altario miniſtrant, & conjuges habent, utrùm eis licitò miſceantur. Reſponſio.
Diſt. 31. Lex continentiæ. *Lex continentiæ eadem eſt Miniſtris, quæ, &c.* Tom. 7.

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can xxij. Ut clerici conjugati, niſi caſtitatem profeſſi fuerint, Diaconi non fiant. *Sedit præterèà, ut deinceps non ordinentur Diacones conjugati, &c.*

Ibid. Can. xxiij. Ut Diaconus qui ab uxore ſua non abſtinet, ab officio abjiciatur. *Si quis autem poſt acceptam benedictionem leviticam cum uxore ſua incontinens invenitur, ab officio abjiciatur.*

Ibid Can. xxiv. Qui priùs ordinati incontinentes fuerunt, ulteriùs non promoveantur. *De his autem qui priùs ordinati hoc ipſum inciderunt, Tauritanis Synodi ſequendam eſſe ſententiam, quâ jubetur non ulteriùs promoveri.*

Ibid. Can. xxv. De viris probatis ſi ad Subdiaconatum promoveantur. *De idoneis autem & probatioribus viris, quos Clericatui alligari, &c.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. ij. Si conjugatus ad Sacerdotium fueris electus. *v. locum.*

Ibid. Can. iij. Quæ mulieres in domibus habitent clericorum.

Ibid. Can. iv. Ut puellæ ad cellarium clerici non intromittantur.

Ibid. Can. xliij. Si Diaconus ordinandus fuerit conjugatus. *Placuit præterea, ut ſecundùm Synodalia inſtituta non ordinentur Diacones conjugati, niſi qui priùs converſionis propoſito profeſſi fuerint caſtitatem.* Concil. Araufic. I. can. 22.

Ibid. Can. xliv. Si poſt benedictionem acceptam, cum uxore ſua incontinens invenitur. *Si quis autem in poſterùm, accepeâ benedictione leviticâ cum uxore ſua inconeinens invenitur, ab officio abjiciatur.*

Ibid. Can. xlv. Vt Bigami ultrà Diaconatum non promoveantur. *De his quos Clericatui alligari ipſa vitæ gratia ſuggeſſerit, &c.*

Epiſt. SS. Lupi, Tricaſſini, & Euphronij Auguſtodun. ad Talaſium Epiſc. Andegav. *De Clericis verò Bigamis uſque ad Oſtiarios Eccleſia permittit, &c.*

Concil. Andegavenſe, anno 453. Can. iv. Vt qui ab extraneis fœminis revocare ſe nolunt, non miniſtrent, & ulteriùs non provehantur. *vide locum, tom. 9.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. i. De ſanctitate Sacerdotum & Miniſtrorum Eccleſiæ. *Primo ergò in loco Sacerdotes vel Miniſtri Eccleſiæ de quibus dictum eſt:* Vos eſtis lux mundi; *ita, &c.* *Matt. 5.*

Ibid. Can. ij. Quòd Sacerdotes & Diaconi ab uxoribus ſuis abſtinere, atque ebrietatem vitare clerici omnes debeant. *Et licet à Patribus noſtris, emiſſâ auctoritate, id fuerit conſtitutum, &c.*

Ibid. Can. iv. Vt clericus, cui uxorem ducere liceat, viduam non accipiat. *Vt Clericus, cui nubendi datur licentia, internuptam non accipiat uxorem. Quòd ſi fecerit, ultimum in officio clericali teneat locum.* Tom. 9.

Concil. Agath. anno 506. Can. i. De bigamis clericis, ut non miniſtrent. *In primis id placuit ue Canones & ſtatuta Patrum, &c.* Tom. 10. Concil. Valent. Can. i.

Ibid. Can. ix. De Presbyteris & Diaconibus, qui ad conjugalem thorum revertuntur. *Placuit etiam ut ſi Diaconi aut Presbyteri conjugati, &c.*

Ibid. Can. x. Vt nullus clericorum cum extraneis fœminis habitet. *v. locum.*

Ibid. Can. xj. Nè ancillæ aut libertæ ſecretum clericis miniſterium impendant.

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xiij. De relictis clericorum ſi alijs nupſerint. *Si ſe cuicumque mulier duplici conjugio Presbyteri, vel Diaconi relicta conjunxerie, aue caſtigati ſeparentur, aue certè ſi in criminum intentione præſtitcrint, pari excommunicatione plectantur.*

Concil. Tarracon. anno 516. Can. ix. De clericis & oſtiarijs, qui adulteris mulieribus admiſcentur, ut * projiciantur. *Si quis * Lectorum adulteræ mulieri voluerit miſceri vel adhærere conſortio, aut relinquat adulteram, aut à Clero habeatur extraneus. * Similis Sententia Oſtiariorum manebit ſcholam.*

* *prohibeantur.* * Lector adulteræ mulieris. * Similis ſententia Oſtiariorum laſcivia punietur.

Concil. Gerund. anno 517. Can. vj. Vt conjugati, ab Epiſcopo ad Subdiaconum non ſine teſtimonio vivant.

Ibid. Can. vij. Vt qui ſine uxoribus ordinantur, extraneas in domo non habeant.

Ibid. Can. viij. * De Laïcis qui viduam aut dimiſſam acceperint, * ut in clero admittantur. *Si quis verò de Laïcis poſt uxorem aliam cujuſcumque conditionis cognoverit mulierem, in Clero nullatenùs admittatur.*

* *nè laïci.* * *in Clero* Diſt. 34. c. Si quis de laïcis.

Concil. Epaon. Can. ij. Nè Digami, Presbyteri, aut Diaconi ordinentur. *Nè ſecundæ uxoris aut renuptæ maritus Presbyter aut, &c.* Tom. 10.

Ibid. Can. xx. De fœminarum viſitatione.

Ibid. Can. xxxij. Relictæ Presbyteri aut Diaconi nuptię interdictæ. *Relicta Presbyteri, ſive Diaconi, ſi cuicumque nupſerit, eatenùs ab Eccleſia pellatur, donec à conjunctione illicita ſeparetur: marito quoque ejus ſimili uſque ad correctionem ſeveritate plectendo.*

Concil. Ilerd. anno 524. Can. iv. De inceſtis, ut quamdiù in ſcelere ſunt inter cathecumenos habeantur.

Ibid. Can. v. De his qui Altario ſerviunt, ſi ſubitò carnis fragilitate corruerint.

Ibid. Can. xv. Vt clerici cum extraneis mulieribus non habitent. *v. locum, tom. 11.*

Concil. Tolet. II. anno 531. Can. 1. De his quos parentes ab infantia clericatûs officio manciparunt, ſi poſteà voluntatem habeant nubendi. *De his quos voluntas parentum à primis infantiæ annis, &c.*

Diſt. 26. c. De his quos voluntas.

Ibid. Can. iij. Vt nullus à Subdiaconatu & ſuprà cum extranea habitet muliere. *v. locum.*

Concil. Aurel. II. anno 533. De captivis Diaconis, nè matrimonio copulentur. *Si quis Diaconus in captivitate redactus uxori fuerit copulatus, &c.*

Concil. Arvern. anno 535. Can. xiij. Presbyteris & Diaconis continentia ab uxoribus ſervanda. *Cùm Presbyteri atque Diaconi ſublimi dignitatis apice, &c.* Tom. 11.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. ij. Vt clerici à Subdiacono & ſuprà ab uxoribus ſuis abſtineant, aut ab officio deponantur. *Ut nullus Clericorum à Subdiacono & ſuprà qui uxores, &c.*

Ibid. Can. vij. De clericis, qui poſt ordinationem uxores ducunt vel adulterant; & ne quis invitus ordinetur. *Clerici verò qui eùm uxores non haberent benedictione ſuſceptâ, &c.*

Ibid. Can. ix. De his qui conjugibus defunctis concubinas ſibi crediderint ſociandas. *De his qui ex concubinis filios habent, & uxores legitimas habuerunt, aut defunctis uxoribus ſibi concubinas publicè crediderint ſociandas, id obſervandum eſſe cenſuimus, ut ſicut eos, qui jam ſunt Clerici per ignorantiam ordinati non removemus, ita ſtatuimus, nè ulteriùs ordinentur*

Concil.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xvij. Vt Sacerdotes & Diaconi ab uxoribus ſuis abſtineant. *Ut Sacerdotes, ſive Diaconi, cum conjugibus ſuis non habeant communem lectum, &c.*

Ibid. Can. xxix. Vt mulieres cum clericis in adulterio deprehenſæ ab Epiſcopo diſtringantur. *Si quæ mulieres fuerint in adulterio cum clericis deprehenſæ, &c.*

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. iv. Si clericus poſt acceptam benedictionem incontinens invenitur, deponatur. *Si quis Clericus poſt acceptam benedictionem cujuſlibet loci, &c.*

Concil. Arvern. II. anno 549. Can. iij. Vt nullus Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, &c.

Ibid. Can. iv. Si quis clericus poſt acceptam benedictionem cujuſlibet, &c. *v. locum, tom.* 11.

Concil. Turon. anno 563. Can. xij. Vt Epiſcopus conjugem habeat, ut ſororem; & nullam de ſe ſuſpicionem præbeat. *Epiſcopus conjugem ut ſororem habeat, & in ſancta converſatione gubernet, &c.*

Ibid. Can. xiv. Nè duo clerici aut monachi in uno ſtratu recumbant; & ut Monachi omnes in communi ſchola jaceant. *Ec nè occaſio famam laceret honeſtatis, quia aliqui Laïci, &c.* Tom. 12.

Ibid. Can. xix. De Archipresbyteris, & alijs clericis conjugatis, quâ cautelâ ſegregati ab uxoribus vivere debeant. *Archipresbyteri, Vicarij, & Diaconi & Subdiaconi non quidem omnes, &c.*

Capitula collecta à Martino Bracar. *in fine tom.* 12. Capitul. xxvj. De his qui viduas aut dimiſſas ducunt.

Ibid. xxvij. De fornicatoribus clericis. *vide locum.*

Concil. Auriſiodor. anno 578. Can. xx. Vt Archipresbyter de clericorum adulterijs Epiſcopo, vel Archidiacono denuntiet. *Quòd ſi Presbyter, quod nefas eſt dicere, aut Diaconus, aut Subdiaconus, &c.*

Ibid. Can. xxj. Vt clerici conjugati ab uxoribus abſtineant. *Non licet Preſbytero poſt acceptam benedictionem, in uno lecto cum Presbytera ſua dormire, nec in peccato carnali miſceri, nec Diacono aut Subdiacono.*

Ibid. Can. xxij. Relictæ clerici poſt ejus mortem alteri nubere non licet. *Non licet relictæ Presbyteri, nec relictæ Diaconi, nec Subdiaconi, poſt ejus mortem, maritum accipere.*

Concil. Matiſcon. anno 581. Can. xj. Vt honoratiores clerici, qui ad priſtinas uxores redierint, dignitate priventur. *Epiſcopi, Presbyteri, vel univerſi honoratiores Clerici, actibus omninò renuntient, &c.*

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. 1. *vide titul.* Mulierum cohabitatio.

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. xvj. De uxoribus clericorum, nè poſt horum mortem, ſecunda ineant matrimonia. *Illud quoque rectum nobis viſum eſt diſponere, ut quæ uxor Subdiaconi, &c.*

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. v. Vt Epiſcopis, Presbyteris, Diaconibus ex hæreſi venientibus, jam non liceat miſceri uxoribus; vel quòd hi qui ſemper catholici fuerunt, in cellulis ſuis cum mulieribus extraneis non morentur. *Compertum eſt à Sancto Concilio, Epiſcopos, Presbyteros & Diaconos venientes, &c.*

Gregor. Magn. lib. 1. Epiſt. xlij. ad Petrum Siciliæ Subdiaconum. *De lapſis Sacerdotibus vel Levitis, vel quolibet ex Clero obſervare te volumus, ut in rebus eorum nullâ contaminatione miſcearis, &c. Antè triennium Subdiaconi omnium Eccleſiarum Siciliæ, &c.*

Ibid. lib. iij. indict. xij. Epiſt. xxxiv. ad Leonem Epiſcopum Catanenſem. *Multorum relatione comperimus hanc apud vos olim, &c.*

Idem, lib. xij. Epiſt. xxxj. Interrogatio ij. Auguſtini. *Opto enim doceri an Cleri continere non valentes, poſſent contrahere, & ſi contradixerint, an debeant ad ſæculum redire.* Reſponſio B. Gregorij Papæ. *Si qui verò ſunt Clerici extrà Sacerdotales ordines conſtituti, &c.* v. loc. tom. 13.

Part. 1. diſt. 32. c. Si qui verò. Item 12. qu. 1. Tua § Si qui verò.

Concil. Tolet. ſub Reccaredo, anno 597. Can. 1. *Priſcorum Patrum ſequentes monita, id præcipiunt Dei Sacerdotes, &c.* Tom. 14.

Concil. Oſcenſe, anno 597. *Sollicitum etiam pro hac re unumquemque noſtrûm eſſe convenit, &c.*

Canones ex Synodo incerti loci poſt Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. xij. Vt Presbyteri & Diaconi uxores ducere non præſumant.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. Cap. iv. De Bigamis ad Presbyterium, vel ad Diaconatum non promovendis. *Tom.* 14.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xxj. De caſtitate Sacerdotum. *Quicumque in Sacerdotio Dei poſiti ſunt, irreprehenſibiles eſſe debent Paulo Apoſtolo atteſtante, &c.* v. loc. tom. 14.

Ibid. Can. xxij. Vt Epiſcopus in conclavi ſuo idoneum teſtimonium habeat. *Quamvis conſcientiam puram apud Deum nos habere oporteat, &c.*

Ibid. Can. xxiij. Vt Presbyter vel Diaconus ſimiliter vitæ ſuæ habeant teſtes. *Non aliter placuit, ne quemadmodùm Antiſtites, ita Presbyteri, &c.*

Ibid. Can. xxiv. De converſatione clericorum, ut in uno conclavi ſint.

Prov. 20 12. q. 1. omnis ætas.

Prona eſt omnis ætas ab adoleſcentia in malum: nihil enim, &c.

Ibid. Can. xlij. De remotione mulierum à conſortio clericorum.

Ibid. Can. xliij. De venditione mulierum, quæ clericis conjunctæ noſcuntur.

Diſt. 81. Quidam Clerici.

Ibid. Can. xliv. De perſonis mulierum, quas non convenit clericis copulari: & ſi neſciente Epiſcopo, clericus ducat uxorem.

Ibid. Can. lv. De pœnitentibus viris ac viduis ſive virginibus, qui divertentes Laïci fiunt, aut veſtem mutant, vel conjugijs copulantur.

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Titul. iv. De incontinentibus Epiſcopis. *Quartæ congreſſionis eventu obvius ſeſe nobis intulit pontificalis lapſus, &c.*

Ibid. Titul. v. De incontinentibus Presbyteris ac Diaconibus, & fœminis quæ talibus conjunguntur.

Ibid. Titul. vj. De incontinentibus Subdiaconibus.

Ibid. Titul. vij. De his, qui poſt aſſumpta eccleſiaſticarum dignitatum officia, ad conjugia redeunt. *Septimæ aſſertionis aceeſſu, adjit cœtum noſtrum tam invereunda progreſſio, &c.*

Lex edita in eod. Concilio. *in marg.* De cælibatu clericorum. Subdiaconus continens eſſe debet.

Concil. Tolet IX. anno 655. Capitul. x. De damnatione filiorum, qui ex Sacerdotibus & Miniſtris geniti comprobantur. *Cùm multæ ſuper incontinentiam ordinis Clericorum uſque hactenus, &c.* Tom. 15.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 693. Titul. 1. De regula vivendi Miniſtrorum Dei; & de nuptijs & judicijs conſervandis. *v. loc. tom.* 17.

Concil. Berghamſtedenſe, anno 697. Can. vij. De Sacerdotibus adulteris.

Concil. Romanum I. anno 721. De illicitis conjugijs. Cap. 1. Vt nullus audeat Presbyteram in conjugium ducere. Item de Diacona. *v. locum, tom.* 17.

Zachar. Pap. Epiſt. vij. ad Pippinum Majorem domus, Epiſcopos, &c. xj. Qui clerici ab uxoribus abſtinere debeant. *Qui Clerici ab uxoribus abſtinere debeant, ex Concil Afric. Capitul xxvij. ita continetur*: Præterea cum de quorumdam clericorum, &c.

Ibid. xviij. Qui clerici uxores ducere poſſint? *Qui clerici etiam ab uxoribus abſtinere debent, in xxvij. Capite Canonum Sanctorum Apoſtolorum decretum eſt*: Sumptis autem, &c.

Ibid. xxv. De his qui adulteras uxores habent.

Concil. Germanic. I. anno 742. Can. vj. De pœna clericorum, vel monachorum, aut monialium, quæ in fornicationem inciderint. *Statuimus ſimiliter ut poſt hanc Synodum quæ fuit xj. Kal. Maij, &c.*

Concil. Leptin. anno 743. Can. 1. *Fornicatores autem & adulteros qui ſancta loca vel Monaſteria antè tenentes coinquinaverunt, præcipimus inde tollere, & ad pœnitentiam redigere; & ſi poſt hanc definitionem, in crimen fornicationis vel adulterij ceciderint, prioris Synodi judicium ſuſtineant. Similiter & Monachis & Nonnæ.*

Concil. Sueſſion. anno 744. Capitul. viij. Vt clerici extraneas mulieres domi non habeant.

Ibid. Capitul. ix. Vt ſacratam fœminam nemo uxorem ducat.

Sancta Synodus œcumenica Nicæa, anno 787. Can. xviij. Non oportet fœminas vitam degere in ædibus Epiſcopalibus, vel in Monaſterijs virorum. *v. loc. tom.* 18.

Canones Eccleſiaſtici promulgati ab eadem Synodo, Can. xviij. Quòd non oporteat fœminas habitare in Epiſcopijs, vel virorum Monaſterijs. *vide titul. ſequent.* Mulierum cohabitatio & familiaritas clericis interdicta.

Ibid. xxij. Quòd oporteat cum gratiarum actione, & omni partitate ac reverentia Monachos, ſi contigerit, cum fœminis manducare.

Capitulare Theodulphi Epiſc. Aurel. anno 797. Capitul. xij. Vt nulla fœmina cum Presbytero habitet. *v. titul. ſeq.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xlix. De ſubintroductis mulieribus.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xxij. Cum Sacerdotibus fœminæ non habitent, niſi quas Synodus Nicæna permittit.

Concil. Aquiſgran. anno 816. Cap. 31. De Præpoſitis carnalibus.

Ibid. 32. Luctuoſa deſcriptio carnaliter viventium Sacerdotum.

Ibid. 39. De ſubintroductis mulieribus.

Ibid. 67. De his qui pro virginitate ſuperbiunt. *v. loc. tom.* 20.

Capitular. Ludovici Pij Imp. anno Imperij ejus 3. anno 816. Capitul. xvij. De Presbyteris qui fœminas in domibus habent.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. 35. De Presbyteris gradum amittentibus. *Multos à Corpore Chriſti veræ religionis inimicus ſe jungere certat, &c.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. ix. De Epiſcopis, cæteriſque Sacris Miniſtris, ut ab uxoribus abſtineant.

Ibid. Can. xj. De Sacerdotibus in fornicationem lapſis.

Ibid. Can. xij. De Sacerdotibus quibus crimen fornicationis impingitur. *Tom.* 23.

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. lxx. De Presbytero uxorem habente. *Concludendum decernieis utrùm Presbyterum uxorem habentem debeatis ſuſtentare & honorare, an à vobis projicere. Quo reſpondemus, quoniam licet ipſi valdè reprehenſibiles ſint, vos tamen Dominum imitari convenit, qui ſolem ſuum, ut Evangelium teſtatur oriri facie ſuper bonos & malos, & pluit ſuper juſtos & injuſtos: dejicere verò eum à vobis ideò non debetis, quoniam nec Judam Dominus, cùm eſſet mendax Diſcipulus, de numero Apoſtolorum dejecit. Verùm de Presbyteris, qualeſcumque ſint, vobis, qui Laïci eſtis, nec judicandum eſt, nec de vita ipſorum quidpiam inerrogandum, ſed Epiſcoporum judicio quidquid eſt per omnia reſervandum.*

Leges Eccleſiaſticæ Edmundi Regis Angliæ, anno 944. Cap. 1. De vitæ caſtitate eorum qui Sacris initiantur. *In primis qui Sacris ſunt initiati, &c.* v. tom. 25.

Concil. Enhamenſe, anno 1009. Cap.... De clericorum cælibatu. *Omnes Miniſtros Dei, præſertim Sacerdotes, &c.* v. locum, eod. tom.

Ut Sacerdotes uxorem non ducant.

Concil. Romanum, anno 1059. contrà clericos fornicarios. In Epiſt. Alexandr. Pap. IX. pag. 611.... *Presbyter, etiam Diaconus, ac Subdiaconus fœminam, &c.*

Ibid. Fragmenta Epiſtolar. Alexandri Papæ IX. Vt à Presbytero ſimoniaco, ſeu concubinam habente, Miſſa à nullo fidelium audiatur. *v. locum, in fine tom. 25. pag 634.*

Concil. Lateran. Generale I. anno 1122. Can. xxj. Clericorum cælibatus. *Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, & Monachis concubinas habere, &c.* Tom. 27.

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. vj. Continentia clericorum, cælibatus. *Decernimus etiam, ut ij qui in Ordine Subdiaconatûs & ſuprà, uxores, &c.* eod. tom. 27.

Ibid. Can. vij. Non audiendum Miſſas eorum qui uxores vel concubinas habere noſcuntur. *Ad hæc Prædeceſſorum noſtrorum Gregorij VII. Urbani, & Paſchalis Romanorum Pontificum veſtigijs inhærentes, &c.* eod. tom. 27.

Concil. Rhemenſe, anno 1148. Can. vij. De continentia clericorum. *Quia verò continentia, & Deo placens munditia in Eccleſiaſticis, &c.* v. loc. eod. tom.

Concil. Lateran. Generale III. anno 1179. Capitul. xj. De continentia clericorum. *Clerici in Sacris Ordinibus conſtituti, qui mulierculas ſuas in domibus ſuis incontinentiæ notâ tenuerint, &c.* eod. tom.

Concil. in Dalmatiæ & Dioclię Regnis, anno 1199. Capitul. ij. De cælibatu clericorum, & ordinibus conferendis. *Cùm Domini Sacerdotes, & ſi qui Sacro Altario deſerviunt, &c.* v. loc. eod. tom.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. xiv. De incontinentia clericorum punienda. *Ut Clericorum mores & actus in melius reformentur, &c.*

Ibid. Cap. xv. De ebrietate clericorum. *A crapula & ebrietate omnes Clerici diligenter abſtineant, &c.* v. locum, tom. 28. *& titul.* De ebrietate.

Concil. Colonienſe, anno 1225. Capitul. 1. De continentia clericorum. *Licet multa de continentia Clericorum Sanctorum Patrum hactenus emanaverint, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Viennenſe, anno 1267. Capitul. iij. De caſtitate clericorum. *Præſentis igitur Concilij approbatione præcipimus, &c.* eod. tom.

Concil. Palentinum, anno 1388. Cap. ij. De cohabitatione clericorum & mulierum. *Speciosus formâ præ filijs hominum, & plenus gratiâ, &c.*

Ibid. Cap. iij. De clericis conjugatis. *Cùm in jure ſtatutum exiſtat quod Clerici conjugati, &c.* Tom. 29.

Concil. Senon. anno 1527. Cap. viij. De cælibatu Sacerdotum. *Non ſatis eſſe viſum eſt Lutheranæ factionis auctoribus, &c.*

Ibid. Index decretorum ad mores pertinentium. Cap. xxvj. Incontinentes Sacerdotes & concubinarios clericos; itidem venatores & negotijs ſæcularibus deditos, graviter eſſe puniendos. *Incontinentes Sacerdotes, & concubinarios Clericos, &c.* v. locum, tom. 34.

MVLIERVM
COHABITATIO ET FAMILIARITAS
CLERICIS INTERDICTA.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. xxvij. De clericis, ut extraneas fœminas in domo non habeant. *Epiſcopus, vel quilibet alius Clericus, aut ſororem, aut filiam virginem Deo dicatam, eantùm ſecum habeat. Extraneam nequaquam * habere placuit*

* ſecum habeat.

Concil. Ancyr. anno 314. Can. ix. De Diaconis qui tempore ordinationis de nuptijs atteſtati ſunt. *Tom.* 2.

Ibid. Can. xix. ..... τὰς μετ' οἰκου συνερχομενας παρθενους τισὶν ὡς ἀδελφὰς, ἐκωλύσαμεν. *Eſt pars Can. xv·ij. apud Dion. Exig.* De his qui virginitatem profeſſi ſunt, & quæ ſub ſororis habitu cum aliquibus commorantur. *Virgines autem quæ conveniunt cum aliquibus tamquam ſorores, habitare prohibemus.*

Concil. Nicæn. anno 325. Can. iij. Απαγόρευσε καθόλου ἡ μεγάλη συνοδος, &c. *Interpret. Dion. Exig.* De ſubintroductis mulieribus. *Interdicie per omnia magna Synodus, &c.*

Concil. Carthag. I. anno 347. Can. iij. Ut clerici & ſanctimoniales fœminæ cum extraneis viris vel fœminis non habitent. *Gratus Epiſcopus dixit: Et illud præcipuè, ſi, &c.*

Ibid. Can. iv. Ut clerici cum viduis, vel alijs extraneis perſonis non commorentur. *Gratus Epiſcopus dixit: Et ſi infinita ſunt, quæ lege præſcripta, &c.*

Siric. Epiſt. 1. ad Himer. Tarracon. Cap. xij. Quæ fœminæ cum clericis debeant habitare? *Fœminas verò non alias eſſe patimur in domibus Clericorum, niſi eas tantùm, quas propter ſolas neceſſitudinum cauſas habitare cum ijſdem Synodus Nicæna permiſit.*

Diſt. 81. fœminas.

Concil. Carthag. III. anno 397. Can. xvij. Ut cum clericis extraneæ fœminæ non cohabitent. *Ve cum omnibus omninò Clericis extraneæ fœminæ non cohabitent, &c.*

Diſt 81. Cum omnibus omninò.

Concil. Carthag. IV. Can. xlvj. De continentia clericorum. Clericus cum extraneis mulieribus non habitet.

Ibid. Can. cij. Nè clerici viduarum familiaritati aſſocientur.

Tituli Capitulorum Nicæni Concilij, anno 419. Cap. iij. De commanentibus cum mulieribus. *Tom.* 9.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. iij. Quæ mulieres in domibus habitent clericorum? *Si quis Clericus à gradu Diaconatûs in ſolatio ſuo mulierem, præter aviam, matrem, ſororem, filiam, neptem, vel converſam ſecum habere præſumpſerit, à Communione alienus habeatur, par quoque & mulierem, ſi ſe ſeparare noluerie, pœna percellat.*

Ibid. Can. iv. Ut puellæ ad cellarium clerici non intromittantur. *Nullus Diaconus, vel Presbyter, aut Episcopus ad cellarij secretum intromittat puellam, vel ingenuam vel ancillam.*

Concil. Andegav. anno 458. Can. iv. Ut qui ab extraneis fœminis revocare se nolunt, non ministrent, & ulterius non provehantur. *Familiaritatem extranearum fœminarum noverint esse vitandam, &c.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. iij. De familiaritate extranearum fœminarum clericis interdicta. *Et quia nullum diabolo locum dari oportet, hoc præcipuè custodiendum, &c.* Ivo part. 6. c. 191.

Ibid. Can. iv. Ut clericus, cui uxorem ducere licet, viduam non accipiat. *v. locum, tom. 9.*

Concil. Agath. anno 506. Synodus habita in civitate Agathensi. Can. x. Ut nullus clericorum cum extraneis fœminis habitet. *Id etiam ad custodiendam vitam & famam, &c.*

Ibid Can. xj. Nè ancillæ aut libertæ secretum clericis ministerium impendant. *Ancillas vel libertas à cellario vel à secreto ministerio, & ab eadem mansione, in qua Clericus manet, placuit removeri.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xxix. De vitanda familiaritate extranearum mulierum. *De familiaritate extranearum mulierum, tàm Episcopi, quàm Presbyteri vel Diaconi, præteritorum Episcoporum statuta custodiant.*

Concil. Tarracon. anno 516. Can. 1. Ut etiam ad proximas sanguinis clerici cum testimonio vadant. *De his quibus cura pro parentelæ proximitate haberi permittitur, &c.*

Concil. Gerund. anno 517. Can. vj. Ut * conjugati ab Episcopo usque ad Subdiaconum non sine testimonio vivant. *De conversione vitæ id statuere placuit, à Pontifice ad, &c.* Tom. 10.

* *Ut qui ex conjugibus ordinati sunt, sine testimonio communiter non habitent.*

Ibid. Can vij. Ut qui sine uxoribus ordinantur, extraneas in domo non habeant. *De his verò, qui sine conjugibus ordinantur, & familias domi habent, &c.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xx. De fœminarum visitatione. *Episcopo, Presbytero, & Diacono vel cæteris Clericis, horis præteritis, id est meridianis, vel vespertinis ad fœminas prohibemus accessum; quæ tamen, si causa fuerit, cum Presbyterorum aut Clericorum testimonio videantur.*

Concil. Ilerd. anno 524. Can. xv. Ut clerici cum extraneis mulieribus non habitent. *Familiaritatem extranearum mulierum, licet, &c.* v. loc. tom. 11.

Concil. Tolet. II. anno 531. Can. iij. Ut nullus à Subdiaconatu & suprà cum extranea muliere habitet. *Illud verò præterea speciali ordinatione decrevimus, quod, &c.*

Concil. Arvernense, anno 534. Can. xvj. Ut Episcopi, Presbyteri, & Diaconi extraneas secum mulieres non habeant. *Episcopi, Presbyteri, & Diaconi, ita sanctæ conscientiæ luce resplendeant, &c.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. iv. De familiaritate & cohabitatione extranearum mulierum cum clericis. *De familiaritate extranearum mulierum licet jam multa, &c.* Tom. 11.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. iij. De extranearum mulierum, aut etiam propinquarum, familiaritate. *Ut nullus Episcopus, Presbyter, aut Diaconus extranearum mulierum, &c.*

Concil. Arvernenſe II. anno 549. Can. iij. Vt nullus Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus extranearum, &c. *Tom.* 11.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. x. Vt nullus clericus extraneam mulierem domi habeat. *De familiaritatibus mulierum, licet erebriùs ſit in Canonibus, &c.* Tom. 12.

Ibid. Can. xj. Vt Epiſcopus nullam ignaviam ad diſtringendum habeat; & ſi neceſſe fuerit, ab alijs adjuvetur. *Si quis Epiſcopus ad diſtringendum eos qui in hac facilitate perdurant, &c.*

Ibid. Can. xiij. Vt Epiſcopus qui conjugem non habet, extraneas mulieres domi non habeat. *Epiſcopum Epiſcopiam non habentem, nulla ſequatur turba mu-*
1.Cor.7. *lierum, licet ſalvetur vir per mulierem fidelem, ut Apoſtolus ait. Nam ubi talis cuſtodia neceſſaria non eſt, quid nec neceſſe eſt, ut miſeria proſequatur; undè fama conſurgat? habeant Miniſtri Eccleſiæ utique Clerici, qui Epiſcopo ſerviunt, & eum cuſtodire, debent licentiam extraneas mulieres de frequentia cohabitationis ejicere.*

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. Capitul. xxxij. De ſubintroductis adoptivis mulieribus. *v. loc. in fine tom.* 12.

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. 1. Vt clerici cum extraneis fœminis non habitent. *Idcòque definitum eſt ut Epiſcopi, vel Presbyteri, atque Diaconi, &c.*

Ibid. Can. ij. Nè clerici aut laïci puellarum Monaſteria ingredi, vel cum illis colloqui temerè præſumant.

Ibid. Can. iij. Vt mulier cubiculum Epiſcopi, niſi cum teſtibus, non ingrediatur. *Ut nulla mulier in cubiculum Epiſcopi, abſque duobus Presbyteris, aut certè Diaconis, ingredi permittatur.*

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. 1. Vt Epiſcopi, Presbyteri & Diaconi extraneas fœminas domi non habeant: & qui conjugati ordinantur, ab uxoribus ſequeſtrentur. *Multa quidem auctoritas: nunc tamen, quia creſcente, &c.* Tom. 13.

Gregor. Magn. lib. vij. indict. ij. Epiſt. xxxix. Romano Defenſori. Vt Epiſcopi cum mulieribus non habitent. *Quia ſicut cauta proviſio & culparum vias obſtruere, &c.* Tom. 13.

Ibid. Epiſt. cxj. Siagrio, Ætherio, &c. contrà vetita mulierum contubernia. *Cum his itaque qui in Sacro ſunt Ordine conſtituti, &c.*

Id. lib. xj. Epiſt. xlij. Quòd qui in Sacro Ordine conſtituti ſunt, cum mulieribus habitare non debeant. *Pervenit ad nos quòd qui ſunt in Sacro Ordine conſtituti, &c.*

Ibid. Epiſt. xliij. ad Chryſantum Epiſc. Spolet. Vt Sacerdotes Nurciæ cum mulieribus cohabitantes coërceat. *Ex quorumdam relatione cognovimus Sacerdotes Territorij Nurſini, &c.*

Concil. Hiſpal. I. anno 590. Capitul. iij. De clericis, cum quibus mulieres cohabitant. *Inter cætera verò cognoſcite, à nobis hoc definitum pro abolendis maculis, &c.*

Synodus incerti loci poſt Concil. Pariſ. V. celebrata. Can. viij. De interdicta clericis cohabitatione mulierum. *Illud ſpecialiter detrevimus, ut nullus Epiſcopus, vel Presbyter, aut Diaconus, vel Clericus honore munitus, mulierem in domo habeat præter matrem, ſororem, & amitam. Quòd ſi quis ſuper ſtatuta*

Canonum deinceps habere præsumpserit, juxtà arbitrium Pontificis sententiâ canonicâ feriatur, & illa ut adultera condemnetur.

Ibid. Can. xij. Vt Presbyteri & Diaconi uxores ducere non præsumant. *Presbyteri, vel Diaconi, se nullâ ratione nubere præsumant. Quòd si præsumpserint, ab Ecclesia sequestrentur.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xlij. De remotione mulierum à consortio clericorum. *Cum clericis extraneæ fœminæ nullatenùs habitent, nisi tantùm mater & soror, filia vel amita: in quibus personis nihil sceleris æstimari fœdus naturæ permittit: id enim & constitutio antiquorum Patrum decrevit.*

Ibid. Can. xliij. De venditione mulierum, quæ clericis conjunctæ noscuntur.

Ibid. Can. xliv. De personis mulierum, quas non convenit clericis copulari: & si nesciente Episcopo, clericus ducat uxorem. *v. loc.*

Concil. Cabilon. IV. anno 650. Can. iij. De clericorum cum extraneis fœminis familiaritate fugienda. *Licet jam prioribus Canonibus fuerit Statutum, placuit eamen eum renovare, &c.*

Concil. Bracar. III. anno 675. Capitul. v. Nè Sacerdotes, sive quicumquè ex clero, sine testimonio cum quibuslibet fœminis habitent. *Quamquam antiqua Canonum institutio de hujusmodi præsumptione, &c.* Tom. 15.

Concil. Germanic. I. anno 742. vij. ....Et ut nullus clericus in suâ domo mulieres habitare permittat.

Concil. Romanum I. anno 743. sub Zachar. Pap. Capitul. i. Vt Episcopi cum mulieribus omninò non habitent, nè antiqui hostis fraude decipiantur; ut juxtà Apostolicam vocem, non vituperetur ministerium nostrum, quia scriptum est: Si quis Templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. Cavere nos oportet, Fratres mei, ab illicitis, ut mundas valeamus ad Deum levare manus: scriptum est enim: Sancti estote, quoniam ego Sanctus sum, dicit Dominus.

Ibid. Capitul. ij. Vt Presbyteri, vel Diaconi subintroductas mulieres, nullomodò secum audeant * habitare: nisi forsitan matrem suam, aut proximitatem * generis sibi habentes, quæ suspiciones effugiant, sicut in Synodo Nicæna agere, Sacerdotij sui privetur honore. * *habere.* * *generationis.*

Ibid. Capitul. xv. *sub medium.* Sed neque hoc silendum est, pervenisse ad nos, quòd, &c. *v. loc. tom.* 17.

Concil. Suession. anno 744. Can. viij. Vt clerici extraneas mulieres domi non habeant. *Similiter diximus, ut neque Clericus mulierem habeat in domo suâ, quæ cum illo habitet, nisi matrem, aut sororem, aut nepotem suam.*

Concil. Nicæn. II. anno 787. Can. xviij. περὶ ὅτι οὐ δεῖ γυναῖκας ἐκδιατᾶσθαι ἐν ἐπισκοπείοις, ἢ ἐν ἀνδρωνίτῃ μοναστηρίοις. Ἀπροσκόπως γίνεσθε, &c. Quòd non oporteat fœminas habitare in Episcopijs vel virorum Monasterijs. *Sine offensione estote, hic etiam qui foris sunt; Divinus dicit Apostolus* 1. *Cor.* 10. *&c.* Tom. 19. 1. Cor. 10.

Capitulare Aquisgran. Caroli Magni, anno 788. iv. De Presbyteris, Diaconis, vel his qui in clero sunt. Item in eodem Synodo interdictum est Presbyteris & Diaconibus, vel omnibus qui in clero sunt mulierem non habere in domo sua propter suspicionem, nisi matrem aut sororem, vel eas tantùm personas quę suspiciones effugiunt. *De suspectis verò, &c.* *lib.* 1. *cap.* 14.

Concil. Nic. c. 3.

Canones Ecclesiastici promulgati ab eadem Synodo Nicęn. Quòd non opor-

teat fœminas habitare in Epiſcopijs, vel virorum Monaſterijs. *vide ut ſuprà Concil. Nicæn. tom. 19. fol. 692.*

Concil. Forojul. anno 791. Capitul. iv. Vt juxtà Niceni venerandi definitiones Concilij, nullus patiatur ſubintroductas mulieres ſecum in domo propria habere, &c.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xiij. Vt Abbas cum ſuis dormiat Monachis. *v. titul.* De Monachis.

Capitular. Theodulfi Epiſc. Aurel. anno 797. Capitul. xij. Vt nulla fœmina cum Presbytero habitet. *Nulla fœmina cum Presbytero in una domo habitet. Quamvis enim Canones Matrem, & ſororem, & hujuſmodi perſonas, in quibus nulla ſit ſuſpicio cum illa habitare, concedant; hoc nos modis omnibus idcirco amputamus; quia in obſequio, ſive occaſione illarum, veniunt aliæ fœminæ, quæ non ſunt ei affinitate conjunctæ, & eum ad peccandum alliciunt.*

Capitular. Caroli Magni. Vt cum extraneis mulieribus non habitent. *Ut nullus Sacerdos extranearum mulierum habeat familiaritatem, nec in ſua domo, in qua habitat, ullam mulierem unquàm permittat habitare.*

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. xxij. Cum Sacerdotibus fœminæ non habitent, niſi quas Synodus Niceña permittit. *Ut à Sacerdotibus omnis ſuſpicio mulierum funditùs eradicetur: cum quibus etiam nulla habitatio eis concedatur; præter illam quæ Nicænâ Synodo permittitur, id eſt matrem, aut ſororem, vel eas tantùm perſonas, à quibus omnes ſuſpiciones effugiant.*

Concil. Mogunt. anno 815. Can. xlix. De ſubintroductis mulieribus. *Omnibus igitur Clericis fœminas ſecum in domibus ſuis habere, ultrà licentiam Canonum, firmiter ſit contradictum.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. Cap. xxxix. De ſubintroductis mulieribus. *Concil. Nicæn. Can. iij.* Interdixit per omnia magna Synodus, &c.

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. anno Imperij ejus 3. Cap. xvij. De Presbyteris qui fœminas in domibus habent. *Statutum eſt ab Epiſcopis, de Presbyteris, qui fœminas ſecum indiſcretè habitare permittunt; & propter hoc malæ opinionis ſuſpicione denotantur: ſi deinceps admonitii non ſe correxerint, velut contemptores Sacrorum Canonum canonicâ invectione feriantur.* Tom. 20.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. iij. De vita & doctrina inferiorum ordinum. Can. vij. Vt Presbyteri qui fœminas domi vetitas habent ab Epiſcopo corrigantur. *Illud quoque non minimè periculoſum eſſe dicimus, quòd, &c.* Tom. 21.

Ibid. Can. xj. Vt cum Presbyteris nulla cohabitet fœmina, qui contrà fecerit gradum amittat. *Decernimus etiam, ut Presbyteris nulla omninò cohabitet fœminarum: contemnentes autem hanc conſtitutionem, periculum proprij ſuſtinere gradus.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. xxvj. *vide titul.* Onus Epiſcopale.

Ibid. Can. xxxvj. *vide titul.* De reſidentia Epiſcoporum.

Homilia Leonis Papæ IV. In primis admonemus, firmiterque præcipimus, ut vita & converſatio veſtra irreprehenſibilis ſit, ſcilicet ut cella & habitatio veſtra ſit juxtà Eccleſiam, & in ea fœminas non habeatis.

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. II. Capitula quibus de rebus magiſtri, & decani per ſingulas Eccleſias inquirere, & Epiſcopo renuntiare debent. xx. In-

quirendum ſi de tabernis, & de comeſſationibus, ac de familiaritate indebita mulierum ſe cuſtodiant Presbyteri, &c.

De illicito clericorum acceſſu ad fœminas, & quâ ratione de illo arguendi, vel purgandi ſint. xxj. De acceſſu autem & frequentatione, ac cohabitatione clericorum cum fœminis, undè, &c. *v. totum ſusè, tom.* 22.

Ibid. Capitul. iv. in Rhemis data, anno 874. Can. iij. De indebitis acceſſu ad fœminas, & à miniſterio dejiciendis ijs qui ſe non correxerint. *Jam vobis Capitulum ex Sacris Scripturis, & Catholicorum dictis, &c.*

Capitular. Herardi Archiep. Turon. xix. Ut converſationem fœminarum, earumque acceſſum, & adminiſtrationem deteſtentur. Sin aliàs, velut contemptores canonum ab ordine deponantur. Et quibus miniſtrare neceſſaria decernunt, longè eas domos provideant, in quibus non per ſe, ſed per miniſtros ſubſidia porrigant.

Excerptiones Domni Egberti Archiepiſcopi Eborac. Canones in remedijs peccatorum. De mulierum cohabitatione. Ut nullus Sacerdos extranearum mulierum habeat familiaritatem, nec in ſua domo in qua ipſe habitat, ullam mulierem unquàm permittat habitare. *Tom.* 17.

Capitula quæ Domnus Carolus Ludovici Auguſti Filius, anno 876. Ut Sacerdotes à familiaritate fœminarum. *vide locum, tom.* 24.

Concil. Pontigonenſe, anno 876. Capitul. ix. Ut Sacerdotes à familiaritate fœminarum abſtineant. *Ut in domibus Sacerdotum per malæ opinionis famam, habitatio fœminarum, &c.* Tom. 24.

Concil. Mogunt. anno 888. occaſione Arnulfi novi Regis, & diſciplinæ eccleſiaſticę, propter incurſiones Northmannorum reformandæ. Capitul. x. De mulieribus, quòd in domo clericorum ſimul cum clericis non debeant habitare. *Ut Clericis interdicatur, mulieres in domo ſua habere, &c.*

Concil. Metenſe in Regno Lotharij, anno 888. Can. v. Ut nullam in domo ſua fœminam habeant Sacerdotes. *Sacerdotes qui vice Moſis iram Domini* Exod. 32. *ſuper populum, &c.*

Concil. Mamnetenſe, ſub anno 896. Can. iij. Ut Sacerdos in domo ſua fœminas non habeat, nè illas quidem quas canones concedunt. *Prohibendum, & modis omnibus interminandum eſt, &c.* v. loc. tom. 24.

Ibid. Can. xix. Nè fœminæ publicis conventibus ac placitis immiſceant. *v. loc. tom.* 24.

Concil. Troſlejanum, anno 909. Capitul. ix. De acceſſu & frequentatione ac cohabitatione Presbyterorum & clericorum cum fœminis. *Sanè quoniam hæc peſtis, non eatenùs populares quoſlibet, &c.* v. loc. fusè.

Capitula incerti Authoris, loci, ac temporis. Cap. xij. de eod. argumento. *Nulla fœmina cum Presbytero in una domo habitet, &c.* v. l. tom. 25.

Concil. Lateran. I. anno 1122. Can. iij. de eod. arg. *Presbyteris, Diaconibus, vel Subdiaconibus concubinarum vel uxorum contuberuia, &c.* Tom. 27.

Concil. London. I. anno 1125. Can. x. De mulierum cohabitatione clericis interdicta. *Præcipimus etiam nè uni perſonæ Archidiaconatus, &c.* eod. tom.

Concil. London. II. anno 1127. Capitul. v. de eod. argum. *Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, & omnibus Canonicis, &c.*

Concil. Palentin. anno 1322. Cap. vij. De cohabitatione clericorum & mulierum. *Quia Clericorum nonulli famæ suæ prodigi & salutis, &c.*

Concil. Palentin. anno 1388. Cap. ij. De cohabitatione clericorum & mulierum.

Concil. Constant. anno 1414. Cap. xviij. De cohabitatione clericorum & mulierum. *Ad arcendum concubinatûs crimen, ut de Clero penitùs evellatur, &c.* Tom. 29.

Concil. Saltzburg. anno 1420. Alia capitula à Joanne Præposito Ecclesiæ Saltzburgensis. Cap. 1. Pœna contrà Notarios concubinarios. *Contrà crimen concubinatûs Clericorum plurimum scandalosum, &c.* Tom. 29.

Ibid. cap. ij. De cohabitatione mulierum clericis interdicta. *Et quoniam juxtà Apostolum non solùm à malo, sed etiam ab omni specie mali, &c.*

Concil. Oxoniense, anno 1222. cap. xxxv. Qualis pœna est infligenda concubinis clericorum? *Et si fortè concubina eorum monitione postea propositâ, &c.* Tom. 28.

Concil. Colonienſe, anno 1225. capitul. 1. De continentia clericorum. *Licet multa de continentia Clericorum SS. Patrum hactenùs emanaverint, &c.*

Ibid. cap. ij. De pœnis concubinariorum clericorum. *Si quis autem Clericorum deinceps fuerit deprehensus incontinentiæ vitio, &c.*

Ibid. cap. iij. De scortoribus clericis ruralibus, per Archidiaconos corrigendis. *De Clericis ruralibus concubinarijs expressus rigor observetur, &c.*

Ibid. cap. v. Clericos fructus præbendarum suarum concubinis, & spurijs suis relinquere non posse. *Ad abolendam de domo Domini consuetudinem, vel potiùs corruptelam, &c.*

Ibid. cap. xiij. De committentibus incestum cum sanctimonialibus & canonicis: & de ejusdem sacris virginibus pollutis. *Licet contrà nefandos insidiatores sacrarum virginum, &c.*

Concil. London. anno 1237. cap. xvj. De clericis concubinarijs. *Licet ad profligendum à laribus Ecclesiæ putridum, &c.* Tom. 28.

Concil. Herbipol. anno 1287. cap. iij. De colloquio cum Monialibus, vel de inordinato joco. *Abusum quoque ac suspicionem contagij à personis ecclesiasticis, &c.*

Ibid. cap. v. De clericis concubinarijs, vel manifestis cohabitationibus. *Concubinarios Clericos, qui retinendo publicè concubinas, &c.*

Concil. Frising. anno 1440. cap. v. De cohabitatione mulierum. *Volumus concubinatum evitari, sub pœnis Sacri Generalis Concilij Basileensis, &c.* Tom. 33.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. ix. Processus qui debet fieri contrà clericos qui publicè tenent concubinam. *Tristissimo impellimur animo recensere turpis conditionis fœdissimum scelus, &c.* v. locum, tom. 34.

CONTRA

CONTRA CLERICOS ALEATORES,

Ebrioſos, Apoſtatas; & de Tabernis Ordini Eccleſiaſtico interdictis.

CANON. APOSTOLORUM XLII. Ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος; &c. Quòd Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus, aleator aut ebrioſus eſſe non debeat. *Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, &c.* Ex verſ Dion. Exig.

Ibid. Can. xliij. Similiter clerici & laici ſi permanſerint in alea, communione priventur. *v. locum, tom.* 1.

Concil. Eliberit. anno 305. Capitul. lxxix. De his qui tabulâ ludunt. *eod. tom. pag.* 639.

Concil. Laodic. Can. xxiv. Quòd nullus Eccleſiaſticorum in tabernis comedere debeat. Ὅτι οὐ δεῖ ἰερατικῶς, &c. ex interpret. Dion. Exig. *Quòd non oporteat Sacro Miniſterio, &c.* v. tom. 2.

Ibid. Can. lv. Ὅτι οὐ δεῖ ἰερατικοὺς, &c. Id. interpret. Dion. Exig. Non congruere penitùs chriſtianis comeſſationibus intereſſe. *Quòd non oporteat Sacerdotes aut Clericos, &c* v. locum.

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xxvij. Ut clerici tabernas non ingrediantur.

Ibid. Cap. xxx. Ut nullus in Eccleſia convivetur. *v. loc. tom.* 3.

Concil. Carthag. IV. anno 398, Capitul. lxij. De clericis inter epulas cantantibus. *ibid.*

Concil. Afric. anno 424. Can. vij. Ut clerici tabernas, niſi in peregrinis, non ingrediantur.

Ibid. Can. ix. Ut in Eccleſijs convivia minimè celebrentur.

Concil. Turon. I. anno 461. Can. ij. Quòd Sacerdotes & Diaconi ab uxoribus ſuis abſtinere, atque ebrietatem vitare clerici omnes debeant. *Sed ut hæc valeant obſervari, fomitem omnium vitiorum oportet abſcidi, Apoſtolo præcipiente,* Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria. *Et quàm gravi ebrietas ſupplicio expietur, idem Apoſtolica manifeſtat doctrina, inter cætera dicens:* neque fornicatores, neque idolis ſervientes, neque ebrioſos regnum Dei poſſeſſuros. *Si quis verò in omni officio Clericali Deo militans ab ebrietate ſe non abſtinuerit, ſecundùm ſtatûs ſui ordinem competens in eum vindicta tribuatur.* Ephes. 5. 1. Cor. 6.

Concil. Venetic. anno 453. Can. xiij. Ut clerici ebrietatem evitent. ANTE omnia à clericis vitetur ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix eſt; nec quis poteſt liberum corporis ſui ac mentis habere judicium cùm captus vino à ſenſu probetur alienus, & proclivis ad vitium mente labefactâ dedu-

catur, ac plerumque possit peccatum, aut crimen, dum nescit incurrere: sed ignorantia talis non potest non subjacere pœnæ, quam ex voluntaria amentia manasse constiterit. Itaque eum quem ebrium fuisse constiterit, ut ordo patitur, aut 30. dierum spatio à communione statuimus submovendum, aut corporali subdendum esse supplicio.

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxix. Ut clerici nuptialia vitent convivia.

Ibid. Can. xlj. Ut à clericis vitetur ebrietas. *v. eom.* 10.

Ibid. Can. lxx. De scurris & jocularibus clericis. *v. locum.*

Concil. Tolet. XVII. Sentent. xxiij. De scurrilibus vel jocularibus clericis. *Tom.* 17.

Zachar. Pap. Epist. vij. ad Pippinum & Episcopos, &c. ix. De clericis & monachis non manentibus in suo proposito. *De Clericis & Monachis non manentibus in suo proposito, quod interrogatum est, in Canone Calchedonensi Capitulo 7. decretum est; Qui semel in Clero, &c.*

Epist. vij. S. Bonifacij Archiepiscopi ad Cuthbertum Archiepisc. Cantij. *Fertur quoque in Parochijs vestris ebrietatis malum nimis assuetum esse, &c.* v. locum, eod. tom. 17.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Cap. xxj. De fugiendo ebrietatis malo. Vicesimo-primo constituitur loco, ut Monasteriales sive Ecclesiastici, ebrietatis malum non sectentur, aut expetant, sed velut mortiferum vitent venenum,
1.Cor.6. Apostolo denuntiante, *Quòd ebriosi regnum Dei non possident:* & alibi; *Nolite*
Ephes.5. *inebriari vino in quo est luxuria.* Sed neque alios cogant intemperanter bibere; sed pura ac sobria sint eorum convivia, non luxuriosa, neque delicijs vel scurrilitatibus mixta, nè habitus sui reverentiâ contemptibilis apud sæculares habeatur, & inter eos meritò valdè infametur; & ut si nulla necessitas infirmitatis cogat, antè canonicam horam, id est, diei tertiam completam potationibus ebriosorum more non serviant.

Concil. Forojulienſe, anno 791. Cap. iij. Item placuit, ut sobriè, piè,
Tit. 2. castèque juxtà Apostolum, *viventes, fugiamus turpis lucri gratiam. Non in*
Rom. 8. *comessationibus & ebrietatibus, & inebriemur vino, in quo est luxuria.* Quem-
Ephes.5. admodum per semetipsam veritas generaliter in Evangelio præcipiendo prote-
Luc. 21. statur dicens: *Cavete à crapula & ebrietate, & curis hujus sæculi*; undè & in ecclesiastico canone sententialiter constat decisum, aut cessare ab hujusmodi vitij ingurgitatione, aut certè perseverantes, honoris jacturâ periclitari debere. Quorum hujus ultricis sententiæ dictatorum nos complices ac fautores esse fatemur.

Capitul. Theodulfi Episc. Aurel. ad Parochiæ suæ Sacerdotes, anno 787. Capitul. xiij. Ut Presbyteri ab ebrietate & tabernis abstineant, nec temerè cum aliquibus conviventur. OBSERVANDUM nobis est, ut & vos ab ebrietate abstineatis, & ut plebes subditæ abstineant prædicetis: & neque per tabernas eatis bibendo aut comedendo, neque domos, aut vicos curiositate qualibet peragretis; neque cum fœminis, aut cum quibuslibet impuris personis convivia exerceatis; nisi fortè pater-familias quilibet vos ad domum suam invitaverit, & cum sua conjuge & prole velit vobiscum spiritali gaudio lætari, & verborum vestrorum refectionem accipere, & vobis refectionem carnalem caritatis officio exhibere. Oportet enim ut si quando quilibet fidelium carnalibus vos reficit epulis, à vobis reficiatur epulis spiritalibus.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxj. Presbyteri tabernas bibendi causâ non ingrediantur. *Tom.* 20.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xlvj. Ut malum ebrietatis omninò vitetur. *Magnum malum ebrietatis, undè omnia vitia pullulant, modis omnibus præcipimus cavere: & qui hoc vitare noluerit, excommunicandum eum esse decrevimus usque ad emendationem congruam.* Capitular. c. 96.

Concil. Aquisgran. anno 816. lib. 1. cap. lx. Quòd nullus Ecclesiasticorum in tabernis comedere debeat.

Ibid. Cap. xc. Ut clerici tabernas, nisi in peregrinis, non ingrediantur. *V. locum, tom.* 20.

Isaac. Episc. Lingon. Canones, tit. xj. cap. xxv. De clericis si ebrietatem non vitaverint, ut excommunicentur, aut verberentur. *Ex Lib. 6. Cap.* 270. Antè omnia à clericis vitetur ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix est, nec quis potest liberum corporis ac mentis habere judicium. Qui est captus vino à sensu probatur esse alienus, & proclivis ad judicium mens labefacta ducitur: ac plerumque solet peccatum aut crimen dum nescit incurrere. Ignorantia verò talis non potest effugere pœnam quam ex voluntaria amentia manasse constiterit. Itaque quemcumque ebrium fuisse constiterit, ut ordo patitur, aut 60. dierum spatio à communione statuimus submovendum, aut corporali subdendum esse supplicio.

Ex excerptionibus Egberti Archiepisc. De ebrietate. Ut nullus ex Sacerdotum numero ebrietatis vitium nutriat, nec alios cogat per suam jussionem inebriari.

Item. Ut nullus Presbyter edendi, aut bibendi causâ gradiatur in tabernas.

Concil. Aquisgran. II. anno 836. Cap. 1. De vita Episcoporum. Can. vj. Ut Episcopus ebrietati deditus, nisi se correxerit, deponatur. INITIUM enim Episcopalis culminis post divinam prædestinationem esse videtur, quomodo quisque ad culmen hujus honoris pervenerit. Ideòque placuit conventui humilitatis nostræ, ut sicut sæpè auctoritate divinarum scripturarum, scilicet B. Petri Apostoli in Simonem Magum damnatione, necnon & canonum sanctione, sed à B. Gregorij adhortatione sancitum est, nullus Episcopale ministerium per ambitionem munerum attentare præsumat; sed is ad Episcopale officium perveniat, si secundùm Apostolum vivat, id est irreprehensibiliter, sobriè, prudenter, pudicè, ornatè, cum hospitalitate, cum doctrina, non vinolenter, non injuriosè, modestè, non litigiosè, non cupidè. Oportet enim Pontificem propriæ domui esse benè præpositum, & testimonium habere bonum ab his qui foris sunt, ut doctrina Dei nostri exornetur in omnibus. Nos autem etiam adjungentes, & ab his qui intus sunt, conversantes cum Episcopo, habere testimonium omnem Episcopum oportere. 1. *Tim.* 3. *Tit.* 1.

Ibid. Cap. vj. Sobrietatem verò quam Apostolus Episcopo habendam docet, adeò nos eam nobis sectandam statuimus, ut nullus Sacerdotum ebrietatis depravatione se aut ministerium suum vilescere faciat, quo meritò reprehensibilis videatur, quia legimus ebrietatem dedecus esse cuique christiano sectari, quantò magis Sacerdotibus? undè Apostolus inquit: *Nolite inebriari vino in quo est luxuria.* Legitur & alibi, sic oportere Episcopum bibere, ut quasi non Ephes. 5.

bibiſſe videatur. Quapropter deinceps quicumque hujus ordinis huic noxio vitio inſerviens deprehenſus fuerit, cenſuimus ut ſecundùm ſtatutum canonicum quicumque ebrietati deſervit, aut deſinat, aut deponatur.

Canones Aſſirici, anno 1049. Can. xxvij. Ut Sacerdos non ſit bibax. *Nullus Presbyter ex ineptia bibat pluſquàm decet, &c.* Tom. 25.

Concil. London. anno 1175. Can. iij. De ebrietate. *Ex Concil. Carthag.* Clerici in Sacris Ordinibus conſtituti edendi vel bibendi causâ tabernas, &c. *v. locum, tom.* 27.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. xv. De arcenda ebrietate clericorum. *A crapula & ebrietate omnes Clerici diligenter abſtineant, &c.* Tom. 28.

Ibid. Cap. xvij. De comeſſationibus Prælatorum, & negligentia eorum ſuper divinis officijs. *Dolentes referimus, quòd non ſolùm quidam minores Clerici, &c.* vide locum.

Concil. Saltzburg. anno 1274. Capitul. xij. De tabernis. *Clericus non viator in Sacris Ordinibus conſtitutus, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Capitul. ij. De vitandis tabernis ac ludis. *Uſus tabernarum præterquàm in itinere conſtitutis, &c.*

Ibid. Cap. iv. De haſtiludio clericorum. *Haſtiludia & torneamenta Clerici qui ſunt in dignitatibus, &c.* eod. tom.

Concil. Saltzburg. II. anno 1310. Capitul. 1. Statutum de clericis tabernarijs, quod incipit, &c. *eod. tom.* 28.

Concil. Turon. anno 1448. Cap. v. De ludis vitandis. *Ludos noxios & ſcandaloſos omnibus quidem, ſed Clericis præſertim prohibemus, &c.* v. tom. 34.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. xj. Quòd clerici non ludant ad taxillos. *Cedit in opprobrium noſtræ religionis, quòd Miniſtri Eccleſiæ, &c.* eod. tom.

Ibid. Conſtitutio ad removendos abulus. Cap. iij. Ut clerici tabernas, choreas, ſpectacula, & convivia publica vitent. *Inſuper tabernas publicas evitent, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. viij. De convivijs Sacerdotibus vitandis. *Convivia Presbyterorum quæ in exequijs & fraternitatibus, &c.* v. eod tom. 34.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. Cap. 1. De clericorum tumulentia. *Porrò ebrietas, ut palam eſt inſignium flagitiorum incitatrix, &c.*

Cap. ij. De eorumdem concubinatu. *Huic vero ſuccedit, & penè gravior offenſionis macula, &c.*

Cap. iij. Deploratorum pœna. *Quando tamen hæc peſtis, ut veriſimile eſt, &c.*

Cap. vij. De Apoſtatis. *Verùm ne nullum facinus turpe, ſine cacodæmonum inſtinctu admittitur, &c.* v. locum, tom. 35.

v. titul. Contrà chriſtianos apoſtatas.

v. quoque titul. De ebrietate, *& titul.* De vita & honeſtate clericorum.

CONTRA CLERICOS
IRACUNDOS, ET PERCUSSORES,
Homicidas, & Præſumptores.

CANON. APOSTOLORUM XXVI. Ἐπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, &c. *Epiſcopum, aut Presbyterum, aut Diaconum, &c.* Eſt Can. xxviij. ex verſ. Dion. Exig. *Tom.* 1.

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. xxvij. De ira, indignatione, odio, Sacerdoti fugiendis, & ei potiſſimùm, qui poteſtatem habet excommunicandi. *V. tom* 2.

Decreta Damaſi Papæ I. Titul. ij. De his qui clericum falſo nomine impetunt. *Tom.* 3.

Concil. Andegavenſe, anno 453. Can. ij. Ut Diaconi Presbyteris humiliter deferant.

Ibid. Can. iij. A violentia & perputatione abſtinendum. *Tom.* 9.

Concil. Agath. anno 506. Can. iij. De Epiſcopis, qui vel innocentes, vel pro minimis cauſis aliquos excommunicant. *Epiſcopi verò ſi Sacerdotali moderatione poſtpoſitâ, innocentes aut minimis cauſis culpabiles excommunicare præſumpſerint, & ad gratiam feſtinantes recipere fortaſſè noluerint, a vicinis Epiſcopis cujuſlibet Provinciæ literis moneantur; & ſi parere noluerint, Communio illis uſquè ad tempus Synodi à reliquis Epiſcopis non negetur: nè fortaſſè ad excommunicatorii peccatum excommunicati longo tempore morte præveniantur.*

Decreta Agath. Concil. Tit. 1. Non licet Epiſcopo proprijs manibus aliquem cedere. *V. loc.*

Epiſtola Remigij Rhemorum Epiſcopi ad tres Epiſcopos. De Claudio Preſbytero, in cujus cauſa ſpretum ſe ab illis fuiſſe conqueritur. *Dominis verò ſanctis, & meritò Beatiſſimis in Chriſto Fratribus, Heraclio, Leoni, & Theodoſio. Remigius Epiſcopus. Paulus Apoſtolus in Epiſtola ſua loquitur, &c.* v. locum, ad hæc verba: *à vobis nec parcetur, nec defertur.* Tom. 10. 1.Cor.13.

Concil. Ilerdenſe, anno 524. Can. 1. De his qui Altario miniſtrant, ut à ſanguine hominis abſtineant. *De his (clericis, qui in obſeſſione neceſſitate poſiti fuerint, id ſtatutum eſt, ut qui Altario miniſtrant, & Chriſti Sanguinem tradunt, vel vaſa ſacro officio deputata contractant, ut ab omni humano ſanguine, etiam hoſtili abſtineant, &c.* v. totum, tom. 11.

Ibid. Can. xj. De clericis qui in mutuam cædem prorumpunt. *Si qui Clerici in mutuam cædem proruperint, prout dignitas officiorum in tali exceſſu contumeliam pertulerit, à Pontifice diſtrictiùs vindicetur.* Burch. l. 2. c. 216. Ivo part. 6. c 291.

Gregor. Magn. lib. ij. indict. xj. Epiſt. xliv. ad Andræam Epiſc. Tarentinum. *vide ultim. 10. lineas.....* Prætereà quoniam mulierem de matriculis contrà ordinem Sacerdotij cædi crudeliter fuſtibus deputaſti; quam licet poſt

octo menses exindè minimè arbitramur fuisse defunctam; tamen quia ordini tuo habere noluisti respectum, propterea duobus te mensibus ab administratione Missarum statuimus abstinere. In quibus ab officio tuo suspensum flere te convenit quod fecisti: nam valdè dignum est, ut postquàm te ad vitæ istius tranquillam rectitudinem laudabilium Sacerdotum exempla non provocant, saltem correptionis medicina compellat.

Ibid. Epist. xlv. ad Joannem Episcopum Callipolitan. ..... Matriculam verò quam fecit fustibus castigari, quamvis exindè post octo menses obijsse non credimus; quia tamen eam contrà propositi sui ordinem hujusmodi fecit affligi, duobus hunc mensibus à Missarum solemnitate suspende, ut vel hæc eum verecundia qualem se de cætero possit exhibere instituat.

Ibid. Epist. lij. ad Joannem Episcopum Constantinopolitanum. *Sub fin....*
Grat dist. 45. *c.* 1. Quid autem de Episcopis qui verberibus timeri volunt, canones dicant, benè
Ioan. diac. lib. 3. *c* 9. vestra Fraternitas novit: Pastores etenim facti sumus, non percussores. Et
2. Tim. 4. egregius Prædicator dicit: *Argue, obsecra, increpa in omni patientia & doctrina.* Nova ergò atque inaudita est ista prædicatio, quæ verberibus exigit fidem.

Ejusd. lib. x. indict. iv. Epist. xxxij. ad Columbum Episc. Numidiæ. De perversitate Paulini Episc. Regensis qui in suum clerum excesserat. *Quia benè olim nobis est cognitum Fraternitatem suam Sacerdotali gravitate, & zelo esse ecclesiastico decoratum, &c.* v. locum, tom. 14.

Ibid. Epist. xxxiij. ad Victorem Episcopum Panormitanum. Quàm igitur gravis & aspera adversùs Fratrem nostrum Paulinum Regensis civitatis Episcopum clericorum ejus, vel eorum qui in Sacro sunt Ordine positi, sit querela Fraternitati tuæ liquere non dubium est: quia latere te in vicino non potuit quod eum frustrà in le corporali injuria quæruntur excedere, aut licitè præsumatur, aut fiat dissimulatione deterius; sic manifesti excessus canonicâ semper moderatione premendi sunt, ut una res & præteritorum correptio, & esse possit regula futurorum.

De Ira. Ira enim in vindictam malorum sequi debet rationem animi, non præire, ut quasi ancilla justitiæ post tergum veniat, & non sequimur, & exhibemus. Ira enim quæ animum perturbat, quantâ consideratione cavenda
Luc. 1. est, monstratur. De qua scriptum est: *Sit enim homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, & tardus ad iram. Ira enim viri justitiam Dei non ope-*
Prov. 18. *ratur.* Hinc rursus scriptum est: *Quis poterit habitare cum homine cujus spiritus fa-*
Prov. 22. *cilis est ad irascendum?* Hinc iterùm dicitur: *Noli esse cum homine iracundo, neque ambules cum viro furioso: nè forte discas semitas ejus, & sumas scandalum ani-*
Prov. 16. *mæ tuæ.* Contrà hanc in laude patientiæ dictum est: *Melior est vir qui vincit iram, quàm qui capit Civitatem magnam.* Hinc David personam in se infirmo-
Psalm. 6. rum sumens, ait: *Turbatus est præ ira oculus meus.* Atque ex ipsa turbatione quid sequatur, adjunxit: *Inveteramini inter omnes inimicos meos, &c.*

Concil. Tolet. XI. anno 675. Cap. v. De compescendis excessibus Sacerdotum. *Nullis vitia Præsulum perturbari debent excessibus motionum: quia valdè indignum est, ut qui throni Dei vocantur, levi motione turbentur: & qui debent esse arca justitiæ, ipsi efficiantur seminarium litis atque rapinæ, &c.* v. locum fusè, in fin. tom. 15.

Item. Hanc sanè & illi sententiam merebuntur, qui aut volentes homicidium

fecerint, aut Primatibus Palatij generoſiſque Perſonis, ſeu nobilioribus quibuſque mulieribus, vel puellis aliquid aut per cædem, aut per quamcumque irrogatam injuriam, ut ſi fuerint, intuliſſe; undè eos juxtà legum ſæcularium inſtituta, aut talionem recipere, aut traditionem de his fieri, vel proſcriptionem oportear.

Ibid. Cap. vj. Non debere Sacerdotes quaſlibet in Eccleſiæ familijs truncationes membrorum facere, nec aliquid, quod morte plectendum eſt, judicare. *His à quibus Domini Sacramenta tractantur, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. vij. Quæ debeat diſcretio Eccleſiarum Rectoribus eſſe, nè inconditam diſciplinam ſubeant homicidij notam? *Cùm juxtà antiquæ inſtitutionis edictum plus ergà corrigendos agere debeat benevolentia, quàm ſeveritas, plus cohortatio, quàm commotio, plus caritas, quàm poteſtas, &c.* v. locum.

Concil. Bracar. III. anno 675. Capitul. vij. De honeſta honoratorum diſciplina. *Cùm Beatus Apoſtolus arguere, obſecrare, vel increpare in omni patientia præcipiat, &c.* v. locum, eod. tom. 15. in fine.

Concil. Aquiſgran. anno 816. Cap. xxxiij. De iracundis Doctoribus. *Iſidor. lib. 1. ſentent. c. 40.* Iracundi Doctores per rabiem furoris diſciplinæ, &c.

Appendix ad Concil. Lateran. III. Cap. 1. Qui ignoranter manus violentas injecerit in clericum, excuſatur. *Si verò aliquis in Clericum comam nuerſentem ignorans, &c.* Tom. 27.

Alia Capitula à Joan. Præpoſito Eccleſiæ Saltzburg. Cap. xxxj. De his qui occidunt, verberant, &c. *Occidens, verberans, aue qualitercumque manus violentas in Clericos injiciens, &c.* Tom. 29. in fine.

Concil. Saltzburgenſe, anno 1281. Cap xiij. De his qui violentas manus mittunt in cleros. *Item cùm hi qui violentas manus mittunt in Clericos, &c.* Tom. 28.

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Capitul. xxiv. De læſionibus Eccleſiaſticarum Perſonarum. *Eos qui Dei timore poſtpoſito, Clericos ſeu Eccleſiaſticas Perſonas, &c.*

Ibid. Capitul. xxv. De læſoribus Nuntiorum Sedis Apoſtolicæ. *Si quis in tanti prorupit furoris audaciam, quòd, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Capitul. xxj. De contumacibus & rebellibus ſubditis contrà debitam Prælatorum obedientiam. *Cùm, juxtà Prophetticum Oraculum melior ſit obedientia quàm victima, &c.*

Concil. Mogunt. anno 1549. Capitul. c. De pœna clerici percuſſoris, aut rixoſi contrà alium clericum. *Paci, etiam tranquillitati, ac honeſtati Clericorum conſulere volentes, &c.* Tom. 35.

V. titul. de hac materia, Contrà homicidas ac parricidas.

CONTRA CLERICOS VAGOS.

CANON. APOSTOLORUM XIV. Ut ab Epiſcopis aliena Parochia minimè pervadatur.

Ibid. Can. xv. Ut clerici proprias Eccleſias non relinquant.

Ibid. Can. xvj. Ut Epiſcopus qui clericos alterius ſuſceperit, communione privetur.

Ibid. Can. xxxij. De Presbytero, qui contempto Epiſcopo, ſeorsùm conventus congregare tentaverit. *v. locum, tom.* 1.

Concil. Arelatenſe I. anno 314. Can. xxj. Ut Presbyteri & Diacones, qui ad alia loca ſe transferunt, deponantur. *Tom.* 2.

Decreta Julij Papæ, juxtà Gratianum & Ivonem. ix. De illis qui Eccleſias incenderunt. *vide.*

Concil. Antioch. I. ex interpret. Dion. Exig. Can. iij. De his qui ab alia Parochia præter conſcientiam Epiſcoporum ſuorum in alijs commorantur. *eod. tom.* 2.

Concil. Cæſarauguſt. anno 413. Can. vj. Ut clericus, qui præter licentiam Monachus vult eſſe, excommunicetur. *v. tom.* 3.

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xxxvij. Ut clerici ſine neceſſitate in aliena civitate non immorentur.

Ibid. xxxviij. Ut non liceat fieri tranſlationes Epiſcoporum. *v. titul.* Adversùs tranſmigrationes & tranſlationes Epiſcoporum.

Concil. Tolet. I. anno 400. Capitul. xij. Ut nullus clericus de Epiſcopo ſuo recedat, & ad alium ſe transferat. *v. locum, eod. tom.* 3.

Concil. Nicæn. anno 419. Capitul. xv. De clericis, nè de civitate una ad aliam tranſeant.

Ibid. Cap. xvj. De his qui in Eccleſijs in quibus provecti ſunt, minimè perduraverunt. *Tom* 4.

Concil. Afric. anno 424. Can. xxj. Ut alienus clericus minimè ſuſcipiatur ab alio.

Ibid. Can. xxij. Ut Carthaginenſi Epiſcopo, undè voluerit, clericum liceat ordinare. *v. locum, eod. tom.* 4.

Ibid. Can. xxxviij. De his qui plebes proprias derelinquunt. *v. locum.*

Synodus S. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. iij. De clerico vago.

Ibid. Can. vj. De clerico ſine Tunica, ſine Romana Tonſura, & uxorem habente, non velato capite ambulantem. *v. locum, tom.* 7.

Ibid. Can. vij. De clerico ad matutinas non accurrente.

Ibid. xxxiij. De clerico Britanno in Hibernia veniente ſine epiſtola.

Ibid. xxxiv. De Diacono ſine litteris in aliam Parochiam tranſeunte. *v. locum.*

Concil. Calchedon. anno 451. Can. De his qui tranſmigrant de civitate in civitatem Epiſcopis aut clericis, placuit ut canones qui de hac re à Sanctis Patribus ſtatuti ſunt, habeant propriam firmitatem. *v. locum, tom.* 9.

Ibid. Can. xx. Clericus de Eccleſia contentus eſſe debet. *vide locum.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. xj. De vagantibus clericis.

Ibid. Can. xij. Clericus ſine commendatitijs non ambulet. *v. locum, eod. tom.* 9.

Concil. Agath. anno 506. Can. xlvj. Ut ſervos Eccleſiæ fugitivos, liceat vendere Epiſcopo. *Tom.* 10.

Concil. Epaon. anno 517. Can. v. Nè Presbyter inſcio Epiſcopo ſuo in aliena Eccleſia conſtituatur.

Ibid. Can. vj. De clericis qui ſine commendatitijs vagantur.

Concil. Valentin. anno 524. Can. v. De vagis & inobedientibus clericis. *Tom.* 11.

Ibid. Can. vj. Ut clericum alienum nullus ordinet, nec ſit clericus, qui non ſpoponderit locum ubi ſit delegatus. *v. locum.*

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſc. anno 572. Cap. xxxiv. De deſertoribus clericis. *Tom.* 12.

Gregor. Magn. lib. vij. Epiſt. vij. Petro Acolytho fugitivo. *Tom.* 13.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. Capitul. iij. De deſertoribus clericis, ut Epiſcopis ſuis reſtituantur.. *v. locum, tom.* 14.

Concil. Tolet. XIII. anno 633. Capitul. xj. Nè quis alienum clericum vel Monachum ſuſcipiat fugientem. *Tom.* 17.

Concil. Tolet. XVII. Tituli ſententiarum. v. De clericis qui ſine epiſtolis ſui Pontificis proficiſcuntur. *v. locum, tom.* 17.

Concil. Vernenſe, anno 755. Can. xij. Ut clerici ab Eccleſijs ſuis ad alias non migrent: & ut alterius Eccleſiæ clericum nemo ſuſcipiat.

Ibid. Can. xiij. De Epiſcopis vagantibus, ut neque miniſtrent, neque ordinationem ullam faciant, ſine licentia Epiſcopi, cujus Parochia eſt. *eod. tom.* 17.

Sancta Synodus Nicæna II. anno 787. Can. x. Non oportet clericum relinquere ſuam Paræciam, atque ad alteram ſe conferre citrà conſenſum Epiſcopi.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. iij. De clericis fugitivis & peregrinis.

Ibid. cap. lvj. De clericis alterius Epiſcopi. Item de ſervis alterius.

Ibid. cap. lxxvij. De clericis qui ſe fingunt eſſe Monachos. *v. locum, tom.* 20.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xxiv. Ut fugitivi clerici diligenter inquirantur, & reddantur. *ibid.*

Concil. Mogunt. Can. xxij. De clericis vagis.

Ibid. Can. xxiij. De clericis injuſtè tonſuratis. *eod. tom.* 20.

Ibid. Can. xxxj. De clericis fugitivis. *v. locum.*

Capitulare Caroli Magni Imperatoris, anno Imperij ejus 13. Cap. xxiij. Ut fugitivi clerici redire compellantur. *eod. tom.* 20.

Ibid. cap. lv. De non ſolicitandis clericis alienis.

Ibid. cap. lvj. De his qui ſemel legerint in Eccleſia, ab alijs non poſſe promoveri.

Ibid. cap. lvij. Si qui clerici ab Epiſcopis ſuis promoti contempſerint, nec illic maneant, undè recedere noluerunt.

Ibid. cap. lviij. Ut nullus alienum clericum ſollicitare, vel tenere præſumat, ſuo Epiſcopo non præbente conſenſum.

Ibid. cap. lxxj. De his qui ab alia Paræcia, præter conſcientiam Epiſcoporum ſuorum in alijs commorantur.

Ibid. cap. lxxxvij. Quòd minimè clericos tranſmigrare conveniat.

Ibid. cap. xcj. Ut alienus clericus minimè ſuſcipiatur ab alio. *v. locum, eod. tom.* 20.

Concil. Pariſ. VI. lib. iij. cap. xiij. Vt revocentur ad Eccleſias ſuas Presbyteri, & Diaconi fugâ lapſi.

Ibid. cap. xiv. Vt deterreantur Monachi & clerici, qui palatium paſſim adeunt. *Tom.* 21.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. I. Vt clerici alterius Parochiæ ſine formata non recipiantur, & criminati ab omnibus excludantur.

Ibid. Can. lj. Vt clerici, qui cum ſenioribus ſuis ex alijs Provincijs veniunt, non miniſtrent, nec ordinentur ſine litteris ſui Epiſcopi.

Nicol. I. Pap. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xiv. De quodam qui finxit ſe eſſe Presbyterum.

Ibid. xv. De baptizatis ab eo qui finxit ſe Presbyterum. *Tom.* 22.

Concil. Wormat. anno 868. Can. xix. De vagis & inobedientibus clericis.

* al. ſi in Monaſt. Diaconi, vel Preſbyteri off. *Placuit etiam, ut * ſive in Monaſterio Diaconij vel Presbyterij officio aliquis conſtitutus exiſtat, ſi Epiſcopi à quo ordinatus eſt, præceptis non obedierit, ut in delegata ſibi Eccleſia officium dependat aſſiduum, quouſque in vitio permanſerit, à communione & honore privetur.*

Ibid. Can. lxij. De clericis vagis. *De Epiſcopis & de Presbyteris vagantibus qui Parochias non habent, nec ſcimus ordinationem eorum qualiter fuit, placuit juxtà inſtituta Sanctorum Patrum, ut in alterius Parochia miniſtrare, nec ullam ordinationem facere debeant ſine juſſione Epiſcopi in cujus Parochia ſunt. Et ſi hoc facere præſumpſerint, ab officio ſuſpendantur interim quo ad Synodum exindè venerint, & ibidem ſecundùm canonicam inſtitutionem accipiant ſententiam, niſi tantùm pro cauſa itineris. Et ſi ullus Clericus aut Laïcus talem Epiſcopum aut Presbyterum defenſaverit, ſine commeatu Epiſcopi, cujus Parochia eſt, excommunicetur uſque ad emendationem.*

Concil. Saltzburg. anno 1274. Capitul. xvj. De vagis ſcholaribus. *Sub vagorum ſcholarium nomine quidam per Saltzburgenſem Provinciam, &c.* v. tom. 28.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. 1. De clericis peregrinis & ignotis.

Ibid. Cap. vj. De clericis non reſidentibus in Eccleſijs vel præbendis. *vide tom* 23. *in fine.*

Concil. Colonienſe I. Provinciale, anno 1536. Cap. xxxj. Peregrini clerici quomodo admittendi? *Clerici peregrini Romæ aut alibi ordinati, &c.* Tom. 35.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. Titul. vj. De clericis peregrinis, ac vagis. *v. tom.* 35.

De hac materia vide titul. Contrà vagos & falſos Epiſcopos, & Sacerdotes, *& titul.* De reſidentia.

DE CLERICIS

ad comitatum euntibus, & quando id licitum ſit.

CONCIL. CARTHAG. anno 416. Can. xvj. Οτιος ἐπίσκοπος ἦν, &c. Eſt Can xviij. apud Dion. Exig. *Oſius Epiſcopus dixit, &c.*

Ibid. Can. viij. Οτιος ἐπίσκοπος ἦν, &c. Ibid. Can. ix. Οτιος ἐπίσκοπος ἦν, &c. Hi Can. ſunt ix. & x. apud Dion. Exig. *Sic diſponuntur*: De Diaconiſſis ad comitatum dirigendis. *Oſius Epiſcopus dixit, &c.* Quòd ad comitatum pro pupillis & viduis, ac neceſſitatem patientibus ſit eundum.

Ibid. Can. x. *Qui verò Romam venerint, ſicut dictum eſt, &c.*

Ibid. Can. xj. Vt qui in canali ſunt Epiſcopi euntes ad comitatum ſollicitè diſcutiant. *Gaudentius Epiſcopus dixit, &c.* v. locum, tom. 4. pag. 97.

Concil. Milevitanum II. Can. xx. Vt ſine formatis nemo ad comitatum proficiſcatur, & qualiter formatæ fiant. *Placuit ut quicumque Clericus propter neceſſitatem ſuam alicubi ad comitatum ire voluerit, &c.* v. loc. tom. 4.

Zozim. Pap. Epiſt. ij. ad clerum & ad Presbyteros Ravennatum. *Ex relatione Fratris noſtri Archidiaconi Presbyteri qualiter ſuſcepti ſitis, &c.* eod. tom.

Concil. Afric. anno 424. Can. lxxiij. Vt pergentes ad comitatum, cauſam ſuam vel Carthaginènſi, vel Romano Pontifici inſinuare procurent. *Placuit ut quicumque ad comitatum ire voluerit, &c.* v. locum, eod tom. pag. 511.

Concil. Calchedon. anno 451. Can. xxiij. Περὶ τῶν ἐκδήμων, &c. *Id. ex interpretatione Dion. Exig.* De Monachis & clericis, qui præter voluntatem ſui Epiſcopi ad Urbem Regiam Conſtantinopolim veniunt. *Pervenit ad aures Sanctæ Synodi, quòd quidam Clerici & Monachi, quibus nihil à ſuo Epiſcopo commiſſum eſt, aliquando etiam ab ipſo Communione ſegregati ſunt, pervenientes ad Regiam Urbem Conſtantinopolim, in ea diutiùs conſiſtentes, turbas excitantes, & eccleſiaſticum ſtatum perturbantes, aliquorum domos ſubvertunt: ſtatim itaque Sanctæ Synodus, hos quidem primùm à Sanctiſſimæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ Defenſore commoneri, ut Regiâ Urbe excedant: ſi autem ijſdem negotijs impudenter inſiſtant, eos etiam invitos ipſe Defenſor expellat, ut ad ſua loca revertantur.*

Gregor. Magn. lib. xj. Epiſt. lvj. Capitulare Legum Imperialium pro immunitate clericorum Joanni Defenſori eunti in Hiſpaniam. *v. locum, tom. 14.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. xxx. De Sacerdotibus ad gentem extraneam nuntios mittentibus. *eod. tom. 14.*

Concil. Tolet. VII. anno 646. De canonicis Epiſcopis in urbe regiâ commorandis. *Id etiam placuit, ut pro reverentia Principis, at Regiæ Sedis honore, &c.*

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Capitul. viij. *vide titul.* De Metropolitanis.

Synodus Metenſis, anno 753. Cap. viij. De Eccleſiaſticis Viris qui ſe re-

clamare ad Palatium veniunt. *Similiter de Eccleſiaſticis viris ſi ad Palatium venerint, de eorum cauſa ſe reclamare ſuper eorum ſenore vapulentur, niſi ſenior ſuus pro ſua cauſa tranſmiſerit.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xxiv. De clericis adeuntibus Imperatorem. *De Clericis adeuntibus Imperatorem hoc placet omnibus modis obſervare, quod de eis in Sacris Canonibus conſtitutum eſt.*

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xlij. Vt pergentibus ad ſervitium Regis manſio non negetur. *Vt in ſua eleëmoſyna firmiter ſtatuat, nè quilibet in ſuum pergentibus ſervitium ullatenùs prohibere audeat manſionem, neque alijs quibus neceſſitas incumbit.*

Concil. Aquiſgran. lib. 1. cap. lxxiij. De Epiſcopis & clericis adeuntibus Imperatorem.

Ibid. cap. lxxiv. De damnatis Epiſcopis aut clericis adeuntibus Imperatorem. *V. tom. 20.*

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Can. xiv. lib. 1. *Illud quoque nihilominus à*
l. 1. c. 179. *veſtra pietate ſuppliciter flagitamus, ut Monachi, & Presbyteri, necnon & Clerici, qui poſtpoſitâ canonicâ auctoritate paſſim Palatium adeunt, & veſtris ſacris auribus importuniſſimam moleſtiam inferunt, veſtrâ auctoritate & poteſtate deterreantur, nè hoc facere præſumant. Quoniam in hujuſcemodi facto, & vigor eccleſiaſticus contemnitur, & religio ſacerdotalis, & profeſſio monaſtica vilior efficitur.*

Synodus Regiaticina, anno 850. Cap. iv. *Sed & hoc pervenit ad notitiam noſtram, quod quando potentes & honorati, ſive eccleſiaſtici, ſive ſæculares ad nos veniunt, à populo in quorum domibus manſiones aceipiunt, ſuis uſibus, ſuorumque equorum neceſſaria per vim tollant, & hac occaſione populus noſter affligatur: idcircò præcipimus, fidelis noſter, quicumque ad noſtram præſentiam properat, nihil inveniendo, aut evertendo, ab aliquo violenter tollat, ſed ſuis hominibus & equis, niſi fortè ab amicis ſtipendia acceperit, ab hoſpitibus ſuis pretio juſto comparet; nam quicumque hujus mali famam habuerit, cum ad nos venerit, veracem hominem volumus ut det, qui pro ſuis omnibus juret, nihil eos in itinere tuliſſe: & ſi fortè in aliquo ſe, ſuoſque obnoxios recognoſcit, donec idoneum hominem qui juret, aut cuncta reſtituat his à quibus abſtuliſſe viſus eſt.*

DE VOTO.

DE VOTO.

ALIA SYNODUS S. PATRICIJ, anno incerto. Can. xxviij. De primis vel ſecundis votis. *v. tom.* 7.

Concil. Aurel. II. anno 533. Can. xij. Nè in laſcivijs vota Deo reddantur.

Ibid. Can. xiij. Nè ullus præter Apoſtolica dare præſumat. *vide locum, tom.* 11.

Capitula collecta à Martino Bracarenſi, anno 572. Cap. xxxj. De devota peccante, vel quæ ſe maritaverit. *v. tom.* 12. *in fine.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. iij. Vt vota & vigiliæ in Eccleſia exolvantur. *Tom.* 13.

Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. xxj. Reprehendit illam (Ruſticam) à voto viſitationis ſanctorum votorum deflexiſſe, & de incidijs paſſim agit. *vide locum, eod. tom.* 13.

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xviij. Vt vota fideliter reddantur. *Decimum-octavum Capue, de voto, &c.* v. locum, tom. 18.

Concil. Mogunt. I. anno 848. Capitul. xiv. De voto Monachorum. *v. tom.* 21. *& titul.* De Monachis & Monialibus.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. De votis Deo reddendis. *Item in eodem:* Cùm voveris votum Domino Deo tuo, non tardaveris reddere, quia requiret illud Dominus Deus tuus: & ſi moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum. *Deut.* 23. Si nolueris polliceri, abſque peccato eris. Quod autem egreſſum eſt de labijs tuis, obſervabis; & facies ſicut promiſiſti Domino Deo tuo, & propriâ voluntate, & ore locutus es. *Si illi qui propriâ voluntate Deo votum vovit, & non reddidit, Dominus in peccatum reputat; Quòd putas peccatum Domino ſibi imputante incurrit, qui aliorum vota voluntarie Domino exhibita auferre præſumit, & tantæ communicationis pœnam non formidat? Quia ergò qui votum vovit, & non reddit, Dominus ſibi in peccatum reputat, & quiſquis ea quæ Domino vovit reddidit ei, nullomodò poſtea auferre licet, multò minus ea quæ alij voverunt, & reddiderunt ei, fas eſt auferre; quoniam ſi ille qui vovit & non reddidit, in peccatum reputatur, multò magis ille qui aliorum vota tollit, majus ſibi peccatum acquirit. Hæc de quinque libris Moſis congeciſſe ſufficiat. Cæterùm quicumque plenius, latiuſque de his quæ Dominus ſibi, ſuoque Tabernaculo, Sacerdotibus & Miniſtris ſuis offerri, & dari præcepit, ſcire voluerit, Pentateuchum ejuſdem Moſis enucleatim legat? & de his quæ in hoc opuſculo non continentur, quæ utique plena ſunt auctoritate ad negotium de quo agitur, ad ſtipulandum, patenter reperire valet, quæ huic opuſculo ob ſui prolixitatem vitandam non inſeruntur.*

Hîc non eſt titulus. Hujus partis titulus in Archetypo eraſus fuit, ideòque hîc non nihil vacui eſt relictum. Cap. xix. Is qui præſidet, poteſt votum diſpenſare. *De voto peregrinationis, an eleëmoſynis poſſit, vel per alium redimi, &c.* v. locum, ſub finem 27. tom.

Ibid. *Hujus etiam titulus in Archetypo deſideratur.* Cap. xij. Ab itinere Hie-

rololymitano poteſt quis abſolvi. *Veniens ad nos mulier latrix præſentium, lacrymabili nobis confeſſione monſtravit, &c.*

Ibid. Cap. xiij. Si quis habitum religionis metu mortis ſuſceperit, licitè habitum relinquere poteſt, niſi id aliquando ratum habuerit. *Relatum eſt auribus noſtris, quod cùm vir nobilis, &c.*

Ibid. Cap. xv. A voto poteſt quis abſolvi, dùm tamen eleëmoſynis redimatur. *Venientes ad nos Rom. Clerici narratione audivimus, &c.* vide tom. 27. ſub finem.

Decretum Fidei poſt Concil. Senon. anno 1527. Decret. ix. De votis, præſertim Monaſticis. *Non abſimili ſanè verſutiâ veritatis inverſores declinaverunt in verba malitiæ, &c.* v. locum, tom. 34.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. Cap. ix. De ijs qui contrà votum ſolemne præſtitum, connubio ſeſe alligarunt. *Poſtremò, quia Pontificum & Occidentalis Eccleſiæ ordinatione, &c.* vide locum, tom. 35.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars 1. De votis. *Si quando ob calamitatem imminentem, aliamvè cauſam, &c.* vide tom. 36.

Vide Concil. Toler. VIII. c. 2. tom. 15. pag. 311. Calchut. c. 18. tom. 18. pag. 239. 21. p. 361. Vota facta poſt Baptiſmum non ſunt irrita. *Trident. ſeſſ. 7. de Baptiſmo, c. 9. tom 35. pag. 419.* Vota etiam Monaſtica approbantur. *Senon. c. 9. tom. 34. pag. 634.* De votis. *Mediolan. V. tom. 36. pag. 509.*

Votum mulier quæ vi emiſit ad illud tenendum non tenetur. 24. *p.* 265.

DE CLERICIS PALATINIS.

COncil. Pariſ. VI. anno 829. lib. iij. Cap. xix. De inhibendis Presbyteris & Capellis Palatinis. *De Presbyteris & Capellis Palatinis contrà canonicam auctoritatem & eccleſiaſticam honeſtatem inconſultè habetis, veſtram monemus ſolertiam, ut â veſtra poteſtate inhibeantur: quoniam propter hoc & honor eccleſiaſticus vilior efficitur, & veſtri Proceres & Palatini Miniſtri in diebus ſolemnibus, ſicut decet, vobiſcum ad Miſſarum celebrationes non procedunt.*

DE IVDICIIS, ACCVSATORIBVS, TESTIBUS ET TESTIMONIJS.

EPIST. 1. Anacleti Papę, anno 103. Titul. 1. De ijs qui Sacerdotes accuſant. *v. locum, tom. 1.*

Ibid. Ejuſd. Epiſt. ij. titul. ij. De accuſatoribus Epiſcoporum. *v. locum.*

Ejuſd. Epiſt. iij. tit. iv. Ut difficiliores cauſę ad Sedem Apoſtolicam referantur. *v. locum.*

Ibid. tit. v. Non admittendos ad accuſationem, ſive ad teſtimonium, qui antea inimici fuerunt, & de extraneo judicio. *v. locum.*

Epiſt. Alexandrini Papæ I. ad omnes Orthodoxos. Titul. 1. De ijs qui Sacerdotes accuſant.

Ibid. Titul. iij. Si quis adversùs Epiſcopum, vel actores Eccleſiæ querelam habuit. *v. loc. eod. tom. 1.*

Epiſt. ſecunda Sixti Papæ I. Titul. ij. De appellanda Sede Apoſtolica. *v. titul.* De Appellationibus.

Epiſt. Theleſphori Papæ, ad omnes univerſaliter Chriſti Fideles. Titul. iv. De accuſatoribus non recipiendis.

Epiſt. Eleutherij Papæ ad Galliæ Provincias. Titul. ij. De accuſationibus Epiſcoporum & Clericorum.

Ibid. Titul. iij. De accuſationibus omnium Comprovincialium. *v. locum, eod. tom. 1. pag. 250.*

Epiſt. 1. Victoris Papæ ad Theophilum Alexandriæ Epiſcopum. Titul. ij. Nè quis incerta judicet.

Item. Titul. iij. De cauſis Epiſcoporum terminandis. *v. titul.* De cauſis Epiſcoporum.

Epiſt. ij. Calliſti Papæ I. ad omnes Galliarum Epiſcopos. Titul. 1. De ijs qui conſpirant adversùs Epiſcopos, vel qui eis conſentiunt.

Ibid. Titul. v. Qui non debeant admitti ad accuſationem, vel ad teſtimonium, nec niſi de ijs quæ in præſentia acta ſunt, teſtimonium dandum. *v. locum.*

Epiſt. ij. Fabiani Papæ ad omnes Orientales Epiſcopos. Titul. ij. De Epiſcopis non accuſandis, ac obtrectationibus lacerandis. *v. locum, eod. tom.*

Ejuſd. Epiſt. iij. ad Hilar. Epiſc. Titul. 1. Qui non debeant admitti ad accuſationem.

Ibid. Titul. iv. Si quis iratus crimen objecerit, vel objecta non probaverit. *v. locum.*

Ibid. Titul. v. Si Epiſcopus accuſatus Sedem Apoſtolicam appellavit.

Epiſt. Cornelij Pap. Titul. ij. De cauſis Epiſcoporum, & ut quidquid adversùs abſentes agitur, vacuum habeatur. *v. loc. pag. 368. ejuſd. tom 1.*

Epiſt. 1. Stephani Papæ I. ad Hilar. Epiſc. Qui ſunt infames, vel qui ad gradus eccleſiaſticos, ſive ad accuſationem non ſunt admittendi.

Epiſt. ij. Sixti, *pag. 532.* Titul. 1. Si quis adversùs Epiſcopos vel actores Eccleſiæ cauſam habuerit, qui ſe geret.

Ibid. Titul. iv. De Epiſcopis injuſtè damnatis, & Apoſtolicâ auctoritate reſtitutis.

Ibid. Titul. v. Quòd excommunicati Epiſcopos accuſare non poſſunt, nec illi qui eos in ſua non recipiunt accuſatione, nec major à minori judicati vel damnari.

Epiſt. 1. Felic. Pap. I. ad Paternum Epiſcopum. Titul. 1. Quòd detractores & fautores inimicorum ab accuſatione Epiſcopali ſubmoveantur.

Ibid. Titul. ij. Nè minores à majoribus accuſationibus impetantur. *v. & ſequent.*

Epiſt. ij. Eutychiani Papæ ad Epiſcopos per Siciliam conſtitutos. Titul. 1. De modo recipiendi accuſationem adversùs Clericos.

Ibid. Titul. ij. Qui non admittantur ad accuſationem Religioſorum.

Ibid. Titul. iij. De modo procedendi in negotijs eccleſiaſticis, cùm procedi non debeat modo ſæculari.

Epiſt. Gaij Papæ ad Felic. Epiſc. Titul. 1. Paganos & hæreticos non poſſe accuſare chriſtianos.

Ibid. Titul. ij. Epiſcopum non accuſandum apud Judices ſeculares.

Ibid. Titul. ij. De Epiſcopo, Presbytero, aut Diacono, vel reliquis Clericis apud Epiſcopos accuſandis.

Epiſt. ij. Marcellini Papæ, Titul. 1. De contentionibus inter chriſtianos ortis ad Eccleſiam deferendis, & ab Eccleſiaſticis jure terminandis.

Ibid. Titul. ij. *vide titul.* De cauſis Presbyterorum.

Concil. Eliberit. anno 305. Cap. lxxiij. De delatoribus, item & de falſis teſtibus.

Ibid. Cap. lxxv. De his qui Sacerdotes accuſant, nec probant. *v. loc. eod. tom. 1.*

Epiſt. 1. Euſebij Papæ ad omnes Galliæ Epiſcopos. Titul. 1. Laïci ab accuſatione Sacerdotum prohibentur; ſimiliter illi qui eis aliquo modo ſubditi ſunt.

Ibid. ij. Quæ accuſationes à Judicibus Eccleſiaſticis audiri non debeant; & qui accuſatores ab accuſatione ſubmoveantur. *v. loc. eod. tom. 1. in fine.*

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. xiv. Vt qui falsò accuſant Fratres ſuos, uſque ad exitum excommunicentur. *v. locum, tom. 2.*

Conſtitutio Silveſtri Epiſcopi urbis Romæ. Can. xiv. Teſtimonium Clerici adversùs Clericum nemo recipiat.

Ibid. Can. xv. Nemo Clericum in publico examinet.

Ibid. Can. xvj. Vt nullus Clericus, vel Diaconus, aut Presbyter, propter cauſam ſuam intret Curiam.

Ibid. Can. xvij. Vt nullus peccantem Clericum cæde attingat.

Ibid. Can. xviij. Vt nullus Diaconus adversùs Presbyterum crimen afferat. *v. locum, eod. tom. 2. poſt Concil. Laodic.*

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. xliij. Quomodo Archiepiſcopus Epiſcopum ſibi ſubjectum judicare debeat?

Ibid. Titul. xliv. De ratione admittendi querelas & judicia Archiepiſcopi contrà Patriarcham ſuum.

Ibid. Titul. xlv. Quomodo Patriarcha querelam aut judicium Archiepiſcopi contrà Archiepiſcopum admittere debeat? *v. locum, eod. tom.* 2.

Concil. Rom. III. anno 325. Nulli Clerico licere cauſam in publico examinare.

Epiſt. 1. inerepatoria Julij Papæ I. Titul. iij. Ut accuſatores & accuſationes quas léges ſæculi non admittunt, repellantur. Item & tit. iv. *v. loc. pag.* 559.

Ejuſd. Epiſt. ij. Titul. 1. ij. iij. iv. & v. De accuſatoribus vel acculationibus quas ſæculi leges non admittunt.

Ibid. Titul. ix. De accuſatoribus & teſtibus.

Item. x. & xj. De accuſationibus Clericorum. *v. & alia Capit.*

Epiſt. 1. Felicis Papæ II. *v. pag.* 249. 3. *tomi, ſunt* 21. *tit. ejuſd. argum.*

Epiſt. iv. Damaſi Papæ I. in Titul. ix. *v. quoque eod. tom. pag.* 274.

Ejuſd. Decreta, Tit. 1. Si accuſator in accuſatione defecerit talionem recipiat. *v. locum.*

Concil. Carthag. II. anno 397. Capitul. Ut qui criminibus implicati ſunt Clericos non accuſent. *v. locum, eod. tom.* 3.

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. vij. Ut Epiſcopus accuſatus ubi vel intrà quod tempus examinetur. *v. Cap. ad xj. ejuſd. argum. v.* De appellationibus.

Capitula quinque poſt Concil. Carthag. III. v. De his qui clericum falſo crimine impetunt. *v. loc. eod. tom.* 3.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. liv. De clericis invidis.

Ibid. cap. lv. De clericis accuſatoribus.

Ibid. cap. lvj. De clericis adulatoribus & proditoribus.

Ibid. cap. lvij. De clericis maledicis. *v. locum, eod. tom. pag.* 532.

Ibid. cap. lxvj. Ut clericus ab Epiſcopo injuſtè damnatus recurrat ad Synodum.

Ibid. cap. xcvj. De accuſatore & accuſato. *v. locum, eod. tom.* 3.

Concil. Milevit. II. anno 416. Can. xix. De clericis, qui apud Principem ſæculare judicium aut ſynodale impleverint. *v. tom.* 4.

Decreta Bonifacij Papæ I. quæ non habentur in prioribus, numero quinque: ſunt autem deſumpta ex decretis Gratiani, & ex vetuſtis codicibus alijs.

II. Primati deferuntur negotia quæ Metropolitanus explicare non valet.

IV. Nullus Epiſcopus, neque pro civili, neque pro criminali cauſa apud quemvis Judicem ſive civilem ſive militarem producatur vel exhibeatur. Magiſtratus enim qui hoc jubere auſus fuerit, amiſſione cinguli condemnatione plectetur.

V. De Epiſcopis qui Fratribus nocere deſiderant. *Sicut enim omnis qui diligit Fratrem ſuum, ex Deo natus eſt: ita & omnis qui odit proximum, ex diabolo eſt.* 1. Joan. 4. v. locum, eod tom. 4.

Concil. Afric. anno 424. Can. xxvj. Ut clerici de judicij ſui cognitione non cogantur in publico dicere teſtimonium.

Ibid. Can. lxxj. De his qui publicorum Judiciorum cognitionem ab Imperatore popoſcerint. *v. locum, eod. com. 4. in fine.*

Ibid. Can. xcv. Quòd excommunicati ad accuſationem admitti non debeant.

Ibid. Can. xcvij. Ut qui unum crimen non probaverit, ad alterum admitti non debeat.

Ibid. Can. xcviij. Qui ad teſtimonium admittendi ſunt? *v. locum.*

Valentiniani III. Cæſaris Conſtitutio. Titul. ij. Clerici ad ſæculares Judices non trahantur. *v. locum, in fine ejuſd. tom. 4.*

Concil. Rom. anno 433. Acta. De Synodali accuſatione & expurgatione Polychronij Hieroſolymit. Epiſcopi. Tit. vij. De Polychronio Epiſcopo Hieroſolymit. eò quòd Eccleſias & manus impoſitiones cum præmio & munetibus conſecraret. *v. reliqua, & locum, tom. 7. pag. 17.*

Concil. Vaſenſe II. anno 442. Can. Ut qui ſententiæ Epiſcopi ſui acquieverit, recurrat ad Synodum.

Ibid. Can. vij. Accuſandi licentia etiam in Epiſcopis reprimenda.

Ibid. Can. viij. De correptione in criminibus occulris. *v. locum, eod. tom. 7.*

Synodus S. Patricij, Auxilij, &c. anno 450. Can. xxj. De chriſtiano provocante in Judicium extrà Eccleſiam.

Alia Synodus S. Patricij, Can. xxiv. De contentione duorum abſque teſtibus. *v. loc. eod. tom. 7. in fine.*

Concil. Calchedon. anno 451. Can. xxj. Clericos aut laïcos accuſantes Epiſcopos aut clericos, &c. *v. locum, tom. 9.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xxiv. De his qui Fratribus ſuis aliquid falsò objecerint. *eod. tom.*

Concil. Veneticum, anno 453. Can. ix. Ut clerici ſæcularia Judicia non adeant. *eod. tom. 9.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxij. Ut clericus inconſulto Epiſcopo ſuo ad ſæcularem Judicem non pergat. *v. tom. 10.*

Ibid. Can. l. De clericis capitale crimen incurrentibus. *v. locum.*

Ibid. Decreta Agath. De purgatione clericorum, ſi convinci non potuerint.

Ibid. Decreta quædam ex codice libror. 16. l. 5. c. 22. De illis qui contentiones & rixas amaverunt. De illis qui faciles ſunt ad detrahendum. De falſo teſtimonio, quod capitale ſit crimen. *v. loc. ibid.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. ix. Si Presbyter aut Diaconus crimen capitale commiſerint.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. Ut nullus Epiſcopus pro Judicijs munera accipiat. *eod. tom.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxij. Si Presbyter, aut Diaconus crimen capitale commiſerit.

Ibid. Can. xxiv. Clericum clerico verum crimen objicere non vetatur. *v. loc. eod. tom. 10.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xxxij. Ut ſine Epiſcopi licentia, nec clericus laïcum ad ſæculare Judicium trahat.

Concil. Bracar. II. anno 572. Capitul. viij. Ut qui clericum accuſaverit & non probaverit, excommunicetur. *v. locum, tom. 12.*

Capitula collecta à Martino Epiſcopo Bracar. Capitul. xiij. De diſſentionibus Judicij. *v. locum, in fine tom.* 12.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. xxxiv. Ut Presbyter Judicio capitis non interſit.

Ibid. Can. xxxv. Ut clericus clericum ad Judicem ſæcularem non trahat.

Ibid. Can. xlj. Presbytero vel Diacono accuſare non licet.

Ibid. Can. xliij. De pœna Judicis, qui clericum ſine Epiſcopi voluntate diſtrinxerit. *v. locum, tom.* 13.

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. vij. Nè Judex ſæcularis clericum extrà cauſam criminalem diſtringat.

Ibid. Can. viij. Nè clericis ullum clericum trahat ad ſæcularem.

Ibid. Can. xviij. De illis qui innocentes accuſant. *v. locum, eod. tom.* 13.

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. ix. De Epiſcopis ad ſæcularia Judicia non trahendis. *v. loc. ibid.*

Gregor. Magn. lib. iv. Epiſt. xxxiij. De perverſitate Judicij in Sardinia, Corſica, & Sicilia. *v. loc. eod. tom.* 13.

Ejuſd. lib. viij. Epiſt. xvj. De malis hominibus diſcordiam ſeminantibus, & de offenſa contemnenda. *v. & Epiſt. xxv. Tom.* 14.

Ibid. Epiſt. xxx. De Pompeio Epiſcopo innocenter condemnato.

Ibid. Epiſt. xxxj. De adverſitatibus patienter tolerandis.

Ibid. Epiſt. xlv. De detractionibus non curandis. *v. locum, eod. tom.* 14.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. xj. Ut Epiſcopus cum Epiſcopo controverſiam habens, non ad Judicem publicum, ſed ad Metropolitani ſui Judicium recurrat.

Concil. Rhem. II. Can. v. Ut temerè nullus excommunicetur: & ſi ſe injuſtè damnatos putant, ad Synodum recurrant.

Ibid. Can. vj. Ut clerici à Judice publico non diſtringantur, & qui publico cenſu tenentur, Religioſi ſeu clerici non fiant ſine permiſſu. *v. locum, eod. tom.* 14.

Ibid. Can. xv. Quales ad accuſandum admitti non debeant?

Ibid. Can. xviij. Ut clerici abſque Epiſcopi permiſſu, pro ſuis vel Eccleſiæ cauſis forum non adeant. *v. locum.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. xxxj. De diſcretione cauſarum in quibus Sacerdotes Judices fieri poſſunt.

Ibid. Cap. lxiv. De Judæis converſis, & poſt prævaricantibus, ut ad teſtimonium non admittantur.

Concil. Tolet. VI. anno 638. Capitul. xj. Nè ſine accuſatore legitimo quiſpiam condemnetur.

Ibid. Cap. xij. De confugientibus ad hoſtes. *v. locum, eod. tom.* 14. *in fine.*

Concil. Cabilon. anno 650. Can xj. Vt Judices publici per Monaſteria & Parochias, niſi invitati non diſcurrant. *Tom.* 15.

Concil. Tolet. XI. anno 675. Capitul. iv. De diſcordia Sacerdotum.

Ibid. Cap. v. De compeſcendis exceſſibus Sacerdotum. *eod. tom.* 15.

Concil. Tolet. XIII. anno 683. Capitul. ij. De accuſatis Sacerdotibus, ſeu etiam Optimatibus Palatij, atque Gardingis; ſub quâ eos Juſtitiæ cautelâ examinari conveniat? *v. locum, tom.* 17.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 693. vj. De pugna in Eccleſia (inter alia.)

Excerptum. à B. Gregor. III. editum ex Patrum dictis Canonumque ſententijs. xiv. De ijs qui accuſant, nec probant. *v. loc. tom.* 17.

Reſponſa Stephani Papæ II. anno 752. Capitul. xv. De Epiſcopis accuſatis & condemnatis.

Ibid. Reſp. xvj. De Presbyteris & Diaconis accuſatis.

Ibid. Reſp. xvij. De Presbytero cujus crimen quod antè ordinationem admiſerat, innotuit. *v. locum, eod. tom.* 17.

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. xviij. Vt clerici publica ſine juſſu Epiſcopi non petant.

Ibid. Can. xxiij. Vt Judices viduarum & orphanorum atque Eccleſiæ cauſas primo audiant loco.

Ibid. Can. xxv. Vt Epiſcopi & alij Judices pro Juſtitia facienda ſportulas non accipiant. *v. locum, eod. tom.* 17.

Hadriani Papæ Capitula, anno 787. Cap. 1. Quòd qui Epiſcopum accuſat, Dei ordinationem accuſat.

Ibid. Cap. 2. Qui negotium habet cum Epiſcopo, priùs ad illum privatim recurrat.

Ibid. Cap. 4. De diſcutienda accuſatoris perſona.

Ibid. Cap. 5. Qualiter Epiſcopus ad Synodum convocetur, & qualiter in ea de illo agatur?

Ibid. Cap. 6. Vt ſi quis Metropolitanum ſuſpectum habuerit, apud Primatem audiatur.

Ibid. Cap. 7. De canonicæ accuſationis ordine.

Ibid. Cap. 8. Vt accuſatio clericorum intrà Provinciam fiat, & ut pulſatis appellare liceat.

Ibid. Cap. 9. Salvo Sedis Apoſtolicæ primatu, res Provinciæ cujuſque Synodus provinciæ diſpenſet.

Ibid. 10. Omnis accuſatio intrà Provinciam audienda.

Ibid. 11. Quæ ſæculi leges non admittunt, à clericorum cauſis repellenda.

Ibid. 12. Cauſæ ubi ortæ ſunt finiendæ, ſalvâ appellatione.

Ibid. 13. Epiſcopi ejecti & ſpoliati antè accuſationem redintegrandi.

Ibid. 14. Vt Metropolitanus Epiſcopi cauſam ſine Comprovincialibus, & Epiſcopus Presbyteri cauſam ſine clericis ſuis non audiat.

Ibid. 15. Accuſantium perſonam antè omnia diſcutiendam.

Ibid. 16. Vt hi quorum libertas neſcitur, nequaquàm actuſent Sacerdotes.

Ibid. 17. Vt criminoſus accuſandi vocem non habeat.

Ibid. 18. Nullus Epiſcopus alterius Parochianum retineat, ordinet, nec judicet.

Ibid. 19. De peregrinis Judicijs non recipiendis.

Ibid. 20. Vt Epiſcopus extrà Provinciam ad Judicium non vocetur, eique provocare liceat, ſi Judices ſuſpectos habeat.

Ibid 21. Quales perſonæ ad accuſationem non admittuntur?

Ibid. 22. Vt accuſatores præſentes adſint, & accuſatis ſpatium detur ad ablucnda crimina.

Ibid. 23. De Epiſcopis qui ad Romanum appellant Pontificem.

Ibid. 24. Qui clericum accuſat, ſi probare non poteſt, infamiæ jacturam ſubeat.

Ibid. 25. De Primatum & Metropolitanorum differentia.

Ibid. 26. Judici omnia patienter audienda priuſquàm ſententiam ferat.

Ibid. 27. De ijs qui indiſcuſſos poteſtate tyrannicâ damnant: & quòd Epiſcopi vel Presbyteri non debeant ab alijs judicari, niſi & à quibus ordinari.

Ibid. 28. Ubi judicari debeant, qui adversùs Epiſcopum vel Metropolitanum cauſam habent?

Ibid. 29. Ut Epiſcopus accuſatus, ab omnibus Cumprovincialibus audiatur.

Ibid. 30. De Epiſcopo qui alterius Parochianum ordinat vel judicat.

Ibid. 31. Ut eorum in accuſatione vel teſtimonio vox obſtruatur, qui divinis vocibus mortui ſunt.

Ibid. 32. De non neganda appellatione accuſato.

Ibid. 33. Quòd reis qui de ſe confeſſi ſunt, ſuper alios non ſit credendum.

Ibid. 34. Ut qui Judices ſuſpectos habuerint, vocem appellationis exhibeant.

Ibid. 35. Quod omnibus qui lite pulſati ſunt, non alibi quam in proprio foro jurgandum ſit.

Ibid. 36. Ut appellantes nullâ arceantur detentione?

Ibid. 37. Quòd etiam in cauſis criminalibus appellare liceat?

Ibid. 38. In cauſis capitalibus abſens accuſare non poteſt, nec accuſatus per alium defendi.

Ibid. 39. De conſtitutionibus contrà canones & decreta, vel contrà bonos mores conditis.

Ibid. 40. Ut non conſtringat clericum ſententia, non à ſuo Judice dicta?

Ibid. 41. De his qui falſa alijs irrogant.

Ibid. 42. De Provinciali Synodo retractanda per Vicarios urbis Romæ Epiſcopi.

Ibid. 43. De ijs qui majores natu accuſant.

Ibid. 44. Quòd in cauſa capitali, vel in cauſa ſtatus, non per advocatos, ſed per ipſos agendum ſit.

Ibid. 45. Ut liceat majores Judices appellare quoties neceſſitas ingruerit.

Ibid. 46. Ut Metropolitani Epiſcoporum cauſas, niſi præſentes omnes fuerint Epiſcopi Comprovinciales, audire non præſumant.

Ibid. 47. Quæ in laïcis arguuntur à clericis reſpuantur.

Ibid. 48. De contemptoribus canonum laïcis vel clericis.

Ibid. 49. Delatores qui ſint, & quâ pœnâ mulctandi?

Ibid. 50. De ijs qui in alterius famam, ſcripturam aut verba contumelioſa confinxerint.

Ibid. 51. De eo qui iratus crimen objecit, & poſteà retractat.

Ibid. 52. Qui crimen objicit, probare debet, & ut cauſa ibi agatur, ubi crimen admiſſum eſt.

Ibid. 53. Nè Judices cauſam abſentis perſonæ ſuâ ſententiâ præſumant.

Ibid. 54. De eo qui frequenter litigat, ut non ſuſcipiatur abſque examine.

Ibid. 55. Quòd Epiſcopi inter ſe corrigere, ſi quid ortum fuerit, debent.

Ibid. 56. Summus Præſul à nemine judicatur.

Ibid. 57. Ut Judex non antè reum condemnet quàm ipſe confiteatur, aut per teſtes revincatur.

Ibid. 58. Injuſta Epiſcoporum damnatio à Synodo retractanda.

Ibid. 59. Quòd Eccleſiam ſuam relinquere nullus debeat.

Ibid. 60. Antè Judicem non ſuum pulſatus taceat, ſi velit: & ut appellanti inducię dentur.

Ibid. 61. De eo qui contrà ſuam ſubſcriptionem venit.

Ibid. 62. Falſum crimen adversùs Epiſcopum, Presbyterum, Diaconum, objicienti, nec in fine danda communio.

Ibid. 63. De libellis famoſis.

Ibid. 64. Vt diebus dominicis cauſæ ab Epiſcopo non audiantur.

Ibid. 65. De potente, ſi quem expoliaverit, ut ab Epiſcopo excommunicetur.

Ibid. 66. Vt nullus clericus à ſuo recedat Epiſcopo.

Ibid. 67. Vt criminibus implicati, ad accuſationem, aut teſtimonium non admittantur.

Ibid. 68. Criminoſi accuſatio periculoſa eſt, & admitti non debet.

Ibid. 69. Miſerorum ruinis, qui ſuccurrit, Dei à ſe removet vindictam.

Ibid. 70. Periculo judicantium, & providentia eorum.

Ibid. 71. De accuſatione adversùs Doctorem ſubmovenda.

Ibid. 72. De Presbyteris, Diaconibus, & reliquis clericis, ex decreto S. Sylveſtri & 84. Epiſcoporum.

Ibid. 73. Laïci ad teſtimonium adversùs clericum ſuſcipi non debent.

Ibid. 74. Clericus in publico examinandus non eſt, ſed in Eccleſia.

Ibid. 75. De Epiſcopis damnare volentibus eum à quo ſunt conſecrati.

Ibid. 76. Vt nullus contrà religionem faciat.

Ibid. 77. De apoſtolicis & canonicis decretis minimè violandis.

Ibid. 78. De injuſto Judicio Principis metu, vel juſſu terminato caſſando.

Ibid. 79. Quòd hi qui contrà Patres armantur Deo exiſtant odioſi.

Ibid. 80. Vt nullus Regum hujus Canonis cenſuram in aliquo violare præſumat. *V. tom.* 18.

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xiij. De Judicijs juſtè ferendis. *Tom.* 18.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni Regis, anno 789. Capitul. xxix. De conſpiratione Clericorum vel Monachorum.

Ibid. Cap. xxx. De accuſatione laïcorum contrà Epiſcopos.

Ibid. Cap. xliv. De Judicibus à Metropolitano probatis.

Ibid. Cap. xlv. De accuſatione vilium perſonarum.

Ibid. Cap. lxij. De Judicibus. *Ut quibus data eſt poteſtas judicandi, juſtè judicent, ſicut ſcriptum eſt*: Juſtè judicate, filij hominum. *Non in muneribus, quia munera excæcant corda prudentium, & ſubvertunt verba juſtorum. Non in adulatione, nec in conſideratione perſonæ, ſicut in Deuteronomio dictum eſt*: Quòd juſtum eſt judicate: ſive ſit ille peregrinus, nulla ſit diſtantia perſonarum, quia Dei Judicium eſt. *Primùm namque Judici diligenter diſcenda eſt lex à ſapientibus populo compoſita, nè per ignorantiam à via veritatis erret: & dùm ille rectum intelligit judicium, caveat nè declinet, aut per adulationem aliquorum, aut per amo-*

I. 1. c 62. Pſal. 57. Deut. 1.

rem cujuſlibet amici, aut per timorem alicujus potentis, aut propter præmium à recto Judicio. Rectum autem & honeſtum videtur, ut Judices jejuni cauſas audiant & diſcernant.

Concil. Francoford. anno 794. Can. vj. Vt Epiſcopi Juſtitias faciant in Parochijs ſuis.

Ibid. Cap. xxxvj. Vt criminoſis accuſare non liceat.

Ibid. Cap. xliv. Vt electi utriuſque Judices non ſpernantur. *v. loc. ibid.*

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xij. Vt Comites & Judices cum Epiſcopis conſentiant, & Juſtitias faciant.

Ibid. Can. xvj. Vt in die dominico mercata & placita non fiant, nec opus rurale & ſervile.

Ibid. Can. xxij. Vt placita publica in Eccleſijs earumvè atrijs non fiant.

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. xix. Vt Epiſcopi & Judices Judicia diſcernant.

Ibid. Can. xxxix. Nè munera pro placitis exigantur. *v. locum, tom.* 20.

Ibid. Can. xliij. Vt lites & jurgia terminum habeant. *v. locum.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxxiij. Quomodo Comites & Judices ergà Epiſcopos ſegerere debeant, & Epiſcopi erga illos?

Ibid. Can. xxxiv. Vt Comites & Judices viles perſonas ad teſtimonium non admittant.

Ibid. Can. xxxv. Nullus pro Judicio munus exigat vel accipiat.

Ibid. Can. xxxix. Ut in Eccleſijs earumvè atrijs placita non fiant.

Ibid. Can. xlj. De criminoſis, qui Sacerdotali admonitione non corrigantur, ſæculari potentiâ coërcendis. *v. locum.*

Capitulare Catoli Magni Imperat. anno Imp. ejus 13. anno 813. Capitul. x. Vt Comites Epiſcopis obediant, & Juſtitias faciant.

Ibid. Cap xxj. Vt placita Eccleſijs earumvè atrijs non fiant.

Ibid. Cap. xxv. Vt publici criminis rei publicæ pœnitentiæ ſubjiciantur. *v. loc. eod. tom.* 20.

Capitula quæ pro lege habenda ſunt. Tit. v. De placitis à liberis hominibus obſervandis.

Ibid. Titul. vj. De liberis hominibus ad teſtimonium recipiendis. *v. locum poſt Capitulare III. Ludovici Pij Imp. tom.* 21.

Concil. Pariſ. VI. lib. ij. cap. iv. Quòd æquitas Judicij ſtabilimentum Regni, & injuſtitia ſit ejus everſio. *eod. tom.* 21.

Conventus in Villa Colonia, anno 843. Capitul. iij. De Juſtitijs unicuique ſecundùm legem ſuam faciendis.

Ibid. Cap. iv. Vt nemo quidquam Regi contrà Juſtitiæ rationem ſuggerat.

Ibid. Cap. v. Vt ſi quid Regi ſubreptum eſt, fideliter admoneatur.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxxj. Vt auctoritatem Regiam penes ſe habeant Epiſcopi, quâ Miniſtros Reip. ſi eorum indiguerint, conveniant.

Ibid. Can. lxxvj. Vt Comites ſeu Judices placitum, aut mallum non teneant poſt quartam feriam in capite jejunij.

Concil. Mogunt. I. anno 848. Capitul. xix. De his qui ad ſubvertendam Juſtitiam munera accipiunt. *eod. tom.* 21.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. x. Vt in locis ſacratis Judicia publica non exerceantur.

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. xj. Vt in Judicio forenſi juramentum juramento legitimè facto non opponatur. *v. loc. in fine tom.* 21.

Nicolai Papæ Epiſt. viij. *v. ejus notas.* Damnati & excommunicati Judices eſſe non poſſunt.

Item. De his qui admittuntur ad accuſandum.

Item. Epiſcopus à ſubditis ſuis judicari non debet.

Item. Subditi Præpoſitorum vitia occultare, non probare debent.

Item. Inferior majorem judicare non poteſt. *v. locum, tom.* 22.

Nicolai Papæ I. Reſponſa, ad conſulta Bulgarorum. 1. In quibus conſiſtat Lex. *v. locum, eod. tom.* 22.

Ibid. lxxxiij. De criminalibus Judicijs.

Ibid. lxxxiv. De eo qui falsò aliquem accuſat.

Ejuſd. Decreta ſeu Reſcripta, ex Gratiani volumine. iij. De Judicijs. *v. loc. ibid.*

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. xj. Cap. xxvj. Ut teſtes antequàm de cauſa interrogentur, ſacramento conſtringantur. *Ex lib.* 7. *Cap.* 333. Teſtes priuſquàm de cauſa interrogentur, &c. *v. locum.*

Capitula Herardi Archiepiſc. Turon. xij. De perjurijs, ſacrilegis, & ebrietatibus prohibendis: & ut teſtes jejuni jurent, ac priùs de perjurio moneantur, ut nullus infrà annos 14. teſtis ſuſcipiatur; & quòd ſemel perjurati ad teſtimonium non recipiantur.

Ibid. lxx. Ut criminoſus locum accuſandi non habeat; ut qui unum crimen non approbat, ad aliud non admittatur.

Ibid. lxxx. Quòd eamdem pœnam paſſurus ſit accuſator, ſi convincere non poteſt, quàm reus, ſi victus fuerit.

Ibid. lxxxiv. Quòd in omni cauſa capitali, ſeu ſtatutûs, non per advocatum, ſed per perſonam ſit agendum.

Ibid. xcix. De confeſſione ſcelerum, manifeſtum eſt eum confiteri crimina, qui indulto & delegato ſibi judicio purgandi ſe ratione non abutitur. Nihil enim intereſt, utrùm in præſenti examine, omnia quæ de eo dicta ſunt, comprobentur, quod ipſâ ejus abſentiâ pro confeſſione conſiſtat.

Ibid. cj. Accuſatores, calumnioſos vel ſuſpicioſos, nemo ſuſcipiat, nemo audiat.

Ibid. cij. Accuſatores & accuſationes, quos ſęculi leges non admittunt, Canonum quoque decreta removent.

Ibid. ciij. Quorum fides, vita & libertas neſcitur, non poſſint Sacerdotes accuſare, nec viles perſonæ, niſi in proprijs cauſis.

Ibid. civ. Si quis clericus in criminali vel leviori cauſa pulſatur, &c. *v. locum.*

Ibid. cv. Ut Sacerdotes de incognitis ſibi rebus nihil judicare præſumant, &c. *v. locum.*

Ibid. cix. In Eccleſijs vel in domibus, earumvè atrijs placita ſæcularia minimè fiant.

Ibid. cxix. Ut diffinita crimina nullus refricare audeat.

Epiſtola Epiſcoporum è Synodo apud Cariſiacum. Cap. xiv. Judices Villarum Regiarum quales conſtituendi ſint? *v. locum, eod. tom.* 22.

De

De Judicibus, in Nicæna Synodo. Statutum eſt quòd Judices alij non Synodo deberent eſſe, niſi quos ipſe, qui impetitur elegerit, aut quos conſenſu ſuo ejus Primates auctoritate hujus Sacræ Sedis conſtituerint: quia indignum eſt, ut ab externis judicetur, qui Provinciales & à ſe electos debet habere Judices.

Capitul. Hadriani Papæ. Cap. 1. Quòd qui Epiſcopum accuſat Dei ordinationem accuſat. *Dei ordinationem accuſat, in qua conſtituuntur, qui Epiſcopos accuſat, vel condemnat, dum minùs ſpiritualia quàm terrena ſectantur: undè & Propheta ait*: Nolite tangere Chriſtos meos, & in Prophetis meis nolite malignari. Capitular. lib. 5. can. 280. *Paral. 6.*

Ibid. Delatores qui ſint, & quâ pœnâ mulctandi? *Delatori, aut lingua capuletur, aut convicto caput amputetur; Delatores autem ſunt, qui invidiâ produnt alios.*

Ibid. De Judicibus. Cap. lxx. Majus periculum eſt judicantis, quàm ejus qui judicatur: undè unicuique providendum eſt, nè aliquem injuſtè judicet, aut puniat.

Ibid. Cap. lij. De Accuſatoribus. Qui crimen objicit, ſcribat ſe probaturum reverà: & ibi cauſa agatur, ubi crimen admittitur: qui non probaverit quod objecit, pœnam quam intulerit, ipſe patiatur.

Ibid. Cap. lv. De accuſatoribus Epiſcoporum Conſtantinus Imperator inter cætera ſic ait: *Veſtræ*, inquit, *accuſationes tempus habebunt proprium, id eſt, magni Judicij, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. lvj. Neque Præſul Summus à quoquam judicabitur, quia dicente domino: *Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum.* Luc. 6.

Ibid. Cap. lvij. de Judicibus. Judex criminoſum diſcutiens, non antè ſententiam proferat capitalem, quàm aut reum ſe ipſe confiteatur, aut per innocentes teſtes convincatur.

Item. Si quis Epiſcopum, aut Presbyterum, aut Diaconem falſis criminibus appetierit, & approbare non potuerit, nec in fine dandam ei eſſe Communionem.

Item. Ut qui Judices ſuſpectos habuerint, vocem appellationis exhibeant. *Si quis Judicem adverſum ſibi ſenſerit, vocem appellationis exhibeat: ut cum ei conceſſum fuerit, integro negotio apud alium Judicem amotis dilationibus poſſit audiri.*

Item de accuſatoribus. Presbyter non adversùs Epiſcopum, non Diaconus adversùs Presbyterum, aut Subdiaconus adversùs Diaconum, non Acolythus adversùs Subdiaconum, non Exorciſta adversùs Acolythum, non Lector adversùs Exorciſtam, non Oſtiarius adversùs Lectorem det accuſationem aliquam. Et non damnabitur Præſul, niſi in 72. teſtibus: neque Præſul Summus à quoquam judicabitur, quoniam ſcriptum eſt: *Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum.* Luc. Presbyter autem in cardine conſtitutus, non niſi in 44. teſtibus damnabitur. Diaconus cardinalis conſtitutus Urbis Romæ, niſi in 26. non condemnabitur. Subdiaconus, Acolythus, Exorciſta, Lector, niſi ſicut ſcriptum eſt, in 7. teſtibus non condemnabitur. Teſtes autem ſine aliqua ſint infamia, uxores & filios habentes, & omninò Chriſtum deprecantes.

Nicolai Papæ I. Decreta. *De Judicijs, Tit. 3.* Inferior ſedes potiorem abſolvere, aut judicio ligare non poteſt, nec proprijs diffinitionibus ſubjugare. I. *Ibid. diſt. 21. c. Inferior.*

II. *Ibid. c. Nolite.* Filios circà spiritualem patrem, ut discipulos ergà magistrum, ità devotos ac sobrios esse decet, ut nullâ penitùs temeritate ad eorum vitam dijudicandam, nec saltem tenuiter reprehendendam prosiliant.

III. *Ibid. c. Nunc autem.* Non potest quisquam ritè ab his, qui inferioris ordinis vel dignitatis sunt, judicialibus submitti diffinitionibus: undè factum est, ut in Concilio Episcoporum nullus in Marcellinum, qui tempore Diocletiani & Maximiani Augustorum Idolis compulsus sacrificaverat, sed postea insignis Martyr effectus est, sententiam profetre ausus fuerit, dum ei sæpissimè omnes dicerent: *Tuo ore judica causam tuam, non nostro judicio.* Et iterùm: *Noli audiri in nostro Judicio, sed collige in sinu tuo causam tuam*, &c.

IV. *Ibid. c. Sequenti.* * *al.præsolandum* Acephalum liquet esse Concilium, ubi de tanta persona agitur, & majorum non expectatur sententia, cum & in causa Clericorum inferioris gradus solius Episcopi sui judicium tantummodò * postulandum sit.

V. *Ibid. c. Seq.* In tantùm hanc præsumptionem Sancti Patres apud Calchedonem detestati sunt, ut Dioscorum Alexandrinum Antistitem inter cætera idcircò potissimùm sine ulla restitutione damnaverint, quod ponens in cælum os suum, linquâ ejus transeunte super terram, excommunicationem in Sanctum Leonem Papam dictavit.

VI. *2. qu. 2. Carolo Regi Francor.* Omnes Leges tàm ecclesiasticæ, quàm vulgares & publicæ præcipiunt, ut omnia sibi ablata restituantur ei, qui suis est rebus expoliatus.

VII. *3. qu. 5. Michaeli Imp.* Quòd suspecti & inimici Judices esse non debeant, & ipsa ratio dictat, & plurimis probatur exemplis: nam quid gratius & amabilius dare quis inimico potest, quàm si ei ad impetendum commiserit, quem lædere fortè voluerit.

VIII. *3. qu. 9. Revera.* Reverà justus mediator non est, qui uno litigante, & altero absente amborum emergentes lites decidere non formidat.

IX. *Ibid. c. Indicans.* Indicans Hermanum Episcopum super quibusdam frequenter fuisse accusatum: pro quibus quia ex parte ipsius persona deest, nos uni parti ad discrimen alterius credere procul dubio non possumus.

X. *Ibid. c. Si fortè.* Necesse est secundùm Sacrarum Scripturarum documentum, ac secundùm Justitiæ tramitem, & accusatum & accusatorem simul adesse, & unam partem quantacumque & qualicumque prędità sit auctoritate, sic ptorsùs audiri, ut alteri parti nullum præjudicium irrogetur.

XI. *4 q. 1. c. 2. Michaeli Imp.* Hæreticis non licet accusationes contrà orthodoxos Episcopos pro ecclesiasticis facere negotijs: hæreticos autem dicimus, tàm eos, qui olim ab Ecclesia projecti sunt, quàm qui post hoc à nobis anathematizati sunt; prætet hos autem & eos qui fidem quidem sanam negant, vel simulant confiteri.

XII. *4. q. 4. Fi.* Contrà titum ecclesiasticum, contràque venerandas leges producitur accusator, vel testis de Imperialibus ædibus, & cui imperari potest, ad falsum dicendum testimonium adhibetur; fiunt suspecti Judices, & lupi custodes.

XIII. *6 qu. 4. Quod benè. Carolo Regi Franc.* Quòd benè semel diffinitum est, & interpositis juramentis deliberatum, nullâ debet iteratione (nisi fortassis, ubi fuerit major auctoritas) retractari.

XIV. *24. qu. 1. ait. Mich. Imp. Augus.* Ait Cælestinus Papa Orientalibus Episcopis, scribens: Si quis ab Episcopo Nestorio, vel ab alijs qui eum sequuntur, ex quo talia prædicare cœperunt, vel excommunicatus, vel exutus est, seu Antistitis, seu Clerici dignitate, in nostra hanc communione durasse, & durare manifestum est, nec judicamus eum remotum, quia non poterat quemquam ejus removere sententiâ qui jam se prę- [illegible] removendum.

Hiſtoria Eccleſiaſtica ab Euſebio Cæſarienſi Epiſcopo confecta de muliere quadam quæ de caſtitate à marito accuſabatur, ait: Præceptum eſt ab Imperatore lege latâ, ut primò permitteretur ei rem familiarem liberè diutiùs ordinare, tunc demùm reſponderet objectis. Hoc omnes leges tàm eccleſiaſticæ quàm vulgares, publicæque præcipiunt. Si autem de mulieribus & ſæcularibus viris hæc ſtatuta ſunt, multò magis eccleſiaſticis hominibus & Sacerdotibus ſunt conceſſa. XV. 33. qu. 2. *Hiſtoria. Carolo Regi Francor.*

Sive de conjugij fœdere, ſive de adulterij crimine Judicium agirandum ſit, nulla ratio patitur Theutbergam cum Lothario poſſe inire certamen, niſi priùs ad tempus fuerit reddita ſuæ poteſtati, & conſanguineis proprijs liberè ſociata. Itaque etiam locus providendus eſt, in quo nulla vis multitudinis formidetur, nè ſit difficile teſtes producere, vel certas perſonas, quæ tàm à Sanctis Canonibus, quàm à venerandis Romanis Legibus in hujuſmodi controverſijs requiruntur. XVI. *Ibid. c. Sive eidem.*

Concil. Wormat. anno 868. Cap. x. De incriminatis, qualiter expurgari debent. *Si Epiſcopo, aut Presbytero, cauſa criminalis, hoc eſt homicidium, adulterium, furtum, & maleficium imputatum fuerit, in ſingulis Miſſam * celebrare, & ſecretam publicè dicere, & communicare debet, & de ſingulis ſibi imputatis innocentem reddere. Quòd ſi non fecerit, quinquennio à liminibus Eccleſiæ extraneus habeatur, ſicut antiqui Canones inſtituerunt.* 2. qu 4. Si Epiſcopo, aut Presbytero. * tractare.

Ibid. Cap. lxxiv. De conjurationibus. *Conjurationis vel conſpirationis crimen & ab exteris legibus eſt omninò prohibitum, multò magis hoc in Dei Eccleſia, nè fiat, admonere convenit. Si qui ergo Clerici vel Monachi reperti fuerint conjurantes aut conſpirantes, aut inſidias ponentes Epiſcopis, aut Clericis, gradu proprio penitùs abjiciantur.*

Epiſt. clij. Joann. Papæ VIII. ad omnes Epiſcopos. *Ecce Sanctiſſimi Sacerdotes præmiſſis precibus Fraternitatem veſtram cum pia exhortatione convenio, &c.* v. loc. tom. 24.

Leges Eccleſiaſticæ Alvredi Magni Regis Anglorum. xv. De Judicibus. *Si quis coram Senatore Regio in frequenti plebis concione dimicarit, tum capitis æſtimatione, tùm mulctam, prout æquum fuerit præſtato, & Senatori 120. ſolidos numerato. Qui coactam populi concionem armorum extractione commoverit, dato Senatori 120. ſolidos. Hoc ipſum ſi præſente alio quocumque in locum ejus ſubſtituto, aut coram Sacerdote Regio evenerit, 30. ſolidis culpa penſator.*

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. viij. De his qui contemnunt bannum ab Epiſcopis impoſitum.

Ibid. Cap. ix. De eo, ſi Epiſcopus eccleſiaſticum, & Comes ſæculare placitum unâ die condixerint.

Ibid. Cap. xxx. De eo, ſi quis ab Apoſtolico falſam detulerit epiſtolam.

Ibid. Cap xxxv. Ut nullus Comes, nulluſque Judex diebus feſtis vel dominicis, ſeu jejuniorum, aut Quadrageſimæ placitum habere præſumat, & ut nullus pœnitens illo veniat. *v. locum, tom. 24.*

Concil. Mamnetenſe, anno incerto, Can. xix. Nè fœminæ publicis conventibus ac placitis immiſceant. *eod. tom.*

Leges Eccleſiaſticæ Canuri Regis, anno 1032. Alia tabula Legum Eccleſiaſticarum. 1. De Judicibus. De Juſtitia efferenda. *In primis juſtæ leges ut efferantur, injuſtè deprimantur volo, &c.* v. locum, tom. 25.

Ibid. ij. De miſericordia in Judicio exhibenda. *Edocemus autem, ut ſi quis in re deliquerit aliqua, &c.*

Concil. Coyacenſe, anno 1050. Cap. vij. De Judicibus. Ut populus à potentibus cum Juſtitia regatur. *Septimo quoque titulo admonemus, ut omnes Comites, &c.* eod. tom. 25.

Concil. Rhem. anno 1148. Can. v. De Judicijs. *Decernimus etiam ut Laïci eccleſiaſtica terminare negotia non præſumant, &c.*

Ibid. Can. vj. de eod argum. *Auctoritate quoque Apoſtolicâ prohibemus, ut nullus Advocaeus præter jus & beneficium antiquitùs conſtitueum, ſibi aliquid accipere vel uſurpare præſumat, &c.* v. locum, tom. 27.

Appendix ad Concil. Lateran. III. De poteſtate Judicum delegatorum. Cap. 1. Licet inhibita fuerit appellatio, à ſecundo tamen ad primum delegantem poteſt appellari.

Ibid. Cap. ij. Accuſatores & eorum fautores Juſtitiam impedientes, eccleſiaſticâ debent cenſurâ coërceri.

Cap iij. Quòd pro varietate litterarum in executione Judicibus eſt ſuperſedendum.

Cap. iv. Quòd non ſtandum ſententiæ quę manifeſtam continet iniquitatem.

Cap. v. Judex delegatus alij vices ſuas committere poteſt.

Cap. vj. Cauſæ quæ intrà certum terminum decidendæ committuntur, niſi de communi conſenſu prorogetur, ex lapſo expirat mandatum. Et qui ad hortationem Judicis delegati venire neglexerit, ſecundùm Judicis arbitrium poterit puniri.

Cap. vij. Cùm juriſdictio delegatur omnia videntur delegata, quæ faciunt ad juriſdictionem.

Cap. viij. Judex delegatus cauſam appellatione remotâ commiſſam alij non poteſt committere, &c.

Cap. ix. Quòd priores litterę derogant poſterioribus, niſi intentio prioris commiſſionis in poſterioribus habeatur. Quòd etiamſi cauſa conſenſu partium alteri fuerit delegata, & alter ignorante altero, tacitâ priori commiſſione, eam alij impetraverit committi propter dolum & fraudem debet alter in expenſis condemnari.

Cap. x. Quòd Judex delegatus ſuam executionem poteſt demandare.

Cap. xj. Item & de eodem ſi quis ei reſtiterit, poteſt eum coërcere.

Cap. xij. Quod ad juſtam Ordinarij commonitionem cauſa delegata debet differri, & Papa propterea conſuli.

Cap. xiij. Quòd non ſecundùm formam in litteris expreſſam, ſed ſecundùm rigorem juſtitiæ eſt in cauſa procedendum.

Cap. xiv. De eo quod ſuprà 6. cauſæ: & ſi aliter Judex fecerit, & fines mandati exceſſerit, ejus juriſdictio expirat.

Cap. xv. Quòd delegatus ſecundùm priores litteras poteſt in cauſa procedere, niſi expreſſim in poſterioribus contineatur, cauſam ipſam ab ejus examine ſubſtractam.

Cap. xvj. Quòd qui ſemel officio ſuo functus eſt, de cætero ejus juriſdictio ceſſat.

Cap. xvij. Quòd abſens causâ ſtudij vel peregrinationis, vel aliâ certâ causâ antè citationem excuſatur; & de eo quod ſuprà 6. cauſæ.

Cap. xviij. Quòd hæc conditio, ſi preces veritate nitantur, eſt ſubintelligenda, etſi non apponatur.

Cap. xix. Quòd Judex poteſt terminum appellationis abbreviare, & ſi intrà terminum non fuerit appellationem proſecutus, appellantem proſequi appellationem compellere poteſt, vel coram ſe judicio ſtare debet.

Cap. xx. Quòd Judex delegatus major eſt eo cujus cauſam ſuſcepit terminandam: & ſi rebellis fuerit, poterit eum punire.

Cap. xxj. Quòd etiamſi aliquis præſtito juramento Judicio ſiſti fuerit abſolutus, & ſtatim in vocem appellationis proruperit, non eſt aliquatenùs audiendus.

Cap. xxij. Quòd morte mandatoris, lite non conteſtatâ, finitur mandatum. *v. locum, tom.* 27.

Ibid. De Teſtibus cogendis, vel non. Cap. 1. Quòd vocatus ad teſtimonium perhibendum, niſi venerit, eſt coërcendus.

Cap. ij. Quòd poſt publicationem atteſtationum, teſtes non debent produci.

Cap. iij. Quòd Religioſi in proprijs cauſis à ferendo teſtimonio non ſint expellendi.

Cap. iv. Quòd Teſtis ſuper crimine convictus, non eſt audiendus.

Cap. v. Scripta authentica, ſi in ſcriptura teſtes deceſſerint, robur non habent, niſi per manum publicam ſint authentica, aut authenticatum habuerint ſigillum.

Cap. vj. Teſtis ob crimen contrà eum civiliter probatum à teſtimonio repellitur, ſed non aliter punitur.

Cap. vij. Quòd ad ferendum teſtimonium, nullus ſit cogendus, niſi timore adverſæ partis ſe ſubſtraxerit: & quòd Laïcus à Clerico in cauſam tractus, in foro forenſi eſt conveniendus.

Cap. viij. Laïcus contrà Clericum teſtimonium non poteſt perhibere, niſi ſuam, vel ſuorum proſequatur injuriam: ſed nec tunc poteſt eum accuſare.

Cap. ix. Quòd non ſunt Teſtes ultrà tertiam productionem producendi.

Cap. x. Quòd dicta Teſtium benignè debent interpretari, nè de perjurio notentur.

Cap. xj. Quòd in cauſa filiationis contrà communem vicinæ opinionem, ſtandum eſt verbo viri & mulieris.

Cap. xij. Quòd poſt Teſtium renunciationem in cauſa appellationis ſuper novis articulis, Teſtes ſunt admittendi.

Cap. xiij. Quòd licet Juramentis contravenire.

Cap. xiv. Quòd qui perſonatui renuntiat & perſonam ſolvit, poteſt inviti inſtitutioni. &c.

Cap. xv. Quod privilegium ſuper re litigioſa impetratur, non valet.

Cap. xvj. Quòd Teſtes ſunt compellendi.

Cap. xvij. Quòd Teſtes duplex debent præſtare Juramentum.

Cap. xviij. De eo quod ſuprà Cap. 3. cùm nuntius.

Cap. xix. Quòd Teſtes debent moneri, non cogi.

Aliqui ad teſtimonium compellendi.

De teſtibus ſenio confectis.

Cap. xx. Quòd Judices debent ubi Teſtes degunt, ſi decrepiti fuerint.

Cap. xxj. Quòd Teſtes purgationis ſecundùm propriam conſcientiam judicare debent.

Cap. xxij. Quòd qui fornicarias habent, Eccleſiaſtico debent Beneficio ſpoliari: & quòd latrones & de perjurio convicti, non poſſunt ad teſtimonium perhibere.

Cap. xxiij. Quòd Teſtes ad accuſationem matrimonij non ſunt admittendi, qui tempore contracti matrimonij conſanguinitatem ſcientes ſiluerunt. *v. locum, ibid.*

Ibid. De Appellationibus. *v. titul.* De Appellationibus.

Ibid. De Sententijs, & Interlocutionibus. Cap. 1. Sententia à proprijs Judicibus lata, poſterioribus præjudicat.

Cap. ij. Poſſeſſione alicui adjudicatâ, non ſufficit eis pignus dari.

Cap. iij. Lis ſopita non debet reſuſcitari.

Cap. iv. Non licet Archidiaconis in aliquos ſententiam promulgare.

Cap. v. Si ſententia feratur iniqua, debet evacuari. *v. locum, ibid.*

Ibid. De interpretatione verborum & reſcriptorum. *v. locum.*

Ibid. De poteſtate Judicum. Cap. 1. Epiſcopus ſententiam à delegato latam poteſt confirmare, ſed eam tenetur executioni mandare, reſervatâ ſibi ſententiâ diffiniivâ.

Cap. ij. Non debet cauſa de crimine alicui committi terminanda, niſi perſonæ appareant, quæ velint perſonam criminoſi impetere: nec licet alicui Eccleſiaſticum Beneficium habenti, matrimonium contrahere.

Cap. iij. Unus in cauſa poteſt procedere, ſi id contineatur in mandato, lites etiam quæ concordiâ vel judicio terminantur, non debent ſuſcitari.

Locus mendoſus.

Cap. iv. De ſæculari feudo, non pertinet ad Eccleſiam judicare.

Cap. vj. deeſt titulus. *v. locum, ibid.*

Ibid. De Pactionibus ſecundo. Cap. 1. Pactio à prædeceſſore facta ſucceſſorem non litigat, niſi auctoritate Summi Pontificis fuerit confirmata. Illi etiam Eccleſiæ ab his decimæ perſolvendæ qui ab ea Eccleſiaſtica percipiunt Sacramenta. *v. locum.*

Ibid. Cap. ij. Tranſactio inter accuſatum & accuſatores ſuper crimine facta nullum robur debet obtinere.

Ibid. Cap. iij. Libello citationis antè obitum delegantis, lite poſt ejus obitum conteſtatâ, poteſt in cauſa procedere delegatus, qui etiam ad producendos teſtes inducias poſtulavit, videtur appellationi renuntiare.

v. ibid. ubi non eſt titulus. Cap. 1. Appellationi de rebus modicis factæ, quæ ſcilicet infrà ſummam viginti marcarum ſubſiſtunt, non eſt deferendum; ſed ut intrà fines Judices qui ſuſpicione careant eligat, appellans eſt cogendus: à quibus ſi quis partium crediderit appellandum, ad Archiepiſcopum vel Primatem vocem appellationis emittat.

Cap. ij. Litteræ à tribus menſibus, antè obitum delegantis impetratæ eumdem debent tempore ſucceſſoris ſortiri effectum, quem ſi adhuc ille viveret habere debuiſſent.

Cap. iij. Si litteræ in narratione facti non in ſuſpecto loco fuerint abraſæ, non debent propter hoc falſæ judicari: ſi verò de appellatione habita in prioribus,

in poſterioribus non ſit mentio facta, poſteriores in irritum ſunt revocandæ.

Cap. iv. Si mulier à conſanguineo viri ſui fuerit polluta, & veneficium periculum & alias vitæ inſidias viro machinata, poteſt inter eos divortij ſententia promulgari, ita ut vir eâ mortuâ, licentiam habeat aliam ducendi in uxorem. Ipſa verò ſine ſpe conjugij perpetuò remanebit.

Cap. v. Si qui pro evacuando mandato apoſtolico antè citationem appellaverint, aut alios in poſſeſſionem rei litigioſæ induxerint, vel ſe malitiosè ſubtraxerint, non eſt eorum appellationi deferendum: ſed illi qui in poſſeſſione ſunt, licet in reſcripto non comprehendantur, auctoritate ejus conveniri poſſunt.

Cap. vj. Qui in ægritudine ad loca religioſa ſe tranſtulerint, ſi in ipſa ægritudine deceſſerint, cogi poſſunt & debent ut perſonis vel Eccleſijs à quibus pabulum receperunt ſalutis, canonicam relinquant portionem.

Cap. vij. Super re ſacra & litigioſa tranſigi non poteſt; aliàs autem litigantes amicabiliter componere poſſunt.

Cap. viij. Judex delegatus tàm ordinarium quàm alium ad efficiendum quod mandat cogere poteſt, & ſi obedire noluerit eum poterit punire.

Cap. ix. Spontaneæ abjurationis exceptio ſine cauſæ cognitione, non eſt admittenda; & probatio ſpontaneam negantis renunciationem eſt recipienda.

Cap. x. Si Sacerdos occultè aliquos conjunxerit, ab officio trienniò ſuſpendi debet; quoniam non ſunt occultè matrimonia contrahenda.

Cap. xj. Si in executione mandati fraus intervenerit, non poteſt executor de tuo negotio cognoſcere; ſed debet indicens quæſtio ad Sedem Apoſtolicam referre.

Cap. xij. Clericus à Laïco præſentatus, ſi ab Epiſcopo non fuerit inſtitutus, & appellaverit, licet alius poſtmodùm intruſus fuerit, ab Eccleſia debet amoveri, & alius inſtitui.

Cap. xiij. Si cauſa, appellatione remotâ, ſit commiſſa, & altera pars appellaverit, non eſt appellationi deferendum, niſi appellans antè citationem iter arripuerit ad Sedem Apoſtolicam veniendi. Item ſi Judex ſuper ſuggeſtum falſi probationes audire noluerit, appellans audietur. Item ab uno Judicum, appellatione remotâ, in cauſa procedi non poteſt, niſi hoc in litteris ſpecialiter contineatur.

Cap. xiv. Quòd nullus ad Eccleſiaſtica Beneficia eſt admittendus, niſi ſit electus: & quòd filij perſonarum citrà Sacros Ordines conſtitutarum, parentibus in Eccleſiaſticis ſuccedere poſſunt, ſi tamen merita ſuffragantur.

Cap. xv. Monachi Ciſtercienſis Ordinis non debent villas, molendina, Eccleſias, Altaria poſſidere, fidelitates & hominia ſuſcipere, ruſticos & tributarios tenere, nec operam adhibere, ut termini poſſeſſionem eorum dilatentur.

Cap. xvj. Qui præſtito juramento Judicio ſiſti, beneficium abſolutionis obtinuit, niſi infrà annum appellationem fuerit proſecutus, in priſtinam poteſt ſententiam detrudi, & non obſtante Apoſtolico Judicio, Eccleſiæ ſtare compelli.

Poteſt aliquis appellare per ſe. & per alium nec per ſe, nec per alium, per ſe, non per alium, non per ſe.

Cap. xvij. Variantis verbum teſtimonium reprobatur.

Cap. xviij. Poteſt quis Jus quod habuit ſuo amittere facto.

Cap. xix. Is qui præſidet, poteſt votum diſpenſare.

Cap. xx. Nè quis dicat Christum non esse aliquid secundum quod homo. *v. locum, eod. tom. 27. sub fin.*

Ibid. *Hujus etiam titulus in Archetypo desideratur.* Cap. 1. De Simonia. *v. titul.* Contrà Clericos simoniacos.

Cap. ij. Judex potest appellantibus terminum prosequendæ appellationis præfigere, vel eos compellere Judicio Ecclesiæ sisti, vel si noluerint, potest eos appellatione remotâ excommunicare.

Cap. iij. Propter occultum delictum, non est aliquis à promotione repellendus.

Cap. iv. Si quis matrem uxoris suę cognoverit, si id occultum sit, non est ab uxore insćia propter hoc separandus.

Cap. v. Licet quis sororem uxoris suæ cognoverit, non debet propter hoc ab uxore separari.

Cap. vj. Episcopus cum Clerico dæmones invocante misericorditer agere potest.

Cap. vij. Clerici infrà Subdiaconatûs Ordinem constituti, matrimonia contrahentes, Ecclesiastico possunt spoliari: sed si de bonis suis aliqua Ecclesijs contulerint, ad ipsos redire debent.

Cap. viij. In legatis testamento Ecclesiæ relictis, duo vel tres sufficiunt testes.

Cap. ix. Ecclesię licitè potest sub conditione donari.

Cap. x. Si puer habitum religionis susceperit, & eum voti pœnituerit, infrà 14. annum, habitum relinquere potest, & ad sæculum redire, dum tamen à parentibus non sit oblatus, nec id unquàm ratum habuerit.

Cap. xj. Ecclesia non debet propter alicujus appellationem debitis obsequijs defraudari: Canonici etiam sæculares debitam in Ecclesijs tenentur facere residentiam.

Cap. xij. Ab itinere Hierosolymitano potest quis absolvi.

Cap. xiij. Si quis habitum religionis metu mortis susceperit, licitè habitum relinquere potest, nisi id aliquando ratum habuerit.

Cap. xiv. Quòd Laïcus non est in accusationem Clerici admittendus. Item. Si quis aliquem accusaverit, frater illius non potest postmodùm accusare. Item. Purgatores alicujus, honesti debent esse & bonæ opinionis, vitamque illius quem purgare debent, cognoscere & conversationem.

Cap. xv. A voto tamen potest quis absolvi, dum tamen eleëmosynis redimatur.

Cap. xvj. Monachi in accusationem Abbatum suorum sunt admittendi, eisque de Monasterio expensæ necessariæ debent administrari. Item. Contrà confirmationem Summi Pontificis non est aliquatenùs judicandum, nisi novum emerserit mandatum, aut certum sit, ipsam per falsam suggestionem impetratam.

Cap. xvij. Clandestina matrimonia contrahentibus publicata, ab Ecclesia sunt recipienda: genitique in tali matrimonio sunt legitimi.

Cap. xviij. Institutiones vel destitutiones sine fratrum concilio non sunt faciendæ.

Cap. xix. De eodem, & quòd in confirmationibus absentium, nomina non sunt scribenda.

Cap. xx. Teſtamenta coràm Presbytero, vel tribus, vel duobus alijs facta, rata ſunt & firma.

Cap. xxj. Eccleſia adulterio polluta, per aſperſionem aquæ benedictæ debet reconciliari: & propter peccatum unius, alijs purgatio eſt indicanda.

Cap. xxij. Sacerdos infirmum, uno tantùm præſente Clerico, vel etiam ſolus injungere poteſt. Item. Feſtum B. Matthiæ in anno biſſextili in primo vel ſecundo die poteſt celebrari. Item. Mulier à viro ſuo crimine aliquatenùs non eſt ſeparanda, niſi ubi eam ad maleficia tranſire contigerit; de viro ſimiliter ſtatuentes.

Cap. xxiij. Si verò ad alias partes ſe tranſtulerit, ibique per decennium moram fecerit, & redire noluerit, poterit inter ipſum & uxorem ejus divortium celebrari, ſed proles antè divortium procreata, eſt legitima.

Cap. xxiv. Raptor dici non poteſt, qui mulieris habuerit conſenſum: & poſt carnis commixtionem matrimonium eſt perfectum.

Cap. xxv. Ea quæ propter filium proprium, quem interemerat, à viro eſt abjurata, eidem viro debet reſtitui, & ei de commiſſo pœnitentia indici.

Cap. xxvj. Confeſſio coacta non valet. Item, cum cauſa duobus committitur, ſententia unius non valet.

Cap. xxvij. Si quis aliquem interfecerit, ab Altaris miniſterio debet ceſſare.

Cap. xxviij. Propter naturalem frigiditatem, vel alia maleficia, legitimè conjuncti non ſunt ſeparandi. Item, qui non eſt aptus debitam reddere uxori, ad matrimonium contrahendum aptus minimè reputatur.

Cap. xxix. Ad arctiorem religionem licitum eſt tranſire. Item, licet inter aliquos publica & notoria ſit parentela, non poſſunt tamen ab invicem abſque Judicio Eccleſiæ ſeparari. Licet notorium ſit & publicum, aliquem cognatam ſuam duxiſſe, ſi non appareant aliqui qui velint matrimonium impetere, non ſunt ſeparandi, niſi in primo vel ſecundo gradu conſanguinitatis ſint conjuncti. Decimæ à Laïcis Jure hæreditario non poſſunt poſſideri.

Cap. xxxj. Licitum eſt à Sponſalitiis recedere, & ad vitam contemplativam venire. Si quis aliquam petat in uxorem, cujus viri conſanguineam ſe cognoviſſe dicat, non eſt inter eos matrimonium contrahendum, niſi ſit Juramento firmatum. *v. cætera, ſunt Cap. 67. in fin. tom 27.*

Concil. London. anno 1200. Capitul. xij. Diffamatis publica fama judicatur purgatio. *Diffamati fama publica, vel veriſimilibus Judicijs ſuper crimine, &c.* v. locum, tom. 28.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Cap. xviij. De Judicio ſanguinis & duelli Clericis interdicto. *Sententiam ſanguinis nullus Clericus dictet aut proferat, &c.*

Ibid. Cap. xlij. De ſeculari Juſtitia. *Sicut volumus ne Jura Clericorum non uſurpent Laïci, ita velle debemus, nè Clerici Jura ſibi vendicent Laïcorum.*

Ibid. Cap. xliij. Nè ſine cauſa Clericus fidelitatem Laïco faciat.

Ibid. Cap. xlviij. De forma recuſandi Judicem. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Cap. xxx. Quòd Judices non impediant bonum pacis inter partes, ubi cauſa recipiat compoſitionem ad ſuggeſtionem Præconis.

Ibid. Cap. xxxj. Quòd Judex non judicet aliquem ad purgationem ad ſug-

geſtionem Præconis tantùm, ut ſit Judex & Actor. *Nec in cauſa ſua præſumant eſſe Judices, &c.* v. loc. eod. tom. 28.

Concil. London. anno 1237. Cap. xxiij. Contrà Judices imperitos. *Cùm non ſolùm poteſtas, ſed diſcretio & ſcientia in diſtringendis, &c.*

Cap. xxiv. De Jureiurando calumniæ. *Juſjurandum calumniæ in cauſis eccleſiaſticis, &c.*

Cap. xxv. De Procuratoribus conſtituendis.

Cap. xxvj. Quomodo fieri debeant citationes?

Cap. xxvij. Nè quis ſigillum ſuum apponat litteris quarum confeſſioni non interfuit.

Cap. xxviij. Qui habere debeant ſigilla authentica?

Cap. xxix. Juramentum ab Advocato præſtandum.

Cap. xxx. De Actis ſcribendis.

Cap. xxxj. De Cautione præſtanda. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Lugdun. I. anno 1245. Capitul. 1. De Reſcriptis. *Cùm in multis Juris articulis infirmitas reprobetur, &c.*

Cap. ij. de eod. *Præſenti decreto duximus ſtatuendum, nè, &c.*

Cap. iij. De electione & electi poteſtate.

Cap. iv. De officio & poteſtate Judicis delegati.

Cap. v. De Judicijs.

Cap. vj. De litis conteſtatione.

Cap. vij. De dolo & contumacia.

Cap. viij. De reſcriptis, &c. *v. locum, eod. tom. 28.*

Concil. Lugdun. II. anno 1274. Cap. ij. De electione & electi poteſtate. *Gregorius decimus in generali Concilio, ubi periculum magis intenditur, ibi procul dubio eſt pleniùs conſulendum, &c.* v. totum fusè ad titul. 14.

Concil. Ravennate I. anno 1286. Capitul. viij. De criminibus & delictis ſpecialiter Epiſcopis reſervandis. *Nè ducatum præbeat cæcus cæco, caſus in quibus volumus ſolos adiri Epiſcopos, &c.* eod. tom.

Concil. Herbipolenſe, anno 1287. Capitul. xxxvj. De his qui prohibent nè quis coràm Eccleſiaſtico Judice conqueratur. *Perſonas omnes quacumque dignitate & ſtatu, &c.*

Ibid. Cap. xxxvij. De Falſarijs. *Falſarios litterarum, ſeu bullæ Summorum Pontificum, &c.* v. loc.

Concil. Ravennate IV. anno 1317. Cap. xviij. De pœna Judicum, qui Clericos repertos cum armis, vel in alijs maleficijs deprehenſos, detentos retinent, vel ad ſuum Judicem opprobriosè remittunt. *Sæculares poteſtates, ſeu Rectores, vel Judices, &c.*

Ibid. Cap. xix. Quòd nullus pro eodem delicto debeat duplici pœnâ puniri. *Cùm nullus pro eodem delicto duplici pœnâ puniri, &c.* v. locum, tom. 29.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. ij. De officio Ordinarij. *Quia notitia Catholicæ Fidei cuilibet Orthodoxo eſt neceſſaria, &c.* v. loc. eod. tom. 29.

Ibid. Cap. iij. De foro competenti. *Eccleſiaſtica Juriſdictio à ſæculari diſtincta dignoſcatur, &c.*

Ibid. Cap. v. De Teſtibus. *Cauſarum & litium diſpendioſa protractio, &c.* v. locum, ibid.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. 1. De Clericis peregrinis & ignotis. *Quia Paſtoralis ſollicitudini incumbit ſubditis providere, &c.*

Cap. ij. De Judicijs. *Nè quiſquam Laïcus vexetur per inanem citationem, &c.*

Cap. iij. De foro competenti. *Quia privilegium fori Eccleſiæ eſt immediatè à Jure Divino, &c.* v. loc. tom. 33. in fine.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. Titul. xxviij. De majoritate & obedientia & diſciplina populi. *Principes, Comites, Barones, Nobiles, Civitatiſque Auguſtenſis, &c.*

Ibid. Titul. xxxij. De pœnis. *Cùm porrò ſine coërcitatione Juriſdictio nulla ſit, &c.* v. loc. tom. 35.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. De medio ſexto. II. De impedientibus executionem mandatorum & ſententiarum Judicum Eccleſiaſticorum. *Eccleſiaſticus Judex officio ſuo nequivit perfungi, &c.*

III. Nè Judices ſæculares de matrimonialibus & alijs ſpiritualibus cauſis judicent. *Cùm Matrimonij Sacramentum, ut Sacramenta reliqua, &c.* v. locum, eod. tom. 35.

Concil. Treverenſe II. anno 1549. Cap. xvj. Ut nemo Clericos, vel Eccleſiaſticas Perſonas ad Judicium ſæculare trahere præſumat. *Magnum abuſum, & Canonibus, & Imperialibus Legibus contrarium, &c.* eod. tom. 35.

Concil. Mediolan. III. anno 1575. De ijs quæ ad Epiſcopale forum pertinent. *Epiſcopus anni ſpatio ad ſummum fori ſui Judicijs, Cauſis & Judicibus, Advocatis, Procuratoribus, Notarijs, & Miniſtris quibuſcumque etiam infirmis, quibus in rebus opus fuerit certas conſtituat leges, &c.* v. locum, tom. 36.

Ibid. Quædam ad Sodalitates pertinent. *Multa mala exeunt ex prætermiſſo, & valdè his temporibus neglecto fraternæ correctionis officio debito ac neceſſario, &c.* v. locum.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars tertia. De Epiſcopo, Epiſcopali Juriſdictione, & Foro.

Item. De Procuratore Fiſci Epiſcopalis.

Item. De Cancellario & Notarijs. *v. locum, eod. tom. 36.*

EXCOMMVNICATIO EXCOMMUNICATI.

CANON. APOST. XI. ex verſ. Dionyſij Exigui. Quòd cum excommunicatis non ſit orandum. Εἴ τις ἀκοινώνητα καὶ ἐν οἴκῳ, συνεύξηται, ἔστω ἀφορισθή-
Eſt Can. x. *Si quis cum excommunicato ſaltem in* * *domo ſimul oraverit, iſte Communione privetur.*

* domo locutus fuerit.

Ibid. Can. xxiv. ex ejuſd. verſione. Ut Laïcus qui ſe eunuchizavit, tribus annis Communione privetur. Λαϊκὸς ἑαυτὸν ἐκτεμὼν ἀσάτω, ἀφοριζέσθω ἔτη τρία ἐπίβουλος γὰρ ἐστὶ
Eſt Can. 23. *Laïcus ſemetipſum abſcindens, annis tribus Communione privetur, quia vitæ ſuæ inſidiator extitit.* v. locum, tom. 1.

Concil. Eliberitanum, anno 305. Can. liij. De Epiſcopis qui excommunicato alieno communicant. *Placuit cunctis, ut ab eo Epiſcopo quis accipiat Communionem, &c.* v. loc. eod. tom.

Epiſt. 1. Calliſti Papæ I. De criminationibus Doctorum. *v. locum, ibid.*

Ejuſd. Epiſt. ij. tit. ij. De ijs qui excommunicatis communicant, vel infidelibus.

Epiſt. Urbani Papæ I. tit. v. Ut nullus communicet ijs quibus Epiſcopus non communicat, vel recipiat, quos ille abjecerit.

Epiſt. ij. Sixti Pap. v. Quòd excommunicati Epiſcopos accuſare non poſſunt, nec illi qui eos in ſua non recipiunt accuſatione, nec major à minori judicari vel damnari.

Decreta Eutychiani Pap. Tit. iv. Membra detruncans, domos incendens, abſque Judiciali auctoritate excommunicetur.

Concil. Eliberit. anno 305. Cap. xxxij. De * excommunicatis Presbyteris, ut in neceſſitate Communionem dent.

* *de Preſbyt. ut excommunicatis in neceſſit. communionem dent.*

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. xvj. Ut ubi quiſque fuit excommunicatus, ibi Communionem conſequatur. *De his qui pro delicto, &c.* Tom. 2.

Concil. Nicæn. anno 325. Can. vj. De excommunicatis ab uno Epiſcopo, non recipiendis ab alio, & de abſolvendis illis ab Archiepiſcopo, vel Patriarcha, cùm conſtiterit de iniqua excommunicatione.

Ibid. Can. xxvj. De vitandis excommunicatis, & de non accipienda oblatione ab eis: & de excommunicatione non vitantis excommunicatum.

Ibid. Can. xxvij. De ira, indignatione, odio, Sacerdoti fugiendis, & ei potiſſimum qui poteſtatem habet excommunicandi.

Ibid. Can. xlvj. De excommunicatis ab uno aliquo, quando ab alio abſolvi, vel non abſolvi poſſint.

Epiſt. 1. increpatoria Julii Papæ I. Titul. iv. Si quis Epiſcopum præter auctoritatem Sedis Apoſtolicæ damnaverit, vel à Sede expulerit, de gradu ſuo dejiciatur, & excommunicetur, & Epiſcopi ejecti reſtituantur.

Concil.

Concil. Antioch. I. anno 340. Can. ij. .....μὴ ἐξεῖναι δὲ κοινωνεῖν τοῖς ἀκοινωνήτοις τοῖς, &c. De his qui ſe à perceptione Sanctæ Communionis averiunt, & qui excommunicatis per domos communicant. *Omnes, &c. Cum excommunicatis autem non licere communicare, &c.* v. loc. eod. tom. 1. in fine.

Ibid. Can. vj. Εἴ τις ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπίσκοπου ἀκοινώνητος γέγονε, &c. De clericis & laïcis excommunicatis. *Si quis à proprio Epiſcopo Communione privatus eſt, &c.* v. loc. tom. 2.

Concil. Sardic. anno 347. Can. xiij. & xiv. Ὅσιος ἐπίσκοπος εἶπε, τὸ παῖλοιπὸν, &c. De excommunicatis apud vicinos Epiſcopos audiendis. *Oſius Epiſcopus dixit: hoc quoque omnibus placet, ut, &c. Oſius Epiſcopus dixit: quod me adhuc movet, &c.* v. locum, tom 3.

Concil. Carthag. II. anno 397. Can. vij. Ut qui excommunicatum alterius ſuſceperit excommunicetur. *vide.*

Ibid. Can. viij. Ut ſi Presbyter excommunicatus ſacrificare præſumpſerit, anathematizetur. *Alipius Epiſcopus Tagaſtenſis, &c.* v. loc. eod. tom. 3. Cod. can. c. 10.

Concil. Carthag. IV. Can. LXXIIJ. Ut cum excommunicatis communicans vel orans, excommunicetur.

Concil. Carthag. V. anno 398. Can. XIJ. De clericis excommunicatis, quamdiù eis aſſerere liceat innocentiam ſuam. *Tom.* 3.

Concil. Tolet. I. anno 400. Can. XV. De his qui excommunicantur à Sacerdotibus, ut nullus ad eos accedat. *Si quis Laïcus, &c.* v. loc. eod. tom. 3. in fine.

Tituli Capitulor. Concil. Nicæn. anno 419. Cap. v. De excommunicatis.

Concil. Milevitanum II. anno 416. Can. XVIIJ. De his qui in ſua Provincia non communicant, ut alibi non communicent. *v. loc. tom.* 4.

Concil. Carthag. VII. anno 465. Can. 1. De excommunicatis, ut ad clericorum accuſationem non admittantur.

Ibid. Can. v. De eo quem ſolo ſuo teſtimonio præſumpſerit excommunicandum Epiſcopus. *v. tit.* De cauſis Presbyterorum.

Codex Can. Eccleſiaſt. Afric. Can. XXIX. Si quis excommunicatus antè audientiam communicare præſumpſerit, ipſe in ſe damnationem protulit. *Item placuit univerſo Concilio, ut, &c.* v. locum, in fine tom. 4.

Ibid. Can. XCV. Concil. Afric. Quòd excommunicati ad accuſationem admitti non debeant. *v.*

Ibid. Can. XCIX. & C. Ut non temerè quemquam communione privet Epiſcopus.

Leon. I. Epiſt. LXXVJ. ad Anatolium Epiſcopum Conſtantinopolitanum. *Illud ſanè plurimùm mihi diſplicere ſignifico, &c.* v. loc. tom. 7.

Ibid. Epiſt. LXXXIX. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis. Cap. v. Quòd nulli facilè infligenda ſit excommunicatio. *Nulli Chriſtianorum facilè Communio denegetur, &c.* v. & Epiſt. 96. ejuſd.

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can. xj. Quòd Epiſcopus ei qui ab alio excommunicatus eſt, communicare non debeat.

Ibid. Decreta aliqua huic Concilio Gratiani, & aliorum decretis adſcripta, quæ in ſuperioribus non habentur. Modus & Forma Excommunicationis. *Canonica inſtituta, & SS. Patrum exempla, &c.* v. loc. pag. 280. tom. 7.

Ibid. Reconciliatio Excommunicati. *Cùm aliquis excommunicatus, &c.*

Oratio ejuſdem. *Præſta quæſumus Domine, &c.*

Alia Oratio. *Majeſtatem tuam, &c.*

Alia Oratio. *Deus miſericors, Deus clemens, &c.*

Synodus S. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. xj. De ſuſceptore clerici excommunicati. *v.*

Ibid. Can. xij. Ut non accipiatur eleëmoſyna excommunicati. *Quicumque Chriſtianus excommunicatus fuerit, nec ejus eleëmoſyna recipiatur.*

Ibid. Can. xviij. Ut excommunicatus non introeat Eccleſiam antè pœnitentiam. *Si quis excommunicatus fuerit, nec nocte Paſcharum in Eccleſiam non introeat, donec pœnitentiam recipiat.*

Ibid. Can. xxviij. De clerico excommunicato. *v. locum, eod. tom. 7.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. viij. Qui alterius excommunicatum acceperit. *v. loc. tom. 9.*

Ibid. Can. XLIX. Qui à communione Sacerdotali auctoritate fuerit ſuſpenſus. *Secundùm inſtituta ſeniorum, ſi quis à communione, &c.*

Concil. Andegav. anno 453. Can. X. *v. tom. 9.*

Simplic. Pap. Epiſt. vij. ad Presbyteros & Archimandritas Conſtantinopolitanos, qui Thimoteum Elurum non admiſerant. *Jam probatum eſt quid, &c.* eod. tom. 9.

Qui impœnitens mortuus eſt excommunicatus, poſt mortem non poteſt abſolvi. Matt. 16.

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. xj. ad Epiſcopos Dardaniæ & Illirici. *v. loc. tom. 10.*

Synodus Romana VI. ſub Symmacho Papa, anno 504. *Præcidendum id ergò eſt, quod velut puro, ſanoque nimium corpori vulnus obrepſit, &c.* eod. tom.

Concil. Agath. anno 506. Can. iij. De Epiſcopis, qui innocentes, vel pro minimis cauſis alios excommunicant. *v. loc. tom. 10.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. vj. Eum qui ab Epiſcopo aliquid repetit non excommunicandum. *v. locum, eod. tom. 10.*

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. ij. De Epiſcopis, qui vel innocentes, vel pro minimis cauſis aliquos excommunicant. *v. tit.* Contrà clericos iracundos. *Neminem à Sacerdote pro levibus cauſis, &c.* Tom. 11.

Concil. Pariſ. III. anno 557. Can. vij. *v. tom. 12.*

Concil. Bracar. I. anno 563. Can. xv. *Item placuit, ut qui, &c.* v. loc. eod. tom. 12.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. iij. De ijs qui aliquos per vim & nefas captivos tenent, excommunicandis, niſi reſtituant.

Ibid. Can. iv. Ut ab uno Epiſcopo excommunicatus ab omnibus Epiſcopis excommunicatus habeatur.

Concil. Lugdun. II. anno 567. Can. 1. De controverſijs Epiſcoporum per Metropolitanos componendis. *v.* De cauſis Epiſcoporum.

Ibid. Can. iv. Ut ab uno Epiſcopo excommunicatus, ab omnibus Epiſcopis excommunicatus habeatur. *Tom. 11.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can XXXviij. Ut nullus cum excommunicato communicet. *Non licere cum excommunicato communicare, nec cum eo cibum ſumere.*

Ibid. Can. XXXIX. Ut qui cum excommunicato communicat, ſimili ſententiæ ſubjacebit. *Si quis Presbyter, aut quilibet ex Clero, aut de populo, &c.* v. locum, tom. 13.

Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. xxxiv. ad Januar. Epiſc. Calatitanum. Inter alia ſcribit de Iſidoro ſine cauſa excommunicato. *Si Sacerdotale quod adminiſtramus officium mentis integritate penſemus, &c.* v. loc. tom. 13.

Id. eod. lib. indict. xj. Epiſt. xxvj. ad Magnum Presbyterum, de excommunicatione ejus. *Sicut exigente culpâ quis à Sacramento Communionis dignè ſuſpenditur, ita inſontibus nullomodò talu debet irrogari vindicta. Comperimus ſiquidem quòd Laurentius quondam Frater & Coepiſcopus noſter nullis te culpis exigentibus Communione privaverit: ideòque hujus præcepti noſtri auctoritate munitus officium tuum ſecurus perage, & Communionem ſine aliqua ſume formidine.* Grat. 24. q. 3 c. 2. Ivo part. 4. cap. 17. Pan. lib. 5. c. 129. Polyc. l. 1. tit. 22. Joann. diac. lib. 4 cap. 35.

Ibid. Epiſt. xxvij. ad Marinianum Abbatem. De Bonifacio, à Victore injuſtè damnato. *Si ea de quibus vehementer Deus offenditur inſequi, vel ulciſci differimus, &c.* v. loc.

Id. lib. ij. indict. xij. Epiſt. xxiv. ad Januar. Epiſc. Calarit. *Sub fin.* . . . Eis verò qui ab eccleſiaſtica communione ſuſpenſi ſunt, nullus Religioſus ſecundùm canonum præcepta jungatur. Grat. 23. q. 4 c. 50.

Id. lib. vij. indict. ij. Epiſt. vj. Euſebio Archiepiſcopo Theſſalonic. *Sub fin.* . . . Si verò quod non optamus, erroris hujus deprehenduntur jaculo vulnerati, &c. *v. locum, eod. tom.* 13.

Id. lib. ix. indict. iij. Epiſt. xxxix. Theotiſtæ Patriciæ, titul. iv. *In medio.* . . . Si verò ſunt qui dicunt quia compulſus quiſquam neceſſitate, ſi anathematizatus fuerit, anathematis vinculo non tenetur: ipſi ſibi teſtes ſunt, quia chriſtiani non ſunt. Quia ligamenta S. Eccleſiæ varijs ſe exiſtimant conatibus ſolvere, ac per hoc, nec abſolutionem Sanctæ Eccleſiæ, quam præſtat fidelibus, veram putant, ſi ligaturas ejus veras eſſe atque valere non æſtimant. Contrà quos diutiùs diſputandum non eſt, qui deſpiciendi per omnia & anathematizandi ſunt; & undè veritatem fallere ſe credunt, indè in peccatis ſuis veraciter ligentur. *Sed uterùm.* In Homil. S. Gregor. lib. 2. homil. 26.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. xiij. De viduis & puellis quæ rejecto religionis habitu, nuptias ineunt, excommunicandis. *v. eod. tom.* 14. *& titul.* De Monachis & Monialibus.

Canones ex Synodo incerti loci, poſt Concil. Pariſ. V. ſuprà. Can. xiij. De excommunicatis per vicinas civitates vel paræcias indicandis. *v. locum.*

Concil. Rhem. anno 630. Can. v. Ut temerè nullus excommunicetur, & qui ſe injuſtè damnatos putant, ad Synodum recurrant. *Ut temerè nullus excommunicetur: & ſi excommunicatus exiſtimat ſe injuſtè damnatum, in proxima Synodo habeat licentiam reclamandi: & ſi injuſtè damnatus fuerit, abſolvatur, ſin autem juſtè impoſitum pœnitentiæ tempus exolvat.*

Concil. Emeritenſe, anno 666. Capitul. xxij. Qualiter excommunicari oporteat, qui canonicis non cuſtodierit ſententiam? *v. locum, tom.* 16.

Zachar. Pap. Epiſt. xxj. ad Bonifac. Archiepiſcopum. *Nam & hoc inquiſiſti poſt quantum temporis debet tardum comedi, &c.* v. locum, tom. 17.

Gregor. Pap. II. vita & decreta. *v. Not.* Leo Imperator Pontificis vitæ aliquoties fruſtra inſidiatus eſt. Leo Imperator à Pontifice excommunicatur & deponitur.

Zachar. Pap. Epiſt. vij. Titul. ij. De damnatis Epiſcopis, Presbyteris & Diaconis. *v. loc. eod. tom.* 17.

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. ix. Excommunicari eos qui cum excommunicatis communicant. Quæ lex ſit excommunicatis: & de ijs qui adversùs excommunicationem reclamant, vel eam parvipendunt. *Si quis Presbyter ab Epiſcopo ſuo degradatus fuerit, & ipſe per contempcum poſteà aliquid de ſuo officio ſine commeatu facere præſumpſerit, & poſteà ab Epiſcopo ſuo correptus & excommunicatus fuerit; cum ipſo communicaverit ſciencer, ſciat ſe excommunicatum eſſe, &c.* v. cætera, eod. tom. 17.

Capitular lib. 5. c. 41.

Capitular. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. 1. De his qui ab Epiſcopo proprio excommunicantur. *Sunt enim aliqui qui culpis exigentibus ab Epiſcopo proprio excommunicantur, & ab aliis Eccleſiaſticis vel Laïcis præſumptuosè in Communionem accipiuntur: quod omninò Sanctum Nican. Concil. ſimul & Calchedonenſe, nec non & Antiochenum, atque Sardicenſe prohibent.* De his qui excommunicantur, ſive clerici ſive laïci, &c. *v. locum.* Non autem liceat communicare excommunicatis, &c. Si quis à proprio Epiſcopo excommunicatus eſt, &c. *v. locum.*

Capitular. lib. 1. cap. 1.

Concil. Nic. c. 5. Concil. Calchedon. can. 2.

Ibid. Cap. vij. De his qui à Synodo, vel à ſuo Epiſcopo damnati ſunt. *In Antiocheno Concilio, quod hos qui damnati ſunt à Synodo, vel à ſuo Epiſcopo, & poſteà miniſtrare præſumunt, præcipitur, ut nullus audeat communicare: ſi quis verò eis communicaverit, ſimili ſententiæ ſubjaceat, ſicut & damnatus.*

Concil. Antioch. c. 6. lib. 1. c. 7.

Ibid. Capitul. xxxvj. Item in eod ut qui excommunicaro præſumptuosè communicaverit, excommunicetur & ipſe. *Si quis Epiſcopus à Synodo, vel Preſbyter, vel Diaconus à proprio Epiſcopo fuerit exauctoratus, &c.* v. loc. *Auguſtinus Epiſcopus Legatus Provinciæ Numidiæ dixit: hoc ſtatuere, &c.* v. locum.

lib. 1. c. 36. Concil. Antioch. Can. 4. Concil. Cart. c. 9. Concil. Nic. c. 5.

Concil. Aquiſgran. lib. 1. Cap. xlij. & xlvij. De excommunicatis. *De his qui Communione privantur, &c.* v. locum, tom. 20.

Ibid. Cap. liij. De clericis à communione ſemotis, ab alio non recipiendis Epiſcopo. *Oſius Epiſcopus dixit: hoc quoque omnibus placet, &c.* v. cap. 54.

Concil. Sardic. Can. 16.

Ibid. Cap. lxx. De his qui ſe à perceptione ſanctæ communionis avertunt, & qui excommunicatis per domos communicant. *Omnes qui ingrediuntur Eccleſiam Dei, & Scripturas Sacras audiunt, nec communicant, &c.* eod. tom. 20.

Concil. Antioch. Can. 2.

Ibid. Cap. lxxij. De clericis vel laïcis excommunicatis. *Si quis à proprio Epiſcopo Communione privatus eſt, non antè ſuſcipiatur ab aliis, quàm ſuo reconcilietur Epiſcopo: aut certè ad Synodum, quæ congregatur, occurrens, pro ſe ſatisfaciat.*

Ex eod Can. 6. 11. q. 3. Si quis à proprio.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lvj. Ut Epiſcopus ſine certa cauſa nullum excommunicet, nec anathema imponat, ſine Archiepiſcopi, & comprovincialium Epiſcoporum conſenſu. *Ut nemo Epiſcoporum quemlibet ſine certa & manifeſta cauſa, &c.* v. tom. 21.

Nicol. Pap. I. Epiſt. ix. ad Michaëlem Imperat. *Fol.* 7. Ad extremum ita volumus & ita decernimus, &c. *v. locum fusè 3. vel 4. pag. tom.* 22.

Id Epiſt. xj. ad Photium. *ult. pag.* .... Igitur tandem aliquando audi nos, quod ſi audieris, non ſenties ergà te penitùs inflexibiles, nec ad miſericordiam duriores, &c. *v. loc. ibid.*

Idem. Epiſt. lxvj. ad Stephanum Comitem Arvernorum. (Il l'oblige de venir rendre compte de ſa conduite ſcandaleuſe à un Concile qui doit le tenir devant ſes Legats.) *In fine....* Quòd ſi neglexeris, & præſentiam tuam à ſynodico examine defraudare tentaveris, ſcias te Præſulatûs noſtri auctoritate à

vini & carnium participatione omninò excommunicatum, quoadusque Romanæ, in noſtra ſpeciali præſentia diſtrictam poſiturus rationem aſſiſtas.

Idem. De ſententijs atque interdictis Sedis Apoſtolicæ, ad Adonem Archiepiſc. Vienn. vj. De excommunicatis publicè propter publicum crimen, &c. *v. locum.*

Ibid. vij. Ut non temerè excommunicationes fiant, &c. *v. eod. tom.* 22.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Can. Titul. ix. De excommunicatis. Cap. i. Cum excommunicatis non licere communicare. *Ex eod. lib.* 5. *cap.* 25. Cum excommunicatis non licere communicare, &c. *v. loc. eod. tom.* 22.

Cap. ij. De eo qui excommunicatus pro ſuo neglectu fuerit. *Ex eod. lib. c.* 238. Si quis excommunicatus pro ſuo neglectu fuerit, & tempore excommunicationis ſuæ antè audientiam communicare præſumpſerit, ipſe in ſe damnationis judicetur protuliſſe ſententiam.

Cap. iij. De his qui cum excommunicato communicaverunt. *Ex eod. lib. c.* 75. Ut qui cum excommunicato præſumptuosè communicaverit, excommunicetur & ipſe.

Cap. iv. De his qui Epiſcoporum vocationem vel correptionem contempſerint. *Ex eod. lib.* 6 *cap.* 88. Si quis ſçculatium tam majoris ordinis, quàm & inferioris, &c. *v. loc. ibid.*

Cap. vj. De non parvipendenda excommunicatione Sacerdotum. *Ex eod. cap.* 248. Placuit ut fideles nè parvipendant excommunicationem Sacerdotum illorum: quoniam ſi hoc fecerint, juſtè ſegregabuntur à cœtu chriſtianorum.

Cap. vij. Ut quicumque ſynodalem excommunicationem tranſgreſſus fuerit, in alia Synodo ſpem recuperationis non habeat. *Ex lib.* 7. *cap.* 9. Si quis Epiſcopus damnatus à Synodo, vel Presbyter, aut Diaconus, &c.

Cap. viij. Quòd excommunicati à Sacerdote, antequàm canonicè reconcilientur, non poſſint majores natu accuſare. *Ex eod. cap.* 180. Ut excommunicatus à Sacerdote quamdiù in ipſa eſt excommunicatione, majores natu accuſare non præſumat. Quòd ſi præſumpſerit, non recipiatur, ſed aut majori excommunicationi jaceat, aut ab Eccleſia pellatur.

Cap. ix. De modis excommunicationis, tàm de clericis quàm de laïcis. *Ex eod. lib.* 5. *cap.* 63. Si quis Presbyter ab Epiſcopo ſuo degradatus vel excommunicatus fuerit, &c.

Cap. x. Item de ead. re. *Ex eod. lib. cap.* 64. Hæc verò per ſingula Capitula in ſtatutis Nicæni Concilij legere poteſtis, &c. *v. loc.*

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. Cap. xxx. Nè leviter aut paſſim quiſquam excommunicetur.

Ibid. Cap. lj. Si quis à Synodo, vel à proprio fuerit excommunicatus Epiſcopo, & ex miniſterio ſacro quidquam contigerit, nullatenùs ſpem reſtitutionis inveniat. *v. & 69.*

Walterij Aurelian. Capitula. Cap. xij. De vitandis excommunicatis & facinoroſis. *Ut nemo cum excommunicatis & prædonibus manifeſtis, ſive raptoribus, ſeu homicidis, &c.*

Synod. Cariſiaca, anno 856. Can. xiij. *Homines etiam prædones ſæculi, &c.* v. locum, eod. tom. 22.

Concil. Tullenſe I. apud Saponarias, anno 859. viij. In med..... *Excommunicatu etiam, ſicut ſacræ decernunt regulæ, &c.* v. locum, eod. tom.

Ibid. ix. *Ad memoratos quoque excommunicatos Sancta Synodus litteras dirigat, &c.*

Ibid. parte iv. Epiſt. Synodi, ad Epiſcopos Britonum, &c. In med..... *In Canonibus autem divinitùs inſtitutis, &c.*

Ibid. parte v. Epiſt. Synodi, ad Britones propter varia ſcelera excommunicatos. Sub fin. 2. pag.... *Plurimi veſtrum abjecto timore Dei Templa violant, &c.* ad hæc verba: *Medicinali ſeparatione Communionis Eccleſiaſticæ ſegregetur.*

Concil. Tullenſe II. apud Tuſiacum Villam, anno 860. Can. iv. De his etiam qui rapinas exercent, incendia, ſtupra, inaudita committunt, &c. *v. loc. eod tom.* 22.

Ex Excerptionibus Egberti Archiepiſcopi, de Jure Sacerdotali. De excommunicatione. Non temerè quemquam communione privet Epiſcopus, nè juſto Judicio & quem alius Epiſcopus ab Eccleſia expulerit, ſive clericum ſive laïcum ſuſcipiat alius.

Concil. Wotmat. anno 868. Can. xiij. Ut Epiſcopus pro levibus & parvis cauſis neminem excommunicet. *Ut nullus Sacerdotum quemquam rectæ fidei hominem pro parvis & levibus cauſis à Communione ſuſpendat, præter eas culpas, pro quibus antiqui Patres arceri juſſerunt, aliquid committentes.*

Ibid. Can. xiv. De clericis, ſi excommunicati pro levibus cauſis, aut innocentes fuerint. *Epiſcopi verò, ſi Sacerdotali moderatione poſtpoſitâ, innocentes, aut in minimis cauſis culpabiles, excommunicare præſumpſerint, & ad gratiam feſtinantes recipere fortaſſis noluerint, à vicinis Epiſcopis cujuſlibet Provinciæ communio illis uſque ad tempus Synodi non negetur.*

Regulæ Sanctæ ac Univerſalis Octavæ Synodi Conſtantinopolitanæ, anno 870. x. Nè quis antè ſententiam ſeparetur à communione proprij Patriarchæ.
Eccleſ. 11. *Divinâ manifeſtè clamante Scripturâ*: Antè examinationem nè vituperes: & intellige primùm, & tunc increpa. *Et numquid lex noſtra judicat hominem, niſi priùs audierit ab eo, & cognoverit quid faciat? Juſtè & congruenter & hæc Sancta & Univerſalis Synodus definit & ſtatuit, &c.* v. locum, tom. 23. in fine.

Joann. Pap. VIII. Epiſt. cxlv. ad Unifredum Epiſc. Vencienſem, qui cum excommunicatis communicarat, Miſſarum celebratione prohibet. *Auctoritate Domini N. J. Chriſti, & Sancti Petri Apoſtolorum Principis, noſtrique Apoſolatûs, quia cum excommunicatis communicaſti, ut litteræ tuæ manifeſtant, omni te Miſſarum celebratione privamus, donec in noſtram cum eiſdem hominibus occurras præſentiam: & ſi (quod non optamus) amplius præſumptor extiteris, denuntiamus te omni Sacerdotio fore nudatum.*

Ejuſd. Epiſt. ccxxv. ad Amalfitanos. Significat ſe eos excommunicaſſe, donec ſe à paganis ſeparent; minatur illis alias pœnas, niſi quamprimùm pareant. *v. loc. tom.* 24.

Ejuſd. Epiſt. ccxxxiv. ad Egilbertum Epiſcopum. Arguit eum quòd cum excommunicatis à Sede Apoſtolica communicaverit. Jubet nè cum Lintfredo & Odebrico excommunicatis communicet. *Beatiſſimi Apoſtoli præcepto jubemur*
Epheſ. 4. deponere veterem hominem cum actibus ſuis, & induere novum, qui ſecundùm Deum creatus eſt in juſtitia & ſanctitate veritatis, *&c. v. locum, ibid.*

v. quoque Ejuſd. Epiſt. eccxj. & eccxij. ejuſd. argum.

Concil. Tricaſſin. II. anno 878. Can. vj. Ut à proprijs Epiſcopis excommunicati non ſuſcipiantur ab alijs. *Ut expulſi laïci, vel quilibet de Clero pro quibuſdam facinoribus à proprijs Epiſcopis, ab alijs juxtà Canonum ſtatuta non ſuſcipiantur: ut igne pœnitudinis decocti, miſericordiam Domini prout poterunt lacrymis fletibuſque ſibimet antè mortis obitum aequirant.*

Concil. Metenſe, anno 888. Can. x. xj. & xij. Excommunicati qui communionem habebunt eum excommunicatis. *Quæſitum eſt à Sancta Synodo, quid de ijs ſacra fieri auctoritas jubet qui cum prædictis excommunicatis Communionem habeant, &c.* v. loc. eod. tom. 14.

Concil. Lemovien. II. De Vicecomite quodam Albucienſe. *Vide locum ſusè, & mira de illo ſepulto in loco ſacro, & videre eſt vim excommunicationis, in med. pag. 395. tom. 25.*

Concil. Lateran. I. Generale, anno 1122. Can. ix. De excommunicatis. *A ſuis Epiſcopis excommunicatos, ab alijs Epiſcopis; Abbatibus, & Clericis in Communionem recipi procul dubio prohibemus.*

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. De excommunicatis. Cap. r. Excommunicati, ſi excommunicationis causâ tacitâ privilegium meruerint abſolutionis, eogendi ſunt redire: ſed ſi dubium fuerit, & veritatem ſint confeſſi, poterit eis purgatio de hoc indici. *Ex parte tua nobis eſt conſtanti aſſertione propoſitum, &c.* v. locum, tom. 27.

Ibid. Cap. ij. Contrà appellationem ab adverſario interpoſitam, poteſt Judex alium abſolvere, præſtitâ tamen judicio ſiſti cautione. *Quâ fronte nos ſuper articulis juris conſulere valeas, &c.*

Ibid. Cap. iij. de eodem. *De his etiam qui ſe conqueruntur irrationabiliter, &c.*

Ibid. Cap. iv. Sententia poſt appellationem lata neminem litigat, ſed ſi antè appellationem fuerit quis excommnicatus, præſtitâ cautione judicio ſiſti, poteſt eum Archiepiſcopus abſolvere. *Quia quæſitum eſt à nobis ex parte tua ſi liceat, &c.*

Ibid. Cap. v. Hoſpitalarij non debent nominatim in excommunicatione defunctos, in chriſtianorum cœmeterio ſepelire. *Cùm ad hoc in Beatorum Apoſtolorum Principis, &c.*

Ibid. Cap. vj. Nominatim excommunicatus non eſt in hoſpitio recipiendus. De cœmeterijs etiam vel Eccleſijs, vel eccleſiaſticis quibuſlibet poſſeſſionibus, &c. *Quoniam ſupervenientibus novis morbis, novas expedit invenire medicinas, &c.*

Ibid. Cap. vij. Sententia excommunicationis vel interdicti, ſine ſatisfactione congrua non eſt. *Cùm ab Eccleſiarum Prælatis, eccleſiaſtica ſententia in malefactores, &c.*

Hîc non eſt Titulus, deſideratur in Archetypo. Cap. lij. Interdicti vel excommunicati divina ſi præſumpſerint officia celebrare, perpetuò ſint deponendi, niſi multitudo ſit in cauſa. *v. locum.*

Ibid. Cap. liij. Si excommunicatus lecto ægritudinis detineatur, & propinqui ejus pro eo ſatisfecerint, chriſtianam poterit & debet habere ſepulturam.

Ibid. Cap. liv. Ubi prætextu appellationis crimen noſcitur committendum, non eſt appellationi deferendum. Item, ſi excommunicatus præſtito juramento

judicio Eccleſiæ ſiſti, fuerit abſolutus, ſtatim appellans per eamdem ſententiam compelli poteſt ad appellationem proſequi, & judicio Eccleſiæ ſtare.

Ibid. Cap. lv. Appellationi de omni gravamine interpoſitæ non eſt deferendum: ſi verò de omni gravamine quod in una cauſa poteſt contingere fuerit appellatum, eſt ſuperſedendum.

Ibid. Cap. lvj. Sacerdos ſciens aliquem reum criminis, ad inſtantiam illius, qui damnum paſſus eſt, poteſt eum excommunicare, non tamen eum poteſt à publicis officijs removere. *v. locum, eod. tom. 27. in fine.*

Concil. London. anno 1200. Cap. vij. Quòd non liceat excommunicationis ſententiam proferre, niſi canonica commonitio præcedat. *Rursùs Laceranenſis Concilij ſtatuta ſequentes præcipimus, &c.* v. loc. tom. 28.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. xlvij. De forma excommunicandi. *Sacro approbante Concilio prohibemus, nè qui aliquem excommunicationis ſencenciam, &c.*

Ibid. Cap. xlviij. De modo recuſandi Judicem.

Ibid. Cap. xlix. De pœna excommunicantis injuſtè. *Sub interminatione divini Judicij penicùs interdicimus, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Capitul. xxviij. Quòd Ordinarij non ferant ſententias excommunicationis in aliquem, niſi præmiſſâ monitione, niſi in certis cauſis. *Ad hæc eccleſiaſtici ordinis ucilitate penſacâ, &c.* ibid.

Concil. Colonienſe, anno 1225. Capitul. iv. Quam pœnam Judex Eccleſiaſticus, aliquem præproperè excommunicans, incurrat? *Quantæ temeritatis & præſumptionis exiſtat, quòd, &c.*

Ibid. Cap. vj. De clericis excommunicatis, vel ſuſpenſis divina celebrantibus. *Cùm ſcriptum ſit in lege veceri, quod quicumque, &c.*

Ibid. Cap. vij. De clericis coràm excommunicatis celebrantibus. *Præcereà ſunt nonulli, qui craſſam prætendentes ignorantiam, &c.*

Ibid. Cap. viij. De publicandis excommunicatis per Epiſcopos. *Si Epiſcopus aliquem excommunicaverit certa de cauſa, &c.* v. locum, eod. tom. 28.

Concil. Lugdunenſe II. anno 1274. Cap. xxix. De ſententia excommunicationis. *Gregor. X. conſtitutionem felicis recordationis Innocentij Papæ IV. &c.*

Item & Cap. xxx. & xxxj. ejuſd. argum. *v. locum, eod com.* 28.

Concil. Saltzburgenſe, anno 1274. Capitul. xiij. De Sacerdote ſuſpenſo ab officio. *Sacerdos qui excommunicatione aut officij ſuſpenſione animo indurato, &c.*

Ibid. Cap. xviij. De ſententijs excommunicationis à nobis traditis. *Sententias excommunicationis, ſuſpenſionis aut interdicti, &c.* v. locum, ibid.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Capitul. xxviij. De pœna illorum qui excommunicationem contemnunt. *ibid. ſub fin.*

Concil. Saltzburg. anno 1386. Cap. x. Contrà vilipendentes ſententias excommunicationis. *Multi in profundum malorum veniences, &c.* Tom. 29.

Concil. Saltzburg. anno 1420. Cap. xij. De his qui vi metuque abſolvunt vel abſolvuntur. *Hoc qui abſolucionem, vel quamcumque revocacionem ab excommunicatione, ſuſpenſione, &c.* v. locum, eod. tom. 29.

Ibid. Cap. xxxj. De ſententia excommunicationis, ſuſpenſionis & interdicti. *Item in quibuſdam locis, ut accepimus, in tancùm accrevit temeritas, &c.*

Capitula alia a Joanne Præpoſito Eccleſiæ Saltzburgenſis. Cap. xxx. Quòd

mulieres à communione prohibenda ab illicito habitu. *Mandatur ſub pœna excommunicationis omnibus laïcis, &c.* v. locum, in fine tom. 29.

Concil. Turon. anno 1448. Cap. xj. *Prohibemus nè quis ſententiam excommunicationis latam per Judicem, occultam teneat, ſed ipſam infrà menſem à tempore quo lata fuit, faciat publicare.* Tom. 34.

Concil. Toletanum, anno 1473. Cap. xxiij. Quòd excommunicatus in una Diœceſi, evitetur in alijs. *Quia una & eadem eſt Sancta Mater Eccleſia, ſtatuimus, &c.*

Ibid. Cap. xxiv. Quòd civitas vel villa, de qua clerici fuerint expulſi ſubjaceant interdicto. *Sanctorum Patrum ſtatuta proclamant laïcis diſponendi, &c.* v. locum, eod. tom. 34.

Index Decretorum ad mores pertinentium. Cap. xxxj. De excommunicationibus non concedendis, niſi pro ardua & gravi cauſa: neque decernendis pro injurijs verbalibus, niſi ſint admodùm atroces, de quo Officialis locorum dijudicet. *Inſuper nè quis per excommunicationem quam pro præcipuo mucrone Eccleſia habet, &c.* v. locum, pag. 653. ejuſd. tomi 34.

Concil. Colonienſe I. Provinciale, anno 1536. Pars decima-tertia. Cap. ij. Excommunicationis origo, & præcipuus uſus. *Nè autem quiſpiam excommunicationis eccleſiaſticæ originem ignoret, &c.* v. loc. tom. 35.

Ibid. Cap. iij. Cur paſſim in omnes inobedientes excommunicationis cenſura diſtringi cœperit? *Jamdudùm verò cœpit excommunicatio in omnes, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. iv. Uſum excommunicationis in lucem revocandum. *Uſum ergò excommunicationis præſertim adversùs publicè criminoſos, &c.*

Ibid. Cap. v. Quid cavendum in deeernenda excommunicationis cenſura? *Cavebit autem in primis Judex, nè hanc, &c.*

Ibid. Cap. vj. Excommunicatos vitandos. *Volumus autem ut hæc cenſura in omnibus, &c.* v. locum.

Concil. Moguntinum, anno 1549. Capitul. ciij. De excommunicatione. *Excommunicationem, quâ nulla pœna major eſſe poteſt, &c.*

Ibid. Cap. civ. De vitandis excommunicatis. *Et ut timoratis conſcientijs ſubveniamus, & ſcandala excludamus, &c.* v. locum, eod. tom. 35.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars tertia. Monitiones. *Pervetus illud inſtitutum eſt, tùm Sanctorum Patrum uſu, &c.* v. locum fusè tom. 36. à pag. 427. ad pag. 447.

Item de foro Epiſcopali & Eccleſiaſtico. *Excommunicationum, quæ certis monitionibus primùm adhibitis, &c.* v. locum fusè, eod. tom. 36.

DEPOSITIO,

DEPOSITI.

CAN. APOSTOLORUM XI. Εἴ τις καθαιρημένῳ χληρικὸς, &c. *Ex verſione Dion. Exig.* Quòd cum excommunicatis non ſit orandum. *Si quis cum damnato Clerico veluti cum Clerico ſimul oraverit, ille damnetur.*

Ibid. Can. xxiv. Apoſtolorum. Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, &c. *Eſt Can.* 25. *apud Dion. Exig.* Quòd Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, ſi pro criminibus damnati fuerint, minimè communione priventur. *Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, qui in fornicatione, aut perjurio, aut furto captus eſt, deponatur: non tamen Communione privetur, dicit enim Scriptura:* Non vindicabit Dominus bis in idipſum.

Ibid. Can. xxvij. Apoſt. Εἴ τις ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, &c. *Eſt Can.* 29. *ex interpretatione Dion. Exig.* Quòd officium priſtinum damnati pro criminibus uſurpare non debeant. *Si quis Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus depoſitus juſtè ſuper criminibus, auſus fuerit attractare miniſterium dudùm ſibi commiſſum, hic ab Eccleſia penitùs abſcindatur.*

Ibid. Can. xxxj. Apoſt. Εἴ τις πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, &c. *Si quis Presbyter aut Diaconus ab Epiſcopo ſuo ſegregetur, hunc non licere ab alio recipi, ſed ab ipſo qui eum ſequeſtraverat, niſi forſitan obierit Epiſcopus ipſe qui cum ſegregaſſe cognoſcitur.*

Epiſt. ij. Sixti Papæ, titul. iij. De Epiſcopis rebus ſpoliatis, vel à ſede pulſis. *v. loc. tom.* 1. *pag.* 201.

Epiſt. Zephyrini Papæ, titul. 1. De Epiſcopis rebus ſpoliatis, vel à ſede pulſis. *ibid pag.* 269.

Epiſt. iij. Fabiani Papæ ad Hilarium Epiſcopum, titul. iij. De pulſatis. *v. ibid. pag.* 331.

Epiſt. ij. Sixti Papæ, titul. ij. De Epiſcopis rebus ſpoliatis, aut à ſede pulſis.

Item titul. iv. De Epiſcopis injuſtè damnatis, & Apoſtolicâ auctoritate reſtitutis *eod. tom.* 1.

Conſtitutio Silveſtri Epiſcopi Urbis Romæ, Can. ij. De condemnatione Calliſti, Victorini, & Hyppoliti. *v. locum, tom.* 2.

Epiſt. ij. ſive Reſcriptum Julij Papæ I. contrà Orientales pro Athanaſio, & cæteris. Titul. viij. De Epiſcopis rebus ſuis ſpoliatis, vel à ſede ſua pulſis.

Ibid. Titul. 35. De Epiſcopis rebus ſuis ſpoliatis, vel à ſede ſua pulſis. *eod. tom.* 2.

Concil. Antioch. I. anno 340. Can. iv. Εἴ τις ἐπίσκοπος ὑπὸ συνόδου, &c. De damnatis, & miniſtrare tentantibus. *Si quis Epiſcopus à Synodo depoſitus, vel Presbyter, aut Diaconus à proprio ſuo Epiſcopo, auſus fuerit aliquid de miniſterio agere, ſive Epiſcopus, ſecundùm præcedentem conſuetudinem, ſive Presbyter, ſive*

11. qu. 4 Si quis Epiſcopus.

Diaconus, nullam amplius in alia Synodo ſpem reſtitutionis, neque defenſionis locum ei communicantes, ab Eccleſia abjiciantur, & maximè ſi poſtquàm cognoverint ſententiam adversùs prædictos fuiſſe prolatam, eis communitare auſi fuerint.

Concil. Conſtantinopolitanum I. anno 394. Can. iv. Περὶ Μαξίμου τοῦ κυνικοῦ, &c. *Eſt Can. 3. apud Dion. Exig.* De Maximi illicita ordinatione. *De Maximo Cynico, & ejus inordinata conſtitutione quæ Conſtantinopoli facta eſt, placuit Maximum neque Epiſcopum fuiſſe, aut eſſe, nec qui ab eo ordinati ſunt in quocumque gradu Clerici omnibus ijs quæ ab illo facta ſunt infirmitatis.*

Epiſt. iv. Damaſi Papæ I. Titul. v. De Epiſcopis ejectis, aut rebus ſpoliatis *Tom. 3. pag. 274.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. lxviij. Ex pœnitentibus ordinatus Clericus deponatur. *Ex pœnitentibus (quamvis ſit bonus) Clericus non ordinetur, &c.* v. locum, tom. 3.

Ibid. Can. lxix. Ut Epiſcopus viduæ vel repudiatæ maritum ad clerum promovens, deponatur. *Simili ſententiæ ſubjacebit Epiſcopus, ſi ſciens ordinaverit eum qui viduam, aut repudiatam uxorem habuit aut ſecundam.*

Cæleſtin. I. Epiſt. ij. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſ. & Narbon. Cap. vij. Danielli Epiſcopatus, ad quem clanculùm obrepſerat, abrogatus *Daniël, ut diximus, qui accuſationem Pontificali honore ſubterfugere poſſe ſe credidit, &c.* Vide ejuſd. plures Epiſtolas de depoſitione Neſtorij. *Tom. 4.*

Concil. Afric. anno 424. Can. lv. De Maximiano Epiſcopo. *De Maximiano autem Bayajenſi, & ad eum, & ad ipſam plebem placuit de Concilio litteras dari, ut & ipſe ab Epiſcopatu diſcedat, ut illi ſibi alium requirant.* Cod. can. cap. 88.

Valentiniani III. Cæſaris Conſtitutio, Titul. iij. Ut pellantur Epiſcopi Pelagiani. *v. locum, in fine eom. 4.*

Leon. Pap. Epiſt. lxxxvij. ad Epiſc. Afric. Titul. 1. Nè illicitæ perſonæ ad Epiſcopatum provehantur. *v. & ſequentia, tom. 7.*

Ejuſd. Epiſt. cxvij. ad Leonem Auguſt. Titul. 1. De blaſphemijs Neſtorij & Eutychetis, eorumque digno anathemate. *v. locum, & ſequentia, eod. tom.* (Reliquæ Epiſtolæ tractantur de ejectione Timothei ab Alexandrina Eccleſia, quod aſſecutus erat errores Neſtorij & Eutychetis.)

Concil. Calchedon. anno 451. Can. xxix. Ἐπίσκοπον εἰς πρεσβυτέρου, &c. Id eſt, Epiſcopum in Presbyteri gradum deducere eſt ſacrilegium, &c. *Epiſcopum in Presbyteri gradum deducere eſt ſacrilegium, ſi, &c.* v. locum, tom. 9.

v. Epiſt. iv. v. & vj. Joannis Papæ II. qua Contumelioſum Galliæ Epiſcopum Epiſcopatu privatum in Monaſterium redigit ad pœnitentiam, & ejus Eccleſiam Cæſario Arelat. Epiſc. commendat.

v. Epiſt. vij. Agapeti Papæ, de eodem Contumelioſo, cum ad Apoſtolicam Sedem appellaſſet. De depoſitione Anthimi Conſtantinopolitani Epiſcopi.

v. Concil. Conſtantinopolitanum ſub Menna, anno 536. *Tom. 11.*

v. quoque Conſtitut. Juſtiniani Imperat. contrà Anthymum Severum, Petrum, & Zoarum, Novell. 24.

v. Decretum Concil. Pariſ. II. anno 555. ubi depoſitus eſt Saffaraius Epiſcopus. *Tom. 12.*

Epiſt. ij. Hilar. Papæ, anno 453. ad Aſcanium, &c. Titul. iij. Ut Irenæus remotus à Barcinonenſi Eccleſia ad propriam revertatur.

Ibid. Titul. iv. De removendis Epiſcopis qui illicitè ordinati ſunt, & nè in una Eccleſia duo Epiſcopi habeantur.

Ibid. Titul. v. De damnatione Irenæi, ſi ad Eccleſiam non revertatur. *eod. tom. 9.*

Ejuſd. Epiſt. xj. Præceptum Hilar. Pap. Titul. 1. Ut per Veranum Epiſcopum moneatur Mamertus, ut ab ordinationibus indebitis, ordinis ſui & privilegiorum periculo in poſterùm abſtineat.

Ibid. Titul. ij. Ut qui Ideenſibus à Mamerto conſecratus eſt, Leontij Arelatenſis Epiſcopi, à quo conſecrari debuit, arbitrio confirmetur. *v. locum.*

Nota. Mamertus an Rogationes inſtituerit? Mamertus an juſtè ab Hilario Papa reprehenſus. *v. locum in Notis, in fin. hujus Epiſt.* 11.

Concil. Arvernenſe, anno 535. Can. ij. Pontifici honorem non votis, ſed meritis quærendum. *v. titul.* Epiſcoporum auctoritas, dignitas, &c.

Deſumptum ex vetuſto Codice 5. libror. partialium Capitulum Concil. Arvern. quod in decreto Gratiani non habetur. *Ex eod. lib. 2. cap.* 103. Titul. ij. Ut in vita Epiſcopi, alius non ſuperponatur. *v. loc. tom.* 11. *pag.* 198.

Concil. Arelat. V. anno 554. Can. iv. Ut Presbyter Diaconum, vel Subdiaconum deponere non præſumat. *v. locum, tom.* 12.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. vij. De remotione Abbatum, vel Archipresbyterorum ſine conſilio ab Epiſcopis non facienda. *Ut Epiſcopus, nec Abbatem, nec Archipresbyterum, ſine omnium ſuorum Compresbyterorum & Abbatum conſilio de loco ſuo præſumat ejicere, neque per præmia alium ordinare, niſi facto conſilio tàm Abbatum quàm Presbyterorum ſuorum, quem culpa aut negligentia ejicit, cum omnium Presbyterorum conſilio refutetur.*

Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. viij. & ix. *v. titul.* De cauſis Epiſcoporum.

Ejuſd. lib. iij. Epiſt. xiij. De Adeodati Presbyteri injuſta expulſione. *v.*

Ejuſd. lib. vij. indict. ij. Epiſt. lxiij. *vide eumdem titulum.*

Id. lib. x. Epiſt. xxxiv. ad Joannem Epiſcopum Primæ Juſtinianæ. De Paulo Docleatinæ Civitatis Epiſcopo. *Qui, ſi fortè, quod non credimus, poſt depoſitionem ſuam inverecundè ac mente perversâ aliquid de Epiſcopatu loqui, atque rursùs ad hoc qualibet aſpirare præſumptione tentaverit, &c.* v. locum, tom. 14.

Ejuſd. lib. ix. Epiſt. xlj. De Joanne Epiſcopo Primę Juſtinianę, quod nec ipſe, nec alius propter infirmitatem deponatur. *v. loc. eod. tom.* 14.

Ejuſd. lib. x. Epiſt. viij. De Donadeo Diacono injuſtè damnato.

Ejuſd. lib. xij. Epiſt. 1. Ut Fortunatum Abbatem injuſtè depoſitum reſtituat, & Epiſcopum reprehendat, quod Prædeceſſoris ſui abſque cauſa ordinationem deſtruxerit. *v. loc. eod. tom.*

Concil. Metenſe, anno 590. In quo Ægidius Rhemorum Epiſcopus, ob crimen Majeſtatis obtentâ viâ, Epiſcopatûs gradu dejectus eſt. *v. loc. eod. tom.* 14.

Concil. Hiſpalenſe II. anno 619. Can. vj. De Presbyteris, vel Diaconibus ab uno Epiſcopo non deponendis. *Sextâ ratione comperimus Fragitanum Cordubenſis Eccleſiæ Presbyterum, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. xxviij. De ordine quo depoſiti iterùm ordinantur. *v. locum, eod. tom.* 14.

Concil.

Concil. Tolet. X. anno 656. Depoſitio Potamij Epiſcopi. *v. loc. & titul.* Contrà Clericos lapſos.

Concil. Tolet. XVI. anno 693. Capitul. xij. Decretum Judicij ab univerſis editum. *Actuum Apoſtolorum probata ſatis & veneranda narrat hiſtoria,* 1. Act. *quod Juda crimine proditionis damnato, nequaquàm Spiritus Sanctus ſuper reliquos xj. illapſu cæleo eſt defuſus, quoadusque Matthias ab omnibus eſt prælectus in loco ejus Apoſtolus, &c.* v. loc. tom. 17.

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. xxxiij. De his qui injuſtè de gradu ſuo ejecti fuerunt. *Epiſcopus, Presbyter, aue Diaconus, de gradu ſuo injuſtè dejectus, in ſecunda Synodo innocens reperiatur, non poteſt eſſe quod fuerat, niſi gradus amiſſos recipiat: quòd ſi Epiſcopus fuerit, recipiat coram Altare de manibus Epiſcoporum orarium & baculum; ſi Presbyter, orarium & planetam; ſi Diaconus, orarium & albam; Subdiaconus, Patenam & Calicem. Sic & reliqui gradus ad reparationem ſui ſuſcipiant, quæ cùm ordinarentur pereeperant.*

Zachar. Epiſt. vij. ad Pippinum Majorem domus: item ad Epiſcopos, Abbates, & Proceres Francorum. De damnatis Epiſcopis, Presbyteris, & Diaconis. Titul. ij. De Epiſcopis, Presbyteris, & Diaconis damnatis, quod priſtinum officium uſurpare non debeant. *Ex libro Canonum Sanctorum Apoſtolorum Cap. 29. dictum eſt:* Si quis Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus depoſitus juſtè ſuper certis criminibus auſus fuerit attractare miniſterium dudùm ſibi commiſſum, hic ab Eccleſia penitùs abſcindatur.

Ejuſd. Epiſt. xij. ad Bonifacium Archiepiſcopum. *Sub fin. 4 pag.....* Epiſcopus autem condemnatus, de quo inquiſiſti, qui pugnator & fornicator extitit, atque res Eccleſiæ poſt degradationem ſibi vendicare nititur: hic omninò ac deteſtabiliter reſpuendus eſt. Quæ enim portio cum infideli? aut quæ communio Chriſti ad Belial? 1. Cor. 15.

Concil. Francoford. anno 794. Can. x. Gerbodo incertæ ordinationis Epiſcopo dignitas abrogata. *Definitum quidem à Domno Rege, & à Sancta Synodo eſſe dignoſcitur, ut Gerbodus, qui ſe Epiſcopum eſſe dicebat, &c.* v. locum, tom. 20.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. iv. Nè Laïci Presbyteros de Eccleſijs abſque Epiſcopi Judicio ejiciant. *v. locum, eod. tom.* 20.

Ibid. Can. v. Nè Laïci à Presbyteris munera pro datis Eccleſijs exigant. *v.* De Simonia.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xxix. Nè Laïci Presbyteros ejiciant de Eccleſijs, eoſvè in eis conſtituant, abſque Epiſcopi conſenſu.

Ibid. Can. xxx. Nè Laïci à Presbyteris munera exigant. *ibid. eod. tom.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xl. Ut Presbyteri degradati pœnitentiam agant in Monaſterijs. *Dictum nobis eſt Presbyteros propter ſuam negligentiam canonicè degradatos, ſæculariter gradu amiſſo vivere, & pœnitentiæ agendæ bonum negligere, &c.* v. cætera, ibid.

Capitulare Caroli Magni Imperat. anno Imperij ejus 13. anno 813. Capitul. ij. Ut Laïci Presbyteros de Eccleſijs non ejiciant.

Ibid. Cap. iij. Ut Laïci pro datis Eccleſijs munera non exigant. *v. locum, eod tom.* 20.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. xlvij. De damnatis & miniſtrare

tentantibus. *Ex Concil. Afric. c.* 29. Et illud petendum, ut ſtatuere dignetur, ut ſi quis cujuſlibet honoris Clericus Judicio Epiſcoporum quocumque crimine fuerit damnatus, non liceat eum, ſive ab Eccleſijs, quibus præfuit, ſive à quolibet homine defenſari interpoſitâ pœnâ damni pecuniæ atque honoris, quo nec ætatem, nec ſexum excuſandum eſſe præcipiant.

Ibid. Cap. lxxiv. De damnatis Epiſcopis aut Clericis adeuntibus Imperatorem. *Concil. Antioch. c.* 11. Si quis à proprio Epiſcopo Presbyter aut Diaconus, &c. *v. locum.*

Capitular. III. Ludovici Pij Imperat. anno 828. Capitul. 1. De eo qui ſine conſenſu Epiſcopi Presbyterum de Eccleſia ejecerit & conſtituerit. *v. tom.* 21.

Concil. Pariſ. VI. lib. iij. cap. xv. Ut ſubleventur ſedes quædam Epiſcopales rebus ſuis ſpoliatæ. *v. locum, eod. tom.*

Ludovici Pij Imperat. Diploma, anno 832. De Ordine Monaſtico in Monaſterio Sancti Dionyſij per Epiſcopos ejus auctoritate reſtituto. *ibid.*

Conventus Compendienſis, in quo Ludovicus Pius Imperio privatur.

Item de ejus pœnitentia publica. *v. locum, eod tom.* 21.

Conventus apud S. Dionyſium, anno 834. in quo Ludovicus Pius Eccleſiaſticæ communioni per Epiſcopos reſtitutus, Imperij quoque ornamenta recepit, Dominicâ ſecundâ Quadrageſimæ, anno Chriſti 834. Gregor. Pap. IV. *ibid.*

Concil. apud Theodonis Villam, in quo Ludovicus Pius iterùm ab Epiſcopis reconciliatus, Ebbo Rhemor. Antiſtes, quòd in illum conſpirarat, damnatus, graduque ſuo dejectus eſt. *v. locum, eod. tom.* 21.

Concil. Pariſ. anno 846. In quo Ebboni, cum de ejus depoſitione Sergij Papæ juſſu inſtaurari Judicium cœpiſſet, Rhemenſis Diœceſis donec Judicio ſe ſiſteret, eſt interdicta. *v. locum, eod. tom.* 21.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. 1. De Clericis ab Ebbone poſt depoſitionem perperàm ordinatis: & de legitima Hincmari ſucceſſoris ejus ordinatione. *Cum itaque Præſules diverſarum Eccleſiarum, pio Regi multa humiliter, &c.* v. locum, eod. tom. *v. Concil. Sueſſion. geſtorum Synodalium partem alteram, & ſingula ejus actionibus decerptam.*

Nicol. Pap. I. Epiſt. ij. ad Michaëlem Imperatorem. Conqueritur Synodum Conſtantinopolitanam ſine juſſu Sedis Apoſtolicæ auſam fuiſſe Ignatium honore privare, & in ejus locum Photium ſubſtituere. Oſtendit multis rationibus Laicum ad Pontificalis dignitatis gradum conſcendere non poſſe. Promotionem Photij non vult comprobare, niſi prius cauſa à Legatis examinetur, & ad ſe integra deferatur. *v. loc.*

Ejuſd. Epiſt. vj. *Sub fin. penult. pag.*..... Quod violenter vos ad Sacerdotalem dignitatem promotos aſſeveratis, &c. *v. & alias 6. Primas Epiſt. ejuſd. de eod. argumento.*

Ejuſd. Epiſt. ix. ad Michaëlem Imperat. Ergò tranquillitas tua litterarum ſaltem nunc tenore cognoſcat, &c. *v. locum.*

Ejuſd. Epiſt. x. Photij damnatio. I. Photius qui ex Schiſmaticorum, & ſe à Sanctæ Communionis participatione avertentium parte eſſe dignoſcitur, & ex ſæculari miniſtratione atque militia, & ex foro ſubitò tonſuratus à Gregorio Syracuſano dudùm Epiſcopo à Synodo damnato, &c. *vide locum fusè, tom.* 22.

II. Gregorium ſanè, qui Syracuſanæ Eccleſiæ irregulariter, atque Deo contempto, &c. *v. locum.*

III. Eos verò quos Photius Neophytus & Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ invaſor, &c. *v. locum.*

Ejuſd. Epiſt. xxxvij. ad Hincmar. Archiepiſc. Rhemenſ. *In fin.*..... Sed & illud quod Fraternitatem tuam cavere oportet, &c.

Ejuſd. Epiſt. xlv. ad Franconem Tungrenſ. Epiſcopum. *In med.*..... Quid autem mirum ſi Guntharius, quem dicitis, uti vetito ſibi officio, &c.

Ejuſd. Epiſt. lv. ad Ludovic. Regem Germaniæ. *In med. 2. pag.*..... Hinc etiam ut novi Trevirenſi & Colonienſi, &c. *& paulò poſt in eadem*: Porrò de præmemoratis Eccleſijs ordinandis, *ad hæc verba*: in omnibus ſervare decreta. *v. locum.*

Id. Epiſt. lvj. ad eumdem. (Il luy reproche de n'avoir rien fait pour luy dans tous les maux que luy a cauſé la pourſuite de eéte affaire.) .... Sed nunc pro reconciliandis Theutgaudo & Gunthario, &c. *v. locum ad finem.*

Id. Epiſt. lviij. ad Epiſcopos in Regno Ludovici conſtitutos. Gaudemus quidem, Fratres, & planè vobis non immeritò congaudemus, &c. *v. locum.*

Ibid. in eadem. ..... Quòd ſi nihil horum egiſtis, nec in nullo nobiſcum convenire voluiſtis, &c.

Ibid. in eadem. Sed corruptis, imò & ad favorem ſuum traductis Legatis noſtris, &c. *Continet 6. pag. poſt ſequitur*: Portent igitur ignominiam dejectionis ſuæ, quia eſt, teſte ſcripturâ, confuſio adducens gloriam. *Poſt 9. lin. ſic ſequitur*: Ecce, Fratres, germana, ecce fructus qui de Theutgualdi & Guntharij, &c. *Continet 18. lin. ad hæc verba*: Diſſolutâ remiſſione laxari.

Epiſt. Adventij Metenſis Epiſcopi ad Nicol. Pap. I. In cathalogo Sacerdotum nequaquàm recipio Theutgaudum, quondàm Archiepiſcopum, qui depoſitionis ſuæ ſententiam à vobis prolatam hactenùs patienter ferens, &c.

Ibid. II. Guntharium quondàm Sacri Palatij Archicapellanum in Epiſcoporum numero non ſuſcipio, neque ei, vel fautoribus ſuis communicare præſumo: quoniam vetito uſus eſt officio, & Apoſtolicam floccipendere excommunicationem non meruit.

Epiſt. Caroli Calvi Regis ad Nicol. Papam. *Poſt 7. lin.*..... Adventius Metenſium venerabilis Epiſcopus, &c. *v. locum fusè, ad hæc verba*: Domeſticâ ſuggeſtione valeat enarrare.

Epiſt. iv. Nicol. Pap. ad Adventium Epiſcopum Metenſem. (Il luy témoigne la compaſſion qu'il a euë de ſon affliction, & la joye qu'il a reſſentie de ſa penitence. *Poſt 10. lin.*.... Quamvis autem probabilem tua videatur habere excuſatio rationem, teque innocentem comprobetur oſtendere: ſufficeret tamen etiamſi quâ præteritorum noxâ teneareris exceſſuum, ſatisfactio, quam in articulo mortis, ſicut ipſe fateris poſitus litteris datis Apoſtolatui noſtro, ut decreveramus, oſtendis. Cujus rei teſtis eſt Latro, qui in cruce pendens, in ipſo momento mortis jamque conſtitutus, confeſſus eſt, & *hodiè mecum eris in Paradiſo* à Jeſu audire promeruit; & Propheta ſubitaneam gementis ſalutem demonſtrans: *Cùm converſus*, inquit, *ingemuero, tunc ſalvus eris.* Luc. 23. Iſa. 30. ſecunda 70.

Ejuſd. Epiſt xxxij. in Appendice, ad Wenilonem Archiepiſc. Senon. *v. titul.* De cauſis Epiſcoporum.

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. Capitul. ij. Quòd de crimine confeſſi vel con-
1.Tim.6. victi, ſint à gradu Eccleſiaſtico deponendi. *Et nè quidam, contrà Apoſtolum delectantes, non ſolùm vocum, ſed & conſtitutionum ac factorum novitate, qui, ut audivimus dicunt, non debere Presbyterum vel Diaconum de crimine confeſſum ſive convictum deponere, ſed tantùm ſuſpendere, &c.* v. locum, eod. tom. 22. continet 7. aut. 8. pag. ad ea verba: *damnari vel degradari nullâ ratione permittit.*

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. De depoſitione Clericorum, & diſpoſitione circà eoſdem. *v. locum, ſunt Capita xxvj. tom. 27. in med. Append.*

vide de hac materia titul. Excommunicatio, excommunicati.

DE INTERDICTO.

CONCIL. ARELAT. II. anno 452. Can. xlviij. Si quis Epiſcopi ſui ſententiæ non acquieſcit.

Ibid. Can. xlix. Qui à Communione Sacerdotali auctoritate fuerit ſuſpenſus. *v. locum, tom. 9. & titul* Excommunicatio, excommunicati.

Concil. Tolet. XIII. anno 683. Qui pro accidentia jurgiorum Altaria nudare præſumunt, vel luminaria Eccleſiæ ſubtrahunt. *Væ his qui faciunt opus Domini fraudulenter & deſidiosè*, Propheticus ſermo annuntiat. Et ſi illi væ incurrunt, qui negligenter opus Domini faciunt, quod ſupplicium merebuntur, qui divinæ ſententiæ cultum malitiâ intercedente, ab Altaribus Chriſti ſubducunt? Illos dicimus, qui abſtinatæ mentis doloſitate confuſi cum aliqua eos moleſtia fraternorum jurgiorum pupugerit, inſanâ illicò temeritate abrepti, Altaria nudantes ſacratis veſtibus exuunt, luminaria ſubtrahunt, ac Divinorum Sacrificiorum cultum malitiâ intercedente ſubducunt; & quod in hominibus ſe vindicare non poſſunt, injuriam Deo (quod pejus eſt) inferunt. Undè ſi hujuſmodi pro fraterno odio homicidæ reatu aſtringitur pro contemptu divino, quid pœnæ merebitur? Etenim juxtà quòd divinus ſermo increpat: *Si peccaverit uxor, placeri ei poteſt Deus*: * *Si quis autem peccaverit in Deum, quis pro eo rogaturus eſt?* Facilè ergò talium Sacerdotum exceſſibus illa Domini ſententia coaptabitur, quâ malitiâ percutitur Sacerdotum. Dicit enim; *Honorificantes me, honorificabo: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles:* Quicumque ergò Sacerdotum vel Miniſtrorum deinceps cauſa cujuſlibet doloris vel amaritudinis permotus, aut Altare Divinum, vel veſtibus ſacratis exuere præſumpſerit, aut qualibet aliâ lugubri veſte * accingi: ſeu etiam ſi conſueta luminariorum ſacrorum obſequia de Templo Dei ſubtraxerit vel extingui præceperit, aut quodcumque lugubritatis in Templo Dei induxerit, atque (quod pejus eſt) occaſionem nutrierit, undè de Templis Domini, aut officia conſueta deſint, aut oblatio ſingularis ſacrificij videatur in aliquo defraudari; ſi eum anteà veræ pœnitudinis coràm Metropolitano ſatisfactio non purgaverit, ignobilitati perpetuæ mancipatus juxtà ſuperiorem ſententiam Domini, & loci ſui dignitate ſe noverit & honore privari. Illis procul dubio perſonis ab hac ultionis ſententia ſeparatis, quæ aut contaminationem ſacrorum ordinum, vel ſubverſionem ſanctæ fidei metuentes, aut hoſtilitatem vel obedientiam perferentes, ſeu etiam Divinorum Judiciorum ſententiam metuentes, tale feciſſe contigerit; in quorum facto plus humilitas, quâ Deus placetur, quàm interni laboris doloſitas declaratur.

Jerem. 2

1. Reg. 2. * Si autem in Domini peccaverit, quis? alluſio eſt ad illum Joan. loc. Epiſt. 1. c. 3. Omnis qui odit fratrẽ ſuum homicida eſt. 1 Reg 2. * accinxerit.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xcij. De interdictis, quòd qui interdicta canonica obſervare contempſerit, gradûs ſui periculo ſubjacebit. Item ſi quis Sacerdotum vel Clericorum contrà interdicta Canonum fecerit, à ſuo eſt officio ſubmovendus.

Appendix ad Concil. Lateran. III. De illis qui incidunt in Canonem datæ

ſententiæ, vel incidere videntur, cùm non incidant; & qui propter abſolutionem ſint ad Sedem Apoſtolicam mittendi?

Cap. i. Qui ignoranter manus violentas injecerit in Clerum, excuſatur. *Si verò aliquis in Clerum comam nutrientem ignorans, &c.* v. locum, tom. 27.

Cap. ij. Non poſſunt per Abbatem abſolvi, qui antè religionem ſuſceptam in Canonem datæ ſententiæ inciderunt.

Cap. iij. Qui Viros religioſos læſerunt, Apoſtolico conſpectui ſe debent præſentare.

Cap. iv. Religioſi ſicut alij pro violenta manuum injectione in Clericos ſunt evitandi.

Cap. v. Tàm mandantes quàm malefactores pro violenta manuum injectione in Clericos, ſicut excommunicati ſunt evitandi.

Cap. vj. Qui infrà Templi violentas manus injiciunt, ſunt excommunicati.

Cap. vij. Si Clerici impuberes ſeſe invicem percuſſerint, vel puberes ex jocoſa levitate, & magiſtri diſcipulos causâ correctionis in canonem datę ſententiæ.

Cap. viij. Religioſi ſeſe invicem percutientes, à ſuo Abbate vel Epiſcopo poſſunt abſolvi.

Cap. ix. Qui prætextu officij Clericum læſerit vel vulneraverit, ab Epiſcopo ſuo poteſt abſolvi.

Cap. x. Qui Clericum vim inferentem lædit repellendo, vel cum matre vel ſorore invehitur, vel etiam filia, non incidit in canonem ſententiæ.

Cap. xj. Qui converſis violentas manus injiciunt, ſunt excommunicati.

Cap. xij. Qui juris ſui non ſunt, vel etiam mulieres, ſi in Clericum violentas manus injecerint, ab Epiſcopo ſuo poſſunt abſolvi: & delicati qui magnum laborem ſuſtinere nequeunt, poſſunt excuſari, quo minùs ad Apoſtolicam Sedem, vel aliæ perſonæ, quæ ſui juris non ſunt, &c.

Cap. xiij. Qui incidunt in Canonem datæ ſententiæ, ſi ſine periculo Rom. Pontificem adire nequiverint, ab Epiſcopo ſuo poſſunt abſolvi.

Concil. Saltzburg. anno 1274. Cap. xiij. De Sacerdote ſuſpenſo ab officio. *Sacerdos qui excommunicatione, aut officij ſuſpenſione animo indurato, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. xviij. De ſententijs excommunicationis à nobis traditis. *Sententias excommunicationis, ſuſpenſionis, aut interdicti, &c.* v. loc. tom. 28.

Concil. Saltzburg. anno 1281. Capitul. xiij. De his qui violentas manus mittunt in Cleros. *Item cùm hi qui violentas manus mittunt in Clericos, &c.* v.

Concil. Herbipol. anno 1287. Capitul. xiij. De obſervatione interdicti. *Clericos, tàm ſæculares, quàm religioſos etiam, &c.* v. locum, ibid.

Concil. Ravennate, anno 1314. Capitul. xix. De ſententijs interdicti pro pecuniarijs cauſis minimè proferendis. *Quoniam in ſententijs interdicti non eſt dubium multa oriri ſcandala, &c.* v. eod. tom. 28. in fine.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. xxv. De ſententia excommunicationis, interdicti, & ſuſpenſionis. *Præcipimus, & in virtute ſanctæ obedientiæ inhibemus, &c.* v. locum, tom. 33.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. xviij. Quòd qui violenter occupaverint poſſeſſiones beneficiorum, ſint excommunicati ipſo facto. *v. loc. tom.* 34.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. Titul. xxx. De ſententia excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti. *Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti noſtri ſententiæ, &c.* v. locum, tom. 35.

DE DUELLO.

CONCIL. VALENTIN. III. anno 855. Can. xij. De ijs qui ſingulari certamine alios occidunt, vel occiduntur. ET QUIA ex hujuſmodi juramentorum, imò perjuriorum contentione etiam uſque ad armorum certamina ſolet prorumpi, & crudeliſſimo ſpectaculo effundiiur cruor belli in pace; ſtatuimus, juxtà antiquum eccleſiaſticæ obſervationis morem, ut quicumque tàm iniquâ, & chriſtianæ paci inimicâ pugnâ alterum occiderit, ſeu vulneribus debilem reddiderit, velut homicida nequiſſimus & latro cruentus, ab Eccleſiæ & omnium fidelium cœtu ſeparatus, ad agendam legitimam pœnitentiam modis omnibus compellatur. Ille verò qui occiſus fuerit, tamquàm ſui homicida, & propriæ mortis ſpontaneus appetitor, dominicæ oblationis commemoratione habeatur alienus, nec cadaver, juxtà Sanctorum Canonum decreta, cum pſalmis vel orationibus ad ſepulturam deducatur. Super quibus duobus titulis, propter tàm funeſta & horrenda animarum, vel etiam corporum exitia, Chriſtianiſſimi Imperatoris pietas, Sacerdotali omnium noſtrorum ſupplicatione imploranda eſt, ut tantum malum à populo fidelium ſuis publicis ſanctionibus amoveat, & noſtrum ſuper hoc tàm neceſſarium eccleſiaſticum decretum propriâ auctoritate confirmer.

Nicol. Pap. I. Epiſt. L. *Poſt 6. lin. 4. pag.* ..... Monomachiam verò in Legem aſſumi, nuſquàm præceptum fuiſſe reperimus: quam licet quoſdam iniſſe legerimus, ſicut Sanctum David & Goliam Sacra prodit Hiſtoria, nuſquàm tamen ut pro Lege teneatur, alicubi Divina ſancit auctoritas, cùm hoc & hujuſmodi ſectantes Deum ſolummodò tentare videantur. *2. qu. 5. Monomachiam. 1. Reg. 17*

Decreta Generalis Concilii Lateranenſis IV. Capitul. xviij. De Judicio ſanguinis & duëlli Clericis interdicto. *Sententiam ſanguinis nullus Clericus dictet aut proferat, &c.* Tom. 28.

Concil. Tolet. anno 1473. Cap. xx. Quòd decedentes in duëllo, carcant Eccleſiaſticâ ſepulturâ, & non dicantur pro eis Divina, nec recipiantur Oblationes. *Præterea, quoniam ſuadente pacis inimico & bellorum fatore, &c.* Tom. 34.

Concil. Trident. Seſſ. xxv. de reform. c. xix. Duëllorum conſultores puniuntur. *v. loc. tom. 35. pag. 331.*

Ibid. Duëllorum uſus prohibitus. *v. locum.*

DE JUDICIO AQUÆ FRIGIDÆ.

CAPITULARE III. Ludovici Pij Imperat. anno 828. ij. Hæc Capitula ab Epiſcopis in eiſdem Concilijs tractanda ſunt. v. De Judicio aquæ frigidæ.

Adde 4. c. 81. Ibid. vij. xij. Ut examen aquæ frigidæ, quod hactenùs faciebant, à Miſſis noſtris omnibus modis interdicatur, nè ulteriùs fiat.

Hoc Judicium aquæ frigidæ pluribus defendit Hincmarus in tractatu de divortio Lotharij & Theutbergæ, à pagina 609. ad 613. & has Imperiales Sanctiones ſibi objectas diluit. v. locum, tom. 21.

Concil. Grateleanum, anno 928. Cap. vij. De Judicio aquæ frigidæ. *Si quis Judicium ferri, vel aquæ vadiaverit, &c.* v. locum, tom. 25.

Appendix ad Concil. Lateran. III. *Titulus in Archetypo deſideratur.* Cap. Ij. Judicio aquæ frigidæ purgatus ſi fama laborat, & teſtes non appareant, iterùm ſe debet purgare; quoniam in Eccleſiaſticis Judicia inhibita ſunt peragenda. Item purgatores debent jurare, quia purgatum credunt verum juraſſe. *Lator præſentium cum litteris tuis ad noſtram, &c.* v. locum, tom. 28.

DE MALEFICIIS.

CONCIL. NICÆN. anno 325. Titul. xix. De vitanda converſatione cum maleficis & divinis: & de eorum qui non vitaverunt pœnitentia. *v. locum, tom.* 2.

Synodus Sancti Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. xvj. De chriſtiano credente lamiam in ſpeculo. *v. loc. & titul.* De Magia.

Concil. Agath. anno 506. Can. lxviij. De Levitis & Clericis, nè magi vel incantatores ſint. *v. tom.* 10.

Ibid. Ex Decreto Ivonis. Perquirendum eſt ſi aliqua fœmina ſit, quæ per quædam malefitia & incantationes mentes hominum immutare ſe poſſe dicat, id eſt, de odio ad amorem, &c. *v. locum, eod. tom.* 10. *pag.* 393.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſcopo. Capitul. lxxj. de eo quòd non liceat chriſtianis obſervationes diverſas attendere.

Ibid. Cap. lxxij. De eo quòd non liceat tenere traditiones gentilium, & obſervare lunæ & ſtellarum curſus.

Ibid. Cap. lxxiij. De eo quòd non liceat Kalendas obſervare.

Ibid. Cap. lxxiv. De eo quòd non liceat herbas medicinales cum aliqua obſervatione colligere.

Ibid. Cap. lxxv. De eo quòd non liceat mulieres chriſtianas in lanificijs aliquid obſervare. *v. locum, tom.* 12. *in fine.*

Concil. Narbon. anno 589. Can. xiv. Ut qui ſacrilegos conſulunt, excommunicentur, & pecuniâ mulctentur: qui verò ſortes faciunt, venundentur, & precium pauperibus erogetur. *v. locum, tom.* 12.

Gregor. Magn. lib. iij. Epiſt. xxiv. De Paulo Clerico malefico. *v. locum, tom.* 13.

Ejuſd. lib. ix. Epiſt. xlvij. De incantationibus & ſortilegis inſequendis. *v. tom.* 14.

Ejuſd. lib. xij. Epiſt. xiij. De Maleficijs perſequendis, quæ vulgò Cantermæ dicuntur, ad Cyprianum Diac. *Vir Sanctiſſimus Maximianus Epiſcopus noſter Eccleſiam Dei pravis hominibus purgare deſiderans, laudabiliter ergà Eccleſiaſticorum vitam, ſicut noſti ſollicitus fuit. Qui dum eorum actus vigilanter curâ paſtorali intenderet, maleficio, quod vulgò Canterma dicitur, quoſdam didicit maculatos, &c.* v. locum, tom. 14.

Capita addita poſt Concil. Tolet. IV. anno 633. Cap. xxix. Sortilegia prohibentur. *Concil. Ancyr. Can.* 23. *idem diſcernit, & eamdem pœnam ſtatuit Agath. Can.* 24. *prohibet nè fiant ſub nomine fictæ religionis Sanctorum ſortes, aut ſcripturarum inſpectio, ut indè futura promittantur. Fiebant autem ſortes Sanctorum de ligno, aut pane, ut conſtat in Autiſiodor Can.* 4. *&* 1. *Aurel. Can.* 30. *in Concil. Lateran. III. ſub Leone X. hujus pœna eſt temperata, relictaque Ordinarij arbitrio.*

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sentent. xxj. De Levitis & Clericis, nè magi vel incantatores sint. *v. locum, tom.* 17.

Excerptum à B. Gregor. Pap. III. Cap. xvj. De augurijs vel divinationibus.

Ibid. Cap. xviij. De maleficijs. *v. locum, eod. tom.* 17.

Concil. Germanic. I. anno 742. Cap. v. Ut Episcopus cum Comite provideat, nè populus paganas observationes faciat.

Capitular. Aquisgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. xviij. De Maleficijs vel incantatoribus.

Ibid. Cap. lxiv. De auguris, vel alijs maleficijs. *v. tom.* 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xlij. Quòd magicę artes ad curandas hominum vel animalium infirmitates nihil conferant.

Ludovici Pij Imperat. Capitulare III. anno 828. vij. Cap. x. *Collectæ ad maleficiendum fieri omnimodis prohibeantur, & ubicumque hujusmodi præsumptiones factæ fuerint, &c.* v. locum, tom. 21.

Addit. 4. c. 79.

Synodus Rêgiaticina, anno 850. Capitul. xxv. *Quia pestiferas adhuc stirpes, & reliquias artis magicæ in tantùm vigere, &c.* v. loc. eod. tom. 21.

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. Cap. xxiij. De maleficijs. *Maleficia dicuntur quæ malè factæ vel creditæ auctores suos extruciant, & ad ima demergunt, nisi pœnituerint. Si qui maleficus, aut malefica filium suum aut filiam suprà tectum, aut in fornace pro sanitate febrium posuerit, vel quando Luna obscuratur, vel clamoribus suis, vel maleficijs sacrilego usu se defensare posse confidunt, vel ut frater in honore Jovis, vel Beli, aut Jani secundùm paganam consuetudinem honorare præsumpserit, placuit secundùm antiquam constitutionem sex annos pœniteant, humanius tres annos judicaverunt.*

Concio Stephani Papæ V. in maleficos. Christiani non sunt qui dæmones consulunt. *v. locum in Not. ejus vitæ, tom.* 24.

Leges Ecclesiasticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum, Titul. xvj. De sortilegis, incantatoribus, veneficijs, perjurijs, & his similibus. *v. locum, eod. tom.* 24.

De hac materia, v. titul. De divinationibus & magia.

CONTRA HOMICIDAS ET PARRICIDAS.

EX DECRETIS PIJ PAPÆ I. De illis qui per caput Dei, vel capillum jurant, vel blaſphemia contrà Deum utuntur.

Ibid. De illo qui uxorem legitimam ſine judicio interfecerit.

Ibid. De pœnitentia ejus, cujus negligentia de ſanguine aliquid ſtilat. *v. loc. tom. 1. pag. 232.*

Concil. Eliberit. anno 305. Capitul. v. Si Domina per zelum ancillam occiderit. *Si qua Domina furore zeli acceenſa flagris verberaverit ancillam ſuam, ita ut in tertiam diem animam cum cruciatu effundat; eò quòd incertum ſit, voluntate an caſu occiderit: ſi voluntate, per 7. annos: ſi caſu, poſt quinquennij tempora, actâ legitimâ pœnitentiâ, ad Communionem placuit admitti. Quòd ſi infrà tempora conſtituta fuerit infirmata, aceipiat Communionem.*

Ibid. Capitul. vj. Si quicumque per maleficium hominem interfecerit. *Si quis verò maleficio interficiat alterum; eò quòd ſine idololatria perficere ſcelus non potuit, nec in fine impertiendam eſſe illi Communionem.*

Concil. Ancyr. anno 314. Can. xx. De his qui partus ſuos ex fornicatione diverſis modis interimunt.

Ibid. Can. xxj. De homicidijs.

Ibid. Can xxij. De his qui ſpontè homicidium commiſerunt. Περὶ ἑκουσίων φόνων, &c. *Ex interpret. Dion. Exig.* Qui voluntariè homicidium fecerint, pœnitentiæ quidem jugiter ſe ſubmittant, perfectionem verò circà vitæ exitum conſequantur. *Gregor. 22.23.24 25.&26.*

Ibid. Can. xxiij. Ἐπὶ ἀκουσίων, &c. De homicidijs non ſpontè commiſſis. *Eſt Can 22. apud Dion. Exig.* De homicidijs non ſpontè commiſſis prior quidem definitio poſt ſeptennem pœnitentiam perfectionem conſequi præcipit, ſecundò verò quinquennij tempus explere. Modus autem hujus pœnitentiæ in Epiſcoporum ſit arbitrio, ut ſecundùm converſationem pœnitentium poſſint & extendere tardentibus, & minuere ſtudiosè feſtinantibus.

Synod. S. Patricij, Auxilij, & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. xiv. De chriſtiano occiſore, fornicatore, vel arulpices conſulente. *Chriſtianus qui occiderit, aut, &c.* v. locum, *De Fornicatoribus.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. vij. Cum homicidis non communicandum. *Homicidis pertùs non communicandum, donec per confeſſionem pœnitentiæ ipſorum crimina diluantur.*

Concil. Venetic. anno 465. Can. 1. De homicidis & falſis teſtibus. *Itaque cenſuimus homicidas, &c.* v. loc. & titul. *Falſi teſtes.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxvij. *v. locum, tom. 10. eadem planè verba habet, ut ſuprà.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxviij. Ut homicidæ tametſi illis crimen

indulgeatur, pœnitentiæ ſubjaceant. *Quiſquis homicidium voluntate commiſerit, &c.* v. locum, eod. tom. 10.

Concil. Illerdenſe, anno 524. Can. xj. De Clericis qui in mutuam cædem prorumpunt. *v. loc. tom.* 11.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. xxviij. Ut homicidæ tametſi illis crimen indulgeatur, pœnitentiæ ſubjaceant. *v. locum, eod. tom.* 11.

Concil. Lugdun. II. anno 567. Can. iij. De ijs qui aliquos per vim & nefas captivos tenent, excommunicandis, niſi reſtituant. *Et quia peccatis facientibus multi in perniciem animæ ſuæ, &c.* v. locum, tom. 12.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſc. Cap. lxxviij. De homicidio voluntario vel non voluntario. *v. locum, eod. tom.* 12. *in fine.*

Concil Autiſiodor. anno 578. Can. xvij. De ijs qui ſibi mortem conſciunt. *Quicumque ſe propriâ voluntate in aquam jactaverit, aut collum ligaverit, aut ferro percuſſerit, aut de arbore præcipitaverit, aut qualibet occaſione voluntariè ſe morti tradiderit, iſtorum oblatio non recipiatur.*

Concil. Tolet. III. anno 579. Can. xvij. Quòd ſi filios ſuos necaverit, à Sacerdotibus, vel à Judicibus diſtringatur. *Cùm multæ querelæ ad aures S. Concilij conferantur, inter cætera tantæ crudelitatis eſt opus nuntiatum, &c.* v. loc. tom. 13.

Concil. Rhem. anno 630. Can. ix. De eo qui homicidium ſponte commiſit. *Si quis homicidium ſponte commiſerit, & non violentiæ reſiſtens, ſed vim faciens impetu hoc fecerit cum iſto penitùs non communicandum: ſic tamen ut ſi pœnitentiam egerit, in exitu eis communionis viaticum non negetur.*

Concil. Tolet. XI. anno 675. Capitul. xiij. De Sacerdotibus qui vexati cadere videntur. *v. locum, tom.* 15.

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 692. viij. De alienigena occiſo, re ad Abbatem vel Abbatiſſam ſpectante. *Peregrino, ſi quis mortem obtulerit, Rex æſtimationis vitæ ſuæ partes duas habeto, certiam proles vel cognati, &c.* v. locum, tom. 17.

Ibid. x. De cæde ſuſceptoris vel ſuſcepti ad Sacrum Fontem. *Sive quis alterius ad Sacrum Fontem ſuſceptorem, ſuſcepiumvè interfecerit, &c.* v. locum.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sentent. xv. De his qui ſervos ſuos extrà Judicium necant. *Si quis ſervum proprium ſine conſcientia Judicis occiderit, excommunicatione biennij ſanguinis ſe mundabit.*

Ivo part. 10. c. 179. Gregor. III. Epiſt. 1. ad Bonifac. Archiepiſcopum. vij. *De his verò qui patrem, matrem, fratrem aut ſororem occiderint, ditimus, ut toto vitæ tempore Corpus Dominicum non ſuſcipiant, niſi in ſuo exitu pro viatico. Abſtineant etiam ſe à carnis comeſtione & potu vini, donec advixerint: jejunent 2. 4. & 6. feriâ, ut ſit poſſint deflentes, diluere commiſſum ſcelus.*

Ibid. Excerptum à B. Gregor. Pap. III. Sent. xxxij. De his qui quacumque violentia ſibi mortem inferunt. *v. locum.*

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. iij. *Qui occiderit Epiſcopum, aut Presbyterum, vel Diaconum, Regi dimittendum eſt ad judicandum, &c.* v. locum.

Ibid. xxx. Si quis per iram percuſſerit. *v. locum.*

Zachar. Pap. Epiſt. vij. ad Pippinum, Epiſcopos, Abbates, &c. xxiij. De his

his qui homicidium ſpontè perpetrant : *De his qui homicidium ſpontè perpetraverunt, in xxj. Capitulo Ancyrani Concilij continetur :* Qui voluntariè homicidium fecerunt, pœnitentiæ jugiter ſe ſubmittant ; perfectionem verò circà vitæ exitum conſequantur.

Ibid. xxiv. De his qui homicidium non ſpontè perpetrant. *De his qui homicidium non ſpontè perpetraverunt, in eodem Canone xxij. Capitulo continetur:* De homicidijs non ſpontè commiſſis prior quidem definitio poſt 7. annorum pœnitentiam perfectionem conſequi præcepit, ſecunda verò quinquennij tempus explere.

Capitulare Caroli Magni, anno Regni ejus 11. Cap. xxiij. De his qui pretium pro faida recipere, & Juſtitiam facere nolunt. *Si quis pro faîda pretium recipere non vult ; tunc ad nos ſit tranſmiſſus, & nos eum dirigemus, ubi damnum minime facere poſſit. Simili modo & qui pro faida pretium ſolvere noluerit, nec Juſtitiam exinde facere, in tali loco eum mittere volumus, ut pro eodem majus damnum non creſcat.*

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. lxvij. De homicidijs. *v. loc. tom. 20.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xxiv De compoſitione interfecti Clerici & Monachi. *De Epiſcopo verò, Presbyteris, & Diaconibus, & Monachis interfectis, quærendum à Domino Imperatore eſt, cui illius homicidij pretium exolvendum ſit.*

Capitulare III. Ludovici Pij Imp. anno 828. Titul. ix. *De homicidijs vel alijs injuſtitijs, quæ a fiſcalibus noſtris fiunt, quia impunè ſe ea committere poſſe exiſtimant, nos actoribus noſtris præcipiendum eſſe decernimus, nè ultrà impunè fiant ; ita ut ubicumque facta fuerint, ſolvere cum diſciplina præcipimus.*

Ibid. viij. Hæc ſunt Capitula quæ pro Lege habenda ſunt. 1. *De homicidijs in Eccleſijs, vel in atrijs earum commiſſis hoc obſervetur & teneatur, &c.*

Ibid. ij. *Quicumque propter cupiditatem rerum, patrem aut matrem, &c.* v. locum.

Ibid. viij. *De faîdis coercendis hoc obſervetur & teneatur, &c.* v. locum, tom. 21.

Concil. Pariſ VI. anno 829. lib. iij. cap. xvij. Ut ſanguinis effuſio in Regno tàm temerè fieri non ſinatur. *Iterùm ſuppliciter admonendo veſtræ ſuggerimus ſerenitati, &c.* eod. tom.

Concil. Moguntin. anno 847. Capitul. xx. De parricidis. *Parricidium autem, quod ſit deteſtabile crimen, in judicio facto inter Caïn & Abel, &c.*

Ibid. Capitul. xxij. De homicidis. *In Concilio Ancyrano Cap. 21. de homicidis, ita ſcriptum eſt. Qui voluntariè, &c.*

Ibid. Cap. xxiij. De homicidijs ſpontè commiſſis. *In Concilio Ancyrano Cap. 22. ſcriptum eſt de homicidijs non ſpontè commiſſis, &c.*

Ibid. Cap. xxiv. De occiſis Presbyteris in gradu poſitis.

Ibid. Cap. xxv. De Presbyteris poſt degradationem occiſis. *v. locum, tom. 21.*

Concil. Valentin. anno 854. Can. xij. De ijs qui ſingulari certamine alios occidunt, vel occiduntur. *eod. tom. 21. in fine.*

Appendix Epiſtolarum Nicolai Papæ I. Epiſt xvij. ad Rivoladrum Epiſ-

copum. De pœnitentia impoſita Unimaro, qui tres filios ſuos peremerat.

Nicolai Pap. I. Reſponſa ad conſulta Bulgarorum. xxiv. Quid Parricida? id eſt, qui patrem aut matrem occiderit, &c. *v. locum.*

Ibid. xxvj. De his qui proximum, id eſt conſanguineum ſuum, ut & frater, &c.

Ibid. xxvij. De his qui ſocrum ſuam morti tradiderint, idipſum quòd ſuprà decernimus.

Ibid. xxx. De eo qui nolens hominem interfecerit, id ſtatuimus, quod ſacræ regulæ ſtatuunt, quas Epiſcopum veſtrum apud ſe penès vos poſitum præ manibus oportet ſemper habere.

Ibid. lj. Si noſſe deſideratis quid de his qui quemlibet eunuchizant, judicandum ſit, paginas legum revolvite.

Ibid. lxxxv. Ergò ſimiliter & ergà eum de quo ſciſcitamini, qui mortiferum quid homini dederit ad bibendum, vos ad miſericordiam exhortamur, ſicut & Luc. 6. Dominus iubet, dicens: *Dimittite & dimittetur vobis.*

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. ij. De homicidijs. Cap. 1. De Preſbyteris occiſis. *Ex lib. 4. c. 15.* Presbyteri interfecti, Epiſcopo, ad eujus Parochiam pertinent, ſolvantur ſecundum Capitulare Glorioſiſſimi Caroli Genitoris noſtri: ita videlicet, ut medietatem vuirgildi ejus Epiſcopus utilitatibus Eccleſiæ eui præfuit, tribuat, & alteram medietatem in eleëmoſyna illius juſtè diſpenſet, quia nullus nobis ejus hæres proximior videtur, quàm ille qui ipſum Domino ſociavit.

Ibid. Cap. ij. De homicidijs in Eccleſijs, vel in attijs earum perpetratis. *Ex eod. 4. c. 13.* Si quis, aut ex levi cauſa, aut ſine cauſa hominem interfecerit in Eccleſia, de vita componat, &c. *v. locum, eom. 22.*

Ibid. Cap. iij. De homine publicam pœnitentiam agente interfecto. *Ex eod. 4. 18.* Qui hominem publicam pœnitentiam agentem interfecerit, bannum noſtrum in triplo componat, & vuirgildum proximis ejus perſolvat.

Ibid. Cap. iv. De homicidijs prohibendis. *Ex eod. 4. 20.* Quicumque hominem, aut ex levi cauſa, aut ſine cauſa interfeeerit, vuirgildum ejus ijs ad quos ille pertinet componat: ipſe verò propter talem præſumptionem in exilium mittatur, ad quantum tempus nobis placuerit; res tamen ſuas non amittat.

Ibid. Cap. v. De occiſione Clericorum & Sacerdotum, atque Monachorum. *Ex eod. 3. 25.* Qui Subdiaconum occiderit, 300. ſolidos componat: qui Diaconum, 400. ſolidos: qui Presbyterum, 600. ſolidos: qui Epiſcopum, 900. ſolidos: qui Monachum, 400. ſolidos eulpabilis judicetur.

Ibid. Cap. vj. De eo qui propriam reliquit uxorem, vel ſine eulpa interficit, & aliam ducit. *Quicumque propriâ uxore derelictâ, vel ſine culpa interfectâ, aliam duxerit, armis depoſitis publicam agat pœnitentiam: & ſi contumax fuerit, comprehendatur à Comite, & vinciatur, & in cuſtodiam mittatur, donec res ad noſtram notitiam deducatur.*

Ibid. Cap. vij. Ut non ſit ſanguinis chriſtianorum contraria effuſio. *Volumus atque præcipimus noſtrâ auctoritate denuntiari omnibus, imò & à Sacerdotibus prædicari, nè tàm temeraria Chriſtianorum ſanguinis effuſio in Regno noſtro fieri ſinatur. Semper illud attendentes quod Dominus poſt diluvium dixit famulo ſuo Noë:*
Gen. 9. De manu hominis & de manu viri & fratris ejus requiram animam ejus. *Quicumque effuderit humanum ſanguinem, fundetur ſanguis illius.*

Ibid. Cap. viij. De eo qui occiderit Clericum, aut Monachum, ut arma relinquat. *Ex lib. 6. 90.* Qui occiderit Monachum aut Clericum, & Deo in Monaſterio ſerviat, cunctis diebus vitæ ſuæ nunquàm ad ſęculum reverſus, & 7. annorum ſpatio publicam pœnitentiam gerat.

Ibid. Cap. ix. De Sacerdotibus & Levitis, atque Monachis interfectis, vel debilitatis. *Si quis Sacerdotem, vel Levitam, aut Monachum interfecerit, &c.*

Ibid. Cap. x. Quòd homicidę antè Deum reputentur, qui res Eccleſiæ vaſtant. *Volumus omnes ſcire, quod qui Chriſti & Eccleſiæ pecunias auferunt, reſque ejus fraudant, rapiunt, vaſtant, vel diripiunt, homicidæ apud Deum eſſe deputantur, quia res pauperum, quos Eccleſia paſcere debet, diripiunt.*

Ibid. Cap. xj. De homicidijs infantium. *Ex eod lib. 6. 121.* Si quis infantem necaverit, ut homicida teneatur.

Ibid. Cap. xij. De homicidis, quid agendum ſit? *Ex eod. 133.* De homicidis ita juſſimus obſervare, ut quicumque auſu temerario alium ſine cauſa interfecerit, vitæ periculo feriatur, & pretio ſe redimere nunquàm valeat: & ſi convenerit, ut ad compoſitionem quiſque deſcendat, ſuum vuirgildum omninò componat.

Ibid. Cap. xiij. De his, qui priùs non habentes odium, occiderint, qualiter corrigendi ſunt? *Si quis quiete gradiens per viam, aut ſi etiam in domo ſua fuerit, aut in platea civitatis, aut in villam ſubitò ab alio ſit ſuperventus, aut litis commotione, volens ſe defendere, non habens contrà illum antè odium, interfecerit hominem, 7. annis ſecundùm canonicam inſtitutionem pœniteat, &c.* v. cætera.

Ibid. Cap. xiv. De mulieribus & viris infantes opprimentibus. *Juxtà præſitulum caput.* Mulier quæ dormiens filium ſuum oppreſſerit, & mortuus fuerit, ſex annis pœniteat: vir eius, ſi in domo illius fuit, quatuor: ſi verò in uno lecto, ſimili modo pœniteat; duos in pane & aqua, reliquos quatuor, ſecundùm quod Sacerdos viderit, abſtinentiam ciborum imponat.

Ibid. Titul xj. Cap. xxxij. De his qui ſeipſos necant. *Ex eod. lib. 7. Cap.* 344. Quicumque ſe propriâ voluntate, aut in aquam jactaverit, aut collum ligaverit, aut de arbore præcipitaverit, aut ferro percuſſerit, aut cujuſlibet voluntariè ſe morti tradiderit, iſtorum oblatio non recipiatur.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. Cap. lxxxviij. Mulier quæ dormiens filium ſuum oppreſſerit, &c. *vide ut ſuprà, eadem ſunt verba.*

Ibid. Capitul. cxxxiv. De his qui ſibi quacumque negligentiâ mortem inferunt, aut pro ſuis ſceleribus puniuntur, nulla pro eis fiat oblatio, nec cum pſalmis ad ſepulturas ducantur.

Concil. Wormat. anno 868. Can. xxvj. De his qui Sacerdotem ſpontè occiderint. *Qui Sacerdotem morti voluntate tradiderit, carnem non comedat, nec vinum bibat, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. xxvij. De eo qui meditatione odij, vel propter avaritiam occiderit. *Qui odij meditatione, vel propter avaritiam paganum occiderit, &c.*

Ibid. Cap. xxviij. De eo qui inſaniens aliquem occiderit.

Ibid. Cap. xxix. De eo qui arborem incidit, & dùm operi neceſſario inſiſtit, aliquis ſubitùs ipſam arborem deveniens, opprimitur. *Sapè contingit, ut dùm quis operi neceſſario inſiſtens, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. xxx. De patricidis & fratricidis. *v. locum, tom. 25.*

Ibid: Cap. xxxv. De mulieribus, quæ conceptos utero infantes voluntate excutiunt, vel quæ dormiendo filios ſuffocare videntur. *v. locum.*

Ibid. Cap. xxxviij. De his qui ſervos ſuos Judicibus non judicantibus necant.

Ibid. Cap. xxxix. De Domina quæ zeli accenſa ancillam ſuam occiderit. *v. loc.*

Epiſtola cxlvj. Joann. Pap. VIII. ad Adonem Epiſcopum Bellovacenſem. Decernit impuberes qui alium occiderant, poſt peractam pœnitentiam ordinari poſſe. *Relatu, &c.* v. locum, tom. 24.

Fragmenta Epiſtolarum Joann. Pap. VIII. Quòd Sacerdos homicida non poteſt in Sacerdotio manere. *v. locum, tom. 24. in fin. Epiſtolarum Joann. Pap. VIII.*

Leges Eccleſiaſticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum. De homicidio Sacerdotij. *Sacerdos ſi quempiam interfecerit, eorum omnium quæ ope domicilij fretus acquiſierit, confiſcatio ſequitor; eumque gradu ſpoliatum Epiſcopus è fano pellito, ni Dominus datâ capitis æſtimatione veniam illi exoraverit.*

Ibid. De reo mortis, qui confiteri deſiderat Sacerdoti. *v. locum, eod. tom. 24.*

Concil. Viennenſe, anno 892. Can. ij. Ut ſæculares, qui Clericum aliquem occiderint, vel dehoneſtarint, niſi Eccleſiæ ſatisfaciant, excommunicentur. *Ut ſæculares qui, &c.* v. loc.

Gerfredi Monachi, qui Adalgarium Æduorum Epiſcopum veneno necaſſe dicebatur, purgatio per Corpus Domini, ex decreto Synodi Cabilonenſis, anno 894. *v. loc. eod. tom.*

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. v. & xj. Si quis Clericus homicidium fecerit, ab ordine ceſſare debebit.

Ibid. Cap. lij. De homicidijs non ſponte commiſſis. *Placuit nobis de homicidijs non ſponte commiſſis, &c.* v. loc. eod. tom. 24.

Ibid. Cap. liij. De eo ſi quis filium ſuum, non ſponte, ſed caſu contingente occiderit. *Si quis filium ſuum (quod abſit) non ſponte, ſed caſu contingente occiderit, * ſecundùm homicidia ſponte commiſſa pœniteat, ut ſequenti inſertur capitulo.*

* juxtà homicidia non ſponte.

Ibid. Cap. liv. De his qui voluntariè homicidium fecerunt. *De his qui voluntariè homicidium fecerint, Ancyrano Sancto Concilio Cap. 21. legitur, &c.* v. loc.

Concil. Troſleianum, anno 909. Capitul. xiij. De homicidijs & mendacibus. *Ideò tantoperè compeſcendam monemus diſcordiam & iram cum litigioſo, &c.* v. loc. eod. tom. 24. in fine.

Leges Eccleſiaſticæ Edmundi Regis Angliæ, anno 944. Cap. iij. De homicidio. *Si quis hominis chriſtiani ſanguinem effuderit, &c.* Tom. 25.

Leges Eccleſiaſticæ Canuti Regis, in alia tabula legum eccleſiaſticarum. viij. De homicidio. De Miniſtrorum Altaris occidente. *Si quis eorum qui Aræ deſervierint, alicui mortem obtulerit, &c.* v. locum, eod. tom. 25.

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. *Titulus in Archetypo deſideratur.* Cap. xxviij. Si quis aliquem interfecerit, ab Altaris miniſterio debet ceſſare. *Suſcepimus litteras tuas, & cognovimus earum tenore, &c.* v. tom. 27. ſub finem.

DE RAPTORIBVS ET SACRILEGIS.

CONCIL. CALCHEDON. anno 451. Can. xxvij. Τοὺς ἁρπαζοντας, &c. *Eos qui rapiunt mulieres ſub nomine conjugij, vel auxilium præſtant ac conſentiunt iis qui rapiunt; definit Sancta Synodus, ſi quidem Clerici fuerint, proprio gradu excidere; ſin autem Laïci, anathematizentur.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xlvj. Profeſſæ viduæ ſi raptoribus conſenſerint. *v. locum, tom. 9.*

Epiſt. v. Symmachi Papæ. Capitul. iv. Ut raptores viduarum vel virginum ab Eccleſiæ Communione pellantur.

Ibid. Cap. v. Ut viduæ vel virgines continentiam profeſſæ non nubant. *v. tom. 10. pag. 256.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xvj. De raptu virginum ſacrarum, pœnitentium, aut viduarum. *v. tom. 11.*

Concil. Pariſ. III. anno 557. Can. v. Nè quis Sacratas Virgines, aut Religionem profeſſas rapiat, vel competat.

Ibid. Can. vj. Nullus res alienas, nullus viduam vel filiam alterius competat aut rapiat. *In medio....* Nullus viduam, neque filiam alterius extrà voluntatem parentum, aut rapere præſumat, aut Regis beneficio æſtimet poſtulandam. Quòd ſi fecerit, ſimiliter ab Eccleſiæ Communione ſemotus, anathematis damnatione plectatur. *36 qu. 2. Nullus neque viduam.*

Gregor. Mag. lib. iij. Epiſt. xij. indict. xij. ad Maximianum Epiſc. Syracuſ. *Tanta nobis ſubindè mala, &c.* v. loeum, tom. 13.

Id. lib. xij. Epiſt. v. ad Gudoïnum Ducem Neapolitanum. *Cùm inter multa bona, quæ, &c.* Tom. 14.

Concil. Rhemenſe II. anno 630. Can. xxiii. Ut viduas vel conſecratas puellas nullus quacumque auctoritate rapere audeat. *v. tom. 15.*

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. Cap. xij. De furto Eccleſiæ, quod ſacrilegium dicitur.

Ibid. Cap. xx. De violatoribus ſepulchrorum. *v. tom. 17.*

Capitulare I. Ludovici Pij Imp. Cap. xxij. De raptis, & de earum raptoribus. *De raptis verò & de raptoribus quamquàm ſpecialiter decreviſſemus, quid pati debeant qui hoc nefas deinceps facere tentaverint, quid tamen ſuper his Sacri Canones præcipiant? hîc inſerendum neceſſarium duximus: quatenùs omnibus pateat quantum malum ſit, & non ſolùm humanâ, ſed etiam divinâ auctoritate conſtricti, abhinc hoc malum caveatur.*

Ibid. Cap. xxiij. De puellis raptis needùm deſponſatis. *De puellis raptis necdùm deſponſatis, ita in Concilio Calchedonenſi, ubi 630. Patres affuerunt, Capitulo 27. habetur:* Eos qui rapiunt puellas ſub nomine ſimul habirandi, cooperantes, & conniventes raptoribus decrevit S. Synodus, ſi quidem Clerici ſunt, deci-

dant gradu proprio: ſi verò Laïci, anathematizentur. *Quibus verbis apertè datur intelligi qualiter hujus mali auctores damnandi ſunt, quando participes & conniventes, tanto anathemate feriantur, & quod juxtà canonicam auctoritatem ad conjugia legitima raptas ſibi jure vindicare nullatenùs poſſunt.*

Ibid. Cap. xxiv. & xxv. De his qui Virginibus Deo dicatis ſe ſociant. *De his verò qui Sacris Virginibus ſe ſociant, ita in decretis Papæ Gelaſij Capitulo continetur: Virginibus Sacris temerè, &c.* v. locum, tom. 20. in fine.

Concil. Aquiſgran. anno 836. Cap. iij. Titul. xxv. Ut raptores viduarum aut virginum inveſtigentur, & Imperiali auctoritate caſtigentur. *De raptoribus etenim viduarum vel virginum dignum duximus, ut ab univerſis Comitibus omni niſu inveſtigentur, & inventi, condignâ invectione ex auctoritate Imperiali caſtigentur, & à tàm illicita præſumptionis audacia ipſi coërceantur, & cæteri hoc admittere volentes terreantur.*

Concil. Vernenſe II. anno 844 Can. vj. De ſponſa ab alio rapta, & de pœna raptoris. *Ab altero verò deſponſata, & ab altero rapta puella, ſecundùm ſtatuta Ancyr. Concilij Can. 2. ei à quo deſponſata fuerat reddenda eſt, etiamſi vim à raptore pertulerit. De raptoribus autem id nobis videtur optimum, ut quoniam Eccleſiaſticam excommunicationem parvipendunt, ſæcularium legum terreantur auſteritate.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxiv. De raptoribus virginum & viduarum, qui nondùm eas ex voluntate parentum duxerunt. *Raptores Virginum & Viduarum, qui etiam poſtea voluntate parentum eas quaſi deſponſantes ſub dotalitij nomine in conjugium duxerunt, publicæ pœnitentiæ ſubigantur, &c.* v. locum, tom. 21.

Ibid. Can. lxv. De raptoribus virginum & viduarum, qui nondùm eas ex voluntate parentum duxerunt. *Hi autem, qui necdùm eas quas rapuerant, cum voluntate parentum, &c.*

Ibid. Can. lxvj. Ut qui deinceps virgines vel viduas rapere præſumpſerint, excommunicentur. *Quicumque verò deinceps rapere Virgines vel Viduas præſumſerint, ſecundùm Synodalem B. Gregorij diffinitionem, ipſi & complices eorum anathematizentur, & raptores ſine ſpe conjugij perpetuò maneant.*

Ivo part. 8. c. 172. Gregor. II. Syn. Rom. c. 10. & 11.

Ibid. Can. lxvij. De ijs qui Sanctimoniales rapiunt & in conjugium ſumunt. *Qui Sanctimoniales Virgines vel Viduas rapiunt, & progreſſu etiam criminis in conjugium ſumunt, &c.*

Ibid. Cap. lxviij. De ijs qui alienas ſponſas rapiunt. *v. eod. tom. 21.*

Homilia Leon. Pap. IV. *Raptum omninò prohibete; & ut nullus ad proximam Sanguinis accedat, firmiter prohibete.*

Synodus Regiaticina, anno 850. Can. x. *De raptoribus verò antiquorum Patrum ſequentes, hoc tenendum cenſemus, &c.* v. locum, cod. tom.

Nicol. Pap. I. Epiſt. xx. ad Carolum Calvum Regem. (Aprés avoir dit que l'Egliſe Romaine eſt l'azile des criminels.) *In medio.....* Idcircò ad Beatiſſima Sanctorum Apoſtolorum Principum Petri & Pauli confugere limina, &c. *ad hæc verba:* & ob hoc animæ veſtræ (quod abſit) contingat diſcrimen.

Ejuſd. Epiſt xxj. ad Hermentrudem Reginam. *In medio.....* Et quia hic Balduinus, qui cariſſimam filiam veſtram contrà divinarum legum ſanctiones rapuit, &c. *v. locum, ad ea verba:* vobis juvantibus vigorem obtineat.

Ejuſd. Epiſt. xxx. ad Carolum Calvum Regem. *In med. primæ paginæ.....* Intereà noverit dilectio veſtra, Balduinum, &c. *v. locum, ad hæc verba:* decem millia talentorum ſibi laxari deſiderat.

Ejuſd. Epiſt. xxxij. ad Epiſcopos Synodi Silvanectenſis. *In med. 8. pag....* Cæterùm de Balduino, de quo multa jam ſcripſiſtis, ſciat Batitudo veſtra, &c. *ad ea verba:* decem millia talentorum ſibi dimitti deſiderat.

Nicol. Pap. Reſponſ. ad Conſulta Bulgar. xxxij. *Similiter de his qui virum aut fœminam rapuerint, permittimus.*

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. v. De raptoribus. Cap. 1. De raptu viduarum. *Ex lib. 5. cap. 6.* Qui viduam intrà primos 30. dies viduitatis, vel invitam vel volentem ſibi copulaverit, bannum noſtrum, id eſt, 60. ſolidos in triplo componat. Et ſi invitam eam duxit, legem ſuam ei componat: illam verò ulteriùs non attingat.

Ibid. Cap. ij. De raptis, & earum raptoribus. *Ex eod. lib. cap. 223.* De raptis & de raptoribus quamquàm ſpecialiter decrevimus quid pati debeant, &c. *v. locum.*

Ibid. Cap. iij. De puellis raptis necdùm deſponſatis. *De puellis raptis necdùm deſponſatis, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. iv. De deſponſatis, & ab alijs raptis. *De deſponſatis puellis, & ab alijs raptis, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. v. De raptu alienarum ſponſarum. *Si quis ſponſam alienam rapuerit, aut patri ejus, aut ei qui, &c.*

Ibid. Cap. vj. Ut nullus occultas nuptias, aut raptum faciat, vel quam propinquus habuit ducat uxorem, ſed dotatam, & à parentibus traditam, per benedictionem Sacerdotum accipiat, quam vult habere uxorem. *Sanctum eſt ut publicæ nuptiæ ab his qui nubere cupiunt, fiant, &c.* v. locum fusè.

Ibid. Cap. vij. De raptoribus viduarum vel virginum, & ut fœminæ ſacris Altaribus non miniſtrent. *Sancitum eſt, ut raptores viduarum vel virginum ab Eccleſiæ Communione pellantur. Ee ut fœminæ Sacris Altaribus non miniſtrent, vel aliquid ex his quæ virorum ſunt officijs deputata, præſumant.*

Ibid. Cap. viij. De his qui rapiunt fœminas, ut eas non habeant uxores, & qualiter de raptis agendum ſit? *Placuit ut hi qui rapiunt fœminas, vel furantur, aut ſeducunt, ut eas nullatenùs habeant uxores, &c.* v. locum.

Idem. Titul. xj. Cap. xiv. De raptoribus, & raptis virginibus & viduis. *Si quis alterius ſponſam, virginem, aut viduam necdùm deſponſatam rapuerit, &c.* v. tom. 22.

Capitul Herardi Archiepiſc. Turon. cx. Qui rapiunt fœminas, furantur, vel ſeducunt, licet ipſis & parentibus conveniant, eas uxores non habeant.

Concil. Piſtenſe, anno 863. Capitul. ij. *Undè quia ſolent medici, quando genera infirmitatum, &c.*

Ibid. Cap. iv. ejuſd. argum. *De honore autem Eccleſiarum ac ſervorum Dei, & de rapinis, atque alijs malis, &c.* v. locum fusè, eod. tom. 22.

Concil. Wormat. anno 868. Capitul. lxxvij. De his qui rapiunt puellas. *Eos qui rapiunt mulieres ſub nomine ſimul habitandi, vel cooperantes, vel conniventes raptoribus, decernit Sancta Synodus, ut ſi quidem Clerici ſunt, decidant gradu proprio: ſi verò Laici, anathematizentur.*

Regulæ Sanctæ ac Universalis Octavæ Synodi, quæ Constantinopoli celebrata est, anno 870. xvj. Decimo-sexto Canone vehementer prohibetur sacrilegus ille usus à Michaële Imperatore introductus, quo Laïci lusûs causâ, sacra vestimenta gestarent Sacerdotum, de quo sæpè superiùs, gravissimis pœnis ejus criminis reos efficientes. *v. locum, tom. 23. in fine.*

Joannis Papæ VIII. Epist. cxl. ad Joannem Episcopum Ticinensem. Raptores uxoris cujusdam Ragiberti excommunicari jubet. ..... Denique Ragibertus quidam nomine, Judex cognomento, coràm vobis veniens questus est, super Goifredum Filium Joannis Comitis Palatij, & Iselbertum Subdiaconem, atque Heribaldum Notarium Filium Garibaldi, eò quòd legaliter sibi filij sui nuptam Gausildam nomine, contrà Canonum & Legum auctoritatem per vim & ferociam abstulerunt, calcato illo præcepto, quo Dominus ait: *Quos Deus*
Matt. 19. *conjunxit, homo non separet.* Quapropter Apostolicâ auctoritate, zelum tui Sacerdotij ad horiamen caritas Dei accendat, & quasi tuba exalta vocem tuam, & iniquis iniquitatem suam annuntiare non cesses, nè sanguis eorum de manibus requiratur. Prædictos transgressores omni Christianâ Communione privare non differas, donec legaliter emendent quod nequiter perpetrare ausi sunt. Quòd si te audire neglexerint, perpetuò eos anathema esse decernimus.

Ejusd. Epist. clxv. ad Lintfridum Comitem, ejusque Conjugem. Excommunicat eos, quia Monialem è Monasterio rapuerant. QUIA contrà divina & legum præcepta temeritate agere non erubescitis, ita ut calcato Dei timore Garelindam sacro velamine tectam, & in Monasterio Angelbergæ dilectę Filiæ nostrę Imperatricis Augustæ, sub professione regulari diutissimè conversatam, quod Placentiæ situm est, abstrahere fraudulentissimâ suasione ausi fueritis; tàm diù te, tàmque conjugem auctoritate Sancti Spiritûs à Corpore & Sanguine Domini nostri Jesu-Christi separamus, & à consortio Christianitatis, donec prædictam fœminam Garelindam, loco undè degannastis, restituatis. Quòd si hoc neglexeritis, anathematis vos vinculis innodamus.

Ibid. in fragm. Epistolar. Joann. Pap. VIII. Communione privetur sponsa, nisi raptorem deferere, & ad sponsum suum redire voluerit. ATHO præ-
27 qu. 2. *Atho præsentium.* sentium lator, dùm in nostro servitio excubaret, quemdam virum fœminam sibi desponsatam queritur rapuisse. Et ideò Fraternitas tua auctoritate nostrâ suffultâ suffraganeos suos Episcopos præsentialiter convocet: sic unanimi sententiâ, si sponsam huic raptor non reddiderit, tàm idem quàm rapta, si ad sponsum pristinum remeare noluerit, omni Communione priventur.

Concil. Tricassinum II. anno 878. vij. Lex de sacrilegis à Joanne Papa Gothicis Legibus addita in Concilio Tricassino. *Tom. 24.*

Leges Ecclesiasticę Alvredi Magni Regis Anglorum. vj. De Raptoribus. De ijs qui Moniales è Templis rapuerint. QUI Sanctimonialem de Cœnobio citrà bonam Regis aut Episcopi veniam eduxerit, 120. solidos numerato, quorum 60. Regi dantor, residui Episcopo, & ipso Cœnobij Præfecto. Fœmina verò & infans, si quem procrearit, & si raptore mortuo superstites fuerint, omni tamen fortunarum ejus parte excidunto. Infans porrò si quando occidatur, eam æstimationis capitis partem, quæ ad maternam cognationem spectabit, Rex habeto. Paterni verò consanguinei propriam ipsorum partem consequuntor.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xxiij. De his qui velatas Deo conſecratas in conjugium duxerint. *v. loc. tom.* 24.

Concil. Troſſejanum, anno 909. Capitul. iv. De ſacrilegis, & eorum damnatione. *ibid. in fine.*

Appendix ad Concil. Lateran. III. *ubi Titulus in Archetypo deſideratur.* Cap. xxiv. Raptor dici non debet, qui mulieris habuerit conſenſum, & poſt carnis commixtionem matrimonium eſt perfectum. *Cùm cauſam quæ eſt inter E. militem & uxorem, &c.* v. locum, tom. 27

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. xxiij. De raptoribus. *Execrabilem quorumdam chriſtianorum abuſum, &c.* v. tom. 29.

Concil. Toletanum, anno 1473. Cap. xxij. Quòd raptores careant Eccleſiaſticâ ſepulturâ. *Raptores quos divinus timor à malo non revocat, &c.* v. locum, tom. 34.

DE FURTO, ET LATRONIBVS.

CANON XLJ. APOSTOLORUM. Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, &c. *Eſt Can. xlij. apud Dion. Exig.* Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, alcæ atque ebrietati deſerviens, aut deſinat, aut certè * damnetur.

* *deponatur, communione privetur.* * communione.

Concil. Eliberit. anno 305. Can. lxxix. De his qui tabulâ ludunt. *Si quis fidelis aleâ, id eſt tabulâ, tuſerit nummos; placuit eum abſtineri, & ſi emendatus ceſſaverit, poſt annum poterit reconciliari * Communioni.*

Synodus 5. Patritij, Auxilij, & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, celebrata anno 450. Can. xv. De Chriſtiano furtum faciente. *v. locum, tom. 7.*

Ibid. Can. xx. De fraudatore debiti. *v. locum.*

Concil. Agath. anno 606. Can. v. Si Clericus Eccleſiæ furtum fecerit. *v. locum, tom. 10.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. viij. De Clericorum honoratorum furtis, aut falſitatibus. *v. locum, tom. 11.*

Gregor. Magn. lib. xij. Epiſt. xxxj. iv. Interrogatio Auguſtini Anglorum Epiſcopi. *Obſecro ediſceras mihi quid pati debeat, ſi quis de Eccleſia furto abſtulerit?*

12. qu. 2. cap. Fraternitas. Ivo part. 13. c 15. * minis.

Hoc tria, Fraternitas, ex perſona furis penſare poteſt, qualiter valeat corrigi. Sunt enim quidam qui habentes ſubſidia furtum perpetrant, & ſunt alij qui hac in re ex inopia delinquunt: undè neceſſe eſt ut quidam * damnis, quidam verò verberibus; & quidam diſtrictius, quidam verò levius corrigantur. Et cùm paulò diſtrictius agitur, ex caritate agendum eſt, non ex furore; quia ipſi hoc præſtatur qui corrigitur, nè gehennæ ignibus tradatur: ſic enim nos fidelibus tenere diſciplinam debemus, ſicut boni patres carnalibus filijs ſolent, quos & pro culpis verberibus feriunt; & tamen ipſos quos doloribus affligunt, habere hæredes quærunt. Hæc ergò caritas in mente ſervanda eſt, & ipſa modum correptionis dictet; ita ut mens extrà rationis regulam omninò nihil faciat. Addes etiam quomodo ea quæ furto de Eccleſijs abſtulerunt reddere debeant. Sed (abſit) ut Eccleſia cum augmento recipiat quod de rebus tertenis videtur amittere, & lucra de damnis quærat.

Concil. Berghamſtedenſe, anno 697. Can. xxv. Latronem interficiens, hoc eſt ſine compoſitione à cognatis interficientis reddenda. *Si homo ſæcularis latronem occiderit, ſine wirgildo jaceat interfectus.*

Ibid. Can. xxvj. Latro cum Latrocinio captus. *Si quis hominem liberum latrocinium, ſeu rem furatam ſecùm deferentem comprehenderit, unum è tribus Rex elegerit, an reum interfecerit, vel tranſmare ablegaverit, vel wirgildum ejus maluerit. Ille verò qui eum vicit, & comprehendit, dimidium habeto: ſed ſi eum occiderit, ſeptuaginta ſolidis eluito.*

Ibid. Can. xxvij. Servum furens paſſus elabi. *Si ſervus furatus fuerit, & paſſus quiſpiam eſt eum auferre, ſolvat ſeptuaginta ſolidos, vel..... utrùm Rex voluerit. Si quis eum occiderit, Domino ejus dimidium pendito.*

Ibid. Can. xxviij. Alienigena devius. *Si alienigena, vel peregrinus aliquis devius vagetur, & nec ore votiſtraverit, nec cornu inſonuerit, pro fure comprobandus eſt, vel occidendus, vel relegandus.*

Gregor. III. in Judicijs congruis pœnitentibus. ij. Sacrilegium, id eſt, ſacrarum rerum furtum, & hoc maximum eſt peccatum; ſacrilegus dicitur, qui ſacra violat, vel qui ſacra furatur. Placuit ſecundùm humaniorem definitionem qui in hoc vitio corruunt, ſi Epiſcopus fuerit 12. annos pœniteat, Presbyter 10. Diaconus 7. Subdiaconus 5. Clerici & Laïci 4. Sed valdè conſiderandum eſt, & Domini miſericordia adhibenda, ut ipſe Beatus adjecit Gregorius. Ex perſona namque furis penſandum eſt qualiter valeat corrigi: ſunt enim quidam qui habent ſubſidia, & furtum perpetrant, & ſunt qui in hac re ex inopia delinquunt: undè neceſſe eſt, ut quidam damnis, quidam aut verberibus, quidam diſtrictius, ut judicatum eſt, quidam autem levius corrigantur; & cum paulò diſtrictius agitur, ex caritate agendum eſt, & non cum furore; quia ipſi hoc præſtatur qui corrigitur, nè gehennæ ignibus tradatur.

Ibid. Cap. ix. de eod. argumento. De furto. Si quis furtum capitale commiſerit, id eſt, aurum, argentum, quadrupedes, vel domos effregerit; ſi poteſt reddere quod injuſtè abſtulit, multùm breviavit pœnitentiam ejus: ſin autem 5. annos pœniteat. Quòd ſi ſæpè illud fecerit, ſeptem annos pœniteat, humanius tres annos diffinierunt. Si puer amplius decem annorum fecerit furtum, quadraginta, vel viginti dies pœniteat, prout ætas eſt & qualitas eruditionis. Pro modico furto, viginti dies pœniteat. Puer decem annorum aliquid furti faciens, ſeptem dies pœniteat.

Ibid. Can. xxx. de eodem argumento. *Quicumque furtivum comederit, &c.* v. tom. 17.

Capitulare Caroli Magni Regis, anno Regni ejus 11. anno 779. Capitul. ix. Qualiter de latronibus faciendum ſit? *De vindicta & judicio juſto in latrones facto teſtimonio Epiſcoporum, abſque peccato Comites eſſe dicuntur: ita tamen ut abſque invidia, aut occaſione mala, nihil aliud ibi interponatur, niſi vera juſtitia ad perficiendum. Ille verò qui per odium, aut per malum ingenium, niſi pro juſtitia facienda hominem diffecerit, honorem ſuum perdat, & legibus contrà quem injuſtè fecerit, ſecundùm pœnam quam intulit, emendet.*

Ibid. Capitul. xj. De latronibus in cuſtodiam miſſis. *De latronibus qui in cuſtodiam miſſi ſunt, ut nullus Judex publicus pretium pendat; & ſi hoc fecerit, honorem ſuum perdat: & qui Eccleſiam infregerit, moriatur.*

Ibid. Capitul. xij. De latronibus juſtè peremptis, & de hominibus injuſtè punitis. *v. titul.* De Magiſtratibus & Judicibus.

Ibid. Capitul. xxiv. De latronibus bis per membra, & tertiò per vitam puniendis. *De latronibus ita præcipimus obſervandum, ut pro prima culpa non moriantur, ſed oculum perdant; de ſecunda verò culpa naſum ipſius latronis capuletur: de tertia verò, ſi ſe non emendaverint, moriantur.*

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni Regis, anno 789. Capitul. lxviij. De furtis, de inceſtis connubijs, & falſis teſtimonijs. *v. locum, tom. 20.*

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. xxxvj. De ijs qui malo ingenio res alienas acquirunt, & pro his precarias faciunt. UT QUICUMQUE per cupiditatem & malum ingenium aliorum res acquiſierint, & pro ipſis rebus Eccleſiæ illis in precaria reddiderint, & in poſtmodùm datoribus diſplicuerit, pars Eccleſiæ, quod ſuum eſt, habeat, & illi quę ſua ſunt abſque ullius contradictione recipiant. Poſt hæc verò, hi qui hoc malum perpetrati ſunt, ſecundùm modum culpæ pœnitentiam agant, & deinceps res aliorum cupidè & procaciter recipere non præſumant, niſi tantùm, quod pro ſola eleëmoſyna eas Deo dare voluerint, vel etiam ipſas, quas donant, in nomine ſuo & filiorum ſuorum in precariam recipere voluerint.

Ibid. Ex Capitulis Domni Ludovici, in Ingilenhem. De his qui rapinas
lib.6.c.96. infrà Regnum faciunt. SI QUIS infrà Regnum rapinam fecerit, aut cuiquam noſtro fideli, ejuſque homini aliquid vi abſtulerit, in triplo, cui aliquid abſtulit, legibus componat, & inſuper bannum noſtrum, id eſt, 60. ſolidos nobis perſolvat: poſtmodùm verò antè nos a Comite adducatur, ut in baſtonico retruſus, uſquè dùm nobis placuerit, pœnas luat. Nam ſi publicè actum fuerit, publicam indè agat pœnitentiam: quoniam raptores, ut ait Apoſtolus;
1.Cor.6. *niſi veram egerint pœnitentiam, Regnum Dei non poſſidebunt.* Qui verò de rebus Eccleſiarum aliquid abſtulerit, gravius indè judicetur: quia ſacrarum rerum ablatio ſacrilegium eſt, & ſacrilegus vocatur, qui ex his aliquid, aut abſtulerit, aut rapuerit. Infames quoque tales perſonę uſquè ad ſatisfactionem Eccleſiæ, quam læſerunt, ſunt habendæ.

Capitulare III. Ludovici Pij Imperatoris, anno 818. Capitula quæ pro lege habenda ſunt. Cap. iv. De eo qui res alienas cuilibet homini vendiderit.
Addit.4. c.86. QUICUMQUE res alienas cuilibet homini vendiderit, & ipſe homo eaſdem res alicui alteri dederit ſive vendiderit, & ipſe qui tunc eaſdem res comparatas habet per malum ingenium, proprio filio, aut alteri cuilibet, necdùm legitimos annos habenti juſtitiæ tollendæ cauſâ tradiderit; volumus, atque firmiter præcipimus, ut ſi pater ejuſdem parvuli vixerit, ipſe intret in cauſam rationem reddendi pro filio ſuo. Si autem ipſe pater mortuus eſt, tunc legitimus ejus propinquus, qui juſtè ei tutor ac defenſor eſſe videtur, pro ipſo rationem reddere compellatur. Similiter de alijs omnibus Juſtitijs ad eum pertinentibus, exceptâ ſuâ legitimâ hæreditate, quæ ei per ſucceſſionem parentum ſuorum legitimè venire debuit. Quòd ſi quis hanc noſtram juſſionem contempſerit, vel neglexerit, ſicut de cæteris contemptoribus, ita de eo agatur. Is verò qui caſdem res primus invaſit, & injuſtè vendiderit, nec non & emptores, exceptâ ſolâ perſona parvuli, hoc quod fraudulenter admiſerunt, infrà patriam emendare cogantur: & poſtea ſicut contemptores juſſionis noſtræ, ſub fidejuſſoribus ad noſtram præſentiam venire compellantur.

Synod. Aquiſgran. II. lib. ij. Cap. 1. De Jerechuntinæ Urbis ſubverſione, & populi Dei propter furtum Acham peremptione, & ipſius Acham juſto Dei judicio horribili internecione. *v. locum, tom. 21.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lx. Ut qui ſacra loca infringunt & prædantur, tamquàm ſacrilegi puniantur.

Ibid. Can. lxj. Ut pervaſores rerum eccleſiaſticarum publicæ pœnitentiæ ſubjiciantur. *v. locum, eod. tom. 21.*

Synodus

Synodus Regiaticina, anno 850. Capitul. 1. De rebus sæcularibus à Ludovico Pio statutum, à Lothario confirmatum. *Perventum est ad nos, quod eos qui Romam orationis causâ pergunt, vel qui negotiandi causâ per Regnum nostrum discurrunt, collecti latrones diripiant, eosque aliquoties vulnerent vel occidant, & eorum bona diripiant; ideòque volumus ut Comites nostri, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

Ibid. Cap. ij de eodem argumento. *Sed & hoc comperimus, quia ex diversis locis hujusmodi noxij homines inter se conspirent, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. iij. de eod. argum. *Audivimus quoque, quod quidam domos & possessiones habentes, concilient sibi atque consocient latrones alundè venientes, &c.* v. locum, ibid.

Nicol. Pap. I. Responf. ad consulta Bulgarorum. xxxj. De furibus. *Circà fures animalium, si non misericordia, saltem legum edicta serventur.*

Isaac. Epist. Lingon. Canones. Titul. vj. De rapacibus. Cap. 1. De his qui infrà Regnum per vim aliquid rapuerint. *Ex lib. 5. Cap. 361.* Si quis in exercitu infra Regnum, sine jussione dominica per vim hostilem aliquid prædari voluerit, aut fœnum tollere, aut granum, sive pecora majora, domosque infringere vel incendere; hæc non fiant omninò prohibemus. Quòd si ab aliquo præsumptiosè factum fuerit, 60. solidos, si liber est, sit culpabilis, & omnia similia restituat, aut 12. testibus se purget. Si verò servus hoc fecerit, capitali crimini subjacear, & Dominus omnia similia restituat, quia servum suum non correxit, nec custodivit, ut talia non perpetraret. Quòd si nos ipsos comedimus, citò deficiemus. Unusquisque tamen custodiat exercitum suum, nè aliqua depredatio infrà Regnum fiat.

Ibid. Cap. ij. De his qui rapinas infrà Regnum faciunt. *Ex lib. 6. cap. 96.* Si quis infrà Regnum rapinam fecerit, aut cuiquam nostro fideli, ejusque homini aliquid vi abstulerit, in triplo cui aliquid abstulit, legibus componat, & insuper bannum nostrum, id est 60. solidos nobis persolvat. Postmodùm verò antè nos à Comite adducatur, ut in bastonico retrusus, usquè dùm nobis placuerit, pœnas luat. Nam si publicè actum fuerit, publicam indè agat pœnitentiam, juxtà SS. Canonum sanctionem. Si verò occultè, Sacerdotum consilio ex hoc agat pœnitentiam. *Quoniam raptores*, ut ait Apostolus, nisi veram egerint pœnitentiam, *Regnum Dei non possidebunt.* Qui verò de rebus Ecclesiarum aliquid abstulerit, gravius indè judicetur, quia sacrarum rerum ablatio sacrilegium est, & sacrilegus vocatur, qui ex eis aliquid aut abstulerit, aut rapuerit. Infames quoque tales personæ usquè ad satisfactionem Ecclesiæ quam læserunt, sunt habendæ. 1.Cor.6.

Ibid. Cap. iij. Ut socios suos nominet apud quem pars rapinæ fuerit inventa. *Ex eod. c. 355.* Apud quem scelus agnoscitur, & pars rapinæ fuerit inventa, statim socios suos nominare cogatur: quòd si nominare noluerit, teneatur ad vindictam. Quòd si honestior persona est, pro se rationem reddat, & quæ ablata vel eversa fuerint, in quadruplum restituat. Quòd si certè apud servum rapinæ pars reperiatur, centum-quinquaginta flagella extensus accipiat, & socios suos nominare non differat.

Ibid. Cap. iv. De his qui diripienda judicare reperiantur. *Ex eod. cap. 356.* Quicumque ingenuus, vel servus, aliquid diripiendum judicavetit, vel cujus-

cumque res evertatur, aut pecora, aut jumenta diripiantur, & hoc certis probationibus publicè convictus inveniatur, pro eò quòd indicavit, si ingenuus est, ea quæ ablata, vel eversa sunt, in duplo restituat, & nobis bannum nostrum, id est, 60. solidos componat. Si verò servus vel colonus fuerit, 150. flagella, ut suprà publicè extensus benè pressa accipiat, & insuper ea quæ ablata sunt, secundùm suam legem restituat.

Ibid. Cap. v. De eo qui facultatem deprædationis dederat. *Ex eod. lib. cap.* 375. Si quis sceleratâ factione facultatem deprædationis dederit, vel si quis factum divisserit, comburatur vivus.

Ibid. Cap. vj. Ut hi, qui res Ecclesiæ invadunt, vastant, vel diripiunt, si monente Episcopo non se correxerint, Communione priventur. *Ex lib.* 7. *cap.* 277. Si quis cujuscumque munuscula Ecclesiæ sanctis scripturarum titulis collata, nefariâ calliditate abstulerit, fraudaverit, invaserit, retentaverit, atque suppresserit, & non statim à Sacerdote commonitus Deo collata reddiderit, ab Ecclesiæ Catholicæ Communione pellatur.

Ibid. Cap. vij. De his qui res Ecclesiæ traditas invadunt, vel vastant, aut absque proprij Episcopi contensu accipiunt. *Si quis res Ecclesiæ debitas vel proprias Sacerdotis horrendæ cupiditatis instinctu occupaverit, retinuerit, aut à potestate ex competitione perceperit, si eas non restituerit, Communione privetur. Quòd si agnito jure ecclesiastico non statim Ecclesiæ vel Sacerdoti reformaverit, aut ut ipsum jus agnoscere possit, in judicium Electorum venire distulerit, tamdiù à Communione Ecclesiastica suspendatur, quamdiù restitutis rebus, tàm Ecclesiam, quàm Sacerdotem reddat indemnem.*

Ibid. Cap. viij. De his qui oblationes defunctorum retinent. *Similis etiam his, qui oblationes defunctorum Ecclesijs, vel Sacerdotibus legaliter dimissas, quolibet modo assignare tardaverint, vel retinere præsumpserint, districtionis Ecclesiasticæ, juxtà priores Canones, forma servetur; cui etiam sententiæ subjacebit, quisquis sibi quolibet ordine, quod pro devotione sua Ecclesijs dedit, revocare præsumpserit.*

Ibid. Cap. ix. De Abbatibus, Presbyteris, vel reliquis Ministris rebus Ecclesiasticis non alienandis. *Abbatibus, Presbyteris, cæterisque Ministris, de rebus Ecclesiasticis, vel sacro ministerio traditis, nihil alienare vel obligare absque permissione, & subscriptione Episcopi sui liceat. Quòd si præsumpserint, degradentur Communione concessâ, & quod temerè præsumptum vel alienatum est, ordinatione Episcopi revocetur.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xv. Si in Monasterijs aliquid furatum fuerit, qualiter ipsi Fratres se indè purgare debeant? *Sæpè contingit, ut in Monasterijs furta perpetrentur, & qui hæc committunt ignorentur: Idcircò statuimus, ut quando ipsi Fratres de talibus se expurgare debeant, Missa ab Abbate celebretur, vel ab aliquo, cui ipse Abbas præceperit præsentibus Fratribus: & sic in ultima Missæ celebratione pro expurgatione sua, Corpus & Sanguinem Domini N. J. C. percipiant, quatenùs ita inde innocentes se esse ostendant.*

2. qu. 5. Sæpè contingit. Hic Canon tanquàm erroneus abrogatus est. v. S Thomam 3. p. q. 80 art. 6. ad 3.

Concil. apud S. Macram, anno 881. Capitul. v. De rapinis compescendis. *Raptores autem, non nostris verbis, sed Christi & Sanctorum ejus, qui cum illo in Cælo regnant, & in terris Miraculis coruscant, &c.* v. totum fulè.

Ibid. Cap. vij. Item de rapinis. *Eccè quæ de rapinis & de raptoribus, Sanctus Spiritus per ſibi organa digna comminatus eſt & decrevit, &c.* v. totum fusè, tom 24.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xxxj. De furibus & latronibus. *Tranquillitatem Sanctæ Dei Eccleſiæ inquietari, & pacem fraternam infeſtari teſtantur fures & latrones, qui ambulant inter nos ovinâ pelle obumbrati, ſed lupinâ mente recedunt, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Troſlejanum, anno 909. Capitul. vij. De rapinis. *Nunc de his agendum eſt qui rapinis diverſo modo dediti, &c.* v. locum fusè, eod. tom. 24. in fine.

Concil. Lateran. I. anno 1122. Can. xij. De raptoribus rerum eccleſiaſticarum. *Sanctorum Patrum Canonibus conſona ſentientes, oblationes, &c.* v. locum, tom. 27.

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. xviij. De præda. *Peſſimam ſiquidem, & depopulatricem, & horrendam incendiorum malitiam, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Turon. anno 1163. Can. iij. De uſurpatoribus rerum eccleſiaſticarum. *Quamvis grave nimis & divini dignum animadverſione Judicij habetur, &c.* eod. tom.

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. De raptoribus rerum eccleſiaſticarum. Cap. 1. Raptori rerum eccleſiaſticarum, niſi ablata reſtituat, vel de reſtituendo cautionem dederit, pœnitentia eſt deneganda: & ſi talis deceſſerit, Clerici ejus ſepulturæ non debent intereſſe. *Super eo quòd de raptoribus Eccleſiarum, &c.*

Ibid. Cap. iij. Pro furibus & latronibus injuriando occiſis, non eſt orandum. *Fures & latrones, ſi in furando, vel in prædando occiduntur, &c.* v. loc. ibid. tom. 27.

Ibid. *Ubi Titulus in Archetypo deſideratur.* Cap. xxxv. Laïcus Eccleſiam ſpolians, eſt excommunicandus. *Gravis illa & odibilis querimonia, quæ, &c.* v. locum.

Concil. Ravennate, anno 1317. Cap. xvj. De pœna procurantium malè ablata incerta legari ſub alio nomine ſeu modo. *Quorumdam fraudibus legis prævaricatorum, &c.* v. tom. 29.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Cap. xx. Nè quis latrones in domibus vel in ſervitio teneat. *Prohibemus ſub interminatione anathematis, &c.* v. locum, tom. 28.

Concil. London. anno 1237. Capitul. xviij. Contrà latronum protectores. *Contrà latronum flagitia, quibus nimis abundat Regio Anglicana, &c.* eod. tom.

Concil. Viennenſe, anno 1267. Capitul. iv. De occupatoribus rerum eccleſiaſticarum. *Item cùm in pleriſque locis quorumdam laïcorum iniquitas valuerit, &c.*

Ibid. Cap. x. De rapina defunctorum Clericorum. *Item ordinamus & ſtatuimus, ut Prælati & curam animarum habentes, &c.* eod. tom. 28.

Concil. Saltzburg. anno 1281. Capitul. xv. Contrà Patronos & Judices qui bona decedentium Clericorum invadunt. *Item ſtatutum bonæ memoriæ Cuidonis, &c.* v. locum, ibid.

Concil. Herbipol. anno 1287. Cap. xx. De occupatoribus & invaſoribus rerum eccleſiaſticarum. *Dignum arbitrantes, & conſentaneum æquitati, &c.*

Ibid. Cap. xxvj. De uſurpantibus ſibi bona Eccleſiarum vacantium. *Nonulli afflictis Eccleſijs, quæ vacationis laborant incommodo, &c.* v. locum, ibid. *Quære in 6. lib. de officio Ordinarij, tit.* Præſenti prohibemus edicto.

Concil. Ravenn. III. anno 1314. Cap. xvij. De raptoribus & invaſoribus bonorum eccleſiaſticorum mobilium. *Ad reprimendam malitiam, ambitionem, avaritiam perverſorum, &c.* v. locum, tom. 28. in fine.

Concil. Turon. anno 1448. Cap. xiv. *Tom.* 34. Excommuncicantur invaſores, raptores, depręḍatores, occupatores ſuo nomine vel alieno Perſonarum Eccleſiaſticarum, rerum ſuarum, ſeu locorum religioſorum. Item, qui domibus, vel locis Eccleſiaſticis poſuerint comeſtores. Et quia facientes, & conſentientes pari pœnâ conſtringuntur, receptatores, defenſores invaſorum, & qui ad præmiſſa dederint conſilium, vel favorem publicè vel occultè, eiſdem pœnis mulctentur. Et poſt mortem, niſi ipſi, vel eorum hæredes ſatisfecerint de præmiſſis, eccleſiaſticâ careant ſepulturâ.

DE DESPERANTIBVS,

ET

CAPITALI SUPPLICIO AFFLICTIS.

CONCIL. AUREL. V. anno 549. Can. xx. Ut incarcerati diebus dominicis ab Eccleſiæ Præpoſitis viſitentur. *v. locum, tom. 11. in fine.*

Concil. Bracar. I. anno 563. Cap. xvj. Qui pro ſuis ſceleribus puniuntur. AD HOC Sacerdotalis inſtitutio debet ſine dubio promulgari, & ut vitia inolita auſteriſſimâ falce pœnitentiæ deſecet, & ulcus, quod dudùm in membrorum compagibus exortum ſauciat ac ſerpit, rigidæ intentionis conatu uſquequaque detruncet. Quorundam etenim hominum, tam grave inolevit deſperationis contagium, ut dùm fuerint pro qualibet negligentia aut diſciplinæ cenſura mulctati, aut pro ſui purgatione ſceleris ſub pœnitentiæ ſatisfactione cuſtodiâ mancipati incumbente deſperationis incommodo, ſeipſos malunt, aut laqueo ſuſpendio enecare, aut ferro, vel alijs mortiferis caſibus interimere; & niſi præventi cujuſlibet rei occaſione ſuam nihilominùs diabolus in eis perficit voluntatem. Proindè huic nequiſſimæ ſuadelę cupientes ponere finem, & malagmam congruam tali ægrimoniæ providere, Cœtus noſtri decernit ſacratiſſima unio; ut quicumque talibus decipulis irretitus, interemptionis evaſerit caſus, duorum menſium ſpatio, & à Cathecumenorum collegio, & à Corpore ac Chriſti Sanguine Sacro manebit omnimodò alienus: quia oportet, ut per pœnitentiæ cenſuram priſtinæ reddatur ſpei atque ſaluti, qui animam ſuam per deſperationem conabatur diabolo ſociare.

Sap. 16. nequeherba neque malagma ſanavit eos.

Concil. Tolet. XVI. anno 693. Capitul. iv. De deſperantibus. *v. ſuprà Concil. Bracar. cap. 16.*

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. xxxij. De his qui quacumque violentiâ ſibi mortem inferunt, *Item placuit, ut hi qui ſibiipſis, aut per ferrum, aut per venenum, aut per præcipitium, aut ſuſpendium, aut quolibet modo violentiam inferunt mortis, nullus in oblatione commemorationem faciat eorum, neque cum pſalmis eorum corpora ad ſepulturam deportentur. Mulet enim hoc ſibi per ignorantiam uſurpaverunt. Similiter & de his placuit, qui pro ſuis ſceleribus puniuntur.*

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. xcviij. De eo qui ſeipſum occidit. *v. locum, tom. 22.*

Concil. Mogunt. I. anno 848. Capitul. xxvij. De his qui ſuſpenduntur in patibulis. QUÆSITUM eſt ab aliquibus Fratribus de his qui in patibulis ſuſpenduntur pro ſuis ſceleribus, poſt confeſſionem Deo peractam, utrùm cadavera illorum ad Eccleſias deferenda ſint? & oblationes pro eis offerendę, & Miſſæ celebrandæ, an non? Quibus reſpondimus: Si omnibus de peccatis ſuis puram confeſſionem agentibus, & dignè pœnitentibus, Communio in fine ſe-

cundùm canonicum justum danda est, cur non eis qui pro peccatis suis pœnam
Num. 1. extremam persolvunt? Scriptum est enim: *Non vindicas Deus bis in idipsum.*
juxtà 70. Ezechiel. 33. ibid. Nam ipse Dominus ait: *In quacumque die conversus fuerit peccator, peccata ejus non reputabuntur ei.* Et iterùm: *Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat.* Salutem ergò homini adimit, quisque mortis tempore pœnitentiam denegat, & desperat de clementia Dei, qui eam ad subveniendum morienti sufficere, vel in momento posse non credit. Perdidisset latro in cruce prœmium ad
Luc. 23. Christi dexteram pendens, si illum unius horæ pœnitentia non juvisset, cùm esset in pœna, pœnituit, & per unius sermonis professionem habitaculum Paradisi, Deo promittente, promeruit. Vera ergò ad Deum conversio in ultimis positorum mente potiùs est æstimanda quàm tempore; Prophetâ hoc taliter asse-
Ezech. 33. rente: *Cùm conversus ingemueris, tunc salvus eris.*

Capitul. Egberti Archiepisc. De capitalibus criminibus, ad remedia peccatorum. *Nunc igitur capitalia crimina secundùm Canones explicabo. Primò: superbia, invidia, fornicatio, inanis gloria, ira longo tempore, tristitia sæculi, avaritia, ventris ingluvies. Augustinus adjecit sacrilegium, &c.* v. locum, tom. 17.

Ibid. Parvulorum castigatio. *Parvulus usquè annos 15. pro delicto corporali disciplinâ castigetur; post hanc verò ætatem, quidquid deliquerit, vel si furatur, retribuat, seu secundùm legem exolvat.*

Leges Ecclesiasticæ Canuti Regis. Alia tabula legum ecclesiasticarum. Cap. xij. De ordinato capitis reo. *Si quis inauguratus Sacris rei capitalis obnoxius extiterit, comprehenditor, atque ut tandem Episcopo criminis admissi pœnas dependat, asservator.*

DE TORMENTIS.

NICOLAI I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. lxxxvj. Si fur vel latro deprehenſus fuerit, & negaverit quod ei injungitur; aſſeritis apud vos, quòd Judex caput ejus verberibus tundat, & alijs ſtimulis ferreis, donec veritatem depromat, ipſius latera pungat: quam rem nec divina lex, nec humana prorsùs admittit, cùm non invita, ſed ſpontanea debeat eſſe confeſſio, nec ſit violenter elicienda, ſed voluntariè proferenda. Denique ſi contigerit vos etiam illis pœnis illatis, nihil de his, quæ paſſa crimen objiciuntur penitùs invenire, novus ſaltem tunc erubeſcitis, & quam impiè judicetis agnoſcitis? Similiter autem ſi homo criminatus talia paſſus, ſuſtinere non valens, dixerit ſe perperraſſe, quod non perpetravit; ad quem rogo, tantæ impietatis magnitudo revolvitur, niſi ad eum qui hunc talia cogit mendaciter confiteri? quamvis non confiteri noſcatur, ſed loqui, qui hoc ore profert, quod corde non tenet. Relinquite itaque talia, & quæ hactenùs inſipienter exercuiſtis, medullitùs execramini. Quem enim fructum habuiſtis tunc in illis, in quibus nunc erubeſcitis? Porrò cùm liber homo crimine fuerit appetitus, niſi jam pridem repertus eſt, alicujus ſceleris reus, aut tribus teſtibus convictus pœnæ ſuccumbit, aut ſi convinci non potuerit, ad Evangelium ſacrum, quod ſibi objicitur, minimè commiſiſſe jurans, abſolvitur; & deinceps huic negotio finis imponitur, quemadmodùm crebrò dictus Apoſtolus Doctor Gentium atteſtatur: *Omnis*, inquiens, *controverſiæ eorum finis ad confirmationem eſt juramentum.* Hæbr. 6.

v. ſuprà titul. De deſperantibus, & capitali ſupplicio afflictis.

Concil. Wormat. anno 868. Can. lxxx. De his qui ſuſpenduntur in patibulis. *v. locum, tom.* 23.

Leges Eccleſiaſticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum. Titul. viij. De reo mortis, qui confiteri deſiderat Sacerdoti. *v. tom.* 24.

Leges Eccleſiaſticæ Edoüardi Senioris Regis Angliæ. Titul. v. De rei capitalis damnato Confeſſorem deſiderante. *eod. tom.*

Ibid. Titul. x. De membro truncato, poſt tertium diem ſubveniendo. *v. locum.*

Leges Eccleſiaſticæ Canuti Regis, anno 1032. Cap. xij. De capitali ſupplicio afflictis. *v. locum, tom.* 25.

DE RESTITVTIONE SPOLIATORUM.

EPIST. II. Sixti Pap. Titul. ij. De Epiſcopis rebus expoliatis, aut à ſe pulſis. *vide locum, tom. 1. pag. 532.*

Epiſt. ij. ſive Reſcriptum Julij Papæ I. contrà Orientales pro Athanaſio & cæteris. Titul. 1. De vocatione Orientalium Epiſcoporum ad Julium, & reſtitutione damnatorum Epiſcoporum ab ipſis.

Ibid. Titul. viij. De Epiſcopis rebus ſuis expoliatis, vel à Sede ſua pulſis. *v. locum, tom. 2. pag. 569.*

Epiſt. 1. Felicis Pap. II. Titul. viij. De accuſationibus Epiſcoporum, & rerum ſuarum ablatarum redintegratione. *v. tom. 3.*

Epiſt. iv. Damaſi Papæ I. Titul. v. De Epiſcopis ejectis, aut rebus expoliatis. *v. eod. tom. 3. pag. 274.*

Concil. Toletan. anno 400. Capitul. xi. Ut ſi quis potentum quemquam ſpoliaverit, & admonente Epiſcopo non reddiderit, excommunicetur. *v. tom. 3. in fine.*

Epiſt v. Zozimi Papæ, ad Epiſcopos Galliæ. De Privilegijs Eccleſiæ Arelatenſis. Tit. iij. Ut Eccleſiæ Arelatenſi ſuæ Parochiæ reſtituantur. *v. tom. 4.*

Epiſt. lxxxix Leon. Pap. I. ad Epiſcopos Provinciæ Viennenſis. Titul. 1. Chelidonius Epiſcopus, quem Hilarius damnaverat, retractato judicio, abſolutus.

Ibid. Titul. ij. Projectus Epiſcopus, cui ægrotanti alterum idem Hilarius ſubſtituerat, in integrum reſtitutus. *v. tom. 7.*

Synodus S. Patricij, Auxilij, & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. xx. De fraudatore debiti. *v. locum, eod. tom. 7.*

Synodus Rom III. anno 501. ſub Symmacho Papa, & in ejus cauſa. De reſtitutione ſpoliatorum per totum. *Cauſa ergò de Sacerdotum animis (quæ de Concilio nondùm firmato triſtitiam miniſtrabat) abſciſſa eſt, &c.* v. totum, tom. 10.

Ibid. Synod. Rom. V. ſub eod. anno 503. *Nec ullos Epiſcopos ſuis rebus expoliatos, vel à Sedibus, vi aut dolo, &c.* v. locum, ibid.

Joann. Pap. I. Epiſt. 1. ad Zachariam Archiepiſcopum. De non accuſandis Epiſcopis. *Ideò iſta dicimus, quia in ſcriptis veſtris reperimus, &c. Priùs ergò oportet omnia illis, &c.* v. locum, cod. tom.

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. ix. Quæ ab Epiſcopo contrà Canones alienata ſunt, revocari. *v. tom. 11.*

Concil. Lugdun. II. anno 577. Can. iij. De ijs qui aliquos per vim & nefas captivos tenent, excommunicandis, niſi reſtituant. *v. tom. 12.*

Gregor. Magn. lib. 1. Epiſt. xix. Præcipit ut Honoratum Archidiaconum ſuo gradui reſtituat. *v. locum, tom. 13.*

Id. ejuſd. lib. ij. Epiſt. xiv. De Honorato Archidiacono in locum ſuum reſtituendo.

Ibid. Ejuſd. xv. De Natali & Honorato Archidiacono è loco ſuo honoris cauſâ dejecto. *v. locum.*

Ibid. in eadem. Altera pars. Epiſt. xvij. De poſſeſſionibus Floræ Abbatiſſæ reddendis. *v. loc.*

Id. ejuſd. lib. vij. De Maſſa Veneris Stephani Abbati reſtituenda.

Ibid. Epiſt. xliv. Hortatur ut de poſſeſſionibus injuſtè judicium cum Felice ſubeat. *v. locum, eod. tom.* 13.

Id. eod. lib. Epiſt. exx. Siagrio Epiſcopo Auguſtodunenſi. *Si in rebus ſæcularibus ſuum cuique jus, & proprius ordo ſervandus eſt, quantò magis in Eccleſiaſticis diſpoſitionibus nulla debet induci confuſio, nè ibi diſcordia locum inveniat, undè pacis debent bona procedere? Quod hac ratione ſervabitur, ſi nihil poteſtati, ſed totum æquitati tribuatur, &c.* v. locum.

Ibid. Epiſt. cxxj. *Summum in Regibus bonum eſt Juſtitiam colere, ac ſua cuique jura ſervare, & ſubjectis non ſinere quod poteſtatis eſt fieri, ſed quod æquum eſt cuſtodire. Quod quia vos diligere, & omninò confidimus ſtudere Excellentiæ veſtræ indicare ea quæ emendationem expetunt, ut per hoc, & oppreſſis ſuccurrere, & vobis mercedem æquirere noſtris Epiſtolis valeamus, &c.* v. locum.

Ibid. ejuſd. lib. xij. Epiſt. 1. Ut Fortunatum Abbatem injuſtè depoſitum reſtituat, & Epiſcopum reprehendat quòd Prædeceſſoris ſui abſque cauſa ordinationem deſtruxerit. *Quia incongruum valdè eſt à ſuſcepto officio, ſolâ quemquam voluntate ſuſpendi quem culpa non removet, &c.* v. locum, tom. 14. v. quoque Epiſt. 3. ad Bonifac. Diaconum.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. xxxviij. De ſuffragio Fundatoribus Eccleſiarum, vel filijs eorum, ex rebus ab ipſis collatis impertiendo. *Præbendum eſt à Sacerdotibus vitæ ſolacium indigentibus, & maximè his quibus reſtituenda vicißitudo eſt. Quicumque ergò fidelium de facultatibus ſuis Eccleſiæ aliquid devocione propriâ contulerunt; ſi fortè ipſi aut filij eorum redacti fuerint ad inopiam, ab eadem Eccleſia ſuffragium vitæ pro temporis uſu percipiant. Si enim Clericis vel Monachis, ſeu peregrinis, aut quamlibet neceſſitatem feſtinantibus, pro ſolo religionis intuitu, in uſum res eccleſiaſticæ largiuntur, quantò magis his conſulendum eſt, quibus * retributione juſtâ debetur.* 16. q. 7. Quicumque fidelibus. * retributio.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. iij. cap. xv. Ut ſubleventur ſedes quædam Epiſcopales rebus ſuis ſpoliatæ. *v. locum, tom.* 21.

Ebbo Sedi Rhemenſi Lotharij Imperat. Edicto reſtitutus, anno 840. ex Flodoardo lib. ij. cap. xx. *Quia confeßio delictorum non minùs in adverſis neceſſaria eſt, quàm in proſperis, & cor contritum & humiliatum Deus non deſpicit, gaudium etiam eſſe Angelorum in Cælo ſuper uno peccatore pœnitentiam agente non dubitamus; non mortales in cerris eos nequaquàm deſpicimus, pro quibus gaudere Angelos in Cælo divino teſtimonio non ignoramus. Accuſantes & reprehendentes in exceßibus, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

Concil. Vernenſe II. anno 844. Can. xij. Ut Eccleſijs reſtituantur loca & prædia eccleſiaſtica quæ Laïci poſſident. *v. eod. tom.*

Nicol. Pap. I. Epiſt. vij. ad Michaëlem Imperat. Cap. iv. ex Synodo Romæ habita, anno 857. Narrationis ordo de Photij depulſione, & Ignatij Pa-

triarchæ reſtitutione. *Reverentiſſimum & Sanctiſſimum Fratrem & Coëpiſcopum noſtrum Ignatium, &c.* v. locum, tom. 22.

Ibid. Cap. v. de eod. argumento. *Eos autem Epiſcopos, ſeu cujuſlibet ordinis Clericos, qui poſt injuſtam dejectionem Fratris & Coepiſcopi noſtri Ignatij, vel in exilio relegati, vel miniſterio aut gradu invidiosè privati, &c.* v. locum.

Ejuſd. Epiſt. ix. ad Michaëlem Imperat. *In.* 2. *pag. poſt* 3. *lin.* . . . . Nam ſi nos adeò Miſſos noſtros deſtinaſſemus, &c. *v. locum.*

Id. Epiſt. x. ad Clerum Conſtantinopolitanum. *Sub fin.* 3. *pag.* . . . . Porrò ſi nos ideò deſtinaſſemus, &c. *ad hæc verba*: debuit prævideri.

Idem ex Concil. Rom. III. *Reverentiſſimum & Sanctiſſimum Fratrem, &c.* v. ut ſuprà.

Ibid. v. *Eos autem Epiſcopos ſeu cujuſlibet ordinis Clericos, &c.* v. ut ſuprà.

Ejuſd. Epiſt. xj ad Bardam Cæſarem. *Sub fin.* 3. *pag.* . . . . Scilicet ut ablato, &c. *v. locum.* v. quoque Epiſt. 29. 31. 32. & ſequent.

Ibid. Epiſt. lxvj. ad Stephanum Comitem Arvern. *Il commence par de grandes plaintes contre ſa mauvaiſe conduite, & il ajoute.* . . . . Cæterùm quia quod his nequiùs extat, contrà omne quod Chriſtianæ Religioni convenit, dejecto Sanctiſſimo Sigone Arvernenſi Epiſcopo, in locum ejus pervaſorem Adonem Clericum ſubſtituiſti; præcipimus auctoritate Dei Omnipotentis Beatorum Apoſtolorum Principum Petri & Pauli, ut nullam paſſus moram Sanctiſſimum Sigonem Epiſcopum, dejecto pervaſore Eccleſiæ ſuę reſtituas, & in omni Sacerdotij dignitate eum manere amodò dimittas. *Paulò poſt*: Pervaſor verò Sanctæ Arvernenſis Eccleſiæ, ſi poſt hanc noſtram definitionem illic remorari tentaverit, & aliquod impedimentum Sanctiſſimo Sigoni Epiſcopo facere quacumque argumentatione præſumpſerit, ſciat ſe pari modo, non tantùm à vini & carnium, verùm & à Corporis & Sanguinis Domini N. J. Chriſti participatione penitùs eſſe ſejunctum, quamdiù noſtris juſſionibus obtinatè in præſentiam Apoſtolicam venire diſtulerit.

Appendix Epiſtolarum Nic. Pap. I. Epiſt. xv. ad Aquitanos. Ut res Eccleſiarum, quas injuſtè quoquomodo retinent, ſine mora reddant, ac deinceps ab ijſdem abſtineant.

Ibid. Epiſt. ad Carol. Regem. Ut curet à Lothario reſtitui ea quę ab Helletrude Sorore ſua Berengarij vidua abſtulerat. *v. locum, eod. tom.* 22.

Ibid. Fragmenta quædam aliarum Epiſtolarum Nic. Pap. I. Epiſt. ij. Reſtituendus eſt, quem neque convictum, neque confeſſum conſtat eſſe ejectum. *v. locum.*

v. quoque Epiſt. Nicol. Pap. I. poſt Concil. in loco qui dicitur Piſtis, anno 863. *in fine tom.* 22.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon: lxxj. Ut nullus accuſationem ſuſcipiat priuſquàm rebus ſuis reſtituatur.

Epiſt. 1. Hadriani Pap. II. ad Baſilium. Laudat Imperatorem quod Ignatium reſtituerit. *v. locum, tom.* 23. v. quoque Epiſt. 2. 3. 4. 5. & ſequent. ejuſd. argum.

Joann. Pap. VIII. Epiſt. xlij. ad Carolum Regem. Monet ut bona ablata à Monaſterio Sanctimonialium reſtituenda curet: quòd niſi intrà 60. dies fecerit, per Legatum id ſibi nuntiaverit, vel cauſam cur non ſint reſtituta, non reddiderit, eum excommunicat.

Ejuſd. Epiſt. lxxj. ad Cunipertum Comitem. Præcipit ut bona Romanæ Eccleſiæ quæ occupaverat, reſtituat. *v. quoque Epiſt.* 108. 110. 121. 129. 256. 262. 292. 300. *& ſequent.* Tom. 24.

Concil. apud S. Macram, anno 881. Cap. v. De rapinis compeſcendis. *Raptores autem, non noſtris verbis, ſed Chriſti, & Sanctorum ejus qui cum illo in Cælo regnant, &c.* v. locum fusè.

Ibid. vij. *Eccè quæ de rapinis & de raptoribus Sanctus Spiritus per ſibi organa digna comminatus eſt, & decrevit, &c.* v. totum fusè, eod. tom. 24.

Ibid. xvij. De poſſeſſione ex ſcripto poſſeſſa. *Qui terram habuerit per ſcripturæ ſeriem ſibi à majoribus relictam, ab hæredibus ad alios alienandi poteſtas ei non eſto, ſiquidem præſentibus cognatis coràm Rege aut Epiſcopo, ſcripturâ aut teſtimonio probetur, omni alienatione ei interdixiſſe illum qui priùs conteſſus, talemque ei impoſuiſſe legem cùm primò dederit.*

Appendix ad Concil. Lateran. III. De ſpoliatis reſtituendis vel non.

Ibid. De alienatione rerum Eccleſiæ, & de earumdem recuperatione. Sunt Cap. ix. *v. locum, tom.* 27.

v. ibid. paulò poſt. De raptoribus rerum Eccleſiaſtic. & violatoribus earum. Cap. 1. Raptori rerum Eccleſiaſticarum, niſi ablata reſtituat, vel de reſtituendo cautionem dederit, pœnitentia eſt deneganda: & ſi talis deceſſerit, Clerici ejus ſepulturæ non debent intereſſe. *Super eo quòd de raptoribus Eccleſiarum, &c.* v. locum, & titul. *De furto & latronibus.*

Concil. Herbipol. anno 1287. Capitul. xxx. De ſpoliatoribus ſtratarum. *Spoliatores ſtratarum, & raptores alios qui tranſeuntes per vias, &c.* v. locum, & ſequent. tom. 28.

DE OBREPTIONE ET SUBREPTIONE.

Hilar. Pap. Epiſt. iv. ad Leontium, Veranum, & Victurum Epiſcopos, anno 461. *Si quidem relationibus in noſtro judicio recenſitis, &c.* v. loc. ad hæc verba: *quidquid obreptum nobis eſſe conſtiterit.* Tom. 9. *v. de hac materia præcedent. titul.*

DE VSVRA.

CANON. APOSTOLORUM. Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, τόκοις ἁπαιτῶν, &c. *Eſt Can.* 43. *Apoſt.* Epiſcopus, aut Presbyter, aut Diaconus, uſuras à debitoribus exigens; aut deſinat, aut certè damnetur. *Eſt Can.* 44. *apud Dion. Exig.*

Concil. Eliberit. anno 305. Can. xx. De Clericis & Laïcis uſurarijs. *Si quis Clericorum detectus fuerit uſuras accipere, placuit eum degradari, & * abſtineri. Si quis etiam Laicus accepiſſe probatur uſuras, & promiſerit, correctus jam, ſi ceſſaturum, nec ulteriùs exacturum, placuit ei veniam tribui: ſi verò in ea iniquitate duraverit, ab Eccleſia eſſe projiciendum.*

* abſtinere.

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. xij. Ut Clerici fœneratores excommunicentur. *De Miniſtris qui fœnerant, placuit eos juxtà formam divinitùs datam, à Communione abſtineri.*

Concil. Neocæſar. anno 314. Can. iv. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἱερατικὸν, &c. *Eſt Can.* 5. *apud Dion. Exig.* Quòd non oporteat Sacerdotes, &c. *v. locum, tom.* 1.

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. xv. De Clericis uſuras accipientibus. *Quoniam multi ſub regula conſtituti, avaritiam & turpem quæſtum ſectantes, obliviſcuntur Divinæ Scripturæ dicentis*, pecuniam non dedit ad uſuram: *& fœnerantes centeſimas exigunt, æquum cenſuit Sancta & magna Synodus, ut ſi quis inventus fuerit, poſt hanc definitionem uſuras ſumere ex mutuo, vel aliter eam rem conſectari, aut ſeſculpa exigere, vel omninò aliquid aliud excogitare turpis lucri gratiâ è Clero deponatur, & alienus à Canone exiſtat.*

Ibid. Titul. lj. De fœneratore, & turpi quæſtu Clericis interdicto. *v. locum, tom.* 2.

Decreta Julij Pap. I. Decret. 1. Turpe lucrum ſequitur, qui minùs emit, ut plus vendat, vel quid ſit uſura?

Concil. Carth. g. I. anno 347. Can. xiij. Ut non liceat Clericis fœnerari. *Abundantius Epiſcopus Adrumetinus dixit: In noſtro Concilio ſtatutum eſt, ut non liceat Clericis fœnerari, &c.* v. locum, tom. 3.

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xvj. Ut Clerici non ſint uſurarij. *Ut nullus Clericorum ampliùs recipiat quàm cuiquam accommodaverit: ſi pecunias accipiat, ſpeciem eamdem quantam dederit, accipiat: & quidquid aliud tantùm quantùm dederit, accipiat.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. lxvij. De ſeditionarijs aut uſurarijs, nè Clerici fiant. *v. locum, tom.* 3.

Tituli Capitulorum Niceni Concilij, anno 419. Cap. xvij. Græco-Latinum. De Clericis qui uſuras accipiunt. *v. locum, tom.* 4.

Epiſt. 1. Leon. Pap. I. ad Epiſcopos per Campaniam & Picenum, &c. Titul. iij. Quòd uſuras non ſolùm Clerici exigere non debeant, ſed nec Laïci. *Nec hoc quoque prætereundum eſſe duximus, quoſdam lucri turpis cupiditate captos, uſurariam exercere pecuniam, & fœnore velle diteſcere; quod non dicam in eos, qui*

qui ſunt in Clericali officio conſtituti, ſed in Laïcos cadere, qui Chriſtianos ſe dici cupiunt, condolemus quòd vindicari acriùs in eos, qui fuerint confutati, decernimus, ut omnis peccandi opportunitas adimatur. 24. qu. 4. c. Nec hoc.

Ibid. Cap. iv. Ut Clericus, nec ſuo nec alieno nomine fœnus exerceat. *Illud etiam duximus præmonendum, ut ſicut non ſuo, ita non alieno nomine aliquis Clericorum exercere fœnus attentet: indecens enim eſt crimen ſuum commodis alienis impendere. Fœnus autem non ſolùm aſpicere & exercere debemus, ut quod hîc miſericorditer tribuimus, ab eo Domino, qui multipliciter, & in perpetuum menſurâ retribuet, recipere valeamus.* Diſt. 46. ſi. Sicut non ſuo.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xiv. Ut Clericus pecuniam ad uſuram non donet, nec conductor alienæ rei, vel negotiator exiſtat. *Si quis Clericus pecuniam dederit ad uſuram, &c.* v. tom. 9.

Concil. Turon. I. anno 461. Can. xiij. Ut Clerici uſurarij non ſint. *Illud etiam ſecundùm Scripturarum auctoritatem, vel Patrum conſtitutionem addendum credidimus, ut nè quis Clericus qui negotiandi ſtudium habere voluerit, uſuras accipiat; quia ſcriptum eſt:* Qui pecuniam ſuam non dedit ad uſuram. *Et alio loco:* In plateis ejus uſura & dolus. *Manifeſtum eſt enim beatitudinis non poſſe conſequi gloriam, quia præceptis divinis deviaverit.* Pſal. 14. Pſal. 54.

Decreta Agathenſis Concil. prioribus non inſerta ex Gratiano, anno 506. ij. Quando ampliùs quàm debetur exigitur, uſura committitur. *Tom.* 10.

Concil. Tarracon. anno 516. Can. ij. Ut Clerici emendi viliùs vel vendendi cariùs non permittantur.

Ibid. Can. iij. Ut Clerici, ſi ſolidum præſtiterint, ſine uſura recipiant. *Si quis verò Clericus ſolidum in neceſſitate præſtiterit, ut hoc de vino, vel frumento accipiat, quod mercandi cauſâ tempore ſtatuto detretum fuerit * venundari: Cæterùm ſi ſpeciem non habuerit neceſſariam, ipſum quod dedit, ſine ullo augmento recipiat.* 14. q. 4. Si quis Clericus. Ivo part. 6. c. 369. * venundare.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xxvij. Ut Clericus honoratus, uſuram, & turpe lucrum non exerceat. *Et Clericus à Diaconatu, & ſuprà pecunias non commodet ad uſuras; nec de præſtitis beneficijs quidquàm ampliùs quàm datur ſperet: nevè in exercendis * negotijs, ut publici qui ad populi reſponſum negotiatores obſervant turpis lucri cupiditate verſetur, aut ſub alieno nomine interdicta negotia audeat exercere. Quòd ſi quis adverſùm ſtatuta venire præſumpſerit, Communione conceſſâ, ab ordine degradetur.* * Vide Gregor. Turon. 3. ubi de Deſiderato Epiſcopo.

Capitula collecta à Martino Epiſcopo Bracar. anno 572. Cap. lxij. De uſuris vel negotiorum lucris. *v. locum, tom.* 12. *in fine.*

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sentent. xxij. De ſeditionarijs Clericis. *Seditionarium nunquàm ordinandum Clericum, ſicut nec uſurarium, vel injuriarum ſuarum ultorem.*

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xvij. Ut decimæ juſtæ ſolvantur, uſura iniqua, pondera, & menſuræ prohibentur. *Uſuras quoque prohibuimus, dicente Domino ad David,* dignum fore habitatorem Tabernaculi ſui, qui pecuniam ſuam non dederit ad uſuram. *Auguſtinus quoque ait:* Qui habet injuſtum lucrum ſine juſto damno, ubi lucrum, ibi damnum: lucrum in arca, damnum in conſcientia.

lib. 1. c. 5. Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 787. v. De uſuris. Item in eod. Concilio, ſeu in decretis Leonis Papæ, necnon in Canonibus qui dicuntur Apoſtolorum, ſicut & in Lege, ipſe Dominus præcepit, omninò omnibus interdictum eſt, ad uſuram aliquid dare. Quoniam multi Clerici avaritiæ cauſâ turpia lucra ſectantes, oblitique divini præcepti quod dicit: *Qui pecuniam ſuam non dedit ad uſuram*, fœnerantes centeſimas exigunt; ſtatuit hoc Sanctum Concilium, ut ſi quis inventus fuerit poſt hanc definitionem uſuras accipere, vel ex quolibet tali negotio turpia lucra ſectari, vel etiam ſpecies frugum ad ſextuplum dare; omnis qui tale aliquid commentus fuerit ad quæſtum, abſcindatur ex Clero, & alienus ab Eccleſiaſtico habeatur gradu. Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus uſuras à debitoribus exigens, aut deſinat, aut certè damnetur.

Concil. Nicæn. c. 17. Pſal. 14. Can. Apoſt. 44.

lib. 1. c. 39. Ibid. Cap. xxxix. Item in eod. ut qui commodaverit pecuniam, pecuniam accipiat; ſi ſpeciem aliam, eamdem ſpeciem quam dederit, accipiat. *Item placuit, ut Clericus, ſi commodaverit pecuniam, pecuniam accipiat: ſi ſpeciem, eamdem ſpeciem, quantam dederit, accipiat.*

Concil. Carth. 3. Can. 16. Ibid. Cap. lxvj. De avaritia & concupiſcentia.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxxiv. De avaritia & cupiditate. *v. tom. 20.*

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xxviij. De fugienda cupiditate & avaritia.

Ibid. Can. xxxij. Ut turpia lucra & uſuras non exerceant. *v. locum, eod. tom. 20.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. viij. Ut Sacerdotes annonam non congregent, ut cariùs vendant. *eod. tom.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. xl. De Clericis uſuras accipientibus. *Quoniam multi ſub regula conſtituti, avaritiam & turpia lucra ſectantur, oblitique Divinæ Scripturæ dicentis;* Qui pecuniam ſuam non dedit ad uſuram, *mutuum dantes, centeſimas exigunt: juſtè cenſuit S. Magna Synodus, ut ſi quis inventus fuerit, poſt hanc definitionem uſuras accipiens, aut ex adinventione aliqua, vel quolibet modo negotium tranſigens, aut hemiolia, id eſt ſeſculpa exigens, vel aliud tale prorſùs excogitans, turpis lucri gratiâ, dejiciatur à Clero, & alienus exiſtat à regula.*

Ex eod. Concil. Can. 17. 14. q. 4. quoniam multi. diſt. 47. quoniam multi. Pſal. 14.

Ibid. Cap. lxij. Quòd uſuram Clerici exigere non debent, ſed nec Laïci Chriſtiani. *Nec hoc quoque prætereundum eſſe duximus, quoſdam lucri turpis cupiditate captos, uſurariam exercere pecuniam, & fœnore velle diteſcere: quòd nos, non dicam in eos qui ſunt in Clericali officio conſtituti, ſed in Laïcos cadere, qui Chriſtianos ſe dici cupiunt, condolemus, quod vindicari acrius in eos qui fuerint conſtituti decernimus, ut omnis peccandi opportunitas adimatur.*

Ex Decret. 1. Leon. P. 14. q. 4. Nec hoc prætereundum.

Ibid. Cap. lxxv. Ut qui in ſacrario ſerviunt uſuras non exigant. *Quòd non oporteat Sacerdotes & Clericos fœnerantes uſuras, vel quæ dicuntur ſeſculpa, id eſt, è ſummam capitis & dimidium ſummæ percipere.*

Ex Concil. Laodic. c. 6. Diſt. 46. non licet fœnerari.

Ibid. Cap. lxxxij. Ut Clericus, nec ſuo nec alieno nomine fœnus exerceat. *Illud etiam duximus prænonendum, ut ſicut non ſuo, ita nec alieno nomine aliquis Clericorum exercere fœnus attentet: indecens enim eſt, crimen ſuum commodis alienis impendere. Fœnus autem hoc ſolùm aſpicere & exercere debemus, ut quòd hîc miſericorditer tribuimus, ab eo Domino, qui multipliciter & in perpetuum menſurâ retribuet, recipere valeamus.*

Ex decr. Leon. P. Ep. 1 c. 4.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. liij. De multimodis uſurarum adinventionibus. *Cùm multa & innumera ſint mala, quibus & Deus offenditur, & Regnum Chriſtianorum periclitatur; extat inter cætera unum quoddam valdè execrabile, Deoque deteſtabile avaritiæ genus, quo indubitanter & Deus ad iracundiam provocatur, quia eo præceptis ejus reſultatur, & miſeriæ humanæ præcepta divina tranſgredienti augmenta damnationis præparantur, &c.* v. loc. egregium & fusè, continet 3. pag. Tom. 21.

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lv. Ut Epiſcopi uſuras omninò compeſcere ſtudeant. *Ut Epiſcopi ſeipſos, atque Miniſtros ſuos, & maximè Eccleſiaſticos, cunctoſque Chriſtianos in ſua Parochia perpendentes, ex hoc ſtatuta Nicæni Concilij, & cæterorum Conciliorum, ab uſuris ſine excuſatione compeſcant: & quos compeſcere aliter non potuerint, Canonicam in eos ſententiam proferant.* 18.

Homilia Leonis Pap. IV. Nullus veſtrum uſuras exigat, ut conductor fœneratorum exiſtat.

Concil. Valentin. anno 855. Can. x. ..... Uſurarum etiam turpia lucra iterùm Canonicâ ſeveritate inhibemus.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. Cap. v. De uſuris omnibus Fidelibus prohibendis, Clericis ac Laïcis, & de menſuris & ponderibus, ut juſtæ & æquales habeantur.

Walterij Aurelian. Capitula. x. De curis ſæcularibus vitandis, & uſura. *Ut Presbyteri ſive Diaconi, &c.* v. locum, eod. tom. 22.

Concil. Wormat. anno 868. Can. lxix. De fœnore Clericis inhibito. *Item placuit ut Clericus, ſi commodaverit pecuniam, pecuniam accipiat: ſi ſpeciem, ſpeciem eamdem, quantam dederit accipiat.* Carth. 3. c. 16. c. 4.

Leges Eccleſiaſticæ S. Eduvardi Regis & Confeſſoris. Cap. xxij. De uſurarijs. *Uſurarios quoque defendit Rex Eduvardus, nè remaneret aliquis in toto Regno ſuo, &c.* v. locum, tom. 25. ſub finem.

Concil. London. anno 1125. Can. xj. De uſuris. Uſuram & turpe lucrum Clericis omnibus prohibemus. Qui verò ſuper crimine tali confeſſus fuerit, convictus, à proprio gradu dejiciatur.

Concil. Lateran. II. anno 1139. Can. xiij. De fœnore. *Porrò deteſtabilem, & probroſam divinis & humanis legibus, &c.* v. loc. tom. 27.

Concil. Turon. anno 1163. Can. ij. De uſura. *Plures Clericorum (quod mœrentes dicimus) eorum quoque, &c.*

Concil. Lateran. III. anno 1179. Cap. xxv. De uſura. *Quia in omnibus ferè locis * tantùm uſurarum ita inolevit, ut, &c.* eod. tom. 27. * f. crimen.

Appendix ad hoc Concil. Lateran. III. De uſuris. Cap. 1. Non admittatur diſpenſatio ut accipiatur uſura. *Super eò quòd à nobis tua diſcretio poſtulavit, &c.*

Ibid. Cap. ij. Contractus uſuram continet licet ex forma, ſic tranſeatur. *In Civitate tua dicis ſæpè contingere quod, &c.*

Ibid. Cap. iij. Fructus in ſortem ſunt computandi. *Quoniam non ſolùm viris Eccleſiaſticis, ſed etiam, &c.*

Ibid. Cap. iv. Quòd uluræ ſub juramento promiſſæ ſunt ſolvendæ. *Debitores autem ad ſolvendas uſuras, &c.*

Ibid. Cap. v. Uſuræ antè interdictum vel poſt perceptæ, ſunt ſolvendæ. *Cùm ſicut tu aſſeris, manifeſtos uſurarios, &c.*

Ibid. Cap. vj. Nullus ad uſuras ſolvendas eſt cogendus, niſi ad earum teneatur ſolutionem. *Super eo quod nos conſulere voluiſti, utrùm, &c.*

Ibid. Cap. vij. Fructus reddituum in ſortem ſunt computandi. *Ad noſtram noveris audientiam perveniſſe, quòd, &c.*

Ibid. Cap. viij. Sorte receptâ pignus eſt reſtituendum. *Nihilominus præcipimus tibi præſentium auctoritate, &c.*

Ibid. Cap. ix. Clericus uſuras accipiens, niſi ubi de manu laïcali beneficium Eccleſiæ redimat, officij ſui periculum debet ſuſtinere. *Plures Clericorum eorum, quia præſens ſæculum, &c.*

Ibid. Cap. x. De eò quòd ſuprà 8. cap. nihilominus. *Ex tranſmiſſa nobis quæſtione T & Matris ejus, &c.* v. locum, eod. tom. 27.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Cap. lxvij. De uſuris Judæorum. *Quantò ampliùs Chriſtiana Religio ab exactione compeſcitur uſurarum, &c.* vide tom. 28.

Concil. London. anno 1237. Capitul. iv. De arcenda avaritia Sacerdotum. *Auditu horribili audivimus & relatu, quod, &c.* eod. tom.

Concil. Lugdun. anno 1245. Capitul. xiij. De uſuris. *Cura nos Paſtoralis ſollicitae & hortatur, ut lapſis conſulamus Eccleſijs, &c.*

Concil. Viennenſe, anno 1267. Cap. viij. De uſurarijs. *Item dolentes referimus, quod quidam ſalutis ſuæ immemores, &c.* ibid.

Concil. Lugdun. II. anno 1274. Conſtit. xxvj. De uſuris. *Gregor. X. uſurarum voraginem, quæ animas devorat, &c.*

Ibid. Conſtit. xxvij. De eodem. *Item in eodem. Quamquàm uſurarij manifeſti de uſuris, &c.* v. locum, ibid.

Concil. Ravennate I. anno 1286. Capitul. vj. De teſtamento uſurariorum. *Cognoſcentes ſalubrem Conſtitutionem Generalis Concilij Lugdunenſis, &c.* v. loc. eod. tom.

Concil. Herbipol. anno 1287. Capitul. xxiij. De uſurarijs. *Uſurarios actus, divinâ & humanâ lege ſatis novimus exprobatos, &c.* ibid. eod. tom. 28.

Concil. Ravennate IV. anno 1317. Cap. xv. De cautione recipienda ab uſurarijs, & de pœnis recipientium uſurarios ad Eccleſiaſtica Sacramenta, ſeu ſepulturam. *Uſurarum voraginem, utriuſque Teſtamenti paginâ reprobatam, &c.* v. locum, tom. 29.

Concil. Saltzburg. anno 1386. Cap. xiij. De uſurarijs, & eorum pœnis. *Apud multos ita crimen uſurarum inoleviit, quod, &c.* v. eod. tom. 29.

Concil Friſingenſe, anno 1440. Cap. xxij. De uſuris, & uſurariorum pœnis & præemptionibus. *Uſurarum voraginem deteſtantes, inhibemus omnibus Chriſti fidelibus, &c.* in fin. tom. 33.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars ij. in fine. De uſuris. *Uſuram ad perniciem populorum, latius manentem, &c.* v. locum, tom. 35.

FALSI TESTES, TRADITORES, DELATORES, CALUMNIATORES, FALSARIJ AUTHORES FAMOSORUM LIBELLORUM.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. lij. De his qui in Eccleſia libellos famoſos ponunt. *Si qui inventi fuerint libellos famoſos in Eccleſia ponere, anathematizentur.* 5. qu. 1. Si qui. Decret. Ivo p. 3. c. 251. 5. qu. 6. Delator. Burch. l. 6. c. 17.

Ibid. Cap. lxxiij. De delatoribus. Delator ſi quis extiterit Fidelis, & per delationem ejus aliquis fuerit proſcriptus vel interfectus, placuit eum nec in fine accipere communionem. Si levior cauſa fuerit, intrà quinquennium accipere poterit communionem. Si Catechumenus fuerit, poſt quinquennij tempora admittatur ad Baptiſmum.

Ibid. Cap. lxxiv. De falſis teſtibus. Falſus teſtis prout eſt crimen abſtinebitur: ſi tamen non fuerit mortale quod objecit, & * probaverit, quod non tacuerit, biennij tempore abſtineatur; ſi autem non probaverit conventui Clericorum, placuit per quinquennium abſtineri. Burch. l. 15. c. 18. & l. 16. c. 18. * exprobraverit.

Ibid. Cap. lxxv. De his qui Sacerdotes accuſant, nec probant. Si quis autem Epiſcopum, vel Presbyterum falſis criminibus appetierit, & probare non potuerit, nec in fine dandam ei communionem. *v. titul.* De Judicijs, accuſatoribus.

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. xiij. De ijs qui Scripturas Sacras, Vaſa Dominica, vel nomina Fratrum tradidiſſe dicuntur. *De his qui Scripturas Sanctas tradidiſſe dicuntur, vel vaſa Dominica, vel nomina Fratrum ſuorum, placuit nobis, ut quicumque eorum ex actis publicis fuerit detectus, non verbis nudis, ab ordine cleri amoveatur. Nam ſi idem aliquos ordinaſſe fuerint deprehenſi, & de his quos ordinaverint ratio ſubſiſtit, non illis obſit ordinatio. Et quoniam multi ſunt qui contrà Eccleſiaſticam Regulam pugnare videntur, & per teſtes redemptos, putant ſe ad accuſationem admitti debere, omnino non admittendos, niſi ut ſuprà diximus, actis publicis docuerint.*

Ibid. Can. xiv. Ut qui falsò accuſant Fratres ſuos, uſquè ad exitum excommunicentur. *De his qui falsò accuſant Fratres ſuos, placuit eos uſquè ad exitum non communicare.*

Epiſt. ſive Reſcriptum Julij Pap. I. Titul. xxviij. Detractores & fautores inimicorum ab accuſatione removendos, nec majorem à minore debere impeti, nec in re dubia certa judicari ſententia, & de Judicijs inordinatis. *v. locum, tom. 2.*

Epiſt. 1. Felicis Pap. II. Titul. 5. Infames & ſacrilegos ad teſtimonium non admittendos. *v. loc. tom.* 3.

Ibid. Titul. ix. Quibus non liceat accuſare, vel teſtificari. *v. titul.* De teſtibus & teſtimonijs.

Capitula numero quinque ex Gratiano, poſt Concil. Carthag. III. Cap. iij. De his qui clericum falſo crimine impetunt. *v. locum, eod. tom.* 3.

Concil. Carthag. V. Capitul. 1. De clericis ad teſtimonium non pulſandis. *v. locum, ibid.*

Decreta Bonifacij Papæ I. Cap. iv. Nullus Epiſcopus, neque pro civili, neque pro criminali cauſa apud quemvis Judicem, ſive civilem ſive militarem producatur vel exhibeatur. Magiſtratus enim qui hoc jubere auſus fuerit, amiſſione cinguli condemnatione plectetur. *v. locum, & titul.* De Judicijs, accuſatoribus.

Concil. Affric. anno 424. Can. xcviij. Qui ad teſtimonium admittendi ſint? *v. locum, tom.* 4. *v. Can. xviij. Concil. Calchedon. tom.* 9.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xxiv. De his qui Fratribus ſuis falsò aliquid objecerint. *Eos qui falsò Fratribus ſuis, &c.* v. locum, eod. tom. 9.

Concil. Andegavenſe, anno 453. Can. iv. Qui verò tradendis, vel capiendis Urbibus interfuerint, à communione & convivijs arceantur. .... *Tùm ſi qui tradendis, &c.* v. locum.

Concil. Veneticum, anno 453. Can. 1. De homicidis & falſis teſtibus: *Itaque cenſuimus homicidas & falſos teſtes à Communione Eccleſiaſtica ſubmovendos, niſi pœnitentiæ ſatisfactione crimina admiſſa diluerint.* eod. tom.

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxvij. De homicidis & falſis teſtibus. *Tom.* 10.

Ibid. Decreta quædam ex codice librorum 16. lib. 5. c. 22. De illis qui contentiones & rixas amaverint.

Item. De illis qui faciles ſunt ad detrahendum.

Item. De falſo teſtimonio, quod capitale ſit crimen. *v. locum, eod. tom.* 10.

Concil. Epaon. anno 517. Can. xiij. De clericis falſi teſtimonij convictis. *v. locum, ibid.*

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. xvij. De his qui alios ad perjurium ſeu falſum teſtimonium ſollicitant, & ijs qui illis conſentiunt.

Ibid. Can. xviij. De illis qui innocentes accuſant. *Id etiam pari conniventia placuit, (quia in univerſo populo multi peccatis involuti eſſe dicuntur, qui ambitionis inſtinctu ſunt perjurijs irretiti) ut ſi quis convictus fuerit alios ad falſum teſtimonium vel perjurium attraxiſſe, aut quacumque corruptione ſollicitaſſe; ipſe quidem uſque ad exitum non communicet: hi verò, qui ei in perjurio conſenſiſſe probantur, poſt, ab omni ſunt teſtimonio prohibendi, & ſecundùm legem infamiâ notabuntur.*

22. qu 5. Si quis convictus.

Ibid. Can. xviij. De illis qui innocentes accuſant. *De his verò qui innocentes, aut Principi, aue Judicibus accuſare convicti fuerint, ſi Clericus honoratior fuerit, ab officij ſui ordine degradetur; ſi verò ſæcularis, Communione privetur, donec malum quod admiſit, per publicam pœnitentiam, dignâ ſatisfactione componat.*

Gregor. Magn. lib. v. indict. xiv. Epist. xxx. ad Ravennates. Excommunicat quemdam, qui de nocte contestatorios libellos contrà Castorium posuit. QUIDAM maligni spiritûs consilio repletus, contrà Castorium Notarium, ac Responsalem nostrum, nocturno silentio in Civitatis loco contentionem posuit in ejus crimine loquentem, mihique de facienda pace callidè contradicentem. Et quia quisquis veraciter loquitur semetipsum innotescere non debet formidare, oportet ut publicè exeat, & quæcumque in contestatione sua loqui præsumpsit ostendat. Quòd si non exierit, neque publicè confessus fuerit, quisquis ille sit, qui hoc agere præsumpsit, vel consensum in tantæ iniquitatis consilio præbuit, ex Dei & Domini Nostri Jesu Christi Spiritu definimus, ut Sancti ejus Corporis ac Sanguinis participatione privatus sit. Si verò quia latet, & quoniam nescitur, teneri à disciplina non valet, si tanti mali conscius etiam prohibitus, Corpus ac Sanguinem Domini percipere præsumit, anathematis ultione percussus sit, & ut fallax ac pestifer à Sanctæ Ecclesiæ Corpore divisus. Si quis autem fortasse talis est, quem nos hujus facti authorem ac participem esse nescientes, ad eum bona optantes Epistolas transmittimus, ipsa pro eo apud Omnipotentem Dominum deprecatio sit vacua. Sin autem in eadem Civitate egressus ad publicum potuerit docere quæ dixit, vel certè sciens se non posse quæ scripsit, ostendere, errorem suum fuerit apertè confessus, Dominici Corporis ac Sanguinis participatione non sit privatus, neque à corpore Sanctæ Ecclesiæ alienus existat: quia nos apud Omnipotentem Dominum ex nostris quotidiè culpis agnoscimus, ut quatenùs servato disciplinæ moderamine aliorum tamen erratis parcendo indulgeamus.

Ejusd. lib. viij. indict. iij. Epist. xxxiij. De mendacio Marciani Episcopi nescienter dicto. *v. locum, com.* 14.

Ejusd. lib. x. Epist. viij. De Donadeo Diacono injustè damnato. *v. locum.*

Leges Ecclesiasticæ Inæ Regis, anno 692. Titul. vij De eis qui falsum testimonium ferunt coràm Episcopo. *Si quis coràm Episcopo testimonium, aut pignus suum falsò produxerit*, 120. *solidis compensato.*

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. Tit. xij. De delatoribus. Delator dictus, eò quod detegit quod latebat. Si quis delator extiterit fidelis, & per delationem ejus aliquis fuerit proscriptus vel interfectus; placuit, nec in finem percipere communionem. Si levior causa fuerit, intrà quinquennium accipere poterit communionem: sed sic humanius definierunt, post tres annos percipere communionem. *De latrunculis.*

Ibid. Titul. xiij. De falsis testibus. Falsus testis, prout est crimen abstinebitur: si tamen non fuerit mortale quod objicit, & probare nequiverit crimen quod impegit, biennij tempore abstinebitur: si autem probaverit convento Clero, placuit per quinquennium abstineri.

Ibid. Tit. xxx. De minoribus culpis. Qui causâ invidiæ detrahit fratrem suum, & libenter audit detrahentem, septem dies pœniteat.

Capitul. Aquisgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. xlv. De accusatione vilium personarum. *Item in eodem infrà duo Capitula, ut viles personæ non habeant potestatem accusandi: & si in primo crimine victi sunt falsum dicere, in secundo non habeant potestatem dicendi.* Item placuit, ut omnes servi, vel pro- l. 1. c. 45.

Concil. African. Can. 96. prij liberti ad accuſationem non admittantur, vel omnes quos ad accuſanda publica crimina leges publicæ non admittunt: omnes etiam infamiæ maculis aſperſi, id eſt hiſtriones, ac turpitudinibus ſubjectæ perſonæ, hæretici etiam, ſive pagani, ſive Judæi: ſed tamen omnibus, quibus accuſatio denegatur in cauſis proprijs accuſandi licentiam non negandam. Item placuit, ut quotieſcumque Clericis ab accuſatoribus multa crimina objiciuntur, & unum ex ipſis, de quo priùs egerit, probare non valuerit, ad cætera jam non admittatur.

4. qu. 6. Omnibus. Concil. Afric. Can. 97.

Concil. Francoford. anno 794. c. 36.

Capitulare Theodulfi Epiſc. Aurel. anno 797. Cap. xxvij. Ut à falſo teſtimonio Fideles abſtineant. *Dicendum eſt eis, ut à falſo etiam teſtimonio abſtineant, ſcientes & hoc graviſſimum eſſe ſcelus, & ab ipſo Domino in Monte Sinaï prohibitum, dicente eodem Domino*: Non falſum teſtimonium dixeris: *ſive*; Teſtis falſus non erit impunitus, *&c.* v. locum, tom. 20.

Exod. 20. Prov. 19.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xliv. De falſis teſtibus coërcendis. *Ut de falſis teſtibus ejus ſimili modo piiſſimum firmetur Capitulum, qualiter & hoc quod ille Bononiæ ſtatuit firmiſſimum habeatur: & adhuc quærantur quatenus in ſua piiſſima miſericordia, ſi qua neceſſaria ſunt, augeantur: nè propter eorum falſa teſtimonia, iniquaque perjuria, tot damna, totque injuſtitiæ oriantur.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxxiv. Ut Comites & Judices, viles perſonas ad teſtimonium non admittant. *Summoperè admonendi ſunt Comites & Judices, nè viles & indignas perſonas coràm ſe permittant ad teſtimonium accedere: quoniam multi ſunt qui pejerare pro nihilo ducunt: in tantùm ut pro unius diei ſaietate, aut pro quolibet parvo pretio ad juramentum conduci poſſint, animaſque ſuas perjurio perdere minimè formident. Quamobres tales nequaquàm ad quodlibet teſtimonium admittendi ſunt. Et hoc notandum, quòd non ſolùm illi qui pejerant, ſed etiam qui perjuris conſentiunt, ſimili plectendi ſunt damnatione.*

Addit 4. Can. 77. Ludovici Imperat. Capitulare III. anno 828. vij. Quicumque comprobatus fuerit de eo quòd ſcienter teſtes in perjurium induxiſſet, ſub fidejuſſione ad Palatium noſtrum venire compellatur, ut ibi cum Fidelibus noſtris conſideremus, quid de tali homine faciendum ſit.

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. vj. De Ragamfrido Diacono, qui præcepta falſa Regio nomine condidiſſe dicebatur. *Poſt hæc Clarioſiſſimus Dominus Rex Carolus, coràm Sacra Synodo quemdam Diaconum, &c.* v. locum, tom. 21. ſub finem.

Nicolai Papæ I. Epiſt. ix. ad Michaëlem Imperatorem. *Sub med. 12. pag. ..* Quamobrem & nos quoque dilectionem tuam paterno ſalutantes affectu deprecamur, &c. *Continee circiter 30. lin. v. locum, tom. 22.*

Nicolai Pap. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. lxxxiv. De eo qui falsò aliquem accuſat. *Requirendum à nobis ducitis, quid de eo judicandum ſit qui quemlibet falsò criminatus fuerit, & poſt modum fallax accuſator apparuerit. De hoc quamvis venerandæ Leges abundè quod juſtum eſt innuant; nos tamen potiùs cum Apoſtolo vos ad miſericordiæ viſcera, quàm ſe Deus ſuper Sacrificium velle teſtatur, ſemper convenit exhortari; ſi quidem ipſe cùm gentes, quorum Magiſter erat, doceret, non ad auſteritatem Legis, ſed potius eas ad miſericordiæ viſcera provocabat, dicens*: Induite vos ergò ſicut Electi Dei Sancti & dilecti viſcera miſericordiæ benignitatem, humilitatem, modeſtiam, patientiam ſupportan-

Coloſſ. 3.

tes invicem, & donantes voſmetipſis, ſi quis adversùs aliquem habet querelam, ſicut & donavit vobis Dominus, ita & vos.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. De delatoribus. Delatores qui ſint, & quâ pœnâ mulctandi? *Delatori, aut lingua capuletur, aut convicto caput amputetur: Delatores autem ſunt, qui invidiâ produnt alios.*

Concil. Tullenſe II. anno 860. Cap. iij. De perjuris, & falſis teſtibus. De his qui jurant & perjurant in Nomine Dei Omnipotentis mendaciter, quod genu mali nimis prævaluiſſe dolemus, & de falſis teſtibus quorum execrabilis malitia uſquequaque prævalut, quod à Sanctis Patribus noſtris ex eis definitum eſt, ſervetur atque duræ & diſtrictę pœnitentiæ ſubdantur, quamdiù in crimine manent, foràs ab Eccleſia projecti, neque oblatio eorum in Sacris, neque nomen eorum inter Fideles reciratum habeatur.

Concil. Duziacenſe II. anno 874. De falſis teſtibus. ..... *De falſis quoque teſtibus in Libro Deuteronomij ita habetur*: Si ſteterit teſtis mendax contrà hominem accutans eum prævaricationis, ſtabunt ambo, quorum cauſa eſt antè Dominum, in conſpectu Sacerdotum & Judicum, qui fuerint in diebus illis. Cùmque diligentiſſimè perſeverantes invenerint falſum teſtem dixiſſe contrà fratrem ſuum mendacium, reddant ei ſicut fratri ſuo facere cogitavit, & auferes malum de medio tui, ut audientes cæteri timorem habeant, & nequaquàm talia audeant facere & non miſereberis ejus. *De falſis quoque teſtibus Salomon ait*: Teſtis falſus non erit impunitus. *Et alibi in ſex quæ ſe Deus odiſſe dicit, teſtem falſum & proferentem mendacia annumerat.* II. *Deut.19.* *Prov.19. & 6.*

Teſtis falſidicus tribus eſt perſonis obnoxius, primùm Deo, quem pejerando contemnit: ſequenter Judici, quem mentiendo fallere cupit: poſtremò innocenti, quem falſo teſtimonio lædit. In Sancta quoque Lege ſua Dominus ſpecialiter falſum teſtimonium & perjurium, atque mendacium prohibuit. Quicumque igitur unum ex his tranſgreſſus fuerit, Dominici præcepti prevaricator ſine dubio exiſtit. *Et poſt pauca*: Quia verò Lex dicit: Criminum diſcuſſio ibi agenda eſt, ubi crimen admiſſum eſt, &c. *v. cætera, tom. 24.* III.

Capitula incerti Authoris, loci, ac temporis. Cap. xxvij. De falſo teſtimonio. *Dicendum eſt eis ut à falſo etiam teſtimonio ſe abſtineant, &c.* v. locum, tom. 25. *Circiter Annum 1049.*

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Cap. 1. Anathemate condemnantur Eccleſiaſticorum Jurium, & Regni perturbatores, perjuri, calumniatores. *Auctoritate Dei Patris, & Beatæ Virginis, &c.* v. locum, tom. 28.

Concil. London. anno 1237. Cap. xxiv. De jusjurando calumniæ. *Jusjurandum calumniæ in cauſis Eccleſiaſticis, &c.* v. locum, eod. tom.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Rubr. xxvj. De injurijs & damno dato. *Rex Omnipotens, cujus Imperio ſubjacent univerſa, decrevit, & docuit, &c.* v. loc. fusè, eod. tom.

Ibid. Rubr. xxvij. De exceſſibus Laïcorum blaſphemantium Deum, vel Sanctos. *Cùm præcipiat Apoſtolus*: Benedicentes nolite maledicere, *&c.* v. locum, eod. tom. pag. 766. 1. *Petr. 3.*

DE PROCVRANTIBVS ABORTUM, EXPOSITORIBVS, EXPOSITIS.

CONCIL. ANCYR. anno 314. Can. xxj. Περὶ τῶν γυναικῶν τῶν, &c. *Eſt Can. xx. apud Dion. Exig.* De mulieribus quæ fornicantur, & partus ſuos necant, vel quæ agunt ſecùm, ut verò conceptos excutiant, antiqua quidem definitio uſque ad exitum vitæ eas ab Eccleſia removet: humanius autem nunc definimus, ut eis decem annorum tempus ſecundùm præfixos gradus pœnitentiæ largiamur.

Greg. Thaum. 14. 15 16. 18. 19.

Concil. Vaſenſe II. anno 442. Can. ix. De Expoſitis collectis, quid ſit obſervandum? *De Expoſitis, quia conclamata ab omnibus querela præceſſit, &c.*

Ibid. Can. x. De ijs qui Expoſitos per calumniam repetunt. *Sanè ſi quis poſt hanc diligentiſſimam, &c.* v. locum, tom. 7.

Concil. Arelatenſe II. anno 452. Can. lj. De Expoſitis quid ſit obſervandum? *Si Expoſitus antè Eccleſiam cujuſcumque fuerit, &c.* vide locum, tom. 9.

Concil. Agath. anno 506. Can. De Expoſitis inventis. *De Expoſitis id obſervandum, quod jam dudum Synodus Sancta conſtituit, &c.* Tom. 10.

Concil. Vaſenſe c. 9.

Concil. Ilerdenſe, anno 524. Can. ij. De his qui abortum faciunt, vel natos ſuos extinguunt. *Hi verò qui malè conceptos ex adulterio fœtus, &c.* v. locum, tom. 11.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſcopo. Capitul. lxxvij. De mulieribus fornicarijs, & abortum facientibus. *v. locum, in fine tomi* 12.

Gregot. III. in Judicijs pœnitentium. De diverſis criminibus & remedijs eorum. Cap. xvij. De mulieribus fornicarijs & abortum facientibus. *v. locum tom.* 17.

Concil. Mogunt. I. anno 848. Capitul. xxj. De mulieribus quæ partus ſuos necant. DE MULIERIBUS quæ fornicantur, & partus ſuos necant, vel quæ agunt ſecùm, ut utero conceptus excutiant, antiqua quidem definitio uſque ad exitum vitę eas ab Eccleſia removet; humaniùs autem nunc definimus, ut eis decem annorum rempus ſecundùm præfixos gradus pœnitentiæ largiatur. Item in Concilio Eliberitano Cap. 63. ſcriptum eſt de his quæ filios ex adulterio necant: Si qua per adulterium conceperit, idque poſt facinus occiderit, placuit * vix in fine ei dandam eſſe Communionem, eò quod geminaverit ſcelus. Item in Concilio Ilerdenſi Cap. 2. ſcriptum eſt * de his quæ abortum faciunt, vel natos ſuos extinguunt: hi verò qui malè conceptos ex adulterio fœtus,

Eſt Can. 20. Concil. Ancyr.

* nec ei in

* qui

vel editos necare ſtuduerint, vel in ventribus matrum potionibus aliquibus colliſerint, in utroque ſexu adulteris, poſt 7. annorum pœnitentiæ curricula Communio tribuatur; ita tamen in omni tempore vitæ ſuæ fletibus, & humilitati inſiſtant.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. xj. Cap. xvj. De Expoſitis infantibus, & collectione eorum. *Si expoſitus antè Eccleſiam cujuſquam fuerit miſeratione collectus, conteſtationis ponat Epiſtolam, & ſi is qui collectus eſt, intrà decem dies, quæſitus agnituſque non fuerit ſecurus, habeat qui colligit. Sanè qui poſt prædictum tempus ejus calumniator exiterit, ut homicida, Eccleſiaſticâ diſtrictione damnabitur, ſicut Patrum ſanxit auctoritas.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xxxv. De mulieribus quæ conceptos utero infantes voluntate excutiunt, vel dormiendo filios ſuffocare videntur. *Mulieres igitur, quæ antè temporis plenitudinem conceptos utero infantes voluntate excutiunt, ut homicidæ procul dubio judicandæ ſunt. Illæ verò quæ dormiendo filios ſuffocare videntur, leviter de his judicare oportet: quia nolentes, & non ſentiendo, ad hunc devolutæ ſunt caſum.*

DE ADVLTERIS, ET INCESTIS.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. vij. De pœnitentibus mœchiæ, ſi rursùs mœchaverint. *Si quis fortè Fidelis poſt lapſum mœchiæ poſt tempora conſtituta* * *acceptâ pœnitentiâ, denuò fuerit fornicatus, placuit nec in fine eum habere Communionem.*

* actâ.

Ibid. Cap. viij. De fœminis, quæ relictis viris ſuis, alijs nubunt.

Ibid. Cap. ix. De fœminis, quæ adulteros maritos relinquunt, & alijs nubunt.

Ibid. Cap. x. De Relicta * Cathecumeni, ſi adulterum duxerit.

* Cathecumena.

Ibid. Cap. xj. De Cathecumena, ſi graviter ægrotaverit.

Ibid. Cap. xij. De mulieribus, ſi lenocinium fecerint.

Ibid. Cap. xiij. De Virginibus Deo ſacratis, ſi adulteraverint.

Ibid. Cap. xiv. De Virginibus ſæcularibus, ſi mœchaverint.

Ibid. Cap. xviij. De Sacerdotibus & Miniſtris, ſi mœchaverint.

Ibid. Cap. xxxj. De adoleſcentibus qui poſt lavacrum mœchati ſunt. *Adoleſcentes qui poſt fidem lavaeri ſalutaris fuerine mœchati, cùm duxerint uxores, actâ legitimâ pœnitentiâ, placuit ad Communionem admitti.*

Ibid. Cap. xlvij. De eo qui uxorem habens ſæpiùs mœchatur. *Si quis fidelis habens uxorem, non ſemel, ſed ſæpè fuerit mœchatus, in fine mortis eſt conveniendus. Quòd ſi ſe promiſerit ceſſaturum, detur ei Communio. Si reſuſcitatus, rursùs fuerit mœchatus, placuit ulteriùs non* * *ludere eum de Communione pacis.*

* edere. al. illudere alios de.

Ibid. Cap. lxj. De his qui duabus ſororibus copulantur.

Ibid. Cap. lxiij. De uxoribus quæ filios ex adulterio necant. *Si qua mulier per adulterium, abſente marito, concepcrit, idque poſt facinus occiderit; placuit neque in fine dandam eſſe Communionem, eò quod geminaverit ſcelus.*

Ibid. Cap. lxiv. De fœminis, quæ uſque ad mortem cum alienis viris adulterant. *Si qua mulier uſque in finem mortis ſuæ cum alieno viro fuerit mœchata, placuit nec in fine dandam ei eſſe Communionem. Si verò eum reliquerit, poſt decem annos accipiat Communionem, actâ legitimâ pœnitentiâ.*

Ibid. Cap. lxv. De adulteris uxoribus Clericorum.

Ibid. Cap. lxix. De viris conjugatis, poſteà in adulterium lapſis. *Si quis fortè habens uxorem ſemel fuerit lapſus, placuit eum quinquennium agere de ea re pœnitentiam, & ſic reconciliari; niſi neceſſitas infirmitatis coëgerit antè tempus dare Communionem. Hoc & circà fœminas obſervandum.*

Ibid. Cap. lxx. De fœminis, quæ conſcijs maritis adulterant. *Si eum conſcientia mariti uxor fuerit mœchata, placuit nec in fine dandam eſſe Communionem. Si verò eam reliquerit, poſt decem annos accipiat Communionem.*

Ibid. Cap. lxxij. De Viduis mœchis, ſi eumdem poſteà maritum duxerint. *Si qua vidua fuerit mœchata, & eumdem poſteà habuerit maritum; poſt quinquenn*ij

quennij tempus, actâ legitimâ pœnitentiâ, placuit eam Communioni reconciliari. Si alium duxerit relicto illo, nec in fine dandam eſſe Communionem: vel ſi fuerit ille fidelis quem accepit, Communionem non accipiat niſi poſt decem annos, actâ legitimâ pœnitentiâ, niſi infirmitas coëgerit velociùs dare Communionem.

Concil. Arelat. I. anno 314. Can. X. Ut is cujus uxor adulteraverit, aliam illâ vivente non accipiat. *v. locum, tom. 2.*

Concil. Ancyr. anno 314. Can. X. De deſponſatis puellis, & ab alijs corruptis.

Ibid. Cap. XIX. De his qui adulteras habent uxores; vel ſi ipſi adulteri comprobentur.

Ibid. Can. XX. De his qui partus ſuos ex fornicatione diverſis modis interimunt. Εαν τινος γενη, &c. *Apud Dion Exig.* Si cujus uxor adultera fuerit, vel ſi ipſe adulterium commiſerit, ſeptem annorum pœnitentiâ oportet eum perfectionem conſequi, ſecundùm priſcos gradus. *Adulterata. Neocæſ. 8. Innoc 24.*

Concil. Neocæſar. anno 314. Can. viij. De his qui mulieribus adulteris juncti ſunt. *v. locum, tom. 2.*

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. XX. De inceſtis nuptijs contrà legem ſpiritualis cognationis, & de pœnitentia eorum.

Ibid. Titul. XXIJ. De nuptijs prohibitis fratrum & ſororum ſpiritualium ex ſuſceptione in Baptiſmo. *v. titul.* Gradus in matrimonio prohibiti.

Ibid. Titul. XXIIJ. De eo qui duas uxores ſimul duxerit, aut per libidinem alteram mulierem uxori ſuperinduxit, & de pœna ejus.

Ibid. Titul. LXXVJ. De Epiſcopo deprehenſo in adulterio, aut alio ſimili crimine deponendo tantùm ſine ſpe reſtitutionis in eumdem gradum, & non excommunicando.

Ibid. Titul. LXXVIJ. De lapſis ſemel in adulterium, Presbyteris, & Diaconis, ſi nunquàm duxerunt uxores; & de eiſdem lapſis viduis, & lapſis habentibus uxorem ſuperſtitem. Item de reverſis ad idem peccatum, tum viduis, tum habentibus adhuc vivas uxores, & qui ex his non recipiendi ad pœnitentiam, & qui ſemel tantùm, & qui bis. *v. locum, eod. tom. 2.*

Concil. Tolet. I. anno 400. Capitul. XVj. Devota ſi adulteraverit, decem annos pœniteat; ſi maritum duxerit, non permittendam ad pœnitentiam, niſi maritus deceſſerit. *vide.*

Ibid. Cap. XVij. De eo qui uxorem habet, ſi concubinam habuerit, non communicet. *Si quis habens uxorem fidelem, ſi concubinam habeat, non communicet. Cæterùm qui non habet uxorem, & pro uxore concubinam habet, à Communione non repellatur: tantùm ut unius mulieris, aut uxoris, aut concubinæ (ut ei placuerit) ſit conjunctione contentus; aliàs verò vivens abjiciatur donec deſinat, & per pœnitentiam revertatur.*

Innocent. I. Epiſt. iij. ad Exuper. Toloſan. Epiſc. Titul. iv. Quòd viri cum adulteris uxoribus non conveniant. *Et illud deſideratum eſt ſciri, cur communicantes, &c.* v. locum.

Ibid. Titul. vj. Adulteros eſſe, qui, divortio interveniente, aliud ineunt conjugium. *v. locum, tom. 4. pag. 18.*

Decreta Cæleſtini Pap. I. Titul. iv. Quæſtionis de binis uxoribus uni ductis, quarum prior non fuerat ſolemniter deſponſata, expeditio. *v. locum, eod. tom. 4.*

Reſponſiones Leon. Pap. ad inquiſitiones Ruſtici Narbonn. Inquiſitio v. De his qui mulieres ex quibus filios habent, relinquunt, & uxores accipiunt. *Ancillam à thoro, &c.* v. locum, tom. 7. pag. 213.

Synodus S. Patricij, Auxilij, & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia, anno 450. Can. XIX. De muliere conjugata adultero nubente.

Ibid. Can. XXIJ. De patre conſentienti filiæ nuptæ in amore illicito. *v. locum, tom. 7.*

Concil. Agath. anno 506. Can. lxj. De inceſtis conjugijs. *v. tom. 10.*

Concil. Tarracon. anno 516. De Clericis & Oſtiarijs, qui adulteris mulieribus immiſcentur, ut projiciantur. *eod. tom. 10.*

Concil. Lugdun. I. anno 517. Can. 1. De inceſti crimine, & cauſa Stephani. *v. in fin. tom. 10.*

Concil. Illerd. anno 524. Can. iv. De inceſtis, & quamdiù in ſcelere ſunt, inter Cathecumenos habeantur.

Ibid. Can. v. De his qui Altario ſerviunt, ſi ſubitò carnis fragilitate corruerint.

Ibid. Can. vj. De eo qui viduæ pœnitenti, vel Religioſæ Virgini ſtuprum intulerit. *vide locum, tom. 11.*

Concil. Arvernenſe I. anno 534. Can. xij. De inceſtis conjunctionibus. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. ix. De his qui uxoribus defunctis, concubinas ſibi crediderint ſociandas.

Ibid. Can. x. De inceſtis conjunctionibus antè Baptiſmum, vel ignoranter contractis. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. XXVIJ. De inceſtis conjunctionibus.

Ibid. Can. XXIX. Ut mulieres cum Clericis in adulterio deprehenſę, ab Epiſcopo diſtringantur. *vide.*

Concil. Pariſ. III. anno 557. Can. iv. De illicitis & inceſtis conjunctionibus. *v. tom. 12.*

Concil. Turon. II. anno 567. Can. XX. & XXJ. De adulterinis vel inceſtuoſis conjunctionibus.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſc. anno 572. Capitul. lxxvj. De adulteris. *v. locum, in fine tom. 12.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. Capitul. xx. Ut Archipresbyter, de Clericorum adulterijs Epiſcopo vel Archidiacono denuntiet. *v. tom. 13.*

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. iv. De inceſtis conjunctionibus. *ibid.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. xviij. De inceſtuoſis copulationibus vitandis. *ibid.*

Gregor. Magn. lib. viij. Epiſt. ix. De Sanctimoniali è Monaſterio egreſſa, quam impudicè Petrus nequiſſimus homo retinebat. *v. tom. 14.*

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. xiv. De inceſtis conjunctionibus diſſolvendis. *eod. tom. 14.*

Concil. Rhem. II. anno 630. Can. viij. De inceſtis conjunctionibus, & pœnis eorum qui his ſe conjungunt.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Sent. xiv. De inceſtis conjugijs. *v. loc.*

Concil. Bergamſtedenſe, anno 697. Can. iij. Adulteri ad vitæ probitatem per pœnitentiam reducantur à peccatis, vel à cœtu eccleſiaſtico arceantur.

Ibid. Can. iv. Alienigena adulter. *Alienigena verò qui hac ſpurcitia contaminati fuerint, & nolunt reſipiſcere, terrâ exeant peccata ſua unà cum ſuis facultatibus deportantes, quemadmodùm in alijs gentibus ab Eccleſiaſtica communione pelluntur.*

Ibid. Can. v. Vir militaris adulter. *Si occiderit virum militarem, qui (ſit hcundman) appellatur, finito hoc Concilio, in adulterio, ſpretâ Regis, Epiſcopi, librique Judicialis ſententiâ, deprehendi, Domino ſuo centum ſolidos dependito.*

Ibid. Can. vij. Sacerdos adulter. *Si Sacerdos adulterium deliquerit, Baptiſmumque nequiter non diſtulerit, nec ebrietati deditus fuerit, ſuum retineat miniſterium, habitúſque ſui privilegium.*

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. iv. De adulterio. *Adulterium dicitur, cùm quis alterius violat uxorem, vel Sanctimonialem. Adulter vocatur violator maritalis pudoris, eò quod alterius thorum polluit, &c.* v. locum, tom. 17.

Ibid. xj. De inceſtis. *v. locum.*

Ibid. xxvij. De fidelibus conjugatis, ſi cum gentili peccaverint. *Si quis fidelis homo habens uxorem, cum Judæa vel Gentili fuerit mœchatus, à Communione arceatur. Quòd ſi eum alius detexerit, poſt quinquennium, actâ legitimâ pœnitentiâ, poterit Dominicæ ſociari Communioni.*

Epiſt. Bonifac. Epiſc. ad Zachariam Papam. Titul. v. De inceſtis nuptijs Laïci cujuſdam viri primarij. *v. loc. eod. tom.* 17.

Epiſt. vij. Zachar. Pap. Titul. xxij. De his qui duobus fratribus nupſerint, vel qui duas ſorores uxores acceperint. *ibid.*

Ibid. Titul. xxv. De his qui adulteras habent uxores, vel ipſi ſunt adulteri. *v. locum.*

Concil. Leptin. anno 743. Can. iij. De inceſtis matrimonijs, & ut mancipia chriſtiana paganis non tradantur. *v. locum, ibid.*

Concil. Vermerienſe, anno 752. Can. ij. De eo qui cum uxoris ſuæ filia carnale commercium habuit. *Si aliquis cum filiaſtra ſua manet, nec matrem nec filiam ipſius poteſt habere, nec ille, nec illa alijs ſe poterunt conjungere ullo unquàm tempore. Attamen uxor ejus ſi ita voluerit, ſi ſe continere non poteſt, ſi poſteà quàm cognovit, quòd cum filia ſua vir ejus fuit in adulterio, carnale commercium cum eo non habet, niſi voluntate abſtinet, poteſt alio nubere.* Burch. l. 7 cap. 10. de eo qui cognovit conſ. uxoris.

Ibid. Can. x. De filio qui cum noverca mœchatus eſt. *Si filius cum noverca ſua uxore patris ſui dormierit, nec ille, nec illa poſſunt ad conjugium pervenire: ſed ille vir ſi vult poteſt aliam uxorem habere, ſed melius eſt abſtinere.* Burch. l. 17 c. 11.

Ibid. Can. xj. De eo qui cum prævigna, vel cum uxoris ſorore mœchatur. *Si quis cum filiaſtra ſua dormierit, ſimili ſententiâ ſtare poteſt: & cum ſorore uxoris ſuæ ſimili modo ſtare poteſt.*

Ibid. Can. xij. De eo qui cum duabus ſororibus dormierit. *Qui dormierit cum duabus ſororibus, & una ex illu anteà uxor fuerit, nullam ex illu habeat: nec illa adultera ſoror, nec ille vir qui cum illa adulteravit, alios unquàm accipiant.* 32 qu. 7. qui dormierit.

Ibid. Can. xviij. De eo qui cum uxoris ſuæ conſobrina mœchatur. *Qui cum conſobrina uxoris ſuæ manet, ſuâ careat, & nullam aliam habeat, illa mulier quam habuit, faciat quod vult, hoc Eccleſia non recipit.*

Capitular. l. 5. cap. 7. Synodus Metenſis, anno 753. Capitul. 1. De inceſtis. *Si homo inceſtum commiſerit, de iſtis cauſis, de Deo ſacrata, aut commatre ſua, &c.* v. locum, eod. rom. 27.

l. 5. c. 8. Ibid. Cap. ij. De Eccleſiaſticis Viris. *De Eccleſiaſticis verò, qui ſupradicta facinora commiſerint, ſi bona perſona fuerit, perdat honorem ſuum: minores verò vapulentur, aut in carcerem recludantur.*

Concil. Compend. anno 757. Can. viij. De eo, cujus uxor cum ipſius fratre mœchata eſt. *Si quis homo habet mulierem legitimam, & frater ejus adulteravit cum ea, ille frater, vel illa fœmina qui adulterium perpetraverunt, interim quo vivunt, nunquàm habeant conjugium. Ille cujus uxor fuit, ſi vult, poteſt habere aliam.*

Capitul. l. 5. c. 19. Ivo part. 8. c. 256.

Ibid. Can. x. De patre, qui filij ſui ſponſam oppreſſit, & poſteà filius eam accepit. *Si pater ſponſam filij ſui oppreſſerit, & poſteà filius ipſam acceperit, pater ejus poſteà non habeat uxorem, & ipſa fœmina non habeat virum, quia non dixit quod pater ejus cum ipſa manſiſſet: filius verò ejus qui neſciens fecit, accipiat mulierem legitimam.*

Ibid. Can. xiv. De illo qui cum matre & filia mœchatus eſt.

Ibid. Can. xv. De eo qui cum una ſororum mœchatus, alteram in uxorem ducit. *v. locum, eod. tom. 17. in fine.*

Capitulare Dominicum Caroli Magni Regis. Capitul. v. Ut Epiſcopi inceſtuoſos emendent, & viduas. *v. tom. 18.*

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xv. De iniquis & inceſtuoſis conjugijs prohibendis.

Ibid. Cap. xvj. Ut ſpurij & proles illegitima, non ſuccedant ad hæreditatem. *v. locum, eod tom. 18.*

Capitulare Dominicum Caroli Magni, anno Domini 805. Imperij Caroli 5. dátum ad Theodonis Villam. xvj. De inceſtuoſis. De inceſtuoſis ut canonicè examinentur, & nec propter alicujus amicitiam alij relaxentur, alij conſtringantur.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xj. De inceſtis conjunctionibus. *De inceſtis conjunctionibus, ſicut à Sanctis Patribus inſtitutum eſt, &c.* v. locum, tom. 20.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. liii. De inceſtuoſis. *Ut Epiſcopi inceſtuoſos pariter inveſtigare ſtudeant omnimodò præcipimus. Et ſi pœnitere noluerint, de Eccleſia expellantur, donec ad pœnitentiam revertantur.*

Capitulare Caroli Magni Imperat. anno Imperij ejus 13. anno 813. Capitul. viij. De inceſtuoſis inveſtigandis & coërcendis. *De inceſtuoſis omnino inveſtigandum, ut ab Eccleſia expellantur, niſi pœnitentiam egerint.*

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. anno 814. Capitul. xxix. De inceſtis nuptijs, & de Eccleſijs non dividendis. *eod. tom. 20. in fine.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxxiv. Ut potentes viri ac fœminæ provideant, nè in ſuis domibus vigeant adulteria & libidines. *v. locum, tom. 21.*

Concil. Mogunt. I. anno 848. Capitul. xxviij. De inceſtuoſis. *Ut Epiſcopi inceſtuoſos penitius inveſtigare ſtudeant omnimodò decrevimus, &c.*

Ibid. Cap. xxix. De damnatis nuptijs. *Si quis viduam uxorem duxerit, & poſteà cum filiaſtra ſua fornicatus fuerit, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

Digitized by Google

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Cap. xij. Ut inceſti & alij perditi, qui Epiſcoporum examen refugiunt, per Judices publicos compellantur. *Obtentum eſt etiam à devotiſſimo Principe, ut inceſti, & quilibet alij perditi, examen Epiſcoporum refugientes, per Judices publicos ad eorum præſentiam deducantur, nè ulteriùs illecebram peccandi nutriat impunitas vitiorum.* (Ces dernieres paroles ſont imitées de Ciceron dans l'Oraiſon pour Milon.)

Appendix Epiſtolar. Nicol. Pap. I. Epiſt. 1. ad Carol. Regem. Monet eum diligenter procurare, ut Lotharius Ingeltrudem uxorem adulteram Boſonis Comitis Regno ſuo ejiciat, & ad virum ſuum redire compellat. *v. quoque Epiſt. x. xj. ejuſd argum.* Tom. 22.

Ibid. Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xxviij. De eo qui ad uxorem alterius comprehenſus fuerit, quid judicandum ſit? lectis legibus reperietis. Jam verò ſi ad Eccleſiam adulter confugerit, judicandum ab Epiſcopo fore decernimus, quod Sacros conſtat diffiniſſe Canones, vel Sanctos Apoſtolicæ Sedis Præſules clarum eſt ſtatuiſſe.

Ibid. xxix. De inceſtuoſis. Similiter & de eo cenſemus, qui ad proximam ſanguinis ſui ingreditur. Verùm hujus tanti piaculi lepram melius ad Sacerdotis conſiderationem, & judicium profectò dirigimus.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. iij. De adulteris. Cap. 1. De eo qui habet mulierem legitimam, ſi frater ejus adulteravit cum ea. *Ex lib. 5. Cap.* 21. Si quis homo habens uxorem legitimam, ſi frater ejus adulteraverit cum ea, ille frater, vel illa fœmina, qui adulterium perpetraverunt, interim quod vivunt, nunquàm habeant ampliùs conjugium: ille verò cujus uxor fuit, ſi vult, poteſtatem habet uxorem accipere aliam.

Ibid. Cap. vj. Quòd fornicatio omnibus peccatis periculoſior eſſe perhibetur. *Ex eod. Cap.* 306. Quòd penè omnibus peccatis gravior, &c.

Ibid. Cap. ix. De muliere quæ adulteravit virum ſuum: ſimiliter & de viro qui uxorem ſuam adulteravit. *Mulier habens virum, ſi, &c.*

Ejuſd. Titul. iv. De inceſtis. Cap. 1. De inceſtis. *Ex lib. 5. Cap. 9.* Si homo inceſtum commiſerit cum Deo ſacrata, &c.

Ibid. Cap. ij. De inceſtuoſis. *Ex eod. lib. Cap.* 91. De inceſtuoſis ut canonicè examinentur, & non propter alicujus amicitiam quidam relaxentur, quidam verò conſtringantur.

Ibid. Cap. iij. Item de inceſtuoſis. *Ex eod. lib. Cap.* 165. Ut Epiſcopi inceſtuoſos pariter inveſtigare ſtudeant omninò præcipimus; & ſi pœnitere noluerint, de Eccleſia expellantur, donec ad pœnitentiam revertantur.

Ibid. Cap. iv. Ut Epiſcopi inceſtuoſos emendent & corrigant. *Ex eod. Cap.* 303. Ut Epiſcopi inceſtuoſos homines emendent, & magnam diligentiam habeant ex eis, ſeu & de viduis infrà ſuam Parochiam poteſtatem habeant ad corrigendum.

Ibid. Cap v. Ut inceſti & parricidæ canonicè coërceantur. *Ex lib. 6. Cap.* 71. De inceſtuoſis & parricidis ut canonicè coërceantur, ſicut de illo judicatum eſt, qui materteræ ſuæ filiam ſtupravit, ut conjugium ultrà non repetat, & militiæ cingulum derelinquat, & aut Monaſterium petat, aut ſi foris remanere voluerit, tempora pœnitentiæ ſecundùm Canones planè exolvat.

Ibid. Cap. vj. De inceſtis & criminoſis, ac de infirmis pœnitentibus, at-

que de jejunio quatuor temporum. *Ut de inceſtis & criminoſis maximam curam habeant Sacerdotes, nè in ſuis pereant ſceleribus, & animæ eorum à diſtricto Judice Chriſto eis requirantur. Similiter de infirmis pœnitentibus, ut morientes ſine reconciliatione & viatico non deficiant. Et ut quatuor temporum jejunia à fidelibus cuſtodiantur.*

Ibid. Cap. vij. De eo qui ſe inceſtuoſo ordine his perſonis, quibus à regulis prohibitum eſt, conjunxerit. *Ex eod. Cap.* 400. Si quis non eo gradu, ſed inceſtuoſo ordine cum his perſonis quibus à regulis divinis prohibitum eſt, conjunxerit, uſquequò pœnitentiam ſequeſtratione teſtentur, utrique Communione priventur, &c.

Ibid. Cap. viij. Ex libro legum Theodoſij tertio capite. xij. De inceſtis. *Ex eod. lib. Cap.* 401. Quòd inceſti non ſint legitimi hæredes, ſed infamiâ ſint notatæ utræque perſonæ.

Ibid. Cap. x. De inceſtis, quid agendum? *Ex lib. 6. Cap.* 257. Ut inceſtum nullus ſibi unquàm ſociet conjugium. Quòd ſi contigerit, ab Epiſcopo loci illius ſeparentur, & publicam ſeptem annorum, juxtà canonicos gradus agant pœnitentiam. Qui autem hoc agere noluerint, anathema ab omnibus habeantur.

Ibid. Cap. xij. Ut inceſti à Sacerdotibus, & Deum timentibus hominibus perquirantur, & canonicè puniantur. *Ex eod. Cap.* 377. De inceſtis omni ſtudio perquirendum eſt Sacerdotibus per homines veraces, & timorem Dei antè oculos habentes: & ſi reperti fuerint, ſtatim aut per ſe emendare ſtudeant, aut cum adjutorio Archidiaconi ſui Epiſcopi hoc ipſum extirpare ſatagant, nè tanto flagitio & ſcelere & illi polluantur, & pereant, & alij in eorum vicinitate Omnipotentis Dei iram incurrant.

Ibid. Cap. xij. Ut inceſti, quamdiù in ſcelere manent, non fidelium chriſtianorum, ſed tantùm aut gentilium, aut cathecumenorum, vel energumenorum locum teneant. *Ex eod. lib. Cap.* 404. Inceſti, dum in ipſo deteſtando atque nefando ſcelere manent, non inter fideles chriſtianos, ſed inter gentiles, aut cathecumenos, vel energumenos habeantur, &c. *v. locum.*

Ibid. Cap. xv. Item de inceſtis. *Ex eod. lib. Cap.* 434. Inceſtos, nullo conjugij nomine prevalendos eſſe cenſemus.

Ibid. Titul. iv. Cap. xj. De his qui cum pecoribus coïtu mixti ſunt, aut more pecudum uſque ad affinitatis lineam cum conſanguineis inceſtum commiſerunt, ſive cum maſculis concubuerunt. *Ex eod. lib. Cap.* 356. In hoc Titulo græca verba poſita ſunt. Περὶ τῶν ἀλογευομένων, ἢ ἀλογευομένων. Quòd nos latinè poſſumus dicere, *de his qui irrationabiliter verſati ſunt, ſive verſantur.* In qua ſententia ſenſus duplex eſt, id eſt, de his qui cum pecoribus, aut more pecudum cum conſanguineis, uſque ad affinitatis lineam inceſtum commiſerint, aut cum maſculis concubuerint; quiſquis ex his unum egerit, aut capite puniatur, aut ſi ei vita conceſſa fuerit, juxtà Ancyrani Concilij ſententiam, quæ in capitulo 16. continetur, pœnitentiam veraciter agat.

Ibid. Titul. xj. Cap. xix. De conſervanda fide inter virum & uxorem. *Ex lib. 6. Cap.* 414. Scire omnes volumus, ſicut & ſæpius à Dominis Epiſcopis, & à reliquis Dei ſervis admoniti ſumus, quod viri uxoribus ſuis, & uxores ſimiliter viris ſuis veraciter fidem & dilectionem ſervare debent, & non in aliquo

ab his declinare: & quod non liceat conjugatis, neque pellicem, neque concubinam habere.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xj. De his qui irrationabiliter peccant, aut cum conſanguineis, ut acriùs judicentur quatenùs hujuſmodi vita abſcindatur.

Ibid. xiv. Ut inceſta omnia juxtà modum culpæ, abſque acceptione perſonæ à Presbyteris judicentur.

Concil. Aquiſgran. III. anno 860. in cauſa Theutbergæ uxoris Lotharij Regis. In x. Titul. De inceſtis conjunctionibus. *v. locum, tom.* 22.

Concil. Wormat. anno 868. Can. xliv. De adulteris. Si cujus uxor adulterium fecerit, aut vir in alienam uxorem irruerit, ſeptem annos pœnitentiam agat.

Ibid. Can. lxiij. De concubitu vago & inceſtuoſo. *Ex Concil. Carthag.* Si quis cum matre & filia in adulterio manſit, neſciente matre, quod cum filia manſiſſet: ſimiliter & filia neſciente quod cum matre manſiſſet, &c. *v. locum, tom.* 23.

Ibid. Can. lxxix. De inceſtis conjunctionibus. Ut Epiſcopi inceſtuoſos punire & inveſtigare ſtudeant omninò decrevimus. Qui ſe pœnitere noluerint, de Eccleſia expellantur, donec ad pœnitentiam revertantur. Quòd ſi Sacerdotum noluerint admonitionibus aurem accommodare, volentes in priſtinis perdurare criminibus, oportet eos per ſæcularis potentiæ diſciplinam à tam prava conſuetudine coërceri.

Epiſt. cxcviij Joann. Pap. VIII. ad Airardum Archiep. Auſcenſem, ejuſque Suffraganeos. Hortatur ad depravatos populi mores corrigendos, præcipuè inceſta matrimonia. Nè quis relictâ uxore aliam ducat, aut ſimul cum uxore concubinam habeat, &c. *v. locum, tom.* 24.

Concil. Duziacenſe II. anno 874. adversùs inceſta conjugia, & rerum eccleſiaſticarum pervaſiones. *v. locum, eod. tom.* 24

Concil. Mogunt. anno 888. Capitul. xxiij. De viris & fœminis, ſi adulterij reatu, ſive alicujus flagitij crimine accuſati fuerint, qualiter expurgari debeant? *v. eod. tom.* 24.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xl. De eo, quod quidam uxorem alterius, vivente eo, conſtupravit, & inſuper juramento confirmavit, eo morente, conjugem eam accipere. *Audivimus rem execrabilem, & Catholicis omnibus deteſtandam, &c.*

Ibid. Cap. xlj. De eo, ſi quis duxerit uxorem & concumbere non valens cum ea, frater ejus clam violaverit illam. *Si quis legitimam duxerit uxorem, &c.* v. locum, & capitul. 43. ſequent. eod. tom. 24.

Ibid. Cap. lj. De eo, ſi quis cum uxore alterius, vivente eo, fornicatus fuerit.. *v. locum.*

Concil. Mamnet. anno 897. Can. xij. De pœnitentia adulteri. *Si cujus uxor adulterium perpetravit, & hoc à viro deprehenſum fuerit, & publicatum, dimittat uxorem, ſi voluerit, propter fornicationem. Illa verò 7. annis publicè pœniteat: vir verò ejus illâ vivente, nullatenùs aliam accipiat.*

Ibid. Can. xiij. De pœnitentia fornicationis. *Si qua mulier non habens virum, aut vir non habens uxorem fuerint fornicati, tribus annis pœniteant.*

Ibid. Can. xiv. de eod. argum. *Quod ſi vir non habens uxorem, alterius uxorem adulteravit, &c.* v. locum.

Leges Eccleſiaſticæ Edoüardi Senioris Regis Angliæ. Titul. iv. De inceſtu. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Troſlejanum, anno 909. Capitul. viij. De inceſtis, raptis, & inceſtis nuptijs. *Et præterea quædam execrabilis ſpecies rapinæ, vel potiùs ſacrilegij, &c.* v. locum fusè, in fine tom. 24.

Leges Eccleſiaſticæ Edmundi Regis Angliæ, anno 944. Cap. iv. De adulterio. *Si quis Monialem ſtupraverit, aut inſtar homicidæ compenſato, &c.* Tom. 25.

Alia Tabula Legum Eccleſiaſticarum Canuti Regis, anno 1032. XIX. De adulteris. *Si quis jura violarit conjugalia, &c.*

Ibid. XX. de eod. argum. *Si quis ſtuprum inceſtum commiſerit, &c.* Item & 21. 22. 23. & 24. *v. locum, tom.* 25.

Concil. Lateran. II. anno 1139 Can. xvij. De inceſtis. *Sanè conjunctiones conſanguineorum omninò fieri prohibemus, &c.* v. tom. 27.

Concil. Colonienſe, anno 1225. Capitul. xiij. De committentibus inceſtum cum Sanctimonialibus & Canonicis, & de eiſdem Sacris Virginibus pollutis. *Licet contrà nefandos inſidiatores ſacrarum virginum, &c.* v. locum, tom. 28.

Concil. Ravennate II. anno 1313. Capitul. XXIX. De pœna adulterorum. *Cùm de matrimonio loquens dicat Apoſtolus, propter hoc relinquet homo, &c.* v. locum, eod. tom. ſub fin.

Concil. Palentinum, anno 1322. Cap. xxij. De adulteris. *Lex continentiæ & thori conjugalis fidelitas, &c.* v. locum, tom. 29.

Concil. Palentinum, anno 1388. Cap. vij. De adulteris. *In Paradiſo voluptatis, ubi primum parentem, &c.* v. locum, eod. tom. 29.

De hac materia, vide titul. ſequent.

DE INCESTU.

CONCIL. ANGYR. anno 314. Can. XXV. Μνηστευσάμενός τις κόρην, &c. *Eſt Can. xxiv. apud Dion. Exig.* De his qui virginum corruptionibus conſentiunt. *Quidam ſponſam habens, ſororem ejus violavit, & gravidam reddidit, poſtmodùm deſponſatam ſibi duxit uxorem; illa verò quæ corrupta eſt, laqueo ſe peremit, hi qui fuerunt conſcij poſt decemnem ſatisfactionem juſſi ſunt ſuſcipi, ſecundùm gradus pœnitentiæ conſtitutos.*

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. xj. De inceſtis. INCESTI dicuntur, qui propriè illicitam commixtionem perpetrant. Vocati inceſti, quaſi incaſti. Inceſti namque tales dicti ſunt, ſi filius cum matre, ſi frater cum ſorore, ſi quis novercam duxerit, aut cognatam, ſi quis conſobrinus conſobrinam, aut ſororis filiam, ſi quis relictę avunculi miſceatur, aut patrui, vel privignæ concubitu polluatur, vel qui duas ſorores, aut illa quæ duos fratres. Si quis filius cum matre tam funeſtum atque neceſſarium vitium perpetraverit, ſecundùm antiquam diffinitionem inermis quindecim annos cum fletu & luctu pœnitentiæ, & uxorem nunquàm accipiat, & ex his ſeptem annos extrà metas ipſius terræ exul fiat, & non communicer, niſi urgente mortis periculo. Si cum filia & ſorore, ſimili ſententiâ ſubjaceat. Si cum nepte, vel cum matre, vel quæ ſuperiùs nominatæ ſunt, ſecundùm paternam definitionem decem annos ſe pœnitentiæ ſubdat, & uxorem nunquàm accipiat, & ille vir arma relinquat, & exul fiat, nec communicet, niſi imminente diei mortis periculo. Si qua mulier duos fratres, aut ſi quis vir duas ſorores habuerit, à Communione abſtineantur uſque ad mortem, in mortem autem eis detur Communio pro miſericordia: ſi verò ſupervixerint Communione acceptâ, & de infirmitate convaluerint, agant plenam pœnitentiam tempore conſtituto in eodem Concilio. Si quis poſt obitum uxoris ſuę, ſororem duxerit, & ipſa fuerit fidelis, quinquennium à Communione placuit abſtineri, niſi fortè dari pacem velociùs neceſſitas coëgerit infirmitatis.

Vide copiosè de hac materia titul. ſuprà De adulteris & inceſtis, *& titul. ſequene.*

ΠΕΡΙ ΑΡΣΕΝΟΚΟΙΤΩΝ.

CONCIL. ELIBERIT. annò 305. Can. lxxj. De ſtupratoribus puerorum. *Stupratoribus puerorum nec in fine dandam eſſe Communionem.*

Concil. Ancyr. anno 314. Can. xvj. De his qui fornicantur irrationabiliter, id eſt, qui miſcentur pecoribus, aut cum maſculis polluuntur. περὶ τῶν ἀλογευσαμένων. *Quotquot antè vicesimum annum tale crimen commiſerie, 15. annis exactis in pœnitentia, Communionem mereantur orationum, &c.* Tom. 2.

Ibid. Can. xvij. Τῶν ἀλογευσαμένων, καὶ λοιπὸν ὄντες, &c. *Eſt Can. xvj. apud. Dion. Exig.* Eos qui irrationabiliter vixerint, & leprâ inuſti criminis alios polluerint, præcepit Sancta Synodus inter eos orare, qui ſpiritu periclitantur immundo.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſc. Cap. lxxxj. De his qui ſe animalibus commiſcuerunt.

Ibid. Cap. lxxxij. De his qui uſque ad finem in peccatis perdurant, & in exitu Communionem accipiunt. *v. locum, in fine tom.* 12.

Egica Rex in Concilio Toler. XVI. anno 693. *In med. 4. pag.* . . . . Inter cætera tamen obſcœnum crimen de concubitoribus maſculorum extirpandum decernite: quorum horrenda actio, & honeſtatæ vitæ gratiam maculat, & iram cælitùs ſuperni Judicis provocat.

Ibid. Capitul. iij. De ſtupris. *Sicut cordis corporiſque munditia homines Deo proximos facit, &c.* v. locum, tom. 17.

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. xxj. De ſodomitis. *Si quis ordinatus in ſcelere ſodomitico coinquinatus fuerie, quod intantùm coram Deo abominabile deſcribitur vitium, ut etiam igne & ſulphure eorumdem Civitates legantur ſubverſæ, decem annos, ſecundùm antiquam conſtitutionem pœniteat. Quidam humaniùs ſeptem annos diffinierunt. Illi autem qui neſciunt vim flagitij hujus, tres annos præfixerunt ut pœniteant. Pueri verò qui illud exercere ſciunt, oportet ut emendare feſtinent, videlicet quinquaginta dies pœniteant, inſuper & verberibus afficiantur; quia neceſſe eſt ut ſeges quæ malè pullulat reſecetur.*

Ibid. xxij. De his qui ſe animalibus commiſcuerunt. *Si quis autem poſt viceſimum annum habens uxorem in hoc fœdiſſimo vitio corruerie; ſi cum bucula, decem annos pœniteat. Et lat ejus nec caro manducetur, tradatur. Cum cæteris verò animalibus, ſecundùm humaniorem diffinitionem, juniores ætates, minuſque capaces, ſeptem annos pœniteant, aut tres aut unum.*

Ibid. xxx. de eod. argumento. *Si qua mulier cum altera coitum fecerit, quatuor quadrageſimas pœniteat. Molles unum annum pœniteant.*

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. xlix. De his qui contrà naturam peccant. *In Concilio Ancyr. invectum eſt in eos, qui cum quadrupedibus, &c.* v. locum, tom. 20. *In titulo græca verba hæc ſunt:* περὶ τῶν, &c.

l. 1. c. 49. Concil. Ancyr. Can. 15

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. 1. cap. 34. Quòd patratores diverſarum pollutionum, quas cum maſculis & pecoribus admittunt, judicio canonico, quod in Ancyritano Concilio ſub titul. 16. continetur, plectendi ſunt. *Cùm miſeria humana multifariis fragilitatis ſuæ exceſſibus, &c.* v. locum.

v. titul. De pollutione, *& titul. ſequent.* De fornicatoribus.

DE BELLO ET PACE.

CONCIL. ARELAT. I. anno 314. Can. iij. Ut qui in * pace arma projiciunt, excommunicentur. *De his qui arma projiciunt in pace, placuit abſtineri eos à Communione.* * *bello.*

Concil. Nicæn. anno 325. Can. xij. Οἱ δὲ προσκλίνητες μὲν ὑπὸ τῆς χάριτος, &c. De his qui abrenuntiaverunt, & iterùm ad ſæculum ſunt reverſi. *Quicumque vocati per gratiam, primum quidem ardorem, fidemvè, &c.* v. locum, tom. 2.

Concil. Carthag. I. anno 327. Capitul. Ut pacta inter Epiſcopos inita cuſtodiantur. *v. tom. 3. pag. 101.*

Concil. Tolet. I. anno 400. Can. viij. De eo qui poſt Baptiſmum militaverit, ut ad Diaconum non promoveatur. *Si quis poſt Baptiſmum militaverit, & clamydem ſumpſerit, aut cingulum; etiamſi graviora non admiſerit, ſi ad Clericum admiſſus fuit, Diaconij non accipiat dignitatem.*

v. notas Severini Binij in Concil. Aurel. I. anno 511. Clodoveus quibus armis Alaricum * devicerit. *v. locum, tom. 10.* * *timore Dei.*

Concil. Turon. II. anno 567. Can. ij. De pace inter Epiſcopos conſervanda. *v. tom. 12. pag. 590.*

Gregor. Mag. lib. vj. Epiſt. iv. De cuſtodienda caritate & unitate Sanctæ Dei Eccleſiæ. De Paſtoralis muneris difficultatibus: & de univerſalis nomine rejiciendo.

Ejuſd. Epiſt. v. De conſervanda pace Sanctæ Eccleſiæ, &c. *v. locum.*

Id. lib. vij. Epiſt. xj. De Lege Imperatoris: & quòd ex militari habitu nullus, niſi antè triennium probatus ſuſcipiendus ſit.

Altera pars hujus lib. vij. Epiſt. ij. De pace facta cum Rege Longobardorum, & de meſſe die Dominicorum exarata.

Ibid. Epiſt. vj. De pacis Laudibus.

Ibid. Epiſt. xlij. Gratias refert Theodolindæ Reginæ Longobardorum, de pace facta. *v. locum, tom. 13. v. quoque* ibid. Epiſt. 103. De pace facta cum Longobardis, & Epiſt. 126.

Ejuſd. lib. ix. Epiſt. xlv. Ut in hoſtium invaſione Litaniæ fiant, & pravi hominum mores emendentur. *v. tom. 14.*

Ejuſd. lib. xj. Epiſt. xlviij. De pace & unitate Sanctæ Eccleſiæ, & de univerſalis vocabulo fugiendo. *v. locum, eod. tom. 14.*

Concil. Tolet. VI. anno 638. Capitul. xij. De confugientibus ad hoſtes. *v. tom 14.*

Concil. Tolet. VII. anno 646. Capitul. vj. De convicinis Epiſcopis in Urbe Regia commorandis. *v. locum, in fine tom. 14.*

Leges Eccleſiaſticæ Inæ Regis Occiduorum Saxonum, anno 693. vj. De pugna in Eccleſia (inter alia.) *Si quis in Regia pugnaverit, &c.* v. locum.

Ibid. ix. De pace violata in Oppido (inter alia.) *Pacis in Oppido Regis vel Archiepiſcopi violatæ, &c.* v. locum, tom. 17.

Concil. Cloveshoviæ, anno 747. Capitul. ij. De unitate pacis.

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. lxj. De pace & concordia ſervanda. *Ut pax ſit & concordia, & unanimitas cum omni populo, &c.* v. locum, tom. 20.

Concil. Arelat. VI. anno 811. Can. xij. De pace atque concordia. *De pacis bono atque concordia, &c.* v. locum, eod. tom. 20.

Ibid. Can. xxxix. Ut Eccleſiæ pacem habeant.

Concil. Mogunt. anno 813. Can. v. De pace & concordia, & unanimitate. *Ut pax & concordia ſit atque unanimitas in populo chriſtiano, &c.* eod. tom.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xliij. Ut lites & jurgia terminum habeant. *eod. tom.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxxij. Ut omnes inter ſe pacem & concordiam habeant. *Omnes homines & maximè chriſtiani, &c.* v. locum, ibid.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xx. De pace & concordia inter Epiſcopos & Comites. *Si inter omnes fideles pax & concordia habenda eſt, &c.* ibid.

Capitulare Caroli Magni, anno 813. anno Imperij ejus 13. Cap. xxviij. De tumultibus quos faïdoſi homines excitabant. *Ut inquiratur diligenter de faïdoſis hominibus, &c.* v. locum, eod. tom. 20.

Concil. apud Celichyth. anno 816. Can. iij. Ut concordes omnes invicem diligant. *Tertio confirmavimus, ut, &c.* v. locum, in fine tom. 20.

Capitul. II. Ludovici Pij Imperat. anno 823. Cap. x. De admonitione ad Epiſcopos, vel omnes pro concordia ad invicem, vel cum cæteris fidelibus. *Epiſcopi verò vel Comites & ad invicem, &c.*

Ibid. Cap. xj. De admonitione ad omnes generaliter pro pace & caritate ad invicem. *Omnibus etiam generaliter dicimus, ut, &c.*

Ibid. Cap. xiv. De pace in itinere exercitali cuſtodienda. *De pace verò in exercitali itinere, &c.*

Ibid. Cap. xv. De denuntiatione, ut qui in hoſtem pergunt, ſive qui in obſequio ſunt unuſquiſque cognoſcant. *Deinceps tamen omnibus denuntiare volumus, &c.* v. locum, tom. 21.

Ludovici Pij Imperat. Capitulare III. anno 828. ij. Hæc Capitula ab Epiſcopis in eiſdem Concilijs tractanda ſunt. viz. *Volumus atque jubemus, ut, &c.* v. titul. *De Miſſis Dominicis.*

Ibid. vij. *De his qui diſcordijs & contentionibus, &c.*

Ibid. viij. *Volumus atque jubemus, ut, &c.*

Ibid. x. *Volumus atque jubemus, ut, &c.*

Addit. 4. Ibid. xiij. *Poſtquàm Comes & Pagenſes, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

Item alia ejuſd. Capitula. xiij. De converſione Comitis in Pagenſium, de hoſtili expeditione, ut ex eo die 40. dies ſit bannus reciſus. *v. locum.*

Ibid. Capitula quæ pro Lege habenda ſunt. vij. Ut inquiratur de ijs qui in exercitalem ire poſſunt expeditionem, vel qui fidelitatem necdum promiſerunt.

Ibid. viij. De faïdis coërcendis. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. ij. cap. vj. Quòd ubi caritas non eſt, nulla bona ineſſe poſſunt.

Conventus in Villa Colonia, anno 843. Capitul. vj. De ijs qui initum concordiæ fœdus irruperint. *Tandem autem viſum eſt nobis annectere, &c.* eod. tom. 21.

Concil.

Concil. Vernenſe II. anno 844. Can. viij. Ut Epiſcopi qui ad bellum non eunt, homines ſuos alicui ex fidelibus Regis committant. *℣. locum, eod tom.*

Concil. Mogunt. I. anno 847. Cap. iv. De pace & concordia. *Sanè opus eſt ut pax & concordia ſit, &c.*

Ibid. Cap. v. De conſpiratione. *Si verò pax & concordia ſummum inter homines, &c.*

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. xij. De ijs qui ſingulari certamine alios occidunt, vel occiduntur. *℣. locum, in fine tom. 21.*

Ibid. Can. xiij. Ut Epiſcopi mutuò ſe adjuvent contrà rebelles, & auctoritatis ſuæ contemptores.

Nicol. Pap. I. Epiſt. xxv. ad Carolum Calvum Regem. *Initium locutionis meæ quam ad vos, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxvj. ad Epiſcopos in Regno Caroli conſtitutos. ..... *Pacem evangelizate, haud talem, quod abſit, &c.*

Ejuſd. Epiſt. lxix. ad Ludovicum & Carolum Filios Caroli Calvi Regis. *℣. loc. tom. 22.*

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xxij. *Circà hos qui quando ad pugnam contrà hoſtes proceditis, fugam arripiunt, ſi non miſericorditer præveniat compaſſio, ſaltem legum temperetur ſeveritas.*

Ibid. xxiij. de eod. argumento: *De his quibus juſſum eſt contrà hoſtes progredi, & juſſioni parere contemnunt, eadem ſuademus.*

Ibid. xxv. De cuſtodibus finium. *Conſuetudinis eſſe patriæ veſtræ perhibetis, ſemper cuſtodes inter patriam veſtram & aliorum juxtà terminos invigilare, &c.* v. locum.

Ibid. xxix. De Cruce in ſigno militari ferenda. Item de diebus in quibus non eſt præliandum. *℣. locum.*

Ibid. xxxiij. Idem eſt argum. *Quando prælium inire ſoliti eratis indicatis, &c.* v. locum.

Ibid. xxxiv. De diebus in quibus non eſt præliandum. *Præterea conſulitis, ſi debeamus, quando nuntius venerit, &c.* v. locum.

Ibid. xxxv. De ſuperſtitionibus. *Referris quod ſoliti fueritis quando in prælium progrediebamini, &c.*

Ibid. xxxviij. De precibus in bello non omittendis. *Dicitis quod quando in caſtris eſtis, orationem perfectam, & congruam facere nequeatis, &c.* v. locum.

Ibid. xl. De his qui ad bellum præparati non ſunt. *Conſuetudinem patriæ veſtræ perhibetis ineſſe, ut, &c.*

Ibid. xlvj. De bello tempore Quadrageſimæ. *℣. locum.*

Ibid lxxiv. Omni loco orandum. *Sciſcitamini, ſi cœptâ oratione nuntius venerit de hoſtibus, ac ideò ipſam orationem conſummare nequiveritis, quid vobis agendum ſit, &c.*

Ibid. lxxx. De pace ineunda. *Cum generatione, quæ pacem vobiſcum habere quærit, quomodo, &c.*

Ibid. lxxxj. De pactis. *Percontati eſtis ſi cum generatione, quæ Chriſtiana eſt, fœdus interpoſito ex utraque parte jurejurando feceritis, &c.*

Ibid. lxxxij. Idem eſt argum. *Cum paganis autem quod ſit Chriſtiano pactum faciendum, &c.* v. locum, tom. 22.

Concil. Tullenſe I. anno 859. Cap. 1. De concordia inter Fratres Ludovicum & Carolum Reges reformanda.

Ibid. Cap. iij. De ſtabili unione Principum Caroli & Lotharij Regum. *eod tom.* 22.

Concil. Piſtenſe, anno 865. *v. ult. pag.* .... Sin autem aliquis quicumque inobediens extiterit, &c. *v. locum, eod. tom.* 22. *in fine.*

Concil. Trieaſſinum II. anno 978. Can. iv. Ut Epiſcopi mutuò ſe in vexationibus adjuvent. *v. locum, tom.* 24.

Epiſt. ij. Joannis Pap. VIII. ad Ludovicum Regem. Diſſentiones inter ipſum & Imperatorem, &c. Intereà monet ut paeem eum omnibus, & præcipuè eum Imperatore ſervet, & ſubjectos compeſcat. *v. tom.* 24.

Leges Eccleſiaſticæ Alvredi Regis Anglorum. Titul. xvj. De pace violata in Urbe Regia.

Ibid. Leges Eeeeſiaſticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum. Titul. 1. De dilectione Dei & paee Eceleſiæ. *v. locum, eod. tom.* 24.

Concil. Mogunt. anno 888. Capitul. xxiv. De pace fruenda.

Concil. Metenſe, anno 889. Can. 1. Quòd pax à paganis, & contumaeibus chriſtianis per emendationem morum à Deo imploranda ſit.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. 1. Communis oratio pro concordia tàm Cleri quàm Populi. *eod. tom.*

Concil. Mamnetenſe, Can. 1. De alterius Paroehiano, & de diſcordantibus ad Miſſam non reeipiendis. *ibid.*

Leges Eccleſiaſtieæ Edoüardi Senioris Regis Angliæ. Titul. 1. De pace Eccleſiæ. *v. locum, eod. tom.* 24.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. ſub finem. De diſciplina chriſtiana militum. *Chriſtianorum militum diſciplina his temporibus eò prolapſa eſt, &c.* v. locum, tom. 36.

Canones Synodi Romanorum, ad Gallos Epiſcopos. Can. iv. De eo qui militat jam fidelis. *De eo qui militaverit jam fidelis militiæ ſæculari, &c.* v. tom. 37.

v. de hac materia Titul. Epiſcoporum ſubordinatio & unanimitas.

DE POLLVTIONE.

GREGOR. MAGN. Lib. xij. Indict. vij. Reſponſ. ad Interrogationem xj. Auguſtini. *Quæro etiam ſi poſt illuſionem quæ per ſomnium ſolet accidere, vel Corpus Domini quilibet accipere valeat, vel ſi Sacerdos ſit Sacra Myſteria celebrare.* RESPONS. B. GREGORIJ PAPÆ. Hunc quidem Teſtamentum veteris Legis, ſicut & in ſuperiori Capitulo jam diximus, pollutum dicit, & niſi lotum aquâ ei uſque ad veſperam intrare Eccleſiam non concedit. Quòd tamen tunc ſpecialiter ad illum populum; ſpiritualiter autem intelligens ſub eodem intellectu accipiet, quo præfati ſumus: quia quaſi per ſomnium illuditur, qui tentatus immunditiâ vanis imaginationibus in cogitatione inquinatur. Sed lavandus eſt aquâ, ut culpas cogitationis lacrymis abluat. Et niſi priùs ignis tentationis receſſerit, reum ſe quaſi uſque ad veſperam cognoſcat. Sed eſt eâdem illuſione valdè neceſſaria diſcretio, quæ valdè ſubtiliter penſari debet, ex qua re accidit menti dormientis. Aliquando enim ex crapula, aliquando ex naturæ ſuperfluitate, vel infirmitate, aliquando ex cogitatione contingit. Et quidem cum ex naturæ ſuperfluitate, vel infirmitate evenerit, omninò hæc illuſio non eſt timenda: quia hanc animus neſciens pertuliſſe magis dolendus eſt, quàm feciſſe. Cùm verò ultrà modum appetitus gulæ in ſumendis alimentis rapitur, atque idcircò humorum receptacula gravantur, habet exindè animus aliquem reatum, non tamen uſque ad prohibitionem percipiendi Sacri Myſterij, vel Miſſarum ſolemnia celebrandi, cùm fortaſſe aut feſtus dies exigit, aut exhiberi myſterium, pro eo quod Sacerdos alius in loco deeſt, ipſa neceſſitas compellit. Nam ſi adſunt alij qui implere Myſterium valeant, illuſio per crapulam facta, à perceptione Sacri Myſterij prohibere non debet, ſed ab immolatione Sacri Myſterij abſtineri, ut arbitror, humiliter debet, ſi tamen dormientis mentem turpis imaginatio non concuſſerit. Nam ſunt quibus ita plerumque illuſio naſcitur, ut eorum animus etiam in ſomno corporis poſitus, turpibus imaginationibus fœdetur. Qua in re unum ibi oſtenditur, ipſa mens rea, non tamen vel ſuo judicio penitus libera, cum ſe eſſe dormienti corpore nihil meminit vidiſſe, tamen in vigilijs corporis meminit in ingluviem cecidiſſe. Si verò ex turpi cogitatione vigilantis oritur illuſio in mente dormientis, patet animo ſuus reatus: videt enim a qua radice inquinatio illa proceſſerit, quia quod cogitavit, ſciens, hoc pertulit neſciens; ſed pentandum eſt ipſa cogitatio utrùm ſuggeſtione, an delectatione, vel quòd majus eſt, peccati conſenſu acciderit. Tribus enim modis impletur omne peccatum; videlicet ſuggeſtione, delectatione, conſenſu: ſuggeſtio quippè fit per diabolum, delectatio per carnem, conſenſus per ſpiritum: quia cùm primam culpam ſerpens ſuggeſſit, Eva velut caro delectata eſt, Adam velut ſpiritus conſenſit. Et neceſſaria eſt magna diſcretio, ut inter ſuggeſtionem, delectationem, & conſenſum judex ſui animus præſideat: cùm enim malignus ſpiritus peccatum ſuggerit in mente, ſi nulla peccati delectatio ſequatur, peccatum omnimodò perpetratum non eſt: cùm verò caro delectari cœperit, tunc peccatum

Illuſio nocturna pollutum reddit.

Ejus genera.

Ex ſuperfluitate, ex infirmitate.

Ex turpi cogitatione.

Triplex in peccato gradus. Suggeſtio.

Delectatio consensus. incipit nasci: si autem ad consentionem ex deliberatione descendit, tunc peccatum cognoscitur perfici. In suggestione igitur peccati, semen est, in delectatione fit nutrimentum, in consensu perfectio. Et sæpè contingit, ut hoc quod malignus spiritus seminat in cogitatione, caro in delectationem trahat, nec tamen animus eidem delectationi consentiat: & cum caro sine anima delectari nequeat, ipse tamen animus carnis voluptatibus reluctans, in delectatione carnali aliquo modo ligatur invitus, ut ei ex ratione contradicat, nec consentiat; & tamen delectatione ligatus sit, sed ligatum se vehementer ingemiscat: undè Rom. 2. & ille cælestis exercitus præcipuus Miles gemebat, dicens: *video aliam Legem in membris meis, repugnantem Legi mentis meæ, & captivum me ducentem in lege peccati, quæ est in membris meis.* Si autem captivus non erat, minimè pugnabat: quapropter & captivus erat, & captivus non erat, sed pugnabat; igitur legi mentis, lex quæ in membris est repugnabat, pugnabat quapropter captivus non erat. Ecce itaque homo est, ut ita dixerim, & captivus & liber; liber ex justitia quam diligit, captivus ex delectatione quam portat invitus.

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. xxiv. De pollutione. SI QUIS per impugnationem mentis violenter coinquinatus est, septem dies pœniteat, vel quousque cogitatio vincatur. Qui in somnis voluntate pollutus est, surgat, cantetque, genua flectendo, septem psalmos pœnitentiales, id est, *Domine nè in furore*, & cæteros; & in manè triginta psalmos cantet: volens autem in somnis peccare, si pollutus sit sine voluntate, duodecim psalmos cantet: peccans non pollutus, tredecim psalmos cantet: in somno peccans, si ex cogitatione pollutus, viginti & duos psalmos cantet: si in somno peccans sine cogitatione, duodecim psalmos cantet. Si semen fuderit in Ecclesia dormiens, cantet Psalterium, vel tres dies pœniteat: si voluntariè semen fuderit in Ecclesia, malâ cogitatione, si Clericus est, quatuordecim dies, Diaconus 22. Presbyter 40. Episcopus 50. Sed est in eadem illusione valdè necessaria discretio, quæ subtiliter pensari debeat: ex qua re accidit menti dormientis, aliquando ex crapula, aliquando ex naturæ superfluitate, aliquando ex necessitate, aliquando ex infirmitate. Omnimodò hęc illusio non est timenda, quia hanc animus nesciens pertulit.

August. lib. iv. contrà Julianum Pelag. Cap. ij. De eodem argumento. *Quid cùm sopitos deludunt somnia sensus, nescio quomodo etiam castæ animæ in turpes labuntur assensus, quæ si imputaret Altissimus, quis viveret castus?*

vide titul. sequent. De fornicatoribus.

DE FORNICATORIBVS ET LENONIBUS, AC STVPRO.

CONCIL. ELIBERIT. anno 305. Capitul. xij. De mulieribus quæ lenocinium fecerunt. *Mater vel parens, vel quælibet fidelis, ſi lenocinium exercuerit, eò quod alienum vendiderit corpus, vel potiùs ſuum, placuit eas nec in fine accipere Communionem.*

Ibid. Cap. xlvij. De eo qui uxorem habens, ſæpiùs mœchatur.

Ibib. Cap. lxxj. De ſtupratoribus puerorum. *v. locum, tom.* 1.

Concil. Neocæſar. anno 314. Can. iv. Ἐὰν περίδιτός τις ἐπιθυμήσας γυναικός, &c. *Si quis mulierem concupiſcens propoſuerit cum ea concubere, & cogitatio ejus non perveniat ad effectum, apparet quod gratiâ Dei liberatus eſt.*

Synodus S. Patricij, &c. anno 450. Can. xiv. De chriſtiano occiſore, fornicatore, vel aruſpices conſulente. *v. titul.* De homicidijs.

Decreta Cæleſtini Pap. I. Titul. iij Epiſcopi aut Presbyteri cum ſibi confeſſa fornicantis, pœna, ſeu pœnitentia, quæ? *v. locum, tom.* 4.

Concil. Venetic. anno 453. Can. ij. De ijs qui relictis uxoribus alias ducunt. *v. locum, & ejus notas, tom.* 9. Vinculum matrimonij non ſolvitur per adulterium. *Explicatur locus Matth.* 19. Qui dimiſerit. *Notæ.* Quid ſi adulteram ſontem dimiſerit, licebitnè innocenti marito impunè ad ſecundas nuptias tranſire? nequaquàm: ſed potiùs qui poſt dimiſſam adulteram, ipſâ adhuc vivente, aliam duxerit, mœchus eſt & adulter, non quod fornicariam dimiſerit, ſed quia aliam uxorem duxit. *Matth.* 19. *&c. Item. Tribus de cauſis Chriſtus ob ſolam fornicationem uxorem dimitti poſſe ait.* Tribus, ut opinor, de cauſis quod propter ſolam fornicationem abſolutè & in perpetuum uxor dimittatur; ita etiam ut ſi dimiſſa ſe ſe emendaverit, maritus eam reſumere non cogatur. Non enim dimittitur nè injuriam faciat, ſed quia injuriam intulit, ob quam toto vitæ tempore pœnam culpæ luere debeat. Nam poſt ſublatum periculum corporis, aut animæ, quod ex cohabitatione alteri conjungi imminet, dimittens dimiſſam recipere tenetur, niſi Eccleſia in pœnam criminis ſemel admiſſi aliud ſtatuerit.

Concil. Ilerd. anno 524. Can. vj. De eo qui Viduæ pœnitenti, vel Religioſæ Virgini ſtuprum intulerit. *v. locum, tom.* 11.

Deſumptum ex vetuſto Codice, &c. in fine Concilij Arvernenſis, anno 534. Cap. iij. De Presbyteris qui de crimine fornicationis, &c. *v. locum, eod. tom.* 11. *pag.* 198.

Capitula collecta à Martino Bracar. Epiſc. anno 572. in fine tom. 12. Capitul. xxvij. De fornicatoribus Clericis.

Ibid. Cap. xxviij. De his quorum uxores mœchantur. *v. locum.*

Ivo part. 8. cap. 28. Gregor. Magn. lib. ij. Epiſt. xl. ad Pantaleonem Notarium. Queſtus eſt nobis Evangelus Sipontinæ Eccleſiæ Diaconus filiam ſuam à Felice fuiſſe, quod dici nefas eſt, ſtupratam. Pro qua re hujus præcepti auctoritate ſuffultum ad Sipontinam Civitatem proficiſci neceſſe eſt, & adhibitis tibi ſapientibus illic viris, cum omni ſubtilitate veritatem cutabis addiſcere: & ſi ita reperieris quam ſtuptavit, aut uxorem, factis nuptialibus inſtrumentis accipiat, aut corporaliter caſtigatum, in Monaſterium eum privatum Communione, ubi pœnitentiam peragat, tradere feſtinabis; ita ut nulla exindè ei ſit quoquomodo egrediendi licentia, niſi hoc noſtra petmiſerit fortaſſè præceptio.

Ibid. Epiſt. xlij. ad Felicem Epiſcopum Sipont. Expectabamus Fraternitatem tuam, ſuâ aliquos ad Deum prædicatione convettere, & malè agentes ad rectitudinem revocare, &c. *v. locum, tom.* 13.

Ibid. Altera pars. Epiſt. xliv. De concubina Andreæ, & muliere de matriculis verberata.

Ibid. Epiſt. xlv. de eadem cauſâ. *v. locum, tom.* 13.

Ejuſd. lib. viij. Epiſt. xxxij. De uxore Leonis Chartarij, quæ ſuſpicione fornicationis à marito diſceſſerat. *Tom.* 14.

Concil. Tolet. XVI. anno 693. Capitul. iij. De ſtupris. (ſodomitis.)

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. v. De fornicatione. *Si quis Pontifex faciens fornicationem, ſecundùm humaniorem diffinitionem 7. annos pœniteat, Presbyter quinque, Diaconus quatuor, Subdiatonus 3. Clerici & Laïci duos. Si cum Sanctimoniali intelligant ſe adulterium perpetraſſe, ſecundùm antiquam conſtitutionem plus addatur jejunium, Epiſcopus 10. annos pœniteat, Presbyter 7. Diaconus quinque, Subdiatonus quatuor, Clerici & Laïci tres. Qui ſæpè faciunt fornicationem, ſive Clerici, ſive Laici, ſive Fœminæ, primus Canon indicavit, ut 7. annos pœniteant: ſed ſi paruerint, humaniùs definierunt, ut tres annos eorum pœnitentia ſit.*

Ibid. vj. De concupiſcentia non conſummata. *In Canone Neocæſarienſe ita habetur: placuit ut ſi quis concupiſcens mulierem, etiamſi ejus concupiſcentia deſiderium habeat, non autem ſubſequuntur effectus, manifeſtum hunc fuiſſe per Divinam Gratiam liberatum. Ridiculoſum eſt ut pro tactu vel oſculo, & amplexu mulierum, quis damnatus inveniatur.*

Ibid. xviij. De virginibus corruptis. *Si quis virginem corruperit, nec eam poſteà ſibi uxorem acceperit, aut in ſponſam alterius tale facinus attentaverit, ſecundùm antiquam diffinitionem 5. annos pœniteat; humaniùs autem tres annos diffinierunt. Si quis ſponſæ alterius hominis ſorori ejus forſitan intulerit, eique inhæſerit tamquàm ſuæ, & ſibi expetendam ſe copulaverit, hanc autem deceptam poſteà uxorem duxerit deſponſatam: illa verò quæ vitium paſſa eſt, ſi forſitan necem ſibi intulerit, omnes hi hujus facti conſcij, decem annos pœniteant, ſecundùm Canonum inſtitutionem: ſed nonulli 3. annos diffinierunt.*

Concil. Germanic. I. anno 742. Cap. vj. De pœna Clericorum vel Monachorum, aut Monialium, quæ in fornicationem inciderint. *v. locum, tom.* 17.

Concil. Vermerienſe, anno 752. Can. xx. Ut Chartularius, qui cum ancilla fornicatur, eam libertate donatâ uxorem habere cogatur. *eod. tom.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xj. De Sacerdotibus in fornicationem lapſis. *Sacerdotes igitur ſi in fornicationis laqueum ceciderint, & criminis manifeſtus ſive oſtenſus fuerit actus, Sacerdotij non poſſunt habere honorem, ſecundùm canonicæ inſtitutionis auctoritatem.*

Ibid. Can. xij. De Sacerdotibus, quibus crimen fornicationis impingitur. *Sacerdotes qui in crimine fornicationis fuerint accuſati, & crimen illis non fuerit comprobatum, aut ipſi non manifeſtaverint, quid aliud agendum eſt, niſi quod in nono Cæſarienſis Sancti Concilij Capitulo legitur ac demonſtratur? Tamen ſi ipſi juramento ſe voluerint purificare, licentiam habeant. Similiter & Diaconi fuerint accuſati peragant.* v. quoque ibid. Can. 33. 34. & 36. de hoc argumento. *Tom.* 23.

Leges Eccleſiaſticæ Alvredi Magni Regis Anglorum. Titul. vij. De fornicantibus. *Si quis uxorem viri* 1200. *ſolidis æſtimati pellexerit, dato ei nomine ejus viro* 120. *ſolidos. Si cum uxore hominis qui* 600. *cenſetur ſolidis fornicetur, pendito ſolidos* 100. *Si quis cum uxore hominis pagani rem habuerit,* 40. *ſolidos ſolvito. Atque ſolutio hæc tota pecude præſtanda eſt: homo tamen propter ea non venditor.*

Ibid. xiij. De ſtupro. *Qui per vim pagani hominis ancillam ſtupraverit, pagano ſolidos ſenos numerato, &* 60. *prætereà ſolidis mulctator. Servus ſi ſervulam ſtuprarit, virga virilis ei prætiditor. Qui teneræ ætatis virginem ſtuprarit, eâdem lege tenetor, quâ is qui adultam compreſſerit.*

Ibid. Antiqua verſio iſtarum ejuſdem Alvredi Magni Legum. viij. De ſponſa fornicata.

Concil. Mogunt. anno 888. Capitul. xix. De Presbyteris, qui crimine fornicationis, ſive aliquo capitali flagitio accuſantur, & non habent collegas cum quibus ſe excuſare poſſint; aut ſi fortè lapſi fuerint, quomodo ſatisfaciant? *v. locum, tom.* 24.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xl. xlj. & reliqua. *Vide titul.* De adulteris & inceſtis.

Concil. Romanum, anno 1059. Contrà Clericos fornicarios, in Epiſtola Alexandri Papæ IX. *pag* 611..... Presbyter, etiam Diaconus ac Subdiaconus fœminam ad fornicandum, &c. *v. locum, tom.* 25. *in fine.*

Concil. London. anno 1175. Can. ij. De fornicatoribus. *Si quis Sacerdos, vel Clericus in Sacris Ordinibus conſtitutus, &c.* v. locum, tom. 27.

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. *Hæc ſunt quæ in eo non comprehenduntur.* De Clericis matrimonio copulatis, vel alijs fornicarijs. *v. locum, tom.* 27. *& titul.* De continentia Clericorum.

Ibid. *ubi non eſt titulus.* Cap. iv. Si mulier à conſanguineo viri ſui fuerit polluta, & veneficium periculum, & alias vitæ inſidias viro machinata, poteſt inter eos divortij ſententia promulgari; ita ut vir eâ mortuâ, licentiam habeat aliam ducendi in uxorem: ipſa verò ſine ſpe conjugij perpetuò remanebit. *v. locum, ibid. ſub finem.*

Ibid. *ubi titulus quoque deſideratur.* Cap. xxxix. A Clericis & Presbyteris, quamvis fornicarijs, quamdiù ab Eccleſia tolerantur, licitè divina officia audiuntur, & alia Eccleſiaſtica recipiuntur Sacramenta. *Ad Apoſtolicæ Sedis re-*

gimen, &. Intelleximus, &c. v. locum, eod. tom. 27. ſub finem, & titul. *Continentia Clericorum, Cælibatus.*

Concil. Turon. anno 1448. Cap. x. Prohibemus nè aliquis, cujuſcumque ſtatus, vel conditionis exiſtat, teneat concubinam: contrarium facientes, ſui ubi Superioris auctoritate canonicè moniti fuerint, excommunicentur. *Tom.* 34.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. Cap. iv. De concubinis ad parentes redire volentibus. *Si qua verò abjectarum, ſi res ita fert, in eadem Parochia, &c.* v. tom. 35.

Ibid. Cenſuræ & Decreta lata, &c. Cap. iij. De concubinarijs Monachis, vel Sacerdotibus. *In tertio genere verſantur Monachi apoſtatæ, qui, &c.* vide locum.

Concil. Mogunt. anno 1549. Capitul. cij. De Clericis concubinarijs. *Miniſtris Eccleſiarum, qui ſacris functionibus operam ſuam addixerunt, &c.* v. locum, eod. tom. 35

DE IVRAMENTO, AC PERJURIO.

EX DECRETIS PIJ PAPÆ I. De illis, qui per caput Dei, vel capillum jurant, vel blaſphemia contra Deum utuntur.

Ibid. De illis qui jubentibus Dominis ſuis perjurium fecerint. *v. locum, tom. 1. pag. 232.*

Decreta Eutychiani Pap. iij. Fidelium conſortio careat, qui pœnitentiam perjurij agere noluerit. *eod. tom. pag. 581.*

Decreta Damaſi Papæ I. Titul. iv. In Spiritum Sanctum blaſphemant, qui Sacros Canones violant. *v. locum, tom. 3. pag. 296.*

Alia Synodus Sancti Patritij, anno 450. Can. xxiij. De juramento. *v. locum, tom. 7. in fine.*

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. xvij. De his qui alios ad perjurium, ſeu ad falſum teſtimonium ſollicitant, & ijs qui illis conſentiunt. *v. tom. 13.*

Concil. Tolet. VIII. anno 653. Titul. ij. De incauto juramento. *v. locum fusè, in medio 2. pag. Ad medium 6. pag. hujus Concilij.* ..... Temporibus non procul excurſis, cum quorumdam * refugarum, &c. *ad hæc verba:* * religione penitùs abſolutâ, &c. *v. cætera fusè tractata, tom. 15.* (Ils prouvent cété conduite par l'authorité de l'Ecriture, *Jerem. 18. Ezech. 33.* Et par celle des Peres, *Ambroſ. lib. 1. offic. c. 50. Auguſt. Gregor. moral. in Job. Iſidor. lib. 2. c. 31. & lib. 2. ſentent.*)

* refutatorum.

* religatione.

Concil. Tolet. XV. anno 688. *v. locum, in fine 12. pag. ad 14. in med. & poſt 16. ad fin.* .... His itaque ſuper Sanctæ Fidei profeſſionem, &c. *ad ea verba:* Sed quod multis ut ſalvi fiant. *poſt 16. lin. ſic incipit:* Secunda poſt hęc noſtro cœtui, &c. *ad fin.* v. locum, tom. 17.

1. Cor. 10.

Concil. Tolet. XVI. anno 693. Capitul. x. De his qui juramenti ſui profanatores extitiſſe noſcuntur. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Berghamſtedenſe, anno 697. Can. xvj. *Regis verbum.* Regis verbum & Epiſcopi, ſeu affirmatio, ſive juramentum, ſit irrefragabile.

Ibid. Can. xviij. Præpoſitus Monaſterio ſuam faciat profeſſionem ut Sacerdos. Sacerdos verò ſemet purgato juxtà ſimplicem veritatem in ſanctitate regulæ ſuæ coràm Altari dicendo in hunc modum: *veritatem dico in Chriſto, non mentior.* Sic Diaconus ſemet purget.

Depurgatio Archimandritæ Sacerdotis & Diaconi.

Ibid. Can. xix. Clericus adhibitis ſibi quatuor aliquibus compurgatoribus, ſe purgato; dimiſſo autem capite, & unâ manu ad Altare, alterâ ad juramentum paratâ.

Ibid. Can. xx. Advena ſui ſolius juramento ſuper Altare ſemet purgato. Similiter & Thanus Regis.

Ibid. Cap. xxj. Paganus cum quatuor compurgatoribus capite ſuo ad Altare inclinato, ſemet exinanio, & in hunc modum, rata ſint omnia juramenta.

Gregor. III. in Judicijs. vij. De perjurio. Si quis in Altare ubi Reliquiæ habentur, vel in Evangelio periurium incurrerit, ſecundùm antiquam diffinitionem ſeptem annos pœniteat. Qui alium in perjurium ignorantem inducit, & ipſe ſimiliter ſeptem annos pœniteat. Qui autem deductus eſt ignorans, & poſteà recognoſcit, duos annos pœniteat. Qui verò ſuſpicatur quod in perjurium deducatur, tamen jurat per conſenſum, & ipſe ſimiliter duos annos pœniteat. Si quis coactus pro qualibet culpa cauſâ neceſſitatis, tres annos pœniteat. Si quis verò in manu Epiſcopi vel Presbyteri, vel in eruce conſecrata, ſecundùm antiquam diffinitionem, tres annos pœniteat, humaniùs unum annum diffinierunt.

Capitulare Caroli Magni Regis, anno Regni ejus xj. Cap. x. De perjurijs. *De eo qui perjurium fecerit, ut nullam redemptionem det, &c.* v. locum, tom. 18.

Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni Regis, anno 789. Capitul. lxiij. De perjurijs. *Habemus in Lege, Domino præcipiente*: Non perjurabis in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui; neque aſſumes nomen Domini Dei tui in vanum. *Ideò omninò, &c.* v. locum, tom. 20.

l. 1. c. 63. *Levit. 19. Exod. 20.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. xlv. Ut parvuli ad Sacramenta non trahantur. *De eorum teſtibus canonica ſit obſervatio; ut parvuli non trahantur ad Sacramentum, ſicut Cuntbadingi faciunt.*

Capitular. Theodulfi Aurel. Epiſc. anno 797. Can. xxvj. *Prædicandum eſt etiam, ut perjurium fidelis caveant, & ab hoc ſummoperè, &c.* v. locum, eod. tom. 20.

Ex Capitul. Caroli Magni, anno 3. edictis. De Lege Ripuarienſe. Cap. lvij. Omne Sacramentum in Eccleſia, aut ſuprà Reliquias juretur, & quod in Eccleſia jurandum eſt, & cum ſex electis, vel ſi duodecim eſſe debent, quales potuerit invenire? & ſic juret: *Sic illum Deus adjuvet, & illi Sancti, quorum iſtæ Reliquiæ ſunt, & veritatem dicat.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xliij. De cohibenda jurandi conſuetudine. *Omnes homines admonemus, nè per ſingula verba, quaſi ad confirmationem ſuæ aſſertionis nomen Domini in vanum aſſumant. Quod ipſe Dominus interdicit faciendum, ubi ait*: Nè aſſumes nomen Dei tui in vanum. *In vanum etenim nomen Dei aſſumitur, quando aliquis ad ſingula verba, quibus vult, ut ſibi ab alio credatur, Deum omnipotentem teſtem rei de qua ait, invocat, eumque ſibi ita eſſe adjutorem, ſicut ea vera ſunt quæ loquitur. Nam & ipſe Dominus in Evangelio hoc modo prohibens omne genus juramenti*: Nolite, *inquit*, omninò jurare, neque per cælum, neque per terram, neque per caput tuum.

Exod. 20. *Matth. 5.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. xxxviij. Ut nullus deinceps Epiſcopus ſuper Sacra juret. *Ut nullus deinceps veritatis Epiſcopus ſolito ſuper Sacra jurare præſumat, quod Myſterij cauſâ Sancti quæſierunt Patriarchæ fecerunt. Non enim in hæſitatione & malitia exigentis, ſed in caritate non ficta fides ſervatur. Quod qui tranſgredi auſu temerario præſumpſerit, quolibet modo illectus, cenſuræ eccleſiaſticæ ſine retractatione ſubjaceat.*

Ibid. Can. xxxix. Quòd deteſtanda ſint perjuria. *Ut multiplex juramentorum & perjuriorum confuſio per quam multæ fidelium animæ in toto hoc Regno perditæ eſſe noſcuntur, quàm ſit deteſtanda, & Deo odibilis attentiùs omnibus annuntietur, ſicut ipſe Dominus oſtendit, dicens*: Non perjurabis in nomine meo, nec

Ivo part. 12. c. 58.

pollues nomen Dei tui, ego Dominus. *Tantum namque hoc malum eſt, ut ad Sanctuaria Martyrum, ubi diverſorum ægritudines ſanantur, ibi perjuri, licet manifeſtè interdùm vexari non videantur, juſto Dei Judicio à dæmonibus arripiantur, ſicut S. dicit Gregorius.* Ad horum corpora ægri veniunt, & ſanantur, dæmoniaci veniunt, & curantur; perjuri veniunt, & à dæmonio vexantur. Levit. 19. Homil. 32. in Evang.

Concil. Valentin. II. anno 855. Can. xj. Ut in Judicio forenſi juramentum juramento legitimè facto, non apponatur. *Quia impia, & Deo inimica à Chriſtianæ Religioni nimis contraria, &c.* v. loc.

Ibid. Can. xij. De ijs qui ſingulari certamine alios occidunt vel occiduntur. *Et quia ex hujuſmodi juramentorum, imò perjuriorum contentione, &c.* v. locum, tom. 21.

Nicolai Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. Cap. lxvij. Perhibetis vos conſuetudinem habuiſſe quotieſcumque aliquem jure jurando pro qualibet re diſponebatis obligare, ſpatham in medium afferre; & per eam juramentum agebatur, &c. *v. locum, tom.* 22.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. viij. De juramentis. Cap. 1. De Sacramentis leviter non jurandis. *Ex lib. 5. Cap.* 349. Volumus ut Sacramenta citò non fiant: ſed unuſquiſque Judex, priùs cauſam veraciter cognoſcat, ut cùm veritas latere non poſſit, nè facilè ad Sacramentum veniant.

Ibid. Cap. ij. Præcipimus, ut perjuria caveantur, nè admittantur teſtes ad juramentum antequàm diſcutiantur: & ſi aliter diſcuti non poſſint, ſeparentur ab invicem, & ſingulariter inquirantur. Et non licet ſoli accuſatori teſtes eligere abſente ſuo accuſatore. Et omninò nullus niſi jejunis ad juramentum, vel ad teſtimonium admittatur. Si verò aliquis refutatur, dicat ille qui eum refutat, & probet, quarè eum recipere nolit. Et de ipſo pago, non de altero teſtes eligantur; niſi fortè longiùs extrà comitatum cauſa ſit inquirenda. Et ſi quis convictus fuerit perjurij, perdat manum, aut redimat.

Walterij Aurelian. Capitula. xj. De juramentis vitandis. Ut plebibus ſuis denuntient, nè juramentis aſſueſcant.

Concil. Tullenſe II. anno 860. Can. iij. De perjuris, & falſis teſtibus. *De his quoque, qui jurant & perjurant in nomine Dei Omnipotentis mendaciter, quod genus mali nimis prævaluiſſe dolemus, & de falſis teſtibus, quorum execrabile malitia uſquequaque prævaluit, quòd à Sanctis Patribus noſtris ex eis definitum eſt ſervetur, atque duræ & diſtrictæ pœnitentiæ ſubdantur, quamdiù in crimine manent, foras ab Eccleſia projecti, neque oblatio eorum in Sacris, neque nomen eorum inter fideles recitatum habeatur.*

Concil. Treſlejanum, anno 909. Capitul. xj. De perjuris. *Inter cætera quoque admonitionis noſtræ officia videtur nobis illud ſatis neceſſarium eſſe, &c.* v. locum fusè, in fine tom. 24.

Concil. Grateleanum, anno 928. Cap. x. De juramento & perjurio. *Qui falſum juramentum jurabit, & convictus indè fuerit, &c.* v. tom. 25.

Capitula incerti Authoris, loci ac temporis. Cap. xxvj. De perjurio. *Prædicandum eſt etiam, ut perjurium fideles caveant, &c.* v. locum, eod. tom. 25.

Appendix ad Concil. Lateran. III. anno 1179. De juramentis ſervandis. Cap. 1. Non eſt contrà juramentum veniendum, niſi vertat ad interitum ſalutis. *Si verò aliquis quemquam gravissimo metu, &.*

Cap. ij. Contrà juramentum ex cauſa licitè poteſt veniri. *Inſinuatum eſt nobis ex parte, &c.*

Cap. iij. Qui jurant compellendi ſunt juramentum ſervare. *De reſcripto quod nobis eſt præſentatum, &c.*

Cap. iv. Clerici pro perjurio Eccleſijs perpetuò debent privari. *Tua nos Fraternitas duxit conſulendos, &c.*

Cap. v. Non debent Eccleſias regere, qui crimine perjurij ſunt irretiti. *Querelam R. Clerici Lincolnienſis Eccleſiæ, &c.*

Cap. vj. De eo quod ſuprà 4. Tua nos. *Si Stephanum contrà compoſitionem fidei interpoſitione, &c.*

Cap. vij. Compulſus jurare debet abſolvi. *Pervenit ad nos, Laodicenum Epiſcopum, &c.* v. locum, tom. 27.

Ibid. De juramento calumniæ. Cap. i. Clerici non debent præſtare juramentum de calumnia, nec aliud Prælato inconſulto. *Inhærentes veſtigijs Prædeceſſorum noſtrorum, &c.*

Cap. ij. In cauſis ſuper rebus ſpiritualibus, non eſt juramentum de calumnia præſtandum. *Litteras benignitatis tuæ benignè accepimus, &c.*

Cap. iij. Neque præſtatur juramentum de calumnia ab his qui cauſam ſciant. *In pertractandis cauſis juramentum de calumnia, &c.*

Cap. iv. Religioſi debent ſibi œconomum ſtatuere qui juramentum de calumnia valeat ſubire. *Imperatorum ſæcularium Leges, & Eccleſiæ Patrum Conſtitutiones, &c.*

Cap. v. Juramentum de calumnia à quocumque eſt præſtandum. *Pervenit ad nos de tranſmiſſa nobis conqueſtione, &c.*

Cap. vj. Qui debitum vel acceſſiones initiatur, juramentum de calumnia debet præſtare. *Conſtitutus in præſentia noſtra N. Stephanus, &c.* v. locum, eod. tom. 27.

Concil. Tolet. anno 1473. *v. in fine.* Conſtitutio ad removendos abuſus. Cap. xxix. De juramentis. *Ad tollendam execrabilem blaſphemiam Divini Nominis, ac Divorum, &c.* v. tom. 34.

Concil. Mogunt. anno 1549. Cap. lxxxviij. De juramentorum exactione reſtringenda. *Cùm Scriptura admoneat, virum crebrò jurantem, iniquitate impleri, &c.* Tom. 35

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars 1. in fine. De blaſphemia. *Blaſphemia impudentia & impietas eò prolata eſt, ut, &c.* v. locum, tom. 36.

DE SPECTA-

DE SPECTACVLIS,
HISTRIONIBUS, PANTOMIMIS, &c.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Can. lvij. De his qui veſtimenta ad ornandam pompam dederint. *Matronæ, vel earum mariti, ut veſtimenta ſua ad ornandam ſæculariter pompam non dent; & ſi fecerint, triennio abſtineantur.*

Ibid. Can. lxij. De auguris & pantomimis ſi convertantur. *Si * auriga & pantomimus credere voluerint, placuit ut priùs actibus ſuis renuntient, & tunc demùm ſuſcipiantur; ita ut ulteriùs ad ea non revertantur. Qui ſi facere contra interdictum tentaverint, projiciantur ab Eccleſia.* * augur, * artibus

Concil. Arelat. I. anno 314. Can iv. Ut aurigæ, dùm agitant, excommunicentur. *De agitatoribus qui fideles ſunt, placuit eos quamdiù agitant, a communione ſeparari.*

Ibid. Can. v. Ut theatrici quamdiù agunt à Communione ſeparentur.

Concil. Laodicenum, Can. liv. Ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικοῖς ἢ κληρικοῖς τίνας, &c Non licere Clericis ludicris ſpectaculis intereſſe. *Ex interpret. Dion. Exig.* Quòd non oporteat Sacerdotes & Clericos quibuſcumque ſpectaculis in ſcenis aut in nuptijs intereſſe, ſed antequam * Thymelici ingrediantur exurgere eos convenit, atque indè diſcedere. * id eſt Tibicines.

Concil. Carthag. III. anno 397. Capitul. xj. Ut filij Clericorum ad ſpectacula non accedant. *Ut filij Epiſcoporum vel Clericorum ſpectacula ſæcularia non exhibeant, ſed nec ſpectent, quandoquidem à ſpectaculo, & omnes Laïci prohibeantur. Semper enim Chriſtianis omnibus hoc interdictum eſt, ne ubi blaſphemi ſunt, non accedant.*

Ibid. Can. xxxv. Nè apoſtatis, vel hiſtrionibus converſis, Chriſma negetur. *Ut ſcenicis atque hiſtrionibus, cæteriſque hujuſmodi perſonis, vel apoſtaticis converſis vel reverſis ad Dominum, gratia vel reconciliatio non negetur.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. lxxxviij. De his qui Eccleſia prætermiſſâ ad ſpectacula pergunt. *Qui die ſolemni prætermiſſo ſolemni Eccleſiæ conventu ad ſpectacula vadit, excommunicetur.*

Concil. Africanum, anno 424. Can. xxviij. De ſpectaculis, ut die Dominico, vel cæteris Sanctorum feſtivitatibus, minimè celebrentur. *Nec non & illud petendum, ut ſpectacula theatrorum, cæterorumque ludorum, die Dominicâ, vel cæteris Religionis Chriſtianæ diebus celeberrimis amoveantur, maximè quia Sancti Paſchæ octavarum die populi ad circum magis, quàm ad Eccleſiam conveniunt; & debere transferri devotionis eorum dies, ſi quando occurrerint: nec oportere etiam quemquam Chriſtianorum cogi ad hæc ſpectacula; maximè quia in his exercendis quæ contrà præcepta Dei ſunt, nulla perſecutionis neceſſitas à quoquam adhibenda eſt: ſed (uti oportet) homo in libera voluntate ſubſiſtat ſibi divinitus conceſſâ. Cooperatorum enim maximè periculum conſiderandum eſt qui contrà præcepta Dei ma-*

gno terrore coguntur ad ſpectacula convenire. v. Can. 29. & 30. De Hiſtrionibus Chriſtianis factis. *v. locum, tom.* 4.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xx. De agitatoribus, ſive theatricis. *De agitatoribus, ſive theatricis, qui fideles ſunt, placuit eos, quamdiù agunt, à Communione ſeparari.*

Capitula collecta à Martino Epiſc. Bracar. anno 572. Cap. lx. De eò quod non liceat Sacerdotibus vel Clericis ſpectaculis intereſſe. *v. locum, tom. 12. in fine.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. xxxiij. Ut Presbyteri & Diaconi, reorum ſupplicia non ſpectent.

Ibid. Can. xxxiv. Ut Presbyter Judicio capitis non interſit. *v. tom.* 13.

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. xix. De Clericis, nè forum criminale frequentent, nec reorum neci interſint. *eod. tom.* 13.

Concil. Aquiſgran. anno 816. lib. 1. cap. lxxxiij. Non licere Clericis ludicris intereſſe ſpectaculis. *v. tom.* 20.

Concil. Ravennate I. anno 1286. Capitul. 1. Nè Clerici joculatores vel hiſtriones à Laïcis tranſmiſſos recipiant. *Tom.* 28.

Concil. Mediolan. I. anno 1565. Conſtitutionum pars ſecunda, in fine. De hiſtrionibus, cingaris, tabernis, meritorijs, & aleatoribus. *v. locum, tom.* 36.

DE CHOREIS, ET SALTATIONIBUS.

CONCIL. LAODIC. Can. liij. Ut in Chriſtianorum non ſaltetur nuptijs. Ὅτι οὐ δεῖ χριστιανοὺς εἰς γαμοὺς, &c. *Id. ex interpret. Dion. Exig.* Quòd non oporteat Chriſtianos euntes ad nuptias, plaudere, vel ſaltare, ſed venerabiliter cœnare, vel prandere, ſicut Chriſtianos decet.

Capitul. Herardi Archiepiſcopi Turon. cxij. Ut in Chriſtianorum non ſaltetur nuptijs.

vide titul. De vita & honeſtate Clericorum, & *titul.* Contrà Clericos aleatores, ebrioſos, &c.

DE EBRIETATE.

DECRETA Eutychiani Papæ, ex Gratiano & alijs deſumpta. viij. Malum ebrietatis omninò vitetur.

Ibid. ix. Quòd Epiſcopi & Dei Miniſtri ebrietate non debeant gravari.

Ibid. x. Quales perſonæ Sacerdotum epulis intereſſe debeant? *vide locum, tom. 1 pag. 581.*

Decreta Euſebij Pap. ex Gratiano, & aliundè deſumpta. iv. Quales perſonæ Sacerdotum epulis debeant intereſſe. *v. locum, in fine 1. tom.* *Epiſcopi menſæ, qualis.*

Concil. Veneticum, anno 463. Can. xiij. Ut Clerici ebrietatem vitent. *Antè omnia à Clericis vitetur ebrietas; quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix eſt: nec quis poteſt liberum corporis ſui ac mentis habere judicium, cùm captus vino, à ſenſu probetur alienus, & proclivis ad vitium mente labefactâ ducatur, ac plerumque poſſit peccatum aut crimen, dum neſcit incurrere: ſed ignorantia talis non poteſt non ſubjacere pœnæ, quam ex voluntaria amentia manaſſe conſtiterit. Itaque eum quem ebrium fuiſſe conſtiterit, ut ordo patitur, aut triginta dierum ſpatio à Communione ſtatuimus ſubmovendum, aut corporali ſubdendum eſſe ſupplicio.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xlj. Ut à Clericis vitetur ebrietas. *v. tom. 10.*

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Capitul. xxj. De fugiendo ebrietatis malo. *v. tom. 17.*

Ex Capitul. Caroli Magni, de diverſis rebus, partim eccleſiaſticis, partim politicis. x. *Omninò prohibendum eſt omnibus, &c.* v. locum, tom. 20.

Ex ejuſd. Capitulis, anno 9. datis in Aquenſi Palatio. Cap. vj. De ebrietate. *De ebrietate, ut primùm omnium ſeniores exindè vitent; & eorum junioribus exemplum ſobrietatis oſtendant.*

Concil. Francofordienſe, anno 794. Can. xix. Nè Clerici, aut Monachi tabernas ingrediantur. *v. locum, eod. tom. 20.*

Capitulare Theodulfi, anno 797. Capitul. xiij. Ut Presbyteri ab ebrietate, & tabernis abſtineant, nec temerè cum quibuſlibet conviventur. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. xlvj. Ut malum ebrietatis omninò vitetur. *Magnum malum ebrietatis, undè omnia vitia pullulant, modis omnibus præcipimus cavere; & qui hoc vitare noluerit, excommunicandum eſſe decrevimus uſque ad emendationem congruam.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxj. Presbyteri tabernas, cibi potûſque cauſâ, non ingrediantur. *vide.*

Ibid. Can. xlviij. De vitanda crapula & ebrietate. *Ebrietatem & crapulam fideles ſectari non debere, Dominus in Evangelio auctor eſt, qui ſuis auditoribus ita præcipiens:* Attendite, *inquit*, nè graventur corda veſtra in crapula & ebrietate. *Quia vitia modò apud homines nullius momenti eſſe putantur; ſed quanta mala de illis generari ſoleant, facilè non poſſunt comprehendi. Generantur enim de* *Luc. 21.*

illis quique noxiores corporum morbi, ut Phyſici teſtantur. Ad ſtatum quoque mentis evertendum quantùm noceat ebrietas non facilè deprehendi poterit: quippè cùm penè omnium malorum quæ ab hominibus raptim perpetrantur, cauſa ſit & origo ebrietas.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones, tit. xj. cap. vj. Ut malum ebrietatis vitetur.

Capitular. v 96. *Magnum malum ebrietatis undè omnia vitia pullulant, modis omnibus cavere præcipimus. Qui autem hoc vitare noluerit, excommunicandum eum eſſe decrevimus uſque ad emendationem congruam.*

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xxiv. ..... Ut nullus cogat bibere vel inebriare.

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. viij. De ebrietate. *Placuit, ſecundùm antiquam diffinitionem, ſi quis Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus in conſuetudinem habuerit vitium ebrietatis; aut deſinat, aut deponatur, &c.* v. locum, tom. 17.

Capitula incerti Authoris, loci, ac temporis. Cap. xiij. Ut Sacerdos ebrietatem & tabernas fugiat. *Obſervandum vobis eſt, ut & vos ab ebrietate abſtineatis, &c.* v. locum, tom. 25.

Concil. Londonienſe, anno 1175. Can. iij. De ebrietate. *Clerici in Sacris*

Ex Concil. Cart. *Ordinibus conſtituti, edendi, vel bibendi cauſâ tabernas, &c.* v. loc. tom. 27.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. anno 1215. Cap. xv. De arcenda ebrietate Clericorum. *A crapula & ebrietate omnes clerici diligenter abſtineant, &c.* v. locum, tom. 28.

Edicta Synodi Diœceſanæ Treverenſis, anno 1548. Cap. 1. De Clericorum tumulentia. *Porrò ebrietas, ut palam eſt inſignium flagitiorum incitatrix, &c.* v. locum, tom. 35.

De hac materia, vide titul. Contrà Clericos aleatores, ebrioſos, &c.

DE ODIO, ET CHARITATE.

CONCIL. CARTHAG. IV. anno 398. Capitul. cxiij. Ut oblationes diſcordantium non recipiantur. *Oblationes diſcordantium Fratrum neque in Sacrario, neque in Gazophilacio recipiantur.*

Epiſt xv. Innocent. Pap. I. De pace. *Tom. 4. pag. 33.*

Concil. Agath. anno 506. Can. xxxj. De his qui propter odium ad pacem non revertuntur. *Placuit etiam, ut ſicut plerumque ſie, &c.*

Decreta quædam ex Codice librorum. 16. lib. 5. c. 22. De illis qui contentiones & rixas amaverint. *De illis qui faciles ſunt ad detrahendum, &c.* v. locum, tom. 10.

Concil. Ilerdenſe, anno 524. Can. vij. De his qui ſacramento ſe obligant, nè ad pacem redeant. *Qui ſacramento ſe obligaverint, &c.* v. locum, tom. 11.

Ex Epiſt. Epiſcoporum Provinciæ Turon. poſt Concil. Turon. II. ad plebem ſcripta, anno 567. *Illud etiam repetitâ voce monentes hortamur, ut ſi quis alterius caritatis offenſam (quod abſit) incurrit, odium vicè mutuâ relaxantes in amplexu veræ concordiæ feſtinent jam celerrimè convenire. Quid enim in vacuum dimittit ſibi peccatum deſiderat, qui inimici delicta dimittere non exopeat; cùm prima ſit eleemoſyna non quærere de peccante vindictam, ſed contrà recedere beneficia pro querela?*

Gregor. Magn. lib. xj. Epiſt. xlviij. De ira. *Ira enim in vindictam malorum ſequi debet rationem animi, non præire, ut quaſi ancilla Juſtitiæ poſt tergum veniat, & non ſequimur, & exhibemus. Ira enim quæ animum perturbat, quantâ conſideratione cavenda eſt, monſtratur. De qua ſcriptum eſt:* Sit enim homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, & tardus ad iram. Ira enim viri Juſtitiam Dei non operatur. *Hinc rurſùm ſcriptum eſt:* Quis poteſt habitare cum homine cujus ſpiritus facilis eſt ad iraſcendum? *Hinc iterùm dicitur:* Noli eſſe cum homine iracundo, neque ambules cum viro furioſo, nè fortè diſcas ſemitas ejus, & ſumas ſcandalum animæ tuæ. *Contrà hanc in laude patientiæ dictum eſt:* Melior eſt vir, qui vincit iram, quam qui capit civitatem magnam. *Hinc David perſonam in ſe infirmorum ſumens, ait:* Turbatus eſt præ ira oculus meus; *atque ex ipſa turbatione quid ſequatur adjunxit:* Inveteravi inter omnes inimicos meos. *Ex ira quippè, &c.* v. totam, tom. 14.

Jac. 1. *Prov 18.* *Prov. 22.* *Prov. 16.* *Pſal 6.*

Concil. Toletan. XVII. anno 694. Capitul. v. *v. locum, eom. 17.*

Capitulare Gregorij II. datum Martiniano Epiſcopo, & Gregorio Presbyt. in Bavariam ablegatis. Capitul. xj. *In omnibus ita Chriſti charitas teneatur, qua-*

tenùs ſecundùm ſtatuta Sacrorum Canonum oblationes diſſidentium, priuſquàm reconcilientur, nullo modo in Eccleſia recipiantur.

Gregor. III. in Judicijs pœnitentium. xv. *Odium pax pellit. Quicumque fratrem ſuum oderit, neceſſe eſt ei ut reconcilietur. Sciae ſe unuſquiſque quamdiù in corde tenuerit odium, tamdiù in pane & aqua pœnitentiæ ſubdi. Quia ſi homo homini ſervat iram, à Deo non poteſt quærere medelam, dicente Domino:* Diligite inimicos veſtros, benefacite his qui oderunt vos.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Capitul. lxj. De pace & concordia ſervanda.

Ibid. Capitul. lxv. De odio & invidia. *v. locum, tom.* 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxxij. Ut omnes inter ſe pacem & concordiam habeant. *v. locum, ibid.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xx. De pace & concordia inter Epiſcopos & Comites. *v. locum.*

v. Concil. Mogunt anno 813. Can. 3. & 5. *v. locum, eod. tom.*

Caroli Magni Imperat. Capitulare, anno Imperij ejus 13. anno 813. Capitul. ix. De pace & concordia. *v. locum, tom.* 20.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. lib. ij. cap. vj. Quòd ubi caritas non eſt, nulla bona ineſſe poſſint. *Magnum in utroque ordine Clericali, videlicet, & Laïci periculum eſſe cognoſcimus, quod caritas, quæ Deus eſt, ac decus Chriſtianitatis, & in qua ſumma totius fidei noſtræ conſiſtit, multis utriuſque ordinis, quod non ſine magno animi dolore dicimus, non regnare convincitur. Quæ virtus caritas eſt, & Evangelica & Apoſtolica tectio, & Sanctorum Patrum expoſitiones pleniſſimè docent: expreſſiſſimè namque Apoſtolus Joannes ait:* Quòd Deus caritas eſt, & qui manet in caritate in Deo manet, & Deus in eo. *Perpendat quiſque ſi in caritate manet, Deum manere in ſe: ſi caritatem non habet, non Deum, ſed hoſtem animæ ſuæ habitare in ſe; cum caritate quippè cuncta bona, ſine caritate verò nulla haberi poſſunt. Neque etenim dignum Angelicum Hymnum caritate carens Domino decantare valet. Sed quæritur quarè? Attendatur quarè: quia non eſt bonæ voluntatis, definitio quippè caritatis eſt, ut Doctores noſtri tradunt, bona voluntas. Ergò quicumque bonam voluntatem non habet, caritatem non habere comprobatur, & ideò pacem quæ Chriſtus eſt, quia bonæ voluntatis non eſt, habere non meretur.* Gloria, *inquit multitudo Cæleſtis Exercitus,* in excelſis Deo, & in terra pax * bonæ voluntatis. *Miſerabiliter planè decipiuntur plerique, qui ſine caritate aut Deo in hac mortalitate placere, aut ad illum ſine illa ſe pueant pervenire, &c.* v. totum in loc. tom. 21.

1. Joan. 4.

Luc. 2. * hominibus.

Conventus in Villa Colonia, Capitul. vj. De ijs qui initum concordiæ fœdus irruperint. *v. locum, eod. tom.* 21.

Concil. Meldenſe, anno 845. Cap. vj. id eſt ut ſuprà. *v.* Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xij.

Concil. Mogunt. I. anno 848. Capitul. iv. De pace & concordia. Item & Cap. v. De conſpiratione. *v. locum, eod. tom.* 21.

Nicol. Pap. I. Epiſt. xxv. ad Carolum Calvum Regem. Hortatur ad pacem cum Ludovico Imperatore Nepote ſuo retinendam. *vide locum, tom.* 22.

Capitulare Herardi Archiepiſc. Turon. cxviij. Ut lites & contentiones,

rixæ & jurgia, ſicut diſcordiæ, & odia prohibeantur; & pax & concordia prædicetur.

Concil. Wormat. anno 868. Can. xxvij. De eo, qui meditatione odij vel propter avaritiam occiderit.

Ibid. Can. xlj. De his qui odio ad pacem non revertuntur. *v. locum, tom.* 25.

Joann. Pap. VIII. Epiſt. cxxxvij. ad Hugon. Theodoric. & Bernardum Comites. Ut amicitiæ caritatiſque fœdus cum Boſone ictum ſervent. *v. locum, tom.* 24.

Concil. Moguntiac. anno 888. Capitul. xxiv. De pace fruenda. *eod. tom.*

Concil. Mamnet. anno incerto, Can. 1. De alterius Parochiano, & de diſcordantibus ad Miſſam non recipiendis. *v. ibid.*

Conſtitutiones Odonis Archiepiſc. Cantuariæ, Cap. viij. De pace & concordia in Eccleſia. *Octavo Capitulo obſervamus, ut, &c.* v. locum, tom. 25.

Epiſt. Germani Archiepiſc. Conſtantinopolitani ad Gregor. Papam. De unitate. *O Domine Jeſu-Chriſte, ſalvum me fac, ô Domine benè proſperare, &c.* v. locum, tom. 28. pag. 288.

Item ibid. Epiſt. vj. Gregorij Pap. IX. ad eumdem, de unitate Eccleſiæ. *Cùm juxtà teſtimonium veritatis, occaſio ſit, &c.* v. locum.

Concil. London. anno 1237. Capitul. xxj. Nè quid exigatur pro pace reformanda. *Ceterùm diſtrictiùs duximus inhibendum, nè, &c.* eod. tom.

Concil. Baſileenſe, ab anno 1431. ad 1442. Seſſ. xxxj. *Eccleſiaſticæ ſollicitudinis ſtudium jugiter invigilare convenit, ut fraterna caritas, &c.* Tom. 30.

v. de hac materia, titul. De Confraternitatibus.

DE IMPERATORIBVS, REGIBUS, REGINIS, EORUMQUE FILIJS AC MINISTRIS.

CÆLESTIN. PAP. I. Epiſt. ix. ad Theodoſium. ..... *Major nobis Fidei cauſa debet eſſe, quàm Regni; ampliùſque pro pace Eccleſiarum Clementia veſtra debet eſſe ſollicita, quàm pro ſecuritate Terrarum*, &c. v. locum, tom. 4.

Cyril. Alexandrin. de Fide, ad Theodoſium, in Concil. Epheſino, anno 431. *vide locum, tom. 5. pag. 50. & 51.*

Simplic. Pap. Epiſt. iv. ad Zenonem Imperat. *Reſpicite, quæſo, ad divina beneficia, & quæ ſint vobis collata perpendite*, &c. Tom. 9.

Ibid. Epiſt. viij. ad eumdem. *Lætare igitur, venerabilis Imperator, eos fuiſſe tuos hoſtes qui*, &c. v. quoque Epiſt. x. ejuſd.

Id. Epiſt. xiv. ad eumdem. *Exultantes vobis ineſſe animum fideliſſimi Sacerdotis, & Principis*, &c. v. locum.

Felic. III. Epiſt. ij. ad Zenonem Imperat. Vide, eſt elegantiſſima Epiſtola ad catholicam tuendam orthodoxam fidem excitandis animis. *v. tom. 10.*

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. de anathematis vinculo. *In med. pag. 168.* ..... Fuerint hæc antè adventum Chriſti ut quidam figuraliter, adhuc tamen carnalibus actionibus conſtituti pariter Reges extiterent, pariter Sacerdotes; quod Sanctum Melchiſedec fuiſſe ſacra prodit hiſtoria, &c. *v. locum, eod. tom. 10.*

Gen. 14. Hebr. 7.

v. Epiſt. Aviti Epiſc. Vienn. ad Clodoveum Regem Francorum. De ſuſcepta Fide atque Baptiſmo. *v. locum.*

v. quoque Epiſt. Remigij Rhem. Epiſc. ad eumd. Clodoveum, in obitu Alboſledis Sororis ejus. *Angit me*, &c.

Symmach. Pap. Epiſt. vj. Apologetica adverſùs Anaſtaſij Imperat. libellum famoſum. *Ad Auguſtæ Majeſtatis Gratiani Imperatoris Epiſtolam 8. libris 6. reſpondit Ambroſius*, &c. v. locum, cod. tom. 10. pag. 258. *Item in ead.* Quid facies, Imperator, in divino Judicio? an quia Imperator es nullum Dei putas eſſe Judicium? taceo, quod Imperatorem accuſatorem eſſe non conveniat, &c.

Pontificis dignitas major quam Imperatoris.

Item in ead. Conferamus autem honorem Imperatoris cum honore Pontificis; inter quos tantùm diſtat, quantùm ille rerum humanarum curam gerit, ille divinarum. Tu Imperator à Pontifice Baptiſmum accipis, Sacramenta ſumis, orationem poſcis, benedictionem ſperas, pœnitentias rogas, &c. *v. locum, ad fin. Item in fin. pag. 262.* ..... Ubi te rerum humanarum Princeps qualiſcumque Sedis Apoſtolicæ. *Item in med. pag. 264.* ..... Omnes Catholici Principes, ſive cum Imperij, &c.

Not. ad iſtam Epiſt. Humanis poteſtatibus parendum, niſi ſit contrà Deum. Pontificis dignitas, major quàm Imperatoris.

Principum Catholicorum conſuetudo novos Romanos Pontifices ſalutandi.

Synodus Rom. III. anno 501. in cauſa Symmachi Papæ. *Ad hæc Sanctiſſimus Rex aliter (Deo aſpirante) reſpondit, &c.* v. locum.

Not. hujus Synodi. Inſigne dictum Regis de cauſis eccleſiaſticis. Papa judicio Dei ſubditus non hominum.

Ibid. Synod. Rom. IV. cujus primis tribus Capitulis ſtatuitur Laïcis, non licere ullas Leges ſancire de non alienandis Eccleſiæ bonis.

Item. Synod. Rom. VI. anno 504. ſub eodem. *Non licet ergò Imperatori, vel cuiquam pietatem cuſtodienti, &c.* eod. tom. 10.

Epiſt. Remigij Epiſc. Rhemorum ad Clodoveum Regem hortatoria, cùm Rex ad Bellum Gothicum ſe accingeret. *Sacerdotibus tuis honorem * debetis deferre, & ad eorum conſilia ſemper recurrere. Quòd ſi tibi benè cum illis convenerit Provincia tua melius poteſt conſtare, &c.* v. locum, tom. 10. pag 397. * debebis.

Epiſt. Clodovei Regis ad Epiſcopos, poſt Bellum Gothicum ſcripta. De capitulis tum clericis tum laïcis Epiſcoporum arbitrio & teſtimonio relaxandis. *v. loc. pag.* 398. *ibid.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. iv. De ordinatione clericorum, & ut filij clericorum in Epiſcopi ſint poteſtate. *De ordinationibus Clericorum, &c.* eod. tom. 10.

Epiſt. v. Hormiſdæ Pap. ad Anaſtaſ. Imperat. *Certi ſunt de tutela regnantes, &c.* v. locum.

Id. Epiſt. xj. ad eumdem. *Sed cogitandum eſt, Clementiſſime Imperator, &c.* v. loc. in med. 3. pag.

Ibid. Epiſt. xxvij. ad Juſtinum. *Pag.* 493. *in medio.....* Significaſtis nolentibus, & recuſantibus vobis Imperij pondus impoſitum, &c. *v. locum.*

Ejuſd. Epiſt. xxix. ad Joannem Epiſcopum Conſtantinopolit. *Hæc eſſe beneficia miſericordiæ ſuperna, quis dubitet? hæc quis dubitet venerabilis Princeps tropheis adjungi? Quis ambigat, quia major ei de hac pace, quàm de quibuſlibet prælijs triumphus acquiritur? Ipſius laboris gloria neſcit occaſum: quia ubi Deus recte colitur, nunquàm adverſariorum ereſcit iniquitas.*

Id. Epiſt. xliv. ad Juſtinum Auguſtum Imperatorem. *Neque enim te ita Deo placitum Principem ad Imperij verticem, &c.* v. locum, tom. 10.

Concil. Lugdun. I. anno 517. Can. iij. Si Rex ab Epiſcopotum Communione ſe ſuſpenderit. *ibid. in fine.*

Rem. Rhem. Epiſc. Epiſt. 1. ad tres Epiſcopos. Laudat Clodoveum Fidei Defenſorem, cujus teſtimonio Presbyterorum ordinaverat, ab Epiſcopis illis eo nomine vituperatus.

Agapet. Pap. Epiſt. iv. ad Juſtinianum. *Quòd enim majus fidei veſtræ poterit opus exiſtere, &c.* v. tom. 11.

Pelag. Pap. I. Epiſt. xvj. ad Childebertum Regem. *Humani generis Salvator ac Dominus Diſcipulos ſuos docens ait:* Non eſt voluntas Patris veſtri qui in Cæ- Matt. 18.
lis eſt, ut unus ſaltem pereat de puſillis, *&c.* v. locum, tom. 11.

Concil. Pariſ. III. anno 557. Can. vj. *Et quia utilium rerum cœpit cauſa tractari, hoc univerſitas præcavere quoque debet, tàm Sacerdotes, quàm Principes, omniſque populus, ut nullus res alienas competere à Regis audeat poteſtate.* ibid.

Conſtitutio Generalis Clotharij Regis. *Si quis auctoritatem noſtram ſubreptivè contrà Legem elicuerit fallendo Principem non valebit, &c. Nullus per au-*

ctoritatem noſtram matrimonium viduæ vel puellæ ſine ipſarum voluntate præſumat expetere; neque per ſuggeſtiones ſubreptias rapiantur injuſtè. vide.

Epiſt. S. Germani Epiſc. Pariſ. ad Brunichildem Reginam, ut Sigebertum Regem revocet à conſilio belli, quod Fratri ſuo inferebat. *v. locum, in fine tom.* 12.

Pelag. II. Epiſt. iv. ad Aunacharium Epiſc. Autiſiodorenſem. *Nec enim credimus otioſum, nec ſine magna Divinæ Providentiæ admiratione diſpoſitum, quòd veſtri Reges Romano Imperio in Orthodoxæ Fidei confeſſione ſunt ſimiles: niſi ut huic Urbi ex qua fuerat orunda, vel univerſæ Italiæ finitimos, adjutoreſque præſtaret.*

Guntramni Regis adloeutio. Quando in audientia publica, convocatis Epiſcopis & Optimatibus, diſcuſſi ſunt Duces qui rem bellicam malè adminiſtrarant, anno Chriſti 585. *v. apud Gregor. Turon. l.* 8 *c.* 30.

Conventus apud Andelaum. Quando inter Gumtramnum & Childebertum Reges, Epiſcoporum, Procerumque concilio pax firmata, anno Chriſti 587. *v. Gregor. Turon lib.* 9. *c.* 11.

Gregor. Magn. lib. v. indict. xiv Epiſt. v. ad Brunichildem Reginam Francor. *Excellentiæ veſtræ prædicandam, ac Deo placitam, &c.* v. tom. 13.

Ibid. Epiſt. vi. ad Childebertum Regem Francorum. *Quantò cæteros homines Regia dignitas antecedit, tantò cæterarum gentium Regna Regni veſtri profectò culmen excellit, &c.* v. locum.

Ibid. Epiſt. lviij. Theodorico & Theodeberto Francorum Regibus. *Poſtquàm Deus Omnipotens Regnum veſtrum Fidei rectitudine decoravit, & ingenuitate Chriſtianæ Religionis inter gentes alias fecit eſſe conſpicuum: magnam de vobis materiam præſumendi concepimus, quòd ſubjectos veſtros ad eam converti Fidem per omnia cupiatis, in qua eorum nempe Reges eſtis, & Domini, &c.*

Ibid. Brunichildæ Reginæ Francorum. *Excellentiæ veſtræ Chriſtianitatis ita nobis veraciter olim innotuit, ut de bonitate ejus nullatenùs dubitemus, ſed magis certum modis omnibus teneamus, quia in cauſa Fidei devota & ſtudioſa concurrat, & religioſæ ſinceritatis ſuæ ſolatia copioſiſſimè ſubminiſtret, &c.*

Ibid. Epiſt. lxiij. Mauritio Auguſto. *Inter armorum curas & innumeras ſollicitudines, quas indefeſſo ſtudio pro Chriſtianæ Reip. regimine ſuſtinetis, &c.*

Ibid. Epiſt. cxxj. Theodorico & Theodeberto Francorum Regibus. *Summum in Regibus bonum eſt Juſtitiam colere, ac ſua cuique ſervare, & ſubjectis non ſinere quod poteſtatis eſt fieri, ſed quod æquum eſt cuſtodire.*

Ibid. Epiſt. cxxvj. Recharedo Regi Viſigothorum. *Item. Anagnoſtico antè longum tempus dulciſſima mihi mentis excellentia, &c.*

Ibid. ſuperiùs..... *Ipſa quoque Regni gubernacula ergà ſubjectos magno ſunt moderamine temperanda, ne poteſtas mentem ſurripiat. Tunc enim Regnum benè geritur, cùm regnandi gloria animo non dominatur.*

Id. lib. viij. Epiſt. lj. ad Leontium Exconſulem. *Hoc enim inter Reges gentium, & Imperatores Romanorum diſtat, quia Reges gentium Domini ſervorum ſunt, Imperator verò Romanorum Dominus liberorum.* Tom. 14.

Id. lib. ix indict. lvij. ad Brunichildem Reginam Francorum. *Quanta in vobis bona Divino munere ſint collata, &c.* cod. tom. 14.

Id. lib. xj. Epiſt. viij. ad eamdem. *Inter alia bona hoc apud vos præ cæteris tenet principatum, &c.*

Ibid. Epiſt. ix. ad Theodoricum Regem Francorum. *Scripeorum veſtrorum eloquia ineolumitatem veſtram, &c.* eod. tom.

Ibid. lib. eod. xj. Epiſt. xxxviij. ad Phocam Imperatorem. Docet piiſſimos Reges ad populi peccata deprimenda conſtitui; hortaturque ut Reip. afflictæ ſubveniat. *Gloria in excelſis Deo*, qui juxtà quod ſcriptum eſt, &c. Luc. 15.

Ibid. Epiſt. xlvj. ad Leontiam Auguſtam. *Quæ lingua loqui, quis animus cogitare ſufficiat, quantas de ſerenitate veſtri Imperij Omnipotenti Deo gratias debemus, &c.* v. loc. eod. tom. 14.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. xxx. De Sacerdotibus ad gentem extraneam nuntios mittentibus. *Confinitimi hoſtium Sacerdotes, præter eos, &c.* eod. tom. 14.

Ibid. Can. lxxv. De commonitione plebis, nè in Principes delinquatur, & de electione Principum, & de tranſgreſſione fidei, quę Principibus promittitur: ac de monitione Principum qualiter judicent, & de ultione Principum nequiter judicantium, atque de execratione Suintilanis & conjugijs, ſive prolis ejus; ſimiliter & de Gentlane germano ejus ac rebus eorum. *Poſt inſtituta quædam Eccleſiaſtici Ordinis decreta, &c.* v. locum fusè, continet 3. ad 4. pag.

Concil. Tolet. V. anno 636. Capitul. ij. De cuſtodia ſalutis Regum, & defenſione prolis præſentium Principum. *Summâ autem vigilantiâ, &c.* v. loc. eod. tom. 14.

Ibid. Cap. iij. De reprobatione perſonarum, quæ prohibentur adipiſci Regnum. *Inexpertis & novis morbis, novam decet invenire medelam. Quapropter, &c.*

Ibid. Cap. iv. De his qui ſibi * Regnum blandiuntur Rege ſuperſtite. *Ergò quia & Religioni inimicum, & hominibus conſtat eſſe, &c.* * *Regni ſpe blandiuntur.*

Ibid. Cap. v. De his qui Principes maledicere præſumunt. *Sed hoc pro peſtilentioſis hominum * moribus, &c.* * morbis.

Ibid. Cap. vj. Ut Regnum fideles à Succeſſoribus Regni, à rerum jure non fraudentur, pro ſervitutis mercede. *Simili providentia pro fidelibus Regum, &c.*

Ibid. Cap. vij. Quòd in celebritate cunctorum Conciliorum, Synodus Toletana temporibus Siſenandi habita per * pronuntiationem vocis claræ ob cuſtodiam ſui cunctis debeat innoteſcere. *Propter malarum mentium facilitatem, &c.* * *prolationem.*

Ibid. Cap. viij. De indulgentia Principum noxijs ſervata. *In his omnibus quæ præmiſimus poteſtatem indulgentiæ in culpis delinquentium Principi reſervamus: ut juxtà bonitatis & pietatis ſuæ modtramen, ubi emendationem proſpexerit mentium veniam tribuat culparum.*

Ibid. Cap. ix. De favore Principis Concilij acclamatione conceſſo. *His verò omnibus finem & robur ſubſcriptione noſtrâ facientes, &c.*

Concil. Tolet. VI. anno 638. Capitul. xij. De confugientibus ad hoſtes. *Pravarum audaciâ mentium, ſæpè aut malitiâ cogitationum, &c.* eod. tom. 14.

Ibid. Cap. xiij. De honore Primatum Palatij. *Qui Primatum dignitate atque reverentiæ, vel gratiæ ob meritum, in Palatio honorabiles habentur, his à junioribus modeſtus honor per omnia deferatur. Qui etiam minores à ſenioribus & dilectionis amplectantur affectu, & utilitatis imbuantur exemplo.*

Ibid. Cap. xiv. De remuneratione collata fidelibus Regum. * *Præmio fraudare fideles, non ſolùm inhumanum, &c.*

Ibid. Cap. xv. De rebus collatis Ecclesijs, ut in earum jure perdurent. *v. locum, & titul.* De rebus Ecclesiæ.

Ibid. Cap. xvj. De incolumitate, & adhibenda dilectione Regiæ Proli. *Sicut insolentia malorum Regum odiosa, &c.*

Ibid. Cap. xvij. De his qui Rege superstite, aut sibi, aut alijs ad futurum provident Regnum; & de personis, quę prohibentur ad Regnum accedere. *Quamquàm in Concilio anteriori ad futurum providens Regnum, &c.*

Ibid. Cap. xviij. De custodia vitæ Principum, & defensione præcedentium Regum à sequentibus adhibenda. *Jam quidem in antecedenti universali Synodo pro salute nostrorum, &c.*

Ibid. Cap. xix. De gratiarum actionibus in confirmatione Concilij Deo & Principi datis. *His omnibus ritè dispositis, & diuturnâ collatione deliberatis, &c.*

Concil. Tolet. VII. anno 640. Præfat. *vide.* Quoniam potestati Principis nullus, &c. *v. locum, eod. eom. 14. in fine.*

Capitul. 1. De refugis atque perfidis Clericis seu Laïcis. *Sed & quia plerosque Clericos tantæ lenitatis pravitatis præsumptio, &c.*

Ibid. Cap. vj. De convicinis Episcopis in Urbe Regia commorandis. *v. locum.*

Concil. Tolet. VIII. anno 653. *Legem denique, quam pro coërcenda Principum horrenda cupiditate, idem Clementissimus edidit Princeps, simili robore firmatus, atque ut in futuris retrò temporibus modis omnibus observetur, pari sententiâ definimus.*

Ibid. Decretum in die 2. Universalis Concilij editum in nomine Principis. Adversùs Reges qui defensionem in vastationem convertunt. *vide locum, tom. 15.*

v. Notas hujus Concil. Lex edita in eod. Concilio. Regum Hispaniæ electio qualis? *v. quoq. not. Epist. B. Isidor. seq.*

Concil. Tolet. X. anno 656. Capitul. ij. De non violandis Religiosorum juramentis, in salutem Regiam datis. *Frequentium molestiarum nocens impulsus, &c.* v. locum, tom. 15.

Concil. Emerit. anno 666. Capitul. iij. Quid sit observandum tempore quo Rex in Exercitu progreditur, pro Regis, Gentis, aut Patriæ statu atque salute? *Quantum cum Dei juvamine ratio competit, &c.* ibid.

Concil. Tolet. XI. anno 675. Capitul. xij. De institutione certi temporis, quo Concilium agitetur. *v. titul.* De Concilijs.

Concil. Bracar. III. anno 675. Capitul. ix. *Post hac sit pax, salus & diuturnitas piissimo & amatori Christi Domino nostro Wambano Regi, cujus devotio nos ad hoc Decretum salutiferum convocavit: Divinam postulantes Clementiam, ut gloria Christi Regnum ejus corroboret usque ad ultimam senectutem: præstante ipso, qui cum Patre & Spiritu Sancto unus vivit & gloriatur in Trinitate Deus in sæcula sæculorum. Amen.* in fin. tom. 15.

Concil. Tolet. XII. anno 680. Capitul. 1. De agnita & confirmata Prælatione fastidij principalis. *Post pacifica igitur hujus Sanctæ Fidei collationum studia, &c.*

Ibid. Cap. iij. De culpatorum receptione, vel Communione apud Ecclesiam. *v. locum, & titul.* De reconciliatione pœnitentium.

Ibid.

Ibid. Cap. xij. De tempore conſtituto Concilium celebrando. *Cujus Sanctæ Trinitatis, &c.* v. locum, tom. 16.

Concil. Tolet. XIII. anno 683. Capitul. 1. De reddito teſtimonio dignitatis eorum, quos profanatio infidelitatis cum Paulo traxit in ſocietate tyrannidis. *Præconabile ſignum eſt illis ſemper negotijs, &c.*

Ibid Cap. ij. *v. locum, & titul.* De Magiſtratibus.

Ibid. Cap. iv. De munitione Regiæ Prolis. *Pridianæ diei exercitia glorioſa, &c.*

Ibid. Cap. v. Nè defuncto Principe relictam ejus Conjugem, aut in conjugio ſibi quiſquam, aut in adulterio audeat copulare. *Execrabile facinus, & aſſuetæ admodùm iniquitatis eſt opus, &c.*

Ibid. Cap. xij. *Invictiſſimo quoque atque glorioſiſſimo Principi Ervigio, &c.* Tom. 16. in fine.

Concil. Tolet. XIV. anno 684. Cap. xij. *Cujus gloriæ immenſitatem exoſcimus, ut glorioſo Principi noſtro Ervigio Regi, ſub cujus pace pax ſervatur Eccleſiæ, florentis Regni diuturnitate temporum ſpatia præbeatque poſt hæc præſentia ad Regnum futuræ gloriæ nobiſcum conregnandus accedat, præſtante Domino noſtro cujus Regnum manet in ſæcula ſæculorum, amen.*

Concil. Tolet. XV. anno 688. *v. locum, & titul.* De Juramento.

Concil. Cæſarauguſt. III. anno 691. Capitul. v. Ut defuncto Principe ſuperſtes Regina ſtatum & veſtem ſæcularem deponat, & in Cœnobio Virginum mancipetur permanſura. *Licet pleniſſimè in Concil. Tolet. de Principum relictu, &c.* c. 5.
Item. *Deinde Orthodoxo & Sereniſſimo Domino noſtro Egicani Regi, &c.*

Ibid. Egica Rex in Concilio Toletano XVI. anno 693. *Et quia plerique Perſidorum Cothurno ſuperbiæ dediti, &c.* eod. tom. 17.

Ibid. Capitul. viij. De munimine Prolis Regiæ. *Dùm ſanctæ actionis ſtudia, ac fervidæ intentionis patulè, &c.*

Ibid. Cap. ix. De Sisberto Epiſcopo. *Sicut ſummum bonum eſt, valdèque conſpicuum, &c.*

Ibid. Cap. x. De his, qui juramenti ſui profanatores extitiſſe noſcuntur. *Sicut ulcus, quod * graviter ſerpit in corpore, &c.* v. loc. fusè. v. ut ſuprà in Concil. Tolet. IV. Can. lxxv. * granditer.

Ibid. Cap. xj. De gratiarum actione. *Finitis conſummatiſque..... ita Sereniſſimum, &c.* eod tom.

Concil. Tolet. XVII. anno 694. Capitul. vij. *Præeminentium exercituum, &c.*

Ibid. De gratiarum actione. ..... *Hujus obnixius omnipotentiam precibus indefeſſis, &c.* eod. tom. 17.

Concil. Berghamſtedenſe, anno 697. Can. 1. *Pro Rege preces fiant, mandatiſque ejus non cogente neceſſitate, ſed ex ſponte obediunto.*

Gregor. III. Epiſt. v. ad Carolum Martellum Majorem Domûs Regiæ Francor. Auxilium petit adverſùs Longobardos. *v. locum.*

Ejuſd. Epiſt. vj. ejuſdem argumenti.

Zachar. Epiſt. vij. ad Pippinum Majorem Domûs, itemque ad Epiſcopos, Abbates, & Proceres Francorum. *Principes & ſæculares homines, atque bellatores, &c.* eod. tom.

Ejuſd. Epiſt. ad Griphonem, Fratrem Pippini Majoris Domûs. *Obſecro & adjuro pietatem veſtram per Deum Patrem, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xv. ad Epiſcopos Francorum. De concordia & pace inter Pippinum & Griphonem concilianda. *v. locum.*

Epiſt. iij. Stephani Pap. II. ad Pippinum, Filioſque ejus Reges. *Potuerat namque (Deus) alio modo, ut illi placitum fuiſſet, &c.* v. locum, eod. tom.

Ejuſd. Epiſt. iv. ad Pippinum Regem. Romanâ Urbe obſeſſâ, lacrymabiles litteras ſcribit. *O Fili Excellentiſſime & Chriſtianiſſime, utinam Omnipotens, &c.* Il décrit le ſiege de Rome par Ailtulfe. *Non nos relinquas, &c.* v. locum, eod. tom. 17.

Ejuſd. Epiſt. vj. ad eumdem. *Explere linguâ (Excellentiſſime Fili) non valemus, &c.*

Epiſt. 1. Pauli electi Pap. ad Pippinum Regem. *Quoniam nos pro certo cognoſcas, Excellentiſſime, &c.* v. locum.

Ejuſd. Epiſt. ij. ad eumdem. *Undè perſpicuum eſt, vos præ omnibus, &c.* Il ſe plaint enſuite de la perfidie & de la cruauté de Didier Roy des Lombards. *Omnes enim omninò gentes, quæ ſuper faciem univerſæ terræ, &c.*

Ejuſd Epiſt. iij. ad eumdem. *Et ecce ſicut noſtro poſt Deum Liberatori, &c.*

Id. Epiſt. iv. ad eumdem. *Bone potentiſſime Rex, &c.*

Id. Epiſt. v. ad eumdem. *Intereà Præcellentiſſime, &c.*

Id. Epiſt. vj. ad eumdem. *Et quia copioſa, &c.*

Id. Epiſt. vij. Il luy demande ſecours contre les Grecs, que l'on diſoit aller aſſieger Ravenne. *Undè quia, &c.*

Id. Epiſt. viij. ad Carolum & Carlomanum Pippini Regis Filios. *v. locum.*

Stephani Pap. III. Epiſt. ij. ad eoſdem. Il ſe réjoüit de leur reconciliation.

Ejuſd. Epiſt. iij. ad eoſdem. Il les exhorte à ne pas entrer par le mariage dans l'alliance de Didier Roy des Lombards. *v. locum, in fine tomi* 17.

Hadriani Pap. I. Epiſt. 1. ad Carolum Magnum Regem. Charlemagne avoit propoſé de venir à Rome pour le Baptême de ſon Fils, que ce Pape devoit tenir ſur les Fonds; il le preſſe de l'execution de ce deſſein. *Quia ecce novus, &c.* Les Lettres ſuivantes concernent les affaires d'Italie & des Lombards.

Ejuſd. Epiſt. vij. ad eumdem. *Cùm procul dubio, &c.* Tom. 18.

Conſtitutio Caroli Magni, ſeu Epiſt. generalis de ſcholis per univerſa Epiſcopia & Monaſteria inſtituendis. *vide.*

Concil. Calchutenſe, anno 787. Capitul. xj. De officio Regum & excellentia Sacerdotum. *Undecimus ſermo, &c.* v. locum, eod. tom. 18.

Ibid. Capitul. xij. De ordinatione & honore Regum. *Duodecimo ſermone, &c.* v. locum.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Præfat. *In fine* 1. *pag....* Nè aliquis (quæſo) hujus pietatis admonitionem, &c. *ad hæc verba:* in laudem & gloriam Domini N. J. Chriſti congregare neceſſe eſt. *Tom.* 20.

Ex ejuſd. Capitul. de diverſis rebus, partim eccleſiaſticis, partim politicis. ij. *De ſacramento fidelitatis, quod Nobis & filijs noſtris jurare debent, quod his verbis conteſtari debet: Sic promitto ego ille partibus Domini mei Karoli Regis & filiorum ejus, quia fidelis ſum & ero diebus vitæ meæ, ſine fraude & malo ingenio.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. iij. De indulgentia Taſſiloni Duci Bajoariæ à Carolo Rege conceſſa. *Hù peractù de Taſſilone definitum eſt, &c.* cod. tom. 20.

Ibid. Epiſt. Catoli Magni ad Leon. III. Pap. *Sub fin. ult. pag....* Sicut enim cùm Beatiſſimo Prædeceſſore, &c.

Ejuſd. Epiſt. ad Angilbertum Abbatem. *Divinâ regnante miſericordiâ iterùm & proſperè, &c.* Alcuini Ep. 83.

Ejuſd. Epiſt. ad Offam Regem Merciorum. *De peregrinis verò, qui pro amore Dei, & ſalute animarum ſuarum, &c.*

Ibid. Ejuſd. Epiſt. ad eumdem. *Cùm nobiliſſimam Longobardorum Civitatem, &c.* cod. tom. 20.

v. Notæ in vita Leonis Pap. III. Catolus Romam veniens honorificè exceptus. Leo Papa optimo jure, juſtaque de cauſa, Imperium Romanum tranſtulit à Græcis ad Catolum Francorum Regem, ejuſque hæredes. Rex Deſidetius Saxoneſque victi & baptizati *v. locum.*

Ex Capitulis Eccleſiaſticis Caroli Magni, anno 12. Bononiæ datis. Ut nonniſi permiſſione Regali Btunia, vel gladius homini extraneo à quolibet detur, aut venundetur. xxx. Conſtitutum eſt, ut neque Epiſcopus, &c. *l. 3. c. 75.*

Ex Capitulis ejuſd. anno 12. Ut Eccleſiæ pacem habeant. Cap. ij. xxxiij. Ut Eccleſiæ, viduæ, & pupilli, &c.

Concil. Arelat. VI. anno 813. In Præfat. poſt 10. lin.... *Precum murmura effundentes, ut ſicut nos, &c.* v. locum, cod. tom. 20.

Ibid. Can. ij. Ut omnes pro Rege ac Liberis ejus Deum orent. *Ut pro Excellentiſſimo atque Glorioſiſſimo, &c.*

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xl. Ut pro Domino Imperatore & Liberis ejus, orationes augeantur. *Ut pro Domino Imperatore, ſuaque Nobiliſſima Prole, &c.* ibid.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. 1. Ut omnes obedientes & fideles ſint Domino Imperatori, Deumque pro illo aſſiduè otent. *Primò omnium admonuimus generaliter cunctos, &c.* ibid.

Ibid. in fine. *Hæc nos in Conventu noſtro ita ventilavimus, ſed quomodo deinceps piiſſimo Principi noſtro de his agendum placebit, nos fideles ejus famuli, libenti animo, ad nutum & voluntatem ejus parati ſumus.*

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. lxvj. Ut ab omnibus aſſiduè orationes fiant pro Domino Imperatore. *Interea omnis iſte Conventus gratiſſimâ deliberatione decrevit, &c.* Ibid. *Hæc itaque pauca de pluribus, quæ neceſſaria perſpeximus, cum magna brevitate Domini Imperatoris præſenti judicio præſentanda annotavimus.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. Prefat. *Sub med. pag.....* Ad quam etiam admonitionem Sacer Conventus intimo gaudio repletus, &c. *eod. tom.* 20.

Epiſt. Ludovici Pij Imperat. ad Sicharium Burdigalenſem Archiepiſc. *v. totam.* Il luy envoye une copie authentique du Concile d'Aix la Chapelle.

Ibid. in ead. *Tuam igitur, &c.* v. locum, tom. 21.

In Nomine Domini Omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Ego Ludovicus Imperator Auguſtus, ſtatuo & concedo per hoc pactum confirmationis noſtræ tibi Beato Petro Principi Apoſtolorum, & pro te Vicario tuo

Domino Paſchali Summo Pontifici & Univerſali Papæ, &c. *vide totam.*

Concil. Attiniacenſe, anno 822. In quo Ludovicus Pius Imperator publicam pœnitentiam ſpontè ſuſcepit. Ex Annal. incerti Authoris, & Authoris ejus vitæ. *vide hîc apud Ducheſnium, tom. 2.* Hludouvicus Imperator, Sacerdotum uſus, &c.

Capitular. II. Ludovici Pij Imp. anno 823. Præfat. 1. *Omnibus vobis, aut viſu aut auditu notum eſſe non dubitamus, &c.* eod. tom. 21.

Ibid. ij. *Sed quoniam complacuit Divinæ Providentiæ, &c.*

Ibid. iij. *Sed quamquam ſumma hujus miniſterij, &c.*

Ibid. iv. *vide titul.* Onus Epiſcopale.

Epiſt. Ludovici Pij Auguſti ad Hilduinum Abbatem S. Dion. De conſcribenda vita S. Dionyſij Epiſc. Pariſ. *v. totam.* Hæc occaſio fuit Areopagitorum Hilduini.

Ejuſd. Capitul. III. anno 828. Epiſtola quæ generaliter populo eſt legenda. *In Nomine Domini Dei & Salvatoris, &c. Recordari vos credimus, qualiter hoc anno, &c.* v. loc. eod. tom. 21.

Ibid. iv. Hæc ſunt Capitula ad inſtructionem Miſſorum. *Dicendum eſt illis, quia neceſſe eſt ut intelligamus omnes communiter, &c.* v. ibid.

Ibid. vj. xiv. *Hoc Miſſi noſtri notum faciant Comitibus, &c.*

Epiſtola Generalis quam Ludovicus Pius Imperator, ex Placito Aquiſgranenſi miſit de Concilijs Epiſcoporum in 4. Imperij partibus congregandis. *vide titul.* De Concilijs.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Cap. iij. Lib. 1. Quòd ejuſdem Eccleſiæ corpus in duas principaliter dividatur eximias Perſonas. *Principaliter itaque totius Sanctæ Dei Eccleſiæ, &c.*

Ibid. Lib. ij. Cap. 1. Quid ſit Rex, quid eſſe, quidvè cavere debeat? *Rex à rectè agendo vocatur: ſi enim piè & juſtè, &c.* v. loc. continet 3. pag.

Ibid. Cap. ij. Quid ſit propriè miniſterium Regis? *Regale miniſterium ſpecialiter eſt populum Dei gubernare & regere, &c.* v. locum fusè.

Ibid. Cap. iij. De periculo Regis, & quod benè agentes remunerare, malè verò agentes ſuâ auctoritate comprimere, &c. *Subditi eſtote omni humanæ creaturæ propter Deum, ſive Regi, quaſi præcellenti, ſive Ducibus, tamquàm ab eo miſſis ad vindictam malorum, laudem verò bonorum, &c.* v. locum. 1. Petr. 2.

Ibid. Cap. v. Quòd Regnum non ab omnibus, ſed à Deo, cujus in manu omnia Regna conſiſtunt. *Nemo Regum à Progenitoribus Regnum ſibi adminiſtrari, ſed à Deo, &c.*

Ibid. Cap. viij. Quòd poteſtati Regali, quę nonniſi à Deo ordinata eſt, humiliter atque fideliter cuncti parere debeant fideles. *Conſtat Regalem poteſtatem omnibus ſibi ſubjectis, &c.* v. quoque Cap. ix. eod. tom. 21.

Concil. Pariſ. VI. Lib. iij. Epiſtola Epiſcoporum ad Ludovicum Imperat. *Domino & præſtantiſſimo & pietatis gratiâ prædicto, Hludovico & Lotharío, orthodoxis atque invictiſſimis Auguſtis. Nos famuli veſtri quamvis indigni, tamen Epiſcopi, &c.*

Ibid. Cap. xxv. Ut Filij Regis in timore Dei, mutuâque concordiâ eruditantur. *Nam & hoc humiliter obſecrando admonemus, &c.* Vide locum Sacræ Scripturæ firmatum.

Ludovici Imperat. Diploma. De Ordine Monaſtico in Monaſterio S. Dionyſij per Epiſcopos ejus auctoritate reſtituto, anno 831. *Divinis præceptis & Apoſtolicis monitis incitamur, &c.*

Conventus apud S. Dionyſium, in quo Ludovicus Pius Eccleſiaſticæ Communioni per Epiſcopos reſtitutus, Imperij quoque ornamenta recepit, anno 834. Dominicâ 2. Quadrageſimæ. *Auctor vitæ Ludovici, &c.* Nithardus lib. 1. Hiſtor.

Concil. apud Theodonis Villam, anno 835. in quo Ludovicus Pius ab Epiſcopis iterùm eſt reconciliatus, Ebbo Rhemorum Antiſtes quòd in illum conſpirarat, damnatus, graduque ſuo dejectus eſt, anno 835. *Vide Flodoardum lib. 2. Hiſtoriæ Rhemenſis, c. 2. & Synod. Sueſſ. apud S. Medardum, & Tricaſſ. anno 867.*

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. ij. De doctrina Epiſcoporum. xij. Ut qui deinceps ab Imperatore defecerit, aut fidelitatem violaverit, ſi Clericus eſt, gradum amittat, ſi Laicus, anathematizetur. *Conſtat igitur, quia quicumque poteſtati à Domino datæ reſiſtit, &c.*

Ibid. Cap. iij. De Perſona Regis, Filiorumque ejus & Miniſtrorum. Can. 1. Quòd Regis nomen ei, qui rectè agit, conveniat. *Ut quid Rex dictus ſit:* lib. 3. *Iſidor in libro ſententiarum ſcribit: Rex enim, inquit, &c.*

Ibid. Can. ij. Quòd Imperator tuendæ Eccleſiæ cauſâ ſit conſtitutus. *Ad quid etiam conſtitutus ſit Imperator, Fulgent. in lib de veritate prædeſtinationis, &c.*

Ibid. Can. iij. Quòd Regale miniſterium ſit populum Dei cum juſtitia & pace regere. *Regale namque miniſterium ſpecialiter, &c.* vide ut ſupra in Concil. Pariſ. VI. lib. 2. cap 2.

Ibid. Can. iv. Quibus verbis Regis officium, à Job & Salomone deſcribatur. *De miniſterio autem Regis, ita loquitur Job:* Cùmque ſederem quaſi Rex, *Iob. 29.* &c. Rex qui ſedet in ſolio Judicij diſſipat omne malum intuitu ſuo. Diligite *Prov 20.* Juſtitiam, qui judicatis terram, &c. *v. locum.* *Sap. 1.*

Ibid. Capite iij. De Perſona Regis, Filiorumque ejus, & Miniſtrorum. Can. xiij. Ut Filios ſuos in Dei timore diligenter erudiat. *Nam & hoc humiliter, &c.* v. Concil. Pariſ. VI. c. 25. ut ſuprà. Ibid. in eod. Can. 25. ſub finem. *Conſtat autem eam (Eccleſiam) &c.*

Ibid. lib. iij. cap. xxvij. *v. locum.* C'eſt la concluſion de cét ouvrage.

Capitulare Toloſanum Caroli Calvi Regis, anno 843. Cap. 1. Ut Epiſcopi non ægrè ferant, quòd Presbyteri ad Regem reclamarunt. *Ut Epiſcopi nullam inquietudinem, ſive exprobrationem, &c.*

Ibid. Cap. viij. Ut Epiſcopi hæc Capitula non negligant. *Ut Epiſcopi ſub occaſione, quaſi auctoritatem habeant Canonum, &c.*

Conventus in Villa Colonia, anno 843. Præfatio. *In med. pag.....* Quapropter venientes in unum fideles noſtri, &c.

Ibid. Capitul. ij. Ut honor & poteſtas Regia inconvulſa permaneant. *Honor etiam Regius & poteſtas Regali dignitati competens, &c.*

Ibid. Capitul. iv. Ut nemo quidquam Regi contrà Juſtitiæ rationem ſuggerat. *Quòd ut facilius atque obnixius noſtra auctoritas valeat, &c.*

Ibid. Cap. v. Ut ſi quid Regi ſubreptum eſt fideliter admoneatur. *Etſi fortè ſubreptum nobis quidpiam, &c.* v. eod. tom. 21.

Concil. apud Lauriacum, anno 843. Capitul. ij. De eo qui contrà Regiam dignitatem egiſſe comprobatur. *Si quis contrà Regiam poteſtatem dolosè ac callidè, & perniciosè ſatagere comprobatus fuerit, niſi dignissimè ſatisfecerit, anathematizetur.*

Idid. Cap. iij. De eo qui poteſtati Regiæ non obtemperat. *Si quis poteſtati Regiæ quæ non eſt juxtà Apoſtolum, niſi à Deo, contumaci, &c.*

Concil. ad Theodonis Villam, anno 844. Cap. i. Ut Principes mutuam inter ſe caritatem & concordiam habere ſtudeant. *His itaque præmiſſis, Nobiliſſimi Domini, &c.*

Ibid. Capitul. vj. Vt Ordo Eccleſiaſticus antiquum vigorem recipiat, Judicium & Juſtitia omnibus reddatur, & pœnitentia de præteritis agatur. *Petimus tandem, ut Ordo Eccleſiaſticus, &c.*

Concil. Vernenſe II. anno 844. Cap. i. Vt cultum Dei Rex omnibus præferat, & miſericordiam cum Judicio & Juſtitia conſervet. *Itaque vos primò convenimus, &c.*

Ibid. Cap. xij. ſub finem..... *Tu autem Clementiſsime Rex, quia veriſsimè ſcriptum eſt, &c.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. ij. Vt honor & poteſtas Regia inconvulſa permaneat. *Ex Conventu in villa Colonia.* vide ut ſuprà, *Honor Regius, &c.*

Ibid. Can. iv. Vt nemo quidquam Regi contrà Juſtitiæ rationem ſuggerat. *Ex eod. Concil.* Quòd ut faciliùs, ut ſuprà.

Ibid. Can. v. & vj. *Conventus in villa Colonia.* Totidem verbis repetitur.

Ibid. Can. vij. Vt Principes mutuam inter ſe caritatem & concordiam habere ſtudeant. *Ex Concil. Meldenſi Can. vij. ad Theodonis villam.* Videtur nobis ſi fideliter vultis regnare, & vigorem regium, &c. *v. loc. eod. tom. 21.*

Concil. Meldenſe, ut ſuprà, anno 845. Can. xiv. De eo qui contrà regiam dignitatem egiſſe comprobatur. *Ex Synodo apud Lauriacum.* Si quis contra regiam dignitatem dolosè ac callidè, ac perniciosè ſatagere comprobatus fuerit, niſi digniſſimè ſatisfecerit, anathematizetur.

Ibid. Can. xv. De eo qui poteſtati Regiæ non obtemperat. *Si quis poteſtati, quæ non eſt juxtà Apoſtolum, niſi à Deo, &c.*

Ibid. Can. xxvij. Vt Civitates per Regis tranſitum non deprædantur. *Quia hactenùs propter diverſas neceſſitatum incommoditates, &c.*

Ibid. Can. lxxv. Vt Capellæ Villarum Regiarum non committantur Laïcis, ſed Eccleſiaſticis, & de dominicis decimis. *Indignum valdè eſt, ut qui in Regia dignitate cæteros Eccleſiæ Filios, &c.*

Ibid. Can. lxxvj. *vide citat.* De Jejunio Quadrageſimæ.

Ibid. Can. lxxx. Concluſio ad Regem. Vt Capitula quæ ipſe decrevit, & manu ſuâ firmavit, reipſâ conſervet. *Vos ſimul cum iſtis, & aliis Dei ac veſtris fidelibus, &c.*

Ex Epiſt. Concil. Mogunt. anno 848. præfixa Lothario. *Poſt 15. lin.*.... Vbi etiam decrevimus, ut ſingulis Parochijs, &c. *v. locum fusè. Item.* De Chriſtianis verò Regibus & Imperatoribus non neceſſe eſt aliqua exempla ponere, &c.

Ibid. Can. xvij. De pauperibus non opprimendis. *Monemus Regiam pietatem de oppreſſione pauperum, &c.*

Ibid. Can. xxxj. *Ult. lin.*..... Dei enim coöperatores vos eſſe debetis, & adjutores Sanctæ Dei Eccleſiæ, quatenùs Religio Chriſtiana incontaminata temporibus Regni veſtri uſque ad finem ſervetur.

Ex Epiſt. Synodica Concil. Turon. IV. adverſùs Nomenoium Britanniæ Gentis Ducem. *Dominus quidem Deus occulto, juſto tamen Judicio permiſit eſſe te Rectorem Gentis tuæ, &c.* v. locum fusè. Eſt Epiſt. 84. Lupi Ferrarienſis. *Vide Notas Baluzij.*

Concil. Sueſſion. II. anno 853. Can. v. Duo Monachi Presbyteri, Pippinum à S. Medardi Monaſterio abducere conati, depoſiti, atque in diverſa Monaſteria relegati. *Antè hoc tempus venerandi Concilij obtinente Pippino, &c.* v. locum, eod. rom. 21. ſub finem.

Nicol. Pap. I. Epiſt. viij. ad Michaëlem Imperat. *Poſt* 20. *lin.*..... Nihil ſalubriùs arbitramur, &c. *v. locum, tom.* 22.

Id. in eadem. Synodis Imperatores intereſſe non convenit, niſi ubi de Fide agitur. *In med.* 22. *pag.*..... Dicite quæſumus, ubinam legiſtis Imperatores Anteceſſores veſtros, &c.

Id. in ead. *In* 42. *pag. poſt.* 4. *lin.*..... Cogitas itaque dies antiquos & annos æternos in mente habere, &c. *Ibid. in ead. pag.* Quapropter attendat Clementia veſtra, quantus fuerat ergà Sedis Apoſtolicæ reverentiam, &c. *Ibid in fin. ejuſd. pag.* Nolite quæ ſua ſunt uſurpare: nolite quæ ipſi ſoli commiſſa ſunt velle furripere, &c. *Pſal.* 76.

Ejuſd. Epiſt. ix. ad eumdem. *Poſt* 13. *lin.*..... Nihil quippè à ſublimibus perſonis offertur Deo gratius humilitate, &c. *Ibid. in ead. ult. lin.* Undè nè iraſcaris, ſi te tantùm diligimus ut temporale Regnum, &c.

Ejuſd. Epiſt. xiv. ad Theodoram Auguſtam. *Poſt* 8. *lin. continet* 19. *lin.*..... Tu quippè etiam Principe Marito tuo contrà Leges Eccleſiæ, &c.

Ibid. in ead. *In med. ult. pag.* Sed hæc facientes, & ſævientes hoſtes quid agunt, &c.

Ejuſd. Epiſt. xv. ad Audoxiam Auguſtam. Il luy recommande le ſuccés du voyage de ſes Legats pour Ignace, contre Photius. *Nihil in Regia ſublimitate Juſtitiæ dilectione, &c.*

Ibid. in ead. Elle eſt râportée au commencement du Concile de Calchedoine. *In med.* 4. *pag.*..... Quantum autem Piæ Imperatrices, quarum vobis imitatrices eſſe volumus. &c. *Continet* 8. *lin.*

Ejuſd. Epiſt. xxx. *O quàm vera eſt Fili Cariſſime, illa ſententia, Salomone atteſtante, &c.* Ibid. in eadem, in med. 4. pag. *Turbati autem eſtis, & multo mœrore affiſti, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xxxv. ad Carolum Calvum Regem. *Continet* 13. *lin.* Cùm vos tantæ humilitatis, &c. *In ead. infrà.* Si qua ergò cælitùs tribuuntur, &c.

Ejuſd. Epiſt. l. ad. eumdem. *Sub med.* 4. *pag. poſt hæc verba:* His itaque prælibatis, Dilectionem veſtram obnixè depoſcimus, &c. *Continet.* 21. *lin.*

Ibid. in ead. *In principio ult. pag. continet* 8. *lin.* Verùm hæc non ut, &c. *In ead. pag.* Prætereà rogamus, &c. *Continet* 6. *lin.*

Ejuſd. Epiſt. lj. ad Lotharium Regem. *Ult. lin.* 2. *pag. continet* 4. *lin.* Sed quid mirum, ſi paucorum animabus, &c. *Ibid. in ead. Ultima lin.* 5. *pag.* Deteriùs quippè in populis Prælati delinquunt: ac per hoc ipſi crudeliùs quam cæteri puniuntur.

Ejuſd. Epiſt. lv. ad Ludovic. Regem Germaniæ. Il ſe plaint de la deſobeiſſance de Clothaire. *Ult. lin. primæ pag.* Quamobrem dum quærimus, &c.

Ibid. in ead. *In med. 3. pag. cont. 43. lin.* Verùm quamobrem Lotharius Romam proficiſci geſtiebat, &c.

Ejuſd. Epiſt. lviij. ad Epiſcopos in Regno Ludovici conſtitutos. *Ult. lin. 14. pag.....* Non ſolùm autem hinc glorioſum Regem veſtrum adite, &c. *Cont. 22. lin.*

Ejuſd. Epiſt. lxvij. ad Hermentrudem Reginam. Il la remercie de ſes preſens, & la prefere à la Reine de Saba. *Siquidem eanto coràm nobis gratiùs, quàm, &c.*

Ejuſd. Epiſt. lxix. ad Ludovic. & Carol. Filios Caroli Calvi. Il leur mande qu'il a âpris par Odon Evêque de Beauvais, avec joye, leur reconciliation avec leur Pere, & les prie de conſerver céte paix. *Ideòque devotionem veſtram hortantes, &c.*

Ejuſd. Epiſt. 1. in Appendice, ad Carolum Regem. *Veſtram Regiam dignitatem condecet de pietatis fonte juſtitiæ, &c.* cont. 6. lin.

Ejuſd. Epiſt. iv. *Sub fin. 2. pag.* Illud verò quod dicitis, Regibus & Principibus vos eſſe ſubjectos, &c.

Id. Epiſt. xj. ad univerſos Epiſcopos. *Circà med. ult. pag.* Porrò ſi cuiquam fortaſſis adinventionis, &c.

Epiſt. Lotharij Regis ad Nicol. Papam. *Domino verè Beatiſſimo & Sanctiſſimo, &c. Poſtquàm nobis divina dignatio ſuâ gratuitâ Clementiâ, &c.*

Ejuſd. Epiſt. xvj. in Append. ad Carolum Calvum. *Nicolaus Epiſcopus, &c. Litteris ſcilicet ſuis de Helletrude Berengarij Comitis, &c.*

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xvij. De his qui contrà Regem inſurrexerunt. *Igitur referentes, qualiter Divina Clementia, &c.*

Ibid. xix. Quid jure de his faciendum ſit, qui ad occidendum Regem inſurrexerint, &c.

Ibid. xlij. De conſuetudine edendi apud Regem. *Aſſeritis quòd Rex veſter, cùm ad manducandum in ſedili, ſicut mos eſt, &c.* v. loc. eod. tom. 22. v. Decreta Nic. Pap. tit. 6. eod. tom. 22. pag. 492.

Synodus Cariſiaca, anno 858. Cap. v. *Domino Hludovico Regi Glorioſo, &c. Quia tanta eſt ealia crudelitas, &c.* v. loc. continet 18. lin. eod. tom.

Ibid. vj. *Ipſa caritas vos contrà paganos accendat, &c.*

Ibid. xj. ſub finem 1. pag..... *Propterea ita oportet vos vivere, &c.*

Ibid. xij. *Domum veſtram domeſticam, &c.* v. titul. De Magiſtratibus.

Ibid. xv. poſt 7. lin. 2. pag..... *Legite Libros Regum, & invenietis, quantâ reverentiâ, &c.* continet 22. lin.

Concil. Metenſe, anno 859. 1. *Nota, & proh dolor! nimis & nota diſcordia, &c.*

Ibid. ij. *Poſt prædictam verò & poſtulatam pacem Legatio veſtræ Fraternitatis hujuſmodi erit conditionis, ut iſdem Rex nobis, & utinam Deo, ſemper amabilis admiſſorum indulgentiam conſequetur.*

Ibid. iij. *Videlicet ſi ſe de omnibus quæ per eum, &c.*

Ibid. iv. *Et ſi poſt veram recognitionem puriter confeſſus fuerit, &c.*

Ibid. v. *Poſt puram autem confeſſionem, ſi promiſerit quæ malè geſta ſunt, per dignos pœnitentiæ fructus, &c.*

Ibid. vj. *Deindè ſi ſpoponderit ad pacem & concordiam, &c.*

Ibid. vij. *Poſt hæc ſi promiſerit, quòd jam ulteriùs tale vel ſimile, &c.*

Ibid. viij. *Tunc demùm promittat ſe ab illorum perditorum, &c.* v. fusè.

Ibid. ix. *Tandem ſi ſe promiſerit adjutorem & cooperatorem Dei, &c.*

Concil. Tullenſe I. apud Saponarias, anno 859. Can. 1. De concordia inter Fratres Ludovicum & Carolum Reges reformanda. *Ut caritas fraterna & concordia pacis reformetur inter Fratres, &c.*

Ibid. Can. ij. De ſtabili unione Principum Caroli & Lotharij atque Caroli Regum. *Reges nihilominùs ac Principes noſtri Carolus & Hlotharius, atque item Carolus ad Dei voluntatem, atque Sanctæ Eccleſiæ ſtatum, ſuamque ſalutem, & populi ſalvationem gratias Deo, uniti, & in eadem ſalutari unitate firmati ſunt.*

Libellus Proclamationis Domni Caroli adverſùs Vuenilonem Archiep. Senon. Tit. iij. *Sed & poſt hoc electione ſuâ, aliorumque Epiſcoporum, &c.*

Ibid. Tit. iv. Judicium quibus de rebus Salomonem commonere debeant. *Placuit univerſali Concilio, ut Salomoni, qui Britanorum tenet Regionem, &c.* eod. tom.

Concil. Confluent. anno 860. quo inter quinque Reges Galliarum pax & concordia ſancitæ fuerunt, tempore Nicol. Pap. *Hæc ſunt nomina Epiſcoporum, &c.* v. loc. ad fin. 1. pag.

Concil. Aquiſgran. III. anno 861. in cauſa Theutbergæ Uxoris Lotharij Regis. 1. *Ergò multiplicieer & fideliter malefidis Dei diſcrimina, &c.*

Ibid. ij. *Ad hæc ille, ſicut verus Dei cultor, &c.*

Ibid. iij. *Intereà de his quæ ad ſtatum S. Dei Eccleſiæ, &c.*

Concil. Piſtenſe, anno 863. Capitul. 1. *Poſt 7. lin. ult. pag.* Nec omnes Reges eſſe poſſumus, nec Regem ſuper nos, &c. *eod. tom. 22. in fine.*

Hadriani Pap. II. Epiſt. xix. ad Proceres Regni Lotharij. Poſt mortem Lotharij Regis, hortatur ut fideles ſint Ludovico Imperatori illius Fratri, cui Regnum hæreditario jure debeatur.

Ibid. Epiſt. xx. ad Proceres Regni Caroli Calvi. Hortatur ut Carolum Regem deſerant, nè invadat Regnum Lotharij, & ut Paulum ac Leonem Legatos benignè ſuſcipiant. Item & Epiſt. xxj. & xxij. idem eſt argum.

Ibid. Epiſt. xxiij. ad Carolum Calvum Regem. Regem increpat, quòd Lotharij Regnum invaſerit, & Sedis Apoſtolicę Legatos contempſerit; mandatque ut Regno illo excedat, & alios Legatos benignè ſuſcipiat. *v.* Epiſt. ſequent. ad xxxj. de eod. argumento. *Tom. 23.*

Joann. Pap. VIII. Epiſt. ij. ad Ludovicum Regem. Diſſentiones inter ipſum & Imperatorem ſcribit ſe non poſſe ſedare, niſi alteram priùs partem audiat, &c.

Ejuſd. Epiſt. cxix. ad Carolum Regem. Arguit quòd vocatus ad ſe non venerit, ſicut Ludovicus Rex fecerat: monet ſub excommunicationis pœna, ut ſui Regni finibus contentus, nullam Boſoni moleſtiam exhibeat. *v. locum.*

Ejuſd. Epiſt. clv. ad Anſpertum Mediolan. Archiep. Ut Romam ad Synodum celebrandam cum Suffragancis accedat, ibique de Imperatoris electione agetur; Jubet nequaquàm Regem excipiat antequàm ipſe Imperatorem elegerit, niſi paruerit eum excommunicat. *vide quoque* Epiſt. cclxj. & cccxv. ejuſd. *vide locum, eod. tom. 24.*

Capitula quæ Domnus Carolus Ludovici Auguſti Filius, &c. Cap. v. Ut

Imperatori honor ab omnibus obſervetur. *v. locum, eod. tom.*

Concil. apud S. Macram, anno 881. Capitul. vj. Admonitio ad Regem & Miniſtros Reipublicæ.

Ibid. Cap. viij. Ad Regem, ut bonos diligat Conſiliarios. *v. locum, eod. tom.* 24.

Concil. Mogunt. anno 888. Capitul. 1. Ut fiant orationes pro Rege. *Statuimus, ut oratio ab omnibus nobis, tam pro Glorioſo Rege Arnulpho, ſeu etiam & pro Glorioſa Conjuge ſua, necnon & pro ſtatu totius Chriſtianitatis, prout nos debitores eſſe cognoſcimus, in Eccleſiis noſtris aſſiduè celebretur.*

Ibid. Cap. ij. De Officio Regis. *Ut annuntietur Glorioſo Regi noſtro Domino Arnulpho, quid ſit Rex, quidve vocari debeat? Rex à rectè regendo vocatur: ſi enim piè & juſtè & miſericorditer regit, meritò Rex appellatur; ſi hæ caruerit, non Rex, ſed Tyrannus eſt. Antiqui autem omnes Reges Tyrannos vocabant, ſed poſtea piè & juſtè & miſericorditer regentes, Regis nomen adepti ſunt, &c.* v. totum fusè, eod. tom. 24.

Iſidori ſunt hæc verba.

Ibid. Cap. iij. Quid ſit propriè miniſterium Regis? *Regale miniſterium ſpecialiter eſt, populum Dei gubernare, &c.* v. locum.

Concil. Metenſe, anno 889. Can. xiij. Preces cum triduano jejunio indictæ pro Rege. *v. locum, ibid.*

Concil. Rhemenſe, anno 892. in quo Carolus à Fulcone Rhem. Epiſcopo ungitur Rex. *ibid.*

Concil. Troſlejanum, anno 909. Capitul. ij. De ſtatu Regni & fidelitate Regis. *Rectè igitur illi Reges vocantur, qui tàm ſemetipſos, quàm ſubjectos benè regendo pacificare noverunt. Regale verò miniſterium, &c.* v. loc fusè, in fin. ejuſd. tom. 24.

Conſtitutiones Odonis Archiepiſc. Cantuariæ. Cap. ij. De Sæcularium Principum officio & obedientia Epiſcopis præſtanda. *Secundo Capitulo admonemus Regem & Principes, &c.* v. locum, tom. 25.

Oratio Edgari Regis. De Regibus. Officium Regis in ſecularibus. *Quoniam magnificavit Dominus miſericordiam ſuam Dominus facere nobiſcum, &c.* v. locum, eod. tom.

Leges Eccleſiaſticæ S. Eduvardi Regis & Confeſſoris. Cap. xiv. Quid ſit Regis officium? *Rex autem qui vicarius Summi Regis eſt, ad hoc eſt conſtitutus, &c.* v. loc. eod. tom. 25.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Capitul. 1. Anathemate condemnantur Eccleſiaſticorum Jurium & Regni perturbatores, perjuri, calumniatores. *Auctoritate Dei Patris & Beatæ Virginis, &c.* v. locum, tom. 28.

Reſponſio Synodalis in fin. tom. 30. Seſſ. 16. pag. 145. & 739. De Regibus Chriſtianis. *Nam hoc ad Chriſtianos Principes pertinet ut eorum temporibus pacatam velint eſſe Matrem Eccleſiam undè ſunt naturaliter nati, &c.* v. locum.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. Titul. xxxj. De precibus pro Summo Pontifice, Romanorum Imperatore, & Rege, ac Principibus Catholicis, aliiſque ad Deum fundendis. *Univerſis Sacerdotibus, & omnibus noſtris ſubditis, &c.* v. locum, tom. 35.

DE MISSIS DOMINICIS.

LUDOVICI Pij Imperatoris Capitulare II. anno 822. Admonitionem generalem continens ad utriuſque ordinis homines cum inſtructione Miſſorum Dominicorum, quos in diverſas Regni Provincias deſtinabat.

Capitul. i. De Præfat. ejuſdem admonitionis.

Capitul. ij. De Divina Providentia in conſtitutione Domni Imperatoris, & de conſervatione trium Capitulorum.

Capitul. iij. De hoc quod admonitor fidelium Domnus Imperator ſit, & omnes fideles adjutores ipſius.

Capitul. iv. De ſacro miniſterio Epiſcoporum, & de admonitione Domni Imperatoris ad Epiſcopos.

Capitul. v. De admonitione Domni Imperatoris ad Epiſcopos, de Sacerdotibus ad eorum curam pertinentibus, & de Scholis.

Capitul. vj. De admonitione ad Comites, pro utilitate Sanctæ Dei Eccleſiæ.

Capitul. vij. De admonitione ad Laicos, pro honore Eccleſiaſtico conſervando.

Capitul. viij. De admonitione ad Abbates & Laïcos, pro Monaſterijs ex regali largitate ſibi commiſſis.

Capitul. ix. De admonitione ad Epiſcopos, Abbates, & ad omnes Fideles, pro comitatum adjutorijs.

Capitul. x. De admonitione ad Epiſcopos, vel omnes, pro concordia ad invicem, & cum cæteris Fidelibus.

Capitul. xj. De admonitione ad omnes generaliter, pro caritate & pace ad invicem. *v. locum, tom.* 21.

Capitul. xij. De hoc quod unuſquiſque Epiſcoporum vel Comitum, partem miniſterij regalis habeat, & de teſtimonio ipſorum ad invicem. *Et quoniam, ſicut diximus, unuſquiſque veſtrum partem miniſterij noſtri per partes habere dignoſcitur, &c.* v. locum. l.2.c.12.

Capitul. xvj. De inhonoratione Regis propter negligentiam eorum qui Legationes malè recipiunt. *De inhonoratione quoque Regis & Regni, &c.* v. locum. l.2.c.16.

Capitul. xvij. De locis in quibus Legationes recipiendę ſunt. *In illu verò locis, &c.* v. locum.

Capitul. xxv. De nominibus locorum in quibus Miſſi Dominici Legatione funguntur. *In Veſontio, quæ eſt Diœceſis Bernoïni Archiepiſcopi, Heiminus Epiſcopus, & Monogoldus Comes, &c.* v. locum. l.2.c.25.

Capitul. xxvj. De commemoratione ad Legationem prædictorum Miſſorum pertinente. *Commemoratio quid ad prædictorum Miſſorum legationem pertineat. Primò ut Conventum in duobus aut tribus locis congregent, ubi omnes ad eorum legationem pertinentes convenire poſſint: & omnibus generaliter notum faciant qualis ſit eorum legatio, &c.* v. locum.

Capitul. xxvij. De eò quod per Miſſos Dominicos ea quę per Capitula ſtatuta ſunt, omnibus nota fieri debeant. *Volumus etiam, ut omnibus, &c.* v. loc. l.2.c.27.

l.2. c.28. Capitul. xxviij. Admonitio ad eos qui legatione funguntur. *Noſſe vos credimus quanti ſit ponderis legatio quam vobis commiſimus, &c.* v. locum.

Capitular. III. Lud. Pij Imp. Cap. ij. Volumus atque jubemus, ut Miſſi
VII. noſtri diligenter inquirant, quanti homines liberi in ſingulis Comitatibus maneant, qui per ſe poſſint expeditionem facere, &c. *v. loc.*

Ibid. iv. 1. 2. & 3. Primò injungendum eſt Miſſis, ut hoc omnimodis caveant, nè populo in eorum profectione oneri ſint, nè fortè quibus ſubvenire debuerint, afflictionem inferant, &c. *v. loc.*

III. Ibid. Cap. ix. De Comitibus & Vicarijs eorum, qui in aliquibus locis tantùm accipiunt de conjectu populi ad minorem legationem, quantùm ad majorem.

I. Ibid. Cap. x. Volumus ut talem conjectum Miſſi noſtri accipiant, quando per Miſſaticum ſuum perrexerint, &c. *v. loc.*

II. Ibid. ij. Volumus etiam, ut Octavas Paſchæ incipiant ſuam agere Legationem: Epiſcopi verò ſuum habere debent conventum Octavas Pentecoſtes.

VI. Ibid. vj. Volumus ut omnis inquiſitio, quę de rebus ad Jus Fiſci noſtri pertinentibus facienda eſt, non per teſtes qui producti fuerint, ſed per illos qui in eo comitatu meliores & veraciores eſſe cognoſcuntur, per illorum teſtimonium inquiſitio fiat, & juxtà quod illi teſtificati fuerint, vel contineantur, vel reddantur.

VII. Ibid. vij. Volumus ut de rebus, quas Matfredus per diverſa loca, & per diverſos homines acquiſivit, &c. *v. locum.*

Concil. Pariſ. VI. lib. iij. cap. xvj. *Sed & illud à veſtra pietate fieri depoſcimus, &c.* v. locum.

Concil. Vernenſe, Can. ij. *Verùm ut ad nos Epiſcopos redeamus, &c.* v. locum.

Concil. Meld. anno 845. Can. xx. Ut Miſſi dirigantur qui inquirant quæ ad Regem & Remp pertinent. *Et nè magnificentiam veſtram illuc veſtræ dignitati indecens, &c.* v. locum.

Ivo part. 3. c. 227. Ibid. xxx. Ut precariæ & commutationes tempore viduatarum Eccleſiarum factæ ab his qui locum Epiſcoporum occupaverant reſcindantur, & cum auctoritate eccleſiaſtica, vel civili, ſi faciendæ ſunt, fiant.

Ibid. xlij. Monenda eſt ſolertia Regia, ut ſtrenuos & fideles Miſſos per Regnum ſibi commiſſum dirigat, &c. *v. locum.*

Concil. Sueſſ. II. anno 853. Can. vij. De Miſſis ad reſtaurandum Dei cultum per ſingulas Provincias dirigendis. *Ut in Civitatibus, & Monaſteriis utriuſque ſexus & ordinis, &c.* v. locum.

Synod. Cariſiaca, anno 857. Cap. *Miſſi quoque legales ſententias, ſicut eas cognitas habent, annotent, &c.* v. locum, tom. 21.

Concil. Ravennate III. anno 1314. Capitul. v. De Delegatis, vel Legatis, ut faciant fidem ſuæ Legationis. *Cùm ex proceſſibus aliquorum, qui ſe aſſeruerunt à Sede Apoſtolica Legatos, &c.* v. tom. 28. in fine.

DE MONETA

DE MONETA, PONTIBVS, ET ALIJS AD PUBLICAM POLITIAM PERTINENTIBUS.

SYNODUS METENSIS, anno 753. Capitul. v. De Moneta. *De Moneta conſtituimus ut amplius non habeat in libra penſante niſi 22. ſolidos, & de ipſis 22. ſolidis Monetarius accipiat ſolidum unum, & illos alios Domino, cujus ſunt, reddat.*

Concil. Francofordienſe, anno 794. Can. v. De novis Denarijs, ut ab omnibus ubicumque recipiantur. *De Denarijs autem certiſſimè ſciatis noſtrum Edictum, quod in omni loco, in omni Civitate, & in omni Emporio ſimiliter vadant iſti novi Denarij, & accipiantur ab omnibus. Si autem nominis noſtri Nomiſma habent, & mero ſunt argento, pleniter penſantes, ſi quis contradixit eos in ullo loco, in aliquo negotio emptionis vel venditionis, ſi ingenuus eſt homo, quindecim ſolidos componat ad opus Regis, ſi ſervilis conditionis, ſi ſuum eſt illud negotium, aut flagelletur nudus ad palam coram populo; ſi autem ex juſſione Domini ſui fecerit, tunc ille Dominus ſolidos quindecim componat, ſi ei approbatum fuerit.*

Concil. Rhemenſe II. anno 813. Can. xlj. Nè Solidi per quadraginta Denarios diſcurrant. *v. locum, tom. 22.*

Ludovici Pij Imperatoris Capitulare II. anno 822. Cap. xviij. De admonitione unius Monetæ. DE MONETA verò indè jam per tres annos; & admonitionem fecimus, & tempus quando una teneretur, & aliæ omnes ceſſarent, conſtituimus, hoc omnibus notum eſſe volumus, quoniam ut abſque ulla excuſatione citò poſſit emendari, ſpatium uſque ad Miſſam Sancti Martini dare decrevimus; ut unuſquiſque Comitum in ſuis miniſterijs de hoc Juſſionem noſtram tunc poſſit habere adimpletam: quatenus ab illa die non alia, ſed illa ſola, per totum Regnum noſtrum ab omnibus habeatur, juxtà illam Conſtitutionem, ſicut in Capitulis, quæ de hac re illis Comitibus dedimus, in quorum miniſterijs Moneta percutitur, conſtitutum eſt. Quia tunc volumus Miſſos noſtros hujus rei gratiâ dirigere per ſingulos Comitatus, qui diligenter inquirant qualiter Comites in hoc noſtram Juſſionem adimplere certaverint: & quicumque negligens indè inventus fuerit, volumus ut ante noſtram præſentiam quantocius venire jubeatur, & rationem reddat, utrum hoc quod juſſimus facere noluerit, aut non potuerit, aut ſi aliquâ re præpediente id facere non potuit, cur nobis ipſam impoſſibilitatem ad tempus non annuntiavit. Quia ſi ipſe aut non voluit, aut ſuæ negligentiæ cauſâ non potuit, nos talem invenire volumus, qui hoc quod jubemus ſervare velit, & poſſit. Ut autem Juſſio noſtra in hac re citius impleatur, volumus ut quicumque ab illa die alium Denarium negotiandi cauſâ protulerit, à Comite & Miniſtris ejus auferatur ab eo. *Capitul. l. 2. c. 18.*

Ibid. Cap. xx. De Pontibus, ubi antiquitùs fuerunt renovandis. UT UBI Pontes antiquitùs fuerunt, & in his locis ubi tempore Genitoris noſtri ipſo ju- *l. 2. c. 20.*

bente diversarum necessitatum causâ facti sunt, omninò absque ulla dilatione ab his, qui eos tunc fecerunt, restituantur, & renoventur, ita ut ad Missam Sancti Andreæ restaurati fiant: nisi fortè ab ipsa operis magnitudo, aut aquarum in quolibet inundatio hoc prohibeat. Aliter verò nullus quâlibet occasione hoc negligere aut differre præsumat, quin prædictum tempus completum fiat: & Missi nostri, quorum superiùs mentionem fecimus, volumus ut renuntient in quibus locis nostra Jussio impleta, in quibus neglecta est, aut aliquâ impossibilitate, vel certâ ratione dilata.

Ejusd. Capitulare III. anno 828. Titul. vij. Cap. viij. Ut Nummos bonos nullus respuat. DE BONIS Denarijs, quos populus recipere non vult, volumus, ut hoc observetur & teneatur, quod in priori Capitulare nostro constitutum est, id est, in Libro 4. Cap. 30. Quicumque liber homo vel in emptione, vel in debiti solutione, Denarium merum, & benè pensantem recipere noluerit, bannum nostrum, id est, 60. solidos componat. Si verò Servi Ecclesiastici, aut Fiscalini nostri, aut Comitum, aut Vassalorum nostrorum, hoc facere præsumpserint, 60. ictibus vapulent. Et si Actores nostri aut aliorum, vel Advocati, eos Missis nostris vel Comitibus jussi præsentare noluerint, prædictum bannum, id est, 60. solidos componant. Et ad hanc Constitutionem nostram adimplendam Episcopi & Abbates, sive reliqui, qui beneficia nostra habent, adjuvent Comites in suis hominibus distringendis. Et si Comites hanc nostram Constitutionem neglexerint, hoc per Missos nostros ad nostram notitiam perferatur.

Addit.4. c. 78.

Ibid. Cap. xj. Ut Pontes publici qui fuerunt iterùm extruantur. DE PONTIBUS publicis destructis placuit nobis, ut hi qui Jussionem nostram in reparandis Pontibus contempserunt, volumus, ac jubemus, ut omnes homines nostri in nostram veniant præsentiam rationes reddere, cur nostram Jussionem ausi sunt contemnere. Comites autem reddant rationem de eorum Pagensibus, cur eos aut non constrinxerint, ut hoc facerent, aut nobis nuntiare neglexerint. Similiter & de injustis Telonijs, ubicumque accipiuntur, sciant se exindè nobis rationem reddituros.

Addit.4. c. 80.

Concil. Grateleanum, anno 928. Cap. iv. De Moneta. *Præterea autem statuimus, ut unus, &c.*

Ibid. Leges Ecclesiasticæ, Cap. vj. De Moneta. *Placuit ut una Moneta sit in solo Regni Imperio, &c.* v. tom. 25. pag. 23.

Concil. Lateran. I. anno 1122. Can. xv. De Moneta. *Quicumque Monetam falsam scienter fecerit aut studiosè expenderit, tamquàm maleductus, & pauperum virorum oppressor, & caritatis turbator, à fidelium consortio separetur.*

DE PONDERIBUS, ET MENSURIS.

vide Titul. De Concilijs, & in eo excerpta ex Concil. Arelat. VI. Can. xv.

GREGOR. MAGN. Lib. I. Epiſt. xlij. De juſtis Ponderibus Ruſticorum, alijſque quamplurimis rebus neceſſarijs. *v. locum, tom.* 13.

Ejuld. lib. xj. Epiſt. xlj. De Menſura Ruſticorum injuſta. *v. locum, tom.* 14.

Concil. Sueſſion. anno 744. Capitul. vj. Ut Epiſcopi provideant nè populus paganiſmum faciat, & ut legitimæ per Civitates Menſuræ ſint. *Tom.* 17.

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xvij. Ut Decimæ juſtæ ſolvantur, uſura iniqua, Pondera & Menſuræ prohibentur. *v. tom.* 18.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni Regis, anno 789. Capitul. lxxiv. De Menſuris, & Ponderibus. *v. locum, tom.* 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. iv. De ſtabili pretio annonæ, tum privatæ tum publicæ. *v. locum, tod. tom.* 20.

Concil. Arelat. VI. anno 813. Can. xv. Ut juſta ſint ubique Pondera & Menſuræ. *Ut Pondera & Menſuræ ubique æqualia ſint & juſta, ſicut ſcriptum eſt:* Æquus modicus, & æquus ſextarius. *Et iterùm:* Pondus & pondus, menſura & menſura, utrumque abominabile eſt apud Deum. *Levit.* 19. *Prov.* 20.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xlv. Ut juſta ubique ſint Pondera, & Menſuræ. *Quòd Menſuræ & Pondera juſta ubique habenda ſint, teſtis eſt Salomon, qui dicit quod doloſa abominatio ſit apud Deum, & Pondus æquum voluntas ejus. Et Dominus in Evangelio: In qua menſura menſi fueritis, remetietur vobis. Quod licet de mutua ibi dictum indulgentia intelligi poſſit; tamen non abſurdè, & de hac re dictum accipi valet.* Prov. 11. Matt. 7.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Lib. I. Cap. lj. De æquo modio, juſtoque habendo ſextario. ILLUD quoque ex toto à divina auctoritate diſſentit, & afflictionem atque oppreſſionem ingentem pauperibus irrogat, quòd quidam non ſolùm Clerici, ſed & Laïci, Domini præcepti tranſgreſſores effecti, minorem modium atque ſextarium in vendendo atque commodendo, majoremque in recipiendo habent; ſimulque ſtateras minores atque doloſas in mutuando atque vendendo, majoreſque in recipiendo habentes: & ob hoc dum ſuæ intolerabili cupiditati ſatisfacere æſtuant, heu, proh dolor! miſeros quoſque paupertati addicunt, & mendicos efficiunt. Quoniam his inæqualibus menſuris, & diverſis fœnerationibus adeò eos obligantes coarctant, ut ex vineolis ſuis ob

mercedem laboris ſui nihil reſidui ſibi, ſuæque conjugi & liberis, nec cyathus, nec una quidem remaneat: ſed ut omnia in cellaria ſua ex aſſe deveniant ſagaciter elaborant. Quam crudelitatem quidam Dominorum, tàm per ſe, quàm per atroces miniſtros ſuos, in ſibi ſubjectis exercere comprobantur: ita ut nihil ſibi ſuæque conjugi ac liberis de fructu meſſium, vinearumque ſuarum uſurpare audeant, ſed omne quidquid illud eſt Dominis ſuis ex integro cuſtodire & reddere compellantur. Quod impietatis vitium B. Job multùm ſe cavere inſinuat,

Job. 31. cùm ait: *Si adverſùm me terra mea clamat, & cum ea ſulci ejus deflent: ſi fructus ejus comedi abſque pecunia, & animam agricolarum ejus afflixi; pro frumento*

Jacob. 6. *oriatur mihi tribulus, & pro hordeo ſpina: & clamor ipſorum in aures Domini Sabaoth introibit.* Quæ verba Beda ita exponit: Dominum Sabaoth, id eſt, Dominum Exercituum appellat, ad terrorem eorum qui pauperes conterunt & affligunt, eoſque nullum putant habere tutorem. Huic enim loco congruit illud

Pſal. 9. Pſalmiſtæ: *Tibi derelictus eſt pauper, pupillo tu eris adjutor.* Et alibi Pſalmiſta in

Pſal. 11. perſona Domini loquitur: *Propter miſericordiam inopum, & gemitum pauperum nunc exurgam, dicit Dominus.* Et illud quod in libro B. Job ſcriptum eſt: *Neque*

Job. 35. *enim fruſtrà audiet Dominus, & Omnipotens ſingulorum cauſas intuebitur.* Et illud Salomonis: *Non deſpiciet preces pupilli, nec viduam, ſi effundat loquelam gemi-*

Eccl. 35. *tûs. Nonnè lacryma viduæ à maxilla deſcendunt, & exclamatio ejus ſuper deducentem eas? A maxilla enim aſcendunt uſque ad Cælos, & Dominus exauditor non delectabitur in illis.* Multa quoque his ſimilia de hujuſcemodi oppreſſione teſtimonia perfacilè proferri poterant, ſed alibi proferenda reſervantur. De modio autem æquo juſtoque ſextario habendo Dominus in libro Levitici ita loquitur:

Levit. 19. *Nolite facere iniquum aliquid in Judicio, in regula, in pondere, in menſura: ſtatera juſta, & æqua ſint pondera, juſtus modius, æquumque ſit vobis ſextarius. Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de terra Ægypti, cuſtodite præcepta mea, & univerſa judicia, & facite ea, ego Dominus.* Salomon in Proverbijs: *Pondus*

Prov. 20. *& pondus, menſura & menſura, utrumque abominabile eſt apud Dominum.* Item in eodem: *Abominatio eſt apud Dominum pondus & pondus, ſtatera doloſa, non eſt bona.* In non faciendo quippè quæ Dominus jubet, delinquimus: in faciendo autem quæ vetuit, procul dubio peccamus. Ergò quando ea quæ vetat facimus, ejus procul dubio Sancti Præcepti tranſgreſſores exiſtimus. Quamquam ergò conſuetudines perverſę non facilè corrigantur, hæc tamen conſuetudo inæqualium modiorum, & injuſtorum ſextariorum, atque ponderum doloſorum, neceſſe eſt ut principali metu ociùs corrigatur, & ad Præceptum Divinum tanta fortitudo reflectatur; quia verendum eſt, nè inter cætera mala hoc quoque non ſolùm facientibus & conſentientibus, ſed etiam non corrigentibus, (quod abſit) proveniat in damnationem.

Ibid. Cap. lij. *De eod. argumento.* Non ſolùm rumore, ſed etiam venerabilium virorum relatu comperimus, quod in quibuſdam Occidentalibus Provincijs, ſuadente avaritiâ, Epiſcopi, & Comites, & cæteri Prælati, pauperibus ſibi ſubjectis ſoleant edictum imponere, ut nullus illorum tempore meſſis modium frumenti, nec tempore vindemię modium vini majori pretio, niſi quod ab eis conſtituitur, vendere præſumat. Quod ſi quiſque illorum facere præſumpſerit, & paupertati ſuæ magnam jacturam patitur, inſuper etiam acribus verberibus flagellatur. Undè fit ut cùm alijs modius frumenti 12. denarijs, & mo-

dius vini 20. denarijs venundari poſſit, hujuſcemodi ſeniores modium frumenti ad quatuor, & modium vini ad ſex ſibi extorqueant denarios. Quæ res quia impietatis, injuſtitiæque plena eſt, neceſſe eſt ut pijſſimi Principis auctoritate inhibeatur: quoniam verendum eſt, nè dum his, & his ſimilibus gravaminibus pauperes atteruntur, ira interim Judicis non ſolùm facientibus, ſed etiam conſentientibus, & corrigere nolentibus accumuletur; quatenùs pauperibus libertas tribuatur, ut redditis ſenioribus ſuis quæ juſtè reddenda ſunt, reliqua quæ ſibi ſuperſunt, liceat alijs, prout pactio vendentis & emientis grata fuerit, abſque prohibitione ſeniorum ſuorum diſtrahere.

Ibid. lib.iij. cap.iij. De injuſtis inæqualibuſque Menſuris atque Ponderibus. De Menſurarum namque inæqualitate, & modijs injuſtis & ſextarijs, quæ Domini lege haberi prohibentur, qualiter res ad certam correctionem perduci poſſit, non ſatis perſpicuè nobis patet, eò quòd in diverſis Provinciis diverſæ ab omnibus penè habeantur. Hoc tamen modis omnibus optamus & monemus, ut in unaquaque Provincia Imperij veſtri juſſu atque terrore Celſitudinis veſtræ, nullus duplices menſuras in ſua dominatione, aut habeat, aut haberi permittat. Quoniam hac occaſione multos pauperes affligi in pleriſque locis cognovimus, & ad paupertatem, miſeriamque deveniſſe.

Capitulare Caroli Magni Imperat. anno Imperij ejus 13. anno 813. Capitul. xiij. Ut juſta ſint Pondera & Menſuræ. *v. tom.* 20.

DE TRIBVTIS ET TELONIIS.

CONCIL. TOLET. XIII. anno 683. Cap. iij. De Tributorum principali relaxatione in plebe. *v. locum, tom.* 17.

Synodus Metenſis. Cap. iv. De Teloneis, undè exigi non debeant? *De Teloneis verò ſic ordinamus, ut nullus de victualia & carris, quæ abſque negotio ſunt, Telonium præhendat. De Saumis ſimiliter ubicumque vadunt, & de Peregrinis ſimiliter conſtituimus, qui propter Deum ad Romam, vel alicubi vadunt, ut ipſos per nullam occaſionem ad Pontes & ad Excluſas, aut navigio detineatis: nec propter ſcripta ſua ullo peregrino calumniam faciatis, nec ullum Telonium eis tollatis: & ſi aliquis hoc fecerit, qualiſcumque homo hoc comprobaverit nos de 60. ſolidis 30. illi concedimus, & illi alij in Sacellum Regis veniant.*

Concil. Vernenſe I. anno 755. Can. xxij. De Telonijs, ut à Peregrinis non exigantur, neque ab ijs locis ubi eſſe non debent. *De Peregrinis qui propter Deum vadunt, ut de eis Telonios non tollant: & de illis alys Telonys quos Domnus Rex anteà perdonavit, ſic fiat, ut ibi legitimè non debent eſſe, donati non ſint.*

Capitulare Caroli Magni, anno Regni ejus 11. Cap. xix. De Teloneis Forbannitis. *De Teloneis qui jam anteà Forbanniti fuerunt, nemo tollat, niſi ubi ab antiquo tempore fuerunt.*

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xiv. De cohibendis Tributis Eccleſiæ injuſtè impoſitis. *v. tom.* 18.

Ludovici Pij Imperat. Capitulare II. Cap. xix. De injuſtis Teloneis.
l. 2. c. 19. *Similiter quoque de injuſtis Teloneis, de quibus qualiter ab omnibus obſervandum eſſet, & Capitulis conſtituimus, & ſæpiſſimè admonitiones fecimus, prædicti Miſſi noſtri volumus ut inquiſitionem faciant, à quibus noſtra Juſſio in hoc adimpleta, à quibus quoque ſit neglecta: & eum qui implere neglexit, aut diſtulit, ad noſtram volumus ut veniat juſſus præſentiam, ut citò rationem de hu, ſicut ſuperiùs diximus, reddat: & ſi culpabilis inventus fuerit, dignam correctionem accipiat, ut cæteris negligentibus exemplum terroris præbeat.*

Ibid. Capitular. III. Titul. xv. Inferenda a Vicarijs, vel alijs Miſſis Co-
Addit. 4. c. 84. mitum exigenda. *Quicumque Vicarij, vel alij Miniſtri Comitum, Tributum quod inferenda vocatur majoris pretij à populo exigere præſumpſit, quàm à Miſſis bonæ memoriæ Genitoris noſtri conſtitutum fuit, hoc eſt, duos ſolidos pro una vacca, hoc quod injuſtè ſuperpoſuit atque abſtulit, ſibique retinuit, his quibus hoc tulit, cum ſua lege reſtituat, & inſuper fredum noſtrum componat, & miniſterium amittat.*

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Capitul. xlvj. De Tallijs à Clericis non exigendis. *Adversùs Conſules ac Rectores Civitatum, & alios, qui Eccleſias & viros Eccleſiaſticos Tallijs, &c.* v. locum, tom. 28.

DE MAGISTRATIBVS, ET JUDICIBUS.

Vide Titul. De Judicijs, Accuſatoribus, &c. *plura reperies de hac materia.*

CONCIL. ELIBERIT. anno 305. Capitul. lvj. De Magiſtratibus & * Duumviratis. *v. locum, tom.* 1.

* Dominantibus.

Innocent. Pap. I. Epiſt. iij. ad Exuper. Toloſan. Cap. iij. Quòd fidelibus adminiſtrationes & judicia exercere liceat. *Quæſitum eſt etiam ſuper his, &c.*

Ibid. Cap. v. Quòd qui præces vel criminales dictant, habeantur immunes. *Illud etiam ſciſcitari voluiſti, &c.* v. locum, tom. 4.

Concil. Turon. II. Can. xxvj. De Judicibus aut Potentibus qui pauperes opprimunt. *Ut Judices aut Potentes qui pauperes opprimunt, ſi commoniti à Pontifice ſuo ſe non emendaverint, excommunicentur.*

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. xliij. De pœna Judicis, qui Clericum ſine Epiſcopi voluntate diſtrinxerit. *Quicumque Judex, aut ſæcularis, &c.* v. locum, tom. 13.

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. vij. Nè Judex ſæcularis Clericum extrà cauſam criminalem diſtringat. *Ut nullus Clericus de qualibet cauſa, &c.* eod. tom.

Ex Præceptione Guntramni Regis, ad Epiſcopos & Judices Regni ſui, poſt II. Synodum Matiſconenſem, anno 585. *In med.* 2. *pag.*.... Enimverò quicumque Sacerdotum, &c. *ad ea verba*: Reos eſſe vel noxios non ignorant.

Gregor. Magn. lib. iv. indict. xiij. Epiſt. xxxv. ad Sebaſtianum Epiſc. Rhizimin. *Quæ, Frater cariſſime, de amici veſtri Domni, &c.* v. locum, eod. tom. 13.

Id. ejuſd. lib. viij. Epiſt. lj. ad Leontium Exconſulem, de Libertino. *In med.* 1. *pag.*.... Nam licet in iſta cauſa cautionis culpabilis invenitur, &c. *Ibid. in eadem.* Ita age, Glorioſe Fili, ut in actione commiſſa, &c. *v. locum, tom.* 14.

Edictum Clotarij II. Regis, in Concil. Pariſ. V. *In med.* 2. *pag.*.... Ut nullus Judex de alijs Provincijs, &c. *Ibid. in eodem.* Epiſcopi verò vel potentes, qui, &c. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Rhemenſe, anno 630. Can. xxiv. De obſervando Edicto quod Pariſijs factum eſt. *Judices qui ſuper auctoritate & Edicto Dominico Canonum ſtatuta contemnunt, vel Edictum illud Dominicum quod Pariſijs factum eſt, violaverint, aut contempſerint, placuit eos Communione privari.*

Concil. Tolet. XIII. anno 683. Capitul. ij. De accuſatis Sacerdotibus, ſeu etiam Optimatibus Palatij, atque Gardingis, ſub qua eos juſtitiæ cautela examinari oporteat. *Secundæ collationis objectu res noſtro Cœtui lacrymanda occurrit, &c.* v. locum fusè, tom. 17.

Synodus Metenſis, anno 753. Capitul. vij. De Juſtitia facienda. *Ut omnes Juſtitias faciant, tàm Publici, quàm Eccleſiaſtici, &c.* v. locum.

Concil. Vernense, anno 755. Can. xxiij. Ut Judices viduarum, atque orphanorum, & Ecclesiæ causas primo audiant loco. *Ut Comites, vel Judices, ad eorum placita, primò viduarum, orphanorum, vel Ecclesiarum causas audiant & definiant, in eleemosyna Domni Regis, & postea alias causas cum justitia rationabiliter judicent.*

Ibid. Can. xxv. Ut Episcopi & alij Judices pro justitia facienda, sportulas non accipiant. *Ut nec Episcopus, nec Abbas, nec ullus Laïcus pro justitia facienda sportulas contradictas accipiat; quia ubi dona intercurrunt, justitia evacuatur.*

Ex Capitular. Caroli Magni, anno Regni ejus 11. Cap. ix. Qualiter de
Lib. 5. c. 124. Latronibus faciendum sit? *Ut Latrones de infrà emunitatem illis Judices ad Comitum placita præsentent; & quæ hoc non fecerit, beneficium & honorem perdat: similiter & vassi nostri, si hoc non adimpleverint, beneficium & honorem perdant; & qui non habuerit, bannum solvat.*

Ibid. Cap xj. De Latronibus in custodiam missis. *De Latronibus, qui in custodiam missi sunt, ut nullus Judex publicus pretium pendat; & si hoc fecerit, honorem suum perdat: & qui Ecclesiam infregerit, moriatur.*

Ibid. Cap xij. De Latronibus justè peremptis, & de hominibus injustè pu-
Lib. 5. c. 126. nitis. *De vindicta & judicio justo in Latrones facto testimonio Episcoporum, absque peccato Comites esse dicuntur; ita tamen ut absque invidia, aut occasione mala, nihil aliud ibi interponatur, nisi vera justitia adperficiendum. Ille verò qui per odium aut per malum ingenium, nisi pro justitia faciendâ hominem deffecerit, honorem suum perdat, & legibus contrà quem injustè fecerit, secundùm pœnam quam intulit emendet.*

Ibid. Cap. xxij. Qualiter de Comitibus vel Vassis Dominicis justitias non facientibus agendum sit? *Si Comes in suo ministerio justitias non fecerit, Missos*
Lib. 5. c. 333. *nostros in sua casa sonare faciat, usque dum justitiæ ibidem factæ fuerint. Et si Vassus justitias non fecerit, tunc & Comes & Missus ad ipsius casam sedeant, & de suo vivant quousque justitias faciant.*

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xiij. De Judicijs justè ferendis. *Decima tertia admonitio fuit, ut potentes & divites justa Judicia statuant, nec personam divitis accipiant, nec pauperes contemnant, neque à rectitudine Judiciorum devient, nec munera super innocentes accipiant, sed in veritate & justitia, dicente*
Psal. 57. *Propheta*: Justè judicate filij hominum. *Ieem, &c.* v. reliqua testimonia Sacrarum Scripturarum, tom. 18.

Capitulare Aquisgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. lxij. Ut quibus da-
l. 1. c. 62. ta est potestas judicandi, justè judicent, &c. *v. locum, eom.* 20.

Ex ejusd. Capitul. de diversis rebus, partim Ecclesiasticis, partim Politicis. 1. Ut Comites pupillorum & orphanorum causas primùm audiant; & in venationem non vadant, in illo die quando placitum debent custodire, nec ad pastum.

Ex Capitul. ejusd. quæ Missis 2. anno data fuit. Cap. xx. De concordia Episcoporum atque Abbatum & Comitum seu Vassorum Dominicorum, & de Justitijs. vj. Ut diligenter inquirant inter Episcopos, Abbates, sive Comites, vel Abbatissas, &c. *v. loc.*

Ex ejusd. Capitulis, anno 6. datis. xix. lib. 1. c. 122. Ut prædicti Missi

per ſingulas Civitates & Monaſteria. &c. *v. locum, eod. tom.* 20.

Concil. Arelat. VI. anno 811. Can. xiij. Ut Comites & Judices cum Epiſcopis conſentiant, & Juſtitias faciant. *Ut Comites, Judices, ſeu reliquus populus. &c.* eod. tom. Addit. 3. c. 64.

Concil. Rhem. II. anno 813. Can. xliij. Ut lites & jurgia terminum habeant. *Ut ejus magnificum cuncto Imperio ejus, &c.* eod. tom.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxxiij. Quomodo Comites & Judices ergà Epiſcopos agere ſe debeant, & Epiſcopi ergà illos? *Comitibus, Judicibus, reliquoque populo expedit, &c.* Addit. 3. c. 54.

Ibid Can. xxxiv. Ut Comites & Judices viles perſonas ad teſtimonium non admittant. *vide titul.* De falſis Teſtibus.

Ibid. Can. xxxv. Nullus pro Judicio munus exigat, vel accipiat. *Nullus Chriſtianus pro quolibet placito, vel judicio, &c.* eod. tom. Ibid. c. 57.

Concil. Cabilon. II. anno 813. Can. xxj. Ut Comites & Judices recta Judicia judicent. *Comitibus verò & Judicibus, hoc ſummoperè obſervandum eſt, &c.* eod. tom. 20.

Capitulare II. Ludovici Pij Imperat. anno 823. Cap. vj. De admonitione ad Comites, pro utilitate Sanctæ Dei Eccleſiæ. *Vobis verò Comitibus dicimus, veſque commonemus, &c.* vide locum, tom. 21. lib. 2. c. 6.

Ibid. Cap. ix. & x. De admonitione ad Epiſcopos, Abbates, & ad omnes Fideles pro Comitum adjutorijs. *Epiſcopi verò, vel Comites, & ad invicem, & cum cæteris fidelibus concorditer vivant, & ad ſua miniſteria peragenda viciſſim ſibi adjutorium ferant.* l. 2. c. 10.

Capitulare III. Ludovici Pij Imperat. anno 828. iv. Hæc ſunt Capitula ad inſtructionem Miſſorum. III. In primis hoc maximè inquirant, quomodo hi qui populum regere debent, &c.

Ibid. vij. II. Ut Miſſi noſtri ubicumque malos Scabinos inveniunt, ejiciant, & totius populi conſenſu in loco eorum bonos eligant, & eum electi fuerint, jurare faciant, ut ſcienter injuſtè judicare non debeant. *Addit.* 4. c. 74.

Ibid. viij. V. De Vicarijs & Centenarijs, qui magis propter cupiditatem, &c. *eod. tom.* 21.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Lib. ij. Cap. iij. De periculo Regis, & quòd benè agentes remunerare, malè verò agentes ſuâ auctoritate comprimere, cauſamque pauperum ad ſe ingredi debeat facere. *Ad peccatum Regis pertinet, quando Judicibus Miniſtriſque iniquis miniſterium ſuum adimplendum committit, &c.* v. locum fusè, eod. tom. 21.

Ibid. Cap. iv. Quòd æquitas Judicij ſtabilimentum Regni, & injuſtitia ſit ejus everſio. *Quòd per Juſtitiam ſtet Regnum, Salomon in Proverbijs adſtruit, ita inquiens:* Juſtitia elevat gentem, & miſeros facit populos peccatum; *&c.* v. locum. *Prov.* 14. & 20. 21.

Ibid. Cap. v. Quòd Regnum non ab hominibus, ſed à Deo in cujus manu omnia Regna conſiſtunt, detur. *v. titul.* De Imperat. Regibus & Reginis.

Ibid. Lib. iij. Cap. xxiij. *Poſt 3. lin.* . . . . Sed & hoc obſecramus ut in eligendis adjutoribus veſtris, &c. *v. locum, ibid.*

Ibid. Cap. xxiv. Ut Conciliarij, cæterique Domûs Sacræ Miniſtri, con-

cordiam inter ſe habeant, & famâ ſanctæ opinionis omnibus imitabiles exiſtant. *Rogamus etiam veſtram pietatem propter divinam miſericordiam, &c.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. lxxvj. Ut Comites aut Judices placitum aut mallum non teneant poſt 4. Feriam in Capite Jejunij. *Ut Regia Majeſtas obſervare præcipiat omnibus Reipublicæ, &c.* eod. tom. 21.

Concil. Mogunt. I. anno 847. Capitul. xix. De his qui ad ſubvertendam Juſtitiam munera accipiunt. *Qui verò ad ſubvertendam Juſtitiam à duobus munera accipiunt, &c.* ibid.

Concil. Ticinenſe, anno 855. Epiſtola Epiſcoporum, Ludovico Imperatori. *Sub med. 5. pag.....* Quoſdam Miniſtros Comitum propter frequentia, &c. De Comitibus verò de quorum vita & actibus, &c. *ad ea verba:* Regiâ ſunt auctoritate reprimendi.

Ibid. Epiſt. Ludovici Auguſt. *In ſeq. pag.* Sancimus nihilominùs, ut ſinguli Conventus, *ad ea verba:* perfrui prohibeant. Porrò cùm ad noſtrum quiſlibet, &c. Igitur qui hactenus in Regno noſtro, &c. Hæc olim ſæpè inculcata, &c.

Nicolai I. Reſponſ. ad Conſulta Bulgarorum. lxxxiij. De cauſis criminalibus. *Si liceat vobis de criminalibus peccatis aliquem judicare.* Tom. 22.

Ibid. Cap. lxxxiv. Qui falsò aliquem accuſat. *Requirendum à nobis ducitis, quid de eo judicandum ſit, &c.* ibid.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. De mallis, vel placitis ſecularibus, quibus temporibus obſervari non debeant. *Volumus omnibus Comitibus, omnibuſque Reip. Miniſtris, &c.* ibid.

Id. Ut in immunitatibus Eccleſiarum, mallum vel placitum publicum nemo Comes præſumat. *Placuit ut nullus Comes, neque aliquis ex Judiciaria poteſtate, &c.*

Ibid. Tit. xj. Cap. viij. De non judicando quemquam abſque legitimo accuſatore. *Ex eod Cap.* 298. Judicis non eſt quemlibet judicare vel condemnare abſque legitimo accuſatore, quoniam & Dominus Judam furem eſſe ſciebat: ſed quia non eſt accuſatus, adeò non eſt ejectus.

Synodus Cariliaca, anno 858. Cap. xij. *In medio.....* Conſtituite Miniſtros Palatij qui Deum cognoſcant, ament, & metuant, &c. *v. locum, ex Sacra Scriptura probatum.*

Ibid. Cap. xiv. *De eodem argumento.* Judices denique Villarum Regiarum conſtituite, qui non ſint cupidi, &c. *v. locum, eod. tom.* 22.

Concil. Lingon. vel Tullenſe I. anno 859. Can. xv. Ut miſeris per idoneos Judices Juſtitia reddatur. *Ut Juſtitia miſerorum ad aures pietatis veſtræ clamantium, in omni Regno ditionis veſtræ ſubjecto per Miniſtros, &c.* v. locum, eod. tom. 22.

Ibid. Can. xvj. De raptoribus & adulteris, & rapacibus coërcendis. *Ut*
Gal. 5. *raptores & adulteri, vel rapaces, qui ſicut ait Apoſtolus, &c.* v. loc.

Item. De Judicibus, in Synodo II. Nicæna. Statutum eſt quod Judices alij non Synodo deberent eſſe, niſi quos ipſe qui impetitur, elegerit, aut quos conſenſu ſuo ejus Primates auctoritate hujus Sacræ Sedis conſtituerint; quia indignum eſt ut ab extraneis judicetur, qui Provinciales, & à ſe electos debet habere Judices.

Capitula Hadriani Papę. Cap. lvij. De Judicibus. Judex criminoſum diſcutiens, non antè ſententiam proferat capitalem, quàm aut reum ſe ipſe confiteatur, aut per innocentes teſtes convincatur.

Ibid. Cap. xxxiv. Ut qui ſuſpectos Judices habuerint, vocem appellationis exhibeant. *Si quis Judicem adverſum ſibi ſenſerit, vocem appellationis exhibeat: & cùm ei conceſſum fuerit, integro negotio apud eumdem Judicem amotis dilationibus poſſit audiri.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xlij. Dignum eſt ut vita innocentis non maculetur pernicie accuſantium. Qui igitur à quolibet criminatur, non antè accuſatus ſupplicio deputetur quàm accuſator præſentetur, atque Legum & Canonum ſententiâ exquiratur, ut ſi indigna ad accuſandum perſona invenitur, ad ejus accuſationem non judicetur.

Epiſt. clij. Joannis Pap. VIII. ad omnes Epiſcopos. *Ecce Sanctiſſimi Sacerdotes, præmiſſu precibus Fraternitatem veſtram cum pia exhortatione*, &c. vide locum, tom. 24.

Concil. Pontigon. anno 876. Cap. xij. Ut Epiſcopi, Comites, & Vaſſos noſtros, &c. *eod. tom.* 24.

Leges Eccleſiaſticæ Alvredi Magni Regis Anglorum. Titul. xv. Si quis coram Senatore Regio in frequenti plebis concione dimicaverit, tùm capitis æſtimationem, tùm mulctam, prout æquum fuerit, præſtato: & Senatori 120. ſolidos numerato. Qui coactam populi concionem armorum extractione commoverit, dato Senatori 120. ſolidos. Hoc ipſum ſi præſente alio quocumque in locum ejus ſubſtituito, aut coram Sacerdote Regio evenerit, 30. ſolidis culpa penſator.

Leges Eccleſiaſticæ Canuti Regis. Ibid. alia tabula Legum Eccleſiaſticarum. Cap. 1. De Judicibus, & Juſtitia efferenda. *In primis juſtæ Leges ut efferantur, injuſtæ deprimantur volo*, &c. Tom. 25.

Ibid. Cap. ij. De miſericordia in Judicio exhibenda. *Edocemus autem, ut ſi quis in re deliquerit aliqua*, &c. v. locum.

Concil. Coyacenſe, anno 1050. Cap. vij. Ut Populus à Potentibus cum Juſtitia regatur. *Septimo quoque titulo admonemus, ut omnes Comites*, &c. eod. tom. ſub finem.

Concil. Rhemenſe, anno 1148. Can. v. De Judicijs. *Decernimus etiam ut Laïci Eccleſiaſtica terminare negotia non præſumant*, &c. v. tom. 27.

Appendix ad Concil. Lateran. III. De poteſtate Judicum. *v. titul.* De Judicijs. *Tom.* 27.

Concil. Oxonienſe, anno 1222. Capitul. xxx. Quòd Judices non impediant bonum pacis inter partes, ubi cauſa recipiat compoſitionem ad ſuggeſtionem Præconis. *Cæterùm diſtrictiùs duximus inhibendum, nè*, &c.

Ibid. Cap. xxxj. Quòd Judex non judicet aliquem ad purgationem ad ſuggeſtionem Præconis, tantùm ut ſit Judex & Actor. *Nec in cauſa ſua præſumant pariter eſſe Judices*, &c. Tom. 28.

Concil. London. anno 1237. Can. xxiij. Contrà Judices imperitos. *Cùm non ſolùm poteſtas, ſed diſcretio & ſcientia in diſtringendo*, &c. eod. tom. 28.

Oratio ij. Ægidij Carleſij Decani Eccleſiæ Cameracenſis, quâ per dies qua-

tuor in Concilio Baſileenſi reſpondit ad articulum ſecundum, de corrigendis peccatis publicis. *v. locum, tom. 31. pag. 230.*

Concil. Friſing. anno 1440. Cap. xxiij. De pœnis. *Volumus & mandamus ſtatutum, &c.* Tom. 33. in fine.

Concil. Mediolanenſe I. anno 1565. Conſtitutionum pars ij. *In medio.* De Cauſidicis & Advocatis Fiſcalibus. *Cauſidici & Advocati Fiſcales, ad cauſas in foro Epiſcopi, &c.* v. tom. 36.

Concil. Mediolan. III. anno 1575. ſub finem. De ijs quæ ad forum Epiſcopale pertinent. *Epiſcopus anni ſpatio ad ſummum fori ſui, Judicijs, Cauſis, & Judicibus, Procuratoribus, Notarijs, & Miniſtris quibuſcumque etiam infirmis, quibus in rebus opus fuerit, certas conſtituat Leges, &c.* v. locum, eod. tom. 36.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars iij. *In medio.* Monitiones. *Pervetus illud inſtitutum eſt, tùm Sanctorum Patrum uſu, &c.* v. locum fusè, à pag. 427. ad 447. tomi 36.

Ibid. De foro Epiſcopali & Eccleſiaſtico. *Excommunicationum quæ certis monitionibus primùm adhibitis, &c.* v. ibid. fusè.

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. *Sub fin.* Quæ ad forum pertinent? *v. locum, eod. tom. 36. in fine.*

De hac materia, vide titul. De Judicijs, Accuſatoribus, &c.

DE JURE

DE IVRE PATRONATVS.

CONCIL. TOLET. IX. anno 655. Capitul. ij. Ut fundatores Eccleſiarum quoadulque vixerint, earum habeant curam, ipſique illic Miniſtros eligant ſervituros. CUM SÆPE ſit ſolatium, etiam illa quæ non debentur prece ſupplicationis, & vi quodammodo extorqueri doloris, quantò * magis ſine obſtaculo concedi debent exquiſita ſimul, & ordine juris, & dolore compaſſionis? Quia ergò fieri plerumque cognoſcitur, ut Eccleſiæ Parochiales vel ſacra Monaſteria, ita quorumdam Epiſcoporum, vel inſolentiâ vel incuriâ horrendam decidant in ruinam, ut gravior ex hoc oriatur ædificantibus mœror, quàm in conſtruendo gaudij extiterat labor: ideò piâ compaſſione decernimus, ut quamdiù earumdem ſundatores Eccleſiarum in hac vita ſuperſtites extiterint, pro eiſdem locis * curam permittantur habere ſollicitam, & ſollicitudinem ferre præcipuam, atque Rectores idoneos in ijſdem Baſilicis, ijſdem ipſi offerant Epiſcopis ordinandos. Quòd ſi tales forſan non inveniantur ab eis, tunc quos Epiſcopus loci probaverit Deo placitos, ſacris cultibus inſtituat, cum eorum conniventia ſervituros. Quòd ſi * ſpretis eiſdem fundatoribus, Rectores ibidem præſumpſerit Epiſcopus ordinare, & ordinationem ſuam irritam noverit eſſe, & ad verecundiam ſui alios in eorum loco, quos ibidem ipſi fundatores condignos elegerint, ordinari.

* *jam.*

12. qu 7. *Decernimus ut quamdiù.* * *habeant fol idem Concil. Tolet. novissimè decretum est §. 14. cap. 12. & 13.* * *superstitibus.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. liv. Quatenùs Eccleſiæ ab ingenuis conſtructæ, tradi, aut vendi queant; *v. locum, tom.* 20.

Capitulare Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. Cap. ij. Ut Laïci Presbyteros de Eccleſijs non projiciant. *Ut Laïci Presbyteros non ejiciant de Eccleſijs, nec alios mittere præſumant.*

Arelat. VI. Can. 4.

Ibid. Cap. iij. Ut Laïci pro datis Eccleſijs munera non exigant. *Ut Laïci omninò non audeant munera exigere à Presbyteris propter commendationem Eccleſiæ cuique Presbytero.*

Arelat. VI. Can. 5.

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. Capitul. ad Presbyteros Parochiæ ſuæ, anno 852. xvij. Ut defuncto Presbytero, nullus ſine conſultu Epiſcopi Eccleſiam illius aut Capellam appetat. *Ut ſi quilibet Presbyterorum defunctus fuerit, vicinus Presbyter apud ſeniorem ſæcularem nullâ præcatione, vel aliquo exenio Eccleſiam illam obtineat, quæ titulus per ſe conſtans anteà extitit, ſed neque Capellam ſine conſultu noſtro.*

Ejuſdem Capitular. in Synodo Rhemis data, anno 894. v. Quòd pro Eccleſijs viduatis præmia Patronis dari non debeant. SÆPE vos admonui de exenijs ſuperfluis contrà ſacras regulas pro Eccleſijs viduatis non dandis: ſed ſicut audivi vos non indè caſtigaſtis, ſed voſmetipſos & veſtros nutritos in maledictionem ſimoniacæ hæreſeos traditis; quam hæreſim S. Petrus Princeps Apoſtolorum primam damnavit, dicens ad Simonem: *Pecunia tua tecum ſit in perditionem.* Si de omnibus dico, potuiſtis attendere, quia ſi vos benè viveretis, & veſtros nutritos in bona vita, & in bona conſcientia nutriretis, non vobis eſſet neceſſe & veſtra perdere, & vos ipſos in damnationem mittere. Ipſi enim ſcitis, quia nemo fidelis in Parochia noſtra in ſua Eccleſia ſine Presbytero eſſe cupit, &

Act. 8.

ſine ordinatione Epiſcopali Presbyterum ibi habere non poteſt. Quapropter quiſque defuncto Presbytero in ſua Eccleſia Presbyterum petit. Apud quem cum Clericum bonum quæſiere, & illi Presbyterum ordinem, ipſe Clericum bonum quæret: & ſi eum bonum mihi adduxerit, ordinabo illum; ſin autem alium requiram: & ipſe tamdiù Clericum bonum quæret, uſquedùm convenientem ordini ſacro inveniat. Et non neceſſe eſſet vobis petere Eccleſias cum ſuperfluo exenio: quia quique fideles, ſi veſtra culpa non eſſet, plus quærerent bonos Clericos, quàm veſtros denarios. Et hoc non ſuffertis: ſed vos & veſtros nutritos in maledictionem mittitis, cùm dato Patronis præmio, vobis & illis peccatum emitis.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. vij. De ſacrilegis. Cap. iij. Ut ſi quis dignitatem præſumpſerit, quam non meruit, à Principe vel juſto ſeniore ſacrilegus habeatur. *Ex eod. lib. Cap.* 387. Si quis præſumpſerit quam non meruit à Principe, vel ſeniore juſto, dignitatem, ſacrilegus habeatur. Homicidæ, malefici, fures, ſacrilegi, raptores, venefici, adulteri, & qui raptum fecerint, vel falſum teſtimonium dixerint, ſeu qui ad ſacrilegos, magoſque cucurrerint, nullatenùs erunt ad accuſationem vel ad teſtimonium admittendi.

Concil. Lateran. Generale III. anno 1179. Cap. xvij. De Jure Patronatus. *Quoniam in quibuſdam locis Eccleſiarum fundatores aut hæredes eorum poteſtate in qua eos Eccleſia huc uſque ſuſtinuit abutuntur, &c.* v locum, tom. 27.

Appendix ad hoc Concil. Lateran. III. De Jure Patronatus, & Clericorum inſtitutionibus. *v. locum, eod tom. 27. ſunt Cap. 26.*

Ibid. De Jure Patronatus. Cap. 1. Quòd Jus Patronatûs non poteſt vendi. *vide reliqua, ſunt Capita decem, eod. tom. ſub finem.*

Ibid. *ubi Titulus in Archetypo deſideratur.* Cap. xxiij. Clerici obtentu Patronatûs ab Eccleſijs canonicè acquiſitis, non ſunt amovendi. *Noſtris eſt auribus intimatum quòd nonulli, &c.*

Ibid. Cap. xxxiv. Non eſt Jus Patronatûs, vel Eccleſiaſticum Beneficium, niſi requiſitâ Epiſcopi licentiâ, in foro ſæculari ab aliquo vendicandum. *Ad hoc quoniam quidam Laici Eccleſias terris, &c.* v. locum, ibid ſub finem.

Videatur ipſe locus.

Decreta Generalis Concilij Lateran. IV. Cap. xlv. Patronus qui Clericum Eccleſiæ occiderit, vel mutilaverit, Jus Patronatûs amittit. *In quibuſdam Provincijs Eccleſiarum Patroni, ſeu vicedomini, &c.* v. tom. 28.

Concil. Colon. anno 1225. Capitul. ix. De Patronis Laïcis Clericos ad Eccleſias ſimoniacè præſentantibus. *Quoniam in quibuſdam locis Alemaniæ fundatores Eccleſiarum, &c.* eod. tom. 28.

Epiſt. xiij. Gregor. Pap. IX. ad Nobiles Angliæ. Angliæ Magnates Jure Patronatus Eccleſiæ privantur. *Cùm ex operibus noſtris, &c.* ibid.

Concil. Palentin. anno 1322. Cap. xiv. De Jure Patronatûs. *Ambitionis improbæ, & cupiditatis perverſæ ſtudium, &c.* v. tom. 29.

Concil. Saltzburg. anno 1420. Cap. xxvj. De Jure Patronatûs. *Ad extirpandam illam deteſtabilem corruptelam, &c.* eod. tom. 29.

Alia Capitula à Joanne Præpoſito Eccleſiæ Saltzburgenſis. Cap. I. De Jure Patronatus. *Patroni Eccleſiarum ad Eccleſias vacantes, &c.* v. in fin. tom. 29.

Concil. Friſingenſe, anno 1440. Cap. xiij. De Jure Patronatus, & Advocatis Eccleſiarum. *Quamvis Patroni & Advocati ſint in ſubſidium Eccleſiarum admiſſi, &c.* v. locum, tom. 33.

Digitized by Google

DE LAÏCIS.

CONCIL. CHARTHAG. IV. anno 398. Capitul. xcviij. Vt Laïcus præſentibus Clericis non doceat. *v. locum, tom.* 3.

Ibid. Capitul. xcix. Vt mulieres publicè docere non præſumant. *ibid.*

Ibid. Capitul. cj. Vt mulieres baptizare non præſumant. *v. locum, ibid.*

Epiſt. iv. Innocent. Pap. I. ad Felicem Nucerianum Epiſcopum. Titul. iij. Qui de Laïcis ad Clerum non debeant promoveri?

Ibid. Titul. iv. Qui de Laïcis poſſunt Clerici fieri? Hîc apertè Concubina prohibetur. *v. locum, tom.* 4. *pag.* 23.

Concil. Autiſiodor. anno 578. Can. xliv. De pœna Laïci, qui Archipreſbyteri admonitionem contemnit. *v. locum, tom* 13.

Gregor. Magn. lib. ij. pars altera, Epiſt. v. De violentijs Laïcorum reprimendis. *v. locum, eod. tom.* 13.

Concil. Sueſſion. anno 744. Capitul. iv. Vt Laïci fornicationem omnem, perjuria, falſa teſtimonia devitent, Eccleſiamque tueantur. *Similiter decrevimus, ut laïci homines legitimè vivant, & diverſas fornicationes non faciant, & perjuria in Eccleſia non conſentiant, & falſa teſtimonia non dicant, & Eccleſiam Dei in omni neceſſitate conſervent.*

Concil. Cloveshoviæ, anno 747. Capitul. xxx. De modo cohibendi ſimultatem inter Clericos & Laïcos, & de orando pro Regibus, &c. *Triceſimo Capitulo, ſermo diutiùs inter Sacerdotes Dei, atque minores gradus dignitates in medium prolatus eſt, &c.* v. locum fusè, tom. 17.

Concil. Calchut. anno 787. Capitul. xj. Sit concordia ubique & unanimitas inter Reges & Epiſcopos, Eccleſiaſticos & Laïcos, omnemque Populum Chriſtianum: ut ſit unitas ubique Eccleſiarum Dei, & pax in una Eccleſia, in una fide, ſpe, & caritate permanens, mutuâque caritate diligere debeant, ſicut ipſe dixit: *In hoc cognoſcant omnes quia mei Diſcipuli eſtis, ſi dilectionem habueritis ad invicem.* Joan. 13.

Capitulare II. Ludovici Pij Imperat. anno 822. Cap. vij. De admonitione ad Laïcos pro honore Eccleſiaſtico conſervando. *Omnes verò Laïcos monemus ut honorem Eccleſiaſticum conſervent, & dignam venerationem Epiſcopis, & Dei Sacerdotibus exhibeant, & ad eorum prædicationem cum ſuis devotè occurrant, & jejunia ab illis communiter indicta reverenter obſervent, & ſuos obſervare doceant, & compellant: & ut etiam dies Dominicus, ſicut decet, & honoretur & colatur omnes ſtudeant; & ut liberiùs fieri poſſit, mercata & placita à Comitibus, ſicut ſæpè admonitum fuit, illo die prohibeantur.* Lib. 2. Capitul. Cap. 7.

Capitulare III. Ludovici Pij Imperat. anno 828. viij. VI. De laïcis hominibus qui proprium non habent, ſed in terra dominica reſident, ut oportet res alterius ad teſtimonium non recipiantur. Conjuratores tamen aliorum liberorum hominum ideò eſſe poſſunt, quia liberi ſunt: illi verò qui proprium habent & tamen in terra dominica reſident, propter hoc non abjiciantur, quia in terra *Lib.* 5. *cap.* 150.

dominica reſident, ſed propter hoc ad teſtimonium recipiantur, quia proprium habent. VII. Volumus atque jubemus, ut Miſſi noſtri diligenter inquirant quanti liberi homines in ſingulis Comitatibus maneant, &c.

Ibid. Cap. x. Volumus ut Miſſi noſtri per totam legationem ſuam primò omnium inquirant, qui ſint de liberis hominibus, qui fidelitatem nobis nondum promiſſam habeant, & faciant illos eam promittere, ſicut conſuetudo ſemper fuit; & poſteà incipiant legationem ſuam per cætera Capitula peragere.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Lib. 1. Cap. xxij. De Laïcorum Clericis, eorumque examinatione & promotione. *De Clericis verò Laïcorum, undè nonnulli eorum conqueri videntur, &c.* v. locum, tom. 21.

Ibid. Lib. iij. Cap. xxvj. Quòd nec Principes in cauſas Eccleſiaſticas proſilire, nec Sacerdotes in ſæcularibus negotijs occupari debeant. *His omnibus præhabitis, noteſcimus vobis quod, &c.* v. locum fusè.

Concil. Aquiſgran. anno 836. Cap. iij. De Perſona Regis, Filiorumque ejus, & Miniſtrorum. Can. xv. Quòd contrà divinam auctoritatem Principes in cauſas Eccleſiaſticas proſilierint, & Sacerdotes ſæcularibus negotijs ſe occuparint. *Nam & illud quod in eiſdem Capitulis continetur, ut manifeſtum fieret, quæ cauſæ id effecerint, &c.* Concil. Pariſ. VI. l. 3. c. 26. ut ſupra.

Ibid. Can. xx. Ut Laïci Sacerdotes contemptui non habeant. *Laïci ſanè monendi ſunt nè Sacerdotes contemptui habeant, nevè eorum monita deſpiciant; & eam turpiter tractent, uti hactenùs: nè ſuperveniat quod dicit Propheta:* Populus tuus ſicut hi qui contradicunt Sacerdoti, & corrues hodiè; corruet autem & Propheta tecum.

Concil. in Villa Colonia, anno 84;. Capitul. iij. De Juſtitijs unicuique ſecundùm legem faciendis. *Quia verò debitum eſſe cognoſcimus, ut à quibus honorem ſuſcipimus, eos juxtà dictum Dominicum honoremus; volumus ut omnes Fideles noſtri certiſſimum teneant, neminem cujuſlibet ordinis aut dignitatis deinceps noſtro inconvenienti libitu, aut alterius calliditate, vel injuſta cupiditate, promerito honore debere privare, niſi juſtitiæ judicio, & ratione atque æquitate dictante. Legem verò unicuique competentem, ſicut antè ceſſare ſui tempore meorum Prædeceſſorum habuerunt, in omni dignitate & ordine, favente Deo, me obſervaturum perdono.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Cap. iij. De Juſtitijs unicuique ſecundùm legem ſuam faciendis. *Ex Conventu in Villa Colonia.* Quia verò, &c.

Ibid. Can. lxxiv. Ut potentes viri ac fœminæ provideant nè in ſuis domibus vigeant adulteria ac libidines. *Provideant viri potentes, & maximè potentes fœminæ, ut in ſuis domibus adulteria, luxuria concubinatica, & inceſta adulteria non vigeant. Et eos Presbyteros, qui cum eis in Capellam vadunt, hujuſmodi virtutem habere factant, quatenùs omnia vitia in domibus ſuis reſecant, ut Orationem Dominicam ac Symbolum cunctos tenere & frequentare compellant; quia Parochiani, Presbyteri, & Epiſcoporum Miniſtri, de minoribus & vilioribus perſonis hoc providere ſtudeant.*

Homilia Leonis Papæ IV. Nullus Presbyter ſub poteſtate Laïcorum Miniſter aut Caſtaldio fiat.

Synodus Regiaticina, anno 850. Capitul. v. Sæculare à Ludovico Pio Edictum, à Lothario confirmatum. *Hoc etiam multorum querelis ad nos delatum*

eſt, quod potentes & honorati viri, locis quibus converſantur minorem populum depopulentur & opprimant, eorum prata depaſcant, manſiones etiam contrà voluntatem privatorum hominum, ſive pauperum domibus ſuis, &c. cætera diſcant.

Concil. Ticinenſe, anno 855. Sanè removenda quorumdam Laïcorum procacitas, qui hoc ſolo obtentu, quòd ad electionis conſortium admittuntur, Archipresbyteris ſuis dominari præſumunt: & quos tamquam patres venerari debuerunt, velut ſubditos contemnunt. Hi igitur intrà juris proprij terminos ſunt redigendi: & ſi extraordinariam dominationem in Eccleſijs exercere præſumpſerint, Regiâ ſunt diſciplinâ coërcendi. Ipſi verò qui ad gubernandas plebes legitimè provecti ſunt, &c.

Nicolai I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xx. Quid de homine libero judicandum ſit? qui de patria ſua lapſus fuerit, ſi comprehendatur nihil utique, ſi quod leges decernunt. Verumtamen multos Sanctorum de patria ſua extitiſſe, & in alia celebriùs veneratos fuiſſe, ſacræ produnt hiſtoriæ; ſed alijs non exiſtentibus cauſis extitiſſe, ni fallor, inveni, præſertim cùm Abrahæ Patre noſtro dicatur: *Egredere de terra*, & noſtrorum exules per plurimos annos in terra non ſua habitaverint; alioquin liber non eſt, ſi de patria ſua quis non audet egredi: porrò ſi liber eſt, & jure nullius conditionis nexibus obſtrictus non fugit, ſed exit de patria ſua; quemadmodum Abrahæ, non fuge, ſed exi de terra tua, dicitur; quod quia fecit obediens, nemine judicante pœnam quamlibet protulit.

Ibid. lix. Quòd de femoralibus ſciſcitamini ſupervacuum eſſe putamus, &c.

Ibid. lxj. De cæterò ſcire vos velle ſignificaſtis, quot vicibus laïcalis perſona per unumquemque diem orationem facere debeat? In quo ſcire vos convenit, neminem exceptum eſſe ab eo quòd in Evangelio dicit: oportet ſemper orare, & non deficere. Et Apoſtolus ſine intermiſſione orare. Quòd ſanctiſſimè præfato S. Auguſtino docente, ſic accipitur; ut nullo die prætermitti debeant, quærite & invenietis.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Tit. xj. Cap. ix. Quòd Laïcis non ſit de Religione præſumendum. *Laïcis quamvis Religioſis, nulla tamen de Eccleſiaſticis facultatibus, vel de Deo ſacratis hominibus, aliquid diſponendi attribuatur facultas.* VI. 249.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. lxxxij. Ut Laïci intrà cancellos non ſtent; & ut oblatio populi foris ſepta recipiatur.

Ibid. cxxxvj. Laïcus non debet in Eccleſia publicè Lectionem recitare, nec *Alleluya*, ſed Pſalmos & Reſponſoria.

Concil. Wormatienſe, anno 868. Can. xxiv. Ut nullus ſæcularium Eccleſiam aut Clericum fatigare præſumat. *Si quis verò ſæcularium per calumniam Eccleſiam aut Clericum fatigare tentaverit, & * victus fuerit, ab Eccleſiæ liminibus, & à Catholicorum Communione, niſi dignè pœnituerit, arceatur.* * convictus.

Ibid. Can. xliij. De refugis & perfugis. *Nobis igitur ratio perſuadet Synodalis decernere, ut quicumque Laïcorum in adverſitate propriæ gentis, aut patriæ, vel Regiæ poteſtatis ad externas partes ſe conferendo, noxius fuerit ultrà repertus, non ſolùm omni rerum ſuarum proprietate privetur, ſed & perpetuâ excommunicatione damnato nunquàm illis, præterquàm in ultimo mortis ſuæ, Communio tribuatur.*

DE VIDUIS.

CONCIL. ELIBERIT. anno 305. Cap. lxxij. De Viduis mœchis, ſi eumdem poſteà maritum duxerint. *v. tom.* 1.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. cj. De Viduis adoleſcentibus, & infirmis. *Viduæ adoleſcentes, quæ corpore debiles ſunt, ſumptu Eccleſiæ cujus viduæ ſunt ſuſtinentur.*

De conſecrat. diſt. 3. in decret.

Ibid. Can. cij. Nè Clerici Viduarum familiaritati aſſocientur. *Ad reatum Epiſcopi pertinet vel Presbyteri, qui Parochiæ præeſt, ſi ſuſtentandæ vitæ præſentis Clericorum familiaritatibus ſocientur.*

Ivon. l. 1. Diſtinct. 81. Ad reatum.

Ibid. Can. ciij. De Viduis quæ Eccleſiæ ſtipendijs ſuſtentantur. *Viduæ quæ ſtipendio Eccleſiæ ſuſtentantur, tam aſſiduæ in Dei opere eſſe debent, ut & meritis & orationibus ſuis Eccleſiam adjuvent.*

Idem Viduæ quæ.

Ibid. Can. civ. De Viduis, quæ profeſſæ continentiam prævaricatæ ſunt. *Sicut bonum eſt caſtitatis præmium, ita & majoris obſervantiæ, &c.* v. locum, tom. 3.

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can. xxvij. De Viduis profeſſis ſi nupſerint aut raptæ fuerint. *Viduitatis ſervandæ profeſſionem, coràm Epiſcopo in ſecretario habitam impoſitâ ab Epiſcopo veſte viduali indicandam: Raptorem verò talium, vel ipſam talis profeſſionis deſertricem meritò eſſe damnandam.* v. quoque Can. xxviij.

17. qu. 1. Viduitatis ſervandæ.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xlvj. Ut profeſſæ Viduæ, ſi raptoribus conſenſerint. *Profeſſas Viduas, ſi conniventiam conſtiterint cum Raptoribus eſſe damnandas.*

Gelaſ. I. Pap. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. Viduas etiam velare Pontificum nullus attentet, quod nec auctoritas Divina delegat ac Canonum forma præſtituit. Non eſt ergò penitùs uſurpandum, eiſque ſic Eccleſiaſtica ſunt ferenda præſidia, ut nihil committatur illicitum.

Ibid. *aliquantò poſt.* Nam de Viduis ſub nulla benedictione velandis, ſuperius latè ſufficienterque prædiximus. *v. locum, eom.* 10.

Symmach. Epiſt. v. ad Cæſar. Epiſc. Arelat. Cap. iv. Ut Raptores Viduarum vel Virginum ab Eccleſiæ Communione pellantur. *Rapeores igitur viduarum, vel virginum, pro immanitate tanti facinoris deteſtantur..*

36. qu. raptores.

Ibid. Cap. v. Ut Viduæ vel Virgines continentiam profeſſæ non nubant. *Neque viduas ad nuptias tranſire patimur, quæ in religioſo propoſito diuturnâ obſervatione permanſerunt.*

27. qu. 1.

Concil. Epaon. anno 517. Can. xxj. De Viduis in Diaconas non conſecrandis. *Tom.* 10.

Concil. Ilerd. anno 524. Can. vj. De eo qui Viduæ pœnitenti, vel Religioſæ Virgini ſtuprum intulerit. *Qui pœnitenti viduæ, vel virgini Religioſæ vim ſtupri intulerie, ſi ſe ab eo ſequeſtrari noluerit, pariter à Communione, & à Chriſtianorum conſortio ſegregetur: ſi verò illa quæ vim pertulit ad Sanctam Religionem redierit, in illo ſolo quoadusque publicè pœniteat, datâ ſententiâ perſeveret.*

Capitula collecta à Martino Episcopo Bracar. anno 572. Capitul. xxix. De Viduis Clericorum. *v. locum, in fine tom.* 12.

Concil. Autisiodor. anno 578. Can. xxij. Relictæ Clerici, post ejus mortem alteri nubere licet. *v. tom.* 13.

Concil. Matisconi. II. anno 585. Can. xij. De Viduis & Pupillis, nonnisi coràm Episcopis judicandis. *Qui autem Scriptura Divina de viduis & pupillis præcipiat, &c.* v. locum, eod. tom. 15.

Ibid. Can. xvj. De Uxoribus Clericorum, nè post eorum mortem ineant secunda matrimonia. *v. locum*

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. x. De Viduis quæquæ voverint continentiam teneant, & quęquæ nubere elegerint quibus voluerint nubant: æquè & de Virginibus. *Pro consulto castitatis, quod maximè hortamento Concilij proficere debet, annuente Domino nostro Gloriosissimo Reccaredo Rege, hoc Sanctum affirmat Concilium, ut viduæ, quibus placuerit temerè * castitatem nullâ vi ad nuptias iterandas venire cogantur. Quòd, &c.* v. locum. 32. qu. 2. hoc sanctum.

Gregor. Magn. Pap. lib. ij. indict. xj. Epist. v. ad Petrum Subdiaconum Campaniæ. *Sicut in Judicijs Laïcorum privilegia turbare non cupimus, &c.* v. locum, eod. tom. 15.

Id. ejusd. lib. v. Epist. xxxvij. ad Anthemium Subdiaconum. *Quantò viduæ benè viventes virorum sunt solatio destitutæ, &c.* v. ibid. eod. tom.

Concil. Paris. V. anno 815. Can. xiij. De Viduis & Puellis, quæ rejecto religionis habitu nuptias incunt, excommunicandis. *v. locum, tom.* 14.

Concil. Rhemense II. anno 630. Can. xxiij. *vide titul.* De Virginibus.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Can. lvj. De discretione sæcularium & sanctimonialium Viduarum. *Duo sunt genera Viduarum, sæculares & sanctimoniales: sæculares viduæ sunt, quæ adhuc disponentes nubere, laïcalem habitum non deposuerunt: sanctimoniales sunt, quæ jam mutato habitu sæculari, sub religioso cultu in conspectu Sacerdotis vel Ecclesiæ apparuerint, non sine damnatione erunt: quia si primùm Deo voventes, postèà castitatis propositum abjecerunt.* 1. Tim. 3.

Concil. Tolet. X. anno 656. Can. iv. De professione & veste Religiosarum Viduarum. *Benè per spiritum Dei possumus, cum S. Apostolo dicere non ignorare, &c.* v. locum, tom. 15.

Ibid. Cap. v. De remotis excusationibus Viduarum trangressionem Religionis sequentium. *Omnes Fœminæ, quæ jam in præteritum Religionis veste, &c.* v. locum.

Zachar. Pap. Epist. viij. ad Pippinum, Episcopos, &c. vj. De Viduis non velandis. *De Viduis, si possint in propriis habitaculis suis salvare animas. Item in eodem libro Capitulo ita continetur; ut Viduæ, &c.*

Respons. viij. Stephani Pap. II. De Vidua quæ suscepto velo, postèà nubit. *De Muliere quæ post mortem viri sui velatæ fuerit aliquantùm temporis, & postèà virum accipit, in Epistola Siricij Papæ ad Episcopum Himerium Tarraconensem directa, Cap. 5. ita continetur. De his verò, &c.*

Capitular. Aquisgran. Caroli Magni Regis, anno 789. Capitul. lix. *In decretis Gelasij Papæ, ut nullus Episcopus Viduas velare præsumat. Viduas autem, &c.* v. locum, tom. 20. Lib. 1. Cap. 18. Gelas. c. 13.

Concil. Rhemense II. anno 813. Can. xxxiv. Ut Viduæ sub potestate E-

piſcopi vivant. *Ut Viduæ non ſine in delicijs, ſed ſecundùm Apoſtolum, ſub poteſtate Epiſcopi vivant, ſicut decet.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxvij. Ut juvenes Viduæ citò non velentur. *Ut juvenes Viduæ citò nequaquàm velentur, uſquedùm probetur illarum Religio, & bona ab eis nota ſit converſatio: nè fortè de ijſdem dici poſſit ab Apoſtolo*; Quæ autem in delicijs ſunt viventes mortuæ ſunt.

Addit. 3. c. 33. 1. Tim. 5.

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. anno Imperij ejus 3. Cap. xxj. De fœminis viros amittentibus. *De fœminis quæ viros amittunt, placet, nè ſe ſicut hactenùs indiſcretè velent, ſed ut 30. dies poſt deceſſum viri ſui expectant, & poſt triceſimum diem, per conſilium Epiſcopi ſui, vel ſi Epiſcopus abſens fuerit, conſilio aliorum Religioſorum Sacerdotum, ſuorumque Parentum atque Amicorum, id quod eligere debent, eligant. Et quia à Sacro Conventu cogati, ut qui publicam pœnitentiam gerebant, & fœminæ quæ viros amittebant, noſtrâ auctoritate, donec deliberent, quid agant tuerentur, ſpecialiter pro his Capitula fieri, & legis mundanæ Capitulis inſerenda decrevimus.*

Lib. 1. c. 102.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Lib. j. Cap. xl. Ut Viduæ inconſultis Epiſcopis non velentur. *Comperimus quòd quidam Presbyterorum incautè & extraordinariè velum Viduarum inconſultis Epiſcopis ſuis conſecrarent, & ob id eidem Religioni macula ingerebatur, quia eiſdem velatis per diverſa vagandi occaſio præbetur. Ut autem nullus Pontificum Viduas velare attentet, canonica auctoritas inhibet. Quod verò Presbyteri inconſultis Epiſcopis ſuis velum Viduarum conſecrare non præſumant, prorsùs interdicimus. Quod ſi quiſpiam Presbyterorum hujus conſtitutionis contemnaciter tranſgreſſor exciterit, canonicæ correptionis pœnas luet.*

Addit. 1. c. 11.

Ibid. Cap. xlj. De puellis virginibus à Presbyteris non velandis.

Ibid. Cap. xlij. De fœminis quæ ſine conſenſu Sacerdotum velum ſibi indiſcretè imponunt.

Ibid. Cap. xliij. Ut Abbatiſſæ & cæteræ Sanctimoniales neque viduas neque puellas velare præſumant.

Ibid. Cap. xliv. De nobilibus fœminis, quæ amiſſis viris velantur, & in proprijs domibus reſidere delectantur. *Nobiles fœminæ, quæ amiſſis viris velantur, & non in Monaſterijs, &c.* v. locum, tom. 21.

Addit 2. can. 15.

Ibid. Lib. iij. Cap. vij. De his quæ amiſſis viris indiſcretè ſibi velum imponunt. *De nobilibus porro fœminis quæ amiſſis viris repentè velantur, &c.* v. locum.

Synodus Regiaticina, anno 850. Capitul. xxij. Comperimus quòd ab his, qui ſecundùm mundanas leges viduarum & orphanorum tutelam ſibi vindicant, non ſolùm nec regantur, verùm etiam aliquoties opprimantur, * qui ſibi eccleſiaſticâ ſollicitudine ſuccurrendum cenſemus. Et ſi hujuſmodi ſuppreſſores ad Epiſcopalem admonitionem dirigi voluerint, gratulandum his eſt: ſi autem in obſtinationis impietate duraverunt, ſuggerendum clementiſſimo Imperatori, quatenùs ipſe efficacem tutorem ipſis tribuat, ut & illi remuneratio reddetur à Deo, & de inutili ſilentio Sacerdotalis Ordo non damnetur.

Nicol. Pap. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. lxxxvii. Utrùm ſi mulierem viduam, nolentem vitam Monaſticam ſuſcipere, quis Monacham fecerit, peccatum committat, inquiritis? Sed in hoc ſciendum eſt, quoniam aliæ ſunt virtutes, ſine quibus ad vitam ingredi non poſſumus, aliæ verò ſunt,

quæ nonniſi à ſponſore requiruntur. Sine humilitate quippè, caritate, & eleëmoſynis, & orationibus nullus ad vitam ingredi valet; & iſta ſunt cum his ſimilibus quæ requiruntur ab homine. Monachum autem habitum induere, ad vitam remotam ducere, nonniſi à ſpondente divinitùs exiguntur: undè quiſque vim intulerit alteri ut monaſticum habitum, & vitam remotiorem quam non optavit, nec elegit, aſſumat, nec tamquàm violentus peccatum evadere non valet. Et quoniam quod agitur, ex accipientis voto non venit, nec accipiens religioſum habitum indè mercedem habet, nec inferens crudelitatis ſuæ judicio carebit.

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. xlj. Quicumque viduarum intrà triginta dies viduitatis invitam vel volentem acceperit, ultrà eam non attingat, ad adulterij pœnas luat.

Concil. Wormatienſe, anno 868. Can. xxj. De Viduis, qui ſacrum velamen capiti impoſuerunt. *Vidua quidem quæ ſacrum capiti velamen impoſuerit, & inter cæteras velatas fœminas in Eccleſia oraverit, & oblationem cum illis obtulerit: ſi Profeſſa eſt, in eodem habitu permanere, ſpondens nunquàm Religionis deponere velamen à Religionis obſervantia diſcedere non præſumat. Quod ſi præſumpſerit, & ad id quod ſponderat revocari non poteſt, à liminibus Sanctæ Eccleſiæ ſegregetur, donec ad emendationis remedia confugiat.*

Concil. Mogunt. anno 888. Capitul. xxvj. De Viduis velandis. *v. locum, tom. 24.*

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xxv. De Viduis velatis. *Viduas autem velare Pontificum nullus attentet, prout conſtitutum eſt in Decretis Papæ Celaſij, Cap. 13. quod nec auctoritas Divina, nec Canonum forma præſtituit, &c.* v. totum, eod. tom. 24.

DE VIRGINIBUS.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. xiij. De Virginibus Deo ſacratis, ſi adulteraverint. *Virgines quæ ſe Deo dicaverint, &c.*

Ibid. Capitul. xiv. De Virginibus ſæcularibus, ſi mœchaverint. *Virgines, quæ virginitatem ſuam non cuſtodierint, &c.* v. locum, tom. 1. pag. 644.

Concil. Ancyr. anno 314. Can. xviij. De his qui virginitatem profeſſi ſunt, & quæ ſub ſororis habitu cum aliquibus commorantur. Οσοὶ παρθενίας, &c. *Eſt Can. xviij. apud Dion. Exig.* Quotquot virginitatem promittentes irritam faciunt ſponſionem, inter bigamos cenſeantur. Virgines autem quæ conveniunt cum aliquibus, tanquàm ſorores, habitare prohibeamus.

Concil. Gangrenſe, anno 325. Can. ix. Virginitati ſtudentem non debere nuptias execrari. Εἴτις παρθενευτὴν, &c. *Interpret. Dion. Exig.* Quicumque virginitatem cuſtodiens, aut continentiæ ſtudens, velut horreſcens nuptias temerat, nec propter hoc, quod bonum & ſanctum eſt, nomen virginitatis aſſumat, anathema ſit.

Ibid. Can. x. De his qui pro virginitate ſuperbiunt. *Si quis ex his qui virginitatem propter Dominum ſervant, extollitur adverſùm conjugatos, anathema ſit.*

Concil. Valentinum I. anno 375. Can. ij. De puellis Deo devotis, ſi ad terrenas nuptias tranſierint. *De Puellis verò quæ ſe Deo voverunt, ſi ad terrenas nuptias ſponte tranſierint, id cuſtodiendum eſſe decrevimus, ut pœnitentia hu, nec ſtatim detur; & cùm data fuerit, niſi plene ſatisfecerint Deo in quantum ratio popoſcerit, earumdem Communio differatur.* Vide Epiſt. ij. Siric. Pap. adverſùs Jovinianum hæreticum.

Concil. Carthag III. anno 397. Can. iv. Ut Levitæ & Virgines antè 25. annos non conſecrentur. *Item placuit, ut antè 25. annos ætatis, nec Diaconi ordinentur, nec Virgines conſecrentur. Et ut Lectores populum non ſalutent.*

Ibid. Can xxxiij. De cuſtodia Sacrarum Virginum. *Ut Virgines Sacræ cùm à Parentibus, à quibus cuſtodiebantur, privatæ fuerint, Epiſcopi providentiâ, vel Presbyteri, ubi Epiſcopus abſens eſt, in Monaſterio Virginum, vel gravioribus fœminis commendentur, ut ſimul habitantes invicem ſe cuſtodiant, nè paſſim vagantes, Eccleſiæ lædent exiſtimationem.*

26 qu. 6. Ibid. Can. xxxvj. Ut Presbyter Chriſma non conficiat. *Presbyter inconſulto Epiſcopo Virgines non conſecret, Chriſma verò nunquàm conficiat.*

Concil. Tolet. I. anno 400. Can. vj. Ut Religioſa Puella virorum familiaritatem non habeat. *Item neque Puella Dei, aut familiaritatem habeat cum Confeſſore, aut cum quolibet Laïco, ſibi ſanguinis alieni: aut convivium ſola adeat, niſi ubi ſit ſeniorum frequentia, aut honeſtorum, viduarum honeſtarumque teſtimonio, convivio intereſſe poterit. Cum Lectoribus autem in ipſorum domibus, non admittendas penitus, nec videndas; niſi fortè conſanguinea ſoror ſit, vel uterina.*

Ibid. Can. ix. Ut nulla profeſſa vel vidua, abſente Sacerdote, in domo ſua Sacerdotale officium, vel lucernale impleat. *Nulla Profeſſa vel Vidua, abſente Epiſcopo, vel Presbytero, in domo ſua Antiphonias cum Confeſſore, vel ſervo ſuo faciat: lucernarium verò, niſi in Eccleſia non legatur; aut ſi legitur in Villa, præſence Epiſcopo vel Presbytero, vel Diacono legatur.*

Ibid. Can. xvj. Devota ſi adulteraverit, decem annos pœniteat; ſi maritum duxerit, non permittendam pœnitentiam, niſi maritus deceſſerit. *Devotam peccancem non recipiendam, &c.* v. locum, tom. 3. in fine.

Innocent. Pap. I. Epiſt. ij. ad Victric. Rothomag. Can. xij. De Virginibus ſacris, ſi nupſerint aut lapſæ fuerint. *Item, quæ Chriſto ſpiritaliter nupſerunt* 27. qu. 1. *& velari, &c.* v. tom. 4.

Ibid. Can. xiij. De Virginibus non velatis, ſi relicto propoſito nubant. *Hæc verò quæ nondum ſacro velamine tactæ, &c.* v. locum.

Concil. Milevitan. II. anno 416. Can. xxvj. De Virginibus quæ infrà 25. annos neceſſitate cogente velantur. *Item placuit ut quicumque Epiſcoporum, &c.* v. loc. eod. tom. 4.

Concil. Afric. anno 424. Can. xj. De Virginibus.

Ibid. Can. xciij. De Virginibus etiam minoribus velandis. *v. locum, eod. tom. 4. in fine.*

Leon. I. Epiſt. lxxxvij. ad Epiſcopos per Mauritaniam Cæſarienſem conſtitutos. Cap. ij. De ſtatutis canonum conſervandis. *Cùm itaque, &c. De his autem quæ in ſacro virginitatis propoſito, &c.* v. locum, tom. 7.

Ibid. Cap. v. De Virginibus ſacris quæ vim barbaricam pertulerunt. *Illæ autem famulæ Dei quæ incegritatem pudoris oppreſſione barbaricâ, &c.*

Id. Epiſt. xcij. ad Rufticum Narbon. Epiſc. Inquiſitio xv. De puellis quæ aliquandiù in habitu religioſo fuerunt, non tamen conſecratæ, ſi poſteà nupſerunt. *Puellæ quæ non coactæ Parentum imperio, ſed ſpontaneo judicio, &c.* v. locum, ibid.

Concil. Arauſic. I. anno 441. Can. xxviij. Profeſſæ caſtitatis prævaricatoribus pœnitentiâ conſulendum. *In utroque ſexu deſertores profeſſæ caſtitatis, prævaricatores habendi, & hi omnibus per pœnitentiam legitimam conſulendam.*

Synodus S. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum in Hibernia. Can. xvij. De Virgine Deo devota, poſteà nubente. *Virgo quæ voverit Deo, permanet caſta, & poſteà nupſerit carnalem ſponſum, excommunicationis ſit donec convertatur: ſi converſa fuerit, & dimiſerit adulterum, pœnitentiam agat, & poſteà non in una domo, nec in ulla Villa habitent.*

Concil. Calchedon. anno 451. Can. xvj. Παρθένον ἁγίαν καθιέρωσε, &c. *Apud Dion. Exig.* Virginem, quæ ſe à Domino conſecravit, ſimiliter & Monachum non licere nuptialia jura contrahere: quòd ſi inventi fuerint perpetrantes, excommunicentur. Confitentibus autem decrevimus ut habeat auctoritatem ejuſdem loci Epiſcopus miſericordiam, humanitatemque largiri.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can lij. De puellis converſis, ſi ad terrenas nuptias tranſierint. *De Puellis quæ ſe voverunt Deo, & præclari decore nominis floruerunt, ſi poſt viginti & quinque annos ætatis ad terrenas nuptias ſponte tranſierint, id cuſtodiendum eſſe decrevimus, ut cum his, cum quibus ſe alligaverint, Communione priventur; ita ut eis poſtulantibus pœnitentia non negetur, cujus pœnitentiæ Communio multo tempore differatur.*

Concil. Andegav. anno 453. Can. xv. Ut Sanctimoniales quæ decidunt, Communione priventur. *Quæ forma etiam circà eas quæ de virginitate ſanctimoniali crimine proprio decederunt, ſtatuto rigore permaneat.*

Concil. Turon. I. anno 461. Can. vj. De ijs qui Virginibus ſacris matrimonio junguntur, vel religionem profeſſam deſerunt. *Qui verò ſe ſacratis Virginibus per conjunctionem nefandam miſcuerunt, vel propoſitum profeſſa Religionis derelinquerint, utrique à Communione habeantur alieni; quia ſi quis Templum Dei violaverit, diſperdet illum Deus; donec reſipiſcentes à laqueo diaboli, à quo capti tenentur, ad ipſius voluntatem ad auxilium pœnitentiæ revertantur.*

Concil. Venetic. anno 453. Can. iv. De Virginibus profeſſis, quæ mœchantur. *Eas etiam, quæ virginitatem profeſſæ, & benedictionem fuerint per manus impoſitionem ſub conteſtatione hujus propoſiti conſecutæ, ſi fuerint in adulterio deprehenſæ, cum adulteris ipſarum arcendos à Communione cenſemus.*

Gelaſ. Pap. I. Epiſt. ix. ad Epiſcopos Lucaniæ. Devotis quoque Deo Virginibus, niſi aut in Epiphaniarum die, aut in Albis Paſchalibus, aut in Apoſtolorum Natalijs, ſacrum minimè velamen imponant, niſi forſitan (ſicut de Baptiſmate dictum eſt) gravi languore correptis, nè ſine hoc munere de ſæculo exeant, implorantibus non negetur.

Ibid. *aliquantò poſt.* Virginibus autem ſacris temerè ſe quoſdam ſociare cognovimus, ut poſt dicatum Deo propoſitum, inceſta fœdera ſacrilegaque miſcere. Quos protinùs æquum eſt à ſacra communione detrudi, & niſi per publicam pœnitentiam omninò non recipi: ſed tamen his Viaticum de ſæculo tranſeuntibus, ſi tamen pœnituerint, non negetur.

Symmach. Pap. Epiſt. v. ad Cæſarium Arelat. Epiſcopum. Cap. iv. Ut
36. qu. 2. Raptores Viduarum vel Virginum ab Eccleſiæ communione pellantur. *Rapto-*
raptores. *res igitur Viduarum vel Virginum pro immanitate tanti facinoris deteſtamur, illos vehementiùs perſequendo, qui Deo ſacratas Virgines, vel petentes vel invitas matrimonio ſuo ſociare tentaverint; quos pro tam nefandi criminis atrocitate à Communione ſuſpendi præcipimus.*

Ibid. Cap. v. Ut Viduæ vel Virgines continentiam profeſſæ non nubant.
27. qu. 1. Neque Viduas. *Similiter Virgines nubere prohibemus, quas annis plurimis in Monaſterijs ætatem egiſſe contigerit.*

Concil. Ilerd. anno 524. Can. vj. De eo qui Viduæ pœnitenti, vel Religioſæ Virgini ſtuprum intulerit. *Qui Pœnitenti Viduæ vel Virgini Religioſæ vim ſtupri intulerit, ſe ſe ab eo ſequeſtrari noluerit, pariter à Communione, & à Chriſtianorum conſortio ſegregetur. Si verò illa quæ vim pertulit ad ſanctam Religionem redierit, in illo ſolo, quoadùſque publicè pœniteat, datâ ſententiâ perſeveret.*

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xvj. De raptu Virginum ſacrarum pœnitentium, aut Viduarum. *De Raptoribus Virginum conſecratarum, ſeu à propoſito ſub devotione viventium, &c.* v. locum, tom. 11.

Concil. Pariſ. III. anno 557. Can. v. Nè quis Sacras Virgines, aut Religionem profeſſas rapiat, vel competat. *Sacratarum etiam Virginum, neque per Raptum, neque per competitiones aliquas quiſquam conjugia ſortiatur, &c.* v. locum, tom. 12.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. xx. De Virginibus, & Religuis caſtitatem

tatem profeſſis, vel Viduis, quæ poſt mutatam veſtem conjugio copulatæ ſunt. *Ee quia in ſententia Papæ Innocentij ad Victric. Rothomag. lata, &c.* v. locum ſuſè.

Concil. Matiſcon. I. anno 581. Can. xij. Ut Puellæ Deo devotæ quæ poſteà nupſerint, uſque ad exitum vitæ cum adulteris ſuis excommunicentur. *De Puellis verò quæ ſe Deo voverint, &c.* Tom. 13.

Concil. Barcinon. anno 599 Can. iij. Pari etiam conſideratione ſentientes, aut ſi qua Virgo propriâ voluntate, abjectâ Laïcali veſte, Devotarum more induta, caſtitatem ſervare promiſerit; vel ſi qui hominum utriuſque ſexus pœnitentiæ benedictionem expetendo à Sacerdote perceperint, & ad terrena connubia ſpontè tranſierint, aut violenter abſtractæ fœminæ pudicitiæ violatore ſe ſequeſtrare noluerint, utrique ab Eccleſiarum liminibus expulſi, ita ab hominum catholicorum communione ſint ſeparati, ut nulla prorſus eis vel colloquij conſolatio ſit relicta.

Concil. Pariſ. V. anno 615. Can. xiij. De Viduis & Puellis, quæ rejecto Religionis habitu nuptias ineunt, excommunicandis. *De Viduis & Puellis, quæ ſibi veſtes, &c.* Tom. 14.

Edictum Clotharij II. Regis, in Concil. Pariſ. V. Puellas & Viduas Religioſas, aut Sanctimoniales, &c. *v. locum, ibid. ut ſuprà.*

Concil. Rhemenſe II. anno 630. Can. xxiij. Ut Viduas & Puellas conſecratas nullus quâcumque auctoritate rapere audeat. *Viduas quæ ſe Domino conſecrari petierunt, vel Puellas Domino conſecratas, nullus neque per auctoritatem Regiam, neque qualicumque poteſtate ſuffultus, aut propriâ temeritate rapere aut trahere audeat. Quòd ſi utrique conſenſerint, communione priventur.*

Zachar. Pap. Epiſt. vij. ad Pippinum, Epiſcopos, & Abbates. xx. De Virginibus velatis, ſi deviaverint. *De Virginibus velatis ſi deviaverint, quid de illis agendum ſit? in libro decretorum B. Innocentij Papæ Capitulo xix. aſſertum eſt: Quæ Chriſto ſpecialiter nubunt, &c.*

Ibid. xxj. De Virginibus non velatis, ſi deviaverint. *Item de non velatis Virginibus, ſi deviaverint, in eod. lib. xx. cap. continetur.*

Ibid. xxvj. De Monachis & Virginibus propoſitum non ſervantibus. *De Monachis & Virginibus propoſitum non ſervantibus, in lib. decret. B. Siricii Pap. cap. vj. continetur. Præterea Monachorum quoſdam, &c.*

Ibid. xxvij. De his quæ ſuſcepto virginitatis propoſito nubunt. *De his quæ non coactæ, ſed propriâ voluntate virginitatis propoſitum ſuſceperunt quòd delinquant cùm nupſerint; etſi nondum fuerint conſecratæ, in libro decretor. B. Leonis Pap. cap. xxvij continetur. Puellæ, &c.*

Concil. Germanic. I. anno 742. Can. vj. De pœna Clericorum vel Monachorum, aut Monialium, quæ in fornicationem inciderint. *Si autem Clericus, vel Monachus in hoc peccatum (fornicationis) inciderit, poſt tertiam verberationem in carcerem miſſus, vertente anno ibi pœnitentiam agat: ſimiliter & Nonnæ velatæ eadem pœnitentiâ contineantur; & radantur omnes capilli capitis ejus.*

Reſponſ. vj. Stephani Papæ II. anno 754. De Virginibus non velatis. *De his qui promiſſam virginitatem tranſgredientes, matrimonium inierunt, in Epiſt. B. Innocentij Papæ directa Victricio Rothomag. Epiſc. cap. xv. ita continetur: Ea verò, &c.*

Ibid. Reſponſ. vij. De Monachis & Nonnis ſi nuptias ineant. *De Monachis & Nonnis de Monaſterio fugientibus, in Concil. Calchedon. Cap. xvj. ita continetur: Virginem quæ ſe Deo conſecraverit, &c.*

Lib. 1. *Cap.* 40. Capitul. Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. xl. In Concil. Afric. præcipitur, ut Virgines Deo ſacratæ à gravioribus perſonis diligenti cuſtodiâ ſerventur. *Ut Virgines Sacræ, &c.* Concil. Afric. Can. xj.

Ibid. Cap. xlvj. Item in eodem, ut Virgines non velentur antè 25. annos, niſi rationabili neceſſitate cogente. *Item placuit, quicumque, &c.* Concil. Afric. c. 93.

Ibid. Cap. lij. Item ejuſdem, ut Monachi & Virgines ſuum propoſitum omnimodis obſervent. *Præterea Monachorum quoſdam, &c.* Siril. c. 6.

Concil. Forojul. anno 791. Capitul. xj. *Item placuit de fœminis cujuſcumque conditionis, &c.* v. loc. tom. 20.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xlvj. Ut in velandis Virginibus Canones obſerventur. *De Virginibus quo eempore velandæ ſint, vel quibus occupationibus antè 25. annos detinendæ; ſi neceſſitas compellit, ea quærantur quæ in Canone ſcripta ſunt.*

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xxviij. Ut Virgines ſacrum velamen antè 20. annos ſine neceſſitate accipiant. *Virginibus quoque ſacrum velamen accipiendum decreta Patrum interdicunt antè 25. annos, niſi fortè aliquâ togente neceſſitate, pro qua licitum eſt hæc ſtatuta mutare, ut in Canonibus, ſi requiratur inveniri poterit.*

Concil. Aquiſgran. anno 816. Cap. lxvij. De his qui pro virginitate ſuperbiunt. *Concil. Gangren. Can. x.* Si quis ex his qui virginitatem, &c.

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. anno Imperij ejus 3. Cap. xx. De Pueris tondendis & Puellis velandis. *Nè Pueri verò ſine voluntate Parentum tonſurentur, vel Puellæ velentur, modis omnibus inhibitum eſt; & qui hoc facere tentaverit, mulctam quæ in capitulis legis mundanæ à nobis conſtituris continetur, perſolvere cogatur.*

Ibid. Cap. xxv. De his qui Virginibus Deo dicatis ſe ſociant. *De his verò qui ſacris Virginibus ſe ſociant, ita in decreeis Papæ Gelaſij Capitulo xx. continetur:* Virginibus ſacris, &c. ut ſuprà.

Ibid. Cap. xxvj. De Puellis, quo tempore velentur. *Nè verò Puellæ indiſcretè velentur, &c.* v. locum, in fin. tom. 20.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Lib. 1. Cap. xlj. De Puellis Virginibus à Presbyteris non conſeerandis. *Quorumdam relatu didiſcimus quoſdam Presbyteros, &c.* v. tom. 21.

Ibid. xlij. De fœminis quæ ſine conſenſu Sacerdotum velum ſibi indiſcretè
Addit. 2. imponunt. *Invenimus quòd quædam fœminæ, &c.* v. locum.

Cap. 13. Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Titul. iij. De adulteris. Cap. ij. De his qui Virginibus Deo ſacratis ſe ſociant. *Ex lib. 6. cap.* 302. De his qui ſacris Virginibus ſe ſociant, &c *v. locum, tom.* 21.

Ibid. Cap. iij. Quòd blaſphemiam Deo inferat, qui ſe cum Deo ſacrata
VI. 309. miſcuerit. *Ex eod. lib. c.* 303. Scire vos convenit quia blaſphemiam Deo irrogat, qui cum Deo ſacrata, vel cum velata fœmina ſe commaculaverit.

Ibid. Cap. iv. Si Clericus cum Deo ſacrata ſe commiſcuerit. *Ex eod. lib.*

404. Si Clericus cum velata fœmina, vel cum Deo ſacrata ſe maculaverit, pro- V 310.
prio honore privetur.

Ibid. Cap. v. Quòd ſacrilegi & violatores, juxtà Apoſtolum ſunt, qui violant ſacrarum fœminarum corpora. *Ex eod. cap.* 405. Sciendum eſt omnibus, VI. 312.
quia Deo ſacratarum fœminarum corpora per votum propriæ ſponſionis, & verba Sacerdotis, Deo ſacrata templa eſſe Scripturarum teſtimoniis comprobantur: & ideò violatores earum ſacrilegi, ac juxtà Apoſtolum filij perditionis eſſe notantur.

Idem. Titul. iv. De inceſtis. Cap. ix. Ut devotam Deo Virginem, vel Viduam nullus accipiat. *Ex eod. cap.* 302. Ut deinceps, ſicut Canones Eccle- VI. 308.
ſiaſtici prohibent, &c. *v. locum, tom.* 22.

Idem. Titul. vij. De ſacrilegis. Cap. viij. Ut omnes agnoſcant quantum malum ſit Deo ſacratas vel reliquas inceſtare. *Ex eod. lib. c.* 415. Jubemus omnes ſcire, &c. *ibid.*

Capitul. Herardi Archiepiſc. Turon. Cap. xxiij. Ut nulla fœmina veletur ſine licentia Epiſcopi, & ut antè 30. dies non veletur, & hoc cum conſilio parentum & vicinorum.

Ibid. xxxvij. Quòd non liceat mulieri velum aut ſpontè aut coactè ſemel ſuſceptum, quacumque ratione rejicere, licet in domibus proprijs vestris mutarit.

Concil. Tullenſe II. anno 860. apud Tuſiacum Villam. Can. ij. De velatis Deoque ſacratis Virginibus ac Viduis incontinenter viventibus. *De velatis & Deo ſacris tàm Viduis quàm Virginibus, &c.* v. locum, eod. tom. 22.

Concil. Tribur. anno 895. Cap. xxiv. De Virgine antè 12. annos velata non conſentiente Patrono, ſub cujus erat patrocinio. *Quæcumque Virgo ſub patrocinio antè 12. annos non coacta, ſed propriâ voluntate ſacrum velamen ſibi impoſuerit, annumque & diem, nullo repetente, velata permanſerit, &c.* v. locum, tom. 24.

Canones Synodi Romanorum ad Gallos Epiſcopos, juxtà queſtiones ab illis præpoſitas. Can. 1. De Virginibus velatis propoſitum non ſervantibus. *Quæritur de Virginibus velatis, & mutato propoſito, &c.*

Ibid. Can. ij. De Puellis nondùm velatis, ſi contrà propoſitum ſuum nupſerint. *Puella quæ nondùm velata eſt, ſed propoſuerat ſic manere, &c.* v. locum, tom. 37.

Nota. Quo anno editi fuerint non conſtat, quia tamen antiquitatem ſapiunt, eos admittere viſum non eſt, licet valdè corrupti ſint.

DE OFFICIJS PARENTVM IN LIBEROS, ET LIBERORUM IN PARENTES.

CONCIL. GANGRENSE, Can. xv. Εἴ τις καταλιμπανει, &c. Non debere quemquam continentiæ cauſâ filios ſuos negligere. *Si quis filios ſuos, &c.* v. locum, tom. 2.

Ibid. Can. xvj. Εἴ τινα τέκνα, &c. Nè filij occaſione Religionis parentes ſuos deſpiciant. *Quicumque filij à parentibus, &c.* v. locum.

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. xvij. Quòd qui filios ſuos necaverit, à Sacerdotibus, vel à Judicibus diſtringatur. CUM multæ quærelæ ad aures S. Concilij deferrentur, inter cætera tantæ crudelitatis eſt opus nuntiatum, quantum ferre conſedentium aures Sacerdotum non poſſent; ut in quibuſdam Hiſpaniæ partibus filios ſuos parentes interimant, fornicationis avidi, neſcij pietatis. Quibus ſi tædium eſt filios numeroſos agere, priùs ſeipſos debent caſtigare à fornicatione: nam dùm cauſâ propagandæ prolis ſortiuntur conjugia, his parricidio & fornicationi tenentur obnoxij, qui * fœtus necando proprios docent ſe non pro filijs, ſed pro libidine * ſociari. Proindè tantum nefas ad cognitionem Glorioſiſſimi Domini noſtri Reccaredi Regis perlatum eſt; cujus gloria digna eſt Judicibus earumdem partium imperare, ut * hoc horrendum facinus diligenter cum Sacerdote * perquirant, & adhibitâ ſeveritate prohibeant. Ergò & Sacerdotes locorum hæc Sancta Synodus dolentiùs convenit, ut idem ſcelus cum Judice curioſiùs quærant, & ſine capitali vindicta acriori diſciplinâ prohibeant.

* *filios.* * *uxores ducere.*

* *amovendum tantum facinus.* * *procurent, al. requirant.*

Gregor. Magn. lib. xij. Reſponſ. x. S. Auguſtini. Prava autem conſuetudo in conjugatorum moribus ſurrexit, ut mulieres filios quos gignunt nutrire contemnant, eoſque alijs mulieribus ad nutriendum tradant. Quòd videlicet ex ſola cauſa incontinentiæ videtur inventum; quia dùm ſe continere nolunt, deſpiciunt lactare quos gignunt. Hæ itaque quæ filios ſuos ex prava conſuetudine alijs ad nutriendum tradunt, niſi purgationis tempus tranſierit, viris ſuis non debent admiſceri.

Lactentibus prohibetur concubitus.

Capitular. Theodulfi Epiſc. Aurel. anno 797. Cap. xxxiij. De officio filiorum ergà parentes, & parentum in liberos. ADMONENDI ſunt Fideles Sanctæ Dei Eccleſiæ, ut filios ſuos & filias ſuas doceant parentibus obedientiam exhibere, dicente Domino: *Fili honorifica Patrem tuum.* Nam & ipſi

Eccleſ 3.

parentes ergà filios ſuos ac filias ſuas modeſtè debent agere, dicente Apoſtolo: *Et vos Patres nolite ad iracundiam provocare Filios veſtros.* Nam & hoc dicendum eſt eis, ut ſi illi genitali affectu parcere velint, injurijs filiorum, non has impunè Dominus ſinit, niſi fortè dignâ pœnitentiâ exhibeatur, & quia leviùs eſt filijs parentum quælibet flagella ſuſcipere, quàm Dei iram incurrere. Epheſ. 6.

Concil. Arelat. VI. anno 811. Can. xix. Ut parentes filios, & patrini filiolos erudire ſtudeant. *Ut parentes filios ſuos, & patrini eos quos de fonte lavacri ſuſcipiunt, erudire ſummoperè ſtudeant: illi quia illos genuerunt, & eis, à Domino dati ſunt; iſti quia pro eis fidejuſſores exiſtunt.*

Capitulare Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. Capitul. xviij. Ut parentes & patrini filios ſuos doceant. *v. locum, tom.* 20.

Synodus Regiaticina, anno 850. Cap. ix. *Ex diverſis partibus perventum eſt, &c.* v. locum, tom. 21.

Capitula incerti Authoris, loci, ac temporis. Cap. xxxiij. De mutuis parentum & liberorum officijs. *Admonendi ſunt Fideles Sanctæ Dei Eccleſiæ, &c.* v. locum, tom. 25.

DE PAVPERIBVS, ET ELEEMOSYNIS.

DE DISTRIBUTIONE, XENODOXIJS, NOSOCOMIJS, PTOCHOTROPHIS, &c. DEFENDENDIS OPPRESSIS.

CONCIL. NICÆN. anno 325. Titul. lxix. De hoſpitali faciendo in omni Civitate, & de electione Præfecti, & de officio ejus. *v. locum, tom.* 2.

Item Titul. lxxix. De lectione Procuratoris pauperum, & de officio ejus. *v. locum.*

Concil. Gangrenſe, Can. vj. Εἴ τις δίδοι, &c. De his quæ in uſus pauperum conferuntur. *Si quis dederit, &c.* eod. tom. 2.

Ibid. Can. xj. De his qui agapas, id eſt, paſtiones pauperum riſui deputant. *v. locum.*

Concil. Carthag. IV. anno 398. Can. xliij. De his qui pro fide ab infidelibus tentationes paſſi ſunt. *Chriſtianum Catholicum, qui pro Catholica Fide, & pro Eccleſiaſtica re, & Chriſtiana Religione tribulationes patitur, honore omni à Sacerdotibus honorandum. Etiam & per Diaconum ei victus adminiſtretur.*

Ibid. Can. lxxxiij. De Senibus honorandis. *Pauperes & Senes Eccleſiæ, plus cæteris honorandi ſunt.*

Ibid. Can. xciv. Ut oppreſſorum pauperum oblationes non ſuſcipiantur. *Eorum qui pauperes opprimunt, dona à Sacerdotibus refutanda.*

Ibid. Can. xcv. De his qui oblationes defunctorum Eccleſijs fraudant. *Qui oblationes defunctorum, aut negant Eccleſijs, aut cum difficultate reddunt, tamquàm egentium negatores excommunicentur.*

Concil. Vaſenſe II. anno 442. Can. iv. Ut qui oblationes defunctorum retinent, excommunicentur. *v. titul.* Oblationes, Primitiæ, Decimæ.

Synodus S. Patricij, Auxilij & Iſſernini Epiſcoporum. Can. iv. De collectis. *Si quis permiſſionem acceperit, & collectum ſit pretium, non plus exigat quàm quòd neceſſitas poſcit.*

Ibid. Can. v. De eodem. *Si quid ſuprà manſerit, ponat ſuper Altare Pontificis, ut detur alij indigenti.*

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. xvj. Ut Epiſcopus pauperes & infirmos tueatur. *Epiſcopus pauperibus vel infirmis, &c.* v. locum.

Concil. Arvern. anno 535. Deſumptum ex vetuſto Codice 5. lib. partialium Capitulum Concilij Arvernenſis, quod in decreto Gratiani non habentur. Ut Presbyteri plebes ſuas admoneant quod hoſpitales ſint. *v. loc. tom.* 11. *pag.* 198.

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. xv. *De Xenio verò, quod Piſſimus Rex Childebertus, vel Jugalis ſua Ultrogotho Regina in Lugdunenſi Urbe, inſpirante Domino, condiderunt, &c.* v. locum, tom. 10.

Ibid. Can. xx. Ut incarcerati diebus Dominicis ab Eccleſiæ Præpoſitis viſitentur. *Id etiam miſerationis intuitu æquum duximus cuſtodiri, &c.*

Ibid. Can. xxj. De ſuſtentandis leproſis. *Et licet, propitio Deo omnium Domini Sacerdotum, &c.* v. locum.

Epiſt. xj. Pelag. Pap. I. ad Sapaudum Epiſcopum Ardatenſem. *In med. pag.*. Præterea hortamur ut Viro magnificentiſſimo Filio noſtro Patricio, &c. *ad hæc verba*: Caritatis tuæ relevari contigerit.

Id. ejuſd. Epiſt. xv. ad eumdem. Sed & illud ad commemorationem tuæ Fraternitatis adducimus, &c. *v. locum, tom.* 12.

Concil. Turon. II. anno 567. Can. v. Ut unaquæque Civitas pauperes ſuos alat. *Ut unaquæque Civitas pauperes & egenos incolas alimentis congruentibus paſcat, ſecundùm vires, ut tàm Presbyteri, quàm Cives omnes ſuum pauperem paſcant, quod fiet ut ipſi pauperes per Civitates alias non vagentur.*

Ibid. Can. xxvj. De Judicibus aut Potentibus, qui pauperes opprimunt. *Ut Judices aut Potentes qui pauperes opprimunt, ſi commoniti à Pontifice ſuo ſe non emendaverint, excommunicentur.*

Concil. Lugdun. III. anno 583. Can. vj. De Leproſis cujuſque Civitatis & Territorij, ut Epiſcopi eorum curam gerant. *Placuit etiam univerſo Concilio, ut uniuſcujuſque Civitatis Leproſi, qui intrà territorium Civitatis ipſius aut naſcuntur, aut videntur conſiſtere, ab Epiſcopo Eccleſiæ ipſius ſufficientia alimenta, & neceſſaria veſtimenta accipiant, ut illis per alias Civitates vagandi licentia denegetur.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. xj. *Sectatores nobis hoſpitalitatis eſſe non ſolùm Dominus Jeſus admonet, &c.*

Ibid. Can. xiv. De violentia potentum in miſeros coërcenda. *Ex interpellatione quorumdam cognovimus quod calcatis canonibus & legibus, &c.* v. locum, tom. 13.

Gregor. Mag. lib. j. Epiſt. xviij. ad Petrum Subdiaconum. *In med. 3. pag.*. Inſinuatum nobis eſt, &c. *ad hæc verba*: Participari mercede. *v. loc. tom.* 13.

Idem, Epiſt. xxvij. ad Anthemium Subdiaconum. *Diſcedenti tibi mandavimus, &c.* ad ea verba: *Domino auxiliante occurrito.*

Id. eod. lib. Epiſt. lxv. ad Anthemium Subdiaconum. Paſtorem quemdam infirmum oculis commendat. *Si proximorum neceſſitatibus, habitâ compaſſione benignâ mente concurrimus, &c.*

Ejuſd. lib. ij. indict. xj. Epiſt. lviij. ad Italiam Patriciam. De rebus pauperum cum manſuetudine diſponendis. *In med. Epiſt.*..... Illud verò quod Epiſtolis prædictis revocate in memoriam, &c. *continet* 10. *lin.*

Ejuſd. lib. iij. indict. xij. Epiſt. xvij. ad Felicem Epiſcopum Siponti num. *Qualiter ſuccurrendum ſit redemptionibus Captivorum, &c.*

Ibid. Epiſt. xxiv. ad Januarium Epiſcopum Calaritanum. *Oportebat ſiquidem Fraternitatem tuam, &c.*

Ejuſd. lib. v. indict. xiv. Epiſt. iv. ad Cyprianum Diaconum. *vide.*

Ibid. Epiſt. xxix. ad Secundinum. (Combien les Evêques doivent être aumôniers.) ..... Fratrem noſtrum Marinianum Epiſcopum, verbis quibus vales excita, quia obdormiſſe eum ſuſpicor, &c. *v. locum.*

Id. lib. vj. Epiſt. xiij. indict. xiv. Fortunato Epiſcopo Fanenſi. Scripſit Sacra Vaſa pro redemptione Captivorum venundanda. *Sicut reprehenſibile & ultione dignum eſt, &c.*

Ibid. Epiſt. xxiij. Theotiſtæ pariter & Andreæ. *In med.* 2. *pag.*..... Præterea triginta auri libras, dilectus Filius meus Sabinianus, &c.

Id. lib. vij. indict. j. Epiſt. xxiij. *Sub fin.* 1. *pag.* Decem verò auri libras, quas in Captivorum redemptionem, &c. *continet 6. lin.*

Ibid. Epiſt. xiv. indict. ij. De pecunia expenſa ab Eccleſia pro redemptione
Grat. 12. q. 2. c. 15. Captivorum. *Et ſacrorum Canonum ſtatuta, &c.* v. locum, eod. tom. 13.

Id. eod. lib. Epiſt. xxxviij. Romano Defenſori Siciliæ. De Gaudioſi pecunia ſuſtentanda. *Divinorum nos admonet eloquia præceptorum neceſſitatem patientibus, &c.* v. locum, eod. tom. 13.

Id. lib. viij. indict. iij. Epiſt. ij. Mauritio Auguſto. De Denarijs S. Petro tranſmiſſis. *Divinorum pietas quæ ſuos conſuevit miſericorditer famulos continere, &c.* Tom. 14.

Id. lib. ix. indict. iv. Epiſt. xxiv. ad Joannem Religioſum. Joannem menſis pauperum præponit. *Licet eos qui piâ intentione ſollicitudinis curam debilibus ac egenis, &c.*

Ibid. Epiſt. xxix. Paſchaſio Epiſcopo Neapolitano. Diſponit de pecunia Eccleſiaſtica in pauperes diſtribuenda. *v. locum, eod. tom.* 14.

Id. lib. x. indict. v. Epiſt. viij. Sabinellę, Columbæ, & Gallæ, à paribus. *vide locum.*

Id. Epiſt. xj. Fautino Defenſori. De Xenodochio conſtruendo. *v. locum, eod. tom.*

Id. eod. lib. x. Epiſt. l. ad Anthemium Subdiaconum. De Uxore Stephani redimenda. *v. locum.*

Ibid. Epiſt. lj. ad Eugenium Diaconum. De ſervis Dei Bleranæ Civitatis. *v. locum.*

Ibid. Epiſt. liij. ad Adventium Epiſcopum Peruſinum. De Eccleſio Epiſcopo frigore laborante. *v. locum.*

Id. lib. xj. Epiſt. xxiij. ad Julianum. De Beneficio ejus Monaſterio collato. *v. locum.*

Ibid. Epiſt. lix. ad Vitalem Defenſorem. De Xenodochio neglecto. *Experienti â tuâ indicante comperimus Xenodochia, &c.* v. locum.

Id. lib. xij. Epiſt. xvj. ad Joannem Abbatem de Monte Sina. *Filio noſtro Simplicio renunciante, &c.* v. ſext. ultim. lin. hujus Epiſtolę, eod. tom.

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. xxxij. De cura populorum & pauperum, quam Epiſcopi ſibi impoſitam noverint. *vide.*

Ibid. Cap. xxxviij. De ſuffragio Fundatoribus Eccleſiarum, vel Filijs eorum ex rebus ab ipſis collatis impertiendo. *Præbendum eſt à Sacerdotibus vitæ ſolatium indigentibus, &c.* v. locum, eod. tom. tom. 14.

Zachar. Pap. Epiſt. xij. ad Bonifac. Archiepiſcopum. *In med.* 3. *pag.*..... De his qui regio morbo vexantur inquiſiſti, ſive homines, ſive equi ſint, &c.

ad hæc verba: Nè per furentes & mordentes cætera coinquinentur. *v. tom.* 17.

Concil. Cloveshoviæ II. anno 747. Capitul. xxvj. De Eleëmoſynis. *Viceſimo-ſexto loco de utilitate Eleëmoſynæ, Patrum ſententiæ prolatæ ſunt, &c.* v. locum fusè, eod. tom. Eleëmoſyna quare erogandæ: l. 1. c. 47.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. xlvij. In Concilio Gangrenſi, ut nulli liceat oblata, quæ ad pauperes pertinent, rapere vel fraudare *Si quis oblationes fructuum Eccleſiæ debitas voluerit extrà Eccleſiam accipere vel dare, præter conſcientiam Epiſcopi, & non magis eum conſilio ejus, cui hæc credita ſunt, de his agendum putaverit, anathema ſit.* Concil. Gangr. c. 7.

Ibid. lxxv. De ſuſceptione Hoſpitum. *Et hoc nobis competens & venerabile videtur, &c.* v. locum, tom. 20. l. 1. c. 75.

Ex alijs Capitulis Caroli Magni, de diverſis rebus, partim Eccleſiaſticis, partim Politicis. Cap. xvj. De Pauperibus in plateis vel quadruvijs jacentibus, ut ad Eccleſiam veniant, & illorum confeſſiones donentur.

Concil. Francoford. anno 794. Can. xl. De ſuſcipienda cura Puellarum, quæ Parentibus privatæ ſunt. *De Puellis quæ à Parentibus privatæ fuerint, ut ſub Epiſcoporum providentia gravioribus fœminis commendentur, ſicut canonica docet auctoritas.*

Ibid. Can. xlviij. Ut oblationes quæ in Eccleſia fiunt, diſpenſet Epiſcopus. *v. locum, eod. tom.* 20.

Capitul. Theodulfi Epiſc. Aurel. anno 797. Capitul. xxv. Ut hoſpitalitatem omnes diligant & gratis exhibeant. *Admonendi ſunt ut hoſpitalitatem diligant, &c.* v. eod. tom.

Ibid. Cap. xxxij. Quòd unuſquiſque opera miſericordiæ, quæ in alios corporaliter exercet, in ſeipſo ſpiritualiter agere debeat. *Eſurientes ſatiandi ſunt, ſitientes potandi, nudi operiendi, infirmi & qui, &c.*

Caroli Magni Capitula Eccleſiaſtica, Cap. xvj. De hoc quod ſi evenerit fames, clades, aut inæqualitas aëris, &c. *v. ibid.* l. 1. c. 118.

Ex ejuſd. Capitulis, anno 9. datis in Aquenſi Palatio, Cap. xvij. De Eleëmoſyna mittenda Hieroſolymam.

Ibid. Cap. xxviij. De Eleëmoſyna mittenda ad Jeruſalem propter Eccleſias Dei reſtaurandas. *Append. 1. cap. 31.*

Ibid. xxix. Ut nullus hominibus malignis conſentiat, ſed magis in quantum poteſt, reſiſtat: ut Pauperes Orphani, Viduæ & Eccleſiæ Dei pacem habeant. *Ibid. c. 32.*

Ibid. xxxiij. Ut Eccleſiæ, Viduæ & Pupilli, per bannum Regis pacem habeant; ſin aliter, in præſentia noſtra hoc veniat, ſi fieri poteſt: ſin autem Miſſi noſtri inveſtigent illud quomodo geſtum ſit, & nobis renuntient.

Concil. Arelat. VI. anno 811. Can. xiv. Ut famis tempore unuſquiſque ſuos alere ſtudeat. *Ut unuſquiſque tempore famis, &c.* eod. tom.

Ibid. Can. xxiij. Nè res Pauperum malis actibus ementur, aut quodammodo ſurripiantur. *Nè Comites vel Vicarij, &c.*

Concil. Mogunt. anno 813. Can. vj. De Orphanis & Exhæredatis ſubveniendis. *Propter iſtius itaque pacis concordiam conſervandam placuit, &c.* ibid. Capitular. lib. 1. c. 31.

Ibid. Can. vij. Ut res pauperum vel minùs potentum malâ occaſione non emantur. *Propter proviſiones pauperum pro quibus curam habere debemus, &c.* lb. c. 32.

Concil. Turon III. anno 813. Can. xxxvj. Ut unuſquiſque pauperes ſuos alere ſtudeat. *Omnibus communiter intimetur, &c.*

Ibid. Can. xliv. De ſublevandis pauperibus, qui à potentioribus opprimuntur. *Propter diverſas occaſiones res pauperum, &c.* v. locum, eod. tom.

Capitulare Caroli Magni, anno Imperij ejus 13. Capitul. xj. Ut tempore famis unuſquiſque ſuos alere ſtudeat. *Ut unuſquiſque propter inopiam famis ſuos familiares, & ad ſe pertinentes gubernare ſtudeat.*

Arelat. 6. Can. 14.

Ibid. Cap. xxij. Vt Comites & Vicarij, ſeu Judices, aut Centenarij, ſub mala occaſione vel ingenio res pauperum non emant, nec cui tollant: ſed quiſquis hoc comparare voluerit, in publico placito coràm Epiſcopo hoc faciat.

ibid. c. 23.

Concil. Aquiſgran. anno 816. Lib. j. Cap. lxvj. De his quæ in uſum pauperum conferuntur. *Si quis dederit vel acceperit oblata præter Epiſcopum, vel eum qui conſtitutus eſt ab eo ad diſpenſandam miſericordiam pauperibus; & qui dat, & qui accipit, anathema ſit.*

Ex Concil. Gangr. c. 8.

Ibid. Cap cxlj. Cui committi debeant ſtipendia pauperum. *Evangelicis atque Apoſtolicis inſtruimur documentis, &c.*

Ibid. Lib. ij. Cap. xxviij. Vt Hoſpitale pauperum extrà Monaſterium ſit Puellarum. *Quia Sanctarum Scripturarum auctoritatibus, &c.* v. locum, eod. tom. 20.

Concil. Pariſ. VI. anno 829. Lib. j. Cap. xiv. Vt hoſpitalitatem, maximè ab his qui alijs præſunt, ſectari oporteat.

Ibid. Cap. xv. Qualiter tractandæ res Eccleſiæ? *v. locum, tom. 21.*

Ibid. Cap. lij. De interdicto quodam quo apud pleraſque Provincias pauperes aggravantur, ab Imperiali Clementia prohibendo. *v. locum.*

Concil. Meldenſe, anno 845. Can. xl. De hoſpitalitatibus Scotorum, & alijs ad nihilum redactis. *Admonenda eſt Regia magnitudo de hoſpitalitatibus, &c.* eod. tom. 21.

Leon. Pap. IV. Homilia. *In 3. pag.*..... Curam pauperum, peregrinorum & orphanorum habete, & ad prandiola veſtra eos invitate. Eſtote hoſpitales, ut à vobis alij bonum ſumant exemplum.

Concil. Mogunt. I. anno 847. Cap. xvij. De pauperibus non opprimendis. *Monemus Regiam poteſtatem de oppreſſione pauperum, &c.*

Ibid. Cap. xviij. *Propter proviſiones pauperum, &c.* v. locum, eod. tom. 21.

* Xenodochijs.

Synodus Regiaticina, anno 850. Cap. xv. *Similiter & de * Senodochijs ſtatuimus, &c.* eod. tom.

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. Cap. cj. De Eleëmoſyna eroganda. *Quibus Eleëmoſyna eroganda inveſtigatis, &c.* v. locum, tom. 22.

Hincmar. Archiepiſc. Rhem. Capitula ad Presbyteros Parochiæ ſuæ, anno 852. De cura hoſpitum & peregrinorum. *Ut curam hoſpitum, maximè pauperum, &c.*

Ibid. Capitula, quibus de rebus Magiſtri & Decani per ſingulas Eccleſias inquirere, & Epiſcopo renuntiare debeant. *v. titul.* De viſitatione Provinciarum.

Ibid. ij. Quod pro loco matriculæ nihil à quoquam requiri vel accipi debeat. *Sæpè vos admonui de matricularijs, &c.* v. locum, eod. tom. 22.

Ibid. Cap. cviij. Vt hoſpitalitatem antè omnia diligant (Presbyteri) & ut

viduarum, peregrinorum, orphanorum, atque infirmorum curam & ſollicitudinem habeant.

Ibid. Cap. cxv. Moneantur omnes Fideles de caritate & hoſpitalitate, quia eſt vera caritas, Deum diligere pluſquàm ſe, & proximum tamquàm ſe, & qui nihil vult facere alij, quod ſibi non vult fieri. Qui enim in cibo & potu, & dandis & accipiendis rebus, caritatem putat, errat, dicente Apoſtolo: *Regnum Dei non eſt eſca & potus, ſed juſtitia & pax.* Sed & ſi ipſa cum ſtudio caritatis bona ſunt, & inter virtutes computanda: aliter ſæculi actus ſunt. Rom. 14.

Ibid. Cap. cxvj. De orationibus & eleëmoſynis, & Miſſarum celebrationibus pro fidelibus defunctis agendis, quibus impij carere debent, quoniam nec eorum eleëmoſyna à Sacerdotibus, vel reliquis Fidelibus accipienda eſt, nec ſepultura Fidelium tribuenda.

Synodus Cariſiaca, anno 856. Capitul. vj. Vt Hoſpitalia peregrinorum ad hoc quod deputata ſunt, Epiſcoporum conſilio à Rectoribus ſuis adminiſtrentur. *Hoſpitalia peregrinorum, ſicut ſunt Scotorum, &c.* v. locum, eod. tom. 22.

Concil. Lingon. vel Tullenſe I. apud Saponarias, Cap. xiv. in decret. Synodi Lingon. Vt Hoſpitalia, uſibus ad quos ſunt inſtituta, reſtituantur. *Vt Hoſpitalia, peregrinorum videlicet, & aliorum, pro remedio animarum, &c.* v. locum, eod. tom. ſub finem.

Capitula quæ Domnus Carolus Ludovici Auguſti piæ memoriæ Filius, &c. anno 876. Capitul. xiij. Ut Epiſcopi & Comites in pauperum domibus, niſi rogati non diverſentur. *v. locum, tom.* 24.

Concil. Viennenſe, anno 892. Can. iij. Vt qui ęgrotantis ſeu defuncti Epiſcopi vel Presbyteri Eleëmoſynam fraudat, excommunicetur. *Vt Eleëmoſynam Epiſcopi vel Presbyteri ægrotantis vel defuncti, nemo qualibet fraude violare præſumat. Quòd ſi quis fecerit, niſi emendaverit, ſimili ſententiâ feriatur.*

Conſtitutiones Odonis Archiep. Cantuariæ. Cap. ix. De Eleëmoſynis & Jejunijs. *Nono Capitulo admonemus Jejunium cum Eleemoſynis cautè, &c.* v. tom. 25.

Capitula incerti Authoris, loci ac temporis. Cap. xxxiv. De vera caritate. *Admonendus eſt Populus quòd hæc ſit vera caritas, &c.*

Ibid. Cap. xxxviij. & xxxix. de eod. argum. *Diebus verò Jejunij Eleëmoſyna facienda eſt, &c.* v. titul. *De Jejunio Quadrageſimæ.*

Concil. Lateran. III. anno 1179. Cap. xxiij. De Leproſis non excludendis. *Cùm dicat Apoſtolus, abundantiorem honorem membris infirmioribus deferendum: Eccleſiaſtici quidam, quæ ſua ſunt, non quæ Jeſu-Chriſti quærentes, &c.* v. locum, tom. 27.

Appendix ad hoc Concil. Lateran. III. De Leproſis. *v. locum, eod. tom.*

Concil. London. anno 1200. Capitul. xiij. Vt Leproſi Cœmeterium, & propriam habeant Capellam. *Affectu pietatis inducti, Concilij Lateranenſis etiam inſtitutione ſuffulti, &c.* v. loc. tom. 28.

Concil. Ravennate I. anno 1286. Capitul. ij. De pauperibus alendis & veſtiendis. *Doctoris illius præcipui Prædicatorii egregij inſtitutione freti, &c.* eod. tom.

Concil. Ravennate II. anno 1311. Cap. xxv. De Rectoribus Hoſpitalium.

Item cùm Hoſpitalium bona conſummantur, &c. v. locum, ibid.

Ibid. Cap. xxx. De Eleëmoſynarum largitione. *Cùm juxtà Prophetam:* Beatus qui intelligit ſuper egenum & pauperem, *&c.* v. eod. tom. 28.

Concil. Colonienſe I. Provinciale, anno 1536. Pars xj. De Xenodochijs. Cap. j. De Hoſpitalibus & Orphanotrophijs, alijſque id genus pijs locis.

Cap. ij. In Hoſpitalibus, in primis animæ curandæ, deinceps corpus.

Cap. iij. In Hoſpitalia, qui recipiendi?

Cap. iv. In Hoſpitalia pauperes ejus loci, ubi conſtituta ſunt, potiſſimùm recipiendos, maximè contagioſis morbis implicitos.

Cap. v. Mendicantibus validis Hoſpitalia clauſa, & mendicacitatem interdictam eſſe oportere.

Cap. vj. Magiſtrorum Hoſpitalium pravi affectus damnantur.

Cap. vij. Quam graviter peccent, qui ex pauperum victu ſe ditant. *v. locum, tom. 35.*

Concil. Trident. Decretum ſecundum de Reformatione publicatum, anno 1547. Seſſ. ſeptima ſub Julio III. Can. xv. De hoſpitalitate. *Curent Ordinarij ut hoſpitalia quæcumque à ſuis adminiſtratoribus (quocumque illi nomine cenſeantur, etiam quomodolibet exemptis) fideliter & diligenter gubernentur, conſtitutionis Concilij Viennenſis, quæ incipit:* Quia contingit, &c.

Ibid. in eod. Concil. Decretum, ſuper reformatione generali, ſub Pio IV. Pontifice Maximo. Seſſ. j. & ult. Can. viij. *Admonet Sancta Synodus quoſcumque Eccleſiaſtica Beneficia Sæcularia, ſeu Regularia obtinentes, ut hoſpitalitatis officium, à Sanctis Patribus frequenter commendatum, &c.* v. locum, tom. 36.

Statuta Synodi Diœceſanæ Auguſtenſis, anno 1548. Titul. xxvij. De Hoſpitalibus pauperum, infirmorum, & peregrinorum. *Hoſpitalia noſtræ Diœceſis conſervari, reditus ad ea deſtinatos, &c.* eod. tom.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Conſtitutionum pars tertia, in fine. Formula denuntiandi formulas Eleëmoſynarum. *Ventura Dominica dies, vel Feria 4. quatuor temporum, dilectiſſimi Collectarum futura eſt, &c.* v. locum, tom. 36

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. ſub med. De viſitatione infirmorum. *Sanctiſſimus Pontifex Gregorius XIII. ut ſalutarem, &c.* v. locum, eod. tom. 36.

DE SERVIS,

DE SERVIS ET LIBERTIS, DOMINIS, AC SUBDITIS.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. LXXX. De Libertis. *v. tom. 1. pag. 639.*

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. ij. De Servis non ordinandis. *v. locum, tom. 2.*

Concil. Gangr. Can. iij. Εἴ τις δοῦλον, &c. Non debere Servum occasione Religionis Dominum contemnere. *Si quis Servum, &c.* eod. tom. 2.

Decreta Julij Papæ I. Titul. x. Libertam Domino legitimè nubere posse. *v. eod. tom.*

Concil. Tolet. I. anno 400. Can. x. Ut nullus obligatum, cuique absque consensu Domini vel Patroni, Libertum faciat. *v. titul.* Quinam in Clerum assumendi.

Concil. Africanum, anno 424. Can. XXXJ. De manumissionibus, ut in Ecclesia celebrentur, ab Imperatore poscendum. *De manumissionibus sanè, &c.* Tom. 4.

Ibid. Can. xlix. De manumissionibus. *Item placuit, ut de manumissionibus in Ecclesia celebrandis, ab Imperatore petatur.* Cod. can. c. 82.

Ibid. Can. cxvj. Quòd servi & liberti, omnesque infames personæ non debeant accusare. *v. locum.*

Concil. Arausic. I. anno 441. Can. vj. De ijs qui Ecclesiæ mancipia occupant pro suis. *Si quis autem mancipia Clericorum pro suis mancipijs ad Ecclesiam confugientibus crediderit occupanda, per omnes Ecclesias districtissimâ damnatione feriatur.*

Ibid. Can. vii. De manumissis in Ecclesia, vel Ecclesiæ per testamentum commendatis. *In Ecclesia manumissos, vel per testamentum, &c.* eod. tom. 4.

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. XXXIJ. Si quis pro eò quòd mancipia sua in Ecclesia perdidit, mancipia Clericorum pervaserit. *Si quis autem, &c.*

Ibid. Can. XXXIIJ. Si quis manumissum servitute oppresserit. *Si quis per testamentum, &c.*

Ibid. Can. XXXIV. Si quis manumissum in servitutem revocandum putarit. *Si quis in Ecclesia manumissum, &c.* v. locum, tom. 9.

Ibid. Can. liij. Si servus furore actus seipsum percusserit. *Si quis famulorum, &c.*

Gelas. Pap. I. Epist. ix. ad Episcopos Lucaniæ. *Generalis etiam querela, &c.* *Ibid. in Not.* Servi absque Domini consensu non ordinandi. *v. loc. tom. 10.*

Concil. Agath. anno 506. Can. XXIX. De libertis ut in necessitate ab Ecclesia defendantur. *Libertos legitimè à Dominis suis, &c.*

Ibid. Can. xlvj. Ut servos Ecclesiæ fugitivos liceat vendere Episcopo. *Fugitivi etiam domos suas aut familias, &c.*

Ibid. Can. lxij. De his qui ſervos ſuos extrà Judicem necant. *Si quis ſervum proprium ſine conſcientia Judicis occiderit, excommunicatione, vel pœnitentiâ biennij reatum ſanguinis emendabit.* (Non extat in priſcis Exemplaribus.)

Concil. Aurel. I. anno 511. Can. iij. De ſervis qui ad Eccleſiam confugiunt.

Ibid. Can. viij. Si ſervus inſcio domino fuerit ordinatus. *v. tom. 10.*

Concil. Epaon. anno 517. Can. XXXIV. Si quis ſine Judice proprium ſervum occiderit.

Ibid. Can. XXXIX. De ſervis qui ad Eccleſiam confugiunt. *eod. tom. 10.*

Concil. Herdenſe, anno 524. Can. viij. Si Clericus ſervum vel diſcipulum de Eccleſia traxerit, ut pœnitentiam agat. *Nullus Clericorum, &c.* Tom. 11.

Concil. Aurel. III. anno 538. Can. xiij. De mancipijs chriſtianis, quæ in Judæorum ſervitio detinentur. *Tom. 11.*

Concil. Aurel. IV. anno 541. Can. XXIIJ. Ut ſervi Eccleſiæ prædas non exerceant. *Ut ſervis Eccleſiæ vel Sacerdotum, &c.*

Ibid. Can. XXIV. De mancipijs ſpe conjugij ad Eccleſiam confugientibus. *vide.*

Ibid. Can. XXXIJ. De his qui è genere ſervili deſcendunt. *De genere ſervili, id decrevimus obſervandum, &c.*

Concil. Aurel. V. anno 549. Can. vj. Servum alienum Clericum non ordinandum. *vide titul.* Quinam in Clerum aſſumendi.

Ibid. Can. vij. De manumiſſis in Eccleſia. *Et quia plurimùm, &c.* eod. tom. 11.

Ibid. Can. xxij. De ſervis qui ad Eccleſiam pro culpa confugiunt.

Concil. Arvernenſe II. anno 549. Can. vj. Ut ſervum qui libertatem à dominis proprijs non acceperit. *v. locum.*

Concil. Pariſ. III. anno 557. Can. ix. De famulatu & miniſterio ſervorum degenerum. *De degeneribus ſervis, &c.* Tom. 12.

Capitula collecta à Martino Epiſcopo Bracar. anno 572. Cap. xlvij. De non ſuſcipiendis ſervis alienis. *eod. tom. in fine.*

Concil. Matiſcon. II. anno 585. Can. vij. De libertorum cauſis ab Epiſcopis judicandis. *Quæ dùm poſteà, &c.* Tom. 13.

Concil. Tolet. III. anno 589. Can. vj. Quòd liberti ab Epiſcopis, vel ab alijs facti, & Eccleſijs commendati, permanere debeant liberi. *De libertis autem, &c.* eod. tom. 13.

Ibid. Can. xxj. Quòd ſervi Eccleſiæ ſive Clericorum non debeant à Judicibus, vel ab Actoribus in aliqua angaria fatigari. *Quoniam cognovimus per multas Civitates, &c.*

Gregor. Magn. lib. j. Epiſt. xliv. *v. titul.* De Monachis & Monialibus.

Ejuſd. lib. v. indict. xiv. Epiſt. xij. ad Montan. & Thomam. *Cùm Redemptor noſter totius conditor, &c.* v. locum fusè, eod. tom. 13.

Ibid. Epiſt. xxxj. ad Fortunatum Epiſcopum Neapolitanum. *Fraternitati veſtræ antè hoc tempus ſcripſimus, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxij. ad Leonem Epiſcopum Catanenſem. *Res ad nos deteſtabilis, & omninò legibus inimica, &c.*

Ibid. Epiſt. xxxiv. ad Anthemium Subdiaconum. *Quantus dolor, quantaque ſit cordis noſtri afflictio, &c.*

Id. lib. vij. indict. j. Epist. xxij. Joanni Episcopo Syracusano. *Felix præsentium portitor, &c.*

Eod. lib. indict. ij. Epist. xxx. Fausto. *Sicut res ecclesiasticæ, &c.*

Ibid. Epist. xxxv. Fortunato Episcopo Neapolitano. De Judæis & Christianis mancipijs. *v. locum, eod. tom.* 13.

Id. lib. ix. indict. iv. Epist. ix. ad Anthemium Subdiaconum. *v. locum, tom.* 14.

Id. lib. x. indict. iv. Epist. xxviij. ad Romanum Defensorem. *Petrus quem Defensorem, &c.*

Id. Epist. lij. ad Felicem Episcopum Portuensem. Joannem famulum dat. *v. locum, eod. tom.* 14.

Concil. Hispal. I. anno 590. Capitul. j. De mancipijs Ecclesiæ ab Episcopo manumissis. *Intereà confidentibus nobis in Ecclesia Hispalensi, &c.*

Ibid. Capitul. ij. De mancipijs Ecclesiæ ab Episcopo proximis suis collatis. *Ea verò mancipia quæ memoratus Episcopus, &c.* v. locum, eod. tom. 14.

Concil. Paris. V. anno 615. Can. v. Ut liberti ab Episcopis defensentur. *Liberti quorumcumque ingenuorum à Sacerdotibus defensentur, &c.* v. locum, ibid.

Synodus incerti loci, post Concil. Paris. V. habita. Can. xiv. De ingenuis, qui seipsos vendiderint vel oppugnaverint. *De ingenuis qui, &c.*

Concil. Hispal. II. anno 619. De superbis Ecclesiæ libertis, ut ad servitium revocentur. *Octava discutio agitata est, &c.* eod. tom. 14.

Concil. Rhem. anno 630. Can. xiij. Ut Episcopus mancipia, aut res Ecclesiæ non alienet. *Ut Episcopus mancipia, vel res ad jus Ecclesiæ pertinentes, neque vendere, neque per quoscumque contractus, undè pauperes vivunt, post mortem alienare præsumat.*

Ibid. Can. xvij. Nè quis ingenuum, vel liberum ad servitutem inclinet. *Si quis ingenuum aut liberum ad servitutem, &c.*

Concil. Tolet. IV. anno 633. Capitul. lxvij. De libertis ex familia Ecclesiæ factis, si nihil ex proprio conferant Sacerdotes, qui eos faciunt. *Etsi qui nulla ex rebus suis pauperibus Christi distribuunt, &c.*

Ibid. Cap. lxviij. De discretione ex familia Ecclesiæ manumissorum, qualiter manumittantur, & nè adversa testificent, vel accusent. *Episcopus qui mancipium juris Ecclesiæ, &c.*

Ibid. Cap. lxix. Quòd liberti ex familia Ecclesiæ pro compensatione acquisitæ rei, à Sacerdotibus possint fieri. *Consensus totius Concilij definivit, ut, &c.*

Ibid. Cap. lxx. De professione libertorum Ecclesiæ, & posteritatis eorum Sacerdotibus facienda: nè longinquitas temporis obliteſcere splendorem libertatis. *Liberti Ecclesiæ, (quia nunquàm moritur Patrona) &c.*

Ibid. Cap. lxxj. De libertis Ecclesiæ ejusdem patrocinium relinquentibus. *Liberti Ecclesiæ, qui à patrocinio ejus discedentes, &c.*

Ibid. Cap. lxxij. De libertis patrocinio Ecclesiæ commendatis. *Liberti, qui à quibuscumque manumissi sunt, &c.*

Ibid. Cap. lxxiij. De discretione libertorum, qui ad Ecclesiasticos honores pervenire possunt, vel qui pervenire prohibentur. *Quicumque libertatem à Dominis suis, &c.*

Ibid. Cap. lxxiv. De libertis familiarum Ecclesiæ, qui vel qualiter ad Sacerdotium provehantur, & de rebus eorum quid fiat, ac nè obvium testificent vel accusent. *De familijs Ecclesiæ, &c.* v. locum, tom. 14.

Concil. Tolet. VI. anno 638. Capitul. ix. De professionibus & obedientia libertorum Ecclesiæ. *Longinquitate sæpè fit temporis, ut non pateat conditio originis, &c.*

Ibid. Capitul. x. De progenie libertorum Ecclesiæ, nè eis vel pro nutritione ab Ecclesia liceat evagari. *Etenim decet ut hi, quorum parentes titulum libertatis, &c.* v. locum, eod. tom. 14.

Concil. Cabilon. anno 650. Can. ix. Nè mancipia christiana extrà Regni terminos vendantur. *Pietatis est maximæ, & religionis introitus, ut, &c.* v. locum, tom. 15.

Concil. Tolet. IX. anno 655. Capitul. xj. Quòd servilibus Clericis dare debeant Episcopi libertatem. *Qui ex familijs Ecclesiæ servituri devocantur, &c.*

Ibid. Capitul. xiij. Ut ex libertis Ecclesiæ, & ex personis ingenuis geniti ab obsequijs Ecclesiæ non recedant. *Excessibus libertorum Ecclesiæ plerùmque, &c.*

Ibid. Capitul. xiv. Quòd si liberti Ecclesiæ ad eam reverti non velint, omnis eorum * rescùla juri applicetur Ecclesiæ. *Si contingat quemcumque de libertis Ecclesiæ, &c.*

* *recula.*

Ibid. Capitul. xv. De obsequio & disciplina libertorum Ecclesiæ. *Ecclesiæ liberti, eorumque progenies, &c.* v. locum.

Ibid. Cap. xvj. Quòd libertis Ecclesiæ nihil de rebus suis in alienum liceat transferre dominium. *Libertis Ecclesiæ, eorumque progeniei, ex omnibus rebus, &c.* v. locum, eod. tom. 15.

Concil. Emeritense, anno 666. Capitul. xx. Qualiter libertos Episcopi faciant, vel qualiter liberti à patrocinio Ecclesiæ nunquàm discedant? *In priorum Canonum ordine institutum manet, &c.*

Ibid. Cap. xxj. Qualiter stabilitum maneat, quod Episcopus in amicis suis, servis aut libertis de re Ecclesiæ suę donare voluerit. *Non putandum est contrà regulam iri canonicam, &c.* v. loc. eod. tom. 15.

Concil. Tolet. XIII. anno 683. Capitul. vj. Ut exceptis servis vel libertis fiscalibus, nullus de servitute quorumlibet aut libertis deinceps ad palatinum officium quocumque tempore transeat. *Sæpè offuscat nobilium genus subrectum servitutis importabile, &c.*

Concil. Cæsaraugust. anno 691. Capitul. iv. De libertis, qui ab Episcopis ex familia Ecclesiæ manumittuntur. *Non est dubium à Sanctis Patribus definitum fuisse, &c.* v. locum, tom. 17.

Concil Berghamstedæ, anno 697. Can. ix. Servus ad Altare manumissus. *Si quis servum suum ad Altare manumiserit, liber esto, & habilis sit ad gaudendum hæreditate & vuegildo, & fas sit ei ubi volet, sine limite versari.*

Ibid. Can. xiv. Servus offerens. Item & xv. Servo carnem offerens in jejunio. *vide locum, eod. tom. 17.*

Gregor. III. Epist. j. ad Bonifacium Archiepiscopum viij. Hoc quoque inter alia crimina agi in partibus illis dixisti, &c. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Leptin. anno 743. Can. iij..... Et ut mancipia christiana paganis non tradantur. *Similiter præcipimus ut, &c. Et ut mancipia christiana paganis non tradantur.*

Concil. Vermerienſe, anno 752. Can. ix. De ſervo & ancilla, ſi per venditionem ſeparentur. *v. loc. eod. tom.* 17.

Capitulare Caroli Magni, anno Regni ejus 11. Capitul. xx. Ut mancipia non ſine teſtibus vendantur. *De mancipijs quæ venduntur, &c.* v. tom. 18.

Capitulare Aquiſgran. Caroli Magni, anno 789. Cap. xxiij. De ſervis alterius non ſollicitandis. *Et ut ſervum alterius nullus ſollicitet ad Clericatum, vel Menachalem ordinem, ſine voluntate & licentia Domini ſui. Item qui reverà, &c.* v. tom. 20. l. 1. c. 22. Leon. cap. 1.

Ibid. Capitul. lvij. De ſervis alterius. *vide locum, ibid.*

Concil. Francoford. anno 794. Can. xxiij. Servum ſine licentia Domini nemo recipiat, ſive ordinet. *De ſervis alienis, ut à nemine recipiantur, neque ab Epiſcopis ſacrentur, ſine licentia Dominorum.*

Capitula Eccleſiaſtica Caroli Magni. Titul. v. De Eccleſijs & Eccleſiaſticis Hominibus. Cap. iij. Qualiter ex factis, aut manſis, manopera, & reliqua ſervitia exigantur, vel agantur? *Pro nimia reclamatione, quæ ad nos venit, &c.* lib. 1. c. 161.

Concil. Turon. III. anno 813. Can. xlix. Ut Domini ſubditos ſuos non vexent. *Admonendi ſunt Domini ſubditorum, ut circà ſuos piè & miſericorditer agant: nec eos qualibet injuſtâ occaſione condemnent, nec vi opprimant, nec eorum ſubſtantiolas injuſtè tollant, nec ipſa debita quæ à ſubditis reddenda ſunt, impiè ac crudeliter exigant.* Capitular. l. 2. c. 44.

Concil Cabilon. II. anno 813. Can. lj. Quòd Prælati Eccleſiæ clementer ergà ſubditos agere debeant. *Quia ergò conſtat in Eccleſia diverſarum conditionum, &c.* eod. tom. 20. Capitular. l. 1. c. 41. Ivo part. 16. c. 33. l. 1. c. 88.

Capitulare I. Ludovici Pij Imperat. anno Imperij ejus 3. Cap. vj. De ordinatione ſervorum. *De ſervorum verò ordinatione, qui, &c.* eod. tom. 20.

Capitulare III. ejuſd. anno 828. iij. De homine qui ad ſervitium quæſitus & ereptus eſt ab uno hærede, cæteri hæredes eum interpellare & acquirere conantur. *v. locum, tom* 21.

Concil. Aquiſgran. II. anno 836. Cap. iij. De Perſona Regis, Filiorumque ejus, & Miniſtrorum. Can. xxj. Ut Familiæ Eccleſiaſticę injuſtè non graventur. *Meminiſſe etiam debent, qui res Eccleſiæ atque familiam ſub manu ſua habent, non eos debere ſeverè & crudeliter cum eis agere, ſed cogitare quia utrorumque Dominus eſt in Cælis: & conſuetum atque antiquum ab eis ſervitium exigant, nihil ſuperaddentes.*

Concil. Mogunt. I. anno 848. Cap. ix. De manumiſſionibus. *In Concilio Agathenſi ita continetur:* De manumiſſionibus in Eccleſia, &c. Concil. Afric. cap. 31.

Nicol. I. Reſponſ. ad conſulta Bulgarorum. xxj. De ſervis fugitivis. *Si ſervus à Domino fugiens, &c.*

Ibid. xcvij. Item de ſervis. *Similiter & de ſervo qui Dominum ſuum apud Principes accuſat, &c.* v. locum, tom. 22.

Iſaac. Epiſc. Lingon. Canones. Tit. xj. Cap. xxvij. Ut mancipia, quæ Judæi emerint, aut circumciderint, ab eorum poteſtate auferantur. *Si quis Judæorum Chriſtianum ſervum, vel cujuſlibet alterius ſectæ emerit, vel circumciderit, à Judæi ipſius poteſtate ſublatus, in libertate permaneat.*

Concil. Wormat. anno 868. Can. xviij. Si quis ſervum ſuum proprium ſine conſcientia Judicum, qui tale quid commiſerit quod morte ſit dignum, oc-

ciderit, excommunicatione vel pœnitentiâ biennij reatum sanguinis emundabit.

Item, Can. xxix. *De eod. argumento.* Si qua fœimina furore zeli accensa, flagris verberaverit ancillam suam, ita ut intrà tertium diem animam cum cruciatu effundat, eò quod incertum sit, voluntate aut casu acciderit; si voluntate, septem annos; si casu, per quinque annorum tempora legitimam peragat pœnitentiam.

Item, Can. xl. Si Episcopus servum alterius Clericum fecerit. *Si servus absente vel nesciente Domino suo, &c.* v. locum, tom. 23.

Antiqua versio Legum Alvredi Magni Regis Anglorum. Cap. xv. De servo qui servam violenter cogat. *v. tom.* 24.

Concil. Tribur. anno 895. Capitul. xxij. De eò si quis liber aliquo crimine infamatur.

Ibid. Cap. xxix. Ut nullum servum antè perfectam libertatem Episcopus ordinare præsumat.

Ibid. Cap. xxxviij. Si quis liber libertam duxerit, ulteriùs habere debebit.

Ibid. Cap. xxxix. Si quis alienigenam in matrimonium duxerit, habere debebit.

Leges Ecclesiasticæ Canuti Regis, anno 1032. xx. Dominis, servis, ac subditis, fidelitatem ergà Dominos. *Præterea autem ipsi exequamur, quod alijs imperamus, &c.* v. tom. 25.

DE ENERGVMENIS.

CONCIL. ELIBERITANUM, anno 305. Capitul. xxix. De Energumenis, qualiter habeantur in Eccleſia? *Energumenus qui ab erratico ſpiritu exagitatur, hujus nomen neque ad Altare cum oblatione recitandum, neque permittendum ut ſuâ manu in Eccleſia miniſtret.*

Ibid. Can. xxxvij. De Energumenis non * baptizatis. *Eos qui ab immundis ſpiritibus vexantur, ſi in fine mortis fuerint conſtituti, baptizari placet; ſi Fideles fuerint, dandam eſſe Communionem: prohibendum etiam, nè lucernas hi publicè accendant; ſi facere contrà interdictum voluerint, abſtineant à Communione.* * baptizandis.

Concil. Carthag. IV. anno 398. Capitul. xc. De Energumenis. *Omni die Exorciſtæ Energumenis manus imponant.* De conſecrat. diſt. 5. Omni die.

Ibid. Cap. xcj. Item de Energumenis. *Pavimenta domorum Dei Energumeni verrant.*

Ibid. Cap. xcij. De victu Energumenorum. *Energumenis in domo Dei aſſidentibus, victus quotidianus per Exorciſtas opportuno tempore miniſtretur.*

Innocent. I. Epiſt. j. ad Decent. Titul. vj. Energumenis baptizatis. *Tom. 4. pag. 5.* De his verò baptizatis, qui poſteà à dœmonio, vitio aliquo, aut peccato interveniente, corripiuntur; quæſierit Dilectio tua, ſi à Presbytero vel Diacono poſſint, aut debeant conſignari: quòd hoc, niſi Epiſcopus præciperit, non licet: nam ei manus imponenda omninò non eſt, niſi Epiſcopus auctoritatem dederit id efficiendi. Ut autem fiat, Epiſcopi eſt imperare, ut manus ei vel à Presbytero, vel cæteris Clericis imponatur. Nam quomodo id fieri ſine magno labore poterit, ut longè conſtitutus Energumenus ad Epiſcopum deducatur? Cùm ſi talis caſus ei in itinere acciderit, nec perferri ad Epiſcopum, nec referri ad ſua facilè poſſit?

Concil. Arauſicanum I. anno 441. Can. xiv. Energumenis baptizatis, ſi monitis obtemperant, danda Communio. *Energumeni baptizati, ſi de purgatione ſua curant, & ſe ſollicitudini Clericorum tradunt, monitiſque obtemperant, omnimodis communicent, Sacramenti ipſius virtute vel muniendi ab incurſu dæmonij quo infectantur; vel purgandi, quorum jam oſtenditur vita purgatior.* (Hic Canon contrarius eſt doctrinæ Sancti Dionyſij, Energumenos ab Euchariſtia excludentis; quem tamen Dionyſium ſequenti tantùm ſæculo annotuiſſe nonulli volunt.)

Ibid. Can. xv. Energumenis Cathecumenis de Baptiſmate conſulendum. *Energumenis Cathecumenis, quantùm vel neceſſitas exegerit, vel opportunitas permiſerit, de Baptiſmate conſulendum.*

Ibid. Can. xvj. Arreptici Clerici non fiant, & qui ordinati ſunt, ab officio repellantur. *vide titul.* Quinam in Clerum aſſumendi ſunt, quinam excludendi.

Ibid. Can. xviij. Ut Cathecumeni lectionem Evangelij audiant. *Evangelia deinceps placuit Cathecumenis legi, apud omnes Provinciarum noſtrarum Eccleſias.*

Ivo part. 1. c. 213. Ibid. Can. xix. Ut Cathecumeni ad Baptisteria non accedant. *Ad Baptisterium Cathecumeni nunquàm admittendi.*

Ibid. cap. 214. Ibid. Can. xx. Ut Cathecumeni benedictionem cum fidelibus non accipiant. *A Fidelium benedictione, etiam inter domesticas orationes, in quantùm cavere potest, segregandi, informandique sunt, ut se revocent, & signandos vel benedicendos semotim offerant.*

Concil. Arelat. II. anno 452. Can. xxxix. Energumenis baptizatis pœnitentiam non negandam. *Energumeni baptizati, si de purgatione sua curant, & se sollicitudini Ecclesiasticæ tradunt, monitisque obtemperant, omnimodis communicent, Sacramenti ipsius virtute ab incursu dæmony, quo infestantur, purgandi, quorum jam ostenditur vita purgatior.*

Ibid. Can. xl. De Energumenis Cathecumenis. *Energumenis Cathecumenis in quantùm vel necessitas, vel opportunitas permiserit, de Baptismate consulendum.*

Ibid. Can. xlj. Si qui palàm aliquando arrepti sunt. *Si qui palàm aliquando arrepti sunt, non solùm assumendi sunt ad ullum ordinem Clericatûs: sed etiamsi jam aliqui ordinati, ab imposito officio repellendi.*

Concil. Tolet. XI. anno 675. Cap. xiij. De Sacerdotibus qui vexati cadere videntur. *vide locum, & titul.* Eucharistia quibus danda?

Cassian. Collat. vij. Cap. xxx. Communionem verò eis Sacrosanctam à Senioribus nostris nunquàm invenimus interdictam; quin imò si possibile esset, etiam quotidiè eis impartiri eam debere censebant. Nec enim secundùm Evangelij sententiam, quàm incongruè huic sensui coaptatis, Nolite Sanctum dare canibus, ac dæmonis escam Sacrosancta Communio, & non potiùs ad purgationem ac tutelam corporis, animæque pervenire credenda est: Quæ ab homine percepta, eum qui in membris ejus insidet, spiritus, seu in ipsis latitare cognoscitur, velut quodam exurens fugat incendium: hoc namque modo curatum & Abbatem Andronicum nuper aspeximus, aliosque quamplures. Magis namque ac magis inimicus insultabit obsesso, cùm enim à cœlesti medicina viderit segregatum, tantòque diutiùs ac frequentiùs attentabit, quantò eum à cœlesti remedio senserit abdicatum.

DE AMENTIBVS.

DECRETA FABIANI PAPÆ ex decreto Fabiani desumpta. Furiosus & furiosa matrimonium contrahere non possunt. *v. tom.* 1.

Concil. Nicæn. anno 325. Titul. j. De ijs qui fuerunt insani, aut Energumeni, non ordinandis. *v. locum, tom.* 2.

Concil. Arausicanum, anno 441. Can. xiij. Amentibus, quæ pietatis sunt conferenda. *Amentibus, quæcumque pietatis sunt conferenda.*

Concil. Arelatense II. anno 452. Can. xxxviij. De his qui subitò obmutescunt, vel amentes fiunt. *v. locum, tom.* 9.

Concil. Wormatiense, anno 868. Can. xxviij. De eo qui insaniens, aliquem occiderit. *Si quis insaniens, aliquem occiderit, si ad sanam mentem pervenerit, levior ei pœnitentia imponenda est, quàm ei qui sanâ mente tale quid commiserit. Cui quamvis pœnitentia sit imponenda, quia ipsa infirmitas causa peccati, licet fortassis occulta contigisse creditur, tantùm tamen levior, quàm ei, qui sanus aliquem occiderit, quantùm inter insanum & sanum, irrationabile & rationabile, constat esse discriminis.*

v. titul. Contrà Homicidas & Parricidas.

FINIS

II. PARTIS.

INDICULUS MATERIARUM QUÆ IN HOC OPERE NON COMPREHENDUNTUR.

DE GRATIA DEI, ET LIBERO VOLUNTATIS ARBITRIO.

GAIJ PAP. Epiſt. ad Felicem Epiſcopum. v. Quòd ad ſpem vitæ æternæ perveniti non poſſit niſi per Mediatorem Dei & Hominem Jeſum-Chriſtum. *v. locum, tom. 1. pag. 586.*

Præteritorum Sedis Apoſtolicæ Epiſcopotum auctoritates. De Gratia Dei, & libero voluntatis arbitrio. Tituli ſententiarum.

I. Quòd Adam omnes homines læſerit, nec quemquam niſi gratiâ poſſit ſalvari.

II. Quòd nemo ſit bonus ſuis viribus, niſi participatione ejus qui ſolus eſt bonus.

III. Quòd niſi gratiâ Dei continuâ juvemur, inſidias diaboli ſuperare non poſſumus.

IV. Quòd per Chriſtum libero benè utamur arbitrio.

V. Quòd omnia Sanctorum merita dona ſint Dei.

VI. Quòd omnis ſancta cogitatio, & motus piæ voluntatis ex Deo ſit.

VII. Quòd gratia Dei non ſolùm peccata dimittat, ſed etiam adjuvat nè committantur, & præſtat ut lex impleatur, non ſicut ait Pelagius facilè, ſine gratia Dei, difficiliùs poſſit impleri.

VIII. Quòd præter ſtatuta Sedis Apoſtolicæ omnes orationes Eccleſiæ Chriſti gratiam reſonant, quâ genus humanum ab æterna damnatione reparatur.

IX. Quòd gratiam Dei, etiam Baptizandorum teſtetur, inſtituta purgatio, cum exorciſmis, & ex ſufflatione ſpiritûs ab eis abiguntur immundi.

X. Quòd profundiores quæſtiones nec contemnendæ ſint, nec penitùs aſſerendæ. *v. locum, tom. 4. pag. 470.*

Concil. Africanum, anno 424. Can. lxxv. Concilia contrà hæreſim Pelagij & Cæleſtij.

Ibid. Can. lxxvj. Quòd Adam non ſit factus à Deo mortalis.

Ibid. Can. lxxvij. Quòd parvuli in remiſſionem peccatorum baptizentur.

Ibid. Can. lxxviij. Quòd gratia Dei non ſolùm remiſſionem tribuit peccatorum, ſed etiam præſtat adjutorium nè peccetur.

Ibid. Can. lxxix. Quòd gratia Dei non ſolùm ſcientiam tribuit quid agamus, ſed etiam dilectionem nobis inſpirat, ut quod ſcimus implere valeamus.

Ibid. Can. lxxx. Quòd ſine Dei gratia nihil boni poſſumus implere.

Ibid. Can. lxxxj. Quòd non ſolùm humilis, ſed & verax Sanctorum vox

1. Joann. 1. iſta eſt: *Si diximus quia peccatum non habemus, nos ipſos ſeducimus.*

Ibid. Can. lxxxij. Quòd in Oratione Dominica, Sancti pro ſe dicant: *Di-*

Matt. 6. *mitte nobis debita noſtra.*

Ibid. Can. lxxxiij. Quòd veraciter à Sanctis dicatur: *Dimitte nobis debita noſtra.* v. locum, tom. 4. pag. 511.

Lucidi Presbyteri errorem emendantis, Libellus ad Epiſcopos, in quo fidei ſuæ profeſſionem juxtà Synodi Arelat. ſtatuta. ..... *Humanæ obedientiæ laborem divinæ gratiæ non eſſe jungendum, qui dicit poſt primi hominis lapſum ex toto arbitrium voluntatis extinctum. Qui dicit quòd Chriſtus & Salvator noſter mortem non pro omnium ſalute ſuſceperit. Qui dicit quòd præſentia Dei hominem violenter compellat ad mortem, vel quòd cum Dei pereant voluntate, qui pereunt. Qui dicit quòd poſt acceptum legitimè Baptiſmum in Adam moriatur quicumque deliquerit. Qui dicit alios deputatos ad mortem, alios ad vitam prædeſtinatos. Qui dicit ab Adam uſquè ad Chriſtum nullos ex gentibus per primam Dei gratiam, id eſt, per legem naturæ in adventum Chriſti fuiſſe ſalvatos, eò quòd liberum arbitrium in primo parente perdiderint. Qui dicit Patriarchas & Prophetas, vel ſummos quoſque Sanctorum, etiam antè Redemptionis tempora intrà Paradiſum deguiſſe. Hæc omnia quaſi impia & ſacrilegis repleta condemno; ita ut aſſero gratiam Dei ut anniſum hominis & conatum gratiæ ſemper adjungam, & libertatem voluntatis hominis non extinctam, ſed attenuatam & infirmam eſſe pronuntiem, & periclitari eum qui ſalvus eſt, & eum qui perijt potuiſſe ſalvari, &c.* v. locum, in fine tom. 9.

Concil. Arauſic. II. anno 529. De gratia & libero abitrio. Cap. 1. Quòd per peccatum Adæ non ſolùm corpus, ſed anima etiam læſa fuerit.

Cap. ij. Quòd peccatum Adæ non ipſi ſolùm nocuit, ſed ad poſteros quoque tranſijt.

Cap. iij. Quòd gratia Dei non ad invocationem detur, ſed ipſa faciat ut invocetur.

Cap. iv. Quòd Deus, ut à peccato purgemur voluntatem noſtram non expectet, ſed præparet.

Cap. v. Quòd initium fidei non ex nobis, ſed ex gratia Dei ſit.

Cap. vj. Quòd ſine gratia Dei credentibus & petentibus, miſericordia conferatur, cùm gratia ipſa faciat, ut credamus & petamus.

Cap. vij. Quòd viribus naturæ bonum aliquid, quod ad ſalutem pertineat cogitare, vel eligere ſine gratia non poſſumus.

Cap. viij. Quòd per liberum arbitrium ad gratiam Baptiſmi pervenire nullus poſſit.

Cap. ix. De adjutorio Dei, per quod bona operamur.

Cap. x. De adjutorio Dei omnibus ſemper implorando.

Cap. xj.

Cap. xj. De obligatione votorum.

Cap. xij. Quales non diligat Deus?

Cap. xiij. De reparatione liberi arbitrij.

Cap. xiv. Quòd ut liberemur à miseria, misericordia Dei prævenimur.

Cap. xv. Quòd per gratiam Dei in melius mutetur fidelis.

Cap. xvj. Quòd ex eo quod habemus non sit gloriandum, cum ex Deo sit.

Cap. xvij. De fortitudine christiana.

Cap. xviij. Nullis meritis gratiam præveniri.

Cap. xix. Neminem, nisi Deo miserante, salvari.

Cap. xx. Nihil boni hominem posse sine Deo.

Cap. xxj. De natura & gratia.

Cap. xxij. De his quæ hominum propria sunt.

Cap. xxiij. De voluntate Dei & hominis.

Cap. xxiv. De palmitibus vitis.

Cap. xxv. De dilectione, quâ diligimus Deum. *v. locum, tom.* 11.

Gregor. Magn. lib. v. Epist. xiv. De anima Adæ in peccato mortua. *v. tom.* 13.

Concil. apud Carisiacum, anno 849. Cap. j. Quòd una tantùm sit prædestinatio Dei.

Cap. ij. Quòd liberum hominis arbitrium per gratiam sanetur.

Cap. iij. Quòd Deus omnes homines velit salvos fieri.

Cap. iv. Quòd Christus pro omnibus hominibus passus sit. *v. locum, tom.* 21.

Concil. Valentin. III. anno 854. Can. j. Quòd novitates vocum omni studio vitandæ sint.

Can. ij. De æterna Dei præscientia bonorum & malorum.

Can. iij. De prædestinatione Dei electorum ad vitam, & impiorum ad mortem.

Can. iv. De Redemptione Sanguinis Christi, & de quatuor & novemdecim Capitulis.

Can. v. Quòd omnes regenerati, à peccatis abluti sint, non tamen omnes salvi fiant.

Can. vj. De gratia Dei & libero hominis arbitrio. *v. locum, tom.* 21.

Epist. Benedicti Pap. XI. Definit animas sufficienter purgatas clarâ Dei visione frui. *Benedictus Deus in donis suis, &c.* v. locum, tom. 29. pag. 159.

Concil. Senon. anno 1527. Decretum fidei. Cap. xv. De libero arbitrio. *Etsi nulla penè sit tàm aperta catholica veritas, nullus tàm manifestus Sacræ Scripturæ locus, &c.* v. locum, tom. 34.

DE JUSTIFICATIONE.

Concil. Trident. anno 1549. Decretum de Justificatione. Præmium., Sess. vj. *Cùm hoc tempore non sine multarum animarum jactura, &c.*

Cap. j. De naturæ legis ad juſtificandos homines imbecillitate. *Primùm declarae Sancta Synodus ad juſtificationis doctrinam, &c.*

Cap. ij. De diſpenſatione & myſterio adventus Chriſti. *Quo factum eſt, ut Cæleſtis Pater miſericordiarum & Deus totius conſolationis, &c.*

Cap. iij. Qui per Chriſtum juſtificantur? *Verùm etſi ille pro omnibus mortuus eſt, non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt, &c.*

Cap. iv. Inſinuatur deſcriptio juſtificationis impij, & modus ejus in ſtatu gratiæ. *Quibus verbis juſtificationis impij deſcriptio inſinuatur, &c.*

Cap. v. De neceſſitate præparationis ad juſtificationem in adultis, & undè fit. *Declarat præterea ipſius juſtificationis exordium in adultis, &c.*

Cap. vj. Modus præparationis. *Diſponuntur autem ad ipſam juſtitiam, dùm excitati gratiâ & adjuti, &c.*

Cap. vij. Quid ſit juſtificatio impij, & quæ ejus cauſæ? *Hanc diſpoſitionem ſeu præparationem juſtificatio ipſa conſequitur, &c.*

Cap. viij. Quomodo intelligatur impium per fidem, & gratis juſtificari? *Cùm verò Apoſtolus dicit, juſtificari hominem per fidem, &c.*

Cap. ix. Contrà inanem hæreticorum fiduciam. *Quamvis autem neceſſarium ſit credere, neque remitti, &c.*

Cap. x. De acceptæ juſtificationis incremento. *Si ergò juſtificati & amici Dei ac domeſtici facti, &c.*

Cap. xj. De obſervatione mandatorum, deque illius neceſſitate & poſſibilitate. *Nemo autem quantumvis juſtificatus liberum ſe eſſe, &c.*

Cap. xij. Prædeſtinationis temerariam præſumptionem cavendam eſſe. *Nemo quoque quamdiù in hac mortalitate vivitur, de arcano, &c.*

Cap. xiij. De perſeverantiæ munere. *Similiter de perſeverantiæ munere, de quo ſcriptum eſt, &c.*

Cap. xiv. De lapſis & eorum reparatione. *Qui verò ab accepta juſtificationis gratia per peccatum exciderunt, &c.*

Cap. xv. Quolibet peccato mortali amitti gratiam, ſed non fidem. *Adverſùs etiam quorumdam hominum callida ingenia, &c.*

Cap. xvj. De fructu juſtificationis, hoc eſt de merito bonorum operum, deque ipſius meriti ratione. *Hac igitur ratione juſtificatus hominibus, &c.* v. locum, tom. 35.

Ibid. De Juſtificatione. Seſſ. vj. Cap. j. *Si quis dixerit hominem ſuis operibus, quæ vel per humanæ naturæ vires, &c.* v. locum, ibid. Canones ſunt 33. de eodem argumento.

DE PRÆDESTINATIONE.

CONCIL. ARELATENSE, anno 475. ad condemnandum Prædeſtinationis errorem. *Prædeſtinationis porrò errorem ad quem expugnandum hæc Synodus congregata eſt, prædeſtinatorum hæreſim illam interpretor quæ ut Proſper & Sigebertus in Chronicis tradunt, Honorij orta principatu ex libris S. Auguſtini malè intellectis initium ſumpſiſſe ferebatur. Hi de Prædeſtinatione ita diſſerebant*

quaſi fatalem quamdam neceſſitatem affert, quæ bonorum operum ſtudium omne præcideret: quippè qui nec mala opera obeſſe hominibus poſſe dicerent, ſi eſſent prædeſtinati, nec bona prodeſſe ſi non eſſent. Cui abſurdo, &c. v. locum, tom. 9. pag. 544.

Epiſtola Fauſti Regenſis Epiſcopi ad Lucidum Presbyterum è ſecta Prædeſtinatorum; in qua illi ſententias proponit, quas rejicere, quaſque amplecti ac profiteri debeat. ..... *Breviter ergò dicam quantùm cum abſente loqui poſſum, quid ſentire cum Catholica Eccleſia debeas, id eſt, ut cum gratia Domini operationem baptizati famuli ſemper adjungas, & eum qui Prædeſtinationem excluſo labore hominis aſſerit cum Pelagij dogmate deteſteris.*

Anathema ergò illi qui inter reliquas Pelagij iniquitates, hominem ſine peccato naſci, & per ſolum laborem poſſe ſalvari, damnandâ præſumptione contenderit, & qui eum, ſine gratia Dei liberari poſſe crediderit.

Item anathema illi qui hominem cum fidei confeſſione ſolemniter baptizatum, & aſſerentem catholicam fidem, & poſtmodùm per diverſa hujus mundi oblectamenta prolapſum in Adam & originale peccatum periiſſe aſſeruerit.

Item anathema illi, qui per Dei præſentiam in mortem deprimi hominem dixerit.

Item anathema illi, qui dixerit illum qui periit, non accepiſſe ut ſalvus eſſe poſſet, id eſt, de baptizato, vel de illius ætatu pagano qui credere potuit & noluit.

Item anathema illi, qui dixerit quod vas contumeliæ non poſſit aſſurgere, ut ſit vas in honorem.

Item anathema illi qui dixerit, quod Chriſtus non pro omnibus mortuus ſit, nec omnes homines ſalvos eſſe velit, &c. v. locum.

..... *Nos ergò per medium Chriſto duce gradientes, poſt gratiam ſine qua nihil ſumus, laborem officioſæ ſervitutis aſſerimus: ſed omni modo arrogantiam & præſumptionem laboris excludimus, ut totis viribus deſudantes, nè gratia in nobis evacuetur, quidquid de manu ſuſceperimus, donum pronuntiemus eſſe, non pretium; ſcientes laboris ipſius fructum officij rem eſſe, non meriti, cum Evangeliſta dicens:* Servi inutiles ſumus, quod debuimus facere fecimus. *Luc. 17.*

Hæc quæ ſtrictim, &c. v. locum, ibid. in fine tom. 9.

Lucidi Presbyteri errorem emendantis, Libellus ad Epiſcopos, in quo fidei ſuæ profeſſionem juxtà Synodi Arelat. ſtatuta. ..... *Humanæ obedientiæ laborem, &c.* vide ut ſuprà, de gratia Dei, & libero voluntatis arbitrio.

Prædeſtinatos ad malum eſſe aliquos divinâ poteſtate non eſt credendum. *v. Araiſic. II. c. 25. XI. 70.*

Prædeſtinatos ad malum qui dicunt aliquos, deteſtandi ſunt. *Valent. III. c. 3. xj. 693.*

Prædeſtinatorum errores damnantur. *ix. 546. 549.*

Prædeſtinatio una tantùm. *Cariſ. c. 1. xxj. 602.*

Prædeſtinatio electorum ad vitam, & prædeſtinatio impiorum ad mortem. *Valent. III. c. 3.*

Prædeſtinationis præſumptio cavenda eſt. *Trident. Seſſ. 6. c. 15. xxxv. 415.*

DE ADMONITIONE DIEI JUDICIJ.

GREGOR. MAGN. Lib. ij. Epiſt. xxix. altera parte. Amonitio de die Judicij. *v. locum, tom.* 13.

Ejuſd. Epiſt. xlij. lib. viij. indict. iij. De hęreticis Agnoitis, & expoſitione Ficulneæ ex Auguſtini ſententia. De eo quod ſcriptum eſt: *Nemo ſcit diem Judicij, nec Filius, niſi Pater ſolus.* De eo quod dicitur: *Adam ubi es?* & ad Cain: *Ubi eſt Frater tuus?* & de Lazaro: *Ubi poſuiſti eum?* quæ omnia utiliter exponuntur. *vide locum, tom.* 14.

Ejuſd. Epiſt. xxv. lib. xj. De ſpe ad æternam patriam tenenda. *v. locum, eod. tom.* 14.

De inſidijs antiqui hoſtis. *vide Epiſt.* 54. *Gregor. M. lib.* 7. *alt. part. ejuſd tom.* 14.

Concil. Aquiſgran. anno 816. Lib. j. Cap. cx. Quæ ſint vera gaudia, vel veræ divitiæ, & quid impedimenti afferant bona præſentia amatoribus futurorum? *vide locum, tom.* 20.

Epiſt. j. Joann. Pap. XX. De Beatitudine Sanctorum. *v. tom.* 29. *fol.* 3.

SERMO BEATI GREGORIJ PAPÆ TEMPORE MORTALITATIS.

Vide libro xj. ejuſd. Epiſt. ij. eod. tom. 14.

DE LAUDIBUS HUMANIS VITANDIS.

Vide Gregor. Magn. lib. ij. alt. part. Epiſt. iv. tom. 13.

DE HUMILITATE TENENDA IN PROSPERIS ET ADVERSIS.

Vide Gregor. Magn. lib. ij. alt. part. Epiſt. lj. *Tom.* 13.

Ejuſd. lib. viij. indict. iij. Epiſt. xxxj. De adverſitatibus patienter toleran-dis. *v. tom.* 14.

Ejuſd. lib. x. ad Dominicum Epiſcopum Carthag. Docet poſt ægritudines ſæpè nobis vitæ inducias concedi, ut paratiores ad Judicium veniamus. *v. locum, tom.* 14.

Ejuſd. lib. vij. alt. part. Epiſt. lxxviij. De eo quod anima amat amantem ſe. *v. quoque tom.* 13.

Ejuſd. lib. ix. Epiſt. lxx. Epiſtola conſolatoria mortis. *v. tom.* 14.

DE DILECTIONE DEI, ET PACE ECCLESIÆ.

LEges Eccleſiaſticæ ab Alvredo Magno Rege Anglorum, Titul. j. De dilectione Dei & pace Eccleſiæ.

Ibid. Titul. ij. De negligentibus Legem Chriſti, & Paganiſmum venerantibus. *v. locum, tom.* 24.

DE CURA PESTILENTIÆ.

CONcil. Mediolanenſe V. anno 1579. Conſtitutionum pars ij. De cura peſtilentiæ. *Superioribus proximis annis funeſta peſtilentiæ contagio, &c.* v. locum, tom. 36. Sunt Titul. xxx.

DE INCARNATIONE DOMINI.

HOMILIA Procli Epiſcopi Cyzici habita ſedente Neſtorio in magna Eccleſia Conſtantinopolis. *In Incarnationem Domini Noſtri J. Chriſti, quòd Deipara ſit Beata Virgo Maria, & ex ea natus, neque Deus tantùm, neque purus Homo, ſed Emmanuel inconfuſè & incommutabiliter Deus & Homo.* v. locum, tom. 6.

Athanaſij Epiſcopi Alexandriæ, ex lib. de Incarnatione. De Chriſto. *Agnoſcimus illum Dei Filium & Deum eſſe ſecundum ſpiritum; Filium autem Hominis ſecundùm carnem.* v. loc. ibid.

Amphilochij Epiſcopi Iconij, ex libro de Generatione Domini ſecundùm carnem. *Veritas cognita eſt, gratia venit, vita apparuit, &c.*

Ammonis Epiſcopi Adrianopoleos. Sic enim ipſe ait de Deo Verbo. *Quòd ſi is, &c.*

Joannis Epiſcopi Conſtantinopoleos. De Divina Generatione. Dicit autem de Sancta Virgine. *Loco Solis ait, &c.*

Hæc inſunt in ijs quæ ſequuntur. Quòd Chriſtus ſit Deus, per unionem ad Deum Verbum aſcendente ad ejus gloriam, Templo quoque aſſumpto. Ex Epiſtola ad Romanos. *Paulus Servus J. Ch. &c.* v. locum, & tom. integrum de hac materia.

Leon. Pap. Epiſt. xxxiij. ad Theodoſ. Auguſt. Ut id quod de Incarnatione Filij Dei ab Anatolio Conſtantinopol. Epiſc. prædicatur, agnoſcat, & univerſale in Italia Concilium fiat. *v. tom.* 7.

Ejuſd. Epiſt. lxxxiij. ad Paleſtinos Epiſcopos. Veram Catholicæ Eccleſiæ doctrinam de Chriſti Incarnatione exponit. *v. locum, ibid. pag.* 171.

Concil. Hiſpal. II. anno 619. Cap. xiij. De duabus in Chriſto Naturis, & una Perſona.

Non extat inter opera Hilarij quæ nunc extant.

Not. in hoc Titul. xiij. De duabus in Chriſto Naturis ſic Hilar. qui in explicatione Epiſtolæ ad Timotheum, ſic loquitur: Nam & cùm dicit Scriptura; *Homo Chriſtus*; & cùm dicit: *Verbum Caro factum eſt*; non eſt ſpoliandus per fraudulentiam legentis expoſitionibus ſuis ſermo. Nam ubi Homo Chriſtus eſt, præcedit Mediator Dei atque Hominum; ut ex utroque Deo & Homine unus ſubſiſtat, ſitque inter Hominem & Deum medius, confeſſione in ſe utriuſque Naturæ. &c. *Tom.* 14.

Vide Ambr. lib. 10. cap. 99. ſuper Luc. 22. Idem in eod. lib. c. 104. ſup. Luc. 23. Idem in eod. lib. c. 94. ſup. Luc. 23. Gregor. Nazianz. Ep. 1. Auguſt. in excerptis: *Nec enim illa ſuſceptione, &c.* Et ipſe Auguſt. ſup. Joann. S. Leo Epiſt. 10.

Vide Notas poſt Concil. Tolet. IV. anno 633. ejuſd. tomi 14. Cap. ij. Quomodo dicatur Verbum Dei Hominem ſuſcepiſſe?

Phraſis eſt Patrum, quam Scholaſtica Theologia meritò propter hæreſes non ſuſcipit, quin potiùs hæc utitur: *Suſcepit Humanitatem.* Priorem dicendi formulam uſurpat Auguſtinus lib. 83. quæſtionum quæſt. 9. De Fide & Symbolo, cap. 4. & lib. 9. de Civitate Dei, cap. 17. Hieronimus, Ambroſius, Origenes, & alij plures, ut dicamus Hominem ſuſceptum, quia ejus Natura eſt aſſumpta; & quia aſſumptio terminata eſt ad hoc, ut Filius Dei ſit Homo. Et Concil. Tolet. VI. cap. 1. dicitur Hominem aſſumpſiſſe.

Vide Not. in vita Benedicti Papæ II.

Benedictus quid ab Hiſpania Epiſcopis poſtulaverit?

Petebat per eoſdem declarari, quod in eadem ſua Epiſtola aiebant; quomodo Sapientiam Sapientiam, Voluntas Voluntatem genuiſſet? idque exponi volebat, nè quis poſſet ſuſpicari, quaſi duas Voluntates in Chriſto Catholici profiterentur. *v. tom.* 17.

Concil. Tolet. XIV. Cap. viij. Allocutio ad totius compagem Eccleſię de duabus Chriſti Naturis inſeparabilibus & perfectis.

Ibid. Cap. ix. De duarum Naturarum Chriſti voluntatibus & operibus. *v. eod. tom.* 17.

Sermo Nicolai Pap. I in Baſilica B. Mariæ ad Preſepe, die Vigiliarum Nativitatis Domini. *v. tom.* 21. *in fine.*

DE ADVENTU DOMINI.

ADventu Domini maximè appropinquante Clericis & Mulieribus jejunium & abſtinentia carnium indicantur. *Concil. Abrinc. c.* 2. *tom.* 27.

DE FESTO CORPORIS CHRISTI.

EPIST. 1. Urbani Pap. IV. *Scimus ô Filia, quod magno deſiderio deſideravit anima tua, ut ſolemne Feſtum Sacratiſſimi Corporis Domini Noſtri Jeſu Chriſti inſtitueretur in Eccleſia Dei, à Chriſti Fidelibus perpetuis temporibus celebrandum, &c.* v. locum, tom. 28. pag. 483.

Ejuſd. Epiſt. ij. ad omnes Fideles, de eod. argum. Enarratio multorum beneficiorum à Deo in hoc Sacramento pro nobis inſtituto. *Tranſiturus de hoc mundo ad Patrem Salvator noſter Dominus Jeſus-Chriſtus, &c.*

Item. Relatio cauſæ ob quam inſtituta fuit ſolemnis feſtivitas hujus Sacramenti.

Item. Inſtitutio dictę feſtivitatis ſingulis annis feriâ quintâ poſt octavam Pentecoſtes ſolemniter celebranda.

Hortatio ad celebrationem dictæ feſtivitatis.

Indulgentia pro illam celebrantibus. *v. eod. tom.* 28.

LAUS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

ALEXANDRI Pap. III. Epiſt. xxxij. ad Fidem convertendos Infideles. Ad Soldanum Iconij, ipſum baptizari cupientem in Fide inſtruit.

Vide Notas hujus Epiſt. Tres Perſonæ in Divinis & una Eſſentia. Trinitas comparata Animæ & Soli. Trinitas ex veteri Teſtamento probata. Spiritus Sanctus à Patre & Filio procedit. Trinitas probata ex novo Teſtamento. Filij Dei Incarnatio probatur. Beata Maria manſit Virgo in partu. Paſſio Chriſti. Cur Chriſtus per Paſſionem nos redemerit. Juſti ad inferos olim deſcendebant. Chriſtus cur fuerit Deus & Homo? Cur Angelum non aſſumpſerit Deus? Laudes Beatæ Marię Virginis. *v. locum, tom.* 27.

Concil. Baſileenſe, anno 1431. Seſſ. xxxvj. De Conceptione Glorioſiſſimæ Virginis Marię. *Elucidantibus divinæ gratiæ miſteria mercedem glorioſam repromiſit, &c.* In hac Feſtivitate conceditur Indulgentia 150. dierum. *v. locum, tom.* 30.

Ibid. Seſſ. xliij. De Viſitatione Beatæ Mariæ Virginis. *Inter aſſiduas Militantis Eccleſiæ turbationes & procellas, &c.* In hac Feſtivitate conceditur Indulgentia 100. dierum. *v. locum.*

Decretum Sixti IV. Pontificis Maximi. De Feſto Conceptionis immaculatæ Virginis Mariæ. *Cùm præ excelſa meritorum inſignia, quibus Regina Cælorum, &c.* v. locum, tom. 34. pag. 26.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Conſtitutionum pars 1. Die ſacro Purificationis Beatiſſ. Virginis Mariæ uſus rituſque, &c. *vide locum fusè, in fine tom.* 36.

Maria Virgo fuit ſine peccato veniali. *v. Concil. Trident. Seſſ. 6. de Juſtificatione, c. 3. tom.* 35. *pag.* 417.

Ibid. ejus Conceptio. *Ibid. Seſſ. 5. de peccato origin. pag.* 396.

Mariæ Virginis officium ab omnibus Chriſtianis diebus Sabbathi celebrandum. *v. Concil. Claromont. tom.* 26. *pag.* 669. & 679.

Anathema ei qui non credit Mariam Matrem Dei. *Tom.* 15. *pag.* 47.

Maria Virgo Dei Genitrix. *Conſt. II. c.* 6. *tom.* 12. *pag.* 333.

Digitized by Google

DE INDULGENTIJS ET REMISSIONIBUS.

CONCIL. RAVENNATE IV. anno 1317. Cap. xx. De Indulgentijs, seu remissionibus. *Cùm inferior superioris legem habeat observare, &c.*

Ibid. Cap. xxij. De beneficijs & indulgentijs concessis in Concilio, & de potestate dispensandi & interpretandi constitutiones Concilij. *v. locum, tom.* 29.

Concil. Saltzburg. anno 1274. Capitul. vj. De indulgentijs & remissionibus. *Tom.* 28.

Concil. Ravennate, anno 1314. Cap. xx. De indulgentijs revocatis. *Quia præter petentium importunitatem, Nos & alij Provinciales Episcopi nonnullis Religiosis concessimus, ut indulgentias, &c.* eod. tom. in fine.

Concil. Basileense, anno 1431. Sess. xxiv. Bulla indulgentiarum remissionis omnium peccatorum semel in vita & semel in morte. *v. locum, tom.* 30.

Concil. Mediolan. IV. anno 1576. Constitutionum pars 1. De indulgentijs. *De sanctis indulgentijs tractatio, prout usu venerit, &c.* Tom. 36.

Concil. Mediolan. V. anno 1579. Constitutionum pars 1. De indulgentijs & sacris Reliquijs. *v. locum, eod. tom.*

Concil. Mediolan. VI. anno 1582. De indulgentijs orationis causâ concessis. *v. loc. ibid.*

DE PURGATORIO.

CONCIL. FLORENTIN. anno 1438. & 1439. Quæstio de igne Purgatorio. *Itaque die mensis Junij quarto consedit privatim Synodus, &c.* v. locum, tom. 32. pag. 25.

Concil. Florentin. œcumenicum decimum-sextum 141. Episcoporum, contrà errores Græcorum, anno 1438. Dogma de Purgatorio, quod etiam auctoritatibus Sanctorum Patrum comprobatur, describitur cedula. *Quia circà Purgatorij veritatem Romanæ Ecclesiæ Fidem exprimi postulastis, in his scriptis breviter respondemus, &c.* v. locum, Collatio 22. pag. 449. fusè describitur, tom. 33.

Concil. Senon. anno 1527. Generale decretum Fidei. Cap. xij. De satisfactione, Purgatorio, & commemoratione defunctorum. *Unum illud videmus in primis hactenùs observatum, &c.* v. tom. 34.

Concil. Trident. anno 1549. Decretum de Purgatorio. Sess. xxv. *Cùm Catholica Ecclesia Spiritu Sancto edocta, ex sacris literis, &c.* Tom. 35. in fine.

Præclarus Sermo j. Innoc. Pap. III. in Concil. Lateranensi. *Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum antequàm patiar, id est antequàm patiar.* Philipp. 1. Luc. 22. *Quia mihi vivere Christus est, & mori lucrum, non abnuo, si dispositum est à Deo bibere Calicem Passionis, &c.* v. locum fusè, tom. 28. pag. 108.

Sermo ejusd. ij. *Si dormiatis inter medios Cleros, pennæ columbæ deargentatæ, &c. Duo sunt nobis ad meritum necessaria, vita scilicet & doctrina, &c.* v. loc. fusè, ibid.

FINIS.